Bundel - Raadsvergadering van 7 december 2021

1 19:30 - Opening en mededelingen

De voorzitter nodigt u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt op dinsdag 7 december, aanvang 19.30 uur.
De vergadering wordt uitgezonden vanuit de Liendenzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik.
De agenda en alle bijbehorende stukken zijn door raads- en collegeleden digitaal in te zien via iBabs. Het publiek kan de stukken inzien via www.buren.nl/De gemeente/Gemeenteraad/Agenda en vergaderstukken. De vergadering wordt uitgezonden via www.buren.nl/De gemeente/live-uitzendingen.

2 Vaststelling agenda raadsvergadering

De raad wordt voorgesteld de agenda van vandaag vast te stellen.
Er is een drietal moties vreemd aan de orde aangekondigd. Conform het reglement van orde zijn deze moties opgenomen aan het einde van de agenda onder de agendapunten 8a t/m 8c. Dit zijn:
- een motie van GB e.a. over zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming;
- een motie van GB e.a. over de Ingensche Waarden;
- een motie PvdD e.a. over het bomenplan en kapvergunning;

Voorlopige Agenda Raadsvergadering 7 december 2021

3 Vaststellen besluitenlijst gemeenteraad

De raad wordt voorgesteld de besluitenlijst van 9 november 2021 vast te stellen.

Concept Besluitenlijst Raadsvergadering 9 november 2021

4 Vragenkwartier

De volgende vragen zijn aangemeld:
- Mevrouw van Zijl (D66) stelt vragen over maatschappelijke begeleiding nieuwe inburgeringsstelsel.
- De heer van Zetten (GB) over het minder vaak ophalen van GFT-afval door de AVRI in coronatijd.

5 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

5.1 Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid

Met leesstimulering en bibliotheekwerk wil onze gemeente de laaggeletterdheid zoveel mogelijk tegengaan. Sinds 1 januari wordt dit geregeld door de Openbare Bibliotheek Rivierenland. Afspraken hierover zijn gemaakt tot en met 2023 en het college wil deze afspraken verlengen tot en met 2026. Hiervoor is een jaarlijks bedrag van € 352.000 nodig. Dit bedrag is opgenomen in de begroting.

Dossier 1980 voorblad

D.101935 Raadsvoorstel Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid

D.101935 Raadsbesluit Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid

Bijlage 2 - Infographic

Bijlage 3 - Activiteitenoverzicht

D.101935 Getekend - Raadsbesluit Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid

5.2 Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021

In de Nederlandse bodem bevinden zich nog steeds achtergebleven explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Waterschap Rivierenland heeft deze opgespoord zodat risico’s voor de omgeving worden voorkomen. Om deze kosten te financieren vraagt het waterschap medewerking aan de gemeente Buren. Gemeenten kunnen kosten voor het opsporen van explosieven namelijk deels vergoed krijgen van het Rijk. Voor het aanvragen van deze subsidie wordt een raadsbesluit genomen.

Dossier 1930 voorblad

D.102133 Raadsvoorstel Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021

D.102419 Raadsbesluit Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021

Bijlage 1. Opdracht tot het uitvoeren van de werkzaamheden en de kosten

Bijlage 2. Projectplan Lienden (projectplan en werkwijze van detectie)

Bijlage 3. Detectierapportage Lienden (resultaat van de detectie en vrijgave van het gebied)

D.102419 Getekend - Raadsbesluit Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021

5.3 Controleprotocol 2021

In het controleprotocol staan aanwijzingen voor de accountant om de controlewerkzaamheden uit te voeren. De auditcommissie heeft het protocol voor het jaar 2021 voorbereid en in dit voorstel wordt u gevraagd dit vast te stellen.

Dossier 1881 voorblad

D.100711 Raadsvoorstel Controleprotocol 2021

D.100710 Raadsbesluit Controleprotocol 2021

D.100712 Bijlage Controleprotocol 2021

Bijlage 1 - Normenkader lijst externe regelgeving

Bijlage 2 - Normenkader lijst interne regelgeving

Bijlage 3 - Lijst niet onder het normenkader vallende regelingen 2021

5.4 Ontheffing ingezetenschap wethouders 2022

Wethouders horen op grond van de wet in de gemeente te wonen. Daarvoor kan gemotiveerd ontheffing van worden verleend. Het voorstel is om de ontheffing van het vereiste van ingezetenschap van de wethouders P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels met maximaal een jaar te verlengen.

Dossier 1938 voorblad

D.101643 Getekend - Raadsbesluit Ontheffing ingezetenschap wethouders 2022

D.101641 Raadsvoorstel ontheffing ingezetenschap wethouders 2022

5.5 Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Het bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a maakt de uitbreiding van het agrarisch bouwvlak binnen de bestemming Gemengd - Landgoed mogelijk. Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend, maar wel heeft de provincie een aandachtspunt ingebracht in het vooroverleg. De bestemmingsplanprocedure wordt gecoördineerd met de omgevingsvergunning, de procedures worden dan gezamenlijk doorlopen.

Dossier 1929 voorblad

D.101943 Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

D.102301 Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Nota zienswijzen Erichem, Lutterveld 2a

Toelichting op bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Bijlagen bij toelichting bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Regels bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Bijlagen bij regels bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Verbeelding bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

D.102301 Getekend - Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a.pdf

5.6 Heffingsverordening algemeen

De gemeente genereert inkomsten te genereren door onder meer belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente dat doet en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld.

Technische vragen VVD Heffingsverordeningen 2022

5.6.01 Heffingsverordening - Hondenbelasting 2022

Voor het jaar 2022 is het tarief voor de hondenbelasting verlaagd. Hiermee sluiten we aan op het beleid om de hondenbelasting in onze gemeente in 10 jaar af te bouwen.

Dossier 1987 voorblad

D.103765 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Hondenbelasting 2022

D.103765 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Hondenbelasting 2022

D.103765 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Hondenbelasting 2022.pdf

5.6.02 Heffingsverordening - Leges 2022

De bezuinigingsvoorstellen zijn verwerkt in de voorliggende leges verordening 2022 met bijbehorende tarieventabel. De tarieven voor het voltrekken van een huwelijk, het in behandeling nemen van een principeverzoek en het verlenen van een vergunning voor de aanleg van kabels en leidingen zijn verhoogd.

Dossier 1990 voorblad

D.103770 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Legesverordening 2022

D.103770 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Legesverordening 2022

ROEB-lijst 2022

Tarieventabel leges 2022

Welstandstariefregeling Gelders Genootschap 2022

Overzicht categorieën van initiatieven Ruimtelijke Ordening

Overzicht wijzigingen tarieven leges 2022 ten opzichte van 2021

D.103770 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Leges 2022.pdf

5.6.03 Heffingsverordening - Lijkbezorgingsrechten 2022

In dit voorstel wordt u gevraagd de lijkbezorgingsrechten 2022 vast te stellen.

Dossier 1991 voorblad

D.103774 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Lijkbezorgingsrechten 2022

D.103774 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Lijkbezorgingsrechten 2022

Tarieventabel Lijkbezorgingsrechten 2022

D.103774 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Lijkbezorgingsrechten 2022

5.6.04 Heffingsverordening - Onroerende-zaakbelastingen 2022

De ingangsdatum van de verordening OZB is 1 januari 2022. Om de nieuwe belastingtarieven in te laten gaan wordt de raad gevraagd de verordening vast te stellen vóór deze datum.

Dossier 1986 voorblad

D.102151 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Onroerende-zaakbelastingen 2022

D.102151 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Onroerende-zaakbelastingen 2022

Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021

D.102151 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Onroerende-zaakbelastingen 2022

5.6.05 Heffingsverordening - Precariobelasting 2016

Voor de vergoeding voor het gebruik van openbare grond (precariobelasting) op kabels en leidingen geldt dat deze mogelijkheid per 2022 vervalt. In dit voorstel wordt deze vorm van belasting heffen ingetrokken.

Dossier 1992 voorblad

D.103775 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Intrekking precarioverordening

D.103775 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Intrekking precarioverordening

D.103775 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Precariobelasting 2016

5.6.06 Heffingsverordening - Rioolheffing 2022

U heeft besloten om het tarief rioolheffing voor de inwoners niet te verhogen.

Dossier 1989 voorblad

D.103769 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Rioolheffing 2022

D.103769 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Rioolheffing 2022

D.103769 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Rioolheffing 2022

5.6.07 Heffingsverordening - Verblijfsbelasting 2022

Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en zijn de verordeningen en tarieventabel aangepast aan actuele wet- en regelgeving. De naam 'Toeristenbelasting' is vervangen door 'Verblijfsbelasting'. Hierbij wordt u gevraagd het nieuwe tarief voor 2022 vast te stellen. Het nieuwe tarief voor het jaar 2023 wordt nog niet aan u voorgesteld in verband met een nader onderzoek naar het forfait voor vaste standplaatsen het komende jaar.

Dossier 1988 voorblad

D.103767 Raadsvoorstel Heffingsverordening - Verblijfsbelasting 2022

D.103767 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Verblijfsbelasting 2022

D.103767 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Verblijfsbelasting 2022

5.7 Vervolgtraject Toekomst oriëntatie fase 3

Buren wil als zelfstandige gemeente met een robuuste en wendbare organisatie de toekomst tegemoet treden. Daarvoor is inzicht nodig in wat voor type gemeente de gemeente Buren wil zijn en de huidige kracht van de organisatie en het bestuur van de gemeente Buren. Bureau Berenschot is daarom in opdracht van de gemeente Buren aan de slag gegaan met het project toekomstoriëntatie.
De toekomstoriëntatie is onderdeel van de strategische opgave 'Samen sterk in de regio'.
De toekomstoriëntatie bestaat uit drie fasen: Verkenning toekomst gemeente Buren: wat voor een gemeente wil Buren zijn? En de formulering van een handelingsperspectief: wat is op het gebied van bestuur en organisatie nodig om de gewenste toekomstrichting in te gaan? Tot slot; hoe vertalen we dit naar een ontwerp-overdrachtsdocument?

Dossier 2017 voorblad

D.098584 Raadsvoorstel Toekomst oriëntatie fase 3

D.098584 Raadsbesluit fase 3 Toekomst oriëntatie

Bijlage 2 Rapport Berenschot fase 2

Bijlage 3 Ingekomen brief TO fase 3

Bijlage 4 RI brief toekomst oriëntatie fase 2 en ZBB

6 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

6.1 20:00 - Warmtetransitie Buren 2022-2024

Met het voorstel 'De Warmtetransitie Buren 2022-2024' zet de gemeente Buren de eerste stappen in de transitie van de gebouwde omgeving (woningen, kantoren, scholen en andere verblijfsgebouwen). Deze transitie beoogt de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame warmtebronnen zonder CO2-belasting voor verwarmen, koken en warm water. De raad wordt gevraagd de warmtetransitie vast te stellen.

Dossier 1936 voorblad

D.102212 Raadsvoorstel warmtetransitie Buren 2022-2024

D.102211 Raadsbesluit warmtetransitie Buren 2022-2024

Warmtetransitie Buren 2022-2024

Bijlage 1 - Overzicht van technieken

Bijlage 2 - Kaart Aanvullend Strategische Voorraad Drinkwater

Bijlage 3 - Bouwstenen TvW Buren versie 0.8 100621

Bijlage 4 - Rapport Warmtetransitie in de Gemeente Buren

Bijlage 5 - Wat anders verwarmen voor u als de inwoners betekent

Bijlage 6 - Participatieladder

Bijlage 7 - Klankbordgroep warmtetransitie Buren

aangekondigde Motie PCG e.a. - Energieadviseur buitengebied

D.102211 Getekend - Raadsbesluit Warmtetransitie Buren 2022-2024

6.2 21:00 - Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Het ontwerpbestemmingsplan 'Brinkstraat 7, Lienden' heeft ter inzage gelegen en er zijn meerdere zienswijzen ingediend. Het gaat om het realiseren van kleinschalig en verzorgd wonen. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld en ingestemd met de beantwoording van de zienswijzen.

Dossier 1925 voorblad

D.102095 Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

D.102096 Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Zienswijzen anoniem en genummerd

Nota zienswijzen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Risicoanalyse planschade Brinkstraat 7, Lienden

Anoniem Verslag 10-10-2018 Burendialoog

Anoniem Verslag 03-10-2019 Burendialoog

Anoniem Verslag 28-10-2020 Inspraakavond Brinkstraat, Lienden

Anoniem Verslag 28-10-2020 Bewonersavond Brinkstraat 7, Lienden

Betoog dhr. Bijl - inspreker Voorbespreking I d.d. 23 november 2021

D.102096 Getekend - Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

6.3 21:30 - Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

Het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' heeft ter inzage gelegen en er zijn geen zienswijzen ingediend. Het gaat om het realiseren van een agility-hondensportschool op het perceel de Provincialeweg 56 in Ingen. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld.

Dossier 1922 voorblad

D.101257 Raadsvoorstel bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

D.101560 Raadsbesluit bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

2. Toelichting bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

3. Landschappelijk inpassingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

Afhandeling toezegging Voorbespreking I Mevr. van Zijl-Hoek (D66) m.b.t. de Provincialeweg 56 in Ingen

6.4 22:00 - Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Het is wettelijk verplicht om de vastgestelde regionale Bodemkwaliteitskaart te actualiseren. In dit voorstel wordt de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer voorgelegd. Deze nota en kaart kunnen straks worden meegenomen in de omgevingsvisie. Een geactualiseerde kaart en nota betekenen voor inwoners en bedrijven dat ze minder vaak onderzoeken hoeven uit te voeren.

Dossier 1964 voorblad

D.080706 Raadsvoorstel Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

D.080708 Raadsbesluit Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Bijlage 1 - Bodemkwaliteitskaart

Bijlage 2 - Nota Bodembeheer

Bijlage 3 - Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe

Bijlage 4 - Behandeling zienswijzen

Beantwoording raadsvraag Mw. van Dam - Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

6.5 Wijziging APV

De Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Buren is geactualiseerd. Bij deze wijzigingen wordt ook vooruitgelopen op het algemeen gezondheidsbeleid en op het archeologiebeleid om het gebruik van een metaaldetector te verbieden.
Er zijn twee amendementen aangekondigd.

Dossier 1950 voorblad

D.102452 Raadsvoorstel Vaststellen Algemene plaatselijke Verordening 2022

D.102452 Raadsbesluit Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022

Bijlage 1 - Was/wordt-lijst bij Algemene Plaatselijke Verordening 2022

Bijlage 2 - Nadere uitleg Alcoholwet

Algemene Plaatselijke Verordening 2022

aangekondigd amendement CDA, PvdA, Mw. van Dam, VVD en Gemeentebelangen m.b.t. wijziging APV

aangekondigd amendement VVD wijziging APV 12-2021 definitief

6.6 Vervolgtraject Toekomst oriëntatie fase 3

Bij de vaststelling van de agenda is dit agendapunt verplaatst naar agendapunt 5.7.

7 INFORMATIE-UITWISSELING

7.a Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten

Wethouder Neven zal een mondelinge toelichting geven op de AB-vergadering van de AVRI van 17 november en het vervolgtraject van het AB over de lessen uit het Rapport Storten en Tekorten.

7.b Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums

7.c Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers

8 Moties vreemd aan de orde van de dag

8.a aangekondigde motie vreemd aan de orde GB e.a. over zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming

aangekondigde motie vreemd GB, CDA, D66, PvdA, PCG, MwvDam zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming.docx

8.b aangekondigde motie vreemd aan de orde PvdD e.a. Bomenplan en kapvergunning

aangekondigde motie vreemd PvdD Mw van Dam D66 Bomenplan en kapvergunning.pdf

8.c aangekondigde motie vreemd GB e.a. Ingensche Waarden

aangekondigde motie vreemd GB, PvdD, VVD, CDA Ingensche Waarden.pdf

9 Sluiting

Agenda Raadsvergadering

Datum	07-12-2021
Tijd	19:30 - 22:30
Locatie	MSTeams
Voorzitter	J.P.M. Meijers
Aanwezigen	S. van Alfen, A. Arends, M. Bettink-Pierik, C. van de Bijl, D.J. Bult, N.A.W. van Dam, N.H.A.F. van Doremalen, P.A.J.M. van den Hurk, J. de Jonge, W.T. van Laar, J.W. Lammers, M. van Lanen, C. de Lange, K.A. Maier, J.P.M. Meijers, P.A. Molleman, J.P. Neven, I.P. Tetteroo-Baldinger, H.N. van Vierssen, A. Warmer, E.E. Weijenberg, H.N.G. Wiendels, H. Zaaijer, G.J.D. van Zetten en A. van Zijl-Hoek
Toelichting	Deze vergadering is digitaal. De publieke tribune is gesloten. De voorlopige agenda wordt vastgesteld door de agendacommissie, en aangevuld vanuit de Voorbesprekingen.

1 19:30

Opening en mededelingen

De voorzitter nodigt u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt op dinsdag 7 december, aanvang 19.30 uur.
De vergadering wordt uitgezonden vanuit de Liendenzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik.
De agenda en alle bijbehorende stukken zijn door raads- en collegeleden digitaal in te zien via iBabs. Het publiek kan de stukken inzien via www.buren.nl/De gemeente/Gemeenteraad/Agenda en vergaderstukken.
De vergadering wordt uitgezonden via www.buren.nl/De gemeente/live-uitzendingen.

2

Vaststelling agenda raadsvergadering

De raad wordt voorgesteld de agenda van vandaag vast te stellen.

Er is een drietal moties vreemd aan de orde aangekondigd. Conform het reglement van orde zijn deze moties opgenomen aan het einde van de agenda onder de agendapunten 8a t/m 8c. Dit zijn:
- een motie van GB over zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming;
- een motie van GB e.a. over de Ingensche Waarden;
- een motie PvdD e.a. over het bomenplan en kapvergunning;

3

Vaststellen besluitenlijst gemeenteraad

De raad wordt voorgesteld de besluitenlijst van 9 november 2021 vast te stellen.

4

Vragenkwartier

De volgende vragen zijn aangemeld:
- Mevrouw van Zijl (D66) over maatschappelijke begeleiding nieuwe inburgeringsstelsel.
- De heer van Zetten (GB) over het minder vaak ophalen van GFT-afval door de AVRI.

5 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

5.1 Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid

Met leesstimulering en bibliotheekwerk wil onze gemeente de laaggeletterdheid zoveel mogelijk tegengaan. Sinds 1 januari wordt dit geregeld door de Openbare Bibliotheek Rivierenland. Afspraken hierover zijn gemaakt tot en met 2023 en het college wil deze afspraken verlengen tot en met 2026. Hiervoor is een jaarlijks bedrag van € 352.000 nodig. Dit bedrag is opgenomen in de begroting.

Voorgesteld besluit:

1. De uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, voor de periode 2023 tot en met 2026 te beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.
2. De evaluatie van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, uiterlijk in Q3 2025 uit te voeren.
3. Vanaf 2023 structureel € 25.000 extra in de begroting op te nemen voor leesstimulering en bibliotheekwerk.

5.2 Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021

In de Nederlandse bodem bevinden zich nog steeds achtergebleven explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Waterschap Rivierenland heeft deze opgespoord zodat risico’s voor de omgeving worden voorkomen. Om deze kosten te financieren vraagt het waterschap medewerking aan de gemeente Buren. Gemeenten kunnen kosten voor het opsporen van explosieven namelijk deels vergoed krijgen van het Rijk. Voor het aanvragen van deze subsidie wordt een raadsbesluit genomen.

Voorgesteld besluit:

Een subsidieaanvraag in te dienen in het kader van de suppletieregeling explosieven opsporing en ruiming voor een bedrag van € 31.426,93.

5.3 Controleprotocol 2021

In het controleprotocol staan aanwijzingen voor de accountant om de controlewerkzaamheden uit te voeren. De auditcommissie heeft het protocol voor het jaar 2021 voorbereid en in dit voorstel wordt u gevraagd dit vast te stellen.

Voorgesteld besluit:

1. Het Controleprotocol 2021, inclusief de volgende goedkeuringstolerantie voor de fouten in de jaarstukken op maximaal 1% en de onzekerheden in de controle op maximaal 3%, vast te stellen.

5.4 Ontheffing ingezetenschap wethouders 2022

Wethouders horen op grond van de wet in de gemeente te wonen. Daarvoor kan gemotiveerd ontheffing van worden verleend. Het voorstel is om de ontheffing van het vereiste van ingezetenschap van de wethouders P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels met maximaal een jaar te verlengen.

Voorgesteld besluit:

1. De ontheffing van het vereiste van ingezetenschap volgens artikel 36a lid 2 van de Gemeentewet van de wethouders P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en

H.N.G. Wiendels met ingang van 21 januari 2022 te verlengen tot 21 januari 2023.

5.5 Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Het bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a maakt de uitbreiding van het agrarisch bouwvlak binnen de bestemming Gemengd - Landgoed mogelijk. Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend, maar wel heeft de provincie een aandachtspunt ingebracht in het vooroverleg. De bestemmingsplanprocedure wordt gecoördineerd met de omgevingsvergunning, de procedures worden dan gezamenlijk doorlopen.

Voorgesteld besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen overleg reactie op het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan ‘Erichem, Lutterveld 2a’ met IDN NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen waarbij de waterparagraaf in de toelichting is aangevuld.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.
4. In te stemmen met het toepassen van Wro-coördinatie voor dit plan.

5.6 Heffingsverordening algemeen

De gemeente genereert inkomsten te genereren door onder meer belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente dat doet en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld.

5.6.01 Heffingsverordening - Hondenbelasting 2022

Voor het jaar 2022 is het tarief voor de hondenbelasting verlaagd. Hiermee sluiten we aan op het beleid om de hondenbelasting in onze gemeente in 10 jaar af te bouwen.

Voorgesteld besluit:

1. De Verordening hondenbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 52,00 per hond en € 260,00 voor een kennel.

5.6.02 Heffingsverordening - Leges 2022

De bezuinigingsvoorstellen zijn verwerkt in de voorliggende leges verordening 2022 met bijbehorende tarieventabel. De tarieven voor het voltrekken van een huwelijk, het in behandeling nemen van een principeverzoek en het verlenen van een vergunning voor de aanleg van kabels en leidingen zijn verhoogd.

Voorgesteld besluit:

1. De Verordening leges 2022 met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.

5.6.03 Heffingsverordening - Lijkbezorgingsrechten 2022

In dit voorstel wordt u gevraagd de lijkbezorgingsrechten 2022 vast te stellen.

Voorgesteld besluit:

1. De Verordening lijkbezorgingsrechten 2022 vast te stellen met bijbehorende tarieventabel. Het tarief voor het jaarlijks onderhoudsrecht bedraagt € 134,62.

5.6.04 **Heffingsverordening - Onroerende-zaakbelastingen 2022**

De ingangsdatum van de verordening OZB is 1 januari 2022. Om de nieuwe belastingtarieven in te laten gaan wordt de raad gevraagd de verordening vast te stellen vóór deze datum.

Voorgesteld besluit:

1. De Verordening onroerende-zaakbelastingen 2022 vast te stellen met de volgende tarieven:
OZB eigenaar woning 1,00 %
OZB eigenaar niet-woning 1,00 %
OZB gebruik niet-woning 1,00 %

5.6.05 **Heffingsverordening - Precariobelasting 2016**

Voor de vergoeding voor het gebruik van openbare grond (precariobelasting) op kabels en leidingen geldt dat deze mogelijkheid per 2022 vervalt. In dit voorstel wordt deze vorm van belasting heffen ingetrokken.

Voorgesteld besluit:

1. De Verordening precariobelasting 2016 op kabels en leidingen in te trekken omdat deze heffingsmogelijkheid wettelijk vervalt.

5.6.06 **Heffingsverordening - Rioolheffing 2022**

U heeft besloten om het tarief rioolheffing voor de inwoners niet te verhogen.

Voorgesteld besluit:

1. De Verordening rioolheffing 2022 vast te stellen met de volgende tarieven:
- voor een woning € 240,00
- voor een niet-woning € 480,00
- voor percelen die alleen hemelwater lozen € 60,00

5.6.07 **Heffingsverordening - Verblijfsbelasting 2022**

Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en zijn de verordeningen en tarieventabel aangepast aan actuele wet- en regelgeving. De naam ‘Toeristenbelasting’ is vervangen door ‘Verblijfsbelasting’. Hierbij wordt u gevraagd het nieuwe tarief voor 2022 vast te stellen. Het nieuwe tarief voor het jaar 2023 wordt nog niet aan u voorgesteld in verband met een nader onderzoek naar het forfait voor vaste standplaatsen het komende jaar.

Voorgesteld besluit:

1. De Verordening verblijfsbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 1,27 per persoon per overnachting.

6 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

6.1 Warmtetransitie Buren 2022-2024

20:00

Met het voorstel ‘De Warmtetransitie Buren 2022-2024’ zet de gemeente Buren de eerste stappen in de transitie van de gebouwde omgeving (woningen, kantoren, scholen en andere verblijfsgebouwen). Deze transitie beoogt de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame warmtebronnen zonder CO2-belasting voor verwarmen, koken en warm water. De raad wordt gevraagd de warmtetransitie vast te stellen.

Voorgesteld besluit:

1: In te stemmen met De Warmtetransitie Buren 2022-2024.
Dit met als uitgangspunten:
- Kerngericht en maatwerk
- Nu beginnen met huidige technieken

Dit met als onderdelen:
- Het buitengebied: ‘energieadviseur buitengebied’
- De kernen met potentie Maurik en Lingemeer
- De aanpak overige kernen
- Isoleren en besparen / ‘aardgasvrij-ready’
- Een klankbordgroep
- Communicatie, informatie en participatie!

6.2 Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

21:00

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Brinkstraat 7, Lienden’ heeft ter inzage gelegen en er zijn meerdere zienswijzen ingediend. Het gaat om het realiseren van kleinschalig en verzorgd wonen. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld en ingestemd met de beantwoording van de zienswijzen.

Voorgesteld besluit:

1.Het bestemmingsplan ‘Brinkstraat 7, Lienden’ met IDN NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de Nota zienswijzen.
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals opgenomen in de Nota zienswijzen.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

6.3 Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

21:30

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen’ heeft ter inzage gelegen en er zijn geen zienswijzen ingediend. Het gaat om het realiseren van een agility-hondensportschool op het perceel de Provincialeweg 56 in Ingen. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld.

Voorgesteld besluit:

1. Het voorstel voor het vaststellen van het bestemmingsplan ‘Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen’ met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 aan de gemeenteraad voor te leggen.

6.4 Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

22:00

Het is wettelijk verplicht om de vastgestelde regionale Bodemkwaliteitskaart te actualiseren. In dit voorstel wordt de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en

Nota Bodembeheer voorgelegd. Deze nota en kaart kunnen straks worden meegenomen in de omgevingsvisie. Een geactualiseerde kaart en nota betekenen voor inwoners en bedrijven dat ze minder vaak onderzoeken hoeven uit te voeren.

Voorgesteld besluit:

1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.

6.5 Wijziging APV

De Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Buren is geactualiseerd. Bij deze wijzigingen wordt ook vooruitgelopen op het algemeen gezondheidsbeleid en op het archeologiebeleid om het gebruik van een metaaldetector te verbieden.

Er zijn twee amendementen aangekondigd.

Voorgesteld besluit:

1. Vooruitlopend op het algemeen gezondheidsbeleid artikel 2:47a over rookvrije zones toe te voegen
2. Vooruitlopend op het archeologiebeleid het gebruik van een metaaldetector te verbieden ter bescherming van archeologische waarden
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 vast te stellen

6.6 Vervolgtraject Toekomst oriëntatie fase 3

Buren wil als zelfstandige gemeente met een robuuste en wendbare organisatie de toekomst tegemoet treden. Daarvoor is inzicht nodig in wat voor type gemeente de gemeente Buren wil zijn en de huidige kracht van de organisatie en het bestuur van de gemeente Buren. Bureau Berenschot is daarom in opdracht van de gemeente Buren aan de slag gegaan met het project toekomstoriëntatie. De toekomstoriëntatie is onderdeel van de strategische opgave ‘Samen sterk in de regio’. De toekomstoriëntatie bestaat uit drie fasen: Verkenning toekomst gemeente Buren: wat voor een gemeente wil Buren zijn? En de formulering van een handelingsperspectief: wat is op het gebied van bestuur en organisatie nodig om de gewenste toekomstrichting in te gaan? Tot slot; hoe vertalen we dit naar een ontwerp-overdrachtsdocument?

Voorgesteld besluit:

1. In te stemmen met het vervolgtraject Toekomstoriëntatie 3.0, (ingekomen stuk D.105121)
2. De Stuurgroep de opdracht te geven een ontwerp-overdrachtsdocument op te stellen met input uit de bijeenkomsten van de raad, het college en de ambtelijke organisatie afzonderlijk en gezamenlijk (trialoog).
3. En de Stuurgroep de opdracht te geven tot coördinatie van deze trajecten.

7	**INFORMATIE-UITWISSELING**
7.a	**Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten** Wethouder Neven zal een mondelinge toelichting geven op de AB-vergadering van de AVRI van 17 november en het vervolgtraject van het AB over de lessen uit het Rapport Storten en Tekorten.
7.b	**Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums**
7.c	**Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers**
8	**Moties vreemd aan de orde van de dag**
8.a	**motie vreemd aan de orde GB over zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming**
8.b	**motie vreemd aan de orde PvdD e.a. Bomenplan en kapvergunning**
8.c	**aangekondigde motie vreemd GB e.a. Ingensche Waarden**
9	**Sluiting**

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	09-11-2021
Tijd	16:00 - 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	J.P.M. Meijers (burgemeester)
Aanwezigen	S. van Alfen, A. Arends, D.J. Bult, G.J. Keller, W.T. van Laar, J.W. Lammers, P.A. Molleman, G.J.D. van Zetten (Gemeentebelangen) N.H.A.F. van Doremalen, M. van Lanen, I.P. Tetteroo-Baldinger, H.N. van Vierssen (VVD) C. de Lange, H. Zaaijer (PCG) J. de Jonge, A. Willemsen (PvdD) A. Warmer (PvdA) A. van Zijl-Hoek (D66) N.A.W. van Dam (Mw. Van Dam) E.E. Weijenberg (griffier)
Afwezigen	M. Bettink-Pierik (CDA) en C. van de Bijl (PCG)
Portefeuille-houders	P.A.J.M. van den Hurk, K.A. Maier, J.P. Neven, H.N.G. Wiendels
Toelichting	Vanwege corona-maatregelen is de publieke tribune gesloten. De vergadering is live te volgen via de website. De voorlopige agenda is vastgesteld door de agendacommissie en aangevuld vanuit de Voorbespreking.

1 16:00

Opening en mededelingen

De voorzitter nodigt u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt op dinsdag 9 november 2021, aanvang 16.00 uur.
De vergadering wordt uitgezonden vanuit de Raadzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik.
De agenda en alle bijbehorende stukken zijn door raads- en collegeleden digitaal in te zien via iBabs. Het publiek kan de stukken inzien via www.buren.nl/De gemeente/Gemeenteraad/Agenda en vergaderstukken.
De vergadering wordt uitgezonden via www.buren.nl/De gemeente/live-uitzendingen.

Besluit:

De voorzitter opent om 16.00 uur de vergadering.

Toelichting:

Er is een bericht van afmelding van mevrouw M. Bettink-Pierik (CDA) en de heer C. van de Bijl (PCG). De heer Zaaijer (PCG) is aanwezig vanaf agendapunt 5.1 De heer Warmer (PvdA) en mevrouw Van Lanen zijn halverwege de beraadslaging in de eerste termijn aanwezig vanaf agendapunt 5.2.

2

Vaststelling agenda raadsvergadering

De raad wordt voorgesteld de agenda van vandaag vast te stellen.

Besluit:
De agenda wordt vastgesteld.

3 Vaststellen besluitenlijst gemeenteraad

De raad wordt voorgesteld de besluitenlijsten van 21 september, 4 oktober en 26 oktober 2021 vast te stellen.

Besluit:
De besluitenlijsten van 4 en 26 oktober worden ongewijzigd vastgesteld.

Besluit:
De besluitenlijst van 21 september wordt gewijzigd vastgesteld.

Toelichting:
Bij agendapunt 5.1 in de besluitenlijst van 21 september 2021 wordt de stemverklaring van mevrouw Van Zijl-Hoek toegevoegd.

4 A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

4.1 Tweede Bestuursrapportage Gemeente Buren 2021

De tweede bestuursrapportage is onderdeel van de gemeente brede planning & control cyclus. Het is bedoeld om de raad in de gelegenheid te stellen beleidsinhoudelijk, qua planning of financieel bij te sturen. In de rapportage vindt u naast overzicht ook voorstellen om planmatig en/of financieel bij te stellen. Door dit document vast te stellen stemt u in met de voortgang op het beleid en stelt u op grond van uw budgetrecht de bijbehorende begrotingsmutaties vast.

Besluit:
De tweede bestuursrapportage 2021 vast te stellen, inclusief de financiële mutaties per programma:
1. Wonen, werk en recreatie € 796.868 Voordeel
2. Fysieke leefomgeving € 35.944 Voordeel
3. Sociaal domein € 446.619 Voordeel
4. Sport, cultuur en onderwijs € 157.975 Voordeel
5. Inwoners, bestuur en veiligheid € 26.500 Nadeel
6. Bedrijfsvoering € 1.270.033 Voordeel

Totaal € 2.680.939 Voordeel
==========
Toevoegen aan de bestemmingsreserve Overlopende posten € 639.000 en onttrekken uit de begroting 2021 respectievelijk onttrekken uit de bestemmingsreserve Overlopende posten
€ 190.000 en toe te voegen aan de begroting 2021.
Onttrekken uit de bestemmingsreserve Deelfonds sociaal domein € 50.225 en toevoegen aan de begroting 2021.
Onttrekken uit de bestemmingsreserve Omgevingsgerichte uitgaven & bovenplanse verevening € 100.000 en toe te voegen aan de begroting 2021.
De begrotingswijziging tweede bestuursrapportage 2021 vast te stellen met een positief saldo van € 2.680.939.

Toelichting:
Het besluit is unaniem zonder stemming (hamerslag).

5 B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

5.1 Bestemmingsplanwijziging kadastraal perceel L1251 aan Marktplein tussen nummer 2 en 4 te Lienden

16:15

In 2014 werd een aanvraag ingediend om het bestemmingsplan te wijzigen voor het perceel tussen Marktplein nummer 2 en 4 in Lienden. Bij amendement van 30 juni 2015 heeft de raad besloten dit perceel uit het toen voorliggende bestemmingsplan te halen. De raad vond woningbouw op die plek in strijd met de ruimtelijke kwaliteit en uitstraling, het dorpse en groene karakter en de cultuurhistorische waarden van de omgeving. Inmiddels is een tweede aanvraag ingediend en heeft de rechter besloten dat daarop een raadsbesluit moet volgen. Het college was en is van oordeel dat het een ruimtelijk aanvaardbaar initiatief betreft met goede ruimtelijke onderbouwing dat alle onderzoeken heeft doorstaan. Gelet op het primaat van de raad wordt aangesloten bij het amendement uit 2015 en wordt de raad voorgesteld deze aanvraag af te wijzen.

Besluit:
1. De aanvraag van 8 maart 2018 tot bestemmingsplanwijziging van kadastraal perceel L1251 aan het Marktplein tussen nummer 2 en 4 te Lienden, af te wijzen.

Toelichting:
Het besluit is unaniem zonder stemming.

Besluit:
Motie 1 Fractie PCG over agendapunt 5.1. Bestemmingsplanwijziging kadastraal perceel L1251 aan Marktplein tussen nummer 2 en 4 te Lienden spreekt uit:
• bij een nieuwe aanvraag de initiatiefnemer en omwonenden te ondersteunen en de kwaliteit van het plan te bevorderen
• voor de nieuw te voeren procedure geen leges voor de omgevingsvergunning in rekening te brengen

Toelichting:
Motie 1 is unaniem aangenomen.

5.2 Programmabegroting 2022

17:15

Het is belangrijk dat deze meerjarenbegroting 2022-2025 gelezen wordt in combinatie met het raadsvoorstel ZBB. Het college geeft in de meerjarenbegroting verder uitvoering aan het coalitieakkoord ‘Daadkrachtig en kerngericht’. We maken werk van het bouwen van meer woningen, van kerngericht werken, een sterk sociaal domein en van verdere verduurzaming. De raad wordt gevraagd de programmabegroting vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenbegroting.

Besluit:
1. De programmabegroting 2022 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2023-2025.
Als onderdeel van de begroting 2022:
2. De voorgestelde begrotingswijzigingen voor 2022 te accorderen:
A. Autonome ontwikkelingen € 256.000 nadeel
B. Bestaand Beleid (actualisatie) € 113.000 voordeel

C. Nieuw beleid - wettelijk € 135.000 nadeel
D. Nieuw beleid - noodzakelijk € 397.000 nadeel
E. Nieuw beleid - wenselijk € 82.000 nadeel
F. Technische wijzigingen Budgettair neutraal
3. Begrotingswijziging 2022, nummer 1, ombuigingen ZBB, vast te stellen.
4. Begrotingswijziging 2022, nummer 2, financiële verwerking IHP, vast te stellen.

Toelichting:
Stemming staat onder agendapunt 5.2.5.

5.2.1 Eerste termijn (algemene beschouwingen)
17:15

Toelichting:
Ingediend zijn

- Amendement 1 fractie PCG, Mevrouw van Dam, GB) een amendement over 'Subsidie monumentale molens'
- Motie 2 fractie D'66, VVD over 'Ambities van het college/gemeenteraad'.
- Motie 3 fractie GB, Mevrouw van Dam over 'Met z'n allen weer terug naar een veilige, gemoedelijke en mooie omgeving'.
- Motie 4 fractie GB, D'66, PvdA, PCG en Mevrouw van Dam over 'speeltuinen'
- Motie 5 fractie GB, VVD, D'66, en Mevrouw van Dam over 'Uitdagingsrecht(Right to Challenge'.
- Motie 6 fractie VVD over 'OZB'.

5.2.2 Schorsing
18:15
Om circa 18:15 uur wordt de vergadering geschorst. Heropening van de vergadering is om circa 19.30 uur.

5.2.3 Reactie college
19:30

5.2.4 Tweede termijn
20:00

Toelichting:
Amendement 1 is omgezet in motie 7 fractie (PCG, Mevrouw van Dam, GB) over 'Subsidie monumentale molens'.

5.2.5 Stemming
21:30

Toelichting:
Het besluit over de programmabegroting (zie 5.2) is unaniem zonder stemming.

Besluit:
Motie 2 D66,VVD 5.2 ambities Programmabegroting 2022 spreekt uit:
om binnen de bestaande budgetten naar een hoger ambitie niveau te streven door:
● De genoemde streefcijfers van minimaal 5 & 6 naar minimaal het cijfer 7 ‘te tillen’
- 1.3 Inwoners en bezoekers beoordelen onze recreatieve mogelijkheden minimaal met een 6
- 2.2 Inwoners beoordelen de verkeersveiligheid minimaal met een 6
- 4.2 Inwoners beoordelen het kunst- en cultuuraanbod met minimaal een 5
● De genoemde ambitie van 30% vertrouwen van de inwoners te verhogen naar minimaal 50%, waarbij het college alsook de gemeenteraad een

inspanningsverplichting hebben
- 5.3 Minimaal 30% van de inwoners heeft vertrouwen in het gemeentebestuur

Toelichting:
Motie 2 aangenomen met 17 stemmen voor (GB, D'66, PvdA, Mevrouw van Dam, PvdD, VVD) en 2 tegen (PCG).

Besluit:
Motie 3 GB, Mw v Dam 5.2 veilige gemoedelijke mooie omgeving spreekt uit:

1. Te onderzoeken of de volgende maatregelen per direct mogelijk zijn:
   a) Direct te stoppen met het aanbrengen van granulaat langs de rechte stukken van deze landelijke straatjes;
   b) Direct te stoppen met het aanbrengen van grasbetonblokken langs de rechte stukken van deze landelijke straatjes;
   c) De landelijke straatjes in zijn totaliteit niet breder te maken dan 2,90 meter breed;

2. De gemeenteraad op korte termijn te informeren over de haalbaarheid en de gevolgen van keuzemogelijkheden zoals genoemd in bijlage 1 bij deze motie

Toelichting:
Motie 3 aangenomen met 13 stemmen voor (GB, Mevrouw van Dam, PCG, PvdD) en 6 tegen (D'66, VVD, PvdA).

Besluit:
Motie 4 GB,D66,PvdA,PCG, Mw v Dam 5.2 speelplaatsen spreekt uit:
• Om samen met verenigingen, dorpsorganisaties en jongerenraad de mogelijkheden van vitale en toekomstbestendige speelplaatsen waar een combinatie van spelen en bewegen mogelijk wordt gemaakt te onderzoeken;
• Onderzoek te doen naar de oprichting van een Coöperatie of Stichting samenwerkende Burense Speelplaatsen waarbij de speelplaatsen uit de kernen met elk een eigen vereniging zijn aangesloten;
• Dit onderzoek uit voeren met de huidige beschikbare mensen;
• De raad in kennis te stellen van de uitkomsten van dit onderzoek zodat nieuw speelplaatsenbeleid kan worden ontwikkeld en bijbehorend budget kan worden vrijgemaakt.

Toelichting:
Motie 4 unaniem zonder stemming aangenomen. Stemverklaring: de heer Warmer (PvdA).

Besluit:
Motie 5 GB, VVD, D66, MwvDam 5.2 uitdagingsrecht spreekt uit:

- Met een voorstel te komen voor een afgebakende pilot die zich hiertoe leent,
- De gemeente Buren aan te melden bij “Democratie In Actie” en gebruik te maken van hier opgedane kennis voor implementatie van het uitdagingsrecht.

Toelichting:
Motie 5 unaniem zonder stemming aangenomen.

Besluit:
Motie 6 VVD 5.2 OZB begroting 2022 spreekt uit:

- bij de Kadernota 2023 met een voorstel te komen waarin de automatische indexering OZB van 1,6% en de structurele verhoging van 2% na 2025 wordt heroverwogen

Toelichting:
Motie 6 verworpen met 5 stemmen voor (VVD, PvdA) en 14 stemmen tegen (GB, D'66, Mevrouw van Dam, PCG, PvdD).
Stemverklaring: de heer Warmer(PvdA).

Besluit:
Motie 7 PCG, Mw v Dam,GB 5.2 subsidie monumentale molens spreekt uit:
· binnen de post cultureel erfgoed met ingang van 2022 ruimte te zoeken voor een jaarlijkse subsidie voor onderhoud van € 1.500,= per jaar per monumentale molen die in bezit is van stichtingen of particulieren

Toelichting:
Motie 7 aangenomen met 17 stemmen voor (GB, Mevrouw van Dam, PCG, PvdD, VVD) en 2 tegen (D'66, PvdA).

6 **Vragenkwartier**
21:45
Er zijn geen vragen voor het vragenkwartier.

7 **Sluiting**
22:00

Besluit:
De voorzitter sluit de vergadering om 22.04 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1980
Extern Zaak ID	Z.035957
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.1
Titel	Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid
Organisatieonderdeel	Sociaal Domein
Eigenaar	Akkerman, J.
Portefeuillehouder	H.N.G. Wiendels

Bijlagen
D.101935 Raadsvoorstel Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid
D.101935 Raadsbesluit Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid
Bijlage 2 - Infographic
Bijlage 3 - Activiteitenoverzicht
Vragen PCG - Leesstimulering (met antwoord college).pdf
D.101935 Getekend - Raadsbesluit Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	9 november 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Voorgesteld besluit

1. De uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, voor de periode 2023 tot en met 2026 te beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.
2. De evaluatie van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, uiterlijk in Q3 2025 uit te voeren.
3. Vanaf 2023 structureel € 25.000 extra in de begroting op te nemen voor leesstimulering en bibliotheekwerk.

Besluit

1. De uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, voor de periode 2023 tot en met 2026 te beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.
2. De evaluatie van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, uiterlijk in Q3 2025 uit te voeren.
3. Vanaf 2023 structureel € 25.000 extra in de begroting op te nemen voor leesstimulering en bibliotheekwerk.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming. Stemverklaring de heer Zaaijer (PCG). PCG stemt niet in met beslispunt 3.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.101935** **Z.035957**

Voorstel ingebracht door	J. Akkerman
Portefeuillehouder	H. N. G. Wiendels
Begrotingsprogramma en taakveld	Leesstimulering en bibliotheekwerk

Onderwerp	Leesstimulering, bibliotheekwerk en aanpak laaggeletterdheid

Voorgesteld besluit

1. **De uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, voor de periode 2023 tot en met 2026 te beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.**

2. **De evaluatie van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, uiterlijk in Q3 2025 uit te voeren.**

3. **Vanaf 2023 structureel €25.000 extra in de begroting op te nemen voor leesstimulering en bibliotheekwerk.**

Samenvatting van het voorstel
Op 10 november 2020 heeft u besloten om de uitvoering van leesstimulering en bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, vanaf 1 januari 2021 te beleggen bij de Openbare Bibliotheek Rivierenland. Dit betekent dat we zijn aangesloten bij een regionaal convenant waaraan ook andere gemeenten deelnemen. Het convenant loopt af per 1 januari 2023. Aangezien er een opzegtermijn geldt van 12 maanden moeten gemeenten voor 1 januari 2022 besluiten of zij leesstimulering en bibliotheekwerk opnieuw willen beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.

Via dit raadsvoorstel wordt u gevraagd om de uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, voor de periode van 2023 tot en met 2026 te beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland en dit te dekken middels een structureel bedrag van €377.000 en daarvoor structureel €25.000 extra in de begroting op te nemen.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Op 10 november 2020 heeft u besloten om de uitvoering van leesstimulering en bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, vanaf 1 januari 2021 te beleggen bij de Openbare Bibliotheek Rivierenland. Dit betekent dat we zijn aangesloten bij een regionaal convenant waaraan ook andere gemeenten deelnemen. Het convenant loopt af per 1 januari 2023. Aangezien er een opzegtermijn geldt van 12 maanden moeten gemeenten voor 1 januari 2022 besluiten of zij leesstimulering en bibliotheekwerk opnieuw willen beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.

Per 1 januari 2021 is de Openbare Bibliotheek Rivierenland in de gemeente Buren begonnen met het uitvoeren van bibliotheekwerk, leesstimulering, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid. Als gevolg van coronamaatregelen werd de officiële opening van de bibliotheek echter uitgesteld tot 2 juni 2021. Dit betekent dat activiteiten nog geen jaar geleden zijn opgestart en dat de bibliotheek pas een half jaar operationeel is. Het is daarom nog te vroeg voor een evaluatie. Dit is wel toegezegd bij

besluitvorming op 10 november 2020. In de praktijk betekent dit dat de eerder toegezegde evaluatie van de bibliotheek 2 jaar na de start, d.w.z in 2023, pas kan worden uitgevoerd nadat er een besluit is genomen door de raad over aansluiten bij het nieuwe convenant van 2023 tot en met 2026. Het ligt meer voor de hand dit te doen voorafgaand aan een mogelijk nieuw convenant met ingang van 2027. Hiertoe kan een evaluatie worden gedaan in Q3 2025.

2. Doel / meetbaar effect

Door leesstimulering en bibliotheekwerk voort te zetten bij Openbare Bibliotheek Rivierenland, willen we een fundamentele bijdrage leveren aan het voorkomen en verminderen van taalachterstanden bij kinderen en laaggeletterdheid bij volwassenen in Buren. Gedegen en kerngericht bibliotheekwerk (inclusief een sterke uitvoerende partner met een uitgebreid netwerk en relevante expertise) en aanvullende programma's gericht op leesstimulering vormen een onmisbare basis voor de aanpak van laaggeletterdheid. Door het bibliotheekwerk en de leesstimulering in Buren de komende jaren verder te verbeteren zetten we in Buren een belangrijke stap bij de aanpak van deze maatschappelijke opgave. Daarmee geeft de gemeente Buren uitvoering aan het regionale *Actieplan Laaggeletterdheid.*

3. Argumenten

1.1 Continuering van het bibliotheekwerk zorgt dat gemeente Buren blijft aangehaakt op het regionaal Actieplan Laaggeletterdheid 2020-2024.

Op landelijk en regionaal niveau zijn er allerlei ontwikkelingen gaande op het gebied van leesstimulering en aanpak laaggeletterdheid, waar de gemeente Buren mee te maken heeft. De gemeente Buren heeft zich gecommitteerd aan dit regionale actieplan, waar lokaal uitvoering aan wordt gegeven. De bibliotheek is een onmisbare speler in het behalen van de doelstellingen in de aanpak van laaggeletterdheid.

1.2 & 2.1 Door dit voorstel is de gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen in de aanpak laaggeletterdheid en bibliotheekwerk en de intentie het convenant te verlengen.

Gezien de korte periode dat de bibliotheek operationeel is, is het alleen op basis van eerste goede bevindingen mogelijk u te informeren over het voornemen de samenwerking te continueren. Een steekhoudende evaluatie van de bibliotheek is op dit moment niet mogelijk, omdat de bibliotheek pas per 2 juni is geopend. Deze verlate opening is het gevolg van de coronacrisis. Het feit dat de bibliotheek nog midden in de implementatiefase zit, activiteiten nog geen jaar geleden zijn opgestart en de bibliotheek pas een half jaar operationeel is, maakt dat het nog te vroeg is voor een gedegen evaluatie. Dit is wel toegezegd bij besluitvorming op 10 november 2020. Middels dit voorstel vraagt het college om uw begrip dat een steekhoudende evaluatie op dit moment nog niet mogelijk is en vast te houden aan de toegezegde evaluatie 2 jaar na de start van de bibliotheek of te kiezen voor de meer voor de hand liggende optie dit te doen in Q3 2025, voorafgaand aan een mogelijk nieuw convenant met ingang van 2027. Om u al wel mee te nemen in wat er de eerste periode is gerealiseerd en het gebruik van de bibliotheek door inwoners, is een bijlage toegevoegd met daarin een weergave van de ledenaantallen en activiteiten door Openbare Bibliotheek Rivierenland in de eerste periode.

2.2 Functioneren Openbare Bibliotheek Rivierenland roept geen vragen op.

Er is op basis van het functioneren van Openbare Bibliotheek Rivierenland geen aanleiding om de uitvoering van de leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid ter discussie te stellen. De eerste bevindingen zijn positief, zoals ook te zien in de bijlagen met een weergave van de ledenaantallen en activiteiten door Openbare Bibliotheek Rivierenland in de eerste periode.

3.1 Vanaf 2023 structureel €25.000 opnemen in de begroting voor leesstimulering en bibliotheekwerk is noodzakelijk in verband met de korting vanuit het ingroeimodel die per 2023 vervalt.

De korting op het basispakket voortkomend uit het ingroeimodel waarmee voor de jaren 2021 en 2022 mee is gewerkt, vervalt per 2023. Het tarief voor het basispakket wordt gelijk getrokken met die van de andere deelnemende gemeenten.

4. Kanttekeningen

1.1. Nieuw convenant kent een looptijd van 4 jaar.
Het convenant dat per 1 januari 2023 wordt aangegaan, heeft een looptijd van 4 jaar. Dit geldt ook voor het huidige convenant, maar de gemeente Buren is pas na 2 jaar aangesloten op dit convenant.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Verwachte kosten uitvoering door Openbare Bibliotheek Rivierenland
Bij het instappen op het lopende convenant voor de jaren 2021 en 2022 is gewerkt met een ingroeimodel. Dit betekent dat er voor deze twee jaar is gewerkt met een korting op het basispakket (een korting van €43.000 in 2021 en een korting van €25.000 voor 2022). Bij ingang van het nieuwe convenant per 2023 vervalt deze korting, waardoor we voor het basispakket hetzelfde tarief betalen als andere deelnemende gemeenten. De exacte kosten vanaf 2023 zijn nog niet bekend. Hierover maken de deelnemende gemeenten nog afspraken met Openbare Bibliotheek Rivierenland. Openbare Bibliotheek Rivierenland geeft aan dat de kosten van het basispakket van het openbare bibliotheekwerk door de lagere beschikbare gemeentelijke budgetten naar verwachting vanaf 2023 eerder omlaag dan omhoog zullen gaan.

Zoals hierboven aangegeven zijn de kosten per 2023 nog niet volledig in te schatten, maar er kan al wel rekening worden gehouden met de korting uit het ingroeimodel die per 2023 wegvalt. Op basis daarvan is de inschatting per 2023 een bedrag van €377.000 (€352.000 plus €25.000, zijnde de instapkorting).

Dekking
Op dit moment is er voor de dekking van de kosten van de bibliotheek €352.000 beschikbaar. Hiervan is €277.000 structureel opgenomen in de begroting en wordt €75.000 gedekt uit het onderwijsachterstandenbudget (OAB). Vanaf 2023 stellen we voor €25.000 extra dekking uit de algemene middelen beschikbaar te stellen. In tabel 1 is de voorgestelde dekking schematisch weergegeven.

Tabel 1: Dekking 2022 en dekking per 2023

Dekking 2022		**Dekking per 2023**	
Budget leesstimulering en bibliotheekwerk	€ 277.000	Budget leesstimulering en bibliotheekwerk	€ 277.000
Rijksmiddelen onderwijsachterstandenbeleid	€ 75.000	Rijksmiddelen onderwijsachterstandenbeleid*	€ 75.000
Extra dekking algemene middelen	-	Extra dekking algemene middelen	€ 25.000
Totale kosten	**€ 352.000**	**Totale kosten**	**€ 377.000**

* Het onderwijsachterstandenbudget loopt tot en met 2022. In 2023 start een nieuwe periode van 2023 tot en met 2026. Het OAB is afhankelijk van de beschikbare rijksmiddelen in deze nieuwe periode. De verwachting is dat ook in die periode zonder problemen €75.000 vanuit het OAB kan worden ingezet voor de uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid.

6. Communicatie
De bibliotheek en deelnemende gemeenten worden na de raadsvergadering ambtelijk geïnformeerd over het door de gemeenteraad genomen besluit.

7. Uitvoering en planning
In 2022 komen deelnemende gemeenten en bibliotheek tot een convenant. Besluitvorming daarover vindt plaats in college.

8. Participatie
n.v.t.

9. Duurzaamheid

n.v.t.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit leesstimulering en bibliotheekwerk.
2. Infographic ledenaantallen en activiteiten Openbare Bibliotheek Rivierenland 2021[1]
3. Activiteitenoverzicht Openbare Bibliotheek Rivierenland gemeente Buren

Inlichtingen bij:

Naam	Akkerman
Domein	Sociaal Domein

[1] Het betreft een overzicht van ledenaantallen t/m medio oktober 2021.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**D.101935** **Z.035957**	**101935** **Z.035957**

Onderwerp **Leesstimulering en bibliotheekwerk**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ;

besluit:

1. De uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, voor de periode 2023 tot en met 2026 te beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.

2. De evaluatie van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, uiterlijk in Q3 2025 uit te voeren.

3. Vanaf 2023 structureel €25.000 extra in de begroting op te nemen voor leesstimulering en bibliotheekwerk.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

RESULTATEN

Implementatie en opstartfase bibliotheek

- Aanschaf boekencollectie
- Inrichting bibliotheeklocatie Lienden
- Afhaalbieb: boekentasjes voor afhaal en bezorging (in lockdown jan t/m mei)
- Vanaf juni locatie Lienden geopend
- Voorbereiding Bieb in de Buurt
- Online lezingen en online medialab-activteiten (tijdens lockdown)

Preventieve aanpak laaggeletterdheid

0-4 jaar

Doelgroep kinderen 0-4 jaar

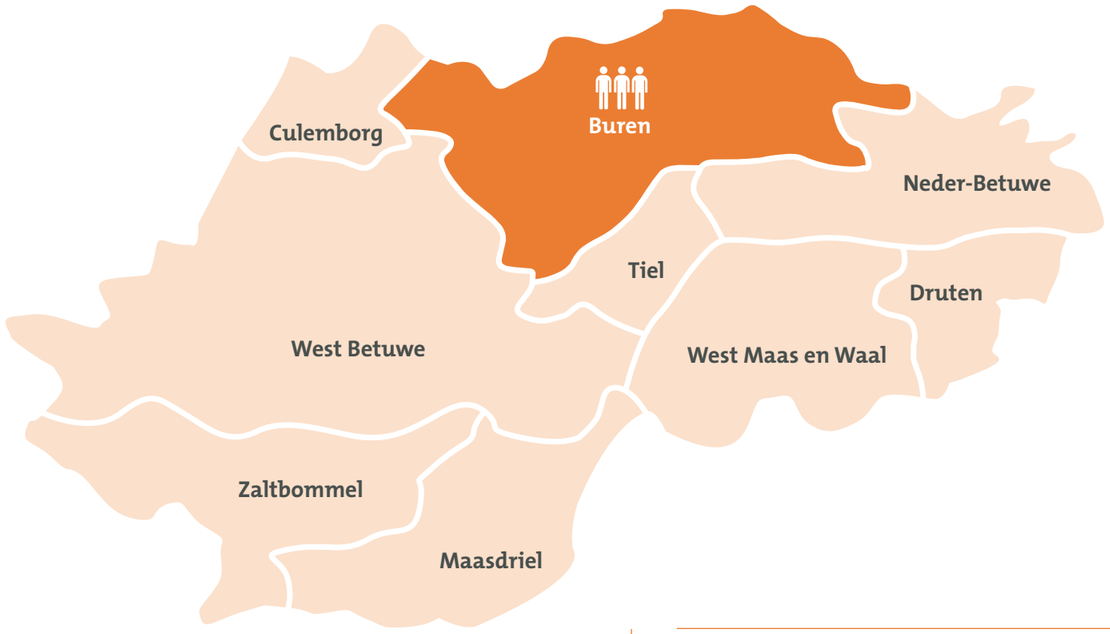
- Netwerkvorming met onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en dorpshuizen
- Samenwerkingsproject Voorleesvrijwilligers met Humanitas
- Start BoekStart-/Leescoach op het consultatiebureau vanaf september
- Levering diverse (voor)leesprojecten aan pedagogisch medewerkers in 9 VVE locaties
- Livestream voorlezen en advies voor ouders
- Voorleestour met een bereik van 93 kinderen
- Nieuwe aanpak Leesplezier Thuis opgezet; vanaf oktober al in twee gezinnen werkzaam
- BoekStart-uurtje 2x per maand vanaf oktober

4 -12 jaar

Doelgroep kinderen 4-12 jaar

- Vanaf januari: Kennismakingsgesprekken met scholen
- Vanaf februari: Boeken besteld voor alle boekencollecties op alle 14 scholen
- Informatiebrieven voor ouders over voorlezen (in lockdown)
- Augustus – oktober: leesbevorderingstraining voor leerkrachten
- Vanaf september is de leescoach op alle scholen aan het werk
- Zorgen voor een leescoördinator op elke school
- Kinderboekenweekactiviteiten Medialab-on-Tour oktober

BIBLIOTHEEKWERK BUREN



Leescoach
Anne op school



Basisvaardigheden | Digitaal burgerschap

- Workshop Corona-app (oktober)
- Spreekuur Eerste hulp bij Online (start november)
- Cursussen DigiSterker en Klik en Tik (werving najaar)

Bieb in de Buurt

Inloop voor (digitale) vragen en diverse (camouflage) activiteiten

- Vanaf oktober in 't Zoetzand in Beusichem, ook samenwerking met OV-ambassadeurs
- Verwacht: in Klokhuis te Maurik, gewenst per november – samenwerking met Welzijn Rivierstroom
- Verwacht: in Ecksternest te Eck en Wiel, beoogd per november
- Verwacht: in Gemeentehuis Maurik, beoogd per november

Leden

Ledenaantal 2021*
Totaal **1.559**
volwassenen **380**
senioren **153**
instellingen **5**
jeugd **1.021**

Nieuwe leden 2021*
Totaal **592**
volwassenen **137**
senioren **34**
instellingen **2**
jeugd **419**

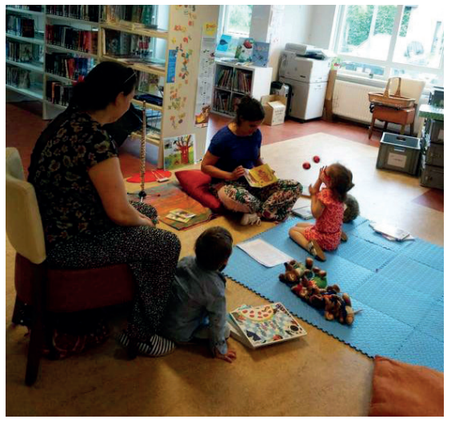
*t/m medio oktober

Uitleningen

2021
t/m medio oktober*
Totaal **7.118**

jeugd 3.702
volwassen 3.416

*Exclusief e-books en luisterboeken



Projecten in de regio

Proeftuin leesoffensief middelbaar onderwijs
› geletterdheid van jongeren verhogen tot minimaal vereist taalniveau (2F).

Project 21e-eeuwse vaardigheden
› uitrollen van medialabactiviteiten over de regio

Innovatiekamer Rivierenland
› werven van nieuwe taalambassadeurs

gemeente Buren

de Bibliotheek Rivierenland

Activiteitenoverzicht gemeente Buren
t/m 31 december 2021

Datum	Tijd	Locatie	Activiteit	Wie
26 oktober	13.00 – 14.30u	Bibliotheek, Lienden	Workshop Hulp bij CoronaCheck	Inge
29 oktober	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
5 november	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
8 november	14.00 – 16.00u	Dorpshuis 't Zoetzand, Beusichem	Bieb in de Buurt	Cathalijn
8 november	14.00 – 15.30u	Dorpshuis 't Zoetzand, Beusichem	OV-inloopspreekuur	OV ambassadeurs
9 november	11.00 – 12.00u	Bibliotheek, Lienden	Boekstartuurtje	Anouk
12 november	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
19 november	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
24 november	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Boekstartuurtje	Anouk
26 november	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
3 december	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
10 december	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
13 december	14.00 – 16.00u	Dorpshuis 't Zoetzand, Beusichem	Bieb in de Buurt	Cathalijn
13 december	14.00 – 15.30u	Dorpshuis 't Zoetzand, Beusichem	OV-inloopspreekuur	OV ambassadeurs
14 december	11.00 – 12.00u	Bibliotheek, Lienden	Boekstartuurtje	Anouk
17 december	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
24 december	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
29 december	15.00 – 16.00u	Bibliotheek, Lienden	Boekstartuurtje	Anouk

NB. Bij 4 aanmeldingen of meer plannen we cursussen Klik en Tik/Digisterker in.

Moet nog concreet gemaakt worden, volgt ZSM!

Datum	Tijd	Locatie	Activiteit	Wie
NTB – op een donderdagochtend, 1x in de maand	NTB	Ecksternest, Eck en Wiel	Bieb in de Buurt	Cathalijn

NTB – op een donderdagmiddag, wekelijks	13.00 – 15.00 uur	Dorpshuis ’t Klokhuis, Maurik	Bieb in de Buurt	Cathalijn
NTB – op een vrijdagochtend, wekelijks	10.00 – 11.00 uur	Gemeentehuis, Maurik	Spreekuur Eerste Hulp bij Online	Mirjam
NTB	NTB	Bibliotheek Lienden	Workshop Digitaal Kerstkaarten maken	Inge
22 december	NTB	Bibliotheek, Lienden	Boekstartfeestje	Anouk
23 december	NTB	Dorpshuis ’t Klokhuis, Maurik	Boekstartfeestje	Anouk

Heeft al plaatsgevonden

Datum	**Activiteit**	**Aantal deelnemers**	**Eventuele beoordeling**
26 juni	Boekstartdag	5	5
25 september	Voorleesfeestje	6	4.33
20 oktober	Klooiactiviteit: stop-motionfilmpje met legopoppetjes	5	

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.101935 Z.035957	D.101935 Z.035957

Onderwerp **Leesstimulering en bibliotheekwerk**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 7 december 2021;

besluit:

1. De uitvoering van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, voor de periode 2023 tot en met 2026 te beleggen bij Openbare Bibliotheek Rivierenland.
2. De evaluatie van leesstimulering, bibliotheekwerk, en daarmee de aanpak van laaggeletterdheid, uiterlijk in Q3 2025 uit te voeren.
3. Vanaf 2023 structureel €25.000 extra in de begroting op te nemen voor leesstimulering en bibliotheekwerk.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1930
Extern Zaak ID	Z.036080
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.2
Titel	Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021
Organisatieonderdeel	Domein Bedrijfsvoering
Eigenaar	Morshuis, R.B.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.102133 Raadsvoorstel Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021
D.102419 Raadsbesluit Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021
Bijlage 1. Opdracht tot het uitvoeren van de werkzaamheden en de kosten
Bijlage 2. Projectplan Lienden (projectplan en werkwijze van detectie)
Bijlage 3. Detectierapportage Lienden (resultaat van de detectie en vrijgave van het gebied)
Bijlage 4, Factuur gemaakte kosten
Bijlage 5, Factuur gemaakte kosten (2)
Bijlage 6, Termijnstaat v5.1.
D.102419 Getekend - Raadsbesluit Aanvraag subsidie suppletie-uitkering ‘Bommenregeling’ 2021

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	2 november 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

In de Nederlandse bodem bevinden zich nog steeds achtergebleven explosieven uit de Tweede
Wereldoorlog. Waterschap Rivierenland heeft deze opgespoord zodat risico’s voor de omgeving worden voorkomen. Om deze kosten te financieren vraagt het waterschap

medewerking aan de gemeente
Buren. Gemeenten kunnen kosten voor het opsporen van explosieven namelijk deels vergoed krijgen
van het Rijk.
Voor het aanvragen van deze subsidie wordt een raadsbesluit genomen.

Voorgesteld besluit

Een subsidieaanvraag in te dienen in het kader van de suppletieregeling explosieven opsporing en ruiming voor een bedrag van € 31.426,93.

Besluit

Een subsidieaanvraag in te dienen in het kader van de suppletieregeling explosieven opsporing en ruiming voor een bedrag van € 31.426,93.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.102133** **Z.036080**

Voorstel ingebracht door	R.B. Morshuis
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	6. Bedrijfsvoering 0.7 Alg. Uitk. en overige uitk.Gemeentefonds

Onderwerp **Raadsvoorstel aanvraag subsidie suppletie-uitkering 'Bommenregeling' 2021**

Voorgesteld besluit

1. **Een subsidieaanvraag in te dienen in het kader van de suppletieregeling explosieven opsporing en ruiming voor een bedrag van € 31.426,93.**

Samenvatting van het voorstel
In de Nederlandse bodem bevinden zich nog steeds achtergebleven explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Om veilig te kunnen werken en risico's voor de omgeving te voorkomen, is het belangrijk dat deze worden opgespoord. Waterschap Rivierenland heeft dit gedaan. Hiervoor heeft zij kosten gemaakt. Om de kosten te financieren vraagt het waterschap medewerking aan de gemeente Buren. Gemeenten kunnen kosten voor het opsporen van explosieven namelijk deels vergoed krijgen van het Rijk. Buren dient een subsidieaanvraag in bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Daarmee gaat zij in op het verzoek van het waterschap. Voor het aanvragen van deze subsidie dient een raadsbesluit te worden genomen.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

In de Nederlandse bodem bevinden zich nog steeds achtergebleven explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Uit het oogpunt van veilig werken en veiligheid naar de omgeving wordt bij grondroerende werkzaamheden onderzoek verricht naar de aanwezigheid van deze ontplofbare oorlogsresten, en waar nodig worden ze verwijderd.

Het Waterschap Rivierenland heeft binnen de gemeente Buren in 2020 kosten gemaakt voor de opsporing en ruiming van conventionele explosieven. Het Waterschap verzoekt de gemeente om bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken een subsidie aan te vragen, aangezien alleen gemeenten dit kunnen doen.

2. Doel / meetbaar effect

Verkrijgen van een subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor de door het Waterschap Rivierenland verrichte werkzaamheden voor het opsporen en verwijderen van ontplofbare oorlogsresten.

3. Argumenten

1.1 Onderzoek is nodig omdat nog geen gegevens bekend zijn.

Op diverse plaatsen in Rivierenland hebben oorlogshandelingen plaatsgevonden. Daardoor kunnen ook nu nog ontplofbare oorlogsresten in de bodem achtergebleven zijn. Omdat niet met voldoende detailniveau informatie over de mogelijke locaties van ontplofbare oorlogsresten voorhanden is, is een historisch vooronderzoek uitgevoerd.

1.2 Verdachte objecten kunnen een veiligheidsrisico inhouden
Wanneer door vooronderzoek en detectie in het veld objecten worden aangetroffen in de bodem die mogelijk ontplofbare oorlogsresten betreffen, dan moeten deze uit het oogpunt van veiligheid vrijgegraven worden. Wanneer het daadwerkelijk ontplofbare oorlogsresten betreft, moeten deze worden veiliggesteld en overgedragen aan de EOD.

1.3 Door het ministerie van Binnenlandse Zaken is hiervoor een subsidieregeling in het leven geroepen.
Op 31 mei 2019 is de Meicirculaire 2019 Gemeentefonds door de Minister van BZK aangeboden aan de Tweede Kamer. Daarin wordt ook ingegaan op de zogenoemde Bommenregeling. Op grond daarvan kunnen gemeenten een bijdrage vanuit het Gemeentefonds ontvangen voor het opsporen van Conventionele Explosieven. De Bommenregeling blijft op hoofdlijn ongewijzigd. Voor de inhoud van de regeling wordt in de Meicirculaire 2019 opnieuw verwezen naar paragraaf 2.4.4 van de Septembercirculaire 2014. In paragraaf 2.4.5 wordt aanvullende informatie verstrekt.

4. Kanttekeningen

1.1 Bijdragen aan derden moeten afgewogen worden
De bijdrageregeling is een suppletieregeling voor het gemeentefonds. Daarom moet de raad bewust een afweging maken wanneer zij verzoeken van derden om mee te mogen liften wil honoreren. Een handreiking hiervoor is in de maak maar op dit moment nog niet gereed. De gemeenteraad is hierin beslissingsbevoegd.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën
De kosten voor het opsporen van niet gesprongen explosieven bedragen € 31.426,93. Deze kosten worden gedragen door het waterschap en komen in aanmerking voor een subsidie uitkering in het kader van de suppletieregeling explosieven opsporing en ruiming.

6. Communicatie
Buiten de procesgerelateerde communicatie met het Waterschap Rivierenland en de Omgevingsdienst Rivierenland is geen communicatie nodig.

7. Uitvoering en planning
Het raadsbesluit wordt per e-mail gestuurd naar het ministerie (regelingen@minbzk.nl)

8. Participatie
Er is geen aanleiding tot burgerparticipatie omdat burgers niet geraakt worden door dit besluit.

9. Duurzaamheid
Dit besluit draagt niet bij aan de doelstellingen van duurzaamheid.

Bijlagen:
1. Opdracht tot het uitvoeren van de werkzaamheden en de kosten;
2. Projectplan Lienden (projectplan en werkwijze van detectie);
3. Detectierapportage Lienden (resultaat van de detectie en vrijgave van het gebied).

Inlichtingen bij:

Naam	R.B. Morshuis
Domein	Bedrijfsvoering

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**D.102133** **Z.036080**	**D.102419** **Z.036080**

Onderwerp **Raadsbesluit Aanvraag subsidie suppletie-uitkering 'Bommenregeling' 2021**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 oktober 2021;

besluit:

een subsidieaanvraag in te dienen in het kader van de suppletieregeling explosieven opsporing en ruiming voor een bedrag van € 31.426,93.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

WIJZIGINGSFORMULIER

Project	: Persleidingen TSNO Cluster A1 en A2		
Contractnummer	: 100247		
Projectnummer	: 18v1271		
Opdrachtgever	: Waterschap Rivierenland		
Nummer	: 2	Opsteller	: S. Blok
Versie	: 1	Controleur	: H.A. van der Ven
Revisie	: A		
Opsteldatum	: 17-9-2019		
Wijzigingsdatum	: 5-9-2019		
Initiator	OG		

TITEL : Benaderen gedetecteerde objecten Lienden

Toelichting wijziging

Conform contract valt het benaderen van de gedetecteerde objecten buiten de scope van de opdrachtnemer. Het benaderen van de gedetecteerde objecten wordt via deze VTW aangeboden.

Betrekking op

Object	: OBJ 3000 - Lienden
Werkpakk(et)	: WPK 0410 - Onderzoeken
Eis(en)	: Antwoord op NvI vraag 143: "De kosten (en daarmee het risico) voor het ruimen van de CE's komen voor rekening van het Rijk. In voorkomende gevallen dient er door ON een plan van aanpak opgesteld te worden. Deze dient goedgekeurd te worden door het Rijk."

WIJZIGINGSFORMULIER

Inhoud wijziging

Opgraven van de objecten die zijn gedetecteerd bij het NGE onderzoek in Lienden. Tevens wordt nog een deel gedetecteerd waar te veel verstoringen (vermoedelijk door puin) aanwezig waren.

Wijziging heeft betrekking op de volgende eis(en)

Nvl vraag 143.

Wijziging heeft betrekking op de volgende risico's

R-11: Risico: Afwijken van tracé door ondergrondse of bovengrondse objecten
Beheersmaatregel: Uitvoeren NGE onderzoek

Consequenties voor planning

Geen consequenties voor de opleverdatum

Mogelijke uitloop : 0 dgn (werkdagen)

WIJZIGINGSFORMULIER

Consequenties voor prijs

Zie bijgevoegde kostenopstelling

Prijsconsequenties : € 31.426,93 EURO

Ondertekening

Akkoord Opdrachtgever	Akkoord Opdrachtnemer
17-9-2019	17-9-2019

KOSTENOPSTELLING

Project:	TSNO Cluster A1 en A2	**Opdrachtgever:**	Waterschap Rivierenland
Projectnummer:	18v1271	**Contactpersoon:**	Dhr. M. Ariens
Opgesteld door:	S. Blok	**Projectnummer:**	100247
Datum:	17-09-19		
Volgnummer:	2		

Omschrijving:	**Benaderen NGE tracé Lienden**
Toelichting:	Zie wijzigingenblad VTW2

Arbeid/ Materieel / Materiaal	Eenh.	Hoeveelheid	*	Tarief	Euro
Benaderen objecten en handmatige detectie (zie bijgevoegde inschrijfstaat)	EUR	1		€ 31.913,65	€ 31.913,65
Kosten detectie voor ON (post 210020)	m2	4056		€ 0,12-	€ 486,72-
TOTAAL EURO:					€ 31.426,93
Vergoeding:	%	0	(verwerkt in inschrijfstaat)		€ -
TOTAAL EXCL. BTW					**€ 31.426,93**

Akkoord opdrachtgever
Datum

Handtekening

Akkoord van der Ven
Datum 17-9-2019

Handtekening

*Deze calculatie is gebaseerd op uw vraagspecificatie of op onze werkomschrijving die op uw verzoek is opgesteld.
In posten die worden aangeduid met een "V" is de geschatte uit te voeren hoeveelheid aangegeven. Verrekening vindt plaats op basis van de werkelijk uitgevoerde hoeveelheden. Posten, aangeduid met een "N" betreffen een vast bedrag welke na uitvoering in rekening zal worden gebracht tenzij de opdrachtgever opdracht geeft voor het uitvoeren van meer hoeveelheden. De wijzigingen kunnen consequenties in de planning van het werk tot gevolg hebben. Termijnverlenging als gevolg van deze wijzigingen zal nader worden overeengekomen.

BESTEK-POST-NUMMER	OMSCHRIJVING	EEN-HEID	HOEVEELHEID RESULTAATS-VERPLICHTING	V	PRIJS PER EENHEID IN EURO	TOTAALBEDRAG IN EURO
1	VOORBEREIDING					
100010	Opstellen projectplan conform WSCS-OCE	st	1,00	N	800,00	800,00
100020	Opstellen projectplan conform WSCS-OCE	st	1,00	N	600,00	600,00
2	UITVOERING					
20	BENADEREN SIGNIFICANTE VERSTORINGEN BINNEN WERK-/BENADERGEBIED					
200010	Uitzetten/ visueel zichtbaar maken significante verstoringen in het veld	st	165,00	N	6,30	1.039,50
200020	Benaderen/ verwijderen significante verstoringen	st	165,00	N	56,09	9.254,85
21	UITVOEREN PASSIEVE REALTIME OPPERVLAKTEDETECTIE INCL. DIRECT BENADEREN SIGNIFICANTE VERSTORINGEN BINNEN WERK-/BENADERGEBIED					
210010	Uitzetten/ visueel zichtbaar maken gebieden waarvan geen detectiedata beschikbaar is	EUR	1.040,00	N	1,00	1.040,00
210020	Uitvoeren passieve realtime oppervlaktedetectie incl. direct benaderen significante verstoringen	m2	4.056,00	N	2,05	8.314,80
22	UITVOEREN ACTIEVE REALTIME OPPERVLAKTEDETECTIE INCL. GECONTROLEERD ONTGRAVEN					
220010	Uitzetten/ visueel zichtbaar maken gebieden waarvan de detectiedata verstoord is	EUR	520,00	N	1,00	520,00
220020	Uitvoeren actieve realtime oppervlaktedetectie incl. gecontroleerd ontgraven	m2	1.378,00	N	3,79	5.222,62
23	MOBILISEREN & DEMOBILISEREN PERSONEEL & MATERIEEL BIJ MOGELIJKE FASERING					
230010	Mobiliseren & demobiliseren personeel & materieel	keer	1,00	N	720,00	720,00
3	WERKZAAMHEDEN BIJ DAADWERKELIJK AANTREFFEN CE					
300010	Mobiliseren en demobiliseren VTVS	keer	0,00	V	450,00	0,00
300020	Huur VTVS	week	0,00	V	300,00	0,00
300030	Overdracht CE aan de EODD	keer	0,00	V	810,00	0,00
300040	Assistentie EODD bij vernietigen CE	keer	0,00	V	1.350,00	0,00
	Subtotaal					27.511,77

17-09-2019
14:00:39

BESTEK-POST-NUMMER	OMSCHRIJVING		EEN-HEID	HOEVEELHEID RESULTAATS-VERPLICHTING	V	PRIJS PER EENHEID IN EURO	TOTAALBEDRAG IN EURO
	Transport subtotaal						27.511,77
9	Staartposten						
91	Eenmalige kosten						
918870	Korting	0,00	EUR				
918880	Overige eenmalige kosten	0,00	EUR				
919990	Totaal eenmalige kosten	0,00	EUR	0,00	N	1,00	0,00
929990	Uitvoeringskosten		EUR	1.375,59	N	1,00	1.375,59
939990	Algemene kosten		EUR	2.200,94	N	1,00	2.200,94
949990	Winst en risico		EUR	825,35	N	1,00	825,35
	Aannemingssom, de omzetbelasting niet inbegrepen.						31.913,65
	Gedaan te 17 september 2019 De inschrijver(s),						

BODAC

Projectplan

Explosievenonderzoek t.b.v. transportstelsels en rioolgemalen noord (benaderfase)



Kennis- en adviescentrum

Historisch vooronderzoek

Projectgebonden risicoanalyse

Detectie

Benaderen en veiligstellen

Offshore

Vliegtuigberging

Archeologie

Sanering



Natuurlijk…

Voorwoord

Achtergebleven oorlogstuig op uw projectlocatie, wat zijn de risico's, waar liggen de verantwoordelijkheden?

In de bodem waarop wij werken, wonen en recreëren is nog een aanzienlijke hoeveelheid conventionele explosieven (CE) uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog aanwezig. De aanwezigheid van dit achtergebleven oorlogstuig kan gevaar opleveren voor mens, dier en omgeving bij de ontwikkeling van infrastructurele werken en bouwprojecten.

Ons team van gepassioneerde medewerkers kan voor u bepalen of een plangebied verdacht is op de aanwezigheid van oorlogstuig en zo ja, welke explosieven nog in de bodem aanwezig kunnen zijn. Om het uiteindelijke onderzoeksgebied te definiëren bepalen wij zorgvuldig zowel de horizontale als de verticale afbakening van het verdachte gebied. Onze toegevoegde waarde dient maar één doel: het beheersbaar maken van de risico's die optreden, mocht een explosief alsnog tot uitwerking komen. Wij nemen adequate maatregelen om deze risico's aanvaardbaar te maken, zodat het restrisico zo laag is als redelijkerwijs mogelijk. Redelijkerwijs impliceert dat, dat het al dan niet nemen van de mogelijke beheersmaatregelen wordt bepaald door kosten van de maatregelen tegenover de voordelen van de te behalen risicovermindering.

Het vermogen te innoveren, technieken en equipment te ontwikkelen brengt ons dagelijks op een hoger niveau, waardoor u als klant verzekerd bent van de economisch meest voordelige uitvoeringswijze. Onze aanpak is succesvol gebleken, we passen deze dagelijks toe met een team van ruim 30 specialisten die zowel de land- als de waterbodem onderzoeken.

Ons werkgebied is voornamelijk Nederland, België en Duitsland, de Noord- en de Oostzee. Met de nieuwste en meest geavanceerde technologieën en veel kennis van geofysica onderzoeken we nauwkeurig en doelmatig uw plangebied om uiteindelijk een certificaat af te geven zodat u veilig de geplande werkzaamheden kunt uitvoeren.

Uw veiligheid is onze zorg, natuurlijk…

Dirk van de Vleuten
Manager BODAC
The UXO Clearance Company

Projectplan	
Datum:	19 augustus 2019
Versie:	01
Documentnummer:	190819_9058_PPB_01
Opdrachtgever:	G. van der Ven Aannemingsbedrijf B.V.

Goedgekeurd door	**Naam**	**Functie**	**Datum**	**Handtekening**
Bodac B.V.	Dhr. D. van de Vleuten	Manager	19-08-2019	
Bodac B.V.	Dhr. M. Asveld	Senior OCE-deskundige	19-08-2019	
Opdrachtgever/ G. van der Ven Aannemingsbedrijf B.V.	Dhr. S. Blok			
Bevoegd gezag Gemeente Buren		Burgemeester		

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de auteur. (Artikel 16 Auteurswet 1912). Het is de opdrachtgever toegestaan voor intern gebruik kopieën te maken zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

Begrippenlijst en definities

Benaderen	Het cyclisch verrichten van de handelingen detecteren, lokaliseren en laagsgewijs ontgraven om de aanwezigheid van een vermoedelijk CE veilig en doelmatig vast te kunnen stellen.
Bevoegd Gezag	Overheidsinstantie verantwoordelijk voor de Openbare Veiligheid binnen de gemeente en die wettelijk de mogelijkheid heeft en in staat is om toezicht uit te oefenen of te doen uitoefenen.
CE	Conventionele Explosieven, elk explosief dat niet als geïmproviseerd, nucleair of chemisch kan worden aangemerkt. Aan CE wordt gelijkgesteld en als zodanig behandeld: ✓ CE die geen explosieve stof (meer) bevatten; ✓ Restanten van CE die door leken als zodanig herkenbaar zijn; ✓ Voorwerpen die door leken kunnen worden aangemerkt als CE; ✓ Wapens en onderdelen daarvan.
CKI	Certificerings- en keuringsinstelling.
Deskundige	Persoon met aantoonbare kennis en ervaring om in overeenstemming met de eisen van de WSCS-OCE als zodanig te worden aangemerkt.
Detecteren	Het vaststellen van de aanwezigheid van objecten m.b.v. detectie methodiek (oppervlakte- / dieptedetectie) en het beoordelen van de meetgegevens (interpreteren). Er wordt onderscheid gemaakt in: ✓ Realtime detectie: detecteren waarbij direct wordt overgaan tot het lokaliseren van het object en de meetgegevens niet worden vastgelegd; ✓ Non-realtime detectie: het verzamelen van meetgegevens in een computer, waarna op een later tijdstip interpretatie plaatsvindt en de meetgegevens automatisch worden vastgelegd.
Detonatie	Explosie waarbij het reactiefront in de explosieve stof zich sneller voortplant dan de geluidssnelheid in de stof.
EODD	Explosieven Opruimingsdienst Defensie.
Identificeren	Het volgens een vastgelegd proces vaststellen of men al dan niet met een explosief te maken heeft en daarna het bepalen van soort, subsoort, wapeningstoestand, kaliber en nationaliteit van het explosief en eventueel geplaatste ontstekers.
Inspectie SZW	Organisatie vallend onder het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die de minister adviseert over het erkennen van CKI's
Interpreteren	Door middel van detectie verkregen meet data bewerken, waarbij beoogd wordt om daarin aanwezige verstoringen van het (elektro-) magnetisch veld te onderscheiden en deze verstoringen al dan niet te duiden als mogelijk CE.
Laagsgewijs ontgraven	Door het laagsgewijs ontgraven wordt het object blootgelegd, waardoor deze kan worden waargenomen.
Lokaliseren	Het 3-dimensionaal vaststellen van de ligplaats van het gedetecteerde object
OCE	Opsporen Conventionele Explosieven.

OCE werkgebied	Vrije werkruimte van ca. 50 m¹ tijdens de OCE werkzaamheden. Binnen deze werkruimte mag alleen functioneel noodzakelijk personeel aanwezig zijn. Tijdens bezoek of onbevoegde presentie worden de werkzaamheden onmiddellijk gestaakt.
Opsporingsgebied	Het gebied binnen het verdachte gebied waarbinnen de opsporingswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd.
OOV	Openbare Orde en Veiligheid.
Opsporing	Opsporing omvat binnen het opsporingsgebied het geheel van: ✓ Detecteren; ✓ Lokaliseren; ✓ Laagsgewijs ontgraven (benaderen); ✓ Identificeren; ✓ Tijdelijk veiligstellen van de situatie; ✓ Overdracht aan EODD (ruiming); ✓ Proces-verbaal van oplevering.
Overdracht EODD	Het in persoon van de Senior OCE-deskundige door middel van het overdrachtsprotocol overdragen van de aangetroffen explosieven door de organisatie (deelgebied A) aan EODD. De overdracht vindt plaats op de locatie waar het explosief is aangetroffen c.q. in tijdelijke opslag is gebracht en bij fysieke aanwezigheid van beide partijen.
Tijdelijk veiligstellen	Alle activiteiten na benadering en identificatie die nodig zijn om de uitwerkingsrisico's van het explosief in relatie tot de omgeving te beheersen tot aan het tijdstip van overdracht aan de EODD. Er worden bij het tijdelijk veiligstellen geen handelingen aan het explosief zelf verricht anders dan het eventueel verplaatsen ervan naar een tijdelijke opslagvoorziening.
Verdacht gebied	Het deel van het onderzoeksgebied waarbinnen op basis van vooronderzoek de aanwezigheid van CE wordt verwacht.
VTVS	Voorziening voor het Tijdelijk Veiligstellen van de Situatie.
Werkgebied	Het gebied waar reguliere civieltechnische werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd.
WSCS-OCE	Werkveld specifiek certificatieschema voor het Systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven (WSCS-OCE).

Inhoudsopgave

1 Omschrijving en doelstelling van de opdracht 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Doelstelling van de opdracht 1
1.3 Omschrijving van de opdracht 1
1.4 Plan van aanpak 1
1.5 Betrokken gemeenten 1
1.6 Planning en uitvoeringsgegevens 1
1.6.1 Planning 1
1.6.2 Uitvoeringsgegevens 1

2 Werk- en projectlocatie 2
2.1 Situering projectlocatie en opsporingsgebied 2
2.2 OCE werkgebied 3

3 Vooronderzoek 4
3.1 Uitgevoerd vooronderzoek 4
3.2 Bodemkwaliteit 4
3.3 Archeologie 4

4 Projectmanagement 5
4.1 Algemeen 5
4.2 Projectorganisatie 5
4.2.1 Gegevens betrokken partijen 5
4.3 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden betrokken partijen 6

5 Communicatie 7
5.1 Externe Communicatie 7
5.1.1 Opdrachtgever 7
5.1.2 Bevoegd gezag 7
5.1.3 EODD 7
5.1.4 Ingehuurde bedrijven 7
5.2 Interne Communicatie 7
5.2.1 Startwerkoverleg 7
5.2.2 Werkoverleg 7
5.2.3 Toolbox 8
5.3 Overlegmomenten tijdens voorbereiding/uitvoering 8

6 Het opsporingsproces 9
6.1 Algemeen 9
6.2 Voorbereiding 9
6.2.1 KLIC-melding 9
6.2.2 Benodigde vergunningen 9
6.2.3 Inrichten opsporingsgebied 9
6.3 Toe te passen detectietechnieken 9
6.4 Passieve realtime oppervlaktedetectie 9
6.4.1 Apparatuur t.b.v. uitvoeren passieve realtime oppervlaktedetectie 10
6.5 Actieve realtime oppervlaktedetectie 11
6.5.1 Apparatuur t.b.v. uitvoeren actieve realtime oppervlaktedetectie 11
6.6 Veldwerkregistratie 12
6.7 Benaderen van de significante verstoringen welke tijdens de reeds eerder uitgevoerde passieve NON realtime oppervlaktedetectie zijn gemeten 13
6.8 Identificeren 13
6.9 Protocol bij aantreffen CE 13
6.10 Registratie 14

7 Aantreffen CE en tijdelijk veiligstellen van de situatie 15
7.1 Algemeen 15
7.2 Aangetroffen CE met direct gevaar voor Openbare Orde & Veiligheid 15
7.3 Aangetroffen CE zonder direct gevaar voor Openbare Orde & Veiligheid 15

8 Overdracht van CE aan EODD 16
8.1 Betrokken personen 16
8.2 Project vernietigingslocatie 16
8.3 Overdrachtsprotocol EODD 16

9 Veiligheid, gezondheid en milieu 18
9.1 Projectgebonden risico-evaluatie 18
9.1.1 Inventarisatie risico's per projectfase 18
9.1.2 Beheersmaatregelen van de risico's per projectfase 18
9.2 Toegangsregeling en bewaking projectlocatie 18
9.3 Mogelijke oorzaken van ongecontroleerde explosies 18
9.4 Gevolgen van ongecontroleerde explosies 19
9.4.1 Brisante werking 19
9.4.2 Schokgolfwerking 19
9.4.3 Scherfwerking 19
9.4.4 Luchtdrukwerking 19
9.4.5 Hitte/brand 19
9.5 Beschermende maatregelen 20
9.6 Verantwoordelijkheden Senior OCE-deskundige 20
9.7 Bouwplaatsvoorzieningen, -inrichtingen en regels 20
9.7.1 Bouwplaatsvoorzieningen en inrichting 20
9.7.3 Bouwplaatsregels 21
9.7.4 Bedrijfshulpverlening 21
9.7.5 Brandbestrijding 21
9.7.6 EHBO 21
9.8 Protocol hulpverleningsdiensten 21
9.8.1 Aanwezige hulpverlening op het project 21
9.8.2 Hulpverleningsdiensten 21
9.8.3 Calamiteiten 21
9.8.4 Opschaling hulpverlening 21
9.9 Specifieke factoren 22
9.9.1 Stoffelijke overschotten 22
9.9.2 Overige vondsten gebaseerd op wet- en regelgeving 22

10 In te zetten personeel en materieel 23
10.1 Personeel 23
10.2 Detectieapparatuur 23
10.3 Relevante instellingen detectieapparatuur 23
10.4 Validatie detectieapparatuur 23
10.5 Beschermende maatregelen 23
10.6 Bouwmachines 23

11 Aansprakelijkheden en verzekering 24
11.1 Klachten en tekortkomingen 24
11.2 Aansprakelijkheden 24
11.3 Verzekeringen 24

12 Projectcontroles 25
12.1 Uit te voeren controles 25
12.2 Technische uitvoering 25
12.3 Registratie 25
12.4 Gebruikte apparatuur tijdens de OCE-werkzaamheden 25
12.5 Meetpunten tijdens de uitvoering van een project 26

12.6 Oplevering project 26

Bijlage 1. Certificaten, ontheffingen en verzekeringen 27

Bijlage 2. Afwijkingsformulier projectplan 44

Bijlage 3. Situering opsporingsgebied 45

1 Omschrijving en doelstelling van de opdracht

1.1 Aanleiding

Medio juli 2019 is passieve NON realtime oppervlaktedetectie uitgevoerd t.p.v. het traject Lienden t.b.v. de geplande civieltechnische werkzaamheden door aannemingsbedrijf G. van der Ven B.V. Hierbij zijn diverse significante verstoringen gevonden die nog benaderd/ verwijderd moeten worden zodat aannemingsbedrijf G. van der Ven B.V. uiteindelijk de werkzaamheden veilig en verantwoord uit kan voeren.

1.2 Doelstelling van de opdracht

De doelstelling voor het CE onderzoek is "Het opsporen en verwijderen van (mogelijke) CE om het bovenmatig risico met betrekking tot CE weg te nemen, om daarmee een veilige werk- en leefomgeving te creëren tijdens de reguliere uit te voeren (civiele) werkzaamheden".

1.3 Omschrijving van de opdracht

Voor het bereiken van de doelstelling zullen de volgende opsporingstechnieken worden toegepast:

- ✓ Benaderen en identificeren van de significante verstoringen afkomstig uit de uitgevoerde detecties (B-gebieden);
- ✓ Het uitvoeren van passieve dan wel actieve realtime oppervlaktedetectie incl. direct benaderen significante verstoringen t.p.v. de nog niet gedetecteerde gebieden en de gebieden waarvan de detectiedata niet te interpreteren was (C en D gebieden);
- ✓ Het veiligstellen van de eventueel aan te treffen CE en na afloop van de werkzaamheden deze namens het bevoegde gezag overdragen aan de EODD;
- ✓ Assistentie EODD bij het vernietigen van de overgedragen CE;
- ✓ Opstellen proces verbaal van oplevering met hierbij de revisietekening waarin de vrijgegeven gebieden staan weergegeven. Dit proces verbaal van oplevering zal tevens naar het bevoegde gezag van de gemeente gestuurd worden.

1.4 Plan van aanpak

Conform de vigerende regelgeving is het de verplichting om de B, C en D te benaderen/ nader te onderzoeken ter plaatse waar deze een gevaar kan opleveren voor de openbare orde & veiligheid of voor de werknemers welke de grondroerende werkzaamheden zullen gaan uitvoeren. In de praktijk komt het daarbij op neer dat daar waar de geplande grondroerende werkzaamheden kruist met B, C en D gebieden, met daarbij een bepaalde veiligheidsmarge (in dit geval is gekozen voor 4,00 en 6,00 m[1] aan beide zijden van de aan te leggen persleiding), nader onderzocht worden.

1.5 Betrokken gemeenten

In verband met openbare orde en veiligheid dient de burgemeester van de gemeente waarbinnen de OCE-werkzaamheden plaatsvinden, te worden betrokken bij de voorbereiding van de OCE-werkzaamheden. Middels het goedkeuren van dit projectplan, waarin de beheersmaatregelen in het kader van openbare orde en veiligheid beschreven worden, wordt goedkeuring gegeven aan deze beheersmaatregelen.

1.6 Planning en uitvoeringsgegevens

1.6.1 Planning

Het is nog niet bekend wanneer de werkzaamheden uitgevoerd zullen gaan worden. Zodra dit bekend is zal dit middels een e-mail aan iedereen kenbaar worden gemaakt.

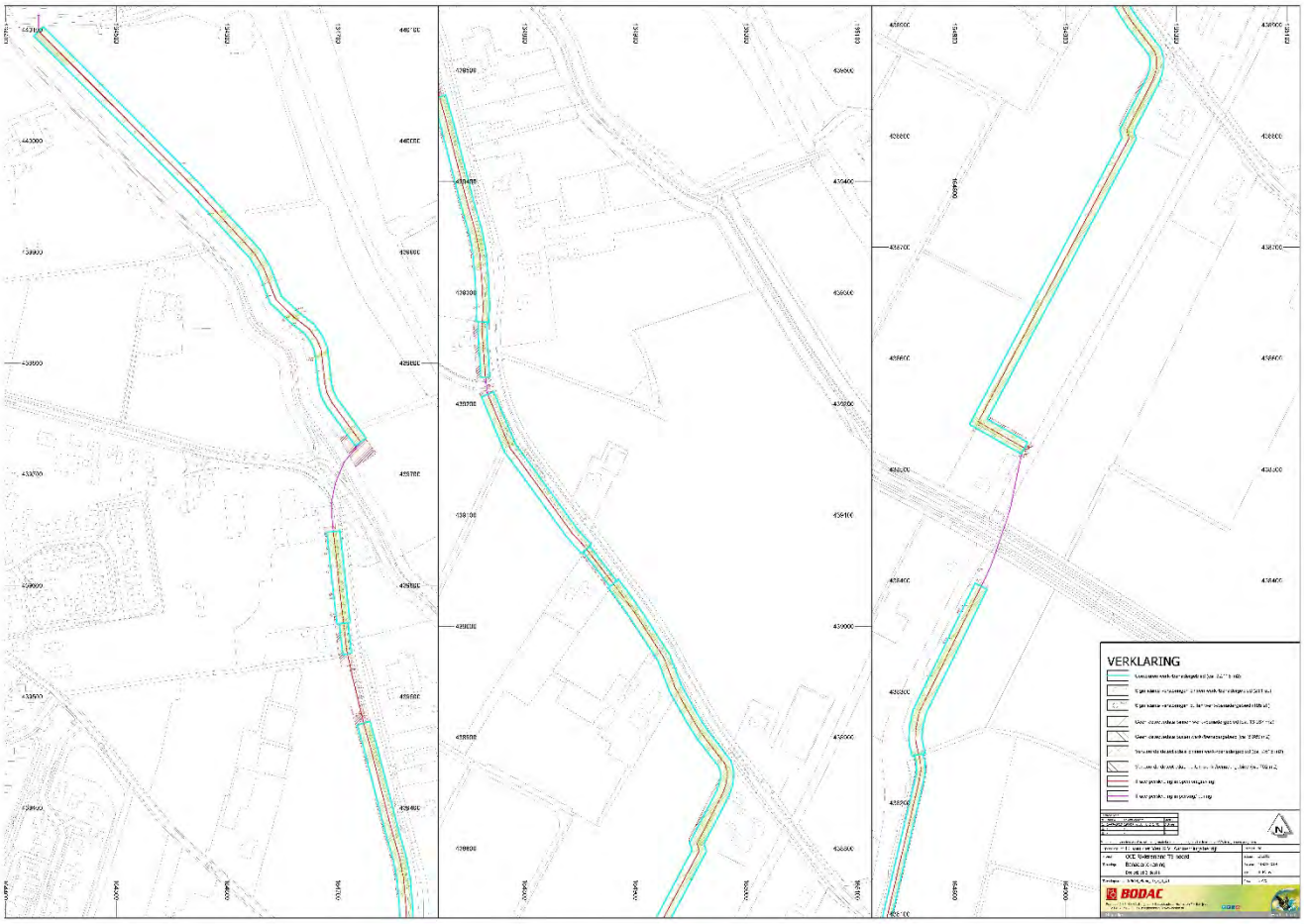
1.6.2 Uitvoeringsgegevens

Geraamde uitvoeringsperiode:	2 – 3 weken
Maximaal aantal werknemers dat gelijktijdig aanwezig is op de bouwlocatie:	3 personen
Aantal (onder)aannemers en zelfstandigen op de bouwplaats:	1 stuks

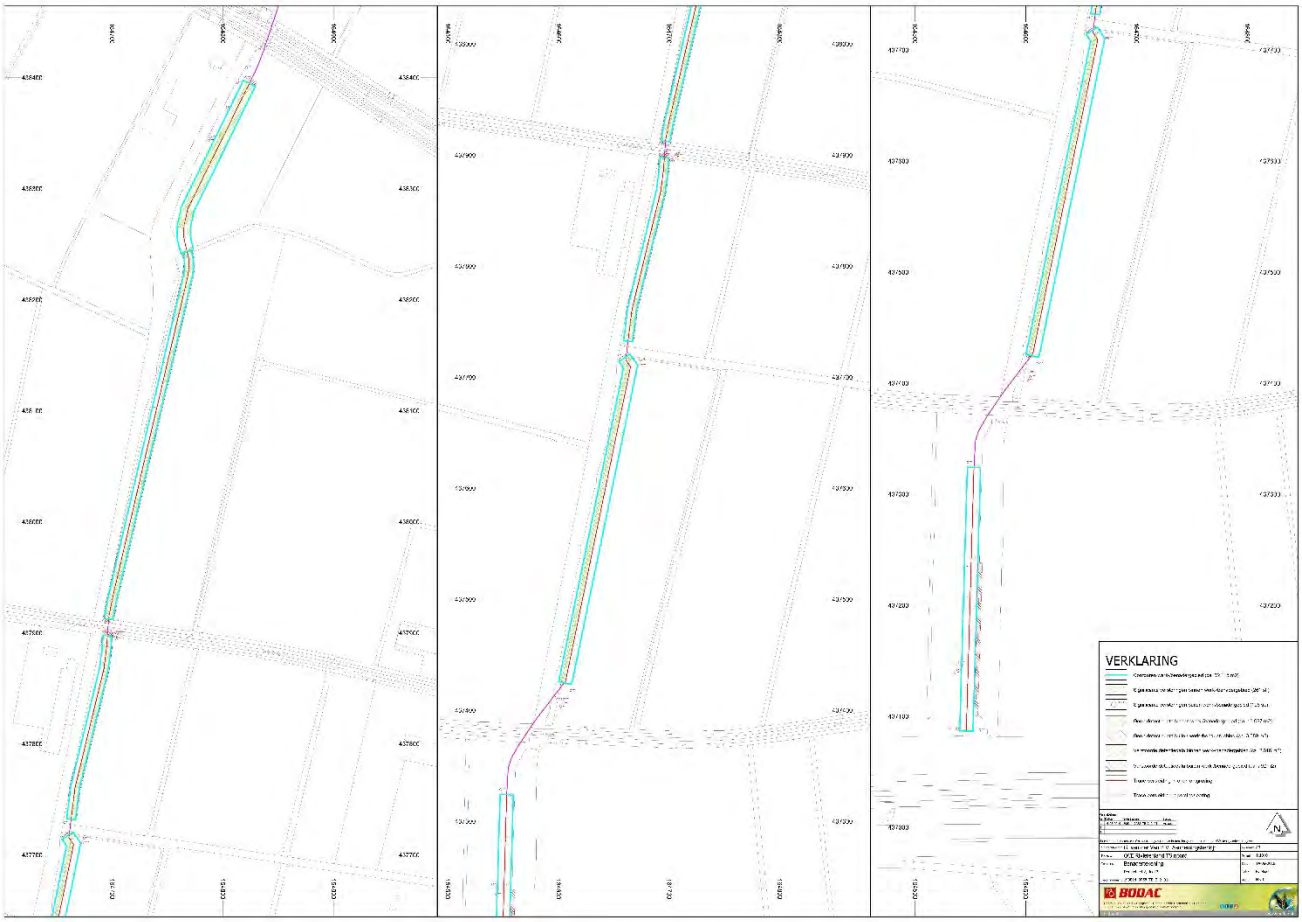
2 Werk- en projectlocatie

2.1 Situering projectlocatie en opsporingsgebied

Het tracé van de aan te leggen persleiding en dus het opsporingsgebied is gelegen in de buurt van Lienden in de gemeente Buren. Het exacte tracé is, t.o.v. het RD stelsel, in onderstaande figuren weergegeven. Beide figuren zijn, ter verduidelijking ook als bijlage 3 aan dit projectplan toegevoegd.



Figuur 1. Situering opsporingsgebied deel 1 t.o.v. het RD stelsel.



Figuur 2. Situering opsporingsgebied deel 2 t.o.v. het RD stelsel.

2.2 OCE werkgebied

Tijdens de OCE-werkzaamheden wordt een vrije werkruimte van ca. 50 m¹ aangehouden. De grootte van de benodigde vrije werkruimte kan door de Senior OCE-deskundige, op basis van kennis en ervaring, worden vergroot of verkleind. Binnen deze werkruimte mag alleen functioneel noodzakelijk personeel aanwezig zijn. Indien derden zich in het werkgebied begeven, worden de werkzaamheden (tijdelijk) stilgelegd. De reden hiervan is dat de mensen die zich bezig houden met het opsporen van mogelijke CE zich volledig moeten kunnen concentreren op deze taak.

3 Vooronderzoek

3.1 Uitgevoerd vooronderzoek

Ter plaatse van het tracé in Lieden kunnen CE worden aangetroffen (verdacht op) in de vorm van raketten, afwerpmunitie (gedeeltelijk) geschutmunitie en infanteriemunitie. Doordat de exacte te verwachte kalibers niet bekend zijn is de detectiedata bekeken vanaf 20 mm en groter.

3.2 Bodemkwaliteit

Op basis van de resultaten van een bodemonderzoek kan worden bepaald of de grond en het grondwater, waarbinnen de grondroerende werkzaamheden plaatsvinden (en dus ook het explosievenonderzoek), verontreinigd zijn. Hierbij worden een 4-tal verschillende klasse indelingen gemaakt, te weten:

- ✓ Klasse AW (achtergrond waarde);
- ✓ Klasse wonen;
- ✓ Klasse industrie;
- ✓ Klasse boven de interventiewaarde.

Bij klasse AW en klasse wonen is de grond dusdanig schoon dat verdere veiligheidsmaatregelen niet noodzakelijk zijn. Werkzaamheden kunnen dan regulier uitgevoerd worden. Bij klasse industrie of klasse boven de interventiewaarde dient de veiligheidsklasse conform CROW publicatie 400 bepaald te worden. Op basis van deze veiligheidsklasse zullen maatregelen genomen worden zoals voorgeschreven voor deze veiligheidsklasse.

Uitgangspunt is dat de bodem ter plaatse van het gehele tracé minimaal voldoet aan de klasse wonen en dat hierdoor aanvullende maatregelen conform de CROW P400 niet noodzakelijk zullen zijn.

3.3 Archeologie

Uitgangspunt is dat alle werkzaamheden in een gebied worden uitgevoerd zonder een hoge archeologische verwachtingswaarde en dus archeologische begeleiding niet noodzakelijk zal zijn.

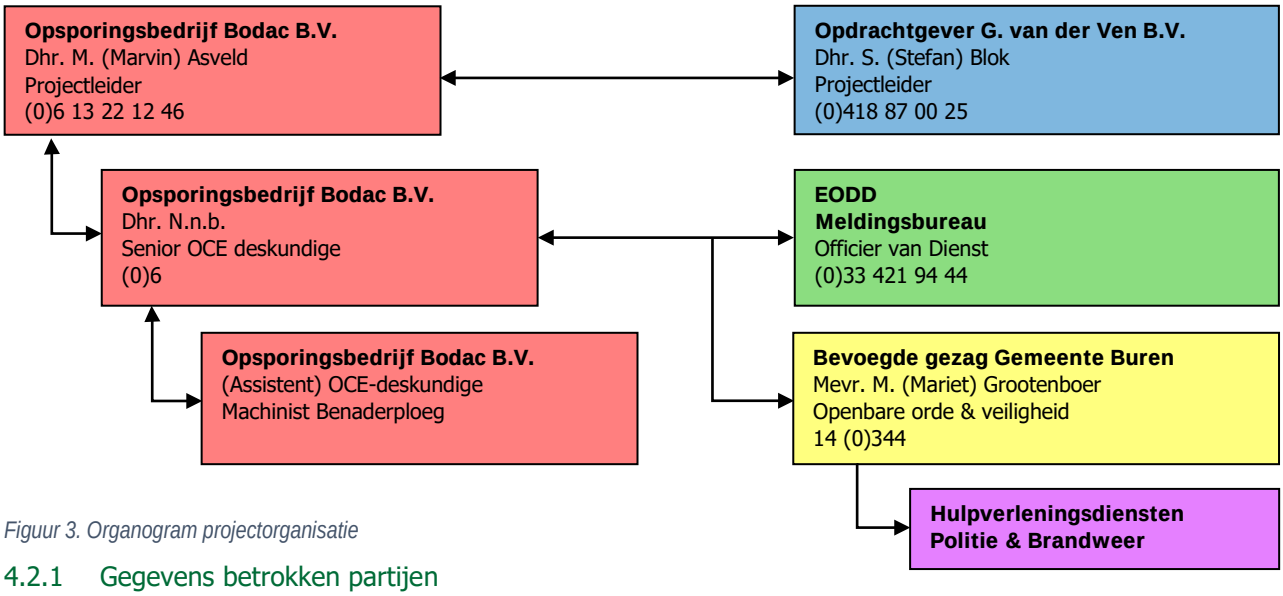
4 Projectmanagement

4.1 Algemeen

Om het onderzoek conform planning en budget uit te voeren, is projectmanagement noodzakelijk. In dit hoofdstuk worden de organisatie en processen toegelicht zoals wij die voorstellen in te richten voor dit project.

4.2 Projectorganisatie

In figuur 3 is het organogram van de projectorganisatie weergegeven.



Figuur 3. Organogram projectorganisatie

4.2.1 Gegevens betrokken partijen

OPDRACHTGEVER:

Naam:	G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf
Adres:	Van Heemstraweg 2
Plaats:	Brakel
Contactpersoon:	Dhr. S. (Stefan) Blok
Telefoon:	(0)418 87 00 25
E-mail:	stefan@vanderven.nl

BEVOEGD GEZAG:

Naam:	Gemeente Buren
Adres:	De Wetering 1
Plaats:	Maurik
Contactpersoon:	Mevr. M. (Mariet) Grootenboer
Telefoon:	14 (0)344
E-mail:	m.grootenboer@buren.nl

OPDRACHTNEMER:

Naam:	Bodac B.V.
Adres:	Hermalen 7
Plaats:	Schijndel
Contactpersoon:	Dhr. M. (Marvin) Asveld
Telefoon:	(0)6 13 22 12 46
E-mail:	m.asveld@bodac.nl

EXPLOSIEVENOPRUIMING:

Naam:	EODD (meldingsbureau)
Adres:	Zeisterspoor 19
Plaats:	Soesterberg
Telefoon:	(0)33 421 94 44
E-mail:	EOD.R3@mindef.nl

4.3 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden betrokken partijen

Actoren	Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden
Opdrachtgever G. van der Ven B.V.	**Taken:** ✓ Medewerking verlenen voor het uitvoeren van de OCE-werkzaamheden; ✓ Zorgen voor een schoon en opgeruimd werkterrein; ✓ Zorgen dat alle bovengrondse obstakels binnen het projectgebied verwijderd zijn. **Bevoegdheden:** ✓ Werkzaamheden stil leggen a.g.v. planning of financiën. **Verantwoordelijkheden:** ✓ Is opdrachtgever van de civiele- en bouwwerkzaamheden en als zodanig verantwoordelijk voor de werkzaamheden.
Bevoegd Gezag Gemeente Buren	**Taken:** ✓ Medewerking verlenen voor het uitvoeren van de OCE-werkzaamheden; ✓ Verlenen van detectievergunning; ✓ Beschikbaar stellen van vernietigingslocatie. **Bevoegdheden:** ✓ De OCE-werkzaamheden stilleggen. **Verantwoordelijkheden:** ✓ De burgemeester, of ambtenaar Openbare Orde & Veiligheid, van de gemeente binnen wiens grenzen de OCE werkzaamheden plaatsvinden, is verantwoordelijk voor het opsporen en verwijderen van conventionele explosieven. Dit vloeit voort uit de taak van Openbare Orde en Veiligheid.
Opdrachtnemer Bodac B.V.	**Taken:** ✓ Conform de vigerende regelgeving, WSCS-OCE, uitvoeren van het explosievenonderzoek; ✓ Bewaken van de veiligheid voor de omgeving; ✓ Identificeren van eventuele CE en deze overdragen aan de EODD; ✓ Vrij maken van het projectgebied op CE tot de afgesproken diepte. **Bevoegdheden:** ✓ OCE-werkzaamheden stilleggen; ✓ Opschalen veiligheidsmaatregelen i.o.m. opdrachtgever en bevoegd gezag; ✓ Afspraken maken met de EODD voor overdragen CE. **Verantwoordelijkheden:** ✓ Is aannemer van de civiele- en bouwwerkzaamheden en als zodanig verantwoordelijk voor de werkzaamheden.
EODD	**Taken:** ✓ Het verlenen van technische assistentie aan het bevoegd gezag t.b.v. van het ruimen (onschadelijk) maken van de aangetroffen CE; ✓ Uitvoeren van de werkzaamheden zodanig dat de veiligheid van eventuele aanwezigen en omwonenden wordt gewaarborgd. **Bevoegdheden:** ✓ Het uitvoeren van de werkzaamheden volgens de vigerende richtlijnen van het Ministerie van Defensie. **Verantwoordelijkheden:** ✓ C-Ruimploeg is verantwoordelijk voor de eigen veiligheid en die van de ruimploeg.
TüV Nederland (CKI)	**Taken:** ✓ Uitvoeren van initiële en tussentijdse audits; ✓ Afgifte van certificaten. **Bevoegdheden:** ✓ Verlengen of vernieuwen van certificaten; ✓ Schorsen of intrekken van certificaten. **Verantwoordelijkheden:** ✓ De CKI dient de aanvraag voor een certificaat in overeenstemming met het binnen deze CKI geldende reglement te behandelen.

5 Communicatie

5.1 Externe Communicatie

In de voorbereidings- en uitvoeringsfase wordt met de volgende instanties overleg gepleegd:

- ✓ Opdrachtgever;
- ✓ TüV (aanmelding project)
- ✓ EODD (middels aanvragen UO-nummer);
- ✓ Bevoegd gezag (middels opstellen en indienen projectplan);
- ✓ Ingehuurde bedrijven.

Zie figuur 3 in dit projectplan voor een stroomschema waarin duidelijk staat aangegeven hoe de informatie-stromen zullen gaan lopen.

5.1.1 Opdrachtgever

Voor de communicatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer is onze projectleider en Senior OCE-deskundige verantwoordelijk. De projectleider zorgt ervoor dat er op een actieve wijze voldoende en tijdig gecommuniceerd wordt met de opdrachtgever betreffende planning en financiën. De projectleider communiceert met de opdrachtgever over de algemene voortgang van de werkzaamheden, ontvangen meldingen en financiële en administratieve zaken. De Senior OCE deskundige communiceert met de opdrachtgever over aangetroffen CE en het veiligstellen van gevonden CE.

5.1.2 Bevoegd gezag

Het bevoegde gezag zal vooraf geïnformeerd worden over de werkzaamheden door het indienen en laten beoordelen van het projectplan. Deze dient het bevoegde gezag vooraf goed te keuren. Gedurende de duur van de werkzaamheden wordt het bevoegde gezag alleen geïnformeerd over de volgende zaken:

- ✓ Exacte start van de werkzaamheden middels een e-mail;
- ✓ Eventuele vondsten van CE middels een e-mail;
- ✓ Eventuele aanvoer en plaatsingslocatie van de VTVS (alleen bij aantreffen van CE);
- ✓ Melden wanneer CE wordt veiliggesteld in het veld incl. locatie waar deze is veiliggesteld;
- ✓ Beëindiging van de werkzaamheden middels een e-mail;
- ✓ Moment van overdracht/ vernietigen van eventuele gevonden CE artikelen met de EODD;
- ✓ Afwijkingen t.o.v. dit projectplan.

5.1.3 EODD

De EODD zal voorafgaand aan de opsporing op de hoogte worden gebracht van het explosievenonderzoek, dit middels de aanvraag van een UO-nummer.

Mochten er tijdens het explosievenonderzoek CE artikelen aangetroffen worden dan zal de Senior OCE deskundige deze bij het bereiken van het maximaal toegestane netto op te bergen explosieven gewicht en of aan het einde van het werk middels een munitieopgaveformulier bij de EODD ter overname/ vernietiging aanbieden.

5.1.4 Ingehuurde bedrijven

Indien door Bodac B.V. bedrijven worden ingehuurd voor het uitvoeren van werkzaamheden worden deze op dezelfde wijze geïnformeerd als eigen personeel conform paragraaf 5.2 interne communicatie.

5.2 Interne Communicatie

In de uitvoeringsfase worden de volgende interne communicatiemiddelen ingezet:

- ✓ Startwerkoverleg;
- ✓ Werkoverleg;
- ✓ Toolbox.

5.2.1 Startwerkoverleg

Iedere persoon welke werkzaamheden binnen de projectlocatie komt uitvoeren, wordt vóór aanvang van de werkzaamheden door middel van een startwerkoverleg geïnformeerd over de project specifieke werkzaamheden en voorwaarden. Bij dit overleg worden het projectplan OCE en VGM plan besproken. In de dagstaat zoekactie wordt geregistreerd wie heeft deelgenomen aan het startwerkoverleg.

5.2.2 Werkoverleg

Minimaal één keer per dag vindt er overleg plaats tussen de betrokken medewerkers en de uitvoerder over de uitgevoerde en uit te voeren werkzaamheden, bijzonderheden worden hierbij besproken en afgehandeld.

5.2.3 Toolbox

Bij aanvang van de werkzaamheden wordt er een toolbox gehouden, welke maandelijks wordt herhaald. Hierin worden bepaalde veiligheidsonderwerpen onder de aandacht gebracht. Mochten er tijdens de uitvoering van dit project bepaalde onderwerpen extra aandacht nodig hebben, dan kan hiervoor een extra toolbox worden ingelast.

5.3 Overlegmomenten tijdens voorbereiding/uitvoering

Soort overleg	Min. frequentie	Functie / Doel	Minimaal aanwezigen	Verslaglegging
Werkoverleg	Variabel	✓ Nemen van operationele (Arbo) beslissingen binnen het raamwerk van het project, zoals is vastgelegd in projectdocumenten.	Vertegenwoordiger Bodac B.V., vertegenwoordiger van betrokken partijen op de werkplek.	Projectmap.
Melding EODD	Voorafgaand aan de werkzaamheden	✓ Korte omschrijving van de opsporing (werkwijze); ✓ De duur van de opsporing; ✓ De plaats van de opsporing; ✓ De te verwachten locatie; ✓ De geplande vernietigingslocatie.	Projectmap.	
Melding CKI	Voorafgaand aan de werkzaamheden	✓ Op de hoogte stellen van het uit te voeren project.	Projectmap.	

6 Het opsporingsproces

6.1 Algemeen

Om de doelstelling zoals genoemd in paragraaf 1.2 te bereiken is voor het opsporingsdeelgebied bepaald hoe wordt omgegaan met de mogelijk aanwezige CE.

6.2 Voorbereiding

Na goedkeuring van het projectplan zal door Bodac B.V. bij de EODD het project worden aangemeld en wanneer er gedurende het project ook daadwerkelijk CE zal worden aangetroffen zal er een UO-nummer worden aangevraagd. Hierdoor kunnen eventuele vondsten van explosieven rechtstreeks aan de EODD gemeld worden zonder tussenkomst van de politie. Standaard zal Bodac B.V. zijn werkzaamheden bij de certificerende instantie (TUV) conform WSCS-OCE aanmelden.

6.2.1 KLIC-melding

Voorafgaand aan de werkzaamheden zal door Bodac B.V. een KLIC-melding worden gedaan zodat de actuele ligging van de kabels en leidingen in het gebied duidelijk worden.

6.2.2 Benodigde vergunningen

Alle benodigde vergunningen zijn vooraf door de opdrachtgever geregeld en voor zover nodig (ter info) overgedragen aan Bodac B.V.

6.2.3 Inrichten opsporingsgebied

Het detectie gebied dient vlak, begaanbaar en geschoond te zijn van verstorende ijzerhoudende obstakels.
Om het gebied goed te kunnen detecteren zal de opdrachtgever voor de volgende zaken zorgen:

- ✓ Uitzetten van het opsporingsgebied;
- ✓ Binnen een straal van 5 m^1 van het uitgezette onderzoeksgebied alle wegneembare verstoringen (denk hierbij aan auto's, hekwerk, containers, etc.) tijdelijk wegnemen zodat deze geen verstoring op de apparatuur kunnen geven;
- ✓ Verwijderen van alle bovengrondse begroeiing tot een minimale hoogte van 0,10 m^1 boven het maaiveld;
- ✓ Het terrein vlak, egaal en beloopbaar maken.

6.3 Toe te passen detectietechnieken

De keuze van de toe te passen detectietechniek is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- ✓ Diepte die onderzocht dient te worden;
- ✓ Oppervlakte van het te onderzoeken gebied;
- ✓ Niet wegneembare verstoringen binnen het onderzoeksgebied;
- ✓ Te verwachten CE artikelen en de verticale afbakening hiervan;
- ✓ Reeds eerder uitgevoerde explosieven-/ detectie onderzoeken.

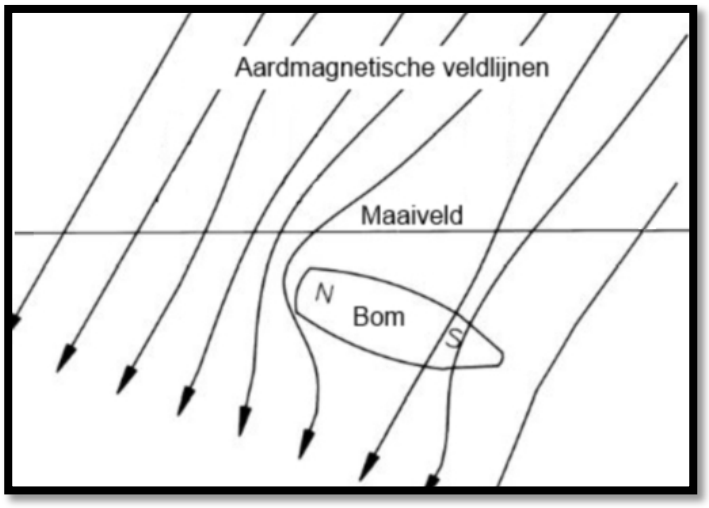
Er bestaan een aantal verschillende detectietechnieken welke als meest gangbaar voor een explosievenonderzoek worden gebruikt:

- ✓ Passieve non-realtime detectie;
- ✓ Passieve realtime detectie;
- ✓ Passieve non-realtime dieptedetectie;
- ✓ Actieve non-realtime detectie;
- ✓ Actieve realtime detectie.

In de navolgende paragrafen wordt aangegeven welke detectietechnieken er voor dit project worden gebruikt en wat hierbij de werkwijze zal zijn.

6.4 Passieve realtime oppervlaktedetectie

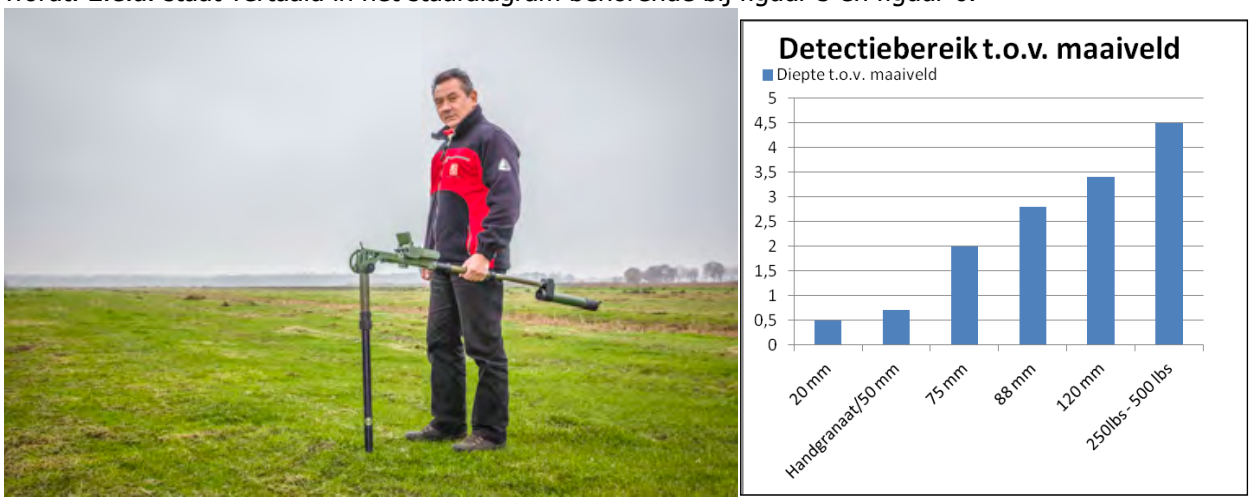
Ter plaatse van de C gebieden en om de exacte situering van de significante verstoringen in de B gebieden te controleren/ lokaliseren zal passieve realtime oppervlaktedetectie uitgevoerd/ toegepast worden. Het uitvoeren van passieve realtime oppervlaktedetectie is een vorm van magnetometrie waarbij lokale verstoringen in het aardmagnetisch vlak als gevolg van (ferro houdende) objecten in de bodem worden gedetecteerd. De magnetometer registreert het aardmagneetveld aan het maaiveld. De laterale variaties in het aardmagneetveld worden veroorzaakt door lokale veranderingen in de magnetische eigenschappen van de bodem of objecten daarin. In figuur 4 is het principe werking van magnetometrie weergegeven.



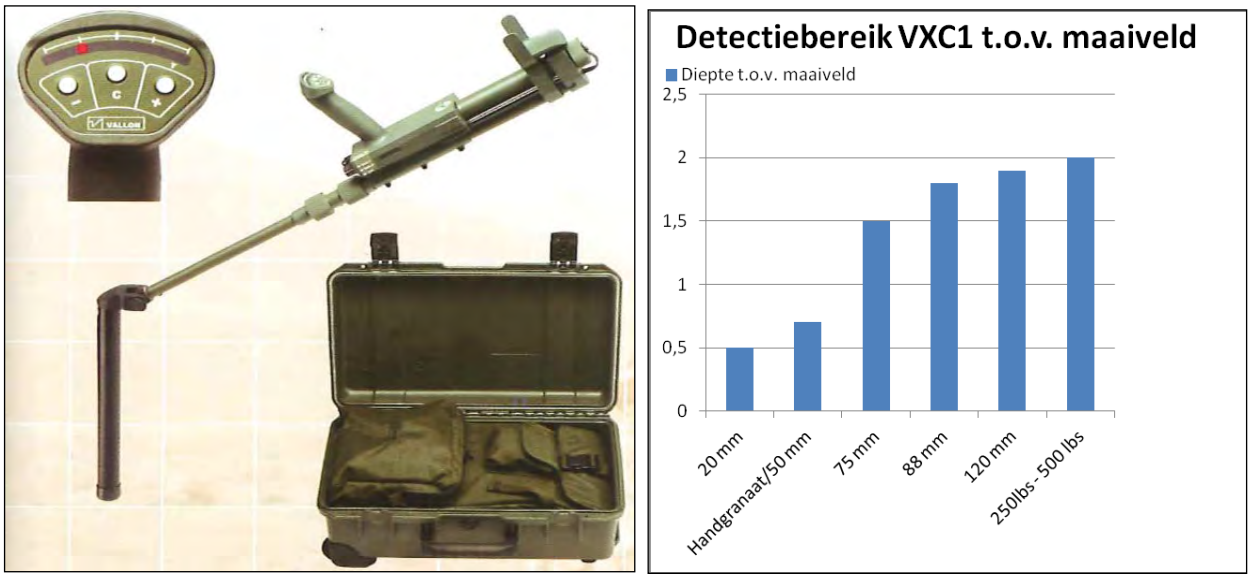
Figuur 4. Principe weergave werking passieve realtime oppervlaktedetectie/ magnetometrie.

6.4.1 Apparatuur t.b.v. uitvoeren passieve realtime oppervlaktedetectie

Voor het uitvoeren van passieve realtime oppervlakte detectie wordt een Vallon magnetometer gebruikt. Deze magnetometer meet verstoringen van het aardmagnetisch veld welke worden veroorzaakt door ferro-metalen. De maximale diepte tot waar deze magnetometer rijkt is afhankelijk van het soort kaliber waarnaar gezocht wordt. E.e.a. staat vertaald in het staafdiagram behorende bij figuur 5 en figuur 6.



Figuur 2. Passieve realtime detectie met VX1 Ferrous Locator (magnetometer) en staafdiagram waarop het maximale detectiebereik (m1 – mv) per kaliber is aangegeven.



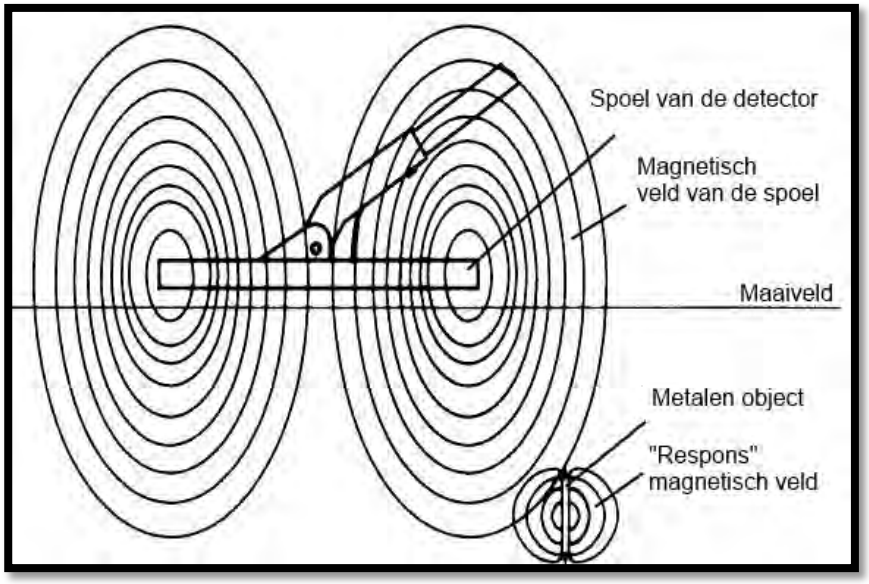
Figuur 3. Vallon VXC1 Ferrous Locator (magnetometer) welke geschikt is voor passieve realtime detectie en staafdiagram waarop het maximale detectiebereik (m1 – mv) per kaliber is aangegeven.

6.5 Actieve realtime oppervlaktedetectie

Ter plaatse van de D gebieden zal actieve realtime oppervlaktedetectie worden uitgevoerd/ toegepast. Actieve realtime oppervlaktedetectie wordt meestal toegepast wanneer (te) veel bodemvreemde verstoringen aanwezig zijn waardoor geen significante verstoringen bij passieve realtime oppervlaktedetectie van elke onderscheiden kunnen worden. Hierbij zal oppervlaktedetectie uitgevoerd worden m.b.v. een Vallon metaaldetector VMH3CS. Hierbij zal de ondergrond gedetecteerd worden tot een maximale diepte van 0,30 m^1 – mv. Eventuele gedetecteerde significante verstoringen zullen hierbij (handmatig) verwijderd worden. Wanneer deze laag is vrijgegeven dan zal m.b.v. een beveiligde graafmachine deze laag van 0,30 m^1 verwijderd worden (gecontroleerd ontgraven) waarna eerst weer geprobeerd wordt om passieve realtime oppervlaktedetectie uit te voeren. Lukt dit wederom niet, dan zal hetzelfde proces worden herhaald.

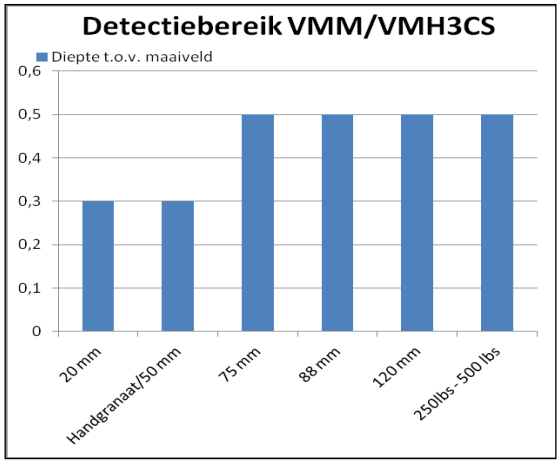
6.5.1 Apparatuur t.b.v. uitvoeren actieve realtime oppervlaktedetectie

Actieve realtime detectieapparatuur is geschikt voor opsporing van zowel ferro-metalen als non-ferro metalen. Bij actieve realtime detectie wordt door de detector zelf een magnetisch veld opgewekt en worden de responsen of verstoringen hierin van metalen objecten gemeten. Deze apparatuur wordt ook ingezet indien een gebied gecontroleerd laagsgewijs moet worden ontgraven. Het betreft bijvoorbeeld gebieden die zwaar verstoord zijn en/of daar waar passieve detectie niet mogelijk is. De maximale diepte tot waar deze metaaldetector rijkt, is afhankelijk van het soort kaliber waarnaar gezocht wordt. E.e.a. staat vertaald in het staafdiagram behorende bij figuur 8.



Figuur 4. Principe weergave werking actieve realtime detectie.





Figuur 5. Uitvoeren actieve realtime detectie m.b.v. Vallon VMM/ VMH3CS non Ferrous Locator en staafdiagram waarop het maximale detectiebereik (m^1 – mv) per kaliber is aangegeven.

6.6 Veldwerkregistratie

De uitgevoerde OCE-werkzaamheden worden dagelijks in een z.g.n. 'dagstaat zoekactie' geregistreerd. Hierin worden minimaal de volgende zaken geregistreerd:

- ✓ Datum van detectie;
- ✓ Projectgegevens (ten minste opdrachtgever, gemeente(n) en locatie);
- ✓ UO-nummer;
- ✓ Naam van de persoon die de detectie heeft uitgevoerd;
- ✓ Gebruikte detectieapparatuur, configuratie en apparaat instellingen;
- ✓ Weersomstandigheden (ten minste temperatuur en neerslag);
- ✓ Afgezocht gebied;
- ✓ Relevante visuele waarnemingen;
- ✓ Afwijkingen t.o.v. projectplan;
- ✓ Verificatie aangeleverde gegevens.

In onderstaand figuur 9 is een voorbeeld weergegeven van een blanco 'dagstaat zoekactie'.

DAGSTAAT ZOEKACTIE

Projectnaam:	1
Projectnummer:	1
Week:	1
Datum:	
Opdrachtgever:	1
Projectleider:	1
Toezichthouder:	1
UO-nummer:	1

Ploeg 1.

Senior OCE deskundige:		Akkoord projectplan	Ja/nee
Assistent OCE deskundige:			
Machinist:			
Beveiligde kraan:			
Gebruikte locator(s):			
Beschrijving weer:			
Omschrijving werkzaamheden:			
Hoeveelheid m2 afgezocht:			
Hoeveelheid punten benaderd:			

Aangetroffen CE artikelen:	*Aantal*	*Soort*	*Toestand*	*Veld nr./ Piket nr.*

Overige zaken/ bijzonderheden:	

Ploeg 2.

(Senior) OCE deskundige:	
Assistent OCE deskundige:	
Machinist:	
Beveiligde kraan:	
Gebruikte locator(s):	
Beschrijving weer:	
Omschrijving werkzaamheden:	
Hoeveelheid m2 afgezocht:	
Hoeveelheid punten benaderd:	

Aangetroffen CE artikelen:	*Aantal*	*Soort*	*Toestand*	*Veld nr./ Piket nr.*

Overige zaken/ bijzonderheden:	

Figuur 9. Blanco 'dagstaat zoekactie'.

6.7 Benaderen van de significante verstoringen welke tijdens de reeds eerder uitgevoerde passieve NON realtime oppervlaktedetectie zijn gemeten

Met een magnetometer (passieve realtime oppervlaktedetectie) wordt eerst de exacte locatie van de significante verstoringen vastgesteld. De significante verstoring wordt vervolgens tot ca. 0,50 m^1 –maaiveld handmatig benaderd. Als handmatige benadering niet doelmatig is of in geval van grotere verstoringen, wordt een beveiligde graafmachine ingezet. Hierbij wordt een afgebakend gebied op aanwijzing van een (Senior) OCE-deskundige gecontroleerd ontgraven.



Figuur 10. Benaderen objecten m.b.v. beveiligde graafmachine.

6.8 Identificeren

De identificatie volgt op het aantreffen van het object en heeft tot doel om vast te stellen of sprake is van een CE. Van de aangetroffen CE wordt het volgende geregistreerd:

- ✓ Uiteindelijke diepte van het aangetroffen CE;
- ✓ Soort en subsoort van het CE;
- ✓ Type van eventueel geplaatste ontstekers;
- ✓ Wapeningstoestand, kaliber en nationaliteit;
- ✓ Persoon die de identificatie heeft uitgevoerd.

Als een CE wordt aangetroffen dan zal de Senior OCE-deskundige maatregelen treffen om het CE veilig te stellen. De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de toestand van het aangetroffen CE en zullen i.o.m. het bevoegde gezag en de opdrachtgever genomen worden.

6.9 Protocol bij aantreffen CE

Aangetroffen CE worden schriftelijk gemeld aan de EODD. De frequentie en het tijdstip van de melding is afhankelijk van soort, aantal en toestand van de aangetroffen CE, ter beoordeling van de Senior OCE-deskundige.

De frequentie en het tijdstip van de periodieke ruimingen zijn mede afhankelijk van soort, aantal van de aangetroffen CE en de beschikbare ruimtecapaciteit van de EODD, ter beoordeling van de EODD.

Bij het aantreffen van CE die naar inschatting van de Senior OCE-deskundige van Bodac B.V. ter plaatse een direct gevaar opleveren voor de Openbare Orde en Veiligheid wordt door Bodac B.V. direct de politie en de

ambtenaar OOV van het bevoegde gezag geïnformeerd. Vervolgens zal de Senior OCE deskundige van Bodac B.V. een melding doen aan de EODD (middels het verkregen UO-nummer). Aan de EODD zal gevraagd worden deze melding te voorzien van een verhoogde prioriteit en zal, vooruitlopend op een periodieke ruiming, binnen een tijdsbestek geruimd worden overeenkomstig de gegeven prioriteit.

De aangetroffen CE worden namens de gemeente door de Senior OCE-deskundige van Bodac B.V. onder minimale vermelding van soort, subsoort en algemene toestand via een munitieoverdracht formulier overgedragen aan de ruimploeg van de EODD.

Bodac B.V. meldt namens de gemeente de datum van beëindiging van de opsporingswerkzaamheden schriftelijk aan de EODD.

6.10 Registratie

De registratie wordt bijgehouden op het zogeheten munitie opgaveformulier. Deze registraties zullen worden opgenomen in het projectdossier. Bij wijzigingen zullen deze worden gecommuniceerd aan het bevoegde gezag en de opdrachtgever.

7 Aantreffen CE en tijdelijk veiligstellen van de situatie

7.1 Algemeen

Het tijdelijk veiligstellen van de situatie omvat alle activiteiten na de benadering en identificatie die benodigd zijn om de uitwerkingsrisico's van het CE in relatie tot de omgeving te beheersen tot aan het tijdstip van overdracht van het CE aan EODD. Er worden bij het tijdelijk veiligstellen van de situatie geen demontagehandelingen aan het CE zelf verricht. De wijze van tijdelijk veiligstellen en de getroffen beschermende maatregelen worden geregistreerd.

7.2 Aangetroffen CE met direct gevaar voor Openbare Orde & Veiligheid

Bij het aantreffen van CE die naar inschatting van de Senior OCE-deskundige een direct gevaar opleveren voor de openbare orde en veiligheid, wordt onverwijld een melding gedaan aan de gemeente als bevoegd gezag voor openbare orde en publieke veiligheid, aan de politie en aan de EODD. Deze melding wordt binnen de EODD voorzien van een verhoogde prioriteit en zal (vooruitlopend op een periodieke ruiming) binnen een tijdsbestek worden geruimd overeenkomstig de gegeven prioriteit.

7.3 Aangetroffen CE zonder direct gevaar voor Openbare Orde & Veiligheid

Wanneer een CE wordt aangetroffen waarbij geen direct gevaar ontstaat voor de openbare orde & veiligheid, kan deze op twee manieren veilig worden gesteld:

- ✓ In een daarvoor speciaal ingerichte voorziening (VTVS) voor het tijdelijk veiligstellen van CE (zie figuur 11);
- ✓ De CE wordt in het veld veiliggesteld en op tekening ingetekend zodat een ieder weet waar deze veiliggesteld is. Dit gebeurt met name bij soorten CE die een gevoelige ontsteker hebben of om een andere reden beter niet vervoerd/verplaatst kunnen worden.



Figuur 11. VTVS gesitueerd in het veld.

8 Overdracht van CE aan EODD

8.1 Betrokken personen

De overdracht van CE aan de EODD vindt plaats in aanwezigheid van een Senior OCE-deskundige. De ruiming en vernietiging van de CE wordt door een vertegenwoordiger van het bevoegd gezag (Politie) en een Senior OCE-deskundige van Bodac B.V. in samenwerking met de ruimcommandant van de EODD gecoördineerd.

8.2 Project vernietigingslocatie

Voor het vernietigen van gevonden CE zal in samenspraak met de EODD een vernietigingslocatie worden ingericht. Deze locatie is op dit moment nog niet bekend, maar dient minimaal te voldoen aan de volgende eisen:

- ✓ Geen bebouwing of verkeer binnen de uitwerking van de munitie;
- ✓ Voor het publiek af te sluiten c.q. controleerbaar dat er geen publiek het terrein betreedt;
- ✓ Overzichtelijk zijn;
- ✓ Geen brandbare vegetatie rondom het vernietigingspunt;
- ✓ Geen pijpleidingen en kabels in de ondergrond of hoogspanningsleidingen e.d. binnen de uitwerkingssfeer van de munitie;
- ✓ Bij voorkeur zandgrond waar men tot ca. 1,50 m^1 diep kan ingraven zonder op grondwater te stuiten;
- ✓ Indien ingraven niet mogelijk is, dient een zanddepot te worden aangelegd waar met het aanwezige zand het te vernietigen explosief 10-15 maal zijn kaliber kan afdekken;
- ✓ Vrij van puin en afval;
- ✓ Moet bereikbaar zijn met EODD voertuig en hulpdiensten.

De daadwerkelijke situatie van de aangegeven vernietigingslocatie zal door de ruimcommandant van de EODD ruimploeg worden geschouwd op bruikbaarheid. Dit is o.a. afhankelijk van de te vernietigen munitieartikel(en), bodemstructuur en omgeving. Voor afwerpmunitie geldt dat afhankelijk van het type bom, aanvullende eisen kunnen worden gesteld op de boven gestelde eisen.

8.3 Overdrachtsprotocol EODD

Wanneer er daadwerkelijk CE wordt aangetroffen tijdens het project zal deze uiteindelijk overdragen worden aan de EODD. De EODD zal deze aangetroffen CE vernietigen op de daarvoor aangewezen vernietigingslocatie van de gemeente. Om deze CE over te dragen wordt een protocol/formulier gebruikt, zie figuur 12.

CE OPGAVE / OVERGAVE FORMULIER

BODAC

Projectgegevens	: Projectnaam	Locatie VTVS	: straatnaam VTVS	automatisch	
UO nr. EODD	: 2013-1755	Plaats	: gemeente/plaats	keuzeveld	
Werknr:	: 3033	Straat + huisnr.	: straatnaam project	handm.	
Munitie rapportage formulier nr.	: 3033-1 (volgnummer lijst)				

CE

aantal	Soort munitieartikel	Nationaliteit	Huidige toestand	Categorie	Explosief gewicht kg	Veilig-gesteld
5	BG van 60 mm mortier met SB No. M52 (US)	Amerkiaans	niet verschoten	B1	0,3	VTVS
1	BG van 25 pdr met SB No. 119 (UK)	Engels	verschoten	B1	0,1	VTVS
2	Rest BG van 25 pdr z/ost (UK)	Engels	verschoten	B2	0,001	VTVS
1	BG van 20 mm m/ost (UK)	Engels	verschoten	B1	0,5	VTVS
3	PBG van 20 mm (UK)	Engels	verschoten	B4	0,5	VTVS
2	LTG van 60 mm mortier met TB M62A1 (US)	Amerikaans	niet verschoten	B3	xx	VTVS
1	RKG van 25 pdr Vol m TB No. 221 (UK)	Engels	verschoten	B3	xx	Veld
1	HGR v Nr. 39 Steel (D)	Duits	gegooid	B1	xx	VTVS
1	PG v 6 pdr met lichtspoor (UK)	Engels	niet verschoten	B3	xx	VTVS
	KKM	Engels	niet verschoten	B5	handm.	VTVS
Totaal 17		Hoeveelheid netto explosief gewicht			1,401	

Explosief vrij CE

Aantal/hoeveelheid	Soort munitieartikel	Nationaliteit	Huidige toestand	Categorie
5x	Rookpot van 25 pdr (UK)	Engels	gebrand	B8
3x	Staartsuk van 12 cm mor (D)	Duits	leeg	B8
9x	Staartstuk van 3 inch mor (UK)	Engels	leeg	B8
9x	Staartstuk van 4,2 inch mor (UK)	Engels	leeg	B8
1x	Staartstuk van 60 mm mor (US)	Engels	leeg	B8
3x	Ontsteker No. 152/162 (UK)	Engels		B8
3x	RKG van 25 pdr (UK)	Engels	leeg	B8

Overdracht

Plaats	Gemeente/plaats
Afgedragen door	**Bodac B.V.**
Naam Sr OCE desk	Naam senior
Handtekening:	
Overgenomen door	**EOD**
Naam:	
Handtekening:	
Datum	16-12-2014

BODAC *The UXO Clearance Company*

Explosieven opsporing
UXO Clearance
Kampfmittelbeseitigung

Postbus 12 ● 5480 AA Schijndel ● Bezoekadres: Hermalen 7, Schijndel ● www.bodac.nl
T. (073) 543 1010 ● F. (073) 549 8360 ● info@bodac.nl ● K.v.K. Den Bosch 17138633
ING nr. 68.49.29.481 ● IBAN: NL 46 INGB 0684 9294 81
BIC: INGBNL2A ● B.T.W. NL8102.72.763.B.01

ISO 9001
ISO 14001
VCA **
WSCS OCE A/B

Figuur 12. Overdrachtsprotocol EODD.

9 Veiligheid, gezondheid en milieu

9.1 Projectgebonden risico-evaluatie

De werkzaamheden vinden plaats in een CE verdacht gebied. In deze paragraaf worden risico's omschreven die door mogelijk aanwezige CE kunnen ontstaan.

9.1.1 Inventarisatie risico's per projectfase

Projectfase	Risico
Detectie	1 Uitvallen van detectieapparatuur; 2 Struikelen.
Gecontroleerd laagsgewijs ontgraven, benaderen en identificeren van de significante objecten	1 Uitvallen van detectieapparatuur; 2 Onjuist laagsgewijs ontgraven door de machinist; 3 Niet juist interpreteren van de detectieapparatuur; 4 Niet functioneel noodzakelijke personen die het OCE-werkgebied betreden; 5 CE aantreffen welke een risico vormt voor de omgeving; 6 Spontaan in werking treden van een CE met fosfor; 7 Spontaan in werking treden van een CE.
Tijdelijk veiligstellen van de situatie van niet verplaatsbare CE	1 Spontaan in werking treden CE bij het beroeren; 2 Derden die CE opgraven.
VTVS	1 Inbraak / brandstichting / spontaan in werking treden van een CE.

9.1.2 Beheersmaatregelen van de risico's per projectfase

Projectfase	Beheersmaatregelen
Detectie/ dieptedetectie	1 Detectieapparatuur meermaals per dag controleren; 2 Terrein dient vlak en vrij van verwijderbare obstakels te zijn.
Gecontroleerd laagsgewijs ontgraven, benaderen en identificeren van de significante objecten	1 Detectieapparatuur meermaals per dag controleren; 2 Ervaren machinist inzetten en deze de juiste instructies geven; 3 Gekwalificeerd OCE-personeel inzetten; 4 Toegangsregeling strikt naleven; 5 Zo nodig additionele maatregelen treffen; 6 CE direct ontsluiten van zuurstof; 7 Geen.
Tijdelijk veiligstellen van de situatie van niet verplaatsbare CE	1 CE niet beroeren en afdekken; 2 Locatie van de niet verplaatsbare CE niet herkenbaar; 3 Markeren.
VTVS	1 Conform bijlage 6 van het WSCS-OCE.

9.2 Toegangsregeling en bewaking projectlocatie

Een ieder is verplicht zich de eerste keer vóór aanvang van de werkzaamheden te melden bij de Senior OCE-deskundige op het project, om zich op de hoogte te stellen van de Veiligheids-, Gezondheids- en Gedragsregels welke op dit project van toepassing zijn. Personen binnen het opsporingsgebied dienen in het bezit te zijn van het certificaat Basiskennis OCE. Mochten tijdens het benaderen van verstoringen onbevoegde personen het opsporingsgebied betreden, dan worden de werkzaamheden tijdelijk stilgelegd en de personen verzocht het werkgebied te verlaten. Bewaking van de projectlocatie is niet noodzakelijk. Indien tijdens de uitvoering blijkt dat dit veranderd, wordt dit met de opdrachtgever besproken en in het projectdossier vastgelegd.

9.3 Mogelijke oorzaken van ongecontroleerde explosies

Naast de mogelijkheid dat een explosief door zelfontleding spontaan tot detonatie kan komen, kan CE ook door ongewenste invloeden tot uitwerking komen. Tijdens de uitvoering van werkzaamheden bestaat de kans dat aanwezige CE door ongewenste trilling en/of beweging tot een ongecontroleerde explosie komt.
Oorzaken die tot een ongecontroleerde explosie kunnen leiden zijn bijvoorbeeld:

- ✓ Het raken van CE tijdens handmatige of machinale graafwerkzaamheden;
- ✓ Het raken van CE tijdens hei- of boorwerkzaamheden;
- ✓ Trillingen in de omgeving van CE. Dit gevaar treedt op indien er grondtrillingen plaatsvinden met een versnelling van minimaal 1,0m/s^2.

De grootte van een CE en het soort/hoeveelheid explosieve inhoud bepaalt de mate van effect op de omgeving. Grotere CE bevat over het algemeen ook meer explosieve stof waardoor ook het effect van de uitwerkingsverschijnselen op de omgeving groter zullen zijn. Het effect op de omgeving wordt o.a. bepaald door het netto

explosief gewicht van de explosieve stof, de constructie van het munitieartikel en de ligging van de CE ten opzichte van het maaiveld.

De toestand van een CE is bepalend voor de kans op een detonatie. De gevoeligheid van de explosieve stof maar ook de toestand en werkingsprincipe van de geplaatste ontsteker spelen een rol. De gevoeligheid van een explosief is de neiging waardoor een explosief tot detonatie zal komen. Hoe gevoeliger de explosieve stof, hoe eerder een ongecontroleerde detonatie zal plaatsvinden. De gevoeligheid van explosieve stoffen, en dan met name springstoffen, kan door veroudering toenemen. De gevoeligheid van een ontsteker wordt vooral bepaald door de wapeningstoestand. Bij het verschieten, werpen of afwerpen van CE worden veelal de ingebouwde veiligheden van een ontsteker opgeheven of verwijderd waardoor de explosieketen in lijn wordt gebracht. Hierdoor kan het CE op het gewenste moment tot uitwerking komen.

9.4 Gevolgen van ongecontroleerde explosies

Wereldwijd blijkt dat ca. 10-15% van de gebruikte CE door diverse oorzaken niet tot uitwerking komt en als blindganger kan worden aangetroffen.

Bij een detonatie van een CE komt een zeer grote hoeveelheid energie vrij waarbij schade ontstaat door de volgende uitwerkingsverschijnselen:

- ✓ Brisante werking;
- ✓ Schokgolfwerking;
- ✓ Scherfwerking;
- ✓ Luchtdrukwerking;
- ✓ Hitte/brand.

9.4.1 Brisante werking

De brisante werking is een alles vernietigende werking van de springstof. Deze is effectief tot een afstand van 2 keer de straal van de bolvormig gedachte springstof.

9.4.2 Schokgolfwerking

Dit is de heftige trilling die ontstaat bij de explosie en zich voortplant door de omringende materie. Hoe dichter de omringende materie, hoe verder de schokgolf zich kan voortplanten en daardoor op grotere afstand leidingen, fundamenten enz. kan vernielen of beschadigen.

Wanneer een explosief onder het aardoppervlak detoneert, ontstaat een schokgolf die zich in de vorm van een aardschok door de grond en alle daarin aanwezige infrastructuren verplaatst. Wanneer een explosief in de lucht detoneert ontstaan vanuit het springpunt schokgolven, die in concentrische cirkels uitdijen. De eerste golf is het sterkst en zal dus de meeste schade aanrichten.

9.4.3 Scherfwerking

Scherfwerking ontstaat doordat bij een explosie de omhulling van een explosieve stof zal verscherven en door de drukwerking met een bepaalde snelheid zal worden weggeblazen. Scherfwerking (fragmentatie) wordt onderscheiden in primaire scherven (afkomstig van het lichaam van het explosief zelf) en secundaire scherven (afkomstig van omringend los materiaal zoals puin, glasscherven, enz.).

9.4.4 Luchtdrukwerking

Dit is een direct gevolg van de snelle uitzetting van de hete, gasvormige reactieproducten die worden gevormd tijdens de explosie. Luchtdruk heeft effect op het menselijk lichaam en kan dakpannen van daken blazen, ruiten laten springen en lichte constructies omverblazen.

9.4.5 Hitte/brand

Bij explosies is er altijd sprake van hitteontwikkeling. Bij bepaalde groepen van munitie, zoals licht-, sein-, rook-, brand- en springrook munitie, is het gevaar van hitte en brand langer aanwezig.

Hoe groot de uitwerking op de omgeving zal zijn en of dodelijk letsel wordt veroorzaakt is onder meer afhankelijk van in de omgeving aanwezige infrastructuren of bebouwing, het soort en de grootte van het CE en de diepteligging van het CE t.o.v. het maaiveld. Bij een ongecontroleerde explosie op of net onder het maaiveld zal een groot, zichtbaar schadebeeld als gevolg hebben, veroorzaakt door de schokgolf-, luchtdruk-, scherfwerking en de vrijkomende hitte. De schervengevarenzone zal relatief groot blijken te zijn. Bij explosies op

grotere diepte zullen scherfwerking en luchtdrukwerking afnemen maar schade door het schokgolfeffect op ondergrondse infrastructuren en funderingen zal toenemen.

9.5 Beschermende maatregelen

Beschermende maatregelen zijn de maatregelen die worden getroffen om de uitwerkingseffecten van een tot werking komend explosief te beperken. Hieronder vallen dus alle maatregelen ter bescherming van personen, levende have, materieel, infrastructuur en economische en/of ecologische belangen. Een voorbeeld van een beschermende maatregel is afscherming door gebruik van scherfwerende dekens, grondwal, bepantsering van de installaties, etc. Beschermende maatregelen vinden zo dicht mogelijk aan de bron plaats, hierdoor wordt het risicogebied en de schervengevarenzone zo klein mogelijk gehouden.

In eerste instantie zijn voor dit project geen beschermende maatregelen nodig en voorzien omdat er vanuit wordt gegaan dat er continu gemeten kan worden (passief of actief). Wanneer gedurende het project blijkt dat er ongecontroleerd ontgraven dient te worden zullen passende beschermende maatregelen genomen worden en zal dit eerst met de opdrachtgever en het bevoegde gezag gezamenlijk bepaald worden. Wanneer nodig zal dan een aanvulling op het huidige projectplan komen en worden ingediend bij het bevoegde gezag.

9.6 Verantwoordelijkheden Senior OCE-deskundige

Senior OCE Deskundige:	Taken: ✓ Onderhoudt contacten met KAM-coördinator; ✓ Regelt de overdracht van explosieven aan de EODD; ✓ Instrueert al het personeel binnen het OCE-project; ✓ Verzorgt projectinstructie; ✓ Begeleidt medewerkers tijdens de uitvoering van een project; ✓ Geeft projectmatige voorlichting aan derden; ✓ Stelt munitielijsten op en houdt deze bij; ✓ Is sleutelhouder van de VTVS; ✓ Geeft functiegerichte opleidingen; ✓ Geeft goedkeurig aan historische vooronderzoeken; ✓ Geeft goedkeuring aan projectplannen; ✓ Opstellen van detectierapporten; ✓ Opstellen van Proces-verbaal van oplevering. Bevoegdheden: ✓ Optreden als contactpersoon naar de lokale autoriteiten en EODD; ✓ Vrijgeven van projecten; ✓ Bij onveilige situaties de werkzaamheden stilleggen. Verantwoordelijkheden: ✓ Beslissingsverantwoordelijk na lokaliseren CE; ✓ Verantwoordelijk voor meetresultaten en de algemene veiligheid betreffende de opsporing van CE.

9.7 Bouwplaatsvoorzieningen, -inrichtingen en regels

9.7.1 Bouwplaatsvoorzieningen en inrichting

Collectieve voorzieningen	**Verzorgd door**	**Gebruikers**
Blusmiddelen	Bodac B.V.	Allen
E.H.B.O. voorzieningen	Bodac B.V.	Allen
E.H.B.O. bij (fosfor) verbranding	Bodac B.V.	Allen
Schaftgelegenheid	Bodac B.V.	Allen
Sanitaire voorzieningen	Bodac B.V.	Allen
Opslagplaatsen gevaarlijke stoffen	Bodac B.V.	EODD/ Bodac B.V.

9.7.3 Bouwplaatsregels

Bouwplaats regels	Toezicht / rapportage door	Verwijzen naar procedures
Procedure bij ongevallen	Bodac B.V.	Ongevallen procedure Bodac B.V.
Bedrijfshulpverlening	Bodac B.V.	VGM regels Bodac B.V.
Toegangsregeling	Bodac B.V.	VGM regels Bodac B.V.
VGM regels	Bodac B.V.	VGM regels Bodac B.V.

9.7.4 Bedrijfshulpverlening

De bedrijfshulpverlening in ons werkgebied wordt verzorgd door Bodac B.V.
Onder de bedrijfshulpverlening van Bodac B.V. vallen in ieder geval de volgende activiteiten:

- ✓ EHBO verlenen;
- ✓ Uitvoeren/oefenen van alarmprocedures;
- ✓ Hulp bij evacuaties ten gevolge van calamiteiten;
- ✓ Communicatie met bedrijfshulpverlenende instanties.

9.7.5 Brandbestrijding

Het personeel van Bodac B.V. beschikt over de nodige middelen om brand te bestrijden op het werk. Hiervoor is o.a. een brandblusser aanwezig in iedere keet. In alle voorkomende gevallen dat brand optreedt wordt direct de (bedrijfs)brandweer ingelicht over de brand.

9.7.6 EHBO

Een verbandtrommel A is aanwezig op de locatie, verbandtrommel B is aanwezig op de locatie in de schaftkeet.

9.8 Protocol hulpverleningsdiensten

9.8.1 Aanwezige hulpverlening op het project

Alle Senior OCE-deskundigen zijn BHV-er waardoor er op het project altijd minimaal 1 BHV'er aanwezig is.

9.8.2 Hulpverleningsdiensten

Hulpinstantie	Contact- adresgegevens	Telefoon
Alarm Politie, Brandweer, Ambulance	Spoedeisende zaken	112
Huisartsenpraktijk Lienden	Kon. Beatrixplein 8 4033 GX Lienden	(0)344 601 220
Ziekenhuis Rivierenland	President Kennedylaan 1 4002 WP Tiel	(0)344 674 911
Politie	Landelijk meldpunt politie voor minder spoedeisende zaken	(0)900 8844

In ieder voertuig van Bodac B.V. is een navigatiesysteem aanwezig ten behoeve van het bepalen van de snelste route naar het ziekenhuis.

9.8.3 Calamiteiten

In geval van een incident worden de volgende instanties gealarmeerd:

- ✓ Bevoegd gezag;
- ✓ Landelijk alarmnummer 112.

Bij de melding van een ongeval met CE wordt aan de hulpdiensten doorgegeven:

- ✓ De locatie;
- ✓ Aard van het ongeval;
- ✓ Aanwezigheid van meerdere CE;
- ✓ Aantal gewonden;
- ✓ Aard van de verwondingen (specifiek als het gaat om een fosforincident).

9.8.4 Opschaling hulpverlening

Bij incidenten zal tussen de hulpverleningsdiensten overleg plaatsvinden conform een GRIP (Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure), zodra:

- ✓ Een incident het reguliere niveau overstijgt en het karakter krijgt van een calamiteit;
- ✓ Als het effect van een incident/calamiteit meerdere gemeenten treft;

- ✓ Afwerpmunitie wordt aangetroffen dat een potentieel gevaar kan opleveren voor derden en/of omgeving.

9.9 Specifieke factoren

9.9.1 Stoffelijke overschotten

Bij het aantreffen van een stoffelijk overschot zal de (Senior) OCE-deskundige de politie inschakelen. Deze zal het stoffelijk overschot identificeren, indien het om een oorlogsslachtoffer gaat zal de Bergings- en Identificatiedienst Koninklijke Landmacht (BIDKL) worden ingeschakeld.

9.9.2 Overige vondsten gebaseerd op wet- en regelgeving

- ✓ Verdrag van Geneve, artikel 4 uit 1929 en artikel 17 uit 1949;
- ✓ Verdrag van Valletta 2007 (Erfgoedwet).

Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet geldt een wettelijke meldingsplicht bij het aantreffen van cultuurhistorisch waardevolle objecten.

10 In te zetten personeel en materieel

10.1 Personeel

Werkzaamheden	OCE-personeel
Detectie incl. benaderwerkzaamheden	- Assistent OCE-deskundige - Senior OCE-deskundige - Machinist beveiligde graafmachine
Overdracht CE aan de EODD	-Senior OCE-deskundige

10.2 Detectieapparatuur

Werkzaamheden	In te zetten detectieapparatuur
Detectie (passief en actief)	Vallon magnetometer 1300 serie/VX1 Vallon magnetometer VXC1 Vallon metaaldetector VMH3CS
Benaderwerkzaamheden	Vallon magnetometer 1300 serie

10.3 Relevante instellingen detectieapparatuur

De zoekapparatuur wordt, mede afhankelijk van omgevingsfactoren ingesteld op de meest gevoelige stand.

10.4 Validatie detectieapparatuur

De door Bodac B.V. gebruikte zoekapparatuur wordt jaarlijks gekeurd, gekalibreerd en gevalideerd. Voor aanvang van de werkzaamheden wordt de te gebruiken zoekapparatuur gecontroleerd en getest, ook tijdens de werkzaamheden wordt de zoekapparatuur tussentijds gecontroleerd.

10.5 Beschermende maatregelen

Te nemen veiligheidsmaatregelen worden uitgevoerd conform het VS9-861 "voorschrift Opruimen en Ruimen van Explosieven".

10.6 Bouwmachines

De machines die gebruikt worden voor het ontgraven van CE dienen conform bijlage 4 van de WSCS-OCE te voldoen aan onderstaande eisen:

- ✓ De naar de graafbak gerichte ruiten zijn voorzien van 33 mm Lexguard materiaal, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening. Deze voorziening kan zijn aangebracht door de ruiten te vervangen of door het aanbrengen van een voorzetruit. Indien voorzetruiten worden toegepast dienen de originele ruiten te zijn vervangen door 8 mm Lexan materiaal, of door een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening;
- ✓ De overige ruiten zijn vervangen door 8 mm Lexan materiaal, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening;
- ✓ Het dak van de machine is bekleed met 40 mm multiplex watervaste bouwplaat, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening;
- ✓ De staalvlakken die naar de graafbak zijn gericht, zijn voorzien van 7 mm staalplaat met daarop 40 mm multiplex watervaste bouwplaat, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening;
- ✓ De cabine is vervaardigd van of wordt beschermd door staalplaat met een minimale dikte van 7 mm met daarop 40 mm multiplex watervaste bouwplaat, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening;
- ✓ De cabine is voorzien van opdekdeuren;
- ✓ De cabine is verankerd op de machine;

11 Aansprakelijkheden en verzekering

11.1 Klachten en tekortkomingen

Klachten die ontstaan tijdens de opsporingswerkzaamheden dienen schriftelijk te worden aangemeld bij de leidinggevende op het betreffende project. Deze zal zorgdragen dat het document terecht komt bij de KAM-coördinator. De KAM-coördinator is verantwoordelijk voor de afhandeling en de communicatie hierover met de opsteller. Het document is te vinden in het managementsysteem van Bodac B.V.

11.2 Aansprakelijkheden

Binnen de uitvoering van een OCE project is de organisatie met de scope "Opsporing" altijd de hoofdaannemer. Hieruit vloeit voort dat Bodac B.V. aangaande CE onderzoek in kader van de WSCS-OCE altijd het directe aanspreekpunt is voor de opdrachtgever en contractueel de verantwoordelijkheid draagt voor de door Bodac B.V. in te zetten onderaannemers.

Voor de rechtsverhoudingen en verantwoordingen tussen de opdrachtgever en de hoofdaannemers, alsmede tussen de hoofdaannemers en de onderaannemers, wordt verwezen naar de bepalingen in de UAV 2012.

11.3 Verzekeringen

Ten behoeve van de noodzakelijke activiteiten voor het opsporen en ruimen van CE zijn door Bodac B.V. de volgende verzekeringen afgesloten:

- ✓ Uitgebreide aansprakelijkheidsverzekering bedrijven (AVB) voor werkzaamheden t.b.v. het opsporen en ruimen van CE;
- ✓ Cascoverzekering van eigen materieel en materieel van onderaannemers t.b.v. het opsporen en ruimen van CE;
- ✓ Persoonlijke ongevallenverzekering t.b.v. eigen personeel, onderaannemers, personeel van gemeente en hulpdiensten en personeel resulterend onder het Ministerie van Defensie;

Ter dekking van schade aan objecten tijdens demontagewerkzaamheden van de EODD kan Bodac B.V. voor een passende schadeverzekering zorg dragen.

In bijlage 1 zijn kopieën van de polissen van bovenstaande opgesomde verzekeringen toegevoegd.

12 Projectcontroles

12.1 Uit te voeren controles

Doel van het projectcontroleplan:

- ✓ Controle en registratie van de gebruikte zoekapparatuur (conform WSCS-OCE);
- ✓ Controle en registratie van de gebruikte navigatiesystemen;
- ✓ Controle en registratie op het werk algemeen (werkplekinspectie);
- ✓ Controle en vastlegging van de benaderde objecten;
- ✓ Controle en vastlegging van de in VTVS opgeslagen CE.

12.2 Technische uitvoering

Voor aanvang van de werkzaamheden draagt de afdeling Werkvoorbereiding er zorg voor dat de uitvoerende (Senior) OCE-deskundige of uitvoerder in het bezit is van:

- ✓ Een door de opdrachtgever ondertekend projectplan;
- ✓ Checklist werkvoorbereiding;
- ✓ Alarmlijst;
- ✓ Een AutoCAD tekening voorzien van RD-coördinaten, met hierin aangegeven de onderzoek locaties;
- ✓ Een uitvoerdermap (digitaal) met hierin alle relevante informatie voor de vervolgwerkzaamheden;
- ✓ KLIC-melding;
- ✓ Keuringsdocumenten van de te gebruiken apparatuur (digitaal).

Deze documenten dienen tijdens de uitvoering van het project op de locatie aanwezig te zijn.

12.3 Registratie

Tijdens de uitvoering van de OCE-werkzaamheden draagt de uitvoerende (Senior) OCE-deskundige er zorg voor dat dagelijks minimaal de volgende registraties uitgevoerd worden:

- ✓ Vastleggen van alle relevante gegevens betreffende de gebruikte zoekapparatuur;
- ✓ Vastleggen van relevante gegevens betreffende de gebruikers van de zoekapparatuur;
- ✓ Vastleggen van relevante gegevens betreffende weersinvloeden;
- ✓ Vastleggen van de verstrekte toegangsregistratie en toegangsregeling;
- ✓ Werkvergunningen per dag vastleggen en ordenen van de projectregistratie;
- ✓ Vastleggen van de benaderde objecten middels een objectenlijst;
- ✓ Vastleggen en controle van de in de VTVS opgenomen CE conform de WSCS-OCE;
- ✓ Vastleggen van overige relevante bijzonderheden/projectgegevens.

De gegevens worden digitaal vastgelegd in de daarvoor bestemde formulier "Dagstaat zoekactie".
Wekelijks worden de gegevens digitaal aan de teamleider aangeboden. Op het kantoor worden deze gegevens op het netwerk geplaatst, waarvan dagelijks een back-up wordt gemaakt.

De teamleider draagt zorg voor de registratie en verwerking van de Veiligheid-, Gezondheid en Milieulijst.

De projectleider draagt zorg voor de registratie en verwerking van de Veiligheid-, Gezondheid en Milieulijst conform het Handboek.

12.4 Gebruikte apparatuur tijdens de OCE-werkzaamheden

De uitvoerende Senior OCE-deskundige ziet er op toe dat dagelijks de vereiste testen met de in te zetten zoekapparatuur worden uitgevoerd. In het geval van defecten of gebreken dient de gebruiker dit direct te melden aan de Senior OCE-deskundige. De Senior OCE-deskundige controleert het defect of gebrek en registreert dit in de formulieren "Dagstaat zoekactie". Indien nodig, zorgt de Senior OCE-deskundige ervoor dat de apparatuur ter reparatie wordt aangeboden. De uitvoerende Senior OCE-deskundige controleert van alle te gebruiken zoekapparatuur de keuringssticker en zorgt ervoor dat de apparatuur tijdig wordt gekeurd. In het geval van afwijkingen wordt dit geregistreerd op de formulieren "Dagstaat zoekactie".

12.5 Meetpunten tijdens de uitvoering van een project

De gehele procesgang tijdens de uitvoering van OCE-werken wordt gezien als een meetpunt. De volgende punten worden gezien als meetpunt, waarbij tijdens onvolkomenheden actie ondernomen dient te worden zoals aangegeven binnen dit projectcontroleplan:

- ✓ Checklist werkvoorbereiding;
- ✓ Digitaal vastleggen van gegevens in de standaard OCE-formulieren "Dagstaat zoekactie";
- ✓ Dagelijkse controle van de gebruikte apparatuur;
- ✓ Digitaal vastleggen van de verworven data;
- ✓ Verificatie van de verworven data;
- ✓ Digitale verwerking van de detectiegegevens in AutoCAD tekeningen.

12.6 Oplevering project

Na beëindiging van het veldonderzoek controleert de verantwoordelijke Senior OCE-deskundige of het terrein volgens afspraak is opgeleverd. Het project wordt definitief beëindigd en opgeleverd aan de opdrachtgever middels een Proces-verbaal Van Oplevering, een kopie van dit rapport wordt namens de opdrachtgever aangeboden aan de gemeente waarbinnen opsporing heeft plaats gevonden.

Bijlage 1. Certificaten, ontheffingen en verzekeringen

TÜV NEDERLAND

Bodac B.V.

te Schijndel

KvK-nummer: KvK: 17138633

Het managementsysteem van **Bodac B.V.** en de toepassing daarvan voldoet aan de eisen zoals neergelegd in de norm:

Systeemcertificaat

Opsporen Conventionele Explosieven WSCS-OCE

Evaluatie van het managementsysteem heeft plaatsgevonden volgens het certificatiereglement van TÜV Nederland voor het toepassingsgebied:

Deelgebied A: Opsporing
Deelgebied B: Civieltechnische ondersteuning

Deze certificatie is onderworpen aan een jaarlijkse evaluatie door TÜV Nederland.

Registratienummer:	14086/9.1
Ingangsdatum certificaat:	13-03-2019
Certificaat geldig tot:	13-03-2022
Datum eerste certificaat:	13-03-2007

Managing Director
Dhr. E.W.A.C. Franken

TÜV Nederland
Ekkersrijt 4401
5692 DL Son en Breugel
T: +31 (0) 499 – 339 500
E: info@tuv.nl
W: www.tuv.nl

SCVE Stichting Certificering Vuurwerk & Explosieven

TÜV WSCS-OCE

Aanwijzingsbeschikking Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onder nummer: 2014-0000086668

1 / 1

Certificaat NL13/818841379.00
Contractnummer: NL/KBO 71221287

Het managementsysteem van
de volgende onderliggende werkmaatschappijen van

Den Ouden Groep B.V.:

- Den Ouden Groenrecycling B.V.
- Den Ouden Materieel B.V.

Hermalen 7
5481 XX Schijndel, Nederland

is geauditeerd en gecertificeerd volgens de eisen van

VGM Checklist Aannemers
VCA* - versie 2017/6.0

Voor de volgende activiteiten

Het toepassingsgebied wordt beschreven op pagina 2 van dit certificaat.

NACE-code: 43.12, 43.29

Voor verdere toelichting over het toepassingsgebied van dit certificaat in relatie met de normeisen kan contact worden opgenomen met de organisatie.

Dit certificaat is geldig van 10 juli 2019 tot 10 juli 2022
en blijft geldig bij afdoende resultaten van opvolgingsbezoeken.
Uitgifte 4

Dit is een multi-site certificaat en heeft betrekking op meerdere entiteiten.
Aanvullende details zijn op de hierna volgende pagina opgenomen.

Goedgekeurd door
Ir. J. Weide

Certification Manager
SGS Nederland B.V.
Malledijk 18, 3208 LA Spijkenisse, Netherlands
t +31 (0)181-693333 www.sgs.com

MGMT. SYS.
RvA C 055

This document is issued by the Company subject to its General Conditions of Certification Services, unless otherwise agreed, accessible at www.sgs.com/terms_and_conditions.htm. Attention is drawn to the limitations of liability, indemnification and jurisdictional issues established therein. The authenticity of this document may be verified at http://www.sgs.com/en/certified-clients-and-products/certified-client-directory. Any unauthorized alteration, forgery or falsification of the content or appearance of this document is unlawful and offenders may be prosecuted to the fullest extent of the law.

Certificaat NL13/818841379.00, vervolg

De volgende onderliggende werkmaatschappijen van

Den Ouden Groep B.V.:

- Den Ouden Groenrecycling B.V.

- Den Ouden Materieel B.V.

VGM Checklist Aannemers
VCA* - versie 2017/6.0

Uitgifte 4

Voor verdere toelichting over het toepassingsgebied van dit certificaat in relatie met de normeisen kan contact worden opgenomen met de organisatie.

Overige vestigingen

Entiteit / Locatie	Deelscope	Subcertificaat	
		nr	geldigheid
Den Ouden Groenrecycling B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het op locatie van de klant verkleinen en zeven van groenafval (gereed maken voor compostering).	.01	Uitgifte 4. Geldig vanaf 10 juli 2019
Den Ouden Materieel B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het onderhouden, repareren en aanpassen van eigen materieel in de eigen werkplaats en op locatie van de klant.	.02	Uitgifte 4. Geldig vanaf 10 juli 2019

MGMT. SYS.
RvA C 055

Pagina 2 van 2

SGS

Certificaat NL10/81826359
Contractnummer: NL/KBO BED-21067

Het managementsysteem van
de volgende onderliggende werkmaatschappijen van

Den Ouden Groep B.V.:
- Den Ouden Aannemingsbedrijf B.V.
- Den Ouden Groenrecycling B.V.
- Ferm-O-Feed B.V.
- Den Ouden Materieel B.V.
- Bodac B.V.

Hermalen 7
5481 XX Schijndel, Nederland

is geauditeerd en gecertificeerd volgens de eisen van

ISO 14001:2015

Voor de volgende activiteiten

Het toepassingsgebied wordt beschreven op pagina 2 van dit certificaat.

Dit certificaat is verstrekt op basis van het SCCM certificatiesysteem.
SCCM publiceert de certificaten op www.sccm.nl

Dit certificaat is geldig van 22 februari 2019 tot 26 januari 2022
en blijft geldig bij afdoende resultaten van opvolgingsbezoeken.
Uitgifte 7

Dit certificaat heeft betrekking op meerdere entiteiten.
Aanvullende details zijn op de hierna volgende pagina opgenomen.

Goedgekeurd door
Ir. J. Weide

Certification Manager
SGS Nederland B.V.
Malledijk 18, 3208 LA Spijkenisse, Netherlands
t +31 (0)181-693333 www.sgs.com

This document is issued by the Company subject to its General Conditions of Certification Services, unless otherwise agreed, accessible at www.sgs.com/terms_and_conditions.htm. Attention is drawn to the limitations of liability, indemnification and jurisdictional issues established therein. The authenticity of this document may be verified at http://www.sgs.com/en/certified-clients-and-products/certified-client-directory. Any unauthorized alteration, forgery or falsification of the content or appearance of this document is unlawful and offenders may be prosecuted to the fullest extent of the law.

Certificaat NL10/81826359, vervolg

De volgende onderliggende werkmaatschappijen van

Den Ouden Groep B.V.:

- Den Ouden Aannemingsbedrijf B.V.
- Den Ouden Groenrecycling B.V.
- Ferm-O-Feed B.V.
- Den Ouden Materieel B.V.
- Bodac B.V.

ISO 14001:2015

Uitgifte 7

Dit certificaat is verstrekt op basis van het SCCM certificatiesysteem.
SCCM publiceert de certificaten op www.sccm.nl

Overige vestigingen

Entiteit / Locatie	Dienstverlening	Subcertificaat nr	Subcertificaat geldigheid
Den Ouden **Aannemingsbedrijf B.V.** Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het ontwerpen, uitvoeren en onderhouden van werken op het gebied van grond-, weg- en waterbouw en cultuurtechniek. Het ontwerpen en uitvoeren van bodemsaneringen. Het ontwerpen, aanleggen en onderhouden van vloeistofdichte betonverhardingen. Het laten uitvoeren van milieukundige begeleiding bij bodemsanering.	.01	Uitgifte 7. Geldig vanaf 22 februari 2019
Den Ouden Groenrecycling B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het innemen en verwerken van organische reststromen tot bodemverbeteraars, bodembedekkers en biobrandstoffen.	.02	Uitgifte 7. Geldig vanaf 22 februari 2019
Den Ouden Materieel B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het verwerven, beheren en verhuren van (werk-)materiaal, materieel en personeel voor de uitvoering van werkzaamheden van de concern geborden werkmaatschappijen.	.03	Uitgifte 7. Geldig vanaf 22 februari 2019
Bodac B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het uitvoeren van: historisch vooronderzoek, projectgebonden risicoanalyses en opsporen van conventionele explosieven. Het ondersteunen bij het ruimen/vernietigen van conventionele explosieven binnen territoriale grenzen. Het ruimen/vernietigen van conventionele explosieven buiten territoriale grenzen. Het opsporen van vliegtuigwrakken en ondersteunen bij de berging. Het uitvoeren van archeologische diensten.	.04	Uitgifte 7. Geldig vanaf 22 februari 2019
Ferm-O-Feed B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het produceren en opslaan van organische mestkorrels. Het verhandelen en (laten) transporteren van organische mestproducten en additieven.	.05	Uitgifte 7. Geldig vanaf 22 februari 2019

This document is issued by the Company subject to its General Conditions of Certification Services, unless otherwise agreed, accessible at www.sgs.com/terms_and_conditions.htm. Attention is drawn to the limitations of liability, indemnification and jurisdictional issues established therein. The authenticity of this document may be verified at http://www.sgs.com/en/certified-clients-and-products/certificate-check-directory. Any unauthorized alteration, forgery or falsification of the content or appearance of this document is unlawful and offenders may be prosecuted to the fullest extent of the law.

SGS

Certificaat NL10/81826241
Contractnummer: NL/KBO BQD-20169

Het managementsysteem van
de volgende onderliggende werkmaatschappijen van

Den Ouden Groep B.V.:
- Den Ouden Aannemingsbedrijf B.V.
- Den Ouden Groenrecycling B.V.
- Den Ouden Materieel B.V.
- Bodac B.V.
- Ferm-O-Feed B.V.

Hermalen 7
5481 XX Schijndel, Nederland

is geauditeerd en gecertificeerd volgens de eisen van

ISO 9001:2015

Voor de volgende activiteiten

Het toepassingsgebied wordt beschreven op pagina 2 van dit certificaat.

Voor verdere toelichting over het toepassingsgebied van dit certificaat in relatie met de ISO 9001 normeisen kan contact worden opgenomen met de organisatie.

Dit certificaat is geldig van 22 februari 2019 tot 26 januari 2022
en blijft geldig bij afdoende resultaten van opvolgingsbezoeken.
Uitgifte 6

Dit certificaat heeft betrekking op meerdere entiteiten.
Aanvullende details zijn op de hierna volgende pagina opgenomen.

Goedgekeurd door
Ir. J. Weide

Certification Manager
SGS Nederland B.V.
Maledijk 18, 3208 LA Spijkenisse, Netherlands
t +31 (0)181-693333 www.sgs.com

This document is issued by the Company subject to its General Conditions of Certification Services, unless otherwise agreed, accessible at www.sgs.com/terms_and_conditions.htm. Attention is drawn to the limitations of liability, indemnification and jurisdictional issues established therein. The authenticity of this document may be verified at http://www.sgs.com/en/certified-clients-and-products/certified-client-directory. Any unauthorized alteration, forgery or falsification of the content or appearance of this document is unlawful and offenders may be prosecuted to the fullest extent of the law.

Certificaat NL10/81826241, vervolg

SGS

De volgende onderliggende werkmaatschappijen van

Den Ouden Groep B.V.:

- Den Ouden Aannemingsbedrijf B.V.
- Den Ouden Groenrecycling B.V.
- Den Ouden Materieel B.V.
- Bodac B.V.
- Ferm-O-Feed B.V.

SYSTEM CERTIFICATION ISO 9001 SGS

ISO 9001:2015

Uitgifte 6

Voor verdere toelichting over het toepassingsgebied van dit certificaat in relatie met de ISO 9001 normeisen kan contact worden opgenomen met de organisatie.

Overige vestigingen

Entiteit / Locatie	Deelscope	Subcertificaat	
		nr	geldigheid
Den Ouden Aannemingsbedrijf B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het ontwerpen, uitvoeren en onderhouden van werken op het gebied van grond-, weg- en waterbouw en cultuurtechniek. Het ontwerpen en uitvoeren van bodemsaneringen. Het ontwerpen, aanleggen en onderhouden van vloeistofdichte betonverhardingen. Het laten uitvoeren van milieukundige begeleiding.	.01	Uitgifte 6. Geldig vanaf 22 februari 2019
Den Ouden Groenrecycling B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het innemen en verwerken van organische reststromen tot bodemverbeteraars, bodembedekkers en biobrandstoffen.	.02	Uitgifte 6. Geldig vanaf 22 februari 2019
Den Ouden Materieel B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het verwerven, beheren en verhuren van (werk-)materiaal, materieel en personeel voor de uitvoering van werkzaamheden van de concern gebonden werkmaatschappijen.	.03	Uitgifte 6. Geldig vanaf 22 februari 2019
Bodac B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het uitvoeren van: historisch vooronderzoek, projectgebonden risicoanalyses en opsporen van conventionele explosieven. Het ondersteunen bij het ruimen/vernietigen van conventionele explosieven binnen territoriale grenzen. Het uitvoeren van het ruimen/vernietigen van conventionele explosieven buiten territoriale grenzen. Het opsporen van vliegtuigwrakken en ondersteunen bij de berging daarvan. Het uitvoeren van archeologische diensten.	.04	Uitgifte 6. Geldig vanaf 22 februari 2019
Ferm-O-Feed B.V. Hermalen 7 5481 XX Schijndel, Nederland	Het produceren en internationaal verhandelen van organische mestkorrels en het transporteren van droge meststoorten.	.05	Uitgifte 6. Geldig vanaf 22 februari 2019

RvA MGMT. SYS. C 055

Pagina 2 van 2

Justis
Ministerie van Justitie en Veiligheid

DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID,

Kenmerk: OWM 1113-4

Gelezen het verzoek van 14 februari 2018 van 'Bodac B.V.', gevestigd te Schijndel, te dezen vertegenwoordigd door de heer J.J.P. Langenhuijzen om verlening van een ontheffing op grond van artikel 4, eerste lid, van de Wet wapens en munitie, tot het voorhanden hebben en vervoeren van explosieven, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, categorie II, onder 7, van de Wet wapens en munitie, alsmede munitie, zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid, categorieën II en III, van de Wet wapens en munitie, ten behoeve van het verrichten van opsporingswerkzaamheden, zoals bedoeld in artikel 4.10 van het Arbeidsomstandighedenbesluit;

Gezien het advies van 13 april 2018 van de politiechef van de regionale eenheid Oost-Brabant, namens de korpschef van de Nationale Politie (hierna de korpschef), waarin wordt geadviseerd de ontheffing te verlenen;

Gelet op het feit dat uit het verzoek van 'Bodac B.V.' en het bij de korpschef ingewonnen advies blijkt dat wordt voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in het Arbeidsomstandighedenbesluit en er derhalve een redelijk belang is bij het voorhanden hebben van explosieven van categorie II, alsmede munitie van de categorieën II en III;

Gelet op artikel 4, eerste lid, artikel 22, eerste lid en artikel 26, eerste lid, van de Wet wapens en munitie;

B e s l u i t :

I. Ontheffing, als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Wet wapens en munitie, te verlenen aan:

Naam bedrijf	: Bodac B.V.
Adres	: Hermalen 7
Vestigingsplaats	: Schijndel

voor het voorhanden hebben en vervoeren van explosieven, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, categorie II, onder 7, van de Wet wapens en munitie, alsmede munitie, zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid, categorieën II en III, van de Wet wapens en munitie, ten behoeve van het verrichten van opsporingswerkzaamheden, zoals bedoeld in artikel 4.10 van het Arbeidsomstandighedenbesluit;

II. Aan te wijzen als beheerder van de bedoelde explosieven en munitie:

Naam	: Naumann
Voornamen	: Herald Dennis
Geboortedatum	: 23 april 1959
Geboorteplaats	: Rotterdam

Naam	: Valks
Voornamen	: Martinus Allegonda Marie
Geboortedatum	: 7 juni 1957
Geboorteplaats	: Eindhoven

Naam	: Asveld
Voornaam	: Gerhard
Geboortedatum	: 12 augustus 1952
Geboorteplaats	: Enschede
Naam	: Velde, van der
Voornamen	: Auke Rinse
Geboortedatum	: 7 juni 1975
Geboorteplaats	: Leek
Naam	: Asveld
Voornaam	: Marvin
Geboortedatum	: 6 februari 1981
Geboorteplaats	: Nienburg/Weser (D)
Naam	: Cornelissen
Voornamen	: Peter Johannes Marinus
Geboortedatum	: 14 juli 1981
Geboorteplaats	: Druten
Naam	: Neggers
Voornamen	: Joannes Cornelis
Geboortedatum	: 12 juni 1979
Geboorteplaats	: Vessem
Naam	: Fes
Voornamen	: Cornelis Petrus
Geboortedatum	: 24 mei 1966
Geboorteplaats	: Oostflakkee

GELDIGHEIDSDUUR VAN DE ONTHEFFING: tot 24 april 2023

BEPERKINGEN:

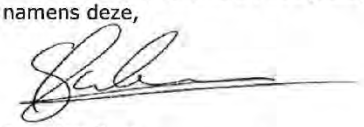
1. De ontheffing heeft betrekking op de werkzaamheden "het benaderen en – in afwachting van ruiming door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) – tijdelijk veiligstellen van (onderdelen van) explosieven en munitie";
2. De onder 1 genoemde werkzaamheden dienen plaats te vinden overeenkomstig het Werkveldspecifiek certificatieschema voor het systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven van Bijlage XII, behorend bij Artikel 4.17f van de Arbeidsomstandighedenregeling (hierna het Certificatieschema);
3. De aangetroffen explosieven en munitie dienen – voor zover mogelijk opgeslagen te worden in een speciaal daartoe ingerichte voorziening voor het tijdelijk veiligstellen van de situatie;
4. De voorziening voor het tijdelijk veiligstellen van de situatie dient voorzien te zijn van deugdelijk hang- en sluitwerk alsmede van een goedgekeurde alarminstallatie, die ten minste bestaat uit een geluidsignaal, lichtsignaal en een telefonische melding aan alarmdienst of de beheerder;
5. Het voorhanden hebben en vervoeren van de wapens en munitie is uitsluitend toegestaan aan de in deze ontheffing genoemde beheerders voor zover dit noodzakelijk is bij de uitoefening van hun werkzaamheden.

VOORSCHRIFTEN:

1. De in de ontheffing genoemde organisatie dient in het bezit te zijn van een procescertificaat opsporen conventionele explosieven, zoals bedoeld in artikel 4.10, tweede lid van het Arbeidsomstandighedenbesluit;
2. Het procescertificaat of een afschrift daarvan is op de arbeidsplaats aanwezig en wordt desgevraagd getoond aan de toezichthouder;
3. De in deze ontheffing genoemde beheerders dienen in het bezit te zijn van een door de korpschef verleend verlof;
4. Bij intrekking of opzegging van de ontheffing worden de ontheffing en de daarin genoemde explosieven en munitie onverwijld ingeleverd bij de korpschef;
5. Tijdens de benaderingswerkzaamheden dient op de projectlocatie minimaal één "Senior OCE-deskundige" zoals bedoeld in Bijlage 2c van het Certificatieschema aanwezig te zijn;
6. Bij verhuizing wordt door houder hiervan onverwijld kennis gegeven aan de korpschef en dient de ontheffing ter wijziging te worden aangeboden aan de Minister van Justitie en Veiligheid;
7. Bij wijziging van de beheerder(s) wordt hiervan onverwijld kennis gegeven aan de korpschef en dient de ontheffing ter wijziging te worden aangeboden aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie;
8. De houder van de ontheffing houdt zich strikt aan de bepalingen, gesteld bij of krachtens de Wet wapens en munitie, alsmede aan de in de ontheffing genoemde beperkingen en voorschriften;
9. De houder van de ontheffing dient uiterlijk drie maanden voor afloop van de geldigheidsduur een aanvraag ter verlenging bij de Minister van Justitie en Veiligheid in te dienen.

Den Haag, 24 april 2018,

De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,



S. Gobardhan
Operationeel manager V&T

Bezwaar maken
U kunt tegen deze beslissing bezwaar maken bij de Minister van Justitie en Veiligheid. U doet dit door een gemotiveerd bezwaarschrift in te dienen binnen zes weken na dagtekening van deze beschikking. U kunt uw bezwaarschrift sturen naar het volgende adres:

Dienst Justis
Afdeling V&T
Postbus 20300
2500 EH Den Haag

U kunt uw bezwaarschrift ook door uw gemachtigde laten indienen. Als de gemachtigde geen advocaat is, voeg dan een machtiging bij uw bezwaarschrift.

Zorg ervoor dat uw bezwaarschrift in elk geval het volgende bevat:

- uw naam en adres;
- de datum waarop u het bezwaarschrift schrijft;
- een omschrijving van de beslissing waartegen u bezwaar wilt maken. U kunt ook een kopie van de beslissing meesturen;
- de gronden van uw bezwaar;
- uw handtekening of de handtekening van uw gemachtigde.

Voor meer informatie kunt u op www.rijksoverheid.nl de brochure "Bezwaar en beroep tegen beslissingen van de overheid" downloaden.

BODAC

Collectieve Ongevallenverzekering

Polisnummer	:	DLS5097391
Verzekeringnemer	:	Den Ouden Groep BV Postbus 12 5480 AA SCHIJNDEL
Ingangsdatum	:	1 januari 2011 te 00.00 uur.
Einddatum	:	1 januari 2020 te 00.00 uur. Zonder tijdige opzegging wordt de verzekering telkens verlengd met een periode van 12 maanden.
Premie per 12 maand(en)	:	€ 2.971,67 *De minimumpremie bedraagt € 50,00 per 12 maanden.*
Eerste premievervaldatum	:	1 januari 2020
Door bemiddeling van	:	CUMELA verzekeringen B.V.
Algemene voorwaarden	:	OE 03.2.08D
Algemene clausule(s)	:	D003, D004, D035

Wijzigingsdatum	:	**22 februari 2019**
Reden van afgifte	:	Actueel polisblad. Dit polisblad vervangt alle eventueel eerder afgegeven polisbladen onder hetzelfde polisnummer.

Groep 1

Dekkingsvorm	:	**Ongevallen**	
Verzekerde(n)	:	Alle bij verzekeringnemer in vaste dienstbetrekking werkzame personen.	
Verzekerde bedragen per persoon	:	In geval van overlijden	€ 25.000,00
		In geval van algehele blijvende invaliditeit	€ 50.000,00
Dekking	:	Het ongevallenrisico van de verzekerden is gedekt tijdens het verrichten van werkzaamheden in opdracht van en ten behoeve van verzekeringnemer alsmede het rechtstreeks gaan naar deze werkzaamheden en terug naar huis.	
Begunstiging	:	De eventuele uitkeringen zullen worden uitbetaald:	
bij overlijden		zie de betreffende clausule.	
bij blijvende invaliditeit		aan de verzekerde.	
Premie	:	De premie van deze verzekering is een voorschotpremie gebaseerd op 159 perso(o)n(en) à € 14,13 per persoon per jaar.	
Verzekeraar	:	Delta Lloyd Schadeverzekering N.V.	

Groep 2

Dekkingsvorm	:	**Ongevallen**	
Verzekerde(n)	:	Medewerkers van Bodac BV, Den Ouden Materieel BV, ingehuurd personeel, overheidspersoneel en personeel van derden die zich met toestemming begeven binnen het OCE werkgebied. Voor personeel van derden is clausule D003 niet van toepassing.	
Verzekerde bedragen per persoon	:	In geval van overlijden	€ 100.000,00
		In geval van algehele blijvende invaliditeit	€ 200.000,00

Collectieve Ongevallenverzekering

Polisnummer	:	DLS5097391
Verzekeringnemer	:	Den Ouden Groep BV Postbus 12 5480 AA SCHIJNDEL
Ingangsdatum	:	1 januari 2011 te 00.00 uur.
Einddatum	:	1 januari 2020 te 00.00 uur. Zonder tijdige opzegging wordt de verzekering telkens verlengd met een periode van 12 maanden.
Premie per 12 maand(en)	:	€ 2.971,67 *De minimumpremie bedraagt € 50,00 per 12 maanden.*
Eerste premievervaldatum	:	1 januari 2020
Door bemiddeling van	:	CUMELA verzekeringen B.V.
Algemene voorwaarden	:	OE 03.2.08D
Algemene clausule(s)	:	D003, D004, D035

Wijzigingsdatum	:	**22 februari 2019**
Reden van afgifte	:	Actueel polisblad. Dit polisblad vervangt alle eventueel eerder afgegeven polisbladen onder hetzelfde polisnummer.

Groep 1

Dekkingsvorm	:	**Ongevallen**	
Verzekerde(n)	:	Alle bij verzekeringnemer in vaste dienstbetrekking werkzame personen.	
Verzekerde bedragen per persoon	:	In geval van overlijden	€ 25.000,00
		In geval van algehele blijvende invaliditeit	€ 50.000,00
Dekking	:	Het ongevallenrisico van de verzekerden is gedekt tijdens het verrichten van werkzaamheden in opdracht van en ten behoeve van verzekeringnemer alsmede het rechtstreeks gaan naar deze werkzaamheden en terug naar huis.	
Begunstiging	:	De eventuele uitkeringen zullen worden uitbetaald:	
bij overlijden		zie de betreffende clausule.	
bij blijvende invaliditeit		aan de verzekerde.	
Premie	:	De premie van deze verzekering is een voorschotpremie gebaseerd op 159 perso(o)n(en) à € 14,13 per persoon per jaar.	
Verzekeraar	:	Delta Lloyd Schadeverzekering N.V.	

Groep 2

Dekkingsvorm	:	**Ongevallen**	
Verzekerde(n)	:	Medewerkers van Bodac BV, Den Ouden Materieel BV, ingehuurd personeel, overheidspersoneel en personeel van derden die zich met toestemming begeven binnen het OCE werkgebied. Voor personeel van derden is clausule D003 niet van toepassing.	
Verzekerde bedragen per persoon	:	In geval van overlijden	€ 100.000,00
		In geval van algehele blijvende invaliditeit	€ 200.000,00

Dekking	:	Het ongevallenrisico van de verzekerden is gedekt tijdens het verrichten van werkzaamheden in opdracht van en ten behoeve van verzekeringnemer alsmede het rechtstreeks gaan naar deze werkzaamheden en terug naar huis.
Begunstiging bij overlijden bij blijvende invaliditeit	:	De eventuele uitkeringen zullen worden uitbetaald: zie de betreffende clausule. aan de verzekerde.
Premie	:	De premie van deze verzekering is een voorschotpremie gebaseerd op 29 perso(o)n(en) à € 25,00 per persoon per jaar.
Verzekeraar	:	Delta Lloyd Schadeverzekering N.V.

Maximale uitkering	:	**Per gebeurtenis:** Het maximaal uit te keren bedrag voor alle verzekeraars samen is beperkt tot € 2.500.000,00 per gebeurtenis, ongeacht het aantal onder dit contract verzekerde personen. Als het totaal van de, per persoon, verzekerde bedragen het maximum bedrag van € 2.500.000,00 overschrijdt, zullen in dat geval de verzekerde bedragen per persoon naar verhouding worden verminderd.

Verrekening	:	Voor de eventueel door u verschuldigde of te ontvangen premie ontvangt u een aparte nota.

Diemen, 25 februari 2019
W.A. Hienfeld B.V., als gevolmachtigde namens de genoemde verzekeraar(s).
(W.A. Hienfeld B.V. verwerkt uw persoonsgegevens, voor de wijze waarop, raadpleeg ons privacy statement op www.hienfeld.nl).



CUMELA
VERZEKERINGEN BV

POLISNUMMER : 6603612

POLIS **WERKMATERIEEL: Totaallijst**

REDEN AFGIFTE : Prolongatie

VERZEKERINGNEMER : Den Ouden Materieel BV
Postbus 12
5480 AA SCHIJNDEL

VERZEKERD OBJECT
Soort : Willekeurig object
Merk/Type : Werk- en land materieel Totaalpolis
Chassisnummer : -jaarlijkse opgave-

DEKKINGSOMSCHRIJVING
Aansprakelijkheid (art. 3.2) + Casco (art. 3.1.1 t/m 3.1.3)

VERZEKERDE BEDRAGEN

Casco Uitgebreid	: EUR	3.502.519	
Casco Standaard	: EUR	371.789	
Aansprakelijkheid			
- materiële schade	: EUR	2.500.000	
- personenschade	: EUR	7.500.000	(in aanvulling op artikel 3.2)
Eigen zaken	: EUR	125.000	(volgens artikel 3.3)

VERZEKERINGSGEBIED : West-Europa

CONDITIES/CLAUSULES
Voorwaarden conform CUMELA Compleet polis

EIGEN RISICO'S : Per schadegeval

Casco Uitgebreid	: EUR	50.000
Casco Standaard	: EUR	50.000
Aansprakelijkheid	: EUR	1.750
Eigen zaken	: EUR	1.750

TERMIJN : 01-01-2018 tot 01-01-2019
en voorts voor 12 maanden doorlopend.

PREMIE

Casco Uitgebreid	: EUR	4.203,02
Casco Standaard	: EUR	371,79
Aansprakelijkheid	: EUR	10.056,25

Per 3 maanden, exclusief poliskosten en assurantiebelasting

Van 01-01-2018 tot 01-04-2018 is verschuldigd:

TE BETALEN	Eerste premie	Poliskosten	Ass.belast.	Te betalen
EUR	14.631,06	--,--	3.072,52	17.703,58

--Zie volgblad--

Voor specialisten in groen, grond en infra

Nijverheidsstraat 13 • Postbus 1158 • 5880 BD Nijkerk • (033) 247 49 80 • (033) 247 49 81 • verzekeringen@cumela.nl • www.cumelaverzekeringen.nl
IBAN NL71 RABO 0360 4880 24 • BIC RABONL2U • KvK nr. 30097486 • BTW-nr. NL 0077.86.788.B.01 • AFM vergunning nr. 12051936 • Aansluitingsnr. 50720179

CUMELA
VERZEKERINGEN BV

Volgblad 2 bij polis 6603612

Nijkerk, 19 december 2017

CUMELA Assuradeuren bv
als gevolmachtigde van:

Amlin Insurance SE	55,0000%
Delta Lloyd Schadeverzekering NV	25,0000%
Achmea Schadeverzekeringen N.V.	20,0000%

- BIJZONDERHEDEN/AFSPRAKEN:

Polisopmaak en premieberekening

Eenmaal per jaar doet de klant opgave van alle machines in eigendom van het bedrijf. Op deze lijst wordt opgave gedaan van de aantallen WA verzekerde voertuigen onder en boven de EUR 100.000,-, de totale boekwaarde voor casco standaard en casco uitgebreid. Aan het begin van het jaar wordt op basis van de aantallen en boekwaarde een voorschotpremie in rekening gebracht. Aan het eind van het jaar wordt de definitieve premie berekend over de gemiddelde aantallen en boekwaarde van 1 januari en 31 december. Een eventueel verschil zal worden bijbetaald of teruggegeven.

Dekkingsgarantie

- Objecten met een aanschafwaarde tot EUR 500.000,- zijn automatisch verzekerd van het moment dat zij eigendom zijn van verzekerde en aan haar zijn geleverd.

Maximum verzekerde bedragen

Machines met een aanschafwaarde hoger dan EUR 500.000,- zijn pas verzekerd nadat zij ter verzekering zijn aangeboden en geaccepteerd.

Voor specialisten in groen, grond en infra

Neverheidsstraat 13 • Postbus 1158 • 3880 BD Nijkerk • (033) 247 49 80 • (033) 247 49 81 • verzekeringen@cumela.nl • www.cumelaverzekeringen.nl
IBAN NL71 RABO 0380 4280 24 • BIC RABONL2U • KvK nr. 30097488 • BTW-nr. NL 0077.86.788.B.01 • AFM vergunning nr. [illegible] • Aansluitnummer [illegible]

MARSH

Certificate of Insurance

This document does not set out the full terms, clauses, conditions, limits and exclusions of the insurance and neither affirmatively nor negatively amends, extends nor alters the coverage afforded by the policy, which will be binding in all cases.

This is to certify that we Marsh B.V. Insurance Brokers at Rotterdam, The Netherlands, have effected for the insured(s) named herein, insurance which provides subject to the insurance agreements, exclusions, conditions and declarations contained therein, and during their effective period, coverage as described below

Insured(s):

Bodac B.V.

Type of insurance:
General Liability - Claims-made basis

Policy number:
1422804V0001

Limit of indemnity:

EUR	5.000.000,--	maximum any one claim for bodily injury and property damage;
EUR	10.000.000,--	maximum in the aggregate per year of insurance.

Insurer(s):
100% Liberty Mutual Insurance Europe Limited

Territory covered:
Worldwide, excl. USA/Canada

Insurance period:
1 January 2019 – 1 January 2020

Rotterdam, February 14, 2019

Marsh B.V.

Bezoekadres: Marsh B.V., Groot Handelsgebouw, Conradstraat 18, 3013 AP Rotterdam
Bank: ABN-Amro IBAN NL17 ABNA 0256 9809 08 BIC ABNANL2A
Handelsregister Rotterdam nr. 24120005, AFM vergunning nr. 12010064

SOLUTIONS DEFINED, DESIGNED AND DELIVERED

MARSH & McLENNAN COMPANIES

Bijlage 2. Afwijkingsformulier projectplan

Afwijkingsformulier projectplan

Projectnummer :

Projectnaam :

Volgnummer :

Datum :

Omschrijving afwijking
Vermoedelijke oorzaak
Voorstel corrigerende maatregel
Benodigdheden voor de wijziging
Reeds uitgevoerde werkzaamheden

Projectleider Bodac B.V.		Paraaf		Datum	
Senior OCE-deskundige Bodac B.V.		Paraaf		Datum	
Opdrachtgever		Paraaf		Datum	
Bevoegd gezag		Paraaf		Datum	

Bijlage 3. Situering opsporingsgebied

VERKLARING

- Contouren werk-/benadergebied (ca. 32.115 m2)
- Significante verstoringen binnen werk-/benadergebied (261 st.)
- Significante verstoringen buiten werk-/benadergebied (105 st.)
- Geen detectiedata binnen werk-/benadergebied (ca. 13.087 m2)
- Geen detectiedata buiten werk-/benadergebied (ca. 3.089 m2)
- Verstoorde detectiedata binnen werk-/benadergebied (ca. 2.616 m2)
- Verstoorde detectiedata buiten werk-/benadergebied (ca. 792 m2)
- Trace persleiding in open ontgraving
- Trace persleiding in persing/ boring

Versiebeheer

Nr	Datum	Tekeningnaam	Status
1.	14-08-2019	190814_9058_TB_2_1_01	Actueel
2.	-	-	-
3.	-	-	-

Maten in m, diameters en afm. bestratingsmaterialen in mm, hoogtematen in m t.o.v. NAP, tenzij anders aangeven.

Opdrachtgever:	G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf	Formaat:	A0
Project:	OCE Rivierenland TS noord	Schaal:	1:1000
Tekening:	Benadertekening	Datum:	14-08-2019
	Deelgebied 2, deel 1	Tek.:	R. Maas
Tekeningnaam:	190814_9058_TB_2_1_01	Acc.:	N.v.t.

BODAC
Postbus12 • 5480 AA Schijndel • Bezoekadres: Hermalen 7 • Schijndel
T. +31 (0)73 543 10 10 • info@bodac.nl • www.bodac.nl

Natuurlijk...
www.bodac.nl

VERKLARING

- Contouren werk-/benadergebied (ca. 32.115 m2)
- Significante verstoringen binnen werk-/benadergebied (261 st.)
- Significante verstoringen buiten werk-/benadergebied (105 st.)
- Geen detectiedata binnen werk-/benadergebied (ca. 13.087 m2)
- Geen detectiedata buiten werk-/benadergebied (ca. 3.089 m2)
- Verstoorde detectiedata binnen werk-/benadergebied (ca. 2.616 m2)
- Verstoorde detectiedata buiten werk-/benadergebied (ca. 792 m2)
- Trace persleiding in open ontgraving
- Trace persleiding in persing/ boring

Versiebeheer			
Nr	Datum	Tekeningnaam	Status
1.	14-08-2019	190814_9058_TB_2_2_01	Actueel
2.	-	-	-
3.	-	-	-

Maten in m, diameters en afm. bestratingsmaterialen in mm, hoogtematen in m t.o.v. NAP, tenzij anders aangeven.

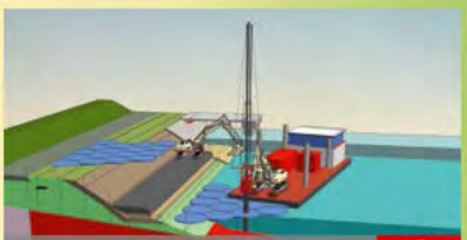
Opdrachtgever:	G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf	Formaat:	A0
Project:	OCE Rivierenland TS noord	Schaal:	1:1000
Tekening:	Benadertekening	Datum:	14-08-2019
	Deelgebied 2, deel 2	Tek.:	R. Maas
Tekeningnaam:	190814_9058_TB_2_2_01	Acc.:	N.v.t.

BODAC
Postbus 12 • 5480 AA Schijndel • Bezoekadres: Hermalen 7 • Schijndel
T. +31 (0)73 543 10 10 • info@bodac.nl • www.bodac.nl

Natuurlijk...
www.bodac.nl



Historisch Vooronderzoek



Kennis- en Adviescentrum



Projectgebonden Risicoanalyse



Explosieven Waterbodemdetectie



Explosieven Landbodemdetectie



Benaderen en Veiligstellen



Vliegtuigberging



Archeologisch Onderzoek



Bodemsanering



Natuurlijk…

www.bodac.nl

Detectierapportage

OCE Lienden TS Noord



Kennis- en adviescentrum

Historisch vooronderzoek

Projectgebonden risicoanalyse

Detectie

Benaderen en veiligstellen

Offshore

Vliegtuigberging

Archeologie

Sanering



Natuurlijk…

Voorwoord

Achtergebleven oorlogstuig op uw projectlocatie, wat zijn de risico's, waar liggen de verantwoordelijkheden?

In de bodem waarop wij werken, wonen en recreëren is nog een aanzienlijke hoeveelheid conventionele explosieven (CE) uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog aanwezig. De aanwezigheid van dit achtergebleven oorlogstuig kan gevaar opleveren voor mens, dier en omgeving bij de ontwikkeling van infrastructurele werken en bouwprojecten.

Ons team van gepassioneerde medewerkers kan voor u bepalen of een plangebied verdacht is op de aanwezigheid van oorlogstuig en zo ja, welke explosieven nog in de bodem aanwezig kunnen zijn. Om het uiteindelijke onderzoeksgebied te definiëren bepalen wij zorgvuldig zowel de horizontale als de verticale afbakening van het verdachte gebied. Onze toegevoegde waarde dient maar één doel: het beheersbaar maken van de risico's die optreden, mocht een explosief alsnog tot uitwerking komen. Wij nemen adequate maatregelen om deze risico's aanvaardbaar te maken, zodat het restrisico zo laag is als redelijkerwijs mogelijk. Redelijkerwijs impliceert dat, dat het al dan niet nemen van de mogelijke beheersmaatregelen wordt bepaald door kosten van de maatregelen tegenover de voordelen van de te behalen risicovermindering.

Het vermogen te innoveren, technieken en equipment te ontwikkelen brengt ons dagelijks op een hoger niveau, waardoor u als klant verzekerd bent van de economisch meest voordelige uitvoeringswijze. Onze aanpak is succesvol gebleken, we passen deze dagelijks toe met een team van ruim 30 specialisten die zowel de land- als de waterbodem onderzoeken.

Ons werkgebied is voornamelijk Nederland, België en Duitsland, de Noord- en de Oostzee. Met de nieuwste en meest geavanceerde technologieën en veel kennis van geofysica onderzoeken we nauwkeurig en doelmatig uw plangebied om uiteindelijk een certificaat af te geven zodat u veilig de geplande werkzaamheden kunt uitvoeren.

Uw veiligheid is onze zorg, natuurlijk…

Dirk van de Vleuten
Manager BODAC
The UXO Clearance Company

Detectierapportage	
Datum	22-7-2019
Versie	1
Documentnummer	190722_9058_RDD_01
Opdrachtgever	G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf

Goedgekeurd door	**Naam**	**Functie**	**Datum**	**Handtekening**
Bodac B.V.	Dhr. D. van de Vleuten	Manager	22-7-2019	
Bodac B.V.	Dhr. M. Asveld	Senior OCE-deskundige	22-7-2016	

Copyright 2019. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigt en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de houders van het auteursrecht. Het is de opdrachtgever toegestaan voor intern gebruik duplicaten te maken.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Doelstelling van de opdracht 1
1.3 Te verwachten CE 1

2 PROJECTLOCATIE 2
2.1 Ligging opsporingsgebied 2
2.2 Locatie specifieke omstandigheden 2
2.3 Vergunningen en nadere afspraken 2

3 OMSCHRIJVING GEBRUIKTE OPSPORINGSMETHODEN 3
3.1 Uitvoeren passieve computerondersteunde oppervlaktedetectie 3

4 RESULTATEN 4
4.1 Interpretatie van de meetgegevens 4

5 Conclusie 5
5.1 Conclusie 5
5.2 Advies 5

Bijlage 1. Lijst met geselecteerde verstoringen 6

Bijlage 2. Tekening resultaten passieve non-realtime detectie 7

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aanleiding tot het uitvoeren van de passieve non-realtime detectie vormt het vooronderzoek conventionele explosieven t.b.v. 'Transportstelsels en rioolgemalen noord', opgesteld door Bodac b.v. op 20-06-2017. Hieruit is bepaald dat verschillende trajecten in het Rivierenplan TS noord binnen OCE verdacht gebied vallen, nl.:

- Deelgebied 2, traject Lienden.
- Deelgebied 3, traject Kesteren – Ochten.
- Deelgebied 4-1, traject Dodewaard – Zetten (Leigraafseweg).
- Deelgebied 4-2, traject Zetten (Leigraafseweg) – Zetten (Heldringstraat).
- Deelgebied 4-3, traject Zetten (Leigraafseweg) – Andelst.

Deelgebied 2 en 3 worden uitgevoerd door Aannemingsbedrijf van de Ven deze hebben Bodac opdracht gegeven voor het uitvoeren van een opsporing naar CE voor Deelgebied 2. Voor Deelgebied 3 is bepaald dat de geplande werkzaamheden geen invloed hebben op mogelijk aanwezige CE waardoor geen verder onderzoek
noodzakelijk is.

1.2 Doelstelling van de opdracht

De doelstelling van de passieve non-realtime oppervlaktedetectie is het inzichtelijk maken van objecten in de bodem welke mogelijk CE zijn.

Alle werkzaamheden zijn uitgevoerd conform WSCS-OCE.

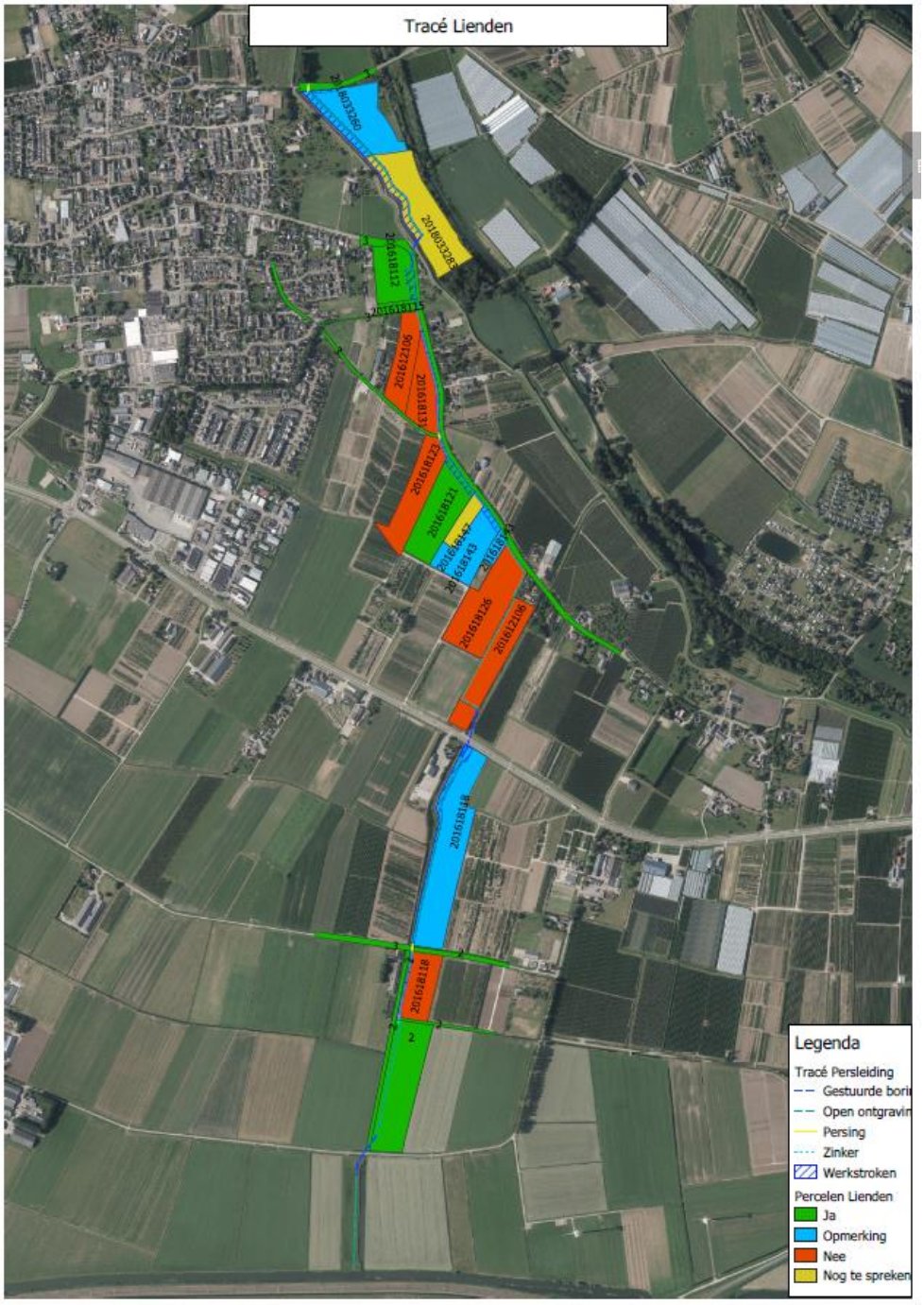
1.3 Te verwachten CE

Hieronder is per deelgebied uitgezet op welke CE het gebied verdacht is.
Ter plaatse van dit tracé kunnen diverse soorten van CE verwacht worden waaronder: raketten, afwerpmunitie, geschutmunitie en infanteriemunitie

2 PROJECTLOCATIE

2.1 Ligging opsporingsgebied

De projectlocatie is gelegen in de gemeente Buren. In onderstaande afbeelding is het opsporingsgebied middels een blauwe stippel lijn weergegeven.



Figuur 1: Projectlocatie met daarin opsporingsgebied.

2.2 Locatie specifieke omstandigheden

Het opsporingsgebied is momenteel grotendeels in gebruik als land- tuinbouwgebied. Diverse perceel delen waren niet bereikbaar door de aanwezigheid van watergangen, bomen en afrasteringen

2.3 Vergunningen en nadere afspraken

Voor het uitvoeren van een detectie onderzoek is geen ontheffing APV nodig voor het gebruik van detectie apparatuur.

3 OMSCHRIJVING GEBRUIKTE OPSPORINGSMETHODEN

3.1 Uitvoeren passieve computerondersteunde oppervlaktedetectie

Het grootse gebied is onderzocht middels het uitvoeren van computerondersteunde oppervlaktedetectie. De computerondersteunde oppervlaktedetectie is uitgevoerd met het Vallon Multisonde systeem VXV16. Dit systeem kon de verwachte CE tot de verwachte maximale diepte detecteren en was hierdoor het beste geschikt voor het detecteren van de mogelijk aanwezige CE. Het Multisonde systeem bestond uit een aluminium aanhanger met 16 sondes die achter een vierwiel aangedreven voertuig gekoppeld waren. Het vierwiel aangedreven voertuig was zeer geschikt voor het rijden over gras- en akkerlanden. Het voertuig woog slechts 600 kg waardoor dit nauwelijks schade heeft toegebracht aan de percelen. De afstand tussen de sondes en het voertuig was zo afgesteld dat het voertuig geen invloed had op de meetdata. De sondes waren gemonteerd met een onderlinge afstand van 0,33 m[1]. De verbinding van de sondes aan het voertuig was zo uitgevoerd dat eventuele schokken door oneffenheden geen verstoringen in de detectiedata zouden veroorzaken.

Het Vallon Multisonde systeem VXV16 werd ondersteund door een schokbestendige laptop met Vallon EVA 2000-2 software en een Omnistar DGPS systeem. Het opsporingsgebied is voor het grootste gedeelte vlak dekkend ingemeten. Op de laptop werd het opsporingsgebied weergegeven en waren de gereden banen direct zichtbaar. Op deze manier konden de personen die het voertuig bedienden, direct zien of het opsporingsgebied vlak dekkend werd gedetecteerd. De meetgegevens zijn digitaal opgeslagen en door het DGPS-systeem was het mogelijk RD-coördinaten aan de positie van significante verstoringen te koppelen.

Een goede nauwkeurigheid van het DGPS systeem is bereikt door gebruik te maken van een correctiesignaal. Tijdens het detecteren staat de computer in verbinding met een modem dat continu correctiesignalen ontvangt en doorgeeft aan het DGPS systeem. Met deze methode is er een nauwkeurigheid van de positionering van de gedetecteerde objecten bereikt met een maximale afwijking van 0,05 m[1] (horizontaal).

Deze werkzaamheden werden uitgevoerd door 1 Assistent OCE-deskundige.



Figuur 2: Detectievoertuig zoals deze gebruikt is voor het uitvoeren van de computerondersteunde oppervlaktedetectie.

4 RESULTATEN

4.1 Interpretatie van de meetgegevens

Het onderzochte gebied is middels computerondersteunde detectie ingemeten. De gemeten gegevens zijn door een Senior OCE-deskundige conform de daarvoor geldende richtlijnen van de WSCS-OCE geïnterpreteerd in software Vallon EVA 2000-2. Interpretatie heeft plaatsgevonden conform projectplan naar CE met een kaliber van 20 mm en groter. De resultaten zijn weergegeven in de objectenlijsten in Bijlage 1.

De lijsten met de geselecteerde verstoringen in bijlage 1 bevatten de volgende gegevens:

- ✓ de ligging van de significante verstoringen in RD-coördinaten;
- ✓ de waardes die wijzen op significante verstoringen;
- ✓ de magnetische waarde van de objecten;
- ✓ de indicatieve diepte van de objecten.

In de objectenlijsten zijn tevens diepteaanduidingen opgenomen. Deze diepteaanduidingen zijn slechts indicatief en sterk afhankelijk van invloeden van buitenaf, het is dus mogelijk dat er zich objecten bevinden die dieper c.q. ondieper liggen dan aangegeven in de objectenlijsten.

In totaal zijn er binnen het gedetecteerde opsporingsgebied 277 stuks objecten geselecteerd. Daarnaast zijn er 87 stuks objecten geselecteerd buiten het opsporingsgebied De resultaten zijn ook weergegeven op de tekening in Bijlage 2.

5 Conclusie

5.1 Conclusie

Na het uitvoeren van een computerondersteunde oppervlaktedetectie en interpretatie van de verkregen gegevens blijkt dat er zich in het gedetecteerde gebied diverse significante verstoringen bevinden welke duiden op mogelijk aanwezige CE. De geselecteerde significante verstoringen zijn in de vorm van objectenlijsten opgenomen in deze rapportage. Om daadwerkelijk vast te stellen of de gemeten verstoringen inderdaad CE betreffen zullen deze verstoringen uitgezet en benaderd dienen te worden.

Gezien het verleden van het onderzoeksgebied is het zeer aannemelijk dat er CE kunnen worden aangetroffen tijdens graafwerkzaamheden.

Er is een tekening gemaakt met daarop aangegeven de resultaten van de computerondersteunde oppervlakte detectie.

5.2 Advies

Bij (grond)werkzaamheden dient men rekening te houden met de mogelijkheid dat CE (munitie artikelen) kunnen worden aangetroffen. Gezien het bovenstaande is het aan te bevelen om op de te bewerken locaties de significante verstoringen (mogelijke CE) te verwijderen. Dit om eventuele ongevallen en/of schade te voorkomen. Tijdens het benaderen dient men te controleren of het benaderde object overeenkomt met de verwachtingen en de meetwaarden uit de objectenlijst.

Het verwijderen van deze significante verstoringen dient te geschieden conform WSCS-OCE.

Om de niet te interpreteren terreindelen te onderzoek dienen de verstorende (ondergrondse) obstakels verwijderd te worden waarna opnieuw detectie kan plaatsvinden. Daar waar de verstoringen worden veroorzaakt door ondergrondse obstakels dienen de obstakels conform WSCS-OCE gecontroleerd ontgraven te worden verwijderd. Om de niet te gedetecteerde terreindelen te onderzoek dienen de begroeiing, gewas of overige obstakels verwijderd te worden. Hierna kan alsnog detectie plaatsvinden.

Nadat deze significante verstoringen verwijderd zijn kan het gebied worden vrij gegeven tot 4,5 m^1 – m.v. en is het onderzoeksgebied geschikt voor verdere ontwikkeling.

Bijlage 1. Lijst met geselecteerde verstoringen

Objectenlijst computerondersteunde detectie

BODAC

Explosieven opsporing
UXO Clearance
Kampfmittelbeseitigung

Postbus 12 ● 5480 AA Schijndel ● Bezoekadres: Hermalen 7, Schijndel ● www.bodac.nl
T. (073) 543 1010 ● F. (073) 549 8360 ● info@bodac.nl ● K.v.K. Den Bosch 17138633
ING nr. 68.49.29.481 ● IBAN: NL 46 INGB 0684 9294 81
BIC: INGBNL2A ● B.T.W. NL8102.72.763.B.01

Projectnaam: OCE Lienden TS Noord
Opdrachtgever: G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf
Projectnummer: 9058
NT waarde detectietekening: 15
Datum: 23-jul-19
Versie: 1
Kleur codering: Groen, binnen projectgebied - Rood, buiten projectgebied

Piket Nr.	Nr.	Longitude (°)	Latitude (°)	Easting (m)	Northing (m)	Diepte (m1-mv)	Max-Waarde (nT)	Max-Waarde EMI (µV)	Magn. Moment (Am²)	Fit-Area (m²)
AA-11	18	5°31,690701680	51°56,787116112	164692,64	439787,52	0,79	7		0,076	3,2
AA-12	19	5°31,687060071	51°56,785981000	164688,47	439785,41	0,44	11		0,045	1,97
AA-2	3	5°31,687955321	51°56,798085412	164689,45	439807,86	2,96	16		6,574	4,67
AA-3	4	5°31,690004715	51°56,788878357	164691,83	439790,79	0,41	34		0,115	2,72
AA-4	5	5°31,692036007	51°56,782509165	164694,18	439778,98	0,37	23		0,064	2,22
AA-5	9	5°31,688497431	51°56,780087528	164690,14	439774,48	0,34	94		0,254	4,07
AA-6	10	5°31,682035754	51°56,796861397	164682,67	439805,57	0,61	72		0,377	2,44
AA-9	14	5°31,705468154	51°56,765363998	164709,64	439747,22	0,65	11		0,078	1,18
AB-10	23	5°31,655936115	51°56,816781374	164652,69	439842,45	0,63	29		0,241	5,66
AB-11	29	5°31,661910984	51°56,817635542	164659,54	439844,05	0,55	28		0,184	3,82
AB-12	30	5°31,655878759	51°56,816080697	164652,63	439841,15	0,51	59		0,175	2,96
AB-13	31	5°31,658142255	51°56,816456309	164655,22	439841,85	0,9	27		0,63	9,17
AB-14	32	5°31,659682361	51°56,817180884	164656,99	439843,2	0,58	38		0,182	2,21
AB-17	40	5°31,664525009	51°56,817017733	164662,54	439842,91	0,34	25		0,063	2,09
AB-18	41	5°31,661282523	51°56,815231198	164658,83	439839,59	0,78	26		0,235	4,86
AB-19	42	5°31,662545216	51°56,816489374	164660,27	439841,93	0,52	53		0,343	13,25
AB-20	44	5°31,662511368	51°56,815001029	164660,24	439839,17	0,82	23		0,258	5,84
AB-21	45	5°31,662842044	51°56,815334113	164660,61	439839,78	0,43	28		0,106	4,16
AB-22	46	5°31,661217303	51°56,813070566	164658,76	439835,58	0,34	49		0,083	2,23
AB-25	54	5°31,676568317	51°56,809524382	164676,36	439829,04	0,36	36		0,116	2,82
AB-29	58	5°31,681680155	51°56,797746459	164682,26	439807,21	1,42	23		0,904	2,56
AB-30	61	5°31,687549372	51°56,799258407	164688,98	439810,03	1,27	31		0,805	2,09
AB-31	62	5°31,683895680	51°56,798265247	164684,8	439808,18	1,52	105		4,206	2,58
AB-33	66	5°31,661436451	51°56,816344356	164659	439841,65	0,7	44		0,46	1,19
AB-36	70	5°31,672349667	51°56,814251372	164671,51	439837,8	0,61	11		0,099	3,04
AB-38	72	5°31,675043588	51°56,805288829	164674,63	439821,18	0,36	11		0,029	2,35
AB-4	7	5°31,644791060	51°56,832317377	164639,87	439871,24	0,37	39		0,098	3,77
AB-40	75	5°31,680479233	51°56,803175832	164680,87	439817,28	0,37	12		0,037	1,22
AB-6	16	5°31,651124358	51°56,819351785	164647,17	439847,21	0,32	32		0,076	2,65
AB-7	19	5°31,662764457	51°56,819693709	164660,51	439847,87	0,34	25		0,067	2,62
AB-9	22	5°31,659575448	51°56,817943479	164656,86	439844,61	0,27	58		0,052	2,02
AC-1	4	5°31,691230610	51°56,671573036	164693,66	439573,27	0,39	54		0,156	1,79
AC-10	19	5°31,693986541	51°56,683937175	164696,77	439596,21	0,21	32		0,039	1,64
AC-11	24	5°31,688457458	51°56,692477373	164690,41	439612,03	0,37	39		0,117	2,58
AC-12	27	5°31,689897122	51°56,695346021	164692,05	439617,35	0,67	17		0,145	3,03
AC-13	34	5°31,690812432	51°56,700469127	164693,08	439626,85	0,37	30		0,097	4,22
AC-14	36	5°31,693228768	51°56,700998941	164695,84	439627,84	0,22	20		0,029	1,67
AC-15	38	5°31,691038692	51°56,702494308	164693,33	439630,61	0,46	15		0,305	5,75
AC-16	39	5°31,697014694	51°56,682804172	164700,25	439594,11	0,7	21		0,178	1
AC-17	40	5°31,691573299	51°56,699242086	164693,95	439624,58	0,57	15		0,069	1,76
AC-18	42	5°31,692667338	51°56,702292900	164695,2	439630,24	0,38	26		0,063	2,33
AC-19	43	5°31,687111290	51°56,701211717	164688,83	439628,22	0,68	12		0,139	3,21
AC-2	5	5°31,697627273	51°56,672034865	164700,99	439574,14	0,44	125		0,344	6,63
AC-3	6	5°31,700775509	51°56,673990693	164704,59	439577,78	2,72	37		56,997	13,05
AC-4	7	5°31,696913852	51°56,676267236	164700,16	439581,99	0,3	31		0,039	1,99
AC-5	11	5°31,691124996	51°56,679841944	164693,51	439588,61	0,63	25		0,173	2,36
AC-6	14	5°31,690343682	51°56,681412925	164692,61	439591,52	0,49	39		0,17	2,94
AC-7	15	5°31,691045899	51°56,681602555	164693,41	439591,87	0,57	39		0,227	3,31
AC-8	16	5°31,697447773	51°56,682536258	164700,75	439593,62	0,98	21		0,327	1,69
AC-9	17	5°31,692974407	51°56,683090159	164695,62	439594,63	0,35	39		0,115	2,77
AD-1	8	5°31,713639330	51°56,634159836	164719,48	439503,95	0,74	30		0,441	2,63
AD-10	77	5°31,706747549	51°56,644596982	164711,54	439523,29	0,55	16		0,104	1,6
AD-11	79	5°31,708723207	51°56,645323330	164713,8	439524,64	2,81	28		9,244	4,29
AD-2	18	5°31,713061365	51°56,635799815	164718,81	439506,99	5,85	30		213,887	19,15
AD-3	30	5°31,710455390	51°56,635797690	164715,82	439506,98	4,03	25		49,207	23,81
AD-4	31	5°31,714618427	51°56,627860146	164720,62	439492,27	1,19	792		20,362	35,23
AD-5	46	5°31,710789053	51°56,638843603	164716,19	439512,63	1,61	1018		56,815	64,26
AD-6	51	5°31,704323398	51°56,642380618	164708,77	439519,17	0,52	52		0,274	5,63
AD-7	56	5°31,711140849	51°56,623333897	164716,65	439483,87	0,69	27		0,145	2,31
AD-8	73	5°31,712442477	51°56,630807107	164718,12	439497,73	0,76	15		0,129	1,44
AD-9	74	5°31,712919819	51°56,631733024	164718,66	439499,45	1,16	12		0,326	1,31
AE-1	4	5°31,735313780	51°56,582186406	164744,5	439407,62	0,47	80		0,157	1,1
AE-10	31	5°31,722891983	51°56,610337820	164730,16	439459,8	0,92	739		20,201	7,27
AE-11	35	5°31,724949624	51°56,604933795	164732,54	439449,78	0,29	68		0,074	1,78
AE-12	37	5°31,726515834	51°56,601122683	164734,35	439442,72	0,43	2055		11,039	7,89
AE-13	38	5°31,728184536	51°56,597527145	164736,28	439436,05	0,25	162		0,233	5,93
AE-15	43	5°31,721409327	51°56,611970232	164728,46	439462,82	0,77	106		0,922	5,17
AE-16	46	5°31,720177964	51°56,615160568	164727,04	439468,73	1,12	189		3,871	9,67
AE-17	48	5°31,717706940	51°56,620681560	164724,19	439478,97	0,76	36		0,323	2,69
AE-18	49	5°31,731889909	51°56,587588504	164740,56	439417,63	0,25	59		0,069	3,5
AE-19	50	5°31,724999614	51°56,602652218	164732,61	439445,55	0,67	60		0,439	3,31
AE-22	56	5°31,724215139	51°56,602617434	164731,71	439445,48	0,08	55		0,028	5,68

Objectenlijst computerondersteunde detectie

BODAC

Explosieven opsporing
UXO Clearance
Kampfmittelbeseitigung

Postbus 12 ● 5480 AA Schijndel ● Bezoekadres: Hermalen 7, Schijndel ● www.bodac.nl
T. (073) 543 1010 ● F. (073) 549 8360 ● info@bodac.nl ● K.v.K. Den Bosch 17138633
ING nr. 68.49.29.481 ● IBAN: NL 46 INGB 0684 9294 81
BIC: INGBNL2A ● B.T.W. NL8102.72.763.B.01

Projectnaam: OCE Lienden TS Noord
Opdrachtgever: G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf
Projectnummer: 9058
NT waarde detectietekening: 15
Datum: 23-jul-19
Versie: 1
Kleur codering: Groen, binnen projectgebied - Rood, buiten projectgebied

Piket Nr.	Nr.	Longitude (°)	Latitude (°)	Easting (m)	Northing (m)	Diepte (m1-mv)	Max-Waarde (nT)	Max-Waarde EMI (µV)	Magn. Moment (Am²)	Fit-Area (m²)
AE-23	59	5°31,749181283	51°56,545333499	164760,53	439339,32	0,18	67		0,164	11,05
AE-24	64	5°31,752809777	51°56,523333452	164764,77	439298,53	1,97	24		3,013	4,99
AE-25	66	5°31,752227471	51°56,519968081	164764,11	439292,29	0,55	66		0,333	4,48
AE-26	67	5°31,752733363	51°56,518059340	164764,7	439288,75	3,05	16		7,462	3,21
AE-27	68	5°31,752669358	51°56,514897874	164764,63	439282,89	0,53	178		0,924	5,59
AE-28	69	5°31,747245895	51°56,517736221	164758,41	439288,14	0,5	25		0,137	3,22
AE-29	72	5°31,743867959	51°56,516761364	164754,54	439286,33	0,26	38		0,054	2,24
AE-3	10	5°31,738218788	51°56,575105225	164747,86	439394,5	0,35	901		3,697	9,87
AE-32	80	5°31,752496974	51°56,524264006	164764,4	439300,26	1,05	12		0,217	1,53
AE-33	81	5°31,752043338	51°56,526020441	164763,88	439303,52	0,85	14		0,146	1,81
AE-34	83	5°31,726622552	51°56,599418529	164734,48	439439,56	0,33	686		1,295	5,19
AE-35	84	5°31,722028364	51°56,611560446	164729,17	439462,06	0,57	52		0,279	1,15
AE-36	85	5°31,719461726	51°56,616168085	164726,21	439470,6	0,9	76		0,971	2,6
AE-37	86	5°31,719793299	51°56,617234905	164726,59	439472,58	1,02	57		0,944	2,01
AE-38	87	5°31,718585666	51°56,618927109	164725,2	439475,71	0,66	55		0,303	1,49
AE-39	88	5°31,748961173	51°56,547509861	164760,27	439343,36	0,82	20		0,173	1,12
AE-4	18	5°31,724434035	51°56,606979585	164731,94	439453,57	0,54	298		6,366	7,81
AE-40	89	5°31,747363569	51°56,549546405	164758,43	439347,13	0,86	31		0,344	1,47
AE-41	90	5°31,744945557	51°56,553781262	164755,64	439354,98	0,36	36		0,056	1,39
AE-42	91	5°31,741951422	51°56,563713454	164752,18	439373,39	0,93	21		0,298	2,04
AE-43	92	5°31,728546542	51°56,595758668	164736,7	439432,78	0,45	20		0,058	2,28
AE-44	93	5°31,724661166	51°56,606319442	164732,21	439452,35	0,32	89		0,122	1,82
AE-45	94	5°31,720801580	51°56,613697793	164727,76	439466,02	0,77	22		0,21	2,02
AE-46	95	5°31,716208905	51°56,617464629	164722,48	439473	0,78	13		0,166	1,69
AE-47	96	5°31,718171022	51°56,619822998	164724,72	439477,38	0,95	18		0,344	1,74
AE-48	97	5°31,747591472	51°56,552171556	164758,68	439352	0,53	152		0,531	1,18
AE-49	98	5°31,747154651	51°56,551002565	164758,18	439349,83	0,7	66		0,397	1,03
AE-5	20	5°31,721666012	51°56,613098062	164728,75	439464,91	1,29	29		1,327	4,89
AE-50	99	5°31,752974051	51°56,521094758	164764,96	439294,38	2,22	28		4,371	3,4
AE-6	22	5°31,731947895	51°56,588687612	164740,62	439419,67	0,84	96		0,819	5,68
AE-8	25	5°31,730629198	51°56,591759403	164739,1	439425,37	0,35	25		0,037	2,18
AE-9	29	5°31,734019884	51°56,584340007	164743,01	439411,62	0,54	25		0,106	2,18
AF-1	1	5°31,831610102	51°56,401212392	164855,52	439072,27	0,53	2002		6,073	6,47
AF-10	16	5°31,793647835	51°56,434315372	164811,89	439133,56	1	21		0,358	3,64
AF-11	17	5°31,795460917	51°56,428518255	164813,99	439122,82	0,52	210		0,623	16,52
AF-12	18	5°31,797087056	51°56,425861123	164815,86	439117,89	0,5	17		0,06	1,71
AF-13	19	5°31,789704621	51°56,438069123	164807,36	439140,51	1,89	60		5,754	7,21
AF-14	25	5°31,776265328	51°56,448176156	164791,92	439159,22	0,67	33		0,187	4,06
AF-15	30	5°31,773487767	51°56,450324975	164788,73	439163,2	1,27	17		0,754	2,1
AF-16	40	5°31,765045187	51°56,460984399	164779,01	439182,95	1,2	23		1,183	37,62
AF-17	43	5°31,758770224	51°56,473031943	164771,78	439205,27	0,75	18		0,276	20,15
AF-20	53	5°31,759730570	51°56,469140601	164772,89	439198,06	0,28	27		0,026	1,28
AF-22	62	5°31,755298410	51°56,475832763	164767,79	439210,46	0,48	574		1,63	53,03
AF-23	65	5°31,772270554	51°56,443432093	164787,36	439150,42	0,35	269		0,709	14,04
AF-24	66	5°31,765026210	51°56,457996327	164779	439177,41	3,02	26		15,153	44,41
AF-25	75	5°31,817058308	51°56,410722239	164838,81	439089,87	0,81	13		0,109	2,08
AF-26	76	5°31,806530590	51°56,421350231	164826,7	439109,55	0,73	12		0,131	2,4
AF-27	77	5°31,763014633	51°56,459597237	164776,69	439180,37	1,45	23		1,372	2,56
AF-3	7	5°31,825075894	51°56,402791433	164848,02	439075,18	0,28	31		0,056	3,92
AF-30	82	5°31,758979126	51°56,470391786	164772,03	439200,38	0,33	14		0,028	1,17
AF-5	9	5°31,814630401	51°56,414951710	164836,01	439097,7	0,74	26		0,227	4,06
AF-6	10	5°31,813378098	51°56,416175011	164834,57	439099,97	0,45	23		0,055	2,2
AF-7	11	5°31,814012987	51°56,407104897	164835,33	439083,15	0,26	94		0,141	6,84
AF-8	12	5°31,801510390	51°56,426817700	164820,93	439119,68	3,17	28		16,368	55,64
AF-9	15	5°31,798539042	51°56,426091323	164817,53	439118,32	0,37	20		0,033	1,62
AI-10	15	5°31,848301570	51°56,173074347	164875,48	438649,27	1,39	28		0,58	2,23
AI-11	16	5°31,915366978	51°56,252575857	164952,06	438796,84	4,99	28		76,06	60,21
AI-12	20	5°31,813759493	51°56,132744816	164836,04	438574,41	3,28	20		14,003	8,96
AI-13	22	5°31,885414033	51°56,216374728	164917,86	438729,65	1,02	16		0,364	6,29
AI-14	24	5°31,828816200	51°56,150999650	164853,23	438608,3	0,72	18		0,1	1,54
AI-15	26	5°31,879344149	51°56,209453223	164910,93	438716,8	1,2	111		4,836	17,41
AI-16	27	5°31,848771287	51°56,174443567	164876,02	438651,81	0,55	15		0,05	1,08
AI-17	28	5°31,919161265	51°56,255706586	164956,4	438802,66	3,61	38		149,286	7,19
AI-18	30	5°31,845085993	51°56,170524540	164871,81	438644,54	0,4	25		0,068	4,19
AI-19	32	5°31,803284520	51°56,122186569	164824,07	438554,81	0,97	17		0,229	1,01
AI-2	3	5°31,870076370	51°56,195813598	164900,36	438691,49	0,22	57		0,078	3,21
AI-20	35	5°31,844175082	51°56,169335446	164870,77	438642,33	0,67	23		0,138	1,31
AI-21	37	5°31,919600524	51°56,256690948	164956,9	438804,48	3,77	2020		2502,244	16,98
AI-22	40	5°31,920285630	51°56,257597249	164957,68	438806,17	2,73	2687		841,264	31,48
AI-23	41	5°31,921222606	51°56,258713632	164958,75	438808,24	5,58	3962		14067,17	53,88
AI-24	42	5°31,922816612	51°56,260702272	164960,57	438811,93	5,28	3914		18197,285	23,78
AI-25	43	5°31,926172210	51°56,264598521	164964,4	438819,16	6,87	3997		36717,219	57,64

Objectenlijst computerondersteunde detectie

BODAC

Explosieven opsporing
UXO Clearance
Kampfmittelbeseitigung

Postbus 12 ● 5480 AA Schijndel ● Bezoekadres: Hermalen 7, Schijndel ● www.bodac.nl
T. (073) 543 1010 ● F. (073) 549 8360 ● info@bodac.nl ● K.v.K. Den Bosch 17138633
ING nr. 68.49.29.481 ● IBAN: NL 46 INGB 0684 9294 81
BIC: INGBNL2A ● B.T.W. NL8102.72.763.B.01

Projectnaam: OCE Lienden TS Noord
Opdrachtgever: G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf
Projectnummer: 9058
NT waarde detectietekening: 15
Datum: 23-jul-19
Versie: 1
Kleur codering: Groen, binnen projectgebied - Rood, buiten projectgebied

Piket Nr.	Nr.	Longitude (°)	Latitude (°)	Easting (m)	Northing (m)	Diepte (m1-mv)	Max-Waarde (nT)	Max-Waarde EMI (µV)	Magn. Moment (Am²)	Fit-Area (m²)
AI-26	44	5°31,907050820	51°56,241239966	164942,57	438775,8	1,79	20		4,336	56,96
AI-27	45	5°31,899093907	51°56,233846426	164933,48	438762,08	0,31	63		0,135	11,48
AI-28	46	5°31,930462655	51°56,270869206	164969,29	438830,8	1,23	781		23,678	14,01
AI-29	47	5°31,929140876	51°56,267890605	164967,79	438825,27	3,85	2849		3474,808	46,6
AI-30	48	5°31,845358557	51°56,173223355	164872,11	438649,54	0,94	29		0,499	5,05
AI-31	49	5°31,845465601	51°56,171456950	164872,24	438646,27	0,66	125		0,728	8,9
AI-32	50	5°31,806488425	51°56,129114930	164827,72	438567,67	5,04	16		38,855	6,11
AI-33	55	5°31,893669365	51°56,229800158	164927,27	438754,56	1,82	30		3,419	18,01
AI-34	61	5°31,896601058	51°56,229817623	164930,63	438754,6	0,59	20		0,07	3,85
AI-35	62	5°31,904469250	51°56,240676686	164939,61	438774,75	0,32	23		0,034	3,02
AI-36	63	5°31,908174347	51°56,243854288	164943,85	438780,65	1,03	19		0,459	4,75
AI-37	64	5°31,903927202	51°56,236530169	164939,01	438767,06	1,03	14		0,366	1,87
AI-38	65	5°31,878049582	51°56,211361761	164909,44	438720,34	0,39	16		0,04	1,47
AI-6	8	5°31,889448023	51°56,219382224	164922,47	438735,23	0,63	15		0,139	1,39
AI-7	9	5°31,907002880	51°56,241205756	164942,51	438775,74	1,73	20		3,652	36,78
AI-8	10	5°31,804079646	51°56,121241167	164824,99	438553,06	1,48	24		0,936	2,89
AI-9	14	5°31,856759999	51°56,182441102	164885,15	438666,66	0,3	43		0,063	2,32
AJ-1	5	5°31,840628609	51°56,104540781	164866,94	438522,18	1,9	17		2,84	2,91
AJ-12	43	5°31,837245277	51°56,102951653	164863,07	438519,22	0,59	22		0,123	1,39
AJ-14	45	5°31,837766055	51°56,104995175	164863,66	438523,01	0,38	12		0,039	1,99
AJ-15	46	5°31,808607543	51°56,114319700	164830,2	438540,24	0,3	17		0,033	1,09
AJ-2	8	5°31,840299168	51°56,103851770	164866,57	438520,9	0,04	55		0,011	2,3
AJ-4	13	5°31,839456105	51°56,103110705	164865,6	438519,52	0,36	38		0,11	4,57
AJ-5	15	5°31,838569278	51°56,103047026	164864,59	438519,4	0,56	25		0,162	3,62
AJ-6	17	5°31,836853372	51°56,101574290	164862,63	438516,67	2,02	23		22,999	4,72
AJ-7	26	5°31,837906253	51°56,102162305	164863,83	438517,76	0,43	22		0,069	7,95
AK-1	29	5°31,703109390	51°55,819381868	164710,35	437993,1	0,26	74		0,105	3,13
AK-10	114	5°31,708023399	51°55,818215719	164715,98	437990,95	1,74	54		3,182	4,5
AK-11	117	5°31,713397795	51°55,834147956	164722,09	438020,51	0,33	52		0,074	2,24
AK-12	120	5°31,711665202	51°55,827885953	164720,12	438008,89	1,83	53		4,143	3,7
AK-13	122	5°31,713054087	51°55,831880850	164721,7	438016,3	0,24	91		0,075	1,98
AK-14	123	5°31,715440700	51°55,837992776	164724,42	438027,64	1,9	136		10,804	11,26
AK-15	124	5°31,717041890	51°55,842239035	164726,24	438035,52	1,93	533		47,252	14,16
AK-16	128	5°31,723122489	51°55,857203021	164733,15	438063,28	1,27	72		1,651	1,84
AK-17	133	5°31,726832264	51°55,867168323	164737,37	438081,77	1,11	50		0,682	2,79
AK-18	137	5°31,736149965	51°55,891441361	164747,96	438126,8	2,84	52		15,391	6,92
AK-19	138	5°31,738286475	51°55,896830750	164750,39	438136,79	2,2	156		16,55	8,2
AK-2	35	5°31,704091354	51°55,821235371	164711,47	437996,54	0,24	307		0,219	2,97
AK-20	139	5°31,739843828	51°55,900858149	164752,16	438144,27	2,49	139		27,302	8,16
AK-21	140	5°31,741892915	51°55,906037208	164754,49	438153,87	1,2	50		1,177	2,29
AK-22	142	5°31,737995564	51°55,902142162	164750,04	438146,64	0,33	13		0,038	1,86
AK-3	89	5°31,724684030	51°55,878291988	164734,87	438102,39	0,34	22		0,055	2,14
AK-6	108	5°31,704134610	51°55,808435451	164711,56	437972,81	2,22	76		10,437	9,73
AK-7	111	5°31,705944353	51°55,813150128	164713,62	437981,55	1,34	41		1,236	2,91
AK-8	112	5°31,732102664	51°55,895375214	164743,31	438134,08	0,28	67		0,112	3,29
AK-9	113	5°31,719145925	51°55,853688716	164728,61	438056,75	0,29	31		0,064	2,31
AL-10	61	5°31,769686527	51°55,999052675	164786,01	438326,41	0,66	161		0,715	1,32
AL-11	62	5°31,771354088	51°56,001228963	164787,92	438330,45	0,53	169		0,421	1,99
AL-12	64	5°31,774434250	51°56,004672248	164791,43	438336,84	1,05	332		5,309	7,37
AL-14	66	5°31,776020158	51°56,006514582	164793,24	438340,26	1,13	358		6,644	7,16
AL-15	68	5°31,778902198	51°56,010012018	164796,54	438346,75	1,16	340		7,158	3,87
AL-16	69	5°31,779857937	51°56,011275446	164797,63	438349,1	0,76	228		1,431	1,56
AL-17	70	5°31,780630860	51°56,012204267	164798,51	438350,82	0,93	242		2,719	2,22
AL-25	129	5°31,770097292	51°56,001393380	164786,47	438330,75	0,49	25		0,096	2,02
AL-26	130	5°31,800018622	51°56,038728575	164820,64	438400,05	0,38	8		0,029	2,21
AL-27	131	5°31,791763775	51°56,027908792	164811,21	438379,97	0,36	9		0,028	2,44
AL-3	32	5°31,748765827	51°55,971773451	164762,13	438275,78	1,34	67		1,811	4,3
AL-4	34	5°31,752085379	51°55,976584512	164765,92	438284,71	0	209		0,047	3,28
AL-5	35	5°31,753831649	51°55,979250834	164767,91	438289,66	1,07	64		1,164	1,85
AL-6	38	5°31,759716307	51°55,987673612	164774,63	438305,29	2,37	125		13,155	13,83
AL-7	55	5°31,765808625	51°55,994456762	164781,58	438317,88	1,31	328		6,779	7,03
AL-8	56	5°31,767038669	51°55,995967850	164782,99	438320,69	0,8	283		2,87	5,48
AL-9	59	5°31,768670269	51°55,997783158	164784,85	438324,06	1,16	177		4,318	4,79
AM-5	47	5°31,686717424	51°55,755303664	164691,79	437874,25	0,37	58		0,073	1,25
AM-6	93	5°31,685827921	51°55,760663417	164690,75	437884,19	0,1	248		0,148	3,06
AN-10	11	5°31,638487578	51°55,588788842	164637,1	437565,38	0,36	149		0,262	5,81
AN-11	12	5°31,632365071	51°55,562966535	164630,17	437517,48	0,44	60		0,147	3,18
AN-12	13	5°31,627854524	51°55,554812154	164625,03	437502,35	0,28	71		0,138	6,1
AN-14	15	5°31,617323156	51°55,530982622	164613,04	437458,14	0,44	32		0,132	4,78
AN-15	16	5°31,618210790	51°55,525330743	164614,08	437447,66	0,31	27		0,041	1,57
AN-16	17	5°31,618013993	51°55,524812952	164613,85	437446,7	0,36	32		0,063	1,37
AN-18	19	5°31,614828363	51°55,513315611	164610,24	437425,38	0,47	16		0,075	4,93

Objectenlijst computerondersteunde detectie

BODAC

Explosieven opsporing
UXO Clearance
Kampfmittelbeseitigung

Postbus 12 ● 5480 AA Schijndel ● Bezoekadres: Hermalen 7, Schijndel ● www.bodac.nl
T. (073) 543 1010 ● F. (073) 549 8360 ● info@bodac.nl ● K.v.K. Den Bosch 17138633
ING nr. 68.49.29.481 ● IBAN: NL 46 INGB 0684 9294 81
BIC: INGBNL2A ● B.T.W. NL8102.72.763.B.01

Projectnaam: OCE Lienden TS Noord
Opdrachtgever: G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf
Projectnummer: 9058
NT waarde detectietekening: 15
Datum: 23-jul-19
Versie: 1
Kleur codering: Groen, binnen projectgebied - Rood, buiten projectgebied

Piket Nr.	Nr.	Longitude (°)	Latitude (°)	Easting (m)	Northing (m)	Diepte (m1-mv)	Max-Waarde (nT)	Max-Waarde EMI (µV)	Magn. Moment (Am²)	Fit-Area (m²)
AN-5	5	5°31,661694972	51°55,652190262	164663,47	437682,99	0,58	11		0,085	3,54
AN-6	6	5°31,654414311	51°55,638458847	164655,18	437657,52	0,3	20		0,041	2,86
AN-7	7	5°31,654521286	51°55,634007519	164655,31	437649,26	0,49	13		0,044	2,66
AN-8	9	5°31,646653058	51°55,608458067	164646,39	437601,87	0,43	54		0,186	5,09
AN-9	10	5°31,637124363	51°55,591401553	164635,52	437570,22	0,76	72		0,681	4,34
AO-1	1	5°31,564137223	51°55,330982350	164552,77	437087,17	3,51	36		26,073	4,47
AO-1	1	5°31,564137223	51°55,330982350	164552,77	437087,17	3,51	36		26,073	4,47
AO-10	10	5°31,553335248	51°55,363962162	164540,27	437148,3	0,66	70		0,365	2,74
AO-11	11	5°31,554166722	51°55,375796639	164541,18	437170,25	0,13	184		0,143	2,31
AO-12	12	5°31,554477867	51°55,376375763	164541,54	437171,32	0,57	41		0,196	1,54
AO-13	13	5°31,560591488	51°55,380367158	164548,53	437178,74	0,49	43		0,212	3,49
AO-14	14	5°31,562806725	51°55,379255610	164551,08	437176,68	0,88	41		0,706	3
AO-15	15	5°31,555742733	51°55,388545603	164542,95	437193,89	0,96	17		0,307	3,65
AO-16	16	5°31,555168111	51°55,390106733	164542,28	437196,78	0,54	52		0,294	3,46
AO-17	17	5°31,565551970	51°55,390730982	164554,18	437197,96	0,25	33		0,046	2,65
AO-18	18	5°31,560143578	51°55,395632551	164547,97	437207,04	0,47	42		0,145	2,51
AO-19	19	5°31,565815239	51°55,414935183	164554,4	437242,85	0,16	401		0,324	1,83
AO-2	2	5°31,560658599	51°55,331420345	164548,78	437087,98	2,61	43		12,097	2,99
AO-20	20	5°31,565436804	51°55,414830611	164553,97	437242,65	0,17	364		0,243	2,43
AO-21	21	5°31,564902645	51°55,415584037	164553,35	437244,05	0,12	73		0,049	2,25
AO-22	22	5°31,558764808	51°55,421934509	164546,29	437255,81	0,4	50		0,113	3,11
AO-23	23	5°31,560547436	51°55,455979364	164548,22	437318,94	0,68	17		0,151	4,07
AO-24	26	5°31,556460828	51°55,410489268	164543,69	437234,58	0,48	25		0,06	1
AO-25	27	5°31,566336612	51°55,373427153	164555,15	437165,88	2,41	38		5,943	4,25
AO-27	29	5°31,564124273	51°55,437661794	164552,38	437284,98	0,4	10		0,033	2,41
AO-29	31	5°31,566039815	51°55,405044351	164554,69	437224,51	0,51	28		0,113	3,51
AO-3	3	5°31,553757156	51°55,331132466	164540,87	437087,43	3,44	43		36,728	4,99
AO-31	34	5°31,554913187	51°55,351508360	164542,13	437125,21	0,56	11		0,093	2,89
AO-4	4	5°31,550599592	51°55,331811424	164537,25	437088,68	4,59	32		69,349	7,68
AO-7	7	5°31,557955847	51°55,342979735	164545,65	437109,4	0,21	43		0,029	1,76
AO-8	8	5°31,554785551	51°55,346243911	164542	437115,45	0,19	41		0,044	1,47
AO-9	9	5°31,551916629	51°55,360450262	164538,66	437141,79	0,54	25		0,135	2,85
AP-1	137	5°31,490024756	51°56,936621548	164462,16	440064,3	0,39	31		0,054	1,17
AP-10	156	5°31,546350557	51°56,899215589	164526,83	439995,07	0,25	97		0,117	3,88
AP-11	158	5°31,556775739	51°56,892187548	164538,8	439982,06	0,45	33		0,168	4,84
AP-12	159	5°31,564145617	51°56,890879520	164547,25	439979,65	0,24	79		0,129	3,69
AP-13	160	5°31,573694308	51°56,890588316	164558,19	439979,13	0,59	1926		8,435	9,54
AP-14	162	5°31,570647141	51°56,885913418	164554,72	439970,45	0,35	491		0,736	12,75
AP-15	163	5°31,578728206	51°56,882913681	164563,99	439964,91	0,34	32		0,066	1,05
AP-16	165	5°31,587863638	51°56,875017701	164574,48	439950,29	0,45	125		0,446	5,63
AP-17	166	5°31,594771444	51°56,873625751	164582,4	439947,72	0,32	249		0,597	5,51
AP-18	167	5°31,586939603	51°56,872838986	164573,43	439946,25	0,36	130		0,343	5,95
AP-2	138	5°31,492401670	51°56,933557968	164464,89	440058,63	0,33	26		0,069	2,22
AP-21	172	5°31,597204990	51°56,871011769	164585,2	439942,88	0,31	30		0,073	3,09
AP-22	174	5°31,604888887	51°56,869254465	164594,01	439939,64	0,67	33		0,185	2,49
AP-24	178	5°31,605628767	51°56,867443522	164594,87	439936,28	0,58	183		1,254	4,57
AP-27	187	5°31,498679549	51°56,930880296	164472,09	440053,68	0,32	15		0,03	2,58
AP-28	188	5°31,511911900	51°56,921170072	164487,29	440035,7	0,24	15		0,025	1,63
AP-29	189	5°31,515747711	51°56,921341523	164491,69	440036,03	0,34	19		0,052	3,02
AP-3	143	5°31,504149053	51°56,925644054	164478,38	440043,98	0,3	64		0,081	2,79
AP-30	190	5°31,528216459	51°56,911258138	164506,01	440017,36	0,33	11		0,027	2,25
AP-31	191	5°31,543185103	51°56,908645824	164523,17	440012,55	0,35	19		0,052	1,83
AP-32	192	5°31,538283308	51°56,903857784	164517,57	440003,66	0,64	12		0,088	3,65
AP-33	194	5°31,580269896	51°56,883346225	164565,75	439965,71	0,27	17		0,027	2,67
AP-34	195	5°31,587353937	51°56,878015811	164573,89	439955,85	0,29	17		0,027	3,38
AP-35	197	5°31,509659506	51°56,928818253	164484,68	440049,88	0,40	28		0,094	5,25
AP-36	194	5°31,580269896	51°56,883346225	164565,75	439965,71	0,27	17		0,027	2,67
AP-4	144	5°31,509037756	51°56,925553569	164483,98	440043,82	0,45	27		0,121	3,79
AP-6	150	5°31,537497960	51°56,906159053	164516,66	440007,92	0,53	2035		7,413	39,69
AP-7	152	5°31,535255315	51°56,905848874	164514,09	440007,34	0,36	1683		2,835	30,75
AP-8	153	5°31,549366686	51°56,901375274	164530,28	439999,08	0,32	26		0,068	2,44
AP-9	155	5°31,552601606	51°56,900044096	164533,99	439996,62	0,47	27		0,068	1,1
AA-1	2	5°31,689809754	51°56,794585521	164691,59	439801,37	0,51	30		0,19	2,49
AA-10	17	5°31,688929297	51°56,772028712	164690,66	439759,54	0,37	15		0,047	2,11
AA-7	12	5°31,679820385	51°56,789579697	164680,16	439792,07	0,32	106		0,241	3,65
AA-8	13	5°31,676481198	51°56,795339861	164676,31	439802,74	1,41	1318		51,747	16,8
AB-1	1	5°31,636004976	51°56,831538282	164629,8	439869,77	3,06	365		156,07	7,34
AB-15	33	5°31,654658220	51°56,815570699	164651,23	439840,2	0,4	22		0,053	2,2
AB-16	38	5°31,654118314	51°56,814748083	164650,62	439838,68	0,61	42		0,343	4,02
AB-2	2	5°31,637722451	51°56,832037945	164631,77	439870,7	4,64	104		381,324	44,78
AB-23	47	5°31,660462884	51°56,812705701	164657,9	439834,9	0,32	23		0,045	1,99
AB-24	49	5°31,659567756	51°56,811968579	164656,87	439833,54	0,32	32		0,087	2,97

Objectenlijst computerondersteunde detectie

BODAC

Explosieven opsporing
UXO Clearance
Kampfmittelbeseitigung
Postbus 12 ● 5480 AA Schijndel ● Bezoekadres: Hermalen 7, Schijndel ● www.bodac.nl
T. (073) 543 1010 ● F. (073) 549 8360 ● info@bodac.nl ● K.v.K. Den Bosch 17138633
ING nr. 68.49.29.481 ● IBAN: NL 46 INGB 0684 9294 81
BIC: INGBNL2A ● B.T.W. NL8102.72.763.B.01

Projectnaam:	OCE Lienden TS Noord
Opdrachtgever:	G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf
Projectnummer:	9058
NT waarde detectietekening:	15
Datum:	23-jul-19
Versie:	1
Kleur codering:	Groen, binnen projectgebied - Rood, buiten projectgebied

Piket Nr.	Nr.	Longitude (°)	Latitude (°)	Easting (m)	Northing (m)	Diepte (m1-mv)	Max-Waarde (nT)	Max-Waarde EMI (µV)	Magn. Moment (Am²)	Fit-Area (m²)
AB-26	55	5°31,677006495	51°56,796566311	164676,91	439805,01	1,11	154		3,43	8,64
AB-27	56	5°31,674262848	51°56,795796799	164673,77	439803,58	1,64	1997		82,409	5,63
AB-28	57	5°31,679147473	51°56,797101788	164679,36	439806,01	1,83	45		3,734	7,97
AB-3	6	5°31,649535749	51°56,834337431	164645,3	439874,99	1,59	22		1,456	3,51
AB-32	63	5°31,664172172	51°56,819877610	164662,12	439848,21	0,68	26		0,163	2,24
AB-34	67	5°31,666673749	51°56,819244993	164664,99	439847,04	0,37	14		0,042	2,11
AB-35	68	5°31,668856849	51°56,818528051	164667,49	439845,72	0,35	12		0,033	1,65
AB-37	71	5°31,664535765	51°56,808326294	164662,58	439826,79	0,47	11		0,049	1,54
AB-39	74	5°31,669819314	51°56,805438176	164668,64	439821,45	0,43	11		0,029	1,88
AB-5	10	5°31,640988643	51°56,826208124	164635,53	439859,9	0,33	77		0,147	4,22
AB-8	20	5°31,665949815	51°56,820178802	164664,16	439848,77	0,35	42		0,096	2,89
AE-14	42	5°31,749112702	51°56,548737062	164760,44	439345,63	1,2	20		1,147	3,46
AE-2	7	5°31,742544184	51°56,564615567	164752,85	439375,06	0,54	25		0,091	1,04
AE-20	52	5°31,750880411	51°56,542305923	164762,49	439333,71	1,44	207		12,188	31,67
AE-21	53	5°31,751348568	51°56,540685617	164763,03	439330,71	3,7	134		96,232	16,61
AE-30	76	5°31,740398991	51°56,511995652	164750,58	439277,48	0,41	21		0,08	4,64
AE-31	79	5°31,738054886	51°56,510656234	164747,9	439274,99	1,18	68		1,094	2,62
AE-7	23	5°31,740388043	51°56,568829246	164750,36	439382,87	0,82	40		0,295	3,11
AF-18	46	5°31,755451306	51°56,479316426	164767,95	439216,92	0,65	64		0,35	10,58
AF-19	50	5°31,755217947	51°56,478119108	164767,69	439214,7	0,56	26		0,128	14,85
AF-2	6	5°31,824911105	51°56,408008140	164847,82	439084,85	2,87	18		8,936	9,02
AF-21	60	5°31,752946063	51°56,477471042	164765,09	439213,49	2,75	48		16,261	19,52
AF-28	78	5°31,757700450	51°56,475969036	164770,54	439210,72	2,65	84		33,608	4,43
AF-29	79	5°31,752591697	51°56,478898161	164764,68	439216,14	2,14	24		3,229	1,52
AF-4	8	5°31,819987954	51°56,411760856	164842,16	439091,8	3,07	27		13,784	10,58
AI-1	2	5°31,922718219	51°56,254105313	164960,48	438799,7	1,44	339		32,279	8,9
AI-3	4	5°31,799491907	51°56,114534295	164819,75	438540,61	2,48	725		109,098	16,39
AI-4	6	5°31,798693276	51°56,113728230	164818,84	438539,12	3,6	481		508,028	16,58
AI-5	7	5°31,796963101	51°56,111960681	164816,87	438535,84	3,8	354		473,931	13,87
AJ-10	40	5°31,833374988	51°56,099002139	164858,65	438511,89	2,21	96		17,632	5,65
AJ-11	41	5°31,836100769	51°56,098801560	164861,77	438511,52	0,34	445		0,628	2,31
AJ-13	44	5°31,835987449	51°56,099791336	164861,64	438513,36	0,47	48		0,124	1,31
AJ-3	10	5°31,840754676	51°56,103448396	164867,09	438520,15	0,32	30		0,054	1,26
AJ-8	34	5°31,837827464	51°56,101106259	164863,74	438515,8	0,27	46		0,302	9,13
AJ-9	37	5°31,837425918	51°56,099923348	164863,29	438513,61	0,25	245		0,461	4,49
AK-4	97	5°31,732482886	51°55,900102020	164743,73	438142,85	0,18	35		0,025	1,87
AK-5	103	5°31,691997375	51°55,771214462	164697,78	437903,76	1,1	32		1,266	2,49
AL-1	29	5°31,746316571	51°55,968605331	164759,34	438269,9	0,72	121		0,694	2,03
AL-13	65	5°31,762181898	51°55,992425321	164777,43	438314,11	0,21	765		0,822	7,07
AL-18	72	5°31,775828646	51°56,010399533	164793,01	438347,47	0,19	45		0,035	1,88
AL-19	76	5°31,772382587	51°56,009627847	164789,06	438346,03	0,27	521		1,028	3,95
AL-2	31	5°31,747260298	51°55,969910110	164760,41	438272,32	0,91	61		0,585	1,26
AL-20	80	5°31,770902108	51°56,008368877	164787,37	438343,69	0,23	104		0,145	1,4
AL-21	81	5°31,788469505	51°56,026156353	164807,44	438376,71	0,25	167		0,262	4,29
AL-22	87	5°31,784942068	51°56,023412705	164803,41	438371,62	0,23	35		0,054	2,39
AL-23	123	5°31,793764322	51°56,036286827	164813,48	438395,51	0,57	61		0,249	1,68
AL-24	128	5°31,800735878	51°56,043835749	164821,44	438409,52	0,27	163		0,26	2,79
AL-28	132	5°31,785326243	51°56,024491138	164803,85	438373,62	0,45	10		0,034	1,88
AL-29	133	5°31,760759420	51°55,992380190	164775,8	438314,02	0,35	15		0,038	1,88
AL-30	136	5°31,754368926	51°55,982629657	164768,51	438295,92	0,3	14		0,032	1,26
AM-1	1	5°31,700974415	51°55,769109089	164708,08	437899,88	0,75	19		0,144	1,21
AM-10	113	5°31,697130692	51°55,766266335	164703,69	437894,6	0,74	30		0,208	2
AM-2	8	5°31,696493873	51°55,767341529	164702,95	437896,59	1,04	19		0,389	4,51
AM-3	9	5°31,696671888	51°55,769333733	164703,15	437900,29	0,48	20		0,13	3,7
AM-4	10	5°31,694930382	51°55,766540812	164701,16	437895,1	1,01	40		0,812	6,01
AM-7	110	5°31,655868771	51°55,677190777	164656,7	437729,34	0,29	56		0,117	1,35
AM-8	111	5°31,699171024	51°55,769943771	164706,01	437901,42	1,19	18		0,457	1,4
AM-9	112	5°31,699110591	51°55,769270653	164705,94	437900,18	0,61	17		0,168	2,46
AN-1	1	5°31,670301798	51°55,667302100	164673,29	437711,03	0,48	275		0,934	3,67
AN-13	14	5°31,623275432	51°55,533271039	164619,85	437462,4	0,3	49		0,104	2,24
AN-17	18	5°31,617813420	51°55,516279135	164613,65	437430,88	0,22	36		0,043	2,46
AN-19	20	5°31,615492925	51°55,509331287	164611,02	437417,99	0,22	37		0,064	2,27
AN-2	2	5°31,671770200	51°55,667246890	164674,97	437710,93	0,68	332		2,915	5,22
AN-20	21	5°31,607576336	51°55,505182139	164601,96	437410,28	0,76	38		0,344	3,67
AN-21	22	5°31,609322183	51°55,502803393	164603,97	437405,87	0,4	28		0,088	2,37
AN-22	23	5°31,609060421	51°55,504882167	164603,66	437409,73	0,72	27		0,285	2,3
AN-23	24	5°31,610766806	51°55,505158510	164605,61	437410,24	0,82	220		2,209	2,28
AN-24	25	5°31,607465999	51°55,501272266	164601,84	437403,03	0,47	20		0,074	4,43
AN-3	3	5°31,671293379	51°55,669557628	164674,41	437715,22	2,59	76		14,898	6,03
AN-4	4	5°31,668896801	51°55,667241716	164671,68	437710,92	0,36	21		0,05	1,8
AO-26	28	5°31,560115372	51°55,461294340	164547,7	437328,8	0,75	10		0,081	1,9
AO-28	30	5°31,553740661	51°55,415299989	164540,56	437243,5	0,62	18		0,122	3,05

Objectenlijst computerondersteunde detectie

BODAC

Projectnaam:	OCE Lienden TS Noord
Opdrachtgever:	G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf
Projectnummer:	9058
NT waarde detectietekening:	15
Datum:	23-jul-19
Versie:	1
Kleur codering:	Groen, binnen projectgebied - Rood, buiten projectgebied

Explosieven opsporing
UXO Clearance
Kampfmittelbeseitigung
Postbus 12 ● 5480 AA Schijndel ● Bezoekadres: Hermalen 7, Schijndel ● www.bodac.nl
T. (073) 543 1010 ● F. (073) 549 8360 ● info@bodac.nl ● K.v.K. Den Bosch 17138633
ING nr. 68.49.29.481 ● IBAN: NL 46 INGB 0684 9294 81
BIC: INGBNL2A ● B.T.W. NL8102.72.763.B.01

Piket Nr.	Nr.	Longitude (°)	Latitude (°)	Easting (m)	Northing (m)	Diepte (m1-mv)	Max-Waarde (nT)	Max-Waarde EMI (µV)	Magn. Moment (Am²)	Fit-Area (m²)
AO-30	33	5°31,549848887	51°55,359053474	164536,29	437139,19	0,27	27		0,031	2,48
AO-5	5	5°31,545489635	51°55,332019886	164531,39	437089,05	4,93	43		119,756	7,2
AO-6	6	5°31,569217498	51°55,331312461	164558,6	437087,79	1,83	26		2,248	4,46
AO-6	6	5°31,569217498	51°55,331312461	164558,6	437087,79	1,83	26		2,248	4,46
AP-25	180	5°31,595774426	51°56,866239088	164583,58	439934,03	1,69	834		56,235	15,08
AP-5	149	5°31,547107354	51°56,907205205	164527,67	440009,88	1,88	76		5,336	3,89

Bijlage 2. Tekening resultaten passieve non-realtime detectie


Remsestraat
Rijndijk
Rijndijk
Oudsmidsestraat
Rijndijk
Burgemeester Vosstaan
Rijndijk
Burgemeester Houtkoperweg
Het Binnen
Adelsweg
Weerten
Laan van Nieuw
Burgemeester Houtkoperweg
Burgemeester Houtkoperweg
Burgemeester Houtkoperweg

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.102133 Z.036080	D.102419 Z.036080

Onderwerp **Raadsbesluit Aanvraag subsidie suppletie-uitkering 'Bommenregeling'**
2021

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 oktober 2021;

besluit:

een subsidieaanvraag in te dienen in het kader van de suppletieregeling explosieven opsporing en ruiming voor een bedrag van € 31.426,93.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1881
Extern Zaak ID	Z.035640
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.3
Titel	Controleprotocol 2021
Organisatieonderdeel	Griffie
Eigenaar	Zaag, C.G. van der
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.100711 Raadsvoorstel Controleprotocol 2021
D.100710 Raadsbesluit Controleprotocol 2021
D.100712 Bijlage Controleprotocol 2021
Bijlage 1 - Normenkader lijst externe regelgeving
Bijlage 2 - Normenkader lijst interne regelgeving
Bijlage 3 - Lijst niet onder het normenkader vallende regelingen 2021

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Auditcommissie	24 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

In het controle protocol staan aanwijzingen voor de accountant om de controlewerkzaamheden uit te voeren. De auditcommissie heeft het protocol voor het jaar 2021 voorbereid en in dit voorstel wordt u gevraagd dit vast te stellen.

Voorgesteld besluit

1. Het Controleprotocol 2021, inclusief de volgende goedkeuringstolerantie voor de fouten in de jaarstukken op maximaal 1% en de onzekerheden in de controle op maximaal 3%, vast te stellen.

Besluit

1. Het Controleprotocol 2021, inclusief de volgende goedkeuringstolerantie voor de fouten in de jaarstukken op maximaal 1% en de onzekerheden in de controle op maximaal 3%, vast te stellen.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.100711** **Z.035640**

Voorstel ingebracht door	C.G. van der Zaag
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	03. Bedrijfsvoering (PROG03) 01. Bestuur (TAAKV01)

Onderwerp **Controleprotocol 2021**

Voorgesteld besluit

1. Het Controleprotocol 2021, inclusief de volgende goedkeuringstolerantie voor de fouten in de jaarstukken op maximaal 1% en b de onzekerheden in de controle op maximaal 3%, vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel
De accountant is adviseur van de raad waar het gaat om de controle van de Jaarstukken van de gemeente. De raad geeft door middel van een Controleprotocol nadere aanwijzingen aan de accountant voor de uit te voeren controlewerkzaamheden.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Het Controleprotocol geeft nadere aanwijzingen aan de accountant voor de uit te voeren controle. De Auditcommissie heeft het Controleprotocol voor het jaar 2021 in haar vergadering op 21 juni 2021 voorbereid en legt dit protocol aan uw raad voor ter vaststelling.

2. Doel / meetbaar effect

Het doel van het Controleprotocol is dat de raad nadere aanwijzingen geeft aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole. Het gaat dan om de geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Buren. Daarnaast dient het protocol als leidraad voor de interne controles naar rechtmatigheid.

3. Argumenten

1.1. Onderzoek naar de rechtmatigheid van de jaarstukken

Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet dient de accountant van de gemeente jaarlijks behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarstukken ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarstukken verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uit te voeren. De accountant moet bij de jaarstukken één controleverklaring over getrouwheid en rechtmatigheid verstrekken.

4. Kanttekeningen

1.1. *Aansluiten bij reguliere activiteiten van de gemeente*

De raad heeft in de Controleverordening gemeente Buren 2012 (artikel 213 Gemeentewet) regels vastgesteld voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van

de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. In dezelfde verordening is geregeld dat de accountant de werkzaamheden van de controle van de Jaarstukken uitvoert.

De accountantscontrole maakt onderdeel uit van de reguliere activiteiten van de gemeente. In de gemeentewet is namelijk voorgeschreven dat de jaarstukken na vaststelling door de gemeenteraad vóór 15 juli van het jaar volgend op het boekjaar moeten worden ingediend bij de provincie Gelderland ondersteund door een accountantsverklaring.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën
Niet van toepassing. De kosten voor de accountantscontrole zijn al geraamd in de begroting.

6. Communicatie
De Auditcommissie heeft het Controleprotocol 2021 besproken. Na vaststelling van het protocol wordt de accountant zo spoedig mogelijk geïnformeerd over uw besluit.

7. Uitvoering en planning
Als de accountantscontrole boekjaar 2021 succesvol is afgerond vóór 1 juni 2022 met een goedkeurende accountantsverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid dan is het doel bereikt.

Om de controle binnen de afgesproken termijn te realiseren maakt de accountant afspraken met de organisatie over de planning van de interim-controle en de eindcontrole. De Auditcommissie evalueert na afloop van het boekjaar de samenwerking met de accountant om de raad te adviseren.

8. Participatie
Het Controleprotocol is - naast de eigen voorschriften van de brancheorganisatie - richtinggevend voor de accountantscontrole. Burgerparticipatie is om die reden niet van toepassing.

9. Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Controleprotocol 2021
- Normenkader 2021

Inlichtingen bij:

Naam	C.G. van der Zaag
Domein	Griffie

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**D.100710** **Z.035640**

Onderwerp **Controleprotocol 2021**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het advies van de auditcommissie van 24 november 2021

besluit:

1. Het Controleprotocol 2021, inclusief de volgende goedkeuringstolerantie voor de fouten in de jaarstukken op maximaal 1% en de onzekerheden in de controle op maximaal 3%, vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarstukken van de gemeente Buren

BOEKJAAR 2021

Inleiding
Jaarlijks dienen de accountants van gemeenten op grond van artikel 213 van de Gemeentewet behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarstukken ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarstukken verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uit te voeren. Accountants moeten bij de jaarstukken één controleverklaring over getrouwheid en rechtmatigheid verstrekken[1]. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole dient onder andere dit controleprotocol door de gemeenteraad te worden vastgesteld.

Doelstelling controleprotocol
Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Buren. Daarnaast dient het protocol als leidraad voor de interne controles naar rechtmatigheid.

Wettelijk kader
De Gemeentewet schrijft in artikel 213 voor dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarstukken en het op grond daarvan verstrekken van een accountants-verklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

Taken en verantwoordelijkheden college B&W, gemeenteraad en accountant
De wet Dualisering is bedoeld om de gemeenteraad - en dus uiteindelijk de burger - meer invloed te geven op het gemeentebestuur. De wet vergroot onder meer het aantal kaderstellende en controlerende bevoegdheden van de gemeenteraad. De functionele scheiding tussen gemeenteraad en college van Burgemeester & Wethouders (B&W) is daarmee duidelijker geworden. Het college van B&W dient zich te concentreren op zijn bestuursbevoegdheden en het afleggen van verantwoording daarover aan de gemeenteraad. De gemeenteraad op zijn beurt dient zich te concentreren op zijn verordenende, budgettaire en controlerende bevoegdheden.

De accountant controleert de jaarstukken en verstrekt één verklaring waarin hij een oordeel geeft over het getrouwe beeld en de rechtmatigheid. Het oordeel bevat twee afzonderlijke conclusies:
1. een getrouwheidsoordeel over de jaarstukken als geheel en
2. een rechtmatigheidsoordeel over de baten, de lasten en de balansmutaties (en de toelichting daarop en de daaraan ten grondslag liggende financiële beheershandelingen).

1. Concreet gaat het dan om een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening en niet over de jaarstukken als geheel. Voor de programmaverantwoording en de paragrafen stelt de accountant vast of de verantwoording geen strijdigheden bevatten met de jaarrekening.

Daarnaast gaat de accountant in zijn verslag in op de bevindingen. Het rechtmatigheidsonderzoek is gericht op de naleving van de in de interne en externe wet- en regelgeving bedoelde financiële beheershandelingen van de gemeente en de financiële consequenties daarvan in de jaarstukken.

Normenkader
Het normenkader bestaat uit externe wetgeving, verordeningen en kaderstellende besluiten van de gemeenteraad voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen.

Toetsingskader
Het normenkader bestaat uit een overzicht van relevante wet- en regelgeving. Het college van B&W en de ambtelijke organisatie zullen de beheersorganisatie van de gemeente zodanig moeten inrichten dat de relevante bepalingen in deze wet- en regelgeving worden nageleefd. Het overzicht van deze bepalingen en de vereiste beheersmaatregelen vormen het toetsingskader. Dit kader is voor het college van B&W van belang om een overzicht te hebben van de vereiste beheersmaatregelen en interne controles en voor de accountant bij de toetsing van de rechtmatigheid van het financiële beheer.

Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)
Zoals in artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven, zal de controle van de jaarstukken - uitgevoerd door de door de gemeenteraad benoemde accountant - gericht zijn op het afgeven van een oordeel. In artikel 213 Gemeentewet is dit verwoord onder lid 3 en 4.

Lid 3 luidt:
De controleverklaring geeft op grond van de uitgevoerde controle aan of:
a. de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen
b. de baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen
c. de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 en
d. het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Lid 4 luidt:
Het verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over:
a. de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken en
b. onrechtmatigheden in de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) alsmede de controle- en overige standaarden (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden. Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen”.

Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties
De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarstukken en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie.

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyses, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties. In het BADO zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring. De minimumeisen zijn:

Strekking controleverklaring

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarstukken (% lasten)	<= 1 %	>1 % < 3 %	-	>= 3 %
Onzekerheden in de controle (% lasten)	<= 3 %	>3 % < 10 %	> = 10 %	-

In dit protocol wordt aangesloten op de minimumeisen. Veel gemeenten baseren de controle van de accountant op deze minimumeisen. De raad mag lagere eisen vaststellen (art. 2 lid 7 van de BADO). De controle moet dan worden geïntensiveerd en dat kan hogere kosten meebrengen.

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling geven. De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

1. De goedkeuringstolerantie[2] is het bedrag dat de som van fouten in de jaarstukken of onzekerheden in de controle aangeeft, die in jaarstukken maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarstukken voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. Met betrekking tot de controleverklaring stelt de auditcommissie de volgende goedkeuringstolerantie voor:
   a. de fouten in de jaarstukken vast te stellen op maximaal 1%;
   b de onzekerheden in de controle vast te stellen op maximaal 3%.
2. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

Naast de goedkeuringstoleranties is er ook sprake van de rapporteringstolerantie. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

1. De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voort vloeiend uit de goedkeuringstolerantie.

Voorgesteld wordt de rapporteringstolerantie vast te stellen op een absoluut bedrag van afgerond € 90.000. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. De rapporteringtoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de gemeenteraad specifiek nader terug wil zien zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt. Het onderwerp voor 2021 wordt in de auditcommissie in overleg met de accountant indien gewenst vastgesteld. De auditcommissie heeft voor 2021 geen nadere onderwerpen benoemd.

De rapporteringtolerantie wordt door de gemeenteraad vastgesteld, met inachtneming van gestelde minimumeisen. De accountant richt de controle in, rekening houdend met de rapporteringtolerantie, om te kunnen waarborgen dat alle fouten en gesignaleerde onrechtmatigheden die de rapporteringstolerantie overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op de naleving van wettelijke kaders, zoals die in het normenkader zijn weergegeven. Het gaat hierbij om externe wetgeving en interne regelgeving.

Ten aanzien van de gemeentelijke verordeningen worden uitsluitend financiële consequenties verbonden aan die bepalingen, die hoogte, duur en object/doelgroep van financiële beheershandelingen betreffen. In verband hiermee vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en object/doelgroep van financiële beheershandelingen.

[2] Bedrag wordt bepaald door % te nemen van het totaal aan lasten van de begroting (inclusief reserves) inclusief wijzigingen

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de gemeenteraad of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

Met andere woorden: interne regels van college van B&W naar ambtelijke organisatie c.q. collegebesluiten vallen daar buiten. Uitzondering hierop vormen aanbestedings- & subsidieregels en mandaat- & delegatie-bepalingen voor zover van belang voor de getrouwheidscontrole door de accountant.

Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kortweergegeven als volgt:

- **Interim-controles**

In het derde kwartaal van het boekjaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Leidend is de vergaderplanning van de gemeenteraad. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle vindt overleg plaats met de accountant. De accountant brengt een verslag in de vorm van een Boardletter uit. Bestuurlijk relevante zaken worden dan aan de gemeenteraad gerapporteerd. In de Boardletter gaat de accountant in op de uitkomsten van de beoordeling van de interne beheersing van de organisatie. Daarnaast doet de accountant verslag – via een managementletter – aan het college van B&W. Deze bevindingen en aanbevelingen zijn constructieve aanwijzingen voor het college van B&W als onderdeel van het continue proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening.

- **Verslag van bevindingen**

In overeenstemming met de Gemeentewet brengt de accountant over de controle van de Jaarstukken een verslag van bevindingen uit aan de gemeenteraad en in afschrift aan het college van B&W. In het verslag van bevindingen rapporteert de accountant over de uitkomsten van de controle op de baten, lasten en balansmutaties. Daarbij komt aan de orde of de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen. Met de accountant vindt nog overleg plaats over de oplevering van het verslag van bevindingen.

- **Uitgangspunten voor de rapportagevorm**

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporterings-tolerantie als bedoeld in dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.
De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

- **Controleverklaring**

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het college van B&W opgestelde jaarstukken kan vaststellen.

Bijlage: - Normenkader

Bijlage 1 bij het collegebesluit van 5 oktober 2021 (vaststellen normenkader 2021)

Lijst externe wet- en regelgeving

Hoofdthema	Specifieke activiteit		
Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Algemeen financieel middelenbeheer	-	Grondwet
		-	Burgerlijk Wetboek
		-	Gemeentewet
		-	Wet gemeenschappelijke regelingen
		-	Algemene wet bestuursrecht
		-	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
		-	Financiële verhoudingswet
		-	Wet op het BTW-Compensatiefonds
		-	Wet Vpb-plicht overheids-ondernemingen
		-	Europese staatssteunregels
		-	Ministeriële regeling verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa)
		-	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
	Treasurybeheer	-	Wet financiering decentrale overheden
		-	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
		-	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
		-	Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
		-	Wet houdbare overheidsfinanciën
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	-	Ambtenarenwet
		-	Gemeentewet Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren
		-	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
		-	Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers
	Inkopen en contractbeheer	-	EU-aanbestedingsregels en richtlijnen
		-	Drempelwaarden Europees aanbesteden
		-	Aanbestedingswet en besluit
Burgerzaken en belastingen	Burgerlijke stand en afgifte documenten	-	Burgerlijk Wetboek
		-	Gemeentewet
		-	Wet basisregistratie personen (BRP)
		-	Paspoortwet
		-	Invorderingswet Wet basisregistratie
		-	adressen en gebouwen (BAG)
		-	Algemene wet inzake rijksbelastingen
	Grafrechten	-	Gemeentewet
		-	Wet op de lijkbezorging
	Specifieke activiteit	**Wetgeving extern**	
	Onroerende zaak belasting	-	Gemeentewet
		-	Wet waardering onroerende zaken
	Toeristenbelasting	-	Gemeentewet
	Hondenbelasting	-	Gemeentewet
	Reclame- en	-	Gemeentewet
	Precariobelasting	-	Wet tot afschaffing van precario belasting op nutswerken (overgangsregeling)
	Marktgelden	-	Gemeentewet
Openbare orde en veiligheid	Handhaving	-	Gemeentewet
		-	Algemene wet bestuursrecht
		-	Drank- en Horecawet
	Winkeltijden	-	Winkeltijdenwet
	Brandweer en rampenbestrijding	-	Wet veiligheidsregio's
	Covid		Tijdelijke wet maatregelen covid-19
	Gebruiksvergunningen -	-	Wet veiligheidsregio's
Vreemdelingenzaken en integratie	Vreemdelingenzaken	-	Vreemdelingenwet
	Asiel	-	Regeling opvang asielzoekers
	Integratie	-	Wet inburgering
Groen en milieubeheer	Groenbeheer -	-	Gemeentewet
	Afvalstoffenbeheer	-	Gemeentewet
	Riool beheer	-	Gemeentewet
	Milieubeheer	-	Wet milieubeheer
		-	Wet belastingen op milieugrondslag
Verkeer en vervoer	Wegenbeheer	-	Wegenverkeerswet
		-	Gemeentewet
		-	Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer
		-	Regeling gehandicaptenparkeerkaart
		-	Besluit wegslepen voertuigen
		-	Wet personenvervoer
		-	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai
		-	Wet Mulder administratiefrechtelijke heffingen
Stedelijke ontwikkeling, wonen en economie	Grondexploitatie	-	Wet ruimtelijke ordening
		-	Besluit ruimtelijke ordening
		-	Gemeentewet
		-	Besluit Begroting en Verantwoording
	Wonen, economie en Beheer	-	Gemeentewet
	gemeentelijke panden en accommodaties	-	Woningwet
		-	Huisvestingwet
	Specifieke activiteit	**Wetgeving extern**	
		-	Tijdelijke regeling zelfstandige ondernemers (TOZO)
		-	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
		-	Bouwbesluit
		-	Wet markt en overheid
		-	Wet BIZ (bedrijveninvesteringszone)
	Monumentenzorg	-	Erfgoedwet
		-	Gemeentewet
Zorg, welzijn en sport	Algemeen welzijn en sport	-	Gemeentewet
		-	Algemene wet bestuursrecht
	Gehandicapten- en ouderenzorg	-	Gemeentewet
		-	Wmo 2015
		-	Uitvoeringsbesluit Wmo
		-	Algemene wet bestuursrecht
	Kinderopvang	-	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
Jeugd, onderwijs en cultuur	Jeugdwet	-	Gemeentewet
		-	Jeugdwet
		-	Besluit Jeugdwet
		-	Regeling Jeugdwet
		-	Algemene wet bestuursrecht
	Verzorgen basis- speciaal en voorgezet on	-	Wet op het primair onderwijs
		-	Wet op het voortgezet onderwijs
		-	Wet op de expertisecentra
		-	Algemene wet bestuursrecht
	Volwasseneneducatie	-	Wet educatie- en beroepsonderwijs
	Cultuur en lokale media	-	Algemene wet bestuursrecht
Volksgezondheid	Ongediertebestrijding	-	Gemeentewet
Werk en inkomen	Sociale inkomensvoorzieningen	-	Gemeentewet
		-	Participatiewet
		-	Besluit participatiewet
		-	IOAW en IOAZ, BBZ
		-	Sociale en Fiscale wetgeving
		-	Algemene wet bestuursrecht
		-	Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs
		-	Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving
	Werkgelegenheid	-	Wet sociale werkvoorziening
	Schuldhulpverlening	-	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Bijlage 2 bij het collegebesluit van 5 oktober 2021 (vaststellen normenkader 2021)

Voor de externe wet- en regelgeving geldt dat alle geldende externe wet- en regelgeving van toepassing zijn.
Voor de interne regelgeving geldt, dat alleen die voorwaarden, die leiden tot financiële beheershandelingen worden betrokken in het oordeel over de rechtmatigheid
cursief gedrukt = nieuw of geactualiseerd

Lijst interne regelgeving Buren

Naam besluit/regeling/verordening	Begrotingsprogram	Taakveld	Team
Verordening precariobelasting kabels en leidingen gemeente Buren 2016	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Belastingen overig	Backoffice
Beleidsregels Besluit proceskosten bestuursrecht gemeente Buren	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Backoffice
Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang Gemeente Buren 2018	Bedrijfsvoering	Taakveld 012 Openbare orde	Regie en projecten
Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2020	Bedrijfsvoering	Taakveld 012 Openbare orde	Regie en projecten
Handhavingsbeleid drank- en horecawet	Bedrijfsvoering	Taakveld 012 Openbare orde	Regie en projecten
Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023	Bedrijfsvoering	Taakveld 012 Openbare orde	Regie en projecten
Mandaatregeling gemeente Buren 2020	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Advies
Verordening werkgeverscommissie griffie gemeente Buren	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Griffie
Organisatiebesluit gemeente Buren 2020	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Advies
Organisatieverordening van de griffie van de gemeente Buren	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Griffie
Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders gemeente Buren 2019	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Advies
Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Griffie
Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden gemeente Buren 2019	Bedrijfsvoering	Taakveld 01 Bestuur	Griffie
Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2017-2020	Bedrijfsvoering	Taakveld 011 Resultaat van de rekening baten en lasten	Advies
Nota waarderings- en afschrijvingsbeleid 2019-2022	Bedrijfsvoering	Taakveld 04 overhead	Advies
Treasurystatuut gemeente Buren 2018	Bedrijfsvoering	Taakveld 05 treasury	Advies
Verordening onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2021	Bedrijfsvoering	Taakveld 061/062 OZB woningen/niet woningen	Backoffice
Verordening rioolheffing gemeente Buren 2021	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Belastingen overig	Beheer
Mandaatbesluit invorderingsambtenaar gemeente Buren	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Belastingen overig	Beheer
Mandaatbesluit heffingsambtenaar gemeente Buren	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Overige belastingen	Backoffice
Beleidsregels aanwijzen belastingplichtige of belanghebbende in een keuzesituatie 2016	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Overige belastingen	Backoffice
Beleidsregels ambtshalve vermindering gemeentelijke belastingen	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Overige belastingen	Backoffice
Incassoreglement gemeentelijke belastingen/heffingen	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Overige belastingen	Advies
Aanwijzingsbesluit invorderingsambtenaar	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Overige belastingen	Backoffice
Verordening toeristenbelasting gemeente Buren 2021	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Overige belastingen	Advies
Verordening hondenbelasting gemeente Buren 2021	Bedrijfsvoering	Taakveld 08 Belastingen overig	Beheer
Legesverordening gemeente Buren 2021 met bijbehorende tarieventabel	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Belastingen overig	Advies
Leidraad invordering gemeentelijke belastingen van de gemeente Buren 2017	Bedrijfsvoering	Taakveld 064 Belastingen overig	Advies
Reglement Burgerlijke Stand Buren 2017	Inwonerszaken	Taakveld 02 Burgerzaken	Backoffice
Verordening lijkbezorgingsrechten 2021	Inwonerszaken	Taakveld 08 overige baten en lasten	Beheer
Verordening leerlingenvervoer gemeente Buren 2019	Inwonerszaken	Taakveld 43 Onderwijsbeleid en leerlingen zaken	Beleid
Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020	Inwonerszaken	Taakveld 61 Samenkracht en burgerparticipatie	Regie en projecten
Subsidieregeling maatschappelijke ontwikkeling gemeente Buren 2021	Inwonerszaken	Taakveld 61 Samenkracht en burgerparticipatie	Regie en projecten
Beleidsplan Schuldhulpverlening gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 inkomensregelingen	Werk en inkomen
Beleidsregels bijzondere bijstand Participatiewet gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening cliëntenparticipatie Wsw gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening cliëntenparticipatie werk en inkomen gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening handhaving Participatiewet, Bbz, IOAW, IOAZ gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening participatieregeling minima gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW, IOAZ, gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening verrekening boete bij herhaald misbruik sociale zekerheid gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening Blijverslening gemeente Buren 2019	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Verordening afstemming Participatiewet, Bbz, IOAW, IOAZ gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Beleidsregels terug- en invordering Bbz 2004 gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 63 Inkomensregelingen	Werk en inkomen
Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 64	Sociaal Domein
Verordening re-integratie Participatiewet, IOAW, IOAZ gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 64 en 65 begeleide en arbeidsparticipatie	Sociaal Domein
Subsidieverordening maatschappelijke ontwikkeling gemeente Buren 2016	Inwonerszaken	Taakveld 66 Maatwerkvoorzieningen	Sociaal Domein
Subsidieverordening Basisbibliotheek 2021 gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld 56 Media	Beleid
Beleidsregels huishoudelijke ondersteuning gemeente Buren 2021	Inwonerszaken	Taakveld 66 Maatwerkvoorzieningen	Sociaal Domein
Beleidsregels voorzieningen Wmo gemeente Buren 2017	Inwonerszaken	Taakveld 671 Maatwerkdienstverlening	Sociaal Domein
Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Buren 2018	Inwonerszaken	Taakveld 671 Maatwerkdienstverlening	Sociaal Domein
Verordening Jeugdhulp gemeente Buren 2019	Inwonerszaken	Taakveld 672 maatwerkvoorzieningen 18-	Sociaal Domein
Besluit Jeugdwet gemeente Buren 2018	Inwonerszaken	Taakveld 681 geëscaleerde zorg 18+	Sociaal Domein
Beleidsregels jeugdhulp gemeente Buren 2019	Inwonerszaken	Taakveld 681/682 Geëscaleerde zorg 18-/18+	Sociaal Domein
Verordening individuele studietoeslag Participatiewet gemeente Buren	Inwonerszaken	Taakveld65 Arbeidsparticipatie	Werk en inkomen
Verordening participatieraad gemeente Buren 2019	Inwonerszaken	Taakveld 61 Samenkracht en burgerparticipatie	Beleid
Spelregels uitvoeringsbudget sport- en beweegakkoord Buren 2021	Inwonerszaken	Taakveld 51 Sportbeleid en activering	Beleid
Nota kostenverhaal	Ruimte	Taakveld 81 Ruimtelijke ordening	Regie en Projecten
Beleidsregel voor het gebruik van tijdelijke inrichtingen	Ruimte	Taakveld 12 Openbare orde en veiligheid	Advies
Beleidsregels voor het verlenen van evenementenvergunningen 2019	Ruimte	Taakveld 12 openbare orde en veiligheid	Advies
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Buren 2021	Ruimte	Taakveld 42 Onderwijshuisvesting	Beheer
Erfgoedverordening gemeente Buren 2021	Ruimte	Taakveld 55 Cultureel erfgoed	Beleid
Revolverend fonds energiebesparende maatregelen voor verenigingen en stichtingen	Ruimte	Taakveld 74 Milieubeheer	Beleid
Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2020	Ruimte	Taakveld 75 Begraafplaatsen	Beheer
Tarieventabel behorende bij de Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2021	Ruimte	Taakveld 75 Begraafplaatsen	Beheer
Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Buren 2009	Ruimte	Taakveld 81 Ruimtelijke ordening	Beleid
Beleidsnota groen- en reststroken 2019	Ruimte	Taakveld 82 Grondexploitaities	Beheer
Exploitatieverordening gemeente Buren 2005	Ruimte	Taakveld 82 Grondexploitaties	Regie en projecten
Beleidsregels intrekken omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen 2018	Ruimte	Taakveld 83 wonen en bouwen	Regie en Projecten
Verordening Starterslening gemeente Buren 2021	Ruimte	Taakveld 83 Wonen en bouwen	Beleid
Subsidieverordening Monumenten Buren 2015	Ruimte	Taakveld 55 cultureel erfgoed	Beheer
Beleidsregel voor ruimtelijke plannen waarbij de gemeenteraad geen besluit hoeft te nemen	Ruimte	Taakveld 81 Ruimtelijke ordening	Beleid
Beleidsnota Laadpalen gemeente Buren	Ruimte	Taakveld 21 Verkeer en vervoer	Beleid
Beleidsregel openbare oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen gemeente Buren 2021	Ruimte	Taakveld 21 Verkeer en vervoer	Beleid
Zon en windbeleidsplan 2020	Ruimte	Taakveld 74 Milieubeheer	Beleid

Bijlage 3 bij het collegebesluit van 5 oktober 2021 (vaststellen Normenkader 2021)

cursief = nieuw of geactualiseerd

Niet onder het Normenkader vallen de volgende lokale regelingen

Aanwijzing plaatsen en wegen verbod parkeren grote voertuigen gemeente Buren (artikel 5:8 APV)	Advies
Aanwijzing van meldingplichtige en vergunningvrije evenementen 2019	Advies
Aanwijzing verbod exploitatie sekswinkel (artikel 3:10 APV)	Advies
Aanwijzing wegen verbod parkeren caravans gemeente Buren (artikel 5:6 APV)	Advies
Aanwijzing toezichthouder kinderopvang	Advies
Aanwijzingsbesluit 1e en 2e loco-gemeentesecretaris gemeente Buren	Advies
Aanwijzingsbesluit Functionaris Gegevensbescherming gemeente Buren	Advies
Aanwijzingsbesluit heffingsambtenaar	Advies
Aanwijzingsbesluit standplaatsen provinciale wegen	Advies
Aanwijzingsbesluit toezichthouder Alcoholwet en Wet op de Kansspelen	Advies
Aanwijzingsbesluit Officier van Dienst Bevolkingszorg	Advies
Algemeen belangbesluit Wet Markt en Overheid	Advies
Beleidsregel nulbeleid coffeeshop (artikel 2:28 APV)	Advies
Bevoegdhedenregister mandaatregeling gemeente Buren 2020	Advies
Nadere regels ter uitvoering van artikel 3:3 APV Buren	
Budgethoudersregeling 2018 gemeente Buren	Advies
Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Buren 2016	Advies
Klachtenregeling Buren 2018	Advies
Preventie- en handhavingsplan gemeente Buren 2017-2020 voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet	Advies
Aanwijzing gebieden hinderlijk drankgebruik (artikel 2:48 APV Buren)	Advies
Verordening collegeonderzoek van de gemeente Buren 2011	Advies
Verordening elektronische kennisgeving Buren 2015 (tot en met 1 juli 2021)	Advies
Verordening externe klachtbehandeling (ombudscommissie)	Advies
Verordening winkeltijden Buren 2018	Advies
Beleidsregel ontheffing parkeerverbod grote voertuigen (artikel 5:8 APV Buren)	Advies
Archiefverordening Buren 2016	Backoffice
Besluit Informatiebeheer gemeente Buren 2018	Backoffice
Besluit nadere eisen elektronisch berichtenverkeer Buren	Backoffice
Regeling beheer en toezicht basisregistratie personen gemeente Buren	Backoffice
Regeling gegevensverstrekking basisregistratie personen Buren 2014	Backoffice
Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Buren 2010	Backoffice
Beleidsregel gegevensverstrekking Wet WOZ gemeente Buren	Backoffice
Aanwijzing hondenverbod begraafplaats Blatensedijk (artikel 2:57 APV Buren)	Beheer
Algemene verordening ondergrondse infrastructuren 2013	Beheer
Handboek Ondergrondse Infrastructuur (HOI)	Beheer
Handboek vervanging gemeente Buren	Beheer
Uitvoeringsbesluit grafbedekking gemeente Buren 2018	Beheer
Uitvoeringsbesluit graven en asbezorging gemeente Buren 2018	Beheer
Resthout beheerst verbranden (versie 3) gemeenten regio Rivierenland	Beheer
Beleidsregel uitwegen (omgevingsvergunning) (artikel 2:12 APV Buren)	Beheer
Coördinatieverordening gemeente Buren	Beleid
Inspraak- en participatieverordening Buren	Beleid
VAB beleid	Beleid
Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Buren	Beleid
Welstandsnota 2004	Beleid
Beleidskader antennemasten	Beleid
Beleidsnota beroep & bedrijf aan huis gemeente Buren 2014	Beleid
Beleidsregel bestemmingsplanafwijkingen (in juli 2021 gewijzigd)	Beleid
Controleverordening gemeente Buren	Griffie
Financiële verordening artikel 212 Gemeente Buren 2018	Griffie
Gedragscode integriteit raadsleden gemeente Buren 2016	Griffie
Delegatiebesluit werkgeverscommissie WNRA 2020 gemeente Buren	Griffie
Reglement van orde gemeenteraad Buren 2019	Griffie
Reglement van orde voor de vergaderingen van het college	Griffie
Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning	Griffie
Verordening op de voorbesprekingen/informatie(thema)bijeenkomsten Buren 2019	Griffie
Aanwijzing afdelingshoofd toezicht/handhaving Omgevingsdienst Rivierenland	Regie en projecten
Aanwijzing toezichthouders Omgevingsdienst Rivierenland	Regie en projecten
Algemeen mandaatbesluit Omgevingsdienst Rivierenland - Gemeente Buren 2019	Regie en projecten
Beleidsregel Bestuurlijke handhaving artikel 13b Opiumwet	Regie en projecten
Bouwverordening gemeente Buren 2013	Regie en projecten
Mandaatbesluit APV Omgevingsdienst Rivierenland - Gemeente Buren 2018	Regie en projecten
Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Buren	Regie en projecten
Verordening onderscheidingen gemeente Buren 2017	Staf
Aanwijzingsbesluit leerplichtambtenaar	Sociaal Domein
Verordening Inrichting Antidiscriminatievoorziening Wet Gemeentelijke Antidiscriminiatievoorzieningen	Sociaal Domein
Beleidsregel Wet Bibob	Advies
Beleidsregels voor het verlenen van evenementenvergunningen 2019	Advies
Verordening Commissie bezwaarschriften 2008	Advies

Raadsvergadering

Dossiernummer	1938
Extern Zaak ID	Z.035510
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.4
Titel	Ontheffing ingezetenschap wethouders 2022
Organisatieonderdeel	Griffie
Eigenaar	Weijenberg, E.E.
Portefeuillehouder	J.P.M. Meijers

Bijlagen
D.101643 Getekend - Raadsbesluit Ontheffing ingezetenschap wethouders 2022
D.101641 Raadsvoorstel ontheffing ingezetenschap wethouders 2022
Andre van den Hurk - verzoek over woonplaatsvereiste
Niko Wiendels - verzoek over woonplaatsvereiste
Pieter Neven - verzoek over woonplaatsvereiste

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Voorgesteld besluit

1. De ontheffing van het vereiste van ingezetenschap volgens artikel 36a lid 2 van de Gemeentewet van de wethouders P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels met ingang van 21 januari 2022 te verlengen tot 21 januari 2023.

Besluit

1. De ontheffing van het vereiste van ingezetenschap volgens artikel 36a lid 2 van de Gemeentewet van de wethouders P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels met ingang van 21 januari 2022 te verlengen tot 21 januari 2023.

Toelichting

De besluit is aangenomen met 2 stemmen tegen (PvdD) en 19 stemmen voor (overige fracties). De heer de Jonge (PvdD) en de heer van Vierssen (VVD) geven een stemverklaring.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
07-12-2021	D.101641	D.101643 Z.035510

Onderwerp **Ontheffing ingezetenschap wethouders 2022**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021;

besluit:

1. De ontheffing van het vereiste van ingezetenschap volgens artikel 36a lid 2 van de Gemeentewet van de wethouders P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels met ingang van 21 januari 2022 te verlengen tot 21 januari 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.101641** **Z.035510**

Voorstel ingebracht door	H.van Wijk
Portefeuillehouder	J.P.M. Meijers
Begrotingsprogramma en taakveld	Bedrijfsvoering, Bestuur

Onderwerp **Ontheffing ingezetenschap wethouders 2022**

Voorgesteld besluit

1. De ontheffing van het vereiste van ingezetenschap volgens artikel 36a lid 2 van de Gemeentewet van de wethouders P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels met ingang van 21 januari 2022 te verlengen tot 21 januari 2023.

Samenvatting van het voorstel
Artikel 36a lid 2 van de Gemeentewet geeft de gemeenteraad de mogelijkheid een wethouder die niet woonachtig is in de gemeente wegens bijzondere omstandigheden van jaar tot jaar ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap. De huidige ontheffing van de heren P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels is geldig tot 21 januari 2022. De raad wordt voorgesteld de ontheffing te verlengen voor de duur van één jaar tot 21 januari 2023.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Voor het wethouderschap is het ingezetenschap voorwaardelijk. De wetgever acht het van belang dat lokale bestuurders voeling en binding met de lokale gemeenschap hebben of krijgen en vooral dat zij zelf de effecten van het door hen gevoerde bestuur ervaren. Sinds de dualisering in 2002 is het mogelijk een wethouder van buiten de gemeente te benoemen.

In eerste instantie kon de raad aan de wethouder voor ten hoogste een jaar ontheffing van het woonplaatsvereiste verlenen, zodat de wethouder in staat werd gesteld naar de gemeente te verhuizen (artikel 36a Gemeentewet). Omdat in de praktijk die periode van een jaar niet voldoende bleek en er ongewenste gedoogsituaties voorkwamen, is in 2007 de Gemeentewet gewijzigd. De gemeenteraad kan de ontheffing in bijzondere gevallen verlengen, telkens met een periode van ten hoogste een jaar. De raad beoordeelt jaarlijks opnieuw (en spreekt dat ook gemotiveerd uit) of er sprake is van een zodanig bijzonder geval dat afwijking van het wettelijk uitgangspunt van ingezetenschap rechtvaardigt.

De heren P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels hebben in het afgelopen jaar blijk gegeven van voldoende betrokkenheid bij en binding met de lokale bevolking. Wij stellen u voor de ontheffing van ingezetenschap te verlengen voor de duur van één jaar en wel tot 21 januari 2023.

2. Doel / meetbaar effect

De wethouders Van den Hurk, Neven en Wiendels ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap zodat zij hun werkzaamheden voor de gemeente Buren kunnen voortzetten.

3. Argumenten

1.1 Verlenen van ontheffing zorgt voor continuïteit van bestuur

De heren P.A.J.M. van den Hurk, J.P. Neven en H.N.G. Wiendels hebben in het afgelopen jaar blijk gegeven van voldoende betrokkenheid bij en binding met de lokale bevolking. Zij blijven zich inspannen om zo goed mogelijk met de samenleving verbonden te zijn. Alle wethouders zijn met regelmaat te vinden in de Burense kernen en hebben sinds dit jaar als kernwethouder ook enkele kernen waarvoor zij extra aandacht hebben. De gemeente Buren is daarnaast gebaat bij bestuurlijke en politieke stabiliteit. Het niet verlengen van de ontheffingen verstoort de huidige balans.

1.2 De huidige wethouders zitten niet een volledige termijn

De huidige wethouders in het college zijn door de gemeenteraad benoemd op 21 januari 2020. In het rapport van de informateur wat leidde tot de vorming van een nieuwe coalitie, is het volgende geadviseerd: “Maak een nieuwe start in het college door nieuwe wethouders zonder voorgeschiedenis in Buren.” Dit heeft geleid tot de voordracht van de huidige wethouders, waarvan er drie niet in de gemeente Buren wonen. Gezien de kortere zittingstermijn is het niet opportuun in deze periode te verhuizen.

2 Kanttekeningen

1.1 Het is niet zeker voor welke termijn de huidige wethouders deel uitmaken van het bestuur

Met de verkiezingen in maart 2022 komen er mogelijk nieuwe wethouders. Wanneer deze zullen aantreden is niet bekend. Daarom wordt voorgesteld om zekerheidshalve een ruime termijn toe te kennen van één jaar.

TOELICHTING EN UITVOERING

3 Financiën

Er zijn geen financiële consequenties van dit voorstel.

4 Communicatie

De besluiten worden gecommuniceerd met de betrokken leden van het college van burgemeester en wethouders.

5 Uitvoering en planning

De besluiten hebben direct rechtskracht.

6 Participatie

Burgerparticipatie is niet aan de orde bij bestuurlijke benoemingen en ontheffingen.

7 Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit

Inlichtingen bij:

Naam	H. van Wijk
Domein	Staf

Raadsvergadering

Dossiernummer	1929
Extern Zaak ID	Z.012893
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.5
Titel	Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Straatman, N.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
Anterieure overeenkomst Erichem, Lutterveld 2a (vertrouwelijk)
D.101943 Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
D.102301 Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
Nota zienswijzen Erichem, Lutterveld 2a
Toelichting op bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
Bijlagen bij toelichting bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
Regels bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
Bijlagen bij regels bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
Verbeelding bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
D.102301 Getekend - Raadsbesluit Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a.pdf

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	26 oktober 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen overleg reactie op het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;

2. Het bestemmingsplan ‘Erichem, Lutterveld 2a’ met IDN NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen waarbij de waterparagraaf in de toelichting is aangevuld.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.
4. In te stemmen met het toepassen van Wro-coördinatie voor dit plan.

Besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen overleg reactie op het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan ‘Erichem, Lutterveld 2a’ met IDN NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen waarbij de waterparagraaf in de toelichting is aangevuld.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.
4. In te stemmen met het toepassen van Wro-coördinatie voor dit plan.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.101943** **Z.012893**

Voorstel ingebracht door	N. Straatman
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte / Ruimtelijke Ordening

Onderwerp **Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen overleg reactie op het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Erichem, Lutterveld 2a' met IDN NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen waarbij de waterparagraaf in de toelichting is aangevuld.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.
4. In te stemmen met het toepassen van Wro-coördinatie voor dit plan.

Samenvatting van het voorstel
Het bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a maakt de uitbreiding van het agrarisch bouwvlak binnen de bestemming Gemengd - Landgoed mogelijk. Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen er zijn geen zienswijzen ingediend, wel een vooroverleg reactie. Op basis van deze overleg reactie is de waterparagraaf aangevuld. De bestemmingsplanprocedure wordt gecoördineerd met de omgevingsvergunning, de procedures worden dan gezamenlijk doorlopen.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Door de biologische pompoenkwekerij De Terp Pompoenen is een verzoek ingediend om het agrarisch bedrijf te kunnen uitbreiden.
Het perceel is gelegen in het bestemmingsplan Buitengebied, zesde herziening. Op grond van dit bestemmingsplan heeft het perceel de bestemming Gemengd-Landgoed, met de functieaanduiding Agrarisch.
In het geldend bestemmingsplan is bij de bestemming Landgoed geen wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de uitbreiding van een agrarisch bedrijf. In het Bestemmingsplan Buitengebied Buren 2008 is een algemene wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de uitbreiding van een agrarisch bedrijf. Aangetoond is dat kan worden voldaan aan de voorwaarden opgenomen in deze wijzigingsbevoegdheid.

Op 26 mei 2020 heeft het college besloten in principe medewerking te verlenen aan dit verzoek. Vervolgens heeft initiatiefnemer het ontwerpbestemmingsplan met bijbehorende onderzoeken laten uitvoeren en opstellen. Tevens is de aanvraag omgevingsvergunning ingediend. Het ontwerpbestemmingsplanplan heeft samen met het ontwerpbesluit omgevingsvergunning van 26 augustus 2021 tot en met 6 oktober 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is er één vooroverleg reactie ingediend.

Aanvrager heeft verzocht om voor het plan de Wro-coordinatie toe te passen. Dat betekent dat de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan gezamenlijk de procedure doorlopen. Initiatiefnemers kunnen na afloop van de procedure dan sneller bouwen. De rechten van belanghebbenden worden hiermee niet aangetast. We vragen u hiermee in te stemmen.

2. Doel / meetbaar effect

Door het vaststellen van het bestemmingsplan voor Lutterveld 2a te Erichem wordt het agrarisch bouwvlak uitgebreid. De omgevingsvergunning maakt de bouw van een loods mogelijk.

3. Argumenten

1.1 Gedurende de inzage termijn is er een vooroverleg reactie ingediend er zijn geen zienswijzen ingediend.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 25 augustus 2021 tot en met 6 oktober 2021 ter inzage gelegen. Er is een vooroverleg reactie ingediend door Waterschap Rivierenland. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. In de Nota van Zienswijzen is de vooroverleg reactie samengevat en is er een ambtelijke reactie verwoord. Hieruit komt naar voren dat de waterparagraaf moet worden aangevuld in het vast te stellen bestemmingsplan. De voorgestelde wijzigingen kunt u terugvinden in de betreffende Nota.

2.1 Het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling is getoetst aan de geldende beleidskaders en de milieu- en omgevingsaspecten zijn onderzocht. Dit is samen met een beschrijving van het plangebied en de beoogde ontwikkeling in het bestemmingsplan onderbouwd. In het bestemmingsplan staat tevens een toelichting op de relevante juridische aspecten en op de uitvoerbaarheid van het plan. Het bestemmingsplan toont daarmee aan dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

3.1 Het kostenverhaal is anderszins verzekerd.

Met de initiatiefnemers sloten we een anterieure overeenkomst om de kosten te verhalen. Hierdoor hoeft de gemeenteraad geen exploitatieplan vast te stellen.

4.1 Het plan past binnen de coördinatieverordening

Op 26 februari 2013 stelde de gemeenteraad de Coördinatieverordening gemeente Buren vast. Op basis van artikel 4 van die verordening kan uw college de procedure voor het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning coördineren. Initiatiefnemer wenst voor deze procedure in aanmerking te komen.

4. Kanttekeningen

1.1 Indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld, wordt niet voldaan aan de inspanningsverplichting.

In de overeenkomst die gesloten is in het kader van het plan Erichem, Lutterveld 2a is een inspanningsverplichting opgenomen voor de uitbreiding van het agrarisch bouwvlak. Indien het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld, kan het agrarisch bedrijf niet uitbreiden.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten in het kader van deze bestemmingsplanherziening. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd. Hierdoor hoeft de gemeenteraad geen exploitatieplan vast te stellen voor dit bestemmingsplan.

6. Communicatie

De initiatiefnemer wordt geïnformeerd over het besluit tot vaststelling. Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt het bestemmingsplan op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

7. Uitvoering en planning

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, zal het plan en de omgevingsvergunning worden gepubliceerd. Het plan zal dan in het kader van de beroepstermijn voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd

8. Participatie

De wettelijk voorgeschreven procedure voorziet in de mogelijkheid tot burgerparticipatie. Dit kan door het indienen van zienswijzen. Er zijn tijdens de ter inzage legging geen zienswijzen ingediend.

9. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Nota van Zienswijzen Erichem, Lutterveld 2a
2. Ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a
3. Raadsbesluit
4. Overeenkomst Erichem, Lutterveld 2a (vertrouwelijk)

Inlichtingen bij:

Naam	N. Straatman
Domein	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**D.101943**	**D.102301** **Z.012893**

Onderwerp **Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 oktober 2021;

besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen overleg reactie op het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan ‘Erichem, Lutterveld 2a’ met IDN NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen waarbij de waterparagraaf in de toelichting is aangevuld.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.
4. In te stemmen met het toepassen van Wro-coördinatie voor dit plan.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Nota van zienswijzen
Bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a

Datum raadsbesluit vaststelling bestemmingsplan: 7 december 2021

Inhoud

1. Inleiding

2. Zienswijzen
Beantwoording zienswijzen

3. Bijlagen

1 Inleiding

Op 26 mei 2020 heeft het college van B&W besloten om het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutteveld 2a in procedure te brengen. Dit bestemmingsplan maakt de uitbreiding van het agrarisch bedrijf voor de biologische pompoenkwekerij mogelijk.

Procedure
In de periode van 26 augustus tot en met 6 oktober 2021 heeft het ontwerpbestemmingsplan 'Erichem, Lutterveld 2a' met IDN NL.IMRO.0214.ERILUtterveld2a-BON1, ter inzage gelegen met de mogelijkheid voor eenieder om hier opmerkingen op kenbaar te maken bij de gemeenteraad.

Zienswijzen en beantwoording
In de genoemde periode is er een overleg reactie binnengekomen en deze is ontvankelijk. De voorliggende nota bevat de beantwoording hiervan. De zienswijze is als bijlage (geanonimiseerd) bijgevoegd.

2 Zienswijzen

De zienswijzen die zijn ingediend hebben we in dit hoofdstuk samengevat en van een reactie voorzien.

Zienswijze
Zienswijze 1

2.1 Algemeen

Zienswijze 1

Samenvatting
Wij kunnen geen informatie terugvinden over de eventueel door WSRL verleende vergunning/projectbesluit uit 2018/2019 voor de 3.200 m2 bedrijfsuitbreiding die verleend hadden moeten worden in verband met het compenseren van verhard oppervlak. Het is daarom niet te beoordelen of dit destijds niet goed in de legger is verwerkt of een overtreding betreft. In beiden gevallen het volgende advies.

Advies
- Gezien het ontbreken van een status mogen de bestaande twee infiltratievijvers meegenomen worden in de compensatieberekening (waterbalans).
- Cumulatief zal de verhardingstoename vanaf 2018 t/m 2021 in de compensatieopgave meegenomen moeten worden (5.968 m2).
- De infiltratievijvers krijgen vanwege verbinding met de A-watergang een B-status toegekend.

Daarbij het verzoek de bovenstaande adviespunten nog binnen de toelichting te verwerken.

Reactie gemeente Buren
De opmerkingen gemaakt door Waterschap Rivierenland zullen worden verwerkt in de waterparagraaf van het bestemmingsplan.

Conclusie:
De zienswijze deels gegrond verklaren en deze verwerken in te toelichting.

3 Bijlagen

1. Zienswijzen

Bijlage 1.

Zienswijze 1:

Inmiddels is er aanvullend advies ingewonnen bij onze leggerbeheerder en waarnemend vergunningverlener omtrent het planvoornemen voor de bedrijfsuitbreiding Lutterveld 2a, Erichem.

Wij kunnen geen informatie terugvinden over de eventueel door WSRL verleende vergunning/projectbesluit uit 2018/2019 voor de 3.200 m2 bedrijfsuitbreiding die verleend hadden moeten worden in verband met het compenseren van verhard oppervlak. Het is daarom niet te beoordelen of dit destijds niet goed in de legger is verwerkt of een overtreding van de betreft. In beiden gevallen kom ik tot het volgende advies.

Advies

- Gezien het ontbreken van een status mogen de bestaande twee infiltratievijvers meegenomen worden in de compensatieberekening (waterbalans).
- Cumulatief zal de verhardingstoename vanaf 2018 t/m 2021 in de compensatieopgave meegenomen moeten worden (5.968 m2).
- De infiltratievijvers krijgen vanwege verbinding met de A-watergang een B-status toegekend.

Daarbij het verzoek de bovenstaande adviespunten nog binnen de toelichting te verwerken.

Met vriendelijke groet,

Adviseur Water en Ruimte
Team Gebiedsontwikkeling Betuwe
Afdeling Omgeving en Communicatie

T:
E:

Waterschap Rivierenland
Postbus 599
4000 AN Tiel

Bezoekadres:
De Blomboogerd 1
4003 BX Tiel

Waterschap Rivierenland

Waterschap Rivierenland hanteert servicenormen.
Voor routebeschrijving en informatie: www.waterschaprivierenland.nl

Waterschap Rivierenland hecht veel waarde aan privacy. We gaan zorgvuldig om met persoonsgegevens.
De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijk zijn. Is dit bericht niet voor u bestemd, neemt u dan contact op met de afzender.

Sta een moment stil bij het milieu – print dit bericht alleen als het nodig is.

Bestemmingsplan

- Toelichting -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl

BESTEMMINGSPLAN

- Toelichting -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BON1

Status: ontwerp

Datum: 11 augustus 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
www.pouderoyentonnaer.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding en doelstelling 5
1.2 Plangebied 5
1.3 Aanpak 6
1.4 Geldend bestemmingsplan 6
1.5 Leeswijzer 6

Hoofdstuk 2 Plangebied 7

2.1 Ontstaansgeschiedenis 7
2.2 Omgeving van het plangebied 7
2.3 Huidige situatie 8

Hoofdstuk 3 Planvoornemen 11

3.1 Beschrijving planontwikkeling 11
3.2 Agrarische beoordeling 12
3.3 Afwijking van geldend bestemmingsplan 12

Hoofdstuk 4 Beleid 13

4.1 Rijksbeleid 13
4.2 Provinciaal beleid 14
4.3 Gemeentelijk beleid 17

Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten 21

5.1 Bedrijven- en milieuzonering 21
5.2 Bodem 21
5.3 Externe veiligheid 22
5.4 Geluid 22
5.5 Geur 23
5.6 Luchtkwaliteit 23
5.7 Verkeer en parkeren 24
5.8 Natuur 24
5.9 Archeologie 25
5.10 Cultuurhistorie 27
5.11 Leidingen 27
5.12 Waterhuishouding 27

Hoofdstuk 6 Juridische regeling 33

6.1 Algemeen 33
6.2 Bestemmingen 33
6.3 Algemene regels 34

Hoofdstuk 7 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid 35

7.1 Economische haalbaarheid 35

7.2 Maatschappelijke aanvaardbaarheid 35

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding voor het opstellen van voorliggend bestemming is het voornemen om op de locatie Lutterveld 2a te Erichem de bouw van een nieuwe bedrijfshal mogelijk te maken ten behoeve van de opslag van pompoenen in kuubskratten.

Op de betreffende locatie is een agrarisch bedrijf gevestigd gericht op biologische landbouw in combinatie met biologische pompoenenteelt, waar pompoenen van zaadje tot supermakt, jaarrond, verzorgt en geleverd worden door heel Europa. De bedrijfsactiviteiten bestaan uit de oogst, opslag, was en verpak diensten van de pompoenen. Het bedrijf is gestart vanuit het ideaal om tot een alternatieve duurzame landbouwmethode te komen en heeft sinds de oprichting een flinke groei doorgemaakt. Het bedrijf is in 1984 opgericht en is inmiddels uitgegroeid tot de marktleider op het gebied van biologische pompoenen.

Het planvoornemen is reeds aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren voorgelegd. Het college van B&W heeft besloten in principe medewerking te verlenen aan het planvoornemen om het bouwvlak van het bedrijf te vergroten tot 1,5 ha. Het voorliggend bestemmingsplan is opgesteld om deze vergroting planologisch vast te leggen.

1.2 Plangebied

De locatie ligt aan het Lutterveld in Erichem, in het buitengebied van de gemeente Buren, tussen de kern van Erichem en de provinciale weg naar Kerk-Avezaath en de A15. Het plangebied betreft de aanwezige agrarische bedrijfslocatie inclusief de aangrenzende gronden. De planlocatie omvat de volgende kadestrale percelen: gemeente Buren, sectie Q, nummer 254, 255, 256, 258, 259, 261, 264 en 607.



Globale ligging plangebied

1.3 Aanpak

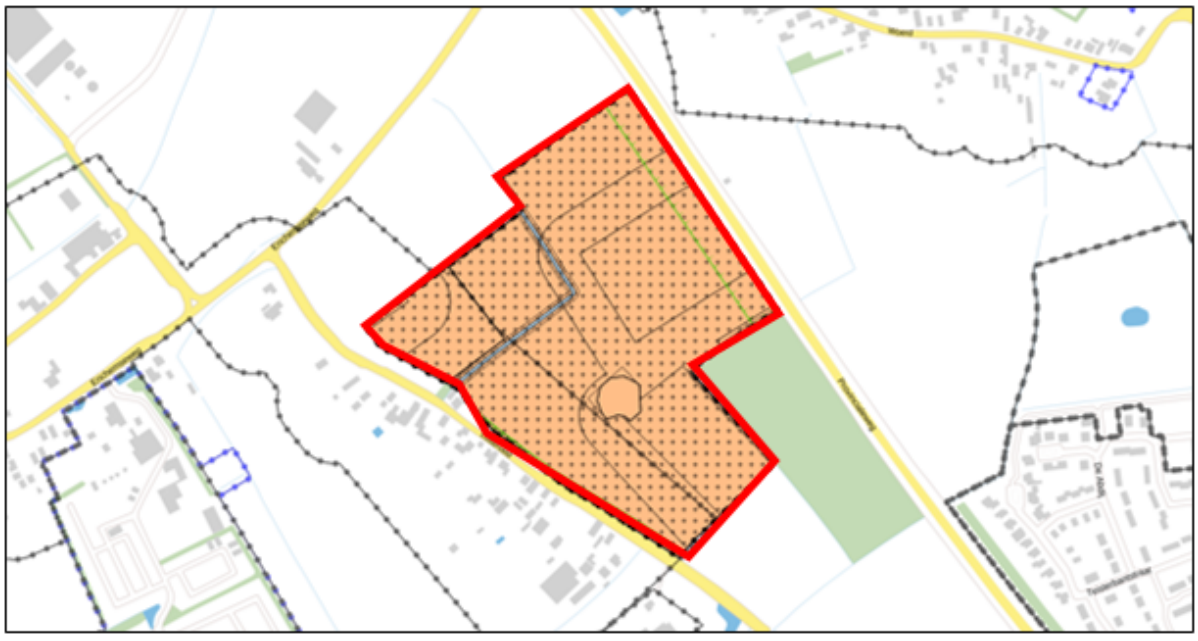
De voorliggende toelichting vormt de ruimtelijke onderbouwing van een particulier initiatief. De toelichting vormt samen met de bijbehorende regels en verbeelding het postzegelbestemmingsplan, waarin het particulier initiatief wordt geborgd.

1.4 Geldend bestemmingsplan

De geldende juridisch-planologische situatie van het plangebied is vastgelegd in het bestemmingsplan 'Buitengebied, zesde herziening' (vastgesteld, 28 juni 2016). In het bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming 'Gemengd - Landgoed' met aanduiding agrarisch bouwvlak opgenomen. Binnen het agrarisch bouwvlak geldt een maximum bebouwingspercentage van 50%.

Voor de locatie is de bestemming 'Gemengd - Landgoed' opgenomen. Het gemengde karakter bestaat uit de functies bos en natuur, wonen en agrarisch, waarbij een deel van de gronden een openbaar karakter hebben. Voor het gebied is een inrichtingsschets gemaakt, de aanleg en instandhouding van deze inrichting is in de regels geborgd.

Binnen het plangebied zijn diverse archeologische dubbelbestemmingen van toepassing. Zo gelden voor delen van het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1' en 'Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3'. Daarnaast is ook een klein gedeelte van het plangebied voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied' ter bescherming van een archeologisch monumententerrein (AMK-terrein).



Uitsnede geldend bestemmingsplan met de ligging van het plangebied.

1.5 Leeswijzer

In voorliggende toelichting wordt na dit inleidende hoofdstuk in Hoofdstuk 2 het plangebied beschreven, waarna in Hoofdstuk 3 het planvoornemen wordt toegelicht. Vervolgens wordt in Hoofdstuk 4 ingegaan op het beleid van de verschillende overheden dat van toepassing is. In Hoofdstuk 5 worden de effecten van het voornemen op de relevante milieu- en omgevingsaspecten getoetst. In Hoofdstuk 6 is de juridische toelichting beschreven. Ten slotte komt in Hoofdstuk 7 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan de orde.

Hoofdstuk 2 Plangebied

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Het landschap van de gemeente Buren is voor en belangrijk deel gevormd door rivieren (Rijn, Waal, Linge). Als gevolg van stroming van het rivierwater zijn aan beide zijden van de rivier de oeverwallen ontstaan. De oeverwallen langs de rivieren zijn hoger en droger gelegen en kregen een karakteristiek kleinschalig en besloten karakter met afwisseling van fruitgaarden, laanbeplanting, bosschages en landgoederen. Verder van de rivier af liggen de komkleigebieden, die een veel opener karakter kennen.

Tot het moment dat gestart werd met de aanleg van kades en dijken waren bewoning en landbouwkundig gebruik slechts in beperkte mate mogelijk. Van een regionaal georganiseerd dijk- en waterschapsbeheer en van een gesloten dijkring was echter nog geen sprake. Later is de doorgaande bedijking aangelegd over de hoger gelegen delen van de oeverwallen.

De uiterwaarden zijn door het risico van overstromingen slechts geschikt voor een agrarisch gebruik als wei- of hooiland. Bewoning in de uiterwaarden is beperkt tot enkele, op huisterpen gebouwde boerderijen. Daarnaast zijn op diverse plekken in de uiterwaarden steenfabrieksterreinen in de loop der tijd ontstaan. De hoogwatervrij terpen van deze fabrieken zijn nog steeds te zien. Geschikte grondstof werd gevonden in de hoog opgeslibde uiterwaarden, die over grote oppervlakten werden afgeticheld. Steenovens en tichelgaten bepaalden omstreds 1900 het beeld van vrijwel alle Neder-Betuwse uiterwaarden.

Sinds de jaren '70 is de Neder-Betuwe aan het verstedelijken. Nieuwe infrastructuur, zoals de A15, maken het gebied goed bereikbaar. Verspreid over het landelijk gebied ontstaan allerlei functies, van agrarisch, niet-agrarische activiteiten tot recratieve voorzieningen.

2.2 Omgeving van het plangebied

Het plangebied ligt tussen de dorpen Kerk-Avezaath en Erichem, in het buitengebied van de gemeente Buren en maakt onderdeel uit van het buurtschap Lutterveld. De weg Lutterveld is een buitenweg in het agrarisch landschap waaraan diverse agrarische bedrijven worden afgewisseld met woningen op diepe percelen. In groter verband maakt de weg en de planlocatie deel uit van de stroomrug die van Zoelen naar Buren loopt. Het omliggende langschap wordt voornamelijk gebruikt voor fruitteelt en akkerbouw. Ten westen van de planlocatie, aan de Erichemseweg, ligt een recreatiegebied met camping.



Ligging van het plangebied (luchtfoto Google Maps)

2.3 Huidige situatie

De locatie Lutterveld 2a is een landgoedlocatie in het buitengebied van Erichem. Het landgoed is circa 14,5 ha groot en biedt plaats voor een gemengd functiegebruik, waaronder grondgebonden agrarisch gebruik, landschapsontwikkeling en wonen. Het landgoed is de hoofdvestiging van het pompoenenbedrijf 'Landgoed De Terp'.

Het pompoenenbedrijf 'Landgoed De Terp' betreft een gemengd agrarisch bedrijf waarvan de bedrijfsactiviteiten voornamelijk bestaan uit akkerbouw in de vorm van pompoenteelt en de verwerking daarvan. De bedrijfsactiviteiten van het bedrijf bestaan uit het verbouwen, verwerken, wassen, sorteren en verpakken van biologische pompoenen. Bij het verwerken en sorteren is behoefte aan een grote hoeveelheid fustmateriaal, bestaande uit grote kuubskisten om pompoenen in te vervoeren.

De agrarische bedrijfslocatie is voorzien van enkele bedrijfsgebouwen en een bedrijfswoning. De bedrijfsbebouwing binnen het bouwvlak van het agrarisch bedrijf bestaan uit loodsen voor met name de verwerking van pompoenen (1). Daarnaast zijn loodsen aanwezig voor (2) de opslag van pompoenen, (3) de opslag van fustmateriaal en (4) de opslag van materieel voor het bewerken van de agrarische gronden.

De agrarische bedrijfslocatie op het landgoed bestaat uit een bouwvlak van 12.232 m^2 en omliggende gronden. De bedrijfsbebouwing is landschappelijk goed ingepast. De bomenrijen zorgen ervoor dat de bedrijfsbebouwing vanaf de openbare weg nauwelijks zichtbaar is.

De duurzame bedrijfsvoering komt sterk naar voren op de bedrijfslocatie. Zo zijn de daken van de bedrijfsgebouwen voorzien van zonnepanelen en is er een waterberging gelegen aan de achterzijde van het plangebied. Door de aanwezigheid van deze waterberging kunnen de pompoenen worden afgespoeld met hemelwater. De biologische teeltmethode draagt bij aan een gezonde toekomst voor mens en milieu.

De afzetmarkt voor pompoenen is in de afgelopen jaren flink gegroeid. Daarom heeft het bedrijf een sterke groei doorgemaakt. De noordelijke loods is recentelijk vernieuwd en verbouwd en in 2019 is een nieuwe loods opgericht binnen het bestaande bouwvlak. De markt voor pompoenen is veranderd, waardoor er het gehele jaar vraag is naar de producten van Landgoed De Terp. Deze veranderende markt heeft ervoor gezorgd dat de behoefte aan opslag van pompoenen en opslag van lege kuubskisten groter is geworden. Vanwege de toenemende vraag aan opslag van producten is op het terrein ook een grote hoeveelheid fust aanwezig in de vorm van houten kuubskisten. Als gevolg van ruimtegebrek in de bedrijfshallen worden kuubskratten

moemnteel aan de achterzijde van de bedrijfsgebouwen opgestapeld.

Concreet bestaat de planlocatie in de huidige situatie uit een landgoed van ca. 14,5 ha met daarbinnen:

- een agrarische bedrijfslocatie van 12.232 m^2 voor pompoenenteelt en -verwerking, bestaande uit:
  1. circa 6.100 m^2 bedrijfsgebouwen
     a. Bedrijfsgebouw 1 (1970) met een oppervlakte van ca 1.400 m^2;
     b. Bedrijfsgebouw 2 (1975) met een oppervlakte van ca. 1.500 m^2;
     c. Bedrijfsgebouw 3 (2016) met een oppervlakte van ca. 1.700 m^2;
     d. Bedrijfsgebouw 4 (2019) met een oppervlakte van ca. 1.500 m^2;
  2. bijbehorende ontsluiting en verhardingen;
  3. een bedrijfswoning;
- een bouwvlak voor de oprichting van een nieuwe landgoedwoning;
- omliggende landgoedgronden met landschappelijke en natuurlijke waarden, waarbinnen gemengd functiegebruik plaatsvindt:
  1. grondgebonden agrarische productie;
  2. landschapsontwikkeling in de vorm van broekbossen, conform het landschapsplan dat als bijlage onderdeel uitmaakt van het geldend bestemmingsplan;
  3. extensief dagrecreatief medegebruik.

Hoofdstuk 3 Planvoornemen

3.1 Beschrijving planontwikkeling

De ontwikkelingen van het bedrijf hebben ervoor gezorgd dat de bestaande bedrijfshallen niet meer genoeg ruimte bieden voor de huidige bedrijfsactiviteiten. De sterke groei heeft ervoor gezorgd dat de houten kuubskisten buiten moeten worden opgestapeld aan de achterzijde van de bedrijfsgebouwen. Buitenopslag van de kisten is niet onderhoudsvriendelijk en vanuit hygiënisch oogpunt (voedselveiligheid) niet wenselijk. De initiatiefnemer heeft daarom het voornemen om een nieuwe bedrijfsloods te bouwen aan de achterzijde van het bedrijf. De nieuwe loods biedt de ruimte om de kuubkisten binnen op te slaan.

Het beoogde plan is de realisatie van een nieuwe loods en bijbehorende verharding aan de noordoostkant van het bestaande agrarische bouwvlak. De bedrijfshal is bedoeld voor de opslag van de kuubskratten en heeft een bedrijfsvloeroppervlak van ca. 1.500 m^2. Het bestaande bouwvlak biedt niet genoeg ruimte voor de realisatie van de nieuwe loods.

Inclusief de aanleg van verharding maakt het planvoornemen een ontwikkeling mogelijk van meer dan 1.500 m^2, wat niet mogelijk is volgens het vigerend bestemmingsplan (Buitengebied, zesde herziening, 10.2.2a). Echter, bij het volledig verharden van de totale uitbreiding van het bouwvlak (4359 m^2), is het bebouwingspercentage op het totale bouwvlak nog steeds lager (46%) dan het maximaal toegestane bebouwingspercentage mogelijk gemaakt door het bestemmingsplan (50%).

De locatie is momenteel al voorzien van een goede landschappelijke inpassing. De nieuwe bedrijfshal wordt opgericht op een locatie die vanaf de openbare weg al aan het zicht onttrokken is. Daarmee past de bedrijfshal in haar omgeving en is extra inpassing niet noodzakelijk. De bestaande landschappelijke inpassing blijft conform het geldend bestemmingsplan geborgd in de regels.

Concreet bestaat de ontwikkeling uit:

- Uitbreiding van het bestaande bouwvlak met 2.768 m^2 bouwvlak tot een totaal van 15.000 m^2 (1,5 ha) ten behoeve van:
  1. Het oprichten van een nieuwe bedrijfshal van ca. 1.500 m^2 voor de opslag van kuubskisten;
  2. het aanbrengen van bijbehorende verhardingen rondom de loods;
  3. gebruik makend van de bestaande landschappelijke inpassing.



Impressie van de nieuwe loods (Jan Bakers Architecten)

3.2 Agrarische beoordeling

Naar aanleiding van het verzoek van initiatiefnemer tot herziening van het bestemmingsplan, heeft de gemeente Buren een agrarische beoordeling laten uitvoeren door een onafhankelijke beoordelingscommissie. Het doel van deze beoordeling is het verkrijgen van inzicht in de bedrijfssituatie en toekomstbestendigheid van het bedrijf. De beoordelingscommissie beoordeelt of de bedrijfsuitbreiding vanuit een bedrijfseconomisch perspectief goed is onderbouwd.

De Stichting Advisering Agrarische Bouwplannen (S/A/A/B) heeft op 19 oktober 2020 een positief advies afgegeven voor de vergroting van het bouwvlak tot 1,5 ha (kenmerk: 0009764vbp20). De continuïteit van de onderneming is voldoende verzekerd. De adviescommissie geeft in haar beoordeling aan dat de droge opslag van houten kisten een positieve ontwikkeling is om het bedrijf naar de toekomst toe bedrijfseconomisch gezond te houden. Vanuit landbouwkundig oogpunt kan de gewenste uitbreiding als noodzakelijk worden gezien voor de agrarische bedrijfsvoering.

3.3 Afwijking van geldend bestemmingsplan

De geldende juridisch-planologische situatie van het plangebied is vastgelegd in het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, zesde herziening'. In het geldend bestemmingsplan zijn de gronden die voorzien zijn voor het bouwen van een nieuwe bedrijfshal bestemd als 'Gemengd - Landgoed' zonder bouwvlak.

Aangezien de gronden die zijn voorzien voor de nieuwe loods buiten het bestaande bouwvlak liggen en binnen het bestaande bouwvlak geen ruimte meer is voor het plaatsen van een dergelijke loods, past de voorgenomen ontwikkeling niet binnen het geldend bestemingsplan. Om het planvoornemen mogelijk te maken dient het bestemmingsplan te worden herzien.

Hoofdstuk 4 Beleid

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld en in werking getreden. De SVIR vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving en vervangt enkele ruimtelijke doelen en uitspraken uit andere documenten. In deze visie schetst het Rijk de ambities tot 2040 en de doelen, belangen en opgaven tot 2028. Daarmee moet Nederland concurrerend, bereikbaar en veilig worden.

Anders dan in de Nota Ruimte gaat de structuurvisie uit van het adagium 'decentraal, tenzij'. Het rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen van mensen. Bij het beheren en ontwikkelen van natuur krijgen boeren en particulieren in het landelijk gebied een grotere rol.

Deze ontwikkeling is niet gelegen in of nabij een gebied waarin het Rijk een nationaal belang heeft aangewezen. Daarom heeft de SVIR geen consequenties voor voorliggend plan.

4.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), ook wel bekend als de AMvB Ruimte, zijn 13 nationale belangen opgenomen die juridische borging vereisen met het oog op een goede ruimtelijke ordening.

Het Barro is op 30 december 2011 deels in werking getreden en met enkele onderwerpen aangevuld per 1 oktober 2012. Het besluit is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Dit betreft onder meer het Nationale Natuurnetwerk (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Deze ontwikkeling is niet gelegen in of nabij een gebied waarin het Rijk een ander nationaal belang heeft aangewezen. Daarom heeft het Barro geen consequenties voor het voorliggend plangebied.

4.1.3 Bro; ladder voor duurzame verstedelijking

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is per 1 oktober 2012 op onderdelen gewijzigd. In artikel 3.1.6 van het Bro is de 'ladder duurzame verstedelijking' opgenomen. Deze ladder stelt eisen aan de onderbouwing in bestemmingsplannen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken.

De ladder voor duurzame verstedelijking richt zich op substantiële veranderingen en bouwplannen, die qua aard en omvang zodanig zijn, dat voor mogelijke leegstand elders gevreesd zou kunnen worden. Het doel is om overbodige bouwplannen (kantoren, woningen) te voorkomen en hergebruik te stimuleren.

Per 1 juli 2017 zijn een aantal wijzigingen op de eerdere ladder van kracht geworden. Op basis van deze gewijzigde tekst geldt in het geval dat het bestemmingsplan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dat de toelichting een beschrijving dient te bevatten van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling.

Indien de nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient de toelichting, aanvullend op de beschrijving van de behoefte tevens een motivering te bevatten waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte kan worden voorzien. Daarbij kunnen de beschikbaarheid en geschiktheid van de ontwikkelingsmogelijkheden in bestaand stedelijk gebied een rol spelen.

De voorliggende ontwikkeling betreft de uitbreiding van een agrarisch bedrijf, waardoor geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Een nadere motivering duurzame verstedelijking is daarom niet noodzakelijk.

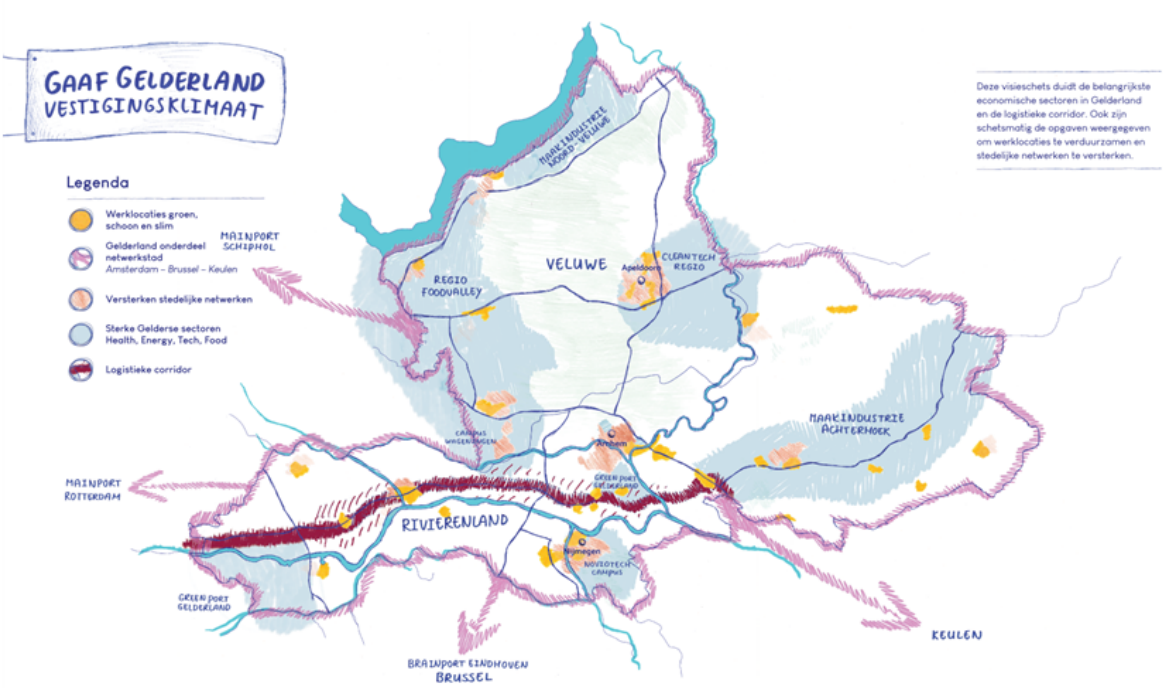
4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 hebben de Provinciale Staten de nieuwe omgevingsvisie van de provincie Gelderland vastgesteld. De omgevingsvisie Gaaf Gelderland is een structuurplan van de provincie Gelderland, met als doel een gaaf Gelderland te behouden en te ontwikkelen voor de toekomst. Daarbij staat een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

In de omgevingsvisie is een zevental ambities opgenomen. Deze omvatten, in grote lijnen, de volgende onderwerpen:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam;
- Klimaatadaptatie: omgaan met veranderend weer;
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen;
- Biodiversiteit: werken met de natuur;
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden;
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio;
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.



Visieschets Omgevingsvisie Gaaf Gelderland: Vestigingsklimaat

Gelderland heeft een unieke ligging op de oostwest-as en de noordzuid-as van ons land; een strategische en aantrekkelijke positie te midden van andere sterke regio's. Juist door de bijzonder kwaliteiten en veelzijdigheid van Gelderland kan zij zich verder ontwikkelen als ideale vestigingsplek en uitvalslocatie om te werken en te wonen. Met de brede blik op de leefomgeving geeft de provincie een krachtige impuls aan de

regionale economie en arbeidsmarkt. Het streven is een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat.

Het planvoornemen betreft de realisatie van een bedrijfshal voor de opslag van kuubskratten, om een optimale werklocatie te creëren voor het biologische pompoenbedrijf. Ter behoud van de kuubskratten is het noodzakelijk dat deze droog opslagen kunnen worden. Op deze manier wordt de werklocatie op een duurzame manier ingericht.

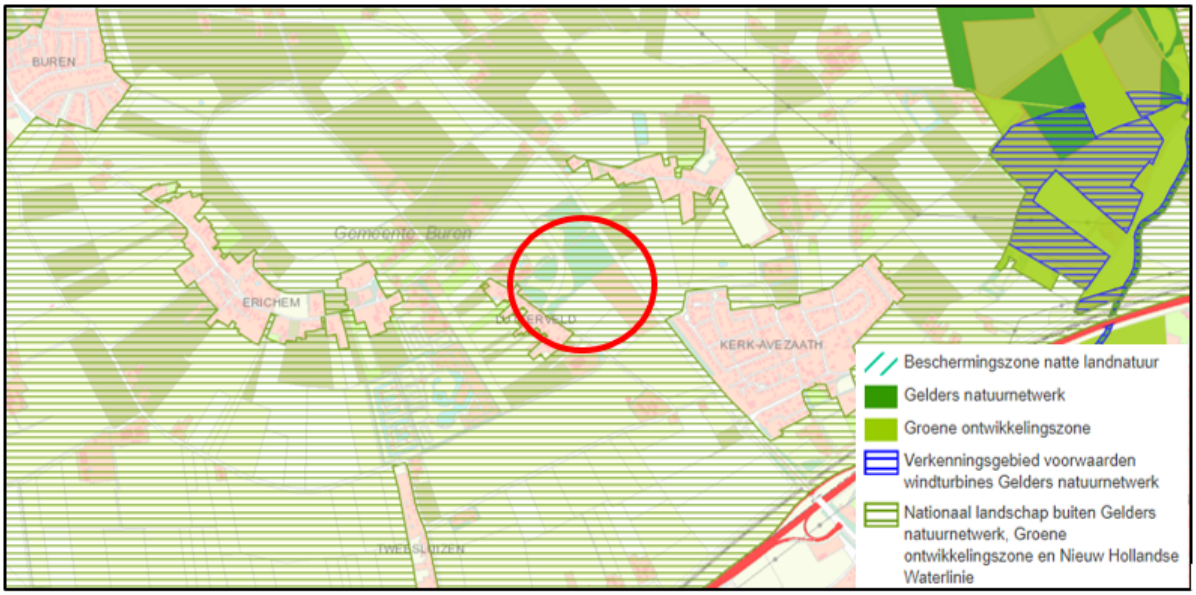
Het voornemen past binnen de uitgangspunten van de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

4.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening Gelderland is vastgesteld door Provinciale Staten op 24 september 2014 en in werking getreden op 18 oktober 2014. De Omgevingsverordening is voor het laatst geactualiseerd op 19 december 2018. Voorliggende ontwikkeling zal moeten voldoen aan de regels in de Omgevingsverordening.

De Omgevingsverordening richt zich op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en bodem. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. Het planvoornemen zal moeten voldoen aan de regels in de Omgevingsverordening.

Het plangebied in voorliggend bestemmingsplan is gesitueerd binnen een Nationaal Landschap en een Intrekgebied, maar buiten de Romeinse Limes, de Groene Ontwikkelingszone (GO), het Gelderse natuurnetwerk (GNN) en de Hollandse Waterlinie.



Uitsnede Ontwerp-omgevingsvisie Gaaf Gelderland themakaart: Natuur en Landschap

Regels Landbouw

Afdeling 2.4 Veehouderij bevat instructieregels voor de omgang bij nieuwvestiging van grondgebonden en niet-grondgebonden veehouderijbedrijven en -takken in bestemmingsplannen. Uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven en -takken kan alleen als de aanvrager extra maatregelen ('plusmaatregelen') neemt op het gebied van dierwelzijn, landschappelijke inpassen en milieu.

Het voorliggende bestemmingsplan betreft geen nieuwvestiging van een veehouderij of uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij. De regels in afdeling 2.4 vormen daarom geen belemmering voor het planvoornemen.

Regels Natuur en Landschap

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke gebieden als uit verbindingszones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden. In Gelderland bestaat het NNN uit het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene ontwikkelingszone (GO). Het plangebied ligt niet binnen het GNN of GO.

Het Nationaal landschap betreft een gebied met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten, en in samenhang daarmee bijzonder natuurlijke en recreateive kwaliteiten.

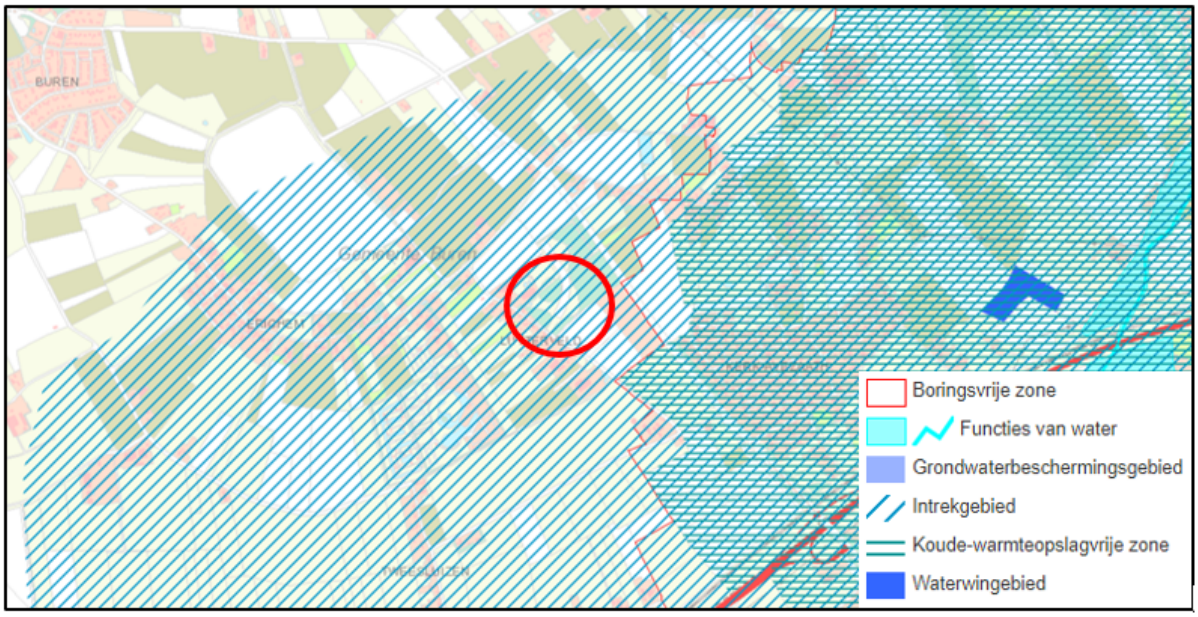
Artikel 2.56 (ontwikkeling in Nationaal landschap)

1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een 'Nationaal landschap' maar buiten de Groene ontwikkelingszone, het Gelders natuurnetwerk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan alleen bestemmingen mogelijk die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap, bedoeld als 'Kernkwaliteiten Nationale Landschappen', niet aantasten.
2. In afwijking van het eerste lid zijn activiteiten die deze kernkwaliteiten aantasten alleen mogelijk als:
   a. er geen reële alternatieven zijn;
   b. er sprake is van redenen van groot openbaar belang;
   c. compenserende maatregelen plaatsvinden ter waarborging van de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het 'Gelders natuurnetwerk' en de 'Groene ontwikkelingszone' maar is wel gelegen binnen een Nationaal landschap. De planontwikkeling die met het voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, leidt niet tot een aantasting van het Nationaal landschap. De nieuwe loods wordt opgericht op een locatie die is onttrokken aan het zicht, door middel van een bestaande gedegen landschappelijke inpassing. De instandhouding van deze inpassing is vastgelegd in de regels van het bestemmingsplan. Er hoeven geen nadere maatregelen te worden getroffen en er vindt geen aantasting van de kernkwaliteiten plaats.

Regels Water en Milieu

De Wet milieubeheer bepaalt dat in de provinciale milieuverordening regels worden opgenomen ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden. Het gaat om 'Waterwingebieden', 'Grondwaterbeschermingsgebieden', 'Koude-warmteopslagvrije zones', 'Boringsvrije zones' en 'Intrekgebieden'. De grenzen van de gebieden en zones zijn aagegeven op de kaart 'Regels Water en Milieu'. Deze kaart maakt deel uit van deze verordening en is juridisch bindend.



Uitsnede Ontwerp-omgevingsvisie Gaaf Gelderland themakaart: Water en Milieu

De planlocatie ligt binnen een intrekgebied. Het is verboden in een intrekgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten ten behoeve van de winingen van fossiele energie. Voorliggend bestemmingsplan betreft geen winning van fossiel energie.

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het planvoornemen past binnen de Omgevingsverordening Gelderland

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Structuurvisie Buren 2009-2019

De Structuurvisie Buren 2009-2019 (vastgesteld, 27 oktober 2009) bevat de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2019. De structuurvisie bevat voor iedere kern kenmerken die waardevol zijn en behouden moeten worden. Ook zijn per kern de bijzondere kwaliteiten van het omliggende buitengebied aangeduid, waaronder waardevolle gebieden, landschappelijke grenzen, bufferzones, waardevolle landschapselementen, kenmerkende kleinschaligheid en waardevolle ruimtelijke relaties. De structuurvisie vormt een leidraad voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven.

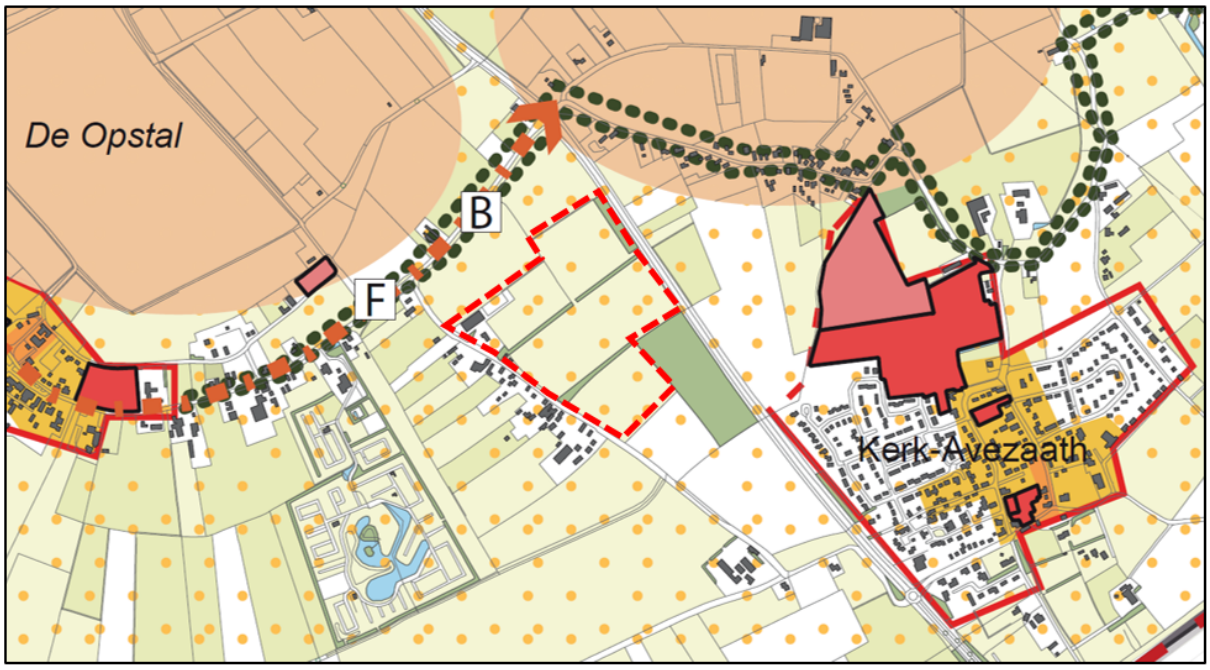
De gemeente Buren valt te typeren als een landelijke gemeente, met kleinere, landelijke kernen en een omvangrijk buitengebied met landbouw- en natuurgebieden. De gemeente kent weinig verstedelijking, waardoor kwaliteiten als rust, ruimte en een schoon milieu nog ruimschoots aanwezig zijn. Het ruimtelijk beleid van de gemeente is erop gericht deze kwaliteiten te behouden en verder uit te bouwen, zodanig dat deze kwaliteiten bepalend worden voor het imago van de gemeente.

Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij de karakteristieken van het landschap en respect te tonen naar het cultuurhistorisch verleden.

De gemeente streeft naar verbreding van het economisch draagvlak en het beleid in het buitengebied. Lokale bedrijven moeten de ruimte krijgen voor ontwikkeling, waarbij er ruimte moet worden geboden door intensief ruimtegebruik. Daarnaast ligt het plangebied in een zone die wordt aangeduid als een ontwikkelingszone voor cultuur en recreatie.

Het faciliteren van een grondgebonden bedrijf als onderdeel van een landgoed is daarmee een passende ontwikkeling binnen het agrarisch productielandschap van de gemeente Buren. Het landgoed draagt bij aan

de ontwikkeling van recreatief medegebruik van het gebied.



Uitsnede structuurvisie Buren 2009-2019

Het initiatief heeft betrekking op de bouw van een bedrijfshal aan de achterzijde van de bestaande bedrijfsgebouwen waarvoor het agrarisch bouwvlak wordt vergroot. Voorliggende plan past binnen het landschappelijk beleid van de gemeente Buren waarbij (economische) ontwikkelingen in de agrarische sector gestimuleerd worden. Ook wordt met de beoogde ontwikkeling het open karakter van de omgeving niet aangetast.

4.3.2 Structuurvisie Landschapsontwikkelingsplan

Dit betreft een nadere uitwerking van de Structuurvisie Buren 2009-2019. Het landschapsontwikkelingsplan (vastgesteld 30 oktober 2012) biedt instrumenten en houvast om ontwikkelingen in het landschap in de gewenste richting te begeleiden. In dit plan beschrijft de gemeente Buren wat ze in het landschap willen versterken en hoe ze dit willen doen. De structuurvisie bestaat uit een visiedeel, een uitvoeringsprogramma met (voorbeeld)projecten alsmede vier praktische werkboeken voor vier verschillende landschappen en een aanvullende beleidsnotitie over de landschapsversterkingszones zoals die zijn aangegeven in de Structuurvisie.

Binnen de gemeente Buren zijn op basis van de historie én het huidige gebruik vier verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen:

1. Buren's historische rivierenlandschap met zes dubbellintdorpen op smalle stroomruggen en het stadje Buren aan de Korne, met een afwisseling van burgerlijk verpozen en grootschalig boeren;
2. Rijswijk's weidse rivierenlandschap van de binnen- en buitendijkse agrarische polders in en om het Rijswijkse Veld waar verhalen over de verdwenen en verschenen rivieren te lezen zijn;
3. Maurik's dynamische rivierenlandschap van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden - dijk - oeverwal (met Maurik) – komgebied het Broek en het Hornixveld - ontgrondende oeverwal langs de Linge;
4. Lienden's lommerrijke rivierenlandschap met lintbebouwing op het brede stroomruggencomplex van Lienden- Ommeren- Ingen tegenover de Utrechtse Heuvelrug - met de uiterwaarden van de Nederrijn en de Marspolder in het noorden en de dorpspolders van Aalst, Meerten, Ommeren en Ingen in het zuiden.

De vier verschillende landschapsensemble zijn vervolgens geconcretiseerd en nader uitgewerkt in 27 deelgebieden waarbij de kernkwaliteiten van het Nationaal landschap steeds op maat wordt uitgewerkt. De planlocatie maakt onderdeel uit van Buren's historische rivierenlandschap en is gelegen in deelgebied 5, 'Stroomrug van Erichem en kerk Avezaath'.

Buiten de dorpen zijn de stroomruggen in de eerste plaats productieve grond voor fruitteelt en akkerbouw. Tussen die bedrijven door kunnen vanuit de dorpen langs kavelranden cultuurhistorische plekken en relicten worden ontsloten. Hiertoe kunnen grondeigenaren op vrijwillige basis als groene dienst nutsboompaden, kromakkerranden of doornenroossingels met een pad erlangs aanleggen en (laten) beheren.

De escomplexen dienen uiteraard open gehouden te worden, om de beroemde kromakkers zichtbaar en beleefbaar te houden. Waar nodig dienen hiertoe nieuwe doorgaande paden aangelegd te worden. Dit bijzondere gebied verdient aandacht voor zijn cultuurhistorie, niet alleen als toeristisch-recreatief kapitaal, maar ook bij ontwikkelingn er omheen.

Het voornemen om binnen het betreffende plangebied een nieuw bedrijfsgebouw te realiseren vormt geen belemmering bij het open houden van de escomplexen om de beroemde kromakkers zichtbaar en beleefbaar te houden. Het bedrijfsgebouw wordt opgericht op een locatie, die reeds aan het zicht onttrokken is. Daarmee past het voornemen binnen het landschapsontwikkelingsplan van de gemeente Buren.

Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten

5.1 Bedrijven- en milieuzonering

Vanuit het aspect 'goede ruimtelijke ordening' dient voldoende ruimtelijke scheiding te zijn tussen hinderveroorzakende (o.a. bedrijven) en hindergevoelige functies (waaronder woningen). Hiervoor worden de afstanden uit de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' als maatgevend beschouwd. Bovenstaande moet op twee manieren getoetst worden. Enerzijds wordt er gekeken of het perceel zelf veroorzaker is van hinder en anderzijds wordt bekeken of het perceel kwetsbaar is voor hinder.

Het planvoornemen voorziet niet in het toevoegen van een nieuw hindergevoelig object. Hinderveroorzakende functies in de omgeving van het plangebied hoeven daarom niet te worden beschouwd.

Wel is er sprake van het vergroten van een bouwvlak waar bedrijfsactiviteiten kunnen plaatsvinden. Het betreft de uitbreiding van een bestaand bedrijf aan de achterzijde, waarbij een bedrijfsgebouw wordt toegevoegd voor de opslag van fustmateriaal. Er liggen enkele woningen langs de Lutterweg op korte afstand van het plangebied, maar het bedrijf komt niet dichter naar deze woningen en de bedrijfsactiviteiten worden aan deze zijde van het plangebie niet geïntensiveerd.

Het pompoenenbedrijf kan op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' worden ingedeeld in de categorie 'Akkerbouw en fruitteelt (bedrijfsgebouwen)' met een richtafstand van 30 m voor geluid en 10 m voor geur, stof en gevaar. De woningen in de omgeving liggen allen op meer dan 100 m afstand van de beoogde bedrijfsuitbreiding. Daarmee kan worden gesteld dat in het kader van hinderveroorzaking binnen het plangebied sprake is van voldoende functiescheiding tussen de omliggende gevoelige objecten en de locatie van de nieuwe bedrijfsactiviteiten.

Het plan leidt niet tot beperkingen voor omliggende functies. Ook vormen omliggende functies geen belemmering voor het plan. Gelet op vorenstaande vormt het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmering voor het planvoornemen.

5.2 Bodem

Indien sprake is van een planologische functiewijziging, dient te worden bezien of de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse geschikt is voor het voorgenomen gebruik. Er is geen sprake van een planologische functiewijziging; wel wordt het gebruik met het aanwijzen van een groter bouwvlak geïntensiveerd. Om aan te tonen dat het plangebied geschikt is voor het uitoefenen van een agrarisch bedrijf, is door NIPA Milieutechniek B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (rapportnr. N203849.004/KVV, d.d. 17 december 2020). Het onderzoek is als Bijlage 1 toegevoegd aan de toelichting. Hieronder zijn de conclusies van het onderzoek weergegeven.

Uit de resultaten van het verkennend bodemonderzoek blijkt dat zowel de vaste bodem als het grondwater niet (noemenswaardig) verontreinigd zijn met de onderzochte parameters.

Eventueel vrijkomende grond mag op de locatie worden hergebruikt. Indien grond van de locatie afgevoerd dient te worden, is de Regeling bodemkwaliteit van toepassing:

- Op basis van dit rapport is de grond binnen het gebied van dezelfde bodemkwaliteitskaart herbruikbaar;
- Vrijkomende grond die elders wordt hergebruikt, dient voorafgaand aan de toepassing als een partij gekeurd te worden conform het BRL SIKB 1000 VKB protocol 1001;
- Afvoer van de vrijkomende grond naar een erkende grondbank of verwerker is op basis van dit rapport eveneens mogelijk.

Voor de afvoer van de grond naar elders zal een aanvullend onderzoek naar het voorkomen van PFAS noodzakelijk kunnen zijn.

Na uitvoering van het verkennend bodemonderzoek is, in verband met het voormalig gebruik als boomgaard, door NIPA Milieutechniek B.V. een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van organochloorbestrijdingsmiddelen in de bovengrond (rapportnr. N203849.001.002/KVV, d.d. 21 mei 2021). Het onderzoek is als Bijlage 2 toegevoegd aan de toelichting. Uit de resultaten blijkt dat op de onderzoekslocatie licht verhoogde gehaltes aan organocloorverbindingen zijn aangetoond. Gezien de toetsingsresultaten kan worden geconcludeerd dat het een relatief homogeen verdeelde verontreiniging betreft. De licht verhoogde gehalten geven geen aanleiding om andere aanbevelingen te noemen dan in de rapportage bij het verkennend bodemonderzoek reeds genoemd.

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de bodemkwaliteit geen belemmering vormt voor het vergroten van het agrarisch bouwvlak. Het aspect bodem heeft daarom geen gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het voorliggend bestemmingsplan.

5.3 Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op locaties waar een ongeval met gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden, waardoor perosnen die geen directe relatie hebben tot de risicovolle activiteit zouden kunnen komen te overlijden. Bij een ruimtelijke besluit voor het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten moet worden getoetst aan risiconormen en veiligheidsafstanden. Dit is met name relevant op korte afstand van risicobronnen. Indien een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten binnen het invloedsgeibed van een belangrijke risicobron, moet ook het groepsrisico worden verantwoord. Bovendien is het van belang om af te wegen in hoeverre nieuwe risicobronnen binnen een plangebied worden toegestaan.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet voor externe veiligheid worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van specifieke risicovolle inrichtingen, relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of relevante buisleidingen. Toetsingskaders zijn het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi), het "Besluit externe veiligheid transportroutes" (Bevt) en het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb). Daarnaast zijn in het Vuurwerksbesluit en het Activiteitenbesluit milieubeheer veiligheidsafstanden genoemd die rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting, moeten worden aangehouden.

Het nieuwe bedrijfsgebouw wordt ingezet voor de opslag van fustmateriaal. Er is geen toename in het aantal personen dat verblijft binnen het plangebied. Bovendien vormt de bedrijfslocatie in de huidige en de toekomstige situatie geen bron van risico voor de omgeving. Daarmee kan een nadere beoordeling van externe veiligheid en een inventarisatie van risicobronnen in de omgeving achterwege blijven.

Het aspect externe veiligheid levert hiermee geen belemmering op voor het planvoornemen.

5.4 Geluid

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient op basis van de Wet geluidshinder (Wgh) te worden onderozcht of sprake is van geluidsoverlast, in het bijzonder in verband met verkeer, spoor of bedrijven. In de Wet geluidhinder is bepaald dat ten aanzien van zogenoemde 'geluidgevoelige objecten' wettelijke eisen gelden ten aanzien van de maximale geluidsbelasting.

Het planvoornemen voorziet niet in het toevoegen van nieuwe geluidsgevoelige objecten in het plangebied. Het planvoornemen maakt nieuwe bedrijfsactiviteiten mogelijk aan de noordoostkant van het bedrijf. Het gaat met name om interne logistieke verplaatsingen van kuubskisten tussen de verwerkingsloodsen en de opslagloodsen, die worden uitgevoerd met vorkheftrucks. Binnen de richtafstand van de voorziene uitbreiding liggen geen geluidgevoelige objecten. Een toetsing in het kader van industrielawaai is daarom niet noodzakelijk. Bovendien worden met de uitbreiding bedrijfsactiviteiten gefaciliteerd die momenteel al in de buitenlucht plaatsvinden.

Op basis van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het aspect geluid geen belemmering vormt voor het planvoornemen.

5.5 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. Met de Wet geurhinder en veehouderij geldt één toetsingskader voor vergunningplichtige veehouderijen in de hele gemeente. Voor niet vergunningplichtige veehouderijen en overige agrarische niet vergunningplichtige bedrijven is het Activiteitenbesluit het toetsingskader.

De Wet geurhinder en veehouderij bevat normen en afstanden die bedrijven moeten aanhouden ten opzichte van geurgevoelige objecten. Daarnaast geeft de Wet geurhinder en veehouderij gemeenten de beleidsvrijheid om maatwerk te leveren dat is afgestemd op de ruimtelijke en milieuhygiënische feiten en omstandigheden in een concreet gebied en de gewenste (toekomstige) ruimtelijke inrichting. Ter plaatse van geurgevoelige objecten dient sprake te zijn van een goed woon- en leefklimaat.

Er is geen sprake van de oprichting van een geurgevoelig object of de uitbreiding van bedrijfsactiviteiten met een geuremissie. De bestaande bedrijfswoning vormt een geurgevoelig object, evenals verblijfsruimten waar medewerkers verblijven, waaronder de kantine van het bedrijf. Hierin vinden geen veranderingen plaats. Bovendien bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied geen veehouderijen. De paardenhouderij Lutterveld 28 met 40 dieren ligt op 250 m afstand. Daarvoor geldt een vaste afstand van 50 m. De planlocatie ligt niet binnen deze vaste contour. Vanwege het beperkte aantal veehouderijen in de omgeving kan worden gesteld dat sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Tevens vormt het voornemen geen belemmering voor omliggende bedrijven.

Om deze reden levert het aspect geur geen belemmering op voor het planvoornemen.

5.6 Luchtkwaliteit

In hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer (hierna ook: Wmb), zijn de belangrijkste bepalingen inzake luchtwkaliteit opgenomen. Om deze reden staat dit hoofdstuk ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Het doel van deze titel is om de mensen te beschermen tegen de negatieve gevolgen van luchtverontreidingin op hun gezondheid. In de wet- en regelgeving zijn de richtlijnen uit de Europese regelgeving opgenomen, waarnaa voorgenomen ontwikkelingen dienen te voldoen.

Indien een project aangeduid kan worden als Niet in betekende mate (NIBM) ovrmen de luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid van een bestuursorgaan ex artikel 5.16 Wmb.

In het besluit NIBM (niet in betekenende mate) wordt gesteld dat een project NIBM is wanneer het aannemelijk is dat het een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3%. De 3% grens wordt gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijnstof (PM10) of stikstofdioxide (NO_2). Dit komt overeen met 1,2 microgram/m^3 voor zowel PM10 als NO2. In de regeling NIBM is (onder andere) aangegeven dat een plant tot 1.500 woningen niet in betekenende mate bijdraagt aan de toename van de concentratie fijnstof en stikstofdioxide in de lucht.

Het planvoornemen betreffende de oprichting van een extra bedrijfshal wordt enkel gebruikt voor de opslag van kratten die nu buiten staan. Het planvoornemen voorziet hiermee niet in een toename van verkeersbewegingen van en naar het plangebied. Daarom kan aangenomen worden dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering oplevert voor het planvoornemen.

5.7 Verkeer en parkeren

5.7.1 Verkeer

Het planvoornemen voorziet in de realisatie van een bedrijfshal voor de opslag van kuubskratten. In de huidige situatie worden de kuubkratten op het buitenterrein opgeslagen. Met de ontwikkeling is geen sprake van een intensivering van de bestaande bedrijfsactiviteiten. Er kan verondersteld worden dat ontwikkeling geen nieuwe verkeersbewegingen met zich meebrengt.

De verkeersgeneratie van en naar de bedrijfslocatie in de toekomstige situatie is gelijk aan de verkeersgeneratie in de huidige situatie. Daarom kan worden geconcludeerd dat het aspect verkeer niet leidt tot een belemmering voor het planvoornemen.

5.7.2 Parkeren

Het planvoornemen voorziet in de realisatie van een bedrijfshal voor de opslag van kuubskratten. In de huidige situatie worden de kuubkratten op het buitenterrein opgeslagen. Met de ontwikkeling is geen sprake van een intensivering van de bestaande bedrijfsactiviteiten. Er kan verondersteld worden dat ontwikkeling niet leidt tot een grotere parkeerbehoefte.

In de huidige situatie kan het bedrijf op eigen terrein voorzien in de parkeerbehoefte. Daarom kan worden geconcludeerd dat het aspect parkeren niet leidt tot een belemmering voor het planvoornemen.

5.8 Natuur

Voor de planologische procedure dient te worden vastgelegd dat de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar is binnen de geldende natuurwetgeving. In natuurbescherming wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde gebieden en beschermde soorten.

5.8.1 Beschermde natuurgebieden

Er dient aannemelijk te worden gemaakt dat het plan geen negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van Europees beschermde Natura2000-gebieden en het provinciaal natuurnetwerk (Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone).

Natura2000: Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied ligt op circa 4,7 kilometer afstand ten zuiden van het plangebied en betreft de beschermde uiterwaarden van de Waal bij Tiel (onderdeel van de Rijntakken).

Voor het uitsluiten van negatieve effecten van het planvoornemen op Natura 2000-gebieden is het aspect stikstof van belang. Als een (bouw)project significant negatieve effecten veroorzaakt op stikstofgevoelige habitattypen en soorten in een Natura2000-gebied als gevolg van stikstofemissie of andere effecten is een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist (zie artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming). Om de gevolgen van het voornemen op omliggende Natura2000-gebieden inzichtelijk te maken, is een stikstofonderzoek met AERIUS-berekening uitgevoerd (rapportnr. P202911.008/WSW, d.d. 30 juni 2021). Dit onderzoek is als Bijlage 3 toegevoegd aan de toelichting.

Uit het stikstofonderzoek blijkt dat het planvoornemen niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten ten gevolge van stikstof op de instandhoudingsdoelen van deze Natura 2000-gebieden kunnen dus op basis hiervan uitgesloten worden, waardoor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming niet vereist is. Het is uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden.

Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO): Het dichtstbijzijnde natuurgebied dat beschermd is door het Gelders Natuurnetwerk ligt op circa 1,5 kilometer afstand ten oosten van het plangebied, aan de overzijde van de dorpskern van Kerk-Avezaath. Het planvoornemen leidt niet tot

aantasting van de kernkwaliteiten van het GNN en GO.

5.8.2 Beschermde soorten

De gronden waarop het nieuwe bedrijfsgebouw is voorzien worden momenteel bedrijfsmatig gebruikt. Een gedeelte van de beoogde locatie van de loods is momenteel al verhard. Verder is sprake van onderhouden grasland en de opslag van kuubskisten en bedrijfsmaterieel. De aanwezigheid van beschermde soorten kan op basis daarvan worden uitgesloten.

5.8.3 Conclusie

Uit het bovenstaande kan, voor zowel beschermde gebieden als beschermde soorten, worden opgemaakt dat het aspect natuur geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid het planvoornemen.

5.9 Archeologie

In Europees verband is als wettelijk toetsingskader het zogenaamde 'Verdrag van Malta' tot stand gekomen. Uitgangspunt van dit verdrag is het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk te behouden. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang vanaf het begin meewegen in de besluitvorming.

In de Erfgoedwet is vastgelegd dat Rijk, provincies en gemeenten in ruimtelijke plannen rekening houden met aspect 'archeologie'. De wet beoogt het archeologische erfgoed in hoofdzaak in situ te beschermen.

Om de bescherming op gemeentelijk niveau te borgen heeft de gemeente Buren in 2008 een beleidsadvieskaart opgesteld. Op deze kaart is aangegeven op welke gronden archeologische resten zijn te verwachten. De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart met bijbehorende toelichtende nota is officieel nooit als zelfstandig beleidsdocument vastgesteld door de gemeenteraad. Sinds de oplevering in januari 2008 werkt de gemeente Buren echter geheel volgens dit document.



Uitsnede archeologische beleidskaart met ligging van de planlocatie

Voor de gronden met een hoge archeologische verwachting (groen) geldt dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is voor ingrepen dieper dan 30 cm onder het maaiveld, bij oppervlakten groter dan 1.000 m2 of bij ingrepen binnen 50 m van een AMK-terrein.

Binnen het plangebied zijn verschillende dubbelbestemmingen met betrekking tot archeologie aanwezig. Het gaat om de volgende dubbelbestemmingen:

- 'Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied';
- 'Waarde - Archeologie 3 archeologisch onderzoeksgebied 1';
- 'Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3'.

De dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied' komt overeen met het gemeentelijk archeologisch beleid en regelt de strikte bescherming van AMK-terreinen. De overige archeologische dubbelbestemmingen komen niet overeen met de archeologische beleidskaart. Er is geconstateerd dat het gemeentelijk beleid bij het aanwijzen van deze dubbelbestemmingen in 2016 niet juist is doorvertaald. In het voorliggend bestemmingsplan wordt het archeologisch beleid alsnog op een juiste manier doorvertaald en worden de juiste dubbelbestemmingen aangewezen. De onderzoeksplicht in de zone van 50 m rondom AMK-terreinen is in elke dubbelbestemming verbaal geregeld.

Op basis van het gemeentelijk archeologisch beleid is ter plekke van de uitbreiding van het bouwvlak sprake van een onderzoeksplicht voor bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 1.000 m^2. De bedrijfsloods wordt uitgevoerd met paalfunderingen. De bodemingrepen blijven beperkt tot een zone rondom deze palen (zie ook de impressie van de loods in paragraaf 3.1). De bodemingrepen die dieper reiken dan 30 cm hebben een oppervlakteverstoring kleiner dan 1.000 m^2. Daarmee kan het bouwplan worden uitgevoerd zonder

archeologisch onderzoek en kan worden geconcludeerd dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is.

Wanneer in de toekomst bodemingrepen worden uitgevoerd met een verstoringsoppervlakte groter dan 1.000 m2, dient wel archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Om deze archeologische bescherming te borgen wordt de archeologische dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2' opgenomen.

Op grond van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het aspect archeologie geen belemmering vormt voor het voorliggend bestemmingsplan.

5.10 Cultuurhistorie

Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden. In een bestemmingsplan dient op grond van het Bro artikel 3.1.6 een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, rekening is gehouden. Ook de facetten historische bouwkunde en historische geografie dienen te worden meegenomen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Voor het beoordelen van de cultuurhistorische waarden van het plangebied is de Cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Gelderland geraadpleegd. Binnen het plangebied zijn geen belangrijke cultuurhistorische waarden aanwezig waar rekening gehouden mee dienen te worden in de uitvoering van het planvoornemen.

De locatie is aangewezen als Nsw-landgoed en wordt gekenmerkt door een aantal bospartijen, die worden afgewisseld met open doorzichten in een organische structuur. Het landgoed is in 2016 aangewezen en kent daarom geen historische waarden. De relatief recente bospartijen kennen geen specifieke cultuurhistorische waarden, maar zijn wel van landschappelijke meerwaarde. Er worden geen aanpassingen verricht aan de landschappelijke opzet van het landgoed. Het voornemen leidt bovendien niet tot een verandering van de historische weg- en kavelstructuur en heeft geen gevolgen voor de cultuurhistorische beleving van het landschap.

Het Lutterveld is een historisch bebouwingslint in de vorm van een buurtschap. De oprichting van een nieuwe schuur op het achtererf van het pompoenenbedrijf leidt niet tot een andere beleving van de cultuurhistorische waarde van het buurtschap, mede gelet op het feit dat de nieuwe schuur wordt gerealiseerd achter de bestaande landschappelijke inpassing. De landschappelijke inpassing blijft conform het geldende bestemmingsplan geborgd in de bijlage bij de regels (zie Bijlage 1 bij de regels).

Hiermee levert het aspect cultuurhistorie geen belemmering op voor het planvoornemen.

5.11 Leidingen

Door het plangebied lopen geen boven- en/of ondergrondse leidingen. Er is op dat gebied derhalve geen sprake van bijbehorende (planologische) beschermingszones en/of belangen van derden op dit punt. Het aspect leidingen vormt geen belemmering voor het plan.

5.12 Waterhuishouding

5.12.1 Inleiding

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding.

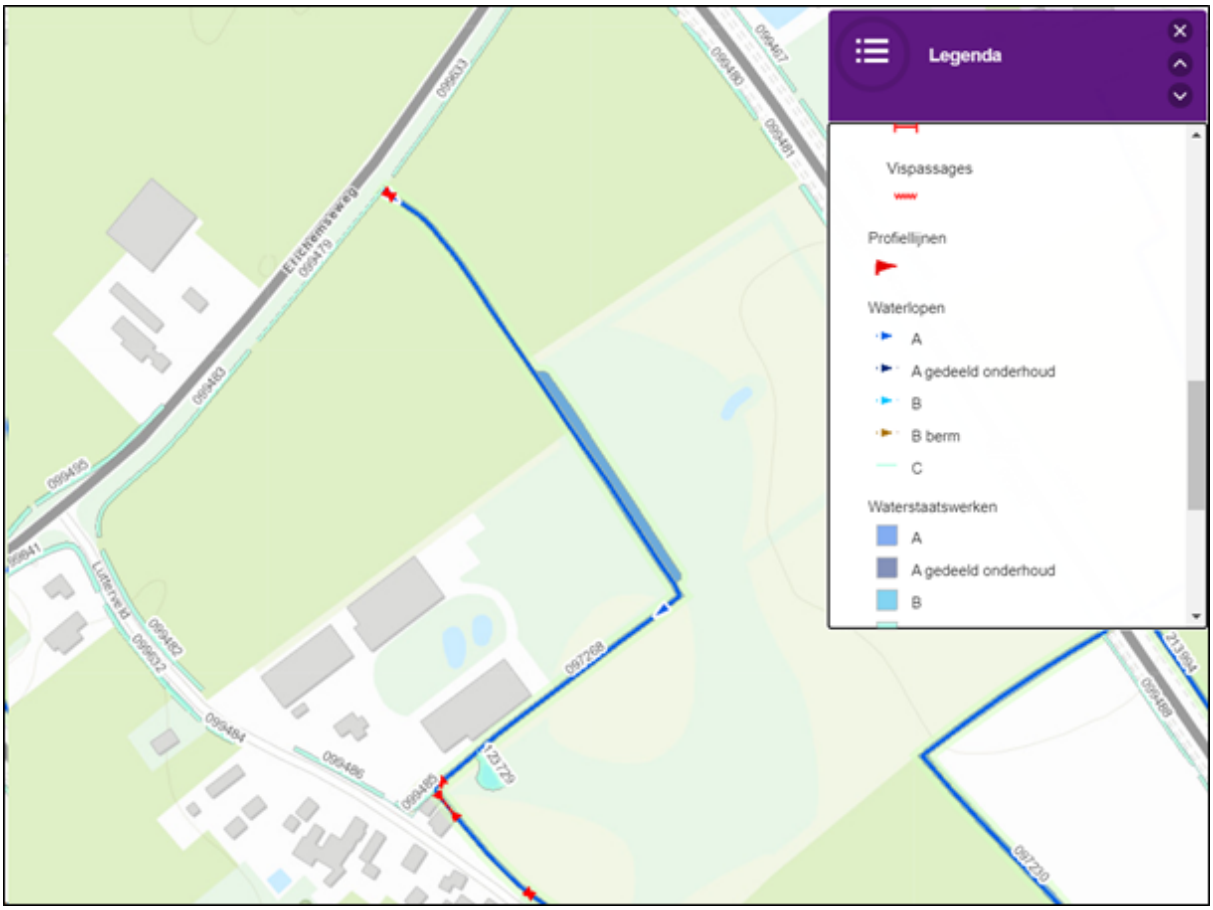
In de waterparagraaf wordt de huidige situatie van de waterhuishouding binnen het plangebied beschreven. De toekomstige situatie van het planvoornemen met betrekking tot de waterhuishouding en de mogelijke gevolgen hiervan worden beschreven en getoetst aan vigerend waterbeleid van het waterschap. Ook wordt een

watertoets uitgevoerd via de Digitale Watertoets (www.dewatertoets.nl) en bijgevoegd.

5.12.2 Huidige situatie waterhuishouding

Bodemopbouw: Het plangebied ligt op een rivierkleigrond zonder minerale eerdlaag (ooivaaggrond, Bodemtype Rd90c). Het bodempakket betreft zware zavel en lichte klei (een bouwvoorzwaarte van 17,5-35%). Het plangebied ligt op een hoogte van circa 4 tot 5 m +NAP (op basis van het AHN).

Oppervlaktewater: Binnen het plangebied is een A-watergang aanwezig. Aan de zuidoostkant van het bouwvlak vormt de watergang de begrenzing van de agrarische bedrijfslocatie. Tussen de agrarische bedrijfslocatie en de straat Lutterveld loopt een C-watergang. De genoemde watergangen zijn allen aangeduid op de legger wateren van het Waterschap Rivierenland (zie onderstaande afbeelding).



Uitsnede situering watergangen op het plangebied (bron: legger Wateren, waterschap Rivierenland)

Hemelwater: Het hemelwater dat afkomstig is van de twee nieuwste loodsen (bouwjaar 2016 en bouwjaar 2019) met een gezamenlijk oppervlak van 3.200 m^2 wordt in de huidige situatie afgevoerd naar twee hemelwaterinfiltratievoorzieningen. De voorzieningen zijn niet gegraven in het kader van een compensatieplicht en zijn weergegeven op de navolgende afbeelding.



Luchtfoto van de twee vijvers in de huidige situatie

5.12.3 Toekomstige situatie

In de nieuwe situatie wordt het bouwvlak, waarbinnen verharding en bebouwing mogelijk is, vergroot met 2.768 m^2. Er is in de nieuwe situatie sprake van een toename van de (mogelijkheid tot het aanbrengen van) oppervlakteverharding. De capaciteit om binnen het plangebied water te kunnen bergen wordt in de volgende paragrafen nader toegelicht.

5.12.4 Toets aan het waterbeleid

Waterbeheerplan 2016-2021: Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten' bepalend voor het waterbeleid in het Waterschap Rivierenland. Dit plan betreft het waterbeheer in het hele rivierengebied en omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Zo is het van belang dat er bij nieuwe ruimtelijke plannen voldoende waterberging wordt gecreëerd om wateroverlast bij hevige regenval te voorkomen. De benodigde ruimte voor compenserene waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging.

Het planvoornemen voorziet in de aanleg van een bedrijfshal met een oppervlak van ca. 1.500 m^2 en bijbehorende verharding. Hiermee leidt het planvoornemen tot een toename aan oppervlakteverharding in het plangebied. Het waterschap Rivierenland hanteert voor het buitengebied een drempelwaarde van 1.500 m^2 voor het verkrijgen van een éénmalige vrijstelling van compensatieplicht. Het planvoornemen voorziet in een toename van het bouwvlak met 2.768 m^2. Er kan dus geen gebruik worden gemaakt van de vrijstelling. In

paragraaf 5.12.5 is gemotiveerd op welke wijze aan de compensatie wordt voldaan.

Keur waterkeringen en wateren: In de Keur waterkeringen en wateren (Waterschap Rivierenland) staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen enw aterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

In het plangebied ligt een A-watergang en een aantal C-watergangen. Voor A-watergangen hanteert het Waterschap Rivierenland een beschermingszone van 4 meter, voor de C-watergangen geldt geen beschermingszone. De werkzaamheden voor de oprichting van de bedrijfshal vinden niet plaats binnen de beschermingszone van de A-watergang in het plangebied en hebben ook geen significant negatief effect op de waterhuishouding in het gebied. Het plan voldoet hiermee aan de Keur waterkeringen en water.

Waterplan Buren 2008-2017: In 2008 heeft de gemeente Buren samen met het Waterschap Rivierenland het Waterplan Buren 2008-2017 opgesteld. Doel van het waterplan is het ontwikkelen en vastleggen vano verkoepelend waterbeleid voor een gezond en veerkrachtig watersysteem in Buren waarmee:

- wateraspecten in bestaand beleid en plannen in samenhang worden gebracht;
- wordt geanticipeerd op toekomstige ontwikkelingen zoals verwoord in nationale en Europese beleidsstandpunten (NBW en KRW);
- voor water heldere richtlijnen beschikbaar komen die zich goed laten vertalen in het gemeentelijk RO-instrumentarium.

Het waterbeleid is uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma met concrete afspraken over ambities, maatregelen, kosten(verdeling) en doorwerking in de ruimtelijke ordening. Het uitvoeringsprogramma speelt in op kansen, knelpunten en ontwikkelingen.

Het waterplan dient als praktische leidraad bij de uitovering van water en ruimtelijke ordeningprojecten. De planvorming vindt plaats in samenwerking met de belangrijkste 'waterpartner', het waterschap. Gestreefd wordt naar realisatie van de stedeljke wateropgave tegen de laagst maatschappelijke kosten. Hiertoe wordt tijdens de planvorming gezocht naar draagvlak bij betrokkenen en belanghebbenden.

5.12.5 Gevolg planvoornemen

Hemelwater: Met het toekennen van een nieuw bouwvlak is sprake van een toename van erfverharding (of de planologische mogelijkheid tot het aanbrengen daarvan) van 2.768 m². Voor plannen waarbij de toename aan verharding minder dan 1.500 m² bedraagt, geldt een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht. Het plan overschrijdt de drempelwaarde voor vrijstelling, waardoor compensatie (bijvoorbeeld in de vorm van waterberging) noodzakelijk is.

De benodigde ruimte voor waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen. Voor plannen met een toename aan verharding kan de vuistregel van 436 m^3/ha verharding worden gebruikt (bij een bui T=10+10%), mits er geen complicerende zaken als kwel aan de orde zijn. De maximaal toelaatbare peilstijging bij een bui T=10+10% bedraagt 0,30 m in het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. De maatgevende afvoer is 1,5 l/s/ha.

Er is eerder gebruik gemaakt van de eenmalige vrijstelling voor compensatie van verhard oppervlak. Er kan niet nogmaals gebruik gemaakt worden van de compensatieplicht. Wel is de huidige hemelwatervoorziening aangelegd zonder dat sprake was van een noodzaak tot compensatie. De bestaande hemelwatervoorziening kan daarom worden meegenomen als compensatie voor de nieuw aan te brengen verhardingen.

De waterbergingsopgave T=10+10% bedraagt ***0,2768 ha * 436 m^3/ha = 120,7 m^3.***

Het waterschap hecht groot belang aan het instandhouden van en compenseren in open water. Waterberging in kunstmatige bergingsvoorzieningen wordt in principe niet toegestaan. Bij de aanleg van nieuw water in het plangebied dient zoveel mogelijk te worden aangesloten op de bestaande waterstructuur. Bij aanleg of

aanpassing van watergangen is het van belang rekening te houden met de bereikbaarheid voor onderhoud. Om water van voldoende waterkwaliteit te kunnen handhaven is ook het zelfreinigend vermogen van het watersysteem van belang. Dit wordt bevorderd door rekening te houden met voldoende ruimte voor water, voldoende waterdiepte en voldoende oevervegetatie.

Voor realisering van een dergelijke voorziening biedt het plangebied voldoende ruimte. Initiatiefnemer heeft enkele jaren geleden twee infiltratievijvers aangelegd. Deze vijvers vormen de hemelwateropvang voor alle bedrijfsgebouwen binnen het bestaande bouwvlak. De vijvers zijn voorzien van een overloop naar de naastgelegen A-watergang, maar deze overloop wordt zelden gebruikt. Het grootste gedeelte van het water dat op de bedrijfsbebouwing valt, infiltreerd in de bodem.

Voor de realisatie van waterberging in oppervlaktewater hanteert het Waterschap Rivierenland een maximale peilstijging van 0,30 m. Bij een waterbergingsopgave van 120,7 m^3 is een oppervlakte van 120,7 m^3 / 0,30 m = 402 m^2 noodzakelijk.

Naast de benodigde waterberging voor een bui T=10+10% geldt ook als uitgangspunt dat een bui die eenmaal per 100 jaar voorkomt (T=100+10% situatie) geborgen moet kunnen worden. Hierbij geldt een bergingsopgave van 664 m^3/ha, waarbij het waterpeil mag stijgen tot aan maaiveld. Daarbij moet dan ook het huidige aangesloten oppervlak worden meegerekend. Het betreft de twee nieuwste loodsen op het terrein, van tezamen een oppervlakte van circa 3.200 m^2 (loodsen c en d, zie paragraaf 2.3 Huidige situatie). Dat betekent dat in de nieuwe situatie circa 6.000 m^2 verhard oppervlak is aangesloten op de waterbergingsvoorzieningen.

De waterbergingsopgave T=100+10% bedraagt ***0,6 ha * 664 m^3/ha = 398,4 m^3.***

Aangezien het waterpeil in de situatie T=100+10% mag stijgen tot het maaiveld, kan de capaciteit van de waterberging worden bepaald aan de hand van het verschil tussen het waterpeil in de watergangen en het maaiveld. Het verschil tussen het waterpeil in de A-watergang (ca. 3,0 m + N.A.P.) en het maaiveld binnen het plangebied (ca. 4,1 m + N.A.P.) bedraagt ruim 1 m. Gelet op een mogelijke peilsteiging van ca. 1 m in de bergingsvoorziening, kan worden gesteld dat bij een oppervlakte van de nieuwe waterbergingsvoorziening van 402 m^2 - de oppervlaktemaat die voortvloeit uit de bergingsopgave T=10+10% - eveneens wordt voldaan aan de waterbergingsopgave voor T=100+10%.

De bestaande infiltratievijvers hebben in de huidige situatie een gezamenlijke oppervlakte van circa 180 m^2. Deze vijvers dienen op basis van de bergingsbehoefte te worden vergroot tot 402 m^2. De waterbergende voorziening krijgt in de nieuwe situatie een status als B-watergang, gezien het feit dat deze kan overlopen op een A-watergang. Er is voldoende ruimte binnen het plangebied om de waterbergende voorziening te vergroten. Het bestemmingsplan is daarmee uitvoerbaar. Voor het toevoegen van nieuwe oppervlakteverharding en het vergroten van de waterbergende voorziening wordt een watervergunning aangevraagd. De realisatie van de waterbergende voorzieningen is geborgd via de Keur van het waterschap.

Oppervlaktewater: de A-watergang die door het plangebied loopt, wordt, zoals in de huidige situatie, bestemd als 'Water' met naastgelegen beschermingszone in de vorm van de dubbelbestemming 'Waterstaat - Beheerszone watergang'. Daarmee is de A-watergang voldoende beschermd en wordt de legger van het waterschap Rivierenland in acht genomen. De nieuwe en bestaande waterbergende voorzieningen zullen worden aangewezen als B-watergangen met een beschermingszone van 1 meter.

Afvalwater: Het nieuwe bedrijfsgebouw wordt gebruikt voor de opslag van kuubskisten. Er is daarom geen sprake van afvalwater. Een aansluiting op het vuilwaterriool is niet noodzakelijk. Voor het overige gedeelte van het plangebied blijft de situatie ongewijzigd.

5.12.6 Digitale watertoets

Voor onderhavig plan is de watertoets uitgevoerd. De watertoets is bedoeld om ruimtelijke plannen meer waterbestendig te maken, waarbij wateraspecten vroegtijdig en expliciet worden meegenomen in ruimtelijke plannen en bij locatiekeuzen. De watertoets voor dit plan heeft plaatsgevonden via de Digitale Watertoets (www.dewatertoets.nl).

Uit de ingevoerde gegevens volgt dat er sprake is van een ruimtelijk plan dat invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. Dit ruimtelijk plan dient dan ook de normale watertoetsprocedure te volgen. In het kader van het wettelijk vooroverleg voor dit bestemmingsplan is het plan toegestuurd aan het Waterschap Rivierenland.

De rapportage van de digitale watertoets is als Bijlage 4 opgenomen bij deze onderbouwing.

5.12.7 Conclusie

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de waterhuishouding geen belemmering vormt voor het planvoornemen. Het uitbreiden van de bestaande waterbergingsvoorziening is noodzakelijk. In dat kader wordt een watervergunning aangevraagd. Het plangebied biedt voldoende ruimte voor de realisatie van een waterbergende voorziening. Het bestemmingsplan is daarmee uitvoerbaar.

Hoofdstuk 6 Juridische regeling

6.1 Algemeen

Op de verbeelding is met behulp van de methode uit SVBP 2012 de bestemming van de gronden aangegeven. De bijbehorende bepalingen zijn vervolgens opgenomen in de planregels. De verbeelding brengt de planregels in beeld. De planregels bestaan uit de volgende vier hoofdstukken:

1. Inleidenderegels

Dit hoofdstuk bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft het artikel 'begripsbepalingen' waarin is toegelicht wat onder bepaalde begrippen wordt verstaan. Het tweede artikel is 'Wijze van meten', waarin is aangegeven hoe de benoemde maatvoering moet worden gemeten.

2. Bestemmingsregels

Dit hoofdstuk betreft een nadere verklaring van de bestemmingen die op de verbeelding zijn aangegeven. De gehanteerde bestemmingen zijn in paragraaf 6.2 kort toegelicht.

3. Algemeneregels

In dit hoofdstuk zijn regelingen opgenomen die zijn bedoeld voor meer dan één bestemming. De gehanteerde algemene bepalingen zijn kort toegelicht in paragraaf 6.3

4. Overgangs- en slotregels

Binnen de overgangsbepalingen is geregeld dat bouwwerken en plannen die (legaal) bestaan op het moment dat het bestemmingsplan in werking treedt, maar die in strijd zijn met het bestemmingsplan, mogen worden herbouwd mits er geen veranderingen plaatsvinden in aard en omvang. In de slotregel is de officiële naam van het bestemmingplan genoemd. Deze naam moet worden gebruikt om te verwijzen naar het plan.

6.2 Bestemmingen

Binnen dit bestemmingsplan zijn de volgende bestemmingen en dubbelbestemmingen opgenomen:

6.2.1 Gemengd - Landgoed

Het grootste gedeelte van het plangebied is bestemd als 'Gemengd - Landgoed'. De locatie van 14,5 ha blijft conform de geldende situatie in gebruik als landgoed met een gemengd functiegebruik en kan daarom een ongewijzigde bestemmingsregeling houden. Het gemengde karakter bestaat uit de functies bos en natuur, wonen en agrarisch, waarbij een deel van de gronden een openbaar karakter hebben. Het landschapsplan, dat als voorwaardelijke verplichting was toegevoegd bij het geldend bestemmingsplan, is in uitvoering gebracht Daarom is in het voorliggend plan een specifieke gebruiksbepaling opgenomen voor de instandhouding van het landgoed conform het landschapsplan (zie artikel 3.4.1). De bestemmingsregeling is overgenomen uit het geldend bestemmingsplan 'Buitengebied, zesde herziening'.

Het initiatief wordt mogelijk gemaakt door een groter bouwvlak aan te wijzen. Het initiatief omhelst het oprichten van een gebouw van 1.500 m2, terwijl het bouwvlak wordt vergroot met 2.768 m2. Het oorspronkelijke bebouwingspercentage van 50% voldoet niet om het voornemen te kunnen realiseren. Daarom is het bebouwingspercentage verhoogd naar 55%; dit is op de verbeelding weergegeven.

6.2.2 Water

De bestemming 'Water' is aangewezen voor de A-watergang. De bestemmingsregeling is overgenomen uit het geldend bestemmingsplan 'Buitengebied, zesde herziening'.

6.2.3 Waarde - Archeologie 2 archeologischwaardevol gebied

Voor alle archeologische AMK-terreinen is de archeologische dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied' opgenomen. Voor AMK-terreinen geldt een strenge bescherming van eventuele archeologische waarden conform het gemeentelijk beleid. Rondom de AMK-terreinen ligt een zone van 50 meter, waarbinnen eveneens een strenge bescherming geldt; deze beschermingszone is verbaal opgenomen in de bestemmingsregeling van de bestemmingen 'Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2' en 'Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3'.

6.2.4 Waarde - Archeologie 4 archeologischonderzoeksgebied 2

De bestemmingsregeling is overgenomen uit het meest recent vastgestelde veegplan 'Buren, herziening 2019', waarin het gemeentelijk archeologiebeleid voor gebieden met een hoge verwachting (groen op de beleidskaart) is vastgelegd.

6.2.5 Waarde - Archeologie 5 archeologischonderzoeksgebied 3

De bestemmingsregeling is overgenomen uit het meest recent vastgestelde veegplan 'Buren, herziening 2019', waarin het gemeentelijk archeologiebeleid voor gebieden met een middelhoge verwachting (geel op de beleidskaart) is vastgelegd.

6.2.6 Waterstaat - Beheerszone watergang

De dubbelbestemming 'Waterstaat - Beheerszone watergang' is overgenomen uit het geldend bestemmingsplan en is aangewezen voor de bescherming en het beheer van de naastgelegen watergangen.

6.3 Algemene regels

De algemene regels omvatten de standaardregels zoals de anti-dubbeltelregel. Voor de regeling binnen dit bestemmingsplan is bovendien het bestaande Wijchense parkeerbeleid opgenomen, als ook de standaard afwijkingsmogelijkheden van de bouwregels.

Er is ook een algemene aanduidingsregel opgenomen:

Hoofdstuk 7 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1 Economische haalbaarheid

Bij het opstellen van een bestemmingsplan moet onderzocht worden of het plan economisch uitvoerbaar is. In een aantal gevallen moet een exploitatieplan worden vastgesteld.

De kosten voor het opstellen van de voorliggende planstukken zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst afgesloten betreffende verhaal van exploitatiekosten en eventuele planschade. Het plan is hiermee economisch uitvoerbaar. Het opstellen van een exploitatieplan is daarom niet nodig. Het plan heeft verder geen consequenties voor de gemeentelijke kas.

7.2 Maatschappelijke aanvaardbaarheid

Het planvoornemen betreft de uibreiding van het bouwvlak in het plangebied en de oprichting van een bedrijfshal met bijbehorende verharding. Deze oprichting van de bedrijfshal voorziet niet in een uitbreiding van het bedrijf met een toename aan verkeersbewegingen van en naar het bedrijf als gevolg. Gezien deze geringe impact op de omgeving, wordt het planvoornemen maatschappelijk aanvaardbaar geacht.

Na het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan heeft een ieder vervolgens de mogelijkheid om te reageren op dit plan. Nadat de gemeenteraad van Buren het bestemmingsplan heeft vastgesteld, staat het bestemmingsplan open voor het instellen van beroep bij de Raad van State.

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl

Bestemmingsplan

- Bijlagen bij toelichting -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl

BESTEMMINGSPLAN

- Bijlagen bij toelichting -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BON1

Status: ontwerp

Datum: 11 augustus 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
www.pouderoyentonnaer.nl

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

Inhoudsopgave

Bijlagen bij toelichting 5

Bijlage 1 Verkennend bodemonderzoek 6

Bijlage 2 Aanvullend bodemonderzoek 60

Bijlage 3 Stikstofonderzoek 76

Bijlage 4 Digitale watertoets 98

Bijlage 5 Ontwerpbesluit omgevingsvergunning 103

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1 Verkennend bodemonderzoek

RAPPORT

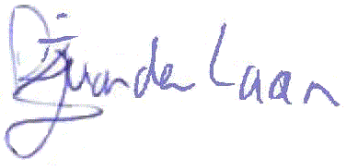
VERKENNEND BODEMONDERZOEK

LUTTERVELD 2A TE ERICHEM

Gemeente Buren, sectie Q, nummer 607

PROJECT: N203849

VERANTWOORDING

Titel	VERKENNEND BODEMONDERZOEK LUTTERVELD 2A TE ERICHEM
Opdrachtgever	Pouderoyen B.V. St. Stevenskerkhof 2 6511 VZ NIJMEGEN
Rapportnummer	N203849.004/KVV
Datum	17 december 2020
Projectleider	ing. J.A.A. van Vliet
Auteur	K.M. van Veen
handtekening / Autorisatie	
handtekening	
Boormeester	de heer R.J. van der Laan
handtekening	

NIPA milieutechniek b.v.
Landweerstraat – Zuid 109
5349 AK Oss

tel. +31 (0)412 – 65 50 58
www.nipamilieu.nl
info@nipamilieu.nl

INHOUDSOPGAVE

VERANTWOORDING 2

1 INLEIDING 4

2 LOCATIEGEGEVENS 5

2.1 ALGEMEEN 5

2.2 VOORONDERZOEK 5

2.2.1 Omgeving 6

2.2.2 Bodemgebruik 6

2.2.3 Bodemkwaliteitskaart 6

2.2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken 7

2.2.5 Bodemopbouw en geohydrologie 7

2.3 DOELSTELLING 8

2.4 HYPOTHESE 9

3 UITGEVOERD BODEMONDERZOEK 10

3.1 ALGEMEEN 10

3.2 VELDWERKZAAMHEDEN 10

3.3 LABORATORIUMWERKZAAMHEDEN 10

4 WIJZE VAN BEOORDELING EN INTERPRETATIE 11

5 RESULTATEN 13

5.1 ZINTUIGLIJKE WAARNEMINGEN 13

5.2 ANALYSERESULTATEN EN BODEMKWALITEIT 13

5.3 INTERPRETATIE 14

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 15

Bijlage

1 Situering in de regio
2 Kadastrale gegevens
3 Locatieoverzicht
4 Boorprofielbeschrijvingen
5 Analysecertificaten grond en grondwater
6 Toetsingstabellen
7 Fotobijlage
8 Gegevens vooronderzoek

1 INLEIDING

Pouderoyen B.V. te Nijmegen heeft, in verband met de aanvraag van een omgevingsvergunning, aan NIPA milieutechniek b.v. te Oss opdracht gegeven voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 op het perceel Lutterveld 2a te Erichem.

NIPA milieutechniek b.v. te Oss is een ISO 9001:2015 gecertificeerd onderzoeksbureau. Tevens is NIPA milieutechniek b.v. op grond van artikel 12 van het Besluit bodemkwaliteit erkend voor de werkzaamheid “Veldwerk”. Deze erkenning geldt voor de volgende protocollen:

- 2001 – Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
- 2002 – Het nemen van grondwatermonsters
- 2003 – Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek
- 2018 – Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

NIPA milieutechniek b.v. verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen.

De contactpersoon van de opdrachtgever is de heer M.N. Barendse. De werkzaamheden bij NIPA milieutechniek b.v. zijn gecoördineerd door de heer J.A.A. van Vliet.

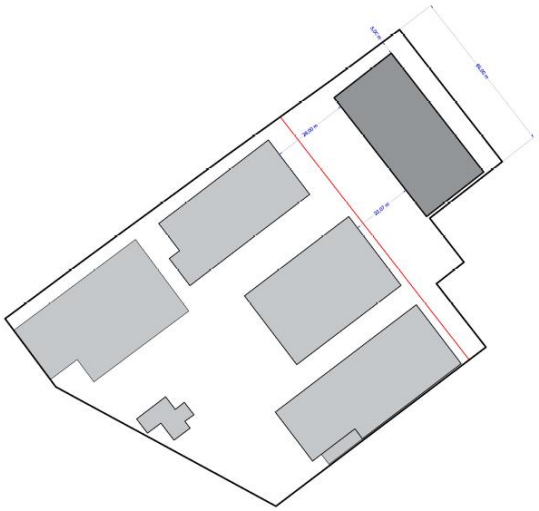
2 LOCATIEGEGEVENS

2.1 Algemeen

De onderzoekslocatie betreft het perceel Lutterveld 2a te Erichem (gemeente Buren) en staat kadastraal bekend als gemeente Buren, sectie Q, nummer 607. Het perceel heeft een oppervlakte van circa 27.340 m². Onderhavige onderzoekslocatie beslaat een deel van het perceel met een oppervlakte van maximaal 5.000 m^2.

Op het perceel zijn onder anderen een biologisch landbouwbedrijf (De Terp CV) en een biologische pompoenenbedrjif (De Terp Squashpackers BV) gevestigd. Voor deze activiteiten zijn reeds meerdere bedrijfsgebouwen aanwezig en het voornemen bestaat om een extra hal te realiseren op het achterterrein, aan de noordelijke perceelsgrens. In het kader van de vergunningaanvragen is onderhavig verkennend milieukundig bodemonderzoek vereist.

In de schetsplannen (zie afbeelding) is de geplande situering van de nieuwbouw weergegeven. De lengte-as van de nieuwbouw is hierin globaal noord-zuid gericht. Uit een overleg met de bedrijfsleider van het landbouwbedrijf is echter gebleken, dat de lengte-as van de nieuwbouw mogelijk zal wijzigen (draaiing van 90^0). De oorspronkelijk geplande bestemmingswijziging had betrekking op een oppervlakte van circa 3.800 m^2, maar is naar aanleiding hiervan vergroot naar 5.000 m^2 (uitbreiding van de onderzoekslocatie in noordoostelijke richting).



Afbeelding 1: uitsnede verbeelding bestemmingswijziging

De situering van de onderzoekslocatie in de regio is weergegeven in bijlage 1. Het locatieoverzicht is opgenomen als bijlage 3.

2.2 Vooronderzoek

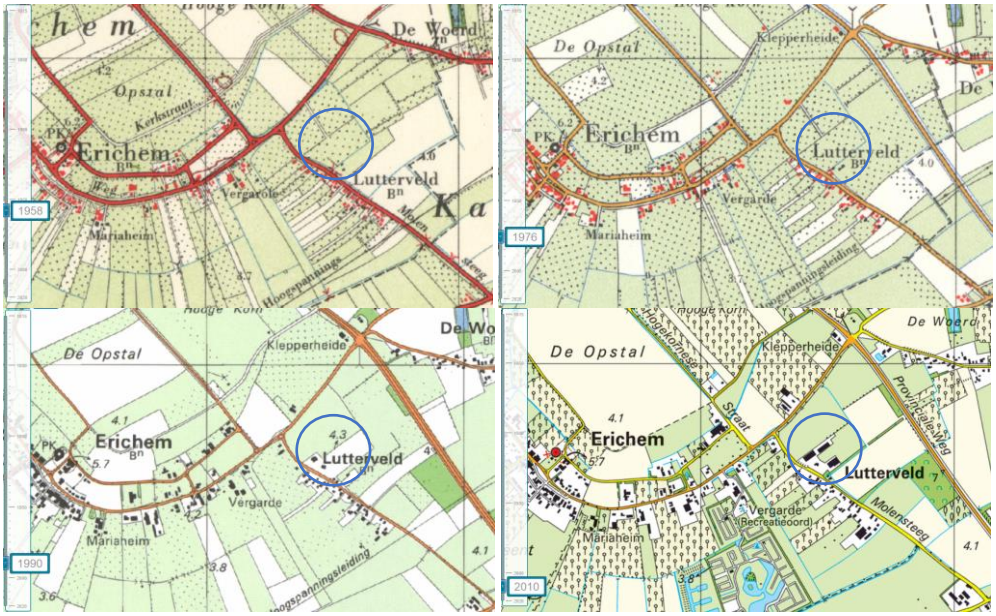
Voorafgaand aan het bodemonderzoek is een vooronderzoek uitgevoerd conform hoofdstuk 6 van de NEN 5725. In bijlage 8 zijn de relevante kopieën vanuit het vooronderzoek opgenomen.

2.2.1 Omgeving

De directe omgeving van de locatie bestaat uit agrarisch gebied, in het noordoosten is een provinciale weg gelegen.

2.2.2 Bodemgebruik

Onderhavige onderzoekslocatie heeft zover bekend een agrarische functie gehad. Uit topografische kaarten (topotijdreis.nl) is te herleiden dat tussen 1958 en 1977 waarschijnlijk een boomgaard aanwezig is geweest. Dit gedeelte van het perceel is momenteelbebouwd of verhard. De verharding bestaat deels uit puinverharding en van dit puin is een productcertificaat bekend (nr. BG-319/3, d.d. 2015-02-13) waardoor de puinverharding geen verdachte deellocatie met betrekking tot het voorkomen van een asbestverontreiniging vormt.



Voor zover bekend zijn op of nabij de onderzoekslocatie geen tanks aanwezig of aanwezig geweest en hebben zich geen calamiteiten voorgedaan die een mogelijke bodemverontreiniging hebben veroorzaakt.

2.2.3 Bodemkwaliteitskaart

Uit de bodemkwaliteitskaart van de regio Rivierenland blijkt dat de onderzoekslocatie is gelegen in de zone overig.

Op basis hiervan wordt verwacht dat de bodemkwaliteit voldoet aan de achtergrondwaarde.

2.2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken

Bij de opdrachtgever en in ons eigen archief zijn geen bodemonderzoeksgegevens bekend met betrekking tot de onderzoekslocatie.
Vanuit aanvraag bij omgevingsdienst Rivierenland is de volgende informatie bekend geworden:

- Verkennend bodemonderzoek, Lutterveld 2a Erichem. Auteur: Grond-, Gewas- en Milieulaboratorium “Zeeuws-Vlaanderen” B.V., Referentie: B2003397 / 04A0260. Onderzoek was uitgevoerd in verband met de voorgenomen nieuwbouw, de bovengrond was licht verontreinigd met bestrijdingsmiddelen in de vorm van DDT/DDE/DDD. In de ondergrond waren geen verontreinigingen gemeten. In het grondwater was een licht verhoogde waarde aan kwik gemeten.

2.2.5 Bodemopbouw en geohydrologie

Voor de bodemgegevens en de geohydrologische informatie is gebruik gemaakt van de grond-waterkaart van Nederland (40 west) en de Provinciale Overzichten Win- en Productiemiddelen (VEWIN). Uit deze rapporten zijn de volgende regionale gegevens samengevat.

De onderzoekslocatie ligt in de gemeente Buren. De gemeente Buren is voor wat betreft de aanwezige rivieren of kanalen ten zuiden begrenst door rivier De Linge en iets verder ten zuiden door rivier De Waal. Ten noorden is de gemeente Buren begrenst door de Nederrijn en de Lek. Het Amsterdam-Rijn Kanaal loopt midden door de gemeente Buren. De gemiddelde maaiveldhoogte is circa 4 meter +NAP.

De gegevens over de bodemopbouw zijn samengevat in tabel 1. Opgemerkt wordt dat hieronder de globale bodemopbouw is beschreven die in de gemeente Buren aanwezig is. Aangezien de gemeente Buren momenteel een lengte heeft van circa 50 kilometer en een breedte heeft van circa 30 kilometer bestaat de mogelijkheid dat ter plaatse van de onderzoekslocatie de bodemopbouw enigszins afwijkt van de in tabel 1 beschreven situatie.

Tabel 1: Schematische voorstelling van de regionale bodemopbouw

Pakket	Diepte (m -mv)	Samenstelling	Parameters
(Holocene) deklaag	0 – 10	klei, veen en zanden, plaatselijk aanwezige stroomruggen van zanden	uitgaan van door-latingsweerstanden van honderden dagen, slecht doorlatend
1e watervoerend pakket (Formaties van Kreftenheije, Urk en Sterksel)	10-60? varieert sterk in dikte	matig fijn zand tot uiterst grof (grindhoudende) zanden	Kd = 3.500 m²/d
1e scheidende laag (Formatie van Kedichem)	40 –80?	kleien en slibhoudende afzettingen	uitgaan van door-latingsweerstanden van duizenden dagen, zeer slecht doorlatend
2e watervoerend pakket (Formatie van Harderwijk, Tegelen en Maassluis)	55-100? (bovenste deel) 100-? (onderste deel)	uiterste fijn tot matig grove (grindhoudende) zanden uiterste fijn tot matig grove (grindhoudende) zanden met enkele kleilagen	KD = 1.600 m²/d slecht doorlatend
scheidende laag tussen bovenste en onderste deel van het 2e watervoerend pakket (Formatie van Tegelen)	80-130?	voornamelijk kleien (Tegelenklei)	slecht doorlatend

De grondwaterstromingsparameters zijn afgeleid uit de Grondwaterkaart van Nederland (39 west) en zijn weergegeven in tabel 2. Er zijn te weinig gegevens beschikbaar om een reëel beeld te vormen van de grondwaterstand en grondwaterstroming ter plaatse. Dit is mede het gevolg van de rivieren en kanalen in of in de aanwezigheid van de gemeente Buren. De rivier de Neder-Rijn, de Linge en de Waal en het Amsterdam-Rijnkanaal hebben een drainerende invloed op het freatisch grondwaterniveau. De grondwaterstand van het freatisch grondwaterniveau is gemiddeld 1,0 à 2,0 meter –mv en de stromingsrichting zal globaal in westelijk richting zijn. Opgemerkt wordt dat de stromingsrichting plaatselijk kan worden beïnvloed door factoren als de waterstanden in de diverse rivieren, het drainagepatroon en de ligging van sloten, en de aanwezigheid van zandlichamen voor kabels, leidingen of funderingen. Bovenstaande gegevens zijn samengevat in onderstaande tabel 2.

Tabel 2: Grondwaterstromingsparameters

Geohydrologische eenheid	Stromingsrichting	k (m/d)	I (m-km)	v (m/j)	Grondwaterstand
deklaag	west			?	3,5 à 4,5 meter +NAP (1,0 à 2,0 meter –mv)
1e watervoerend-pakket	west	± 0,02	?	?	

k = doorlatendheid i = verhang v = horizontale stroomsnelheid

2.3 Doelstelling

Het onderzoek heeft tot doel vast te stellen of op de locatie bodemverontreiniging aanwezig is, waardoor sprake kan zijn van beperkingen of belemmeringen ten aanzien van het huidige of toekomstige gebruik van het terrein.

2.4 Hypothese

Op basis van de beschikbare gegevens is de hypothese gesteld dat de onderzoekslocatie beschouwd kan worden als onverdacht op de aanwezigheid van bodemverontreiniging.

3 UITGEVOERD BODEMONDERZOEK

3.1 Algemeen

Verdeeld over de onderzoekslocatie met een oppervlakte van circa 5.000 m² zijn conform de NEN 5740 volgens de strategie voor een onverdachte locatie met betrekking tot de aanwezigheid van bodemverontreiniging de volgende boringen verricht:

- 9 boringen tot 0,5 meter -mv (03 t/m 09, 14 en 16)
- 3 boringen tot 1,0 meter -mv (10, 12 en 13)
- 3 boringen tot 2,0 meter -mv (02, 11 en 15)
- 1 boring tot 1,5 meter onder het grondwaterniveau en afgewerkt met peilbuis (01)

Twee boven- en één ondergrondmengmonster zijn geanalyseerd op de parameters van het standaard pakket voor grond vanuit de NEN 5740. Voor de berekening van de gestandaardiseerde meetwaarden zijn van de mengmonsters tevens de percentages aan lutum en organisch stof bepaald. Het grondwatermonster is geanalyseerd op het standaard pakket voor grondwater vanuit de NEN 5740.

Vanwege de uitbreiding van de onderzoeksloctie zijn een aantal boringen extra gezet zodat heel het mogelijke bouwblok conform NEN5740 is onderzocht.

3.2 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden, te weten het uitvoeren van de boringen, het plaatsen van de peilbuis, het bemonsteren van de grond en van het grondwater en de zintuiglijke beoordeling van de grond- en grondwatermonsters, zijn uitgevoerd volgens de methoden zoals aangegeven in de relevante NPR- en NEN-normen zoals beschreven in de beoordelingsrichtlijn *"Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodemonderzoek"* [2]. De situering van de boringen is opgenomen in bijlage 3. Alle boringen zijn op 15 en 16 december 2020 met handkracht uitgevoerd. Het grondwater is op 22 december 2020 bemonsterd. De troebelheid (NTU), pH en de geleidbaarheid (Ec) van het grondwater zijn in het veld bepaald.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat VB-002. De boorwerkzaamheden en grondwatermonstername zijn uitgevoerd door de heer R.J. van der Laan.

3.3 Laboratoriumwerkzaamheden

De chemische analyses van de grond- en grondwatermonsters zijn uitgevoerd door een door de Raad voor Accreditatie erkend laboratorium. Voor de toegepaste analysemethoden wordt verwezen naar bijlage 5.

4 WIJZE VAN BEOORDELING EN INTERPRETATIE

De verontreinigingssituatie van de vaste bodem kan worden beoordeeld door toetsing van de gemeten gehaltes aan de achtergrond- en interventiewaarde en zijn vastgelegd in respectievelijk de Regeling bodemkwaliteit en de Circulaire bodemsanering 2013. De achtergrondwaarden zijn landelijk vastgesteld en worden in het Besluit bodemkwaliteit als volgt gedefinieerd:

Achtergrondwaarden: bij regeling van Onze Ministers vastgestelde gehaltes aan chemische stoffen voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen.

In gemeenten die beschikken over een bodemkwaliteitskaart kan bij een overschrijding van de achtergrondwaarde getoetst worden aan de P90-waarde. Deze geeft een regionaal vastgestelde verhoogde achtergrondwaarde aan. Bij hergebruik van vrijkomende grond binnen de bodemkwalitietskaart dient het verkennend bodemonderzoek als aanvullend bewijsmiddel/voorinformatie beschouwd te worden, maar kan niet als een erkend bewijsmiddel dienen. De bodemkwaliteitskaart vormt het erkende bewijsmiddel conform de Regeling bodemkwaliteit.

Het grondwater wordt getoetst aan de streef- en interventiewaarden. De streef- en interventiewaarden voor grondwater zijn vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2013. De streefwaarden geven het niveau aan waarbij sprake is van een duurzame bodemkwaliteit. In het bodembeschermingsbeleid geven zij het te bereiken en te behouden kwaliteitsniveau voor de bodem aan.

De interventiewaarden geven aan wanneer de functionele eigenschappen die de vaste bodem en het grondwater hebben voor mens, dier en plant ernstig zijn of dreigen te worden verminderd. Om van een *“geval van ernstige bodemverontreiniging”* te spreken dient voor ten minste één stof het gemiddelde gehalte van minimaal 25 m³ grond of 100 m³ grondwater hoger te zijn dan de interventiewaarde.

In bijzondere situaties, zoals bij volkstuinen en bij kruipruimten, kan reeds bij een geringere omvang en bij gehaltes beneden de interventiewaarden sprake zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Op grond van de daadwerkelijk optredende blootstelling aan de verontreiniging dient bekeken te worden of onaanvaardbare risico’s voor mensen en/of ecosystemen optreden.

Uit de NEN 5740 kan het volgende worden afgeleid. De interpretatie van de onderzoeksresultaten en de noodzaak tot het uitvoeren van vervolgonderzoek hangen voor een belangrijk deel af van de aanleiding en doelstelling van het onderzoek en de 'gevoeligheid' van het gebruik en de bestemming van de locatie. Ook de onderzoeksinspanning van het vervolgonderzoek wordt voor een belangrijk deel hierdoor bepaald. Bij overschrijding van de interventiewaarde wordt vaak een nader onderzoek uitgevoerd om de ernst van de verontreiniging en de spoedeisendheid te bepalen.

De achtergrond- en interventiewaarden voor de vaste bodem zijn gerelateerd aan het lutum- en/of organisch stofgehalte van de bodem. Bij de berekening van de gestandaardiseerde meetwaarden voor de vaste bodem is uitgegaan van gemeten lutum- en organisch stofgehaltes. De gestandaardiseerde meetwaarden zijn bepaald met behulp van BoToVa. De gestandaardiseerde meetwaarden en de toetsing aan de achtergrond- en interventiewaarden zijn opgenomen in bijlage 6.

Bij de interpretatie van de toetsingsresultaten is uitgegaan van de BodemIndex (BI). De BodemIndex heeft geen wettelijk kader en heeft slechts de functie van hulpmiddel bij de interpretaties van de toetsingsresultaten. De Tussenwaarde heeft eveneens geen wettelijk kader, maar wordt veelal toegepast als een signaalwaarde om tot aanvullend onderzoek over te gaan.

BodemIndex (BI) = (gestandaardiseerde meetwaarde - AW) / (IW - AW)
AW = achtergrondwaarde (grond) of streefwaarde (grondwater)
IW = interventiewaarde

BodemIndex < 0:	gestandaardiseerde meetwaarde < AW
BodemIndex = 0:	gestandaardiseerde meetwaarde = AW
0 < BodemIndex < 0,5:	gestandaardiseerde meetwaarde > AW maar < Tussenwaarde
BodemIndex = 0,5:	gestandaardiseerde meetwaarde = Tussenwaarde
0,5 < BodemIndex < 1:	gestandaardiseerde meetwaarde > Tussenwaarde maar < IW
BodemIndex = 1,0:	gestandaardiseerde meetwaarde = IW
BodemIndex > 1:	gestandaardiseerde meetwaarde > IW

De BodemIndex per analyseresultaat is eveneens weergegeven in de tabellen in bijlage 6.

5 RESULTATEN

5.1 Zintuiglijke waarnemingen

Voor de boorprofielbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage 4. De bodem is vanaf maaiveld tot een diepte van 3,5 meter –mv, opgebouwd uit klei. Tijdens de uitvoering van het veldwerk zijn zintuiglijk geen bijzonderheden waargenomen die op een mogelijke bodemverontreiniging duiden. Hierbij is ook gelet op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Als uitzondering hierop geldt een zwakke puinbijmenging in boring 16. Deze boring is strak naast een asfaltverharding geplaatst en de puinbijmenging betreft hierdoor met grote waarschijnlijkheid een fractie van het gecertificeerde puin op de onderzoekslocatie. De puinwaarneming is niet beschouwd als een asbestverdachte bijmenging.

De grondwaterstand bevond zich tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden op een diepte van circa 2,0 meter –mv.

5.2 Analyseresultaten en bodemkwaliteit

De analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters zijn opgenomen in bijlage 5; de analyse- en toetsingsresultaten zijn samengevat in de tabellen 3 en 4.

Tabel 3: Toetsingsresultaten grond met bodemindex

monster	deelmonsters	traject meter -mv	bijmengingen	>achtergrondwaarde	>interventiewaarde
MM01	01 02 04 05 06 08 11 14	0,00 – 0,50 0,00 – 0,50 0,00 – 0,50 0,00 – 0,50 0,00 – 0,50 0,00 – 0,50 0,00 – 0,50 0,00 – 0,50	-	kwik (0,0)	-
MM02	10 12 13	0,50 – 1,00 0,50 – 1,00 0,50 – 1,00	-	nikkel (0,06)	-
MM03	01 02 02 11 15	1,50 – 2,00 1,00 – 1,40 1,40 – 1,60 1,60 – 1,80 1,50 – 2,00	-	-	-

Tabel 4: Toetsingsresultaten grondwater met bodemindex

monster	filterstelling m-mv	pH	Ec in µS/cm	troebelheid (NTU)	>streefwaarde	>interventiewaarde
1	2,50 – 3,50	6,9	780	36	barium (0,09) 1,2-dichloorpropaan (0,10)	-

* De pH en de Ec hebben, voor deze regio, normale waarden.
**Verondersteld wordt dat het water in de bodem van nature een troebelheid van 0 – 10 NTU heeft. Een troebelheid hoger dan 10 NTU is niet bezwaarlijk maar kan bij de interpretatie van de analyseresultaten worden gebruikt. Een verhoogde NTU kan leiden tot een overschatting van organische parameters en zware metalen. De verhoogde troebelheid hangt waarschijnlijk samen met de aanwezigheid van onoplosbare bestanddelen in het grondwater. Aangezien maximaal licht verhoogde gehaltes zijn aangetoond, en de NTU van 10 geen normatieve grens is, bestaat geen aanleiding het grondwater opnieuw te bemonsteren.

5.3 Interpretatie

Grond

In mengmonster MM01 van de bovengrond is kwik in een zeer licht gehalte aangetoond, in mengmonster MM02 van de laag onder het puin is een licht verhoogd gehalte aan nikkel gemeten. In de ondergrond zijn geen verontreinigingen aangetoond.

Grondwater

In het grondwater ter plaatse van de peilbuis is een licht verhoogd gehalte aan barium aangetoond. Licht verhoogde gehaltes aan barium kunnen van nature in het grondwater voorkomen en duiden niet op een noemenswaardige verontreiniging. Omdat voor de aanwezigheid van het licht verhoogde gehalte aan barium in het grondwater geen antropogene bron/oorzaak gevonden is, wordt het barium niet als een verontreiniging beschouwd. Daarnaast is een licht verhoogde waarde aan 1,2-dichloorpropaan gemeten. Dit zou veroorzaakt kunnen zijn door (in het verleden) gebruik van bestrijdingsmiddelen op of in de omgeving van de onderzoekslocatie, maar dichloorpropaan wordt voornamelijk gebruikt als oplosmiddel. Het gehalte is echter dermate laag dat aanvullend onderzoek hiernaar niet zinvol wordt geacht.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Uit de resultaten van het verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op het perceel Lutterveld 2a te Erichem, kadastraal bekend als gemeente Buren, sectie Q, nummer 607, blijkt dat zowel de vaste bodem als het grondwater niet (noemenswaardig) verontreinigd zijn met de onderzochte parameters.

Op basis van deze resultaten dient de hypothese, zoals verwoord in paragraaf 2.4, in principe verworpen te worden. De gevolgde strategie is echter als voldoende te beschouwen.

Eventueel vrijkomende grond mag op de locatie worden hergebruikt. Indien grond van de locatie afgevoerd dient te worden, is de Regeling bodemkwaliteit van toepassing:

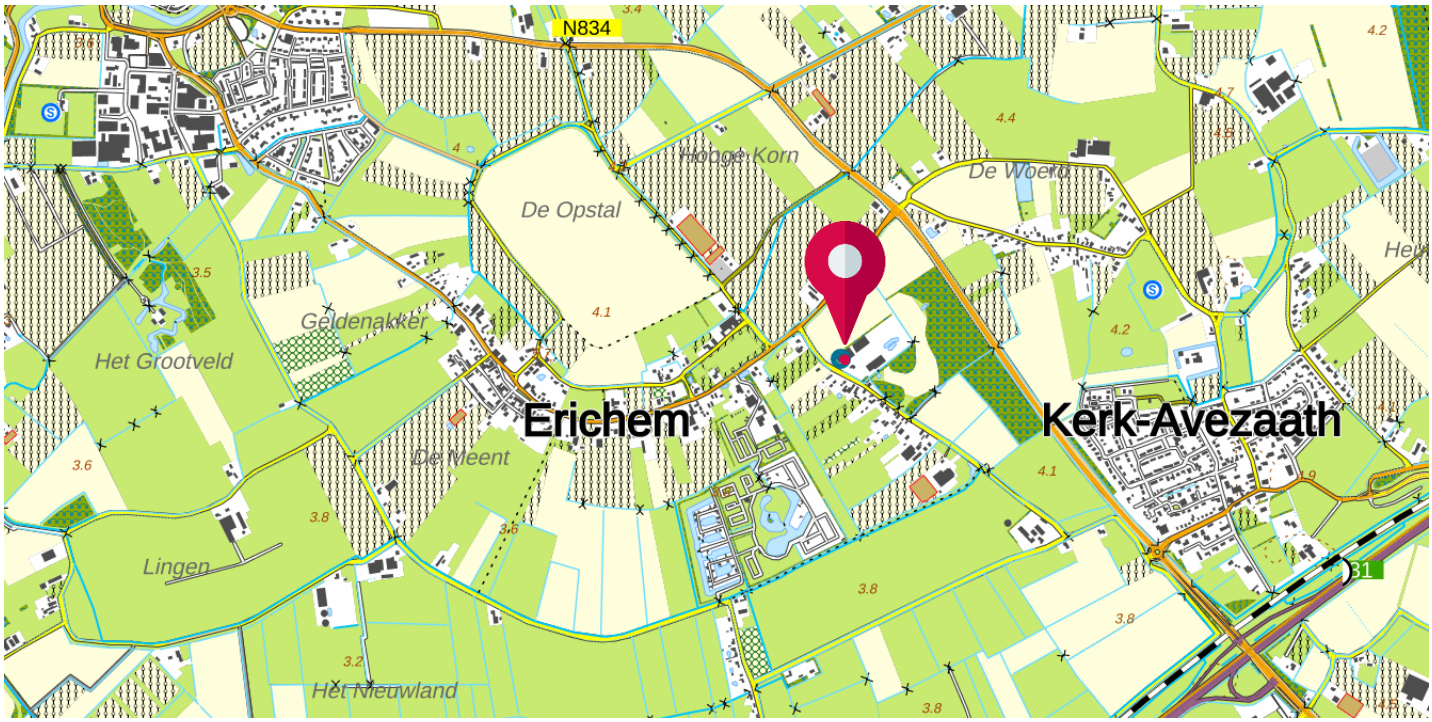
- Op basis van dit rapport is de grond binnen het gebied van dezelfde bodemkwaliteitskaart herbruikbaar;
- Vrijkomende grond die elders wordt hergebruikt, dient voorafgaand aan de toepassing als een partij gekeurd te worden conform het BRL SIKB 1000 VKB protocol 1001;
- Afvoer van de vrijkomende grond naar een erkende grondbank of verwerker is op basis van dit rapport eveneens mogelijk.

Voor de afvoer van de grond naar elders zal een aanvullend onderzoek naar het voorkomen van PFAS noodzakelijk kunnen zijn.

Opgemerkt wordt dat wij slechts een adviserende taak hebben en dat het bevoegd gezag de noodzaak tot de uitvoering van nader of aanvullend onderzoek vaststelt.

Alhoewel het onderzoek met de grootst mogelijke nauwkeurigheid en conform de daarvoor opgestelde normen en richtlijnen is uitgevoerd dient opgemerkt te worden dat een bodemonderzoek slechts bestaat uit een steekproef waarbij een relatief gering aantal boringen en analyses wordt uitgevoerd. Niet geheel uitgesloten kan worden dat op de locatie een verontreiniging aanwezig is die bij dit onderzoek niet is aangetroffen.

Bijlage 1



BEBOUWING
a bebouwd gebied
b gebouwen
c hoogbouw
d kas

WEGEN
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
voetgangersgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
viaduct
aquaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

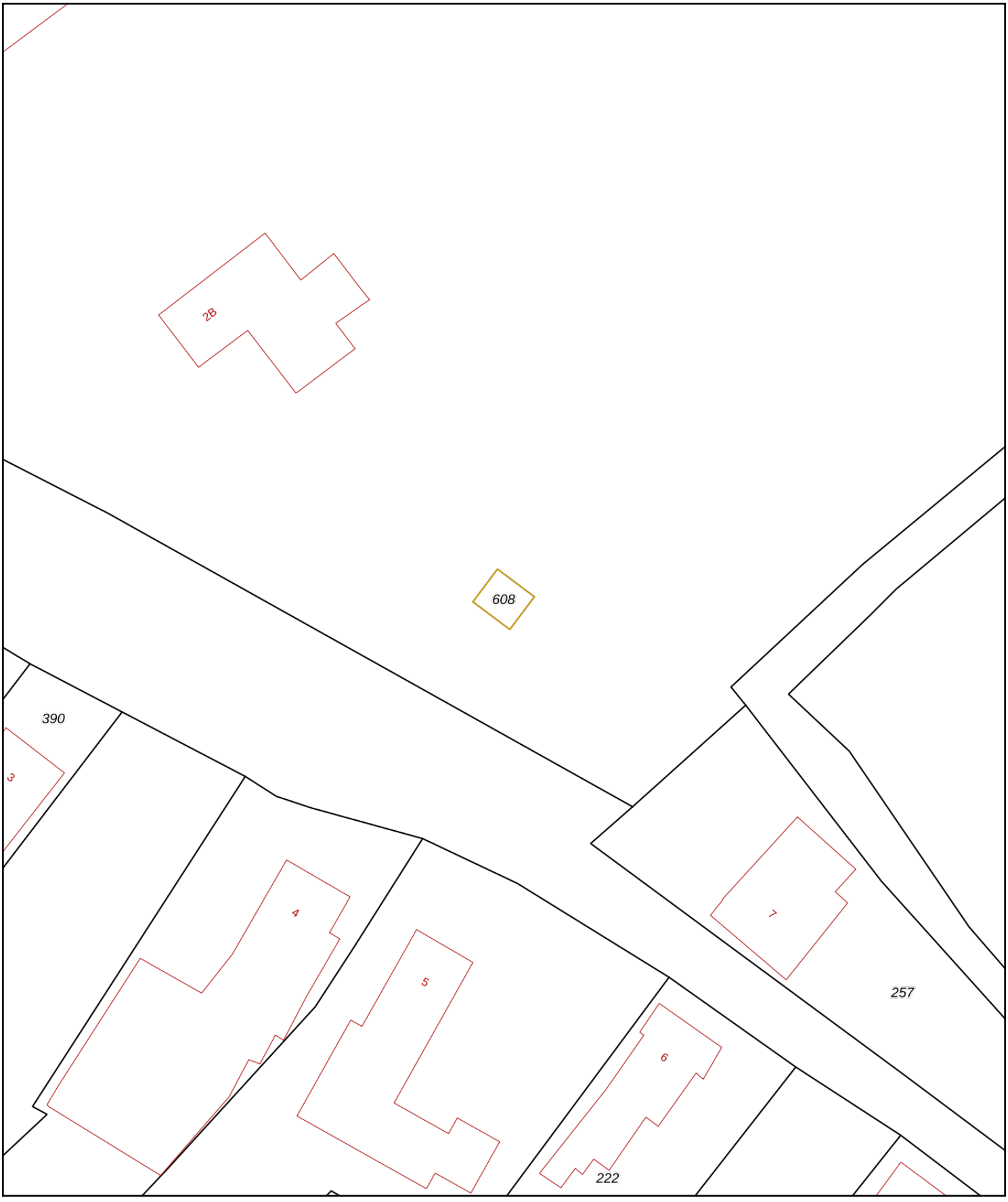
SPOORWEGEN
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: meersporig
a station b spoorweg in tunnel
tramweg
a sneltram b sneltramhalte
a metro bovengronds
b metrostation

HYDROGRAFIE
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b stuwen
c koedam
a duiker b grondduiker
c afsluitbare duiker

BODEMGEBRUIK
a grasland met sloten
b akkerland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f grasland met populierenopstand
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m drasland, moeras
n rietland
o dodenakker, begraafplaats
p overig bodemgebruik

OVERIGE SYMBOLEN
a religieus gebouw
b toren, hoge koepel
c religieus gebouw met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis
b postkantoor
c politiebureau
d wegwijzer
a kapel
b kruis
c vlampijp
d telescoop
a windmolen
b waterradmolen
c windmotor
d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed
b monument
c gemaal
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
a paal b grenspunt c boom
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

Bijlage 2



Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Schaal 1: 500

Kadastrale gemeente	Buren
Sectie	Q
Perceel	608

kadaster

Voor een eensluidend uittreksel, geleverd op 18 december 2020
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Bijlage 3



LEGENDA

Aan de maatvoering van deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend.

- Boring (basis 0.0 tot 0.5 meter – mv)
- Boring (basis 0.0 tot 2.0 meter – mv)
- Boring met peilbuis

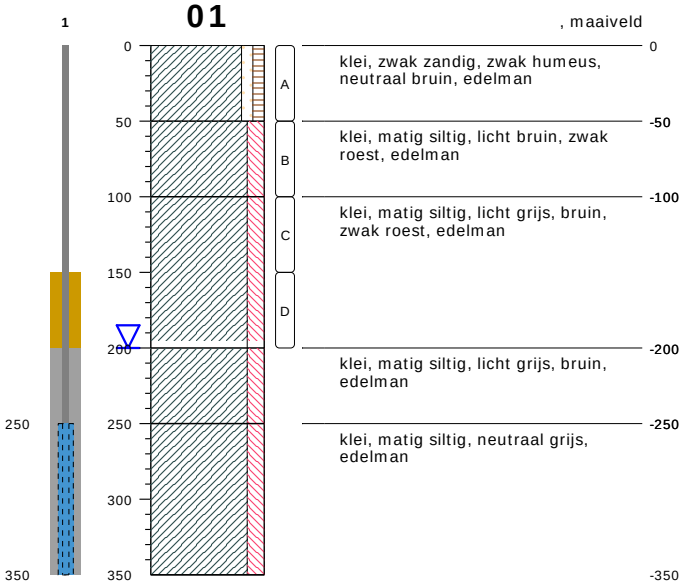
- Huisnummer
- Bebouwing
- Onderzoekslocatie

- Bedrijfsvloerplaten
- Klinker
- Puinverharding

Tekening : 20.N203849	Schaal : 1:1000	Gemeente: –
Datum : 18–12–2020	Getekend: MV	Sectie: –
NIPA milieutechniek b.v.	Formaat : A3	Perceelsnr.: –
NIPA	Projectcode : N203849 Adres : Lutterveld 2a te Erichem	

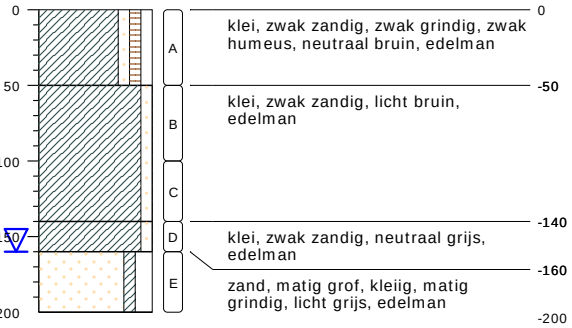
Bijlage 4

01



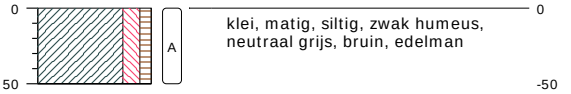
type **peilbuis met 1 filter**
datum **15-12-2020**
boormeester **RL**

02



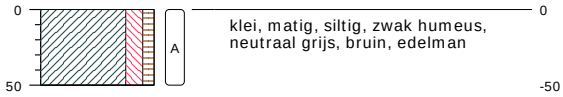
type **grondboring**
datum **15-12-2020**
boormeester **RL**

03



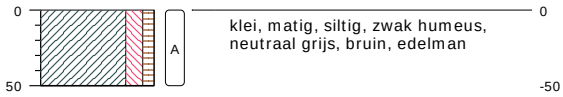
type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

04



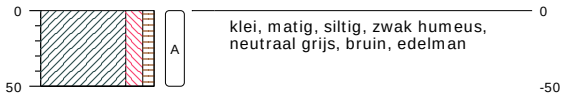
type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

05



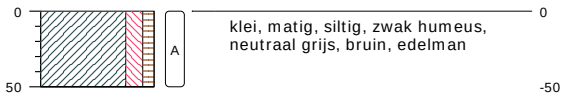
type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

06



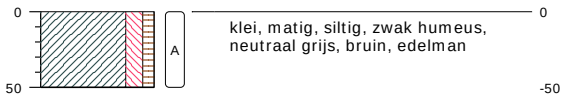
type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

07



type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

08



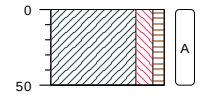
type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Lutterveld 2A te Erichem**
projectcode **N203849**
getekend conform **NEN 5104**

NIPA milieutechniek b.v.

09



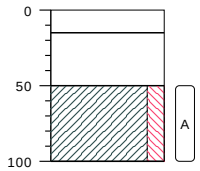
, maaiveld

0 klei, matig, siltig, zwak humeus, neutraal grijs, bruin, edelman

-50

type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

10



puin, maaiveld

0 schep, asfalt brokken met puin

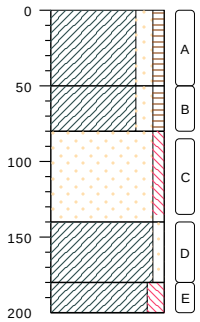
-15 schep, puin

-50 klei, matig siltig, neutraal grijs, edelman

-100

type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

11



, maaiveld

0 klei, matig zandig, zwak humeus, neutraal bruin, edelman

-50 klei, matig zandig, zwak humeus, licht bruin, edelman

-80 zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruin, edelman

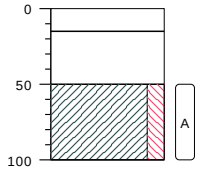
-140 klei, zwak zandig, licht grijs, edelman

-180 klei, matig siltig, neutraal blauw, grijs, edelman

-200

type **grondboring**
datum **15-12-2020**
boormeester **RL**

12



puin, maaiveld

0 schep, asfalt brokken met puin

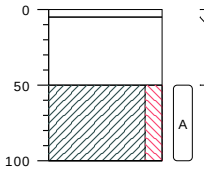
-15 schep, puin

-50 klei, matig siltig, neutraal grijs, edelman

-100

type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

13



puin, maaiveld

0 schep, asfalt brokken met puin

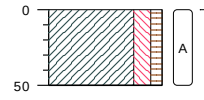
-5 schep, puin

-50 klei, matig siltig, neutraal grijs, edelman

-100

type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

14



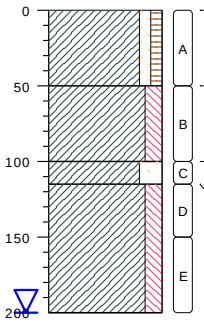
, maaiveld

0 klei, matig, siltig, zwak humeus, neutraal grijs, bruin, edelman

-50 Boring geplaatst naast het asfalt

type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

15



, maaiveld

0 klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraal bruin, zwak wortels, edelman

-50 klei, matig siltig, licht bruin, grijs, zwak roest, edelman

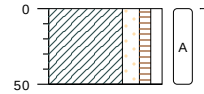
-100 klei, sterk zandig, licht grijs, bruin, zwak roest, edelman

-115 klei, matig siltig, licht grijs, zwak roest, edelman

-200

type **grondboring**
datum **15-12-2020**
boormeester **RL**

16



, maaiveld

0 klei, matig zandig, zwak grindig, zwak humeus, licht bruin, zwak puin, edelman

-50 Boring staat naast het asfalt. Het puin in de boring is waarschijnlijk hetzelfde puin als onder het asfalt

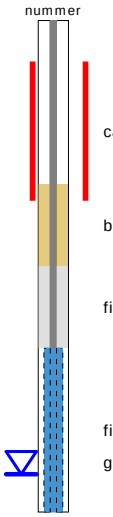
type **grondboring**
datum **16-12-2020**
boormeester **RL**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Lutterveld 2A te Erichem**
projectcode **N203849**
getekend conform **NEN 5104**

NIPA milieutechniek b.v.

PEILBUIS



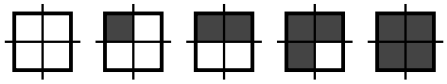
BORING



links= cm-maaiveld

rechts= cm+ NAP

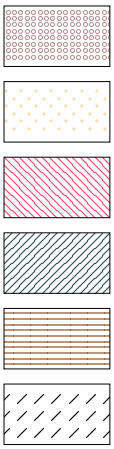
OLIE OP WATER REACTIE



GEUR INTENISTEIT



GRONDSOORTEN



GRIND, grindig (G,g)

ZAND, zandig (Z,z)

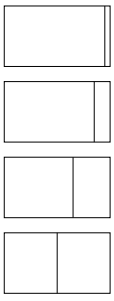
LEEM, siltig (L,s)

KLEI, kleiig (K,k)

VEEN, humeus (V,h)

slib

MATE VAN BIJMENGING



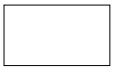
zwak - (0-5%)

matig - (5-15%)

sterk - (15-50%)

uiterst - (> 50%)

VERHARDINGEN



asfalt, beton, klinkers, tegels
stelconplaat, ondoordringbare laag

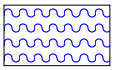
GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG



bodemvreemde bestandsdelen aanwezig



water

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = foto ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

Bijlage 5

NIPA milieutechniek BV
T.a.v. Jessica
Landweerstraat Zuid 109
5349 AK OSS

Analysecertificaat

Datum: 23-Dec-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020205615/1
Uw project/verslagnummer	N203849
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	18-Dec-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	N203849	Certificaatnummer/Versie	2020205615/1
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem	Startdatum analyse	18-Dec-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	23-Dec-2020
Uw monsternemer	Remco van der Laan	Rapportagedatum	23-Dec-2020/15:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	80.4	79.5	79.9
S	Organische stof	% (m/m) ds	4.0	2.0	1.5
	Gloeirest	% (m/m) ds	95	97	97
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17.0	19.5	18.9
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	120	210	84
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.32	0.26	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	10	12	9.2
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	27	27	12
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.17	0.13	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	26	33	26
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	27	23	13
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	89	70	47
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 04: 0-50, 08: 0-50, 11: 0-50, 14: 0-50, 05: 0-50,	Grond (AS3000)	11778682
2	MM02, 10: 50-100, 12: 50-100, 13: 50-100	Grond (AS3000)	11778683
3	MM03, 01: 150-200, 15: 150-200, 11: 140-180, 02: 140-160, 02: 100-140	Grond (AS3000)	11778684

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	N203849	Certificaatnummer/Versie	2020205615/1
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem	Startdatum analyse	18-Dec-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	23-Dec-2020
Uw monsternemer	Remco van der Laan	Rapportagedatum	23-Dec-2020/15:10
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0012 [2)]	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0016	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	0.0013	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0069	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 [1)]	0.35 [1)]	0.35 [1)]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 04: 0-50, 08: 0-50, 11: 0-50, 14: 0-50, 05: 0-50,	Grond (AS3000)	11778682
2	MM02, 10: 50-100, 12: 50-100, 13: 50-100	Grond (AS3000)	11778683
3	MM03, 01: 150-200, 15: 150-200, 11: 140-180, 02: 140-160, 02: 100-140	Grond (AS3000)	11778684

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020205615/1

Monster nr. / Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Uw monsteromschrijving / Monsteromsch./Monstername ID
11778682					MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 04: 0-50, 08: 0-50, 11: 0-50, 14: 0-50, 05: 0-
0538568594	01	0	50	15-Dec-2020	
0538568676	11	0	50	15-Dec-2020	
0538568596	02	0	50	15-Dec-2020	
0538568717	14	0	50	16-Dec-2020	
0538568745	05	0	50	16-Dec-2020	
0538568729	04	0	50	16-Dec-2020	
0538568707	06	0	50	16-Dec-2020	
0538568718	08	0	50	16-Dec-2020	
11778683					MM02, 10: 50-100, 12: 50-100, 13: 50-100
0538568721	12	50	100	16-Dec-2020	
0538568727	10	50	100	16-Dec-2020	
0538568724	13	50	100	16-Dec-2020	
11778684					MM03, 01: 150-200, 15: 150-200, 11: 140-180, 02: 1 40-160, 02: 100-14
0538568726	01	150	200	15-Dec-2020	
0538568573	15	150	200	15-Dec-2020	
0538568710	11	140	180	15-Dec-2020	
0538568591	02	100	140	15-Dec-2020	
0538568602	02	140	160	15-Dec-2020	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020205615/1

Opmerking 1)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Opmerking 2)
PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020205615/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

NIPA milieutechniek BV
T.a.v. Hans
Landweerstraat Zuid 109
5349 AK OSS

Analysecertificaat

Datum: 29-Dec-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020207151/1
Uw project/verslagnummer	N203849
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	22-Dec-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	N203849	Certificaatnummer/Versie	2020207151/1
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem	Startdatum analyse	22-Dec-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	29-Dec-2020
Uw monsternemer	Remco van der Laan	Rapportagedatum	29-Dec-2020/09:50
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/L	99	
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	
S	Kobalt (Co)	µg/L	<2.0	
S	Koper (Cu)	µg/L	<2.0	
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	
S	Nikkel (Ni)	µg/L	<3.0	
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	
S	Zink (Zn)	µg/L	<10	
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/L	<0.20	
S	Tolueen	µg/L	<0.20	
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21	1)
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	
S	Styreen	µg/L	<0.20	
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	
S	Tetrachlooretheen	µg/L	0.20	
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	1, 01-1: 250-350	Water (AS3000)	11783251

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	N203849	Certificaatnummer/Versie	2020207151/1
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem	Startdatum analyse	22-Dec-2020
Uw ordernummer		Datum einde analyse	29-Dec-2020
Uw monsternemer	Remco van der Laan	Rapportagedatum	29-Dec-2020/09:50
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0.10
	CKW (som)	µg/l	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/l	<0.20
S	Vinylchloride	µg/l	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/l	0.14 [1)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/l	1.4
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/l	1.7
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/l	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/l	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/l	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/l	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/l	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/l	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	1, 01-1: 250-350	Water (AS3000)	11783251

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2020207151/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11783251	1, 01-1: 250-350				
0680534927	1	250	350	22-Dec-2020	
0680534941	1	250	350	22-Dec-2020	
0800866889	1	250	350	22-Dec-2020	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020207151/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020207151/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage 6

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	N203849
Projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem
Ordernummer	
Datum monstername	15-12-2020
Monsternemer	Remco van der Laan
Certificaatnummer	2020205615
Startdatum	18-12-2020
Rapportagedatum	23-12-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW	BI
Bodemtype correctie										
Organische stof		4								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		17								
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd								
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	80,4	80,4							
Organische stof	% (m/m) ds	4	4							
Gloeirest	% (m/m) ds	95								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	17	17							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	120	161,7		20				920	-0,04
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,32	0,4166	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13	-0,01
Kobalt (Co)	mg/kg ds	10	13,31	<=AW	3	15	35	190	190	-0,01
Koper (Cu)	mg/kg ds	27	35,22	<=AW	5	40	54	190	190	-0,03
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,17	0,194	Wonen	0,05	0,15	0,83	4,8	36	0,00
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190	<RG
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	26	33,7	<=AW	4	35		100	100	-0,02
Lood (Pb)	mg/kg ds	27	32,32	<=AW	10	50	210	530	530	-0,04
Zink (Zn)	mg/kg ds	89	116,4	<=AW	20	140	200	720	720	-0,04
Minerale olie										
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	5,25							
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	8,75							
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	8,75							
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	19,25							
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	8,75							
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	10,5							
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	61,25	<=AW	35	190	190	500	5000	<RG
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0017							
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0017							
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0017							
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0017							
PCB 138	mg/kg ds	0,0012	0,003							
PCB 153	mg/kg ds	0,0016	0,004							
PCB 180	mg/kg ds	0,0013	0,0032							
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0069	0,0172	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1	0,00
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40	-0,03

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11778682	MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 04: 0-50, 08: 0-50, 11:0-50, 14: 0-50, 05: 0-50, 06: 0-50

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Bodemindex (BI) = (BotoVa omgerekend resultaat - AW) / (IW - AW)
AW = achtergrondwaarde (grond)
IW = interventiewaarde
- Bodemindex < 0 betekent: Botova omgerekend resultaat < AW
- ***Bodemindex = 0: gehalte is gelijk aan de Achtergrondwaarde***
- 0 < Bodemindex < 0,5 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de AW en de Tussenwaarde
- ***Bodemindex = 0,5: gehalte is gelijk aan de Tussenwaarde***
- 0,5 < Bodemindex < 1 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Tussenwaarde en IW
- ***Bodemindex = 1,0: gehalte is gelijk aan de Interventiewaarde***
- Bodemindex > 1 betekent: IW overschreden

NB: de Tussenwaarde en/of de Bodemindex waarde hebben geen wettelijk kader. Het is alleen een hulpmiddel bij de interpretaties

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	N203849
Projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem
Ordernummer	
Datum monstername	15-12-2020
Monsternemer	Remco van der Laan
Certificaatnummer	2020205615
Startdatum	18-12-2020
Rapportagedatum	23-12-2020

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW	BI
Bodemtype correctie										
Organische stof		2								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		19,5								
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd								
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	79,5	79,5							
Organische stof	% (m/m) ds	2	2							
Gloeirest	% (m/m) ds	97								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	19,5	19,5							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	210	255,3		20				920	0,09
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,26	0,3528	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13	-0,02
Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	14,48	<=AW	3	15	35	190	190	0,00
Koper (Cu)	mg/kg ds	27	34,84	<=AW	5	40	54	190	190	-0,03
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,13	0,1456	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36	0,00
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190	<RG
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	33	39,15	Industrie	4	35		100	100	0,06
Lood (Pb)	mg/kg ds	23	27,34	<=AW	10	50	210	530	530	-0,05
Zink (Zn)	mg/kg ds	70	87,89	<=AW	20	140	200	720	720	-0,09
Minerale olie										
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5							
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5							
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5							
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5							
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5							
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21							
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000	<RG
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1	0,00
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40	-0,03

Legenda

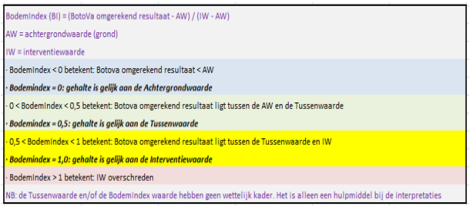
Nr.	Analytico-nr	Monster
2	11778683	MM02, 10: 50-100, 12: 50-100, 13: 50-100

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/



BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lanc

Projectnummer	N203849
Projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem
Ordernummer	
Datum monstername	15-12-2020
Monsternemer	Remco van der Laan
Certificaatnummer	2020205615
Startdatum	18-12-2020
Rapportagedatum	23-12-2020

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW	BI
Bodemtype correctie										
Organische stof		1,5								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		18,9								
Voorbehandeling										
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd								
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	79,9	79,9							
Organische stof	% (m/m) ds	1,5	1,5							
Gloeirest	% (m/m) ds	97								
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	18,9	18,9							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	84	104,6		20				920	-0,12
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,1914	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13	<RG
Kobalt (Co)	mg/kg ds	9,2	11,35	<=AW	3	15	35	190	190	-0,02
Koper (Cu)	mg/kg ds	12	15,69	<=AW	5	40	54	190	190	-0,16
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0394	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36	<RG
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190	<RG
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	26	31,49	<=AW	4	35		100	100	-0,05
Lood (Pb)	mg/kg ds	13	15,59	<=AW	10	50	210	530	530	-0,07
Zink (Zn)	mg/kg ds	47	59,98	<=AW	20	140	200	720	720	-0,14
Minerale olie										
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	10,5							
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	17,5							
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	17,5							
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	38,5							
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	17,5							
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	21							
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	122,5	<=AW	35	190	190	500	5000	<RG
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0035							
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1	0,00
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035							
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40	-0,03

Legenda

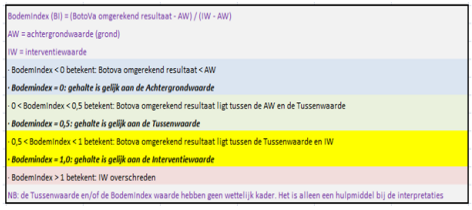
Nr.	Analytico-nr	Monster
3	11778684	MM03, 01: 150-200, 15: 150-200, 11: 140-180, 02: 140-160, 02: 100-140

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/



BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	N203849
Projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem
Ordernummer	
Datum monstername	22-12-2020
Monsternemer	Remco van der Laan
Certificaatnummer	2020207151
Startdatum	22-12-2020
Rapportagedatum	29-12-2020

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I	BI
Metalen									
Barium (Ba)	µg/L	99	99	*	20	50	337,5	625	0,09
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6	<RG
Kobalt (Co)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	20	60	100	<RG
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75	<RG
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3	<RG
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	152,5	300	<RG
Nikkel (Ni)	µg/L	<3,0	2,1	-	3	15	45	75	<RG
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75	<RG
Zink (Zn)	µg/L	<10	7	-	10	65	432,5	800	<RG
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen									
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30	<RG
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	503,5	1000	<RG
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150	<RG
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07						
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14						
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70	<RG
BTEX (som)	µg/L	<0,90							
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35,01	70	<RG
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300	<RG
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen									
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000	<RG
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400	<RG
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5,005	10	<RG
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500	<RG
Tetrachlooretheen	µg/L	0,2	0,2	*	0,1	0,01	20	40	0,00
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	453,5	900	<RG
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	203,5	400	<RG
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300	<RG
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130	<RG
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07						
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07						
CKW (som)	µg/L	<1,6							
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630	<RG
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,505	5	<RG
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5,005	10	<RG
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10,01	20	<RG
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14						
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	1,4	1,4						
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14						
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	1,7	1,68	*	0,6	0,8	40,4	80	0,01
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7						
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7						
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7						
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5						
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7						
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7						
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600	<RG
Extra parameters									
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,77	Geen oordeel mogelijk					

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11783251	1, 01-1: 250-350

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde
GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

BodemIndex (BI) = (BotoVa omgerekend resultaat - S) / (IW - S)
S = streefwaarde
IW = interventiewaarde
· BodemIndex < 0 betekent: Botova omgerekend resultaat < S
· ***Bodemindex = 0: gehalte is gelijk aan de Streefwaarde***
· 0 < BodemIndex < 0,5 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Streefwaarde en de Tussenwaarde
· ***Bodemindex = 0,5: gehalte is gelijk aan de Tussenwaarde***
· 0,5 < BodemIndex < 1 betekent: Botova omgerekend resultaat ligt tussen de Tussenwaarde en IW
· ***Bodemindex = 1,0: gehalte is gelijk aan de Interventiewaarde***
· BodemIndex > 1 betekent: IW overschreden
NB: de Tussenwaarde en/of de BodemIndex waarde hebben geen wettelijk kader. Het is alleen een hulpmiddel bij de interpretaties

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/
N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Bijlage 7













Bijlage 8

Omgevingsdienst
Rivierenland

Retouradres: Postbus 6267, 4000 HG Tiel

aan Nipa Milieutechniek B.V.
T.a.v. Jordy Boerakker
Landweerstraat-Zuid 109
5349 AK OSS

Onderwerp
Adviesbrief

Datum
23 december 2020

Pagina
1 van 4

Ons kenmerk
0214153262

Uw kenmerk

Behandeld door
Olaf Verhagen

Geachte heer Boerakker,

Op 18 december 2020 kregen wij uw verzoek om bodeminformatie op het adres Lutterveld 2A in Erichem. U vroeg ons hierover te adviseren.

Ons advies over Bodem u onder deze brief.

Heeft u vragen?
Heeft u vragen over deze brief? Bel dan met Olaf Verhagen, telefoonnummer 0344 – 579 314. Wilt u deze brief erbij houden als u belt? Dan kunnen wij u sneller helpen.

Mocht u in de toekomst onze hulp weer nodig hebben, dan helpen we u graag. Wij werken graag met u samen aan een veilig en duurzaam Rivierenland.

Met vriendelijke groet,

ing. W. van de Sluis
Coördinator Specialisten en Advies
Omgevingsdienst Rivierenland

Omgevingsdienst Rivierenland

J.S. de Jongplein 2
4001 WG Tiel
Postbus 6267
4000 HG Tiel

T 0344 – 579 314
E post@odrivierenland.nl
www.odrivierenland.nl

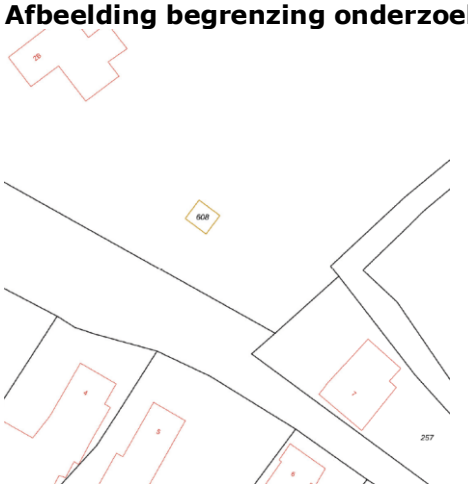
KvK 56452500
IBAN NL49BNGH0285157841
BTW NL 8521.32.104.B.01

De Omgevingsdienst Rivierenland is een samenwerkingsverband van 8 gemeenten, te weten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel en de provincie Gelderland.

Adviesnotitie bodeminformatie

De reden van het informatieverzoek is een vooronderzoek conform NEN 5725, in voorbereiding op een NEN 5740 verkennend bodemonderzoek. Wij willen u erop wijzen dat het rapport in xml-format moet worden aangeleverd.

Afbeelding begrenzing onderzoekslocatie



Onderwerpen	Resultaat
GIS/BIS [1]	Het volgende bodemonderzoek is op de locatie uitgevoerd: – Verkennend bodemonderzoek Lutterveld 2a Erichem, Grond-Gewas Zeeuws-Vlaanderen, documentnummer: 04A0260, 24-6-2004 De bodemonderzoek(en) die op en/of nabij de locatie zijn uitgevoerd worden u toegestuurd.
Verdenking op PFAS	Voor zover bekend zijn er geen verdachte puntbronnen op of nabij de locatie aanwezig (geweest), zie ook de bijgevoegde lijst van PFAS verdachte (punt)bronnen. Ook in het Rivierengebied is het vermoeden dat de bodem diffuus belast is met PFAS-verbindingen. De bodemkwaliteitskaart is hier nog niet op aangevuld.[3]
Ophogingen/toepassingen grond/baggerslib [4]	Er zijn geen meldingen over toepassingen van grond/baggerslib op het perceel. Op basis van de geraadpleegde luchtfoto's zijn geen bijzonderheden te vermelden. De relevante luchtfoto('s) zijn onder aan deze tabel ingevoegd.
Voormalige of huidige bedrijfsactiviteiten	Voor de bedrijfsactiviteiten op locatie tot 2004 verwijzen wij u naar het Bodemloket (www. Bodemloket.nl) De locatie staat niet aangemerkt als voormalige boomgaard/kas, op basis van onze kaartlaag 'boomgaarden/kassen.[5]
Tanken bestand [6]	Er is geen boven-/ondergrondse tank bekend.
Bouwvergunningen	n.v.t. (niet relevant geacht)
Sloopvergunningen/meldingen	Informatie uit sloopvergunningen/-meldingen wordt hier niet relevant geacht.
Overige informatie:	Geen bijzonderheden

Overige informatiebronnen:	
-	Regionale Bodemkwaliteitskaart (Regio Rivierenland/MARN, West Maas en Waal) http://www.geosolutions.nl/sites/rivierenland/
-	Archeologische verwachtings- en advieskaart en/of bestemmingplan www.Ruimtelijkeplannen.nl
-	Verwachting aanwezigheid Explosieven: na te vragen bij gemeente
-	www.gelderland.nl: bodemkaart en asbestdakenkaart
-	www.topotijdreis.nl
-	**Invasieve exoten:** Graag bij locatiebezoek aandacht besteden aan de mogelijke aanwezigheid van invasieve exoten zoals Japanse Duizendknoop, Zie ook: https://gelderland.stateninformatie.nl/document/7145716/1/Bijlage_Plan_van_aanpak_Invasieve_Exoten_Gelderland_%28PS2018-856%29 (waarneming graag ook melden: www.waarneming.nl)

(1) De informatie komt uit het bodeminformatiesysteem van de Omgevingsdienst Rivierenland. *Disclaimer: De vermelde bodemonderzoeken zijn mogelijk niet actueel of representatief voor de huidige bodemkwaliteit op de locatie.*

(2) De bodemonderzoek(en) of andere historische gegevens zijn niet (digitaal) beschikbaar binnen onze systemen. De bodemonderzoek(en) zijn opgevraagd bij ons archief. U dient hierbij wel rekening te houden met aanvullende (leges)kosten en een langere doorlooptijd om deze rapporten op te vragen. De beschikbare rapporten worden u nog via Wetransfer nagestuurd.

(3) De ODR hanteert voor locaties waar sprake is van een diffuse belasting met PFAS de strategie VED-HO uit de NEN 5740 en volgt het advies van bodemplus t.a.v. het te hanteren analysepakket.

(4) De informatie komt vanuit het Landelijk Meldpunt Bodemkwaliteit. Het melden van toepassen van grond en baggerslib is sinds 2008 wettelijk verplicht. Eerdere toepassingen zijn dus mogelijk niet bekend.

(5) Om een indicatie te krijgen of een locatie verdacht is, is onze kaartlaag boomgaarden/kassen gebruikt. Let op deze kaart is niet volledig, voor een volledig overzicht moet de locatie via topotijdreis worden bekeken. Bij boomgaarden kunnen van 1945 tot 2000 bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt.

(6) De informatie komt uit het tanken bestand van de desbetreffende gemeente, waar de locatie is gelegen. Dit bestand is gebaseerd op een schriftelijke inventarisatie bij bewoners begin jaren '90 en daarna aangevuld met certificaten van gesaneerde tanks. Wanneer een adres niet in dit bestand is opgenomen wil dit dus niet zeggen dat er nooit een tank aanwezig is geweest, enkel dat er geen tank gemeld is en dat er geen ondergrondse tank door een KIWA erkend tanksaneringsbedrijf op die locatie is gesaneerd.

Luchtfoto 2019



Luchtfoto 2009



Boomgaarden kassenkaart



Kwaliteitskaart, ontgravingskaart bovengrond



Algemene disclaimer:
In dit overzicht zijn de bij ons bekende gegevens opgenomen die invloed kunnen hebben op de bodemkwaliteit. Het is mogelijk dat er informatie van de locatie is die niet bij ons bekend is. De actuele bodemkwaliteit is alleen vast te stellen door het laten uitvoeren van een historisch bodemonderzoek volgens NEN 5725 en een bodem-onderzoek volgens NEN 5740. Daarnaast kan uitvoering van een bodemonderzoek conform NEN 5707 (bodem-inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem) of NEN 5897 nodig zijn.

Bij graafwerkzaamheden in de bodem is soms ook overige wet- en regelgeving van toepassing, bijvoorbeeld op het gebied van archeologie en risico's op de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven in de bodem. Meer informatie hierover kunt u via de desbetreffende gemeente opvragen.

NL BSB® productcertificaat

Project Terp Eichem
3300 ton
april 2019 t/m augustus 2019.

SGS INTRON Certificatie B.V.

Venusstraat 2
Postbus 267
4100 AG CULEMBORG
T: +31 88 21 45 133
www.sgs.com/intron-certificatie

Recyclinggranulaat
voor ongebonden en (hydraulisch) gebonden materialen voor civieltechnische toepassingen, utiliteitsbouw en wegenbouw

Nummer	:	**BG-319/3**
Uitgegeven	:	**2017-07-11**
Geldig tot	:	**onbepaalde tijd**
Vervangt	:	**BG-319/2 d.d. 2015-02-13**

Producent:

Bontrup Stedel B.V.
Heistraat 28
5445 AS LANDHORST
Postbus 35
5450 AA MILL
Telefoon (088) 088 77 00
E-mail info@bontrup.nl
Website www.bontrup.nl

Mobiele breekinstallatie:
153
160

Producttype (productgroep):
betongranulaat, menggranulaat,
hydraulisch menggranulaat (productgroep A)

Verklaring van SGS INTRON Certificatie B.V.
Dit productcertificaat is op basis van BRL 2506-2 d.d. 2016-06-30 afgegeven conform het SGS INTRON Certificatie-reglement voor Certificatie en Attestering.

SGS INTRON Certificatie B.V. verklaart dat:
- het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het door de producent vervaardigde recyclinggranulaat bij voortduring voldoet aan de in dit productcertificaat vastgelegde milieuhygiënische specificaties, mits het recyclinggranulaat voorzien is van het NL-BSB®-merk op een wijze als aangegeven in dit productcertificaat;
- met inachtneming van het bovenstaande, het recyclinggranulaat in zijn toepassingen en met inachtneming van de daarbij horende toepassingsvoorwaarden voldoet aan de relevante eisen van het Besluit bodemkwaliteit;
- voor dit productcertificaat geen controle plaatsvindt op het gebruik in werken en op de melding- en/of informatieplicht van de gebruiker aan het bevoegd gezag.

Voor het Besluit bodemkwaliteit is dit een door de Minister van Infrastructuur en Milieu erkend certificaat, indien het certificaat is opgenomen in het "Overzicht van erkende kwaliteitsverklaringen in de bouw" op de websites van SBK: www.bouwkwaliteit.nl en van Bodem+: www.bodemplus.nl.

Voor SGS INTRON Certificatie B.V.

Ir. J.W.P. de Bont
Certificatiemanager

Gebruikers van dit productcertificaat wordt geadviseerd om bij SGS INTRON Certificatie B.V. te informeren of dit certificaat nog geldig is. Controleer of er sprake is van een door het ministerie van Infrastructuur en Milieu erkende kwaliteitsverklaring.

Dit certificaat bestaat uit 3 bladzijden

® Is een collectief merk van Stichting Bouwkwaliteit (SBK)

NL BSB® productcertificaat

Recyclinggranulaat
Nummer : BG-319/3
Uitgegeven : 2017-07-11

Project Grichem
330 Ton
april 2017 t/m aug 2017

4. WENKEN VOOR DE TOEPASSER

1. Bij aflevering inspecteren of:
   - geleverd is wat is overeengekomen;
   - het merk en de wijze van merken juist zijn;
   - de afleverbon alle gegevens bevat;
   - het afgegeven NL BSB® certificaat betrekking heeft op de geleverde partij, indien de partij niet direct van de producent is afgenomen;
   - de producten geen zichtbare tekortkomingen vertonen.
2. Indien op grond van het onder 1 gestelde tot afkeuring wordt overgegaan, dient contact te worden opgenomen met:
   - Bontrup Stedel B.V.,
     en zo nodig met
   - SGS INTRON Certificatie B.V.
3. Controleren of voldaan wordt aan de voorwaarden voor toepassing.
4. Nagaan of en door wie melding moet worden gedaan aan het bevoegd gezag.
5. Het bewijsmiddel (afleverbonnen en eventueel het certificaat) dient aan de opdrachtgever ter beschikking te worden gesteld. Dat geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.
6. De opdrachtgever moet het bewijsmiddel (afleverbonnen en certificaat) ten minste 5 jaar ter beschikking houden voor inzage door het bevoegd gezag. Dat geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

Overdracht van het certificaat aan derden
Dit NL BSB® certificaat kan ook na overdracht van het recyclinggranulaat aan derden als bewijsmiddel gelden. De leverancier dient dan aannemelijk te maken, dat het door de producent afgegeven certificaat daadwerkelijk betrekking heeft op het door de leverancier aan derden geleverde product.

5. REFERENTIES / LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN

Voor zover er geen data vermeld zijn, staan de juiste publicatiedata van de genoemde documenten vermeld in de beoordelingsrichtlijn 2506-2.

BRL 2506-2	*Recyclinggranulaten d.d. 2016-06-30.*
Besluit bodemkwaliteit	*Besluit van 22 november 2007, houdende regels inzake de kwaliteit van de bodem (Besluit bodemkwaliteit). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 469, jaargang 2007 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.*
Regeling bodemkwaliteit	*Regeling van 13 december 2007, houdende regels voor de uitvoering van de kwaliteit van de bodem (Regeling bodemkwaliteit), Nederlandse Staatscourant 247, 2007 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.*
AP04	*Accreditatieprogramma Bouwstoffenbesluit AP04, versie 3*, SIKB, Gouda.

Bijlage 2 Aanvullend bodemonderzoek

NIPA milieutechniek b.v.

DATUM	21 mei 2021
KENMERK	N203849.001.002/KVV
CONTACTPERSOON	ing. J.A.A. van Vliet
TELEFOONNUMMER	+31 (0)412 – 65 50 58
BIJLAGE	3
ONDERWERP	N203849.001: Lutterveld 2a te Erichem

Aan

Pouderoyen B.V.

T.a.v. ir. M.N. Barendse

St. Stevenskerkhof 2

6511 VZ NIJMEGEN

Geachte heer Barendse,

Hierbij doen wij u de rapportage toekomen van het aanvullende bodemonderzoek naar organochloorbestrijdingsmiddelen aan Lutterveld 2a te Erichem, zoals de ODR noodzakelijk heeft geacht na de controle van rapport: NIPA, Verkennend bodemonderzoek Lutterveld 2a te Erichem, project: N203849, d.d. 17 december 2020.

Voor onderhavig onderzoek zijn 18 boringen tot 0,5 meter –mv verricht, welke per 0,25 cm zijn bemonsterd. Van de bovenste laag zijn 3 mengmonsters samengesteld en geanalyseerd op de aanwezigheid van organochloorverbindingen, inclusief gehaltes aan organische stof. In tabel 1 zijn de samenstelling en resultaten samengevat.

Tabel 1

Analyse-monster	**Traject (meter -mv)**	**deelmonsters**	**> AW (+index)**	**> I (+index)**
mm01	0,00 - 0,25	101, 107, 109, 114, 115, 116	DDE (som) (0,07)	-
mm02	0,00 - 0,25	108, 110, 111, 112, 113, 118	DDE (som) (0,25)	-
mm03	0,00 - 0,25	102, 103, 104, 105, 106, 117	DDE (som) (0,23)	-

Landweerstraat – Zuid 109 5349 AK Oss
T +31 (0) 412 65 50 58
E info@nipamilieu.nl I www.nipamilieu.nl
IBAN: NL 44 RABO 0121505537
Kamer van Koophandel 16.07.74.86

Uit de resultaten blijkt dat op de onderzoekslocatie licht verhoogde gehaltes aan organochloorverbindingen zijn aangetoond, gezien de toetsingsresultaten kan worden geconcludeerd dat het een relatief homogeen verdeelde verontreiniging betreft. De licht verhoogde gehalten geven geen aanleiding om andere aanbevelingen te noemen dan reeds omschreven in het voorgaande rapport.

Kwaliteit

De veldwerkzaamheden zijn op 12 mei 2021 uitgevoerd onder certificaat VB-002. De boorwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer R. Reinders.

NIPA milieutechniek b.v. te Oss is een ISO 9001:2015 gecertificeerd onderzoeksbureau. Tevens is NIPA milieutechniek b.v. op grond van artikel 12 van het Besluit bodemkwaliteit (gewijzigd als bedoeld in artikel 9 van het Besluit bodemkwaliteit) erkend voor de werkzaamheid “Veldwerk”. Deze erkenning geldt voor de volgende protocollen:

- 2001 – Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
- 2002 – Het nemen van grondwatermonsters
- 2003 – Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek
- 2018 – Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

NIPA milieutechniek b.v. verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen.

Hopende u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

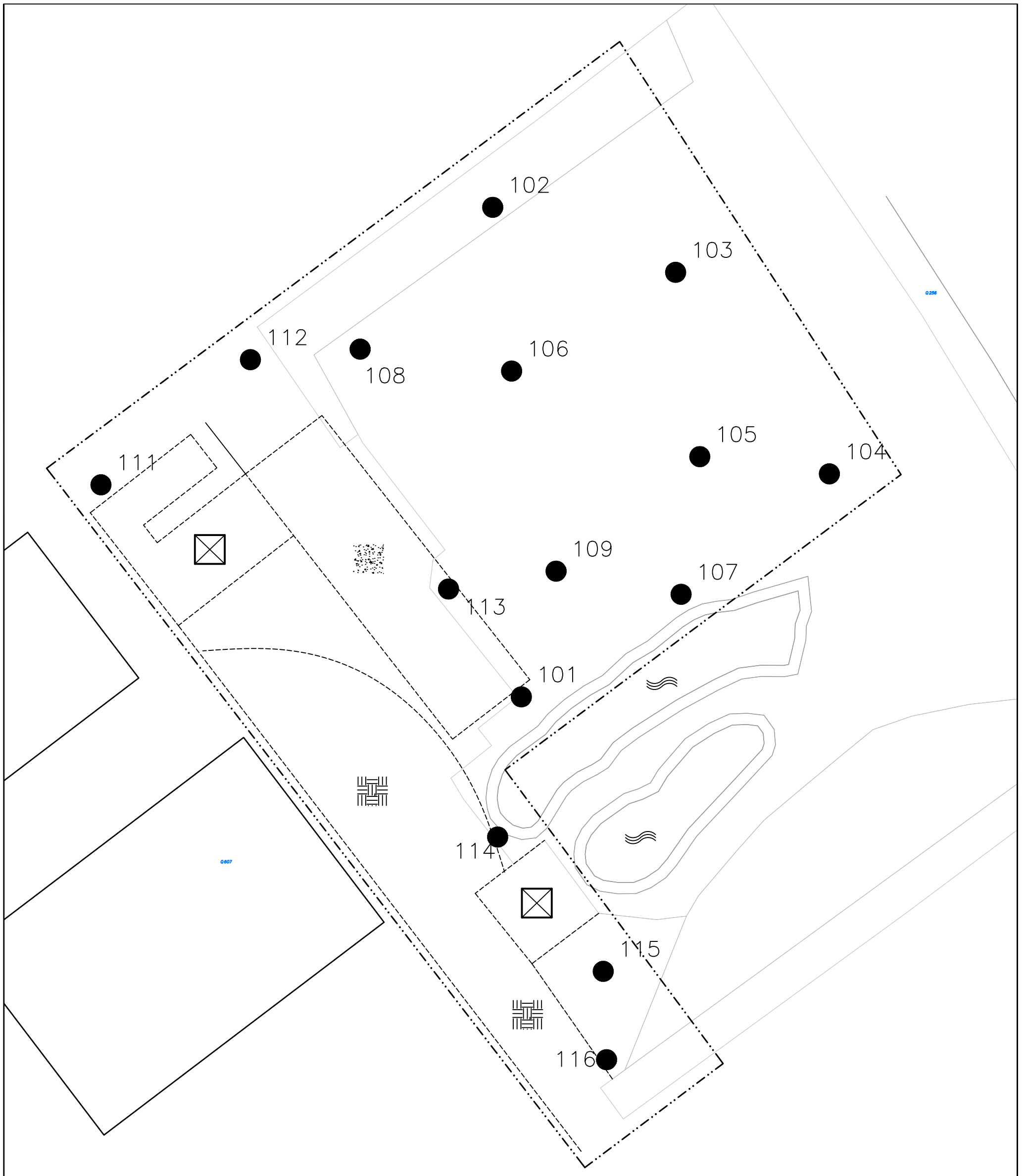
Met vriendelijke groet,

Mevrouw K.M. van Veen

Interne controle de heer J.A.A. van Vliet

R. Reinders

Bijlage 1



LEGENDA

0 5 10 15 20 meter

Aan de maatvoering van deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend.

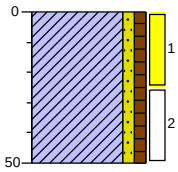
- Boring (basis 0.0 tot 0.5 meter – mv)
- ① Huisnummer
- Bebouwing
- Onderzoekslocatie
- Bedrijfsvloerplaten
- Klinker
- Puinverharding

Tekening : 20.N203849.1	Schaal : 1:500	Gemeente: Buren
Datum : 21–05–2021	Getekend: KV	Sectie: Q
NIPA milieutechniek b.v.	Formaat : A3	Perceelsnr.: 607 (deels)
NIPA	Projectcode : N203849.001 Adres : Lutterveld 2a te Erichem	

Bijlage 2

Boring: 101

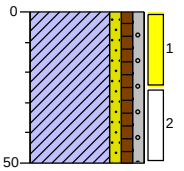
Boormeester: Robert Reinders
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 102

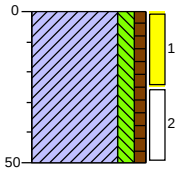
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak grindig, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 103

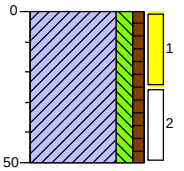
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, matig siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 104

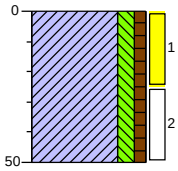
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, matig siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 105

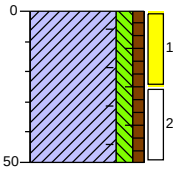
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, matig siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 106

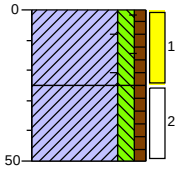
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen baksteen, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 107

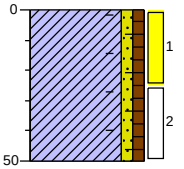
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen baksteen, grijsbruin, Edelmanboor
-25
Klei, matig siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 108

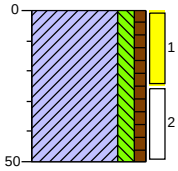
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 109

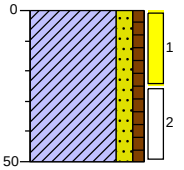
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, matig siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 111

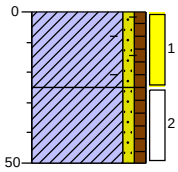
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 braak
Klei, matig zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 112

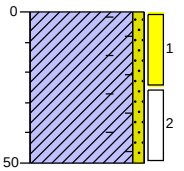
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 braak
Klei, zwak zandig, zwak humeus, sporen baksteen, neutraalbruin, Edelmanboor
-25
Klei, zwak zandig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 110

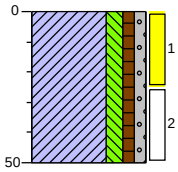
Boormeester: Robert Reinders
Datum: 12-5-2021



0 braak
Klei, zwak zandig, zwak baksteenhoudend, zwak metselpuinhoudend, neutraal grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 113

Boormeester: Robert Reinders
Datum: 12-5-2021

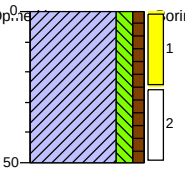


0 gras
Klei, matig siltig, zwak humeus, zwak grindig, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 114

Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021

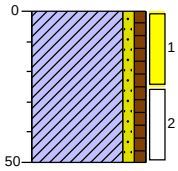
Opmerking: Boring geplaatst naast het asfalt



0 gras
Klei, matig siltig, zwak humeus, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 115

Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021
GWS: 200

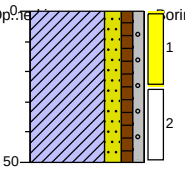


0 bosschage
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak wortelhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 116

Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021

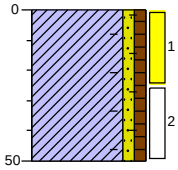
Opmerking: Boring staat naast het asfalt. Het puin in de bovenlaag is waarschijnlijk hetzelfde puin als on



0 bosschage
Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, bruin, Edelmanboor
-50

Boring: 117

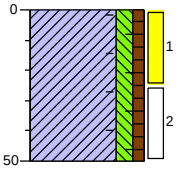
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 118

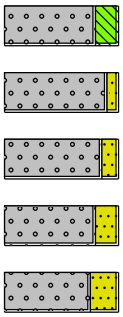
Boormeester: RL
Datum: 12-5-2021



0 weiland
Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen baksteen, grijsbruin, Edelmanboor
-50

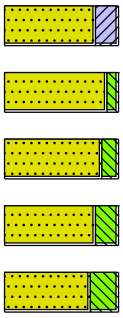
Legenda (conform NEN 5104)

grind



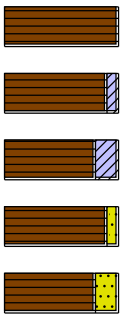
Grind, siltig
Grind, zwak zandig
Grind, matig zandig
Grind, sterk zandig
Grind, uiterst zandig

zand



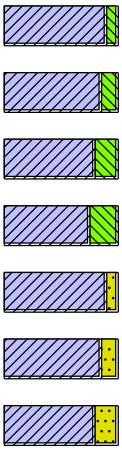
Zand, kleïig
Zand, zwak siltig
Zand, matig siltig
Zand, sterk siltig
Zand, uiterst siltig

veen



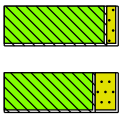
Veen, mineraalarm
Veen, zwak kleïig
Veen, sterk kleïig
Veen, zwak zandig
Veen, sterk zandig

klei



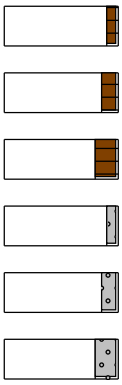
Klei, zwak siltig
Klei, matig siltig
Klei, sterk siltig
Klei, uiterst siltig
Klei, zwak zandig
Klei, matig zandig
Klei, sterk zandig

leem



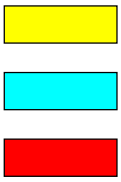
Leem, zwak zandig
Leem, sterk zandig

overige toevoegingen



zwak humeus
matig humeus
sterk humeus
zwak grindig
matig grindig
sterk grindig

BoToVa Wbb (T12, T13)



<=WO, <=IND, <=I
<=T
>I

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

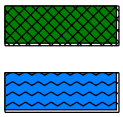
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

geroerd monster
ongeroerd monster
volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand



slib
water

Bijlage 3

NIPA milieutechniek BV
T.a.v. Hans van Vliet
Landweerstraat Zuid 109
5349 AK OSS

Analysecertificaat

Datum: 19-May-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021079956/1
Uw project/verslagnummer	N203849
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	12-May-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	N203849	Certificaatnummer/Versie	2021079956/1
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem	Startdatum analyse	12-May-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	19-May-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	19-May-2021/16:40
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	80.0	81.3	79.0
S	Organische stof	% (m/m) ds	6.6 1)	4.2 1)	5.2 1)
	Gloeirest	% (m/m) ds	93	95	94
	Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB				
S	alfa-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	beta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	gamma-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	delta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Heptachloor	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Aldrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Dieldrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Endrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Isodrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Telodrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
Q	beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0.0020	<0.0020	<0.0020
S	alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	o,p'-DDT	mg/kg ds	0.0044	<0.0010	<0.0010
S	p,p'-DDT	mg/kg ds	0.020	0.018	0.022
S	o,p'-DDE	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	p,p'-DDE	mg/kg ds	0.17	0.27	0.32
S	o,p'-DDD	mg/kg ds	<0.0010	0.0031	0.0026

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	101 (0-25) 107 (0-25) 109 (0-25) 114 (0-25) 115 (0-25) 116 (0-25)	Grond (AS3000)	12050157
2	108 (0-25) 110 (0-25) 111 (0-25) 112 (0-25) 113 (0-25) 118 (0-25)	Grond (AS3000)	12050158
3	102 (0-25) 103 (0-25) 104 (0-25) 105 (0-25) 106 (0-25) 117 (0-25)	Grond (AS3000)	12050159

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	N203849	Certificaatnummer/Versie	2021079956/1
Uw projectnaam	Lutterveld 2A te Erichem	Startdatum analyse	12-May-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	19-May-2021
Uw monsternemer		Rapportagedatum	19-May-2021/16:40
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	p,p'-DDD	mg/kg ds	0.0026	0.010	0.010
S	HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021 2)	0.0021 2)	0.0021 2)
S	Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021 2)	0.0021 2)	0.0021 2)
S	Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 2)	0.0014 2)	0.0014 2)
S	DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0033	0.013	0.013
S	DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.17	0.27	0.32
S	DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.024	0.019	0.022
S	DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.20	0.30	0.35
S	Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 2)	0.0014 2)	0.0014 2)
S	OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.21	0.31	0.36
S	OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.21	0.31	0.37

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	101 (0-25) 107 (0-25) 109 (0-25) 114 (0-25) 115 (0-25) 116 (0-25)	Grond (AS3000)	12050157
2	108 (0-25) 110 (0-25) 111 (0-25) 112 (0-25) 113 (0-25) 118 (0-25)	Grond (AS3000)	12050158
3	102 (0-25) 103 (0-25) 104 (0-25) 105 (0-25) 106 (0-25) 117 (0-25)	Grond (AS3000)	12050159

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021079956/1

Monster nr. / Barcode	Uw monsteromschrijving / Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12050157	101 (0-25) 107 (0-25) 109 (0-25) 114 (0-25) 115 (0 -25) 116 (0-25)				
0538732408	109	0	25	12-May-2021	1
0538732541	107	0	25	12-May-2021	1
0538732504	101	0	25	12-May-2021	1
0538732407	114	0	25	12-May-2021	1
0538732425	115	0	25	12-May-2021	1
0538732506	116	0	25	12-May-2021	1
12050158	108 (0-25) 110 (0-25) 111 (0-25) 112 (0-25) 113 (0 -25) 118 (0-25)				
0538732369	110	0	25	12-May-2021	1
0538732430	113	0	25	12-May-2021	1
0538732513	118	0	25	12-May-2021	1
0538732403	111	0	25	12-May-2021	1
0538732364	112	0	25	12-May-2021	1
0538732499	108	0	25	12-May-2021	1
12050159	102 (0-25) 103 (0-25) 104 (0-25) 105 (0-25) 106 (0 -25) 117 (0-25)				
0538732508	102	0	25	12-May-2021	1
0538732512	117	0	25	12-May-2021	1
0538732428	103	0	25	12-May-2021	1
0538732500	106	0	25	12-May-2021	1
0538732417	105	0	25	12-May-2021	1
0538732496	104	0	25	12-May-2021	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021079956/1

Opmerking 1)
Het organische stof gehalte is gecorrigeerd voor het lutumgehalte van 5.4 % m/m (SIKB 3010 pb 3).

Opmerking 2)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021079956/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB			
OCB (25)	W0262	GC-MS	pb 3020-1-3 & NEN 6980
OCB som AP04/AS3X	W0262	GC-MS	pb 3020-1-3 & NEN 6980

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage 3 Stikstofonderzoek

Pouderoyen Tonnaer
Is een handelsnaam van

Pouderoyen BV

Vestigingen te Nijmegen, Vught,
Baexem en Voerendaal

Notitie beoordeling stikstof

Opdrachtgever: Landgoed De Terp

Auteur: R.P.E.F. van Meurs

Datum: 30 juni 2021

Project: P202911 Bestemmingsplan 'Lutterveld 2a, Erichem'

Op de locatie aan het Lutterveld 2a te Erichem bestaat het voornemen om een nieuwe bedrijfshal te realiseren ten behoeve van de opslag van kuubskratten voor de teelt van pompoenen. Voor onderhavige ontwikkeling is een beoordeling ten aanzien van het aspect stikstof aan de orde. In onderstaande notitie wordt daar nader op ingegaan.

Aanleiding

Aanleiding voor deze notitie is de situatie die is ontstaan na de uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019, waarin zij heeft geoordeeld dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer als basis mag worden gebruikt voor toestemming voor activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming, zoals een vergunning of een melding. Ook de "standaard grenswaarde" die in het PAS was opgenomen, kan nu niet meer worden gebruikt. Zo waren veel woningbouwprojecten tot voor kort voor het aspect stikstof vergunningsvrij en was ook een melding vaak niet nodig, omdat de extra stikstofemissies beperkt waren en de depositie onder de grenswaarde lag. Nu de landelijke grenswaarde onder de PAS niet meer kan worden gebruikt, is een stikstofbeoordeling en mogelijk ook een vergunning Wet natuurbescherming voor heel veel activiteiten nodig is. Voor elke toename, hoe klein ook, is vooralsnog een eigen onderbouwing nodig.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen kan, naast een planologische titel en/of een omgevingsvergunning voor (o.a.) bouwen, ook een Wet natuurbescherming (Wnb) toestemming (o.a. i.v.m. stikstof) nodig zijn. Of er Wnb-toestemming vanwege stikstof nodig is, is afhankelijk van een stikstofberekening en/of een 'voortoets' (= milieukundig/ecologisch vooronderzoek). Het is niet zo dat nu voor ieder project een Wnb-toestemming nodig is. Maar er is geen (generieke) drempelwaarde meer waaronder een vergunning niet nodig is. Dat moet nu per aanvraag beoordeeld worden. Dat is nodig bij planologische procedures (zoals een bestemmingsplan) en bij de verlening van een omgevingsvergunning (i.v.m. het zogenaamde 'aanhaken').

Ligging van het project

De locatie is gelegen aan het Lutterveld te Erichem, in het buitengebied van de gemeente Buren, tussen de kern Erichem en Kerk-Avezaath. Het plangebied betreft de aanwezige agrarische bedrijfslocatie die onderdeel is van Landgoed De Terp, dat wordt gevormd door aaneengesloten gronden van ca. 14 hectare.



Luchtfoto met globale ligging van het plangebied

Het plangebied is in zuidelijke richting op ca. 4,7 kilometer en in noordelijke richting op ca. 6,6 kilometer van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' gelegen.



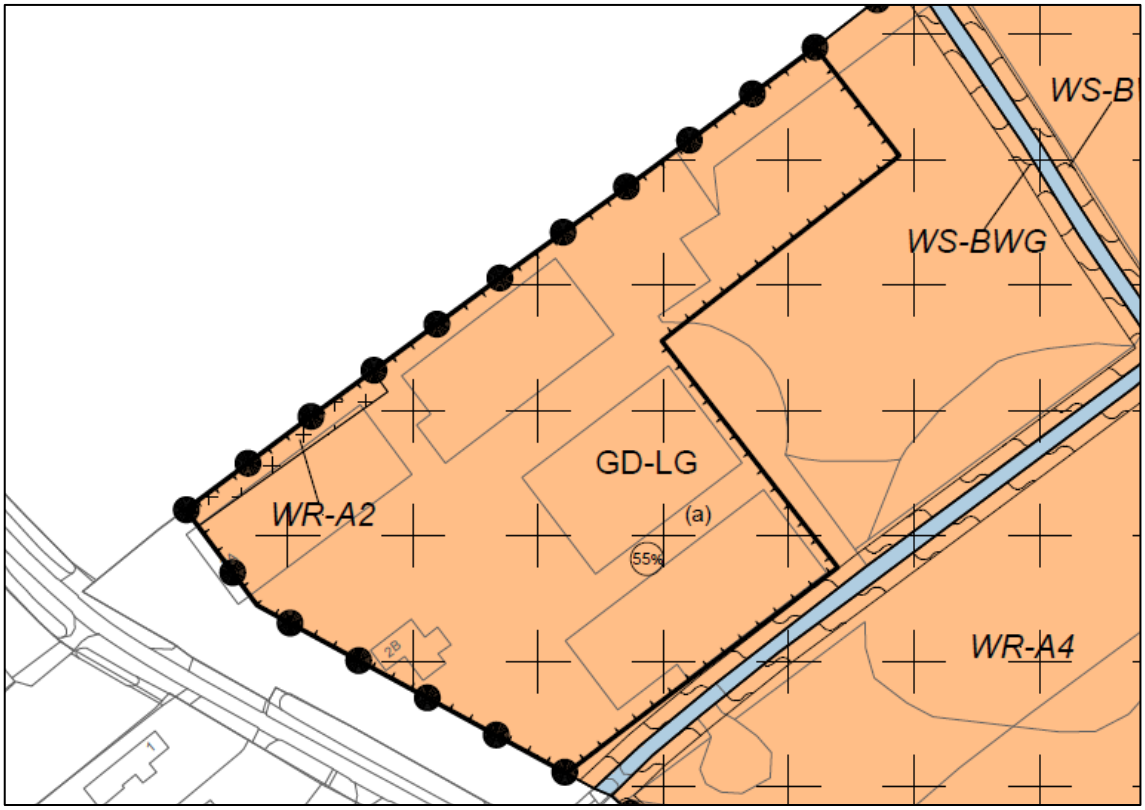
Plangebied (bij 1) en nabij gelegen Natura 2000-gebieden

Het bouwplan

Het beoogde plan is de realisatie van een nieuwe bedrijfshal, gelegen aan de achterzijde van het bedrijf. De bedrijfshal is bedoeld voor de opslag van kuubskratten en omvat een oppervlakte van ca. 1.500 m^2. In onderstaande afbeelding is een impressie van het plan weergegeven.



Situatietekening met ligging van de nieuwe bedrijfshal



Uitsnede van de verbeelding van het bestemmingsplan ter plaatse van het nieuwe bouwvlak

Op basis van dit bouwplan zijn ten aanzien van het aspect stikstof verschillende fasen te onderscheiden:

1. Bestaande gebruiksfase: effecten ten aanzien van huidige gebruik;
2. Realisatiefase: tijdelijke effecten ten gevolge van sloop-, bouw- en aanlegactiviteiten;
3. Gebruiksfase: effecten voor onbepaalde tijd na ingebruikname van de nieuwbouw.

Navolgend worden de stikstofrelevante activiteiten per fase beschreven. Daarbij is in eerste instantie de emissie als gevolg van de het planvoornemen in kaart gebracht. Dat wil zeggen de emissie die aan de orde is in de realisatiefase en de nieuwe gebruiksfase. Indien de emissie van stikstof in deze fases niet leidt tot een significante toename van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden (d.w.z. een toename groter dan 0,00 mol/ ha/ jaar), dan kan het planvoornemen doorgang vinden zonder vergunningsplicht ten aanzien van de Wet natuurbescherming.

Indien er door het planvoornemen wel een toename in de stikstofdepositie ontstaat op nabijgelegen Natura 2000-gebieden, dan kan er worden gekeken naar deze toename ten opzichte van de stikstofemissie in de huidige situatie. Er wordt dan een verschilberekening gemaakt tussen het huidige gebruik en de stikstofemissies in de realisatiefase en nieuwe gebruiksfase. Mogelijk leidt dit per saldo niet tot een toename van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Dit is het zogenaamde interne salderen. In het geval van intern salderen is er echter wel een vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming. Daarom wordt er navolgend eerst gekeken of het planvoornemen zonder intern salderen tot een toename leidt van de stikstofdepositie.

Realisatiefase

Alvorens in te gaan op de emissiebronnen in de realisatiefase is allereerst een analyse gemaakt van de maximale emissieniveaus waarop er nog geen stikstofdepositie plaatsvind op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Indien de emissie van het planvoornemen boven deze niveaus uitkomt dan leidt dit wel tot een toename in depositie op Natura 2000-gebieden. Voor het onderhavige plangebied zijn dit:

- Mobiele werktuigen: max. 216 kg NOx/ jaar;
- Bouwverkeer: max. 517 zwarte vrachtbewegingen per jaar.

De resultaten van de AERIUS berekening zijn te raadplegen in de pdf, bijgevoegd als bijlage 1. Vervolgens dient inzicht te worden verkregen in de stikstofemissie die er in de realisatiefase gegenereerd wordt en hoe deze zich verhoudt tot de maximale emissies hierboven.

Bouwfase

Er wordt met het planvoornemen een nieuwe bedrijfshal gerealiseerd voor de opslag van kuubskratten. Op dit moment is er nog geen informatie over de in te zetten mobiele werktuigen, de duur van de inzet en de bouwjaren/ stageklassen van deze werktuigen. Om toch een beoordeling te maken ten aanzien van de emissies in de realisatiefase worden volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De inzet van mobiele werktuigen zal zoveel mogelijk worden beperkt op locatie;
- De bestaande verharding op de planlocatie wordt verwijderd en omvat een oppervlakte van ca. 1.000 m^2. Voor het verwijderen van de verharding wordt een graafmachine ingezet.
- Omdat het plan een overkapte 'buitenruimte' is, wordt uitgegaan van enkel poeren met palen. Voor het heien van deze palen wordt een heistelling ingezet, aangenomen wordt dat de heistelling ca. 15 palen per dag kan heien.
- De bedrijfshal wordt voorzien van 25 poeren met een volume van 0,36 m^3 per poer, dit leidt tot de inschatting van ca. 9 m^3 beton die nodig is voor de ontwikkeling.
- Er wordt ingeschat dat een betonmixer een laadvermogen heeft van ca. 11 m^3;
- Dat leidt tot de inschatting dat er 1 betonmixer van en naar het plangebied zal rijden;
- Er wordt uitgegaan van een lostijd van 10 minuten per betonmixer;
- Er wordt voorts uitgegaan van het feit dat de betonmixer tijdens het lossen stationair draait;
- Om het beton vervolgens te kunnen storten zal een betonstorter noodzakelijk zijn;
- Uitgaande van een stortvermogen van 250 m^3 zal deze 2 uur werkzaam zijn;
- De vloer in de bedrijfshal wordt voorzien van straatwerk, dus niet specifiek gefundeerd, maar voorzien van grondverbetering. De vloer omvat een oppervlakte van ca. 1.450 m^2. Uitgaande dat er in de bovenste 0,5 meter gewerkt wordt leidt dit tot de inschatting dat er ca. 725 m^3 bestaand grond moet worden afgevoerd en 725 m^3 nieuwe grond wordt aangebracht.
- Er wordt ingeschat dat een graafmachine ca. 500 m^3 zand per dag kan verzetten;
- Om de nieuw aangebrachte grond te verdichten wordt een trilplaat ingezet.
- Verder zullen er vrachtwagens worden ingezet om het overtollige zand weg te voeren;
- Er is uitgegaan van een gemiddeld laadvermogen van een vrachtwagen van ca. 25 m^3;
- Er wordt voorts uitgegaan van een laad- en lostijd van ca. 15 minuten per vrachten;
- Tijdens het laden en lossen wordt aangenomen dat de vrachtwagen 20% van de tijd stationair draait;
- Daarmee komt het aantal stationaire draaiuren per laadbeurt neer op 3 minuten.
- Er wordt ervan uitgegaan dat ca. 10 dagen gebruik wordt gemaakt van een hijskraan voor het plaatsen van de constructie.

Het voorgaande leidt tot de volgende inschatting van draaiuren voor de mobiele werktuigen tijdens de bouwfase:

Activiteit	Hoeveelheid	Eenheid	Werktuig	Aantal	Uren/ dag	Uren/ jaar
Verwijderen verharding	1.000 m^2		Graafmachine	1	8	8
Heiwerkzaamheden	25 st	15 st /dag	Heistelling	2	8	16
Betonmixen	9 m^3	11 m^3 / betonmixer	Betonmixer	1	1	1
Betonstorten	9 m^3	250 m^3/ dag	Betonstorter	1	2	2
Graafwerkzaamheden	1.450 m^3	500 $m^{3/dag}$	Graafmachine	3	8	24
Grond verdichten	1.450 m^2	300 $m^{3/dag}$	Trilplaat	1	5	5
Hijswerkzaamheden			Hijskraan	10	8	80

En daarnaast tot het volgende aantal verkeersbewegingen ten aanzien van de realisatiefase:

Activiteit	Hoeveelheid	Eenheid	Aantal wagens	Aantal bewegingen	Bewegingen/ jaar
Aan- en afvoer grond	1.450 m^3	25 m^3 / wagen	58	116	116
Aanvoer beton	9 m^3	11 m^3 / wagen	1	2	2
Verkeer bouwvakkers					80

De inschatting van het aantal draaiuren kan vervolgens worden omgezet in een schatting van de emissie NOx als gebruik wordt gemaakt van de invoer t.a.v. eigen typering in de AERIUS calculator. Uitgangspunt is daarbij de default setting in de AERIUS calculator. In bijlage 2 is een toelichting ten aanzien van deze invoer opgenomen.

Activiteit	Bouwjaar	Vermogen [kW]	Draaiuren [aantal]	Belasting [%]	Emissiefactor [g/kWh]	NOx [kg/jaar]
Bouwfase						
Graafmachine	>2015	200	32	69	0,8	3,53
Heistelling	>2006	200	16	69	5,5	12,14
Betonmixer	>2015	200	1	69	1	0,14
Betonstorter	>2015	200	2	69	1	0,28
Trilplaat	>2015	10	5	40	1,1	0,02
Hijskraan	>2015	200	80	69	1	11,04
Totaal						**27,15**

Afwikkeling verkeer

Ten aanzien van het modelleren van verkeerstromen in de AERIUS calculator is de vraag aan de orde op welk moment het verkeer op gaat in het heersende verkeersbeeld en dus niet meer onderscheidend is door het planvoornemen. Er is hierbij verondersteld dat het bouwverkeer over de Erichemseweg in richting van de N834 zal rijden. Hierbij is aangenomen dat de helft van het verkeer in noordwestelijke en de andere helft in zuidoostelijke richting zal afwikkelen. Voorts is aangenomen dat het verkeer op de Erichemseweg geen stagnatie ervaart.

Conclusies

- Uit een analyse van de maximale emissies NOx ten aanzien van mobiele werktuigen en maximaal aantal verkeersbewegingen is gebleken dat emissies tot 216 kg NOx/ jaar voor mobiele werktuigen en 516 zware verkeersbewegingen niet leiden tot een toename (>0,00 mol/ha/jaar) van de stikstofemissie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden;
- Uit de schatting van de emissieniveaus tijdens de realisatiefase blijkt dat de emissies van stikstof onder de voornoemde maximale emissieniveaus blijven;
- De daadwerkelijke emissieniveaus tijdens deze realisatiefase zijn ter controle ook nog ingevoerd in de AERIUS calculator en bijgevoegd in bijlage 3. Uit deze berekening kan geconcludeerd worden dat er geen stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jaar optreedt op nabijgelegen Natura 2000-gebieden;
- Rekening houdend met voorgaande conclusies kunnen significant nadelige effecten op Natura 2000-gebieden ten gevolge van de realisatiefases worden uitgesloten.

Gebruiksfase

Er wordt uitgegaan dat het project gasloos zal worden uitgevoerd. In de gebruiksfase is derhalve alleen sprake van de inzet van mobiele werktuigen binnen het plangebied.

Het planvoornemen voorziet in de realisatie van een bedrijfshal voor de opslag van kuubskratten. In de huidige situatie worden de kuubkratten op het buitenterrein opgeslagen. Met de ontwikkeling is geen sprake van een intensivering van de bestaande bedrijfsactiviteiten. Er kan verondersteld worden dat ontwikkeling geen nieuwe verkeersbewegingen met zich meebrengt.

Voor de inzet van mobiele werktuigen binnen het plangebied wordt uitgegaan dat gebruik wordt gemaakt van elektrische vorkheftrucks. Stikstofemissies naar aanleiding van de verkeersbewegingen binnen het plangebied kunnen dus nagenoeg worden uitgesloten.

Uit de gebruiksfase volgen geen nadelige effecten die leiden tot een toename van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden groter dan 0,00 mol/ha/jaar.

Conclusies

- Het planvoornemen brengt geen veranderingen met zich mee met betrekking tot de verkeersgeneratie in de gebruiksfase.

- Rekening houdend met voorgaande conclusies kunnen significant nadelige effecten op Natura 2000-gebieden ten gevolge van de gebruiksfase worden uitgesloten.

Conclusies
Het bouwplan (tijdelijke realisatiefase en de gebruiksfase) leidt niet tot een toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Negatieve effecten ten gevolge van stikstof op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden op basis van het voorgaande worden uitgesloten, waardoor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming niet vereist is.

Hopende u voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Pouderoyen Tonnaer



Ir. R.P.E.F. van Meurs

Bijlage 1 **AERIUS berekening maximale emissie realisatiefase**

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Pouderoyen Tonnaer	Lutterveld 2a, 4117 GV Erichem

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Max. emissie	S6fSs1vg7dve

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 juni 2021, 08:08	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	217,42 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

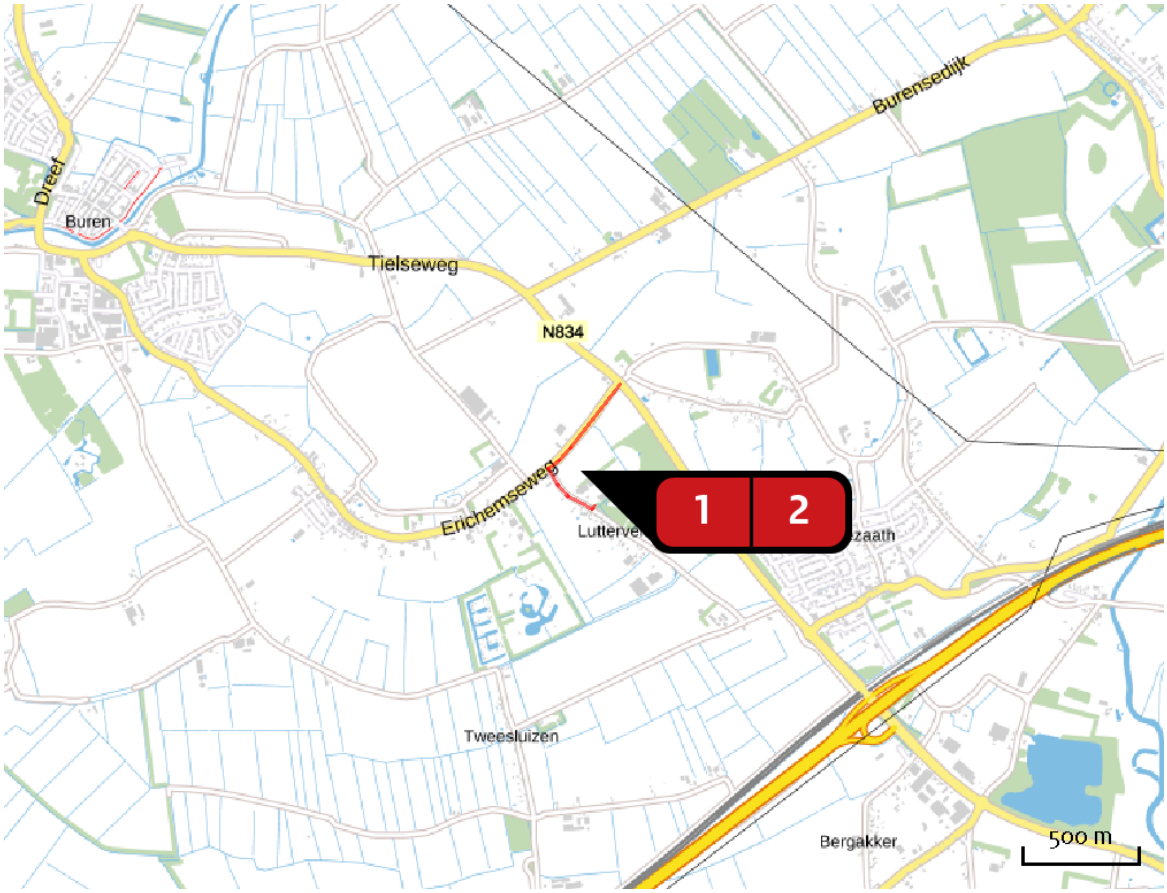
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Op de locatie aan het Lutterveld 2a te Erichem bestaat het voornemen om een nieuwe bedrijfshal te realiseren ten behoeve van de opslag van kuubskratten voor de teelt van pompoenen.

Locatie
Situatie 1

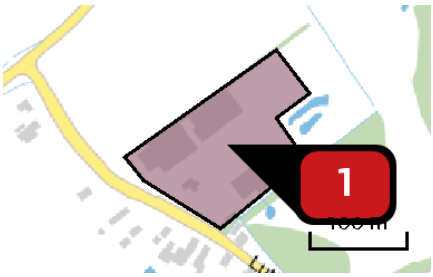


Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bron 1 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	-	216,00 kg/j
2		Bron 2 Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	1,42 kg/j

Emissie (per bron)

Situatie 1



Naam	Bron 1
Locatie (X,Y)	153495, 434646
NOx	216,00 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Max. emissie	4,0	4,0	0,0	NOx	216,00 kg/j



Naam	Bron 2
Locatie (X,Y)	153359, 434801
NOx	1,42 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	517,0 / jaar	NOx	1,42 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210525_2040287d5b

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Bijlage 2 Toelichting mobiele werktuigen in AERIUS

Mobiele werktuigen zijn voertuigen die in beginsel geen gebruikmaken van de openbare weg en bijvoorbeeld worden ingezet in de landbouw of bij bouwprojecten. Voorbeelden van mobiele werktuigen zijn graafmachines, bulldozers en tractoren. Ook voor een specifieke functie verbouwde bestel- of vrachtwagens, zoals ambulances, vuilniswagens en betonwagens, worden beschouwd als mobiele werktuigen.

De emissies van mobiele werktuigen zijn afhankelijk van de emissienormen die van toepassing zijn op het desbetreffende mobiele werktuig (stageklassen).
Indien voor een mobiel werktuig met een dieselmotor de stageklasse bekend is, kan de gebruiker het jaarlijkse dieselverbruik per stageklasse invoeren. AERIUS berekent vervolgens de emissies van stikstofoxiden (NOX) op basis van generieke gegevens over de NOX emissie per liter brandstof per stageklasse.

Indien de stageklasse onbekend is, of wanneer het mobiele werktuig buiten de categorieën met stageklassen valt die in AERIUS zijn opgenomen, kan een gebruiker in AERIUS zelf de totale emissies NOX van het desbetreffende mobiele werktuig invoeren, of deze berekenen aan de hand van kenmerken van het mobiele werktuig, zoals het vermogen en het aantal draaiuren.
Berekening emissies wanneer stageklasse niet bekend is (eigen typering)
Een gebruiker kan in AERIUS een waarde voor de totale emissies NOX van het desbetreffende mobiele werktuig invoeren. AERIUS biedt de gebruiker ook ondersteuning bij het berekenen van deze totale emissie. Daarvoor is een zogenoemde rekenmachine ontwikkeld waarin de gebruiker een keuze kan maken tussen een berekening op basis van ‘draaiuren’ en op basis van ‘brandstofverbruik’. Bij de keuze voor ‘draaiuren’ berekent AERIUS de emissie NOX met onderstaande formule:

EMW=W*B*G*EF*11000

met:
EMW = Totale emissie NOX door alle ingevoerde mobiele werktuigen (kg/jaar)
W = Het gemiddelde volle vermogen van dit mobiele werktuig (kW)
B = Het gedeelte van het volle vermogen van dit mobiele werktuig dat daadwerkelijk wordt gebruikt
(%)
G = Het aantal uren dat dit mobiele werktuig gemiddeld wordt gebruikt (uren/jaar)
EF = Emissiefactor NOX (gram/kWh)

De gebruiker voert zelf waarden in voor het vermogen, de belasting, het aantal draaiuren en de emissiefactor. Waar mogelijk gaat AERIUS uit van defaultwaarden.

Bijlage 3 **AERIUS berekening realisatiefase**

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Pouderoyen Tonnaer	Lutterveld 2a, 4117 GV Erichem

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Realisatiefase	RbKnZc9H1xen

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
30 juni 2021, 08:13	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	15,68 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

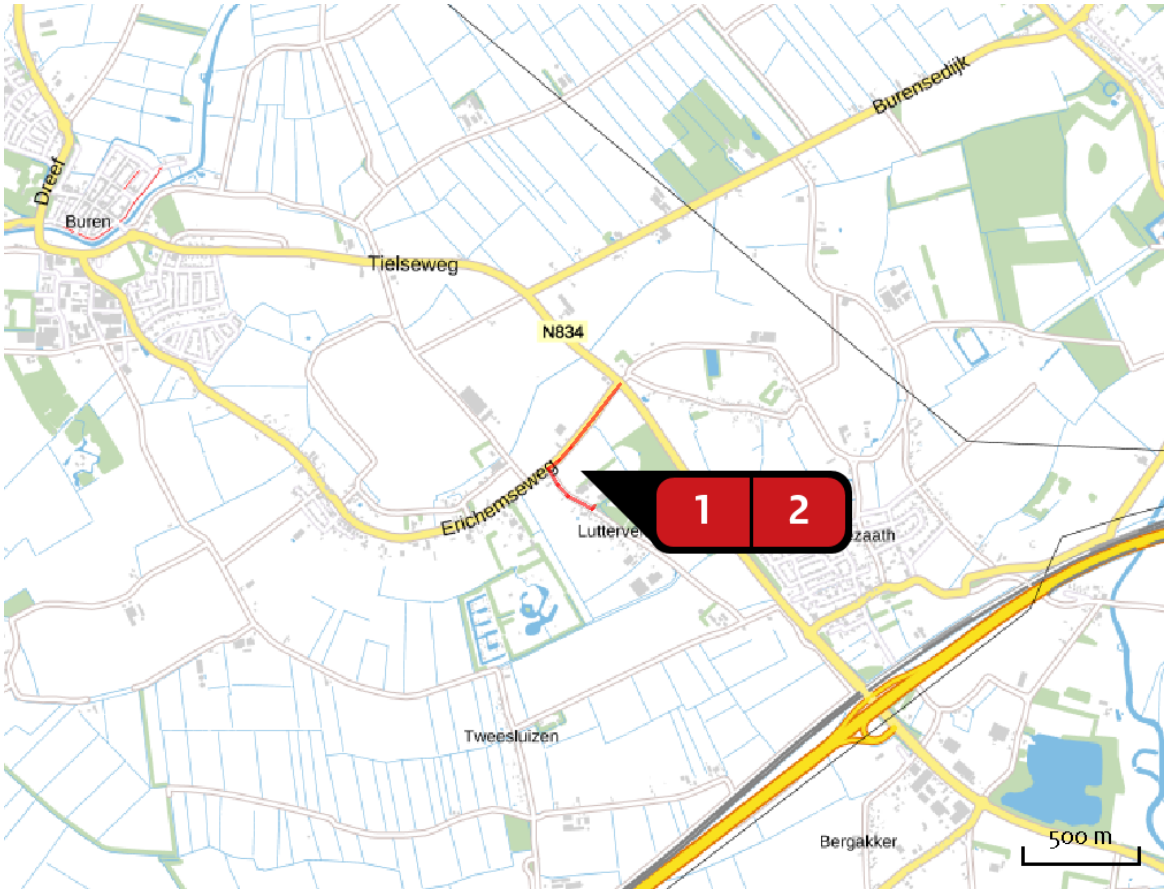
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Op de locatie aan het Lutterveld 2a te Erichem bestaat het voornemen om een nieuwe bedrijfshal te realiseren ten behoeve van de opslag van kuubskratten voor de teelt van pompoenen.

Locatie
Situatie 1

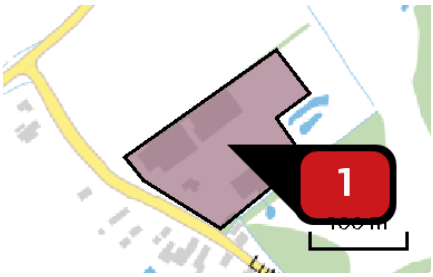


Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bron 1 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	15,34 kg/j
2		Bron 2 Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Emissie (per bron)

Situatie 1



Naam	Bron 1
Locatie (X,Y)	153495, 434646
NOx	15,34 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Betonstorter	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Betonmixer	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Hijskraan	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	11,04 kg/j < 1 kg/j
AFW	Kleine graafmachine	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	2,78 kg/j < 1 kg/j
AFW	Graafmachine	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	1,10 kg/j < 1 kg/j



Naam	Bron 2
Locatie (X,Y)	153359, 434801
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	80,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	118,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210525_2040287d5b

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Bijlage 4 Digitale watertoets

Waterschap Rivierenland

datum 22-1-2021
dossiercode 20210122-9-25357

Samenvatting
In deze paragraaf worden puntgewijs de resultaten van de toetsing samengevat.

Tekenen:
Heeft u een toetslaag geraakt?
nee

In welke gemeente ligt uw plangebied?
Buren

Vragen:
Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassingen van de bebouwing en de ruimte?
nee

Gaat het ruimtelijk plan over activiteiten anders dan woningen, bedrijven of kleinschalige infrastructuur?
nee

Is uw totale plangebied groter dan 3500 m² ?
nee

Verwacht u een toename van verharding in het plan groter dan 500 m² in stedelijk gebied of 1500 m² in landelijk gebied?
ja

Afbeeldingen geraakte signaleringskaarten

datum 22-1-2021
dossiercode 20210122-9-25357

Algemene projectgegevens
Plannaam: P202911
Projectomschrijving: Uitbreiding van de bedrijfslocatie Lutterveld 2A met een nieuwe loods. Het bouwvlak wordt vergroot met 2.768 m2.
Oppervlakte plangebied: 2768
Adres: Lutterveld 2A, Erichem
Gemeente: Buren
Het plan is ingediend door: Martijn Barendse Pouderoyen Tonnaer

Standaard wateradvies
Op grond van het Besluit Ruimtelijke Ordening moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de taken en belangen van het waterschap. De watertoets voor dit plan heeft plaatsgevonden via de Digitale Watertoets (www.dewatertoets.nl).

Uit de ingevoerde gegevens volgt dat er sprake is van een ruimtelijk plan dat een geringe invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. In deze fase van de planvorming (bestemmingsplan) kan volgens het waterschap worden volstaan met dit automatisch gegeneerd wateradvies.

Beleid van Waterschap Rivierenland
Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 Koers houden, kansen benutten bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit, wegen en waterketen.
Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Eenmalige vrijstelling

Binnen uw plan neemt de verharding toe. U zult moeten compenseren voor het verlies aan waterberging. Het is mogelijk dat u voor een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht in aanmerking komt. De eenmalige vrijstelling geldt bij een toename in verharding van minder dan 500 m² in stedelijk gebied en minder dan 1500 m² in landelijk gebied. Zo voorkomen we dat individuele bewoners moeten compenseren voor voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, etc. Op sommige locaties is het onwenselijk om de vrijstelling in te zetten, omdat bijvoorbeeld de waterhuishoudkundige situatie dan zou verslechteren. Compenserende waterberging is dan wel nodig. Bespreek dit met de betreffende accountmanager van het waterschap.

Is de toename in verharding groter dan 500 m² in stedelijk gebied of groter dan 1500 m² in landelijk gebied dan is het mogelijk dat de vrijgestelde oppervlaktes in mindering worden gebracht. Neemt in uw plan de verharding bijvoorbeeld toe met 600 m² in stedelijk gebied, dan hoeft u met de vrijstelling maar voor 100 m² te compenseren. We gaan ervan uit dat gemeenten en organisaties deze vrijstelling op een eerder moment binnen ons beheergebied hebben ingezet. Zij hebben hier dan geen recht meer op. U kunt contact opnemen met de afdeling vergunningen (vergunningen@wsrl.nl) van het waterschap om deze vrijstelling aan te vragen.

U moet compenserende maatregelen nemen als u niet in aanmerking komt voor de vrijstelling of als u de vrijgestelde oppervlaktes overschrijdt. U zult daarover nadere afspraken moeten maken. Bespreek dit met uw accountmanager van het waterschap.

Berekenen benodigde watercompensatie

De benodigde ruimte voor waterberging wordt berekend op basis van de toename van verhard oppervlak, maatgevende regenbuien en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen. De vuistregel is dat er 436m³ waterberging nodig is per hectare nieuw verhard oppervlak. De maximaal toelaatbare peilstijging bedraagt 0,20 meter in het gebied Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. In de rest van het beheergebied van Waterschap Rivierenland geldt een maximaal toelaatbare peilstijging van 0,30 meter. Dit geldt voor plannen met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m². De vuistregel geldt alleen bij waterberging in open water en als er geen sprake is van complicerende zaken (bijvoorbeeld kwel).

In stedelijk gebied kan waterberging ook worden gerealiseerd via een waterbergingsbank (indien beschikbaar). Plannen met een toename van

het verhard oppervlak in stedelijk gebied tot 1500 m²komen hiervoor in aanmerking.

Voor plannen met meer dan 5000m² extra verharding wordt een aparte berekening gevraagd. Dit geldt ook voor plannen die waterhuishoudkundig complex zijn. Hierbij worden de volgende berekeningsuitgangspunten gehanteerd:

- De maatgevende afvoer door de watergangen is 1,5 l/s/u. Dit is ook de afvoer die de watergangen in het landelijk gebied nog net aankunnen.
- Bij een regenbui die eenmaal per 100 jaar kan voorkomen met 10% opslag vanwege de klimaatverandering (T=100+10%) mag er geen inundatie optreden.
- Bij een regenbui die eenmaal per 10 jaar optreedt met 10% opslag vanwege klimaatverandering (T=10+10%) moet er voor het straatpeil nog een drooglegging van 1,00 m zijn ten opzichte van zomerpeil.

Voorkeursvolgorde aanleg watercompensatie
Bij de keuze van het soort bergingsvoorziening hanteert het waterschap de voorkeursvolgorde vasthouden-bergen-afvoeren:

1. Hergebruik en/of vasthouden

Hierbij wordt het hemelwater binnen het plangebied verzameld en komt niet (direct) in het oppervlaktewater terecht. Dit kan bijvoorbeeld met groene polderdaken en wadi s. Het ontwerp-, beheer- en onderhoudsaspect spelen een belangrijke rol bij deze voorzieningen. De initiatiefnemer dient aantoonbaar te maken dat de gerealiseerde berging kan blijven functioneren.

Op hoge zandgronden met een lage grondwaterstand heeft infiltratie onze voorkeur. De gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) komt niet hoger dan 50 cm onder het maaiveld. U kunt de attentiekaart infiltratie met daarop kansrijke gebieden voor infiltratie bij onze accountmanager opvragen. Buiten deze gebieden is infiltratie ook mogelijk, zolang de gemiddelde hoogste grondwaterstand niet hoger komt dan 50 cm onder maaiveld. In kwelgevoelige gebieden hanteren we de gemiddeld hoogste stijghoogte, omdat het grondwater in de winter (als de rivierstanden hoog zijn) hoger onder het maaiveld komt. De gemiddeld hoogste stijghoogte mag niet hoger komen dan 50 cm onder maaiveld. Infiltratie vindt bij voorkeur plaats in de openbare ruimte (openbaar groen, bermen, etc.). In overleg met de accountmanager kan hiervan worden afgeweken.

1. Bergen

Onder bergen verstaan we de opvang van hemelwater in het oppervlaktewater. Het hemelwater van het plangebied wordt opgevangen in het oppervlaktewater. Hier heeft het graven van nieuw oppervlaktewater de voorkeur boven het vergroten van bestaand water. Bij gebruik van bestaand water gaat de voorkeur uit naar watergangen die niet door Waterschap Rivierenland worden onderhouden. In het algemeen geldt dat compensatie in B-watergangen de voorkeur heeft boven compensatie in A-watergangen. Als de aanvrager kan aantonen dat compensatie in een B- of A-water redelijkerwijs niet mogelijk is, kan het waterschap ook compensatie in bestaande of nieuwe C-wateren toelaten.

Bij aanleg of aanpassing van watergangen is het van belang rekening te houden met de bereikbaarheid voor onderhoud, in- en uitlaatplaatsen voor maaiboten en opslagmogelijkheden voor slootvuil en kroos. Om water van voldoende waterkwaliteit te houden (of krijgen), is ook het zelfreinigend vermogen van het watersysteem van belang. Dit wordt bevorderd door rekening te houden met voldoende waterdiepte (streven is 1 meter of juist droogvallend) en voldoende oevervegetatie (taludschuinte minimaal 1:2 of flauwer). Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

1. Afvoeren

Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

Conclusie
Wij adviseren positief over het plan, onder de voorwaarde dat er voldoende rekening wordt gehouden met bovengenoemde aandachtspunten (indien van toepassing). Het ruimtelijk plan hoeft in het kader van de watertoets niet meer toegestuurd te worden aan Waterschap Rivierenland.

Vervolgens kunt u het ruimtelijk plan nader uitwerken tot op het niveau van een aanvraag watervergunning of melding (indien van toepassing). Voorwaarde hierbij is dat het op te stellen bestemmingsplan niet conflicteert met deze nadere uitwerking. Dit is uw eigen verantwoordelijkheid.

Vervolg
Voor de uitvoering van het plan kan, afhankelijk van de bovengenoemde aandachtspunten, een watervergunning of melding bij het waterschap vereist zijn. In deze watervergunning of melding kunnen nadere technische eisen aan uw plan gesteld worden. U kunt hiervoor

contact opnemen met het secretariaat van de afdeling Vergunningen. Zij zijn bereikbaar via e-mailadres secretariaat-afdelingvergunningen@wsrl.nl en telefoonnummer (0344) 64 94 94.

Wij adviseren u om uw aanvraag of melding vooraf te bespreken met medewerkers van de Afdeling Vergunningen. Dit automatisch gegenereerd wateradvies kan hierbij nuttig zijn. Voor meer informatie over vergunningen en melding kunt u ook terecht op: www.waterschaprivierenland.nl/vergunningen

© Digitale Watertoets - www.dewatertoets.nl Dit document is gegenereerd via de website http://www.dewatertoets.nl//op basis van door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens. Dit digitale advies heeft een geldigheid van 2 jaar.

www.dewatertoets.nl

Bijlage 5 Ontwerpbesluit omgevingsvergunning

Omgevingsdienst
Rivierenland

Retouradres: Postbus 6267, 4000 HG Tiel

T.a.v.
Lutterveld 2a
4117 GV Erichem

Onderwerp:
Ontwerpbesluit verlening omgevingsvergunning uitgebreid

Datum
24 augustus 2021

Pagina
1 van 16

Ons kenmerk
ODR2101432

Uw kenmerk

Behandeld door
K. van Pelt

Geachte ,

Op 22 februari 2021 kregen wij van u een aanvraag voor een vergunning voor het bouwen van een opslagschuur op het adres Lutterveld 2 a in Erichem. In deze brief leest u dat wij van plan zijn u de vergunning te geven. U leest ook waarom wij dat van plan zijn. En wat u moet doen.

Wat is onze beslissing?
Wij willen u de vergunning geven. Deze beslissing is nog niet definitief. Daarom heet het een ontwerpbeslissing. U vindt de ontwerpbeslissing in de bijlage.

Mensen kunnen de beslissing bekijken
Mensen kunnen uw vergunningaanvraag en onze ontwerpbeslissing bekijken van 30 augustus 2021 tot en met 11 oktober 2021. Dit maken we bekend in een bericht. Dat bericht heet een kennisgeving. U vindt de kennisgeving in de bijlage.

Bent u of is iemand anders het niet eens met deze ontwerpbeslissing?
Bent u het zelf niet eens met onze ontwerpbeslissing? Dan kunt u ook binnen deze periode een brief sturen of mondeling.
Is iemand anders het niet eens met onze ontwerpbeslissing? Dan kan hij/zij ook ons daarover een brief sturen. Of hij/zij kan dit mondeling aan ons laten weten. Dit heet een zienswijze. Dit kan van 30 augustus 2021 tot en met 11 oktober 2021.

Daarna zullen wij definitief beslissen over de vergunning.

Wanneer mag u beginnen?
U mag nog niet beginnen. Onze beslissing om u de vergunning te geven is nog niet definitief. Daarom mag u nog niet beginnen met de activiteiten.

Omgevingsdienst Rivierenland
J.S. de Jongplein 2
4001 WG Tiel
Postbus 6267
4000 HG Tiel

0344 57 93 14
post@odrivierenland.nl
www.odrivierenland.nl

KvK 56452500
IBAN NL49BNGH0285157841
BTW NL 8521.32.104.B.01

De Omgevingsdienst Rivierenland is een samenwerkingsverband van 8 gemeenten, te weten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel en de provincie Gelderland.

Hoe maken we de beslissing bekend?
Gemeente Buren maakt de beslissing hier bekend:
- Op www.overheid.nl;
- Op www.ruimtelijkeplannen.nl;
- Op www.officielebekendmakingen.nl/staatscourant;
- Op Deze beslissing wordt door uw gemeente gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl..

Heeft u vragen?
Heeft u vragen over deze brief? Bel dan met E. Hertoghs, telefoonnummer 0344 – 579 314. Wilt u deze brief erbij houden als u belt? Dan kunnen wij u sneller helpen.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Buren,

Omgevingsdienst Rivierenland

'Dit document is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.'

Ontwerpbeslissing omgevingsvergunning

Op 22 februari 2021 kregen wij van u een aanvraag voor een vergunning voor het bouwen van een opslagschuur op het adres Lutterveld 2 a in Erichem. Wij zijn van plan u deze vergunning te geven.

Waarvoor zijn wij van plan u een vergunning te geven?
In de tabel ziet u voor welke activiteiten wij van plan zijn u de vergunning te geven. En welke wetsartikelen gelden voor deze vergunning.

Wat gaat u doen?	**Wetsartikelen**
Bouwen	Art. 2.1 lid 1a, Wabo
Strijd met regels ruimtelijke ordening	Art. 2.1 lid 1c, Wabo

Bij het verlenen van de vergunning hebben we ook gekeken naar het Besluit omgevingsrecht en de Ministeriële regeling omgevingsrecht. De aanvraag voldoet aan de regels hiervan.

Hoe hebben wij de beslissing genomen?
Wij hebben de ontwerpbeslissing genomen zoals staat in artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In hoofdstuk 2 leest u meer over hoe we de beslissing hebben genomen.

Hoe verliep het proces tot nu toe?
Op 12 april 2021 besloten we dat we 6 weken langer nodig hadden om een beslissing te nemen.

Nadat we uw aanvraag kregen, bleek dat we niet genoeg gegevens hadden. Op 26 mei 2021 hebben we u daarom gevraagd om meer gegevens te sturen. Deze gegevens kregen wij op 1 juni 2021.

Wij hadden dus tot en met 10 oktober 2021 om een beslissing te nemen.

Mensen kunnen de beslissing bekijken
Mensen kunnen uw vergunningaanvraag en onze ontwerpbeslissing bekijken vanaf 30 augustus 2021 tot en met 11 oktober 2021.

Welke regels gelden nog meer?
Wanneer de vergunning definitief is, moet u zich houden aan de regels die staan in hoofdstuk 1 van deze ontwerpvergunning.

Bent u of is iemand anders het niet eens met deze ontwerpbeslissing?
Bent u het zelf niet eens met onze ontwerpbeslissing? Dan kunt u ook binnen deze periode een brief sturen of mondeling.
Is iemand anders het niet eens met onze ontwerpbeslissing? Dan kan hij/zij ook ons daarover een brief sturen. Of hij/zij kan dit mondeling aan ons laten weten. Dit heet een zienswijze. Dit kan van 30 augustus 2021 tot en met 11 oktober 2021.

Daarna zullen wij definitief beslissen over de vergunning.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Buren,

Omgevingsdienst Rivierenland

‘Dit document is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.’

Inhoud

Hoofdstuk 1: Aan welke regels moet u zich houden?
Hoofdstuk 2: Hoe hebben wij de beslissing genomen?

Bijlagen
De bijlagen die hieronder staan horen bij de ontwerpbeslissing.
- Aanvraag formulier omgevingsvergunning d.d. 02-02-2021;
- Verzamelblad d.d. 01-06-2021;
- Berekening d.d. 01-06-2021;
- Berekening gewijzigd d.d 29-06-2021;
- Tekening funderingsconstructie d.d. 31-05-2021;
- Tekening staalconstructie d.d. 24-03-2021;
- Tekening gootdetail d.d. 01-06-2021;
- Tekening detail kopgevel d.d. 01-06-2021;
- Tekening 2 gootdetail 01-06-2021;
- Situatietekening 02-02-2021.

Deze bijlagen vindt u onderaan deze vergunning:
- Bijlage 1: Wat is er verder belangrijk?
- Bijlage 2: Kennisgeving

Hoofdstuk 1

Aan welke regels moet u zich houden?

In dit hoofdstuk staan de regels die gelden als u de vergunning definitief krijgt. Het gaat om de volgende activiteiten:
- Bouwen;
- Strijd met regels ruimtelijke ordening.

Bouwen

Hieronder leest u de regels die u moet volgen bij bouwen. Deze regels gaan gelden als u de vergunning definitief krijgt.

U moet daarnaast de regels van het Bouwbesluit 2012 volgen. Het Bouwbesluit staat op de website van de rijksoverheid: https://rijksoverheid.bouwbesluit.com.

1. **Bewaar de vergunning op de locatie**
   Zorg ervoor dat de vergunning altijd op de locatie is waar de werkzaamheden plaatsvinden. De toezichthouder kan erom vragen.

2. **Stuur ons voor de bouw begint enkele gegevens**
   Stuur onderstaande gegevens uiterlijk 3 weken vóórdat u met de bouw begint naar de Omgevingsdienst Rivierenland. Dat kan via e-mail: post@odrivierenland.nl. Stuur de volgende gegevens:
   - De sonderingen;
   - Nadere gegevens over het paaldraagvermogen (vk 290);
   - Berekeningen en tekeningen met elkaar in overeenstemming brengen.

Vermeld in uw e-mail dit nummer: ODR2101432.

Pas wanneer de Omgevingsdienst Rivierenland de gegevens heeft goedgekeurd, mag u (na het verlenen van de definitieve vergunning) met de bouw starten.

3. **De regels voor werk in de bodem**

<u>Algemeen</u>

- Komt u bij het graven in de bodem iets tegen dat vervuild is (bijvoorbeeld olie of asbest) of dat misschien heel oud is (bijvoorbeeld potscherven)? Dan moet u direct stoppen met het werk en dit aan ons laten weten. We beslissen dan of een bodemonderzoek nodig is. En we beslissen in overleg met u hoe het werk verder kan gaan.
- Wilt u grondwater uit de bodem halen? Dan heeft u daarvoor vooraf toestemming nodig van Gemeente Buren.
- Wilt u grond uit de bodem halen en wilt u de grond ergens anders gebruiken? Dan moet u zich houden aan de regels van het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit https://wetten.overheid.nl/BWBR0022929/2019-12-18 en https://wetten.overheid.nl/BWBR0023085/2018-11-30.
- U moet dit melden aan de gemeente waar u de grond wil gebruiken. Ook moet u laten weten welke stoffen er in de grond zitten. De gemeente waar u de grond wil gebruiken, beslist of u de grond daar mag gebruiken.
- Voor deze regio geldt de Nota bodembeheer regio Rivierenland. Hierin staan de regels over het gebruik van grond. Zo mag u bijvoorbeeld geen grond gebruiken die naar olie ruikt, of waar asbest of puin in zit. U vindt de Nota bodembeheer regio Rivierenland op de website van de gemeente waar u de grond wil gebruiken. Daar staat ook de interactieve bodemkwaliteitskaart. Wilt u de grond gebruiken buiten

de grenzen van de bodemkwaliteitskaart? Dan moet u de grond laten keuren. De regels voor de keuring staan in BRL SIKB 1000 VKB protocol 1001 en vindt u op www.sikb.nl.

4. De regels voor werk in de natuur

Algemeen

- U moet zich houden aan de regels van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat u geen schade mag veroorzaken aan beschermde planten en dieren. Is het mogelijk dat dat wel gebeurt? Dan moet u laten onderzoeken hoe u schade kunt voorkomen. Kunt u schade aan beschermde planten en dieren niet voorkomen? Dan moet u hiervoor een vergunning aanvragen bij provincie Gelderland.

5. Meld het begin van de werkzaamheden minimaal 2 dagen van tevoren

Voordat u begint met een van de onderstaande werkzaamheden, moet u dat melden bij de afdeling Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst Rivierenland. Doe dit minimaal 2 dagen voordat u begint. En u moet aangeven wanneer de werkzaamheden klaar zijn. Het gaat om:

- Het uitzetten van het bouwwerk;
- Het inbrengen van de funderingspalen;
- Storten van beton.

U kunt dit doorgeven door te bellen naar 0344 - 57 93 14. Of stuur een e-mail naar post@odrivierenland.nl. Vermeld hierbij alstublieft het zaaknummer ODR2101432.

6. Geef veranderingen door

U moet het bouwen zoals staat in deze vergunning. Verandert u bij het bouwen iets wat in de vergunning staat? Bijvoorbeeld in de tekeningen of de berekeningen? Geef deze veranderingen dan aan ons door. U kunt dit doorgeven door te bellen naar 0344 57 93 14. Of stuur een e-mail naar post@odrivierenland.nl.

7. Zorg dat documenten aanwezig zijn op de locatie

Heeft u productverklaringen of andere verklaringen? Zorg er dan voor dat deze altijd op de bouwplaats zijn. Zo kan de toezichthouder of de brandweer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid ze altijd bekijken.

Iets doen wat volgens het bestemmingsplan niet mag

Deze activiteit wordt ook wel ‘Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening’ genoemd.

Hieronder leest u de regels die u moet volgen. Deze regels gaan gelden als u de vergunning definitief krijgt.

Het bouwplan mag niet anders worden gebruikt danwel worden uitgevoerd dan bij recht is toegestaan.

Hoofdstuk 2

Hoe hebben wij de beslissing genomen?

Wij hebben de ontwerpbeslissing genomen zoals staat in artikel 3.10 van de Wabo. In dit hoofdstuk leest u per activiteit hoe we tot de beslissing zijn genomen. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Bouwen;
- Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening.

Bouwen

Bestemmingsplan
We hebben bij de beslissing gekeken naar het bestemmingsplan "Buitengebied zesde herziening". De locatie waarop u wilt bouwen heeft de enkelbestemming "Gemengd - Landgoed" en daarnaast de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3".

Wat u wilt bouwen mag niet volgens de regels van het bestemmingsplan. Maar u mag het toch bouwen. De reden hiervoor staat in de volgende paragraaf met de titel "U wilt iets doen wat volgens het bestemmingsplan niet mag".

Welstand
De welstandscommissie heeft het plan bekeken en ons op 19 juni 2021 geadviseerd. Zij hebben aangegeven dat het plan voldoet aan de voorwaarden die voor welstand gelden.

Bouwverordening
U heeft laten zien wat u wilt bouwen. U heeft ook laten zien dat dit mag volgens de regels van de bouwverordening van de Gemeente Buren.

Bouwbesluit
U heeft voldoende laten zien dat u wilt bouwen volgens de regels van het Bouwbesluit 2012.

Wet Natuurbescherming
Wat u wilt bouwen, heeft waarschijnlijk geen invloed op beschermde natuur. Daarom hoeft u geen extra gegevens over natuur aan ons te geven.

Conclusie
U heeft een vergunning aangevraagd voor het bouwen van een opslagschuur op het adres Lutterveld 2 a in Erichem. Wij zijn van plan u de vergunning te geven.

Iets doen wat volgens het bestemmingsplan niet mag

Deze activiteit wordt ook wel 'Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening genoemd'.

Bestemmingsplan
We hebben bij de beslissing gekeken naar het bestemmingsplan "Buitengebied zesde herziening". De locatie waarop u wilt bouwen heeft de enkelbestemming "Gemengd - Landgoed" en daarnaast de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3".

Wat u wilt bouwen mag niet volgens de regels van het bestemmingsplan. Op gronden met deze bestemming, die gelegen zijn buiten het bouwvlak mogen uitsluiten bouwwerken, geen gebouwen zijnde en molens ten behoeve van de waterhuishouding worden gebouwd. Uw bouwplan voldoet hier niet aan.

1. **Afwijken op grond van het bestemmingsplan**

In het bestemmingsplan kan een mogelijkheid staan om af te wijken van het bestemmingsplan. Dit noemen wij een binnenplanse afwijking.

In het bestemmingsplan dat voor op deze locatie van kracht is, zijn geen afwijkingsmogelijkheden opgenomen waarmee kan worden afgeweken van de regels van het bestemmingsplan.

2. **Afwijken op grond van een wettelijke mogelijkheid**

In 'Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht' staan dat kan worden afgeweken van het bestemmingsplan. Dit noemen wij een buitenplanse kleine afwijking.

In 'Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht' staan geen mogelijkheden waarmee kan worden afgeweken van het bestemmingsplan. Hierdoor kan er alleen afgeweken worden met een goede ruimtelijke onderbouwing.

3. **Afwijken met een goede ruimtelijke onderbouwing**

Soms is het mogelijk om af te wijken van het bestemmingsplan, als u laat zien dat de aanvraag voldoet aan een 'goede ruimtelijke ordening'. Voor het mogelijk maken van uw bouwplan wordt een bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan en uw aanvraag worden gecoördineerd behandeld.

Ontwerpbestemmingsplan
We hebben bij de toetsing van uw bouwplan tevens gekeken naar het ontwerp bestemmingsplan "Lutterveld 2a te Erichem". De locatie waarop u wilt bouwen heeft in het ontwerpbestemmingsplan de enkelbestemming "Gemengd - Landgoed" en daarnaast de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3".

Wat u wilt bouwen mag volgens de regels van het ontwerp bestemmingsplan, omdat in dit ontwerpbestemmingsplan het bouwvlak vergroot is en uw bouwplan voldoet aan de regels van het ontwerpbestemmingsplan.

Conclusie

U heeft een vergunning aangevraagd voor het bouwen van een opslagschuur op het adres Lutterveld 2 a in Erichem. Wij zijn van plan u de vergunning te geven.

Bijlage 1

Wat is er verder belangrijk?

In deze bijlage staat belangrijke informatie over uw vergunning. Lees dit goed voordat u begint met het werk.

Wanneer mag u beginnen?
Deze vergunning is een ontwerpvergunning. Dat betekent dat hij nog niet definitief is. De vergunning geldt pas als hij definitief is. In de definitieve vergunning staat wanneer u precies mag beginnen.

Rechten van anderen
Als u de vergunning krijgt, moet u daarbij bedenken dat anderen rechten hebben. Uw buren hebben bijvoorbeeld eigendomsrechten. Deze eigendomsrechten gelden voor hun grond, hun woning en hun spullen. Uw vergunning verandert deze rechten niet. Dus bij alles wat u doet, moet u rekening houden met deze rechten van anderen. Dat kan zelfs betekenen dat u uw vergunning niet kunt gebruiken.

Wilt u uw plan veranderen?
Heeft u een vergunning gekregen en wilt u daarna uw plan veranderen? Dan kan het zijn dat de vergunning niet meer geldt. En dat u een nieuwe vergunning moet vragen. Bel dan op tijd met de Omgevingsdienst Rivierenland via telefoonnummer 0344 - 579314.

Mogen wij de vergunning intrekken?
Wij mogen de vergunning helemaal of voor een deel intrekken. Wij mogen dit in de volgende situaties:
- Wij kregen van u te weinig of onjuiste gegevens. En we zouden u de vergunning niet hebben gegeven als u ons alle of de juiste gegevens zou hebben gegeven.
- U doet dingen die niet in de vergunning staan.
- U houdt zich niet aan de regels van de vergunning.
- U bent een halfjaar nadat u de vergunning kreeg nog niet begonnen met het werk en er is sprake van een urgent en/of planologisch belang. Indien hier geen sprake van is gaan we op basis van het intrekkingsbeleid pas over tot intrekking indien er na 3 jaar nog geen gebruik is gemaakt van de vergunning.
- U stopt 3 jaar of langer met het werk.

Maakt u gebruik van de openbare weg?
Wilt u voor de werkzaamheden gebruikmaken van de openbare weg? Wilt u bijvoorbeeld bouwmaterialen of machines op een weg of een trottoir zetten? Dan heeft u daarvoor een toestemming nodig. Neem hierover op tijd contact met ons op.

Doet u het werk in de buurt van een rivier, een kanaal of een sloot?
Doet u het werk in de buurt van een rivier, een kanaal of een sloot? Neem dan contact op met het waterschap en/of Rijkswaterstaat. Want u heeft misschien toestemming van het waterschap en/of Rijkswaterstaat nodig om het werk te doen.

Bouwt u iets groots? Of verhardt u een groot stuk grond?

Bouwt u in stedelijk gebied iets dat groter is dan 500 m^2? Of verhardt u daar meer dan 500 m^2 grond? Of bouwt of verhardt u in landelijk gebied meer dan 1500 m^2. U moet dat dan doorgeven aan het waterschap. Misschien moet u er ook een vergunning voor hebben van het waterschap.

Bijlage 2:

Kennisgeving

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Buren maken bekend dat zij een vergunning willen geven voor het bouwen van een opslagschuur op het adres Lutterveld 2 a in Erichem.

De vergunning wordt gegeven voor:
- Bouwen (Art.2.1 lid 1a Wabo);
- Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (Art. 2.1 lid 1c Wabo).

Wilt u de ontwerpbeslissing bekijken?
U kunt de aanvraag om een vergunning en onze ontwerpbeslissing bekijken van 30 augustus 2021 tot en met 4 oktober 2021. Wilt u het ontwerpbesluit, inzien? Bel ons op voor het maken van een afspraak.

Bent u het niet eens met de ontwerpbeslissing?
Bent u het niet eens met onze ontwerpbeslissing? Dan kunt u ons een brief sturen waarin u schrijft dat u het niet met de ontwerpbeslissing eens bent. Of u kunt ons hierover bellen. Zo'n brief of telefoongesprek heet een zienswijze. In de zienswijze moet u aangeven waarom u het niet met de ontwerpbeslissing eens bent. Ook moet u aangeven met welke onderdelen van de ontwerpbeslissing u het niet eens bent.

U kunt uw zienswijze geven van 30 augustus 2021 tot en met 4 oktober 2021.

- Wilt u uw zienswijze schriftelijk geven? Stuur uw brief dan naar
  Gemeente Buren
  Lutterveld 2a
  4117 GV Erichem

- Wilt u uw zienswijze telefonisch geven? Bel dan naar Omgevingsdienst Rivierenland, telefoonnummer 0344 – 579 314. Van de mondelinge zienswijze wordt een verslag gemaakt.

Wilt u naar de rechter gaan?
Bent u van plan om aan de rechter een oordeel te vragen over de definitieve beslissing? Dat kan alleen als u een zienswijze heeft gegeven en als u belanghebbende bent.

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl

Bestemmingsplan

- Regels -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl

BESTEMMINGSPLAN

- Regels -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BON1

Status: ontwerp

Datum: 11 augustus 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
www.pouderoyentonnaer.nl

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**5**
Artikel 1	Begrippen	5
Artikel 2	Wijze van meten	12
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**15**
Artikel 3	Gemengd - Landgoed	15
Artikel 4	Water	21
Artikel 5	Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied	22
Artikel 6	Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2	24
Artikel 7	Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3	27
Artikel 8	Waterstaat - Beheerszone watergang	30
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**31**
Artikel 9	Anti-dubbeltelregel	31
Artikel 10	Algemene bouwregels	32
Artikel 11	Algemene gebruiksregels	33
Artikel 12	Algemene aanduidingsregels	34
Artikel 13	Algemene afwijkingsregels	35
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**39**
Artikel 14	Overgangsrecht	39
Artikel 15	Slotregel	40

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan 'Lutterveld 2a, Erichem' met indentificatienummer NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BON1 van de gemeente Buren.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aan huis gebonden nevenactiviteiten:

consumentenverzorgende, dienstverlenende en ambachtelijke activiteiten, die in de tot een woning behorende gebouwen worden uitgeoefend, alsmede galeries, vrijwel uitsluitend door de bewoner(s) van de desbetreffende woning.

1.6 aan huis gebonden bedrijf:

Het beroepsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid waarvan de omvang in een woning met bijbehorende gebouwen past en de woonfunctie behouden blijft door de gebruik(st)er van de woning.

1.7 aan huis gebonden beroep:

het uitoefenen van een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op zakelijk, maatschappelijk juridisch administratief, persoonlijk, medisch, therapeutisch, kunstzinnig dan wel ontwerptechnisch gebied, dat door zijn beperkte omvang in een woning met daarbij behorende gebouwen, met behoud van de woonfunctie, kan worden uitgeoefend door de gebruiker van de woning.

1.8 achtererfgebied:

erf aan de achterkant en de niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 m van de voorkant, van het hoofdgebouw.

1.9 agrarisch bedrijf:

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

1.10 archeologischewaarde:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de kennis en de studie van het in dat gebied voorkomende bodemarchief.

1.11 bebouwd oppervlak:

het totaal van de oppervlakken van bouwwerken voor zover deze een grotere bouwhoogte hebben dan 1,2 m.

1.12 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 bebouwingspercentage:

een in de regels aangegeven percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van het met een aanduiding aangegeven gebied, dat ten hoogste tot het bebouwd oppervlak mag behoren.

1.14 bed en breakfast:

een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en ontbijt en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf.

1.15 bedrijfsbouwwerk c.q. bedrijfsgebouw:

een bouwwerk c.q. een gebouw dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten.

1.16 bedrijfswoning:

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

1.17 bestaand:

bij bouwwerken:
bouwwerken die:

a. op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan legaal bestonden of in uitvoering waren, of;
b. gebouwd zijn of gebouwd kunnen worden overeenkomstig de Woningwet of Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of krachtens die wetten gegeven voorschriften;

bij gebruik:

gebruik dat op het tijdstip van het van kracht worden van het bestemmingsplan, voor zover betrekking hebbend op het desbetreffende gebruik, legaal bestond.

1.18 bevoegd gezag:

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.19 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd op de grond staand gebouw, of ander bouwwerk met een dak.

1.20 bouwen:

plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk.

1.21 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak.

1.22 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van kelder en zolder.

1.23 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten. Indien en voor zover twee bouwpercelen middels de aanduiding relatie met elkaar zijn verbonden worden deze aangemerkt als één bouwperceel.

1.24 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.25 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.26 cultuurhistorische waarde:

de aan een bouwwerk, een werk of een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk, dat werk of dat gebied.

1.27 dagrecreatie:

verblijf buiten de woning voor recreatieve doeleinden zonder dat er een overnachting ter plaatse mee gepaard gaat.

1.28 dak:

iedere bovenbeëindiging van een gebouw.

1.29 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.30 dienstverlening:

het bedrijfsmatig verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden.

1.31 eerste bouwlaag:

de bouwlaag op de begane grond.

1.32 extensief dagrecreatief medegebruik:

een aan de bestemming ondergeschikt gebruik voor niet gemotoriseerde dagrecreatie gericht op het rustig beleven en gebruikmaken van aanwezige specifieke omgevingskwaliteiten in de vorm van wandelen, fietsen, varen, vissen en dergelijke.

1.33 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.34 grondgebonden agrarische productie:

de agrarische productie, waarbij het voortbrengen van producten geheel of hoofdzakelijk afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het desbetreffende agrarisch bedrijf. Afhankelijkheid van de grond kent hierbij de volgende aspecten: voedervoorziening, mestafzet of het bieden van een natuurlijk substraat voor plantaardige teelten.

1.35 hergebruik:

een ander gebruik dan het bestaande gebruik, waarbij het bestaande gebruik verdwijnt.

1.36 hoofdgebouw:

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als het belangrijkste gebouw is aan te merken.

1.37 hoofdverblijf:

een gebouw of een deel van een gebouw dat:

òf door eenzelfde persoon of huishouden gebruikt wordt als woonruimte op een wijze die, ingevolge het bepaalde in artikel 24 tot en met 31 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, noopt tot inschrijving van de bewoner(s) in de basisadministratie van de gemeente waarin dat gebouw is gelegen; hiervan is sprake indien er naar redelijke verwachting gedurende een half jaar ten minste twee derde van de tijd in het gebouw wordt verbleven;

òf indien betrokkene op meer dan één adres woont, het adres is waar hij naar redelijke verwachting gedurende een half jaar de meeste malen zal overnachten; met dien verstande dat van een gebruik als hoofdverblijf voorts wordt geacht sprake te zijn wanneer buiten het zomerseizoen (dat loopt van 1 mei tot 1 oktober) in een kalenderjaar ter plaatse meer dan 70 maal nachtverblijf wordt gehouden en door betrokkene niet aannemelijk is of kan worden gemaakt, dat elders over een hoofdverblijf kan worden beschikt.

1.38 huishouden:

onder een huishouden wordt verstaan een alleenstaande, dan wel twee of meer personen die een duurzame gemeenschappelijke huishouding voeren of willen voeren.

1.39 kantoor:

een ruimte of bij elkaar horende ruimten die bestemd is/zijn om voornamelijk te worden gebruikt voor administratieve werkzaamheden of dienstverlening.

1.40 kantoor- en praktijkruimte:

een ruimte waarvan de aard en indeling zijn afgestemd op de uitoefening van administratieve, (para)medische, sociaalwetenschappelijke, juridische, therapeutische, kunstzinnige, ontwerptechnische en andere hiermede vergelijkbare beroepen, door de bewoner(s) van de desbetreffende woning.

1.41 kampeermiddel:

een al dan niet als bouwwerk aan te merken tent, tentwagen, kampeerauto, trekkershut, (sta) caravan of hiermee gelijk te stellen onderkomen, dat bestemd is voor recreatief verblijf en waarbij de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben.

1.42 karakteristiek gebouw:

een gebouw dat wegens zijn verschijningsvorm of zijn cultuurhistorische betekenis van zodanig belang is voor het karakter van het desbetreffende deel van het plangebied, dat dit belang de toepassing van bijzondere voorschriften ten aanzien van de bouwmogelijkheden rechtvaardigt.

1.43 kas:

een bouwwerk, bestaande uit onder meer een steun constructie en een afdichting van glas, bedoeld om gewassen te beschermen tegen weersinvloeden.

1.44 kunststoftunnel:

een bouwwerk, bestaande uit onder meer een steunconstructie en een afdichting van kunststoffolie, bedoeld om gewassen te beschermen tegen weersinvloeden.

1.45 kleinschaligkamperen:

een vorm van kamperen waarbij maximaal 25 kampeermiddelen voor een korte periode en uitsluitend tussen 15 maart en 31 oktober zijn toegestaan.

1.46 landgoed:

een onroerende zaak, waarop bossen, landschappelijke beplanting, terreinen met natuurwaarde en/of waterpartijen, zijn gelegen rond een woon- en/of kantoorgebouw.

1.47 landschappelijkebeplanting:

opgaande, uit houtgewas bestaande beplanting, in hoofdzaak bestaande uit streekeigen soorten, ter verfraaiing van het landschap en/of ter inpassing van hierin voorkomende bouwwerken en werken.

1.48 landschappelijkewaarde:

de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak, welke waarde bepaald wordt door de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur.

1.49 mantelzorg:

intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die

de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal - medisch adviseur kan worden aangetoond.

1.50 molen:

bouwwerk bestemd en geschikt voor het benutten van windkracht.

1.51 natuurwaarde:

de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door de hydrologie en door geologische, geomorfologische, bodemkundige en biologische elementen, zowel afzonderlijk, als in onderlinge samenhang.

1.52 nevenactiviteit:

een ander gebruik naast het bestaande gebruik, maar daaraan ondergeschikt en waarbij het bestaande gebruik volwaardig blijft bestaan.

1.53 niet-grondgebonden agrarische productie:

de agrarische productie, waarbij het voortbrengen van producten niet afhankelijk is van de bodem waarop de productie plaatsvindt, dan wel waarbij het voortbrengen van producten in hoofdzaak plaatsvindt in gebouwen.

1.54 omgevingsvergunning:

een vergunning als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, zoals deze wet luidde ten tijde van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

1.55 overkapping:

een bouwwerk, bestaande uit onder meer een steunconstructie en een afdekking van kunststoffolie, bedoeld om gewassen te beschermen tegen weersinvloeden.

1.56 overnachtingsaccommodatie:

Een overdekte en door wanden omsloten ruimte waarin door personen de nacht kan worden doorgebracht.

1.57 paardenbak:

een buitenrijbaan ten behoeve van paardrij-activiteiten, met een bodem van zand, hout, boomschors of ander materiaal om de bodem te verstevigen en al dan niet voorzien van een omheining.

1.58 perceelsgrens:

de scheiding tussen percelen, die niet aan éénzelfde eigenaar behoren dan wel niet door éénzelfde gebruiker worden benut.

1.59 productiegebonden detailhandel:

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.60 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.61 seksinrichting:

een voor publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden en waaronder in elk geval wordt verstaan een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, seksbioscoop, seksautomaat, sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.62 teeltondersteunende voorzieningen:

voorzieningen in, op of boven de grond die door agrarische bedrijven met plantaardige teelten worden gebruikt om de volgende doelen na te streven:

1. verbetering van de productie, onder meer door teeltvervroeging en -verlating, terugdringing van onkruidgroei en beperking van vraatschade;
2. verbetering van de arbeidsomstandigheden, onder meer door gewassen verhoogd te telen of
3. het bereiken van positieve effecten op milieu en water (bodembescherming, terugdringing onkruidbestrijding, effectief omgaan met water);
4. het voorkomen van schade door vorst;

met dien verstande dat dit niet geldt voor vollegrondsteelt zoals bij wijnbouw en/of aspergeteelt;

1.63 voorgevel:

de lijn die gelijk loopt aan de naar de straat gerichte voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan. Van een hoofdgebouw gelegen op de hoek van meer dan 1 straat moeten alle gevels van het hoofdgebouw, gelegen aan de straatkant, gezien worden als voorgevel.

1.64 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht:

wet van 6 november 2008 (Stb. 496), houdende regels inzake een vergunningstelsel met betrekking tot activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving en inzake handhaving van regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), zoals deze luidt op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan.

1.65 woning:

een (gedeelte van een) gebouw, niet zijnde een woonwagen, dat dient voor de huisvesting van één huishouden.

1.66 woning/woningeenheid:

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van één huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

2.1 de afstand tot de bouwperceelgrens

tussen de grenzen van een bouwperceel en enig punt van het op dat bouwperceel voorkomend (hoofd)gebouw, waar die afstand het kortst is;

2.2 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

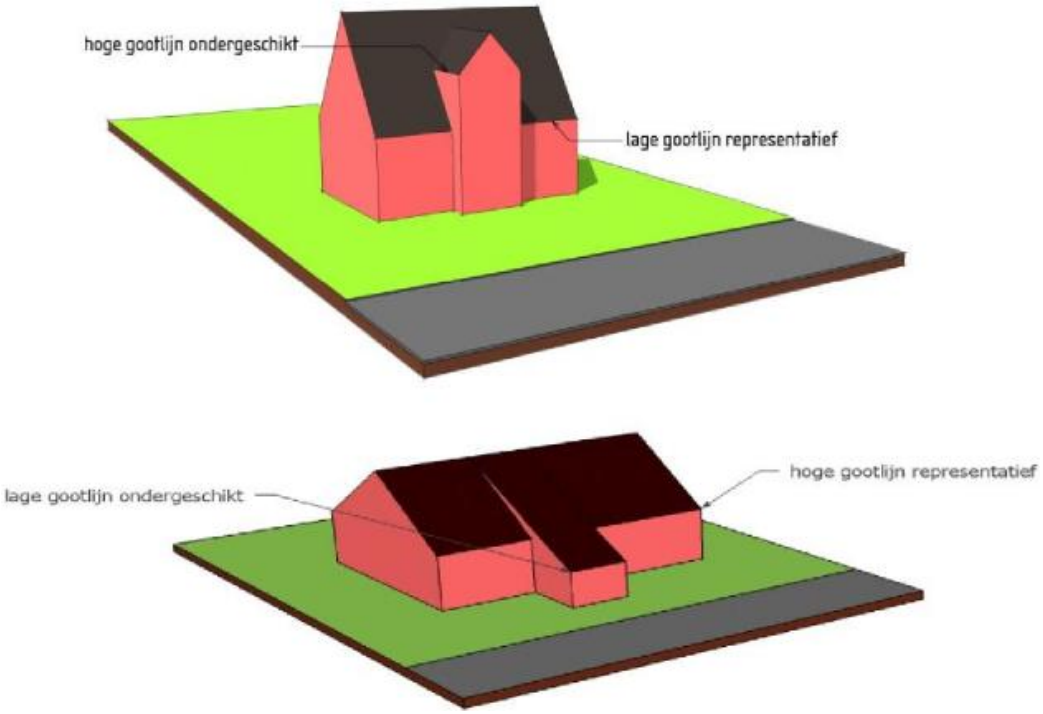
2.3 de goothoogte van een bouwwerk

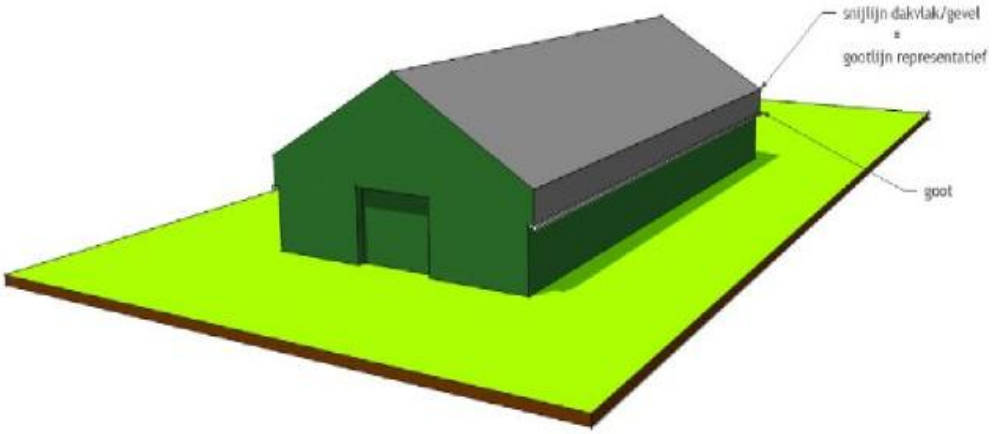
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

Toelichting bij de goothoogte:

Als gootlijn wordt aangemerkt het snijpunt van het verticale gevelvlak met de bovenzijde van het aansluitende dakvlak.

De te toetsen goothoogte is die hoogte die representatief kan worden geacht voor de hoofdmassa. Onderstaande figuur toont voorbeelden wat onder de representatieve goothoogte wordt verstaan en wat onder ondergeschikte delen wordt verstaan. De ondergeschikte goothoogte mag niet meer dan 1/3e deel van de breedte van het dakvlak bedragen.





2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.7 de oppervlakte van een overkapping

tussen de buitenzijde van de afdekking van de overkapping, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van de overkapping.

2.8 peil

a. Voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang of voorgevel zich bevindt binnen een maximale afstand van 5 meter tot de rand van de weg (inclusief stoep), geldt de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang.
b. Als aan een dijk wordt gebouwd en indien de voorgevel van een bouwwerk binnen een afstand van maximaal 5 meter uit de grens van de weg (dijk) ligt geldt de kruin van de dijk.
c. Als in of op de grens van water wordt gebouwd geldt het Nieuw Amsterdams Peil voor het bouwwerk.
d. Voor gebouwen gelegen binnen de woonbestemming Donkerstraat 15, de hoogte van het afgewerkte terrein (maaiveld) ter plaatse van de hoofdingang van het gebouw;
e. In andere gevallen voor bouwwerken geldt de gemiddelde hoogte van het aanliggende, afgewerkte terrein, dat gelegen is binnen het desbetreffende bestemmingsvlak.

In algemene zin geldt dat:

f. Indien een bouwwerk aan meer dan één weg wordt gebouwd, is het peil van de hoogstgelegen weg maatgevend.
g. Plaatselijke ophogingen aan de voet van het bouwwerk, die niet bij het verdere verloop van het terrein passen, blijven buiten beschouwing voor de hoogte van het peil. Ophogingen die noodzakelijk zijn voor de bouw, vallen niet onder deze plaatselijke ophogingen.
h. Voor een bouwwerk op een erf- of perceelgrens is het maatgevende peil aan die kant waar het aansluitend afgewerkt terrein het hoogst is.

2.9 Ondergeschikte bouwdelen

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, gevel- en kroonlijsten, regenpijpen, stoeptreden, luifels, balkons en overstekende daken, buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Gemengd - Landgoed

3.1 Bestemmingsomschrijving

3.1.1 Algemeen

De voor Gemengd - Landgoed aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'wonen';
b. grondgebonden agrarische productie;
c. het weiden van dieren;
d. bijbehorende voorzieningen, huiserven, gaarden en opslag;
e. instandhouding, dan wel herstel en ontwikkeling, van de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan een agrarisch oeverwalgebied;
f. landschapsontwikkeling in het kader van het landgoedbeheer;
g. watergangen en daarbij behorende voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, de waterberging daaronder mede begrepen;
h. wandelpaden;
i. parkeervoorzieningen;
j. extensief dagrecreatief medegebruik;

voor zover de gronden op de verbeelding zijn aangeduid als 'agrarisch', zijn deze gronden tevens bestemd voor:

k. bijbehorende be- en verwerking van agrarische producten, productiegebonden detailhandel en detailhandel in streekeigen agrarische producten;
l. bijbehorende bewoning;
m. recreatief nachtverblijf in de vorm van kleinschalig kamperen;

3.1.2 Waarden

Tot de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan de in 3.1.1 onder d. bedoelde gronden worden gerekend:

a. reliëf: geulen, ruggen en huisterpen;
b. waterhuishouding: een relatief laag grond- en oppervlaktewaterpeil;
c. watersysteem: wielen, plassen en open water;
d. grondgebruik: een divers agrarisch gebruik, onder meer als grasland, akkerland, boomgaard en boomkwekerij, waarbij de diverse gebruiksvormen door elkaar heen voorkomen;
e. verkaveling: een kleinschalige verkaveling, waarbij zowel regelmatige als onregelmatige en zowel strookvormige als blokvormige percelen voorkomen en die voor een deel het reliëf volgt;
f. opgaande beplanting: relatief veel erf-, kavelgrens- en wegbeplantingen, boomgaarden en bosjes, met als meest kenmerkende boomsoorten eiken, essen, iepen, lindes, fruit, noten,- en kastanjebomen;
g. bebouwing: relatief veel bebouwing, waarbij deze zowel kan voortkomen in de vorm van geconcentreerd liggende buurtschappen en lintbebouwing als in de vorm van verspreid liggende bebouwing;
h. flora: droge halfnatuurlijke, kruidenrijke graslanden, akkeronkruiden en opgaande beplanting met bijbehorende onderbegroeiing;
i. fauna: diersoorten die zijn gebonden aan opgaande beplanting (zoals vleermuizen, zang- en roofvogels en kleine zoogdieren, waaronder marterachtigen).

3.2 Bouwregels

3.2.1 Bouwregels binnen de bouwvlakken

Op de gronden met de bestemming Gemengd - Landgoed voor zover dit betreft de bouwvlakken, mogen uitsluitend worden gebouwd:

a. binnen het bouwvlak, ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch' :
   1. bedrijfsgebouwen ten behoeve van de bestemming;
   2. het bestaande aantal bedrijfswoningen;
   3. bijbehorende bouwwerken ten behoeve van de woning;
b. binnen het bouwvlak, ter plaatse van de aanduiding 'wonen':
   1. één vrijstaande woning;
   2. bijbehorende bouwwerken ten behoeve van de woning;
c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming.
d. Voor gebouwen geldt dat de afstand tot de perceelsgrens niet minder mag bedragen dan 5 m.

3.2.2 Bedrijfsgebouwen

Bij de bouw van de in 3.2.1 onder a. bedoelde bedrijfsgebouwen dienen de volgende bepalingen in acht genomen te worden:

a. kassen en permanente kunststoftunnels zijn uitsluitend toegestaan indien het gebruik daarvan in het verlengde van de hoofdteelt ligt en het gezamenlijke oppervlak niet meer bedraagt dan 1.500 m2;
b. het maximum bebouwingspercentage mag niet hoger zijn dan ter plaatse is aangeduid;
c. van de gezamenlijke bedrijfsgebouwen ten behoeve van de niet-grondgebonden agrarische productie mag het totale oppervlak niet meer bedragen dan 750 m2;
d. van de gezamelijke bedrijfsgebouwen ten behoeve van de volgens 3.1.1 onder k. toegestane nevenactiviteiten mag het totale oppervlak niet meer bedragen dan 25% van het oppervlak van de bedrijfsgebouwen, tot een maximum van 350 m^2;
e. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 12 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van kassen en kunststoftunnels niet meer mag bedragen dan 7 m;
f. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 7 m;

3.2.3 Bedrijfswoningen

Bij de bouw van de in 3.2.1 onder b. bedoelde bedrijfswoningen dienen de volgende bepalingen in acht genomen te worden:

a. indien nog geen bedrijfswoning aanwezig is of indien sprake is van de vervanging van een bestaande bedrijfswoning, mag de bedrijfswoning uitsluitend in- of aanpandig met, dan wel op ten hoogste 5 m van een bedrijfsgebouw worden gebouwd;
b. de inhoud mag niet meer bedragen dan 750 m3;
c. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 12 m;
d. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 6 m;
e. met dien verstande dat, indien de bestaande inhoud, bouwhoogte of goothoogte groter respectievelijk hoger is, deze grotere of hogere maat maatgevend is.

3.2.4 Vrijstaande woning

Bij de bouw van de in 3.2.1 onder b. bedoelde vrijstaande woning dienen de volgende bepalingen in acht genomen te worden:

a. er is ter plaatse van de aanduiding 'wonen' maximaal één woning toegestaan;
b. de inhoud van een woning mag niet meer bedragen dan 1500 m3;
c. de goothoogte mag maximaal 6 m bedragen;

d. de bouwhoogte mag maximaal 12 m bedragen;
e. de woning moet met een kap worden afgedekt, waarvan de dakhelling ten minste 30 graden en niet meer dan 60 graden bedraagt;

3.2.5 Bijbehorende bouwwerken

Bij de bouw van de in 3.2.1 onder a3 en b2 bedoelde bijbehorende bouwwerken dienen de volgende bepalingen in acht genomen te worden:

a. per woning mogen niet meer dan 2 vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd en mag het totale oppervlak van de bijbehorende bouwwerken niet meer bedragen dan 75 m2;
b. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 7 m;
c. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 3 m.

3.2.6 Bouwwerken geen gebouwen zijnde

Bij de bouw van de in 3.2.1 onder d. bedoelde bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dienen de volgende bepalingen in acht te worden genomen:

a. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2,5 m;
b. de bouwhoogte van mest- en voedersilo's en bio-installaties mag niet meer bedragen dan 9 m;
c. de wandhoogte van mestbassins mag niet meer bedragen dan 4 m;
d. de bouwhoogte van vrijstaande antennemasten mag niet meer bedragen dan 15 m;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 9 m.

3.2.7 Bouwregels buiten de bouwvlakken

Op de gronden met de bestemming Gemengd - Landgoed voor zover gelegen buiten de bouwvlakken, mogen uitsluitend worden gebouwd:

a. molens ten behoeve van de waterhuishouding;
b. overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming.

3.2.8 Molens

Bij de bouw van de in 3.2.7 bedoelde molens mag de ashoogte niet meer bedragen dan 6 m.

3.2.9 Bouwwerken geen gebouwen zijnde

Bij de bouw van de in 3.2.7 bedoelde overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dienen de volgende bepalingen in acht genomen te worden:

a. de oppervlakte mag niet meer bedragen dan 10 m2;
b. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 2,5 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

3.3.1 Algemeen

Tot het afwijken van de regels wordt pas overgegaan, indien hierdoor:

a. de functies en waarden die in het plan aan de desbetreffende en aan de omliggende gronden zijn toegekend, niet blijvend onevenredig worden geschaad;
b. voor zover het betreft gronden gelegen buiten de bouwvlakken, uit een nader onderzoek is gebleken dat hierdoor de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden, of de mogelijkheden tot het herstel of de ontwikkeling van deze waarden, niet blijvend onevenredig worden geschaad en, in geval het bouwwerken betreft, van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat wordt voorzien in de aanleg van een landschappelijke beplanting ter inpassing van de bouwwerken die door het verlenen van de omgevingsvergunning mogelijk worden gemaakt.

3.3.2 Overschrijding bouwvlak

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels voor de bouw van een in 3.2.1 onder a. en d. bedoeld bouwwerk dat de grenzen van een bouwvlak overschrijdt, indien en voor zover:

a. het bouwwerk niet of niet doelmatig in zijn geheel op het bouwvlak kan worden opgericht;
b. het bouwvlak niet reeds is vergroot door toepassing van de wijzigingsbevoegdheid;
c. de overschrijding van de grens van het bouwvlak niet meer bedraagt dan 15 m;
d. indien het een bedrijfsgebouw betreft de oppervlakte van het gedeelte dat de grenzen van het bouwvlak overschrijdt niet meer bedraagt dan 300 m2.

3.4 Specifieke gebruiksregels

3.4.1 Algemeen

Als gebruik in strijd met de bestemming Gemengd - Landgoed wordt in ieder geval begrepen:

a. een gebruik als volkstuin;
b. een gebruik voor niet-grondgebonden agrarische productie in de vorm van teelt op tray-velden of op stellingen en/of containerteelt op lavas of beton;
c. een gebruik voor de verwerking van agrarische producten, voor zover dit gebruik meer bedraagt dan 250 m2 en een gebruik voor productiegebonden detailhandel en detailhandel in streekeigen agrarische producten, voor zover dit gebruik meer bedraagt dan 50 m2;
d. de opslag van mest buiten de agrarische bouwvlakken;
e. de opslag van goederen en materieel in de openlucht en buiten de bouwvlakken uitsluitend ten behoeve van bedrijfsmatige grondgebonden agrarisch gerelateerde activiteiten, voor zover de oppervlakte van de opslag meer bedraagt dan 200 m2 per perceel en/of de hoogte van de opslag meer bedraagt dan 2 m;
f. de opslag van goederen en materieel in de openlucht en op de agrarische bouwvlakken, voor zover de hoogte van de opslag meer bedraagt dan 4 m;
g. verwijderen van erfbeplanting of andere landschappelijke inpassingselementen, - die conform het in Bijlage 1 opgenomen landschapsplan zijn aangelegd, - anders dan ter vervanging in het kader van normaal onderhoud.

3.4.2 Aan huis gebonden beroep of bedrijf

Gebruik van ruimten binnen een woning ten behoeve van een aan huis gebonden beroep of bedrijf wordt als gebruik overeenkomstig de bestemming aangemerkt voor zover de volgende bepalingen in acht worden genomen:

a. maximaal 40% van het vloeroppervlak van woning en bijgebouwen tezamen mag gebruikt worden voor het aan huisgebonden bedrijf of beroep;
b. Het onbebouwde deel van het perceel van het bestemmingsvlak niet wordt gebruikt voor de beoogde activiteit, met uitzonderingen van parkeervoorzieningen die zijn afgestemd op de activiteit;
c. Degene die de activiteiten uitvoert, moet de bewoner van de woning zijn;
d. Geen detailhandel plaatsvindt, tenzij het als ondergeschikte activiteit van het bedrijf of beroep plaatsvindt;
e. Buitenopslag niet is toegestaan.

3.4.3 Webwinkel

Gebruik van ruimten ten behoeve van een webwinkel wordt als gebruik overeenkomstig de bestemming aangemerkt voor zover de volgende bepalingen in acht worden genomen:

a. de hoofdfunctie moet over tenminste 70 % van de totale inhoud van de gebouwen op het betreffende bouwperceel gehandhaafd blijven;
b. verkoop aan huis is niet toegestaan, alleen internetverkoop.

c. uitstalling, bezichtigen en buitenopslag van goederen is niet toegestaan;
d. opslag en verkoop van gevaarlijke stoffen e.d. zijn niet toegestaan;
e. de levering van de goederen mogen niet leiden tot onveilige verkeerssituaties;
f. reclame uitingen zijn niet toegestaan.

3.5 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het toegestane gebruik volgens het bepaalde in 3.1 voor het verlenen van huisvesting van seizoenarbeiders, met dien verstande dat:

a. de huisvesting uitsluitend bedoeld is voor seizoenarbeiders die tijdelijk werkzaam zijn voor het betreffende agrarische bedrijf;
b. het betreft wisselend gebruik, afhankelijk van de bedrijfsmatige noodzaak in de productiegebonden seizoenen;
c. de aanwezige bedrijfsgebouwen voor dit doel mogen worden ingericht voor een overnachtingsaccommodatie, die niet geschikt is voor zelfstandige bewoning, en/of daarbij behorende voorzieningen;
d. indien aangetoond wordt dat onvoldoende ruimte aanwezig is binnen de aanwezige bedrijfsgebouwen deze voor dit doel ook mogen worden uitgebreid, waarbij de regels voor bedrijfsgebouwen overeenkomstig deze regels van toepassing zijn;
e. indien mogelijkheden voor de sub c genoemde overnachtingsaccommodatie redelijkerwijs ontbreken, in plaats daarvan en maximaal gedurende 4 aaneengesloten maanden, binnen het bouwvlak tijdelijke mobiele woonunits mogen worden geplaatst, met geen groter gezamenlijk oppervlak dan 100 m2, geen hogere hoogte dan 3 m en mits wordt voorzien in een doeltreffende landschappelijke inpassing;
f. aangetoond wordt dat de omvang van de overnachtingsaccommodatie en/of het aantal te realiseren woonunits is afgestemd op de behoefte aan tijdelijke arbeidskrachten;
g. van de sub e genoemde periode kan worden afgeweken indien aangetoond wordt dat de aard van de agrarische bedrijfsvoering noodzaakt tot de huisvesting van seizoenarbeiders buiten de genoemde periode;
h. de functies en waarden die in het plan aan de desbetreffende en aan de omliggende gronden zijn toegekend, niet blijvend onevenredig worden geschaad;
i. voor zover het betreft gronden gelegen buiten de bouwvlakken, uit een nader onderzoek is gebleken dat hierdoor de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden, of de mogelijkheden tot het herstel of de ontwikkeling van deze waarden, niet blijvend onevenredig worden geschaad en, in geval het bouwwerken betreft, van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat wordt voorzien in de aanleg van een landschappelijke beplanting ter inpassing van de bouwwerken die door het verlenen van de omgevingsvergunning mogelijk worden gemaakt.

3.6 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.6.1 Uitvoeren van werkzaamheden

Het is verboden binnen de bestemming Gemengd - Landgoed, zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. werken en werkzaamheden die direct zijn gericht op het storten, deponeren of op andere wijze opslaan van grond, puin of afvalmaterialen, voorzover deze van elders zijn aangevoerd;
b. het vellen, rooien of beschadigen van houtgewas, voorzover dit niet betreft de verzorging van de aanwezige houtopstanden;

c. het afgraven, ophogen of egaliseren van gronden;
d. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen, voor zover het niet betreft wegen en paden en parkeervoorzieningen ten behoeve van het normale agrarisch gebruik en gebruik als landgoed;
e. het dempen, graven, verbreden, verdiepen van waterpartijen en watergangen of het aanbrengen van drainagevoorzieningen.

3.6.2 Uitzonderingen

Het in 3.6.1 vervatte verbod geldt niet voor:

werken en werkzaamheden binnen het kader van het normale onderhoud, beheer of herstel van de functies, die het plan aan de gronden toekent;

a. werken en werkzaamheden, voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reeds een vergunning is verleend ingevolge de Ontgrondingenwet;
b. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren;
c. werken en werkzaamheden in het kader van landschapsontwikkeling en landgoedbeheer;
d. werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
e. werken en werkzaamheden ten aanzien waarvan door bevoegd gezag is medegedeeld dat deze, wat aard en omvang betreft, van zodanige ondergeschikte betekenis zijn, dat voor de uitvoering daarvan geen omgevingsvergunning wordt vereist.

3.6.3 Onderzoek

Het bevoegd gezag gaat pas over tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, als bedoeld in 3.6.1, indien uit een nader onderzoek is gebleken dat door de beoogde werken of werkzaamheden, dan wel door de daarvan te verwachten directe of indirecte gevolgen, de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden, of de mogelijkheden tot herstel of ontwikkeling van deze waarden, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

Artikel 4 Water

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Water aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. waterpartijen, watergangen en daarbij behorende voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, de waterberging daaronder mede begrepen;
b. instandhouding, dan wel herstel en ontwikkeling, van de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan waterpartijen, watergangen en aan bijbehorende oeverzones, waaronder natuurvriendelijke oevers;
c. extensief dagrecreatief medegebruik.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Toegestane bebouwing

Op de gronden met de bestemming Water mogen uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming, waaronder mede begrepen duikers en overkluizingen.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van de in 4.2.1 genoemde bouwwerken gelden de volgende bepalingen:

a. de oppervlakte, behoudens bij duikers en overkluizingen, mag niet meer bedragen dan 10 m2;
b. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 2,5 m.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van archeologische waarden van de gronden.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Bouwen

Voor het bouwen op gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied dient, overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen, de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden, die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Op voorwaarde dat het bouwwerk(en) betreft met een oppervlakte groter dan 30 m^2.

5.2.2 Voorwaarden bouwen

Indien uit het onder 5.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen of kunnen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

5.3 Afwijken van de bouwregels

5.3.1 Omgevingsvergunningbouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 5.2.1 indien:

a. het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte noch de diepte wordt uitgebreid;
b. het bouwwerk(en) betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
c. de archeologisch waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

5.4 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden binnen de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde of van werkzaamheden) de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. het afgraven, diepploegen, egaliseren, frezen, mengen, ontginnen, scheuren en woelen van gronden;
b. het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren of het aanbrengen van drainage;
c. het verwijderen van bestaande funderingen;
d. het verlagen van het waterpeil;
e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
f. het uitvoeren van heiwerken en/of het indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
g. het aanplanten van een houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel, of het rooien daarvan waarbij stobben worden verwijderd;
h. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet, ruiter of rijwielpaden-/- banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.4.2 Uitzonderingen

Het in 5.4.1 vervatte verbod geldt niet voor:

a. werken en werkzaamheden met een oppervlakte kleiner dan 30 $m^{2;}$
b. werken en werkzaamheden voor zover het betreft de herplant van een bestaande houtopstand, waaronder begrepen een bos, een boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel;
c. werken en werkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande oppervlakteverhardingen, beplantingen langs wegen en bestaande traces van kabels en leidingen;
d. werken en werkzaamheden inden en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reed een omgevingsvergunning is verleend;
e. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren;
f. werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
g. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen.

5.4.3 Verlening

a. Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in 5.4.1 kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden.
b. Alvorens over de aanvraag wordt beslist, dient de aanvrager een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld.
c. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Deze informatie wordt dan als een rapport beschouwd.

5.5 Omgevingsvergunningvoor het slopen van een bouwwerk

a. In het belang van de archeologische monumentenzorg kan het bevoegd gezag regels verbinden aan een sloopregeling.
b. Aan de omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag de regel verbinden dat de sloopwerken vanaf het maaiveld en dieper worden begeleid door een deskundige wanneer de latere verstoringsdiepte dieper reikt dan 0,30 m onder maaiveld en het grondoppervlak van de werken meer bedraagt dan 30 m^2.
c. Indien tijdens de begeleiding van de sloop werken van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan onmiddelijk melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorwaarden kunnen verbinden aan de omgevingsvergunning.

Artikel 6 Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van archeologische waarden van de gronden.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Bouwen

Voor het bouwen op gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2 dient, overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen, de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden, die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Op voorwaarde dat

a. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte groter is dan 1000 m^2 en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
b. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte kleiner is dan 1000 m^2 en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld voor zover de bouw van de bouwwerk(en) plaatsvindt op een kleinere afstand van 50 m van gronden die bestemd zijn als Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied.

6.2.2 Voorwaarden bouwen

Indien uit het onder 6.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen of kunnen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

6.3 Afwijken van de bouwregels

6.3.1 Omgevingsvergunningbouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 6.2.1 indien:

a. het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte noch de diepte wordt uitgebreid;
b. het bouwwerk(en) betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
c. de archeologisch waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
d. het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand bouwwerk.

6.4 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden binnen de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2 zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde of van werkzaamheden) de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. het afgraven, diepploegen, egaliseren, frezen, mengen, ontginnen, scheuren en woelen van gronden;
b. het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren of het aanbrengen van drainage;
c. het verwijderen van bestaande funderingen;
d. het verlagen van het waterpeil;
e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
f. het uitvoeren van heiwerken en/of het indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
g. het aanplanten van een houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel, of het rooien daarvan waarbij stobben worden verwijderd;
h. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet, ruiter of rijwielpaden-/- banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

6.4.2 Uitzonderingen

Het in 6.4.1 vervatte verbod geldt niet voor:

a. werken en werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld en met een oppervlakte kleiner dan 1000 m^2 voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een grotere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied
b. werken en werkzaamheden met een oppervlakte kleiner dan 30 $m^{2;}$ voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een kleinere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied
c. werken en werkzaamheden voor zover het betreft de herplant van een bestaande houtopstand, waaronder begrepen een bos, een boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel;
d. werken en werkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande oppervlakteverhardingen, beplantingen langs wegen en bestaande traces van kabels en leidingen;
e. werken en werkzaamheden inden en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reed een omgevingsvergunning is verleend;
f. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren;
g. werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
h. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen.

6.4.3 Verlening

a. Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in 6.4.1 kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden.
b. Alvorens over de aanvraag wordt beslist, dient de aanvrager een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel

van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld.

c. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Deze informatie wordt dan als een rapport beschouwd.

6.5 Omgevingsvergunningvoor het slopen van een bouwwerk

a. In het belang van de archeologische monumentenzorg kan het bevoegd gezag regels verbinden aan een sloopregeling.

b. Aan de omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag de regel verbinden dat de sloopwerken vanaf het maaiveld en dieper worden begeleid door een deskundige wanneer de latere verstoringsdiepte dieper reikt dan 0,30 m onder maaiveld en het grondoppervlak van de werken meer bedraagt dan 1000 m^2.

c. Indien tijdens de begeleiding van de sloop werken van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan onmiddelijk melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorwaarden kunnen verbinden aan de omgevingsvergunning.

Artikel 7 Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van archeologische waarden van de gronden.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Bouwen

Voor het bouwen op gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3 dient, overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen, de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden, die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld. Op voorwaarde dat

a. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte groter is dan 2000 m^2 en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
b. het bouwwerk(en) betreft waarbij de oppervlakte kleiner is dan 2000 m^2 en de grondwerkzaamheden dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld voor zover de bouw van de bouwwerk(en) plaatsvindt op een kleinere afstand van 50 m van gronden die bestemd zijn als Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied.

7.2.2 Voorwaarden bouwen

Indien uit het onder 7.2.1 genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen of kunnen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

7.3 Afwijken van de bouwregels

7.3.1 Omgevingsvergunningbouwen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 7.2.1 indien:

a. het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte noch de diepte wordt uitgebreid;
b. het bouwwerk(en) betreft die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
c. de archeologisch waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld;
d. het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand bouwwerk.

7.4 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden binnen de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3 zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde of van werkzaamheden) de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

a. het afgraven, diepploegen, egaliseren, frezen, mengen, ontginnen, scheuren en woelen van gronden;
b. het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren of het aanbrengen van drainage;
c. het verwijderen van bestaande funderingen;
d. het verlagen van het waterpeil;
e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
f. het uitvoeren van heiwerken en/of het indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
g. het aanplanten van een houtopstand, waaronder begrepen een bos, boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel, of het rooien daarvan waarbij stobben worden verwijderd;
h. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet, ruiter of rijwielpaden-/- banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

7.4.2 Uitzonderingen

Het in 7.4.1 vervatte verbod geldt niet voor:

a. werken en werkzaamheden in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld en met een oppervlakte kleiner dan 2000 m^2 voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een grotere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied
b. werken en werkzaamheden met een oppervlakte kleiner dan 30 $m^{2;}$ voor zover de werken en werkzaamheden plaatsvinden op een kleinere afstand dan 50 m van gronden die zijn bestemd als Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied
c. werken en werkzaamheden voor zover het betreft de herplant van een bestaande houtopstand, waaronder begrepen een bos, een boomgaard, zachtfruitopstand, (boom)kwekerij of windsingel;
d. werken en werkzaamheden die het gewone onderhoud betreffen, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande oppervlakteverhardingen, beplantingen langs wegen en bestaande traces van kabels en leidingen;
e. werken en werkzaamheden inden en voor zover daarvoor, op het tijdstip van het van kracht worden van het plan, reed een omgevingsvergunning is verleend;
f. werken en werkzaamheden die ten tijde van het van kracht worden van het plan in uitvoering waren;
g. werken en werkzaamheden die zijn bedoeld om de directe gevolgen van calamiteiten of plagen te beperken;
h. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen.

7.4.3 Verlening

a. Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in 7.4.1 kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden.
b. Alvorens over de aanvraag wordt beslist, dient de aanvrager een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel

van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld.

c. Een rapport is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Deze informatie wordt dan als een rapport beschouwd.

7.5 Omgevingsvergunningvoor het slopen van een bouwwerk

a. In het belang van de archeologische monumentenzorg kan het bevoegd gezag regels verbinden aan een sloopregeling.

b. Aan de omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag de regel verbinden dat de sloopwerken vanaf het maaiveld en dieper worden begeleid door een deskundige wanneer de latere verstoringsdiepte dieper reikt dan 0,30 m onder maaiveld en het grondoppervlak van de werken meer bedraagt dan 2000 m^2.

c. Indien tijdens de begeleiding van de sloop werken van zeer hoge waarden worden aangetroffen, wordt hiervan onmiddelijk melding gemaakt bij het bevoegd gezag die in het belang van de archeologische monumentenzorg aanvullende voorwaarden kunnen verbinden aan de omgevingsvergunning.

Artikel 8 Waterstaat - Beheerszone watergang

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waterstaat - Beheerszone watergang aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

bescherming en beheer van de naastgelegen watergangen;

werkzaamheden in het kader van de verbetering van de naastgelegen watergangen.

8.2 Bouwregels

Op de in 8.1 bedoelde gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

8.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan met omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 8.2 voor de bouw van bouwwerken, indien en voor zover deze zijn toegestaan voor de in 8.1 bedoelde, eveneens voor deze gronden aangegeven overige bestemmingen, en uit een verklaring van de betrokken waterbeheerder is gebleken dat hierdoor waterstaatkundige belangen niet blijvend onevenredig worden geschaad.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 9 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 10 Algemene bouwregels

10.1 Overschrijding van bouwgrenzen

Van bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mag met een omgevingsvergunning afgeweken worden van het bepaalde in hoofdstuk 2 van deze regels, ten behoeve van tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappen(huizen), galerijen, hellingbanen, funderingen, balkons, entreeportalen, veranda's en afdaken, mits:

a. de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 m;
b. de bouwhoogte van entreeportalen en veranda's niet meer bedraagt dan de bouwhoogte van de eerste bouwlaag van het betreffende gebouw;
c. de breedte van entreeportalen en veranda's niet meer bedraagt dan 50% van de breedte van de betreffende gevel van het gebouw.

Artikel 11 Algemene gebruiksregels

11.1 Parkeren

11.1.1 Algemeen

a. Een omgevingsvergunning voor bouwen wordt slechts verleend, indien sprake is van voldoende parkeergelegenheid, uitgaande van de kengetallen uit CROW-publicatie- 317.
b. Indien de onder a. bedoelde kerngetallen worden gewijzigd, wordt met die wijziging rekening gehouden.
c. Het bepaalde onder a en b is niet van toepassing indien en voorzover binnen een bestemming een specifieke parkeerregeling c.q. parkeernormering is op genomen.

11.1.2 Afwijking

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in 11.1.1

a. indien het voldoen aan de kengetallen uit de CROW-publicatie leidt tot de aanleg en instandhouding van een onevenredig aantal parkeerplaatsen, gerelateerd aan het bestaande én het nieuwe gebruik; aangetoond dient te worden dat met het voorgenomen aantal parkeerplaatsen voldaan kan worden aan de parkeerbehoefte;
b. voor zover aangetoond wordt dat op andere wijze in de parkeerbehoefte kan worden voorzien.

11.2 Strijdig gebruik

Onder gebruik in strijd met de regels van dit plan wordt in ieder geval verstaan:

a. gebruik van gronden of bouwwerken voor permanente bewoning, met uitzondering van de toegelaten (bedrijfs)woningen;
b. gebruik als seksinrichting;
c. gebruik als escortbedrijf,
d. gebruik als smartshop;
e. gebruik als coffeeshop;
f. gebruik als stort- en/of opslagplaats van grond en/of afval, anders dan als stort- en/of opslagplaats voor normaal gebruik;
g. het gebruik van gronden en opstallen voor de plaatsing van kampeermiddelen, anders dan ten behoeve van het in 3.1 toegestane kleinschalig kamperen;
h. het gebruik als paardenbak, tennisbaan, vijver groter dan 10 m2, zwembad groter dan 10 m2 en (midget)golf, anders dan toegestaan conform de bestemmingsregels in dit plan;
i. het gebruik ten behoeve van een geluidzoneringsplichtige inrichting;
j. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken en bedrijfsgebouwen voor bewoning, anders dan toegestaan conform de bestemmingsregels in dit plan.

11.2.1 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in 11.2 , indien en voor zover strikte toepassing zou leiden tot een niet door dringende redenen gerechtvaardigde beperking van het meest doelmatige gebruik.

Artikel 12 Algemene aanduidingsregels

12.1 Vrijwaringszone - weg

12.1.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - weg' zijn de gronden, naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid voor de bescherming van het gebruik van de naastgelegen verkeerswegen.

12.1.2 Bouwregels

Op de gronden met de aanduiding 'vrijwaringszone - weg' mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

12.1.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 12.1.2, voor de bouw van bouwwerken:

a. indien en voor zover deze zijn toegestaan voor de in 12.1.1 bedoelde, eveneens voor deze gronden aangegeven, overige bestemmingen;
b. indien hierdoor de functies en waarden die in het plan aan de desbetreffende en aan de omliggende gronden zijn toegekend, niet blijvend onevenredig worden geschaad;
c. indien, gehoord de betrokken wegbeheerder, is gebleken dat hierdoor de belangen van de bescherming van de desbetreffende verkeerswegen, of de veiligheid van mensen, dieren en goederen, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

Artikel 13 Algemene afwijkingsregels

13.1 Bed & breakfast

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor de inrichting en het gebruik van woningen ten behoeve van bed & breakfast, waaronder wordt verstaan een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor uitsluitend logies en ontbijt en bedoeld voor kortstondig, wisselend recreatief verblijf, indien en voor zover:

a. het betreft een woning, die tevens bewoond blijft;
b. geen groter vloeroppervlak dan 60 m2 ten behoeve van bed & breakfast in beslag wordt genomen;
c. niet meer dan 3 slaapkamers, ten behoeve van maximaal 6 personen, van de betreffende woning worden ingericht en gebruikt voor bed & breakfast;
d. de bed & breakfast voorziening niet functioneert als een zelfstandige woning;
e. parkeren plaats vindt op eigen terrein;
f. van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat het beoogde gebruik geen onevenredig nadelige gevolgen heeft voor het woon- en leefklimaat van de omliggende woningen of voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven.

13.2 Kleine uitbouwen woningen

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor de bouw van kleine uitbouwen aan woningen, indien en voor zover:

a. de overschrijding van een krachtens het plan aangegeven begrenzing niet meer bedraagt dan 2 m;
b. de oppervlakte van de uitbouw niet meer bedraagt dan 6 m2.

13.3 Mantelzorg

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor de verbouw van een woning in verband met het verlenen van mantelzorg, indien en voor zover:

a. er, ingeval er geen ouder/kind relatie is, sprake is van een vastgestelde medische indicatie;
b. de verbouw noodzakelijk is om te voorzien in de behoefte aan inwoning ten behoeve van mantelzorg;
c. de inwoning plaats vindt in het hoofdgebouw en geen groter vloeroppervlak in beslag neemt dan 75 m2;
d. er sprake is van een gemeenschappelijke entree;
e. het verbouwde gedeelte voor inwoning technisch/functioneel altijd weer bij de oorspronkelijke woning kan worden betrokken;
f. indien in voldoende mate aangetoond kan worden dat geen (volledig) gebruik kan worden gemaakt van de woning, mag naast of in plaats van inwoning door verbouw van de woning ook inwoning plaats vinden in een bestaand bijbehorend bouwwerk, mits voldaan wordt aan het volgende:
    1. de vloeroppervlakte in gebruik ten behoeve van mantelzorg mag niet meer bedragen dan 60 m2;
    2. de afstand van het bijbehorend bouwwerk tot de woning mag niet meer bedragen dan 12 m;
    3. de getroffen functionele voorzieningen worden na afloop van het gebruik verwijderd.

13.4 Aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor een gebruik ten behoeve van aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten, indien en voor zover:

a. de desbetreffende woning bewoond blijft;
b. het vloeroppervlak van de gebouwen ten behoeve van het gebruik voor aan huis gebonden nevenactiviteiten en kantoor- en praktijkruimten niet meer bedraagt dan 50 m2;
c. het onbebouwde gedeelte van het perceel niet wordt gebruikt voor de beoogde activiteit, met uitzondering van parkeervoorzieningen;
d. de nevenactiviteit geen detailhandel betreft;

e. de beoogde activiteit geen ontwikkeling tot gevolg heeft waarop de bestaande nutsvoorzieningen, wegen en parkeervoorzieningen niet zijn afgestemd;
f. van tevoren in voldoende mate is verzekerd dat het beoogde gebruik geen ontoelaatbare invloed heeft op het woon- en leefmilieu van de omliggende woningen.

13.5 Evenementen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het gebruik van gronden voor het houden van meerdaagse evenementen, waaronder worden verstaan kermissen, jaarmarkten, tentfeesten en daarmee vergelijkbare evenementen.

13.6 Grenzen en aanduidingen

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van:

a. het afwijken van bestemmingsgrenzen, bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is in verband met de uitmeting van het terrein en er geen dringende redenen zijn die zich tegen de afwijking verzetten, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
b. het afwijken van bouwgrenzen en overige aanduidingen in het horizontale vlak, niet zijnde bestemmingsgrenzen, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de grond, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen in het plan is aangegeven niet meer bedraagt dan 2,5 m;
c. de bestemmingsbepalingen ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 m.

13.7 Nutsvoorzieningen

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan ten behoeve van de bouw van bouwwerken voor nutsvoorzieningen zoals pompgemalen, verdeel-, regel- of transformatorruimten, telefooncentrales, telefooncellen, geldautomaten en abri's, waarvan de inhoud niet meer mag bedragen dan 50 m3 en de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 3 m, alsmede voor beeldhouwwerken en daarmee gelijk te stellen kunstzinnige elementen met geen grotere bouwhoogte dan 6 m en lichtmasten en vlaggenmasten met geen grotere bouwhoogte dan 10 m.

13.8 Kleinschaligevoorzieningen in de toeristisch en recreatieve sector

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het gebruik van gronden ten behoeve van kleinschalige voorzieningen in de toeristische en recreatieve sector, mits voldaan wordt aan het volgende:

a. de voorzieningen zijn uitsluitend toegestaan in het achtererfgebied;
b. op eigen terrein dient te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid;
c. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van het woon- en leefmilieu;
d. er vindt geen milieubelemmering plaats voor omliggende functies en bedrijven;
e. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de verkeersveiligheid;
f. er ontstaat geen onevenredige verkeers- en parkeeroverlast voor de omgeving.

13.9 Paardenbakken,tennisbanen, vijvers, zwembaden, (midget)golf, theetuinen en buitenexposities voor galeries

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan voor de aanleg van en het gebruik van gronden als paardenbak, tennisbaan, vijver, zwembad geen gebouw zijnde, (midget)golf, theetuin en buitenexpositie voor een galerie, met dien verstande dat:

a. het uitsluitend gronden betreft die niet verder dan 70 m uit de gevel van het hoofdgebouw van de bijbehorende woning zijn gelegen, op een afstand van tenminste 5 m tot een perceelgrens zijn gelegen en niet zijn gelegen ter plaatse van de aanduiding ' vrijwaringszone - weg ';
b. uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van het gebruik waarvan afwijking wordt verleend met geen grotere hoogte dan 2,5 m mogen worden gebouwd, met dien verstande dat, voor zover het tennisbanen betreft, bijbehorende hekwerken geen grotere hoogte mogen hebben dan 4 m;
c. het bepaalde ten aanzien van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden bij de betreffende bepalingen van het plan waarvan afwijking wordt verleend, tevens in acht wordt genomen;
d. ingeval van theetuin en buitenexpositie voor galeries voorzien wordt in parkeergelegenheid op eigen terrein.

13.10 Bijbehorend bouwwerk vóór de voorgevel van het hoofdgebouw

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van het plan voor het plaatsen, vernieuwen of veranderen van een bijbehorend bouwwerk vóór de voorgevel van het hoofdgebouw, met in achtname van het volgende:

a. het aantal woningen mag niet wijzigen;
b. de stedenbouwkundige situatie is dusdanig, het het bijbehorend bouwwerk niet achter de voorgevel kan staan;
c. het bijbehorend bouwwerk is vrijstaand, zodat het niet aan het hoofdgebouw vastzit;
d. de plaats van het bijbehorend bouwwerk moet passen binnen het bestaande verkavelingspatroon;
e. er zijn geen landschappelijke, ruimtelijke, stedenbouwkundige en milieuhygiënische beperkingen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

14.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

14.1.2 Omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 14.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 14.1.1 met maximaal 10%.

14.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 14.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

14.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

14.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in 14.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

14.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in 14.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

14.2.4 Strijd met voorheen geldend bestemmingsplan

Het bepaalde in 14.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 15 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Lutterveld 2a, Erichem.

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl

Bestemmingsplan

- Bijlagen bij regels -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl

BESTEMMINGSPLAN

- Bijlagen bij regels -

Lutterveld 2a, Erichem

Gemeente Buren

IDN-nummer: NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BON1

Status: ontwerp

Datum: 11 augustus 2021

Locatie Nijmegen
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Locatie Vught
Parklaan 21
5261 LR Vught

024 - 322 45 79

info@pouderoyentonnaer.nl
www.pouderoyentonnaer.nl

Inhoudsopgave

Bijlagen bij regels **5**

Bijlage 1 Landschapsplan **6**

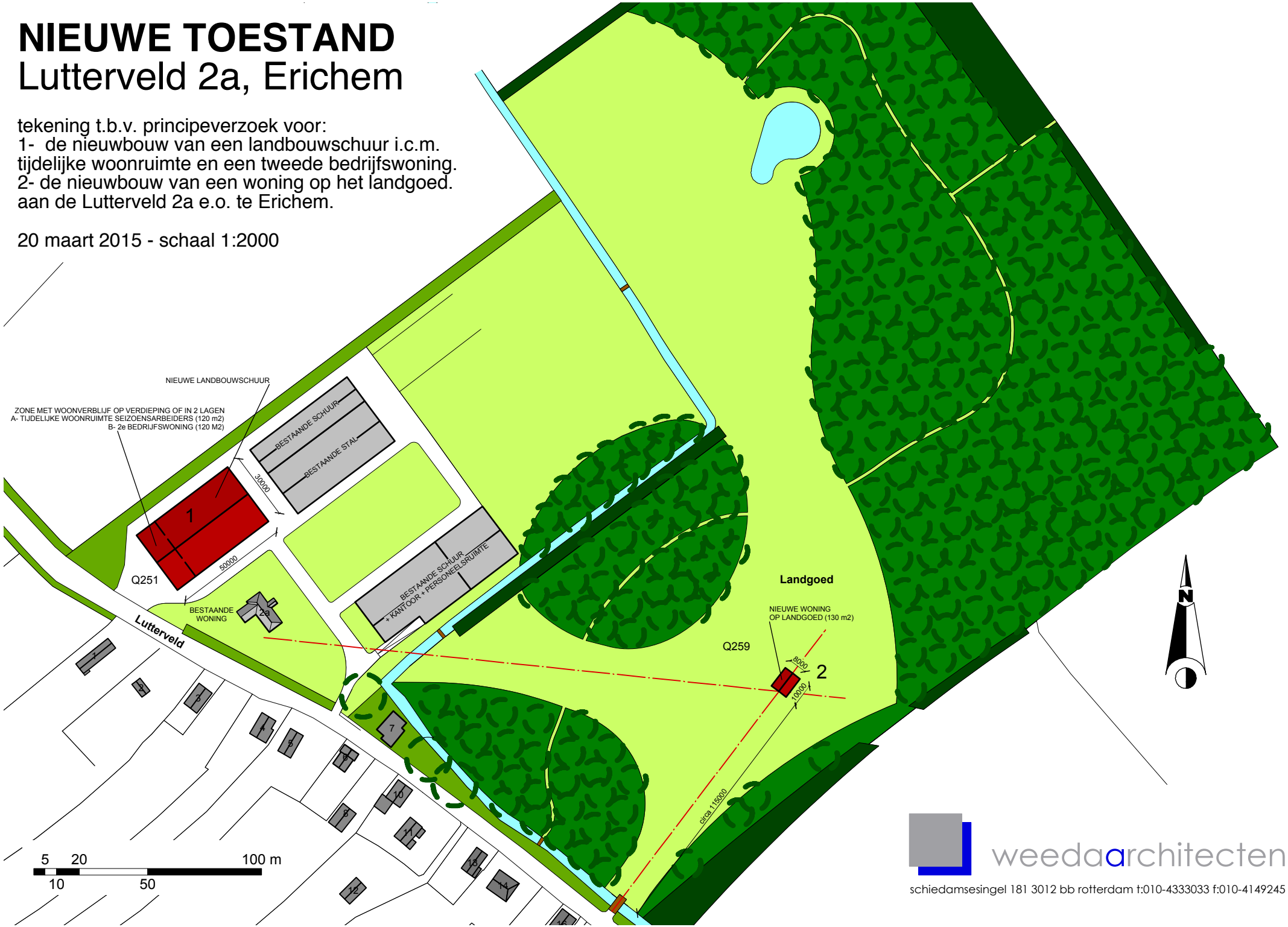
Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Landschapsplan

NIEUWE TOESTAND
Lutterveld 2a, Erichem

tekening t.b.v. principeverzoek voor:
1- de nieuwbouw van een landbouwschuur i.c.m. tijdelijke woonruimte en een tweede bedrijfswoning.
2- de nieuwbouw van een woning op het landgoed.
aan de Lutterveld 2a e.o. te Erichem.

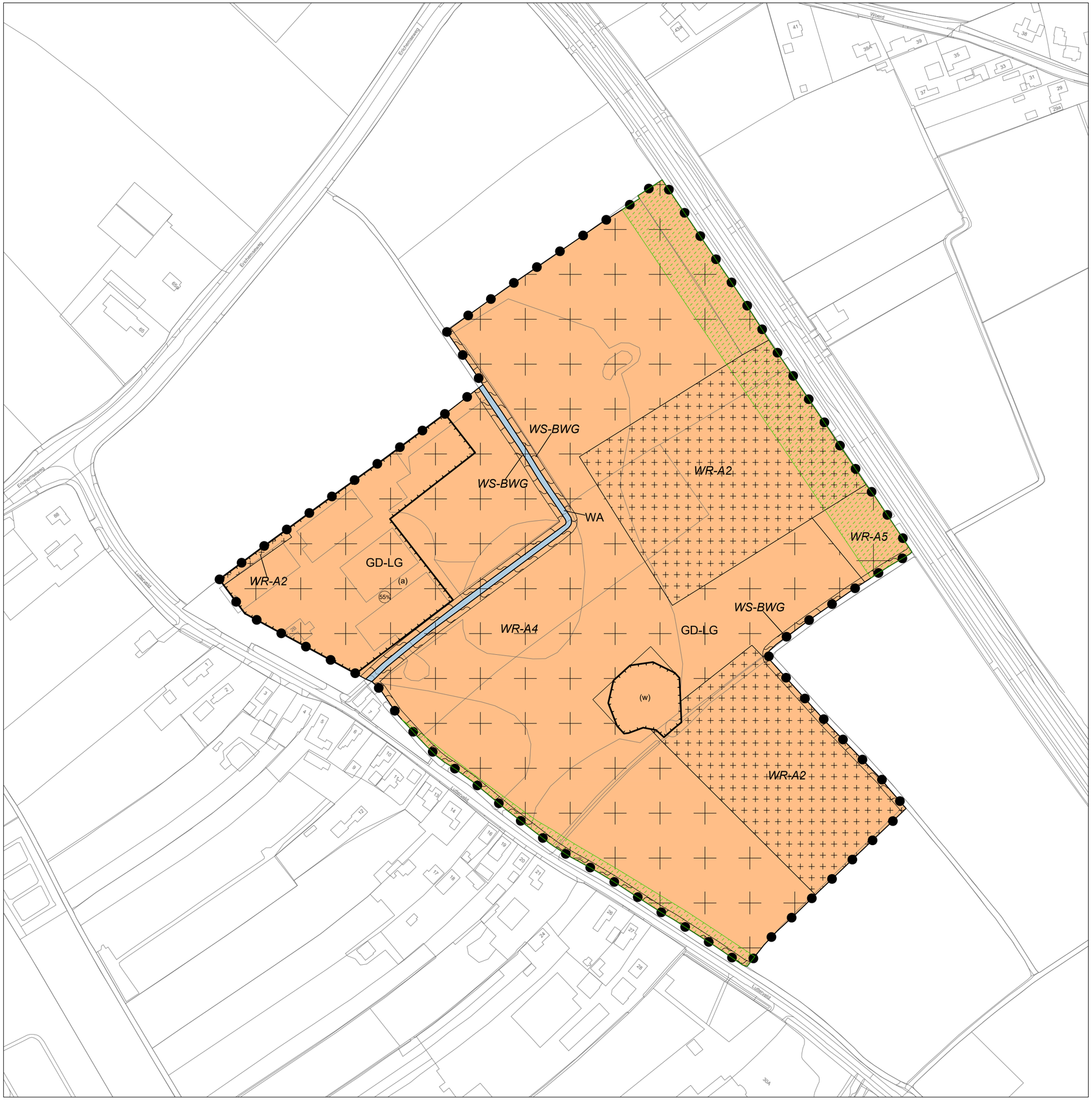
20 maart 2015 - schaal 1:2000



weedaarchitecten
schiedamsesingel 181 3012 bb rotterdam t:010-4333033 f:010-4149245

POUDEROYEN TONNAER

pouderoyentonnaer.nl



LEGENDA

Plangebied

Lutterveld 2a, Erichem

Verklaring

ondergrond: BGT en DKK
(datum: 26 augustus 2020)

Aanduidingen

Bouwvlak

GD-LG — Gemengd - Landgoed

WA — Water

Dubbelbestemming

WR-A2 — Waarde - Archeologie 2 archeologisch waardevol gebied

WR-A4 — Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2

WR-A5 — Waarde - Archeologie 5 archeologisch onderzoeksgebied 3

WS-BWG — Waterstaat - Beheerszone watergang

Aanduidingen

Gebiedsaanduiding

vrijwaringszone - weg

Functieaanduiding

(a) agrarisch

(w) wonen

Bouwvlak

Bouwvlak

Maatvoeringsaanduiding

D% — maximum bebouwingspercentage (%)

Gemeente Buren

Bestemmingsplan
Lutterveld 2a, Erichem

Verbeelding

status:	Ontwerp
datum:	11 augustus 2021
schaal:	1:2000
getekend:	J-H
nummer:	P202911
bladformaat:	A2
idn-nummer:	NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BON1

POUDEROYEN TONNAER

Pouderoyen en Tonnaer zijn zelfstandige onderdelen van de Aelmans Adviesgroep

bezoekadressen en contactgegevens:

Locatie Nijmegen: St. Stevenskerkhof 2, 6511 VZ Nijmegen

Locatie Vught: Parklaan 21, 5261 LR Vught

Telefoon: +31 (0)24 - 322 45 79
E-mail: info@pouderoyentonnaer.nl
Website: www@pouderoyentonnaer.nl

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.101943	D.102301 Z.012893

Onderwerp **Vaststelling bestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 oktober 2021;

besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen overleg reactie op het ontwerpbestemmingsplan Erichem, Lutterveld 2a zoals opgenomen in de Nota van Zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Erichem, Lutterveld 2a' met IDN NL.IMRO.0214.ERILutterveld2a-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de nota van zienswijzen waarbij de waterparagraaf in de toelichting is aangevuld.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.
4. In te stemmen met het toepassen van Wro-coördinatie voor dit plan.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Vragen VVD:
Hieronder onze technische vragen voor de hamerstukken.

Controleprotocol:

- De fouten in de jaarstukken mogen maximaal 1% zijn en de onzekerheden in de controle maximaal 3%. Kan het college aangeven wat het percentage fouten en het percentage onzekerheden in de controle bij de jaarstukken van de afgelopen jaren is geweest? Oftewel, hoe ver zitten we af van de nieuwe norm?
- Welke acties gaat het college ondernemen om te voldoen aan de nieuwe normen?

Antwoord:

- Verschil met afgelopen jaren is dat we het expliciet laten besluiten. Verder geen verschil, want we hanteren al jaren 1% en 3%. Het college gaat dan ook niks anders doen dan afgelopen jaren.

Heffingsverordening – Onroerendezaakbelasting 2022

- Kan het college aangeven hoe het vaststellen van het fictief hoge tarief in dit voorstel en het gewijzigde daadwerkelijke tarief in januari gecommuniceerd gaat worden met onze inwoners?

  De communicatie met de inwoners over de OZB-tarieven (Voorlopig en definitief) wordt verzorgd via de gangbare kanalen, zoals ieder jaar:

  -Officiële bekendmaking in het Gemeenteblad via MijnOverheid.nl

  -Melding in de *Het Kontakt* dat alle belastingverordeningen zijn vastgesteld in de raad van 7 december 2022 (en 25 januari 2022) met een verwijzing naar onze website

  -Actualisatie van het overzicht met de belangrijkste tarieven op onze website bij de rubriek ‘Nieuws’ en bij het onderwerp ‘Belastingen’.

Heffingsverordening – Verblijfsbelasting 2022

- De coronacrisis kan zowel een negatief als een positief effect hebben op het toerisme in onze gemeente. Kan het college aangeven of er een effect zichtbaar is, welk effect is en het college dit ook komend jaar verwacht? Mocht op de laatste vraag ‘ja’ worden beantwoord: waarom zorgt dit niet voor een verandering in het voorgestelde tarief?

  We laten de toeristenbelasting ieder jaar met 1 cent stijgen. Het college vindt het niet verstandig om het tarief aan te passen in verband met uitzonderlijke omstandigheden als de coronacrisis. We moeten afwachten of het effect blijvend is. Misschien gaat Nederland volgend jaar liever weer in het buitenland recreëren.

  We zien een stijging van de opbrengst toeristenbelasting in de jaren 2019 en 2020. We weten daarom niet of alles toe te schrijven is aan de ‘positieve’ effecten van de coronacrisis in 2020. In 2019/2020 was ook sprake van uitbreiding van een grote camping.

  Hieronder vindt u een overzicht van de raming en opbrengst toeristenbelasting

2019	Raming	188.000	Opbrengst	246.000
2020	Raming	220000	Opbrengst	249.000
2021	Raming	240.000	Voorlopige opbrengst	174.000

Het jaar 2021 is nog niet afgerond. De aangiften worden pas na afloop van het belastingjaar ingediend. We weten dus nog niet welke effecten de coronacrisis heeft gehad op de belastingopbrengst voor het huidige jaar.

Daarnaast ontvangen verblijfbieders aan buitenlandse werknemers voor het eerst in 2021 ook een aangiftebiljet.

In 2022 onderzoeken we het forfait voor seizoensplaatsen opnieuw. Dat is een goed moment om het tarief opnieuw te berekenen en af te stemmen op het nieuwe forfait. Eén en ander heeft dan gevolgen voor het belastingjaar 2023.

Heffingsverordening – Leges 2022

- Kan het college aangeven hoe het komt dat de leges voor 2022 ten opzichte van 2021 nagenoeg gelijk blijven (op enkele kleine wijzingen na) op uitzondering van de leges voor bouwactiviteiten boven de € 1.000.000, -? In deze leges voor deze bouwactiviteiten is een relatief behoorlijke daling te zien. Kortgezegd: kan het college deze daling verklaren?

  De tarieven voor de bouwleges hoeven dit jaar niet veel te stijgen omdat we volgend jaar meer aanvragen verwachten in de categorie duurdere aanvragen. Er worden veel grote projecten voorbereid waarvan we verwachten dat de daadwerkelijke aanvraag in 2022 word ingediend.

  De opbouw van de leges voor omgevingsvergunningen (bouw) is gebaseerd op het feit dat de duurdere bouwvergunningen ook deels betalen voor de kleinere bouwvergunningen. (Zaagtandtarief – verevening)

  Het is de wens van het college om iedere initiatiefnemer de werkelijke kosten van de aanvraag te laten betalen. De kosten daar neerleggen waar ze horen.
  Daarom zijn we vorig jaar gestart met het verkleinen van de sprongen per categorie bouwsom. We laten de categorieën naar elkaar toegroeien.

  Daarnaast zien we een grote toename in de categorie kleinere bouwvergunningen als gevolg van de coronacrisis.

Raadsvergadering

Dossiernummer	1987
Extern Zaak ID	Z.035984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.6.01
Titel	Heffingsverordening - Hondenbelasting 2022
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Gent-Steenis, J.A. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.103765 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Hondenbelasting 2022
D.103765 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Hondenbelasting 2022
D.103765 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Hondenbelasting 2022.pdf

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

Voor het jaar 2022 is het tarief voor de hondenbelasting verlaagd. Hiermee sluiten we aan op het
beleid om de hondenbelasting in onze gemeente in 10 jaar af te bouwen.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening hondenbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 52,00 per hond en € 260,00 voor een kennel.

Besluit

1. De Verordening hondenbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 52,00 per hond en € 260,00 voor een kennel.

Toelichting

De besluit is aangenomen met 2 stemmen tegen (PvdD) en 19 stemmen voor (overige fracties). De heer de Jonge (PvdD) geeft een stemverklaring.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.103765** **Z.035984**

Voorstel ingebracht door	J.A.van Gent Steenis		
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk		
Begrotingsprogramma en taakveld	Programma 6 Bedrijfsvoering	Belastingen overig	TAAKV064

Onderwerp **Raadsvoorstel - Hondenbelasting 2022**

Voorgesteld besluit:
1. De Verordening hondenbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 52,00 per hond en € 260,00 voor een kennel.

Samenvatting van het voorstel
De gemeente heeft de mogelijkheid om zelf inkomsten te genereren. Dat doet zij onder meer door belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente deze belasting en leges heft en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld. Voor het jaar 2022 is het tarief voor de hondenbelasting verlaagd. Hiermee sluiten we aan op het beleid om de hondenbelasting in de gemeente Buren in 10 jaar af te bouwen.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

In de Perspectiefnota 2022 staan de uitgangspunten voor de belastingheffing in 2022. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de begroting van 2022. De verordeningen en tarieventabellen die nu vastgesteld moeten worden, zijn hierop gebaseerd. Ze zijn daarmee alleen een technische uitwerking van de begroting 2022.
Het is de bevoegdheid van de raad om deze verordeningen vast te stellen.

Daarnaast hebben we de afspraken uit het coalitie akkoord van 2019 verwerkt in de heffingsverordeningen van 2022. Voor de hondenbelasting geldt dat deze belasting wordt afgebouwd over een periode van 10 jaar. Deze afspraak is uitgewerkt in dit voorstel.

2. Doel / meetbaar effect

We willen hiermee de inkomsten realiseren zoals die zijn opgenomen in de begroting 2022 en de uitkomsten van het ZBB traject en de begrotingsbehandeling. De ingangsdatum van de verordening hondenbelasting is 1 januari 2022.
Voorwaarde voor het hanteren van nieuwe belastingtarieven per 1 januari 2022 is dat de raad vóór deze datum de verordening vaststelt.

3. Argumenten

1.1. *De belastingverordeningen zorgen voor de realisatie van de begrote inkomsten van de gemeente Buren*

De voorgestelde belastingtarieven van 2022 zijn gebaseerd op de nieuwe begroting voor 2022. Hierin zijn de uitgangspunten uit de Perspectiefnota 2022-2025 als leidraad genomen en het inflatiepercentage uit de Meicirculaire verwerkt.

U heeft de uitgangspunten over de belastingtarieven al vastgesteld tijdens de besluitvorming in het kader van het ZBB-traject op 26 oktober en de begroting op 9 november 2021.

Beleidskader
Gemeentewet: artikel 226
Heffingsverordeningen 2021, 15 december 2020
Perspectiefnota 2022-2025
Paragraaf Lokale heffingen van de Programmabegroting 2022 met begrotingswijzigingen
Besluiten in het kader van het ZBB-traject

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën

Het voorliggende besluit is verwerkt in de begroting 2022.
Op 16 november 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders voorstel Z.035984 /D.0101772 aangenomen.

Hondenbelasting:

1. De opbrengst

In lijn met de afspraak uit het coalitieakkoord wordt de opbrengst van de hondenbelasting jaarlijks met € 20.000,- naar beneden bijgesteld.

In het kader van het Zero Based Budgeting traject is aan uw raad voorgesteld om de afbouw van de hondenbelasting te vertragen door het tarief van 2022 en 2023 te bevriezen. U heeft deze bezuiniging niet overgenomen.

2. Het tarief

Bij de berekening van het tarief houden we rekening met de geraamde opbrengst in de begroting van € 164.000,-. We rekenen deze opbrengst terug naar het aantal honden en kennels in onze gemeente. Tijdens de periode van corona hebben overigens meer huishoudens een hond aangeschaft.

We stellen u de volgende tarieven voor:

Het tarief per hond	€ 52,00
Het tarief per kennel	€ 260,00

In de bijlage “Overzicht wijzigingen tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021” ziet u de jaarlijkse tarieven hondenbelasting naast elkaar.

5. Communicatie

De besluiten worden bekendgemaakt op MijnOverheid en de belastingverordeningen worden daar geplaatst.
Een overzicht van de belangrijkste tarieven plaatsen we op onze website www.buren.nl.
De nieuwe verordeningen en tarieventabellen staan daar ook in zijn geheel op.
In de lokale krant Het Kontakt vermelden we dat de gemeenteraad de verordeningen en tarieven heeft vastgesteld.

6. Uitvoering en planning

Effectmeting:
De verschillende belastingsoorten worden in meerdere delen (zogenaamde kohieren) opgelegd. Voor de vakafdelingen is voor alle belastingsoorten te raadplegen welk bedrag er al is opgelegd en wat de geraamde (eind)opbrengst is.
In de Planning & Control cyclus bewaken we de voortgang van de opbrengsten. Als er sprake is van een tekort of overschot, koppelen we dit terug aan de raad bij de tussentijdse rapportages.

Planning:
Vaststellen verordening hondenbelasting 2022 in de raadsvergadering van 7 december 2021.
Publicatie van besluiten via officiële bekendmakingen en op www.buren.nl
De nieuwe tarieven gelden vanaf 1 januari 2022

Evaluatie:
De tarieven worden ieder jaar opnieuw vastgesteld.

7. Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie.

8. Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid.

Bijlagen:

1. Besluit tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting gemeente Buren 2022;
2. Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021

Inlichtingen bij:

Naam	J.A. van Gent Steenis
Domein	Dienstverlening

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**103765** **Z.035984**

Onderwerp **Raadsbesluit - Hondenbelasting 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting gemeente Buren 2022
(Verordening hondenbelasting gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 226 van de Gemeentewet;

Besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN HONDENBELASTING GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is de houder van een hond.
2. Als houder wordt aangemerkt degene die onder welke titel dan ook een hond onder zich heeft, tenzij blijkt dat een ander de houder is.
3. Het houden van een hond door een lid van het huishouden wordt aangemerkt als het houden van een hond door een door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.

Artikel 3 Vrijstellingen

1. In dit artikel wordt verstaan onder hondenasiel: aan één locatie gebonden ruimte of ruimtes bestemd of gebruikt voor het in bewaring houden van honden die zwervend zijn aangetroffen, dan wel waarvan door de eigenaar permanent afstand is gedaan, welke locatie als inrichting is aangemeld overeenkomstig artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren.
2. De belasting wordt niet geheven voor honden:
   a. die zijn of worden opgeleid tot en dienen als blindengeleidehond, en in hoofdzaak als zodanig door een blind persoon, dan wel de opleider van de hond worden gehouden;
   b. die zijn of worden opgeleid tot en dienen als assistentiehond, en in hoofdzaak als zodanig door een gehandicapt persoon, dan wel de opleider van de hond worden gehouden;
   c. die verblijven in een hondenasiel;

d. die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren;
e. die jonger zijn dan drie maanden, voor zover zij tezamen met de moederhond worden gehouden.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.

Artikel 5 Belastingtarief

1. De belasting bedraagt per belastingjaar:
Per hond € 52,00
2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de belasting voor honden, gehouden in een kennel, per belastingjaar, per kennel € 260,00
Voor de toepassing van de vorige volzin wordt onder een kennel verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, bestemd en gebruikt voor het fokken van honden voor de verkoop of aflevering van nakomelingen.
3. Het tweede lid blijft buiten toepassing als belastingplichtige schriftelijk verzoekt de verschuldigde belasting vast te stellen naar het werkelijke aantal honden, als blijkt dat dit bedrag lager is dan het op voet van het tweede lid bepaalde bedrag.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang.

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het jaar aanvangt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar toeneemt, is de belasting, respectievelijk de hogere belasting voor het toegenomen aantal honden, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, respectievelijk de toename van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Als de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar vermindert, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht respectievelijk de vermindering van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via niet-automatische incasso, een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via automatische incasso, een aanslag worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 Kwijtschelding

Bij de invordering van de op basis van deze verordening geheven belastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 11 Overgangsrecht

De 'Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting 2021' vastgesteld op
15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening hondenbelasting gemeente Buren 2022'.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	[nummer voorstel]	103765 Z.035984

Onderwerp **Raadsbesluit - Hondenbelasting 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting gemeente Buren 2022 (Verordening hondenbelasting gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 226 van de Gemeentewet;

Besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN HONDENBELASTING GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is de houder van een hond.
2. Als houder wordt aangemerkt degene die onder welke titel dan ook een hond onder zich heeft, tenzij blijkt dat een ander de houder is.
3. Het houden van een hond door een lid van het huishouden wordt aangemerkt als het houden van een hond door een door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.

Artikel 3 Vrijstellingen

1. In dit artikel wordt verstaan onder hondenasiel: aan één locatie gebonden ruimte of ruimtes bestemd of gebruikt voor het in bewaring houden van honden die zwervend zijn aangetroffen, dan wel waarvan door de eigenaar permanent afstand is gedaan, welke locatie als inrichting is aangemeld overeenkomstig artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren.
2. De belasting wordt niet geheven voor honden:
   a. die zijn of worden opgeleid tot en dienen als blindengeleidehond, en in hoofdzaak als zodanig door een blind persoon, dan wel de opleider van de hond worden gehouden;
   b. die zijn of worden opgeleid tot en dienen als assistentiehond, en in hoofdzaak als zodanig door een gehandicapt persoon, dan wel de opleider van de hond worden gehouden;
   c. die verblijven in een hondenasiel;

d. die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren;
e. die jonger zijn dan drie maanden, voor zover zij tezamen met de moederhond worden gehouden.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.

Artikel 5 Belastingtarief

1. De belasting bedraagt per belastingjaar:
Per hond € 52,00
2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de belasting voor honden, gehouden in een kennel, per belastingjaar, per kennel € 260,00
Voor de toepassing van de vorige volzin wordt onder een kennel verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren, bestemd en gebruikt voor het fokken van honden voor de verkoop of aflevering van nakomelingen.
3. Het tweede lid blijft buiten toepassing als belastingplichtige schriftelijk verzoekt de verschuldigde belasting vast te stellen naar het werkelijke aantal honden, als blijkt dat dit bedrag lager is dan het op voet van het tweede lid bepaalde bedrag.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang.

1. De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het jaar aanvangt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar toeneemt, is de belasting, respectievelijk de hogere belasting voor het toegenomen aantal honden, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, respectievelijk de toename van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Als de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, dan wel het aantal honden in de loop van het belastingjaar vermindert, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht respectievelijk de vermindering van het aantal honden, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 **Termijnen van betaling**

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via niet-automatische incasso, een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via automatische incasso, een aanslag worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 **Kwijtschelding**

Bij de invordering van de op basis van deze verordening geheven belastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 11 **Overgangsrecht**

De 'Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting 2021' vastgesteld op
15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12 **Inwerkingtreding**

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 13 **Citeertitel**

Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening hondenbelasting gemeente Buren 2022'.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1990
Extern Zaak ID	Z.035984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.6.02
Titel	Heffingsverordening - Leges 2022
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Gent-Steenis, J.A. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.103770 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Legesverordening 2022
D.103770 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Legesverordening 2022
ROEB-lijst 2022
Tarieventabel leges 2022
Welstandstariefregeling Gelders Genootschap 2022
Overzicht categorieën van initiatieven Ruimtelijke Ordening
Overzicht wijzigingen tarieven leges 2022 ten opzichte van 2021
D.103770 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Leges 2022.pdf

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

De bezuinigingsvoorstellen zijn verwerkt in de voorliggende leges verordening 2022 met bijbehorende tarieventabel. De tarieven voor het voltrekken van een huwelijk, het in behandeling nemen van een principeverzoek en het verlenen van een vergunning voor de aanleg van kabels en leidingen zijn verhoogd.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening leges 2022 met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.

Besluit

1. De Verordening leges 2022 met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.103770** **Z.035984**

Voorstel ingebracht door	J.A.van Gent Steenis		
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk		
Begrotingsprogramma en taakveld	Diverse programma's	Belastingen overig	Diverse taakvelden

Onderwerp **Raadsvoorstel - Legesverordening 2022**

Voorgesteld besluit:
1. **De Verordening leges 2022 met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.**

Samenvatting van het voorstel
De gemeente heeft de mogelijkheid om zelf inkomsten te genereren. Dat doet zij onder meer door belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente deze belasting en leges heft en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld. Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en zijn de verordeningen en tarieventabel aangepast aan actuele wet- en regelgeving.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding
In de Perspectiefnota 2022 staan de uitgangspunten voor de belastingheffing in 2022. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de begroting van 2022. De verordeningen en tarieventabellen die nu vastgesteld moeten worden, zijn hierop gebaseerd. Ze zijn daarmee alleen een technische uitwerking van de begroting 2022.
Het is de bevoegdheid van de raad om deze verordeningen vast te stellen.

Daarnaast hebben we de afspraken uit het coalitie akkoord verwerkt in de heffingsverordeningen van 2022. Ten aanzien van de leges werd afgesproken om de mogelijkheden te verkennen om de kosten voor de leges anders in te richten met de komst van de Omgevingswet. De invoering van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) zijn uitgesteld tot 1 juli 2022.
Daarom ontvangt u voor het eerste half jaar 2022 nog een leges verordening 'oude stijl', gebaseerd op de vaste uitgangspunten voor de leges.

De bezuinigingsvoorstellen in het kader van het ZBB traject zijn verwerkt in de voorliggende leges verordening 2022 met bijbehorende tarieventabel. De tarieven voor het voltrekken van een huwelijk, het in behandeling nemen van een principeverzoek en het verlenen van een vergunning voor de aanleg van kabels en leidingen zijn verhoogd.

2. Doel / meetbaar effect
We willen hiermee de inkomsten realiseren zoals die zijn opgenomen in de begroting 2022 en de uitkomsten van het ZBB traject en de begrotingsbehandeling. De ingangsdatum van alle verordeningen is 1 januari 2022.
Voorwaarde voor het hanteren van nieuwe belastingtarieven per 1 januari 2022 is dat de raad vóór deze datum de verordening(en) vaststelt.

3. Argumenten

1.1 *De belastingverordeningen zorgen voor de realisatie van de begrote inkomsten van de gemeente Buren*

De voorgestelde belastingtarieven van 2022 zijn gebaseerd op de nieuwe begroting voor 2022. Hierin zijn de uitgangspunten uit de Perspectiefnota 2022-2025 als leidraad genomen, het inflatiepercentage uit de Meicirculaire verwerkt en nieuwe afdelingstarieven opgenomen.
Het hanteren van de voorgestelde tarieven 2022 is nodig om de geraamde opbrengst in de begroting en de voorgestelde bezuinigingen van het ZBB-traject te kunnen realiseren.

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën

De voorliggende besluiten zijn verwerkt in de begroting 2022. De opbrengsten zijn per belastingsoort in de begroting uitgesplitst.

Op 16 november 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders voorstel Z.035984 /D.0101772 aangenomen.

In de bijlage “Overzicht wijzigingen tarieventabel leges 2022 t.o.v. 2021” ziet u de wijzigingen in de hoogte van de leges naast elkaar.

Coalitie akkoord
We hebben de afspraken uit het coalitie akkoord verwerkt in de heffingsverordeningen van 2022. Ten aanzien van de leges – afspraak 4.12 - werd afgesproken om de mogelijkheden te verkennen de kosten voor de leges anders in te richten met de komst van de Omgevingswet.
De invoering van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) zijn uitgesteld tot 1 juli 2022.

Daarom ontvangt u voor het eerste half jaar 2022 nog een leges verordening ‘oude stijl’, gebaseerd op de vaste uitgangspunten voor de leges:

- Maximale kostendekkendheid (100%) van leges tarieven voor gemeentelijke diensten;
- Verevening in titel 2, de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat de duurdere vergunningen gedeeltelijk bijdragen aan de goedkopere omgevingsvergunningen;

Met de komst van de Omgevingswet en de Wkb dient de legesverordening voor het tweede halfjaar van 2022 te worden aangepast. U ontvangt deze wijziging in mei 2022. Wij gebruiken uw besluiten ten aanzien van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en de praktische invulling hiervan als kaders voor de gerelateerde leges.

Zero Based Budgeting
In het kader van het ZBB traject heeft uw raad besloten om:

- het tarief voor het voltrekken van een huwelijk te verhogen naar € 475,00, conform de tarieven in de omringende gemeenten;
- het tarief voor een principeverzoek te staffelen van € 400,00 tot € 1600,00 naar gelang de inhoud/de zwaarte van het verzoek. We staffelen in 5 categorieën die het team RO onderscheidt.
  Het principeverzoek wordt duurder omdat het verzoek in de regiekamer integraal wordt behandeld en hierbij meerdere disciplines zijn betrokken dan voorheen;
- het tarief voor kabels en leidingen kostendekkend vast te stellen.

5. Communicatie

De besluiten worden bekendgemaakt op MijnOverheid en de belastingverordeningen worden daar geplaatst.
Een overzicht van de belangrijkste tarieven plaatsen we op onze website www.buren.nl.
De nieuwe verordeningen en tarieventabellen staan daar ook in zijn geheel op.
In de lokale krant Het Kontakt vermelden we dat de gemeenteraad de verordeningen en tarieven heeft vastgesteld.

6. Uitvoering en planning

Effectmeting:
De verschillende belastingsoorten worden in meerdere delen (zogenaamde kohieren) opgelegd. Voor de vakafdelingen is voor alle belastingsoorten te raadplegen welk bedrag er al is opgelegd en wat de geraamde (eind)opbrengst is.
In de Planning & Control cyclus bewaken we de voortgang van de opbrengsten. Als er sprake is van een tekort of overschot, koppelen we dit terug aan de raad bij de tussentijdse rapportages.

Planning:
Vaststellen in de raadsvergadering van 7 december 2021.
Publicatie van besluiten via officiële bekendmakingen en op www.buren.nl
De nieuwe tarieven gelden vanaf 1 januari 2022

Evaluatie:
De tarieven worden ieder jaar opnieuw vastgesteld.

7. Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie

8. Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid.

Bijlagen:

- Raadsbesluit Verordening leges 2022
- Bijbehorende tarieventabel 2022
- ROEB-lijst
- Tarieven Gelders Genootschap
- Overzicht categorieën van initiatieven Ruimtelijke Ordening
- Overzicht wijziging tarieventabel leges 2022 ten opzichte van 2021

Inlichtingen bij:

Naam	J.A. van Gent Steenis
Domein	Dienstverlening

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
	[nummer voorstel]	**103770** **Z.035984**

Onderwerp **Raadsvoorstel - Legesverordening 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van leges gemeente Buren 2022 (Legesverordening gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van college van burgemeesters en wethouders van 16 november 2021;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h. en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet en de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet;

Besluit:

vast te stellen de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LEGES GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

a.	'dag'	de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
b.	'week'	een aaneengesloten periode van zeven dagen;
c.	'maand'	het tijdvak dat loopt van n^{e} dag in een kalendermaand tot en met de (n-1)^{e} dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^{e} dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de (n-1)^{e} dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
d.	'jaar'	het tijdvak dat loopt van de n^{e} dag in een kalenderjaar tot en met de (n-1)^{e} dag in het volgende kalenderjaar;
e.	'kalenderjaar'	de periode van 1 januari tot en met 31 december;
f.	'liefdadig'	gericht op het geven van steun aan noodlijdende personen;
g.	'niet-commercieel'	de (exploitatie van de) activiteit vindt niet plaats uit winstoogmerk, maar om in het algemeen belang gelegen redenen en de opbrengst komt ten goede aan niet commerciële verenigingen, kerken of stichtingen gevestigd in de gemeente Buren of aan een liefdadig doel.
h.	'Apv'	Algemene plaatselijke verordening Gemeente Buren.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:

a. het genot van door het gemeentebestuur verstrekte diensten;
b. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart of een reisdocument;

een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst, de Nederlandse identiteitskaart of het reisdocument dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend of de handelingen zijn verricht.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor het in behandeling nemen van de volgende aanvragen:

a. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (grondexploitatie) zijn of worden verhaald;
b. diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;
c. verklaringen omtrent inkomen en vermogen;
d. onderdeel 1.20.1.1 Inzamelingsvergunning, indien er sprake is van een niet commerciële activiteit of indien er sprake is van een activiteit, waarvan de opbrengst voor een liefdadig doel is bestemd (voorbeeld: bedrijf organiseert actie voor slachtoffers tsunami).
e. onderdeel 3.2.1 Organiseren evenementen en markten, indien er sprake is van een niet commerciële activiteit of indien er sprake is van een activiteit, waarvan de opbrengst voor een liefdadig doel is bestemd, met uitzondering van de kosten voor de ontheffing op grond van artikel 35 van de Alcoholwet onderdeel 3.1.3.
Indien van toepassing wordt voor deze vergunning/ontheffing dus te allen tijde het genoemde legesbedrag in rekening gebracht;
f. aanvragen tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het realiseren van zonnepanelen op een monument en/of beschermd stadsgezicht.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel;
2. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet bedraagt het tarief de som van de bedragen die op grond van deze verordening verschuldigd zouden zijn voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, vrijstelling of enig ander besluit in het kader van de ontwikkeling en verwezenlijking van het project, voor zover het projectuitvoeringsbesluit strekt ter vervanging van deze besluiten, zoals bedoeld in artikel 2.10, derde lid, van de Crisis- en herstelwet.
3. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.
4. De leges worden verhoogd met de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag medegedeelde kosten van zegel, registratie, briefport en andere rechten.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9 eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:
   a) mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
   b) schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen dertig dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van de leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst in die tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Machtiging tot overdracht van bevoegdheden

Het college is bevoegd tot het wijzigen van deze verordening, indien de wijzigingen:

a. van zuiver redactionele aard zijn;
b. een gevolg zijn van nieuwe of gewijzigde rijksregelgeving die inwerking treedt binnen drie maanden na de officiële bekendmaking van de inwerkingtreding ervan in het Staatsblad of de Staatscourant en het de volgende hoofdstukken of onderdelen van titel 1 van de tarieventabel betreft:

1. onderdeel 1.9.1 (verklaring omtrent het gedrag) ;
2. hoofdstuk 2 (reisdocumenten);
3. hoofdstuk 3 (rijbewijzen);
4. hoofdstuk 4 (papieren verstrekking uit de basisregistratie personen);
5. hoofdstuk 16 (kansspelen);

een en ander voor zover met deze wijzigingen niet reeds bij het vaststellen of latere wijziging van deze verordening bij raadsbesluit rekening is gehouden.

Artikel 11 Overgangsbepaling

De 'Verordening op de heffing en de invordering van leges Buren 2021' vastgesteld in de vergadering van 15 december 2020 en de 'Wijziging op de Verordening op de heffing en de invordering van leges 2021' vastgesteld in de vergadering van 21 september 2021 worden ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Legesverordening gemeente Buren 2022'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier,	De voorzitter,
E.E. Weijenberg	J.P.M. Meijers

R egionaal
O verleg
E indhoven
B ouwtoezicht

ROEB

Overzicht bouwkosten ten behoeve van berekeningen voor de bouwleges-toets

Bouwkosten ROEB 2022 vastgesteld ROEB overleg dd. 7-9-2021

			2022		2022	
	De vermelde prijzen gelden per eenheid zoals vermeld		*excl. BTW*		*incl. 21% BTW*	*eenheid*
			(euro)		*(euro)*	*(bruto)*
1.	**WONINGEN**					
	1.1	Rijtjeswoningen	237,00		286,77	per m^3
	1.2	Halfvrijstaande woningen	286,00		346,06	per m^3
	1.3	Vrijstaande woningen / appartementen	319,00		385,99	per m^3
	1.4	Bungalows	341,00		412,61	per m^3
	1.5	Woonwagens (nieuw en verplaatst)	215,00		260,15	per m^3
	1.6	(Tijdelijke) woonunit	215,00		260,15	per m^3
	1.7	Recreatiewoning	215,00		260,15	per m^3
2.	**WONINGUITBREIDINGEN EN VERBOUWINGEN**					
	2.1	Uitbreiding woonruimte / dakopbouw	325,00		393,25	per m^3
	2.2	Uitbreiding bergruimte / garage	143,00		173,03	per m^3
	2.3	Kelder	297,00		359,37	per m^3
	2.4	Serre	643,00		778,03	per m^2
	2.5	Verandering woonruimte (inpandig)	149,00		180,29	per m^3
	2.6	Dakkapel	1.232,00		1.490,72	per m^l
	2.7	Gevelwijziging	665,00		804,65	per m^2
	2.8	Nieuw dak	132,00		159,72	per m^2
3.	**BIJGEBOUWEN**					
	3.1	Berging/garage met plat dak	149,00		180,29	per m^3
	3.2	Berging/garage met kapconstructie	138,00		166,98	per m^3
	3.3	Carport / Overkapping	176,00		212,96	per m^2
	3.4	Tuinhuisje (prefab)	165,00		199,65	per m^2
	3.5	Zwembad	220,00		266,20	per m^3
4.	**TUIN en STRAATMEUBILAIR**					
	4.1	Houten schutting/pergola	77,00		93,17	per m^l
	4.2	Gemetselde tuinmuur	138,00		166,98	per m^l
	4.3	Schotelantenne	1.111,00		1.344,31	per st.
	4.4	Hout + metselwerk tuinmuur	105,00		127,05	per m^l
	4.5	Gaashekwerk	55,00		66,55	per m^l
5.	**BEDRIJFSHALLEN**					
	- Gemetselde wandconstructie:					
	geldt voor gehele pand (geen opsplitsing)					
	5.1	Bedrijfshal hoogte tot en met 3m	110,00		133,10	per m^3
	5.2	Bedrijfshal hoogte tussen 3 en 6 m	66,00		79,86	per m^3
	5.3	Tussenvloer in de hal extra	149,00		180,29	per m^2
	5.4	Bedrijfskantoor in de hal	226,00		273,46	per m^3
	- Systeembouw:					
	geldt voor gehele pand (geen opsplitsing)					
	5.5	Hal hoogte tot en met 6m	66,00		79,86	per m^3
	5.6	Hal hoogte tussen 6 tot en met 9 m	55,00		66,55	per m^3
	5.7	Hal hoger dan 9 m, opp. Kleiner dan 5.000 m^2	50,00		60,50	per m^3
	5.8	Hal hoger dan 9 m, opp. Tussen 5.000 en 10.000 m^2	50,00		60,50	per m^3
	5.9	Hal hoger dan 9 m, opp. Tussen 10.000 en 20.000 m^2	44,00		53,24	per m^3
	5.10	Hal hoger dan 9 m, opp. Groter dan 20.000 m^2	44,00		53,24	per m^3
	5.11	Tussenvloer in de hal extra	94,00		113,74	per m^2
	5.12	Kantoorvloer in de hal extra	143,00		173,03	per m^2
	5.13	Open loods	143,00		173,03	per m^2
	5.14	Semi-permanente unit	226,00		273,46	per m^3
	5.15	Romneyloods	31,00		37,51	per m^3

R egionaal
O verleg
E indhoven
B ouwtoezicht

ROEB

Overzicht bouwkosten ten behoeve van berekeningen voor de bouwleges-toets

Bouwkosten ROEB 2022 vastgesteld ROEB overleg dd. 7-9-2021

			2022		**2022**	
	De vermelde prijzen gelden per eenheid zoals vermeld		*excl. BTW*		*incl. 21% BTW*	*eenheid*
			(euro)		*(euro)*	*(bruto)*
6.	**OVERIGE GEBOUWEN**					
	6.1	Kantoor	319,00		385,99	per m^3
	6.2	Showroom	187,00		226,27	per m^3
	6.3	Winkel	319,00		385,99	per m^3
	6.4	Bouwmarkt	143,00		173,03	per m^3
	6.5	Horeca	292,00		353,32	per m^3
	6.6	Sporthal	286,00		346,06	per m^3
	6.7	Kleedgebouwen	264,00		319,44	per m^3
	6.8	Scholen / kinderdagverblijven	253,00		306,13	per m^3
	6.9	Noodscholen	209,00		252,89	per m^3
	6.10	Zorgfunctie (kleinschalig)	380,00		459,80	per m^3
	6.11	Interne wijzigingen overige gebouwen	110,00		133,10	per m^3
	6.12	Gevelwijzigingen overige gebouwen	671,00		811,91	per m^2
7.	**TUINBOUWKAS**					
	7.1	Verwarmde kas	50,00		60,50	per m^2
	7.2	Onverwarmde kas	33,00		39,93	per m^2
8.	**VARKENSSTAL**					
	8.1	Stal fokzeugen en biggen (traditioneel metselwerk)	440,00		532,40	per m^2
	8.2	Stal voor vleesvarkens (traditioneel metselwerk)	407,00		492,47	per m^2
	8.3	Stal voor fokzeugen (groepshuisvesting op stro)	286,00		346,06	per m^2
		* Voor systeembouw zoals beton en staalwanden geldt een tariefreductie van	60,00		72,60	per m^2
9.	**KOEIENSTAL**					
	9.1	Stal voor vleeskalveren (traditioneel metselwerk)	396,00		479,16	per m^2
	9.2	Grupstal (traditioneel metselwerk)	319,00		385,99	per m^2
	9.3	Ligboxenstal (traditioneel metselwerk)	341,00		412,61	per m^2
		* Voor systeembouw zoals beton en staalwanden geldt een tariefreductie van	60,00		72,60	per m^2
	9.4	Gedeelte voor rnelkinrichting, installatie en tank	676,00		817,96	per m^2
10.	**KIPPENSTAL**					
	10.1	Vleeskuikens (traditioneel metselwerk)	330,00		399,30	per m^2
	10.2	Legkippen (traditioneel metselwerk)	352,00		425,92	per m^2
		* Voor systeembouw zoals beton en staalwanden geldt een tariefreductie van	60,00		72,60	per m^2
	10.3	Extra kosten legbatterijen/mestverwijdering	105,00		127,05	per m^2
11.	**PAARDENSTAL**					
	11.1	Paardenstal (traditioneel metselwerk)	665,00		804,65	per m^2
	11.2	Manege (rijhal) (traditioneel metselwerk)	325,00		393,25	per m^2
		* Voor systeembouw zoals beton en staalwanden geldt een tariefreductie van	60,00		72,60	per m^2

R egionaal
O verleg
E indhoven
B ouwtoezicht

ROEB

	Overzicht bouwkosten ten behoeve van berekeningen voor de bouwleges-toets					
	Bouwkosten ROEB 2022 vastgesteld ROEB overleg dd. 7-9-2021					
			2022		**2022**	
	De vermelde prijzen gelden per eenheid zoals vermeld		*excl. BTW*		*incl. 21% BTW*	*eenheid*
			(euro)		*(euro)*	*(bruto)*
12.	**OVERIGE ARGRARISCHE BEDRIJFSGEBOUWEN**					
	12.1	Opslagloods agrarische (spouwmuur traditioneel)	237,00		286,77	per m^2
	12.2	Opslagloods (houten gevels)	127,00		153,67	per m^2
	12.3	Opslagloods (beton gevels)	127,00		153,67	per m^2
	12.4	Prefab werktuigen/opslagloods (stalen gevels)	105,00		127,05	per m^2
	12.5	Prefab veldschuur open (stalen gevels)	61,00		73,81	per m^2
	12.6	Aardappelloods (incl. kelderventilatie + inrichting)	363,00		439,23	per m^2
	12.7	Champignonkwekerij (incl. basisinrichting)	654,00		791,34	per m^2
	12.8	Nertsen	160,00		193,60	per m^1
13.	**MEST SILO / KELDER**					
	13.1	Bovengronds van staal en/of hout systeembouw	43,00		52,03	per m^3
	13.2	Mest kelder (losse kelder)	149,00		180,29	per m^2
	13.3	Sleufsilo	270,00		326,70	per m^1
14.	**(PARKEER)KELDER**					
	14.1	Gedeeltelijk boven- of ondergronds	193,00		233,53	per m^3
	14.2	Geheel ondergronds	259,00		313,39	per m^3
	14.3	Geheel bovengronds	121,00		146,41	per m^3
	14.4	(Parkeer)kelder onder gebouw	127,00		153,67	per m^3

Tarieventabel 2022, behorende bij de Legesverordening Buren 2022		
Titel 1	Algemene dienstverlening	
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	
Hoofdstuk 4	Verstrekkingen uit de Basisregistratie personen (BRP)	
Hoofdstuk 5	Verstrekkingen uit het Kiezersregister	
Hoofdstuk 6	Verstrekkingen op grond van Algemene Verordening Gegevensbescherming	
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken	
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet	
Hoofdstuk 12	Leegstandwet	
Hoofdstuk 13	Gemeentegarantie	
Hoofdstuk 14	Marktstandplaatsen	
Hoofdstuk 15	Winkeltijdenwet	
Hoofdstuk 16	Kansspelen	
Hoofdstuk 17	Kinderopvang	
Hoofdstuk 18	Kabels en leidingen	
Hoofdstuk 19	Verkeer en vervoer	
Hoofdstuk 20	Diversen	
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning	
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordelen conceptaanvraag	
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	
Hoofdstuk 4	Vermindering	
Hoofdstuk 5	Teruggaaf	
Hoofdstuk 6	N.v.t.	
Hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning	
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijziging zonder activiteiten	
Hoofdstuk 9	Sloopmelding	
Hoofdstuk 10	In deze titel niet genoemde beschikking	
Hoofdstuk 11	Overige tarieven	
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	
Hoofdstuk 1	Horeca	
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	
Hoofdstuk 3	Prostitutiebedrijven	
Hoofdstuk 4	Gebruiksvergunning in verband met brandveilig gebruik	
Hoofdstuk 5	Marktplaatsen	
Hoofdstuk 6	Verordening Winkeltijden	
Hoofdstuk 7	Reclame	
Hoofdstuk 8	Kamperen	
Hoofdstuk 9	In deze titel niet genoemde beschiking	
Titel 4	Gedoogbeschikkingen	
Hoofdstuk 1	Permanente bewoning recreatieverblijf	
Hoofdstuk 2	Overig	

Titel 1	**Algemene dienstverlening**	
Hoofdstuk 1	**Burgerlijke stand**	
	Huwelijk voltrekking / registratie partnerschap	
1.1.1	Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap op:	
1.1.1.1	Maandag tussen 09.30 en 16.30 uur en dinsdag t/m vrijdag tussen 09.00 en 16.30 uur	€ 475,00
1.1.1.2	Maandagmorgen van 09.00 tot 09.30 uur	
	de voltrekking kan alleen kosteloos in het gemeentehuis in Maurik plaatsvinden	
1.1.1.3.	Overige tijdstippen	€ 750,00
	De tarieven genoemd onder 1.1.1.1 en 1.1.1.3. hebben betrekking op de bestaande aangewezen trouwlocaties:	
	- de trouwzaal van het gemeentehuis, De Wetering 1 in Maurik	
	- de Prinsenhof, De Bijen 1 in Buren	
	- het Weeshuis, Weeshuiswal 9 in Buren (excl. kosten van het Weeshuis zelf)	
1.1.1.4	Maandag tussen 09.30 en 16.30 uur en dinsdag t/m vrijdag tussen 09.00 en 16.30 uur op een andere dan in bovengenoemde locaties	€ 485,00
1.1.1.5	Overige tijdstippen op een andere dan in bovengenoemde locaties	€ 760,00
	Omzetten geregistreerd partnerschap in een huwelijk	
1.1.2	Het tarief bedraagt voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk als daarbij gebruik gemaakt wordt van de trouwzaal of een andere door de gemeente hiertoe aangewezen ruimte op:	
1.1.2.1	Maandag tussen 09.30 en 16.30 uur en dinsdag t/m vrijdag tussen 09.00 en 16.30 uur	€ 475,00
1.1.2.2	Maandagmorgen van 09.00 tot 09.30 uur:	
	de omzetting kan alleen kosteloos in het gemeentehuis in Maurik plaatsvinden	
1.1.2.3	Overige tijdstippen:	€ 750,00
	De tarieven genoemd onder 1.1.2.1 en 1.1.2.3 hebben betrekking op de bestaande aangewezen trouwlocaties :	
	- de trouwzaal van het gemeentehuis, De Wetering 1 in Maurik	
	- de Prinsenhof, De Bijen 1 in Buren	
	- het Weeshuis, Weeshuiswal 9 in Buren (excl. kosten van het Weeshuis zelf)	
1.1.2.4	Administratieve omzetting in spreekkamer gemeentehuis	€ 92,00
	Bijzonder huis	
1.1.3	Het extra tarief voor de voltrekking van een huwelijk of registratie van een partnerschap in een bijzonder huis ingevolge artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek bedraagt	€ 183,00
1.1.4	Het extra tarief voor het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk in een bijzonder huis ingevolge artikel 64, Boek 1, van het Burgerlijk Wetboek bedraagt	€ 183,00
	Trouwboekje / partnerschapboekje	
1.1.5	Het tarief bedraagt voor het verstrekken van:	
1.1.5.1	een trouwboekje of partnerschapboekje in een normale uitvoering (duplicaat)	€ 40,00
1.1.5.2	een trouwboekje of partnerschapboekje in een luxe uitvoering (duplicaat)	€ 60,00
1.1.5.3	een gecalligrafeerd trouwboekje of partnerschapboekje, het onder 1.1.5.1 of 1.1.5.2 genoemde tarief verhoogd met	€ 42,00
1.1.5.4	het gecalligrafeerd aanbrengen van een mutatie, per mutatie (geboorte inschrijving en aantekening overlijden)	€ 38,00
1.1.5.5	het gecalligrafeerd inschrijven van getuigen, per getuige	€ 15,00
	Getuigen	
1.1.6	Het tarief bedraagt voor het van gemeentewege beschikbaar stellen van getuigen, per getuige	€ 30,00
1.1.7	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een gereserveerde datum voor de huwelijksvoltrekking, registratie van het partnerschap of omzetting van het geregistreerd partnerschap in een huwelijk te annuleren of te wijzigen binnen een periode van vier weken voorafgaand aan die gereserveerde datum	€ 92,00

Hoofdstuk 2	**Reisdocumenten**	
1.2	Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:	
1.2.1	van een nationaal paspoort	
1.2.1.1	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 75,82
1.2.1.2	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 57,34
1.2.2	van een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort als bedoeld in onderdeel 1.2.1 (zakenpaspoort):	
1.2.2.1	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 75,82
1.2.2.2	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 57,34
1.2.3	van een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers als Nederlander wordt behandeld (faciliteitenpaspoort):	
1.2.3.1	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 75,82
1.2.3.2	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 57,34
1.2.4	van een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen	€ 57,34
1.2.5	van een Nederlandse identiteitskaart	
1.2.5.1	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is	€ 68,53
1.2.5.2	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt	€ 36,98
1.2.6.	van een vervangende Nederlandse identiteitskaart voor een persoon met een uitreisverbod, ongeacht de leeftijd van de betrokken persoon	€ 36,98
1.2.7	voor de versnelde uitreiking van een in de onderdelen 1.2.1 tot en met 1.2.6 genoemd document, zijnde een toeslag op de in die onderdelen genoemde bedragen	€ 51,62
	Bezorgen van reisdocumenten	
1.2.8	voor het bezorgen van een in de onderdelen 1.2.1 tot en met 1.2.6 genoemd document, zijnde een toeslag op de in de onderdelen 1.2.1 tot en met 1.2.7 genoemde bedragen	€ 16,28
Hoofdstuk 3	**Rijbewijzen**	
	Rijbewijs	
1.3.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs	€ 41,00
	Spoed	
1.3.2	Het tarief genoemd in onderdeel 1.3.1 wordt bij een spoedlevering vermeerderd met	€ 34,10
1.3.3	Gezondheidsverklaringen CBR Voor het verkrijgen van een Gezondheidsverklaring wordt het bedrag in rekening gebracht zoals dat door het CBR in rekening wordt gebracht, vermeerderd met een bedrag van:	€ 39,80
Hoofdstuk 4	**Verstrekkingen in het kadervan de Basisregistratie personen (BRP)**	
1.4.1	Voor de toepassing van dit hoofdstuk, met uitzondering van de onderdelen 1.4.3 en 1.4.4, wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon waarvoor de Basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.	
1.4.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.4.2.1	tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking	€ 9,65
1.4.3	Voor de toepassing van onderdeel 1.4.4 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens omtrent één persoon die niet zijn opgenomen in de Basisregistratie personen.	
1.4.4	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.4.4.1	tot het verstrekken van gegevens: per verstrekking	€ 9,65
	Onderzoek BRP	
1.4.5	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de basisregistratie personen, voor ieder daaraan besteed kwartier	€ 29,50
	Bewijs van opneming in het BRP	
1.4.6.1	Het tarief bedraagt voor het afgeven van een bewijs van opneming in de basisregistratie personen, via de balie	€ 9,65
1.4.6.2	Het tarief bedraagt voor het afgeven van een bewijs van opneming in de basisregistratie personen, via het digitale loket	€ 7,35

Hoofdstuk 5	**Verstrekkingen uit het Kiezersregister**	
	Niet van toepassing	
Hoofdstuk 6	**Verstrekkingen op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming**	
	Niet van toepassing	
Hoofdstuk 7	**Bestuursstukken**	
	Financiële bestuursstukken	
	Deze bestuursstukken zijn via de website www.buren.nl gratis te downloaden.	
1.7.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
1.7.1.1	een afschrift van de gemeentebegroting:	€ 54,00
	- programmabegroting	€ 54,00
	- productenbegroting	
1.7.1.2	een afschrift van de gemeenterekening:	€ 54,00
	- programmarekening	€ 54,00
	- productenrekening	
	Voor het aanleveren van een bestand bedraagt het tarief	€ 27,00
	Incidentele afschriften bestuursstukken	
	Deze bestuursstukken zijn via de website www.buren.nl gratis te downloaden.	
1.7.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
1.7.2.1.	een afschrift van het verslag van een raadsvergadering, per pagina	€ 0,35
1.7.2.2	een afschrift van de stukken behorende bij een raadsvergadering, per pagina	€ 0,35
1.7.2.3	een afschrift van het verslag van een voorbespreking, per pagina	€ 0,35
	met een maximum van 12,50 euro	
1.7.2.4	een afschrift van een verordening, per pagina	€ 0,35
	Abonnement bestuursstukken	
	Deze bestuursstukken zijn via de website www.buren.nl gratis te downloaden. Het afsluiten van nieuwe abonnementen is niet meer mogelijk.	
1.7.3.	Vervallen	
1.7.3.1	Vervallen	
1.7.3.2	Vervallen	
1.7.3.3	Vervallen	
1.7.3.4	Vervallen	
Hoofdstuk 8	**Vastgoedinformatie**	
	Niet van toepassing	
	Informatie met betrekking tot (onder andere) een plan, zoals bestemmingsplan, voorbereidingsbesluit, streekplan, structuurplan of stadsvernieuwingsplan, Monumentenwet 1988, het gemeentelijk beperkingsregister of de gemeentelijke beperkingsregistratie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, gemeentelijk adressenbestand, gebouwenregistratie en dergelijke is veelal digitaal beschikbaar. Deze informatie is niet meer via de gemeente Buren beschikbaar.	

Hoofdstuk 9	**Overige publiekszaken**	
1.9	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.9.1	tot het afgeven van een verklaring omtrent het gedrag	€ 41,35
1.9.2.1	tot het afgeven van een bewijs van in leven zijn, via de balie	€ 9,65
1.9.2.2.	tot het afgeven van een bewijs van in leven zijn, via het digitale loket	€ 7,35
1.9.3	tot het afgeven van een legalisatie van een handtekening	€ 9,65
1.9.4	tot het afgeven van een waarmerking van documenten	€ 9,65
1.9.5	tot het afgeven van een bewijs van Nederlanderschap	€ 9,65
1.9.6	Naturalisatie en Optieverzoeken Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot naturalisatie of voor het afleggen van een optie ter verkrijging van het Nederlanderschap geldt het tarief zoals dat thans geldt volgens het Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 (BON).	
Hoofdstuk 10	**Gemeentearchief**	
	Nasporing gemeentearchief	
1.10.1	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van nasporingen in de in het gemeentearchief berustende stukken, voor ieder daaraan besteed kwartier	€ 29,50
	Afschrift stukken uit gemeentearchief	
1.10.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven van:	
1.10.2.1	een afschrift, fotokopie of digitale kopie van een in het gemeentearchief berustend stuk, voor 6 kopieën of meer, per pagina op papier van A4-formaat	€ 0,35
1.10.2.2	een uittreksel uit een in het gemeentearchief berustend stuk	€ 4,30
1.10.2.3	een lichtdruk van een bouwtekening, per lichtdruk of digitale kopie	€ 5,50
Hoofdstuk 11	**Huisvestingswet**	
	Niet van toepassing	

Hoofdstuk 12	**Leegstandwet**	
1.12	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.12.1	tot het verkrijgen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid onder a, van de Leegstandwet,	€ 375,00
	vermeerderd met de kosten genoemd onder 2.3.1.1 indien de vergunning slechts verleend kan worden op basis van artikel 2.12, eerste lid van de Wabo of indien de vergunning slechts kan worden verleend met een ontheffing volgens artikel 2.12 eerste of tweede lid.	
1.12.2	tot het verkrijgen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid onder b, c en d, van de Leegstandwet	€ 61,00
1.12.3	tot verlenging van een vergunning tot tijdelijke verhuur van woonruimte als bedoeld in artikel 15, negende lid, van de Leegstandwet	€ 61,00
1.12.4	tot het verkrijgen van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid onder c van de Leegstandwet, waarbij sprake is van een complexgewijze aanvraag en behandeling	€ 375,00

Hoofdstuk 13	**Gemeentegarantie**	
	Niet van toepassing	
Hoofdstuk 14	**Marktstandplaatsen**	
	Niet van toepassing	
Hoofdstuk 15	**Winkeltijdenwet**	
	Zie Titel 3, Hoofdstuk 6	
Hoofdstuk 16	**Kansspelen**	
	Aanwezigheidsvergunning	
1.16.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen:(wettelijke tarieven opgenomen in het Speelautomaten besluit 2000)	
1.16.1.1	voor een periode van twaalf maanden voor één speelautomaat	€ 56,50
1.16.1.2	voor een periode van twaalf maanden voor twee of meer speelautomaten, voor de eerste speelautomaat	€ 56,50
	en voor iedere volgende speelautomaat	€ 34,00
1.16.1.3	voor één speelautomaat, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd	€ 226,50
1.16.1.4	voor twee of meer speelautomaten, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd, voor de eerste speelautomaat	€ 226,50
	en voor iedere volgende speelautomaat	€ 136,00
	Het bedrag wordt verhoogd met € 32,- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
	Loterijvergunning	
1.16.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen	€ 55,00
	Het bedrag wordt verhoogd met € 32,- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
Hoofdstuk 17	**Kinderopvang**	
	Register kinderopvang	
	Een uittreksel is via het landelijk register (www.landelijkregisterkinderopvang.nl) gratis in te zien. Het is niet langer mogelijk om deze gegevens bij de gemeente op te vragen.	
1.17.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot registratie van een kinderopvangvoorziening:	
1.17.1.1	voor een instelling voor kinderopvang (kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau)	€ 1.220,00
1.17.1.2	voor gastouders	€ 710,00

Hoofdstuk 18	**Kabels en leidingen**	
1.18.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Algemene verordening ondergrondse infrastructuur gemeente Buren 2013	€ 77,00
1.18.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een instemmingsbesluit als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Algemene verordening ondergrondse infrastructuur gemeente Buren 2013	
1.18.2.1	voor sleuven met een kabel/leidinglengte van 0 tot 250 meter	€ 450,00
1.18.2.2	voor sleuven met een kabel/leidinglengte vanaf 250 tot 1500 meter	€ 535,00
1.18.2.3	voor sleuven met een kabel/leidinglengte vanaf 1500 meter tot 5000 meter	€ 672,00
1.18.2.4	voor sleuven met een kabel/leidinglengte vanaf 5000 meter en meer, per strekkende meter	€ 0,14
1.18.3	Het tarief bedraagt voor het overleg met de netbeheerder of per overleg met netbeheerder en overige belanghebbenden	€ 482,00
1.18.4	Indien met betrekking tot een aanvraag onderzoek naar de status van de kabel/leiding plaatsvindt, dan worden de leges verhoogd met het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door of namens het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
	Indien een begroting als bedoeld onder 1.18.4 is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de melding voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
Hoofdstuk 19	**Verkeer en vervoer**	
1.19	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.19.1	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	€ 81,00
1.19.2	tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 9.1 van de Regeling voertuigen	€ 56,00
	Gehandicaptenparkeerkaart	
1.19.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
1.19.3.1	tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€ 295,00
1.19.3.2	tot het verlengen of vernieuwen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) indien daarvoor een medische keuring vereist is	€ 295,00
1.19.3.3	tot het verlengen of vernieuwen van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) indien daarvoor geen medische keuring vereist is	€ 66,00
1.19.3.4	Bij het niet verschijnen op een gemaakte afspraak voor een keuring wordt het no-show tarief van de keuringsinstantie doorberekend aan de aanvrager. De regels van de keuringsinstantie met betrekking tot het tijdig afmelden zijn hierbij leidend.	€ 66,00
	Gehandicaptenparkeerplaats	
1.19.4	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerplaats als bedoeld in artikel 29 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€ 492,00

Hoofdstuk 20	**Diversen**	
1.20.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
	Inzamelingsvergunning	
1.20.1.1	tot het verstrekken van een inzamelingsvergunning als bedoeld in artikel 5:13 van de A.P.V.	€ 56,00
	het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,-- publicatiekosten, per geplaatst bericht	€ 32,50
	Stookontheffing	
1.20.1.2	tot het verstrekken van een stookontheffing als bedoeld in artikel 5:34 van de A.P.V.	€ 66,00
	het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,-- publicatiekosten, per geplaatst bericht	€ 32,00
	Ontheffing sluitingstijden	
1.20.1.3.1	tot het verstrekken van een ontheffing sluitingstijden zoals bedoeld in artikel 2:29 van de A.P.V. :	
	a. eenmalig, voor de duur van 1 dag	€ 81,00
	b. structureel, voor onbepaalde tijd	€ 518,00
	het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,-- publicatiekosten, per geplaatst bericht	€ 32,00
1.20.1.3.2	**Tot het verstrekken van een ontheffing sluitingstijden paracommerciële gelegenheden zoals bedoeld in artikel 2:34b lid 2 APV**	€ 63,00
	Vuurwerk verkoopvergunning	
1.20.1.4	tot het verstrekken van een vuurwerk verkoopvergunning als bedoeld in artikel 2:72 van de A.P.V.	€ 497,00
	het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,-- publicatiekosten, per geplaatst bericht	€ 32,00
	Verkeerstelling	
1.20.1.5.1	tot het opvragen van gegevens uit verkeerstellingen, per locatie	€ 61,00
1.20.1.5.2	tot het uitvoeren van een verkeerstelling, per locatie	€ 584,00
1.20.1.5.3	het door of vanwege de gemeente schriftelijk verstrekken van verkeersgegevens uit het regionale verkeersmodel voor ieder daaraan besteed kwartier	€ 29,50
	Algemeen	
1.20.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
1.20.2.1	stukken en uittreksels welke op aanvraag moeten worden opgemaakt, of gewaarmerkte afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina	€ 9,65
1.20.2.2	afschriften, doorslagen, fotokopieën of een digitale kopie van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen:	
1.20.2.2.1	voor 6 kopieën of meer, per pagina op papier van A4-formaat	€ 0,35
1.20.2.2.2	per pagina op papier van een ander formaat	€ 1,20
1.20.2.2.3	bestanden op CD of DVD, per CD of DVD	€ 12,50
1.20.2.3	kaarten en tekeningen, al dan niet behorend bij de in de onderdelen 1.20.2.1 en 1.20.2.2 genoemde stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per kaart, tekening of lichtdruk	€ 5,50
1.20.2.4	in digitale vorm	
1.20.2.5	een beschikking op aanvraag, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen	€ 259,00

Titel 2	**Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning**	
Hoofdstuk 1	**Begripsomschrijvingen**	
2.1.1	Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:	
2.1.1.1	**Aanlegkosten :**	
	het bedrag waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen (de aannemingssom), de omzetbelasting daarin niet begrepen, of voor zover deze ontbreekt, een raming van de kosten die voortvloeien uit de aangegane verplichtingen voor de fysieke realisatie (het aanleggen) van de werken of de werkzaamheden, de omzetbelasting daarin niet begrepen, en indien de werken of werkzaamheden geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschieden de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van de werken of de werkzaamheden waarop de aanvraag betrekking heeft, de omzetbelasting daarin niet begrepen;	
2.1.1.2	**Bouwkosten :**	
	Bij het bepalen van de hoogte van de bouwkosten wordt uitgegaan van normkosten, zoals die staan vermeld in het overzicht (ROEB-lijst) dat bij deze tarieventabel als bijlage is opgenomen. Indien de bouwkosten niet kunnen worden bepaald aan de hand van het hiervoor genoemde overzicht, worden de bouwkosten vastgesteld op basis van het bedrag waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen (de aannemingssom), de omzetbelasting daarin niet begrepen, of voor zover deze ontbreekt een raming van de kosten die voortvloeien uit aangegane verplichtingen voor de fysieke realisatie (het bouwen) van de bouwwerken, de omzetbelasting daarin niet begrepen, en indien het bouwen geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschiedt de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, de omzetbelasting daarin niet begrepen;	
2.1.1.3	**Vooroverleg :**	
	Verzoeken waarbij het gaat om de vraag of een bouwplan planologisch passend is, met eventueel de toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, sub 1 (binnenplanse afwijking) of sub 2 (buitenplanse afwijking op basis Bor) van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) mogelijk is, en naar een onderzoek of het college van B&W aan het plan wil meewerken. Onder vooroverleg wordt mede verstaan een schetsplan en een conceptaanvraag;	
2.1.1.4	**Principeverzoek :**	
	Beoordeling van een verzoek om medewerking voor een bepaalde activiteit, bouwplan of anderszins, dat niet passend is binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan c.q. beheersverordening en waaraan niet met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, sub 1 of 2º van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) medewerking kan worden verleend (waaronder verzoeken om bestemmingsplanherziening, wijzigingsplan, uitwerkingsplan, omgevingsvergunning artikel 2.12, eerste lid, onder a, sub 3). Zie hiervoor de bijlage "Overzicht categorieën van initiatieven Ruimtelijke Ordening"	
2.1.1.5	Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;	
2.1.1.6	A.P.V.: Algemene Plaatselijke Verordening;	
2.1.1.7	Wro: Wet ruimtelijke ordening;	
2.1.1.8	Wnb: Wet natuurbescherming	
2.1.2	In deze titel voorkomende begrippen die in de Wabo zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als bij of krachtens de Wabo bedoeld.	
2.1.3	In deze titel voorkomende begrippen die niet nader in de Wabo zijn omschreven en die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld.	
2.1.4	**In behandeling nemen en buiten behandeling stellen**	
	Als een aanvraag in behandeling wordt genomen is één van de eerste uitvoeringshandelingen een toets op volledigheid van het dossier. Voor de legesheffing is de aanvraag op dat moment in behandeling genomen en worden leges geheven. Als uit de volledigheidstoets blijkt dat een dossier niet volledig is, krijgt de aanvrager 1 x de gelegenheid zijn aanvraag aan te vullen. Gebeurt dit niet, of niet volledig, wordt de verdere behandeling gestaakt. Dit heet het buiten behandeling stellen. Voor een deel van de verschuldigde leges wordt dan teruggaaf verleend.	
2.1.5	**Ruimtelijke plannen met een goede ruimtelijke onderbouwing**	
	Ruimtelijke plannen met een goede ruimtelijke onderbouwing zijn in klassen ingedeeld. Deze indeling is als volgt: Een zeer klein initiatief, een klein initiatief, een middelgroot initiatief, een groot initiatief en een zeer groot initiatief. Deze indeling is voorbehouden aan het bevoegd gezag.	

Hoofdstuk 2	**Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning**	
2.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor :	
2.2.1	het beoordelen van een vooroverleg	€ 400,00
2.2.1.1	vergunningverlening	€ 0,00
2.2.1.2	de tweede en iedere volgende bespreking betreffende dezelfde aanvraag op het gemeentehuis, per bespreking met een medewerker vergunningverlening	€ 0,00
2.2.2	het beoordelen van een principeverzoek	
2.2.2.1.1	een beoordeling van een principeverzoek in de categorie "zeer klein initiatief""	€ 400,00
2.2.2.1.2	een beoordeling van een principeverzoek in de categorie "klein initiatief"	€ 800,00
2.2.2.1.3	een beoordeling van een principeverzoek in de categorie "middelgroot initiatief"	€ 1.000,00
2.2.2.1.4	een beoordeling van een principeverzoek in de categorie "groot initiatief"	€ 1.200,00
2.2.2.1.5	een beoordeling van een principeverzoek in de categorie "zeer groot initiatief"	€ 1.400,00
2.2.2.2	de tweede en iedere volgende beoordeling van een principeverzoek betreffende dezelfde aanvraag, per beoordeling:	€ 0,00
2.2.3	Voor behandeling van het vooroverleg of principeverzoek in de voltallige welstandscommissie: het tarief zoals vastgesteld volgens de in deze tarieventabel als bijlage opgenomen tariefregeling van het Gelders Genootschap	
2.2.4	geen omgevingsvergunning is vereist overeenkomstig bijlage 2 van het Besluit omgevingsrecht:	€ 250,00
Hoofdstuk 3	**Omgevingsvergunning**	
2.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor een project: de som van de verschuldigde leges voor de verschillende activiteiten of handelingen waaruit het project geheel of gedeeltelijk bestaat en waarop de aanvraag betrekking heeft en de verschuldigde leges voor de extra toetsen die in verband met de aanvraag moeten worden uitgevoerd, berekend naar de tarieven en overeenkomstig het bepaalde in dit hoofdstuk en hoofdstuk 4 van deze titel. In afwijking van de vorige volzin kan ook per activiteit, handeling of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.	
2.3.1	**Bouwactiviteiten**	
2.3.1.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.1.1.1	Indien de bouwkosten minder bedragen dan € 10.000, is het basisbedrag	€ 400,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,30%
2.3.1.1.2	Indien de bouwkosten € 10.000 tot € 25.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 500,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,31%
2.3.1.1.3	Indien de bouwkosten € 25.000 tot € 50.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 600,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,32%
2.3.1.1.4	Indien de bouwkosten € 50.000 tot € 75.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 850,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,33%
2.3.1.1.5	Indien de bouwkosten € 75.000 tot € 100.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 1.250,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,34%
2.3.1.1.6	Indien de bouwkosten € 100.000 tot € 250.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 2.000,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,35%
2.3.1.1.7	Indien de bouwkosten € 250.000 tot € 500.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 3.250,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,36%
2.3.1.1.8	Indien de bouwkosten € 500.000 tot € 750.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 4.500,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,37%
2.3.1.1.9	Indien de bouwkosten € 750.000 tot € 1.000.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 5.500,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,38%
2.3.1.1.10	Indien de bouwkosten € 1.000.000 tot € 5.000.000 bedragen, is het basisbedrag	€ 10.000,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,39%
2.3.1.1.11	Indien de bouwkosten € 5.000.000 of meer bedragen, is het basisbedrag	€ 12.500,00
	vermeerderd met een percentage van de bouwkosten van	2,40%
	en een maximum van	vervallen
2.3.1.2.	**Welstandstoets**	
	Het tarief zoals vastgesteld volgens de in deze tarieventabel als bijlage opgenomen tariefregeling van het Gelders Genootschap	

2.3.1.3.1	**Achteraf ingediende aanvraag**	
	Onverminderd het bepaalde in subonderdeel 2.3.1.1 wordt het tarief verhoogd met dit percentage voor het in behandeling nemen van aanvullende gegevens die worden ingediend nadat de in dat subonderdeel bedoelde aanvraag al in behandeling is genomen:	25%
2.3.1.3.2	**Beoordeling aanvullende gegevens**	
	Onverminderd het bepaalde in subonderdeel 2.3.1.1 bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van aanvullende gegevens die worden ingediend nadat de in dat subonderdeel bedoelde aanvraag al in behandeling is genomen:	€ 0,00
2.3.1.4	**Beoordeling geen omgevingsvergunning nodig**	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:	
	een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor een project waarvoor na beoordeling blijkt dat geen omgevingsvergunning is vereist overeenkomstig bijlage II van het Besluit omgevingsrecht	€ 255,00
2.3.2	**Aanlegactiviteiten**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 460,00
	indien de vergunning slechts kan worden verleend met een ontheffing volgens artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1° (binnenplanse afwijking) of 2° (kleine buitenplanse afwijking) van de Wabo	€ 762,00
	indien de vergunning slechts kan worden verleend met een ontheffing volgens artikel 2.12, tweede lid (tijdelijke afwijking) van de Wabo	€ 762,00

2.3.3	**Planologisch strijdig gebruik waarbij tevens sprake is van een bouwactiviteit**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en tevens sprake is van een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in onderdeel 2.3.1 en het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.3.1	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1º, van de Wabo wordt ingediend (binnenplanse afwijking) wordt een percentage berekend van het basisbedrag als genoemd in onderdeel 2.3.1:	60%
2.3.3.2	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º, van de Wabo wordt ingediend (buitenplanse kleine afwijking m.u.v. tijdelijke afwijking), wordt een percentage van het basisbedrag berekend als genoemd in onderdeel 2.3.1.:	60%
2.3.3.3	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º, van de Wabo wordt ingediend (tijdelijke afwijking), wordt een percentage van het basisbedrag berekend als genoemd in onderdeel 2.3.1 :	60%
2.3.3.4	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder a. onder 3º van de Wabo wordt ingediend (buitenplanse afwijking):	
	Wabo wordt ingediend (buitenplanse afwijking):	
	indien de aanvraag valt onder de categorie 'zeer klein initiatief'	€ 1.385,00
	indien de aanvraag valt onder de categorie 'klein initiatief'	€ 2.770,00
	indien de aanvraag valt onder de categorie 'middelgroot initiatief'	€ 6.550,00
	indien de aanvraag valt onder de categorie 'groot initiatief'	€ 10.830,00
	indien de aanvraag valt onder de categorie 'zeer groot initiatief' Het indelen van een initiatief in een bepaalde categorie is voorbehouden aan het bevoegd gezag.	€ 16.250,00
2.3.3.5	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van exploitatieplan):	€ 762,00
2.3.3.6	regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van provinciale regelgeving):	€ 762,00
2.3.3.7	regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van nationale regelgeving):	€ 762,00
2.3.3.8	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 762,00
2.3.4	**Planologisch strijdig gebruik waarbij geen sprake is van een bouwactiviteit**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, en niet tevens sprake is van een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.4.1	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1º, van de Wabo wordt ingediend ingediend (binnenplanse afwijking):	€ 762,00
2.3.4.2	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º, van de Wabo wordt ingediend (buitenplanse kleine afwijking (m.u.v. tijdelijke afwijking:	€ 762,00
2.3.4.3	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2º, van de Wabo wordt ingediend (tijdelijke afwijking):	€ 762,00
2.3.4.4	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder b, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van exploitatieplan):	€ 762,00
2.3.4.5	indien de aanvraag een project van provinciaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van provinciale regelgeving):	€ 762,00
2.3.4.6	indien de aanvraag een project van nationaal belang betreft, de activiteit in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening en een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van nationale regelgeving):	€ 762,00
2.3.4.7	indien een verzoek tot afwijking als bedoeld artikel 2.12, eerste lid, onder d, van de Wabo wordt ingediend (afwijking van voorbereidingsbesluit):	€ 762,00

2.3.5	**In gebruik nemen of gebruiken bouwwerken in relatie tot brandveiligheid**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder d, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
	een vloeropp. van 0 tot 100 m²	€ 203,00
	een vloeropp. vanaf 100 tot 500 m²	€ 406,00
	een vloeropp. vanaf 500 tot 2.000 m²	€ 762,00
	een vloeropp. vanaf 2 000 tot 5.000 m²	€ 1.117,00
	een vloeropp. vanaf 5.000 tot 50.000 m²	€ 3.454,00
	een vloeropp. vanaf 50.000 m²	€ 5.080,00
2.3.6	**Activiteiten met betrekking tot monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten**	
2.3.6.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of de gemeentelijke erfgoedverordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 255,00
2.3.6.1.1	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een monument of voor het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	€ 255,00
2.3.6.2	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder h, of artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo in samenhang met de provinciale erfgoedverordening of de gemeentelijke erfgoedverordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 255,00
2.3.7	**Sloopactiviteiten anders dan bij monumenten of in beschermd stads- of dorpsgezicht**	
2.3.7.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder g, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 355,00
2.3.8	**Aanleggen of veranderen weg**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wabo in samenhang met de provinciale wegenverordening of de Algemene plaatselijke verordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 457,00
2.3.9	**Uitweg/inrit**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo in samenhang met de provinciale wegenverordening of Algemene plaatselijke verordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 400,00
2.3.10	**Kappen**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het vellen of doen vellen van houtopstand, bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder g, van de Wabo in samenhang met de Algemene plaatselijke verordening / bomenverordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 185,00
2.3.11	**Opslag van roerende zaken**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op de opslag van roerende zaken in een bepaald gedeelte van de provincie [of de gemeente], bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder j of k, van de Wabo in samenhang met de provinciale wegenverordening of de Algemene plaatselijke verordening, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.11.1	indien de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken,:	€ 255,00

2.3.11.2	indien de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen:	€ 255,00

2.3.12	**Natura 2000-activiteiten**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wabo in samenhang met artikel 2.2aa, aanhef en onder a, van het Besluit ruimtelijke ordening (Natura 2000-activiteit) bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 370,00
2.3.13	**Flora- en fauna-activiteiten (bescherming van soorten)**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wabo in samenhang met artikel 2.2aa, aanhef en onder b, van het Besluit omgevingsrecht (flora- en fauna-activiteit) bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 370,00
2.3.14	**Handelsreclame**	
2.3.14.1	Vervallen	
2.3.14.2	Vervallen	
2.3.14.3	Vervallen	
2.3.15	**Andere activiteiten**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit of handeling dan in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit of handeling:	€ 370,00
2.3.15.1	behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	€ 370,00
2.3.15.2	behoort tot een bij provinciale verordening, gemeentelijke verordening of waterschapsverordening aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid, van de Wabo, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk indien tevens sprake is van de in die onderdelen bedoelde activiteiten:	
2.3.15.2.1	als het een gemeentelijke verordening betreft:	€ 370,00
2.3.15.2.2	als het een provinciale of waterschapsverordening betreft:	€ 370,00
2.3.16	**Omgevingsvergunning in twee fasen**	
	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning op verzoek in twee fasen plaatsvindt, als bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, van de Wabo, bedraagt het tarief:	
2.3.16.1	voor het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een beschikking met betrekking tot de eerste fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de eerste fase betrekking heeft;	
2.3.16.2	voor het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een beschikking met betrekking tot de tweede fase: het bedrag dat voortvloeit uit toepassing van de tarieven in dit hoofdstuk voor de activiteiten waarop de aanvraag voor de tweede fase betrekking heeft.	

2.3.17	**Beoordeling rapporten en onderzoeken**	
2.3.17.1	Onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, indien krachtens wettelijk voorschrift voor de in dat onderdeel bedoelde aanvraag een rapport of onderzoek wordt beoordeeld:	
2.3.17.2	voor de beoordeling van een milieukundig bodemrapport / onderzoeksrapport inzake de gesteldheid van de bodem als bedoeld in de bouwverordening	€ 250,00
2.3.17.2.1	voor de beoordeling van een historisch bodemrapport	€ 250,00
2.3.17.2.2.1	voor de beoordeling van een verkennend archeologisch (bodem)rapport	€ 250,00
2.3.17.2.2.2	voor de beoordeling van een archeologisch rapport veldonderzoek	€ 250,00
2.3.17.2.2.3	voor de beoordeling van een programma van eisen voor archeologisch veldonderzoek	€ 250,00
2.3.17.2.3	voor de beoordeling van een akoestisch rapport	€ 250,00
2.3.17.2.4.1	voor de beoordeling van een rapport luchtkwaliteit	€ 250,00
2.3.17.2.4.2	Voor de beoordeling van een rapport geur	€ 250,00
2.3.17.2.5	voor de beoordeling van een rapport externe veiligheid	€ 250,00
2.3.17.2.6	voor de beoordeling van een rapport flora en fauna en natuurbeschermingswet voortoets	€ 250,00
2.3.17.2.7	voor de beoordeling rapporten met betrekking tot milieu-effecten .	€ 250,00
2.3.17.2.8	voor de beoordeling van een agrarisch advies rapport	€ 250,00
2.3.17.2.9	voor de beoordeling van een niet in dit hoofdstuk specifiek genoemd rapport / extra toetsing	€ 250,00
2.3.17.2.10	voor de beoordeling van de volkshuisvestelijke aspecten van een plan	€ 250,00
2.3.17.2.11	het in behandeling nemen van een verzoek om een ontheffing hogere grenswaarden als bedoeld in de Wet geluidhinder;	€ 545,00
2.3.17.2.11.1	indien het betreft een ontheffing voor 1-10 woningen	€ 406,00
2.3.17.2.11.2	indien het betreft een ontheffing voor 11-20 woningen	€ 406,00
2.3.17.2.11.3	indien het betreft een ontheffing voor 21 en meer woningen	€ 406,00
2.3.17.2.12	voor de beoordeling van een distributie planologisch onderzoek	€ 250,00
2.3.17.2.13	Voor de beoordeling van een waterhuishoudingsplan	€ 250,00
2.3.17.2.14	Voor de beoordeling van een cultuurhistorisch onderzoek	€ 250,00
2.3.17.2.15	Voor de beoordeling van een rapport niet gesprongen explosieven	€ 250,00
2.3.17.2.16	Voor de beoordeling van een verkeersonderzoek	€ 250,00
2.3.17.2.17	Voor de beoordeling van een plan voor landschappelijke inpassing	€ 250,00
2.3.17.2.18	Voor de beoordeling van een onderzoek naar milieucirkel(s)	€ 250,00
2.3.17.2.19	Voor de beoordeling van een aeriusberekening	€ 250,00
2.3.18	**Advies**	
2.3.18.1	Onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, indien een daartoe bij wettelijk voorschrift aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag of het ontwerp van de beschikking op de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
2.3.18.2	Indien een begroting als bedoeld in subonderdeel 2.3.17.1 is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	

2.3.19	**Verklaring van geen bedenkingen**	
2.3.19.1	Onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, indien een daartoe bij wet of algemene maatregel van bestuur aangewezen bestuursorgaan een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven voordat de omgevingsvergunning kan worden verleend, als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo:	
2.3.19.1.1	indien de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven:	€ 255,00
2.3.19.1.2	indien een ander bestuursorgaan een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven (Begroting):	
2.3.20	**Wet natuurbescherming (Wnb)**	
2.3.20.1	Toestemming op grond van artikel 2.1 lid 1 onder j (natura 2000) en/of artikel 2.1 lid 1 onder k Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in samenhang met artikel 2.7 lid 5 Wet Natuurbescherming.	
2.3.20.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:	
2.3.20.3	Toestemming op grond van artikel 2.1 lid 1 onder j en artikel 2.17a Wabo in samenhang met de artikelen 2.7 leden 2 en 3 en 1.13 Wnb (toestemming ziet uitsluitend op verstrekking van ontwikkelruimte van stikstofdepositie op grond van de PAS)	€ 812,00
2.3.20.4	Toestemming op grond van artikel 2.1 lid 1 onder j en artikel 2.17a Wabo in samenhang met de artikelen 2.7 leden 2 en 3b en 2.8 lid 9 Wnb (toestemming voor het realiseren van projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats en soorten waarvoor geen passende beoordeling vereist is)	€ 1.880,00
2.3.20.5	Toestemming op grond van artikel 2.1 lid 1 onder j en artikel 2.17a Wabo in samenhang met de artikelen 2.7 leden 2 en 3a en 2.8 lid 1 Wnb (toestemming voor het realiseren van niet stikstof gerelateerde projecten of andere handelingen die mogelijk significante effecten voor habitats en soorten kunnen veroorzaken)	€ 3.760,00
2.3.20.6	Toestemming op grond van artikel 2.1 lid 1 onder j en artikel 2.17a Wabo in samenhang met de artikelen 2.7 leden 2 en 3a, 2.8 lid 1 en 1.13 Wnb (toestemming voor het realiseren van zowel stikstof als niet stikstof gerelateerde projecten of andere handelingen die mogelijke significante effecten voor habitats en soorten kunnen veroorzaken)	€ 3.760,00
2.3.20.7	Toestemming op grond van artikel 2.1 lid 1 onder j en artikel 2.17a Wabo met toepassing van artikel 2:7 lid 3a en artikel 2.8 lid 4 Wnb	€ 7.467,00
	(toestemming voor toelaatbare significant negatieve effecten door het ontbreken van alternatieven, de aanwezigheid van dwingende redenen van groot openbaar belang en compensatie (ADC toetst)	
2.3.20.8	Toestemming op grond van de Beleidsregels toedeling ontwikkelruimte Programmatische Aanpak Stikstof Gelderland 2015)	€ 1.524,00
2.3.20.9	Toestemming op grond van artikel 2.1 lid 1 onder k en artikel 2.17c Wabo (toestemming voor het opzettelijk verstoren, doden, vangen, plukken etc. van beschermde soorten)	€ 1.219,00

Hoofdstuk 4	**Vermindering**	
2.4.1	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning binnen een termijn van 1 jaar is voorafgegaan door een aanvraag om vooroverleg als bedoeld in hoofdstuk 2, waarop de eerstgenoemde aanvraag betrekking heeft, worden de ter zake van het vooroverleg geheven leges in mindering gebracht op de leges voor het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in hoofdstuk 3.	
Hoofdstuk 5	**Teruggaaf**	
2.5.1	**Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning voor bouw- of aanlegactiviteiten**	
	Als een aanvrager zijn aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw- of aanlegactiviteiten, als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.6 en 2.3.7, intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	
2.5.1.1	indien de aanvraag wordt ingetrokken binnen een termijn van vier weken na het in behandeling nemen ervan	70%
2.5.1.2	indien de aanvraag wordt ingetrokken na vier weken na het in behandeling nemen ervan	60%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges.	
2.5.1.3	Indien binnen dertien weken na het verzoek tot intrekking een nieuwe aanvraag wordt ingediend voor hetzelfde bouwplan, worden deze leges met de behandeling van de nieuwe aanvraag verrekend.	
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges.	
2.5.2	**Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouw- of aanlegactiviteiten**	
2.5.2.1	Als de gemeente een verleende omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw- of aanlegactiviteiten als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.6 en 2.3.7, intrekt op aanvraag van de vergunninghouder, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges, mits deze aanvraag is ingediend binnen zes maanden na verlening van de vergunning en van de vergunning geen gebruik is gemaakt. De teruggaaf bedraagt:	40%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges.	

2.5.3	**Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouw- of aanlegactiviteiten**	
2.5.3.1	Als de gemeente een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw- of aanlegactiviteiten als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.6 of 2.3.7 weigert, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	40%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges.	
2.5.3.2	Onder een weigering bedoeld in onderdeel 2.5.3.1 wordt mede verstaan een vernietiging van de beschikking waarbij de vergunning is verleend bij rechterlijke uitspraak.	
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges.	
2.5.4	**Teruggaaf wegens onvolledigheid**	
	Als de gemeente een omgevingsvergunning voor een project dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit bouw- of aanlegactiviteiten als bedoeld in de onderdelen 2.3.1, 2.3.2, 2.3.6 of 2.3.7 buiten behandeling stelt wegens onvolledigheid van de gegevens, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	70%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende activiteit verschuldigde leges.	
2.5.5	**Minimumbedrag voor teruggaaf per aanvraag**	

Hoofdstuk 6	**Intrekking omgevingsvergunning**	
2.6	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het geheel of gedeeltelijk intrekken van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.33, tweede lid, onder b, van de Wabo, tenzij onderdeel 2.5.2 van toepassing is:	€ 210,00
Hoofdstuk 7	**Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project**	
2.7	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van een omgevingsvergunning als gevolg van een, naar de omstandigheden beoordeeld, geringe wijziging in het project:	€ 305,00
Hoofdstuk 8	**Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten**	
2.8.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het vaststellen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening	
2.8.1.1	indien de aanvraag valt onder de categorie 'zeer klein initiatief'	€ 1.385,00
2.8.1.2	indien de aanvraag valt onder de categorie 'klein initiatief'	€ 2.770,00
2.8.1.3.	indien de aanvraag valt onder de categorie 'middelgroot initiatief'	€ 6.550,00
2.8.1.4	indien de aanvraag valt onder de categorie 'groot initiatief'	€ 10.830,00
2.8.1.5	indien de aanvraag valt onder de categorie indien de aanvraag valt onder de categorie ‘zeer groot initiatief’	€ 16.250,00
	Het indelen van een initiatief in een bepaalde categorie is voorbehouden aan het bevoegd gezag. Zie hiervoor de bijlage "Overzicht categorieën van initiatieven Ruimtelijke Ordening"	
2.8.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening	
2.8.2.1	indien de aanvraag valt onder de categorie 'zeer klein initiatief'	€ 1.385,00
2.8.2.2	indien de aanvraag valt onder de categorie 'klein initiatief'	€ 2.770,00
2.8.2.3	indien de aanvraag valt onder de categorie 'middelgroot initiatief'	€ 6.550,00
2.8.2.4	indien de aanvraag valt onder de categorie 'groot initiatief'	€ 10.830,00
2.8.2.5	indien de aanvraag valt onder de categorie indien de aanvraag valt onder de categorie ‘zeer groot initiatief’	€ 16.250,00
	Het indelen van een initiatief in een bepaalde categorie is voorbehouden aan het bevoegd gezag.	
2.8.3	indien de procedures onder 2.8.1 of 2.8.2. niet afzonderlijk worden behandeld maar in gezamenlijk verband (veegplan), dan worden de legeskosten verminderd met	30%
Hoofdstuk 9	**Gedoogbeschikking**	
2.9.1	Indien tegen een overtreding van de bestemmingsplanvoorschriften door het bevoegd gezag, dat daarvan op de hoogte is of kan zijn en tot zodanig optreden bevoegd en feitelijk in staat is, niet wordt opgetreden, wordt hiervoor, onder de voorwaarden zoals omschreven in de gemeentelijke handhavingsnota alsmede het beleid inzake de permanente bewoning van recreatiewoningen, een (persoonsgebonden) gedoogbeschikking afgegeven.	
2.9.1.1	een (persoonsgebonden) gedoogbeschikking voor het permanent bewonen van recreatiewoningen	€ 785,00
2.9.1.2	voor overige (persoonsgebonden) gedoogbeschikkingen	€ 785,00

Hoofdstuk 10	**Overige en in deze titel niet benoemde beschikking**	
2.10.1	Onverminderd het bepaalde in de andere onderdelen van deze titel bedraagt het tarief, indien krachtens wettelijk voorschrift voor de in dat onderdeel bedoelde aanvraag publicatie middels advertentie plaatsvindt, per publicatie :	€ 32,00
2.10.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een andere, in deze titel niet benoemde beschikking:	€ 255,00
2.10.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een kaart :	
2.10.3.1	op papier, per kaart	€ 5,50
2.10.3.2	digitaal, per verstrekking	€ 0,00
2.10.4	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een of meer kopieën:	
2.10.4.1	A4 of A3 op papier, per pagina	€ 0,35
2.10.4.2	digitaal, per verstrekking	€ 0,00
2.10.5.1	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van nasporingen in de in het gemeentearchief berustende stukken over bodeminformatie, voor ieder daaraan besteed kwartier. Voorbeelden zijn onder andere stukken met gegevens van onroerende zaken omtrent bodem(verontreiniging), alle beschikbare bodeminformatie, omgevingsvergunningen, monumenten, planprocedures, aanwezigheid van (ondergrondse) olietanks en vormen van milieuhinder.	€ 29,00
2.10.5.2	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van nasporingen in de in het gemeentearchief berustende stukken over archeologie, voor ieder daaraan besteed kwartier. Voorbeelden zijn gegevens uit archeologische onderzoeksrapporten, informatie uit het gemeentelijke archeologiebeleid, waarnemingen en meldingen uit het centraal archeologisch informatiesysteem en het aanleveren van archeologische adviezen uit het archief.	€ 29,00
2.10.5.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen en opstellen van een archeologische quickscan	€ 210,00
2.10.6	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van de tenaamstelling van een verleende omgevingsvergunning	€ 100,00

Titel 3	**Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn**	
Hoofdstuk 1	**Horeca**	
	Vergunning artikel 3 Alcoholwet	
3.1.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning ingevolge artikel 3 van de Alcoholwet	€ 560,00
	Voor een aanvraag die betrekking heeft op de wijziging van een leidinggevende, wordt het geldende tarief verlaagd met 50%.	€ 280,00
	Het genoemde tarief wordt verhoogd met € 32,-- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
	Melding artikel 30 Alcoholwet	
3.1.2	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding als bedoeld in artikel 30 van de Alcoholwet	€ 355,00
	Het genoemde tarief wordt verhoogd met € 32,-- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
	Ontheffing artikel 35 Alcoholwet	
3.1.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet	€ 175,00
	Het genoemde tarief wordt verhoogd met € 32,-- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
	Artikel 8 lid 4 Alcoholwet verklaring	
3.1.4	Het tarief bedraag voor het in behandeling nemen van een verklaring als bedoeld in artikel 8 lid 4 van de Drank- en Horecawet	€ 175,00
	Het genoemde tarief wordt verhoogd met € 32,-- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00

Hoofdstuk 2	**Organiseren evenementen en markten**	
3.2.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning voor het éénmalig organiseren van een evenement als bedoeld in artikel 2:25 van de A.P.V. te houden,	
3.2.1.1	als bedoeld in categorie A	€ 235,00
3.2.1.2	als bedoeld in categorie B	€ 585,00
3.2.1.3	als bedoeld in categorie C	€ 2.920,00
	Bovenstaande categorieën worden bepaald aan de hand van de Risicoscan Evenementenveiligheid van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.	
3.2.2	Het onder 3.2.1.1, 3.2.1.2 of 3.2.1.3 genoemd tarief wordt verhoogd met € 32,- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
3.2.3	Voor de toepassing van het bepaalde in 3.2.1 wordt onder een aanvraag om toestemming om een evenement te houden verstaan een aanvraag die betrekking heeft op artikel 2:25 A.P.V. of 2 of meer van de onderstaande besluiten van toepassing is:	
	artikelen 2:10, 2:11, 2:24, 2:29, 4:6, 5:13, 5:2 en 5:34 van de APV van de gemeente Buren;	
	artikelen 3, derde lid en 4, derde lid, van de Zondagswet;	
	artikel 35 van de Drank- en Horecawet, en	
	artikel 18, eerste lid, onder d, van de Wegenverkeerswet 1994 en artikel 12 van het Besluit Administratieve Bepalingen Wegverkeer.	
3.2.4.1	In het geval van een meervoudige vergunning als bedoeld in categorie A bedragen de leges voor de eerste maal van het evenement	€ 235,00
	vermeerderd met	€ 117,50
	van dit bedrag voor elke (volgende) maal dat dit evenement binnen de vergunningsperiode wordt gehouden.	
3.2.4.2	In het geval van een meervoudige vergunning als bedoeld in categorie B bedragen de leges (voor zolang deze vergunning nog wordt verleend)	€ 585,00
	vermenigvuldigd met het aantal malen dat het evenement binnen de vergunningsperiode zal plaatsvinden.	€ 292,50
3.2.5	Op de verplichting tot het betalen van leges kan vrijstelling worden verleend onder de volgende voorwaarden:	
	de organisator/aanvrager is een stichting, vereniging of kerkgenootschap gevestigd in de gemeente Buren.	
	de totale opbrengst van het evenement komt ten goede aan de stichting/vereniging/kerk of aan een goed doel. Dit dient door de aanvrager schriftelijk aangetoond te worden.	
	Teruggaaf of vermindering bij éénmalige evenement	
3.2.6.1	Als een aanvrager zijn aanvraag om een vergunning voor het organiseren van een evenement, zoals bedoeld in artikel 3.2.1.1 t/m 3.2.1.3 intrekt terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat aanspraak op vermindering van de leges.	
	De vermindering bedraagt:	30%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende aanvraag verschuldigde leges.	
3.2.6.2	Als een aanvrager een evenement, zoals bedoeld in artikel 3.2.1.1 t/m 3.2.1.3 annuleert vóór het plaatsvinden van het evenement terwijl deze reeds is vergund door de gemeente, bestaat aanspraak op teruggaaf van de leges.	
	De teruggaaf bedraagt:	30%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende aanvraag verschuldigde leges, exclusief de publicatiekosten.	€ 32,00
3.2.6.3	Als de gemeente een aanvraag om een vergunning voor het organiseren van een evenement, als bedoeld in artikel 3.2.1.1 t/m 3.2.1.3 weigert, bestaat aanspraak op vermindering van de leges.	
	De vermindering bedraagt:	30%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende aanvraag verschuldigde leges, exclusief de publicatiekosten.	€ 32,00
	Teruggaaf bij meervoudig evenement	
3.2.7.1	Als een aanvrager zijn aanvraag om een vergunning voor het organiseren van een meervoudige evenement, zoals bedoeld in artikel 3.2.1.6.1 intrekt voor één evenement terwijl deze reeds is vergund door de gemeente, bestaat aanspraak op teruggaaf van de leges.	
	De teruggaaf bedraagt:	30%
	van de in artikel 3.2.4.1 genoemde percentage van 50%.	
3.2.7.2	Als een aanvrager zijn aanvraag om een vergunning voor het organiseren van een meervoudige evenement, zoals bedoeld in artikel 3.2.4.2 intrekt voor één evenement terwijl deze reeds in behandeling is genomen door de gemeente, bestaat aanspraak op teruggaaf van de leges.	
	De teruggaaf bedraagt:	30%
	van de op grond van die onderdelen voor de betreffende aanvraag verschuldigde leges exclusief de publicatiekosten.	€ 32,00

Hoofdstuk 3	**Prostitutiebedrijven**	
3.3	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:	
3.3.1	een verzoek tot het verlenen van een vergunning voor het vestigen van een escortbedrijf als bedoeld in artikel 3:4 van de APV van de gemeente Buren:	€ 486,00
	Het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,-- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht	€ 32,00
Hoofdstuk 4	**Gebruiksvergunning in verband met brandveilig gebruik**	
	Niet van toepassing	
Hoofdstuk 5	**Marktstandplaatsen**	
	Niet van toepassing	
Hoofdstuk 6	**Verordening Winkeltijden**	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
	Ontheffing	
3.6.1	voor een ontheffing in het kader van de Verordening Winkeltijden Buren 2018	€ 325,00
	Toestemming overdracht ontheffing	
3.6.2	tot het verlenen van toestemming om een in onderdeel 3.6.1 bedoelde ontheffing over te dragen aan een ander	€ 325,00
	Intrekking of wijziging ontheffing	
3.6.3	tot het intrekken of wijzigen van een in onderdeel 3.6.1 bedoelde ontheffing	€ 325,00
3.6.4	De genoemde bedragen in dit hoofdstuk worden verhoogd met € 32,- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	
Hoofdstuk 7	**Reclame**	
3.7	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:	
3.7.1	Een aanvraag voor ontheffing plaatsing reclameborden ingevolge artikel 2:10 lid 5 APV	€ 115,00
	Het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
3.8	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:	
3.8.1	Een aanvraag tot het verstrekken van een ontheffing voor kamperen buitenaanwezige kampeergelegenheden (schoolkamp) ingevolge artikel 4:18 lid 3 APV	€ 115,00
	Het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00
Hoofdstuk 9	**In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking**	
3.9.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 255,00
	Het genoemde bedrag wordt verhoogd met € 32,- aan publicatiekosten, per geplaatst bericht.	€ 32,00

Titel 4	**Gedoogbeschikkingen**	
Hoofdstuk 1	**Persoonsgebonden gedoogbeschikking permanente bewoning recreatieverblijf**	
	Hoofdstuk 4, titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht	
4.1.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een persoonsgebonden gedoogbeschikking, is gelijk aan het tarief dat genoemd is onder 2.9.1.1.	€ 775,00
	Dit bedrag wordt verhoogd met een op een begroting van kosten gebaseerd bedrag voor te maken kosten voor de inschakeling van externe adviseurs.	
Hoofdstuk 2	**Gedoogbeschikking overig**	
	Hoofdstuk 4, titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht	
4.2.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een gedoogbeschikking, is gelijk aan het tarief dat genoemd is onder Titel 2, hoofdstuk 9.	€ 775,00
	Dit bedrag wordt verhoogd met een op een begroting van kosten gebaseerd bedrag voor te maken kosten voor de inschakeling van externe adviseurs.	

GELDERS GENOOTSCHAP
Kosten advisering per 01.01.2022

A. Advisering bouw- en verbouwplannen welstand en monumenten en inrichting van de openbare ruimte

Tarief op basis van een promillage van de bouwsom:

1a. 1,9 0/00 met een minimum van € 50 in geval van geraamde bouwkosten
van € 0 tot en met € 500.000
plus over het gedeelte van de bouwsom
van € 500.001 tot en met € 1.000.000 -> 1,2 0/00
plus over het gedeelte van de bouwsom
van € 1.000.001 tot en met € 2.500.000 -> 0,8 0/00
plus over het gedeelte van de bouwsom
van € 2.500.001 tot en met € 5.000.000 -> 0,5 0/00
plus over het gedeelte van de bouwsom
van € 5.000.001 en meer -> 0,25 0/00

1b. indien het woningbouw betreft wordt per aanvraag bezien hoeveel grondgebonden woningen er per locatie worden uitgevoerd en deze worden per type in rekening gebracht

De volgende regeling per type is daarbij van toepassing:

- complexen van 1 tot en met 5 gelijke woningen
  -> tarief volgens 1a.
- complexen van 6 tot en met 10 gelijke woningen
  -> tarief over de bouwsom van 5 woningen
- complexen van 11 tot en met 20 gelijke woningen
  -> tarief over de bouwsom van 6 woningen
- complexen van 21 tot en met 30 gelijke woningen
  -> tarief over de bouwsom van 8 woningen
- complexen van 31 tot en met 40 gelijke woningen
  -> tarief over de bouwsom van 10 woningen
- complexen van 41 tot en met 50 gelijke woningen
  -> tarief over de bouwsom van 12 woningen

  en zo vervolgens,

(Etage- en galerijwoningen e.d. worden als één bouwblok beschouwd. Het tarief wordt dan berekend over de totale bouwsom van het bouwblok.)

2. integrale advisering
welstand + 1 extra discipline -> 1,8 x regulier tarief
welstand + meerdere extra disciplines -> 2,2 x regulier tarief

3. illegale bouwwerken -> 1,5 x regulier tarief

4. reclameobjecten -> € 50

5. geschreven adviezen vooroverleg n.a.v. een commissievergadering of een mandaatbehandeling
(bedrag wordt verrekend bij de definitieve aanvraag) -> € 100

B. Overige adviezen

Uurtarief: afhankelijk van soort advisering

Alle bedragen worden afgerond op hele euro's en zijn excl. BTW

Uitgebreid overzicht categorieën van initiatieven Ruimtelijke Ordening - geldig voor bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen met Goede Ruimtelijke Onderbouwing (GRO)

A. ZEER KLEINE INITIATIEVEN

INITIATIEVEN DIE BEHOREN TOT DEZE CATEGORIE

1. Het realiseren van een jongeren ontmoetingsplek (JOP); binnen het stedelijk of landelijk gebied, met een oppervlakte van maximaal 25 m2, een hoogte van maximaal 4 meter en op een afstand van minimaal 50 meter van de dichtstbijzijnde woning.
2. Het plaatsen van een kraam ten behoeve van de verkoop van lokaal geproduceerde agrarische producten; binnen het stedelijk of landelijk gebied, voor zover de kraam niet doelmatig op een bijbehorend agrarisch bouwvlak kan worden opgericht, de kraam een directe ruimtelijke relatie heeft met de lokaal geproduceerde agrarisch producten, de oppervlakte maximaal 25 m2 bedraagt en de goothoogte maximaal 3 meter en de bouwhoogte maximaal 5 meter bedraagt.
3. Het realiseren van nieuwe weg-, water-, parkeer- en groenvoorzieningen van lokale aard; in stedelijk of landelijk gebied..
4. Het realiseren van een schuilgelegenheid voor het hobbymatig houden van dieren; in het landelijk gebied, voor zover de schuilgelegenheid niet doelmatig kan worden opgericht bij een bijbehorende woning, de oppervlakte van het gebouw niet meer bedraagt dan 0,25% van het bijbehorend perceel, met een minimaal aaneengesloten perceeloppervlak van 2500 m2, waarop de schuilgelegenheid wordt opgericht, een maximaal oppervlak van 25 m2 en met een goothoogte van maximaal 3 meter en een bouwhoogte van maximaal 5 meter.
5. Afwijken van de maximale goot - en bouwhoogte .
6. Afwijken van het maximale bebouwingspercentage van een bestemmingsvlak / perceel / aansluitend terrein.

Overige initiatieven die naar het oordeel van het bevoegd gezag behoren tot deze categorie

B. KLEINE INITIATIEVEN

INITIATIEVEN DIE BEHOREN TOT DEZE CATEGORIE

.

1. Het realiseren van nevenactiviteiten gericht op de recreatieve- en toeristische sector; binnen het stedelijk of landelijk gebied, voor zover de nevenactiviteiten plaatsvinden aansluitend bij het perceel van de bijbehorende woning, het aantal vierkante meter bebouwd oppervlak voldoet aan het geldend bestemmingsplan en het gebruik van de grond maximaal 150 m2 bedraagt.
2. Het wijzigen van de functie van onbebouwde gronden, niet ten behoeve van bouwen; binnen stedelijk gebied, waarbij het geen recreatieve- of toeristische nevenactiviteiten betreft, de oppervlakte maximaal 500 m2 bedraagt, er geen detailhandel plaatsvindt en er geen buitenopslag plaatsvindt van goederen en materieel.
3. Het realiseren van een bedrijfswoning op een grotere afstand dan 5 meter van bedrijfsgebouwen; in het landelijk gebied, tot een afstand van maximaal 10 meter.
4. Het realiseren van bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van een agrarisch bedrijf buiten het bouwvlak of bestemmingsvlak; in het landelijk gebied, voor zover de bouwwerken, geen gebouwen zijnde niet doelmatig op een bijbehorend agrarisch bouwvlak of bestemmingsvlak kunnen worden opgericht, in het geheel binnen een afstand van maximaal 30 meter van het bouwvlak of bestemmingsvlak worden gebouwd, een maximaal oppervlak hebben van 1000 m2 en met een hoogte van maximaal 2,5 meter.
5. Het aanleggen van een mestopslag ten behoeve van een agrarisch bedrijf buiten het bouwvlak of bestemmingsvlak; in het landelijk gebied, voor zover de bouwwerken, geen gebouw zijnde niet doelmatig op een bijbehorend agrarisch bouwvlak of bestemmingvlak kunnen worden opgericht, in het geheel binnen een afstand van maximaal 50 meter van het bouwvlak of bestemmingsvlak worden gebouwd, een maximaal oppervlak hebben van 2000 m2 en met een hoogte van maximaal 2,5 meter.
6. Het realiseren van een minicamping; in het landelijk gebied, indien de minicamping niet doelmatig binnen 70 meter van de bijbehorende woning gerealiseerd kan worden, is het mogelijk deze op een afstand van maximaal 100 meter van de bijbehorende woning te realiseren.

Overige initiatieven die naar het oordeel van het bevoegd gezag behoren tot deze categorie.

C. MIDDELGROTE INITIATIEVEN

INITIATIEVEN DIE BEHOREN TOT DEZE CATEGORIE

1. Uitbreiding en van een (agrarisch) bouwvlak
2. De splitsing van een (bedrijfs)woning / monument
3. De verplaatsing van een woning
4. Het veranderen van een bedrijfswoning naar een ‘plattelandswoning’
5. Het realiseren van horeca-, maatschappelijke- of detailhandelsfuncties in milieucategorie 1 of 2, met een maximale oppervlakte van 1500 m2
6. Zonnepanelen op een perceel met een oppervlakte van meer dan 1500 m2.
7. Overige initiatieven die naar het oordeel van het bevoegd gezag behoren tot deze categorie.

D. GROTE INITIATIEVEN

INITIATIEVEN DIE BEHOREN TOT DEZE CATEGORIE

1. Een nieuw (agrarisch) bouwvlak als gevolg van nieuwvestiging of verplaatsing van een (agrarisch) bedrijf
2. De bouw van 1-3 (bedrijfs)woningen
3. Het realiseren van horeca-, maatschappelijke- of detailhandelsfuncties in milieucategorie 1 en 2 met een oppervlakte groter dan 1500 m2 of milieucategorie 3
4. Overige initiatieven die naar het oordeel van het bevoegd gezag behoren tot deze categorie.

E. ZEER GROTE INITIATIEVEN

INITIATIEVEN DIE BEHOREN TOT DEZE CATEGORIE

1. Initiatieven waarbij gebruik wordt gemaakt van de VAB-regeling
2. De bouw van meer dan 3 woningen
3. Een nieuw landgoed
4. Het realiseren van functies in overige milieucategorieën
5. Initiatieven waarbij sprake is van herontwikkeling
6. Initiatieven die genoemd zijn op de projectenlijst
7. Overige initiatieven die naar het oordeel van het bevoegd gezag behoren tot deze categorie.

Wijzigingen vastgestelde leges 2021 t.o.v. voorgestelde leges 2022

Hoofdstuk	Omschrijving	gem. Buren / leges 2021	Percen-tage (II)	* leges obv maximale bouwkosten in categorie (III)	Omschrijving / toelichting	**gem. Buren / leges 2022 (IV) volledig kosten-dekkend**	Percen-tage (V)	* leges obv maximale bouwkosten in categorie (VI)
1.1.1.1. / 1.1.2.1.	huwelijk / partnerschap (reguliere tijden)	325				**475**		
1.1.1.3. / 1.1.2.3.	huwelijk / partnerschap (buiten reguliere tijden)	590				**600**		
1.1.1.4.	huwelijk / partnerschap (alternatieve locatie)	335				**485**		
1.2.	paspoort / ID-kaart	max. wettelijk				**max. wettelijk**		
1.3.1.	rijbewijs	max. wettelijk				**max. wettelijk**		
1.7.1.	financiele bestuursstukken	53			**	**53**		
1.7.3.	abonnement bestuursstukken	vervallen			**	**vervallen**		
1.12.1.	vergunning tijdelijke verhuur (Leegstandswet)	370			*****	**375**		
1.12.2.	verlenging vergunning tijdelijke verhuur	60				**61**		
1.12.3.	vergunning tijdelijke verhuur (per complex)	370				**375**		
1.17.1.1.	registratie kinderopvang (KDV, BSO, gastouderbure	1.200				**1.120**		
1.17.1.2.	registratie kinderopvang (gastouder)	700				**710**		
1.19.3.	gehandicaptenparkeerkaart	290				**295**		
1.19.4.	gehandicaptenparkeerplaats	485				**492**		
1.20.1.4.	verkoopvergunning vuurwerk	490				**497**		
Titel 2								
2.2.1.	vooroverleg	400				**400**		
2.2.2.	beoordeling principeverzoek	400			zeer klein initiatief	**400**		
					klein initiatief	**800**		
					middelgroot initiatief	**1.000**		
					groot initiatief	**1.200**		
					zeer groot initiatief	**1.400**		
2.2.3.	oriënterend gesprek	gratis				**gratis**		
2.3.1.1.1.	bouwactiviteiten, tot 10.000,-	400	2,40	640	bouwactiviteiten, tot 10.000,-	**400**	2,30	630
2.3.1.1.2.	bouwactiviteiten, 10.000,- tot 25.000,-	500	2,42	1.105	bouwactiviteiten, 10.000,- tot 25.000,-	**500**	2,31	1.078
2.3.1.1.3.	bouwactiviteiten, 25.000,- tot 50.000,-	600	2,44	1.820	bouwactiviteiten, 25.000,- tot 50.000,-	**600**	2,32	1.760
2.3.1.1.4.	bouwactiviteiten, 50.000,- tot 75.000,-	850	2,46	2.710	bouwactiviteiten, 50.000,- tot 75.000,-	**850**	2,33	2.598
2.3.1.1.5.	bouwactiviteiten, 75,000,- tot 100,000,-	1.250	2,48	3.730	bouwactiviteiten, 75.000,- tot 100.000,-	**1.250**	2,34	3.590
2.3.1.1.6.	bouwactiviteiten, 100.000,- tot 250.000,-	2.000	2,50	8.250	bouwactiviteiten, 100.000,- tot 250.000,-	**2.000**	2,35	7.875
2.3.1.1.7.	bouwactiviteiten, 250.000,- tot 500.000,-	3.250	2,52	15.850	bouwactiviteiten, 250.000,- tot 500.000,-	**3.250**	2,36	15.050
2.3.1.1.8.	bouwactiviteiten, 500.000,- tot 750.000,-	4.500	2,54	23.550	bouwactiviteiten, 500.000,- tot 750.000,-	**4.500**	2,37	22.275
2.3.1.1.9.	bouwactiviteiten, 750.000,- tot 1.000.000,-	5.500	2,56	31.100	bouwactiviteiten, 750.000,- tot 1.000.000,-	**5.500**	2,38	29.300
2.3.1.1.10.	bouwactiviteiten, 1.000.000,- tot 5.000.000,-	15.000	2,58	144.000	bouwactiviteiten, 1.000.000,- tot 5.000.000,-	**10.000**	2,39	129.500
2.3.1.1.11.	bouwactiviteiten, meer dan 5.000.000,-	15.000	2,60		bouwactiviteiten, meer dan 5.000.000,-	**12.500**	2,40	
2.3.2.1.	aanlegactiviteiten	450				**450**		
2.3.7.	sloopactiviteit	355				**355**		
2.3.8.	aanleggen of veranderen weg	460				**460**		
2.3.9.	uitrit / inrit	400				**400**		
2.3.10.	kappen	185				**185**		
Titel 3								
3.1.1.	aanvraag vergunning Drank- en Horecawet	560				**560**		
3.1.2.	melding Drank- en Horecawet	355				**355**		
3.1.3.	ontheffing Drank- en Horecawet	175			***	**175**		
3.2.1.1.	evenementen categorie A	235			***	**235**		
3.2.1.2.	evenementen categorie B	585			****	**585**		
3.2.1.3.	evenementen categorie C	2.900			****	**2.900**		
3.6.1	ontheffing winkeltijden	325				**325**		
3.7.1	ontheffing reclameborden	115				**115**		
3.8.1.	ontheffing kamperen	115				**115**		

* genoemde leges in kolom III en VI zijn als volgt berekend: voorbeeld leges voor aanvraag tot € 10.000,-: starttarief 400,- + (2,30% x 10.000,-) = € 630,-

Leges omgevingsvergunning activiteit bouwen 2022:
-Uitgangspunt vormen de kengetallen op basis van het 'Productenboek ODR 2021'
-Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid
-De percentages per categorie zijn dichter naar elkaar toegebracht om onderlinge verschillen te verminderen.
Op deze manier worden kosten directer neergelegd bij de aanvrager van de dienst.

In de categorieën met lagere bouwkosten worden relatief veel omgevingsvergunningen aangevraagd.
De variabele tarieven dalen omdat we in 2022 meer grote aanvragen verwachten. Die zijn in de raming meegenomen.

Vanaf 1 juli 2022 worden de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen ingevoerd.
De gevolgen voor de leges ontvangt u in een gewijzigde tarieventabel in mei 2022.

** bestuursstukken via de website zijn gratis te downloaden. Het afsluiten van een abonnement is niet meer mogelijk

**** in het verleden heeft de gemeenteraad besloten om de leges voor evenementen en markten niet kostendekkend vast te stellen.
Evenementen zijn vanaf 2018 ingedeeld in categorieën. Deze categorieën worden bepaald aan de hand van de Risicoscan Evenementenveiligheid van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

***** deze aanvraag is ingewikkeld en kost meer tijd dan een standaard aanvraag

Ombuigingen in het kader van het Zero Based Budgeting traject.
De tarieven voor het voltrekken van een huwelijk zijn verhoogd naar € 475,-
De tarieven voor kabels en leidingen zijn verhoogd
Het principeverzoek is onderverdeeld in 5 categorieën, naar de zwaarte van de aanvraag

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
	[nummer voorstel]	103770 Z.035984

Onderwerp **Raadsvoorstel - Legesverordening 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van leges gemeente Buren 2022 (Legesverordening gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van college van burgemeesters en wethouders van 16 november 2021;

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h. en 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet en de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet;

Besluit:

vast te stellen de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LEGES GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

a.	'dag'	de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
b.	'week'	een aaneengesloten periode van zeven dagen;
c.	'maand'	het tijdvak dat loopt van n^{e} dag in een kalendermaand tot en met de (n-1)^{e} dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de n^{e} dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de (n-1)^{e} dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
d.	'jaar'	het tijdvak dat loopt van de n^{e} dag in een kalenderjaar tot en met de (n-1)^{e} dag in het volgende kalenderjaar;
e.	'kalenderjaar'	de periode van 1 januari tot en met 31 december;
f.	'liefdadig'	gericht op het geven van steun aan noodlijdende personen;
g.	'niet-commercieel'	de (exploitatie van de) activiteit vindt niet plaats uit winstoogmerk, maar om in het algemeen belang gelegen redenen en de opbrengst komt ten goede aan niet commerciële verenigingen, kerken of stichtingen gevestigd in de gemeente Buren of aan een liefdadig doel.
h.	'Apv'	Algemene plaatselijke verordening Gemeente Buren.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:

a. het genot van door het gemeentebestuur verstrekte diensten;
b. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart of een reisdocument;

een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst, de Nederlandse identiteitskaart of het reisdocument dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend of de handelingen zijn verricht.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor het in behandeling nemen van de volgende aanvragen:

a. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (grondexploitatie) zijn of worden verhaald;

b. diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;

c. verklaringen omtrent inkomen en vermogen;

d. onderdeel 1.20.1.1 Inzamelingsvergunning, indien er sprake is van een niet commerciële activiteit of indien er sprake is van een activiteit, waarvan de opbrengst voor een liefdadig doel is bestemd (voorbeeld: bedrijf organiseert actie voor slachtoffers tsunami).

e. onderdeel 3.2.1 Organiseren evenementen en markten, indien er sprake is van een niet commerciële activiteit of indien er sprake is van een activiteit, waarvan de opbrengst voor een liefdadig doel is bestemd, met uitzondering van de kosten voor de ontheffing op grond van artikel 35 van de Alcoholwet onderdeel 3.1.3.
Indien van toepassing wordt voor deze vergunning/ontheffing dus te allen tijde het genoemde legesbedrag in rekening gebracht;

f. aanvragen tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het realiseren van zonnepanelen op een monument en/of beschermd stadsgezicht.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel;

2. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet bedraagt het tarief de som van de bedragen die op grond van deze verordening verschuldigd zouden zijn voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, vrijstelling of enig ander besluit in het kader van de ontwikkeling en verwezenlijking van het project, voor zover het projectuitvoeringsbesluit strekt ter vervanging van deze besluiten, zoals bedoeld in artikel 2.10, derde lid, van de Crisis- en herstelwet.

3. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

4. De leges worden verhoogd met de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag medegedeelde kosten van zegel, registratie, briefport en andere rechten.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

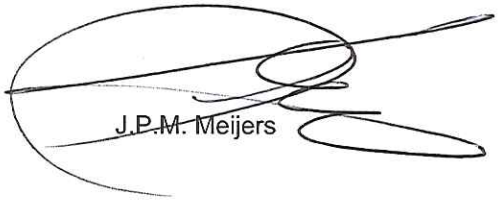
Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Legesverordening gemeente Buren 2022'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier, De voorzitter,





E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9 eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:
   a) mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
   b) schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen dertig dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van de leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst in die tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Machtiging tot overdracht van bevoegdheden

Het college is bevoegd tot het wijzigen van deze verordening, indien de wijzigingen:

a. van zuiver redactionele aard zijn;
b. een gevolg zijn van nieuwe of gewijzigde rijksregelgeving die inwerking treedt binnen drie maanden na de officiële bekendmaking van de inwerkingtreding ervan in het Staatsblad of de Staatscourant en het de volgende hoofdstukken of onderdelen van titel 1 van de tarieventabel betreft:

1. onderdeel 1.9.1 (verklaring omtrent het gedrag) ;
2. hoofdstuk 2 (reisdocumenten);
3. hoofdstuk 3 (rijbewijzen);
4. hoofdstuk 4 (papieren verstrekking uit de basisregistratie personen);
5. hoofdstuk 16 (kansspelen);

een en ander voor zover met deze wijzigingen niet reeds bij het vaststellen of latere wijziging van deze verordening bij raadsbesluit rekening is gehouden.

Artikel 11 Overgangsbepaling

De 'Verordening op de heffing en de invordering van leges Buren 2021' vastgesteld in de vergadering van 15 december 2020 en de 'Wijziging op de Verordening op de heffing en de invordering van leges 2021' vastgesteld in de vergadering van 21 september 2021 worden ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Raadsvergadering

Dossiernummer	1991
Extern Zaak ID	Z.035984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.6.03
Titel	Heffingsverordening - Lijkbezorgingsrechten 2022
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Gent-Steenis, J.A. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.103774 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Lijkbezorgingsrechten 2022
D.103774 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Lijkbezorgingsrechten 2022
Tarieventabel Lijkbezorgingsrechten 2022
D.103774 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Lijkbezorgingsrechten 2022

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

In dit voorstel wordt u gevraagd de lijkbezorgingsrechten 2022 vast te stellen.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening lijkbezorgingsrechten 2022 vast te stellen met bijbehorende tarieventabel. Het tarief voor het jaarlijks onderhoudsrecht bedraagt € 134,62.

Besluit

1. De Verordening lijkbezorgingsrechten 2022 vast te stellen met bijbehorende tarieventabel. Het tarief voor het jaarlijks onderhoudsrecht bedraagt € 134,62.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.103774** **Z.035984**

Voorstel ingebracht door	J.A.van Gent Steenis		
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk		
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte PROG02	Begraafplaatsen	TAAKV75

Onderwerp **Raadsvoorstel – Lijkbezorgingsrechten 2022**

Voorgesteld besluit

1. **De Verordening lijkbezorgingsrechten 2022 vast te stellen met bijbehorende tarieventabel. Het tarief voor het jaarlijks onderhoudsrecht bedraagt €134,62**.

Samenvatting van het voorstel
De gemeente heeft de mogelijkheid om zelf inkomsten te genereren. Dat doet zij onder meer door belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente deze belasting en leges heft en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld. Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en zijn de verordening en tarieventabel aangepast aan actuele wet- en regelgeving.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

In de Perspectiefnota 2022 staan de uitgangspunten voor de belastingheffing in 2022. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de begroting van 2022. De verordeningen en tarieventabellen die nu vastgesteld moeten worden, zijn hierop gebaseerd. Ze zijn daarmee alleen een technische uitwerking van de begroting 2022.
Het is de bevoegdheid van de raad om deze verordeningen vast te stellen.

2. Doel / meetbaar effect

We willen hiermee de inkomsten realiseren zoals die zijn opgenomen in de begroting 2022 en de uitkomsten van het ZBB traject en de begrotingsbehandeling. De ingangsdatum van alle verordeningen is 1 januari 2022.
Voorwaarde voor het hanteren van nieuwe belastingtarieven per 1 januari 2022 is dat de raad vóór deze datum de verordening(en) vaststelt.

3. Argumenten

1.1. *De belastingverordeningen zorgen voor de realisatie van de begrote inkomsten van de gemeente Buren*
De voorgestelde belastingtarieven van 2022 zijn gebaseerd op de nieuwe begroting voor 2022. Hierin zijn de uitgangspunten uit de Perspectiefnota 2022-2025 als leidraad genomen, het inflatiepercentage uit de Meicirculaire verwerkt en nieuwe afdelingstarieven opgenomen.
Het hanteren van de voorgestelde tarieven 2022 is nodig om de geraamde opbrengst in de begroting en de voorgestelde bezuinigingen van het ZBB-traject te kunnen realiseren.

U heeft de uitgangspunten over de belastingtarieven al vastgesteld tijdens de besluitvorming in het kader van het ZBB-traject op 26 oktober en de begroting op 9 november 2021.
Voor het onderdeel lijkbezorgingsrechten is geen nader besluit aan de orde geweest.

Beleidskader
Gemeentewet: artikel 229
Wet op de lijkbezorging
Heffingsverordeningen 2021, 15 december 2020
Perspectiefnota 2022-2025
Paragraaf Lokale heffingen van de Programmabegroting 2022
Besluiten in het kader van het ZBB-traject

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën

De voorliggende besluiten zijn verwerkt in de begroting 2022. De opbrengsten zijn per belastingsoort in de begroting uitgesplitst.

Op 2 november 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders voorstel Z.035984 /D.0101772 aangenomen.

In de bijlage “Overzicht wijzigingen tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021” ziet u de jaarlijkse belastingtarieven naast elkaar. In de bijlage “Overzicht wijzigingen tarieventabel leges 2022 t.o.v. 2021” ziet u de wijzigingen in de hoogte van de leges naast elkaar.

De tarieven voor de **grafrechten** voor 2022 zijn verhoogd met de BBP index van 1,6% uit de Meicirculaire 2021 voor de berekening van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds.

5. Communicatie

De besluiten worden bekendgemaakt op MijnOverheid en de belastingverordeningen worden daar geplaatst.
Een overzicht van de belangrijkste tarieven plaatsen we op onze website www.buren.nl.
De nieuwe verordeningen en tarieventabellen staan daar ook in zijn geheel op.
In de lokale krant Het Kontakt vermelden we dat de gemeenteraad de verordeningen en tarieven heeft vastgesteld.

6. Uitvoering en planning

Effectmeting:
De verschillende belastingsoorten worden in meerdere delen (zogenaamde kohieren) opgelegd. Voor de vakafdelingen is voor alle belastingsoorten te raadplegen welk bedrag er al is opgelegd en wat de geraamde (eind)opbrengst is.
In de Planning & Control cyclus bewaken we de voortgang van de opbrengsten. Als er sprake is van een tekort of overschot, koppelen we dit terug aan de raad bij de tussentijdse rapportages.

Planning:
Vaststellen in de raadsvergadering van 7 december 2021.
Publicatie van besluiten via officiële bekendmakingen en op www.buren.nl
De nieuwe tarieven gelden vanaf 1 januari 2022

Evaluatie:
De tarieven worden ieder jaar opnieuw vastgesteld.

7. Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie.

8. Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit Verordening lijkbezorgingsrechten 2022
2. Tarieventabel lijkbezorgingsrechten 2022
3. Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021

Inlichtingen bij:

Naam	J.A. van Gent Steenis
Domein	Dienstverlening

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
	[nummer voorstel]	**103774** **Z.035984**

Onderwerp **Raadsbesluit - Lijkbezorgingsrechten 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022 (Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a. en b., van de Gemeentewet

Besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LIJKBEZORGINGSRECHTEN GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

Algemeen graf	een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van stoffelijke overschotten;
Algemeen urnengraf	een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen bijzetten van asbussen met of zonder urnen;
Kindergraf	een grafruimte bedoeld voor het begraven of bijzetten van overleden kinderen tot een leeftijd van 12 jaar;
Asbus	een bus ter berging van as van een overledene;
Begraafplaats	de algemene begraafplaatsen, in beheer bij de gemeente Buren;
Graf	een zandgraf of grafkelder;
Grafbedekking	gedenkteken of grafbeplanting op een graf, gedenkplaats of strooiveld;
Grafkelder	een betonnen of gemetselde constructie waarin één of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;
Particuliere gedenkplaats	een plaats waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend om overledenen te gedenken;
Particulier graf	een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot 1. het doen begraven en begraven houden van lijken; 2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen; 3. het doen verstrooien van as
Particulier urnengraf	een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot: 1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen; 2. het doen verstrooien van as

Particuliere urnennis	een nis waarvoor aan een natuurlijk persoon of een rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
Urn	een voorwerp ter berging van één of meerdere asbussen;
Strooiveld	een plaats waarop as wordt verstrooid;

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Artikel 3 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 4 Vrijstellingen

De rechten worden niet geheven voor:

a. het begraven van een stoffelijk overschot van één of meer, als levenloos aangegeven of pasgeboren kinderen, die tegelijk in dezelfde grafruimte worden begraven met de bij of kort na de bevalling overleden moeder;

b. het op rechterlijk gezag opgraven en eventueel daarna verkisten van een stoffelijk overschot van een persoon.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Belastingjaar

1. Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.
2. Met betrekking tot de rechten genoemd in onderdeel 3.3 van de tarieventabel is het belastingtijdvak gelijk aan de periode waarvoor wordt afgekocht.

Artikel 7 Wijze van heffing

1. De onderhoudsrechten, bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel, worden geheven bij wege van aanslag.
2. Andere rechten dan die bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel worden geheven door middel van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang voor de jaarlijks verschuldigde rechten

1. De onderhoudsrechten, als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt zijn de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld voor de overige rechten

Andere rechten dan die bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij de aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moeten de rechten worden betaald binnen dertig dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet of de schriftelijke kennisgeving.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, moeten de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel, bij betaling via niet-automatische incasso worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, moeten de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel, bij betaling via automatische incasso worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de lijkbezorgingsrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Overgangsrecht

De ‘Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2021’, vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022' .

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier,	De voorzitter,
E.E. Weijenberg	J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**103774** **Z.035984**

Bijlage - Tarieventabel lijkbezorgingsrechten 2022

TARIEVENTABEL,

behorende bij de Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022

Indeling tarieventabel

Hoofdstuk 1 Verlenen van rechten
Hoofdstuk 2 Begraven, verstrooien en bijzetten
Hoofdstuk 3 Grafbedekking en onderhoud
Hoofdstuk 4 Inschrijven en overboeken van grafruimten
Hoofdstuk 5 Overige heffingen
Hoofdstuk 6 Kwijtschelding

Hoofdstuk 1 Verlenen van rechten

Onderdeel 1.1 Uitgifte particulier graf

1.1.1 Voor het verlenen van het uitsluitend recht tot begraven gedurende een tijdvak van 30 jaar wordt geheven in een daarvoor aan te wijzen grafruimte:

a. voor een persoon van 12 jaar of ouder	€	646,40
b. voor een kind van 1 jaar of jonger	€	161,60
c. voor een kind ouder dan 1 jaar en jonger dan 12 jaar	€	323,20
d. voor een urnengraf of urnennis	€	323,20

1.1.2 Voor het verlenen van het uitsluitend recht tot begraven gedurende een tijdvak van 20 jaar wordt geheven in een daarvoor aan te wijzen grafruimte:

a. voor een persoon van 12 jaar of ouder	€	430,95
b. voor een kind van 1 jaar of jonger	€	107,70
c. voor een kind ouder dan 1 jaar en jonger dan 12 jaar	€	215,45
d. voor een urnengraf of urnennis	€	215,45

1.1.3 Voor het verlenen van het uitsluitend recht tot begraven gedurende een tijdvak van 10 jaar wordt geheven:

a. voor een urnengraf of urnennis	€	107,70

1.1.4 Voor het reserveren van het uitsluitend recht voor een naastliggend graf gedurende een tijdvak van 1 jaar wordt geheven:

a. voor een particulier graf inclusief onderhoud en administratieve kosten	€	160,95

Het is mogelijk om een naastliggend particulier graf conform 1.1.1.a of 1.1.2.a te huren.

Voor de begripsomschrijving van een “grafruimte” wordt verwezen naar de Verordening Lijkbezorgingsrechten 2022.

Onderdeel 1.2 Uitgifte algemeen graf

1.2.1 Voor het gebruik van een algemeen graf gedurende een tijdvak van 10 jaar wordt geheven:

a. voor een persoon van 12 jaar of ouder	€	314,90
b. voor een kind van 1 jaar of jonger	€	78,95
c. voor een kind ouder dan 1 jaar en jonger dan 12 jaar	€	157,45

Onderdeel 1.3 Verlenging particulier graf

1.3.1 Het tarief bedraagt voor het verlengen van het tijdvak met 10 jaar:

a. als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 a. en 1.1.2 a.	€	215,45
b. als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 b. en 1.1.2 b	€	53,85
c als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 c. en 1.1.2 c	€	107,70
d. als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 d, 1.1.2 d en 1.1.3 a	€	107,70

1.3.2 Het tarief bedraagt voor het verlengen van het tijdvak met 20 jaar:

a. als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 a. en 1.1.2 a	€	430,95
b. als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 b. en 1.1.2 b	€	107,70
c. als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 c. en 1.1.2 c	€	215,45
d. als bedoeld in de onderdelen 1.1.1 d. en 1.1.2 d	€	215,45

1.3.3 Het tarief bedraagt voor het verlengen van het tijdvak met 30 jaar:

a.	als bedoeld in onderdeel 1.1.1 a.	€	646,40
b.	als bedoeld in onderdeel 1.1.1 b.	€	161,60
c.	als bedoeld in onderdeel 1.1.1 c.	€	323,20
d.	als bedoeld in onderdeel 1.1.1 d.	€	323,20

Hoofdstuk 2 Begraven, Verstrooien en Bijzetten

Onderdeel 2.1 Begraven (machinaal gegraven)

2.1.1 Het tarief bedraagt voor het (machinaal) begraven indien dit geschiedt op werkdagen van maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 16.00 uur en op zaterdag tussen 9.00 en 14.00 uur van:

a.	een persoon van 12 jaar of ouder	€	1.009,60
b.	een kind ouder dan 1 jaar en jonger dan 12 jaar	€	505,30
c.	Een kind van 1 jaar of jonger	€	252,10
d.	een persoon in een nieuw te maken keldergraf	€	1.235,95
e.	een persoon in een bestaand keldergraf	€	585,80
f.	een urn in een urnengraf	€	505,30

Onderdeel 2.2 Begraven (handmatig gegraven)

2.2.1 Het tarief bedraagt voor het (handmatig) begraven indien dit geschiedt op werkdagen van maandag t/m vrijdag tussen 9.00 tot 16.00 uur en op zaterdag tussen 9.00 en 14.00 uur van:

a.	een persoon van 12 jaar of ouder	€	1.578,80
b.	een kind ouder dan 1 jaar en jonger dan 12 jaar	€	786,70
c.	een kind van 1 jaar of jonger	€	393,35

Toelichting handmatig begraven:
Het betreft hier een begraving dat op verzoek van belanghebbende op een specifieke plaats moet plaatsvinden en waarbij het graf niet met een machine gegraven kan worden.

Onderdeel 2.3 Verstrooien/bijzetten

2.3.1 Het tarief bedraagt voor:

a.	het bijzetten van een asbus of urn in een urnennis	€	505,30
b.	het verstrooien van as in een graf	€	252,10
c.	het verstrooien op een strooiveld	€	126,60

Onderdeel 2.4 Buitengewone uren

2.4.1 De in onderdeel 2.1 en 2.2 genoemde tarieven worden met 100% verhoogd, indien het begraven of bijzetten moet plaatsvinden op buitengewone uren. Onder buitengewone uren wordt verstaan:

- op maandag t/m vrijdag vóór 09.00 uur of ná 16.00 uur;
- op zaterdagen vóór 09.00 uur of ná 14.00 uur.

Deze bepaling is niet van toepassing indien de begraving of bijzetting op de buitengewone tijden is gelast in het belang van de openbare orde of volksgezondheid.

Hoofdstuk 3 Grafbedekking en onderhoud

Onderdeel 3.1 Plaatsen gedenkteken

3.1.1 Het tarief bedraagt voor het afgeven van een vergunning voor het plaatsen van een gedenkteken zoals bedoeld in Hoofdstuk 7 van de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Buren 2020	€	97,10

Onderdeel 3.2 Onderhoud begraafplaats van graven uitgegeven vóór 01-01-2009

3.2.1 De jaarlijkse bijdrage in het algemeen onderhoud van de begraafplaatsen in de gemeente Buren voor grafruimten die zijn uitgegeven vóór 01-01-2009 bedraagt:

a.	voor een persoon van 12 jaar of ouder	€	134,62
b.	voor een kind ouder dan 1 jaar en jonger dan 12 jaar	€	67,30
c.	voor een kind van 1 jaar of jonger	€	33,65
d.	voor een urnengraf of urnennis	€	67,30
e.	voor een algemeen graf	€	67,30

Toelichting:
Voor graven uitgegeven ná 01-01-2009 is het niet meer mogelijk te kiezen voor jaarlijkse betaling van het onderhoud.

Voor graven uitgegeven vóór 01-01-2009 is het niet meer mogelijk te kiezen voor jaarlijkse betaling van het onderhoud indien de termijn voor het verlenen van het uitsluitend recht tot begraven wordt verlengd.

Onderdeel 3.3 Afkoop onderhoud van graven uitgegeven vóór 01-01-2009

1. Het in onderdeel 3.2 genoemde jaarlijkse recht kan op verzoek van belastingplichtige worden afgekocht. De afkoopsom wordt berekend op 90% van het jaarlijkse recht, vermenigvuldigd met het aantal jaren waarvoor het uitsluitend recht als bedoeld in hoofdstuk 1 geldt
2. Het onderhoud als bedoeld in onderdeel 3.2 geschiedt in geen geval langer dan de tijd dat de grafruimte is uitgegeven.
3. Indien de termijn als aangegeven in het tweede lid eerder eindigt dan de termijn waarvoor het recht is afgekocht, vindt geen teruggaaf plaats.

Onderdeel 3.4 Onderhoud begraafplaats van graven uitgegeven ná 01-01-2009

1. Bij de uitgifte van een graf zoals is genoemd in Hoofdstuk 1 wordt voor de tijd waarvoor het recht van begraven is verleend het onderhoud in rekening gebracht
   (tijdvak x tarief jaarlijks onderhoud (onderdeel 3.2) x 90%.

2. Indien belanghebbende geen financiële mogelijkheden heeft tot betaling van de totale afkoopsom zoals bedoeld in onderdeel 3.4 lid 1 van deze tarieventabel en er sprake is van een particulier graf, zal de gemeente overgaan tot het uitgeven van een algemeen graf voor het tijdvak van 10 jaar, zoals bedoeld in onderdeel 1.2 van deze verordening.

Onderdeel 3.5 Onderhoud naastliggend graf

1. Bij de uitgifte van een graf zoals genoemd in Hoofdstuk 1 wordt voor de tijd waarvoor het recht van begraven is verleend het onderhoud in rekening gebracht. (tijdvak x tarief jaarlijks onderhoud (onderdeel 3.2) x 90%)

Hoofdstuk 4 Inschrijven en overboeken van grafruimten

	Het tarief bedraagt voor het inschrijven of laten overschrijven in een daartoe bestemd register	€	26,85

Hoofdstuk 5 Overige heffingen

Het tarief bedraagt voor:

a.	het ruimen of schudden van een graf op verzoek	€	655,10
b.	het luiden van één van de klokken	€	61,20
c.	het groen maken van het graf	€	71,95
d.	het voorlopen door een medewerker van de gemeente Buren (Avri) bij de begrafenis	€	64,53

Hoofdstuk 6 Kwijtschelding

Bij de invordering van de op basis van deze verordening geheven rechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Indien belanghebbende een verzoek tot kwijtschelding indient en er sprake is van een particulier graf, zal de gemeente in overleg met belanghebbende overgaan tot het uitgeven van een algemeen graf voor het tijdvak van 10 jaar, zoals bedoeld in onderdeel 1.2 van deze verordening.

De tarieventabel 2022 behoort bij het raadsbesluit van 7 december 2021 tot vaststelling van de ‘Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022’.

De griffier van de gemeente Buren, d.d. 7 december 2021

E.E. Weijenberg

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
	[nummer voorstel]	103774 Z.035984

Onderwerp **Raadsbesluit - Lijkbezorgingsrechten 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022 (Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a. en b., van de Gemeentewet

Besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LIJKBEZORGINGSRECHTEN GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

Algemeen graf	een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van stoffelijke overschotten;
Algemeen urnengraf	een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen bijzetten van asbussen met of zonder urnen;
Kindergraf	een grafruimte bedoeld voor het begraven of bijzetten van overleden kinderen tot een leeftijd van 12 jaar;
Asbus	een bus ter berging van as van een overledene;
Begraafplaats	de algemene begraafplaatsen, in beheer bij de gemeente Buren;
Graf	een zandgraf of grafkelder;
Grafbedekking	gedenkteken of grafbeplanting op een graf, gedenkplaats of strooiveld;
Grafkelder	een betonnen of gemetselde constructie waarin één of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;
Particuliere gedenkplaats	een plaats waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend om overledenen te gedenken;
Particulier graf	een graf waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot 1. het doen begraven en begraven houden van lijken; 2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen; 3. het doen verstrooien van as
Particulier urnengraf	een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot: 1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen; 2. het doen verstrooien van as

Particuliere urnennis	een nis waarvoor aan een natuurlijk persoon of een rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
Urn	een voorwerp ter berging van één of meerdere asbussen;
Strooiveld	een plaats waarop as wordt verstrooid;

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Artikel 3 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 4 Vrijstellingen

De rechten worden niet geheven voor:

a. het begraven van een stoffelijk overschot van één of meer, als levenloos aangegeven of pasgeboren kinderen, die tegelijk in dezelfde grafruimte worden begraven met de bij of kort na de bevalling overleden moeder;

b. het op rechterlijk gezag opgraven en eventueel daarna verkisten van een stoffelijk overschot van een persoon.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Belastingjaar

1. Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.
2. Met betrekking tot de rechten genoemd in onderdeel 3.3 van de tarieventabel is het belastingtijdvak gelijk aan de periode waarvoor wordt afgekocht.

Artikel 7 Wijze van heffing

1. De onderhoudsrechten, bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel, worden geheven bij wege van aanslag.
2. Andere rechten dan die bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel worden geheven door middel van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 8 **Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang voor de jaarlijks verschuldigde rechten**

1. De onderhoudsrechten, als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt zijn de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 **Ontstaan van de belastingschuld voor de overige rechten**

Andere rechten dan die bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij de aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

Artikel 10 **Termijnen van betaling**

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moeten de rechten worden betaald binnen dertig dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet of de schriftelijke kennisgeving.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, moeten de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel, bij betaling via niet-automatische incasso worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, moeten de rechten als bedoeld in onderdeel 3.2 van de tarieventabel, bij betaling via automatische incasso worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 **Kwijtschelding**

Bij de invordering van de lijkbezorgingsrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 **Overgangsrecht**

De 'Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2021', vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening lijkbezorgingsrechten gemeente Buren 2022' .

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1986
Extern Zaak ID	Z.035984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.6.04
Titel	Heffingsverordening - Onroerende-zaakbelastingen 2022
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Gent-Steenis, J.A. van
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.102151 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Onroerende-zaakbelastingen 2022
D.102151 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Onroerende-zaakbelastingen 2022
Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021
D.102151 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Onroerende-zaakbelastingen 2022

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Voorgesteld besluit

1. De Verordening onroerende-zaakbelastingen 2022 vast te stellen met de volgende tarieven:
OZB eigenaar woning 1,00 %
OZB eigenaar niet-woning 1,00 %
OZB gebruik niet-woning 1,00 %

Besluit

1. De Verordening onroerende-zaakbelastingen 2022 vast te stellen met de volgende tarieven:
OZB eigenaar woning 1,00 %

OZB eigenaar niet-woning 1,00 %

OZB gebruik niet-woning 1,00 %

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.102151** **Z.035984**

Voorstel ingebracht door	J.A.van Gent Steenis		
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk		
Begrotingsprogramma en taakveld	Programma 6 Bedrijfsvoering	OZB Woningen	TAAKV061
	Programma 6 Bedrijfsvoering	OZB Niet-woningen	TAAKV062

Onderwerp **Raadsvoorstel – Onroerende-zaakbelastingen 2022**

Voorgesteld besluit:
1. De Verordening onroerende-zaakbelastingen 2022 vast te stellen met de volgende tarieven
OZB eigenaar woning 1,00%
OZB eigenaar niet-woning 1,00%
OZB gebruik niet-woning 1,00%

Samenvatting van het voorstel
De gemeente heeft de mogelijkheid om zelf inkomsten te genereren. Dat doet zij onder meer door belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente deze belasting en leges heft en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding
In de Perspectiefnota 2022 staan de uitgangspunten voor de belastingheffing in 2022. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de begroting van 2022. De verordeningen en tarieventabellen die nu vastgesteld moeten worden, zijn hierop gebaseerd. Ze zijn daarmee alleen een technische uitwerking van de begroting 2022.
Het is de bevoegdheid van de raad om deze verordeningen vast te stellen.

Daarnaast hebben we de afspraken uit het coalitie akkoord verwerkt in de heffingsverordeningen van 2022. Voor de onroerende-zaakbelastingen zijn deze afspraken in de voorgaande jaren verwerkt door een stijging van 15% respectievelijk 5% te realiseren voor de jaren 2020 en 2021.

2. Doel / meetbaar effect
We willen hiermee de inkomsten realiseren zoals die zijn opgenomen in de begroting 2022 en de uitkomsten van het ZBB traject en de begrotingsbehandeling. De ingangsdatum van de verordening OZB is 1 januari 2022.
Voorwaarde voor het hanteren van nieuwe belastingtarieven per 1 januari 2022 is dat de raad vóór deze datum de verordening(en) vaststelt.

3. Argumenten
1.1. *De belastingverordeningen zorgen voor de realisatie van de begrote inkomsten van de gemeente Buren*
De voorgestelde belastingtarieven van 2022 zijn gebaseerd op de nieuwe begroting voor 2022. Hierin zijn de uitgangspunten uit de Perspectiefnota 2022-2025 als leidraad genomen en het inflatiepercentage uit de Meicirculaire verwerkt.

U heeft de uitgangspunten over de belastingtarieven vastgesteld tijdens de besluitvorming in het kader van het ZBB-traject op 26 oktober en de begroting op 9 november 2021.

1.2. We stellen de OZB-tarieven fictief hoog vast en bieden deze in januari 2022 definitief aan
De herwaardering is nog niet afgerond. Op dit moment is ongeveer 70% van de objecten gewaardeerd. Gelet op de grote stijgingspercentages in de verkoopcijfers van woningen ten opzichte van vorig jaar, kan een foutieve inschatting van de gemiddelde stijging eenvoudig leiden tot een te laag of te hoog OZB-tarief. Dit risico verkleinen we door de tarieven in januari 2022 definitief te laten vaststellen door uw raad. Op dat moment kan een meer betrouwbaar tarief voorgelegd worden.

Door de tarieven nu op een fictief hoog percentage vast te stellen, mag de raad in een later stadium met terugwerkende kracht een lager tarief vaststellen. Deze werkwijze is alleen toegestaan wanneer dit in het voordeel van de belastingplichtige is.

Beleidskader
Gemeentewet: artikelen 220 t/m 220h
Heffingsverordeningen 2021, 15 december 2020
Perspectiefnota 2022-2025
Paragraaf Lokale heffingen van de Programmabegroting 2022
Besluiten in het kader van het ZBB-traject

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën
Het voorliggende besluit is verwerkt in de begroting 2022.
Op 16 november 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders voorstel Z.035984 /D.0101772 aangenomen.

Onroerende-zaakbelastingen:
1. De opbrengst

De werkelijke waarde van het onroerend goed binnen onze gemeente is in 2020 hoger uitgevallen. Dit is mede het gevolg van een licht hogere areaaluitbreiding. Dit heeft al geleid tot een extra opbrengst van € 95.000 die ook doorwerkt naar de jaren 2021-2025.

De OZB-tarieven zijn vastgesteld op basis van de geraamde opbrengst in de begroting 2022. In de opbrengst is rekening gehouden met het inflatiepercentage voor belastingen en tarieven, gebaseerd op de BBP index van 1,6% uit de meicirculaire 2021 voor de berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

2. Het tarief

Bij de berekening van het tarief houden we daarnaast rekening met de volgende uitgangspunten:
- De stijging van de totale WOZ-waarde in deze gemeente;
- Een percentage van 1% voor oninbare bedragen;
- De kosten voor bezwaar en beroep;

U ontvangt in januari een wijzigingsvoorstel voor de tarieven OZB.

In de bijlage “Overzicht wijzigingen tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021” ziet u de jaarlijkse OZB-tarieven naast elkaar.

5. Communicatie
De besluiten worden bekendgemaakt op MijnOverheid en de belastingverordeningen worden daar geplaatst.
Een overzicht van de belangrijkste tarieven plaatsen we op onze website www.buren.nl.
De nieuwe verordeningen en tarieventabellen staan daar ook in zijn geheel op.
In de lokale krant Het Kontakt vermelden we dat de gemeenteraad de verordeningen en tarieven heeft vastgesteld.

6. Uitvoering en planning

Effectmeting:
De verschillende belastingsoorten worden in meerdere delen (zogenaamde kohieren) opgelegd. Voor de vakafdelingen is voor alle belastingsoorten te raadplegen welk bedrag er al is opgelegd en wat de geraamde (eind)opbrengst is.
In de Planning & Control cyclus bewaken we de voortgang van de opbrengsten. Als er sprake is van een tekort of overschot, koppelen we dit terug aan de raad bij de tussentijdse rapportages.

Planning:
Vaststellen verordening OZB 2022 in de raadsvergadering van 7 december 2021.
Publicatie van besluiten via officiële bekendmakingen en op www.buren.nl
De nieuwe tarieven gelden vanaf 1 januari 2022. In de raadsvergadering van januari 2022 bieden we u de lagere definitieve OZB-tarieven aan.

Evaluatie:
De tarieven worden ieder jaar opnieuw vastgesteld.

7. Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie.

8. Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid.

Bijlagen:

1. Besluit tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2022
2. Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021

Inlichtingen bij:

Naam	J.A. van Gent Steenis
Domein	Dienstverlening

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**102151** **Z.035984**

Onderwerp **Raadsbesluit – Verordening Onroerende-zaakbelastingen 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2022 (Verordening onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

besluit :

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN ONROERENDE-ZAAKBELASTINGEN GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam ‘onroerende-zaakbelastingen’ worden voor binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
   a. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
   b. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.

2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
   a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;
   b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.

3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 2 Voorwerp van belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.
2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
3. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar, bedoeld in artikel 1.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken, wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij het bepalen van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
   a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
   b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voorzover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
   c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
   e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
   f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
   g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;

j. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen – niet zijnde gebouwen – welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienst van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;
k. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
l. begraafplaatsen, urnentuinen en -muren, met uitzondering van de opstallen en de grond die dienstbaar is aan deze opstallen.

2. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 5 Belastingtarieven

Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:

a.	de gebruikersbelasting	1,00 %
b.	de eigenarenbelasting	
1.	voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen	1,00 %
2.	voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen	1,00 %

Artikel 6 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via niet-automatische incasso, een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via automatische incasso, een aanslag worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Overgangsrecht

De 'Verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen 2021' vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, en de 'Verordening tot wijziging van de verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen 2021' laatstelijk gewijzigd bij raadsbesluit van 26 januari 2021, worden ingetrokken met ingang van de in artikel 9, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijven van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 9 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 10 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2022'.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier,	De voorzitter,
E.E. Weijenberg	J.P.M. Meijers

Overzicht wijziging tarieven (veelvoorkomende) belastingen en heffingen 2022 t.o.v. 2021.

Omschrijving	Vastgesteld tarief 2018	Vastgesteld tarief 2019	Vastgesteld tarief 2020	Vastgesteld tarief 2021	Voorgesteld tarief 2022
Onroerende zaakbelastingen (OZB)	0,1313%	0,1280%	0,1401 %	0,1461%	nnb
Eigenaarsgedeelte woningen:	0,2385%	0,2333%	0,2691 %	0,2912%	nnb
Eigenaarsgedeelte niet-woningen:	0,1832%	0,1755%	0,2041 %	0,2081%	nnb
Gebruikersgedeelte niet-woningen:					
Hondenbelasting					
Per hond:	€ 64,65	€ 64,65	€ 64,65	€ 57,75	€ 52,00
Kenneltarief:	€ 353,95	€ 353,95	€ 353,95	€ 289,00	€ 260,00
Rioolheffing					
Per eenheid woning:	€ 217,00	€ 225,00	€ 230,00	€ 235,00	€ 240,00
Per eenheid niet-woning:	€ 434,00	€ 450,00	€ 460,00	€ 470,00	€ 480,00
Per eenheid perceel met alleen afvoer hemelwater					€ 60,00
Precariobelasting kabels en leidingen	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	Wettelijk vervallen
Per strekkende meter					
Grafrechten					
Jaarlijks onderhoudsrecht	€ 125,50				
Persoon > vanaf 12 jaar		€ 128,51	€ 130,30	€ 132,50	€ 134,62
Kindergraf >1 jaar < 12 jaar		€ 64,26	€ 65,15	€ 66,25	€ 67,30
Kindergraf met t/m 1 jaar		€ 32,15	€ 32,60	€ 33,10	€ 33,65
Urn		€ 64,26	€ 65,15	€ 66,25	€ 67,30
Toeristenbelasting					
Per persoon, per overnachting	€ 1,23	€ 1,24	€ 1,25	€ 1,26	€ 1,27

Toelichting tarieven 2022:

OZB	de tarieven voor 2022 zijn voorlopig. Het voorgestelde tarief is fictief en hoog omdat de totale WOZ-waarde van alle objecten in de gemeente nog niet bekend is. We stellen dit hoge tarief voor zodat de heffing van de OZB zeker is gesteld. Een tarief mag altijd met terugwerkende kracht lager worden vastgesteld omdat dit gunstig is voor de belastingplichtige. U ontvangt in januari 2022 een aanpassing van dit tarief, gebaseerd op de, totale WOZ-waarde ten opzichte van de begrote opbrengst 2022.
Hondenbelasting	de tarieven voor 2022 worden niet verhoogd, gelet op het besluit in het coalitie akkoord van 2019 en bevestigd in het ZBB traject.
Rioolheffing	de tarieven voor 2022 zijn conform het eerder vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Nieuw is het tarief voor garageboxen/bergingen/schuren/opslagruimten in verband met de zorgplicht voor de afvoer van hemelwater.
Grafrechten	het tarief voor 2022 is aangepast op basis van inflatiecorrectie vanuit de Meicirculaire 2021.
Toeristenbelasting	Het tarief is gebaseerd op een trendmatige verhoging van € 0,01 per jaar. De raad heeft dit tarief al vastgesteld in december 2020.

	Het is gebruikelijk om in de raad van het lopende jaar ook het tarief vast te stellen voor het jaar na het begrotingsjaar, in dit geval 2022. Op deze manier kunnen recreatie ondernemers tijdig folders laten drukken. Het college wenst echter het forfait in de toeristenbelasting nader te onderzoeken. De uitkomsten van dit onderzoek hebben mogelijk invloed op het tarief toeristenbelasting voor 2023. Daarom stellen we de raad nu nog geen nieuw tarief voor in belastingjaar 2023.
Precariobelasting	De mogelijkheid om precariobelasting te heffen op kabels en leidingen vervalt per 1 januari 2022. Dit is een wettelijke maatregel.

Er bestaat een verschil tussen belastingen en rechten/heffingen/leges. Bij een belasting mag de gemeente het tarief en de opbrengst zelf bepalen. De Onroerende zaakbelasting (OZB) is in Buren de belangrijkste lokale belasting. Daarnaast heft Buren toeristenbelasting en hondenbelasting.

Bij de zogenaamde rechten/heffingen/leges is de gemeente niet helemaal vrij in het bepalen van het tarief. Het tarief van een recht mag maximaal kostendekkend zijn. Tegenover de betaling van rechten staan rechtstreekse diensten. Er mag dus niet bewust winst op worden gemaakt. De kostendekking wordt beoordeeld op basis van de begrote inkomsten en uitgaven. Wij kennen rioolheffing, lijkbezorgingsrechten en leges voor bijvoorbeeld huwelijken, paspoorten, rijbewijzen en vergunningen. De afvalstoffenheffing loopt via de AVRI.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	[nummer voorstel]	102151 Z.035984

Onderwerp **Raadsbesluit – Verordening Onroerende-zaakbelastingen 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2022 (Verordening onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

besluit :

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN ONROERENDE-ZAAKBELASTINGEN GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'onroerende-zaakbelastingen' worden voor binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
   a. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
   b. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.

2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
   a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;
   b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.

3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 2 Voorwerp van belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.
2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
3. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar, bedoeld in artikel 1.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken, wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij het bepalen van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
   a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
   b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voorzover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
   c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
   d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
   e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
   f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
   g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
   i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;

j. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen – niet zijnde gebouwen – welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienst van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's, hekken en palen;

k. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;

l. begraafplaatsen, urnentuinen en -muren, met uitzondering van de opstallen en de grond die dienstbaar is aan deze opstallen.

2. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 5 Belastingtarieven

Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:

a. de gebruikersbelasting 1,00 %

b. de eigenarenbelasting

1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 1,00 %
2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 1,00 %

Artikel 6 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via niet-automatische incasso, een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via automatische incasso, een aanslag worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Overgangsrecht

De 'Verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen 2021' vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, en de 'Verordening tot wijziging van de verordening op de heffing en de invordering van onroerende-zaakbelastingen 2021' laatstelijk gewijzigd bij raadsbesluit van 26 januari 2021, worden ingetrokken met ingang van de in artikel 9, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijven van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 9 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 10 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening onroerende-zaakbelastingen gemeente Buren 2022'.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1992
Extern Zaak ID	Z.035984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.6.05
Titel	Heffingsverordening - Precariobelasting 2016
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Gent-Steenis, J.A. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.103775 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Intrekking precarioverordening
D.103775 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Intrekking precarioverordening
D.103775 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Precariobelasting 2016

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

Voor de vergoeding voor het gebruik van openbare grond (precariobelasting) op kabels en leidingen geldt dat deze mogelijkheid per 2022 vervalt. In dit voorstel wordt deze vorm van belasting heffen ingetrokken.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening precariobelasting 2016 op kabels en leidingen in te trekken omdat deze heffingsmogelijkheid wettelijk vervalt.

Besluit

1. De Verordening precariobelasting 2016 op kabels en leidingen in te trekken omdat deze heffingsmogelijkheid wettelijk vervalt.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.103775** **Z.035984**

Voorstel ingebracht door	J.A.van Gent Steenis		
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk		
Begrotingsprogramma en taakveld	Programma 6 Bedrijfsvoering	Belastingen overig	TAAKV064

Onderwerp **Raadsvoorstel Heffingsverordeningen 2022 – Intrekking Verordening Precariobelasting 2016**

Voorgesteld besluit
1. De Verordening precariobelasting 2016 op kabels en leidingen in te trekken omdat deze heffingsmogelijkheid wettelijk vervalt.

Samenvatting van het voorstel
De gemeente heeft de mogelijkheid om zelf inkomsten te genereren. Dat doet zij onder meer door belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente deze belasting en leges heft en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld.
Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en zijn de verordeningen en tarieventabel aangepast aan actuele wet- en regelgeving.
Voor precariobelasting op kabels en leidingen geldt dat deze mogelijkheid per 2022 vervalt. We trekken de verordening officieel in.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding
In de Perspectiefnota 2022 staan de uitgangspunten voor de belastingheffing in 2022. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de begroting van 2022. De verordeningen en tarieventabellen die nu vastgesteld moeten worden, zijn hierop gebaseerd. Ze zijn daarmee alleen een technische uitwerking van de begroting 2022.
Het is de bevoegdheid van de raad om deze verordeningen vast te stellen of in te trekken.

2. Doel / meetbaar effect
In 2022 vervalt de mogelijkheid voor gemeenten om precariobelasting te heffen op kabels en leidingen. Dit is opgenomen in de Gemeentewet sinds 2017. De huidige verordening uit 2016 trekken we in.

3. Argumenten
1.1.*Met de officiële intrekking bestendigen we het landelijk beleid.*
Het is vanaf 2022 niet meer mogelijk om precariobelasting te heffen op kabels en leidingen. Met dit voorstel zorgen we voor een officiële intrekking van de bestaande verordening uit 2016.

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën
Sinds 2017 is bekend dat de inkomsten uit precariobelasting per 2022 vervallen.
De intrekking van deze verordening heeft voor de programmabegroting 2022 geen structureel effect.

5. Communicatie

De besluiten worden bekendgemaakt op MijnOverheid en de belastingverordeningen worden daar geplaatst.
Een overzicht van de belangrijkste tarieven plaatsen we op onze website www.buren.nl.
De nieuwe verordeningen en tarieventabellen staan daar ook in zijn geheel op.
In de lokale krant Het Kontakt vermelden we dat de gemeenteraad de verordeningen en tarieven heeft vastgesteld.

6. Uitvoering en planning

Planning:
Intrekken verordening in de raadsvergadering van 7 december 2021.
Publicatie van de intrekking via officiële bekendmakingen en op www.buren.nl

7. Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie

8. Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid

Bijlagen:

1. Raadsbesluit Intrekking verordening Precariobelasting op kabels en leidingen 2016
2. Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021

Inlichtingen bij:

Naam	J.A. van Gent Steenis
Domein	Dienstverlening

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**103775** **Z.035984**

Onderwerp **Raadsbesluit – Intrekking Verordening precariobelasting 2016**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot intrekking van de Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting ter zake van buizen, kabels, draden of leidingen gemeente Buren 2016

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 228 van de Gemeentewet;

Besluit :

In te trekken de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN INVORDERING VAN PRECARIOBELASTING ter zake van BUIZEN, KABELS, DRADEN OF LEIDINGEN GEMEENTE BUREN 2016

Artikel 1 Intrekking verordening

1. De ‘Verordening precariobelasting kabels en leidingen 2016’, vastgesteld op 9 november 2015 in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in het tweede lid genoemde datum van einde heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. De einddatum van deze heffing is 31 december 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	[nummer voorstel]	103775 Z.035984

Onderwerp **Raadsbesluit – Intrekking Verordening precariobelasting 2016**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot intrekking van de Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting ter zake van buizen, kabels, draden of leidingen gemeente Buren 2016

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 228 van de Gemeentewet;

Besluit :

In te trekken de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN INVORDERING VAN PRECARIOBELASTING ter zake van BUIZEN, KABELS, DRADEN OF LEIDINGEN GEMEENTE BUREN 2016

Artikel 1 **Intrekking verordening**

1. De 'Verordening precariobelasting kabels en leidingen 2016', vastgesteld op 9 november 2015 in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in het tweede lid genoemde datum van einde heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. De einddatum van deze heffing is 31 december 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren d.d. 7 december 2021.

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1989
Extern Zaak ID	Z.035984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.6.06
Titel	Heffingsverordening - Rioolheffing 2022
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Gent-Steenis, J.A. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.103769 Raadsvoorstel Heffingsverordeningen - Rioolheffing 2022
D.103769 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Rioolheffing 2022
D.103769 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Rioolheffing 2022

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

U heeft besloten om het tarief rioolheffing voor de
inwoners niet te verhogen.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening rioolheffing 2022 vast te stellen met de volgende tarieven:
- voor een woning € 240,00
- voor een niet-woning € 480,00
- voor percelen die alleen hemelwater lozen € 60,00

Besluit

1. De Verordening rioolheffing 2022 vast te stellen met de volgende tarieven:
- voor een woning € 240,00
- voor een niet-woning € 480,00
- voor percelen die alleen hemelwater lozen € 60,00

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming (bij hamerslag).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.103769** **Z.035984**

Voorstel ingebracht door	J.A. van Gent Steenis		
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk		
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte PROG02	Riolering	TAAKV72

Onderwerp **Raadsvoorstel – Verordening rioolheffing 2022**

Voorgesteld besluit:
1. De Verordening rioolheffing 2022 vast te stellen met de volgende tarieven:
-voor een woning € 240,00
-voor een niet-woning € 480,00
-voor percelen die alleen hemelwater lozen € 60,00

Samenvatting van het voorstel
De gemeente heeft de mogelijkheid om zelf inkomsten te genereren. Dat doet zij onder meer door belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente deze belasting en leges heft en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld. Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en is de verordening aangepast aan actuele wet- en regelgeving.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

In de Perspectiefnota 2022 staan de uitgangspunten voor de belastingheffing in 2022. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de begroting van 2022. De verordeningen en tarieventabellen die nu vastgesteld moeten worden, zijn hierop gebaseerd. Ze zijn daarmee alleen een technische uitwerking van de begroting 2022.
Het is de bevoegdheid van de raad om deze verordeningen vast te stellen.

Daarnaast hebben we de afspraken uit het coalitie akkoord verwerkt in de heffingsverordeningen van 2022.

In 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar de kostendekkendheid van de rioolheffing.
De volgende aanbevelingen zijn gedaan:
De kosten van baggeren en de kosten van de belastingapplicatie- en medewerker kunnen naar rato aan de rioolheffing worden toegerekend. Tevens is gebleken dat de gemeente Buren objecten zoals garageboxen en opslagruimten ook in de heffing moet betrekken omdat de gemeente een zorgplicht heeft voor hemelwater.

In het kader van het ZBB-traject heeft uw raad echter besloten om het tarief rioolheffing voor de inwoners niet te verhogen. Dat betekent dat de voorgestelde tarieven uit het GRP leidend blijven. Eigenaren van een woning betalen in 2022 € 240,00 en eigenaren van een niet-woning (bedrijf/kantoor/school) € 480,00.

De gemeente heeft, naast de zorgplicht voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater, ook een zorgplicht voor de afvoer van hemelwater en grondwater. Daarom worden objecten als schuurtjes, garageboxen en bergingen vanaf 2022 ook in de heffing betrokken.

Deze objecten beschikken niet over een directe of indirecte aansluiting op de gemeentelijke riolering. Zij lozen echter wel hemelwater direct of indirect naar de gemeentelijke riolering.

De gemeente betrekt deze categorie objecten vanaf 2022 in de heffing omdat ze anders het risico loopt de rechter de verordening rioolheffing onverbindend verklaart. Een categorie objecten buiten de heffing laten wordt gezien als een bewust begunstigend beleid en dat is niet toegestaan.

Het tarief voor de objecten die alleen hemelwater lozen is gebaseerd op de gebruiksoppervlakte van het object in relatie tot de gebruiksoppervlakte van woningen. Het tarief is daarom gebaseerd op een vierde deel (1/4) van het tarief voor woningen.
Voor garageboxen/bergingen kleiner dan 15 m2 nemen we een efficiencyvrijstelling op.

2. Doel / meetbaar effect

We willen hiermee de inkomsten realiseren zoals die zijn opgenomen in de begroting 2022 en de uitkomsten van het ZBB traject en de begrotingsbehandeling. De ingangsdatum van alle verordeningen is 1 januari 2022.
Voorwaarde voor het hanteren van nieuwe belastingtarieven per 1 januari 2022 is dat de raad vóór deze datum de verordening(en) vaststelt.

3. Argumenten

1.1. *De belastingverordeningen zorgen voor de realisatie van de begrote inkomsten van de gemeente Buren*

De voorgestelde belastingtarieven van 2022 zijn gebaseerd op de nieuwe begroting voor 2022. Hierin zijn de uitgangspunten uit de Perspectiefnota 2022-2025 als leidraad genomen.
Het hanteren van de voorgestelde tarieven 2022 is nodig om de geraamde opbrengst in de begroting en de voorgestelde bezuinigingen van het ZBB-traject te kunnen realiseren.

4. Kanttekeningen

1.1. *De kosten van baggeren blijven buiten de heffing*

Uit de rapportage kostendekkendheid rioolheffing is gebleken dat de gemeente hogere kosten voor het baggeren toe mag rekenen aan de rioolheffing. Daarnaast mag ze de kosten voor de belastingapplicatie en de belastingheffing ook aan de rioolheffing toerekenen.
Uw raad heeft besloten dat de toerekening van extra kosten zoals het baggeren niet mogen leiden tot een hoger belastingtarief voor de inwoners. De overbesteding (het niet kostendekkende deel) wordt onttrokken uit de egalisatievoorziening “VZ Gemeentelijk Riolering Plan”. Deze voorziening is onder andere opgevoerd om de onder- of overbesteding in een jaar op te vangen. Op deze wijze blijft het tarief Rioolheffing stabiel door de jaren heen.

Beleidskader
Gemeentewet: 228a
Heffingsverordeningen 2021, 15 december 2020
Perspectiefnota 2022-2025
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)
Paragraaf Lokale heffingen van de Programmabegroting 2022
Besluiten in het kader van het ZBB-traject

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

De voorliggende besluiten zijn verwerkt in de begroting 2022. De opbrengsten zijn per belastingsoort in de begroting uitgesplitst.

Op 16 november 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders voorstel Z.035984 /D.0101772 aangenomen.

In de bijlage “Overzicht wijzigingen tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021” ziet u de jaarlijkse belastingtarieven naast elkaar.

1.De opbrengst
De tarieven rioolheffing zijn gebaseerd op het eerder vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Daarnaast kijken we naar het aantal objecten dat in de heffing kan worden betrokken. De tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn.

Deze heffing is in 2021 nader onderzocht op kostendekkendheid en efficiency.
Uit het onderzoek is gebleken dat de huidige manier van heffen, een vast bedrag van de eigenaar van een perceel, efficiënt en kostenbesparend is.
Gelet op het feit dat de gemeente ook een zorgplicht heeft voor de afvoer van hemelwater en grondwater moeten ook objecten in de heffing worden betrokken die niet zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering maar door hun dak wel water afvoeren naar diezelfde gemeentelijke riolering. Dit betreft bijvoorbeeld garageboxen, bergingen, schuren en kerktorens. Deze objecten had de gemeente niet eerder in de heffing betrokken.

Hiermee liepen we het risico dat onze verordening onverbindend zou worden verklaard omdat het bewust buiten de heffing laten van een bepaalde categorie objecten als begunstigend beleid kan worden beschouwd. Daarom worden deze objecten vanaf 2022 alsnog in de heffing betrokken.
We hanteren het tarief van € 60,00. Dit tarief is gebaseerd op de – gemiddelde - gebruiksoppervlakte van dergelijke objecten, namelijk een vierde, in relatie tot de gebruiksoppervlakte van een woning.

Uit het onderzoek kwam verder naar voren dat kosten van baggeren en kosten van de belastingapplicatie en -uitvoering toegerekend mogen worden aan de rioolheffing. Uw raad heeft echter besloten dat de tarieven voor de inwoners niet mogen stijgen.

2. Het tarief:
In de voorliggende verordening worden de volgende tarieven voorgesteld:

-Het tarief voor objecten die in hoofdzaak tot woning dienen	€ 240,00
-Het tarief voor objecten die niet in hoofdzaak tot woning dienen	€ 480,00
-Objecten die alleen hemelwater lozen	€ 60,00

We nemen een efficiency vrijstelling op voor ongebouwde percelen en voor objecten die in het kader van de Wet WOZ zijn vrijgesteld zoals gemalen en zuiveringsobjecten.
Daarnaast nemen we een efficiency vrijstelling op voor objecten als hoogspanningsmasten, transformatorhuisjes en garageboxen kleiner dan 15m2

6. Communicatie
De besluiten worden bekendgemaakt op MijnOverheid en de belastingverordeningen worden daar geplaatst.
Een overzicht van de belangrijkste tarieven plaatsen we op onze website www.buren.nl.
De nieuwe verordeningen en tarieventabellen staan daar ook in zijn geheel op.
In de lokale krant Het Kontakt vermelden we dat de gemeenteraad de verordeningen en tarieven heeft vastgesteld.

7. Uitvoering en planning
Effectmeting:
De verschillende belastingsoorten worden in meerdere delen (zogenaamde kohieren) opgelegd.
Voor de vakafdelingen is voor alle belastingsoorten te raadplegen welk bedrag er al is opgelegd en wat de geraamde (eind)opbrengst is.
In de Planning & Control cyclus bewaken we de voortgang van de opbrengsten. Als er sprake is van een tekort of overschot, koppelen we dit terug aan de raad bij de tussentijdse rapportages.

Planning:
Vaststellen in de raadsvergadering van 7 december 2021.
Publicatie van besluiten via officiële bekendmakingen en op www.buren.nl
De nieuwe tarieven gelden vanaf 1 januari 2022

Evaluatie:
De tarieven worden ieder jaar opnieuw vastgesteld.

8. Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie

9. Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid.

Bijlagen:

- Raadsbesluit Verordening rioolheffing 2022
- Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021

Inlichtingen bij:

Naam	J.A. van Gent Steenis
Domein	Dienstverlening

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**103769** **Z.035984**

Onderwerp **Raadsbesluit – Verordening rioolheffing 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing gemeente Buren 2022 (Verordening rioolheffing gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 228a van de Gemeentewet;

Besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN RIOOLHEFFING GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:
a. gemeentelijke riolering: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente;
b. water: huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater, grondwater of oppervlaktewater;

Artikel 2 Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:
a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een perceel.
2. Als het perceel een onroerende zaak is, wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 4 Voorwerp van belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
   a. de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken;
   b. de roerende zaak, die duurzaam aan een plaats gebonden is;
   c. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
   d. een samenstel van twee of meer in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde persoon in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
   e. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 5 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven van een perceel dat uitsluitend bestaat uit:
a. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
b. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
c. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
d. ongebouwde percelen met soort objectcode WOZ vanaf 4000;
e. een garagebox, berging of schuur met een bruto oppervlakte kleiner dan 15 m2
f. transformatorstations (WOZ 3621), hoogspanningsmasten (WOZ 3622), windmolens (WOZ 3624)

Artikel 6 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar een vast bedrag per perceel.

Artikel 7 Belastingtarieven

1. Voor de toepassing van dit artikel dient een perceel in hoofdzaak tot woning:
   a. Bij een onroerende zaak: indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van de onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.
   b. Bij een roerende zaak: indien de waarde in het economisch verkeer zou worden vastgesteld die waarde in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van de roerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

2. Het tarief bedraagt voor een perceel:
   a. dat in hoofdzaak dient tot woning en dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering € 240,00 (woningtarief)
   b. dat niet in hoofdzaak dient tot woning en dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering € 480,00 (niet-woningtarief)
   c. waarbij geen sprake is van afvoer van afvalwater, maar dat uitsluitend direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, ten behoeve van de afvoer van hemelwater € 60,00
3. Bij een perceel dat niet in hoofdzaak dient tot woning wordt het woningtarief gehanteerd, indien belanghebbende kan aantonen dat het niet-woning gedeelte niet direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, en dat belanghebbende voor dit gedeelte zelf investeringen t.b.v. het milieu heeft gedaan.
4. Bij een perceel dat in hoofdzaak is bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, wordt het woningtarief gehanteerd.
5. Bij een perceel dat in hoofdzaak is bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard en dat dient als kerktoren, wordt het tarief gehanteerd als in lid 2, onderdeel c;
6. Aan de gebruiker van het perceel wordt een vergoeding voor levering van energie (door derden, niet zijnde het energieleverend bedrijf) aan een voorziening voor afvalwaterzorgplicht gegeven en bedraagt:
   a. voor een (druk)rioolgemaal per perceel per jaar € 20,00
   b. voor een minizuivering (IBA) per perceel per jaar € 125,00

Artikel 8 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 9 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 10 Ontstaan van de belastingschuld

De belasting is verschuldigd bij de aanvang van het belastingjaar.

Artikel 11 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via niet-automatische incasso, een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via automatische incasso, een aanslag worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 12 Kwijtschelding

Bij de invordering van de rioolheffing wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 13 Overgangsrecht

De ‘Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2021’ vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 14, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 14 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening rioolheffing gemeente Buren 2022'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	[nummer voorstel]	103769 Z.035984

Onderwerp **Raadsbesluit – Verordening rioolheffing 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing gemeente Buren 2022 (Verordening rioolheffing gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 228a van de Gemeentewet;

Besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN RIOOLHEFFING GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. gemeentelijke riolering: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente;

b. water: huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, hemelwater, grondwater of oppervlaktewater;

Artikel 2 Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en

b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een perceel.
2. Als het perceel een onroerende zaak is, wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 4 Voorwerp van belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
   a. de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken;
   b. de roerende zaak, die duurzaam aan een plaats gebonden is;
   c. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
   d. een samenstel van twee of meer in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde persoon in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
   e. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 5 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven van een perceel dat uitsluitend bestaat uit:
a. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
b. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
c. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
d. ongebouwde percelen met soort objectcode WOZ vanaf 4000;
e. een garagebox, berging of schuur met een bruto oppervlakte kleiner dan 15 m2
f. transformatorstations (WOZ 3621), hoogspanningsmasten (WOZ 3622), windmolens (WOZ 3624)

Artikel 6 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar een vast bedrag per perceel.

Artikel 7 Belastingtarieven

1. Voor de toepassing van dit artikel dient een perceel in hoofdzaak tot woning:
   a. Bij een onroerende zaak: indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van de onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.
   b. Bij een roerende zaak: indien de waarde in het economisch verkeer zou worden vastgesteld die waarde in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van de roerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

2. Het tarief bedraagt voor een perceel:
   a. dat in hoofdzaak dient tot woning en dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering € 240,00 (woningtarief)
   b. dat niet in hoofdzaak dient tot woning en dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering € 480,00 (niet-woningtarief)
   c. waarbij geen sprake is van afvoer van afvalwater, maar dat uitsluitend direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, ten behoeve van de afvoer van hemelwater € 60,00
3. Bij een perceel dat niet in hoofdzaak dient tot woning wordt het woningtarief gehanteerd, indien belanghebbende kan aantonen dat het niet-woning gedeelte niet direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, en dat belanghebbende voor dit gedeelte zelf investeringen t.b.v. het milieu heeft gedaan.
4. Bij een perceel dat in hoofdzaak is bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, wordt het woningtarief gehanteerd.
5. Bij een perceel dat in hoofdzaak is bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard en dat dient als kerktoren, wordt het tarief gehanteerd als in lid 2, onderdeel c;
6. Aan de gebruiker van het perceel wordt een vergoeding voor levering van energie (door derden, niet zijnde het energieleverend bedrijf) aan een voorziening voor afvalwaterzorgplicht gegeven en bedraagt:
   a. voor een (druk)rioolgemaal per perceel per jaar € 20,00
   b. voor een minizuivering (IBA) per perceel per jaar € 125,00

Artikel 8 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 9 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 10 Ontstaan van de belastingschuld

De belasting is verschuldigd bij de aanvang van het belastingjaar.

Artikel 11 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via niet-automatische incasso, een aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet, bij betaling via automatische incasso, een aanslag worden betaald in tien gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 12 Kwijtschelding

Bij de invordering van de rioolheffing wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 13 Overgangsrecht

De 'Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2021' vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 14, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 14 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening rioolheffing gemeente Buren 2022'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren d.d. 7 december 2021.

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1988
Extern Zaak ID	Z.035984
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.6.07
Titel	Heffingsverordening - Verblijfsbelasting 2022
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Gent-Steenis, J.A. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
D.103767 Raadsvoorstel Heffingsverordening - Verblijfsbelasting 2022
D.103767 Raadsbesluit Heffingsverordeningen - Verblijfsbelasting 2022
D.103767 Getekend - Raadsbesluit Heffingsverordening - Verblijfsbelasting 2022

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Toelichting

Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en zijn de verordeningen en tarieventabel
aangepast aan actuele wet- en regelgeving. De naam 'Toeristenbelasting' is vervangen door 'Verblijfsbelasting'. Hierbij wordt u gevraagd het nieuwe tarief voor 2022 vast te stellen. Het nieuwe tarief voor het jaar 2023 wordt nog niet aan u voorgesteld in verband met een nader onderzoek naar het forfait voor vaste standplaatsen het komende jaar.

Voorgesteld besluit

1. De Verordening verblijfsbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 1,27 per persoon per overnachting.

Besluit

1. De Verordening verblijfsbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 1,27 per persoon per overnachting.

Toelichting

Het besluit is unaniem zonder stemming. De heer Warmer (PvdA) geeft een stemverklaring.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.103767** **Z.035984**

Voorstel ingebracht door	J.A.van Gent Steenis		
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk		
Begrotingsprogramma en taakveld	Programma 6 Bedrijfsvoering	Belastingen overig	TAAKV064

Onderwerp **Raadsvoorstel - Verblijfsbelasting 2022**

Voorgesteld besluit:
1. De Verordening verblijfsbelasting 2022 vast te stellen met het tarief van € 1,27 per persoon per overnachting

Samenvatting van het voorstel
De gemeente heeft de mogelijkheid om zelf inkomsten te genereren. Dat doet zij onder meer door belasting en leges te heffen. Hoe de gemeente deze belasting en leges heft en met welke tarieven, staat in een verordening. Jaarlijks worden deze verordeningen met tarieven opnieuw vastgesteld.
Voor het jaar 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd en zijn de verordeningen en tarieventabel aangepast aan actuele wet- en regelgeving.
De naam 'Toeristenbelasting' is vervangen door 'Verblijfsbelasting'.
Het nieuwe tarief voor het jaar 2023 wordt nog niet aan u voorgesteld in verband met een nader onderzoek naar het forfait voor vaste standplaatsen het komende jaar.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

In de Perspectiefnota 2022 staan de uitgangspunten voor de belastingheffing in 2022. Deze uitgangspunten zijn verwerkt in de begroting van 2022. De verordeningen en tarieventabellen die nu vastgesteld moeten worden, zijn hierop gebaseerd. Ze zijn daarmee alleen een technische uitwerking van de begroting 2022.
Het is de bevoegdheid van de raad om deze verordeningen vast te stellen.

In 2021 heeft een controle toeristenbelasting op arbeidsmigranten plaatsgevonden, zoals afgesproken in het coalitie akkoord onder afspraak 4.11. De resultaten worden op dit moment verwerkt in de belastingadministratie. De nieuwe verblijfsbieders die arbeidsmigranten huisvesten, ontvangen een aangiftebiljet voor het jaar 2021.
De begeleidende brief wordt opgesteld in samenwerking met het team communicatie. Over de resultaten wordt u geïnformeerd in de voorjaarsrapportage van 2022. De eventuele meeropbrengst van 2021 heeft ook gevolgen voor belastingjaar 2022.

Het college stelt u voor om de naam 'Toeristenbelasting' te wijzigen in 'Verblijfsbelasting'.
Juridisch is dit mogelijk als in de aanhef van het besluit wordt verwezen naar artikel 224 in de Gemeentewet. Ook moet de naam 'Toeristenbelasting' terugkomen bij de omschrijving van het belastbaar feit.
De naam 'Verblijfsbelasting' sluit beter aan bij de heffing zoals wij die voorstaan. Dit omdat de belasting niet enkel geldt voor toeristen maar ook voor andere personen die korter dan 3 maanden in de gemeente Buren verblijven, zoals bijvoorbeeld arbeidsmigranten.

Het is gebruikelijk om in de huidige raad ook het tarief vast te stellen voor het jaar erna, voor 2023. Het college wenst echter het forfait van de verblijfsbelasting nader te onderzoeken. Dit kan gevolgen hebben voor de hoogte van het tarief. Daarom stellen we u geen tarief voor 2023 voor.

2. Doel / meetbaar effect

We willen hiermee de inkomsten realiseren zoals die zijn opgenomen in de begroting 2022 en de uitkomsten van het ZBB traject en de begrotingsbehandeling.
De ingangsdatum van alle verordeningen is 1 januari 2022.
Voorwaarde voor het hanteren van nieuwe belastingtarieven per 1 januari 2022 is dat de raad vóór deze datum de verordening vaststelt.

3. Argumenten

1.1. *De belastingverordeningen zorgen voor de realisatie van de begrote inkomsten van de gemeente Buren*

De voorgestelde belastingtarieven van 2022 zijn gebaseerd op de nieuwe begroting voor 2022. Hierin zijn de uitgangspunten uit de Perspectiefnota 2022-2025 als leidraad genomen, het inflatiepercentage uit de Meicirculaire verwerkt en nieuwe afdelingstarieven opgenomen.
Het hanteren van de voorgestelde tarieven 2022 is nodig om de geraamde opbrengst in de begroting en de voorgestelde bezuinigingen van het ZBB-traject te kunnen realiseren.

Beleidskader
Gemeentewet: artikel 224
Heffingsverordeningen 2021, vastgesteld op15 december 2020
Perspectiefnota 2022-2025
Paragraaf Lokale heffingen van de Programmabegroting 2022
Besluiten in het kader van het ZBB-traject

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën

Het voorliggende besluit is verwerkt in de begroting 2022. De opbrengsten zijn per belastingsoort in de begroting uitgesplitst.

Op 16 november 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders voorstel Z.035984 /D.0101772 aangenomen.

In de bijlage “Overzicht wijzigingen tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021” ziet u de stijging van het tarief ten opzichte van vorig jaar.

1. De opbrengst

Bij de raming van de opbrengst hebben we rekening gehouden met de opbrengst uit het voorgaande jaar. Daarnaast begroten we een bedrag van € 20.000,- voor het verblijf van arbeidsmigranten in deze gemeente.

2. Het tarief

Het tarief voor de **verblijfsbelasting (toeristenbelasting)** is vanaf 2017 aangepast op basis van een trendmatige verhoging van € 0,01 per jaar.
Voor belastingjaar 2022 bedraagt het tarief vastgesteld op € 1,27 per persoon per overnachting. Uw raad heeft dit tarief al vastgesteld in december 2020.

Het was gebruikelijk om in 2021 alvast het tarief voor 2023 vast te stellen zodat de ondernemer hierop kon anticiperen. Het college wil echter in 2022 een nader onderzoek uitvoeren naar het forfait voor toeristische standplaatsen. Het huidige forfait is verouderd en dateert van 1999, het jaar van de herindeling.
Het onderzoek zal zich richten zich op het werkelijk aantal overnachtingen op campings met vaste standplaatsen voor 3, 6 of 9 maanden. De samenstelling van het forfait kan gevolgen hebben voor de hoogte van het belastingtarief. Daarom ontvangt u geen nieuw voorstel voor 2023.

Afspraak 4.11 uit het coalitie akkoord heeft ertoe geleid dat ook de heffing van toeristenbelasting op arbeidsmigranten is onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zijn in oktober en november verwerkt. De nieuwe verblijfsbieders ontvangen in december het aangiftebiljet 2021. Vooraf ontvangen zij een brief met de bevindingen uit de controle en de aankondiging dat zij voor 2021 aangifte moeten doen.

5. Communicatie

De besluiten worden bekendgemaakt op MijnOverheid en de belastingverordeningen worden daar geplaatst.
Een overzicht van de belangrijkste tarieven plaatsen we op onze website www.buren.nl.
De nieuwe verordeningen en tarieventabellen staan daar ook in zijn geheel op.
In de lokale krant Het Kontakt vermelden we dat de gemeenteraad de verordeningen en tarieven heeft vastgesteld.

De communicatie rond de invoering van de verblijfsbelasting voor arbeidsmigranten wordt verzorgd in samenspraak met het team Communicatie. Nieuwe verblijfsbieders ontvangen bericht over de uitkomsten van het onderzoek en de gevolgen voor hen.

6. Uitvoering en planning

Effectmeting:
De verschillende belastingsoorten worden in meerdere delen (zogenaamde kohieren) opgelegd.
Voor de vakafdelingen is voor alle belastingsoorten te raadplegen welk bedrag er al is opgelegd en wat de geraamde (eind)opbrengst is.
In de Planning & Control cyclus bewaken we de voortgang van de opbrengsten. Als er sprake is van een tekort of overschot, koppelen we dit terug aan de raad bij de tussentijdse rapportages.

Planning:
Vaststellen in de raadsvergadering van 7 december 2021.
Publicatie van besluiten via officiële bekendmakingen en op www.buren.nl
De nieuwe tarieven gelden vanaf 1 januari 2022

Evaluatie:
De tarieven worden ieder jaar opnieuw vastgesteld.

7. Participatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie.

8. Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen relatie met duurzaamheid.

Bijlagen:

- Raadsbesluit Verordening verblijfsbelasting 2022
- Overzicht wijziging tarieven belastingen en heffingen 2022 ten opzichte van 2021

Inlichtingen bij:

Naam	J.A. van Gent Steenis
Domein	Dienstverlening

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**103767** **Z.035984**

Onderwerp **Raadsbesluit Verordening Verblijfsbelasting 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van verblijfsbelasting gemeente Buren 2022 (Verordening verblijfsbelasting gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

B E S L U I T :

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN INVORDERING VAN VERBLIJFSBELASTING GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam ‘verblijfsbelasting’ wordt een toeristenbelasting geheven als bedoeld in artikel 224 van de Gemeentewet voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 1.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 1.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is degene belastingplichtig die verblijf houdt als bedoeld in artikel 1.

Artikel 3 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. van degene die verblijft in een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Wet Toelating Zorginstellingen;
2. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt als bedoeld in artikel 1 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Artikel 5 Forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

a. kampeermiddel: tent, tentwagen, kampeerauto, caravan dan wel enig ander onderkomen of ander voertuig of gewezen voertuig of een gedeelte daarvan, voor zover geen bouwwerk zijnde waarvoor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1,eerste lid, onderdeel a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist; een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

b. kampeerterrein: terrein of plaats, geheel of gedeeltelijk ingericht, en volgens die inrichting bestemd, om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen hoofdzakelijk ten behoeve van recreatief nachtverblijf.

c. vaste standplaats: een terrein of terreingedeelte dat deel uitmaakt van een kampeerterrein en dat ter beschikking wordt gesteld voor de plaatsing van eenzelfde kampeermiddel gedurende een seizoen of een jaar.

d. volgtijdige standplaats: een terrein of terreingedeelte dat deel uitmaakt van een kampeerterrein en dat ter beschikking wordt gesteld voor de volgtijdige plaatsing van verschillende kampeermiddelen.

e. woning: een huis, een naar aard en inrichting vergelijkbaar ander onderkomen of een deel van een huis of een vergelijkbaar onderkomen.

f. particulier: een natuurlijk persoon die buiten de uitoefening van een bedrijf of beroep gelegenheid biedt tot verblijf.

g. particulier verhuurde woning: een woning die door een particulier ter beschikking wordt gesteld voor het houden van verblijf met overnachting tegen een vergoeding in welke vorm dan ook.

2. Voor particulier verhuurde woningen en voor kampeermiddelen op vaste of volgtijdige standplaatsen kan het aantal overnachtingen als bedoeld in artikel 4 op een bij de aangifte gedaan verzoek van de belastingplichtige forfaitair worden vastgesteld. Bij de forfaitaire vaststelling wordt het aantal overnachtingen gesteld op het aantal overnachtende personen vermenigvuldigd met het aantal nachten, overeenkomstig het bepaalde in het derde tot en met vijfde lid.

3. Het aantal personen dat heeft overnacht, wordt met betrekking tot:
   a. kampeermiddelen op vaste standplaatsen bepaald op:
   twee personen indien het aantal slaapplaatsen drie of minder bedraagt;
   drie personen indien het aantal slaapplaatsen meer dan drie bedraagt;
   b. kampeermiddelen op niet-vaste standplaatsen bepaald op het werkelijk aantal personen dat overnacht.

4. Het aantal malen dat door de in het derde lid bedoelde personen is overnacht, wordt:
   a. ingeval verblijf wordt gehouden in kampeermiddelen op vaste standplaatsen welke geschikt zijn voor gebruik of slechts gebruikt mogen worden gedurende een periode van:

ten hoogste 3 maanden bepaald op het	werkelijk aantal overnachtingen
meer dan 3 doch ten hoogste 6 maanden bepaald op	35 overnachtingen
meer dan 6 doch ten hoogste 9 maanden bepaald op	40 overnachtingen
meer dan 9 doch ten hoogste 12 maanden bepaald op	45 overnachtingen

   b. ingeval verblijf wordt gehouden in kampeermiddelen op niet vaste standplaatsen bepaald op het werkelijk aantal overnachtingen

5. Het aantal kampeermiddelen als bedoeld in het eerste lid, onder d, wordt vastgesteld op het gemiddelde van ten hoogste een zestal tellingen gedurende het belastingjaar, waarbij iedere telling valt binnen een afzonderlijke periode van twee maanden.
6. De forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf vindt geen toepassing wanneer de verblijfhouder gedurende het verblijf beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden verricht voor of in opdracht van anderen. In die gevallen wordt de heffingsmaatstaf gesteld op het werkelijk aantal overnachtingen.

Artikel 6 Opteren voor niet-forfaitaire heffingsmaatstaf

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de heffingsmaatstaf vastgesteld op het werkelijke aantal overnachtingen, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op grond van artikel 5 berekende aantal.

Artikel 7 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting	€	1,27

Artikel 8 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 9 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 10 Aanslaggrens

Een belastingaanslag wordt niet opgelegd als het aantal overnachtingen, waartoe gelegenheid wordt of is gegeven, tijdens het belastingjaar minder dan tien (10) zal of heeft bedragen.

Artikel 11 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moet de voorlopige aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. De definitieve aanslagen moeten worden betaald in één termijn welke vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 12 Aanmeldingsplicht

De belastingplichtige in artikel 2, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot overnachten verschaft, dit schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaar, bedoeld in artikel 231 tweede lid, onderdelen b en d, van de Gemeentewet.

Artikel 13 Nachtregister

De belastingplichtige bedoeld in artikel 2, eerste lid, is gehouden de verblijfhouder te registreren in een daarvoor bestemd nachtregister.

Artikel 14 Kwijtschelding

Bij de invordering van de op basis van deze verordening geheven belasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 15 Overgangsrecht

De 'Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2021' vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 16, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 16 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening verblijfsbelasting gemeente Buren 2022'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren
d.d. 7 december 2021.

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	[nummer voorstel]	103767 Z.035984

Onderwerp **Raadsbesluit Verordening Verblijfsbelasting 2022**

Besluit van de raad van de gemeente Buren tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van verblijfsbelasting gemeente Buren 2022 (Verordening verblijfsbelasting gemeente Buren 2022)

De raad van de gemeente Buren;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 november 2021;

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

B E S L U I T :

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN INVORDERING VAN VERBLIJFSBELASTING GEMEENTE BUREN 2022

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam 'verblijfsbelasting' wordt een toeristenbelasting geheven als bedoeld in artikel 224 van de Gemeentewet voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 2 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 1.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 1.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is degene belastingplichtig die verblijf houdt als bedoeld in artikel 1.

Artikel 3 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. van degene die verblijft in een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Wet Toelating Zorginstellingen;
2. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt als bedoeld in artikel 1 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Artikel 4 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Artikel 5 Forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

a. kampeermiddel: tent, tentwagen, kampeerauto, caravan dan wel enig ander onderkomen of ander voertuig of gewezen voertuig of een gedeelte daarvan, voor zover geen bouwwerk zijnde waarvoor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit als bedoeld in artikel 2.1,eerste lid, onderdeel a, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist; een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

b. kampeerterrein: terrein of plaats, geheel of gedeeltelijk ingericht, en volgens die inrichting bestemd, om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen hoofdzakelijk ten behoeve van recreatief nachtverblijf.

c. vaste standplaats: een terrein of terreingedeelte dat deel uitmaakt van een kampeerterrein en dat ter beschikking wordt gesteld voor de plaatsing van eenzelfde kampeermiddel gedurende een seizoen of een jaar.

d. volgtijdige standplaats: een terrein of terreingedeelte dat deel uitmaakt van een kampeerterrein en dat ter beschikking wordt gesteld voor de volgtijdige plaatsing van verschillende kampeermiddelen.

e. woning: een huis, een naar aard en inrichting vergelijkbaar ander onderkomen of een deel van een huis of een vergelijkbaar onderkomen.

f. particulier: een natuurlijk persoon die buiten de uitoefening van een bedrijf of beroep gelegenheid biedt tot verblijf.

g. particulier verhuurde woning: een woning die door een particulier ter beschikking wordt gesteld voor het houden van verblijf met overnachting tegen een vergoeding in welke vorm dan ook.

2. Voor particulier verhuurde woningen en voor kampeermiddelen op vaste of volgtijdige standplaatsen kan het aantal overnachtingen als bedoeld in artikel 4 op een bij de aangifte gedaan verzoek van de belastingplichtige forfaitair worden vastgesteld. Bij de forfaitaire vaststelling wordt het aantal overnachtingen gesteld op het aantal overnachtende personen vermenigvuldigd met het aantal nachten, overeenkomstig het bepaalde in het derde tot en met vijfde lid.

3. Het aantal personen dat heeft overnacht, wordt met betrekking tot:
   a. kampeermiddelen op vaste standplaatsen bepaald op:
      twee personen indien het aantal slaapplaatsen drie of minder bedraagt;
      drie personen indien het aantal slaapplaatsen meer dan drie bedraagt;
   b. kampeermiddelen op niet-vaste standplaatsen bepaald op het werkelijk aantal personen dat overnacht.

4. Het aantal malen dat door de in het derde lid bedoelde personen is overnacht, wordt:
   a. ingeval verblijf wordt gehouden in kampeermiddelen op vaste standplaatsen welke geschikt zijn voor gebruik of slechts gebruikt mogen worden gedurende een periode van:

ten hoogste 3 maanden bepaald op het	werkelijk aantal overnachtingen
meer dan 3 doch ten hoogste 6 maanden bepaald op	35 overnachtingen
meer dan 6 doch ten hoogste 9 maanden bepaald op	40 overnachtingen
meer dan 9 doch ten hoogste 12 maanden bepaald op	45 overnachtingen

   b. ingeval verblijf wordt gehouden in kampeermiddelen op niet vaste standplaatsen bepaald op het werkelijk aantal overnachtingen

5. Het aantal kampeermiddelen als bedoeld in het eerste lid, onder d, wordt vastgesteld op het gemiddelde van ten hoogste een zestal tellingen gedurende het belastingjaar, waarbij iedere telling valt binnen een afzonderlijke periode van twee maanden.

6. De forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf vindt geen toepassing wanneer de verblijfhouder gedurende het verblijf beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden verricht voor of in opdracht van anderen. In die gevallen wordt de heffingsmaatstaf gesteld op het werkelijk aantal overnachtingen.

Artikel 6 Opteren voor niet-forfaitaire heffingsmaatstaf

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 wordt op een door de belastingplichtige bij de aangifte gedane aanvraag de heffingsmaatstaf vastgesteld op het werkelijke aantal overnachtingen, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op grond van artikel 5 berekende aantal.

Artikel 7 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting	€	1,27

Artikel 8 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 9 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 10 Aanslaggrens

Een belastingaanslag wordt niet opgelegd als het aantal overnachtingen, waartoe gelegenheid wordt of is gegeven, tijdens het belastingjaar minder dan tien (10) zal of heeft bedragen.

Artikel 11 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moet de voorlopige aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. De definitieve aanslagen moeten worden betaald in één termijn welke vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 12 Aanmeldingsplicht

De belastingplichtige in artikel 2, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot overnachten verschaft, dit schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaar, bedoeld in artikel 231 tweede lid, onderdelen b en d, van de Gemeentewet.

Artikel 13 Nachtregister

De belastingplichtige bedoeld in artikel 2, eerste lid, is gehouden de verblijfhouder te registreren in een daarvoor bestemd nachtregister.

Artikel 14 Kwijtschelding

Bij de invordering van de op basis van deze verordening geheven belasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 15 Overgangsrecht

De 'Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2021' vastgesteld op 15 december 2020 in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Buren, wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 16, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing. Zij blijft van toepassing op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 16 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2022.

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening verblijfsbelasting gemeente Buren 2022'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Buren d.d. 7 december 2021.

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	2017
Extern Zaak ID	Z.022692
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	5.7
Titel	Vervolgtraject Toekomst oriëntatie fase 3
Organisatieonderdeel	Team Staf
Eigenaar	Wijk, H. van
Portefeuillehouder	J.P.M. Meijers

Bijlagen
D.098584 Raadsvoorstel Toekomst oriëntatie fase 3
D.098584 Raadsbesluit fase 3 Toekomst oriëntatie
Bijlage 2 Rapport Berenschot fase 2
Bijlage 3 Ingekomen brief TO fase 3
Bijlage 4 RI brief toekomst oriëntatie fase 2 en ZBB

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	30 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het vervolgtraject Toekomstoriëntatie 3.0, (ingekomen stuk D.105121)
2. De Stuurgroep de opdracht te geven een ontwerp-overdrachtsdocument op te stellen met input uit de bijeenkomsten van de raad, het college en de ambtelijke organisatie afzonderlijk en gezamenlijk (trialoog).
3. En de Stuurgroep de opdracht te geven tot coördinatie van deze trajecten.

Besluit

1. In te stemmen met het vervolgtraject Toekomstoriëntatie 3.0, (ingekomen stuk D.105121)

2. De Stuurgroep de opdracht te geven een ontwerp-overdrachtsdocument op te stellen met input uit de bijeenkomsten van de raad, het college en de ambtelijke organisatie afzonderlijk en gezamenlijk (trialoog).
3. En de Stuurgroep de opdracht te geven tot coördinatie van deze trajecten.

Toelichting

Het besluit is genomen met 2 stemmen tegen (PvdD) en 19 stemmen voor (overige fracties). De heer Warmer (PvdA), Mevr. van Zijl (D66), de heer de Jonge (PvdD), de heer Zaaijer (PCG) geven een stemverklaring.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.098584** **Z.022692**

Voorstel ingebracht door	H. van Wijk
Portefeuillehouder	J.P.M. Meijers
Begrotingsprogramma en taakveld	01 Bestuur

Onderwerp **Toekomst oriëntatie, fase 3**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het vervolgtraject Toekomstoriëntatie 3.0, (ingekomen stuk D.105121)
2. De Stuurgroep de opdracht te geven een ontwerp-overdrachtsdocument op te stellen met input uit de bijeenkomsten van de raad, het college en de ambtelijke organisatie afzonderlijk en gezamenlijk (trialoog).
3. En de Stuurgroep de opdracht te geven tot coördinatie van deze trajecten.

Samenvatting van het voorstel
Buren wil als zelfstandige gemeente met een robuuste en wendbare organisatie de toekomst tegemoet treden. Daarvoor is inzicht nodig in wat voor type gemeente de gemeente Buren wil zijn en de huidige kracht van de organisatie en het bestuur van de gemeente Buren. Bureau Berenschot is daarom in opdracht van de gemeente Buren aan de slag gegaan met het project toekomstoriëntatie. De toekomstoriëntatie is onderdeel van de strategische opgave ‘Samen sterk in de regio’. De toekomstoriëntatie bestaat uit drie fasen: Verkenning toekomst gemeente Buren: wat voor een gemeente wil Buren zijn? En de formulering van een handelingsperspectief: wat is op het gebied van bestuur en organisatie nodig om de gewenste toekomstrichting in te gaan? Tot slot; hoe vertalen we dit naar een ontwerp-overdrachtsdocument?

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Op 18 december 2020 (D.072021) informeerden we u over de start van het traject van de toekomstoriëntatie. Bureau Berenschot is hiermee aan de slag gegaan. We startten met dit traject om inzicht te krijgen in wat voor type gemeente Buren wil zijn, en vervolgens de kracht van de organisatie en bestuur in beeld te brengen. Steeds met de aandacht voor het samenspel met de omgeving; zowel in de regio als met de kernen. De toekomstoriëntatie is onderdeel van de strategische opgave ‘Samen sterk in de regio’. De toekomstoriëntatie bestaat uit drie fasen:

1. Verkenning toekomst gemeente Buren. Er is opgehaald en belicht ‘wat voor gemeente Buren wil zijn’ en waaraan zij moet voldoen, ook in het samenspel met stakeholders in de regio en kernen. Deze fase is afgerond met bijgevoegde eindrapportage. U hebt hierover op 6 juli 2021 een positief besluit genomen.
2. Het handelingsperspectief. In de rapportage wordt een overzicht gegeven van de huidige situatie. Wat zijn sterkten en zwakten van het bestuur en de organisatie van Buren? Vervolgens wordt hierover inzicht gegeven via een compacte SWOT-analyse. In hoofdstuk 3 “uitzicht” beschrijft Berenschot wat er nodig is richting de toekomst om het toekomstprofiel te realiseren. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de benodigde inhoudelijke vertaalslag (van abstract naar concreet) en de benodigde slag in bestuurs- en organisatiekracht

3. Vertaling naar de invulling van opdrachtgever- en opdrachtnemerschap, houding en cultuur. Dit vertalen we naar een ontwerp- overdrachtsdocument. Het toekomstprofiel is een stip op de horizon en daarmee nog abstract. Daarom beleggen we een bijeenkomst met raad, college en MT van de ambtelijke organisatie gezamenlijk. Hier kan gesproken worden over onderlinge samenwerking, wederzijdse verwachtingen (wat heeft u van elkaar nodig?), en de strategische doelen. Deze trialoog kan uiteraard plaatsvinden na de bijeenkomsten van raad, college en MT zelf.

4. Doel / meetbaar effect

Buren wil als zelfstandige gemeente met een robuuste en wendbare organisatie de toekomst tegemoet treden. Daarvoor is inzicht nodig in wat voor type gemeente de gemeente Buren wil zijn (fase 1), de huidige kracht van de organisatie en het bestuur van de gemeente Buren (fase 2) en het opstellen van een ontwerp-overdrachtsdocument (fase 3).

5. Argumenten

1.1 Een gedegen advies in de overdracht biedt de nieuwe raad de mogelijkheid een vliegende start te maken

Met het vaststellen van het profiel van de Toekomstoriëntatie 1.0 is een belangrijke stap gezet voor de gemeente en haar inwoners en ondernemers. De stip op de horizon geeft de gemeente richting. Dat geldt ook voor de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur. Om dichter bij de spreekwoordelijke stip te komen, zal een koers moeten worden bepaald. Daar is enige haast bij omdat we de vastgestelde toekomstoriëntatie als een overdrachtsdocument voor de nieuwe bestuursperiode willen aanbieden. Dat maakt het mogelijk dat in de nieuwe bestuursperiode snel werk gemaakt kan worden van een continuering van de Toekomstoriëntatie — waarbij de nieuwe raad zijn eigen politieke verantwoordelijkheid neemt.

1.2 We kiezen voor deze aanpak omdat dit traject de mogelijkheid biedt dat ieder deel van de gemeentelijke organisatie zich kan focussen op een eigen traject en de eigen rol, zonder de samenhang te verliezen.

In Toekomstoriëntatie 2.0 #hoedan heeft u kunnen lezen dat het voor een succesvol traject nodig is dat de bestuursorganen en de ambtelijke organisatie goed met elkaar samenwerken — ieder in de eigen rol. Dit leidt er toe dat er drie trajecten in elkaar gevlochten zullen lopen.

1. Een traject met de raad over het versterken van het politiek opdrachtgeverschap (18 januari en 1 of 2 februari 2022)
2. Een programma voor het college over het opdrachtnemerschap richting de raad en het opdrachtgeverschap richting de organisatie (medio december 2021)
3. De uitwerking en beleidsvoorbereiding met de ambtelijke organisatie (medio december 2022)

Daarnaast beleggen we een bijeenkomst met raad, college en MT van de ambtelijke organisatie gezamenlijk. Hier kan gesproken worden over onderlinge samenwerking, wederzijdse verwachtingen (wat heeft u van elkaar nodig?), en de strategische doelen. Deze trialoog kan uiteraard plaatsvinden na de bijeenkomsten van raad, college en MT zelf.

3.1 In de stuurgroep worden de drie betrokken gremia binnen de TO vertegenwoordigd en komen alle drie de trajecten samen.

Hoewel elk van de delen zichzelf versterkt in een eigen traject is afstemming onontbeerlijk. De Stuurgroep zal daarom een coördinerende rol in het geheel nemen. In de stuurgroep zitten de vertegenwoordigers van de drie trajecten. Deze drie lijnen komen bijeen in de Stuurgroep, die hiermee een coördinerende rol in het gehele traject houdt. Op deze wijze zijn naar ons idee alle gremia van de gemeentelijke organisatie goed vertegenwoordigd. De gemeentesecretaris namens de ambtelijke organisatie, de griffier als adviseur van de raad en wethouder Neven namens het college. Burgemeester Meijers is, als voorzitter van de raad, voorzitter van de stuurgroep.

6. Kanttekeningen

1.1. *De coronamaatregelen kunnen van invloed zijn op de vormgeving van het proces en de voorgestelde planning*
Binnen het voorgestelde proces zijn fysieke bijeenkomsten gepland; dit heeft bij een dergelijk proces zeker de voorkeur. Door de coronamaatregelen zouden deze of aangepast of verplaatst moeten worden.

TOELICHTING EN UITVOERING

7. Financiën
Voor de incidentele uitgaven voor de begeleiding bij het traject door John Bijl, Berenschot en Wouter Dekker is dekking binnen de posten Bestuurlijke samenwerking / externe adviezen
Het traject met de raad wordt gedekt binnen de post Leden van de raad/werkbudget raad. De kosten voor Berenschot worden gedeeld met de provincie Gelderland.

8. Communicatie
Uw besluit wordt via onder meer de website toegelicht.

9. Uitvoering en planning
- Medio december 2021: programma voor het college over het opdrachtnemerschap vanuit de raad en opdrachtgeverschap naar de organisatie
- Medio december 2021: uitwerking en beleidsvoorbereiding en opdrachtnemerschap vanuit het college met de ambtelijke organisatie
- 18 januari 2021 vervolgbijeenkomst raad onder begeleiding van John Bijl
- 1 of 2 februari 2021 vervolgbijeenkomst raad over opdrachtgeverschap
- binnen eerste zes weken van 2022 een bijeenkomst waarin de drie trajecten samenkomen: de al eerder genoemde trialoog
- februari/maart 2022: vaststellen overdrachtsdocument over Toekomst oriëntatie van de oude aan nieuwe raad

8. Participatie
Het nog op te stellen overdrachtsdocument communiceren wij met onze inwoners,

9. Duurzaamheid
De TO is een integrale visie waarin het thema duurzaamheid niet ontbreekt

Bijlagen:
1. Raadsbesluit;
2. Rapportage Toekomstoriëntatie Buren, fase 2
3. Ingekomen brief Stuurgroep TO

Inlichtingen bij:

Naam	H. van Wijk
Domein	Staf

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**98584** **Z.022692**

Onderwerp **Beleid Samen Sterk in de regio, toekomst oriëntatie, fase 3**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. ;

besluit:

1. In te stemmen met het vervolgtraject Toekomstoriëntatie 3.0, (ingekomen stuk D.105121)
2. De Stuurgroep de opdracht te geven een ontwerp-overdrachtsdocument op te stellen met input uit de bijeenkomsten van de raad, het college en de ambtelijke organisatie afzonderlijk en gezamenlijk (trialoog).
3. En de Stuurgroep de opdracht te geven tot coördinatie van deze trajecten.

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Berenschot



EINDRAPPORTAGE

#Hoedan: invulling geven aan het toekomst-profiel van Buren

Toekomstoriëntatie Fase 2

64246 – 27 augustus 2021

#Hoedan: invulling geven aan het toekomstprofiel van Buren

Toekomstoriëntatie Fase 2

Sofie Dreef | Philip van Veller

64246 – 27 augustus 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Terugblik op fase 1 5
1.3 Onderzoeksvraag fase 2 5
1.4 Schaalkracht 5
1.5 Aanpak 6
1.6 Leeswijzer 6

2. Huidige situatie (overzicht en inzicht) 7

2.1 Bestuur: sterkten en zwakten 8
2.2 Organisatie: sterkten en zwakten 13
2.3 Inzicht: de sterkten en zwakten van en kansen en bedreigingen voor het bestuur en de organisatie van Buren 17

3. Wat is er nodig richting de toekomst? (uitzicht) 19

3.1 Het vertalen van het toekomstprofiel naar opgaven, doelen, resultaten en activiteiten 20
3.2 Wat vraagt dit van het bestuur? 23
3.3 Wat vraagt dit van het samenspel tussen bestuur en organisatie? 24
3.4 Wat vraagt dit van de organisatie? 25
3.5 Tot slot: hoe nu verder? 26

4. Bijlage 27

4.1 Geraadpleegde documenten 27
4.2 Gesprekspartners 27



HOOFDSTUK 1

Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeenten staan voor grote en complexe maatschappelijke opgaven. Opgaven op het gebied van duurzaamheid en woningbouw, in het sociaal domein, en natuurlijk het beheersen van de coronacrisis. Tegelijkertijd veranderen de verwachtingen van inwoners. Veel van hen willen snelle en digitale dienstverlening, anderen vragen om persoonlijk contact en begeleiding.

Aan gemeenten de taak om hier uitvoering aan te geven binnen een gemeentebegroting die door onder meer de tekorten in de jeugdzorg weinig speelruimte biedt: een enorme uitdaging! De gemeente Buren ziet deze uitdagingen en wil hiermee aan de slag.

In het coalitieakkoord 'Daadkrachtig en Kerngericht 2020-2022' en de bijbehorende uitvoeringsagenda heeft de gemeente Buren zes strategische opgaven en een aantal ambities met betrekking tot 'Leefbare Kernen' geformuleerd. Om hier uitvoering aan te geven, is een sterke gemeente nodig. Buren wil als zelfstandige gemeente met een robuuste en wendbare organisatie de toekomst tegemoet treden en heeft daarom Berenschot gevraagd om ***inzicht te geven in wat voor type gemeente de gemeente Buren wil zijn*** (fase 1) en vervolgens een ***handelingsperspectief te formuleren*** (fase 2), steeds met aandacht voor het samenspel met de omgeving.

1.2 Terugblik op fase 1

De eerste fase is uitgevoerd in de periode januari-april 2021 en vormt de inhoudelijke verkenning van de toekomst van de gemeente Buren. De eindrapportage van deze fase belicht 'wat voor gemeente Buren wil zijn' en waaraan zij moet voldoen, ook in het samenspel met stakeholders in "de regio" en kernen. Allereerst hebben we op basis van openbare data en een documentstudie een "foto" gemaakt van de gemeente Buren. In deze foto brengen we de stand van zaken, gemeentelijke en regionale ambities en trends en ontwikkelingen op verschillende beleidsterreinen in beeld. Naast feiten bevat de eindrapportage over fase 1 opinies van direct betrokkenen. Binnen de gemeente Buren hebben we (digitale) gesprekken gevoerd met de wethouders en voormalig burgemeester, de raadsfracties en de gemeentesecretaris en domeinmanagers binnen de ambtelijke organisatie. Verder spraken we met vertegenwoordigers uit de regio, het ondernemersplatform en hebben we een groepsgesprek gevoerd met inwoners uit de diverse kernen.

De rapportage eindigt met het toekomstprofiel van Buren. Dit toekomstprofiel is opgesteld naar aanleiding van een verdiepende werksessie met de gemeenteraad. Het toekomstprofiel zet, samengevat, in op ***groei*** en ***bescheiden bruis***.

Op 23 april 2021 is de eindrapportage definitief opgeleverd. Vóór de behandeling van de rapportage in de gemeenteraad, is deze in een tweede werksessie met de raad besproken. Op 17 juni 2021 stelde de gemeenteraad het toekomstprofiel vast met een amendement waarin het ***behoud van het Burense cultuurhistorische landschap*** wordt toegevoegd aan het toekomstprofiel.

1.3 Onderzoeksvraag fase 2

Na vaststelling van het eindproduct van fase 1, zijn we gestart met de uitvoering van fase 2: het formuleren van een handelingsperspectief. De deelvraag die we in fase 2 beantwoorden, is:

Wat zijn de sterkten en zwakten van Buren en welke bestuurskracht is nodig om de gewenste toekomstrichting in te gaan?

1.4 Schaalkracht

Veel van de maatschappelijke opgaven waarvoor gemeenten staan, zijn niet (meer) vooral gemeentelijk georiënteerd, maar spelen op regionale of juist binnengemeentelijke schaal. In toenemende mate worden oplossingen gezocht in 'de regio' of in de kernen; zowel om daarmee beter aan te sluiten op de opgaven die spelen, als om zaken beter, goedkoper en minder kwetsbaar te organiseren.

Op de ***regionale schaal*** zijn er steeds meer platforms waar opgaven worden bepaald en oplossingen worden gezocht. Van RES-regio's waarin de energietransitie wordt vormgegeven tot veiligheidsregio's die belast zijn met de aanpak van het coronavirus. Bovendien wordt in de regio's niet alleen bestuurlijk samengewerkt, maar ook de verbinding gezocht met bedrijven en maatschappelijke partners. Zoals in de FruitDelta Regio Rivierenland.

Maar dat is niet de enige ontwikkeling. Naast schaalvergroting zien we tegelijkertijd schaalverkleining optreden. Op ***lokale schaal*** wordt de gemeenschap steeds nadrukkelijker betrokken bij het zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke opgaven, vaak onder de noemer van participatie, co-creatie of kernendemocratie. Inwoners bepalen voor een groot deel zelf de richting, en zoeken daarbij vaak verbinding met en steun van de gemeente.

De mate waarin wordt voldaan aan de opgaven op regionaal, gemeentelijk en binnengemeentelijk niveau zien wij als ***schaalkracht***. Deze schaalkracht wordt bepaald door de individuele spelers op het betreffende schaalniveau én hun onderlinge samenspel. De gemeente vervult tussen deze drie niveaus een essentiële schakelrol: zij schakelt tussen regionaal, gemeentelijk, en binnengemeentelijk niveau. De vraag is wat kan zij 'halen en brengen' op deze drie niveaus en wat haar partners daarin van haar verwachten. En niet in de laatste plaats: kan zij aan deze verwachtingen voldoen? Dit begrip van schaalkracht vormt het analysekader van dit onderzoek. Het stelt ons in staat om de positie en kracht van Buren te analyseren in samenhang met zowel de regionale context als die van haar kernen. In fase 1 stonden de elementen 'publieke waarde' en 'draagvlak' centraal. In fase 2 richten wij ons met name het element 'organisatie' op de gemeentelijke, regionale en sublokale schaal en de wisselwerking daartussen.

1.5 Aanpak

Voor deel 2 van deze toekomstoriëntatie hebben wij gebruik gemaakt van de interviews die wij hebben gehouden met gesprekspartners binnen en buiten de gemeente in fase 1. In al deze gesprekken is het thema 'schaalkracht' aan de orde gekomen. Daarnaast hebben we een drietal aanvullende ambtelijke groepsgesprekken gevoerd: met de gemeentesecretaris en domeinmanagers, met de bestuursadviseurs en teammanager staf en met beleidsadviseurs op de verschillende thema's die relevant zijn voor het toekomstprofiel (zie het overzicht van de gesprekspartners in de bijlage).

Voorts hebben wij een aantal documenten bestudeerd over de organisatie (o.a. het Organisatieplan, het Huis van Buren en de SWOT-analyse uit 2016) en hebben we kennisgenomen van de concept-rode draden notities uit het parallel lopende *zero-based budgeting* traject, om ervoor te zorgen dat beide trajecten elkaar niet bijten.

Op onderdelen bevat deze rapportage passages die ook in de rapportage over fase 1 stonden; dit is inherent aan de gemaakte keuze om de toekomstoriëntatie op te splitsen in twee delen.

Het onderzoek is begeleid door een stuurgroep, bestaande uit burgemeester Josan Meijers, wethouder Pieter Neven, gemeentesecretaris Michiel van Dalen, griffier Elsa Weijenberg en bestuursadviseurs Gerard van Droffelaar en Hilde van Wijk. Vanuit de provincie nam Han Hiemstra, adviseur Sterk Bestuur deel aan de overleggen van de stuurgroep.

Op de conceptrapportage is een ambtelijke feitelijke check uitgevoerd. Vervolgens is de conceptrapportage besproken in de stuurgroep. Daarna is deze definitief gemaakt en hebben wij het eindproduct opgeleverd aan de stuurgroep.

1.6 Leeswijzer

Deze rapportage volgt de drieslag overzicht – inzicht – uitzicht. ***Hoofdstuk 2*** geeft een ***overzicht*** van de huidige situatie: wat zijn sterkten en zwakten van het bestuur en de organisatie van Buren? We onderscheiden feiten en beelden en relateren deze aan de schaalniveaus kernen, gemeente en regio. Vervolgens geven we hier ***inzicht*** in middels een SWOT-analyse. ***Hoofdstuk 3*** geeft ***uitzicht***. We beschrijven wat er nodig is richting de toekomst om het toekomstprofiel te realiseren. We maken onderscheid tussen de benodigde inhoudelijke vertaalslag (van abstract naar concreet) en de benodigde slag in bestuurs- en organisatiekracht.



HOOFDSTUK 2

Huidige situatie (overzicht en inzicht)

In dit hoofdstuk schetsen we de huidige stand van zaken als het gaat om de bestuurlijke en organisatorische kracht van de gemeente, en de relaties tussen bestuur, organisatie en de regionale en binnengemeentelijke schaal. Relevante passages hierover uit de rapportage over fase 1 hebben wij integraal overgenomen.

We onderscheiden feiten, beelden en de analyse:

- Onder feiten verstaan wij, gebeurtenissen in het verleden, gemeentelijke beleid en de stand van zaken daarvan, data uit objectieve bronnen en reeds vastgestelde documenten.
- Onder beelden verstaan wij, de gedachten en meningen van onze interviewpartners. Met andere woorden: de beelden die er leven over hoe het bestuur en de organisatie acteren op de drie schaalniveaus. De teksten komen - vaak letterlijk - van respondenten die zijn bevraagd over het bestuur en de organisatie van de gemeente Buren. Waar de respondenten er geen doekjes om wonden, zetten wij deze beelden ook zo neer. In alle gevallen is sprake van een patroon en dus meer dan het beeld van een enkeling. Steeds geven we daarbij aan of het een beeld van *alle* respondenten betreft, of juist van een *specifieke groep* respondenten.
- De analyse komt voor rekening van Berenschot.

2.1 Bestuur: sterkten en zwakten

2.1.1 Schaal: gemeente

Feiten

Het ***bestuur*** van Buren kent een lange periode van instabiliteit. Er zijn vijf ***coalitiebreuken*** geweest sinds 2002. De huidige coalitie is gevormd na een rapport van de informateur (dd. 6 november 2019) vanwege stroeve onderlinge verhoudingen. De informateur constateert onder andere dat er sprake is van wantrouwen tussen (bepaalde) raadsleden onderling en tussen (bepaalde) raadsleden en (leden van) het college, een weinig sterk ontwikkeld inhoudelijk debat in de raad en een als onveilig ervaren politieke context. De informateur doet, buiten de coalitievorming, een aantal suggesties om de ***bestuurscultuur*** in Buren te verbeteren:

1. “Investeer in persoonlijke verhoudingen, in het begrip voor elkaars politieke stijl en in elkaars persoonlijke manier van communiceren. Ontwikkel een aanspreekcultuur in plaats van een afrekencultuur.
2. Investeer in een visie op het samen gemeentebestuur van Buren zijn, raadsbreed én als raad, college, burgemeester en organisatie. Formuleer samen wat je nodig hebt om een goed gemeentebestuur te kunnen zijn. Respecteer en benut daarbij elkaars rol en positie. Respecteer daarbij elkaars verschillende politieke en persoonlijke stijlen.
3. Maak een nieuwe start met personen waar de onderlinge ergernissen en spanningen hoog zijn opgelopen. Praat ergernissen uit waar dat kan.
4. Besef daarbij dat politiek de kunst van het haalbare is en dus soms gewoon een kwestie van de democratie zijn werk laten doen en tegelijk dat in de politiek gelijk hebben zelden hetzelfde is als gelijk krijgen en dat je dat soms zelfs nooit krijgt. Werk aan een politieke cultuur waarbij je elkaar af en toe wat meer gunt, als lange termijninvestering in het algemeen belang.
5. Geef de burgemeester opdracht en ruimte om samen met de griffier en in overleg met de fractievoorzitters een werkprogramma te ontwikkelen dat bovengenoemde ingrediënten bevat.
6. Spreek als raad en college commitment uit voor het doorlopen van dat werkprogramma.”

Het rapport van de informateur is wel geagendeerd in de gemeenteraad, maar niet formeel besproken.

In het coalitieakkoord en de bijbehorende uitvoeringsagenda zijn afspraken[1], ambities en resultaten opgenomen over de implementatie van de aanbevelingen van de informateur. Het advies van de informateur is als uitgangspunt genomen bij het opstellen van een ‘veranderagenda’. Deze agenda bestaat uit drie onderdelen: (1) investeren in de relatie tussen raad, college en organisatie, (2) participatie van inwoners en (3) de vergaderstructuur. Voor het eerste onderdeel is medio januari 2019 een tweedaagse sessie georganiseerd met de gemeenteraad, ondersteund door een externe begeleider. Een krappe meerderheid van de raad heeft aan deze sessie deelgenomen; de oppositie was hierbij ondervertegenwoordigd. De opbrengst van deze sessie was onvoldoende om een gezamenlijke visie te ontwikkelen. Sindsdien ligt dit onderdeel – mede door de coronacrisis, waardoor fysiek bijeenkomen niet mogelijk was – stil.

De status van onderdeel 2, participatie van inwoners, is onbekend.
Voor onderdeel 3, de vergaderstructuur, is op verzoek van een aantal raadsleden het Periklesinstituut gevraagd om ondersteuning te bieden aan de discussie in de raad over ervaren knelpunten en ontwerpcriteria voor een nieuwe vergaderstructuur. Dit traject loopt nu.

Ook de ***driehoek van burgemeester, gemeentesecretaris en griffier*** was de afgelopen jaren niet stabiel: alle personen op die posities zijn gewisseld.

1 Afspraak 4.4.: “We willen de komende twee jaar investeren in de omgangsvormen en bestuurlijke verhoudingen tussen raad, college en organisatie en dit in overleg organiseren.”

Afgesproken is dat de gemeente Buren en de provincie Gelderland na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 starten met de voorbereidingen voor de invulling van het burgemeestersambt door middel van een kroonbenoeming. Op dit moment is sprake van een ***waarnemend burgemeester***. De fractievoorzitters en de Commissaris van de Koning hebben samen vastgesteld dat Buren op dit moment behoefte heeft aan een waarnemend burgemeester die bijdraagt aan het verbeteren en versterken van de verhoudingen in de raad, een coachende rol kan vervullen in het college en in staat is om rust en duidelijkheid te creëren binnen de bestuurscultuur in Buren.[2] Vanuit die wens is de huidige burgemeester benoemd per 9 maart 2021.

Het college geeft ***sturing*** aan de inhoudelijke ambities via het coalitieakkoord en de bijbehorende uitvoeringsagenda. Dit werkt goed: het college ligt op koers om zijn ambities op de voorgenomen beleidsontwikkelingen te behalen.

De provincie Gelderland monitort de ***bestuurskracht*** van een aantal Gelderse gemeenten, waaronder Buren, al een aantal jaren.[3] In de recente Kadernota midterm review van Samen voor Gelderland 2019-2013[4] merkt de provincie op dat de bestuurskracht van de Gelderse gemeenten onder druk staat. De provincie voert met 16 gemeenten, waaronder Buren, een maatwerktraject uit om de bestuurskracht in kaart te brengen en te verbeteren. Het gaat hierbij om dit onderhavige traject dat wordt uitgevoerd door Berenschot. Zowel het bestuur als de organisatie werkt hier constructief aan mee.

Beelden

Alle gesprekspartners geven aan dat de in hun ogen ***instabiele, onveilige politieke cultuur*** in Buren een belemmerende werking heeft op de besluit- en slagvaardigheid van de gemeente. Zij stellen, en dat wordt ook door raadsleden zelf benoemd, dat de gemeenteraad relatief veel met zichzelf bezig is en vaak meer procesgericht dan op de inhoud gericht te werk gaat. Dit neemt niet weg dat wordt benoemd dat de raad stappen in de goede richting heeft gezet en de besluitvaardigheid is verbeterd. Daarnaast stippen gesprekspartners de soms ronduit slechte persoonlijke onderlinge verhoudingen aan; regelmatig met een lange geschiedenis die ook wordt overgedragen op 'nieuwkomers'. Meerdere raadsleden gaven aan dat dit ten koste gaat van de kwaliteit én het plezier dat zij hebben in hun (raads)werk.

De waarnemend burgemeester, voorzitter van de gemeenteraad, wijst er vanuit haar bovenstaande opdracht op dat een open en respectvolle sfeer een randvoorwaarde voor een (verdere) verbetering is, waarbij raadsleden ook nieuwsgierig durven zijn naar elkaar en elkaars ideeën.

Alle gesprekspartners, inclusief raadsleden zelf, zijn ***kritisch op de rol van de raad***. Men ziet dat het de raad onvoldoende lukt om een inhoudelijk debat te voeren en op basis daarvan keuzes te maken, maar zich in plaats daarvan vooral richt op het proces en de uitvoering. Doordat de raad veel met zichzelf en met het college/de ambtelijke organisatie bezig is, komen de kaderstellende en volksvertegenwoordigende minder goed uit de verf dan de controlerende functie, zo stellen onze gesprekspartners.

Leden van het college, inclusief de waarnemend burgemeester, ervaren wel dat het onderling vertrouwen is toegenomen en dat het ***college*** meer acteert vanuit het collectief. Partners in de regio zijn ook van mening dat het huidige college rust heeft gebracht in Buren.

Vanuit de ambtelijke organisatie klinkt het geluid dat de ***Burense bestuurders onvoldoende knopen doorhakken en prioriteren***. Het duurt lang voordat beslissingen worden genomen en gestelde ambities worden regelmatig naar boven bijgesteld, is de ervaring, en leidt tot een hoge werkdruk en weinig ruimte voor ontwikkeling.

Niet alleen over de afzonderlijke gremia, maar ook over het ***samenspel*** worden aandachtspunten genoemd. Er wordt vaak gedacht vanuit afzonderlijke posities en de (vermeende) macht die daaraan moet worden toegekend in plaats van vanuit het collectief. De waarnemend burgemeester wijst er vanuit haar bovenstaande opdracht op dat het samenspel en de samenwerking tussen raad, griffie, college en medewerkers aanleiding geven om rollen en verantwoordelijkheden nadrukkelijk te bespreken. Hier ligt ook een ontwikkelopgave voor de driehoek van burgemeester, gemeentesecretaris en griffier.

2 Brief Provincie Gelderland: Niet openstelling Burgermeesters vacature van Buren tot 1 juni 2022. 8 juni 2021, D.091845.
3 Statennotitie Sterk bestuur, 2018.
4 Samen voor Gelderland 2019-2023, Kadernota midterm review, p.9 (10 maart 2021)

Analyse:
Om het toekomstprofiel 2040 waar te maken is een stabiel gemeentebestuur nodig dat stuurt op de inhoudelijke opgaven van de gemeente vanuit constructieve onderlinge verhoudingen. Om hiertoe te komen, zijn flinke stappen nodig – in het bijzonder in de onderlinge verhoudingen binnen de raad en de samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. De conclusies van de informateur uit 2019 staan wat ons betreft nog grotendeels overeind.

Wat wel goed werkt, is het sturen via het coalitieakkoord en de uitvoeringsagenda. Deze opgavegerichte werkwijze zien wij bij lang niet alle gemeenten, zeker niet die met eenzelfde omvang als Buren. Bovendien ligt het college goed op streek met de uitvoering ervan.

2.1.2 Schaal: regio

Feiten

'Samen sterker in de regio' is één van de zes strategische opgaven uit het coalitieakkoord 2020-2022. Regionale samenwerking wordt genoemd als een voorwaarde om de strategische opgaven van de gemeente voor elkaar te krijgen en zelfstandig te functioneren. Afspraak 4.7 uit het coalitieakkoord/ de uitvoeringsagenda luidt, "we investeren in (regionale) samenwerking. Het beoogde resultaat van deze afspraak is een regionale visie en een vernieuwde nota verbonden partijen."

De gemeenten in Regio Rivierenland ontwikkelen een regionale visie. De tweede conferentie hierover is wegens de coronacrisis uitgesteld. Het doel van de conferentie was om met de colleges gezamenlijk een visie op te stellen. Dit proces wordt binnenkort weer opgepakt.

Daarnaast ligt nu het concept FruitDelta Gebiedsagenda 2030 voor bij de organisatie. De betrokkenheid van Buren in de ontwikkeling hiervan is beperkt. Ambtelijk is Buren in wisselende samenstelling, en soms helemaal niet, aanwezig geweest bij overleggen hierover vanwege een gebrek aan capaciteit (niet-ingevulde vacatures of ziekte).

Er is een concept van de vernieuwde nota verbonden partijen voorgelegd aan de raadsfracties. De raad is hierover middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd; ook is er een werksessie over gehouden. De portefeuillehouder heeft voorgesteld het concept aan de gemeenteraad voor te leggen als een uitwerking van de toekomstoriëntatie fase 2.

Net als iedere gemeente zit Buren in meerdere ***regionale samenwerkingsverbanden***. De burgemeester en wethouders vervullen hierin verschillende bestuursfuncties. Feit is dat de Burense bestuurders weinig strategische regionale bestuursfuncties, d.w.z. DB-lid of voorzitter van een portefeuillehouders overleg, vervullen (zie tabel 1; slechts twee van de 19 bestuursfuncties merken wij aan als strategisch; de overige functies vloeien automatisch voort uit het lidmaatschap van de gemeente). Deze verdeling volgt onder andere uit de wisselingen van het college van Buren; andere gemeenten hebben toen bepaalde regionale bestuursfuncties overgenomen.

De geringe bezetting van regionale bestuursfuncties door de burgemeester en wethouders van Buren duidt op een minder sturende rol van de gemeente in de regio. Bovendien is niet duidelijk of de strategische functies die Buren wél bekleedt, ook strategisch zijn gekozen. Met andere woorden, zijn dit de dossiers die passen bij het profiel van Buren en die Buren kunnen helpen om haar eigen ambities en opgaven te verwezenlijken?

Tabel 1. **Regionale bestuursfuncties college van burgemeester en wethouders Buren.**

Burgemeester J.P.M. (Josan) Meijers	• AB-lid Regio Rivierenland • AB-lid Veiligheidsregio Gelderland-Zuid • **Voorzitter** en lid portefeuillehouders overleg Mobiliteit/Basismobiliteit Regio Rivierenland • AB-lid Regionaal Archief Rivierenland
Wethouder K.A. (Karl) Maier	• AB-lid Recreatieschap Neder-Rijn-Lek-Waal • Lid Regionale speerpuntberaden Agribusiness, Logistiek en Recreatie & toerisme Regio Rivierenland • Lid portefeuillehouders overleg Recreatie & toerisme Regio Rivierenland
Wethouder P.A.J.M. (André) van den Hurk	• **DB-lid** en AB-lid Omgevingsdienst Rivierenland • Lid Stuurgroep Rijnbrug
Wethouder J.P. (Pieter) Neven	• AB-lid AVRI • Lid portefeuillehouders overleg Duurzaamheid Regio Rivierenland • Lid portefeuillehouders overleg Wonen Regio Rivierenland • Lid portefeuillehouders overleg Arbeidsmigranten Regio Rivierenland
Wethouder H.N.G. (Niko) Wiendels	• AB-lid GGD Gelderland-Zuid • AB-lid Werkzaak Rivierenland • Lid portefeuillehouders overleg WMO/Jeugd Regio Rivierenland • Lid portefeuillehouders overleg Mobiliteit/ basismobiliteit Regio Rivierenland • Lid portefeuillehouders overleg Kunst & cultuur Regio Rivierenland • AB-lid Molenstichting voor het Gelders Rivierengebied

In de gemeenteraadsvergaderingen is 'terugkoppeling regionale samenwerking/VNG commissie raadsleden en griffiers' een vast onderwerp op de agenda. Bovendien heeft de raad in 2019 vier moties aangenomen om ***beter in positie te komen in de regio***. Een van de moties gaat over het oprichten van een regionale raadskring Rivierenland waarin inhoudelijke afstemming tussen de raden kan plaatsvinden. De andere drie moties hebben betrekking op het synchroniseren van de vergaderschema's, informatieverstrekking en transparantie.

Deze vier moties zijn opgepakt. Een initiatiefgroep bestaande uit raadsleden uit Buren, Maasdriel, Tiel en West Maas en Waal heeft zich gebogen over het project ***"Kracht van de Raden"***. Om de raden meer in hun kracht te zetten bij regionale samenwerking, zien zij de volgende acties:

- Het opstellen van een strategische agenda voor de samenwerkingsverbanden in de regio, waaruit voor raadsleden in één oogopslag duidelijk wordt wat de belangrijkste uitdagingen zijn voor het komende jaar en wie waarvoor verantwoordelijk is;
- Het komen tot een andere manier van informatieverstrekking vanuit de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) en de colleges: meer transparant, to-the-point en regionaal gecoördineerd;
- Het faciliteren en organiseren van het regionale debat tussen raden;
- Het opstellen van een overdrachtsdocument voor nieuwe raadsleden.

Met de regionale griffierskring is in juni 2021 afgesproken dat zij het project overnemen van de initiatiefgroep. Voor de uitvoering zijn voor een periode van drie jaar middelen beschikbaar vanuit het programma 'Samen' uit de Regiodeal Regio Rivierenland.

Voorts is er een uniform informatieprotocol opgesteld voor de GR-en en worden regionale afspraken gemaakt om te komen tot uniforme begrotingsrichtlijnen voor GR-en.

In de Statennotitie Sterk Bestuur 2018 merkt de provincie op dat samenwerking in de regio Rivierenland niet als vanzelfsprekend tot stand komt. "De streken binnen de regio verschillen van elkaar en men oriënteert zich al naar gelang de woonplaats ook op verschillende steden buiten het gebied," zo stelt de provincie.[5] De provincie werkt samen met regio's in ***gebiedsagenda's*** aan een gezamenlijke aanpak van gedeelde of aan elkaar rakende ambities.

De gebiedsagenda voor regio FruitDelta, waar Buren onderdeel van uitmaakt, wordt ontwikkeld onder de vlag van de Regiodeal.[6] Buren heeft, in tegenstelling tot sommige andere gemeenten, zelf geen projecten ingediend onder de Regiodeal. Het kan zijn dat Buren aan de voorkant (te) weinig invloed heeft uitgeoefend op de Regiodeal om ervoor te zorgen dat hier ook Burense projecten mee gediend zijn. Een andere mogelijke verklaring kan zijn dat Buren op dit moment te weinig assertief is om bestaande of nieuwe projecten onder de vlag van de regiodeal te brengen. Achtergrond hiervan is bestuurlijke en organisatorische capaciteit en het ontbreken van een inhoudelijke visie op wat Buren uit de regio wil halen.

Beelden

De wethouders van Buren ervaren de eigen gemeente als een betrouwbare, constructieve en kritische partner in de regio, die soms een wat afwachtende houding aanneemt. Regionale samenwerking is voor Buren primair een kwestie van het dienen van het eigenbelang: waar kan samenwerking de ambities van Buren versterken?

Medewerkers van de gemeentelijke organisatie ervaren de politiek meer als lokaal georiënteerd dan (ook) gericht op de regio.

De regio zelf ervaart Buren niet altijd als een betrouwbare partner. Door de interne gerichtheid en regelmatige wisselingen van personen – zowel wethouders als de wisseling van de burgemeester, gemeentesecretaris als griffier driehoek – wordt Buren in de regio vaak gemist en moesten relaties steeds opnieuw worden opgebouwd.

De provincie herkent het beeld van een politiek instabiele, op zichzelf gerichte gemeente die in de regio vooral volgend is en wil 'halen' in plaats van 'brengen'. Samenwerking op regionale schaal en met buurgemeenten komt moeizaam tot stand, zo constateert de provincie, hetgeen haaks staat op haar wens om de Gelderse regio's te versterken. Bovendien stelt de provincie dat de politiek in Buren is gericht op de waan van de dag en minder op een langjarige visie op wat voor gemeente Buren wil zijn en wat daarvoor nodig is.

5 Statennotitie Sterk bestuur, 2018.

6 Samen voor Gelderland 2019-2023, Kadernota midterm review, p.9 (10 maart 2021)

Analyse
Het zelfbeeld van Buren als partner in de regio strookt niet met het beeld dat de partners van Buren hebben. Wij constateren dat Buren, ook door het ontbreken van een inhoudelijke visie van wat voor gemeente het wil zijn, veelal volgend is in de regio.

Een positieve ontwikkeling is dat de gemeenteraad meer grip wil krijgen op wat er regionaal gebeurt en hier ook stappen in zet. 'Grip' gaat echter niet enkel over controle aan de achterkant, maar (juist) ook om sturing aan de voorkant. Dat vraagt om een heldere koers waarvan niet steeds wordt afgeweken, zodat Buren ook voor haar buren een betrouwbare partner is. Het traject toekomstoriëntatie kan hierbij helpen, maar dat vraagt wel om een constructieve houding van alle betrokkenen.

2.1.3 Schaal: kernen

Feiten

Kerngericht werken is één van de zes strategische opgaven van Buren. De gemeente werkt vanuit de Visie kerngericht werken: Gezien, gehoord en erkend 2020-2023.[7] Sinds 2020 werkt Buren met kernwethouders. Zij zijn het gezicht in de kern namens het college. De kernwethouder heeft de contacten in de kern, overlegt met dorpsbelangenorganisaties en is zichtbaar aanwezig. De inhoudelijke betrokken wethouder blijft aan zet voor het onderwerp in de portefeuille.

Over de rol van de raad bij kerngericht werken zegt de Visie het volgende:

"Als hoofd van de gemeente heeft de gemeenteraad een belangrijke rol bij kerngericht werken. In de handreikingen staat daarom ook expliciet het belang van het betrekken van de gemeenteraad bij inwoners of overheidsparticipatie. Op welk niveau dit is hangt af van de fase van een onderwerp, de gevoeligheid en de invloed van de gemeente. De raad speelt als volksvertegenwoordiging een belangrijke rol bij het laten horen van de stem van inwoners. Via bijvoorbeeld raadsbezoeken aan de kernen halen raadsleden belangrijke informatie op voor henzelf en de rest van de gemeente. Ieder individueel raadslid pakt dit op een eigen manier op, zoals dat ook voor de andere rollen van de raad zo is."

De rol van de raad bij kerngericht werken krijgt in de praktijk op verschillende manieren vorm. Zo is inwonerparticipatie onderdeel van de raadsvoorstellen, zodat de raad hierop expliciet kan sturen. Voor grote of politiek gevoelige onderwerpen maakt de ambtelijke organisatie een participatievoorstel waarop de raad kan reageren. Dit kan via een raadsvoorstel, raadsinformatiebrief of het raadsjournaal.

Vóór de coronacrisis uitbrak hebben op initiatief van de raad kern-wandelingen plaatsgevonden, waaraan zowel inwoners als collegeleden en ambtenaren deelnamen. Wegens corona liggen dergelijke initiatieven nu al geruime tijd stil.

Beelden

De eigenheid van de kernen, zowel in cultuur als in type vraagstukken, werd in alle gesprekken genoemd als kenmerkend voor de gemeente. Binnen de gemeenteraad bestaan er echter verschillende beelden over wat kerngericht werken precies inhoudt en hoe het vorm moet krijgen. Er is behoefte aan heldere doelen en uitgangspunten – of het doorleven van de doelen en uitgangspunten uit de visie kerngericht werken 2020-2023 – voor participatie van inwoners en de omgang met de verschillende organisatiekracht van de kernen.

Vertegenwoordigers uit de kernen en de ondernemers geven aan dat de visie kerngericht werken in de praktijk nog vorm moet krijgen. Zij zijn blij met de beweging naar kerngericht werken, maar merken op dat de gemeente vaak nog weinig zichtbaar is - ambtelijk, maar ook politiek-bestuurlijk. Daarbij wijzen zij op de politieke onrust in de gemeente in de afgelopen periode. Daardoor is de gemeente naar binnen gericht: vooral bezig met wat zich op het gemeentehuis afspeelt, en minder met de kernen. Hierdoor mist men de continuïteit in beleid en uitvoering: het feit dat er in de kernen veel wordt georganiseerd, is eerder ondanks dan dankzij de gemeente.

7 Gezien, gehoord en erkend. Visie kerngericht werken gemeente Buren 2020-2023. Juni 2020.

Analyse

Kerngericht werken is een werkwijze die goed past bij een gemeente als Buren, met meerdere kernen met elk een eigen DNA. Met het kerngericht werken is het bestuur van Buren aardig op streek in de zin dat er een visie is ontwikkeld en kernwethouders zijn aangewezen.

Voor de gemeenteraad is het kerngericht werken echter nog onvoldoende concreet. Ook heeft de politieke onrust in de gemeente zijn weerslag gehad op de relatie tussen het gemeentebestuur en de kernen. Door de coronacrisis was het de afgelopen 1,5 jaar niet mogelijk om fysieke ontmoetingen in de kernen te organiseren; dat heeft natuurlijk niet geholpen.

Het verder concretiseren van het toekomstprofiel (zie paragraaf 3.1) kan een aanleiding zijn om de rol van het bestuur in het kerngericht werken verder vorm te geven.

2.2 Organisatie: sterkten en zwakten

2.2.1 Schaal: gemeente

Feiten

Op 1 oktober 2018 werd gestart met een ***organisatiestructuur*** van negen teams. In 2020 werd een nieuwe organisatiewijziging aangekondigd met een oriëntatie op domeinen.[8] De organisatie met 145 FTE bestaat nu uit vier domeinen (Sociaal, Ruimte, Dienstverlening en Bedrijfsvoering) met daarbinnen een aantal afdelingen.

Per 1.000 inwoners kent de organisatie 5,13 fte aan functies waarvan er 4,93 fte daadwerkelijk is ingevuld (zie tabel 2). Een vergelijking met omliggende gemeenten laat zien dat Buren hier goed op scoort: waar in Buren een kleine 4% van de fte's niet is ingevuld, ligt dit in de regio hoger met als uitschieter West Betuwe waar maar liefst 17,5% van de beoogde fte's niet is ingevuld. De Personeelsmonitor Gemeenten 2020 van het A&O Fonds laat zien dat arbeidsvoorwaarden, groei- of opleidingsmogelijkheden en reistijd belangrijke redenen zijn voor ambtenaren om elders te gaan werken, en dus omgekeerd ook om personeel vast te houden. Voor jongere, nieuwe medewerkers geldt bovendien de organisatiecultuur als belangrijke factor. Gegeven de genoemde cijfers nemen we aan dat Buren deze factoren redelijk goed op orde heeft.

De apparaatskosten per inwoner zijn in zowel Buren als West-Betuwe aan de hoge kant in vergelijking met de rest van de regio, al liggen de getallen dicht bij elkaar.

Tabel 2. **Formatie, bezetting en apparaatskosten per gemeente, 2021[9].**

	Formatie (fte per 1.000 inwoners)	Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	Percentage openstaande fte's	Apparaatskosten (per inwoner in euro's)[10]
Buren	5,13	4,93	3,9	568
West Betuwe	5,15	4,25	17,5	589
Neder-Betuwe	5,01	4,43	11,6	495
Tiel	5,39	5,30	1,7	411[11]
Culemborg	5,3	4,9	7,6	340[12]

De gemeentelijke organisatie kent een aantal grote opgaven. De verwachting is dat de ***uitstroom*** in 2021 flink zal stijgen – van 16 personen in 2019 naar 26 personen in 2021 - doordat er relatief veel mensen met pensioen gaan.[13] Het ***ziekteverzuim*** liep in 2018 op naar een zorgwekkende 10,5%.[14] Dit zwakte in 2019 en 2020 weliswaar af naar respectievelijk 7,6% en 6,4%, maar lag nog steeds boven het gemiddelde van gemeenten van dezelfde grootte en het gemiddelde van alle gemeenten (zie figuur 1).

Het is op voorhand niet te zeggen welk percentage ziekteverzuim beïnvloedbaar is; lang ziekteverzuim is niet per definitie beïnvloedbaar of niet beïnvloedbaar.

8 Organisatieplan 2020. Doorontwikkelen naar een domeinstructuur. Gemeente Buren, 2020.

9 De data over formatie, bezetting en apparaatskosten komen uit de programmabegrotingen van 2021 van de desbetreffende gemeenten. Het percentage openstaande fte's is berekend door Berenschot.

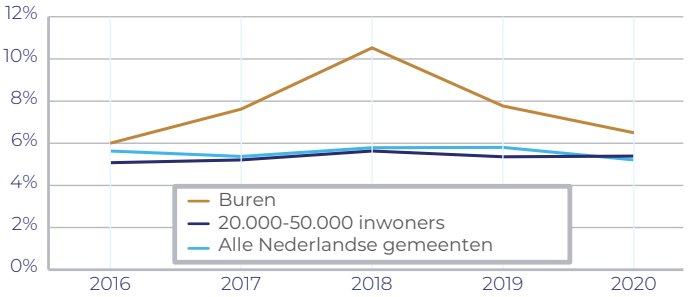
10 De apparaatskosten bestaan uit de overheadkosten, salarissen op de overige taakvelden (exclusief griffie en bestuur) en de lasten van de tractie en werkplaats van de buitendienst.

11 Alleen de ambtelijke salarissen worden in de gepubliceerde apparaatskosten van 2021 meegerekend (€ 371 in 2021 bij een bezetting van 5,3 fte) waardoor een vergelijking niet goed mogelijk is. Ter illustratie: in 2019 waren de apparaatskosten in Tiel € 411 bij een bezetting van 3,7 fte. In 2020 zijn er geen apparaatskosten en bezettingscijfers gepubliceerd. Op basis van budget bedrijfsvoering zijn de apparaatskosten voor 2021 opnieuw berekend.

12 Niet duidelijk waar de apparaatskosten uit zijn opgebouwd.

13 Gemeente Buren, Programmabegroting 2021-2024

14 Als mogelijke verklaringen voor dit hoge percentage zijn door P&O drie aspecten aangedragen. 1) In dit jaar is afscheid genomen van de ARBO-medewerker, waarna niet meer specifiek gestuurd werd op verzuim en herstel. 2) In dit jaar vonden veel wisselingen in het management plaats (zittende leidinggevenden werden boventallig en nieuwe leidinggevenden werden op 1 oktober benoemd), waardoor beperkt gestuurd werd op actief verzuimbeleid. 3) Er waren dit jaar drie langdurig zieken.



Figuur 1. **Ziekteverzuim, Jaarstukken Buren 2019 en 2020, A&O Personeelsmonitor gemeenten 2017, 2018, 2019 en 2020).**

In 2020 had Buren een groot percentage 'nul-verzuimers'. Dat wil zeggen dat mensen zich een heel kalenderjaar niet ziekgemeld hebben. In Buren was dit percentage 67%, landelijk gemiddeld was dit 53%. Dit nul-verzuim is een voorspeller voor de ontwikkeling van het ziekteverzuim. In 2020 had Buren nog te maken met een aantal medewerkers in het zogenaamde extra lang ziekteverzuim.[15] Dat is een reden waarom het ziekteverzuim niet nog lager was.[16]

De organisatie (gemeentesecretaris, domeinmanagers en HR) hebben een hernieuwde focus op de begeleiding van ziekte-verzuim. Zo hebben zij wekelijks contact met ziekgemelde medewerkers. Ook richten zij zich op preventie. Medewerkers kunnen gebruikmaken van het arbeidsomstandigheden-spreekuur of preventief spreekuur met de bedrijfsarts om te overleggen wat zij kunnen doen om maximaal inzetbaar te blijven. De bedrijfsarts is tweewekelijks in Maurik aanwezig om laagdrempelig bezoek onder werktijd mogelijk te maken. De gedachte is dat de medewerker naderhand laagdrempelig contact kan hebben met de leidinggevende en collega's.

De ***kernwaarden*** van de gemeentelijke organisatie zijn vastgelegd in het stuk 'Huis van Buren'. Deze waarden zijn te onderscheiden in drie clusters:

- Persoonlijk: luisteren en doorvragen; zelf contact opnemen; afstemmen
- Proactief: meerwaarde creëren, verbeteren dienstverlening, juist verwijzen
- Plezier: oprechte aandacht, contact met een lach, plezier met collega's

Beelden

Alle gesprekspartners, zowel binnen de gemeente als daarbuiten, zien en/of voelen de ***kwetsbaarheid van de organisatie***. Door de omvang van de gemeente kent de organisatie veel eenpitters en is niet op alle thema's specialistische kennis in huis. Het aantrekken en behouden van talent is een opgave die in veel gesprekken is genoemd. Medewerkers ervaren een hoge werkdruk, mede door de politieke druk en instabiliteit.

De organisatie zelf benadrukt dat zij goed in staat is de wettelijke taken uit te voeren, maar dat het vormgeven en uitvoeren van meer complexe en integrale vraagstukken een uitdaging is vanwege bovengenoemde kwetsbaarheid. Daarbij komt, zo stelt men, dat het bestuur van Buren ***hoge kwaliteitseisen*** heeft, maar hier ***geen geld*** tegenover kan stellen. Daardoor raakt de organisatie in de knel: om de gewenste kwaliteitseisen te halen, zijn meer strategische medewerkers nodig. Bovendien geven de domeinmanagers en gemeentesecretaris aan dat er weinig tijd is voor ontwikkeling in de organisatie. Een voorbeeld dat zij geven is het kerngericht werken: deze werkwijze met de hele organisatie doorleven vraagt tijd en ruimte van de medewerkers, maar beiden ontbreken omdat men alle zeilen bij moet zetten om invulling te geven aan de bestuurlijke ambities. Een ander voorbeeld is het ontwikkeltraject 'Huis van Buren'. Dat loopt, maar de hoge werkdruk maakt het lastig om hier voldoende tijd en aandacht aan te kunnen besteden.

De wethouders ervaren de organisatiewijziging uit 2020 als een vooruitgang: zij heeft ***meer structuur en overzicht*** gebracht. Ook ligt de focus van het aannamebeleid meer dan voorheen op strategisch vermogen. Dat ervaart men als positief. Daarnaast is blijvende aandacht nodig voor het implementeren en doorleven van kerngericht werken en het versterken van de dienstverlening, zo vinden de wethouders.

Sommige leden van de gemeenteraad zijn ***kritisch op de organisatie***. Zij hebben twijfels of de organisatie in omvang en kwaliteit voldoende geëquipeerd is om de opgaven van Buren aan te gaan. Zo zijn sommige raadsleden kritisch op de kwaliteit van de stukken en vinden anderen dat het collectief geheugen van de organisatie ontbreekt, mogelijk door de vele vacatures en wisselingen, de kwetsbaarheid van sommige functies en/of gebrekkige dossieropbouw die worden ervaren. Men vreest dat een gemeente met de omvang van Buren te weinig aantrekkelijk is om talent aan te trekken en te behouden.

Op haar beurt ervaart de ambtelijke organisatie de ***relatie met***

15 Gemeenten moeten doorgaans ook het derde ziektewetjaar doorbetalen en kunnen daarna ontslag aanvragen of een andersoortige uittreedregeling treffen.
16 Cijfers afkomstig van de gemeente Buren.

de raad als ingewikkeld. Leden van de gemeenteraad zijn zeer kritisch op de organisatie en smoren daardoor initiatieven vaak in de kiem. Uit de gesprekken met de organisatie en gemeenteraadsleden blijkt bovendien dat wederzijds andere beelden leven over de mate waarin de raad aan de voorkant van het beleidsproces wordt betrokken. Een aantal gemeenteraadsleden benoemt dat de raad te weinig invloed kan uitoefenen aan de voorkant, terwijl de organisatie juist aangeeft de raad vroegtijdig mee te nemen bij opgaven, maar dat dit dan alsnog vaak niet leidt tot een heldere keuze door de raad over de inhoudelijke koers.

In de gesprekken met de ambtelijke organisatie werd genoemd dat er lange tijd sprake is geweest van ***'beleidsarmoede'***. Men wijst erop dat beleidsdocumenten sterk verouderd waren. Ook is het verhaal dat bestemmingsplannen niet meer voldeden, waardoor de organisatie steeds met individuele gevallen naar de raad moest. Dit versterkte in ambtelijke ogen een dynamiek in de raad om het debat niet zozeer langs de lijnen van de inhoud, maar op basis van casuïstiek te voeren. In de huidige bestuursperiode is er volgens de organisatie een kwantitatieve en kwalitatieve inhaalslag gemaakt, waarbij veel beleidsstukken zijn geproduceerd die meer dan voorheen integraal werden opgesteld. Dit leidt volgens de ambtenaren wel tot een nieuwe uitdaging: kan al dit beleid ook door de organisatie worden uitgevoerd?

De provincie geeft Buren complimenten voor de wijze waarop zij meer stabiliteit probeert te brengen in de gemeentefinanciën. Zo is de OZB verhoogd om meer inkomsten te genereren en doorloopt de gemeente op dit moment een ZBB-traject om scherp te krijgen waar besparingen mogelijk zijn. Ook ziet de provincie dat Buren vol inzet op de (kwaliteit van de) organisatie, al zal het voor een kleine gemeentelijke organisatie een uitdaging blijven om grote, strategische opgaven voor elkaar te krijgen. Toch maken de huidige situatie in combinatie met bestaande en nieuwe inhoudelijke opgaven dat de provincie zorgen heeft over de financiële stabiliteit van de gemeente op de lange termijn.

Analyse

De organisatiestructuur op basis van domeinen is goed bruikbaar voor het werken op basis van zes strategische opgaven en sluit ook aan bij het toekomstprofiel waarin verschillende opgaven zijn geformuleerd (zie paragraaf 3.1).

Wel is de organisatie kwetsbaar: vanwege de omvang (met eenpit-functies tot gevolg), de uitdaging om talent en strategisch vermogen aan te trekken en te behouden en de hoge werkdruk. Bovendien is de gemeente financieel kwetsbaar. De organisatie van Buren is hier overigens niet uniek in; veel kleine(re) gemeentelijke organisaties kampen met eenzelfde problematiek. Met bestuurlijke en organisatorische zelfstandigheid komt voor relatief kleine gemeenten de noodzaak om inhoudelijk te prioriteren: niet alle taken en opgaven kunnen op het hoogste ambitieniveau worden opgepakt. Dat betekent geenszins dat Buren geen ambities kan hebben: dit kan wel degelijk, mits deze ambities gefocust zijn en er ook keuzes worden gemaakt om andere dingen niet of minder te doen. Ook kunnen krachten in de regio en in de kernen sterker en effectiever worden aangewend.

Daar komt bij dat een betere verhouding tussen raad en organisatie een positief effect zal hebben op de ervaren werkdruk in de organisatie en het werkplezier van zowel ambtenaren als raadsleden. In het licht van het toekomstprofiel is het dan ook noodzakelijk om hierop in te zetten, boven op de slagen die met de organisatie zelf (moeten) worden gemaakt.

2.2.2 Schaal: regio

Feiten

'We zoeken de samenwerking op in de regio' is een van de uitgangspunten die aan het organisatieplan 2020 zijn toegevoegd naar aanleiding van de evaluatie en het gesprek met de OR. De strategische opgave 'Samen Sterk in de Regio' valt daarbij binnen het team Staf. Daarbuiten heeft het uitgangspunt geen specifieke invulling gekregen in een gestructureerde samenwerking. Zo doet Buren niet mee aan initiatieven als een gezamenlijk traineeship, vanwege het ontbreken van financiële middelen. Dat neemt niet weg dat medewerkers in hun werk aansluiting hebben bij de regio, zoals dat voor zeer veel gemeentelijke werknemers geldt.

In het verleden liepen gesprekken over een gezamenlijke bedrijfsvoering tussen Buren, Neder-Betuwe en West Maas & Waal stuk. Wel levert Buren op dit moment diensten aan buurgemeenten (en uitvoeringsdienst ODR) in de sfeer van ICT en Werk & Inkomen.

Beelden

Zonder dat dit geconcretiseerd is naar actielijnen, wordt in de organisatie wel onderkend dat regionale samenwerking kan helpen bij het aangaan van vergelijkbare grote opgaven, zoals duurzaamheid, wonen, het sociaal domein, mobiliteit en de huisvesting van arbeidsmigranten. Het college geeft hier in de ogen van medewerkers geen richting aan met bijvoorbeeld een minimumpakket (de basis: wat moet er echt gebeuren) en prioritering van ambities daarbovenop.

Samenwerking is voor deze regio niet zo vanzelfsprekend. De gemeenten in de regio Rivierenland zijn allen klein; er wordt een (grotere) sturende gemeente gemist die de anderen op sleeptouw kan nemen. Bovendien zien medewerkers dat Buren dat ook een rol moet worden gegund in de regio, hetgeen niet vanzelfsprekend is gezien haar imago van weinig betrouwbare partner.

Dat de ambtelijke organisatie van Buren onder druk staat, merkt men ook in de regio: het blijkt lastig om voor alle regionale opgaven de benodigde uitvoeringskracht te organiseren. Regionale partners hebben het gevoel dat de intentie tot samenwerking er zeker is, maar dat deze door interne gerichtheid nog onvoldoende van de grond is gekomen.

Analyse

Hoewel 'Samen sterk in de regio' een strategische opgave is voor Buren, krijgt dat in de praktijk nog te beperkt vorm. Buren kan aan bestuurskracht winnen met een sterkere regionale samenwerking; sowieso vanwege de omvang van de gemeente, en daarbovenop nog omdat de inhoudelijke richting van het toekomstprofiel daartoe noopt.

Regionale samenwerking vraagt echter ook politieke en bestuurlijke inzet en ambtelijke capaciteit. Daarom is een strategische afweging nodig waar samenwerking meerwaarde oplevert. Dit kan langs de lijnen van het toekomstprofiel.

2.2.3 Schaal: kernen

Feiten

Na vaststelling van de Visie kerngericht werken door de gemeenteraad in september 2020 is er voor iedere kern een kernambtenaar aangewezen. Er zijn twee ambtenaren die de rol van kernambtenaar vervullen. De kernwethouder en de kernambtenaar werken nauw samen en stemmen regelmatig af, zodat ze beiden goed op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in het gebied.

Kerngericht werken is niet iets van de kernambtenaar alleen, maar moet integraal onderdeel zijn van de werkwijze van alle ambtenaren. Uit een in mei 2020 uitgevoerd onderzoek bleek dat nog niet voor iedereen binnen de organisatie duidelijk was hoe kerngericht werken eruitziet en wat ieders rol daarin is. Dit is één van de redenen geweest om te investeren in bovengenoemd cultuurtraject 'Het Huis van Buren'. Bovendien is de Visie kerngericht werken opgesteld en vastgesteld (september 2020), en begin 2021 vervolgens ook een uitvoeringsplan opgesteld voor 2021-2023. De organisatie is voornemens om de vorderingen van het kerngericht werken (half)jaarlijks te monitoren; de eerste meting staat voor Q4 2021 gepland.

Een voorbeeld van een kerngerichte aanpak is de Omgevingsvisie van Buren, waarvoor een 'dorpenronde' is georganiseerd om met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties relevante vraagstukken voor de leefomgeving verder uit te diepen.

Beelden

In januari 2021 is de Visie kerngericht werken gepubliceerd en in maart het uitvoeringsplan. De uitdaging waar de organisatie nu voor staat is om het kerngericht werken handen en voeten te geven. De structuur staat, maar nu is een cultuurverandering nodig, zo geeft men ambtelijk aan. Op dit moment hangt het kerngericht werken nog vooral aan de kernambtenaren, die dit logischerwijs niet alleen aankunnen: het moet een integraal onderdeel worden van de werkwijze van de hele organisatie. Dit vraagt een andere manier van denken en andere gedragingen. Om dit te stimuleren, zijn onder andere ambtelijke bijeenkomsten georganiseerd over de rol van kernambtenaren én die van de inhoudelijke domeinen. Het MT benadrukt dat de organisatie ruimte moet krijgen om deze ontwikkeling door te maken.

De vertegenwoordigers van de kernen en ondernemers geven aan dat de samenwerking met de ambtelijke organisatie de afgelopen twee jaar is verbeterd.

Wel noemen zij een tweetal aandachtspunten.

Allereerst, het intensiveren van het contact tussen de kern(/ ondernemersvereniging) en de gemeente. Ondernemers zien kansen in een intensiever gesprek met de gemeente over lange termijnontwikkelingen, bijvoorbeeld als het gaat over bedrijventerreinen. De vertegenwoordigers van de kernen benadrukken dat consultatie- en participatieprocessen verbetering behoeven, zowel als het gaat om de betrokkenheid van de politiek als om de communicatie vanuit de gemeente. Dan gaat het in het bijzonder om de terugkoppeling: wat wordt er met de inbreng van inwoners gedaan, en wat zijn volgende stappen?

Volgens deze gesprekspartners kan het werken met kernambtenaren hieraan bijdragen, al vraagt men wel aandacht voor de binding van de ambtenaar met de kern: kennis van de lokale context zien zij als een vereiste om deze werkwijze te laten slagen.

Ten tweede verwacht men dat de gemeente de verbinding tussen de kernen faciliteert. Door het delen van goede voorbeelden kunnen kernen van elkaar leren en hun organisatiekracht versterken, waarbij zij het voorbeeld noemen van het oprichten van de signaleringsgroepen. Hoewel er volgens de vertegenwoordigers uit de kernen niet zoiets bestaat als het 'DNA van de gemeente Buren', is er wel behoefte aan een 'bestuurlijke paraplu' waaronder het kernenbeleid wordt vormgegeven.

Analyse
In januari 2021 is de Visie kerngericht werken gepubliceerd en in maart het uitvoeringsplan. De uitdaging waar de organisatie nu voor staat is om het kerngericht werken handen en voeten te geven. Naar onze mening worden hier stappen in gezet, maar het organisatiebreed implementeren van een nieuwe werkwijze kost gerichte aandacht en tijd; meer dan nu het geval is.

Het verbeteren van de communicatie rondom participatieprocessen en het faciliteren van de verbinding tussen de kernen zijn in onze optiek *quick wins* om het kerngericht werken meer betekenis te geven.

2.3 Inzicht: de sterkten en zwakten van en kansen en bedreigingen voor het bestuur en de organisatie van Buren

Op basis van de bestudeerde documenten en gevoerde gesprekken komen wij tot de volgende SWOT-analyse:

Elke organisatie heeft *sterke* en *zwakke* kanten. Bij overheden ligt het voor de hand om onderscheid te maken tussen bestuur en organisatie. De sterkten en zwakten liggen binnen de eigen invloedssfeer: een organisatie kan zijn sterke kanten dus verder uitbouwen en zijn zwakke kanten ombuigen.

Kansen en *bedreigingen* ontstaan door externe ontwikkelingen. Zij zijn daardoor minder goed beïnvloedbaar, maar door ze scherp in beeld te hebben kunnen bestuur en organisatie er wel op inspelen en kansen verzilveren of bedreigingen mitigeren.

INTERN	Sterkten	Zwakten
Bestuur	• Bereidheid bij college en raad om zich serieus te buigen over de vraag, wat voor gemeente willen we zijn en wat betekent dit? (Fases 1 en 2 van dit onderzoek) • Het huidige college heeft bestuurlijk rust gebracht en acteert steeds meer vanuit het collectief. • Sturing via coalitieakkoord en de uitvoeringsagenda gaat goed: het college ligt op koers om zijn ambities op de voorgenomen beleidsontwikkelingen te behalen. • De raad zet in op meer grip op en een stevigere positie in regionale samenwerking.	• Aanbevelingen van de informateur uit november 2019 moeten nog worden uitgevoerd; het toen geschetste beeld van instabiele politieke verhoudingen binnen de raad en tussen raad en college geldt nog steeds. • Bestuurlijke knopen worden niet altijd doorgehakt en ambities niet geprioriteerd. Bovendien stelt het bestuur ambities regelmatig naar boven bij. Beiden brengen de organisatie in de knel. • Het perspectief van Buren in regionale samenwerking is 'what's in it for me', in plaats van gezamenlijkheid (halen én brengen).
Organisatie	• Bereidheid bij de organisatie om zich serieus te buigen over de vraag, wat voor gemeente willen we zijn en wat betekent dit? (Fases 1 en 2 van dit onderzoek) • Uitvoering van het coalitieakkoord en de uitvoeringsagenda ligt op koers. • De organisatiestructuur is goed bruikbaar voor het opgavegericht werken. • De uitvoering van basistaken is op orde; zelfs zo goed dat deze capaciteit op onderdelen ook voor anderen wordt ingezet. • Het kernenbeleid staat goed in de steigers.	• De gespannen politieke verhoudingen leggen druk op de organisatie. • De organisatie is kwetsbaar: veel eenpitters en hoge (gepercipieerde) werkdruk. • Er is te weinig tijd en ruimte om de gewenste organisatieontwikkeling – zoals het kerngericht werken – vorm te geven. • Organisatorische schaalkracht op strategisch niveau is beperkt en de werkdruk ligt hoog. De noodzakelijke aansluiting op de regio kan aan kracht winnen. • De financiële positie van de gemeente staat onder druk en dat heeft zijn weerslag op de slagkracht van de organisatie, omdat de bestuurlijke ambities hier niet altijd op worden bijgesteld. De organisatie moet dus meer doen met minder.
EXTERN	**Kansen**	**Bedreigingen**
	• De vastgestelde toekomstvisie Buren 2040 biedt een ijkpunt om het bestuur en de organisatie te richten naar de toekomst, op zowel het niveau van de gemeente als dat van de regio en de kernen. De verkiezingsprogramma's kunnen hier inspiratie aan ontlenen; het kan de basis bieden voor een nieuw collegeprogramma en een uitvoeringsagenda waarin indicatoren en meetpunten worden afgesproken, zodat raad en college gericht kunnen sturen op de invulling van de toekomstvisie. • Ook ligt hier een kans om procedures hierop te herijken richting en met de raad. Te denken valt bijvoorbeeld aan de introductie van startnotities die aan de voorkant ingaan op inhoud en proces. • De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 vormen een nieuwe start voor raad en college om zich opnieuw tot elkaar te verhouden. • Er is veel maatschappelijk kapitaal in de kernen dat kan worden ingezet om de ambities van de gemeente te verwezenlijken.	• Samenwerking in Regio Rivierenland is geen vanzelfsprekendheid door de meervoudige gerichtheid van de gemeenten en afwezigheid van een onbetwiste centrumgemeente. • Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor gemeenteambtenaren beperken de mogelijkheden om kwaliteit aan te trekken en te behouden. • De landelijke financiële ontwikkelingen blijven de kracht en daarmee de mogelijkheden van gemeenten beperken.



HOOFDSTUK 3

Wat is er nodig richting de toekomst? (uitzicht)

Het toekomstprofiel Buren 2040 geeft richting, zowel inhoudelijk – waar zetten we als gemeente op in, ook richting regio en kernen? – als bestuurlijk en organisatorisch – welke werkwijze en cultuur past daarbij? Bij de afronding van fase 1 en tijdens de gesprekken in fase 2 is ons meermaals de vraag gesteld of het gekozen toekomstprofiel haalbaar is voor de gemeente Buren. Het antwoord daarop is ‘ja, mits’.

Ja, mits, ten eerste, een inhoudelijke vertaling wordt gemaakt van het toekomstprofiel: van een stip op de horizon naar opgaven, doelen, gewenste resultaten en activiteiten. In paragraaf 3.1 geven we een methodiek om dit te doen op een manier die sturing op het toekomstprofiel vergemakkelijkt.

Ja, mits, ten tweede, het bestuur (college en raad) en de organisatie van Buren stevig inzetten op het uitbouwen van hun sterkten en het aanpakken van hun zwakten uit de SWOT-analyse, daarbij gebruikmakend van de kansen en rekening houdend met de bedreigingen. In paragraaf 3.2 t/m 3.4 beschrijven we wat het toekomstprofiel vraagt van het bestuur (college en raad), het samenspel tussen bestuur en organisatie en de organisatie.

Hiermee biedt dit hoofdstuk uitzicht: het wordt duidelijk wat er nodig is richting de toekomst om het toekomstprofiel voor Buren 2040 aan te gaan.

3.1 Het vertalen van het toekomstprofiel naar opgaven, doelen, resultaten en activiteiten

Het toekomstprofiel is een stip op de horizon en daarmee nog abstract. Het profiel geeft aan waar Buren naartoe wil, maar nog niet welke inhoudelijke keuzes dat vergt en welke activiteiten daaruit voortkomen. Daarom is het nodig om het profiel te vertalen naar opgaven en vervolgens naar doelen, resultaten en activiteiten.

Wat?	Definitie?	Waar landt dit?
Visie	Een 'stip op de horizon' voor Buren in 2040	• Toekomstprofiel Buren 2040, op 17 juni 2021 vastgesteld door de raad • Naar wij sterk aanraden (maar waar de gemeente niet over gaat) in de verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022, die hun vertaling vinden in het nieuwe collegeprogramma • In gemeentelijke visies, waaronder de Omgevingsvisie17; uit de gesprekken in het kader van deze toekomstoriëntatie kwam naar voren dat het gekozen toekomstprofiel en de concept-Omgevingsvisie goed op elkaar aansluiten.
Opgave	Verschil tussen de gewenste situatie en de huidige situatie: welke afstand moet je overbruggen?	• Meerjarige beleidsnotities
Doel	De tussenstap die de komende tijd moet worden gezet om bovengenoemde afstand te overbruggen (een stapje dichterbij komen)	• Collegeprogramma 2022-2026 • Uitvoeringsagenda bij het collegeprogramma 2022-2026, dat in nauwe verbondenheid met de ambtelijke organisatie wordt opgesteld om te komen tot realistische doelen, resultaten en activiteiten.
Resultaat	De output die wordt geproduceerd en die bijdraagt aan het gedefinieerde doel	• ***Definitie resultaat:*** Uitvoeringsagenda bij het collegeprogramma 2022-2026 • ***Daadwerkelijke resultaat:*** Bijvoorbeeld gebouwde woningen, een nieuwe buslijn, huisvesting voor arbeidsmigranten, taalachterstandsprogramma, verstrekte of juist binnengehaalde subsidies, al dan niet in regionaal verband, etc.
Activiteit	De wijze waarop bestuur en organisatie hun kennis, kunde en middelen aanwenden om bij te dragen aan het gewenste resultaat	• De begroting en werkplannen (verdeling van mensen en middelen) • In het ZZB-traject • In de dagelijkse bezigheden van bestuur en organisatie

In de rapportage over fase 1 van deze toekomstoriëntatie hebben we een eerste aanzet gedaan voor het definiëren van de opgaven (Hoofdstuk 6, tussenkopjes 'Wat betekent deze toekomstschets, gegeven de huidige 'foto' van Buren?').
In de gesprekken met de organisatie over het vastgestelde toekomstprofiel hebben we dit verder verdiept.

In deze paragraaf geven we beiden weer: de aanzet uit fase 1 in zwart, de opbrengst uit de aanvullende gesprekken in blauw.

Hiermee is de definitie van de opgaven, doelen, resultaten en activiteiten niet 'af': niet alle tabellen zijn op alle onderdelen ingevuld/compleet. Dit zal de komende periode onderdeel moeten zijn en blijven van de gesprekken binnen en tussen bestuur en organisatie, de verschillende domeinen, met de kernen en de regio.

17 Bij het opstellen van de concept-Omgevingsvisie zijn de inwoners van Buren nauw betrokken geweest, vanuit de gedachte van het kerngericht werken. De concept-Omgevingsvisie wordt begin september aan het college van Buren voorgelegd om deze vervolgens vrij te geven voor maatschappelijke discussie. Eind september organiseert Buren 'De week van de Omgevingsvisie', waarin de gemeente en inwoners in gesprek gaan over de concept visie. In Q4 2021 wordt de ontwerp Omgevingsvisie ter besluitvorming aan het college voorgelegd. Besluitvorming door de gemeenraad is voorzien in Q1 2022.
College en gemeenteraad zijn in het voorbereidingstraject betrokken geweest via een zogenaamde BOT-sessie en een themabijeenkomst. Daarnaast is de voorbereiding regelmatig aan de orde geweest in de raadswerkgroep Omgevingswet.

Buren zet in op *groei* en *bescheiden bruis*, met *behoud van het Burense cultuurhistorische landschap*. Voor de opgaven betekent dit het volgende:

Opgave: **Bruisende kernen met een eigen identiteit (leefbaarheid en wonen).**

Doelen

- Een **groeiprofiel** in combinatie met de wens om de **eigen identiteit** van de kernen te behouden, vraagt om scherpe keuzes over wat (woningen, voorzieningen) waar zal worden gerealiseerd.
- Het verbeteren van het **openbaar vervoer** is één van de afspraken uit het coalitieakkoord 2020-2022.
- Middels het kerngericht werken kan de gemeente Buren samen met haar inwoners werken aan een p**assend voorzieningenniveau.**
- De **huisvesting van (tijdelijke) arbeidsmigranten** is een vraagstuk dat Buren deelt met haar buurgemeenten.
- Bouwen voor behoefte past in de huidige ambities van Buren.
- Het Burense cultuurhistorische landschap behouden.

Resultaten

- Buren heeft ruimte voor de bouw van 589 woningen. In regionaal verband is een woonagenda tot 2030 opgesteld. Voor de periode ná 2030 kan Buren inzetten op meer woningen.
- In het woningbouwprogramma wordt uitgegaan van maximaal 1.400 nieuwe woningen voor de periode 2020-2030. In dit programma zijn 840 woningen noodzakelijk voor de autonome groei. De overige 560 woningen zijn bedoeld voor mensen van buiten de gemeente, waaronder terugkeerders, mensen die eerder in Buren woonden en om redenen van studie of werk de gemeente hebben verlaten en nu weer terug willen komen.

Activiteiten

- Het verbeteren van het openbaar vervoer [...] vraagt om een stevige inzet van de gemeente in de samenwerking binnen Regio Rivierenland en met de provincie.
- Voor een betere ontsluiting van Buren via het openbaar vervoer is het noodzakelijk om met regiogemeenten samen op te trekken richting de provincie. Dit vraagt inzet van ambtelijke capaciteit.
- Kerngericht werken vraagt om maatwerk binnen transparante spelregels voor de rol en positie van inwoners (gaat de gemeente informeren, raadplegen, advies vragen, coproduceren of samen met inwoners beslissen?) die gemeente-breed gelden. Bovendien is kerngericht werken niet enkel iets van een aantal contactambtenaren, maar een werkwijze die tot de hele organisatie doorgedrongen moet zijn. Als Buren kerngericht wil werken, zal het daar dus ook in moeten investeren.
- De huisvesting van (tijdelijke) arbeidsmigranten [...] vraagt om regionale afstemming.
- Huisvesting van (tijdelijke) arbeidsmigranten is een vraagstuk in Buren. De gemeente staat voor de keuze of het hierop meer regionaal wil optrekken (en daarmee meer agenda zettend kan zijn, maar ook capaciteit zal moeten leveren) of dat het liever een meer afwachtende houding aanneemt.

Opgave: **Een kleinschalige, duurzame economie.**

Doelen

- Momenteel werkt de gemeente Buren, samen met ondernemers, aan een **Nota Economie**. Hierin wordt onder meer onderzocht hoe het regionale economische ambitiedocument voor de periode 2020-2024 van de Regio Rivierenland in het lokale beleid past en waar aansluiting kan worden gevonden.
- Buren wil de transitie maken naar een circulaire economie, met als uitgangspunt 'iedereen doet mee'; dus ook de financieel kwetsbare groepen.

Resultaten

Activiteiten

- Het **Regionaal Investeringsfonds** is ingericht om innovatie te stimuleren. Buren is één van de partners in dit fonds. De gemeente brengt het fonds actief onder de aandacht van de eigen ondernemers met plannen voor duurzaam innoveren.
- Middels **vergunningen en verordeningen** kan de gemeente sturen op het type bedrijvigheid en hoe deze past in het landschappelijk karakter. Zo kan de gemeente fruittelers mogelijkheden geven om ook andere inkomstenbronnen – zoals kamperen bij de boer of een winkel met streekproducten – aan te boren. Landbouw en toerisme gaan zo hand in hand. Ook op de laanboomteelt kan de gemeente sturen middels vergunningen.
- In Buren is het aantal banen in de sector **recreatie en toerisme**, vergeleken met andere sectoren, klein. Recreatie en toerisme is één van de pijlers van Regio Fruitdelta. Buren zal dan ook **actief de samenwerking moeten zoeken met buurgemeenten en de regio** om deze sector te versterken en met de kernen om ervoor te zorgen dat ook de eigen inwoners plezier hebben van de voorzieningen.
- De organisatie benadrukt dat de formatie op het thema economie beperkt is. Samenwerking in de regio is dus niet alleen nodig vanuit inhoud (schaal van de opgave), maar ook vanuit **realisatiekracht: deze ligt niet zozeer op gemeentelijk als wel op regionaal niveau.**
- De opgave 'kleinschalige, duurzame economie' kan alleen in **wisselwerking met het bedrijfsleven** tot stand komen. Het is daarom van belang dat de gemeente zich bij elk doel en gewenst resultaat afvraagt welke **rol** het wil innemen in de samenwerking met het bedrijfsleven: die van initiatiefnemer en trekker (presterende gemeente), verbinder (samenwerkende gemeente), facilitator (responsieve gemeente) of steller van regels en kaders (rechtmatige gemeente).[18]

18 Vier rollen zijn ontleend aan het kwadrantenmodel van de NSOB.

Opgave: **Sociaal domein en onderwijs - hooghouden van kwaliteit en ongelijkheid tegengaan.**

Doelen

- **'Zorgen voor elkaar'** dient een plek te krijgen in de kerngerichte aanpak van de gemeente. Inwoners en gemeente bepalen samen wat nodig is voor een sociaal veilig klimaat voor alle inwoners.
- De **Visie 'Kansen Pakken', het Sociaal Domein van Buren** is op 29 september 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Deze visie is tot stand gekomen in gesprek met betrokkenen en past inhoudelijk bij de opgave zoals geschetst in het toekomstprofiel. Een nadere uitwerking van de visie krijgt vorm in een nieuw, integraal beleidsplan sociaal domein. Bij het opstellen hiervan worden de inwoners van Buren nadrukkelijk betrokken. Er wordt op dit moment een planning opgesteld om dit beleidsplan te bewerkstelligen.

Resultaten

Activiteiten

- De gemeente werkt nauw samen **met basisscholen en aanbieders van voor- en vroegschoolse educatie** aan het inlopen van de taalachterstand op basisscholen in 'taalarme' gebieden. Deze inzet is voorlopig onverminderd nodig.
- De organisatie heeft de omslag gemaakt naar het aanbieden van **kerngerichte zorg, met laagdrempelige toegang**. Dit past goed in de toekomstvisie.
- De **financiën op jeugdzorg en Wmo** vormen een grote uitdaging voor de uitvoering van de visie sociaal domein. Dit legt druk op het toekomstprofiel: zijn we financieel in staat om onze ambities te realiseren?
- Gemeenten in Rivierenland werken samen op inkoop en contractmanagement in het sociaal domein. Deze **samenwerking** is om twee redenen **kwetsbaar**. Ten eerste mist de regio een onbetwiste centrumgemeente die een voortrekkerstol kan pakken. Ten tweede richten de gemeenten zich erg op het functioneren van de uitvoeringsorganisatie en minder op het gezamenlijk bouwen aan de samenwerking. Richting de toekomst is het nodig om meer vanuit gezamenlijkheid te opereren.

Opgave: **Woekeren met ruimte - slim gebruik maken van het oppervlak.**

Doelen

- Buren moet 'woekeren met haar ruimte' als het gaat om lokale én regionale opgaven. De **ruimtelijke consequenties** én de **mogelijkheden tot meervoudig ruimtegebruik** dienen dan ook te behoren tot de **standaard afwegingscriteria** van de gemeenteraad bij het maken van beleidskeuzes.
- De opgave 'woekeren met ruimte' past in de **Omgevingsvisie** van Buren. Daarin wordt gekozen voor het mengen van functies, waarvoor de gemeente – naast gebieden met een specifieke functie, zoals natuur, landbouw, recreatie – **multifunctionele zones** aanwijst.
- De gemeenteraad zal heldere keuzes moeten maken over de **rol en positie van participatieprocessen in ruimtelijke vraagstukken**. Dit geldt in het bijzonder voor de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Immers, hoe opener de visie is geformuleerd, hoe meer ruimte er is voor inwoners en ondernemers om hier zelf invulling aan te geven.
- Het thema **duurzaamheid** komt in het toekomstprofiel terug onder de opgave 'een kleinschalige, duurzame economie', maar de warmtetransitie, energietransitie en klimaatadaptatie brengen ook een grote ruimte-vraag met zich mee. Verduurzaming is daarmee zeker geen louter technische opgave, maar een maatschappelijk en politiek vraagstuk dat richtinggevende keuzes vraagt.

Resultaten

Activiteiten

- **Kerngericht werken en participatie** zijn van wezenlijk belang bij het realiseren van de duurzaamheidsopgaven. Dit vraagt capaciteit, maar ook ontwikkeling van medewerkers in deze nieuwe manieren van werken.
- Er liggen kansen voor samenwerking in de regio op de implementatie van de Omgevingswet. Om deze kansen te kunnen pakken, zal Buren ambtelijk een **stevigere regionale rol** moeten vervullen. Als voorbeeld werd het ambtelijk coördinatorenoverleg ODR genoemd, waar Buren nu niet aan tafel zit terwijl dat wel wenselijk zou zijn.
- Ook op het thema **duurzaamheid** liggen er kansen voor regionale samenwerking, zeker omdat dit thema **hoog specialistische (technische) kennis en expertise** vergt. Een alternatief is deze kennis inhuren, wat waarschijnlijk hogere kosten met zich meebrengt.
- Er is **structureel extra formatie** nodig om de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid (o.a. RES, Regionale Adaptatie Strategie (RAS), klimaatvisie, warmteplan, beleid laadpalen) waar te kunnen maken.
- Er zijn ambtelijk zorgen over het nog niet geraamde budget voor het opstellen van het **Omgevingsplan**.

3.2 Wat vraagt dit van het bestuur?

Gebruik het toekomstprofiel als inhoudelijk, integraal toetsingskader

Het opgavegericht werken aan het toekomstprofiel voor Buren in 2040 vraagt van het bestuur (raad en college) dat het handelt vanuit de inhoud. De raad heeft vastgesteld wat voor gemeente Buren in 2040 wil zijn. De keuze om in te zetten op bepaalde doelen, resultaten of activiteiten moet in lijn liggen met dit profiel. Het profiel is daarmee het ***inhoudelijke, integrale toetsingskader*** voor voorliggende besluiten, of deze nu de gemeente, de kernen of de regio aangaan. Door steeds terug te grijpen op het toekomstprofiel, blijft ook bij beslissingen over een specifieke taak of beleidsdomein het grote plaatje in beeld.

Stel prioriteiten op basis van een balans tussen Publieke Waarde en Organisatie

Publieke waarde ontstaat wanneer de elementen uit de driehoek met elkaar in evenwicht zijn: de publieke waarde is helder, de organisatie is in staat om aan deze opgaven te voldoen en er is draagvlak voor zowel *wat* wordt gedaan als voor *hoe* dit gebeurt. Het vinden van een balans tussen publieke waarde en organisatie vraagt om het ***stellen van prioriteiten***.



Op welke opgaven wil het bestuur inzetten en wat is daarbij het ambitieniveau, gegeven het integrale toetsingskader (het toekomstprofiel) én gegeven de middelen en mogelijkheden van de organisatie? Het uitgangspunt dat Buren een zelfstandige gemeente wil blijven, betekent dat het niet mogelijk is om alle gemeentelijke (wettelijke) taken en opgaven op het hoogste ambitieniveau uit te voeren: daarvoor is de ambtelijke organisatie simpelweg te klein. Door slim samen te werken met de kernen en in regionaal verband kan de slagkracht worden vergroot, maar ook samenwerking vraagt ambtelijke capaciteit (zie ook paragraaf 3.4). Kortom, het stellen van prioriteiten dient te gebeuren op basis van zowel inhoudelijke overtuiging als haalbaarheid.

Bestuur opgavegericht

Het toekomstprofiel 2040 is nu nog een stip aan de horizon. Om hier te komen, moet het bestuur zogezegd ***'opgavegericht besturen'***. Dat wil zeggen, het sturen en monitoren van de voortgang op opgaven en de samenhang hiertussen. Dit gebeurt nu middels het coalitieakkoord en de bijbehorende uitvoeringsagenda.

Deze infrastructuur werkt goed; het verdient dan ook aanbeveling om deze na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 te blijven benutten.

Om te kunnen prioriteren en om opgavegericht te kunnen besturen, is het noodzakelijk dat ***de raad inhoudelijk het gesprek voert, met elkaar en met het college***. Dit gebeurt nu te weinig; de focus ligt vaak op het proces en/of de uitvoering. Vanzelfsprekend ligt er een taak voor het college en de organisatie om de raad te voeden, maar de raad heeft ook een eigenstandige verantwoordelijkheid om het inhoudelijk gesprek te entameren en een kaderstellende positie te pakken.

Samenwerken in de regio: pak positie in de *two-level game*

Dit inhoudelijke gesprek richt zich niet alleen op (binnen) gemeentelijke opgaven, maar zeker ook op de opgaven die spelen op de schaal van de kernen en/of de regio. Bij regionale samenwerking is er sprake van een ***two-level game***, waarin bestuurders verschillende petten dragen en belangen vertegenwoordigen: die van de eigen gemeente én die van de regio. Dat betekent dat niet alleen het lokale belang centraal staat en gediend wordt, maar dat steeds een evenwicht gezocht moet worden tussen meerdere lokale belangen en regionale belangen. Maar de *two-level game* geldt niet alleen voor bestuurders: ook de raad van Buren zal zich, als de steviger positie wil pakken in de regio, tot deze twee niveaus moeten verhouden. Hiervoor is het noodzakelijk dat raads- en collegeleden redeneren en opereren vanuit het toekomstprofiel. Dit biedt immers een integraal toetsingskader voor regionale voorstellen en maakt bovendien dat Buren een eenduidig verhaal uitstraalt naar de regionale partners, die daardoor beter weten wat ze aan Buren hebben. Ook vraagt het spelen van de *two-level game* om mandaat en vertrouwen binnen de eigen gemeente om op regionaal niveau de Burense belangen te kunnen inbrengen en daarbij tevens het regionale belang in het oog te kunnen houden.

Werk aan stabiliteit en vertrouwen

Het integraal kijken naar opgaven, prioriteren met oog voor de beschikbare middelen en mogelijkheden, opgavegericht besturen en inhoudelijk het gesprek voeren, zowel in de eigen raad als richting de kernen en de regio, zijn werkwijzen die passen bij het geschetste toekomstprofiel. Deze werkwijzen kunnen echter alleen tot wasdom komen in ***cultuur van stabiliteit en vertrouwen***. Hoewel er kleine stapjes zijn gezet, staan de conclusies van de informateur uit 2019 nog grotendeels overeind. Het is gebleken dat een cultuurverandering niet vanzelf gaat: raad en college zullen hier actief mee aan de slag moeten. Nu de grootste coronabeperkingen voorbij lijken en het gemakkelijker is om fysiek bijeen te komen, is het zaak om snel werk te maken van deze cultuurverandering.

Juist met de gemeenteraadsverkiezingen in zicht is het van belang om werk te maken van een gedragen raamwerk waarbinnen de nieuwe raad, het nieuwe college en de organisatie constructief kunnen samenwerken. Wacht hier dus niet mee tot na de verkiezingen van maart 2022.

Aan de slag met de aanbevelingen van de informateur

Het is tijd om actief met de aanbevelingen van de informateur aan de slag te gaan. Een goede start daarbij zou onzes inziens zijn, een *'trialoog' tussen college, raad en organisatie* waarin zij gezamenlijk een visie ontwikkelen op het samen gemeentebestuur van Buren zijn (aanbeveling 2). Daaruit kan een *manifest* voortkomen – analoog aan het Huis van Buren, maar dan met betrekking tot bestuur en organisatie – waarin de uitgangspunten voor de onderlinge samenwerking zijn vastgelegd. Een dergelijk manifest kan helpen bij het ontwikkelen van een aanspreekcultuur (aanbeveling 1): betrokkenen zijn het immers eens over wat gewenst (samenwerkings)gedrag is, en wat niet.

Met het oog op de nieuwe bestuursperiode is het daarnaast raadzaam om naast een inhoudelijk inwerkprogramma voor de nieuwe raadsleden ook een *langer lopend werkprogramma* te op te stellen gericht op het opbouwen van constructieve relaties, binnen de raad en tussen raad, college en ambtelijke organisatie. Een vertegenwoordiging vanuit de raad (bijvoorbeeld een werkgroep of het fractievoorzitteroverleg), de griffier en de burgemeester staan hiervoor aan de lat. Het manifest kan als uitgangspunt dienen; door hier halfjaarlijks expliciet over in gesprek te gaan, wordt voorkomen dat zaken gaan "broeien".

3.3 Wat vraagt dit van het samenspel tussen bestuur en organisatie?

Uit de sterkte-zwakteanalyse van Buren blijkt dat het samenspel tussen bestuur en organisatie aan kracht kan winnen. Op dit moment leggen de instabiliteit en onvoorspelbaarheid van het bestuur (college, raad) een druk op de organisatie die tijd en energie vraagt die niet aan het inhoudelijke werk voor de gemeente zelf, de kernen en de regio kunnen worden besteed.

Een bestuurscultuur is weerbarstig, maar tegelijkertijd geldt dat de spelers er zelf volledig de eigen hand in hebben. 'We doen het voor Buren' is zowel een cliché als helemaal waar. Raad, college en organisatie zijn samen Buren en kunnen werken vanuit dat vertrouwen.

De vraag wat goed is voor Buren is met het toekomstprofiel in grote lijnen weergegeven. De opbrengst van het traject naar deze toekomstvisie is niet alleen het profiel, maar ook de ervaring dat bestuurders er oprecht genoegen in hebben om een inhoudelijk gesprek te voeren over de ambities en opgaven van de toekomst. De bestuurscultuur van Buren wint aan betekenis en nut als zij verschuift van een *machtsstrijd* naar een *ideeënstrijd*. Dat vraagt actieve inzet van de gemeenteraadsleden en collegeleden en daar kan aan worden bijgedragen door stukken en (politiek-bestuurlijke) activiteiten meer op ideeën (de inhoud!) te baseren: meer visiestukken, inhoudelijke keuzes die worden gevraagd, een inhoud gedreven debatstructuur en vergadercultuur en typen bijeenkomsten (beeldvorming, werksessies). De organisatie moet hier voeding aan geven.

Versterken van de bestuurskracht

Een professioneel en constructief samenspel tussen bestuur en organisatie versterkt de bestuurskracht van de gemeente. Onder paragraaf 3.2 ('trialoog') en 3.3 (van een *machtsstrijd* naar een *ideeënstrijd*) doen we een aantal aanbevelingen voor hoe dit samenspel te verbeteren.

Het opstellen van een *Plan 'versterking bestuurskracht'* kan helpen om integraal te sturen op de benodigde bestuurlijke en ambtelijke verbeterslagen. In de huidige uitvoeringsagenda bij het coalitieakkoord zijn hiervan al elementen opgenomen onder 4.1 Organisatieontwikkeling, 4.2 Bestuurskracht en 4.3 Financiën.

3.4 Wat vraagt dit van de organisatie?

Tot slot gaan we op hoofdlijnen in op wat het bovenstaande vraagt van de organisatie.

We zien in Buren een organisatie die weliswaar licht overvraagd wordt en bescheiden van omvang is, maar waarvan de structuur in principe niet beperkend is om aan de ambities en opgaven tegemoet te komen. Er is reeds ingezet op een aanpassing van de organisatie op basis van de ervaren tekortkomingen. Wat deze toekomstoriëntatie wel nog kan brengen, is dat er nog meer inhoudelijke gerichtheid komt. Bovendien kan de notie van *groei en bescheiden bruis* worden vertaald in de beoogde organisatiecultuur.

Profiel van de gemeente zet de toon voor de organisatie

Net als voor het bestuur geldt dat het toekomstprofiel van Buren in 2040 richting geeft aan waar de gemeente voor aan de lat staat. Dit geeft betekenis en richting aan de organisatie. Het (beoogde) profiel van de gemeente kan worden weerspiegeld in haar missie en visie; deze worden gemist in het Organisatieplan 2020. Dat betekent dat – net als Buren zelf – gestreefd wordt naar een bescheiden bruisende organisatie. De gerichtheid is niet (alleen) op beheer, maar ook op een zekere groei en ontwikkeling. Een organisatie die zich niet alleen richt op de gemeente als geheel, maar ook op de afzonderlijke kernen. En die ook aansluiting zoekt en vindt bij de regio. De kernwaarden van de organisatie (Huis van Buren) kunnen een vertaling naar dit profiel gebruiken.

Richt de organisatie naar de opgaven: knippen, plakken en knopen doorhakken

Als we kijken naar organisaties, onderscheiden we drie elementen: de verdeling van werk, de coördinatie daartussen en de besluitvorming erover. Bij iedere organisatie is sprake van een zekere opdeling van het werk: niet iedereen doet exact hetzelfde. De werkzaamheden zijn in Buren bijvoorbeeld verdeeld onder domeinen en teams. Daar waar taken die zijn verdeeld elkaar raken, ontstaan onvermijdelijk afhankelijkheden. Daarom komt vervolgens de behoefte aan coördinatie en verbinding op, bijvoorbeeld in de vorm van gereguleerde informatie-uitwisseling, procedures, programma's en projecten. Tot slot is op dit alles een vorm van sturing nodig vanuit de verdeling van verantwoordelijkheden op de resultaten.

Kortom: de werkzaamheden in een organisatie zijn eerst geknipt. Maar waar is geknipt, ontstaat meteen de noodzaak om ook weer te plakken. En vervolgens moet er ook knopen worden doorgehakt. Kortweg ook wel: knippen, plakken, knopen doorhakken.

In termen van ***knippen*** zien we dat de taken in Buren in een aantal domeinen zijn ondergebracht. Deze onderdelen hebben eigen verantwoordelijkheden om de specifieke resultaten te behalen die van hen worden verwacht. De doelen, beoogde resultaten en activiteiten die hierboven zijn gespecificeerd, moeten nu in een heldere taakafbakening worden belegd bij de betreffende organisatieonderdelen. Ook kan bewust worden besloten dat een taak of opgave in de regio wordt belegd.

Maar daar houdt het niet op. Bij ***plakken*** doet zich de vraag voor: hoe worden de werkzaamheden en (beoogde) resultaten van de onderdelen met elkaar verbonden? Hoe bereikt men integraliteit in de doelen, resultaten en activiteiten? De opgaven uit het toekomstprofiel grijpen op elkaar in. Bovendien verwachten de stakeholders (kernen, inwoners, ondernemers) samenhang. Er is dus een noodzaak tot 'plakken'. Niet alleen binnen de gemeente, maar ook met (partners in) de regio. We kennen diverse manieren om dat te doen; van lossere vormen zoals heldere afspraken en gereguleerde informatie-uitwisseling, via strakkere vormen zoals procedures, regisseurs en werkgroepen tot diepere ingrepen zoals het vormen van nieuwe organisatieonderdelen.

Knopen doorhakken gaat om besluitvorming. Hier is een rol voor het (hogere) management en voor het bestuur om te prioriteren en keuzes te maken. Deze sturingsvraag grijpt terug op de bovenstaande paragrafen.

Sturen op ontwikkeling

De organisatie van Buren is in ontwikkeling en zal dat gegeven het bovenstaande ook blijven. Om te komen tot een 'bescheiden bruisende' gemeente is een gerichte sturing nodig zowel op de 'harde kant' van de organisatie *(bovenstroom)* als de 'zachte kant' *(onderstroom)* van de organisatie. De bovenstroom ligt in de meer organisatorische elementen van opgavegericht werken en prioriteren vanuit het verhaal van het toekomstprofiel (knippen, plakken, knopen doorhakken). Bij de onderstroom gaat het om de cultuur. Wij geloven dat een verandering alleen succesvol kan zijn als de transformatie van de formele kant van de organisatie wordt gecombineerd met een verandering in organisatiecultuur (gedrag, de onderstroom).

Dit helpt mensen om hun gedrag blijvend te veranderen. Dit doet een beroep op het leiderschap binnen de organisatie. Leidinggevenden leggen zich daarbij niet alleen toe op het tot stand brengen van resultaten *binnen* de organisatie, maar ook een verandering *van* de organisatie. En tenslotte zullen de medewerkers zelf blijvend moeten worden ondersteund in hun ontwikkeling; ook hier om de competenties te hebben om het verschil te maken in hun eigen werk én om deel uit te maken van de mooie bescheiden bruisende organisatie die Buren kan zijn.

Geef vanuit het toekomstprofiel vorm aan de doorontwikkeling van de organisatie

De ambtelijke organisatie heeft een Organisatieplan 2020 en het organisatiecultuurtraject Huis van Buren. Daarmee zien we dat er reeds aan een organisatieontwikkeling wordt gewerkt en dat daar ook resultaten in worden geboekt. Desalniettemin kan deze toekomstoriëntatie helpen om deze stappen meer richting en perspectief te geven.

Nu het toekomstprofiel voor Buren 2040 door de gemeenteraad is vastgesteld, is er een stip op de horizon om de organisatieontwikkeling te richten. Het is daarom zaak om dit toekomstprofiel als uitgangspunt te nemen voor de doorontwikkeling van de organisatie. Dat kan met een nieuw Organisatieplan, maar omdat de organisatie al bezig is met een doorontwikkeling is dat niet noodzakelijk. De lijnen van het Organisatieplan zijn helder en het biedt een prima basis om op verder te gaan. Je zou dit Organisatieplan kunnen aanvullen en aanpassen met de volgende punten:

- *Consolideer* het aantal uitgangspunten van het Organisatieplan. Het zijn er nu veel, ze zijn ongelijksoortig van aard en in wisselende mate uitgewerkt. Werk met een missie, visie en een overzichtelijk aantal kernwaarden.
- Bij een bescheiden bruisende gemeente hoort een *bescheiden bruisende organisatie;* benoem dit als een van de kernwaarden en werk deze uit:
  - De basis is op orde (bescheiden)
  - Er is ruimte voor initiatief en innovatie (bruis)
  - Er is perspectief op bescheiden groei van de organisatie, passend bij de beoogde bescheiden groei van Buren
- Bewaak de opgaven uit het toekomstprofiel door per opgave een portefeuillehouder aan te wijzen en een aantal ontwikkelprogramma's in te richten *(plakken)* om op deze opgaven die bescheiden bruis te bewerkstelligen;
- Zet bewust en gericht capaciteit in vanuit het toekomstprofiel op *alle drie de schalen.* Dat geldt voor de hele organisatie – van strategie tot uitvoering. Dit vraagt:
  - Tijd en ruimte om kerngericht werken met elkaar en met de kernen te doorleven. Wat is eenieders rol?
  - Strategische keuzes vanuit het toekomstprofiel door het bestuur als het gaat om regionale samenwerking. De organisatie kan dan gericht inzetten op regionale thema's waar Buren agenderend wil zijn, en juist op andere thema's meer volgend zijn. De capaciteit is immers beperkt.
- Een voorwaarde voor een stabiele organisatie die bescheiden bruist, is dat het bestuur eenzelfde stabiliteit met bruis vertoont. Dat betekent niet dat er niets meer van de organisatie mag worden gevraagd, maar wel dat rekening wordt gehouden met de capaciteit en slagkracht van de organisatie die niet onbeperkt zijn. Met andere woorden: *knopen doorhakken* en blijven bij de gemaakte keuzes.

3.5 Tot slot: hoe nu verder?

Het traject van de toekomstoriëntatie van Buren gaf in eerste instantie een perspectief op het *wat*: een inhoudelijke richting aan hoe Buren zich wil ontwikkelen. Zonder een daadwerkelijke vertaling naar het uitvoeren van de taken en opgaven waar de gemeente voor staat, zijn het echter loze woorden. Er is schaalkracht nodig om de gewenste toekomst daadwerkelijk vorm te geven. Met dit stuk is het gewenste profiel voorzien van handvatten over dit *hoe*. Er ligt nu een analyse over de bestuurs- en organisatiekracht van Buren, op basis waarvan ook richtingen worden aangegeven om die verder te versterken.

Maar ook *dit* stuk heeft het gevaar in zich om te blijven steken in loze woorden. Bestuur en organisatie van Buren staan nu aan de lat om samen (maar wel vanuit de eigen rol) de handschoen op te pakken om toe te werken naar de stip op de horizon. In de afgelopen tijd hebben we Buren leren kennen als een prachtige gemeente die de mooie toekomst verdient die nu is neergezet. De woorden zijn er; het komt nu aan op het doen. Kortom: er is veel werk aan de winkel, maar met vertrouwen en de daadkracht ligt voor Buren een mooie toekomst in het verschiet.

HOOFDSTUK 4

Bijlage

4.1 Geraadpleegde documenten

- Coalitieakkoord gemeente Buren 2020-2022: Daadkrachtig en Kerngericht
- Gemeente Culemborg, Programmabegroting 2021
- Gemeente Buren, Begroting 2021
- Gemeente Buren, Programmabegroting 2021-2024
- Gemeente Neder-Betuwe, Begroting 2020
- Gemeente Tiel, Begroting 2021
- Gezien, gehoord, erkend. Visie kerngericht werken gemeente Buren 2020-2023
- 'Het Huis van Buren'
- Organisatieplan 2020, doorontwikkelen naar een domeinstructuur
- Samen voor Gelderland 2019-2023, Kadernota midterm review (10 maart 2021)
- Statennotitie Sterk bestuur, 2018
- Verdieping benchmark en SWOT gemeente Buren, december 2016 (Berenschot)
- Uitvoeringsagenda bij Coalitieakkoord gemeente Buren 2020-2022: Daadkrachtig en Kerngericht

4.2 Gesprekspartners

Gemeente Buren

- Voormalig burgemeester Buren: dhr. de Boer
- Waarnemend burgemeester Buren: mevr. Meijers
- Wethouders Buren: dhr. Maier, dhr. Van der Hurk, dhr. Neven, dhr. Wiendels
- Gemeenteraad
  - Fractie Gemeentebelangen: dhr. Van Alfen, dhr. Bult, dhr. Van Laar en dhr. Lammers,
  - Fractie PCG: dhr. Zaaijer
  - Fractie CDA: mevr. Bettink-Pierik en dhr. Lassche
  - Fractie PvdD: dhr. De Jonge en dhr. Willemsen
  - Fractie PvdA: dhr. Warmer
  - Fractie D66: mevr. Schlosser en mevr. Van Zijl
  - Fractie VVD: mevr. Van Doremalen, mevr. Tetteroo en dhr. Van Vierssen
  - Fractie mevrouw Van Dam: mevr. Van Dam
- Organisatie
  - Gemeentesecretaris en domeinmanagers
  - Beleidsadviseurs
  - Medewerkers beleidsdomeinen

Regio

- Culemborg: burgemeester dhr. Van Grootheest
- Neder-Betuwe: burgemeester dhr. Kottelenberg en gemeentesecretaris dhr. Stam
- Tiel: burgemeester dhr. Beenakker
- West-Betuwe: burgemeester dhr. Stoop
- Zaltbommel: burgemeester dhr van Maaren
- Regio Rivierenland: directeur dhr. Derksen, programmamanager recreatie & toerisme dhr. Minkhorst en programmamanager wonen mevr. ter Schegget
- Provincie Gelderland: Gedeputeerde dhr. Markink, adviseurs sterk bestuur dhr. Hiemstra en dhr. Kortboyer

Kernen

- Voorzitter & secretaris ondernemersplatform Buren
- Afgevaardigden van Dorpsbelang Maurik, dorpsraad Ravenswaaij, signaleringsgroep Buren-Beusichem- Asch, signaleringsgroep & belangenvereniging Lingemeer, Klein Comité Rijswijk, buurtvereniging Buren, Beusichem Leeft en sociaal werker Buren.

Berenschot



‘WIJ ZIJN BERENSCHOT, GRONDLEGGER VAN VOORUITGANG’

Wij zien een Nederland dat altijd in ontwikkeling is. Zowel sociaal als organisatorisch verandert er veel. Al meer dan 80 jaar volgen wij deze ontwikkelingen op de voet en werken we aan een vooruitstrevende samenleving. Daarbij staan we voor duurzaam advies en de implementatie hiervan. Altijd gericht op vooruitgang én echt iets kunnen betekenen voor mensen, organisaties en de maatschappij.

Alles wat we doen, is onderzocht, onderbouwd en vanuit meerdere invalshoeken bekeken. In ons advies zijn we hard op de inhoud, maar houden rekening met de menselijke maat. Onze adviseurs doen er alles aan om complexe vraagstukken om te zetten naar praktische oplossingen waar u iets mee kan. Wij geven advies en bieden digitale oplossingen waarbij we ons focussen op:

- Toekomst van werk en organisatie
- Energietransitie
- Transformatie van zorg
- Transformatie van openbaar bestuur

Berenschot Groep B.V.

Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG Utrecht

Postbus 8039, 3503 RA Utrecht

030 2 916 916

www.berenschot.nl

gemeente
Buren

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.036978/D.105121
behandeld door: J.P.M. Meijers
c.c.: College en MT
onderwerp: Vervolgtraject Toekomstoriëntatie 3.0

Maurik, 23 november 2021

verzonden: 24 NOV. 2021

Geachte leden van de raad,

Met het vaststellen van het profiel van de Toekomstoriëntatie 1.0 heeft u een belangrijke stap gezet voor de gemeente, haar inwoners en ondernemers. De stip op de horizon geeft de gemeente richting. Dat geldt ook voor de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur. Om dichter bij de spreekwoordelijke stip te komen, zal een koers moeten worden bepaald.

Daar is enige haast bij. Het is de ambitie om de vastgestelde toekomstoriëntatie als een overdrachtsdocument voor de nieuwe bestuursperiode gereed te maken. Hiermee bent u, als afzwaaiende raad, in de gelegenheid uw rechtsopvolger, de nieuwe gemeenteraad, van een advies en een warme overdracht te voorzien. Het maakt het mogelijk dat in de nieuwe bestuursperiode snel werk gemaakt kan worden van een continuering van de Toekomstoriëntatie — waarbij de nieuwe raad zijn eigen politieke verantwoordelijkheid behoudt.

In Toekomstoriëntatie 2.0 #hoedan werden al enkele randvoorwaarden geschetst. Met deze brief lichten wij u toe welke koers de stuurgroep voor zich ziet, die we dus ook de titel Toekomstoriëntatie 3.0 mee willen geven. In de hoop dat deze op uw instemming kan rekenen. De brief begint met een algemene toelichting van drie te onderscheiden sporen, daarna zullen we ingaan op de afzonderlijke delen ervan. Als laatste lichten we toe hoe de samenhang ertussen wordt bewerkstelligd en bewaakt.

Drie sporen

Een gemeente besturen doe je niet alleen. In het gemeenbestuur zijn er al drie organen met een eigen verantwoordelijkheid: de raad (als hoogste orgaan), het college en de burgemeester. Daarnaast is er de ambtelijke organisatie voor advies, beleidsvoorbereiding en – uiteraard – uitvoering.

In Toekomstoriëntatie 2.0 #hoedan heeft u kunnen lezen dat het voor een succesvol traject nodig is dat de bestuursorganen en de ambtelijke organisatie goed met elkaar samenwerken — ieder in de eigen rol.

De Wetering 1 • Postbus 23 • 4020 BA Maurik • Tel.: 14 0344 • Fax: (0344) 579200 • E-mail: gemeente@buren.nl • KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 • BTW: NL807287684B02

gemeente Buren

Tijdens de raadsbijeenkomst op 2 november 2021 heeft u zelf besproken hoe u uw rol als politiek opdrachtgever kan versterken. Deze rol als politiek opdrachtgever is nodig; als volksvertegenwoordiging is het uw taak de maat, toon en politieke kaders aan te geven of goed te keuren voor de uitvoering van de Toekomstoriëntatie. Zeker bij een voor de gemeente belangrijke ontwikkeling zoals deze.

In de door ons voorgestelde aanpak willen we ervoor zorgen dat raad, college en ambtelijke organisatie zich kan focussen op een eigen traject en de eigen rol, zonder de samenhang te verliezen. Dit leidt er toe dat er drie trajecten in elkaar gevlochten zullen lopen.

1. Een traject met de raad over het versterken van het politiek opdrachtgeverschap van de raad (18 januari en 1 of 2 februari 2022)
2. Een programma voor het college over het opdrachtnemerschap van het college én het opdrachtgeverschap van het college naar de ambtelijke organisatie (medio december 2021)
3. Een bijeenkomst over uitwerking en beleidsvoorbereiding. Over het opdrachtnemerschap van de ambtelijke organisatie, opdrachtgeverschap van het college en in het verlengde daarvan de raad. (medio december 2021)

Het spreekt voor zich dat de burgemeester in elk van de drie een rol speelt. Artikel 170 lid 1a van de Gemeentewet vraagt van de burgemeester toezicht te houden op de samenwerking in en met het gemeentebestuur. Als enerzijds het voorzitterschap van de raad en dat van het college anderzijds is de rol van de burgemeester naar ons idee goed belegd in deze opzet.

<u>De raad</u>

Op 2 november sprak u onder begeleiding van het Periklesinstituut over het politiek opdrachtgeverschap. U heeft daar te kennen gegeven verder over in gesprek te willen gaan. Daarin zijn twee onderdelen genoemd:

1. Samenwerking binnen de raad;
2. Vormgeven van het opdrachtgeverschap, met waaronder op het gebied van de toekomstoriëntatie

Op het gebied van de samenwerking binnen de raad wil de raad op korte termijn wederom in gesprek. Het Periklesinstituut zal u hier een voorstel voor een programma doen toekomen. Door de nieuwe maatregelen om besmettingen van het coronavirus te voorkomen, is het niet mogelijk deze bijeenkomt op hele korte termijn te organiseren. In het fractievoorzittersoverleg is al afgesproken zo veel mogelijk bijeenkomsten in een virtuele omgeving te voeren; gezien de de aard van de bijeenkomst over de samenwerking in de raad adviseren wij deze juist in een fysieke omgeving te houden.

De voorlopige datum is daarom later dan wij zouden willen: woensdag 18 januari 2022.

Na het gesprek over de samenwerking in de raad staat het vormgeven van het opdrachtgeverschap op de agenda. In dit deel bepaalt u de urgentie en volgorde van de onderdelen van het door de raad vastgestelde profiel van de Toekomstoriëntatie. Deze bijeenkomst zal door het Periklesinstituut en Berenschot, de opstellers van de Toekomstoriëntatie worden voorbereid.

Om tot een overdrachtsdocument voor de nieuwe bestuursperiode te komen, moet ook deze bijeenkomst spoedig worden gepland. Ons voorstel daartoe is 1 of 2 februari 2022.

gemeente Buren

Het college

Terwijl de gemeenteraad zijn rol als politiek opdrachtgever versterkt, gaat het college in gesprek over opdrachtnemerschap. Zoals u weet, heeft het college als dagelijks bestuur van de gemeente zowel de verantwoordelijkheid u te ondersteunen in een kaderstellende rol als een eigen verantwoordelijkheid voor te voeren beleid. Die verantwoordelijkheid mondt uit in het opdrachtgeverschap naar de ambtelijke organisatie. Dat vraagt om goed samenspel tussen raad college en organisatie — de essentie van duaal gemeentebestuur is samenwerking tussen raad en college, ieder met een eigen en wederzijds aanspreekbare verantwoordelijkheid.

Als u uw rol versterkt, is het van belang dat het college ook kijkt hoe zij de raad hierbij beter kan ondersteunen en wat deze veranderende samenwerking voor haar betekent. Het college bespreekt dit met een externe begeleider. Het college bespreekt hier ook over wat zij kan doen om de Toekomstoriëntatie verder te brengen. Dit gesprek was gepland op 17 november 2021, maar kon door de nieuwe corona-maatregelen geen doorgang vinden. Een nieuwe datum wordt snel gevonden.

De Toekomstoriëntatie in samenhang: trialoog

Het houdt niet op bij het gemeentebestuur. Zoals u heeft kunnen lezen in Toekomstoriëntatie concludeert Berenschot meer elementen als succesfactoren voor de uitwerking en uitvoering. Bijvoorbeeld *schaalkracht*, ofwel de mate waarin de gemeente kan voldoen aan de opgaven en (boven)regionale uitdagingen die uit het profiel voortvloeien. Ook *programmasturing* zal verder moeten worden ontwikkeld. Het geeft beter de mogelijkheid om de visie van het Toekomstprofiel te vertalen naar missie en strategie.

Voor deze ontwikkeling zijn twee dingen nodig. Ten eerste zal het MT van de ambtelijke organisatie zelf in gesprek gaan over de Toekomstoriëntatie. Ook bij het plannen van die bijeenkomst moeten we rekening houden met de geldende maatregelen. De bedoeling is deze bijeenkomst nog dit kalenderjaar plaats te laten vinden.

Daarnaast beleggen we een bijeenkomst met raad, college en MT van de ambtelijke organisatie gezamenlijk. Hier kan gesproken worden over onderlinge samenwerking, wederzijdse verwachtingen (wat heeft u van elkaar nodig?), en de strategische doelen. Deze *trialoog* kan uiteraard plaatsvinden na de bijeenkomsten van raad, college en MT zelf. Een planning ervoor wordt gemaakt, rekening houdend met de beperkingen en vertragingen die de maatregelen naar aanleiding van het coronavirus ons opleggen.

Coördinatie en afwerking

Hoewel het logisch is dat elk van de delen zichzelf versterkt in een eigen traject is afstemming natuurlijk onontbeerlijk. De Stuurgroep zal daarom een coördinerende rol in het geheel nemen. In de stuurgroep zitten de vertegenwoordigers van de drie trajecten. Uw griffier en uw voorzitter zal met John Bijl van het Periklesinstituut het traject met uw raad begeleiden. De burgemeester zal ook, daarin bijgestaan door extern begeleider van de collegesessie(s) Wouter Dekker, oog houden op het traject met het college. Wethouder Neven vult hen daarin aan. De gemeentesecretaris verzorgt met Philip Veller van Berenschot en Wouter Dekker de verdere ontwikkeling met het MT en de ambtelijke organisatie.

Deze drie lijnen komen bijeen in de Stuurgroep, die hiermee een coördinerende rol in het gehele traject houdt. Op deze wijze zijn naar ons idee alle gremia van gemeentebestuur en gemeentelijke organisatie goed vertegenwoordigd. De gemeentesecretaris namens de

ambtelijke organisatie en wethouder Neven namens het college. Burgemeester Meijers is, als voorzitter van de raad, voorzitter van de stuurgroep.

Bij de planning houden we natuurlijk rekening met de mogelijkheden die maatregelen om besmettingen te voorkomen ons bieden. De planning van nu geeft ons de mogelijkheid om in week 7 of 8 van 2022 een bijeenkomst te beleggen waar deze drie trajecten letterlijk samenkomen: de al eerder genoemde trialoog. Naar ons idee moet deze laatste bijeenkomst leiden tot een ontwerp-overdrachtsdocument waar u uw rechtsopvolgers en het nieuwe college adviseert over een spoedige en voorspoedige uitwerking van de Toekomstoriëntatie.

Zodat ook in de nieuwe bestuursperiode Buren klaar is om de toekomst met vertrouwen tegemoet te treden!

Wij komen naar u toe met onderstaand voorgesteld raadsbesluit:

1. In te stemmen met het vervolgtraject Toekomstoriëntatie 3.0.
2. De Stuurgroep de opdracht te geven een ontwerp-overdrachtsdocument op te stellen met input uit de bijeenkomst van de raad, het college en de ambtelijke organisatie afzonderlijk en gezamenlijk.
3. En de Stuurgroep de opdracht te geven tot coördinatie van deze trajecten.

Met vriendelijke groet,

Als voorzitter van de stuurgroep,

J.P.M. Meijers

uw brief van:		Maurik, 24 augustus 2021
uw kenmerk:		
ons kenmerk:	Z.022692/D.098605	verzonden:
behandeld door:	B. Metz en H. van Wijk	
bijlage(n):		
onderwerp:	Toekomst oriëntatie fase 2	

Geachte leden van de raad,

Hierbij sturen we u de rapporten van BMC en Berenschot toe. Deze rapporten zijn in planning met elkaar opgelopen en hebben een verbinding met elkaar. Hieronder zullen we deze verbinding toelichten.

Het rapport van BMC over het ZBB traject geeft weer welk geld er omgaat in de begroting van de gemeente Buren, wat het wettelijk minimum is qua budgettering en welke besparingen er op de korte en lange termijn te vinden zijn.
Het tweede rapport is van Berenschot over de tweede fase van onze toekomt oriëntatie en gaan we verder in op waar we als gemeente naar toe willen en wat voor gemeente we willen zijn. Het rapport geeft u inzicht in welke opgaven opgepakt moeten worden om onze toekomstvisie waar te kunnen maken. Zo kunt u een sterkte zwakte analyse vinden van onze gemeente, van het bestuur en de ambtelijke organisatie en een handelingsperspectief. Een van de adviezen is om opgavegericht te blijven werken aan onze toekomst en te handelen vanuit de inhoud. Dit zorgt er voor dat de keuzes die we maken bijdragen aan het door u vastgestelde toekomstprofiel voor Buren in 2040. Het toekomstprofiel dient daarmee als een inhoudelijk en integraal toetsingskader voor voorliggende besluiten zoals het ZBB traject en de begroting die we gaan opstellen. Door steeds te kijken naar ons toekomstprofiel blijft het grotere plaatje in beeld en kiezen we gericht waar we ons geld aan uitgeven. Met in ons achterhoofd steeds de vraag wat deze keuze bijdraagt aan ons toekomstprofiel.

Wij realiseren ons dat de rapporten een veelheid aan informatie bevatten. We hopen u meer overzicht te geven door hieronder kort een samenvatting te bieden van de opgaven die worden genoemd in het rapport van Berenschot en waar u de besparing kunt vinden in het rapport van BMC. In bijlage1 vindt u een samenvatting van de visies van de zes strategische opgaven waar we al mee werken. Het rapport van Berenschot kan aanleiding geven om verder te gaan met andere opgaven. We kunnen dan mogelijk aansluiten op de lijnen die er al liggen binnen de huidige opgaven en een aantal opgaven afsluiten.

De Wetering 1 ● Postbus 23 ● 4020 BA Maurik ● Tel.: 14 0344 ● Fax: (0344) 579200 ● E-mail: gemeente@buren.nl ● KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 ● BTW: NL807287684B02

Rapport Berenschot
In hoofdstuk 3 gaat Berenschot in op wat nodig is voor de toekomst van Buren. Ons toekomstprofiel is haalbaar, mits we het vertalen naar opgaven, doelen, gewenste resultaten en activiteiten (paragraaf 3.1.). En als we daarbij als raad, college en organisatie stevig inzetten op het uitbouwen van onze sterkten en het aanpakken van onze zwakten uit de SWOT-analyse (3.2 t/m 3.4).
Berenschot komt met ons toekomstprofiel dat inzet op groei en bescheiden bruis, met behoud van het Burense cultuurhistorische landschap uit op vier opgaven. Dit zijn de opgaven (1) bruisende kernen met een eigen identiteit, (2) een kleinschalige duurzame economie, (3) het hooghouden van kwaliteit en ongelijkheid tegengaan binnen het sociaal domein en onderwijs en tot slot (4) het woekeren met ruimte en slim gebruik maken van het oppervlak. Een overzicht van deze hoofdlijnen kunt u ook vinden in bijlage 1.

Rapport BMC (ZBB)
In het rapport van BMC staan besparingen ingedeeld in drie categorieën. Iedere categorie heeft een eigen ZBB-consequentie:

1. Categorie 1: Prestaties/taken die wettelijk verplicht zijn
    - Zero based consequentie: output handhaven, maar op minimum uitvoeringsniveau
2. Categorie 2: Niet wettelijk - Overige zwaarwegende reden voor continuering
    - Zero based consequentie: output handhaven op minimum uitvoeringsniveau
3. Categorie 3: Niet wettelijk en geen zwaarwegende reden voor continuering
    - Zero based consequentie: schrappen, want prestatie /taak past niet in zero based begroting.

De categorisering heeft als doel om de besluitvorming door uw gemeenteraad te faciliteren. In hoofdstuk 3 van deze eindrapportage staat hoe u als raadslid de beschikbare gegevens kunt ontsluiten. Er staat ook een soort van beslisboom die u kunt gebruiken om mogelijke besparingen af te wegen.

Op de ZBB markt van 8 september heeft u alle gelegenheid om verder inhoudelijke vragen te stellen over de besparingen die worden genoemd in het rapport van BMC.
De toekomst oriëntatie kan dienen als toetsingskader voor de keuzes binnen het ZBB traject. Zoals aangegeven in de RI brief van 14 juni jl. zullen we op korte termijn met elkaar in gesprek gaan over de inhoud van het rapport van Berenschot en de realiseerbaarheid en fasering hiervan.

We hopen u te treffen op 8 september en zien uit naar het inhoudelijke debat over de toekomst van de gemeente Buren.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Buren,

de Secretaris de Burgemeester

M. van Dalen MSc J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1936
Extern Zaak ID	Z.035381 / D.101321
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	6.1
Titel	Warmtetransitie Buren 2022-2024
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Beemt, J. van den
Portefeuillehouder	J.P. Neven

Bijlagen
D.102212 Raadsvoorstel warmtetransitie Buren 2022-2024
D.102211 Raadsbesluit warmtetransitie Buren 2022-2024
Warmtetransitie Buren 2022-2024
Bijlage 1 - Overzicht van technieken
Bijlage 2 - Kaart Aanvullend Strategische Voorraad Drinkwater
Bijlage 3 - Bouwstenen TvW Buren versie 0.8 100621
Bijlage 4 - Rapport Warmtetransitie in de Gemeente Buren
Bijlage 5 - Wat anders verwarmen voor u als de inwoners betekent
Bijlage 6 - Participatieladder
Bijlage 7 - Klankbordgroep warmtetransitie Buren
aangekondigde Motie PCG e.a. - Energieadviseur buitengebied
D.102211 Getekend - Raadsbesluit Warmtetransitie Buren 2022-2024

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	2 november 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Voorgesteld besluit

1: In te stemmen met De Warmtetransitie Buren 2022-2024.

Dit met als uitgangspunten:

- Kerngericht en maatwerk

- Nu beginnen met huidige technieken

Dit met als onderdelen:

- Het buitengebied: ‘energieadviseur buitengebied’
- De kernen met potentie Maurik en Lingemeer
- De aanpak overige kernen
- Isoleren en besparen / ‘aardgasvrij-ready’
- Een klankbordgroep
- Communicatie, informatie en participatie!

Besluit

1: In te stemmen met De Warmtetransitie Buren 2022-2024.

Dit met als uitgangspunten:

- Kerngericht en maatwerk
- Nu beginnen met huidige technieken

Dit met als onderdelen:

- Het buitengebied: ‘energieadviseur buitengebied’
- De kernen met potentie Maurik en Lingemeer
- De aanpak overige kernen
- Isoleren en besparen / ‘aardgasvrij-ready’
- Een klankbordgroep
- Communicatie, informatie en participatie!

Toelichting

Dit besluit is unaniem.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.102212** **Z.035381**

Voorstel ingebracht door	J.van den Beemt
Portefeuillehouder	JP Neven
Begrotingsprogramma en taakveld	Ruimte 7.4 milieu(beheer)

Onderwerp **De Warmtetransitie Buren 2022-2024**

Voorgesteld besluit

1: In te stemmen met De Warmtetransitie Buren 2022-2024.

Dit met als uitgangspunten:

- Kerngericht en maatwerk
- Nu beginnen met huidige technieken

Dit met als onderdelen:

- Het buitengebied: 'energieadviseur buitengebied'
- De kernen met potentie Maurik en Lingemeer
- De aanpak overige kernen
- Isoleren en besparen / 'aardgasvrij-ready'
- Een klankbordgroep
- Communicatie, informatie en participatie!

Samenvatting van het voorstel

Dit voorstel 'De Warmtetransitie Buren 2022-2024' is onderdeel van de strategische opgave duurzaamheid en zet de eerste stappen in de transitie van de gebouwde omgeving (woningen, kantoren, scholen en andere verblijfsgebouwen) voor Buren. Deze transitie beoogt de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame warmtebronnen zonder CO2-belasting voor verwarmen, koken en warm water. Dit onder andere in het verlengde van het landelijke Klimaatakkoord en de lokale klimaatvisie.
De mogelijkheden aan duurzame bronnen zijn op basis van de huidige stand van de techniek voor Buren beperkt. Duidelijk is wel dat het belangrijk is om een begin te maken met de warmte opgave. Dat kan voor het buitengebied en twee kernen. Bij Lingemeer en Maurik zijn namelijk nu al mogelijkheden voor duurzame warmte. Verdere bouwstenen zijn een verkenning met inwoners naar de mogelijkheden voor de andere kernen en het formeren van een gemeente brede klankbordgroep van inwoners die suggesties doet, ontwikkelingen volgt en advies geeft. Daarnaast is voor heel Buren een aanpak mogelijk voor isoleren, besparen en meer!
Verder gaat de Burense transitie uit van drie pijlers:

- Kerngericht en maatwerk;
- Nu beginnen;
- Ruimte voor lokale initiatieven.

De warmtetransitie lijkt wellicht een technische opgave, maar het is ook een maatschappelijk opgave. Het gaat namelijk uiteindelijk om een verandering van gedrag en houding en het betrekken en meenemen van inwoners, ondernemers en organisaties in Buren. Informatie, communicatie en participatie zijn dan ook essentieel voor het slagen van de warmtetransitie.
De ontwikkelingen en evaluatie gaan naar verwachting snel en als de eerste ervaringen met de participatie zijn opgedaan is het goed de visie en de realisatie in 2024 te evalueren en een geactualiseerd plan voor 2025 en verder op te stellen.

Buren heeft een ondernemende bevolking, er is een actieve energiecoöperatie en een aanzienlijke sociale cohesie in de meeste kernen. Dit vormt een goede basis om de warmtetransitie die op vele vlakken ingrijpend en complex gaat zijn, succesvol op te kunnen pakken met inwoners en door inwoners: Op weg naar een duurzame gemeente Buren!

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Voor u ligt De Warmtetransitie Buren 2022-2024. Dit document geeft de eerste stappen aan die Buren wil zetten in de warmtetransitie. Hier is een voortraject aan vooraf gegaan waarin voor de zomer een technisch onderzoek naar de mogelijke duurzame warmtebronnen in Buren en een onderzoek naar het draagvlak voor de warmtetransitie onder de inwoners is uitgevoerd. De resultaten van de onderzoeken hebben de bouwstenen en een opzet voor de warmtetransitie Buren opgeleverd. Deze zijn vervolgens na de zomer besproken met inwoners.
Dat heeft vervolgens geresulteerd in deze De Warmtetransitie Buren 2022-2024: Een visie met een plan!'.

De klimaatproblematiek mag bekend zijn en het Klimaatakkoord geeft aan dat Buren eind 2021 een warmtevisie moet vaststellen voor de warmtetransitie. Die opgave betreft het duurzaam verwarmen, koken en voorzien in warm water en heeft betrekking op de gebouwde omgeving (woningen, kantoren, scholen, etc.). De warmtevisie van de gemeente zet dus niet in op bedrijfsprocessen e.d.

In de visie van Buren wordt de warmtetransitie benaderd in 3 stappen:

- De basisstap : Informatie, communicatie en verkennen;
- De tussenstap : Gericht op isoleren, besparen en naar 'aardgasvrij-ready';
- De grote stap : (direct) naar aardgasvrij.

Zoals bekend kenmerkt Buren zich als een landelijke gemeente met veel kernen en dat vraagt ook voor de warmtetransitie om een specifieke aanpak. Met de resultaten uit de onderzoeken resulteert dat in een aanpak gericht op:

- Het buitengebied met een 'energieadviseur buitengebied'. In het buitengebied is een warmtenet geen optie, maar zijn naast advies per object wel collectieve mogelijkheden voor isoleren en besparen.
- De kernen Lingemeer en Maurik waar directe stappen mogelijk zijn met de techniek van nu: aquathermie.
- De overige kernen waar eerst een tussenstap met isoleren en besparen voor de hand ligt. Daarnaast het volgen van innovaties en het verkennen van mogelijkheden naar aardgasvrij.
- Ruimte voor kleinere initiatieven zoals een WKO-project.
- Isoleren en besparen / 'aardgasvrij-ready'.
- Een klankbordgroep.

De visie van Buren gaat verder uit van drie pijlers:

- Kerngericht en maatwerk;
- Nu beginnen;
- Ruimte voor lokale initiatieven.

De warmtetransitie lijkt misschien een technische opgave, maar het is zeker ook een maatschappelijk opgave. Het gaat namelijk uiteindelijk om een verandering van gedrag en houding en het betrekken en meenemen van inwoners, ondernemers en organisaties in Buren. Informatie, communicatie en participatie zijn dan ook essentieel voor het slagen van de warmtetransitie. Aspecten die daarbij als belangrijk uit de gehouden inwonersronde naar voren kwamen waren onder andere:

- Informatie en communicatie met alle inwoners vanaf het begin;
- Goede voorbeelden, ambassadeurs, etc.;
- Perspectief over mogelijkheden en kosten;
- Klankbordgroep.

Het Klimaatakkoord loopt tot 2050 en daarmee is het een project over meerdere decennia. De gemeente heeft op basis van het Klimaatakkoord de regie op de warmtetransitie en gelet op de technische en maatschappelijke aard is dat een complexe opgave. Er zijn dan ook veel partijen bij betrokken, het raakt veel terreinen van het dagelijkse leven en komt letterlijk bij iedereen achter de voordeur. Daarom is participatie ook essentieel voor het slagen en is aansluiten op het Burense kerngericht werken van belang. Het gaat verder ook om samenwerking in de regio en met stakeholders.
Gelukkig staan de technische ontwikkelingen niet stil en zullen er de komende jaren zeker innovaties komen. Het is wel belangrijk nu een start te maken met de bestaande middelen en een aanpak voor isoleren, besparen en meer tussenstappen naar 'aardgasvrij-ready' op te stellen. Anders moet er later te veel in één keer gebeuren en zijn ook de technici, installateurs, etc. niet beschikbaar om de transitie dan in kortere tijd uit te voeren.

2. Doel / meetbaar effect

De verwachting van velen zal zijn om voor de verdere plannen een aantal SMART-doelstellingen te formuleren. Dan is te denken aan doelstellingen als:

- % kernen/wijken fossielvrij in Buren in 2030, 2040 en 2050.
- % reductie C02 uitstoot in relatie met de doelstelling in de klimaat visie ed.
- % panden in het buitengebied fossielvrij in Buren in 2030, 2040 en 2050.
- % sociale huurwoningen fossielvrij als prestatieafspraken met woningcorporaties.

Bij het ontwikkelen van de visie bleek dat het stellen van SMART-doelen geen landelijke vereiste is en dat het formuleren van SMART-doelen nog te vroeg komt. We moeten namelijk nog veel 'leren' over de mogelijkheden, de aanpak en de planning voor we goede SMART-doelen kunnen stellen.
Als het gaat om de wijken/kernen die voor 2030 aardgasvrij kunnen worden zijn er voor Buren mogelijkheden om Lingemeer en (delen van) Maurik van warmte te voorzien via aquathermie. Gelet op de huidige stand van de techniek en verwachte verdere ontwikkeling lijkt dat realiseerbaar. Cruciaal is wel dat het samen met inwoners gerealiseerd kan worden. Dat vraagt vanaf nu een gedegen participatietraject met inwoners en andere stakeholders waarbij ook mogelijke andere warmtebronnen onderzocht kunnen worden. Vrijwilligheid is immers het uitgangspunt. Daarmee is het realiseren van de SMART-doelen in hoge mate afhankelijk van die participatie. Ruimte voor een volwaardige participatie van inwoners staat op dit moment in de transitie dan ook op gespannen voet met een realisatie claim of zelfs een strak routeplan.

3. Argumenten

1.1 Het klimaatakkoord verwacht een gemeentelijke visie op de warmtetransitie per 1 januari 2022. Eind 2021 moet Buren een warmtevisie vaststellen. Dat is dan de start van de warmtetransitie, want in het Klimaatakkoord is afgesproken dat gebouwen in 2050 duurzaam worden verwarmd, de warmwatervoorziening duurzaam is en er duurzaam wordt gekookt. De ambitie in de klimaatvisie Buren is om de CO2-uitstoot in 2030 met 55% terug te brengen (t.o.v. 1990). De aanpak voor de warmtetransitie is dan ook nodig om die ambities waar te kunnen maken.

1.2 Een visie geeft richting, maar met een plan zet je stappen.
De gemeenten hebben een regierol in de warmtetransitie en met deze visie geeft Buren als gemeente aan langs welke lijnen die transitie zich gaat ontwikkelen. Maar een visie vraagt om concrete stappen. Daarom worden ook de activiteiten aangegeven om die visie uit te werken.
Kortom: Een visie met een plan!

1.3 De warmtetransitie is nog volop in ontwikkeling.
Met de warmtetranstie betreden we een onbekend terrein waarop we in de komende jaren (lokaal en landelijk) kennis en ervaring opdoen over mogelijkheden, aanpak, etc. Daarom kan deze 'visie met een plan' ook geen totaal beeld, planning of kostenoverzicht geven. Dat zal stap voor stap gaan, maar met de visie kunnen we wel de eerste stappen zetten.

1.4 Het plan is voor heel Buren en anticipeert op verdere ontwikkelingen.
De bouwstenen dekken samen heel Buren als landelijke gemeente met veel verschillende kernen. Het biedt ook ruimte aan lokale initiatieven en maakt de tussenstap isoleren, besparen en 'aardgasloos-ready' mogelijk om zo de duurzame ontwikkeling te starten en investeringen te spreiden. De tussenstap is anticiperend op een latere aansluiting op een duurzame warmtebron.

1.5 Participatie en kerngerichtheid staan centraal.
Buren heeft kerngericht werken en daarmee participatie als uitgangspunten en daar is bij de ontwikkeling van De Warmtetransitie Buren 2022-2024 vorm en inhoud aan gegeven met een inwonersronde. Participatie is in het verdere traject ook een voorwaarde, want de warmtetransitie komt bij inwoners achter de voordeur en zal zonder deelname van inwoners niet slagen. Aangezien de kernen en de lokale warmtemogelijkheden zeer verschillend zijn, vraagt dit samen om een kerngerichte aanpak.

1.6 Het devies is: Nu beginnen!
Nu beginnen met de technieken van nu. Het elektriciteitsnet zal verzwaard moeten worden. Dat zal gelet op de uitvoerbaarheid gespreid moeten gebeuren i.v.m. de personele inzet van de mensen die dat moeten uitvoeren.
De warmtetransitie is ook een opgave voor de komende decennia en het wachten op beloftevolle innovaties is verleidelijk. Maar wat beloftevolle innovaties lijken, blijken niet zelden jaren later loze beloften. En dan is het wachten voor niets geweest. Er is dus alle reden om nu de eerste stappen te zetten daar waar dat kan met bestaande technieken en de uitvoering goed te spreiden. Daar is de klimaatproblematiek ook urgent genoeg voor.

4. Kanttekeningen

1.1 Het is niet vrijblijvend.
De realisatie van de nationale energieambities in het Klimaatakkoord is namens gemeenten ondertekend door de VNG. Daarmee is het vaststellen van een visie op de warmtetransitie in 2021 en haar realisatie al met al dus niet vrijblijvend.

1.2 "Iedereen doet mee" vraagt om een aanpak.
De warmtetransitie is een complexe opgave en het is noodzakelijk dat iedereen er aan mee kan doen. Dat zal voor een aantal inwoners moeilijk zijn, omdat zij niet overzien wat van hen gevraagd wordt aan aanpassingen of op het financiële vlak. Dan ligt er een taak voor de overheid om ook die inwoners 'mee te nemen' en hen zo nodig te 'ontzorgen'. Ook kan sprake zijn van energie-armoede waar passende voorzieningen voor nodig zullen zijn.

1.3 De realisatie van de warmtetransitie kent een aantal beperkingen.
De realisatie van deze transitie kent helaas een aantal (mogelijke) praktische beperkingen:

- Een belangrijke beperking is dat een groot deel van de gemeente aangewezen wordt als reservegebied voor drinkwaterwinning. Dat betekent dat daar voor bijvoorbeeld een WKO niet dieper geboord mag worden dan 60 meter.
- Met de komst van laadpalen en warmtepompen neemt de vraag naar elektriciteit toe tot een niveau waar de leidingen vaak niet op berekend zijn. Daarnaast moet door lokale opwek, energie ook de andere kant op stromen. Het elektriciteitsnet moet daarom versterkt/uitgebreid worden. Initiatieven moeten dan ook met Liander afgestemd worden vanwege de beperkte netcapaciteit.
- De regierol zal veel van de gemeente vragen aan personele inzet. Het is een brede opgave die veel beleidsvelden betreft en een nieuwe opgave die nieuwe kennis en ervaring vraagt. Het budget daarvoor is nu onvoldoende om de ambities waar te maken. Het is aan de landelijke overheid hiervoor gemeenten de financiële ruimte te geven.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

De meerjarenbegroting kent op dit moment voor de warmtetransitie geen structureel budget. Wel is bij de begroting van 2022 een voorstel voor nieuw beleid gedaan voor een procesbegeleider warmte/participatie die met name de participatie van inwoners gaat begeleiden. Verder zijn er

incidentele middelen beschikbaar gesteld, bijvoorbeeld door het Rijk bij de september circulaire 2019 voor het ontwikkelen van de warmtevisie.
In De Warmtetransitie Buren 2022-2024' worden de bouwstenen voor de aanpak voorgesteld om de activiteiten de komende jaren op te pakken. In het onderstaande overzicht worden die activiteiten samengevat met de incidentele en structurele kosten:

	Activiteit	Extra 2022	Nieuw beleid 2023 structureel	Nieuw beleid 2023 incidenteel	Warmte fonds
1	Duurzaamheidsadviseur buitengebied		€ 91.000		
2	Haalbaarheid onderzoeken Maurik en Lingemeer				€100.000
3	Overige kernen Werkbudget	€ 25.000	€ 25.000		
4	Klankbordgroep Werkbudget	€ 11.500	€ 11.500		
5	Ontwikkeling plan isoleren en besparen (externe inzet)				€ 50.000
6	Publiciteit / participatie Werkbudget	€ 10.500	€ 10.500		
7	Diversen	€ 5.000	€ 12.500		
8	Stimuleren kleine initiatieven			€50.000	
	Totaal:	**€ 52.000**	**€ 150.500**	**€50.000**	**€150.000**

De dekking
De benodigde structurele middelen zullen de komende jaren vooralsnog uit eigen middelen moeten komen en daarvoor worden bij de kadernota 2023 voor de begroting 2023 een aantal specifieke voorstellen nieuw beleid gedaan. Het is mogelijk dit wellicht deels te financieren uit een ophoging van het gemeentefonds voor duurzaamheid / warmtetransitie als daarover afspraken zijn gemaakt in een nieuw landelijk regeerakkoord. Hier wordt onder andere de VNG nadrukkelijk op aangedrongen.
Vooruitlopend op 2023 is ook voor 2022 een incidenteel budget nodig en dat wordt mogelijk gemaakt via een voorstel in de tweede Burap 2021. Dit is samen met de vorming van een warmtefonds 2022 opgenomen in de tweede Burap 2022 en met als dekking resterende middelen 2021 en dan met name de incidentele bijdrage uit het gemeentefonds bij de september circulaire 2019 voor de warmtetransitie. Daar is spaarzaam mee omgegaan en kan nu concreet aangewend worden om de eerste initiatieven met een haalbaarheidsstudie te ondersteunen en het plan 'isoleren, besparen en meer' te ontwikkelen. Maar ook om de incidentele kosten van de eerste initiatieven wat betreft een haalbaarheidsstudie te ondersteunen.

Verder zal nagegaan worden wat de mogelijkheden zijn op basis van het lokale Treasurystatuut voor garantiestellen en/of een fonds voor leningen voor lokale initiatieven als een revolving fund. Beiden kunnen onderdeel zijn van een pakket maatregelen om lokale initiatieven te stimuleren. Bij het onderzoek naar haalbaarheid en wenselijkheid van een dergelijk pakket zal ook naar de financieringsaspecten van het fonds gekeken moeten worden. Dan is te denken aan een lening via het BNG, de relatie met het weerstandsvermogen en de uitvoering van een dergelijke regeling. Dit zal, afhankelijk van de prioritering in 2022 of 2023 onderzocht worden.

Er zijn mogelijkheden voor subsidies bij Provincie, Rijk en mogelijk Europa. Dit vraagt wel de inzet van een 'subsidioloog' om die te 'verkennen en aan te vragen'. Wellicht iets om in regioverband op te pakken.
Ongetwijfeld zal bij de uitvoering in 2022 en 2023 ook blijken dat andere stappen en mogelijkheden de realisatie gaan bepalen en dat bepaalde onderdelen meer ondersteuning vragen. Als dat wezenlijke budgettaire effecten heeft wordt dit bij de burap of anderszins gemeld.

6. Communicatie

Informatie en communicatie dragen bij aan bewustwording en kennis. In het voortraject is hier mee begonnen. Zo is de uitnodiging voor het draagvlakonderzoek met een informatiebrochure over de warmtetransitie huis aan huis bezorgd. Verder is ook de oproep in de lokale media voor de inwonersronde in de tweede helft van dit jaar voorzien van informatie over de warmtetransitie met een verwijzing naar een ondersteunende site. Die uitnodiging is onder andere ook naar inwoners- en kernorganisaties gestuurd.
Communicatie en informatie zijn ook de basis voor de verdere uitvoering van de warmtetransitie. Het is het voornemen om in 2022 een communicatieplan op te stellen. Uit de inwonersronde kwam daarvoor ook een reeks suggesties naar voren. Dit om inwoners te betrekken en te motiveren met als boodschap het bieden van perspectief: Laten zien wat kan!

7. Uitvoering en planning

Als de raad instemt met De Warmtetransitie Buren 2022-2024 zullen de volgende activiteiten uitgezet worden:

- Het werven van een energieadviseur buitengebied 2022
- Verkennen van de mogelijkheden Maurik en Lingemeer 2022
- Betrekken van de overige kernen 2022
- Formeren van een klankbordgroep 2022
- Plan van aanpak ‘Isoleren en besparen en meer (aardgasvrij-ready)’ 2022
- Informatie- en communicatieplan 2022

Verder zullen in 2022 en 2023 nog de volgende onderwerpen verkend worden:

- Verduurzamen monumenten
- Inzet van biomassa, biogas en biomeiler
- Energiearmoede
- Een (gemeentelijk) warmtebedrijf
- Bedrijven en organisaties
- Verkennen van stimuleren kleine warmte initiatieven

De ontwikkelingen en evaluatie gaan naar verwachting snel en als de eerste ervaringen met de participatie zijn opgedaan is daarom het voornemen om de visie en de realisatie in 2024 te evalueren en een geactualiseerd plan voor 2025 en verder op te stellen.
Bij de verdere ontwikkeling en uitvoering van deze “warmtetransitie 2022-2024 is verder weer een samenwerking denkbaar met een raadswerkgroep, zoals ook in de afgelopen jaren rond de strategische opgave duurzaamheid heeft plaatsgevonden.

8. Participatie

In het voorgaande is al gewezen op het draagvlakonderzoek en de inwonersronde. Ook zijn er warmtetafels met stakeholders gehouden.
De inwonersronde heeft bevestigd dat participatie de sleutel is tot een succesvolle warmtetransitie. De ronde heeft ook suggesties opgeleverd over de participatie die verder worden meegenomen. Verder sluit de Burense aanpak met de drie pijlers (onder andere kerngericht, maatwerk en ruimte voor lokale initiatieven) aan bij het streven naar participatie van/door inwoners/eigenaren. Dat is ook nodig, want de warmtetransitie komt bij iedereen achter de voordeur. Het streven om te werken met lokale werkgroepen is hier een onderdeel van. Dat net als het formeren van een gemeente brede klankbordgroep of het betrekken van eCoBuren.

9. Duurzaamheid

Dit voorstel is onderdeel van de strategische opgave duurzaamheid en zet de eerste stappen in de warmtetransitie van de gebouwde omgeving van de gemeente Buren. Dit gericht op het realiseren van de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame warmtebronnen zonder CO2-belasting voor verwarmen, koken en warm water. Dit is in het verlengde van het Klimaatakkoord en de Burense klimaatvisie.

Bijlagen:
De Warmtetransitie Buren 2022-2024
Bijlage 1: Overzicht van bestaande verwarmingstechnieken
Bijlage 2: Kaart aanwijzing drinkwatergebied
Bijlage 3: Rapport Energie Samen Rivierenland
Bijlage 4: Rapport Spectrum
Bijlage 5: Wat ‘anders verwarmen’ voor u als inwoner betekent.
Bijlage 6: Participatieladder
Bijlage 7: Aanzet klankbordgroep
Raadsbesluit: Warmtevisie Buren 2022-2024

Inlichtingen bij:

Naam	J. van den Beemt
Domein	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**[nummer voorstel]**	**102211** **Z.035381**

Onderwerp **Warmte visie Buren 2022 - 2024**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021;

besluit:

1: In te stemmen met De Warmtetransitie Buren 2022-2024.
Dit met als uitgangspunten:
- Kerngericht en maatwerk
- Nu beginnen met huidige technieken

Dit met als onderdelen:
- Het buitengebied: ‘energieadviseur buitengebied’
- De kernen met potentie Maurik en Lingemeer
- De aanpak overige kernen
- Isoleren en besparen / ‘aardgasvrij-ready’
- Een klankbordgroep
- Communicatie, informatie en participatie!

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers



DE WARMTETRANSITIE BUREN 2022 - 2024

EEN VISIE MET EEN PLAN!

GEMEENTE BUREN
DOMEIN RUIMTE

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**
1. Inleiding **4**
2. Doel **5**
3. Uitgangspunten en voorwaarden **6**
3.1 De uitgangspunten 6
3.2 De voorwaarden 6
4. De resultaten uit het voortraject **7**
4.1 De resultaten van het technische onderzoek 7
4.2 De resultaten van het draagvlakonderzoek 9
VISIE **10**
5. De Burense warmtevisie **10**
5.1 Kerngericht en maatwerk 10
5.2 Nu beginnen 11
5.3 Ruimte voor lokale initiatieven 12
5.4 En verder 12
PLAN **13**
6. Informatie, communicatie en participatie **13**
6.1 Informatie en communicatie 13
6.2 Participatie 14
7. Betaalbaarheid **15**
7.1 Energiearmoede 16
7.2 Financiële steun 17
AANVULLEND **17**
8. Uitvoering **17**
8.1 Rol van de gemeente 17
8.2 Uitvoering en samenwerking 18
8.3 Ontwikkeling en beheer van warmtenetten 19
8.4 Verduurzaming monumenten 20
8.5 Aandachtspunten 20
9. Planning **22**
9.1 Acties en activiteiten (samenvattend) 22
9.2 Kosten en dekking 23
10. Slotwoord **26**

Bijlagen **26**
Bijlage 1: Overzicht van bestaande verwarmingstechnieken 26
Bijlage 2: Kaart aanwijzing drinkwatergebied 26
Bijlage 3: Rapport Energie Samen Rivierenland 26
Bijlage 4: Rapport Spectrum 26
Bijlage 5: Wat ‘anders verwarmen’ voor u als inwoner betekent. 26
Bijlage 6: Participatieladder 26
Bijlage 7: Aanzet klankbordgroep 26

Voor de begrippenlijst verwijzen wij naar:
https://pdc.buren.nl/wp-content/uploads/2020/10/Begrippenlijst-duurzaamheid.pdf

Voorwoord

Ook in Buren hebben we jarenlang onze huizen en gebouwen verwarmd met aardgas. Aan die relatief onbezorgde periode komt een einde en we gaan een duurzame toekomst tegemoet. We weten het allemaal: de gemiddelde temperatuur op aarde stijgt, de uitstoot van broeikasgassen moet sterk verminderen. En daarbij komt dat ook de gaswinning in Groningen als gevolg van de aardbevingen aan banden wordt gelegd.

Deze simpele constateringen houden een aantal enorme uitdagingen in. We ontkomen er niet aan onze manier van leven op vele fronten te veranderen. Alle inventieve en innovatieve manieren om verdere opwarming te stoppen vormen dé discussie van deze tijd. Eén van de grootste opgaven hierbij is het vóór 2050 aardgasvrij maken van ons land.

In deze 'warmtetransitie Buren 2022-2024' schetsen we hoe Buren van het aardgas denkt af te gaan. De visie moet worden gelezen als een eerste stap in een langdurig en veelomvattend proces waarin inwoners, bedrijven, energiecoöperatie(s), woningcorporaties, netbeheerders en gemeente samen zullen gaan optrekken. Want laat één ding duidelijk zijn: in de warmtetransitie kan geen van de hier genoemde partijen het alleen. We móeten samen optrekken. En ook nadrukkelijk mét inwoners, bij wie we immers 'achter de voordeur gaan komen'. Draagvlak en participatie zullen daarbij noodzakelijk zijn, iedereen moet mee kunnen doen.

We zullen de komende jaren fors inzetten op woningisolatie en energiebesparing. Dat heeft alles te maken met het landelijke karakter van onze mooie gemeente. Binnen onze gemeentegrenzen hebben we nu eenmaal geen compacte stedelijke gebieden die je 'eenvoudig' met een warmtenet zou kunnen verwarmen. Aan de andere kant zijn er ook juist mogelijkheden en die gaan we samen met onze inwoners nader onderzoeken.

Het is mooi om te constateren dat de Burense verduurzamingsstrategie (met als aanpak stap voor stap naar aardgasvrij-ready) naadloos aansluit bij de hernieuwde visie die de minister onlangs aan de Tweede Kamer heeft gezonden[1].

We kunnen alle ontwikkelingen die op ons af gaan komen in de komende warmtetransitie op dit moment nog niet overzien. Daarom kiest Buren ervoor om vanuit een duidelijke visie steeds opnieuw te kijken naar waar we staan en wat we het beste kunnen gaan doen. Stap voor stap op weg naar een duurzame toekomst!

Pieter Neven
Wethouder Duurzaamheid

[1] *Brief d.d. 28 april 2021 van de minister van Economische Zaken en Klimaat aan de Tweede Kamer.*

1. Inleiding

Eind 2021 moet de gemeente Buren een warmtevisie vaststellen. Dat is ook de start van de warmtetransitie. Deze vitale ontwikkeling wordt realistisch en praktisch opgepakt. Om te beginnen door de ontwikkeling van de visie en het plan in samenhang te maken. Want een visie is goed, maar met een plan kom je ergens. Daarom een visie met een plan: ‘De warmtetransitie Buren 2022-2024’.

De opgave die voor ons ligt wordt steeds duidelijker. Dit blijkt onder andere uit het recente rapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Dat rapport toont nogmaals de relatie aan tussen broeikasgassen en opwarming.
Nederland heeft de internationale afspraken in het Parijse Klimaatakkoord, die verplichten de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, vertaald in het Klimaatakkoord. Dat akkoord heeft de ambitie dat de gebouwde omgeving in 2050 geen fossiele brandstoffen meer gebruikt zoals kolen, olie en gas. Kortweg: De gebouwde omgeving is straks aardgasvrij!
In het Klimaatakkoord staat verder dat elke gemeente in 2021 een Transitievisie Warmte moet opstellen. Die visie geeft aan op welke wijze de gemeente de gebouwde omgeving gaat inrichten zonder aardgas. De gemeente Buren geeft dus niet alleen een visie op de warmtetransitie, maar ook een plan voor de eerste jaren.
De gemeente Buren heeft in de klimaatvisie de ambitie onderschreven van het Gelders Energieakkoord om in 2030 de CO2-uitstoot al met 55% te verminderden ten opzichte van 1990 en dat alle woningen in 2050 aardgasvrij zijn.

Als er bij de warmtetransitie gesproken wordt over ‘van het gas af’, dan gaat het om het stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen. In ons land gaat het voor de warmtevoorziening dan vooral om aardgas. Daarbij lijkt de warmtetransitie misschien een technische opgave, maar het is zeker ook een maatschappelijk veranderproces. Het gaat namelijk om een verandering van gedrag en houding en het betrekken en meenemen van inwoners, ondernemers en organisaties in de gemeente Buren.

De warmteopgave gaat dus over het duurzaam verwarmen, koken en voorzien in warm water. Het Klimaatakkoord loopt tot 2050 en daarmee is het een project over meerdere decennia. Gelukkig staan de technische ontwikkelingen niet stil en zullen er de komende jaren zeker innovaties komen. Het is echter nu van belang een start te maken met de bestaande middelen, daar is de klimaatproblematiek immers urgent genoeg voor. Omdat deze opgave geldt voor alle Nederlandse gemeenten, bestaat er op veel terreinen al kennis en zijn er al ervaringen en pilots. Hier wil de gemeente Buren uiteraard gebruik van maken. Voor de volledigheid: deze ‘warmtetransitie Buren’ gaat over de gebouwde omgeving en daar vallen ook kantoren en het verwarmen van bedrijfspanden onder.

Voor u ligt de ‘warmtetransitie Buren 2022-2024’ met de visie van Buren. Dit document geeft de eerste stappen die de gemeente Buren wil zetten in de warmtetransitie. Aan deze visie is het voortraject warmte aanpak voorafgegaan. Die heeft voor de zomer van 2021 twee onderzoeken opgeleverd. De resultaten van de onderzoeken zijn daarna geïntegreerd tot één opzet. Deze opzet is vervolgens besproken met inwoners. Dat samen leverde de bouwstenen op voor de visie inclusief een plan om het uit te voeren. De visie en het plan hebben overigens betrekking op de bestaande gebouwen. Voor nieuwbouw bestaan landelijke normen als het gaat om energie duurzaamheid.
Het voortraject leverde het beeld dat voor de visie Buren een aantal stappen te onderscheiden zijn. Het verstrekken van informatie, communicatie en samen met de inwoners het verkennen van mogelijkheden is de basis om stap voor stap te werken aan verduurzaming van Buren. Dat kan waar mogelijk bereikt worden met één grote stap: het aansluiten op een duurzame warmtebron en het tegelijkertijd isoleren van woningen en aanpassen van het verwarmingssysteem al dan niet met een collectief warmtenet. Die transitie kan ook met tussenstappen gerealiseerd worden. Bijvoorbeeld met eerst een hoogwaardig isolatie aanpak en later een hybride verwarmingssysteem. Zo kan een woning klaar (aardgasvrij-ready) zijn voor de finale stap naar een duurzame warmtebron.

Op deze wijze wordt in de visie van Buren de warmtetransitie als volgt benaderd:

- de basis: informatie, communicatie en verkennen;
- de tussenstap: het plan isoleren, besparen en meer tussenstappen naar aardgasvrij-ready;
- de grote stap: (direct) naar aardgasvrij.

De ‘warmtetransitie Buren’ geeft naast de visie ook inzicht in het plan voor de eerste jaren. In het plan wordt een beeld gegeven van de aanpak als het gaat om informatie, communicatie en participatie, betaalbaarheid, uitvoering en planning. De onderdelen visie, plan en aanvullende aspecten voor de uitvoering zijn ook de onderdelen van deze ‘warmtetransitie Buren 2022-2024’. Voor de volledigheid en beeldvorming is in bijlage 1 een overzicht opgenomen van een aantal bestaande verwarmingstechnieken.
De komende jaren zullen er veel ontwikkelingen en innovaties zijn. Daarom zal dit plan in 2024 worden geëvalueerd en zal voor 2025 en daarna een geactualiseerd plan worden opgesteld. Dit op basis van resultaten en ervaringen, technische en ruimtelijke ontwikkelingen en de participatie van inwoners. Daarbij kan ook het draagvlak onderzoek herhaald worden als monitor en basis voor de verdere ontwikkeling van de participatie aanpak.

2. Doel

Naast een visie is het vast ook de wens om voor de realisatie een aantal SMART-doelstellingen te formuleren, denk aan doelstellingen als:

- % kernen/wijken zonder aardgas in Buren in 2030, 2040 en 2050;
- % panden in het buitengebied zonder aardgas in Buren in 2030, 2040 en 2050;
- harde prestatieafspraken met woningcorporaties.

Bij het ontwikkelen van deze visie is echter gebleken dat aan de visie feitelijk landelijk geen vereisten voorgeschreven zijn, maar ook dat het formuleren van harde prestaties nog te vroeg komt. We moeten namelijk nog veel ‘leren’ over de mogelijkheden, de aanpak en de planning voor goede SMART-doelen te stellen zijn. Ook vraagt de participatie van inwoners om ruimte voor initiatieven en alternatieven, dat ook omdat de kernen sterk van elkaar verschillen. Daarom is op dit moment nog geen routekaart laat staan ‘spoorboekje’ met tijden en haltes op te maken. In dit voorstel zijn wel een aantal ontwikkelingslijnen en bouwstenen gegeven.
Vaak wordt gesteld dat in de warmtevisie wordt aangegeven welke wijken voor 2030 aardgasvrij zijn en wat het alternatief is voor aardgas in de wijken. Voor Buren is er de mogelijkheid om Lingemeer en (delen van) Maurik van warmte te voorzien via aquathermie. Gelet op de huidige stand van de techniek en verwachte verdere ontwikkeling lijkt dat realiseerbaar voor 2030. Essentieel is alleen wel dat inwoners daarmee instemmen en dat dit samen met inwoners gerealiseerd kan worden. Dat vraagt aan het begin een gedegen participatietraject van/met inwoners en andere stakeholders. Daarbij zullen op verzoek van inwoners naar verwachting ook mogelijke andere opties dan aquathermie onderzocht gaan worden. Het is immers een gezamenlijk project met vrijwilligheid als uitgangspunt.

In deze ‘warmtetransitie Buren’ worden wel een aantal ontwikkelingsdoelen voor de komende jaren bepaald met als uiteindelijke ambitie een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050. Daarbij is het betrekken van inwoners, ondernemers en organisaties bij de warmtetransitie cruciaal. Participatie is een voorwaarde, want het zijn de woningeigenaren die de transitie moeten realiseren achter de voordeur. En als participatie de basis is voor de samenwerking met inwoners en de plannen samen ontwikkeld worden, dan wordt de realisatie in het samenspel van alle partijen bepaald. De sturende rol van de gemeente zal dan in de realisatie vooral faciliteren en stimuleren zijn. Al heeft de gemeente (de gemeenteraad) uiteraard een eigen beslissingsbevoegdheid.

3. Uitgangspunten en voorwaarden

In de Klimaatvisie Buren staan de uitgangspunten die van toepassing zijn. Daarnaast zijn er een aantal voorwaarden die bij de verdere ontwikkeling in het oog gehouden moeten worden. Die uitgangspunten en voorwaarden zijn:

3.1 De uitgangspunten

Iedereen doet mee!
Vertaald naar de warmteopgave betekent dit in praktijk dat het gaat om eigenaren en huurders: rijk en arm en van alle opleidingsniveaus etc.. Wat betreft betaalbaarheid moet er aandacht zijn voor de energiearmoede. Het gaat dan niet alleen om de gangbare energiearmoede (bijvoorbeeld het betalen van de energiebesparingsopties als LED lampen en/of een AAA+++ wasmachine). Het gaat bij energiearmoede ook om isolatiemaatregelen en verdere aanpassingen voor de energietransitie zoals aanpassingen van de Cv-installatie. Er zullen inwoners zijn die dat niet kunnen betalen. Ook zullen er inwoners zijn die niet in staat zijn te overzien wat van hen gevraagd wordt. Dat vraagt van de gemeente om na te gaan hoe hier ‘ontzorgd’ kan worden. Het gaat hier uiteraard om alle type woningen en dus ook om monumenten.

De 50% lokale betrokkenheid
Het gaat hierbij om wat lokaal rendement genoemd met onder andere lokaal eigendom. De vraag is hoe dit in de warmteopgave uitgewerkt kan worden. De aard van de warmtetransitie is anders dan de opwektransitie (duurzame zonne- en windenergie) en de Warmtewet staat lokale betrokkenheid vooralsnog niet toe. In de landelijke discussie wordt lokale betrokkenheid ook niet genoemd als uitgangspunt zodat dit hier dus ook verder niet speelt.

De gemeente is actief deelnemer en geeft het goede voorbeeld
Dat de gemeente ontwikkelingen kan faciliteren en stimuleren ligt voor de hand. Het gaat hierbij niet alleen om subsidies en bijdragen. Faciliteren en stimuleren kan ook via een inrichtingsvisie of vereenvoudigen van regelgeving. Wat betreft het goede voorbeeld is er voor de gemeente een rol weggelegd wat betreft het eigen vastgoed. Dit voor zover dat na de behandeling van de begroting 2022 nog als ‘toekomstig gemeentelijk eigendom’ te bestempelen is. Het gemeentehuis heeft overigens al energielabel A.

Duurzaam en betrouwbaar (Toevoeging aan de klimaatvisie)
Het is een open deur maar uiteraard moeten de aanpak en de oplossingen voldoen aan het criterium ‘duurzaam en betrouwbaar’. Het gaat dan om betrouwbaarheid wat betreft de werking. Hierdoor worden er ook eisen gesteld aan het beheer en onderhoud van de investeringen.

3.2 De voorwaarden

Een goede isolatie van gebouwen
Dit is een voorwaarde voor het daadwerkelijk verminderen van het energieverbruik. Veel duurzame technieken zijn gebaseerd op een lage temperatuur van de verwarming en daardoor is een goede isolatie noodzakelijk, om zo een behaaglijke warmte in huis te bereiken. Een isolatieaanpak zal daarom een onderdeel van de warmte aanpak moeten zijn.

De capaciteit van het elektriciteitsnet
Het Nederlandse elektriciteitsnet is vergelijkbaar met een waterleiding: er kan maar een maximale hoeveelheid door de leidingen stromen. Met de komst van laadpalen en warmtepompen neemt de vraag naar elektriciteit toe tot een niveau waar de leidingen vaak niet op berekend zijn. Daarnaast moet door lokale opwek die energie ook de andere kant op stromen.

Het elektriciteitsnet moet daarom versterkt/uitgebreid worden. Het is zaak om zeker de grote initiatieven af te stemmen met de netcapaciteit en de realisatie daarvan zo nodig op te laten lopen met het versterken van het elektriciteitsnet door Liander. Daarom is Liander ook als stakeholder bij de ontwikkeling betrokken en die moet ook kijken naar de kwaliteits- en afschrijvingsstaat van het gas- en elektriciteitsnet en gepland (groot) onderhoud.

Aanwijzing als drinkwatergebied
De mogelijke provinciale aanwijzing als 'reserve capaciteit drinkwatergebied' zal impact hebben op Warmte- en koudeopslag (WKO) als warmtebron. Het gaat hierbij voor Buren om het gebied naast van het Amsterdam-Rijnkanaal en verder westelijk Zie bijlage 2. Het beperkt een WKO dieper dan de kleilaag die daar op circa 60 meter diepte ligt. Wat betreft een andere eventuele warmtebron in de ondergrond, geothermie (diepe aardwarmte), is uit een landelijk onderzoek gebleken dat daar voor Buren geen mogelijkheden voor zijn.

Uitvoerend werk
De warmtetransitie is een opgave die veel uitvoerend werk voor de bouw- en installatiesector met zich mee gaat brengen. Samen met de werkzaamheden voor de opwek van energie en klimaatadaptatie zal er veel personeel nodig zijn in deze sectoren om het mogelijk te maken. Daarbij zal gekeken worden naar de lokale bedrijven. Regionaal wordt vanuit de Regionale Energie Strategie (RES) aandacht aan deze problematiek besteed waarbij er ook aandacht is voor opleiding. Duidelijk is dat de beschikbaarheid van mensen die op vaktechnisch gebied goed zijn geschoold mogelijk een knelpunt is.
Het is overigens wel zaak dat de transitie om deze reden gespreid over de jaren uitgevoerd kan worden. Daarom nu beginnen waar dat kan met de bestaande technieken om die uitvoering goed te kunnen spreiden.
Nieuwe technieken vragen om ontwikkeling van kennis en installatievaardigheden binnen de sector en haar medewerkers. Dit is daarom ook een aandachtspunt in Buren om met de sector te bespreken waarbij die sector ook een rol als ambassadeur van de transitie kan vervullen.

4. De resultaten uit het voortraject

In het voorgaande is het karakter van Buren al omschreven als meerkernig met een groot buitengebied. De verwachting was daarbij dat deze kenmerken ook de aanpak zou bepalen. Tijdens het voortraject is dat bevestigd in twee onderzoeken die zijn uitgevoerd:

1. De mogelijke warmtebronnen en de (technische) realisatie

Onderzoek naar de potentiële warmtebronnen en technische mogelijkheden in Buren door het houden van de klimaattafels met stakeholders. Dit is onderzocht door Energie Samen Rivierenland (ESR), die ook andere regio gemeenten ondersteunt. Zie bijlage 3.

2. Het onderzoek naar het draagvlak onder de inwoners van Buren

Om na te gaan wat in de kernen de betrokkenheid van inwoners is bij de warmtetransitie, hebben alle huishoudens in de gemeente een vragenlijst ontvangen. Inwoners is gevraagd naar de kansen die zij voor hun kern zien, de belemmeringen en ook op welke manier zij betrokken willen zijn bij de warmtetransitie. Aanvullend voerde Spectrum zes groepsgesprekken. Tot slot hebben 47 inwoners uit de gemeente deelgenomen aan telefonische interviews. Zie bijlage 4.

4.1 De resultaten van het technische onderzoek

Er is een grote verspreiding van huizen in de gemeente en er is veel diversiteit in bouwjaar en energielabel. Hierdoor zijn er op dit moment met de huidige technieken weinig mogelijkheden per kern voor grootschalige collectieve warmteoplossingen.

Het wachten is wat dat betreft op innovatieve oplossingen. Als gevolg van de grote diversiteit en spreiding zullen zeker in het buitengebied individuele oplossingen met maatwerk nodig zijn.
Verder kennen de twee Burense kernen met monumenten (Beusichem en Buren) een specifiek knelpunt. Het gaat dan met name om het isoleren van de woningen.
Er zijn zo uit het technisch onderzoek vier lijnen gekomen om de transitie aan te pakken:

Isoleren en besparen
Voor de warmtetransitie staat bijna dertig jaar, maar we moeten doen wat nu kan! Belangrijk is om in stappen te denken. De eerste stap is het inzetten op isolatie en besparen, zodat een vervolgstap naar een andere warmtebron makkelijk gemaakt kan worden en nu al energie bespaard wordt. Dat vraagt een aanpak om inwoners/eigenaren/ondernemers te motiveren tot isolatie. Dat kan zeker op ‘natuurlijke investeringsmomenten’ zoals bij een ‘grotere verbouwing’ of de koop van een huis. Op die momenten kunnen zogenaamde ‘geen-spijtmaatregelen’ genomen worden. De inzet is dan ‘aardgasvrij-ready’. Uiteraard kunnen ook tussentijds stappen worden gezet als koken op inductie, aanpassen van het verwarmingssysteem, zonnecollectoren voor warm water en andere stappen naar aardgasvrij-ready. Dit scheelt ook direct in de energierekening.

Gerichte aanpak buitengebied
In het buitengebied staat een groot deel van de Burense woningen en dat vraagt om specifieke aandacht. Naar verwachting zullen met een meer projectmatige aanpak de komende decennia de Burense kernen/wijken stuk voor stuk aan bod komen. Voor het buitengebied is dat niet het geval en daarvoor is een andere, langjarige aanpak nodig. Een ‘Energieadviseur Buitengebied’ kan in het buitengebied maatwerk stimuleren door het adviseren over de mogelijkheden per woning/object. Dat kan op verzoek van eigenaren of op eigen initiatief. Dat kan door samen na te gaan welke warmteoplossingen, isolatie- en besparingsmogelijkheden er zijn. Het gaat waar mogelijk verder dan isoleren en besparen en is gericht op (gefaseerd) overgaan naar aardgasvrij. De inzet van een ‘Energieadviseur Buitengebied’ heeft een langjarig karakter. Ook kan de adviseur informatiecampagnes opzetten en eventuele andere nodige taken gaan verrichten.

Collectieve systemen
Er zijn voor enkele kernen mogelijk collectieve systemen haalbaar, gebaseerd op aquathermie. Uit het onderzoek zijn de volgende locaties als kansrijk naar voren gekomen:

- De kernen Maurik, Lienden en Beusichem. De kern van Maurik is van deze drie technisch het kansrijkst door de aanwezigheid van een grote watermassa in de vorm van ‘De Maurikseplassen’ en de ‘Nederrijn’. Beusichem heeft een wat historisch karakter waardoor nu vergaand isoleren kostbaar en ingewikkeld is. Voor Lienden speelt de verdere afstand tot de watermassa een rol.
- Voor de woningen rond het Lingemeer is aquathermie ook een optie. Daarnaast blijkt uit de verkennende scan dat ook zonnethermie een mogelijkheid is gezien de ligging, compactheid en uniformiteit van de bebouwing.
- Misschien zijn er aquathermie netwerken mogelijk voor groepjes woningen in het buitengebied. Deze liggen echter relatief ver van de warmtebron af. Verder onderzoek is voor deze locaties nodig. Dit uiteraard in overleg met de inwoners.

Micro-warmtenetten
In bepaalde gevallen kan het optimaal zijn om micro-warmtenetten te ontwikkelen. Dit zijn ‘oplossingen’ die voor vijf tot tien woningen een gezamenlijke bron gebruiken. Vaak zal dit neerkomen op een WKO (Warmte Koude Opslag) met als bijkomend voordeel dat naast warmte in de winter ‘voor hetzelfde geld’ koelte in de zomer wordt geleverd. De ontwikkeling van micro-warmtenetten kan uitgaan van particuliere initiatieven van inwoners. Met stimulerende maatregelen zoals ondersteuning in proces en kennis kan de lokale Energiecoöperatie eCoBuren hierbij een aanjagende rol spelen.

4.2 De resultaten van het draagvlakonderzoek

Om te weten hoe het draagvlak is onder inwoners is inwoners gevraagd op welke manier ze betrokken willen worden bij de warmtetransitie en wat hun ideeën zijn over de ontwikkeling naar duurzaam wonen.
Op basis van de groepsgesprekken, individuele gesprekken en de uitkomsten van de vragenlijst adviseert Spectrum om de pilotgesprekken te starten in de kernen Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath. De participatiekracht in deze kernen is het grootst. En daarnaast is de bereidheid om de komende tijd te investeren in deze kernen het grootst. Het gaat daarbij om:

- Investeren in energiebesparende maatregelen in de komende vijf jaar.
- Het investeren van geld in het isoleren van de woning.
- Het investeren van geld om van het gas af gaan.

Dit wil overigens niet zeggen dat er in de andere kernen geen participatiekracht is, integendeel. Er zijn veel mensen in de verschillende kernen die graag samen met de gemeente willen optrekken in de warmtetransitie. Er zijn ook verschillende inwoners die op buurtniveau een initiatief hebben of nadenken over het nemen van initiatief, zoals in Zoelen en Beusichem.
In alle kernen zijn ook inwoners die helemaal niet van het gas af willen. Zij hebben waardevolle input geleverd en het is belangrijk om ook die stem mee te nemen in het vervolgtraject.

Om het vervolg succesvol vorm te geven worden de volgende aanbevelingen gedaan als het gaat om de verdere participatie en communicatie.

Een klankbordgroep
In alle kernen van de gemeente Buren zijn inwoners die graag samen met de gemeente met de warmtetransitie aan de slag willen. Het voorstel is om een klankbordgroep met inwoners te vormen. Hierin nemen dan mensen deel die positief staan tegenover van het gas af gaan én mensen die hier juist kritisch over zijn. Het gaat bij de samenstelling van de klankbordgroep ook om variatie in woonplaats en in leeftijd. Benut de klankbordgroep als gemeente om optimaal geïnformeerd te zijn en ideeën uit te wisselen en te toetsen.

Participatie in pilotkernen

- **Informeer de kernen** waar een pilot gaat starten. Laat inwoners en betrokkenen weten welke rol de gemeente speelt tijdens deze pilot. Afhankelijk van de ontwikkeling kan dat bijvoorbeeld een faciliterende rol in de betrokkenheid van inwoners zijn. Bespreek met inwoners en betrokkenen welke randvoorwaarden er zijn voor inwonersbetrokkenheid en planvorming.
- Organiseer **per kern een bijeenkomst** om met inwoners invulling te geven aan de warmteontwikkeling. Nodig de hele kern hiervoor uit en maak daarbij gebruik van de mensen die hebben aangegeven een rol te willen spelen in een werkgroep voor de betreffende kern. Bekijk samen met hen hoe je het beste invulling kunt geven aan de pilot en het betrekken van hun kerngenoten.

Participatie in de overige kernen
Er zijn inwoners per kern die hebben aangegeven samen met de gemeente aan de slag te willen gaan met de warmtetransitie. Koester deze energie die in de kernen zit en zorg ervoor dat de getoonde energie bij inwoners blijft. Blijf met deze inwoners in gesprek over mogelijkheden en initiatieven, want ook in die kernen zal op termijn een warmte aanpak nodig zijn. Richt bijvoorbeeld een punt in waar inwoners en de gemeente in gesprek kunnen gaan over een bewonersinitiatief of een nieuwe mogelijkheid door een innovatieve ontwikkeling.

Communicatie
Ga de kern in voor persoonlijke gesprekken. Het liefst op straat- of buurtniveau, bijvoorbeeld door middel van huiskamergesprekken. Wees creatief en probeer het gesprek aan te gaan. Ga bijvoorbeeld met een bus de buurt in om het gesprek buiten op straat te laten plaatsvinden. Je bent zichtbaar en voert op een verantwoorde manier het gesprek met inwoners.

VISIE

De resultaten uit het onderzoek van Spectrum zijn samen met de resultaten uit het onderzoek van ESR input voor de Burense warmtevisie zoals hieronder gepresenteerd. Duidelijk komen naast diverse suggesties uit de onderzoeken twee hoofdlijnen naar voren. Om te beginnen is Buren beperkt wat betreft aanwezige warmtebronnen. Zo zijn er geen mogelijkheden voor geothermie of restwarmte. De voor de hand liggende warmtebron is aquathermie en dan met name bij Lingemeer en Maurik gezien de grote watermassa's op relatief korte afstand.
Uit het draagvlak onderzoek en de inwonersronde kwam daarnaast de betrokkenheid naar voren met de problematiek en het zoeken naar ‘passende mogelijkheden’. De inwonersronde heeft ook bevestigd dat participatie de sleutel is tot een succesvolle warmtetransitie en heeft ook suggesties opgeleverd voor de communicatie en de participatie.

5. De Burense warmtevisie

Op basis van het voortraject en de onderzoeken kent de Burense warmtevisie drie pijlers:

- Kerngericht en maatwerk;
- Nu beginnen;
- Lokale initiatieven.

In de volgende onderdelen worden deze pijlers beschreven en volgen nog een aantal andere aspecten van de Burense warmtevisie.

5.1 Kerngericht en maatwerk

Buren kenmerkt zich door veel kernen en een groot buitengebied. Voor de warmte aanpak is hierbij relevant dat de kernen qua omvang en bebouwing zeer verschillend zijn en in het buitengebied staan de woningen zeer verspreid. Dat zorgt voor grote verschillen in de aanpak. Zo is een warmtenet in het buitengebied geen optie en zal per object maatwerk nodig zijn. Verder staat in de kernen kerngericht werken centraal.

Het buitengebied
Buren wil een ‘Energieadviseur Buitengebied’ aanstellen die in het buitengebied maatwerk levert door het adviseren en stimuleren van een warmteoplossing per woning/object. Dan kan het gaan om de overgang naar aardgasvrij met een warmteoplossing en/of isolatie- en bespaarmogelijkheden. Het kan ook gaan om een eerste stap met isoleren en vervolgstappen naar uiteindelijk aardgasvrij. Ook kan de adviseur kijken naar de mogelijkheden voor energie opwek, opslag en klimaatadaptatie. Zo ontstaat voor de duurzaamheidsadviseur buitengebied een taak met de volgende onderdelen:

- Informatie en bewustwording;
- Individueel advies en begeleiding van eigenaren;
- Isoleren, besparen en meer;
- Opzetten van collectieve acties (inkoop/aanpak etc.);
- Meewerken aan de verdere ontwikkeling van aanpak en beleid buitengebied.

Het gaat zo om een adviseur die mogelijkheden binnen de warmtetransitie in het buitengebied actief stimuleert richting inwoners en binnen de gemeentelijk organisatie werkt aan voorwaardenscheppend beleid.

Gelet op de zorgen die inwoners tijdens de inwonersbijeenkomst voor het buitengebied hebben geuit met de vragen ‘hoe moet ik verduurzamen’ en ‘hoe moet ik dat betalen’, is het belangrijk dat de adviseur perspectief kan bieden. De adviseur kan dit doen door de inwoners ‘mee te nemen’ in de mogelijkheden die er zijn en een passend financieel plaatje voor te leggen dat de maandelijkse besparingen op de energierekening goed in beeld brengt. Dan wordt een perspectief geschetst, waarbij ook een meer collectieve aanpak met andere inwoners/eigenaren bekeken kan worden.

De kernen
De kernen hebben een compacte bebouwing en dat maakt het mogelijk en nodig om de mogelijkheden van een meer collectieve aanpak na te gaan. Zeker in een kern waar woningen uit dezelfde bouwperiode bij elkaar staan biedt dat mogelijkheden voor zo’n aanpak. Wat betreft draagvlak scoren de kernen Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath het hoogst zo blijkt uit onderzoek van Spectrum. Het is daarom goed met die kernen het gesprek aan te gaan over toekomstige ontwikkelingen, eigen initiatieven en wat nu al kan aan tussenstappen. Maar dat geldt uiteraard ook voor de verdere kernen, want ook daar was belangstelling om actief deel te nemen.
In de inwonersronde van september/oktober is dit met inwoners verkend. Dat heeft een reeks suggesties opgeleverd voor de opzet van de participatie zoals nu wordt voorgesteld en wellicht ook de basis is voor lokale werkgroepen om de transitie verder samen op te pakken.

5.2 Nu beginnen

Er zullen de komende jaren veel ontwikkelingen en technische innovaties zijn in de warmtetransitie. Wat nu niet mogelijk is zal naar verwachting wel mogelijk worden. Zo kan zonnethermie als warmtebron voor de gemeente Buren een optie zijn. Dit kan een optie zijn gezien het grote buitengebied rond de kernen waar een relatief klein zonneveld in principe te realiseren is. Maar er zullen zich ongetwijfeld ook andere mogelijkheden aandienen en het is zaak daar alert op te zijn.

De warmtetransitie is geen opgave voor vandaag of morgen maar voor de komende decennia. Dat geeft alleen niet de mogelijkheid om af te wachten want daar is de opgave te omvangrijk, ingrijpend en complex voor. Er is dus alle reden om nu al de eerste stappen te zetten daar waar dat kan met bestaande technieken. Dit vanuit het idee dat als we nu beginnen met lopen we straks niet hoeven te rennen omdat alles tegelijk moet. Het voorstel is dus: Nu beginnen!

Maurik en Lingemeer
Maurik en Lingemeer hebben op dit moment naar de huidige stand der techniek potentie door de aanwezigheid van grotere watermassa’s voor aquathermie. Het is goed die mogelijkheden voor een collectieve aanpak verder met de inwoners te verkennen, inclusief eventuele alternatieven als zonnethermie en de door inwoners genoemde biomeiler.
Daarbij geldt voor Lingemeer dat het om een beperkte compacte eenduidige bebouwing gaat wat de opgave overzichtelijk maakt. Voor Maurik geldt dat het een grotere kern is met een diversiteit aan bebouwing bij de Nederrijn en het water nabij het eiland van Maurik. Lingemeer en Maurik verschillen als kern en zo kan op diverse aspecten ervaring opgedaan worden die relevant is voor de verdere kernen.

Uit de inwonersronde kwam voor zowel Lingemeer als Maurik naar voren dat primair alle inwoners geïnformeerd en betrokken moeten worden. In het verdere traject is het zaak gezamenlijk ook andere mogelijke warmtebronnen te verkennen. De afstemming van die resultaten op globale haalbaarheid resulteren in een verdere uitwerking waarbij ook de kosten voor de inwoners/eigenaren duidelijk in beeld moeten komen. Kortom een gezamenlijk traject met als stappen:

- Informeren;
- Verkennen;
- Afstemmen.

Isoleren, besparen en meer
De warmtetransitie is een proces van decennia en kan in stappen gerealiseerd worden. Het is dan ook mogelijk een tussenstap te zetten met isolatie en aanpassing van woningen naar ‘aardgasvrij-ready’. Dit kan op de zogenaamde natuurlijke momenten bij de koop van een woning waar soms een renovatie volgt of bij andere verbouwingsplannen. Dat zijn de momenten om duurzaamheid voor de toekomst in te bouwen. Zo kan ook gedacht worden aan een tussenstap met bijvoorbeeld een hybride warmtepomp.
Dat zorgt ervoor dat investeringen gericht gespreid worden en ook energie (en energiekosten) bespaard wordt. Het voordeel is dat de overstap naar andere warmtebronnen dan makkelijker wordt. Om als gemeente een dergelijke tussenstap te stimuleren is een aanpak nodig. In 2022 wordt die aanpak ontwikkeld als het plan ‘Isoleren, besparen en meer’, met als mogelijke onderdelen:

- Een gemeentebreed informatie- en ondersteuningsoffensief;
- Goede voorbeelden in de buurt en voorbeelden van woningen uit de jaren ‘30, ‘70, etc.;
- Maatwerk in en met de buurt via een collectieve aanpak;
- Energieadviseur, Energieloket, e.a.;
- Streven naar een energielabel A of B als norm;
- De financieringsmogelijkheden als een duurzaamheidslening.

5.3 Ruimte voor lokale initiatieven

Als er initiatieven van inwoners zijn om kleine warmtenetten te ontwikkelen met een gezamenlijke warmtebron als WKO, dan is het goed daar als gemeente voor open te staan. Het zijn immers initiatieven van onderaf en naar verluid zijn er ook al enkele initiatieven in ontwikkeling. Of daar een stimuleringsbeleid bij wenselijk is, en zo ja welk beleid, zal nader onderzocht worden. Wel zal een toets nodig zijn die kijkt hoe deze kleine initiatieven zich verhouden tot een eventuele bredere kernaanpak.

5.4 En verder

Klankbordgroep
Het formeren van een onafhankelijke klankbordgroep van inwoners die graag samen met de gemeente met de warmtetransitie aan de slag willen. De gedachte is dat de klankbordgroep gevormd wordt door inwoners met verschillende achtergronden, uit verschillende kernen, uit het buitengebied, deskundigen, jongeren, etc.. Doel is dat de klankbordgroep voor de gemeente een platform is om ontwikkelingen en ideeën uit te wisselen en constructief kritisch te toetsen.

Bedrijven, verenigingen of instellingen, etc.
De onderzoeken in het voortraject waren niet gericht op de aanpak per bedrijf, bedrijventerrein, verenigingen of instellingen.
Dat betekent dat deze hier tot nog toe buiten beschouwing zijn gebleven. De warmtetransitie gaat immers over de gebouwde omgeving en daar vallen gebouwen als kantoren, kantines en het verwarmen van andere ‘verblijfspanden’ ook onder en zijn daarmee onderdeel van deze warmtetransitie.
De industrie en verdere bedrijvigheid vallen onder een andere opgave en daar gaat het, zeker bij productieprocessen, om specialistisch maatwerk. Overigens wordt de warmtetransitie voor bedrijven voor een deel voorgeschreven door wetgeving. Het activiteitenbesluit geeft regels voor energiebesparing en de ODR monitort dat.
Wat betreft de panden (anders dan woningen) die wel onder de warmtetransitie gebouwde omgeving vallen is ondersteuning mogelijk via het loket van energiecoörporatie eCoBuren. Onderzocht moet nog worden of deze ondersteuning voldoende maatwerk is wat betreft het adviseren en stimuleren van een warmteoplossing per ‘object’.

Het kan dan gaan om warmteoplossingen, isolatie- en bespaarmogelijkheden en om de eventueel gefaseerde overgang naar volledig duurzaam, waarbij gelijk gekeken wordt naar energieopwek, opslag en klimaatadaptatie. Verder zullen de panden mogelijk betrokken worden bij een eventuele kernaanpak of kan bij bijvoorbeeld bedrijventerreinen ook gekeken worden naar een collectieve aanpak. Overigens moeten kantoorgebouwen en dergelijke met een oppervlakte van meer dan 100m2 per 1 januari 2023 minimaal energielabel C hebben, aldus het wettelijk Bouwbesluit uit 2018.

Een Integrale aanpak
Bij de uitvoering van het warmteplan wordt gestreefd naar een integrale benadering. In het voorgaande is dat wat betreft de inwoners al aangegeven. Maar het gaat ook om de diverse stakeholders als Liander, woningbouwcorporaties, ondernemers, het Energieloket en eCoBuren. Hierbij kan gedacht worden aan periodieke afstemming door warmtetafels met stakeholders.

PLAN

6. Informatie, communicatie en participatie

Uit de resultaten van de vooronderzoeken en de inwonersronde komt het belang van informatie en communicatie duidelijk naar voren. Verder sluit de Burense visie met de drie pijlers kerngericht en maatwerk, nu beginnen en lokale initiatieven aan bij de noodzaak tot participatie van/door inwoners bij de warmtetransitie. Nu is een duurzaam Buren het belang en de verantwoordelijkheid van iedereen maar meedoen en investeren is een hele stap en de basis daarvoor moet gelegd worden met informatie, communicatie en partcipatie.

6.1 Informatie en communicatie

Informatie en communicatie dragen bij aan bewustwording en kennis. In het voortraject is hier ook mee begonnen. Zo is het draagvlakonderzoek door Spectrum uitgevoerd met een informatieblad over de warmtetransitie dat huis aan huis bezorgd is en is ook in de lokale media verwezen naar een ondersteunende site. In de oproep voor de inwonersronde die in de 2de helft van dit jaar is gehouden is ook informatie over de warmtetransitie gegeven en weer met een ondersteunende site. Deze laatste uitnodiging is ook naar onder andere kernorganisaties gestuurd.
Dit is alleen nog maar het begin, want het betrekken van inwoners bij de warmtetransitie zal meer vragen. Uit de reacties in de inwonersronde is namelijk op te maken dat de betrokkenheid bij veel niet deelnemende inwoners aan de inwonersronde ‘nog ver weg’ is. Onderdelen die een rol gaan spelen bij het verstrekken van informatie en de communicatie rondom de warmtetransitie zijn:

Energieloket en eCoBuren
Het Energieloket van de gemeente Buren zoals dat verzorgd wordt door de lokale energiecoörporatie eCoBuren voorziet in informatie en bewustwording van de mogelijkheden en de noodzaak van isolatie en energiebesparing. Dit met name via een maatwerkadvies voor inwoners van Buren. Daarnaast verzorgt eCoBuren een energiemarkt, informatie bijeenkomsten, webinars, een website, etc.

Gemeentelijke kanalen
Informatievoorziening voor inwoners en ondernemers in de gemeente over duurzaamheid in het algemeen en specifiek per onderwerp (energietransitie, warmtetransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie). Kortom informeren via verschillende kanalen: social media, per mail (voor vragen e.d.) en website (https://www.buren.nl/duurzaamverwarmen).

Periodieke informatievoorziening

Verder is een periodieke informatievoorziening belangrijk via de gemeentelijke media, de pers, de website Burenduurzaam en een te starten nieuwsbrief voor ‘abonnees’, kernorganisaties en andere belanghebbenden. Verder is er de mogelijkheid van fysieke of digitale infobijeenkomsten als de specifieke ontwikkelingen in de kernen daar aanleiding toe geven.

Persoonlijk en kerngericht
Persoonlijke gesprekken per kern. Het liefst op straat- of buurtniveau. Bijvoorbeeld door middel van huiskamergesprekken of via een bus om het gesprek buiten op straat te laten plaatsvinden. Zo wordt gezorgd voor zichtbaarheid en het goede gesprek met inwoners.

Communicatieplan
Communicatie en informatie vormen de basis van de uitvoering van de warmtetransitie. Het is daarom goed om in 2022 een communicatieplan op te stellen. Dat zal uiteraard ook ingaan op informatie en participatie. Het beeld dat uit de inwonersronde naar voren kwam is dat dit nodig is voor het goed betrekken van inwoners. Uit de inwonersronde kwamen verder de volgende lijnen naar voren:
1: Betrek alle inwoners op gelijke basis voor de eerst informatie over de transitie en mogelijke opties;
2: Geef voorbeelden (best practices);
3: Geef info over het verdere traject en de betrokkenheid van inwoners;
4: Bepaal samen de wijze waarop de inwoners betrokken gaan zijn;
5: Ga dan samen de mogelijkheden na en stem de verdere ontwikkeling af;
6: Maak gebruik van bestaande netwerken als buurtverenigingen, appgroepen, etc.

Om te motiveren en te betrekken moet de communicatie als boodschap zowel de urgentie aangeven maar ook perspectief bieden: Laten zien dat het kan!
Verdere suggesties voor de communicatie en informatie uit de inwonersronde waren:

- ⇨ Huis aan huis info (blad, flyer, brief van de gemeente)
- ⇨ Bijeenkomsten fysiek en digitaal
- ⇨ Overzicht van mogelijkheden en onmogelijkheden
- ⇨ Vragenlijst als onderdeel van de verkenning: voorkeur en draagvlak
- ⇨ De lokale inwonersgroepen?
- ⇨ Nieuwsbrief, sociale media, etc.
- ⇨ Duurzame open huizenroute
- ⇨ Ga de kernen in met een busje
- ⇨ Ambassadeurs per kern
- ⇨ Burense warmtemarkt
- ⇨ Informatie- en gesprekspunt (fysiek) waar inwoners en de gemeente in gesprek kunnen gaan over een ontwikkeling, een initiatief of een vraag.

Voor de communicatie is in bijlage 5 een samenvatting van deze aanpak Warmtetransitie opgenomen.

6.2 Participatie

De rode draad bij de ontwikkeling van verdere warmteplannen is de participatie van inwoners. Dat zal niet hetzelfde zijn zoals bij de zonne- en windenergieprojecten met 50% lokaal eigendom of een duurzaamheidsfonds. Dat staat de Warmtewet niet toe. Het kan in de warmtetransitie wel gaan om duurzaam meedenken, meedoen en investeren in duurzame woningaanpassingen. Vanuit de participatieladder zijn er een vijftal treden in de participatie van inwoners: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en (mee)beslissen. In de warmtetransitie komen al deze 5 stappen voor. Zie bijlage 6 ‘participatieladder’.

Er zijn veel mensen in de verschillende kernen die samen met de gemeente willen optrekken in de warmtetransitie. De start daarvoor was de inwonersronde, die inzicht gaf aan de inwoners in de ontwikkeling van deze visie en aanpak.

Daarbij is ook de vorming van een klankbordgroep verkend. Dat heeft geresulteerd in suggesties voor het communicatieplan, de opzet voor lokale werkgroepen en een klankbordgroep.

De lokale werkgroepen
Buren streeft naar een ontwikkeling met kerngericht werken en tevens staat of valt de warmtetransitie in Buren met een kernspecifieke aanpak. Lokale werkgroepen kunnen daarbij de schakel zijn tussen gemeente en inwoners van de kern wat betreft meedenken en meedoen als het gaat om:

- De basis: informeren en betrekken van inwoners;
- De tussenstap: verkennen en opzetten van collectieve acties/mogelijkheden;
- De grote stap verkennen;
- Afstemmen en antennen/ambassadeurs in de kernen.

Daarbij kunnen ook stakeholders als woningbouwcorporaties en Liander in de lokale werkgroep deelnemen en dan gaat het ook om specifieke stakeholders als K3 voor Lingemeer. Ook de deelname van de gemeentelijke kernambtenaren is voor de hand liggend.

De klankbordgroep (KBG)
De lokale werkgroepen zijn kern specifiek gericht op verkenning en op uitvoering. De KBG werkt gemeentebreed en meer advies- en ontwikkelingsgericht.

De klankbordgroep is een platform om ontwikkelingen en ideeën uit te wisselen en constructief kritisch te toetsen. De KBG kan ervoor zorgen dat inwoners en gemeente de komende decennia goed in overleg met elkaar blijven en er aandacht is voor innovaties en mogelijkheden om verder te komen met de warmtetransitie in Buren. De KBG:

- is onafhankelijk en gemeentebreed;
- geeft gevraagd en ongevraagd advies op gemeentelijke plannen en de kernplannen;
- volgt constructief kritisch plannen, proces en realisatie;
- heeft een antenne voor wat leeft en het betrekken van inwoners bij de warmtetransitie;
- heeft een brede samenstelling met verschillende specialismen, kernen, leeftijden, etc.

Tijdens de inwonersronde is tweemaal gesproken over het formeren en de opzet van een KBG. Dat heeft geresulteerd in een aanzet (zie bijlage 7) voor de verdere uitwerking begin 2022.

Verder
Een specifieke vorm van initiatief door inwoners is de Right to Challenge, of het recht om uit te dagen. Hiermee kunnen inwoners taken van gemeenten overnemen als zij denken het slimmer, beter of goedkoper te kunnen doen. Nu kunnen wij meedenken in de groepen per kern als inwoners initiatieven op willen pakken en dergelijke. Formeel punt hierbij is wel dat het recht om uit te dagen nog verankerd moet worden in de Gemeentewet. Buren volgt deze ontwikkeling met belangstelling en zal wanneer mogelijk en zinvol hier invulling aan geven.

7. Betaalbaarheid

De kosten van de warmtetransitie zullen grotendeels voor rekening van de eigenaren van de woningen komen. Het is landelijk de inzet dat dit inwoners niet ‘meer’ zal kosten omdat de ‘investering’ terugverdiend wordt door een lagere energierekening. Dat verdient echter wel een toelichting, want het vraagt wel middelen om deze investering te kunnen betalen.

De te maken investering per woning kan enorm verschillen, want een recent gebouwde woning voldoet al vergaand aan de hedendaagse isolatie eisen. Dat zal bij een woning uit de jaren ‘50 niet het geval zijn. Tenzij daar al het nodige gedaan is aan isolatie.

Het gaat bij oudere woningen niet zelden om het vernieuwen van verouderde installaties en die aanpassingen gebeuren vaak op zogenaamde natuurlijke momenten als een koop of een grote verbouwing. Het aanpassen van de woning is ook denkbaar als een stapsgewijs meerjarenplan met per jaar een stap naar aardgasvrij-ready wonen. Daarbij geldt ook dat wie in duurzaamheid investeert in de woning, ook werkt aan een hoger energielabel. Dat zal waarschijnlijk een belangrijke factor worden in de waardebepaling van de woning en dan wordt duurzaamheid ook investeren in de verkoopwaarde. Verder zijn er inmiddels verschillende financieringsmogelijkheden voor als: groene hypotheken, duurzame leningen, ect.. Het is wel belangrijk dat inwoners daar via informatie en advies toegang tot krijgen.

7.1 Energiearmoede

Een belangrijk uitgangspunt is ‘iedereen doet mee’. Dat lukt echter niet iedereen. Er zijn ook in Buren inwoners die in armoede leven en die niet de middelen hebben om te investeren in energiemaatregelen.

Om iedereen mee te laten doen is niet alléén financiële ondersteuning nodig. Inwoners kunnen ook geholpen worden om energie en dus kosten te besparen. Dat kan al door kleine maatregelen in huis en wat hulp bij gedragsverandering. Bijvoorbeeld door de lampen te vervangen door LED lampen. Of door tochtstrips aan te brengen onder de deuren. Belangrijker nog is om bewust te zijn van het eigen energieverbruik: energiegedrag.

In 2022 start in de acht gemeenten in de regio de Energiebank Rivierenland. Het is een particulier initiatief met betrokkenheid van Energie Samen Rivierenland, de Energieloketten, de energiecoöperaties en de schuldhulpverlening. Sociale energieadviseurs nemen met de bewoners de mogelijkheden door om energie te besparen en helpen hen met kleine maatregelen. Of met het bespreken van energieverslindend gedrag (ramen, deuren, temperatuur, compartimenteren, koude slaapkamers). Deze adviseurs zijn speciaal opgeleide vrijwilligers. Ook is het mogelijk om schuldhulpverleners te trainen om energiemaatregelen mee te nemen in de begeleiding.

Een verdergaande vorm om besparing te stimuleren is het inzetten van een revolverend fonds voor het mogelijk maken van grotere maatregelen, zoals het vervangen van energieslurpende elektrische apparaten, isolatie, zonnepanelen en energiebesparing. Het revolverend fonds geeft een lening aan mensen in armoede en met schulden, die ze in termijnen terugbetalen met het verschil in de energiekosten. In de warmtetransitie biedt het ook mogelijkheden om mee te doen in een collectief of een individueel systeem voor duurzame verwarming van de woning. Het revolverend fonds wordt gevuld met maatschappelijk geld vanuit oude regionale armoedefondsen, gemeenten en subsidies. Doordat de gebruikers van het fonds de lening terugbetalen, blijven middelen beschikbaar voor meerdere inwoners. In de komende jaren zal de omvang van het revolverend fonds groter moeten worden. Dit initiatief staat dus grotendeels los van de gemeente maar kan wel steun van de gemeente gebruiken. Deze maatregelen richten zich op de bewoners van woningen en dan gaat het ook om huurders.
De warmtetransitie vraagt daarnaast ook veel van woningeigenaren als het gaat om investeringen in de woning. Ook die kunnen door diverse omstandigheden financieel beperkt zijn of schulden hebben waardoor de financiële basis ontbreekt om te besparen, te isoleren en een ander warmtesysteem te betalen. Dan kan een aanvullende hypotheek ondanks een subsidie voor een warmtepomp niet mogelijk blijken. Dan is sprake van ‘grote energiearmoede’ en ook die vraagt om aandacht. Want zeker bij de uitrol van een kern- of wijkaanpak kan dat voor de deelname van een aantal eigenaren een knelpunt blijken. Die aanpak is er nu niet, maar vraagt zeker nog om aandacht en kan wellicht ook regionaal opgepakt worden.

7.2 Financiële steun

Wie wil investeren, kan voor een aantal zaken gebruik maken van subsidies en teruggaveregelingen, zoals een BTW-teruggave. Dat kan bijvoorbeeld voor isolatiemaatregelen, het plaatsen van zonnepanelen of een zonneboiler voor warm water. Op deze website staat het overzicht van subsidie- en teruggavemogelijkheden: https://energieloketrivierenland.nl/duurzame-financiering/.
De gemeente Buren werkt aan een duurzaamheidsregeling en mogelijk komen er nog verdere regelingen voor zon op dak, kleine warmte initiatieven en anderen duurzame initiatieven.
Ook zijn er mogelijkheden om de hypotheek te verruimen. Daarvoor kunnen huiseigenaren uiteraard de mogelijkheden nagaan die hun bank biedt. Overigens is er al een landelijk duurzaamheidsregeling: https://www.energiebespaarlening.nl/particulieren/energiebesparende-maatregelen/
Er wordt gekeken naar mogelijkheden om als gemeente een bijdrage te gaan leveren aan initiatieven door bijvoorbeeld bij te dragen aan opstart of onderzoekskosten. Zo wordt naast een mogelijke bijdrage aan eerste pilotprojecten ook gekeken naar de financiële stimuleringsmogelijkheden van de gemeente voor lokale projecten als een revolvingfund of garantiestellingen.
Overigens is in het voorgaande al aangegeven dat Buren geen directe rol voor zich ziet als ontwikkelaar of mede investeerder. Een beperkte deelname in ‘strategische investeringen’ is wel denkbaar als die het verschil maakt tussen wel of niet realiseren.

AANVULLEND

8. Uitvoering

De gemeente heeft de regie op de warmtetransitie en het gaat daarbij om een complex traject dat niet alleen technisch van aard is, maar ook een maatschappelijke opgave. Er zijn dan ook veel partijen bij betrokken, het raakt veel terreinen van het dagelijkse leven en komt letterlijk bij iedereen achter de voordeur. Daarom is participatie essentieel en sluit het ook aan op het Burense kerngericht werken. Het gaat daarnaast om samenwerking in de regio en met stakeholders.

8.1 Rol van de gemeente

De rol die een gemeente vervult bij grootschalige projecten kan verschillen. Dat kan gaan om een rol als ontwikkelaar: mee-investeren, stimuleren, faciliteren of afwachten. Vanuit het klimaatakkoord heeft de gemeente de regie bij de uitvoering van de warmtetransitie. Dat betekent primair dat de gemeente de regie over het proces voert om alle partijen te betrekken, het transitieproces op te starten, te stimuleren en de voortgang te bewaken. Onderdeel daarvan is ook monitoring, rapportage en afstemming binnen de regio. Het mag verder duidelijk zijn dat als je kerngericht werkt en participatie serieus neemt, je daar ook de ruimte voor moet bieden. Dat betekent dus dat de gemeentelijke regierol niet directief of sterk sturend ingevuld kan worden.

Gelet op de financiële last en het risicoprofiel is ontwikkelen als initiatiefnemer of substantieel mee investeren voor de gemeente Buren nu geen optie. Dit is het uitgangspunt voor grootschalige zon- en windprojecten en geldt vooralsnog ook voor warmteprojecten. De gemeente Buren zal dus op eigen initiatief geen projecten ontwikkelen of vergaand initiëren. Daarbij is wel de kanttekening te maken dat het in incidentele gevallen denkbaar is dat Buren een zeer gewenst initiatief wel nét dat ene financiële steuntje kan geven om realisatie mogelijk te maken. In voorkomende gevallen is het ook denkbaar dat er verkennend onderzoek gedaan wordt, maar het initiatief tot realisatie zal liggen bij bijvoorbeeld een samenwerkingsverband of externe partij.

Het bovenstaande geeft het beeld dat er voor de gemeente Buren geen zware uitvoerende of ontwikkelende rol is weggelegd. De rol van Buren zal dan neerkomen op een procesmatige regierol met daarbij op onderdelen een faciliterende en stimulerende rol. Hierbij staat de gemeente open voor nieuwe plannen en projecten. Ook wil de gemeente waar mogelijk meewerken om belemmeringen voor de realisatie van gewenste projecten weg te nemen. De gemeente wil daarbij planologisch meedenken en vanuit het gemeentelijke projectmanagement voor grotere projecten een lokaal coördinerende rol oppakken. Dit is ook conform de rol bij zonne- en windprojecten.

Waar nodig kan het ook aan de gemeente zijn om ontwikkelingen te reguleren, maar dat zal gaandeweg moeten blijken als de uitvoeringseffecten van de warmtetransitie echt in beeld komen. Wel is de verbinding met de omgevingsvisie gelegd bij de ontwikkeling van de concept omgevingsvisie en is ook de warmtetransitie daarin meegenomen als onderdeel van een verdere integrale ruimtelijke ontwikkeling van Buren.

8.2 Uitvoering en samenwerking

In het voorgaande zijn al een aantal nieuwe vormen van gemeentelijke betrokkenheid naar voren gekomen zoals het aanstellen van een duurzaamheidsadviseur buitengebied. Maar het vraagt ook betrokkenheid vanuit diverse gemeentelijke beleidsterreinen. Bijvoorbeeld van medewerkers die gaan over:

- Wegen, riool, kabel en leidingen;
- Wonen en RO /omgevingsvisie;
- Kernmanagers;
- Het eigen vastgoed;
- Sociaal domein;
- Adviseurs in JZ.

Het is van belang dat de opgave binnen de gemeente breed wordt gedragen en opgepakt. De warmtetransitie heeft immers betrekking op verschillende beleidsvelden. Dat vraagt om een brede interne werkgroep warmtetransitie binnen de gemeente. Met een werkgroep wordt bereikt dat medewerkers van de verschillende beleidsvelden actief worden betrokken en de warmtetransitie wordt geborgd in hun beleid en de uitvoering daarvan. Ook maakt het werken met een werkgroep het mogelijk om intern afstemming te zoeken, samen te werken, de integraliteit te zoeken en de voortgang te bewaken.

Een belangrijke rol voor de verdere ontwikkeling voor Buren is, gelet op het landelijke karakter, de rol die de duurzaamheidsadviseur buitengebied krijgt. Door het structurele karakter van deze rol, het strategische belang van deze functie voor de realisatie van de warmtetransitie en het meewerken aan de verdere ontwikkeling van aanpak en beleid, is het nuttig dat deze medewerker in gemeentelijke dienst is. Dit mede omdat het als duurzaamheidsadviseur ook nodig is om vaak afstemming met andere gemeentelijke onderdelen te zoeken.

De warmtetransitie vraagt ook externe afstemming met eerder genoemde stakeholders als woningcorporaties, Liander en eCoBuren via externe warmtetafels. Daarnaast vraagt het ook afstemming met maatschappelijke organisaties en kernorganisaties waarbij de kernmanagers in beeld komen.

Wat betreft samenwerking zijn er op het gebeid van de warmtetransitie mogelijkheden om op specifieke kennisterreinen regionaal samen te werken. Zo kan de regio een rol spelen als het gaat om:

- Het gebundeld voorzien in specifieke specialistische kennis voor bijvoorbeeld het doen van technische berekeningen;
- Delen van ervaringen en kennis rond innovaties;
- Regiobrede afstemming van ontwikkelingen en monitoren van de realisatie;
- Beheer en onderhoud van warmtenetten of het toezicht daarop.

De vraag is alleen of die mogelijkheid door andere gemeenten gedeeld gaat worden.

Daarnaast wordt nu in de uitvoering al samen gewerkt met het Energieloket om inwoners te informeren, adviseren en bewuster te maken. Ook verzorgt de lokale energiecorporatie al een reeks activiteiten rond informatie, bewustwording en advies. Ook is daar het duurzaamheidsadvies voor bedrijven en instellingen over warmte, energie en klimaatadaptatie in ontwikkeling.

8.3 Ontwikkeling en beheer van warmtenetten

Er is een politiek maatschappelijke aandachtspunt als het gaat om de ontwikkeling en het beheer van warmtenetten dat gaat over betaalbaarheid, kwaliteitsborging en zeggenschap van inwoners en bedrijven. Namelijk de vraag over het publiek, collectief en particulier eigendom van collectieve warmtevoorzieningen. Concreet: moeten de belangrijkste warmteleidingen publiek eigendom zijn, waarbij de markt adviseert en realiseert. Of stuurt de gemeente de voorzieningen via opdrachtverlening bijvoorbeeld via een concessieverlening voor afgebakende gebieden. Of zet de gemeente in op vergunningverlening en het geheel in eigendom van de markt. Er zijn dan verschillende rollen voor de gemeente en dus ook meerdere varianten mogelijk. Bijvoorbeeld:

- De gemeente legt het warmtenet aan en exploiteert het samen met een energiecoöperatie.
- De gemeente laat een netwerkbedrijf het warmtenet aanleggen en exploiteren.
- De concessie verplicht tot een gebruikersraad met bepaalde bevoegdheden.

Wanneer je kiest voor de rol van concessieverlener moet je als overheid de potentiële partijen hetzelfde behandelen en duidelijke informatie geven over de aanbesteding. Dat vraagt van de gemeente technische en juridische kennis. Het zelf exploiteren van een warmtenet vraagt meer kennis onder andere wat betreft de exploitatie en uiteraard ook de middelen om te investeren.

Eerder is al aangegeven dat Buren hier geen directe rol voor zich ziet als ontwikkelaar of mede investeerder bij zon- en windprojecten. Het wordt niet als kerntaak voor de gemeente gezien en daarbij zijn ook de financiële middelen van Buren beperkt. Vooralsnog is het aannemelijk dat dat ook voor warmtenetten geldt. Een rol als concessieverlener ligt wat dat betreft meer voor de hand al vraagt de ontwikkeling van de concessievoorwaarden maatschappelijke afstemming en besluitvorming door de raad.

Punt is wel dat de Wet Collectieve Warmtevoorziening nog volop in ontwikkeling is en het is van daaruit volstrekt onduidelijk welk wettelijk kader voor warmtenetten er gaat komen. De oorspronkelijke opzet zou volgens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zorgen voor een strakke regulering die ten koste gaat van innovatie, burgerparticipatie en ruimte voor lokaal maatwerk en lagere tarieven. Wat past bij de steeds grotere variatie aan verschillende typen warmtenetten en de kleine, geïntegreerde warmtesystemen. De nieuwe wet zette echter in op grootschalige warmtenetten. Die is inmddels teruggenomen ter heroverweging en de verdere planning is niet bekend. Maar de nieuwe wet is mogelijk wel sterk bepalend voor lokale ontwikkelingen.

Binnen de huidige wetgeving zijn er mogelijkheden voor lokale projecten zoals warmte- en koudeopslag (WKO) initiatieven. Punt is alleen, dat daarbij het zogenaamde leveranciersdilemma speelt. Voor het leveren van warmte is namelijk een vergunning nodig. De achterliggende vraag voor lokale initiatieven is of het initiatief collectief warmte levert of alleen een installatie/systeem beschikbaar stelt. Dat maakt lokale projecten mogelijk een ‘juridische uitdaging’ en vraagt in ieder geval om nader juridisch advies als er lokale initiatieven zijn.
Verder is er een initiatief voor het Gelders Warmte Infra Bedrijf van de provincie en Liander, dat bij de realisatie van lokale warmtenetten ook een rol kan gaan spelen. Wat die rol kan zijn moet per initiatief nagegaan worden.

Tot slot moet de kanttekening gemaakt worden dat warmte weliswaar formeel geen nutsfunctie is, maar het zeer waarschijnlijk is dat de gemeente uiteindelijk aangesproken wordt als er problemen zijn met de levering. Als bewoners in de kou zitten zal de vraag toch zijn: ‘wat kan de gemeente hieraan doen?’. In het verlengde daarvan speelt daarom de vraag welke rol de gemeente kan/moet hebben rond de monitoring van de kwaliteit van beheer en organisatie van (lokale) warmtenetten.

8.4 Verduurzaming monumenten

Het doel om een aardgasvrije gebouwde omgeving in het jaar 2050 te bereiken is voor monumenten een grote uitdaging. Door matige of slechte isolatie is het aardgasgebruik in deze gebouwen hoog. Verwarming op lagere temperaturen door bijvoorbeeld warmtepompen of een midden- of lage temperatuur warmtenet is niet eenvoudig mogelijk. Daar komt bij dat isolatie complex is, omdat het uiterlijk en de constructie van monumenten niet mag worden aangetast.
Veel gemeenten beschouwen daarom waterstofgas in plaats van aardgas als de beste oplossing voor monumenten. Dat vergt een aanpassing aan de meter en de ketel, maar omvangrijke isolatie is niet nodig. De vraag is echter wel of en wanneer dit voor Buren een realistische optie gaat zijn.
Omdat de productie van waterstofgas veel energie kost, blijkt beperking van het energieverbruik van monumenten toch belangrijk. Daarom zal Buren werk maken van isolatie van monumenten, want er zijn vaak wel enige mogelijkheden.

Advies en voorlichting
Het belangrijkste instrument in de komende jaren is advies en voorlichting aan monument eigenaren, bewoners en gebruikers. Met maatregelen als kierdichting is bijvoorbeeld soms al veel winst te behalen. Isolatie van monumenten vergt advies op maat. De gemeente zal bezien hoe dit advies het beste gegeven kan worden met de hoogste kans op uitvoering van de gegeven adviezen. Elektrificatie van het aardgasverbruik in monumenten voor verwarming van tapwater (douche, keuken) en voor het koken (inductie) is ook een manier om het aardgasverbruik te verminderen.

Aanpassen van regelgeving
Een andere mogelijkheid, is het aanpassen van regelgeving ter bescherming van monumenten wanneer die energiemaatregelen beperken of onmogelijk maken. Op dit moment is het plaatsen van zonnepanelen zichtbaar vanuit de openbare ruimte of het plaatsen van geïsoleerde ramen en kozijnen bijvoorbeeld vaak niet toegestaan.
De in 2021 vastgestelde Welstandsnota is daarvoor het beleidskader. De komende tijd zal bezien worden of het ‘maatwerk’ dat de Welstandsnota voorstaat als het gaat om energiemaatregelen, voldoende ruimte geeft voor het realiseren van de energietransitie voor monumenten. Belangrijk is namelijk ook om bestuurlijk en politiek de uitvoeringsruimte te verkennen en aan te geven.

Duidelijk is in ieder geval, dat de opgave ‘aardgasvrij’ voor monumenten veel complexer is dan voor de meeste andere gebouwen. Gebieden met veel monumenten zoals de kern van Buren zijn daarom ook niet de eerste ‘wijken’ in onze gemeente die aardgasvrij zullen worden.

8.5 Aandachtspunten

Woningen Lingemeer en Neder-Betuwe
In onze warmte aanpak nemen wij Lingemeer als één geheel mee en daarmee ook een aantal woningen die tot de gemeente Neder-Betuwe behoren. Dat is immers doelmatig als het tot een warmtenet zou komen. Dit is afgestemd met de gemeente Neder-Betuwe.

Waterstof
Waterstof is als warmtebron nog in ontwikkeling en zal volgens de huidige verwachtingen maar beperkt voor warmte beschikbaar zijn. Dit omdat industrieel gebruik, zwaar transport en ander bestemmingen voorrang zullen krijgen. Tevens vraagt de productie van waterstof circa het dubbele aan duurzame energie dan direct elektragebruik. Het is nu dan ook niet verstandig om te wachten op deze ontwikkeling als er nu met bestaande technieken stappen gezet kunnen worden.
Aanwending van waterstof kan in de toekomst wellicht voor heel specifieke bestemmingen een optie zijn. Bijvoorbeeld als die op hoog temperatuur verwarming aangewezen blijven zoals clusters monumenten in het stadje Buren. Overigens is groen of biogas dan ook een mogelijkheid.

Biomassa
Biomassa kan in verschillende vormen ingezet worden. Het gebruik en de lokale productie van biomassa en daarmee ook biogas moet nog maatschappelijk besproken worden en vraagt een richtinggevend raadsbesluit. Dat geldt ook voor de variant van de biomeiler voor winnen van warmte uit compost. Het voornemen is daartoe in de komende jaren een aanzet te geven.
Wat betreft houtstook en pelletkachels staat in de Concept Omgevingsvisie Buren het voornemen het fijnstofgehalte in de gemeente te verminderen, door maatregelen m.b.t. houtkachels en open haarden en het stoken in de openlucht op termijn, als dat lokaal mogelijk is of wordt, te verbieden. Dat laatste met uitzondering van vuurkorven en barbecueën. Daarbij wordt ook gekeken naar het verbranden van snoeihout en gerooide bomen in het buitengebied. Deze groene reststromen kunnen beter als biomassa gebruikt worden.

De Wet Bibob
De Wet Bibob staat voor de ‘Wet Bevordering Integriteits-beoordelingen’ en is een preventief bestuursrechtelijk instrument dat wil voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert met een vergunning en dat er bovendien voor wil zorgen dat de concurrentiepositie van bonafide ondernemers wordt beschermd. De wet Bibob heeft wind- en zonneparken ook aangewezen als risicocategorie. In principe moet iedere aanvraag in de risicocategorie onderzocht worden.
Het beeld is dat dit feitelijk ook van toepassing is op investeringen door een onbekende partij in een warmtenet. Dan kan een Bibob-onderzoek ook onderdeel zijn van de vergunningverlening.

Inrichtingsvoorwaarden
Naast de algemene uitgangspunten zijn er net als voor zonne- en windenergie ook realisatievoorwaarden waar een project aan moet voldoen om straks voor vergunningsverlening in aanmerking te komen:
- Inpasbaarheid en landschappelijke inrichting;
- Verdere ruimtelijke aspecten in relatie tot een specifieke locatie.

Uitgangspunten voor nieuwbouw
Nieuwbouw moet al aardgasvrij opgeleverd worden. Voor kleinschalige nieuwbouw is all-electric vaak de optimale oplossing. Mogelijk dat nieuwbouw ontwikkelingen onderdeel kunnen zijn van een uitvoeringsplan voor de bredere warmte aanpak voor een eventuele kern.
Verder is het nodig dat projectontwikkelaars in een zelfde ontwikkelingsgebied rekening houden met elkaar en samenwerken. De gemeente neemt daarom regie opdat ontwikkelaars per gebied een energievoorziening ontwikkelen die optimaal is voor alle partijen. Dit met als lijn dat nieuwbouw lage temperatuur verwarming krijgt op basis van lage temperatuur bronnen (max. 55°C). Tenzij vanuit duurzaamheid een aantoonbaar zwaarwegend publiekbelang is om voor hogere temperaturen te kiezen. Zo is hogere temperatuur warmte zoveel mogelijk beschikbaar om de bestaande bebouwing van het aardgas af te halen.

Koelte
Naast warmtevoorziening in het kader van de warmtetransitie speelt vanuit klimaatadaptatie ook de toenemende behoefte aan koelte een rol. Het zal zaak zijn om beide waar mogelijk te gaan combineren.

9. Planning

De gemeente evalueert de planning in 2024 en stelt dan een geactualiseerde planning op voor 2025 en verder. De verwachting is dat bij het bereiken van het jaar 2030 een scherper beeld zal ontstaan met ook smartere doelstellingen.

9.1 Acties en activiteiten (samenvattend)

In deze visie en het plan staan op diverse plaatsen acties en activiteiten voor de verdere aanpak van de warmtetransitie. Dat zijn op basis van het voorgaande achtereenvolgens:

Het werven van een duurzaamheidsadviseur buitengebied 2022
Een duurzaamheidsadviseur buitengebied als onderdeel van de eigen organisatie per 01-01-2023. Het gaat dan om iemand die technische kennis en communicatieve vaardigheden goed weet te combineren.
Het zal een voorstel nieuw beleid 2023 worden of eerder als er structurele gelden voor duurzaamheid/warmte beschikbaar komen bijvoorbeeld bij een nieuw regeerakkoord.

Verkennen van de mogelijkheden Maurik en Lingemeer 2022
Bijeenkomsten met inwoners, haalbaarheidsonderzoeken en een werkbudget voor advies en ondersteuning bij het ontwikkelen van een uitvoeringsplan. Eerste rapportage van de voortgang eind 2022.

Betrekken van de overige kernen 2022
Verkenning met inwoners van de ontwikkeling wat betreft de mogelijke warmtebronnen en een aanpak met eventuele tussenstappen als isoleren en/of besparen. Een werkbudget voor advies en ondersteuning bij het ontwikkelen van een plan. Eerste rapportage van de voortgang eind 2022.

Formeren van een klankbordgroep 2022
Het doen van een voorstel aan de raad over de samenstelling, opzet, rol en het formeren van een klankbordgroep. Het gaat dan ook om de positie van de klankbordgroep ten opzichte van de gemeentelijke rol en die van lokale werkgroepen. Daarbij moet ook de vraag beantwoord worden of de klankbordgroep een formele of een informele status krijgt.

Isoleren en aanpassen 2022
Ontwikkelen van een plan ‘bespaar, isoleer en meer’. De inzet daarbij is de proactieve ondersteuning als het gaat om het ‘goede duurzame gesprek’ en ondersteunen van (collectieve) initiatieven. Dat ook met de ambitie om in te zetten op aardgasvrij-ready. Gelet op de zekere urgentie is ontwikkeling in 2022 van het plan nodig.

Informatie-, communicatie- en participatieplan 2022
Communicatie en informatie vormen de basis van de uitvoering van de warmtetransitie en het goed betrekken van inwoners. Uit de inwonersronde kwam wat dat betreft een reeks suggesties naar voren. Om te motiveren en te betrekken moet de communicatie als boodschap perspectief bieden:
Laten zien dat het kan!

Bedrijven, verenigingen en instellingen 2023

Monitoren met ondernemersverenigingen en andere organisaties of meer ondersteuning voor bedrijven en organisaties nodig is, dan die het loket van Energiecoöperatie eCoBuren kan leveren. Zo ja, ook een beeld geven van wat dan aan ondersteuning nodig is.

Verkennen van nut en mogelijkheden stimuleren kleine warmte initiatieven 2023

Een stimuleringsbeleid kleine initiatieven is wenselijk om deze ruimte en mogelijkheden te bieden. Dat vraagt onderzoek en dan kan ook gekeken worden wat voor beleidsinstrumenten passend zijn. Wel alvast het voorstel voor twee pilotinitiatieven een onderzoeksbijdrage van maximaal €25.000 op te nemen. Dit in verband met prioriteitstelling in de workload pas in 2023.

Evalueren 2024

In 2024 het evalueren en opstellen van een geactualiseerd plan voor 2025 en verder. Met mogelijk een 2de draagvlakonderzoek voor de verdere ontwikkeling van de participatie aanpak.

Verder de volgende in 2022 en 2023 nog te verkennen onderwerpen:

- Verduurzamen monumenten
- Inzet van Biomassa, Biogas en Biomeiler
- Energiearmoede
- Een (gemeentelijk) warmtebedrijf

9.2 Kosten en dekking

In de meerjarenbegroting staat op dit moment onder duurzaamheid voor de warmtetransitie geen structureel budget. Wel staat in de begroting van 2022 een voorstel nieuw beleid voor een proces-begeleider warmte/participatie, die met name het participatietraject met de kernen gaat begeleiden. Verder zijn er in het verleden incidentele middelen beschikbaar gesteld door het rijk via de september circulaire 2019 voor het ontwikkelen van de warmtevisie. Deze incidentele middelen zijn doelmatig besteed en voor het resterende deel is in de 2de bestuursrapportage 2021 een voorstel opgenomen om er een warmtefonds mee te vormen. Dit om de incidentele kosten van de eerste initiatieven met bijvoorbeeld een haalbaarheidsstudie te ondersteunen. Verder zijn de middelen echter beperkt.

Nu volgen samengevat de incidentele en structurele kosten van de diverse activiteiten. Daarna volgt een beeld van de mogelijke dekking van deze kosten.

1: Buitengebied: Duurzaamheidsadviseur

Functie per 01-01-2023: duurzaamheidsadviseur Het gaat dan om de salariskosten voor een nieuwe hoogwaardige functie met een structureel budget van voor een fulltimer op jaarbasis van € 91.000.

=> Dit als structureel budgetvraag voor de begroting 2023.

2: Pilots Lingemeer en Maurik

Naast trajectbegeleiding is een eerste haalbaarheidsonderzoek nodig per locatie/pilot van naar schatting € 50.000 dat antwoordt op de vraag of het haalbaar is en tegen welke kosten. De volgende meer op realisatiegerichte onderzoeken zouden dan initieel voor rekening van de initiatiefnemers zijn.

⇨ Dit als incidenteel budget voor twee haalbaarheidsonderzoeken: € 100.000 uit het gevormde warmtefonds 2021/2022.

3: Overige kernen
Het gaat hier om een werkbudget voor advies en ondersteuning bij het ontwikkelen van warmteplannen met werkgroepen per kern. Dan gaat het concreet om kosten voor bijeenkomsten, voor overleg, deskundigen, oriëntatiebezoeken, etc. (15 kernen x € 1.000) en daarnaast een werkbudget voor korte scans en analyses van € 10.000. Dan gaat het om een structureel budget van € 25.000 per jaar.
⇨ Incidenteel budget extra 2022. Wel structurele budgetvraag bij de begroting 2023.

4: Klankbordgroep
Dan gaat het concreet om kosten voor bijeenkomsten etc.
6 x per jaar à € 250 en werkbudget voor werkbezoeken, verkenningen, onderzoeken € 10.000. Dan gaat het om een structureel budget van € 11.500 per jaar.
⇨ Incidenteel budget extra 2022. Wel structurele budgetvraag bij de begroting 2023.

5: Isoleren en aanpassen
Het ontwikkelen van een plan ‘bespaar, isoleer en meer’, dat inzet op de proactieve ondersteuning en de ambitie heeft om in te zetten op aardgasloos-ready. Dit vraagt gelet op de werkdruk externe inzet (inhuur) in 2022 € 50.000.
⇨ Incidenteel budget uit het gevormde/te vormen warmtefonds 2022.

6: Informatie, communicatie en participatie
Dit warmteplan biedt het kader voor periodieke informatie, communicatie en participatie en daarvoor zullen kosten gemaakt worden. Dat vraagt om een werkbudget. Het gaat dan om kosten als:
- Driemaal per jaar een informatieronde in de lokale media met een pagina met brede info over de stand van zaken en verdere ontwikkelingen. 3 x € 600 = € 1.800.
- Zesmaal per jaar een digitale nieuwsbrief naar: kernorganisaties, abonnees, stakeholders, etc. 6 x € 250 = € 1.250.
- Een informatiebijeenkomst per kern 15 x € 500 = € 7.500.

Samen structureel € 10.500 per jaar. (afgerond)
⇨ Incidenteel budget extra 2022. Wel structurele budgetvraag bij de begroting 2023.

7: De integrale benadering en diversen
De verdere ontwikkeling van het warmteplan vraagt afstemming met stakeholders, kennisontwikkeling, regio overleg, trajectbegeleiding etc. Hier valt ook een bijdrage aan eCoBuren voor duurzaamheidsadvies voor ondernemers onder. Eveneens voor algemene kosten als algemene informatiebijeenkomsten, etc. Kortom een werkbudget voor diverse, maar ook onverwachte activiteiten van circa 10% van het structurele budget: naar beneden afgerond € 12.500.
⇨ Incidenteel budget extra 2022. Wel structurele budgetvraag bij de begroting 2023.

8: Kleine initiatieven
Voor twee pilotprojecten kleine WKO initiatieven een onderzoeksbijdrage van € 25.000 per initiatief.
⇨ Incidenteel en in verband met prioriteitstelling pas in 2023.

Samenvattend

	Activiteit	Extra 2022	Nieuw beleid 2023 structureel	Nieuw beleid 2023 incidenteel	Warmte fonds
1.	Duurzaamheidadviseur buitengebied		€ 91.000		
2.	Haalbaarheid onderzoeken Maurik en Lingemeer				€ 100.000
3.	Overige kernen Werkbudget	€ 25.000	€ 25.000		
4.	Klankbordgroep Werkbudget	€ 11.500	€ 11.500		
5.	Ontwikkeling plan isoleren en besparen (externe inzet)				€ 50.000
6.	Publiciteit / participatie Werkbudget	€ 10.500	€ 10.500		
7.	Diversen	€ 5.000	€ 12.500		
8.	Stimuleren kleine initiatieven			€ 50.000	
	Totaal:	**€ 52.000**	**€ 150.500**	**€ 50.000**	**€ 150.000**

De dekking
De structurele uitgaven zullen uit eigen middelen moeten komen en daarvoor zal bij kadernota 2023 voor de begroting 2023 een aantal voorstellen nieuw beleid gedaan worden. Het is wellicht mogelijk dit deels te financieren uit een ophoging van het gemeentefonds voor duurzaamheid / warmtetransitie als daarover afspraken zijn gemaakt in een nieuw landelijk regeerakkoord. Hier wordt onder andere de VNG nadrukkelijk op aangedrongen.
Vooruitlopend daarop is in 2022 een incidenteel budget nodig en dat wordt aangevraagd via de tweede Burap 2021 als overheveling naar 2022 uit resterende middelen duurzaamheid. Dit is daarom samen met de vorming van een warmtefonds 2022 opgenomen in de tweede Burap 2022. Beiden dus met als dekking resterende middelen 2021 en dan met name de eerder genoemde incidentele bijdrage uit het gemeentefonds 2019 voor de warmtevisie.

Verder zal nagegaan worden wat de mogelijkheden zijn (op basis van het lokale Treasury Statuut) voor garantiestellingen en/of een revolving fund voor leningen aan lokale initiatieven. Beiden kunnen onderdeel zijn van een pakket maatregelen om lokale initiatieven te stimuleren. Bij het onderzoek naar haalbaarheid en wenselijkheid van een dergelijk pakket zal ook naar de financieringsaspecten van het fonds gekeken worden. Dan valt te denken aan een lening via het BNG, de relatie met het weerstandsvermogen en de uitvoering van een dergelijke regeling. Dit zal afhankelijk van de prioritering in 2022 of 2023 onderzocht worden.

Er zijn ook mogelijkheden voor subsidies bij provincie, rijk en Europa. Het vraagt wel de inzet van een ‘subsidioloog’ om die te ‘verkennen en aan te vragen’. Wellicht iets om in regioverband op te pakken.

Tot slot:
Met de warmtetransitie betreden we onbekend terrein en zal zich gaandeweg een aanpak ontwikkelen. Ongetwijfeld zal bij de uitvoering in 2022 en 2023 blijken dat andere stappen en mogelijkheden de realisatie gaan bepalen en dat bepaalde onderdelen meer ondersteuning vragen. Als dat wezenlijke budgetaire effecten heeft, wordt bij de burap of anderszins gemeld.

10. Slotwoord

De mogelijkheden op basis van de huidige stand der techniek zijn voor Buren beperkt en het wachten is op innovaties. Duidelijk is echter dat individueel en/of collectief maatwerk per kern en in het buitengebied belangrijk zijn en dat we nu al wel een begin maken met de warmte opgave uit het nationale Klimaatakkoord.

Buren heeft een ondernemende bevolking, er is een actieve energiecoöperatie en een aanzienlijke sociale cohesie in de meeste kernen. Dit vormt een goede basis om de warmtetransitie die op vele vlakken ingrijpend en complex gaat zijn, succesvol op te kunnen pakken met inwoners en door inwoners: Op weg naar een duurzame gemeente Buren!

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van bestaande verwarmingstechnieken

Bijlage 2: Kaart aanwijzing drinkwatergebied

Bijlage 3: Rapport Energie Samen Rivierenland

Bijlage 4: Rapport Spectrum

Bijlage 5: Wat ‘anders verwarmen’ voor u als inwoner betekent.

Bijlage 6: Participatieladder

Bijlage 7: Aanzet klankbordgroep

Bijlage 1: Overzicht van technieken

Zonnethermie

Bij zonnethermie wordt zonlicht en/of zonnewarmte opgenomen in collectoren (panelen met water) of buizensystemen. De systemen bevatten meestal buffervaten om een voorraad warmte op te slaan, omdat er ook behoefte is aan warmte als de zon niet schijnt. Een voordeel is dat deze techniek al flink is doorontwikkeld en dat er al veel ervaring mee is opgedaan. De aanpassingen binnen de woning aan de afgiftesystemen zijn verschillend en moeten individueel bekeken worden. Een nadeel is dat het systeem veel meer ruimte vraagt dan een cv-ketel.
Zonthermische toepassingen zijn altijd aanvullend op een ander systeem. Op zonnige dagen is de zon voldoende om warm tapwater mee op te wekken en eventueel huizen te verwarmen. Als er geen zon is, zal een andere installatie dat moeten doen. Door een buffervat te gebruiken zijn dag- en nachtverschillen makkelijk op te vangen. Ook kunnen enkele dagen ermee worden overbrugd. Een seizoen overbruggen is erg kostbaar en dus is het goedkoper om een gasketel in te zetten voor de warmtevraag in zon-arme periodes. In WKO's kan wel een zonthermisch systeem gebruikt worden om de grondtemperatuur in balans te brengen (als er over het jaar meer vraag naar warmte dan naar koude is). Dit werkt dan als een soort seizoenopslag voor zonnewarmte. Andere systemen waar wel aan gedacht wordt zijn faseovergangssystemen (een stof die smelt als je er warmte in stopt), maar vanwege de kosten en het ruimtegebruik is dit nog niet marktrijp.
Er zijn overigens nieuwe ontwikkelingen op dit gebied. Zo is er nu een PVT-paneel om zonne-energie om te zetten in warmte en elektriciteit. Dit paneel heeft in de winter wel een lager rendement, maar het werkt nog steeds. Maar ook hier wordt het zonnepaneel dus gecombineerd met een andere techniek, in dit geval de warmtepomp.

Aquathermie

Aquathermie is thermische energie die aan water onttrokken kan worden en warmtenetten kan voorzien van warmte. Er zijn drie varianten:

- Thermische energie uit oppervlaktewater (TEO);
- Thermische energie uit afvalwater (TEA) van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI);
- Thermische energie uit drinkwater (TED).

TED, TEO en TEA zijn vooral een optie voor geïsoleerde gebouwen die met lage- (50^{o}C) of midden-temperatuur- (70^{o}C) systemen verwarmd worden. Het is een alternatief dat met name interessant is voor nieuwbouw en (grondige) renovaties in de nabijheid van open wateroppervlaktes zoals kanalen, meren en rivieren of een RWZI of drinkwaterstation.



Afbeelding 1: TEO, TEA en TED (Bron: districtheatingantwerpen.be)

Een groot voordeel van aquathermiesystemen is dat de ruimtelijke impact beperkt blijft. Daarnaast heeft TEO als extra voordeel dat het vaak een positieve invloed heeft op de omgeving. Door warmte te winnen en koude terug te brengen in het oppervlaktewater, kan TEO bijdragen aan verkoeling en het verminderen van hittestress[1]. Koeler oppervlaktewater kan ook zorgen voor een betere waterkwaliteit omdat (blauw)algen minder snel tot ontwikkeling komen. Ook zorgen TEO-systemen voor extra doorstroming en beluchting van het oppervlaktewater. Dat is direct van invloed op de flora en fauna in het water. Oppervlaktewater kan in de zomer te warm worden terwijl die warmte juist in de winter nodig is. Die warmte kan worden opgeslagen in een WKO-bron. Een nadeel van aquathermie is dat er een relatief grote installatie in de woning of buurtwarmtecentrale nodig is en dat er mogelijk milieubeïnvloeding kan plaatsvinden. Dit laatste zal altijd eerst onderzocht moeten worden.

Geothermie

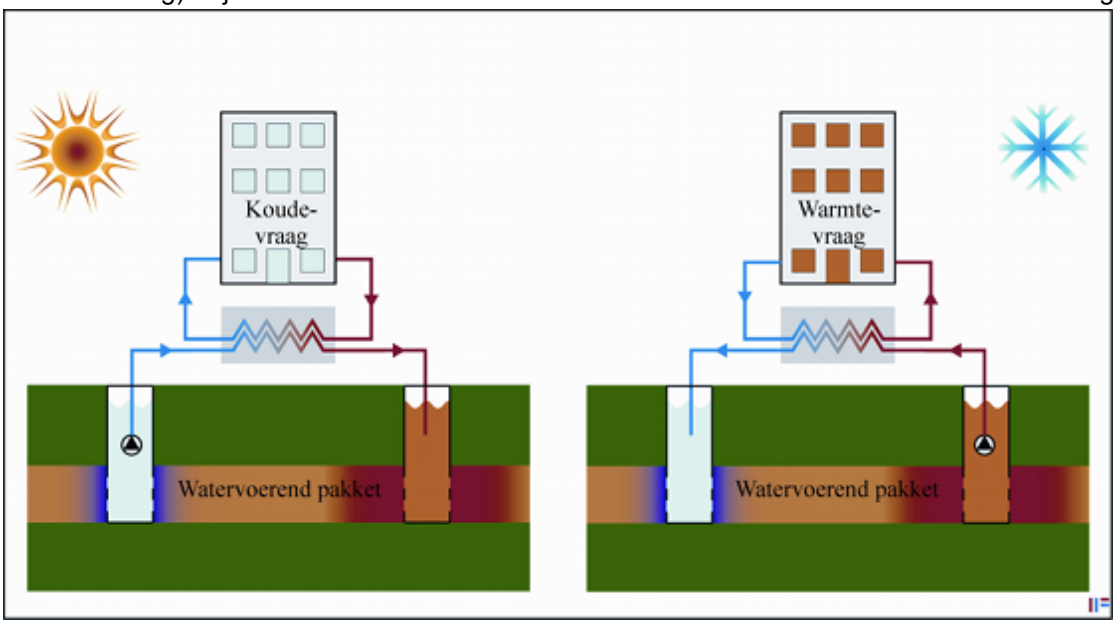
Deze techniek maakt gebruik van diepe warmtelagen in de aarde. Tussen de 500 meter en 6 km diepte kan door een boorgat warm water opgepompt worden dat na het onttrekken van warmte weer op een andere plek in de grond wordt geïnjecteerd. Afhankelijk van de diepte kunnen verschillende temperaturen bereikt worden. Bij temperaturen waarbij ook stoom gemaakt kan worden kan ook elektriciteit opgewekt worden. In Nederland is dit nog niet haalbaar gebleken.
Het voordeel van dit systeem is dat temperaturen van boven de 75°C mogelijk zijn en dat er dus binnen de woning weinig behoeft te worden aangepast. Grootste nadeel zijn de hoge kosten van een boring en het hoge risico dat een boring niet in één keer goed gaat. Hierdoor is het vaak alleen maar mogelijk om deze techniek voor grotere collectieve systemen te gebruiken.

WKO-bron

WKO staat voor warmte- en koudeopslag en is gebaseerd op het idee om ’s winters koude op te slaan om in de zomer te gebruiken en ’s zomers warmte op te slaan om in de winter te gebruiken. Het is dus een seizoensbuffer waarin warmte en koude in een ondergrondse aquifer[2] worden opgeslagen. Het

[1] Hittestress ontstaat doordat wegen en gebouwen in hoge dichtheden veel zonnewarmte absorberen en deze warmte weer afstaan aan de lucht. Als er geen open water of groen is, waar verdamping plaatsvindt, stijgt op warme dagen de temperatuur in de gebouwde omgeving tot een niveau dat schadelijk is voor mens en dier.

systeem bestaat uit twee grondwaterbronnen die zo'n 30 tot 250 meter diep kunnen zijn. In de zomer wordt de koude bron van ongeveer 8°C opgewarmd tot ongeveer 15°C, bijvoorbeeld door warmte te onttrekken aan het oppervlaktewater of door het koelen van gebouwen. Deze warmte is in de winter te gebruiken als basis voor verwarming, waarna het afgekoeld tot zo'n 8°C in de koude bron wordt geïnjecteerd.
WKO's worden efficiënter en beter toepasbaar door ze te combineren met een warmtepomp. Temperaturen van het water zijn dan beter te garanderen en kunnen ook hoger zijn. Het is dan ook mogelijk om temperaturen tot 70ºC te bereiken. Deze systemen kunnen ook geschikt zijn voor het leveren van warm tapwater.
De warmtepomp en -bronnen zijn samen een flinke investering. Er wordt echter flink minder energie gebruikt; tot 75% ten opzichte van een cv-ketel. Voordeel is ook dat er niet alleen warmte, maar ook zeer goedkope en duurzame koude geleverd kan worden (tot 90% goedkoper dan traditionele airconditioning). Bijkomend voordeel van het koudeverbruik is dat er dan extra warmte wordt geladen.



Afbeelding 2: WKO-bron (Bron: Wageningen University & Research)

All-electric

In een all-electricwoning geschiedt zowel de ruimteverwarming als de bereiding van warm tapwater én het koken elektrisch. Koken vindt plaats met een keramische kookplaat of een inductiekookplaat. Verwarming gebeurt met een individuele elektrische warmtepomp, infra-roodpanelen of elektrische vloerverwarming. All-electric is vaak geschikt voor individuele en semi-collectieve systemen. Ook zijn all-electrictechnieken vaak in aanvulling op collectieve systemen te gebruiken. Door de sterke groei zijn deze technieken soms al betaalbaar en toepasbaar en zullen andere dat binnen enkele jaren zijn. Overigens moet de woning wel al een zeer goede isolatie hebben.

- *Elektrische warmtepomp*
  Een warmtepomp is een warmtebron met een zeer hoge efficiëntie. Er komt 3 tot 5 keer zoveel warmte uit als er aan elektriciteit ingaat. De installatie haalt de warmte uit lucht, bodem of grondwater om daarmee een woning te verwarmen en van warm tapwater te voorzien. Warmtepompen die gebruik maken van lucht als warmtebron heten lucht-waterwarmtepompen. Dit type warmtepompen heeft een soort airco die warmte uit de lucht van buiten opneemt en deze afgeeft aan de verwarming. Een bodem-waterwarmtepomp haalt warmte uit de bodem van 50 tot 150 meter diepte. De aanleg van zo'n warmtepomp is ingrijpender en duurder dan bij een lucht-waterwarmtepomp, omdat hier voor de aanleg grondboringen nodig zijn. Bodem-waterwarmtepompen hebben echter een hogere efficiëntie

[2] Een aquifer is een watervoerende laag in de ondergrond (bijvoorbeeld zand).

(gebruiken minder elektriciteit) en maken minder geluid.
Warmtepompen gebruiken elektriciteit. Grootschalige toepassing van individuele elektrische warmtepompen kunnen ertoe leiden dat aanpassingen nodig zijn in het elektriciteitsnetwerk, zoals extra transformatorhuisjes en verzwaringen van de leidingen. Het kan ook zijn dat het net toch al verzwaard moet worden voor zonnepanelen. Een nadeel van grootschalige toepassing van lucht-waterwarmtepompen in een wijk vormt de mogelijke geluidsoverlast van de apparaten.
Warmtepompsystemen hebben ook de mogelijkheid om te koelen. De laatste jaren neemt de vraag naar koeling in woningen toe. Met de koelmogelijkheid van de warmtepomp kan aan deze vraag worden voldaan (de vraag zou zelfs versneld kunnen toenemen). Als je een bodemwarmtesysteem hebt waarmee je koelt verlaagt dat systeem de hittestress in de gebouwde omgeving.

- *Infraroodpanelen*
  Voor hoofdverwarming zijn individuele elektrische warmtepompen in de meeste gevallen meer geschikt dan infrarood(IR)-panelen, omdat ze minder elektriciteit gebruiken. Voor specifieke situaties zoals incidentele verwarming van woningen die zeer goed zijn geïsoleerd (passiefbouw), kunnen infraroodpanelen een goede oplossing zijn. Een IR-paneel als bijverwarming kan het energieverbruik van de hoofdverwarming verminderen. IR-panelen werken anders dan ‘gewone’ verwarming die de lucht in de hele ruimte verwarmt (convectieverwarming). IR-panelen geven stralingswarmte af naar een bepaalde plek in de kamer. Zit men in de stralingswarmte dan voelt dat comfortabel, ook al is de luchttemperatuur eromheen lager. Maar als je bij het warmtepaneel wegloopt, is de warmte ook weg. IR-panelen werken op stroom en doen dat slimmer dan vroeger. Een ouderwets elektrisch straalkacheltje in de badkamer had een spiraal die roodgloeiend heet werd. IR-panelen worden minder heet, tussen de 60 en 200°C. Ze hebben geen spiraal, maar een vlakke plaat die warm wordt. Daardoor heb je een groter stralingsoppervlak aan de voorkant. De achterkant van het paneel is geïsoleerd en verliest daardoor weinig warmte.

Restwarmte

Restwarmte behelst het zeer efficiënt en nuttig gebruiken van bestaande warmtestromen. Deze kunnen uit verschillende bronnen uit de industrie of industriële processen komen. Ook laagwaardige warmte kan succesvol gebruikt worden. In combinatie met een warmtepomp kan uit die stroom hoogwaardige warmte worden gewonnen. Er zijn vier belangrijke criteria die afgewogen moeten voor het gebruik van restwarmte.

1. Het moet een relevante bijdrage leveren; er moet voldoende restwarmte zijn, met name in de winter.
2. Er moet een leveringsgarantie zijn; wat gebeurt er als de restwarmte wegvalt en waardoor kan dat gebeuren?
3. De restwarmte moet van voldoende en continue kwaliteit zijn.
4. De restwarmtebron en de warmtevragers moeten dicht bij elkaar gesitueerd zijn waarbij de woningdichtheid (of andere gebruikers) relatief hoog is.

Hernieuwbaar gas

Hernieuwbaar gas kan zijn: biogas, groen gas (dat is biogas opgewerkt naar aardgaskwaliteit) of waterstof. Groen gas en waterstof kunnen (eventueel na aanpassingen) via het bestaande aardgasnet gedistribueerd worden. Waterstof is zoals het er nu naar uitziet tot 2030 niet inzetbaar in de gebouwde omgeving (uitgezonderd enkele pilots). Momenteel is hernieuwbaar gas beperkt beschikbaar. Naast de verwarming in de gebouwde omgeving zullen er ook andere sectoren hernieuwbaar gas willen hebben (transport, industrie). Hierdoor lijkt deze warmteoplossing op dit moment alleen geschikt voor kernen/wijken waar andere mogelijkheden niet zijn toe te passen of erg duur zijn. Vanwege de schaarste van hernieuwbaar gas dient in deze oplossing de warmtevraag eerst te worden beperkt door isolatiemaatregelen.

- *Biogas en groen gas*
  Biogas wordt geproduceerd uit onder meer slib, afval van stortplaatsen, tuinafval, resten

groente en fruit, en dierlijke restproducten zoals koeienmest. Biogas kan worden gezuiverd en gedroogd en op dezelfde kwaliteit als aardgas worden gebracht. Na deze bewerkingen heet het dan groen gas en mogen netbeheerders het vervoeren (biogas mag niet op het net). Er is hiervoor dus geen nieuwe (gas)infrastructuur nodig. Daarmee is het een duurzaam alternatief voor fossiel aardgas geworden. Omdat dit groene gas dezelfde eigenschappen heeft als aardgas, is het ook niet nodig apparaten aan te passen.
De terminologie wordt vertroebeld doordat gas ook 'groen' wordt genoemd als het gecompenseerd gas betreft. Dit zou beter 'vergroend' gas kunnen heten. 'Vergroend' gas is niet circulair. Met 'vergroend' gas compenseert de gebruiker de CO_2-uitstoot door bij te dragen aan de opzet van klimaatvriendelijke projecten in het buitenland. Wie kiest voor dit 'vergroend' gas krijgt dus geen biogas in huis, maar draagt eraan bij dat ergens anders in de wereld minder CO_2 wordt uitgestoten.

- *Waterstofgas*
  Waterstof is geen energiebron, zoals zon, wind of aardgas, maar een energiedrager. Het is mogelijk waterstof te halen uit aardgas, maar daarbij komt CO_2 vrij. Door middel van een techniek die elektrolyse heet, is het ook mogelijk om (blauwe of groene) waterstof te winnen uit water. Elektrolyse splitst het water in waterstof en zuurstof. Dat levert geen schadelijke uitstoot op, maar er is wel veel elektriciteit voor nodig. Alleen als dit hernieuwbare stroom is, bijvoorbeeld uit wind of zon, is het een duurzaam alternatief voor aardgas. Het belangrijkste voordeel van waterstof is dat er waarschijnlijk slechts kleine aanpassingen voldoende zijn om het aardgasnet te gebruiken voor het transport. Omdat er een andere brander nodig is, hoeft in de meeste gevallen slechts de cv-ketel vervangen te worden. De bestaande leidingen en radiatoren kunnen blijven worden gebruikt. En omdat waterstof een hoge warmtetemperatuur kan genereren, is redelijke isolatie van de woning voldoende.
  Een groot nadeel van waterstof is dat de keten niet erg efficiënt is. Levert een warmtepomp vier keer zoveel warmte als er elektriciteit ingaat (en dus aan zonnepanelen nodig is), bij waterstof in een ketel is dat (op dit moment) maar 0,5 keer.
  Het grootste nadeel van waterstof is echter dat op dit moment niet valt te zeggen of waterstof überhaupt beschikbaar komt om woningen mee te verwarmen. Dit vanwege de grote vraag vanuit de industrie naar een vervanging voor aardgas. Om deze reden worden ook de kosten vooralsnog als blijvend hoog beoordeeld. Al met al lijkt waterstof voor verwarming voorlopig geen gunstig alternatief.

Biomassa

Warmte kan ook worden gegenereerd door de thermische energie die vrijkomt door de verbranding van pellets of houtchips of -snippers. Gezamenlijk wordt dit biomassa genoemd. Pellets zijn gecertificeerde staafjes geperst hout. Ze zijn specifiek voor verbranding vervaardigd en hebben een laag vochtgehalte en een hoge en constante calorische waarde. Bij houtchips en -snippers gaat het om verse reststromen. Het vochtgehalte is hoger, de calorische waarde is lager en beide kunnen sterk variëren. Kortom, een brandstof met een lagere kwaliteit en wat minder duurzaam in rendement.
Met een pelletkachel of biomassaketel kan een individueel huis worden verwarmd. Een losse pelletkachel verwarmt meestal een enkele kamer. Een pelletkachel-cv kan het hele huis verwarmen. Met een biomassaketel – dat is een houtgestookte cv-ketel – kan er verwarming én warm water worden geproduceerd. Biomassa kan ook als brandstof voor een biomassacentrale van een warmtenet worden ingezet. Het verwarmingssysteem van zo'n warmtenet is dan een grote 'pelletkachel' die geen individuele woningen, maar een collectief van gebouwen (huizenblok, buurt) verwarmt. Een voordeel is dat dit systeem weer kan worden gekoppeld aan een groter warmtenet op de schaal van bijvoorbeeld een hele wijk.
Biomassa als brandstof kent echter ook flinke nadelen. Bij het verstoken ontstaan er fijnstof en andere schadelijke emissies (o.a. vluchtige organische stoffen). Als er één pelletkachel in een wijk staat, zal de overlast nog niet significant zijn. Maar wanneer in een wijk een groter aantal pelletkachels en/of biomassaketels dicht bij elkaar staan die dagelijks worden gebruikt, nemen de concentraties schadelijke stoffen in de buitenlucht toe. Zeker in periodes van windstil en/of mistig weer. Met name mensen met longklachten of die astmatisch zijn, ontwikkelen dan klachten. In landelijk gebied, waar

woningen veel verder uit elkaar staan, is er minder van dergelijke overlast. Andere nadelen van biomassa zijn:

- Het is in een internationale markt niet circulair (de as gaat niet terug naar het bos).
- Er is een vertraging van tientallen jaren tussen de houtkap en de aangroei.
- Zonder sluitend wereldwijd registratiesysteem kan grootschalig gebruik van biomassa direct of indirect (door verschuivingen in de houtmarkt) bijdragen aan de kap van regenwouden.
- In de bossen en de woonwijken vinden houttransporten plaats.

Hieruit kan worden afgeleid dat biomassa alleen 'duurzaam' is als het lokaal vrijgekomen reststoffen (niet bruikbare fractie van afvalhout, snoeiafval en agrarisch afval) betreft. En dan liefst gebruikt in een grotere (buurt/wijk) goed gestookte en onderhouden ketel met rookgasreiniging.

Afgiftetemperatuur

In gasgestookte woningen werkt de verwarming vaak op 85°C. Na isolatie van de woning kan de ketelwatertemperatuur vaak wel wat lager worden ingesteld. Wie een all-electricwarmtepomp wil toepassen zal én goed moeten isoleren én de warmteafgiftesystemen groter moeten maken. Het wordt dan een lage-temperatuurverwarming (LTV) genoemd. Vloerverwarming is daar een voorbeeld van. Indien in een woning een lage-temperatuursysteem kan worden toegepast is dat voordelig omdat er dan meer duurzame warmtebronnen in aanmerking komen. Goed geïsoleerde woningen behoeven minder verwarming.

Energielabel	Isolatieniveau	Afgiftetemperatuur	Afgiftesysteem
A en hoger	goed	<55°C	lage-temperatuursysteem
B t/m E	gemiddeld	55 tot 70°C	midden-temperatuursysteem
G en F	matig	>70°C	hoge-temperatuursysteem

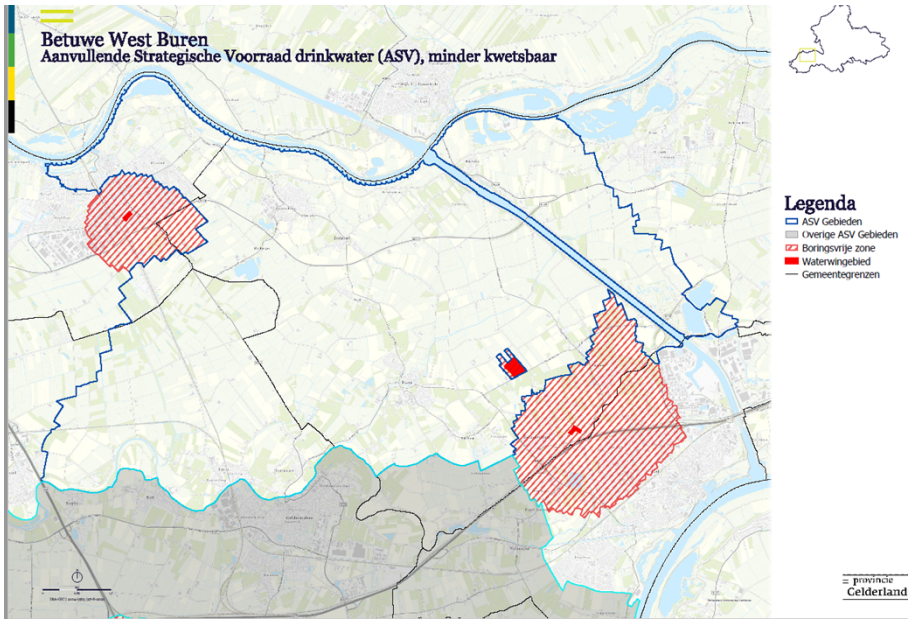
Afbeelding 3: Relatie tussen energielabel en afgiftetemperatuur

Duurzaamheid en toekomstbestendigheid van warmtebronnen

Vanzelfsprekend dienen warmtebronnen en de gebruikte technieken om ze te ontsluiten uiteindelijk zelf ook duurzaam te zijn. Geothermie en aquathermie zijn over het algemeen voorbeelden van duurzame bronnen. Maar kunnen ze ook voldoende duurzaam worden geëxploiteerd? En is bijvoorbeeld het industriële proces waarvan restwarmte kan worden betrokken zelf wel duurzaam? Met name bij all-electricoplossingen is het van belang te borgen dat de benodigde elektriciteit ook duurzaam wordt opgewekt. Op dezelfde wijze dient kritisch te worden nagegaan of potentiële warmtebronnen voldoende toekomstbestendig zijn. Dit speelt vooral bij gebruik van biomassa en restwarmte als bron.

Bron: Aanzet **Transitievisie Warmte Buren ESR 2021**

Bijlage 2: Kaart Aanvullend Strategische Voorraad Drinkwater



Bijlage 3: Rapport ESR Bouwstenen Transitievisie Warmte Buren

Stap voor stap

Bouwstenen

Transitievisie Warmte Buren

CONCEPT

gemeente Buren

CONCEPT

Inhoud

Voorwoord **4**

Kernboodschap **5**

Leeswijzer **5**

DEEL 1 ALGEMEEN **6**

2 Aanleiding, doel en uitgangspunten **6**

2.1 Aanleiding *6*

2.2 Doel *9*

2.3 Uitgangspunten *9*

3 Overzicht van mogelijke warmteoplossingen **11**

3.1 Wijze van aardgasgebruik *11*

3.2 Systeemschalen *12*

3.3 Technieken *13*

4 Bewoners en participatie **15**

4.1 Participatiemodellen *15*

4.2 Samenwerking op kern-/wijkniveau *16*

5 Kosten en financiering **18**

DEEL 2 BUREN **20**

6 De benadering van Buren **20**

6.1 Drie pijlers *20*

6.2 Rollen van de diverse Burense partijen *20*

6.3 Drie ontwikkelingslijnen *24*

6.4 Opzet van de uitvoeringsorganisatie van alle plannen *24*

6.5 Kosten en financiering van de warmtetransitie in Buren *24*

6.6 Beheer door maatschappelijk gedreven energiedienstenbedrijf *25*

7 Huidige situatie **26**

7.1 De gebouwde omgeving *26*

7.2 Sociale en sociaaleconomische kenmerken *31*

8 Afwegingskader **33**

8.1 Criteria en wegingscategorieën *33*

9 Warmteoplossingen voor Buren en volgorde van aanpak **35**

9.1 Isoleren en vermindering van de warmtevraag *35*

CONCEPT

9.2 Warmteoplossingen voor Buren 37

9.3 Volgorde van aanpak 41

10 Het vervolg: samen met inwoners en bedrijven 43

10.1 Participatie in samenhang met andere Burense programma's en visies 43

10.2 Uitgangspunten bij de communicatie met inwoners en bedrijven 43

10.3 Informeren en consulteren 44

10.4 Participatie per kern/wijk 45

10.5 Toekomstbeeld 46

BIJLAGEN 47

Bijlage 1: Overzicht van technieken 48

Bijlage 2: Overzicht woningen per kern 55

Bijlage 3: Overzicht woningen op bouwjaar 59

Bijlage 4: Overzicht woningen naar energielabel 60

Bijlage 5: Inkomensverdeling 61

Bijlage 6: Alternatieve verwarmingstechnieken Buren (Startanalyse PBL) 62

Bijlage 7: Gebiedsindeling Buren (Startanalyse PBL) 63

Bijlage 8: Kosten en financiering van de warmtetransitie in Buren 64

Bijlage 9: Vormen van beheer en organisatie van warmtenetten 70

Bijlage 10: Uitgangspunten bij de communicatie met inwoners en bedrijven 72

Bijlage 11 Woningbezit KleurrijkWonen 73

Bijlage 12: Advies Spectrum 74

CONCEPT

De bouwstenen transitievisie Warmte Buren werd in opdracht van de gemeente Buren opgesteld door:

Energie Samen Rivierenland

Voorwoord

Ook in Buren hebben we jarenlang onze huizen en gebouwen verwarmd met aardgas. Aan die relatief onbezorgde periode komt een einde. We weten het allemaal: de gemiddelde temperatuur op aarde stijgt, de uitstoot van broeikasgassen moet sterk verminderen. En daarbij komt dat ook de gaswinning in Groningen als gevolg van de aardbevingen aan banden wordt gelegd.

Deze simpele constateringen houden een aantal enorme uitdagingen in. We zullen onze manier van leven onontkoombaar op vele fronten moeten gaan veranderen. Alle inventieve en innovatieve manieren om verdere opwarming te stoppen vormen dé discussie van deze tijd. Eén van de grootste opgaven hierbij is het vóór 2050 aardgasvrij maken van ons land.

In deze Transitievisie Warmte wordt geschetst hoe Buren van het aardgas denkt af te gaan. De visie moet worden gelezen als een eerste stap in een langdurig en veelomvattend proces waarin inwoners, bedrijven, energiecoöperatie(s), woningcorporaties, netbeheerder en gemeente samen zullen gaan optrekken. Want laat één ding duidelijk zijn: in de warmtetransitie kan geen van de hier genoemde partijen het alleen. We móeten samen optrekken. En ook nadrukkelijk mét bewoners, bij wie we immers 'achter de voordeur gaan komen'. Draagvlak en participatie zullen daarbij noodzakelijk zijn, iedereen moet mee kunnen doen.

We zullen de komende jaren fors inzetten op woningisolatie en energiebesparing. Dat heeft alles te maken met het landelijke karakter van onze mooie gemeente. Binnen onze gemeentegrenzen hebben we nu eenmaal geen compacte stedelijke gebieden die je 'eenvoudig' met een warmtenet zou kunnen verwarmen. Aan de andere kant zijn er ook juist mogelijkheden en die gaan we samen met onze inwoners nader onderzoeken.

Mooi om te constateren is dat de Burense verduurzamingsstrategie (met als aanpak op natuurlijke momenten stap voor stap naar aardgasloosready en met een belangrijke rol voor de hybride warmtepomp) naadloos aansluit bij de hernieuwde visie die de minister onlangs aan de Tweede Kamer heeft gezonden[1].

We kunnen alle ontwikkelingen die op ons af gaan komen in de komende warmtetransitie op dit moment nog niet overzien. Daarom kiest Buren ervoor om vanuit een duidelijke visie steeds opnieuw te kijken naar waar we staan en wat we het beste kunnen gaan doen. We doen het dus stap voor stap.

Pieter Neven
Wethouder Duurzaamheid

[1] Brief d.d. 28 april 2021 van de minister van Economische Zaken en Klimaat aan de Tweede Kamer.

CONCEPT

Kernboodschap

Voor een beter klimaat stapt ook de gemeente Buren over van aardgas naar duurzame energie. De einddatum is 2050. In 2030 moeten we al goed op weg zijn. Dat is een grote opgave, maar ook een kansrijke. We hebben er een plan voor gemaakt: deze Transitievisie Warmte. Hierin staat op welke wijze we nú denken van het aardgas af te kunnen gaan.

Er zijn veel partijen nodig voor de overgang naar een aardgasvrije gemeente. Alle inwoners worden er nadrukkelijk bij betrokken. We vertellen in deze visie hoe we dat willen doen.

In Buren willen we de komende jaren vooral inzetten op isoleren en besparen. Op enkele plekken, met name in Maurik, zien we nader te onderzoeken kansen voor een warmtenet. Verder willen we ruimte bieden aan de ontwikkeling van kleinschalige autonome alternatieven voor aardgas, zogenaamde micro-warmtenetten. En we kiezen voor een gerichte aanpak van het buitengebied. Al deze stappen zetten we samen met bewoners.

Er is tijd voor de omschakeling en er is ruimte voor innovaties waar nu nog geen mogelijkheden lijken te zijn. De cv-ketel op aardgas zal niet op stel en sprong verdwijnen. Intussen kan elke inwoner zelf al veel doen om zich voor te bereiden op een leven zonder aardgas. Dat begint met energiebesparing en goede woningisolatie.

Leeswijzer

Voor u ligt de Transitievisie Warmte van de gemeente Buren. Het eerste deel bevat hoofdstukken waarin we ingaan op de vele aspecten die de warmtetransitie kent en de vele keuzes die daarbij horen. In het tweede deel zoomen we in op Buren en komen we met een plan voor de eerste aanpak samen met onze inwoners.

Deze transitievisie biedt heel veel informatie. We hebben daarom ons best gedaan om de diverse hoofdstukken ook afzonderlijk leesbaar te maken.

1.1.1 Deel 1 Algemeen

Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding voor het opstellen van deze visie en het doel ervan. Ook presenteren we hier de uitgangspunten die bij de transitie worden gehanteerd. Hoofdstuk 2 (incl. Bijlage 1) geeft een overzicht van mogelijke technische warmteoplossingen op het moment dat van het aardgas wordt afgegaan. Hoofdstuk 3 bespreekt de contouren van bewonersparticipatie (en -communicatie) bij een ingrijpend proces als de warmtetransitie. Hoofdstuk 4 bevat een beeld van de denkrichtingen die er nu zijn om het geheel te kunnen betalen.

1.1.2 Deel 2 Buren

Allereerst focussen we in hoofdstuk 5 op de specifiek Burense speerpunten in de warmtetransitie en introduceren we de partijen die er in onze gemeente een rol in spelen. Tevens bespreken we kort de kosten en financiering van de warmtetransitie in Buren. De huidige fysieke inrichting en de sociaaleconomische situatie van Buren staan centraal in hoofdstuk 6. Hierna presenteren we in hoofdstuk 7 het afwegingskader aan de hand waarvan we de keuzes specifiek voor Buren maken. Hoofdstuk 8 bevat vervolgens de uitwerking van alle gegevens en vormt daarmee de eerste aanzet richting haalbaarheidsstudies en uitvoeringsplannen. In hoofdstuk 9 kijken we tot slot vooruit naar het vervolg van het warmtetransitieproces in samenspraak met de inwoners van Buren

CONCEPT

DEEL 1 ALGEMEEN

2 Aanleiding, doel en uitgangspunten

2.1 Aanleiding

Dit document met “Bouwstenen Transitievisie Warmte Buren”(verder Transitievisie Warmte) kent aanleidingen op zowel internationaal, nationaal, provinciaal, regionaal als lokaal niveau. Deze aanleidingen komen voort uit duurzaamheidsambities en zijn vanzelfsprekend sterk met elkaar verbonden.

2.1.1 Internationaal en nationaal niveau

Internationaal: Klimaatakkoord van Parijs

In december 2015 heeft Nederland ingestemd met het internationale Klimaatakkoord van Parijs. Het akkoord heeft als doel de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2°C. Om de afspraken van het akkoord van Parijs te realiseren is een forse inspanning op energiebesparing en het gebruik van alternatieve energiebronnen nodig.

Nationaal: Nationaal Klimaatakkoord

Nederland heeft de internationale afspraken vertaald naar een nationaal Klimaatakkoord. Daarin heeft het kabinet aangegeven dat ze de uitstoot van broeikasgassen[2] in 2030 met 49% wil verminderen ten opzichte van 1990. Als onderdeel daarvan is de opgave geformuleerd dat een kwart van de woningen in 2030 van het aardgas af moet zijn om tot een volledig aardgasvrije gebouwde omgeving te komen in 2050.



Afbeelding 1: Hoofdlijnen van het Nationaal Klimaatakkoord (bron: Nationaal Klimaatakkoord)

Het Nationaal Klimaatakkoord stelt verder dat gemeenten een belangrijke regisserende rol hebben in deze transitie. Gemeenten moeten samen met het Rijk, netbeheerders, provincies, waterschappen

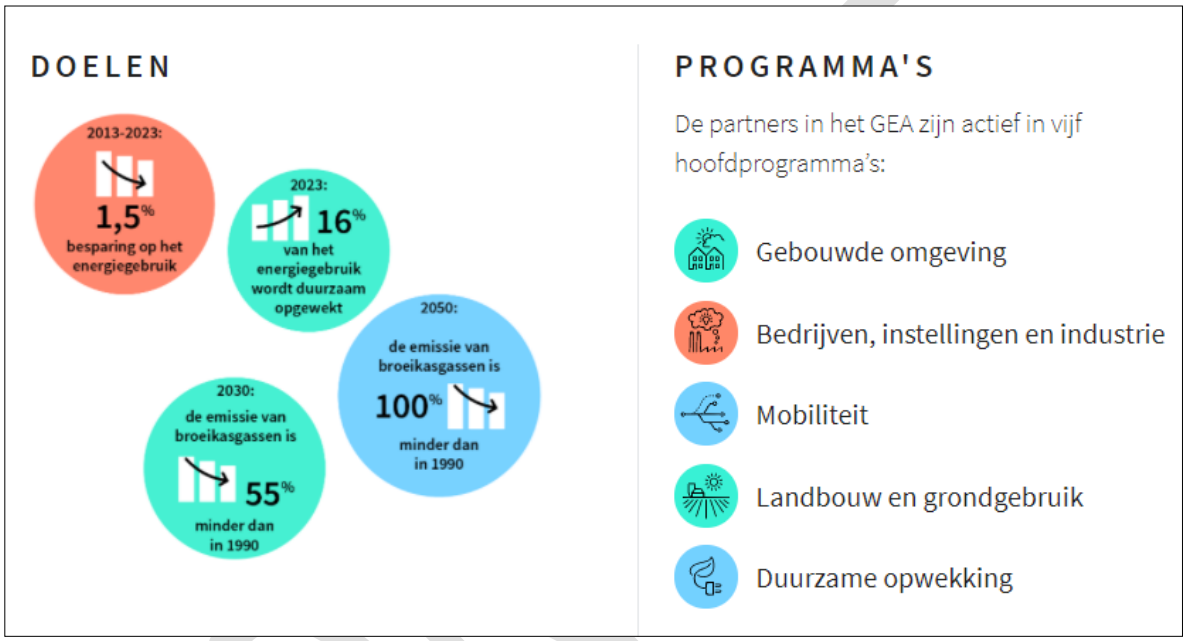
[2] Broeikasgassen bestaan voor het grootste deel uit CO_2, wat vrijkomt bij gebruik van fossiele brandstoffen.

en andere partijen tot een programmatische aanpak komen om invulling te geven aan de noodzakelijke energietransitie. Bovendien staat in het Nationaal Klimaatakkoord dat elke gemeente in 2021 een Transitievisie Warmte moet hebben opgesteld.

2.1.2 Provinciaal, regionaal en lokaal niveau

Provinciaal: Gelders Energieakkoord

De gemeente Buren is ook partner in het Gelders Energieakkoord (GEA). Waar de landelijke opgave voor de RES (zie hieronder) zich richt op een bijdrage aan de landelijke elektriciteit en warmte voor de gebouwde omgeving, gaat het Gelders Energieakkoord verder. In dit akkoord spreken bijna 250 Gelderse partners (alle Gelderse gemeenten, vele regionale partners en de provincie Gelderland) de ambitie uit om in 2050 energieneutraal te zijn. Een doelstelling is om al in 2030 de CO_2-uitstoot in alle sectoren met 55% te hebben verminderd ten opzichte van 1990.



Afbeelding 2: Hoofdlijnen van het Gelders Energieakkoord (bron: Gelders Energieakkoord)

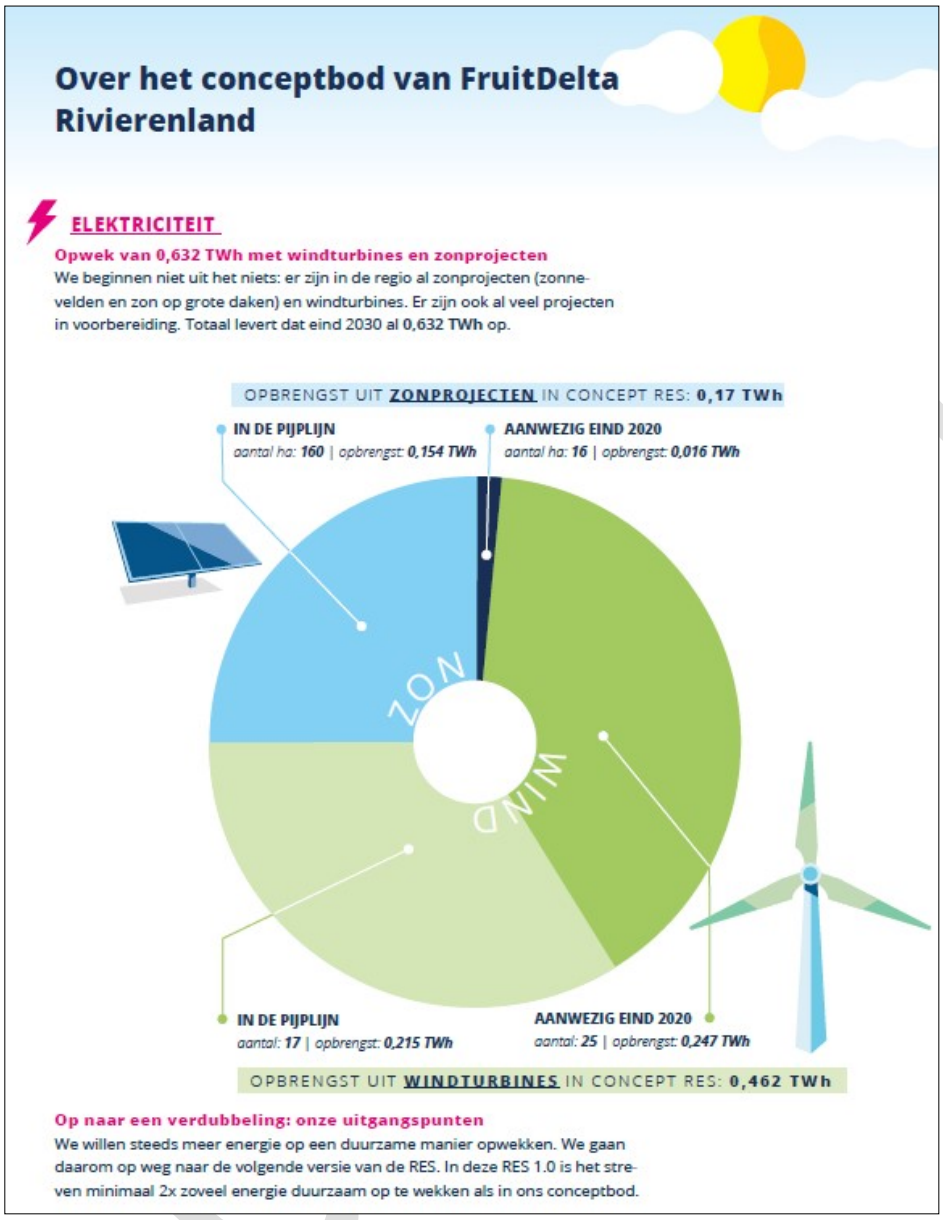
Regionaal: Regionale Energiestrategie (RES) Rivierenland

Een van de afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord is dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken waar en hoe het best duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. Maar ook welke warmtebronnen te gebruiken zijn zodat wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen. In een Regionale Energiestrategie (RES) dient elke energieregio zijn eigen keuzes te beschrijven. In Regio Rivierenland is hiervoor een samenwerking opgezet met overheden, ondernemers, onderwijsinstellingen en ondernemende inwoners. De acht betrokken regiogemeenten (Buren, Culemborg, Maasdriel, Buren, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Zaltbommel), het Waterschap Rivierenland en de Provincie Gelderland nemen uiteindelijk een besluit over de RES Rivierenland.

Er is een verband tussen de RES en deze Transitievisie Warmte waarin we beschrijven hoe Buren van het aardgas af denkt te gaan. Immers hoe meer duurzame warmtebronnen we weten te benutten, hoe lager de vraag naar hernieuwbare elektriciteit zal zijn. En hoe meer all-electricwarmte-oplossingen er zullen komen hoe hoger de vraag naar hernieuwbare elektriciteit zal worden. Daarnaast kunnen bepaalde bronnen, bijvoorbeeld geothermie, om regionale afstemming vragen.

Warmtevoorziening is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het is echter mogelijk dat de ene gemeente een overschot aan warmte heeft en een andere een tekort. Dit deel

dat gemeentes zelf niet kunnen oppakken is als de Regionale Structuur Warmte (RSW) opgenomen in de RES. De focus van de RSW is het in beeld brengen van de regionale warmtevraag en het aanbod vanuit warmtebronnen. In de RSW staat ook hoe eventuele bovengemeentelijke warmte getransporteerd kan worden en hoe tekorten kunnen worden ingevuld.



Afbeelding 3: Hoofdlijnen van het conceptbod van de RES Rivierenland (bron: RES Rivierenland)

Lokaal: Klimaatvisie Buren

In maart 2020 heeft Buren een 'eigen' Klimaatvisie vastgesteld. De ambitie van de gemeente is dezelfde als die van het GEA, namelijk om in 2030 de CO_2-uitstoot met 55% te hebben verminderd ten opzichte van 1990. Buren wil een start maken met de warmtetransitie. Specifiek hiervoor is het gemeentelijke streven erop gericht prestatieafspraken met woningcorporaties te maken en smartdoelstellingen te formuleren zoals bijvoorbeeld het aantal aardgasvrije wijken in 2030, 2040 en 2050. Bovendien wil de gemeente bewoners actief betrekken bij de vraag voor welke energiebron per kern of wijk het beste kan worden gekozen. Ook geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld. In 2027 moet de gemeentelijke organisatie klimaatneutraal zijn. Zo wordt bijvoorbeeld nagegaan of het gemeentekantoor, dat al een hoog energielabel heeft, verder verduurzaamd kan worden

2.2 Doel

De Transitievisie Warmte geeft weer op welke wijze een gemeente de gebouwde omgeving kan inrichten zonder het gebruik van aardgas, om zo voor het warmtedeel te voldoen aan de klimaatopgave[3].

Over de Transitievisie Warmte staat in het Klimaatakkoord o.a.:

- In de Transitievisie Warmte leggen gemeenten het tijdspad vast waarin wijken van het aardgas af gaan. Voor wijken waarvan de transitie vóór 2030 is gepland, maken zij ook de potentiële alternatieve energie-infrastructuren inzichtelijk.
- Gemeenten actualiseren in eerste instantie de Transitievisie Warmte elke vijf jaar. Deze actualisatietermijn gaat in per 2022. Het Rijk en de VNG[4] evalueren.
- In een uitvoeringsplan op wijkniveau besluit de gemeente in samenspraak met alle stakeholders op welke datum daadwerkelijk de toelevering van aardgas wordt beëindigd. Hierbij zorgt de gemeente voor voldoende tijd voor het maken van investeringsplannen door onder andere netbeheerders en vastgoedeigenaren, waaronder woningcorporaties. Uiterlijk acht jaar voor de einddatum van het aardgasverbruik moeten alle uitvoeringsplannen gereed zijn[5].

De gemeente heeft daarmee de rol van regisseur gekregen. Afstemming met de netbeheerder en woningcorporatie(s) over de warmtetransitie is daarbij van groot belang. De overstap naar een andere warmtevoorziening kan bijvoorbeeld leiden tot een hogere elektriciteitsvraag. De netbeheerder moet hier dan tijdig van op de hoogte zijn omdat aanpassingen van het net noodzakelijk kunnen zijn. Verder kan de deelname van de woningcorporatie essentieel zijn voor de aanleg van een warmtenet. En tot slot is het zinvol om te kijken of op kern-/wijkniveau andere zaken, zoals de vervanging van de riolering, kunnen worden gecombineerd met werk aan een gas-, warmte- of elektriciteitsnet.

Het stoppen met aardgas is een omvangrijke en complexe opgave die om een verandering achter vrijwel elke voordeur vraagt. De opgave ligt voor het overgrote deel bij de bestaande bebouwing, want circa 80 tot 90% van alle woningen en gebouwen die er nu zijn, zal er ook in 2050 nog zijn.

De Transitievisie Warmte is geen statisch rapport met daarin het definitieve eindbeeld voor 2050. De visie is bedoeld om een weloverwogen start te kunnen maken met de transitie. De visie is gebaseerd op de kennis van nu; nieuwe ontwikkelingen zullen tot aanpassingen leiden. Verder is het een visie op hoofdlijnen, vanuit dit document komt er per kern/wijk een haalbaarheidsonderzoek en vervolgens een uitvoeringsplan. De uitvoeringsplannen zullen we steeds voor vijf jaar vaststellen en dan actualiseren voor een volgende stap op basis van ontwikkelingen, innovaties en initiatieven.

2.3 Uitgangspunten

De warmtetransitie is een nieuw vraagstuk. In overleg wordt gezocht naar oplossingen. Technische, financiële en organisatorische zaken zijn nog in onderzoek en ontwikkeling. Daarom is het proces

[3] Deze visie gaat dus niet over opwek, mobiliteit, landbouw of industrie, de andere 'tafels' van het Nationaal Klimaatakkoord.

[4] Vereniging Nederlandse Gemeenten.

[5] Feitelijk is dit een opmerkelijke eis aangezien de transitievisie dient te zijn vastgesteld vóór 1 januari 2022. Zo bezien zou er dan geen tijd meer resteren voor het opstellen van uitvoeringsplannen van wijken die vóór 2030 van het aardgas af moeten zijn.

CONCEPT

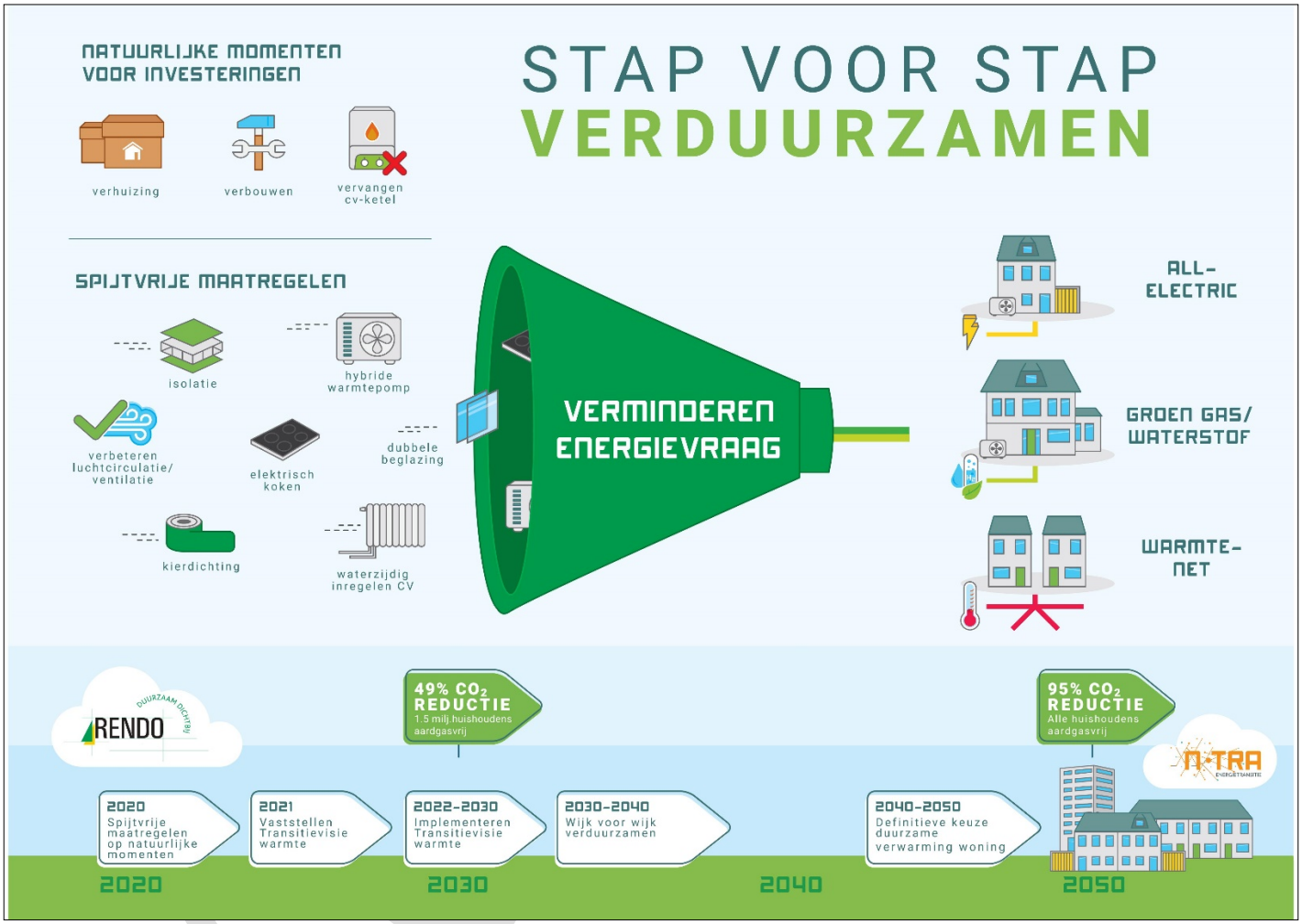
erbij gebaat als vooraf overeenstemming is bereikt vanuit welke algemene uitgangspunten de diverse partijen deze opgave benaderen. De volgende uitgangspunten worden onderscheiden:

- *Samenwerking vanuit een gezamenlijk doel*
  De warmtetransitie is een enorme opgave die niet onderschat mag worden. Een gemeente kan dit niet alleen uitvoeren. Daarom is het van belang om als gemeente goed samen te werken met de partners in de gemeente en dat alle partijen naar elkaar transparant zijn over elkaars belangen. Het gezamenlijke doel is een CO_2-neutrale gebouwde omgeving uiterlijk in 2050. Dat is meer dan stoppen met aardgas, het gaat niet alleen om het beperken van de warmtevraag en het zoveel mogelijk gebruiken van duurzame lokale bronnen. Het is zeker zo belangrijk om met al deze veranderingen de gemeente leefbaar te houden.
- *Betaalbaarheid en betrouwbaarheid voor de eindgebruiker*
  De warmtetransitie brengt hoge kosten met zich mee. De gemeente zoekt in afstemming met woningeigenaren, corporaties, netwerkbeheerders en lokale energiecoöperaties naar de oplossing met de laagste maatschappelijke kosten. Ook wordt er gewerkt aan financieringsconstructies en betaalbare proposities voor woningeigenaren. De bedoeling is dat de warmtetransitie voor hen kostenneutraal blijft. Voorkomen moet worden dat de warmtetransitie leidt tot een grotere sociale ongelijkheid. En uiteraard moet elke alternatieve warmtevoorziening betrouwbaar zijn.
- *Betrokkenheid van eindgebruikers*
  Gemeenten moeten bewoners, bedrijven en overige gebruikers zoals kerken, scholen en verenigingen betrekken in de ontwikkeling én de uitvoering. Bij bewoners gaat het zowel om particuliere woningeigenaren als huurders. Uiteindelijk gaat de warmtetransitie over mensen en hun leefomgeving. Gezamenlijk moet worden gezocht naar de beste oplossingen voor de verduurzaming van hun kern of wijk. Participatie van en keuzevrijheid bij de eindgebruiker zijn twee uitgangspunten. Participatie is van groot belang, de warmtetransitie komt immers bij bewoners ‘achter de voordeur’. Keuzevrijheid staat ter discussie als individuele keuzes een oplossing in de weg staan die maatschappelijk gezien de voorkeur verdient (bijvoorbeeld een laatste ‘gasklever’ die de afbouw van een gasnet belemmert).
- *Nu beginnen, maar flexibel zijn*
  De warmtetransitie is nog maar net begonnen. Veel is nog onzeker en onbekend. De komende jaren zal er meer bekend worden over nieuwe regels, beleid en financieringsmogelijkheden. De wetenschap ontwikkelt technologische innovaties en ook marktpartijen zullen niet stilzitten en met verbeterde en nieuwe technieken komen. Daarnaast zullen ook inwoners met vernieuwende initiatieven kunnen komen. De gemeente moet daarom flexibel zijn in de uitvoering en nieuwe kansen oppakken als ze ontstaan. Maar tegelijkertijd is het zaak niet te wachten op de wereld van morgen maar nu de warmtetransitie te starten met de mogelijkheden van vandaag. Dat betreft zowel het opstellen van plannen als het toepassen van of anticiperen op toekomstgerichte maatregelen.
- *Gebruikmaken van elders opgedane kennis*
  De warmtetransitieopgave geldt voor alle Nederlandse gemeenten. Er bestaat al veel kennis en ervaring of deze wordt opgedaan in bijvoorbeeld pilots. Gemeenten moeten van al deze kennis en ervaring gebruikmaken. Het wiel uitvinden is niet altijd nodig.

CONCEPT

3 Overzicht van mogelijke warmteoplossingen

Er zijn veel alternatieven voor aardgas om gebouwen te voorzien van warmte. Elk alternatief heeft zijn eigen kenmerken met verschillende voor- en nadelen. Er is geen algemeen toepasbare ‘warmteoplossing’ als alternatief. Maatwerk is gewenst. Aspecten die een rol spelen zijn het bouwjaar en het isolatieniveau van de woning, de opbouw van de wijk, de spreiding van woningen, de beschikbaarheid van warmtebronnen en het potentieel van bruikbare bestaande infrastructuur.



Afbeelding 4: Niet uitputtend overzicht van alternatieve warmtemogelijkheden voor de gebouwde omgeving (Bron: RENDO (netbeheerder Drenthe))

3.1 Wijze van aardgasgebruik

Aardgas wordt sinds de jaren ’50 in Nederland gebruikt voor verschillende (ook industriële) toepassingen. Voor particulier (en zakelijk) gebruik onderscheiden we er drie:

- *Verwarming*
  Het verwarmen van ruimtes en huizen omvat zo’n 75% van het aardgasverbruik. Dit gebeurt door in een verbrandingsketel water te verwarmen door aardgas te verbranden. Dit warme water wordt vervolgens rondgepompt door de verblijven naar afgiftesystemen. Typische bedrijfstemperaturen van verwarmingssystemen zijn 75 tot 85°C. Voor vloerverwarming en convectiesystemen kan dit ook lager zijn, 25 tot 35°C. In Nederland wordt afhankelijk van de isolatiegraad gemiddeld tussen 4 tot 8 maanden per jaar verwarming gevraagd. Meestal wordt er een deellast gevraagd, wat resulteert in slechts 1.200 vollasturen van een

installatie. Dit betekent dat het maximum (piek)vermogen maar een enkele dag per 10 jaar wordt gevraagd en dat de installatie dus eigenlijk erg groot wordt uitgevoerd. Dit alles is conform de eisen van het bouwbesluit.

- *Koken*
  Hierbij wordt aardgas verbrand om eten te koken of bakken op of in een fornuis. Dit omvat circa 5% van het aardgasverbruik. In het vervolg wordt verder niet stilgestaan bij deze vorm van gasverbruik. Aardgasloze oplossingen zijn elektrische fornuizen en ovens of systemen met andere beschikbare warmtebronnen. Gezien de omvang zou ook een gastank een tijdelijke oplossing in het buitengebied kunnen zijn.
- *Warm tapwater*
  Hierbij wordt aardgas verbrand om warm water te maken voor huishoudelijk gebruik. Dit omvat, afhankelijk van isolatie en type verwarming, zo'n 10 tot 25% van het aardgasverbruik. Dit gebeurt meestal in een deel van het verwarmingssysteem. We gaan niet uitgebreid in op vervanging van systemen om warm tapwater te leveren. In de praktijk zal er nog steeds een koppeling met het verwarmingssysteem gemaakt worden, vaak in combinatie met een klein extra warmtepompje of een elektrische verwarming. Van belang is wel dat het systeem legionellabesmettingen voorkomt.

3.2 Systeemschalen

In dit hoofdstuk (en vooral ook in Bijlage 1) bespreken we alternatieven voor de warmtevraag. Er zijn diverse technieken, waarbij er een groot verschil is op welke schaal die rendabel en van toepassing kunnen zijn. De ene techniek kan functioneren op kleine schaal voor een individuele woning, terwijl de andere alleen geschikt is voor een hele wijk of voor een cluster van meerdere woningen. Alle verschillende technieken verdelen we over drie systeemschalen:

- Collectieve systemen;
- Semi-collectieve systemen;
- Individuele systemen.

3.2.1 Collectieve systemen

Collectieve warmte bestaat uit een verbonden keten van een duurzame warmtebron, een warmtenet en een huisaansluiting met een afleverset. Een warmtenet is een netwerk van ondergrondse leidingen waardoor warm water naar woningen en andere gebouwen wordt gebracht. Deze gebouwen krijgen een afleverset, de installatie die nodig is om het warme water vanuit het warmtenet veilig naar de binneninstallatie te brengen voor ruimteverwarming en eventueel warm-tapwaterbereiding. Nadat het water z'n warmte heeft afgegeven, stroomt het afgekoelde water via een retourleiding weer terug naar de warmtebron om daar opnieuw opgewarmd te worden. Een warmtenet kan worden uitgevoerd in drie opties; met een hoge-, een midden- of een lage-temperatuurbron.

Het warme water dat het warmtenet instroomt kan afkomstig zijn van diverse warmtebronnen. Afvalcentrales en energiecentrales leveren water op hoge temperatuur, net als een geothermiebron of een biomassacentrale. Restwarmte die overblijft van andere industriële processen heeft meestal een lagere temperatuur. Dat geldt ook voor water dat via een warmte- en koudeopslaginstallatie (WKO) uit de bodem wordt gehaald of restwarmte die uit oppervlaktewater wordt gehaald.

Er zijn meerdere opties om lage-temperatuurbronwarmte geschikt te maken voor een hoge-temperatuur verwarmingssysteem. Zo is de temperatuur omhoog te brengen met een grote elektrische buurtwarmtepomp of met individuele elektrische warmtepompen. Op die manier stroomt er toch water van minimaal 70°C de woningen binnen. Een dergelijk systeem is dan geschikt

CONCEPT

voor woningen met een redelijke isolatie. Een andere optie is om de woning zeer goed te isoleren en de radiatoren zodanig aan te passen dat water op een lage temperatuur (rond 50°C) volstaat. De temperatuur van het water is dus bepalend voor de eisen aan een woning. Als het om een warmtenet op basis van lage temperatuur gaat, is er voor het water om te douchen een aanvullende oplossing nodig.

Voor een warmtenet is het belangrijk dat de bron in de buurt van het gebouw aanwezig is. Wanneer de afstand te groot is, zijn er te lange leidingen nodig met hoge kosten en grote warmteverliezen. Ook dienen voldoende afnemers te worden aangesloten op het netwerk. Voor gebieden met een lage bebouwingsdichtheid zijn warmtenetten relatief duur en daarom minder geschikt. Een aandachtspunt is dat het overstappen van gas naar warmte tijdelijk tot een dubbele infrastructuur leidt, omdat het warmtenet er moet liggen voordat de ketel kan worden verwijderd en de woning op warmte aangesloten.

3.2.2 Semi-collectieve systemen

Semi-collectieve systemen zijn systemen die een halfproduct naar de afnemer brengen. Dit kan bijvoorbeeld een bronwaternet zijn (koud of lauw). De afnemer moet daar zelf met een eigen individuele warmtepomp warmte op de gewenste temperatuur van maken. Voordeel hierbij is dat makkelijker aan individuele eisen kan worden voldaan en dat bijvoorbeeld hoge investeringen in bodem- of grondwaterbronnen of aquathermiesystemen toch gedeeld kunnen worden.

3.2.3 Individuele systemen

Individuele systemen zijn systemen die voor één of twee woningen worden toegepast. Dit kan een individuele warmtepomp zijn met een eigen lucht- of bodembron. Hiervoor moet het elektriciteitsnet geschikt zijn. Het kan ook een ketel of gaswarmtepomp op hernieuwbaar gas zijn. Hiervoor dient het gasnet instandgehouden te worden en moet er een leverancier van groen gas zijn.

3.3 Technieken

In heden en verleden zijn er veel technische oplossingen ontwikkeld om verwarming te realiseren. Vandaag worden daar nog steeds nieuwe aan toegevoegd en zijn er ook variaties op bestaande systemen. In Bijlage 1 hebben we een overzicht opgenomen waarin de verschillende beschikbare technieken op hoofdlijnen worden besproken. Het gaat om de volgende technieken.

- Zonnethermie
- Aquathermie
    - TEO
    - TEA
    - TED
- Geothermie
- WKO-bron
- All-electric
    - Elektrische warmtepomp
    - Infraroodpanelen
- Restwarmte
- Hernieuwbaar gas
    - Biogas en groen gas
    - Waterstofgas
- Biomassa

CONCEPT

3.3.1 Hybride toepassing van technieken

Hybride betekent de combinatie van technieken met systeemschalen. Theoretisch is er een veelheid van dergelijke combinaties te bedenken. Bij iedere keuze zal er een optimalisatie moeten worden gevonden tussen de netwerkomvang en de isolatiegraad van een woning. Zie onderstaande overzichten (welke niet statisch zijn) waarin biomassa gezien het inmiddels omstreden karakter niet is meegenomen.

Toepasbaarheid	Collectieve systemen	Semi-collectieve systemen	Individuele systemen	Warm tapwater
Zonnethermie	+	++	+++	++
Aquathermie	+++	+++	-	-
Geothermie	+++	-	-	+++
WKO	+++	++	+	-
All-electric	-	+++	+++	+
Restwarmte	+++	+	-	+
Groen gas	+++	+	+	+++
Waterstof	+++	+++	+++	+++
Hybride	+++	+	+++	++

Afbeelding 5: Toepasbaarheid van technieken en systemen

Kostenefficiëntie	Collectieve systemen	Semi-collectieve systemen	Individuele systemen	Warm tapwater
Zonnethermie	+	++	++	-
Aquathermie	+++	+++	++	-
Geothermie	-	n.v.t.	n.v.t.	+++
WKO	+++	+++	++	-
All-electric	n.v.t.	+	+	+
Restwarmte	-	-	n.v.t.	+
Groen gas	-	-	-	+++
Waterstof	-	-	-	+++
Hybride	+	+	+	++

Afbeelding 6: Kostenefficiëntie van technieken en systemen

Er bestaat onduidelijkheid over het gebruik van de term ‘hybride’. Op dit moment wordt de term ‘hybride’ vooral vaak gebezigd voor de combinatie van een gasgestookte cv-ketel met een warmtepomp. Een hybride warmtepomp is een elektrische warmtepomp die de basislast levert van de warmtevraag. Bij een grote warmtevraag (bijvoorbeeld in een koude winter of voor tapwater) springt de cv-ketel dan bij. De warmtebron voor de warmtepomp is buitenlucht of ventilatielucht. Als er alleen warmte uit de ventilatielucht wordt gehaald, is de besparing minder, maar is er geen buitenunit nodig. Door de inzet van de cv-ketel kan de warmtepomp klein blijven en is er soms geen verzwaring van het elektriciteitsnet nodig. Deze variant heeft als voordeel dat ze vaak direct toepasbaar is (zonder radiatoren aan te passen) en er wel tot 50% aardgas mee kan worden bespaard. Anno 2021 zou dit een goede tussenoplossing kunnen zijn. Vóór 2050 zou er dan nog een tweede stap moeten worden gemaakt om volledig van het aardgas af te gaan. De combinatie van warmtepomp en cv-ketel kan op verschillende manieren geëffectueerd worden. Dit kan op korte termijn door gebruik te maken van een buitentemperatuurafhankelijke stooklijn (aanvoertemperatuur) of door op termijn een aanpassing van leidingen en afgiftesystemen. Hiermee wordt het systeem dan stap voor stap ‘aardgasvrij-ready’ (woningen zijn gereed zijn voor afkoppeling van het aardgasnet en aansluiting op een alternatieve energie-infrastructuur). Zie verder ook Bijlage 1, Afgiftetemperatuur.

4 Bewoners en participatie

4.1 Participatiemodellen

De impact van de warmtetransitie voor bewoners en gebouweigenaren is groot. Vaak moeten er aanpassingen aan woningen en gebouwen worden verricht. Dit vergt financiële investeringen en gedragsverandering in de manier waarop bewoners hun woning verwarmen en hoe zij koken. De bereidheid van bewoners om mee te doen in de transitie in een kern/wijk is daarom van groot belang. Een doordachte participatie- en communicatieaanpak is essentieel om dit te bereiken. Voor deze aanpak is echter geen blauwdruk, veel hangt af van de (sociale) kenmerken van de kern/wijk en van haar bewoners, de bestaande relatie tussen de bewoners, de gemeente en andere stakeholders, en de beoogde maatregelen. Tevens is de samenwerking met eventuele bewonersinitiatieven en energiecoöperaties in de kern/wijk een belangrijk aspect.

Essentieel is dat de keus voor participatie al vroeg in het transitieproces wordt gemaakt. Door al in het beginstadium na te denken over communicatie en participatie is het mogelijk inwoners mee te nemen in de warmtetransitie. Participatie is belangrijk omdat mensen willen weten wat er om hen heen gebeurt. Als het gaat om het zoeken naar oplossingen in een kern/wijk, zijn de bewoners ook mede-deskundigen. Zij kennen hun eigen kern/wijk het beste, weten wat er speelt en wat er beter kan. Ook is er onder bewoners vaak al kennis en expertise over de warmtetransitie. Randvoorwaarden voor geslaagde participatie zijn dat bewoners weten welke invloed zij hebben, welke trede van de participatieladder van toepassing is en wat het uiteindelijke doel of het gezamenlijke product is.

Op een rijtje zijn de voornaamste redenen voor burgerparticipatie:

- Het beleid sluit beter aan bij de ervaren problemen en realiteit, en wint daardoor aan legitimiteit.
- Het draagvlak bij, en de betrokkenheid van inwoners neemt toe. Het beleid wordt daardoor meer gezien als een gezamenlijk product.
- Het benutten van beschikbare kennis, ervaring en creativiteit van belanghebbenden. Twee weten meer dan een.
- Betere communicatie en wederzijds begrip tussen betrokken partijen waarbij de tevredenheid over het proces en het resultaat toe kan nemen.
- Soepelere uitvoering/verkorten van de tijdsduur van het proces: hoewel de voorbereiding van interactief beleid meer tijd kan kosten, wordt dat ruimschoots goedgemaakt door een soepeler verloop van vervolgfases en de uitvoering.

De volgende vormen van participatie kunnen schematisch worden onderkend:

- *Informatie-inspraakmodel*
  In dit model wordt ervan uitgegaan dat de gemeente het beleid bepaalt. De burgers worden daarbij zo goed mogelijk over de achtergronden van en motieven voor de keuzes geïnformeerd. Door communicatie die gericht is op het overtuigen van de doelgroepen wordt getracht draagvlak te verwerven. Indien wettelijk verplicht kunnen burgers inspreken tijdens een formeel inspraakproces.
- *Toetsmodel*
  De gemeente bepaalt (grotendeels) zelf de agenda van de ontwikkeling, probeert de problemen zelf op te lossen en het concept(plan) daarna ‘breed’ te toetsen en in discussie te brengen. Op basis hiervan worden de plannen – al dan niet – aangepast.

CONCEPT

- *Meedenkmodel*
  De gemeente kan ook, binnen zeer ruime kaders, deelnemers via een open vraagstelling uitnodigen om over een probleem na te denken en daarbij zo veel mogelijk ideeën en eventuele oplossingen loskrijgen. Uitgangspunt is wel dat de gemeente zich zoveel mogelijk verbindt aan de resultaten. Bij de uiteindelijke besluitvorming kan daarvan echter beargumenteerd worden afgeweken.
- *Co-productiemodel*
  Op basis van (de analyse en gegevens over) het beleidsprobleem wordt met belangstellenden en betrokkenen samengewerkt. De samenwerking gebeurt soms op basis van gelijkwaardigheid en soms krijgen deelnemers binnen vooraf gestelde kaders zelfs beslissingsbevoegdheid. Het uiteindelijke beleid is in dit model een gezamenlijke productie.
- *Zelfbeslissing/budgetverantwoordelijkheid*
  Ten slotte kan de gemeente beslissingsbevoegdheid neerleggen bij de bewoners zelf. Dit beleidsontwikkelingsmodel wordt in de regel vooral ingezet bij zaken die betrekking hebben op de directe woon- en leefomgeving van de burgers, zoals (wijk)beheer, burgerbudgetten en geleidelijke (wijk)ontwikkeling (inrichting buurtpark, speelplaats) en sociale aspecten hiervan.

Een andere representatie van deze modellen staat bekend als de participatieladder.



Afbeelding 7: De participatieladder

Er zijn natuurlijk kanttekeningen bij participatiemodellen te zetten. Zo is participatie geen wondermiddel, waarbij de neuzen na verloop van tijd vanzelf wel dezelfde kant op staan. Het vraagt tijd, capaciteit en middelen. Een interactief proces als participatie is bovendien pas zinvol als het een bijdrage kan leveren aan een oplossing die aansluit bij de belangen van alle betrokkenen. Zo kunnen er situaties ontstaan waarin de gemeente in een kern/wijk moet kiezen voor het algemeen belang boven het individuele of groepsbelang.

Ook zijn de bovenste treden van de participatieladder (met de hoogste inzet van participatie) niet altijd de beste. Het gaat om de reële ruimte voor invloed van bewoners op de transitieplannen. En die kan beperkt zijn door allerlei randvoorwaarden of omstandigheden (tijd, wetgeving, etc.) Dan kan alleen adviseren of raadplegen een betere keuze zijn dan bijvoorbeeld (mee)beslissen.

4.2 Samenwerking op kern-/wijkniveau

Soms lijkt een collectief warmtenet gezien de opbouw van een kern/wijk de meest geschikte warmteoplossing. Maar of een warmtenet inderdaad haalbaar en aantrekkelijk is, moet dan nog worden uitgezocht. Dat kan door een haalbaarheidsonderzoek met businesscase en vervolgens een uitvoeringsplan op kern-/wijkniveau op te stellen: het zogenaamde wijkuitvoeringsplan (WUP).

Er is nog geen blauwdruk hoe een wijkuitvoeringsplan eruit moet zien of hoe het tot stand komt. Het opstellen gebeurt in ieder geval niet vanachter een bureau in het gemeentehuis. Er is betrokkenheid

CONCEPT

van particuliere woningeigenaren en overige gebouweigenaren nodig, zoals corporaties. Zij hebben er recht op om te weten wat de voor- en nadelen van de diverse oplossingen zijn. Want uiteindelijk zijn zij het die hun woning of gebouw moeten aanpassen en die de nieuwe warmtevoorziening dagelijks ervaren.

Het is de vraag of het warmtevraagstuk al voldoende bekend is in een kern/wijk. Wellicht zijn er zaken als verkeersproblemen of het onderhoud van groen die mensen bezighouden. Het kan dan zinvol zijn om eerst met die thema's aan de gang te gaan, zodat er samenwerking met de gemeente en tussen kern-/wijkbewoners onderling op gang komt. Ook is het niet duidelijk of alle huiseigenaren en gebouweigenaren bij alle voorbereidingen en overleggen betrokken willen zijn. Een deel wil waarschijnlijk liever om een mening worden gevraagd als er al een plan ligt. Verder is er gedurende het proces steeds nauw overleg met belangrijke stakeholders zoals de netbeheerder en de woningcorporatie nodig.

Zodra er een wijkuitvoeringsplan is, biedt dat voordelen. Woningeigenaren en gebouweigenaren weten waar ze aan toe zijn en kunnen daar hun eigen investeringen op afstemmen. Als duidelijk is dat er in een wijk een hoge-temperatuurwarmtenet komt, hoeven woningeigenaren minder vergaand te isoleren. Tegelijkertijd is het ook zo dat een warmtenet mogelijk pas haalbaar is als (bijna) de hele kern/wijk meedoet. Als veel van de kern-/wijkbewoners of andere gebouweigenaren dan zelf al zijn overgestapt op een warmtepomp, kan de aanleg van een warmtenet voor de hele kern/wijk duurder uitvallen. Het is dus wenselijk om tijdig helderheid te bieden over de komst van een warmtenet.

Maar ook in wijken waar een collectief warmtenet bij voorbaat geen optie is, is samenwerking op kern-/wijkniveau slim. Omdat veel woningen in een kern/wijk op elkaar lijken hoeft dan niet iedereen zelf uit te zoeken wat er nodig is om van het aardgas af te gaan. Wat voor het ene huis geldt, klopt vaak ook voor de buurman. Het kan bovendien geld schelen om isolatiemaatregelen gezamenlijk in te kopen en uit te laten voeren. Dat geldt ook voor de aanschaf en installatie van warmtepompen.

CONCEPT

5 Kosten en financiering

Hoe hoog de kosten zijn om van het aardgas af te gaan, is afhankelijk van het type woning, de huidige manier van verwarmen en de huidige isolatie. Ook de toekomstige alternatieve manier van verwarmen is van invloed. Toch is nu al duidelijk dat het aanpassen van de woningen en het overstappen op een andere manier van verwarmen in de meeste gevallen duizenden tot tienduizenden euro's per woning gaat kosten. Een deel van deze investering zal zich echter terugverdienen; zeker als in de toekomst de energieprijzen stijgen, levert isoleren meer op dan geld op de bank laten staan. Bij oudere woningen kan het ook een 'vernieuwingsinvestering' zijn om de woning aan hedendaagse standaarden aan te passen. Zeker als dat gebeurt op een natuurlijk moment zoals bij aankoop.



Afbeelding 8: Kosten en besparingskansen reguliere woningen (Bron: Milieu Centraal)

Niet elke woningbezitter heeft nu voldoende geld op de bank. Al bestaan er relatief goedkope duurzaamheidsleningen, dan nog is het afsluiten van een persoonlijke lening niet altijd mogelijk, omdat er al te veel schulden zijn of vanwege de hoge leeftijd van de aanvrager. Daarom wordt landelijk gekeken naar een andere vorm; gebouwgebonden financiering. In Bijlage 8 gaan we hier dieper op in.

Een ander knelpunt is dat niet alle maatregelen zichzelf terugverdienen. Daarvoor is een daling van de prijzen van onder andere warmtepompen nodig (de verwachting is dat dit gaat gebeuren). Dit is bijvoorbeeld ook gebeurd bij zonnepanelen; naarmate meer mensen zonnepanelen kochten, ging de prijs omlaag. In de tussenliggende periode is er landelijke subsidie gewenst om de onrendabele top af te dekken.

Ook gezamenlijke inkoop kan leiden tot lagere kosten. Daarnaast kan het combineren van maatregelen met een verbouwing of een verhuizing slim zijn, of het uitsmeren van maatregelen over een langere periode. Het aardgas verdwijnt immers niet van de ene op de andere dag uit de wijk.

Bij de keuze voor de aanleg van een alternatieve warmtevoorziening vormt betaalbaarheid een essentieel punt. Daarbij gaat het zowel om de eenmalig benodigde investering als om de jaarlijkse kosten. Duidelijk zal moeten worden wat de financiële gevolgen zijn van een aanleg van een alternatieve warmtevoorziening. Zowel voor de publieke en private partijen, als voor de inwoners. In maart van dit jaar kwam in het nieuws dat het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB), een onafhankelijk wetenschappelijk onderzoeksbureau, heeft becijferd dat de warmtetransitie in Nederland gemiddeld € 40.000 per woning zal gaan kosten.

Tegelijkertijd is het ook zo dat nu investeren in isolatiemaatregelen de (verkoop)waarde van de woning doet toenemen. Verder is het vernieuwen van installaties na verloop van tijd ook gewoon nodig, dat zijn op zich geen ‘extra kosten’.

Het gehele financiële plaatje is natuurlijk wezenlijk voor de uiteindelijke keuzes hoe van het aardgas af te gaan.

CONCEPT

DEEL 2 BUREN

6 De benadering van Buren

6.1 Drie pijlers

De gemeente Buren wil de warmtetransitie realistisch en praktisch benaderen. Om te beginnen door deze Transitievisie Warmte te schragen op een drietal pijlers. Twee daarvan zijn onderzoeken welke in opdracht van de gemeente Buren zijn verricht, de derde is de Warmtetafel Buren.

- *Een globaal onderzoek naar warmtebronnen*
  Energie Samen Rivierenland heeft een inventarisatie en kwalitatieve beoordeling gemaakt van mogelijke warmtetechnieken en de inpassingmogelijkheden hiervan per Burense kern/wijk. Op basis van die selectie is een specifieke uitwerking van de beschikbare bronnen gemaakt. Subdoel is om kernen/wijken in Buren in beeld te krijgen voor een pilot met een andere warmtebron dan aardgas.
- *Een globaal onderzoek naar betrokkenheid en draagvlak onder de bevolking*
  Spectrum[6] heeft het draagvlak voor de warmtetransitie bij inwoners van de verschillende Burense kernen onderzocht. Dit is gedaan middels een kernenanalyse, een enquête en bewonersgesprekken per kern.
- *Advies vanuit de Warmtetafel Buren*
  De Warmtetafel Buren adviseert bij het proces naar een aardgasvrij Buren. De volgende strategische partijen maken hiervan deel uit:
  - gemeente Buren;
  - woningcorporatie KleurrijkWonen;
  - woningcorporatie Thius;
  - netbeheerder Liander;
  - OndernemersPlatform Buren (OPB); en
  - energiecoöperatie eCoBuren.

  Het gezamenlijk met deze partijen optrekken is voor de totstandkoming van deze visie essentieel geweest. Het is nadrukkelijk de wens van de gemeente om ook voor het vervolg van het proces naar aardgasvrij (zoals de wijkuitvoeringsplannen en de (technische) haalbaarheidsstudies) de structuur met de Warmtetafel in stand te houden, omdat dit zal bijdragen aan een gedragen resultaat. De frequentie van samenkomen zal afhankelijk zijn van het tempo van de te zetten stappen.

6.2 Rollen van de diverse Burense partijen

6.2.1 Rol van de gemeente

De gemeente vervult diverse rollen in de omschakeling naar aardgasvrij wonen en werken. In Deel 1 werd al de regierol genoemd. Daarnaast vervult de gemeente Buren in het warmtetransitieproces ook de volgende rollen:

- *Duidelijkheid geven*
  In deze transitievisie legt de gemeente op hoofdlijnen vast hoe de warmtetransitie in Buren vorm zal krijgen. Minimaal om de vijf jaar komt er een actuele versie van deze visie. Op deze manier verschaft de gemeente zoveel duidelijkheid als maar mogelijk is.

[6] Adviesorganisatie voor maatschappelijke vraagstukken.

CONCEPT

- *Stimuleren van bewoners*
  Zeker in kernen/wijken waar vooral particuliere woningen staan, is het wenselijk dat de betrokkenheid van bewoners verder gaat dan meedenken. Hier zouden namens de hele kern/wijk enkele bewoners een voortrekkersrol moeten hebben. De gemeente zal daarom stimuleren dat particuliere woningeigenaren zelf met het vraagstuk aan de gang gaan. Ze wil deze initiatiefnemers hierbij ondersteunen. Want iedereen doet mee.
- *Regierol*
  Het is de gemeenteraad die het uitvoeringsplan voor elke kern/wijk vaststelt. Een uitvoeringsplan dat in samenspraak met anderen tot stand komt. De gemeente heeft hierin de regie. Daarvoor zetten we een structureel overleg op: de Warmtetafel. Het is aan de gemeente om ervoor te zorgen dat ook de overige eigenaren bij het plan voor hun kern/wijk worden betrokken.

Afbeelding 9: Gemeente Buren

- *Faciliteren van ontwikkelingen*
  De gemeente faciliteert de warmtetransitie waar mogelijk. Middels subsidies en bijdragen, maar bijvoorbeeld ook door warmtetransitie mee te nemen in de Inrichtingsvisie of door vereenvoudiging van bepaalde vergunningaanvragen (bijvoorbeeld het bezien van mogelijkheden van monumenten).
- *Integraliteit*
  De gemeente draagt er zorg voor dat er samenhang is met ander gemeentelijk beleid, zoals bijvoorbeeld het kerngericht werken, de Omgevingsvisie en het accommodatiebeleid.
- *Regionale samenwerking waar mogelijk*
  De gemeente zoekt de samenwerking met andere (buur)gemeenten in de regio op het gebied van kennis- en expertiseverwerving.
- *Ruimte tot experimenteren*
  In de visie van de gemeente Buren zullen innovaties essentieel zijn om de grote opgave van de warmtetransitie te behalen. Daarom biedt de gemeente graag nadrukkelijk ruimte aan experimenteren.
- *Communiceren en participeren*
  De weg naar aardgasvrij wonen is nog een lange weg met het isoleren van woningen als een belangrijke eerste stap. De gemeente ziet het als haar taak om inwoners actief hierover te informeren en bij het proces te betrekken. Ook ziet ze het als haar taak om bewoners te ondersteunen die in hun kern/wijk gezamenlijke acties rondom dit thema op willen zetten.
- *Voorbeeldrol als gebouweigenaar*
  De gemeente is zelf ook eigenaar van een aantal gebouwen. In deze rol geeft de gemeente het goede voorbeeld door te laten zien dat verwarmen zonder aardgas de nieuwe norm is. Zo heeft het gemeentehuis al een energielabel A en gaan we onderzoeken of er verder te besparen valt door een ander gebruik van het gebouw.

In deze paragraaf ‘Rol van de gemeente’ mag ook niet onvermeld blijven dat een betrokken raadsafvaardiging het warmtetransitieproces actief volgt.

CONCEPT

6.2.2 Rol van de woningcorporaties

In Buren zijn twee sociale woningcorporaties actief: Thius en KleurrijkWonen. Thius heeft in Buren zo'n 1.440 woningen en KleurrijkWonen circa 690. Hiermee bezitten zij samen ruim 26% van het aantal woningen in Buren. Het belang van de woningcorporaties is om te voorzien in voldoende goede en betaalbare woningen.

Afbeelding 10: Thius en KleurijkWonen zijn de woningcorporaties in Buren

De corporaties zetten zich vooral in voor de huisvesting van mensen met een laag inkomen. Betaalbaarheid staat voorop. Duurzaamheid is een middel om dat te bewerkstelligen. Het belang van de woningcorporaties is vergelijkbaar aan dat van de particuliere woningeigenaar: de transitie naar een aardgasloze toekomst zodanig vorm te geven dat met beperkte investeringen comfortabele woningen ontstaan en de woonlasten niet of zo min mogelijk stijgen. Overigens geeft de gemeente in de Klimaatvisie aan dat ze in de warmtetransitie voornemens is prestatieafspraken met de woningcorporaties te gaan maken.

KleurrijkWonen (KW) wil graag een actief deelnemer aan het transitieproces zijn, vermits het proces maar zo efficiënt mogelijk is ingericht. Belangrijke (aanvullende) punten uit het duurzaamheidsbeleid van KW zijn:

- In 2030 is de CO_2-uitstoot van de woningportefeuille in Buren met minimaal 20% gereduceerd t.o.v. 2020;
- In 2050 is de vastgoedportefeuille CO_2-neutraal;
- Zoveel mogelijk wordt gekozen voor het verduurzamen in de bestaande schil;
- KW spant zich in het huishoudelijk energiegebruik terug te dringen;
- Aangezien elke kern/wijk uniek is kiest KW niet bij voorbaat voor all-electric of een warmtenet.

6.2.3 Rol van de netbeheerder

Liander beheert in de gemeente Buren de infrastructuren voor aardgas en elektriciteit. Tijdens het warmtetransitieproces houdt Liander in het oog dat de maatschappelijke kosten[7] niet te hoog gaan oplopen, bijvoorbeeld door onnodig dure ingrepen op het aardgas- of elektriciteitsnet of onnodige werkzaamheden in de straat. Daarnaast biedt Liander een integrale blik op het energiesysteem (o.a. de netwerkcapaciteit) in connectie met andere ontwikkelingen binnen de energietransitie. Zoals zonnepanelen op daken en de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer. Dit alles vanuit het belang dat de verschillende kernen/wijken van Buren een passend en toekomstbestendig energiesysteem hebben en houden.

Afbeelding 11: Liander is de netbeheerder in Buren

[7] De maatschappelijke kosten zijn alle opgeofferde waarden (geld, maar ook tijd, moeite, energie of milieuwaarden) die de maatschappij moet opbrengen.

6.2.4 Rol van eCoBuren

eCoBuren is een energiecoöperatie voor en door inwoners van Buren. eCoBuren wil zoveel mogelijk energie besparen en lokaal en duurzaam opwekken. De coöperatie richt zich op collectieve zonnedaken, energieadvies en inkoopacties voor particulieren, kortom op een betaalbare en betrouwbare energievoorziening die samen, stap voor stap, wordt gerealiseerd.

Afbeelding 12: eCoBuren is de energiecoöperatie van Buren

In de warmtetransitie kan en wil eCoBuren graag een rol van betekenis spelen. Met name bij bewonerscommunicatie en -participatie. eCoBuren is vertegenwoordigd in de meeste Burense kernen en kan zowel deskundigheid als 'handjes' bijdragen (nu al 10 geschoolde energiecoaches actief). Graag helpt de coöperatie ook bij het mogelijk maken van pilot projecten, zowel gericht op woningen als op bedrijven. De coöperatie is onafhankelijk, deskundig en objectief.

6.2.5 Rol van de ondernemersverenigingen

Buren kent een viertal ondernemersverenigingen welke alle deel uitmaken van het Ondernemers Platform Buren (OPB). Het platform behartigt de belangen van alle ondernemers in de gemeente Buren en is gesprekspartner voor de gemeente (en andere instanties) inzake ondernemersbelangen.

De verschillende ondernemersverenigingen in Buren hebben duurzaam ondernemen hoog in het vaandel staan. De gemeente Buren nodigt het OPB (en overigens ook LTO[8]) dan ook graag uit constructief mee te denken en doen in het vervolgtraject bij het vinden van de beste warmteoplossingen voor Buren.

6.2.6 Rol van bewonersinitiatieven op het vlak van energie

Energie-gerelateerde bewonersinitiatieven kunnen helpen om in een kern/wijk meer draagvlak te krijgen voor de warmtetransitie in het algemeen en voor bijvoorbeeld een coöperatief warmtenet in het bijzonder. Welke rollen deze initiatieven willen en kunnen nemen in het warmtetransitieproces is telkens weer maatwerk. Overigens dienen initiatieven wel aan enkele voorwaarden te voldoen. Ze moeten duurzaam, realistisch en haalbaar zijn. Het beheer en de financiën dienen op orde te zijn. Voorts moet er draagvlak voor zijn en de initiatieven moeten in lijn liggen met de verdere aanpak in de kern/wijk.

6.2.7 Rol van overige partijen

Niet alle partijen benoemen we hier expliciet. Vanzelfsprekend spelen ook verenigingen, scholen, kerken, verenigingen van eigenaren, huurdersverenigingen etc. een rol in de warmtetransitie. Ook bewonersorganisaties uit de kernen/wijken kunnen een eigen rol krijgen. En dan zijn er ook nog specifieke doelgroepen te benoemen zoals bijvoorbeeld jongeren/jongerenraad van Buren, buitengebiedbewoners of monumentenbewoners. Buiten de gemeentegrenzen valt verder nog te denken aan bijvoorbeeld het Waterschap (bij warmteonttrekking van oppervlaktewater). De gemeente probeert al deze (en overige onbenoemde partijen) in het proces te betrekken.

[8] LTO Nederland, de ondernemersorganisatie voor Nederlandse boeren en tuinders.

6.3 Drie ontwikkelingslijnen

Buren heeft als gemeente een landelijk meerkernig karakter met bedrijventerreinen en een groot buitengebied. Dat bepaalt ook onze benadering van de warmtetransitie. We hanteren drie verschillende ontwikkelingslijnen.

1. *Maatwerk per kern/wijk*
   De kleine kernen kennen vaak een ruime opzet met vrijstaande woningen. De grotere kernen zijn redelijk compacte (deel-)gebieden waar het doelmatig kan zijn te onderzoeken of een collectieve oplossing als bijvoorbeeld een warmtenet een optie is. Door af te stemmen op het aantal en type woningen, potentiële warmtebronnen en het draagvlak per kern/wijk, resulteert dat in maatwerk per kern/wijk met de afweging van collectieve warmte of anders een individuele oplossing.
2. *Een situationele aanpak in het buitengebied*
   Het buitengebied wordt gekenmerkt door zeer verspreide en diverse bebouwing en functies. Daar zal een collectieve oplossing meestal ondoelmatig zijn want door de tussenliggende afstanden wordt het energieverlies in het netwerk te groot. In relatie tot het aantal woningen wordt dan ook de investering te groot. In het buitengebied zal daarom gekeken moeten worden naar op zichzelf staande oplossingen. Voor de buurtschappen zijn wellicht op termijn kleinschalige collectieve oplossingen mogelijk, zoals warmte- en koudeopslag (WKO). Maar in het overige buitengebied komt de aanpak dus waarschijnlijk veelal neer op individuele oplossingen.
3. *Een aanpak per bedrijf of waar mogelijk per bedrijventerrein*
   Voor bedrijven en bedrijventerreinen zal het gaan om maatwerk dat afhankelijk is van de bedrijfsactiviteiten, constructie, energievraag en de specifieke ligging. Het is dus zaak om samen met ondernemers na te gaan wat de warmtebehoefte is en welke warmtemogelijkheden er zijn. Voor bedrijven in de kernen kan dat in samenhang met de aanpak van die kern. Voor het buitengebied gaat het dan om een individuele aanpak. Verder is een collectief per bedrijventerrein mogelijk in samenhang met beschikbare warmtebronnen.

6.4 Opzet van de uitvoeringsorganisatie van alle plannen

Het aardgasvrij maken van Buren zal een proces zijn van leren en bijsturen. In ieder geval dient de realisatiekracht van de eigen gemeentelijke organisatie te worden versterkt. In de Kadernota 2021 zet de gemeente hiervoor al structureel in op 1 fte extra. We zullen in de tweede helft van 2021 een extra medewerker aanstellen die zich, in afstemming met de leden van de Warmtetafel, uitsluitend zal richten op de operationalisering van deze visie. Ook wordt in de Kadernota 2021 een werkbudget gevraagd voor onderzoek, pilots en participatie voor de warmtetransitie.

6.5 Kosten en financiering van de warmtetransitie in Buren

De kosten voor de warmtetransitie bestaan voor woningen uit de volgende onderdelen:

- Kosten voor aanpassingen om een woning transitie-gereed te maken. Denk aan isoleren, ventileren, kierdichting, elektrisch koken en/of het vervangen van radiatoren.
- Kosten voor vervanging van de aardgasketel door een alternatieve warmtevoorziening.
- Kosten voor aanpassingen in de energie-infrastructuur.

In Bijlage 8 brengen we de kosten van de warmtetransitie in Buren grofweg in kaart. Deze kosten zijn om diverse redenen nog uiterst onzeker. We werken schetsmatig twee uiterste scenario's uit: een individueel all-electricscenario en een collectief warmtenetscenario. Vervolgens geven we een beeld

CONCEPT

van de mogelijkheden die ter beschikking staan om de transitieopgave te financieren. Duidelijk wordt dat Buren het niet alleen kan en dat het perspectief op betaalbaarheid voor bewoners essentieel is om draagvlak voor alle plannen te krijgen.

6.6 Beheer door maatschappelijk gedreven energiedienstenbedrijf

Het uitzoeken van financieringsmogelijkheden en technische oplossingen kan behoorlijk ingewikkeld zijn voor bewoners en bedrijven. Er ontstaan daarom initiatieven[9] om zogenaamde Energie Service Companies (ESCo's) ook op wijkniveau in te zetten. Een ESCo is een partij die op basis van een energieprestatiegarantie verduurzaming van vastgoed verzorgt. De kern van dit type dienstverlening is dat de investering van de energiegebruiker wordt verrekend met de maandelijkse energierekening. Deze ESCo's zijn vaak commercieel gedreven en bieden alleen de 'makkelijkste' woningen een contract aan. Iets vergelijkbaars zou ook in eigen beheer kunnen of een gemeentelijk kunnen initiatief zijn.

Indien ook andere gemeenten in de regio zouden gaan onderzoeken wat ervoor nodig is om regionaal een maatschappelijk gedreven energiedienstenbedrijf op te zetten, dan zou de gemeente Buren daaraan mee kunnen doen. Doelstelling van zo'n energiedienstenbedrijf zou dan zijn om een betaalbare energietransitie voor iedereen te realiseren. Ook een mogelijkheid zou zijn om lokale initiatieven te ondersteunen, waarbij de exploitatie en het beheer door inwoners zelf geschiedt.

In Bijlage 9 gaan we kort in op de theoretisch mogelijke vormen van beheer en organisatie van warmtenetten. Hier worden open, gesloten en coöperatieve warmtenetten besproken. Aan iedere vorm van beheer ligt een strategische (gemeentelijke) keuze ten grondslag.

CONCEPT

[9] O.a. Klimaatverbond Nederland in samenwerking met een groot aantal andere partijen.

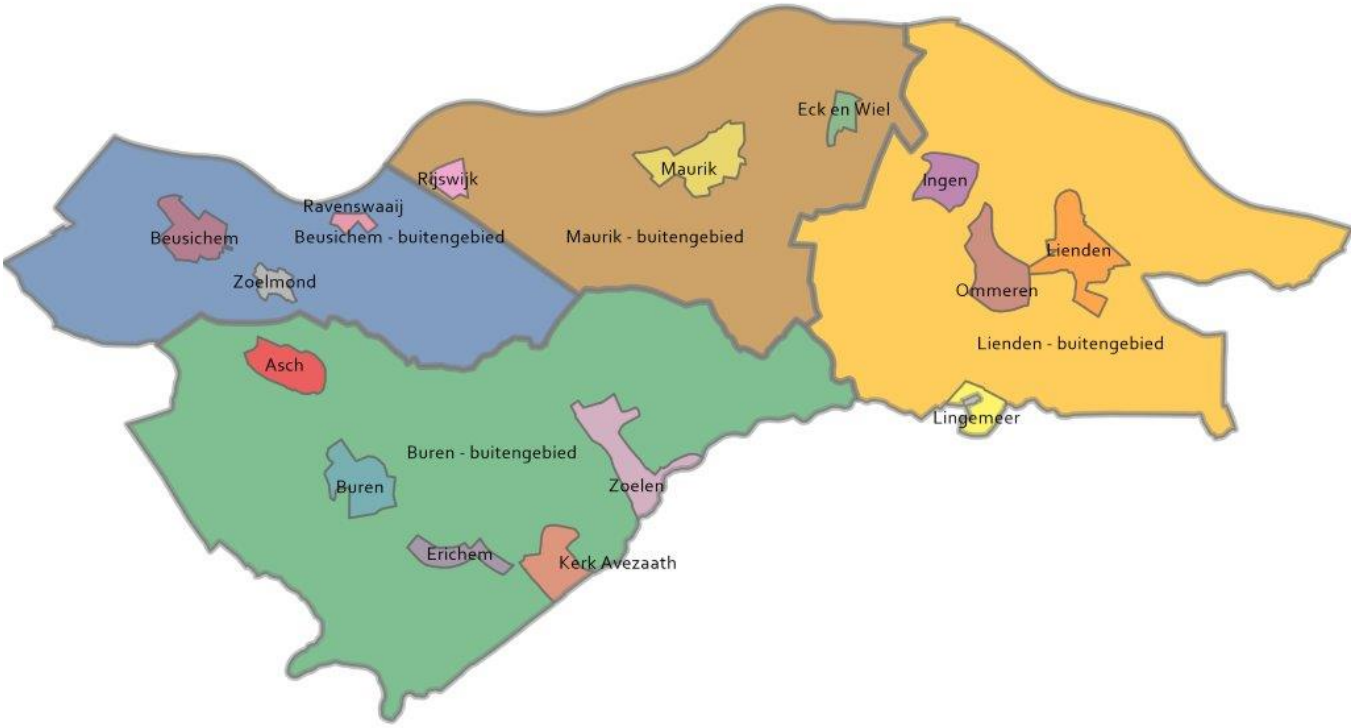
7 Huidige situatie

In dit hoofdstuk inventariseren we de huidige situatie van de gebouwde omgeving, inclusief de warmtevraag, en we kijken naar de sociaaleconomische kenmerken van Buren.

7.1 De gebouwde omgeving

De gemeente Buren bestaat uit veertien kernen en een aantal buurtschappen. In totaal zijn er zo'n 27.000 mensen woonachtig in de gemeente, waarvan het merendeel is geconcentreerd in de kernen. Buren valt te typeren als een landelijke gemeente, met kleinere, landelijke kernen en een omvangrijk dunbevolkt buitengebied met vooral landbouw- en enkele natuurgebieden. De gemeente kent weinig verstedelijking. De kernen zijn ruim opgezet en hebben een groen karakter. De grotere kernen (Beusichem, Buren, Maurik en Lienden) bevatten enkele wijken en hebben elk een eigen bedrijventerrein

De woningdichtheid is in de kernen vanzelfsprekend het hoogst. In z'n algemeenheid kan worden gezegd dat de kernen voor wat betreft bebouwing een divers karakter hebben. Delen van de kernen Buren, Beusichem en Zoelen zijn aangewezen als beschermd stads- en dorpsgezicht op grond van de Monumentenwet. Ook in de overige kernen komt een relatief groot aantal beschermde monumenten voor, waaronder een aantal beeldbepalende gebouwen zoals kerken en molens.



Afbeelding 13: Opdeling van kernen/wijken in Buren (bron: CBS)

Het overstappen naar alternatieve vormen van warmtevoorziening heeft betrekking op nagenoeg de gehele gebouwde omgeving van de gemeente Buren, omdat vrijwel alle woningen en gebouwen momenteel nog op aardgas zijn aangesloten.

Binnen het totale energieverbruik van Buren vormt de warmtevraag het grootste deel van de energievraag. Voor het verwarmen van woningen, koken en douchen wordt in de gemeente Buren

jaarlijks ca. 17,3 miljoen m³ aardgas verbruikt (peiljaar 2019). Per woning is het gemiddelde aardgasverbruik op jaarbasis ca. 1.630 m³ (peiljaar 2019)[10].

	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal woningen per 1 januari [aantal]	10.196	10.323	10.386	10.459	10.529
Gemiddeld gasgebruik alle woningen [m3]	1.610	1.730	1.800	1.750	1.770
Correctiefactor gemiddelde buitentemperatuur gasgebruik woningen [getal]	0,848680	0,935200	0,986110	0,946180	0,956058
Gemiddeld gasgebruik alle woningen (temperatuurgecorrigeerd) [m3]	1.900	1.850	1.830	1.850	1.850
Totaal gasgebruik woningen [miljoen m3]	15,5	16,8	17,6	17,2	17,5
Totaal gasgebruik woningen (temperatuurgecorrigeerd) [miljoen m3]	18,2	17,9	17,8	18,2	18,3
Aantal woningen met gasaansluiting (benadering) [aantal]	10.196	10.323	10.386	10.459	10.529
Aantal woningen met stadsverwarming (benadering) [aantal]	0	0	0	0	0
Gemiddeld gasgebruik woningen met gasaansluiting [m3]	1.610	1.730	1.800	1.750	1.770
Gemiddeld gasgebruik woningen met gasaansluiting (temperatuurgecorrigeerd) [m3]	1.900	1.850	1.830	1.850	1.850

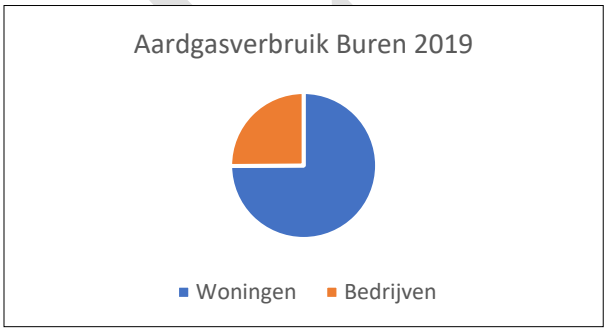
Afbeelding 14: Kerngegevens aardgasverbruik woningen Buren (bron: Basisrapportage Buren GEA 2020

Naast woningen gebruiken ook de landbouw, bedrijven en instellingen op grote schaal aardgas. Jaarlijks verbruiken deze overige sectoren in de gebouwde omgeving van Buren circa 5,8 miljoen m³ aardgas.

Sector	Aardgasverbruik x miljoen m³
Landbouw	0,9
Industrie	0,4
Bouw	0,3
Commerciële dienstverlening	2,8
Publieke dienstverlening	1,4
Totaal	*5,8*

Afbeelding 15: Aardgasverbruik Buren Overige sectoren (peiljaar 2018; m.u.v. Publieke dienstverlening: peiljaar 2017)

Het is duidelijk dat het verwarmen van woningen, koken en douchen in Buren bijna 3 keer zoveel aardgas vergt dan de landbouw, bedrijven en instellingen (17,3 versus 5,8 miljoen m³ aardgas). Het heeft dus zin primair in te zetten op het verduurzamen van woningen. Dat gaat de grootste bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelen. Overigens krijgen woningen geen aansluiting meer op het aardgasnetwerk als de omgevingsvergunning voor de bouw na juli 2018 is verleend.

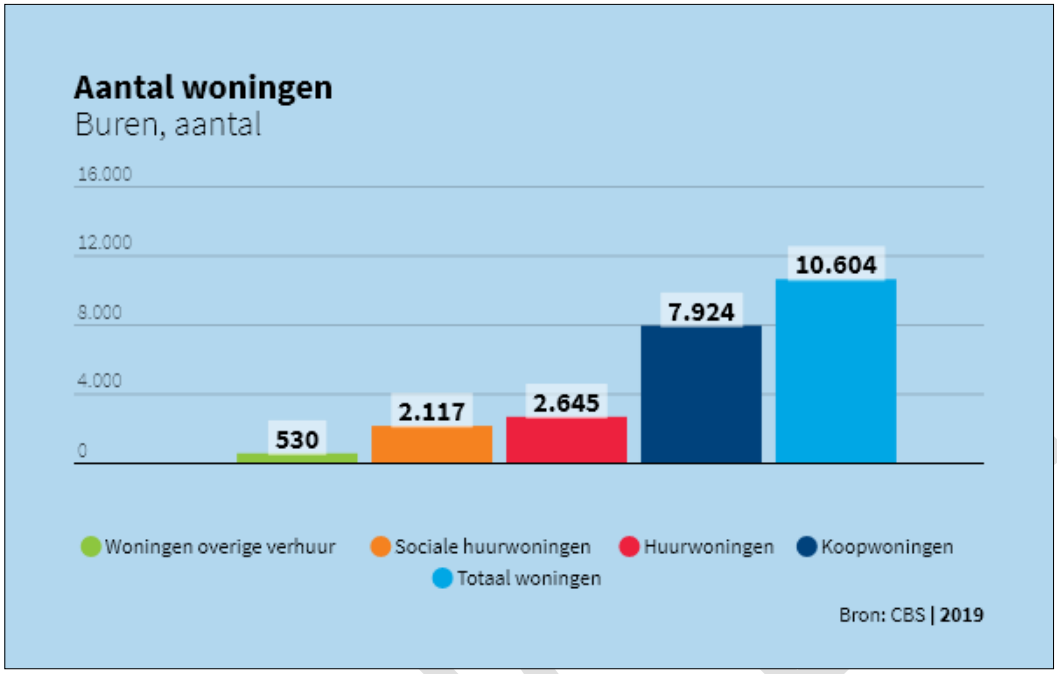


Afbeelding 16: Verdeling aardgasverbruik tussen woningen en bedrijven in Buren

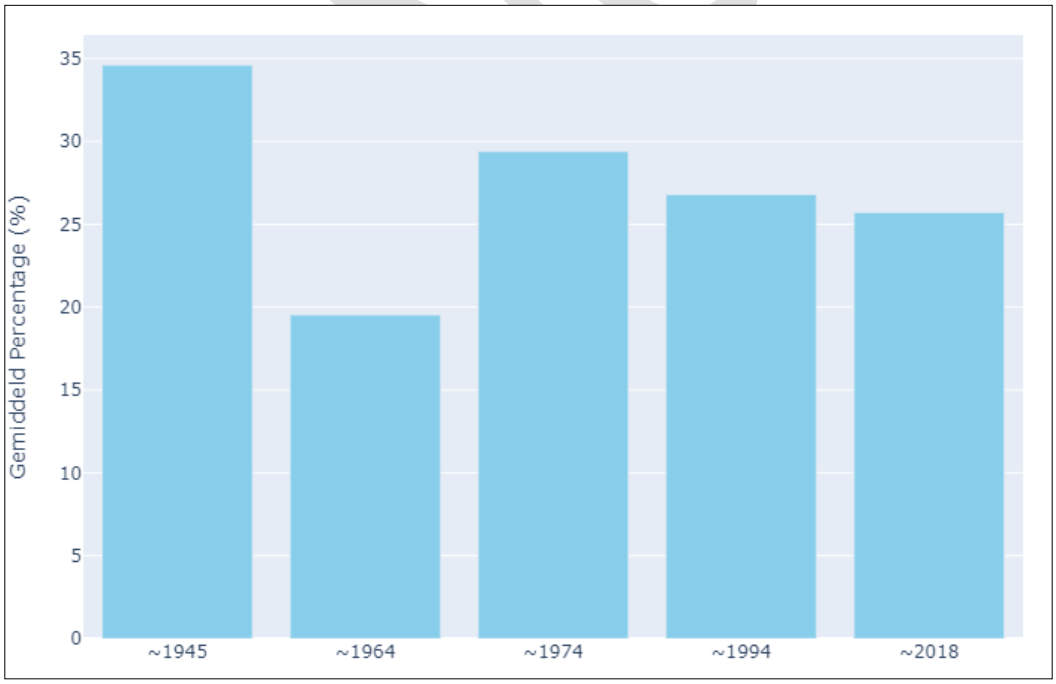
[10] De in deze en de volgende paragraaf in de tekst genoemde cijfers komen uit peiljaar 2019 (bron: allecijfers.nl). De getoonde tabel (afbeelding 14) komt uit de Basisrapportage GEA en loopt tot en met peiljaar 2018.

7.1.1 Woningen

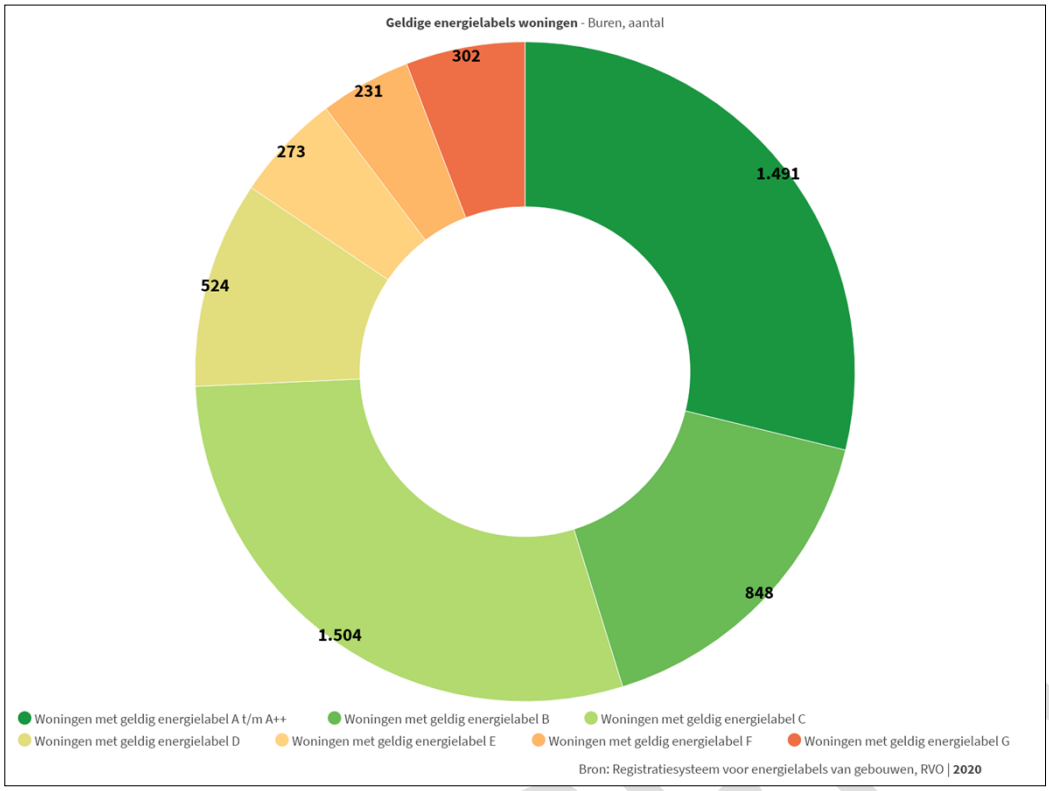
In totaal staan er in 2019 in de gemeente Buren 10.600 woningen en 1.680 utiliteitsgebouwen. Het aandeel koopwoningen hiervan is 75,4% en het aandeel huurwoningen in corporatiebezit is 20,1%. De overige 4,5% zijn particuliere huurwoningen (of onbekend). Elk type woningeigenaar krijgt met de omschakeling te maken: corporaties, particuliere verhuurders, verenigingen van eigenaren en individuele eigenaren.



Afbeelding 17: Woningen in Buren naar eigendom (bron: Klimaatmonitor)

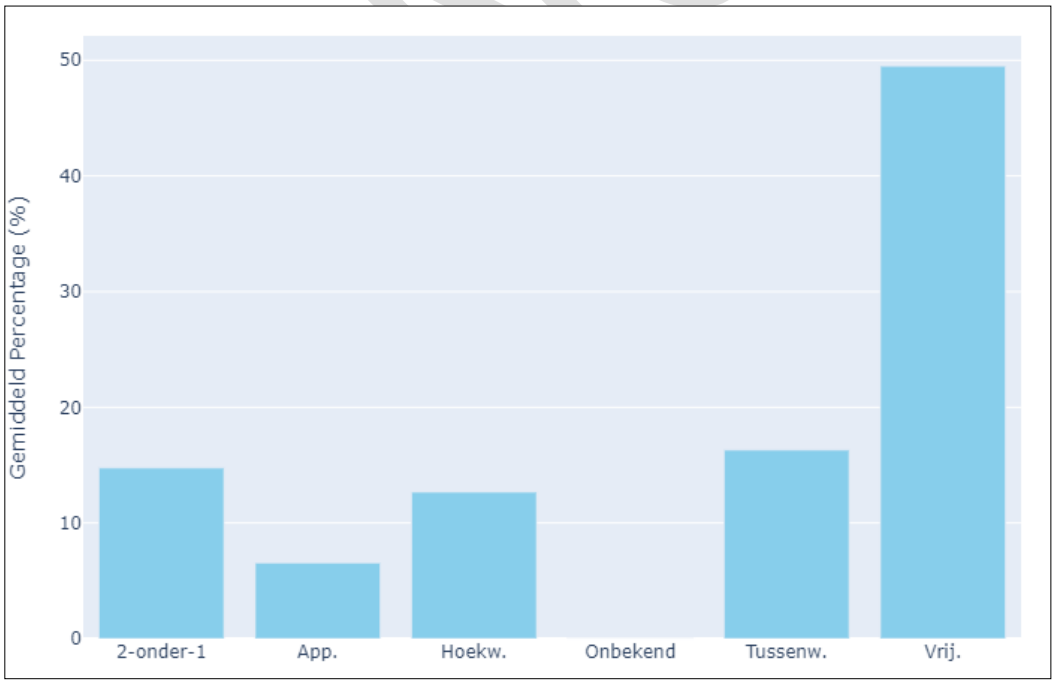


Afbeelding 18: Bouwperiodes woningen Buren (bron: slimmewijkentool)

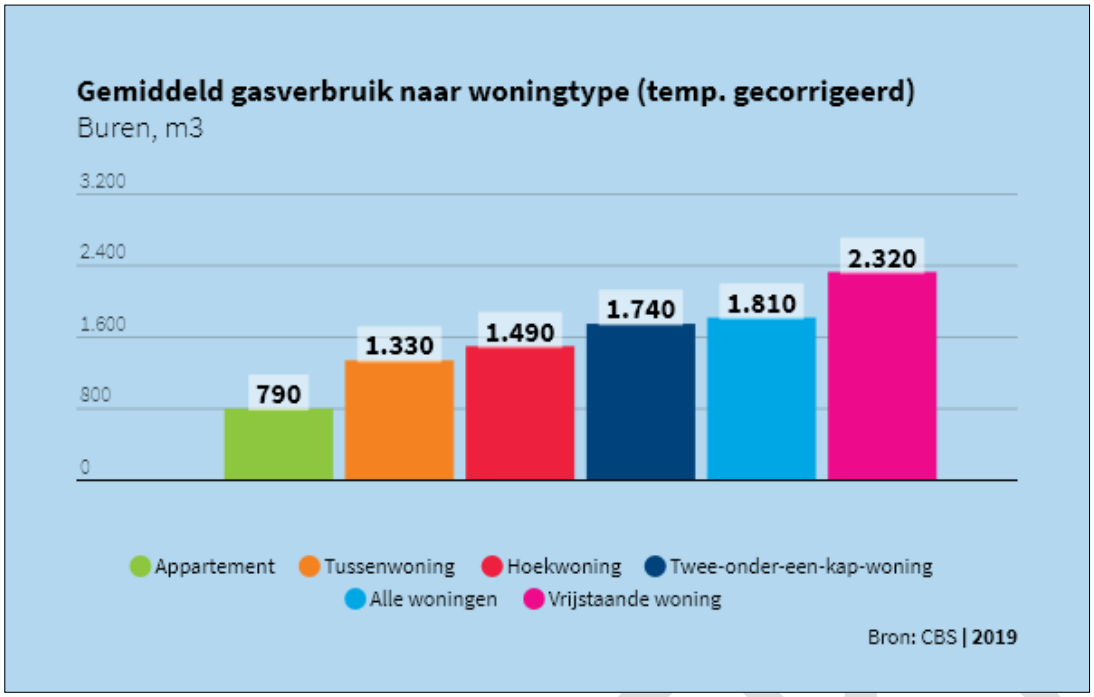


Afbeelding 19: Energielabels van woningen in Buren in 2020 (bron: Klimaatmonitor)

Het merendeel van de woningen in de gemeente Buren is gebouwd vóór 1994. Deze woningen hebben veelal een energielabel C of lager en hebben daardoor een hogere warmtevraag. Ze zijn meestal lastiger te isoleren. Om dit type woningen geschikt te maken voor een andere warmtebron zullen er forse investeringen nodig zijn.



Afbeelding 20: Verdeling woningen in woningtype Buren (bron: slimmewijkentool)



Afbeelding 21: Gemiddeld aardgasverbruik naar woningtype Buren (bron: Klimaatmonitor)

Als gevolg van het landelijke karakter kent de gemeente Buren relatief veel vrijstaande woningen. Het gemiddelde aardgasverbruik in dit type woningen is doorgaans hoger. Bovendien is de spreiding van woningen relatief hoog (een derde van alle Burense woningen ligt verspreid in het grote buitengebied), waardoor collectieve warmteoplossingen zoals warmtenetten vaak niet voor de hand liggen.

In Bijlagen 2 t/m 4 zijn gedetailleerde overzichten opgenomen van de woningvoorraad in Buren, naar spreiding, type, bouwjaar en energielabel.

7.1.2 Woningcorporaties

KleurrijkWonen heeft de afgelopen 10 jaar veel geïnvesteerd in het verduurzamen van haar woningen. Al in 2019 was het gemiddelde energielabel van haar woningen gemiddeld label B. Voor de gemeente Buren ligt het percentage ‘groene’ energielabels op circa 72%. In de gemeente Buren bezat KleurrijkWonen op 1 september 2020 675 huurwoningen, verdeeld over zeven kernen. In Bijlage 11 is een overzicht van het woningbezit (incl. energielabels) van KleurrijkWonen in Buren opgenomen.

Thius heeft geen gegevens aangeleverd.

7.1.3 Infrastructuur

Voor de warmtetransitie is het van belang de staat van de infrastructuur van Buren te kennen. Denk hierbij aan de afschrijving en geplande onderhouds- en vervangingsopgaven van de (ondergrondse) netwerken voor gas, elektriciteit, riool en water. Voor het gasnetwerk van Liander is bovendien de eventuele aanwezigheid van grondroeringsgevoelige leidingen[11] relevant.

[11] Gasleidingen kunnen gemaakt zijn van verschillende materialen. Tegenwoordig zijn ze onder andere van staal en kunststof. Vroeger werd voor het aanleggen van gasleidingen in de bodem vaak gebruikt gemaakt van leidingen van grijs gietijzer, asbestcement of wit-PVC. Dit zijn zogenaamde grondroeringsgevoelige leidingen. Bij ‘grondroering’, dus bijvoorbeeld graafwerkzaamheden in de straat t.b.v. de aanleg van een warmtenet, moet dit type gasleiding uit

- *Gas- en elektriciteitsnetwerken (Liander)*
  Liander heeft voor het gasnetwerk geen actieve planning voor verwijdering of vervanging van leidingen. Wel lift Liander meestal mee als andere partijen iets ondernemen in de ondergrond, hoewel dat in principe alleen beperkt blijft tot gebieden waar er grijs gietijzer of asbestcement als leidingmateriaal is gebruikt. Dat is in Buren echter niet aan de orde. Ook voor het elektriciteitsnetwerk heeft Liander op de lange termijn geen planningen voor de aanpak van het netwerk. Daar verwacht Liander juist dat deze transitievisie, tezamen met plannen voor elektrisch rijden op zonne-energie ('EV + PV'), leidend zal zijn om dergelijke planningen te kunnen maken, maar zij heeft op voorhand geen 'leidend principe'.
- *Waterleidingnetwerk (Vitens)*
  Vitens heeft in de gemeente Buren wel leidingen liggen die in aanmerking komen voor vervanging. Vervanging geschiedt echter alleen bij veel storingen of indien een derde partij werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen uitvoert. Van het tweede geval zou sprake kunnen zijn bij de aanleg van een warmtenet. Overigens dienen leidingen van een warmtenet op minimaal 1 meter van de waterleidingen te liggen in verband met mogelijke warmteoverdracht.
- *Rioleringsnetwerk (gemeente)*
  De gemeente Buren beschikt over een meerjarig rioleringsplan, echter de feitelijke werkzaamheden worden voor een belangrijk deel één dan wel twee jaar van tevoren bepaald. De planning is aldus flexibel.

7.1.4 Overige relevante omgevingsfactoren

Op dit moment heeft de gemeente nog geen plannen voor grootschalige vernieuwingen in wijkinrichting of maatregelen in het kader van klimaatadaptatie.

Er komt mogelijk een provinciale aanwijzing van aanvullende drinkwatergebieden in Buren. Een dergelijke aanwijzing zal beperkend kunnen zijn voor de ontwikkeling van geothermie en mogelijk ook voor WKO's.

7.2 Sociale en sociaaleconomische kenmerken

Om per kern/wijk een uitvoeringsaanpak met passende participatie en communicatie te kunnen ontwikkelen, zijn ook sociale en sociaaleconomische kenmerken van belang. Geen enkele wijk of bewoner is immers hetzelfde. Een 'one-size-fits-all'-aanpak volstaat niet.

Onderzoeksbureau Spectrum heeft onderzoek gedaan naar het draagvlak onder inwoners van Buren om gezamenlijk met de warmtetransitie aan de slag te gaan. Hieronder zijn hun bevindingen opgenomen.

Inwonersbetrokkenheid warmtetransitie (door Spectrum)[12]

Inwoners van de gemeente Buren is gevraagd om hun ideeën te delen over de (on)mogelijkheden om van het gas af te gaan. Ze hebben ook aangegeven op welke manier ze graag betrokken willen worden bij de warmtetransitie en in hoeverre ze zelf van plan zijn om te investeren in een energiezuinigere woning.

Om erachter te komen in welke kernen de meeste energie zit bij de bewoners om met de warmtetransitie aan de slag te gaan, hebben in eerste instantie alle huishoudens in de gemeente Buren een vragenlijst ontvangen. Aanvullend voerde Spectrum zes groepsgesprekken met in totaal 37 inwoners. Tot slot hebben 47 inwoners

veiligheidsoverwegingen eerst worden vervangen. Het type materiaal maakt dat er een kleine kans bestaat op lekkage als gevolg van deze grondroering.

[12] Rapport Warmtetransitie in de gemeente Buren, juni 2021, door Spectrum.

uit de gemeente Buren deelgenomen aan telefonische interviews.

Op basis van de groepsgesprekken, individuele gesprekken en de uitkomsten van de vragenlijst adviseren we om de pilots te starten in de kernen Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath. De participatiekracht in deze kernen is het grootst. Respondenten uit deze kernen geven aan dat ze het belangrijk vinden om te betrokken te worden bij de warmtetransitie. Er zijn in deze kernen op zijn minst vier inwoners die hebben aangegeven deel te willen nemen aan een werkgroep voor de eigen kern. En daarnaast is de bereidheid om de komende tijd te investeren in deze kernen het grootst. Het gaat daarbij om:

1. het investeren in energiebesparende maatregelen in de komende vijf jaar;
2. het investeren van geld in het isoleren van de woning;
3. het investeren van geld om van het gas af gaan.

Dit wil overigens niet zeggen dat er in de andere kernen geen participatiekracht is, integendeel. Er zijn veel mensen in de verschillende kernen die graag samen met de gemeente willen optrekken als het gaat om de warmtetransitie. Er zijn ook verschillende inwoners die op buurtniveau een initiatief hebben of nadenken over het nemen van initiatief, zoals in Zoelen en Beusichem. In alle kernen zijn ook inwoners die helemaal niet van het gas af willen. Zij hebben waardevolle input geleverd en het is belangrijk om ook die stem mee te nemen in het vervolgtraject.

Om het vervolg succesvol te laten verlopen zijn drie onderdelen essentieel: communicatie, participatie en informatie. Deze drie onderdelen zijn de pijlers van het strategisch plan van de tweede stap in de warmtetransitie van de gemeente Buren. Het vervolg is gericht op inwoners uit de kernen, omdat in de kernen een collectieve aanpak van het warmtesysteem een reële optie is. In het buitengebied zal dit door de verspreiding van de bebouwing niet het geval zijn.

CONCEPT

8 Afwegingskader

Er bestaat geen generieke oplossing voor het warmtevraagstuk van de gemeente als geheel. Voor iedere kern/wijk van Buren moeten we een maatwerkoplossing vinden. In de zoektocht naar de meest haalbare warmteoplossing voor elke kern/wijk speelt een veelheid aan criteria een rol. In dit hoofdstuk geven we een indruk van alle criteria die meewegen en het gewicht dat we eraan kunnen geven.

De hier benoemde criteria en wegingsfactoren leiden na verdere bespreking in hoofdstuk 8 tot een (voorlopige) warmteoplossingen per kern/wijk (paragraaf 8.2) en een voorstel van aanpakvolgorde (paragraaf 8.3).

8.1 Criteria en wegingscategorieën

De belangrijkste criteria om de geschiktheid van een (of meerdere) warmteoplossing(en) voor een kern/wijk mee te bepalen, benoemen we in het navolgende per categorie. De meeste gegevens welke nodig zijn om deze criteria te kunnen hanteren, zijn, voor zover bekend, in hoofdstuk 6 al geïnventariseerd en beschreven.

Per categorie lichten we toe in hoeverre deze criteria uiteindelijk kunnen meewegen in de keuze van warmteoplossing. Immers in niet alle gevallen zijn de benodigde onderliggende gegevens voldoende bruikbaar en/of beschikbaar. Daarnaast dienen de criteria ook onderling ten opzichte van elkaar te worden afgewogen. Daarbij speelt ook de fasering een rol; juist in de beginfase van de warmtetransitie zullen draagvlak en aanwezigheid van lokale betrokkenheid bijvoorbeeld zwaar wegen. En tot slot is het gewicht dat aan een criterium wordt toegekend uiteindelijk ook een politiek vraagstuk. Al met al is het uitermate lastig een objectief afwegingskader vast te stellen.

De criteria laten zich onderverdelen in de volgende categorieën.

Ligging

1. Is er in de nabijheid een geschikte warmtebron?
2. Wat is de bruikbaarheid van die bron?

Deze criteria zijn natuurlijk zwaarwegend. De aanwezigheid en bruikbaarheid van een mogelijke warmtebron bepalen in hoge mate de richting waarin een warmteoplossing kan worden gezocht.

Huizen en gebouwen

1. Opbouw van de kern/wijk; laagbouw, hoogbouw, dichtheid van woningen etc.;
2. Type woningen; geschakeld, vrijstaand, hoogbouw/laagbouw, monumentaal;
3. Isolatieniveau van woningen; energielabel;
4. Huidige warmtevraag en CO_2-uitstoot;
5. Sloop- en nieuwbouwplannen van de woningcorporatie;
6. Eigendomssituatie; koop of huur (particulier of woningcorporatie).

Deze categorie criteria betreft voornamelijk harde data. Wel kunnen de gegevens in de toekomst veranderen door sloop, nieuwbouw en individuele isolatie-acties. Veel van de hier genoemde criteria bepalen of er überhaupt een bepaalde warmteoplossing mogelijk is. In die zin telt de weging van deze criteria dus zwaar mee.

Bewoners

1. Draagvlak en reeds bestaande vormen van bewonersparticipatie/burgerinitiatief;
2. Sociale kenmerken van de wijk; inkomensniveau, leeftijdsopbouw, achtergrond;

CONCEPT

3. Argumenten die belangrijk voor bewoners zijn zoals sociale gelijkheid, flexibiliteit, medezeggenschap etc.

Het eerste criterium is zwaarwegend. Bestaande burgerinitiatieven in bepaalde kernen/wijken kunnen namelijk heel goed als vliegwiel dienen voor de warmtetransitie in de gehele gemeente of althans de eigen kern/wijk. Sociale en sociaaleconomische gegevens kunnen tot een inschatting leiden van de mate waarin bewoners in de wijk de (financiële) mogelijkheden hebben om van het aardgas af te gaan (de verwachte adoptiegraad) en in hoeverre zij mogelijke extra eindgebruikerskosten zouden kunnen dragen. Ook de weging van dit criterium telt vanzelfsprekend zwaar mee.

Nutsvoorzieningen

1. Impact op het elektriciteitsnet;
2. Staat en ouderdom van de huidige gasleidingen;
3. Komende riolerings- en/of waternetaanpassingen.

Het betreft hier criteria waarvoor netbeheerders Liander en Vitens het merendeel van de benodigde gegevens aandragen. Ook voor deze criteria geldt weer dat ze zwaarwegend zijn. Immers de kosten gemoeid met grootschalige water-, riolerings-, gas- en elektriciteitsnetaanpassingen zijn te allen tijde hoog.

Meekoppelkansen

1. Komende vernieuwingen van wijkinrichting;
2. Komende of huidige sociale programma's;
3. Komende maatregelen in het kader van klimaatadaptatie.

Mogelijk zijn maatregelen op het gebied van het aardgasvrij maken, te combineren met andere opgaven op een manier waarbij synergie ontstaat. Dit noemen we meekoppelkansen. Denk aan het verbeteren van de woonomgeving (groen, verkeer, spelen, veiligheid, etc.) of de ondersteuning van inwoners (armoede, eenzaamheid, gezondheid, etc.). Hierdoor neemt de kans op breder draagvlak toe. Ook de opgave uit het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie (ruimtelijke inrichting van Nederland klimaatbestendig en waterrobuust) kan meekoppelkansen bieden. De wegingsfactor van dit type criteria is gemiddeld.

Financiële afwegingen

1. Inschatting van financiële gevolgen voor alle stakeholders.

Zeer bepalend in de uiteindelijke afweging zijn vanzelfsprekend de kosten. Er wordt gezocht naar de oplossing met de laagste maatschappelijke kosten – dan gaat het om het totaal over alle stakeholders. Dat betekent niet automatisch dat deze oplossing ook voor élke stakeholder tot de laagste kosten leidt. Dat maakt de afwegingen zo complex. Alhoewel de kosten een (wegings)factor van groot belang vormen, valt een inschatting ervan nog slechts indicatief te maken. De cijfers zijn voor een groot deel nog onbekend en waar ze al wel bekend zijn, zijn ze nog verre van robuust. De onbetrouwbaarheid van dit criterium is op dit moment dus nog erg hoog. In een volgend stadium van de transitie naar aardgasvrij dienen financiële haalbaarheidsonderzoeken de eerste prioriteit te krijgen. Daarbij kunnen ontwikkelingen en innovaties nog tot kostenverminderingen leiden.

CONCEPT

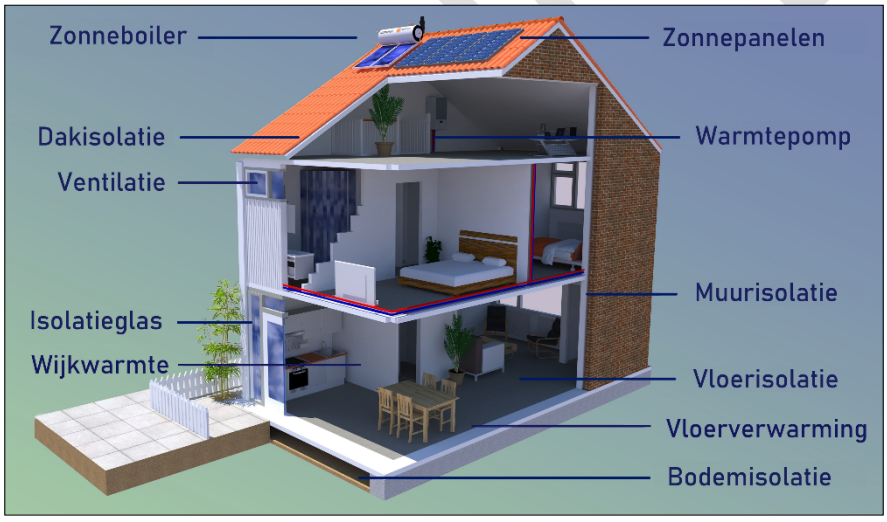
9 Warmteoplossingen voor Buren en volgorde van aanpak

In dit hoofdstuk presenteren we in paragraaf 8.2 de mogelijke warmteoplossingen voor Buren mede op basis van het in hoofdstuk 7 gepresenteerde afwegingskader. De gemaakte keuzes leiden tot een volgorde van aanpak (paragraaf 8.3). Dit hoofdstuk begint evenwel met een bespreking van wat er *nu* al kan worden gedaan: namelijk isoleren.

9.1 Isoleren en vermindering van de warmtevraag

In de warmtetransitie wordt overgeschakeld van aardgasgestookte verwarming naar verwarming op basis van duurzame bronnen. Of dit nu warmtepompen met stroom van zon en wind is of groen gas of warmte op basis van geothermie of aquathermie, het zijn allemaal schaarse bronnen. Daarom is een belangrijk onderdeel van de warmtetransitie het verlagen van de warmtevraag in de woningen door isolatie, warmteterugwinning en lokale duurzame energietoepassingen (bijv. zonneboilers).

Bij een goede isolatie van een woning moet men denken aan isolatie van vloer, gevel en dak, maar ook aan kierdichting en driedubbel glas. Daarbij moet gelet worden op de luchtverversing in de woning. Hiervoor zijn systemen met warmteterugwinning beschikbaar. De woningcorporaties hebben het afgelopen jaren al geïnvesteerd en isolatie in hun meerjarige strategische onderhoudsplannen staan. Voor de particuliere woningvoorraad (en die van commerciële verhuurders) is het een ander verhaal. Hier is nog een grote slag te slaan. Voor woningeigenaren ligt het voor de hand om de werkzaamheden voor het isoleren gelijktijdig te plannen met bijvoorbeeld een verbouwing of verhuizing. De aankoop van een nieuwe woning is daarbij vaak een natuurlijk moment voor een grondige verbouwing, en in 30 jaar (tot 2050) doet zich dat bij vrijwel elke woning wel een keer voor.



Afbeelding 22: Vormen van woningisolatie

Bij isoleren is het ook van belang om rekening te houden met de planning voor de kern/wijk. Een woning isoleren is in alle gevallen een goede oplossing want het betekent immers direct besparen en meer comfort. En ook al komen er betere warmtepompen of komt er waterstof voor (historische) woningen, dan nog zorgt isolatie voor een lagere energierekening.

Behalve het verwarmen, zal ook het koken veranderen. Het is aan elke huiseigenaar om te zoeken naar een geschikt moment om over te schakelen naar koken op inductie.

De gemeente Buren beseft dat isolatie nog een grote uitdaging is voor de vele particuliere woningeigenaren. Daarom maakt ze samen met de andere gemeenten in Regio Rivierenland het

Energieloket Rivierenland en Energieloket Buren mogelijk. Hier kunnen woningeigenaren onafhankelijk advies krijgen over maatregelen, subsidiemogelijkheden en collectieve inkoopacties.

Omdat woningen in een wijk of straat vaak van hetzelfde type en hetzelfde bouwjaar zijn, kan het handig zijn om gezamenlijk met isolatie aan de slag te gaan. De gemeente moedigt dergelijke initiatieven aan en gaat na hoe ze die kan ondersteunen.

9.1.1 Vermindering van de warmtevraag

De eerste stap in de warmtetransitie is om minder energie te gaan gebruiken. We hebben gezien dat het isoleren van woningen daarbij cruciaal is. Echter niet elke woning heeft dezelfde isolatiemogelijkheden.

- *Woningen gebouwd vóór 1930 en monumenten*
  Over het algemeen is dit type woningen slecht geïsoleerd. Als de woning een monument is of in een beschermd stadsgezicht staat, zijn de mogelijkheden om goed te isoleren vaak beperkter. Dit kan leiden tot hogere kosten of tot een lagere isolatiegraad.
- *Naoorlogse woningen*
  Het isolatieniveau van dit type woningen kan vaak op twee niveaus worden verbeterd:
  - de meest economische isolatie zoals spouwmuurisolatie;
  - hoge mate van isolatie door een extra isolatielaag aan de woningschil toe te voegen, wat tot hoge kosten leidt.
- *Woningen gebouwd vanaf de jaren ’80*
  De woningen hebben al een matige isolatie (label D of C). Als extra isolatie nodig is, zal dat aan de woningschil kunnen, met de bijbehorende hoge kosten. Het financiële rendement van deze maatregel is extra laag omdat ook de besparingen (vanwege de al aanwezige isolatie) beperkt zijn.
- *Woningen van na 2005*
  Dit type woningen is over het algemeen behoorlijk goed geïsoleerd.

We willen inschatten welke besparing in warmtevraag er in Buren potentieel mogelijk is door per type woning (op bouwjaar) de mogelijke, economisch rendabele, verbetering in energielabel te inventariseren. In eenvoudige bewoordingen: wat is de besparing in warmtevraag als je iedere bestaande woning één energielabel omhoog zou weten te brengen? Het is een manier om zichtbaar te maken wat in theorie het besparingspotentieel in Buren is. De mogelijke besparing verschilt overigens per ‘stapje omhoog’[13].

Energielabel	G	F	E	D	C	B	A	Totaal
Bouwjaar	<1930	1930-1945	1945-1974	1975-1991	1991-2005	1991-2005	>2005	
Voorspeld energielabel (2050)	D/C	C/B	B/A	B/A	B	A	A	
Besparing warmtevraag	18%	34%	45%	41%	17%	18%	0%	
Aantal woningen	1.441	528	3.105	2.164	1.582	3.505	1.268	13.593

Afbeelding 23: Potentiële besparing warmtevraag van gebouwen

[13] De mogelijke besparing is niet gelijkmatig gespreid. Voorbeeld: een ‘stap’ van een F- naar een E-label levert meer energiebesparing op dan de stap van een B- naar een A-label.

CONCEPT

Zo kunnen we de mogelijke warmtevraagbesparing berekenen door de huidige energielabels [14] te vergelijken met de verbeterde toekomstige situatie. Dat leidt in dit model tot een totale gemiddelde besparingspotentie van 29% van de warmtevraag in de bestaande bouw. Voor Buren betekent dit onder verder gelijkblijvende omstandigheden een verwachte totale warmtevraag in 2050 van circa 432 TJ/jaar (tegenover ruim 608 TJ/jaar in 2019[15]) voor de huidige circa 13.600 gebouwen.

Grofweg kan worden geconcludeerd dat het met één stapje omhoog brengen van het energielabel in bestaande woningen ongeveer de helft van de totaal te realiseren warmtevraagbesparing in Buren per 2050 zou kunnen zijn[16].

9.2 Warmteoplossingen voor Buren

De verschillende Burense kernen/wijken hebben elk eigen kenmerken. We moeten voor elke kern/wijk en voor het Burense buitengebied apart kijken naar wat de meest geschikte mogelijkheid of mix van beste mogelijkheden is voor de oplossing van het warmtevraagstuk. Dit betekent ook dat er dus geen generiek antwoord mogelijk is voor het warmtevraagstuk voor de gemeente als geheel.

Zoals vermeld in paragraaf 5.1 liggen twee onderzoeken ten grondslag aan de uiteindelijke beantwoording van de vraag naar de 'beste' warmteoplossingen voor Buren. Energie Samen Rivierenland (ESR) heeft een verkennend onderzoek naar warmtebronnen uitgevoerd en Spectrum heeft het draagvlak voor de warmtetransitie bij inwoners van de verschillende Burense kernen onderzocht. De navolgende paragrafen zijn gebaseerd op de onderzoeksresultaten van deze twee bureaus.

9.2.1 Benadering op basis van technische mogelijkheden (ESR)

Startanalysetool PBL

Voor de technische benadering heeft ESR in eerste instantie de 'Startanalyse' van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gebruikt. Deze tool geeft informatie over vijf strategieën (S1 tot en met S5) om gebouwen zonder aardgas te verwarmen. Vier van deze strategieën dekken de thans realistische combinaties van technieken en bronnen. In een vijfde strategie wordt waterstof beschouwd als mogelijke toekomstige oplossing (al wordt voor waterstof tot 2030 geen grootschalige toepassing in de gebouwde omgeving verwacht en is de beschikbaarheid daarna onbekend). Elke strategie bestaat uit een combinatie van technische maatregelen, te weten: isolatiemaatregelen die zorgen voor energiebesparing en warmtetechnieken die voorzien in de resterende energiebehoefte.

	Strategie	Energiebron en temperatuur	Collectieve installatie	Temp. bij afgifte-systeem	Individuele installatie
S1	Individuele elektrische warmtepomp	Buitenlucht 5 °C of bodem 15 °C	Elektriciteitsnet	50 °C	Combiwarmtepomp en LT-radiatoren
S2	Warmtenet met HT/MT-bronnen	Restwarmte en/of geothermie	Warmtecentrale, restwarmtebron, MT-warmtenet, hulpketels	70 °C	Aansluiting op warmtenet en HT/MT-radiatoren
S3	Warmtenet met LT-bronnen	Restwarmte 30°C of WKO op 15°C en/of aquathermie op 10-20°C	MT of LT-net, Collectieve warmtepomp	30 – 70 °C	Aansluiting op MT- of LT-warmtenet, combi- of booster-warmtepomp, LTV of HT-radiatoren

[14] Van de huidige woningvoorraad in Buren is van 64% het energielabel bekend. Voor het deel van de woningvoorraad waarvan het energielabel niet bekend is (36%) is een inschatting gemaakt op basis van bouwjaar.

[15] In 2019 werd voor het verwarmen van woningen, koken en douchen in Buren ca. 17,3 miljoen m^3 aardgas per jaar verbruikt. Dat komt overeen met ruim 608 TJ/jaar.

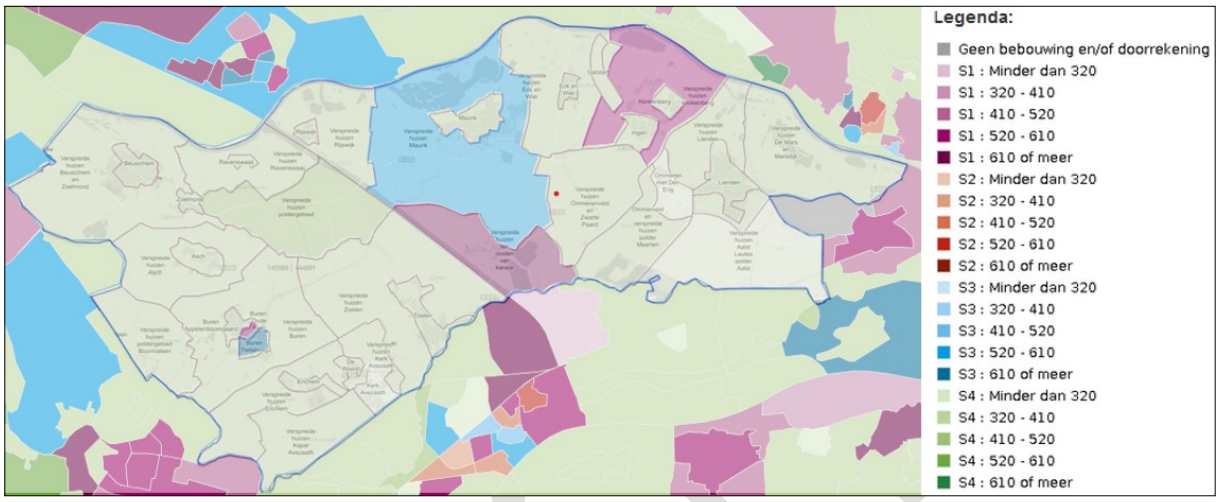
[16] Zie over de totaal te realiseren warmtevraagbesparing ook paragraaf 8.3.

CONCEPT

S4	Groengas	Groengas	Gasnet	70 °C	HR-ketel met evt. hybride lucht-WP, HT-radiatoren
S5	Waterstof	Waterstof	Gasnet	70 °C	HR-ketel met evt. hybride lucht-WP, HT-radiatoren

Afbeelding 24: Strategieën uit de Startanalyse van Planbureau voor de Leefomgeving

In de tool worden alle woningen van Buren op basis van bouwtypering, bouwjaar (zie Bijlage 2) en kern-/wijkkenmerken beoordeeld op deze vijf strategieën (en daarnaast ook nog gerelateerd aan een viertal economische scenario's met veel of weinig kostenreductie en met hoge of lage energieprijzen[17]). De uitkomst wordt weergegeven in de volgende afbeelding.



Afbeelding 25: Mogelijke strategieën (PBL) in Buren

De verschillende hoofdkleuren in de afbeelding geven de strategieën weer (de paarstinten staan voor S1 'Individueel', de groentinten staan voor S4 'Groengas'), de kleurschakeringen komen overeen met de relatieve mate van kosten en opbrengsten. In één oogopslag blijkt dat voor de meeste kernen/wijken van Buren strategie nummer 4 'Groengas' als meest gunstige scenario uit de bus komt. Hierop zijn slechts de volgende uitzonderingen:

- *Strategie 1: Individuele elektrische warmtepomp*
  Buren Oude kern (4)[18], Verspreide huizen ten oosten van kanaal (17), Verspreide huizen Klinkenberg (28)
- *Strategie 3: Warmtenet met LT-bronnen*
  Buren Tielseweg (3), Verspreide huizen Maurik (35)

Zie Bijlage 6 voor een gedetailleerd overzicht van alle resultaten van de Startanalyse per wijk/kern van Buren.

Combinaties van toepassingen

Het is onwaarschijnlijk dat er voldoende groen gas op tijd beschikbaar zal komen. Deze voornaamste oplossingsrichting uit de Startanalysetool van PBL kan volgens ESR derhalve nu niet als eerste stap worden gerealiseerd. Aangezien de Startanalysetool dus niet tot een bevredigend resultaat leidt is aanvullend voor nog een andere benadering gekozen. Het betreft een inventarisatie van systemen naar combinaties van toepassingen. Hiervoor is eerst gekeken naar de overzichten van spreiding,

[17] Hier gaan we niet dieper op deze economische scenario's in, we verwijzen naar het rapport 'Inventarisatie voor de Warmtetransitievisie in de gemeente Buren' van ESR uit maart 2021.

[18] De getallen achter de in deze paragraaf genoemde kern-/wijknamen verwijzen naar de indeling uit de Bijlagen 2 t/m 4.

bouwjaar en energielabel van alle huizen in de gemeente Buren (Bijlagen 2 t/m 4). In kleuren is aangegeven waar aantallen groot genoeg zijn voor collectieve of semi-collectieve oplossingen.

Een derde van alle Burense woningen ligt verspreid in het grote buitengebied. In de kernen verschillen de woningen sterk van grootte en bovendien liggen ze ook hier vaak verspreid. Er zijn veel vrijstaande woningen met een diverse bouwgeschiedenis. In de grotere kernen zijn wijken onderscheidbaar uit bepaalde bouwperiodes en met sociale woningbouw. Daar bevindt zich ook wat meer geschakelde woningbouw. Appartementencomplexen zijn nagenoeg afwezig. Wat als eerste opvalt is dat circa de helft van de woningen een energielabel B of C heeft en dat met name in de kernen Maurik, Lienden en Beusichem een ruime meerderheid van de woningen een label C of beter heeft. Bovendien zijn dit de meest dichtbebouwde delen van de gemeente Buren. Wel is het zo dat deze woningvoorraden typisch uit 1965-2005 zijn en gemiddeld dus al wat ouder. De verspreide huizen rond Maurik, Lienden en Buren zijn wat nieuwer en zijn kansrijk voor individuele oplossingen.

Om nu een specifiekere afweging te kunnen maken zijn de matrices uit paragraaf 2.3.1. gehanteerd. Elke Burense kern/wijk is beoordeeld op eerst de toepasbaarheid en vervolgens de kostenefficiëntie van diverse warmteoplossingstechnieken. Door deze analyse heeft ESR, op basis van ervaring en met gebruikmaking van het in hoofdstuk 7 gepresenteerde afwegingskader aanvullend nog de volgende kansen kunnen identificeren:

- Er liggen kansen voor collectieve warmtenetten op lage temperatuur in Maurik (32), Lienden (20) en Beusichem (10). Deze kernen hebben een behoorlijk aantal woning uit de jaren ’80 en ’90 met een gemiddeld energielabel C. Met relatief weinig aanvullende isolatie zou hier een kans zijn om een collectief netwerk te realiseren. Als bron zou oppervlaktewater (aquathermie) of een WKO kunnen dienen.
- Er zijn kansen bij de voormalige vakantiewoningen nabij het Lingemeer. Hier is een warmtebron in de vorm van oppervlaktewater beschikbaar en de woningen zijn erg uniform. Omdat we onvoldoende gegevens over deze woningen hebben zal dit nader onderzocht moeten worden.
- Alhoewel niet rechtstreeks voortkomend uit de vervolganalyse, is het duidelijk dat het Burense buitengebied een langjarig traject van individueel maatwerk behoeft.

Tot slot bleek tijdens het onderzoek dat er al enkele prille lokale bewonersinitiatieven bestaan om met een beperkt aantal woningen samen een zogenaamd micro-warmtenet te ontwikkelen.

9.2.2 Conclusie van de technische onderzoeken (ESR)

Er is een grote verspreiding van huizen in de gemeente Buren en er is veel diversiteit in bouwjaar en energielabel. Hierdoor zijn er nauwelijks collectieve oplossingen te vinden. Als gevolg van de grote diversiteit zullen individuele oplossingen bovendien bijna altijd maatwerk zijn. Het wachten is echt op innovatieve oplossingen voor buitengebieden en kleine dorpskernen zonder (beschikbare) warmtebronnen. De Startanalysetool van PBL geeft weinig uitkomst voor dit soort situaties en elke kern/wijk zal daarom afzonderlijk moeten worden bekeken. Ook twee Burense kernen met monumenten (Beusichem en Buren) zijn nu nog lastig aan te pakken. Alles bij elkaar genomen ziet ESR voor Buren vier oplossingsscenario’s:

1. *Isoleren en besparen*
   Voor de warmtetransitie hebben we bijna 30 jaar de tijd. We moeten doen wat nu kan. Maar we dienen ons ook te realiseren dat er nieuwe mogelijkheden komen. Belangrijk is om in stappen te denken. De eerste stap is om vooral in te zetten op de isolatie van woningen, zodat een vervolgstap naar een lagere bedrijfstemperatuur van het cv-systeem gemaakt kan worden (waardoor er automatisch een voorbereiding op een lage-temperatuursysteem

CONCEPT

ontstaat). Bewoners dienen te worden aangezet om bij isolatie en vervanging van ketels e.d. 'natuurlijke momenten' (levensduur van een cv-ketel is circa 20 jaar) aan te wenden en om dan vooral zogenaamde 'no-regretmaatregelen' te nemen. We koersen dan op 'aardgasvrij-ready'[19]. De voortgang zal langzaam en stap voor stap gaan. Uiteindelijk zullen er voor de meeste woningen en bedrijven in Buren individuele oplossingen komen. Die kunnen in de hele breedte van de beschikbare technieken liggen. Dat zal allemaal specifiek geadviseerd moeten worden. Stimulering van individuele technieken als hybride en warmtepompen zijn hier de belangrijkste opties. De meeste bewoners zullen wachten op natuurlijke investeringsmomenten. Een klein maar relevant punt om hier op te merken is dat de gemeente houtkachels in het buitengebied tot 2030 niet actief wil tegengaan. De stimulering van dit gehele pakket zal langjarig moeten plaatsvinden. De lokale energiecoöperatie eCoBuren en het Energieloket kunnen hier een rol van belang bij spelen.

2. *Gerichte aanpak buitengebied*
   Het buitengebied met een derde van alle Burense woningen behoeft in onze ogen apart aandacht. Met de projectmatige inzet om via isoleren en besparen naar aardgasloos te gaan, zoals hierboven onder punt 1 verwoord, zullen de komende decennia de Burense wijken/kernen stuk voor stuk aan bod komen. Voor het buitengebied is dat niet het geval en daarom kiezen we hier voor een andere, langjarige aanpak. Een 'Energiecoach Buitengebied' dient in het buitengebied maatwerk te gaan leveren bij het adviseren en realiseren van een warmteoplossing per woning/object. Zij[20] treedt op verzoek, of op eigen initiatief zoals bij de aankoop van een woning of bij een verbouwingsaanvraag, met de (toekomstig) eigenaar in contact om gezamenlijk na te gaan welke warmteoplossingen, isolatie- en bespaarmogelijkheden er zijn. Haar advies gaat verder dan 'slechts' isoleren en besparen: de inzet is om per woning/object steeds door te pakken (eventueel gefaseerd) naar compleet aardgasloos. Aldus zal ook het omvangrijke buitengebied adres voor adres deel van de warmtetransitie uitmaken en geen witte vlek op de kaart van de Burense kern-/wijkaanpak zijn. De inzet van een Energiecoach Buitengebied heeft een langjarig karakter. Zij zal ook informatiecampagnes opzetten en andere taken gaan verrichten. Een nadere taakomschrijving zal nog worden geformuleerd.
3. *Laaghangend fruit*
   Collectieve systemen gebaseerd op aquathermie of een WKO zijn op de volgende locaties kansrijk:
   a. De kernen van Maurik, Lienden en Beusichem. De kern van Maurik lijkt van deze drie technisch het kansrijkst. De kern van Beusichem heeft een sterk monumentaal karakter waardoor vergaand isoleren kostbaarder en ingewikkelder is.
   b. De voormalige vakantiewoningen rond het Lingemeer (hier is mogelijk ook zonnethermie een optie). De informatie over deze woningvoorraad is beperkt, maar gezien de ligging en de aard van de opbouw lijkt dit kansrijk.
   c. Misschien zijn er aquathermienetwerken mogelijk in de wijken Verspreide huizen Maurik (35) en Buren Tielseweg (3). Echter deze wijken liggen relatief verder van de aquathermische bron af.

   Verder onderzoek van deze locaties is nodig. Tegelijkertijd moeten we ook bewoners peilen en informeren. Dan kan er een stappenplan gemaakt worden. Dit kan beginnen bij het

[19] Aardgasvrij-ready betekent dat woningen qua bouwkundige en installatietechnische voorzieningen voor verwarming, warm tapwater en koken gereed zijn voor afkoppeling van het aardgasnet en aansluiting op een alternatieve energie-infrastructuur.

[20] Of 'hij'. Waar we de vrouwelijke vorm gebruiken kan ook een man worden bedoeld.

isoleren van de woningen, maar zou ook eerst een hoge-temperatuur gaswarmtenet kunnen zijn dat in een latere fase naar een aardgasloze oplossing wordt gebracht. Als tussenstap wordt dan met een hoge-temperatuurbron (bijvoorbeeld (groen)gas of biomassa) een exploitabel warmtenet mogelijk gemaakt. In een later stadium kan dan op een duurzame techniek worden overgestapt.

4. *Micro-warmtenetten*
   Lokaal kan het optimaal zijn om micro-warmtenetten te ontwikkelen. Dit zijn 'stand-alone-oplossingen' die voor 5 tot 10 woningen een gezamenlijke bron of energiecentrale gebruiken. Vaak zal dit neerkomen op een WKO met als bijkomend voordeel dat naast warmte in de winter 'voor hetzelfde geld' koelte in de zomer wordt geleverd. Voor de ontwikkeling van micro-warmtenetten kunnen particuliere initiatieven en de lokale energiecoöperatie eCoBuren een aanjagende rol spelen. Deze partijen zijn al intrinsiek gemotiveerd. Met stimulerende maatregelen zoals ondersteuning in proces en kennis kan de coöperatie deze strategie aanjagen.

De eerste twee hier gepresenteerde oplossingsscenario's (Isoleren en besparen; Gerichte aanpak buitengebied) moeten worden gezien als de eerste stappen waarmee direct kan worden begonnen. Ook met het derde scenario (Laaghangend fruit) kan meteen een aanvang worden gemaakt. Met name de kansrijke optie van een op aquathermie gebaseerd warmtenet in Maurik verdient nader onderzoek. Maar ook nadere onderzoeken naar kansen bij het Lingemeer, en in iets mindere mate Verspreide huizen Maurik en Buren Tielseweg, moeten worden gezien als eerste mogelijke stappen. Tot slot kan, in aansluiting op lokale initiatieven, ook worden begonnen met het onderzoeken van de mogelijkheden van micro-warmtenetten, al is het onduidelijk of dit scenario al vóór 2030 tot nieuwe warmteoplossingen leidt.

9.2.3 Benadering op basis van draagvlakkansen (Spectrum)

Onderzoeksbureau Spectrum trekt in haar onderzoek naar het draagvlak onder inwoners van Buren de volgende conclusies.

Inwonersbetrokkenheid warmtetransitie (door Spectrum)

Op basis van de groepsgesprekken, individuele gesprekken en de uitkomsten van de vragenlijst adviseren we om de pilots te starten in de kernen Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath. De participatiekracht in deze kernen is het grootst. Dit wil overigens niet zeggen dat er in de andere kernen geen participatiekracht is, integendeel. Er zijn veel mensen in de verschillende kernen die graag samen met de gemeente wil optrekken als het gaat om de warmtetransitie. In alle kernen zijn ook inwoners die helemaal niet van het gas af willen. Zij hebben ook een waardevolle input geleverd en het is belangrijk om ook die stem mee te nemen in het vervolgtraject.

Om het vervolg van de warmtetransitie succesvol vorm te geven adviseren we de gemeente om de in Bijlage 12 opgenomen input voor het samenstellen van het **strategisch plan warmtetransitie in de gemeente Buren** te betrekken in de verdere ontwikkeling en uitvoering. Van belang is om goed te bekijken welke interne afdelingen, zoals communicatie en de kernambtenaren, hierbij betrokken moeten worden. Het vraagt een strategisch plan dat bestaat uit de volgende drie onderdelen: communicatie, participatie en informatie.

9.3 Volgorde van aanpak

Met zijn vele kernen en verspreide huizen in het landelijk gebied heeft de gemeente Buren naar de huidige stand der techniek slechts beperkte kansen om op korte termijn het aardgasverbruik grootschalig terug te dringen. De opgave voor 2030 is het aardgasverbruik met 55% te reduceren ten opzichte van het verbruik in 1990. Dat komt neer op een geschatte reductie van ca. 330 tot 380

CONCEPT

TJ/jaar[21] ten opzichte van een huidig gebruik (2019) van 608 TJ/jaar. Het lukt ons nu nog niet om in één keer de doelen te halen. Daarom zetten we tussenstappen naar 2030 en vervolgens 2050. We koersen dus op 'aardgasvrij-ready' en voeren, in ieder geval op 'natuurlijke momenten', zogenaamde 'no-regretmaatregelen' uit. Het komt erop neer dat Buren daarmee tijd wil kopen. We wachten innovaties af en kijken naar goede voorbeelden uit de rest van het land, want alle gemeenten moeten met deze opgave aan de slag. De voortgang zal langzaam en stap voor stap gaan.

Bij een volgorde van aanpak dienen we ook de kansrijkheid van participatie mee te wegen. Het lastige is dat de technische kansen zich maar matig verhouden met de draagvlakkansen. Terwijl we natuurlijk zoeken naar scenario's die elkaar versterken. Na alle inventarisaties uit dit hoofdstuk te hebben afgewogen aan de hand van het afwegingskader uit het vorige hoofdstuk, stellen we onderstaande volgorde van aanpak voor.

	Volgorde van aanpak
1.	Gemeentebreed robuust inzetten op isoleren en besparen.
2.	Een Energiecoach Buitengebied aanstellen.
3.	Onderzoeken van de aquathermiekansen van Maurik en bij een positief resultaat aanvullend een wijkaanpak hiervoor opzetten.
4.	Pilot met micro-warmtenet opstarten bij voorkeur aanhakend bij lokale initiatieven.
5.	Onderzoeken van de warmtemogelijkheden voor Lingemeer en bij een positief resultaat aanvullend een wijkaanpak hiervoor opzetten.

Afbeelding 26: Volgorde van aanpak Buren

Pas zodra de resultaten van de genoemde en eventuele verdere onderzoeken bekend zijn, weten we of we ergens vóór 2030 kunnen beginnen.

CONCEPT

[21] Wij hebben het gasverbruik voor woningen van Buren anno 1990 niet kunnen achterhalen. Het oudst bekende cijfer is dat van 2012. In dat jaar was het verbruik 729 TJ/jaar. Voorts weten we dat landelijk het verbruik tussen 1990 en 2018 met 6% is gedaald. Beide gegevens combinerend komen we tot een geschatte reductieopgave voor Buren van tussen de 330 en 380 TJ/jaar.

10 Het vervolg: samen met inwoners en bedrijven

Dit hoofdstuk vangt aan met twee inleidende paragrafen. In paragraaf 9.1 maken we duidelijk dat we in de kern-/wijkaanpak rekening houden met, en gebruikmaken van meerdere (gemeentelijke) programma's en visies. Paragraaf 9.2 schetst daarna de uitgangspunten voor communicatie met inwoners. In de daarop volgende paragrafen bespreken we vervolgens stapsgewijs hoe de gemeente Buren het participatieproces in het kader van de warmtetransitie voor zich ziet: informeren, consulteren (gemeenschapsbreed) én participatie op kern-/wijkniveau. Deze Transitievisie Warmte leggen we najaar 2021 in concept ter consultatie voor aan de inwoners en ondernemers van Buren, alsook aan de Warmtetafel Buren. Om vervolgens met alle opgedane inzichten in het najaar van 2021 met een definitieve Transitievisie Warmte naar de gemeenteraad te kunnen voor vaststelling. We sluiten dit hoofdstuk af met het mogelijke toekomstbeeld, het lonkend perspectief dat we nu voorzien.

10.1 Participatie in samenhang met andere Burense programma's en visies

Deze Transitievisie Warmte is opgesteld met inachtneming van andere Burense strategische visies.

- De belangrijkste Burense beleidsvisie in het kader van de warmtetransitie is de Visie Kerngericht Werken. Kerngericht werken is leidend in de Burense aanpak. Een citaat uit de inleiding: "We willen samen met inwoners werken aan de leefbaarheid in de vijftien verschillende kernen van de gemeente Buren. Dit doen we door maatwerk te leveren naar de kernen: niet iedere kern is hetzelfde. We streven ernaar om zoveel mogelijk samen met inwoners keuzes te maken. We willen dat inwoners gezien, gehoord en erkend worden. Kerngericht werken is inwonersparticipatie (betrekken van inwoners bij ontwikkeling of uitvoering van beleid), overheidsparticipatie (deelname van de overheid aan initiatieven van inwoners) en maatwerk naar de kernen (verschil zien en maken op basis van kennis van de kernen)."
- Daarnaast willen we kijken of de verdere uitwerking van de Burense Omgevingsvisie en het participatieproces in het kader van de warmtetransitie elkaar kunnen versterken.
- Hier noemen we ook het Beleidskader Zon en Wind. Deze notitie schetst de contouren waarbinnen de opwek van zon- en windenergie in Buren mogelijk is. Het belangrijkste punt uit dit beleidskader is dat we de kwaliteiten van het Burense landschap zoveel mogelijk willen behouden (denk bijvoorbeeld aan de impact van zonnepaneelvelden op het landschap).
- Dan is er ook nog het Beleidsplan Laadpalen waarin we onder meer hebben beschreven hoe Buren het plaatsen, onderhouden en beheren van laadpalen wil gaan onderbrengen bij één organisatie (concessiehouder). Laadpalenbeleid is voor de warmtetransitie relevant indien er aanpassingen aan het elektriciteitsnet dienen plaats te vinden.
- Op provinciaal niveau, tot slot, liggen er kansen om de participatieopgave te koppelen aan het Gelderse Programma 'Wijk van de Toekomst'.

Mogelijk zal er nog een participatiekader 'warmte' worden ontwikkeld zoals dat ook is gebeurd voor 'zon en wind'.

10.2 Uitgangspunten bij de communicatie met inwoners en bedrijven

In het warmtetransitieproces hanteert de gemeente bij de communicatie met bewoners en ondernemers de volgende uitgangspunten:

- We nemen een duidelijk standpunt in.

CONCEPT

- We gebruiken één frame voor herkenbaarheid.
- We houden er rekening mee dat bewoners soms drempels zien.
- We laten zien dat het menens is.
- We maken zichtbaar en laten ervaren.

In Bijlage 10 hebben we een uitwerking van deze uitgangspunten opgenomen.

Zie voor de communicatieaanpak zoals Bureau Spectrum die aanbeveelt Bijlage 12.

10.3 Informeren en consulteren

10.3.1 Tijdsplanning vervolg van het proces

Het vervolg van het proces wat met deze transitievisie een aanvang neemt, ziet er voor de komende twee jaar als volgt uit:

- Voorjaar 2021: Vaststelling van de concept transitievisie door het College van B&W.
- Najaar 2021: Consulteren van inwoners en ondernemers van de kernen/wijken die als eerste staan geprioriteerd om te worden aangepakt. Tegelijkertijd ook in gesprek gaan met andere kernen en wijken, met name met inwoners die betrokken (willen) zijn bij lokale warmte-initiatieven. Aansluitend verwerken van opgedane inzichten.
- Najaar 2021: Vaststelling van de definitieve transitievisie door de gemeenteraad.
- Begin 2022: Gemeente stelt een operationeel plan op met daarin:
    - concrete aanpak isoleren en besparen;
    - technische haalbaarheidsstudies naar zoals hier voorgesteld Maurik, micro-warmtenetten en Lingemeer;
    - participatieaanpak met inwoners, voor inwoners.
- Tweede helft 2022: Beginnen met de eerste plannen met zicht op een kern-/ of wijkaanpak bijvoorbeeld in Maurik (als het draagvlak en de technische haalbaarheid dat mogelijk maken natuurlijk).

10.3.2 Informeren van inwoners

Het werd al in paragraaf 8.1 gesteld: de warmtetransitie begint met het zo veel mogelijk isoleren van woningen en gebouwen. Onder de overkoepelende naam ‘Energieloket Buren’ loopt er in de gemeente reeds een uitgebreid programma waarin huiseigenaren op allerlei manieren worden opgeroepen tot, en worden bijgestaan bij het isoleren van hun woningen. Naast een lokaal informatieloket, energiecoaches aan huis, collectieve inkoopacties en nog veel meer worden er in het kader van dit programma onder de noemer ‘Energiecafés’ ook informatieavonden voor inwoners georganiseerd. Bij het Energieloket Buren en tijdens de Energiecafés roepen we inwoners op zich tevens te gaan verdiepen in de onderhavige Transitievisie Warmte. Geïnteresseerden worden uitgenodigd voor een (of meerdere) (online) avond(en) waarin ze uitgebreider worden geïnformeerd en geconsulteerd over deze visie. Zie verder de volgende paragraaf hierover.

Misschien zijn de huidige informatie-inspanningen nog onvoldoende. De warmtetransitie, met alle vragen en mogelijkheden, moet immers worden gedeeld met zoveel mogelijk inwoners, bedrijven en partijen. De eerste vraag van al deze stakeholders is doorgaans: wat betekent dit financieel? Maar bewoners vragen ook: wat betekent dit voor mijn dagelijkse routines, bijvoorbeeld koken en stoken, voor mijn woning en voor mijn woonomgeving? Het doel is dus vooral bewustwording te kweken over de komende warmtetransitie waarbij we ervoor waken dat er een te alarmistische toon wordt aangeslagen. Want de opgave mag fors zijn, hij is ook kansrijk. Diverse media zullen moeten worden ingezet. Zo leidde in sommige gemeenten een regelmatig verschijnende ´Energiekrant’ die huis-aan-huis werd verspreid tot goede resultaten.

CONCEPT

Overigens zal de gemeente professionele partijen zoals makelaars, aannemers, energie-installateurs etc. die een belangrijke rol hebben in het adviseren van bewoners op de genoemde ‘natuurlijke momenten’, vragen om (toekomstige) bewoners actief te attenderen op mogelijke warmteoplossingen, isolatie- en bespaarmogelijkheden.

10.3.3 Consulteren van inwoners

Vóórdat we deze Transitievisie Warmte ter definitieve vaststelling naar de gemeenteraad sturen, leggen we het concept ter consultatie voor aan alle inwoners en bedrijven (in ieder geval van de kernen/wijken die als eerste staan geprioriteerd om te worden aangepakt). Zo verkrijgen we aandacht voor het onderwerp. Bovendien kunnen we zo expertise van inwoners benutten. Op hoofdlijnen vragen we aan de inwoners en bedrijven wat zij vinden van de voorgestelde visie, warmteoplossingsrichting en aanpakvolgorde. Natuurlijk worden ook de Warmtetafelleden in dit proces betrokken.

In termen van participatiemodellen (hoofdstuk 3) kiezen we in deze consultatieronde voor het ‘toetsmodel’. Geïnteresseerden nodigen we uit voor één of meerdere avonden en/of andere momenten en vormen, waarin we ze uitgebreider informeren en consulteren over deze visie. Het concept kan na deze samenspraak met inwoners nog worden aangepast.

Tegelijkertijd werken we zo aan het op gang brengen van ‘meedenkende’ bewonersgroepen per kern/wijk. Zo’n bewonersgroep vormt zich een duidelijk beeld van wat de warmtetransitie behelst en kan een initiërende en zelfbewuste rol gaan spelen in de overgang naar aardgasvrij. Gemeenschapsvorming rond het thema warmtetransitie is belangrijk, vanuit gemeenschapsvorming ontstaan immers kennisvermeerdering en betrokkenheid.

Het proces van informeren (paragraaf 9.3.2.) en consulteren (paragraaf 9.3.3) zijn overigens parallelle sporen.

10.4 Participatie per kern/wijk

Nadat deze visie in de consultatieronde door de inwoners van Buren is becommentarieerd en uiteindelijk door de gemeenteraad is vastgesteld, dient er voor het eerste project (zoals het er nu naar uitziet mogelijk in Maurik) een participatieproces te beginnen: de wijkaanpak. De exacte participatieaanpak van een pilotkern leggen we vast in een wijkuitvoeringsplan. Per kern/wijk zal er maatwerk geleverd moeten worden.

Bureau Spectrum stelt voor om in een pilotkern eerst een klankbordgroep in te richten. Onderstaande tekst is van Bureau Spectrum.

In deze klankbordgroep zitten mensen die positief staan tegenover van het gas af gaan én mensen die hier juist kritisch over zijn. Het lijkt ons goed om variatie in leeftijd te hebben in deze klankbordgroep. Onze ervaring is dat in dergelijke klankbordgroepen jongeren nogal eens ontbreken, we stellen dan ook voor om expliciet jongeren te betrekken in deze klankbordgroep. De deelnemers uit de klankbordgroep wonen zowel in pilotkernen als in de overige kernen. Uiteindelijk komen immers alle kernen in de gemeente Buren aan de beurt als het gaat om actief met de warmtetransitie aan de slag te gaan. Laat deze klankbordgroep een paar keer per jaar bij elkaar komen om bij te praten en uit te wisselen. Benut deze momenten als gemeente om optimaal geïnformeerd te zijn en ideeën te toetsen. Laat de eerste twee overleggen extern ondersteunen, waardoor doel, agenda en werkwijze snel worden neergezet en geborgd zijn. Verder zien we voor het betrekken van inwoners in de pilotkernen en de overige kernen verschillende mogelijkheden en die zetten we hieronder uiteen.

Participatie in pilot kernen bij de uitvoering

CONCEPT

- Organiseer een **kernbijeenkomst over de pilot**, zodat je er samen met inwoners invulling kunt gaan geven aan de pilot. Nodig de hele kern hiervoor uit en maak daarbij gebruik van de mensen die hebben aangegeven een rol te willen spelen in een werkgroep voor de betreffende kern.
- Informeer de kernen waar een pilot gaat starten. Laat inwoners en betrokkenen weten welke rol de gemeente speelt tijdens deze pilot. In de fase van het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en eerste stappen naar het formuleren van een (uitvoerings)plan voor desbetreffende kern, adviseren we de gemeente een faciliterende rol te spelen. **Bespreek wel met inwoners en betrokkenen welke randvoorwaarden er zijn voor inwonersbetrokkenheid en planvorming**. Om de kennis en energie van inwoners zo optimaal mogelijk te benutten is het wenselijk om deze fase extern te laten ondersteunen. Zorg daarbij wel dat je als gemeente regelmatig zichtbaar bent en bijpraat met de kernwerkgroep.
- Ga in gesprek met de mensen die hebben aangegeven interesse te hebben om aan een **werkgroep voor hun kern** deel te nemen. Bekijk samen hoe je het beste invulling kunt geven aan de pilot en het betrekken van hun buurtgenoten.
- **Ga de kern in voor persoonlijke gesprekken**. Het liefst op straat- of buurtniveau, bijvoorbeeld door middel van huiskamer gesprekken. Wees creatief en probeer binnen de richtlijnen rondom COVID-19 het gesprek aan te gaan en ga bijvoorbeeld met een bus de buurt in om het gesprek buiten op straat te laten plaatsvinden. Je bent zichtbaar en voert op een verantwoorde manier het gesprek met inwoners.

Participatie in de overige kernen bij de uitvoering
Informeer de hele gemeente over de pilotkernen, zodat de kernen waar geen pilot start daarvan op de hoogte zijn. In deze kernen zijn inwoners die hebben aangegeven ook samen met de gemeente aan de slag te willen gaan met de warmtetransitie. Koester deze energie die in de kernen zit en zorg ervoor dat de getoonde energie bij inwoners blijft. **Ga in gesprek met niet gekozen kernen**. Benoem duidelijk waarom deze kernen op dit moment geen pilotkern zijn, maar benadruk dat de betrokkenheid, kennis en energie van deze inwoners bijzonder op prijs wordt gesteld en graag benut wordt. **Richt een vraagpunt in** waar inwoners, die zelf een initiatief hebben of starten op het gebied van de warmtetransitie, met de gemeente in gesprek kunnen. Samen bekijken jullie wat er nodig is voor dit initiatief vanuit de gemeente. Dat kan bijvoorbeeld sparren of het verbinden met andere initiatieven of organisaties in de gemeente zijn.

10.5 Toekomstbeeld

Eén ding is duidelijk: als aardgas straks als energiebron is vervangen, zijn er – met de kennis van nu – vier opties voor de toekomstige energienetwerken in een kern/wijk:

- er zijn kernen/wijken met alleen een elektriciteitsnetwerk;
- er zijn kernen/wijken met, naast een elektriciteitsnetwerk, ook een collectief warmtenet;
- er zijn kernen/wijken met, naast een elektriciteitsnetwerk, ook een net voor hernieuwbaar gas;
- er zijn als gevolg van het landelijke karakter van de gemeente individuele warmteoplossingen, zoals bijvoorbeeld een micro-warmtenet met een of meer huizen rondom een WKO.

En misschien nog wel het belangrijkste: alle veranderingen hebben we samen met alle inwoners stap voor stap gerealiseerd.

CONCEPT

BIJLAGEN

CONCEPT

Bijlage 1: Overzicht van technieken

Zonnethermie

Bij zonnethermie wordt zonlicht en/of zonnewarmte opgenomen in collectoren (panelen met water) of buizensystemen. De systemen bevatten meestal buffervaten om een voorraad warmte op te slaan, omdat er ook behoefte is aan warmte als de zon niet schijnt. Een voordeel is dat deze techniek al flink is doorontwikkeld en dat er al veel ervaring mee is opgedaan. De aanpassingen binnen de woning aan de afgiftesystemen zijn verschillend en moeten individueel bekeken worden. Een nadeel is dat het systeem veel meer ruimte vraagt dan een cv-ketel.

Zonthermische toepassingen zijn altijd aanvullend op een ander systeem. Op zonnige dagen is de zon voldoende om warm tapwater mee op te wekken en eventueel huizen te verwarmen. Als er geen zon is, zal een andere installatie dat moeten doen. Door een buffervat te gebruiken zijn dag- en nachtverschillen makkelijk op te vangen. Ook kunnen enkele dagen ermee worden overbrugd. Een seizoen overbruggen is erg kostbaar en dus is het goedkoper om een gasketel in te zetten voor de warmtevraag in zon-arme periodes. In WKO's kan wel een zonthermisch systeem gebruikt worden om de grondtemperatuur in balans te brengen (als er over het jaar meer vraag naar warmte dan naar koude is). Dit werkt dan als een soort seizoenopslag voor zonnewarmte. Andere systemen waar wel aan gedacht wordt zijn faseovergangssystemen (een stof die smelt als je er warmte in stopt), maar vanwege de kosten en het ruimtegebruik is dit nog niet marktrijp.

Er zijn overigens nieuwe ontwikkelingen op dit gebied. Zo is er nu een PVT-paneel om zonne-energie om te zetten in warmte en elektriciteit. Dit paneel heeft in de winter wel een lager rendement, maar het werkt nog steeds. Maar ook hier wordt het zonnepaneel dus gecombineerd met een andere techniek, in dit geval de warmtepomp.

Aquathermie

Aquathermie is thermische energie die aan water onttrokken kan worden en warmtenetten kan voorzien van warmte. Er zijn drie varianten:

- Thermische energie uit oppervlaktewater (TEO);
- Thermische energie uit afvalwater (TEA) van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI);
- Thermische energie uit drinkwater (TED).

TED, TEO en TEA zijn vooral een optie voor geïsoleerde gebouwen die met lage- (50°C) of midden-temperatuur- (70°C) systemen verwarmd worden. Het is een alternatief dat met name interessant is voor nieuwbouw en (grondige) renovaties in de nabijheid van open wateroppervlaktes zoals kanalen, meren en rivieren of een RWZI of drinkwaterstation.

CONCEPT



Afbeelding 27: TEO, TEA en TED (Bron: districtheatingantwerpen.be)

Een groot voordeel van aquathermiesystemen is dat de ruimtelijke impact beperkt blijft. Daarnaast heeft TEO als extra voordeel dat het vaak een positieve invloed heeft op de omgeving. Door warmte te winnen en koude terug te brengen in het oppervlaktewater, kan TEO bijdragen aan verkoeling en het verminderen van hittestress[22]. Koeler oppervlaktewater kan ook zorgen voor een betere waterkwaliteit omdat (blauw)algen minder snel tot ontwikkeling komen. Ook zorgen TEO-systemen voor extra doorstroming en beluchting van het oppervlaktewater. Dat is direct van invloed op de flora en fauna in het water. Oppervlaktewater kan in de zomer te warm worden terwijl die warmte juist in de winter nodig is. Die warmte kan worden opgeslagen in een WKO-bron. Een nadeel van aquathermie is dat er een relatief grote installatie in de woning of buurtwarmtecentrale nodig is en dat er mogelijk milieubeïnvloeding kan plaatsvinden. Dit laatste zal altijd eerst onderzocht moeten worden.

Geothermie

Deze techniek maakt gebruik van diepe warmtelagen in de aarde. Tussen de 500 meter en 6 km diepte kan door een boorgat warm water opgepompt worden dat na het onttrekken van warmte weer op een andere plek in de grond wordt geïnjecteerd. Afhankelijk van de diepte kunnen verschillende temperaturen bereikt worden. Bij temperaturen waarbij ook stoom gemaakt kan worden kan ook elektriciteit opgewekt worden. In Nederland is dit nog niet haalbaar gebleken.

Het voordeel van dit systeem is dat temperaturen van boven de 75°C mogelijk zijn en dat er dus binnen de woning weinig behoeft te worden aangepast. Grootste nadeel zijn de hoge kosten van een

[22] Hittestress ontstaat doordat wegen en gebouwen in hoge dichtheden veel zonnewarmte absorberen en deze warmte weer afstaan aan de lucht. Als er geen open water of groen is, waar verdamping plaatsvindt, stijgt op warme dagen de temperatuur in de gebouwde omgeving tot een niveau dat schadelijk is voor mens en dier.

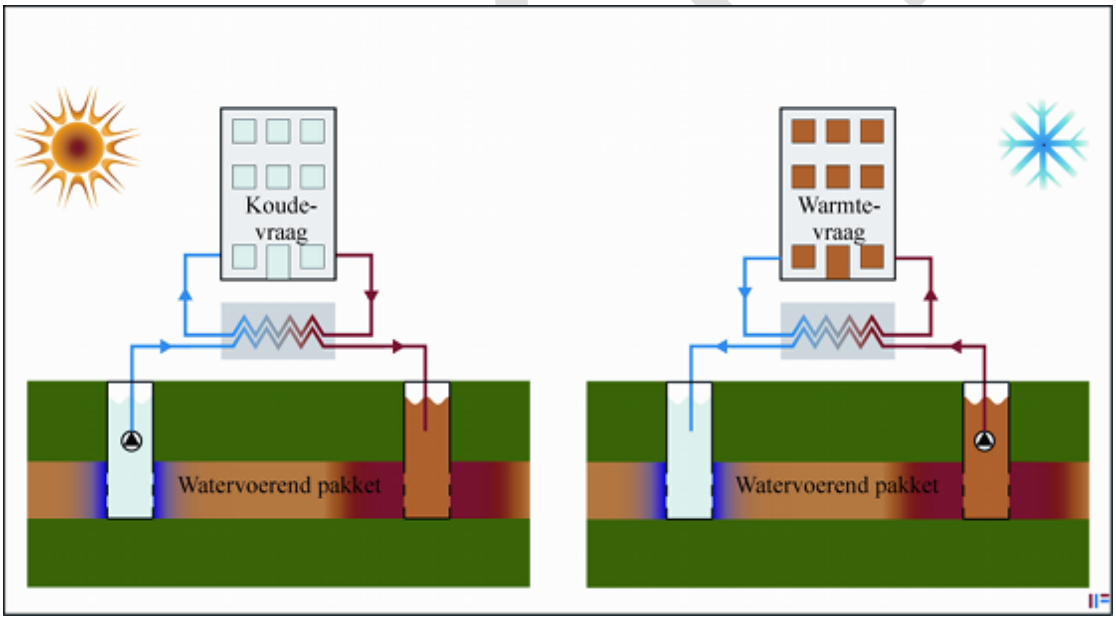
boring en het hoge risico dat een boring niet in één keer goed gaat. Hierdoor is het vaak alleen maar mogelijk om deze techniek voor grotere collectieve systemen te gebruiken.

WKO-bron

WKO staat voor warmte- en koudeopslag en is gebaseerd op het idee om 's winters koude op te slaan om in de zomer te gebruiken en 's zomers warmte op te slaan om in de winter te gebruiken. Het is dus een seizoensbuffer waarin warmte en koude in een ondergrondse aquifer[23] worden opgeslagen. Het systeem bestaat uit twee grondwaterbronnen die zo'n 30 tot 250 meter diep kunnen zijn. In de zomer wordt de koude bron van ongeveer 8°C opgewarmd tot ongeveer 15°C, bijvoorbeeld door warmte te onttrekken aan het oppervlaktewater of door het koelen van gebouwen. Deze warmte is in de winter te gebruiken als basis voor verwarming, waarna het afgekoeld tot zo'n 8°C in de koude bron wordt geïnjecteerd.

WKO's worden efficiënter en beter toepasbaar door ze te combineren met een warmtepomp. Temperaturen van het water zijn dan beter te garanderen en kunnen ook hoger zijn. Het is dan ook mogelijk om temperaturen tot 70°C te bereiken. Deze systemen kunnen ook geschikt zijn voor het leveren van warm tapwater.

De warmtepomp en -bronnen zijn samen een flinke investering. Er wordt echter flink minder energie gebruikt; tot 75% ten opzichte van een cv-ketel. Voordeel is ook dat er niet alleen warmte, maar ook zeer goedkope en duurzame koude geleverd kan worden (tot 90% goedkoper dan traditionele airconditioning). Bijkomend voordeel van het koudeverbruik is dat er dan extra warmte wordt geladen.



Afbeelding 28: WKO-bron (Bron: Wageningen University & Research)

All-electric

In een all-electricwoning geschiedt zowel de ruimteverwarming als de bereiding van warm tapwater én het koken elektrisch. Koken vindt plaats met een keramische kookplaat of een inductiekookplaat. Verwarming gebeurt met een individuele elektrische warmtepomp, infra-roodpanelen of elektrische vloerverwarming. All-electric is vaak geschikt voor individuele en semi-collectieve systemen. Ook zijn all-electrictechnieken vaak in aanvulling op collectieve systemen te gebruiken. Door de sterke groei

[23] Een aquifer is een watervoerende laag in de ondergrond (bijvoorbeeld zand).

zijn deze technieken soms al betaalbaar en toepasbaar en zullen andere dat binnen enkele jaren zijn. Overigens moet de woning wel al een zeer goede isolatie hebben.

- *Elektrische warmtepomp*
  Een warmtepomp is een warmtebron met een zeer hoge efficiëntie. Er komt 3 tot 5 keer zoveel warmte uit als er aan elektriciteit ingaat. De installatie haalt de warmte uit lucht, bodem of grondwater om daarmee een woning te verwarmen en van warm tapwater te voorzien. Warmtepompen die gebruik maken van lucht als warmtebron heten lucht-waterwarmtepompen. Dit type warmtepompen heeft een soort airco die warmte uit de lucht van buiten opneemt en deze afgeeft aan de verwarming. Een bodem-waterwarmtepomp haalt warmte uit de bodem van 50 tot 150 meter diepte. De aanleg van zo'n warmtepomp is ingrijpender en duurder dan bij een lucht-waterwarmtepomp, omdat hier voor de aanleg grondboringen nodig zijn. Bodem-waterwarmtepompen hebben echter een hogere efficiëntie (gebruiken minder elektriciteit) en maken minder geluid.
  Warmtepompen gebruiken elektriciteit. Grootschalige toepassing van individuele elektrische warmtepompen kunnen ertoe leiden dat aanpassingen nodig zijn in het elektriciteitsnetwerk, zoals extra transformatorhuisjes en verzwaringen van de leidingen. Het kan ook zijn dat het net toch al verzwaard moet worden voor zonnepanelen. Een nadeel van grootschalige toepassing van lucht-waterwarmtepompen in een wijk vormt de mogelijke geluidsoverlast van de apparaten.
  Warmtepompsystemen hebben ook de mogelijkheid om te koelen. De laatste jaren neemt de vraag naar koeling in woningen toe. Met de koelmogelijkheid van de warmtepomp kan aan deze vraag worden voldaan (de vraag zou zelfs versneld kunnen toenemen). Als je een bodemwarmtesysteem hebt waarmee je koelt verlaagt dat systeem de hittestress in de gebouwde omgeving.
- *Infraroodpanelen*
  Voor hoofdverwarming zijn individuele elektrische warmtepompen in de meeste gevallen meer geschikt dan infrarood(IR)-panelen, omdat ze minder elektriciteit gebruiken. Voor specifieke situaties zoals incidentele verwarming van woningen die zeer goed zijn geïsoleerd (passiefbouw), kunnen infraroodpanelen een goede oplossing zijn. Een IR-paneel als bijverwarming kan het energieverbruik van de hoofdverwarming verminderen. IR-panelen werken anders dan 'gewone' verwarming die de lucht in de hele ruimte verwarmt (convectieverwarming). IR-panelen geven stralingswarmte af naar een bepaalde plek in de kamer. Zit men in de stralingswarmte dan voelt dat comfortabel, ook al is de luchttemperatuur eromheen lager. Maar als je bij het warmtepaneel wegloopt, is de warmte ook weg. IR-panelen werken op stroom en doen dat slimmer dan vroeger. Een ouderwets elektrisch straalkacheltje in de badkamer had een spiraal die roodgloeiend heet werd. IR-panelen worden minder heet, tussen de 60 en 200°C. Ze hebben geen spiraal, maar een vlakke plaat die warm wordt. Daardoor heb je een groter stralingsoppervlak aan de voorkant. De achterkant van het paneel is geïsoleerd en verliest daardoor weinig warmte.

Restwarmte

Restwarmte behelst het zeer efficiënt en nuttig gebruiken van bestaande warmtestromen. Deze kunnen uit verschillende bronnen uit de industrie of industriële processen komen. Ook laagwaardige warmte kan succesvol gebruikt worden. In combinatie met een warmtepomp kan uit die stroom hoogwaardige warmte worden gewonnen. Er zijn vier belangrijke criteria die afgewogen moeten voor het gebruik van restwarmte.

1. Het moet een relevante bijdrage leveren; er moet voldoende restwarmte zijn, met name in de winter.

CONCEPT

2. Er moet een leveringsgarantie zijn; wat gebeurt er als de restwarmte wegvalt en waardoor kan dat gebeuren?
3. De restwarmte moet van voldoende en continue kwaliteit zijn.
4. De restwarmtebron en de warmtevragers moeten dicht bij elkaar gesitueerd zijn waarbij de woningdichtheid (of andere gebruikers) relatief hoog is.

Hernieuwbaar gas

Hernieuwbaar gas kan zijn: biogas, groen gas (dat is biogas opgewerkt naar aardgaskwaliteit) of waterstof. Groen gas en waterstof kunnen (eventueel na aanpassingen) via het bestaande aardgasnet gedistribueerd worden. Waterstof is zoals het er nu naar uitziet tot 2030 niet inzetbaar in de gebouwde omgeving (uitgezonderd enkele pilots). Momenteel is hernieuwbaar gas beperkt beschikbaar. Naast de verwarming in de gebouwde omgeving zullen er ook andere sectoren hernieuwbaar gas willen hebben (transport, industrie). Hierdoor lijkt deze warmteoplossing op dit moment alleen geschikt voor kernen/wijken waar andere mogelijkheden niet zijn toe te passen of erg duur zijn. Vanwege de schaarste van hernieuwbaar gas dient in deze oplossing de warmtevraag eerst te worden beperkt door isolatiemaatregelen.

- *Biogas en groen gas*
  Biogas wordt geproduceerd uit onder meer slib, afval van stortplaatsen, tuinafval, resten groente en fruit, en dierlijke restproducten zoals koeienmest. Biogas kan worden gezuiverd en gedroogd en op dezelfde kwaliteit als aardgas worden gebracht. Na deze bewerkingen heet het dan groen gas en mogen netbeheerders het vervoeren (biogas mag niet op het net). Er is hiervoor dus geen nieuwe (gas)infrastructuur nodig. Daarmee is het een duurzaam alternatief voor fossiel aardgas geworden. Omdat dit groene gas dezelfde eigenschappen heeft als aardgas, is het ook niet nodig apparaten aan te passen.
  De terminologie wordt vertroebeld doordat gas ook ‘groen’ wordt genoemd als het gecompenseerd gas betreft. Dit zou beter ‘vergroend’ gas kunnen heten. ‘Vergroend’ gas is niet circulair. Met ‘vergroend’ gas compenseert de gebruiker de CO_2-uitstoot door bij te dragen aan de opzet van klimaatvriendelijke projecten in het buitenland. Wie kiest voor dit ‘vergroend’ gas krijgt dus geen biogas in huis, maar draagt eraan bij dat ergens anders in de wereld minder CO_2 wordt uitgestoten.
- *Waterstofgas*
  Waterstof is geen energiebron, zoals zon, wind of aardgas, maar een energiedrager. Het is mogelijk waterstof te halen uit aardgas, maar daarbij komt CO_2 vrij. Door middel van een techniek die elektrolyse heet, is het ook mogelijk om (blauwe of groene) waterstof te winnen uit water. Elektrolyse splitst het water in waterstof en zuurstof. Dat levert geen schadelijke uitstoot op, maar er is wel veel elektriciteit voor nodig. Alleen als dit hernieuwbare stroom is, bijvoorbeeld uit wind of zon, is het een duurzaam alternatief voor aardgas. Het belangrijkste voordeel van waterstof is dat er waarschijnlijk slechts kleine aanpassingen voldoende zijn om het aardgasnet te gebruiken voor het transport. Omdat er een andere brander nodig is, hoeft in de meeste gevallen slechts de cv-ketel vervangen te worden. De bestaande leidingen en radiatoren kunnen blijven worden gebruikt. En omdat waterstof een hoge warmtetemperatuur kan genereren, is redelijke isolatie van de woning voldoende.
  Een groot nadeel van waterstof is dat de keten niet erg efficiënt is. Levert een warmtepomp vier keer zoveel warmte als er elektriciteit ingaat (en dus aan zonnepanelen nodig is), bij waterstof in een ketel is dat (op dit moment) maar 0,5 keer.
  Het grootste nadeel van waterstof is echter dat op dit moment niet valt te zeggen of waterstof überhaupt beschikbaar komt om woningen mee te verwarmen. Dit vanwege de grote vraag vanuit de industrie naar een vervanging voor aardgas. Om deze reden worden

CONCEPT

ook de kosten vooralsnog als blijvend hoog beoordeeld. Al met al lijkt waterstof voor verwarming voorlopig geen gunstig alternatief.

Biomassa

Warmte kan ook worden gegenereerd door de thermische energie die vrijkomt door de verbranding van pellets of houtchips of -snippers. Gezamenlijk wordt dit biomassa genoemd. Pellets zijn gecertificeerde staafjes geperst hout. Ze zijn specifiek voor verbranding vervaardigd en hebben een laag vochtgehalte en een hoge en constante calorische waarde. Bij houtchips en -snippers gaat het om verse reststromen. Het vochtgehalte is hoger, de calorische waarde is lager en beide kunnen sterk variëren. Kortom, een brandstof met een lagere kwaliteit en wat minder duurzaam in rendement.

Met een pelletkachel of biomassaketel kan een individueel huis worden verwarmd. Een losse pelletkachel verwarmt meestal een enkele kamer. Een pelletkachel-cv kan het hele huis verwarmen. Met een biomassaketel – dat is een houtgestookte cv-ketel – kan er verwarming én warm water worden geproduceerd. Biomassa kan ook als brandstof voor een biomassacentrale van een warmtenet worden ingezet. Het verwarmingssysteem van zo'n warmtenet is dan een grote 'pelletkachel' die geen individuele woningen, maar een collectief van gebouwen (huizenblok, buurt) verwarmt. Een voordeel is dat dit systeem weer kan worden gekoppeld aan een groter warmtenet op de schaal van bijvoorbeeld een hele wijk.

Biomassa als brandstof kent echter ook flinke nadelen. Bij het verstoken ontstaan er fijnstof en andere schadelijke emissies (o.a. vluchtige organische stoffen). Als er één pelletkachel in een wijk staat, zal de overlast nog niet significant zijn. Maar wanneer in een wijk een groter aantal pelletkachels en/of biomassaketels dicht bij elkaar staan die dagelijks worden gebruikt, nemen de concentraties schadelijke stoffen in de buitenlucht toe. Zeker in periodes van windstil en/of mistig weer. Met name mensen met longklachten of die astmatisch zijn, ontwikkelen dan klachten. In landelijk gebied, waar woningen veel verder uit elkaar staan, is er minder van dergelijke overlast. Andere nadelen van biomassa zijn:

- Het is in een internationale markt niet circulair (de as gaat niet terug naar het bos).
- Er is een vertraging van tientallen jaren tussen de houtkap en de aangroei.
- Zonder sluitend wereldwijd registratiesysteem kan grootschalig gebruik van biomassa direct of indirect (door verschuivingen in de houtmarkt) bijdragen aan de kap van regenwouden.
- In de bossen en de woonwijken vinden houttransporten plaats.

Hieruit kan worden afgeleid dat biomassa alleen 'duurzaam' is als het lokaal vrijgekomen reststoffen (niet bruikbare fractie van afvalhout, snoeiafval en agrarisch afval) betreft. En dan liefst gebruikt in een grotere (buurt/wijk) goed gestookte en onderhouden ketel met rookgasreiniging.

Afgiftetemperatuur

In gasgestookte woningen werkt de verwarming vaak op 85°C. Na isolatie van de woning kan de ketelwatertemperatuur vaak wel wat lager worden ingesteld. Wie een all-electricwarmtepomp wil toepassen zal én goed moeten isoleren én de warmteafgiftesystemen groter moeten maken. Het wordt dan een lage-temperatuurverwarming (LTV) genoemd. Vloerverwarming is daar een voorbeeld van. Indien in een woning een lage-temperatuursysteem kan worden toegepast is dat voordelig omdat er dan meer duurzame warmtebronnen in aanmerking komen. Goed geïsoleerde woningen behoeven minder verwarming.

Energielabel	Isolatieniveau	Afgiftetemperatuur	Afgiftesysteem
A en hoger	goed	<55°C	lage-temperatuursysteem
B t/m E	gemiddeld	55 tot 70°C	midden-temperatuursysteem

CONCEPT

G en F	matig	>70°C	hoge-temperatuursysteem

Afbeelding 29: Relatie tussen energielabel en afgiftetemperatuur

Duurzaamheid en toekomstbestendigheid van warmtebronnen

Vanzelfsprekend dienen warmtebronnen en de gebruikte technieken om ze te ontsluiten uiteindelijk zelf ook duurzaam te zijn. Geothermie en aquathermie zijn over het algemeen voorbeelden van duurzame bronnen. Maar kunnen ze ook voldoende duurzaam worden geëxploiteerd? En is bijvoorbeeld het industriële proces waarvan restwarmte kan worden betrokken zelf wel duurzaam? Met name bij all-electricoplossingen is het van belang te borgen dat de benodigde elektriciteit ook duurzaam wordt opgewekt. Op dezelfde wijze dient kritisch te worden nagegaan of potentiële warmtebronnen voldoende toekomstbestendig zijn. Dit speelt vooral bij gebruik van biomassa en restwarmte als bron.

CONCEPT

Bijlage 2: Overzicht woningen per kern

Asch		**Bouwjaar**				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	134	11	38	19	60	6
Vrijstaand	82	10	33	9	24	6
2^1 kapwoning	33	1	5	2	25	0
Aaneengesloten	19	0	0	8	11	0
Gestapeld	0	0	0	0	0	0
Aantal monumenten	gemeente	6		rijks	1	

Beusichem		**Bouwjaar**				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	1312	55	127	241	600	289
Vrijstaand	388	34	78	53	162	61
2^1 kapwoning	383	5	37	82	168	91
Aaneengesloten	473	16	11	105	246	95
Gestapeld	68	0	1	1	24	42
Aantal monumenten	gemeente	26		rijks	18	

Buren		**Bouwjaar**				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	1097	71	119	198	486	223
Vrijstaand	200	7	36	26	87	44
2^1 kapwoning	266	5	43	29	157	32
Aaneengesloten	514	54	39	143	242	36
Gestapeld	117	5	1	0	0	111
Aantal monumenten	gemeente	54		rijks	78	

Buurmalsen		**Bouwjaar**				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	23	1	10	2	2	8
Vrijstaand	21	0	10	2	2	7
2^1 kapwoning	2	1	0	0	0	1
Aaneengesloten	0	0	0	0	0	0
Gestapeld	0	0	0	0	0	0
Aantal monumenten	gemeente	1		rijks		

CONCEPT

Eck en Wiel		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	628	40	149	113	261	65
Vrijstaand	295	33	114	37	73	38
2^1 kapwoning	165	7	34	21	95	8
Aaneengesloten	149	0	1	55	93	0
Gestapeld	19	0	0	0	0	19
Aantal monumenten	gemeente	14		rijks	3	

Erichem		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	172	23	56	40	43	10
Vrijstaand	106	16	41	16	23	10
2^1 kapwoning	39	6	15	10	8	0
Aaneengesloten	26	0	0	14	12	0
Gestapeld	1	1	0	0	0	0
Aantal monumenten	gemeente	9		rijks	9	

Ingen		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	809	52	198	129	320	110
Vrijstaand	417	43	158	43	135	38
2^1 kapwoning	154	9	36	20	68	21
Aaneengesloten	200	0	4	66	116	14
Gestapeld	38	0	0	0	1	37
Aantal monumenten	gemeente	10		rijks	2	

Kapel-Avezaath		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	59	2	31	5	9	12
Vrijstaand	54	2	30	4	6	12
2^1 kapwoning	5	0	1	1	3	0
Aaneengesloten	0	0	0	0	0	0
Gestapeld	0	0	0	0	0	0
Aantal monumenten	gemeente	2		rijks	1	

Kerk-Avezaath		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	548	29	65	113	320	21
Vrijstaand	239	20	58	71	69	21
2^1 kapwoning	176	9	7	34	126	0
Aaneengesloten	120	0	0	8	112	0
Gestapeld	13	0	0	0	13	0
Aantal monumenten	gemeente	15		rijks	9	

CONCEPT

Lienden		**Bouwjaar**				
Correctie Lingemeer: 328 woningen		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	2190	54	277	280	1083	496
Vrijstaand	809	43	190	84	348	144
2^1 kapwoning	565	11	78	66	305	105
Aaneengesloten	665	0	1	129	395	140
Gestapeld	151	0	8	1	35	107
Aantal monumenten	gemeente	23		rijks	8	

Lingemeer[24]		**Bouwjaar**				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	328	0	0	0	0	0
Vrijstaand	214	0	0	165	49	0
2^1 kapwoning	114	0	0	69	45	0
Aaneengesloten	0	0	0	0	0	0
Gestapeld	0	0	0	0	0	0
Aantal monumenten	gemeente	0		rijks	0	

Maurik		**Bouwjaar**				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	1926	49	251	271	758	597
Vrijstaand	566	32	162	45	222	105
2^1 kapwoning	547	14	72	38	305	118
Aaneengesloten	704	2	16	187	228	271
Gestapeld	109	1	1	1	3	103
Aantal monumenten	gemeente	23		rijks	4	

Ommeren		**Bouwjaar**				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	244	11	87	30	89	27
Vrijstaand	159	11	51	21	54	22
2^1 kapwoning	56	0	27	4	20	5
Aaneengesloten	27	0	9	4	14	0
Gestapeld	2	0	0	1	1	0
Aantal monumenten	gemeente	6		rijks	0	

[24] Lingemeer maakt deel uit van de kern Lienden. De gegevens worden hier ook apart gepresenteerd daar Lingemeer gelet op de ligging mogelijk een eigen aanpak vraagt.

CONCEPT

Ravenswaaij		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	185	13	55	25	36	56
Vrijstaand	104	12	51	12	14	15
2^1 kapwoning	33	1	4	3	10	15
Aaneengesloten	39	0	0	9	12	18
Gestapeld	9	0	0	1	0	8
Aantal monumenten	gemeente	8		rijks	9	

Rijswijk		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	255	28	63	61	99	4
Vrijstaand	123	21	55	18	26	3
2^1 kapwoning	56	7	5	11	32	1
Aaneengesloten	71	0	3	32	36	0
Gestapeld	5	0	0	0	5	0
Aantal monumenten	gemeente	6		rijks	0	

Zoelen		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	646	58	149	122	191	126
Vrijstaand	340	39	127	58	75	41
2^1 kapwoning	124	7	16	36	32	33
Aaneengesloten	162	2	6	28	74	52
Gestapeld	20	10	0	0	10	0
Aantal monumenten	gemeente	28		rijks	11	

Zoelmond		Bouwjaar				
		Voor 1900	1900-1950	1950-1970	1970-2000	2000-2020
Totaal aantal woningen	250	26	59	72	59	34
Vrijstaand	110	12	41	25	19	13
2^1 kapwoning	84	10	12	16	30	16
Aaneengesloten	56	4	6	31	10	5
Gestapeld	0	0	0	0	0	0
Aantal monumenten	gemeente	10		rijks	11	

CONCEPT

Bijlage 3: Overzicht woningen op bouwjaar

	Woningen naar bouwjaar	-1930	-1945	-1964	-1974	-1991	-2005	-2019	Totaal	Aandeel	Aandeel
	Wijk 00 Buren	**211**	**40**	**250**	**320**	**349**	**88**	**196**	**1.454**	**100%**	**14%**
1	Asch	29	2	16	23	31	13	3	117	8%	1%
2	Buren Appelenboomgaard	14	4	117	63	129	32	29	388	27%	4%
3	Buren Tielseweg	9	1	26	177	72	6	34	325	22%	3%
4	Buren-Oude Kern	76	9	34	17	61	10	2	209	14%	2%
5	Erichem	46	11	33	18	28	11	2	149	10%	1%
6	Verspreide huizen Asch	7	4	3	4	6	1	0	25	2%	0%
7	Verspreide huizen Buren	8	5	11	8	18	6	120	176	12%	2%
8	Verspreide huizen Erichem	13	3	8	7	2	4	1	38	3%	0%
9	Verspreide huizen poldergebied Buurmalsen	9	1	2	3	2	5	5	27	2%	0%
	Wijk 01 Beusichem	**156**	**60**	**187**	**306**	**417**	**223**	**226**	**1.575**	**100%**	**16%**
10	Beusichem	61	26	124	227	377	165	165	1.145	73%	11%
11	Verspreide huizen Beusichem en Zoelmond	44	19	12	23	28	28	58	212	13%	2%
12	Zoelmond	51	15	51	56	12	30	3	218	14%	2%
	Wijk 02 Zoelen	**267**	**49**	**143**	**251**	**292**	**158**	**91**	**1.251**	**100%**	**12%**
13	De Woerd	14	1	10	8	12	5	2	52	4%	1%
14	Kerk Avezaath	45	14	40	80	209	83	4	475	38%	5%
15	Verspreide huizen Kapel Avezaath	21	8	12	7	10	10	2	70	6%	1%
16	Verspreide huizen Kerk Avezaath	6	3	1	2	8	0	1	21	2%	0%
17	Verspreide huizen ten oosten van kanaal	10	4	5	4	1	4	0	28	2%	0%
18	Verspreide huizen Zoelen	26	3	7	6	15	42	72	171	14%	2%
19	Zoelen	145	16	68	144	37	14	10	434	35%	4%
	Wijk 03 Lienden	**237**	**136**	**276**	**352**	**534**	**555**	**289**	**2.379**	**100%**	**24%**
20	Lienden	107	56	183	305	483	128	101	1.363	57%	14%
21	Ommeren met Den Eng	17	13	38	19	22	34	2	145	6%	1%
22	Ommerveld en verspreide huizen polder Meerten	37	8	7	7	6	11	4	80	3%	1%
23	Verspreide huizen Aalst Leutes polder Aalst	27	17	17	10	6	317	33	427	18%	4%
24	Verspreide huizen De Mars en Marsdijk	13	24	11	2	4	9	6	69	3%	1%
25	Verspreide huizen Lienden	36	18	20	9	13	56	143	295	12%	3%
	Wijk 04 Ingen	**130**	**56**	**97**	**124**	**136**	**112**	**54**	**709**	**100%**	**7%**
26	Ingen	38	10	26	99	97	81	40	391	55%	4%
27	Klinkenberg	32	15	49	2	12	11	4	125	18%	1%
28	Verspreide huizen Klinkenberg	43	24	18	14	20	19	8	146	21%	1%
29	Verspreide huizen Ommerenveld en Zwarte Paard	17	7	4	9	7	1	2	47	7%	0%
	Wijk 05 Maurik	**377**	**161**	**238**	**514**	**420**	**426**	**385**	**2.521**	**100%**	**25%**
30	Eck en Wiel	17	18	46	115	80	76	15	367	15%	4%
31	Ganzert	34	5	7	7	13	6	2	74	3%	1%
32	Maurik	109	62	110	321	255	269	151	1.277	51%	13%
33	Rijswijk	25	9	18	36	35	25	2	150	6%	1%
34	Verspreide huizen Eck en Wiel	88	40	22	8	16	33	14	221	9%	2%
35	Verspreide huizen Maurik	72	22	19	19	15	15	199	361	14%	4%
36	Verspreide huizen Rijswijk	32	5	16	8	6	2	2	71	3%	1%
	Wijk 06 Ravenswaaij	**63**	**26**	**27**	**20**	**16**	**20**	**27**	**199**	**100%**	**2%**
37	Ravenswaaij	18	6	15	15	7	12	22	95	48%	1%
38	Verspreide huizen poldergebied	11	8	5	1	5	3	2	35	18%	0%
39	Verspreide huizen Ravenswaaij	34	12	7	4	4	5	3	69	35%	1%
	Eindtotaal	**1.441**	**528**	**1.218**	**1.887**	**2.164**	**1.582**	**1.268**	**10.088**		**100%**
		14%	5%	12%	19%	21%	16%	13%			

CONCEPT

Bijlage 4: Overzicht woningen naar energielabel

	Energielabels woningen	G	F	E	D	C	B	A→
	Wijk 00 Buren	**183**	**192**	**87**	**244**	**432**	**110**	**206**
1	Asch	27	11	9	21	29	15	5
2	Buren Appelenboomgaard	16	58	29	47	162	37	39
3	Buren Tielseweg	9	13	18	114	124	10	37
4	Buren-Oude Kern	35	58	21	18	63	11	3
5	Erichem	51	23	8	24	30	11	2
6	Verspreide huizen Asch	8	4	1	3	5	2	2
7	Verspreide huizen Buren	12	13	1	7	16	16	111
8	Verspreide huizen Erichem	16	8	0	7	2	4	1
9	Verspreide huizen poldergebied Buurmalsen	9	4	0	3	1	4	6
	Wijk 01 Beusichem	**190**	**120**	**47**	**228**	**411**	**280**	**299**
10	Beusichem	73	77	33	158	361	215	228
11	Verspreide huizen Beusichem en Zoelmond	58	13	0	25	17	39	60
12	Zoelmond	59	30	14	45	33	26	11
	Wijk 02 Zoelen	**285**	**130**	**22**	**194**	**310**	**205**	**105**
13	De Woerd	12	10	1	10	10	7	2
14	Kerk Avezaath	51	39	6	75	186	111	7
15	Verspreide huizen Kapel Avezaath	26	11	3	7	8	10	5
16	Verspreide huizen Kerk Avezaath	8	1	0	2	7	2	1
17	Verspreide huizen ten oosten van kanaal	14	4	0	4	2	3	1
18	Verspreide huizen Zoelen	27	8	0	6	7	47	76
19	Zoelen	147	57	12	90	90	25	13
	Wijk 03 Lienden	**364**	**174**	**64**	**204**	**638**	**609**	**326**
20	Lienden	162	99	53	153	579	203	114
21	Ommeren met Den Eng	31	17	8	20	31	34	4
22	Ommerveld en verspreide huizen polder Meerten	44	7	0	7	6	12	4
23	Verspreide huizen Aalst Leutes polder Aalst	41	19	1	11	12	291	52
24	Verspreide huizen De Mars en Marsdijk	36	11	0	4	2	9	7
25	Verspreide huizen Lienden	50	21	2	9	8	60	145
	Wijk 04 Ingen	**183**	**66**	**16**	**91**	**179**	**120**	**54**
26	Ingen	44	21	5	59	136	84	42
27	Klinkenberg	55	23	10	6	17	12	2
28	Verspreide huizen Klinkenberg	63	16	1	17	20	21	8
29	Verspreide huizen Ommerenveld en Zwarte Paard	21	6	0	9	6	3	2
	Wijk 05 Maurik	**474**	**171**	**54**	**257**	**648**	**522**	**395**
30	Eck en Wiel	27	25	10	69	114	102	20
31	Ganzert	29	9	2	8	14	8	4
32	Maurik	152	63	30	116	444	322	150
33	Rijswijk	31	11	6	21	48	31	2
34	Verspreide huizen Eck en Wiel	107	29	4	14	15	37	15
35	Verspreide huizen Maurik	92	19	0	21	9	20	200
36	Verspreide huizen Rijswijk	36	15	2	8	4	2	4
	Wijk 06 Ravenswaaij	**82**	**25**	**4**	**14**	**26**	**21**	**27**
37	Ravenswaaij	20	13	3	6	19	11	23
38	Verspreide huizen poldergebied	18	4	0	3	4	4	2
39	Verspreide huizen Ravenswaaij	44	8	1	5	3	6	2
	Eindtotaal	**1.761**	**878**	**294**	**1.232**	**2.644**	**1.867**	**1.412**
	Wijk 00 Buren	13%	13%	6%	17%	30%	8%	14%
	Wijk 01 Beusichem	12%	8%	3%	14%	26%	18%	19%
	Wijk 02 Zoelen	23%	10%	2%	16%	25%	16%	8%
	Wijk 03 Lienden	15%	7%	3%	9%	27%	26%	14%
	Wijk 04 Ingen	26%	9%	2%	13%	25%	17%	8%
	Wijk 05 Maurik	19%	7%	2%	10%	26%	21%	16%
	Wijk 06 Ravenswaaij	41%	13%	2%	7%	13%	11%	14%
		17%	9%	3%	12%	26%	19%	14%

CONCEPT

Bijlage 5: Inkomensverdeling

	Inkomens			Huishoudens		
	aantal inkomens ontvangers	personen met laag inkomen %	personen met hoog inkomen %	aantal huis-houdens	met laag inkomen %	met hoog inkomen %
ASCH						
Asch	200	35	27	125	24	35
BEUSICHEM						
Beusichem	2200	34	25	1155	25	31
BEUSICHEM BUITENGEBIED						
Verspreide huizen Beusichem en Zoelmond	400	35	31	185	17	37
Verspreide huizen Ravenswaaij	200	40	32	85		
Verspreide huizen poldergebied	100			45		
BUREN						
Buren Oude Kern	400	35	31	200	24	34
Buren Tielseweg	600	36	19	330	30	21
Buren Appelenboomgaard	700	37	20	375	34	21
BUREN BUITENGEBIED						
Verspreide huizen Buren	400	36	26	200	21	39
Verspreide huizen Asch	100			30		
Verspreide huizen poldergebied Buurmalsen	100			25		
Verspreide huizen Erichem	100	40	27	45		
Verspreide huizen Kapel-Avezaath	200	33	32	80		
Verspreide huizen Kerk-Avezaath				20		
De Woerd	100	40	28	55		
Verspreide huizen Zoelen	400	35	28	180	21	34
Verspreide huizen ten oosten van het kanaal	100	46	17	80		
ECK EN WIEL						
Eck en Wiel	800	41	20	410	30	19
ERICHEM						
Erichem	300	39	27	160	27	33
INGEN						
Ingen	900	42	18	470	37	21
KERK AVEZAATH						
Kerk-Avezaath	900	36	25	480	22	32
LIENDEN						
Lienden	2700	43	18	1375	33	22
LIENDEN BUITENGEBIED						
Verspreide huizen Klinkenberg	400	39	23	210	22	33
Klinkenberg	300	39	21	150	32	26
Verspreide huizen Lienden	700	37	20	330	29	27
Ommerenveld en verspreide huizen polder Meerte	300	38	22	105	12	47
Verspreide huizen Ommerenveld en Zwarte Paard	100	39	21	50		
Verspreide huizen de Mars en Marsdijk	200	41	28	90		
Verspreiden huizen Lienden	700	37	20	330	29	27
Verspreide huizen Aalst Leutes polder Aalst	900	35	30	450	13	32
LINGEMEER *(opgenomen bij verspreide huizen Aalst)*						
MAURIK						
Maurik	2600	40	19	1370	35	20
MAURIK BUITENGEBIED						
Verspreide huizen Eck en Wiel	600	37	24	275	23	37
Ganzert	200	38	26	85		
Verspreide huizen Maurik	700	38	19	390	34	22
Verspreide huizen Rijswijk	200	36	27	75		
OMMEREN						
Ommeren met den Eng	300	37	22	170	30	29
RAVENSWAAIJ						
Ravenswaaij	100	39	26	75		
RIJSWIJK						
Rijswijk	300	44	23	155	32	22
ZOELEN						
Zoelen	800	37	26	435	24	32
ZOELMOMD						
Zoelmond	500	35	25	225	16	37

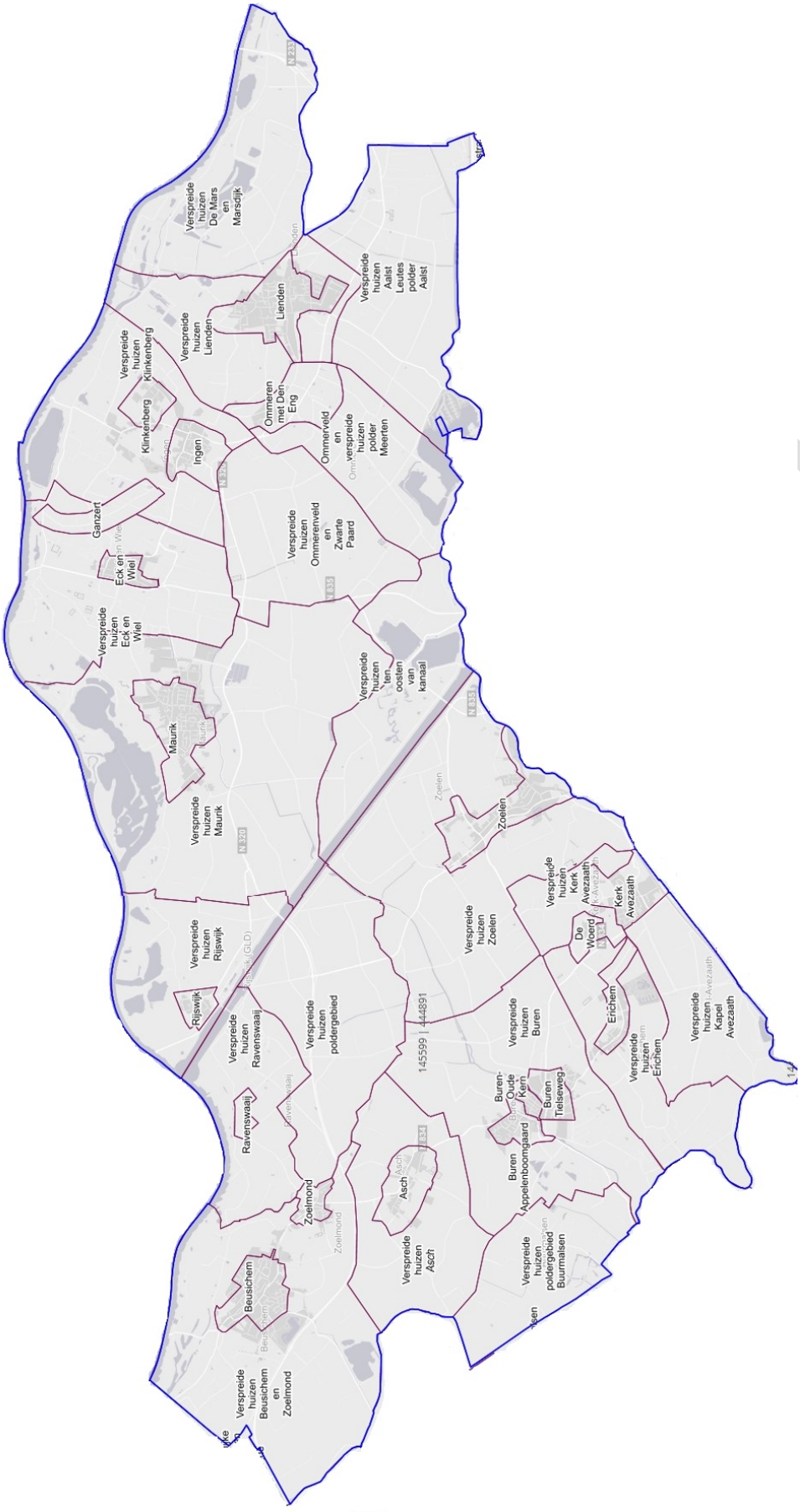
CONCEPT

Bijlage 6: Alternatieve verwarmingstechnieken Buren (Startanalyse PBL)

	Alternatieve verwarmingstechnieken	Aantal	Label (gem)	Bouwjaar (gem)	PBL	Eerste alternatief	Tweede alternatief	Kans collectief
	Wijk 00 Buren	**1.454**	**C**	**1969**				
1	Asch	117	D	1961	Groen gas	hybride	individueel	klein
2	Buren Appelenboomgaard	388	C	1973	Groen gas	individueel	hybride	klein
3	Buren Tielseweg	325	C	1974	Warmtenet LT	Warmtenet LT	individueel	midden
4	Buren-Oude Kern	209	D	1952	Individueel	hybride	individueel	klein
5	Erichem	149	E	1952	Groen gas	hybride	individueel	klein
6	Verspreide huizen Asch	25	D	1952	Groen gas	hybride	individueel	klein
7	Verspreide huizen Buren	176	B	1997	Groen gas	individueel	hybride	klein
8	Verspreide huizen Erichem	38	E	1950	Groen gas	hybride	individueel	klein
9	Verspreide huizen poldergebied Buurmalsen	27	D	1963	Groen gas	hybride	individueel	klein
	Wijk 01 Beusichem	**1.575**	**C**	**1975**				
10	Beusichem	1.145	C	1979	Groen gas	Warmtenet HT/LT	individueel	groot
11	Verspreide huizen Beusichem en Zoelmond	212	C	1972	Groen gas	individueel	hybride	klein
12	Zoelmond	218	D	1956	Groen gas	hybride	individueel	klein
	Wijk 02 Zoelen	**1.251**	**D**	**1965**				
13	De Woerd	52	D	1959	Groen gas	hybride	individueel	klein
14	Kerk Avezaath	475	C	1974	Groen gas	individueel	hybride	klein
15	Verspreide huizen Kapel Avezaath	70	D	1954	Groen gas	hybride	individueel	klein
16	Verspreide huizen Kerk Avezaath	21	D	1956	Groen gas	hybride	individueel	klein
17	Verspreide huizen ten oosten van kanaal	28	E	1948	Individueel	hybride	individueel	klein
18	Verspreide huizen Zoelen	171	B	1986	Groen gas	individueel	hybride	klein
19	Zoelen	434	D	1951	Groen gas	hybride	individueel	klein
	Wijk 03 Lienden	**2.379**	**C**	**1976**				
20	Lienden	1.363	C	1973	Groen gas	Warmtenet HT/LT	individueel	groot
21	Ommeren met Den Eng	145	D	1966	Groen gas	hybride	individueel	klein
22	Ommerveld en verspreide huizen polder Meerten	80	E	1947	Groen gas	hybride	individueel	klein
23	Verspreide huizen Aalst Leutes polder Aalst	427	B	1990	Groen gas	individueel	hybride	klein
24	Verspreide huizen De Mars en Marsdijk	69	E	1954	Groen gas	hybride	individueel	klein
25	Verspreide huizen Lienden	295	B	1987	Groen gas	individueel	hybride	klein
	Wijk 04 Ingen	**709**	**D**	**1965**				
26	Ingen	391	C	1976	Groen gas	individueel	hybride	klein
27	Klinkenberg	125	E	1951	Groen gas	hybride	individueel	klein
28	Verspreide huizen Klinkenberg	146	D	1954	Individueel	hybride	individueel	klein
29	Verspreide huizen Ommerenveld en Zwarte Paard	47	E	1948	Groen gas	hybride	individueel	klein
	Wijk 05 Maurik	**2.521**	**C**	**1972**				
30	Eck en Wiel	367	C	1974	Groen gas	individueel	hybride	klein
31	Ganzert	74	D	1947	Groen gas	hybride	individueel	klein
32	Maurik	1.277	C	1976	Groen gas	Warmtenet HT/LT	individueel	groot
33	Rijswijk	150	D	1965	Groen gas	hybride	individueel	klein
34	Verspreide huizen Eck en Wiel	221	E	1949	Groen gas	hybride	individueel	klein
35	Verspreide huizen Maurik	361	C	1981	Warmtenet LT	individueel	hybride	midden
36	Verspreide huizen Rijswijk	71	E	1943	Groen gas	hybride	individueel	klein
	Wijk 06 Ravenswaaij	**199**	**D**	**1956**				
37	Ravenswaaij	95	C	1969	Groen gas	individueel	hybride	klein
38	Verspreide huizen poldergebied	35	E	1950	Groen gas	hybride	individueel	klein
39	Verspreide huizen Ravenswaaij	69	E	1940	Groen gas	hybride	individueel	klein
	Eindtotaal	**10.088**	**C**	**1971**				

CONCEPT

Bijlage 7: Gebiedsindeling Buren (Startanalyse PBL)



Bijlage 8: Kosten en financiering van de warmtetransitie in Buren

Kosten van de warmtetransitie

De kosten voor de warmtetransitie bestaan voor woningen uit de volgende onderdelen:

- Kosten voor aanpassingen om een woning transitie-gereed te maken. Denk aan isoleren, ventileren, kierdichting, elektrisch koken en/of het vervangen van radiatoren.
- Kosten voor aanpassingen in de energie-infrastructuur.
- Kosten voor vervanging van de aardgasketel door een alternatieve warmtevoorziening.

Dit lijkt een overzichtelijk geheel, echter dat is schijn. Er zijn namelijk drie redenen waarom de hoogte van al deze kosten nog uitermate onzeker is:

1. De kosten voor het aanpassen van een woning zijn in zeer sterke mate afhankelijk van de (bestaande) isolatiegraad van de woning.
2. De kosten voor veel technologieën (zoals warmtenetten, warmtepompen, isolatie en ventilatie) zullen naar verwachting als gevolg van schaalvergroting en innovatie dalen.
3. Alle kosten zijn sterk afhankelijk zijn van enerzijds marktontwikkelingen en anderzijds de schaalgrootte waarmee wordt aanbesteed (zo zijn bijvoorbeeld voor een individuele huiseigenaar de kosten per woning hoger dan voor een woningcorporatie).

Hieronder gaan we in op de genoemde drie typen kosten. De kosten zijn steeds berekend als een gemiddelde per woning, gebaseerd op de totale kosten voor alle woningen in Buren. Deze kosten zeggen dus niets over specifieke woningen. Alle bedragen zijn inclusief BTW en liggen op het prijspeil 2021.

Kosten voor het transitie-gereed maken van een woning

De investeringskosten voor een basisniveau isolatie (minimaal energielabel B), waarbij vloer, gevel en dak worden geïsoleerd, kieren worden gedicht, mechanische ventilatie wordt toegevoegd en een inductiekookplaat wordt geïnstalleerd, bedragen gemiddeld € 8.000 tot € 14.000 per woning. De woningen kunnen dan verwarmd worden met een temperatuur tussen de 55 en 70 °C en hebben een gemiddelde warmtevraag voor ruimteverwarming van tussen de 50 en 60 kWh/m^2.

De investering in vergaande isolatie en lage-temperatuurverwarming (35 tot 55 °C), is veel hoger. Vaak moeten dan de bestaande kozijnen en radiatoren vervangen worden. Of er moet ook een zeer energiezuinig ventilatiesysteem met balansventilatie geïnstalleerd worden. In een aantal gevallen moet zelfs een compleet nieuw dak en/of buitengevel worden gemaakt. De kosten bedragen dan gemiddeld € 20.000 tot € 33.000 per woning. De woningen hebben dan een lagere warmtevraag voor ruimteverwarming van gemiddeld tussen de 30 en 40 kWh/m^2.

Welk deel is terug te verdienen?

Isoleren kan voor woningeigenaren een slimme investering zijn. Het leidt tot een lagere energierekening en een hoger comfort. Maar niet alle isolatiemaatregelen verdienen zich terug. Hoe meer een huis al geïsoleerd is en hoe lager dus de gasrekening, hoe lastiger het wordt om rendabele maatregelen te treffen. Het deel van de investering dat niet wordt terugverdiend heet de ‘onrendabele top’.

Voor de basisniveau-maatregelen ligt deze onrendabele top gemiddeld tussen € 4.000 en € 7.000 per woning als we de baten ten gevolge van de lagere energierekening meenemen. Als uitgangspunt is

CONCEPT

daarbij genomen een (gebouwgebonden[25]) financiering over een looptijd van 30 jaar met 1,5% netto rente. Als de maatregelen, zoals wordt verwacht, resulteren in een hogere woningwaarde en als zonnepanelen worden meegenomen in het maatregelenpakket zijn de basisniveau-maatregelen gemiddeld voor de eigenaar-bewoner in Buren mogelijk kostenneutraal. Voor verhuurders geldt dit vaak niet omdat de huur meestal niet of maar heel beperkt verhoogd kan worden na de genomen maatregelen.

De onrendabele top bij vergaand isoleren is veel hoger. Deze ligt in Buren tussen de € 12.000 tot € 20.000 per woning. Omdat vergaand isoleren nu nog niet beter wordt gewaardeerd in de woningwaarde leidt dit voor het grootste deel van de woningvoorraad tot ongewenste kosten (zoals gezegd: verwacht wordt dat dit gaat veranderen). Zowel voor basisniveau-maatregelen als voor vergaande isolatie geldt dat de onrendabele top kleiner wordt op het moment dat de aardgasprijs stijgt (wat ook gebeurt als er meer energiebelasting op aardgas wordt geheven). Overigens is het de verwachting dat isoleren wél veel meer invloed gaat krijgen op de woningwaarde.

Maatregel	Kosten	Rendabele deel (terug te verdienen)	Onrendabele top
Maximale isolatie binnen de bestaande schil	€ 8.000 tot € 14.000	€ 4.000 tot € 7.000	€ 4.000 tot € 7.000
Vergaande isolatie	€ 20.000 tot € 33.000	€ 8.000 tot € 13.000	€ 12.000 tot € 20.000

Onrendabele top bij verschillende niveaus van woningisolatie in Buren (gemiddeld per woning)

Kosten voor het aanpassen van de energie-infrastructuur

De kosten voor het aanpassen van de infrastructuur zijn afhankelijk van het gekozen scenario. Om een beeld te krijgen, werken we in het onderstaande twee extreme scenario's uit. De praktijk zal altijd een combinatie van beide scenario's worden.

- *Scenario 1. Alleen individuele oplossingen (all-electric)*
  In het geval van een verzwaard elektriciteitsnet worden de kosten voor het verzwaren van het net nu nog betaald door alle gebruikers in Nederland, omdat deze kosten zijn gesocialiseerd. In de toekomst zal dit wellicht gaan veranderen, echter hoe dat op woningniveau gaat uitpakken voor Buren is nu nog heel lastig te bepalen.
- *Scenario 2. Alleen collectieve oplossingen (warmtenet)*
  De kosten voor de infrastructuur van een warmtenet bestaan uit de aanleg van de warmteleidingen door de wijk, de aansluiting op de warmtebron en het aansluiten van de woning inclusief het plaatsen van een afleverset. Aangezien ook de kosten voor het vervangen van gasnetten[26] zijn gesocialiseerd, is het maatschappelijk van belang om de voor een warmtenet benodigde grondwerkzaamheden af te stemmen met vervanging van riolering of waterleidingen of andere ondergrondse infra. Al deze kosten gezamenlijk kunnen sterk per wijk verschillen en zijn voor een groot deel afhankelijk van het type bebouwing en de dichtheid van de bebouwing. Gemiddeld liggen deze investeringen tussen de € 8.000 en € 15.000 euro per woning.

[25] Zie hierover paragraaf 6.2.3.

[26] De kosten kunnen ook afhangen van de materiaalsoort van het gasnet: bij grondroeringsgevoelige leidingen is er een groot risico op extra hoge kosten vanwege een tijdelijke vervanging van het gasnet.

Scenario	Kosten
Alleen individuele oplossingen (all-electric)	PM
Alleen collectieve oplossingen (warmtenet)	€ 8.000 tot € 15.000

Kosten voor aanpassen van infra bij individuele versus collectieve oplossingen (gemiddeld per woning)

Om enigszins een vergelijking tussen beide scenario's mogelijk te maken, hebben we in de volgende paragraaf de kosten voor het aanpassen van de infrastructuur voor beide scenario's op € 8.000 tot € 15.000 euro per woning gezet, met de kanttekening dat dit bedrag met name voor het individuele scenario (all-electric), waarvoor aanpassing van het elektriciteitsnet is benodigd, in feite nog niet valt vast te stellen.

Kosten voor het vervangen van de aardgasketel door een alternatieve warmtevoorziening
Ook dit type kosten presenteren we in de gekozen scenario's.

- *Scenario 1. Alleen individuele oplossingen (all-electric)*
  De kosten voor de benodigde installaties voor overstap naar all-electric verwarmen liggen gemiddeld tussen de € 8.000 tot € 16.000 per woning.
- *Scenario 2. Alleen collectieve oplossingen (warmtenet)*
  In het geval van een warmtenet worden de kosten voor de aanleg van de infrastructuur gefinancierd door:
  - Het langjarig verkopen van warmte aan de gebruiker middels het te betalen vastrecht en een bijdrage per gebruikte Gigajoule warmte, waarbij uitgegaan wordt van gelijkblijvende tarieven ten opzichte van aardgas (conform de huidige wetgeving in de Warmtewet (het 'Niet-meer-dan-anders-principe'));
  - De bijdrage in aansluitkosten (BAK) die vastgoedeigenaren betalen op het moment dat een gebouw of woning wordt aangesloten op het warmtenet.

  Om bestaande woningen in Buren op een warmtenet aan te sluiten, zal de BAK gemiddeld tussen de € 6.000 tot € 11.000 per woning liggen. Voor nieuwbouw ligt de BAK vaak lager op circa € 5.000.

Totale kosten van de warmtetransitie
Hieronder is globaal uitgerekend wat het kost om Buren aardgasvrij te maken, waar we naar alle drie de type kosten kijken: kosten voor het transitiegereed maken van de woning, het installeren van het alternatief voor aardgas en de aanleg van een nieuwe energie-infrastructuur. Dit is voor beide scenario's gedaan.

Scenario	Kosten	Rendabele deel (terug te verdienen)	Onrendabele top
Alleen individuele oplossingen (all-electric)	€ 24.000 tot € 45.000	€ 12.000 tot € 23.000	€ 12.000 tot € 22.000
Alleen collectieve oplossingen (warmtenet)	€ 21.000 tot € 37.000	€ 11.000 tot € 19.000	€ 10.000 tot € 18.000

Totale kosten van warmtetransitie bij individuele versus collectieve oplossingen (gemiddeld per woning)

- *Scenario 1. Alleen individuele oplossingen (all-electric)*
  Als in Buren alle bestaande woningen met een individuele oplossing aardgasvrij worden verwarmd (all-electric), worden de totale kosten van de warmtetransitie geraamd op € 24.000 tot € 45.000 per woning, hiervan is € 12.000 tot € 22.000 onrendabel. Dit zijn dus kosten voor het aanpassen van de woning (het pakket aan basisniveau-maatregelen), het

CONCEPT

verzwaren van het elektriciteitsnet en het geheel vernieuwen van de verwarmingsinstallatie. In totaal komt dit neer op een bedrag van tussen de € 254 en € 477 miljoen voor alle woningen (10.600) in Buren samen.

- *Scenario 2. Alleen collectieve oplossingen (warmtenet)*
  De totale kosten voor de warmtetransitie als alle woningen in Buren op een collectieve warmtevoorziening zouden kunnen worden aangesloten, inclusief basisniveaumaatregelen, ramen we op gemiddeld € 21.000 tot € 37.000 per woning, hiervan is € 10.000 tot € 18.000 onrendabel. Ook als een hogere woningwaarde en zonnepanelen worden meegenomen is deze investering voor de eigenaar-gebruiker in Buren niet rendabel te maken. In totaal komt dit neer op een bedrag van tussen de € 223 en € 392 miljoen voor alle woningen (10.600) in Buren samen.

De bandbreedte van totale kosten voor woningaanpassing ligt als we beide scenario's in ogenschouw nemen dus tussen de € 21.000 en € 45.000 per woning. Dat komt overeen met het onlangs door het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) becijferde gemiddelde van € 40.000 per (Nederlandse) woning.

Voor beide scenario's geldt dat het niet de verwachting is dat vastgoedeigenaren in staat zijn en/of bereid zijn om zoveel geld te investeren in de woningen, omdat een groot deel van deze investering niet rendabel is.

Financiering van de warmtetransitie

De warmtetransitie vraagt dus investeringen voor woningisolatie, energie-infrastructuur en de aanleg van nieuwe warmtebronnen. Zoals gezegd valt de totale financieringsopgave nu nog niet te maken, want die is afhankelijk van de daadwerkelijk te treffen maatregelen en de staat van de woningen. Zeker is in ieder geval dat het gaat om grote bedragen. Deze investeringen zullen moeten worden verdeeld over publieke partijen, private partijen en bewoners.

Financiering door publieke partijen

De gemeente Buren zal zelf kosten gaan maken en moeten investeren om de transitie mogelijk te maken. Er zal een (jaarlijkse) begroting voor de warmtetransitie moeten komen waarin geld wordt gereserveerd en budget wordt vrijgemaakt. Momenteel bestudeert de gemeente de volgende mogelijkheden:

- Verhoging van het jaarlijkse duurzaamheidsbudget in de begroting.
- Een warmtetransitiefonds met een startstorting en een jaarlijkse voedingsstorting.
- Een gemeentelijke subsidieregeling.
- Het vergroenen van leges.
- Leningen of garantiestellingen voor inwoners in 'knellende omstandigheden'.

Eén ding is evenwel duidelijk: de gemeente Buren zal de last van de warmtetransitie niet alleen kunnen dragen. De Rijks- en provinciale overheid zullen mee moeten gaan investeren. Mogelijk dat de Rijksoverheid iets wil gaan doen aan de scheve verhouding in energiebelastingheffing tussen huishoudens en industriële grootverbruikers. Die laatste categorie betaalt per kWh maar liefst 168 keer minder energiebelasting, nog los van allerlei andere vrijstellingen. Als de overheid besluit de energiebelasting voor industrieën te verhogen zou ze de extra belastingopbrengsten kunnen aanwenden voor het verduurzamen van woningen. Uiteindelijk is dat natuurlijk een politiek besluit.

Vermeldenswaard in dit verband is ook dat de provincie Gelderland onlangs het Perspectieffonds heeft opgericht dat onder andere is gericht op projecten om de energietransitie te realiseren. In dit fonds komt € 200 miljoen beschikbaar.

CONCEPT

Financiering door private partijen

Het Rijk biedt private partijen verschillende subsidies om de onrendabele top af te dekken. Ondernemers kunnen bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) of bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een stimuleringslening respectievelijk een duurzaamheidslening aangaan. Voor woningcorporaties, institutionele beleggers en particuliere verhuurders zijn er de Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen (SAH) en de Renovatieversneller om corporatiebezit innovatief te verduurzamen. En voor bedrijven en (non-)profitinstellingen die hernieuwbare energie (gaan) produceren of CO_2-reducerende technieken toepassen is er de SDE++-regeling.

Financiering door bewoners

Om draagvlak voor de warmtetransitie te krijgen is betaalbaarheid voor bewoners het belangrijkste criterium. De gemeente Buren staat voor een inclusieve energietransitie, het moet voor alle bewoners (met een grote en kleine portemonnee) mogelijk zijn om de investeringen naar aardgasvrij te maken. Dat houdt in dat bewoners geen (meer)kosten zouden moeten maken, maar dat ze *investeren* in de waarde van hun woning. De volgende instrumenten staan hiervoor momenteel ter beschikking.

- Bewoners kunnen meedoen in het kiezen voor de warmteoplossing met de laagste integrale kosten, die oplossing kan collectief of individueel zijn.
- Subsidies voor isolatiemaatregelen of de aanschaf van installaties (ISDE, SEEH).
- Lening van het Nationaal Warmtefonds om energiezuinige maatregelen te treffen.
- Gebouwgebonden financiering.[27]
  Dit is een bijzondere lening die gekoppeld is aan een woning. Het voordeel is dat bij de verkoop van de woning deze lening overgaat naar de nieuwe bewoner. Op deze manier worden de kosten voor de aanpassingen niet alleen over de tijd verdeeld, maar worden kosten en baten evenredig overgedragen naar de nieuwe eigenaren van de woning bij verhuizing. Het principe van gebouwgebonden financiering is dat een woningeigenaar een bedrag kan lenen dat gekoppeld is aan de verwachte daling van de energielasten van de woning. Deze constructie pakt woonlastenneutraal uit als de jaarlijkse kosten van de lening (rente en aflossing) gelijk zijn aan de daling van de energielasten. Geschat wordt dat ruwweg de helft van alle koopwoningeigenaren in aanmerking komt voor deze vorm van financiering. Voor hen is de investering in duurzame warmte namelijk woonlastenneutraal. Gebouwgebonden financiering is een maatregel uit het Klimaatakkoord. De wetgeving die hiervoor nodig is in onderzoek.
- Groene hypotheek(verlenging) (GHV).
  Dit instrument is gericht op woningeigenaren voor wie de warmtetransitie niet woonlastenneutraal uitpakt, maar die voldoende ruimte tussen hun maximale hypotheek (85% van het maximum) en hun huidige hypotheekschuld hebben om de verduurzaming van hun woning mee te financieren. Door verlenging van de looptijd van de hypotheek wordt het ‘vermogen in stenen’ ontsloten en worden de woonlasten verlaagd. Deze financieringsoptie is een optie voor ruwweg een derde van de koopwoningen.
- De woningcomfortregeling.
  Na een investering in duurzaamheidsmaatregelen is de woning verbeterd en dus meer waard. Deze stijging in waarde kan worden voorgeschoten door de overheid/externe financiers. Bij verkoop van de woning draagt de verkoper een afgesproken percentage van de verkoopprijs af (gemaximaliseerd op de investeringskosten). In de periode dat de woning niet

[27] Gebouwgebonden financiering, GHV, woningcomfortregeling en publieke verduurzamingsregeling zijn overgenomen uit ‘De financiële gevolgen van de warmtetransitie’, Ecorys, februari 2019.

CONCEPT

verkocht wordt, betaalt de woningeigenaar rente over de financiering. De verwachting is dat weinig woningeneigenaren van deze optie gebruik maken, omdat het merendeel (schatting: 85%) al van de voornoemde regelingen gebruik kan maken.

- Publieke verduurzamingslening.
  Er resteert een groep woningeigenaren die nog steeds geen gebruik kunnen maken van voornoemde regelingen. Daarvoor is dit laatste instrument in ontwikkeling. De publieke verduurzamingslening is te vergelijken met de studiefinanciering. De overheid biedt een lening ter hoogte van de kosten van de verduurzaming van de woning. De aflossing van deze lening is alleen van toepassing als het inkomen dit toelaat. Als het inkomen van de woningeigenaar onvoldoende toeneemt, wordt de lening omgezet in een gift.

CONCEPT

Bijlage 9: Vormen van beheer en organisatie van warmtenetten

In deze bijlage schetsen we kort de theoretische mogelijkheden bij beheer en organisatie van een (collectief) warmtenet.

Bij warmte is er sprake van een 'natuurlijk monopolie'. De afnemers zijn verbonden met een kostbaar lokaal- of regionaal warmtenetwerk met vaak maar één of twee warmtecentrales. Er is daardoor een fundamenteel verschil met bijvoorbeeld de elektriciteitsmarkt, waarbij de netwerkkosten lager zijn en alle bronnen en afnemers met hetzelfde netwerk verbonden zijn. Bij warmtenetten wordt er nog wel eens onderscheid gemaakt tussen open- en gesloten warmtenetten. Er zijn twee manieren om dit onderscheid te maken, gebaseerd op bronnen en gebaseerd op rollen.

Gebaseerd op bronnen

- Een warmtenet wordt 'open' genoemd als meerdere warmteleveranciers met warmtebronnen 'invoeden', oftewel hun warmte leveren, in hetzelfde systeem. Wij noemen dit liever een warmtenet met meerdere bronnen.
- Bij een open net voor meerdere bronnen staat het warmtenet open voor het invoeden met nieuwe bronnen. Bij meerdere bronnen koopt de warmteleverancier de warmte in op basis van prijs, kwaliteit, beschikbaarheid en duurzaamheid. Dit voorkomt dat de warmteleverancier haar eigen bron bevoordeelt ten opzichte van andere, meer geschikte bronnen. Aandachtspunten hierbij zijn:
    - Verschillende leveranciers laten concurreren voor een zo gunstig mogelijke prijs/kwaliteitverhouding.
    - De zekerheid van levering van warmte voor zowel de korte termijn (de vier seizoenen) als de lange termijn (25 jaar). Die is er niet altijd bij een bron (bijvoorbeeld restwarmte).
    - De duurzaamheid van de bronnen. Vaak zijn ze niet allemaal even duurzaam.
    - Door het beperkt aantal warmtebronnen en de doorgaans hoge beheerskosten daarvan zijn de risico's voor de investeerders hoger.

Gebaseerd op rollen

- Een open warmtenet is iets anders dan een gesplitst net, waarbij de ene partij de rol van netbeheerder op zich neemt, en een andere partij de rol van warmteleverancier. Dit wordt vaak gedaan om een net voor meerdere bronnen te realiseren, maar dit is geen voorwaarde. Voor de eindgebruiker is het wel belangrijk dat er één partij is die aangesproken kan worden op de integrale verantwoordelijkheid van het leveren van warmte. Dit is geregeld in de Warmtewet.
- Bij een 'gesloten' (of een traditioneel) warmtenet wordt het warmtenet in zijn geheel beheerd door één warmtebedrijf. Deze partij neemt alle rollen in het warmtenet op zich. De warmteleverancier hoeft hierbij niet de eigenaar van de bron te zijn, maar is wel verantwoordelijk voor de leveringsbetrouwbaarheid. De warmteleverancier werkt dan vaak met langjarige contracten met de bron en bedrijft zelf een back-upinstallatie. In deze constructie kan ook een open net en een warmtenet met open bronnen worden gerealiseerd.
- Een derde optie is een coöperatief warmtenet waarbij leveranciers, netbeheerder en afnemers samen eigenaar zijn.

CONCEPT

Gebaseerd op bronnen en rollen

- Op een nog opener warmtenet, het open net met leverancierskeuze, voeden meerdere warmtebronnen in, is er ruimte voor nieuwe bronnen en heeft een afnemer(scollectief) de keuzevrijheid om van een bepaalde bron of een zelfgekozen leverancier zijn warmte te krijgen.

CONCEPT

Bijlage 10: Uitgangspunten bij de communicatie met inwoners en bedrijven

- *We nemen een duidelijk standpunt in*
  Het is essentieel voor het begrip, houding en gedrag (participatie) van bewoners dat in de communicatie duidelijk is wat het standpunt van de gemeente is. De gemeente wordt gezien als eindverantwoordelijke in het hele transitieproces. We zorgen ervoor dat duidelijk is wat de gemeente wil, kan en nog van plan is. Dat vraagt ook helderheid over de randvoorwaarden, mogelijkheden en de garanties die de gemeente kan geven. En dan is het van belang om daar consequent in te zijn. Als zaken tijdelijke oplossingen zijn, of bepaalde stappen nog onduidelijk zijn, zijn we daar open en helder over. Als er al een bepaalde keuze is gemaakt en daarover geen inspraak mogelijk is, communiceren we dat duidelijk en laten we ook weten waar bewoners eventueel nog wél over mee mogen denken. Als er besluiten zijn genomen, geven we aan wie die besluiten hebben genomen en waarom.
- *We gebruiken één frame voor herkenbaarheid*
  Door voor één frame te kiezen en hier consequent in alle communicatie-uitingen gebruik van te maken, investeren we in een boodschap die langzaam ‘inslijt’ bij de ontvanger. Als er telkens informatie komt vanuit hetzelfde frame, dan ervaren mensen de boodschappen als steeds herkenbaarder.
- *We houden er rekening mee dat bewoners soms drempels zien*
  De meeste bewoners van de kern/wijk zijn bij de start van het traject nog niet goed geïnformeerd. Daar komt bij dat de meeste mensen niet zo houden van veranderingen. Soms nemen bewoners in eerste instantie een afwachtende en zelfs terughoudende houding aan. De drempels (verwachte kosten; geen keuzevrijheid, bijvoorbeeld wat warmteleverancier betreft; overlast in en om het huis; indirecte consequenties als het vervangen van het fornuis; onzekerheid over de voortgang) roepen veel vragen op waar men antwoord op wil hebben. We zorgen ervoor dat we daarop zijn voorbereid.
- *We laten zien dat het menens is*
  Aan bewoners die een afwachtende of terughoudende houding aannemen laten we zien dat er wel degelijk iets gebeurt. Dit kan bijvoorbeeld door een concrete planning af te geven, belangrijke keuzes te communiceren (bijvoorbeeld het alternatief voor aardgas) en vorderingen in het proces te tonen.
- *We maken zichtbaar en laten ervaren*
  Veel bewoners hebben geen duidelijk beeld over wat het aardgasvrij maken van de woning inhoudt. Vaak zijn ze bang dat het een negatieve impact gaat hebben op het woongenot of dat het veel gedoe met zich meebrengt. In zulke gevallen helpt het om bewoners te laten zien en ervaren wat het aardgasvrij maken van een woning voor hen kan betekenen. Dat kan door verhalen en ervaringen uit de eigen gemeenschap te delen. Diverse gemeenten hebben ook goede ervaringen met het inrichten van leegstaande woningen als voorbeeldwoning in de kern/wijk. Andere gemeenten vragen bewoners van aardgasvrije woningen om tegen een kleine onkostenvergoeding hun woning af en toe open te stellen voor buurtbewoners en andere geïnteresseerden.

CONCEPT

Bijlage 11 Woningbezit KleurrijkWonen

Kern/Energielabel	A	B	C	D	E	F	G	Eindtotaal
Asch		7	3	2				12
Beusichem	55	53	45	25	23	4	5	210
Buren	108	17	55	31	22	18	3	255
Erichem	7		1	9	2			19
Kerk-Avezaath	26	22	14	2	1			65
Zoelen	14	16	32	18	4	1		85
Zoelmond			9	6	6	1	4	26
Eindtotaal	**210**	**115**	**159**	**93**	**58**	**24**	**12**	**672**
	31%	17%	24%	14%	9%	4%	2%	

Energielabels en woningbezit KleurrijkWonen in Buren per 2020

CONCEPT

Bijlage 12: Advies Spectrum

Communicatie

Zowel in respons van de vragenlijst als in de gesprekken die we gevoerd hebben komt communicatie richting de inwoners veelvuldig terug. Inwoners hebben behoefte aan meer heldere en concrete informatie en willen graag zoveel mogelijk persoonlijk contact. Zet fors in op communicatie richting de inwoners.

- Voor de verspreiding van de resultaten uit dit rapport adviseren we om **een visuele weergave** te laten maken. Dit geeft inwoners zicht op de belangrijkste uitkomsten en het vervolg hierop.
- Zorg ervoor dat de communicatie past bij kerngericht werken. **Sluit met de communicatie aan bij bestaande structuren**, denk bijvoorbeeld aan informatieverstrekking via verenigingen, wijkorganisaties, jongerenraden, etc.
- **Wees helder over wat wel en wat niet kan**. Zorg dat inwoners weten waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Waterstof is bijvoorbeeld zeer veel genoemd door inwoners. Wees duidelijk over de reële mogelijkheden van waterstof, zodat inwoners weten dat waterstof als innovatie gevolgd wordt, maar niet als alternatief gezien wordt voor dit moment.
- **Maak gebruik van verschillende kanalen** en informeer inwoners structureel. Ga fysiek in gesprek met elkaar, organiseer wijkbijeenkomsten en maak ook gebruik van brieven, flyers, het plaatselijke krantje, een klimaatkrant en de website van de gemeente. Bied ruimte voor kennis, ervaringen en vragen die er leven onder inwoners. Houd hierbij de wens voor maatwerk continu voor ogen.
- Informeer en inspireer inwoners over de mogelijkheden die er zijn, inclusief rekenmodel zodat de kosten en baten duidelijk worden. **Laat concrete voorbeelden zien** van de mogelijkheden die er zijn.

Participatie

In alle kernen van de gemeente Buren zijn inwoners die graag samen met de gemeente met de warmtetransitie aan de slag willen. We stellen voor om een **klankbordgroep** met inwoners in te richten. In deze klankbordgroep zitten mensen die positief staan tegenover van het gas af gaan én mensen die hier juist kritisch over zijn. Het lijkt ons goed om variatie in leeftijd te hebben in deze klankbordgroep. Onze ervaring is dat in dergelijke klankbordgroepen jongeren nogal eens ontbreken, we stellen dan ook voor om expliciet jongeren te betrekken in deze klankbordgroep. De deelnemers uit de klankbordgroep wonen zowel in pilotkernen als in de overige kernen. Uiteindelijk komen immers alle kernen in de gemeente Buren aan de beurt als het gaat om actief met de warmtetransitie aan de slag te gaan. Laat deze klankbordgroep een paar keer per jaar bij elkaar komen om bij te praten en uit te wisselen. Benut deze momenten als gemeente om optimaal geïnformeerd te zijn en ideeën te toetsen. Laat de eerste twee overleggen extern ondersteunen, waardoor doel, agenda en werkwijze snel worden neergezet en geborgd zijn. Verder zien we voor het betrekken van inwoners in de pilotkernen en de overige kernen verschillende mogelijkheden en die zetten we hieronder uiteen.

Participatie in pilot kernen bij de uitvoering

- Organiseer een **kernbijeenkomst over de pilot**, zodat je er samen met inwoners invulling kunt gaan geven aan de pilot. Nodig de hele kern hiervoor uit en maak daarbij gebruik van de mensen die hebben aangegeven een rol te willen spelen in een werkgroep voor de betreffende kern.

CONCEPT

- Informeer de kernen waar een pilot gaat starten. Laat inwoners en betrokkenen weten welke rol de gemeente speelt tijdens deze pilot. In de fase van het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en eerste stappen naar het formuleren van een (uitvoerings)plan voor desbetreffende kern, adviseren we de gemeente een faciliterende rol te spelen. **Bespreek wel met inwoners en betrokkenen welke randvoorwaarden er zijn voor inwonersbetrokkenheid en planvorming**. Om de kennis en energie van inwoners zo optimaal mogelijk te benutten is het wenselijk om deze fase extern te laten ondersteunen. Zorg daarbij wel dat je als gemeente regelmatig zichtbaar bent en bijpraat met de kernwerkgroep.
- Ga in gesprek met de mensen die hebben aangegeven interesse te hebben om aan een **werkgroep voor hun kern** deel te nemen. Bekijk samen hoe je het beste invulling kunt geven aan de pilot en het betrekken van hun buurtgenoten.
- **Ga de kern in voor persoonlijke gesprekken**. Het liefst op straat- of buurtniveau, bijvoorbeeld door middel van huiskamer gesprekken. Wees creatief en probeer binnen de richtlijnen rondom COVID-19 het gesprek aan te gaan en ga bijvoorbeeld met een bus de buurt in om het gesprek buiten op straat te laten plaatsvinden. Je bent zichtbaar en voert op een verantwoorde manier het gesprek met inwoners.

Participatie in de overige kernen bij de uitvoering

Informeer de hele gemeente over de pilotkernen, zodat de kernen waar geen pilot start daarvan op de hoogte zijn. In deze kernen zijn inwoners die hebben aangegeven ook samen met de gemeente aan de slag te willen gaan met de warmtetransitie. Koester deze energie die in de kernen zit en zorg ervoor dat de getoonde energie bij inwoners blijft. **Ga in gesprek met niet gekozen kernen**. Benoem duidelijk waarom deze kernen op dit moment geen pilotkern zijn, maar benadruk dat de betrokkenheid, kennis en energie van deze inwoners bijzonder op prijs wordt gesteld en graag benut wordt. **Richt een vraagpunt in** waar inwoners, die zelf een initiatief hebben of starten op het gebied van de warmtetransitie, met de gemeente in gesprek kunnen. Samen bekijken jullie wat er nodig is voor dit initiatief vanuit de gemeente. Dat kan bijvoorbeeld sparren of het verbinden met andere initiatieven of organisaties in de gemeente zijn.

Informatie

De warmtetransitie duurt een aantal decennia. Maak visueel inzichtelijk hoe de route naar 2050 eruit ziet, door middel van **een routeplan**. Informeer inwoners over de aspecten die ze nu al kunnen aanpakken: het verder isoleren van de woning, korter douchen, lampen uitzetten in vertrekken waar ze niet zijn, etc. Op het gebied van het laaghangend fruit kan nog veel gewonnen worden. Inwoners zijn onvoldoende op de hoogte wat er kan. En informeer inwoners, in dit routeplan, over de mogelijkheden die er zijn op de langere termijn en hoe de processtappen eruit zien die gezet gaan worden. Dit helpt mensen als ze keuzes moeten maken als ze gaan verhuizen, verbouwen of nieuw gaan bouwen. En het geeft inwoners zicht op wanneer bijvoorbeeld in alle kernen actief met de warmtetransitie aan de slag wordt gegaan. Een routeplan helpt om verwachtingen over en weer helder te krijgen.

Naast het informeren van de inwoners is het ook van belang om intern kennis en informatie te delen. Dat geldt voor verschillende gemeentelijke afdelingen, zoals bijvoorbeeld bij de bouw van een nieuwbouwproject. Zorg dat duurzaamheid en de mogelijkheden die er zijn in de warmtetransitie al vanaf het begin van een nieuwbouwproject worden meegenomen.

CONCEPT

Rapport Warmtetransitie in de gemeente Buren

Inwonersbetrokkenheid

Juni 2021

Anja van de Boer en Gerrit Dijkerman

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Bevindingen algemeen 4
3. Bevindingen om mee te nemen in het vervolgtraject 11
4. In welke kern zit participatiekracht? 14
5. Samenvatting 16
6. Advies 17
7. Bijlage 1: methodische verantwoording 20
8. Bijlage 2: tabellen 21

1. Inleiding

In het Klimaatakkoord staat dat er in 2050 geen fossiele brandstoffen meer gebruikt mogen worden. Om deze doelstelling te halen moeten ook de huishoudens in de gemeente Buren van het gas af. De warmtetransitie, oftewel de opgave om van aardgas naar duurzame alternatieven over te gaan, wil de gemeente graag samen met haar inwoners oppakken. De gemeente is benieuwd in welke kernen er draagvlak is om gezamenlijk met de warmtetransitie aan de slag te gaan. Welke kansen zien inwoners voor hun kern en welke belemmeringen zien inwoners? In welke kern willen inwoners graag actief met de warmtetransitie bezig. Naast deze participatie-inventarisatie wordt er, door Coöperatie Energie Samen Rivierenland, een technische analyse uitgevoerd om te bekijken welke (on)mogelijkheden er in de diverse kernen zijn als het gaat om warmtebronnen. Deze analyses vormen tezamen de input voor de gemeente om tot een keuze voor de pilotkernen te komen. We merken nog even op dat de scope van deze rapportage gericht is op de betrokkenheid van inwoners met de warmtetransitie. De energietransitie, de wijze waarop we energie opwekken valt buiten het bereik van deze rapportage.

Aanpak

Om erachter te komen in welke kernen de meeste energie zit bij de bewoners om met de warmtetransitie aan de slag te gaan, hebben in eerste instantie alle huishoudens in de gemeente Buren een vragenlijst ontvangen. Inwoners is gevraagd naar de kansen die zij voor hun kern zien, de belemmeringen en ook op welke manier zij betrokken willen zijn bij de warmtetransitie. Aanvullend voerde Spectrum zes groepsgesprekken. Door COVID-19 hebben deze gesprekken online plaatsgevonden. Naast Maurik, Lienden, Buren en Beusichem is er voor de kernen ten oosten van het Amsterdams-Rijnkanaal een gesprek georganiseerd. Tevens heeft er voor de kernen ten westen van het Amsterdams-Rijnkanaal een gesprek plaatsgevonden. Tot slot hebben 47 inwoners uit de gemeente Buren deelgenomen aan telefonische interviews.

“In onze gemeente staan ettelijke bedrijfspanden met enorme platte daken. Ik begrijp niet dat die nooit in de mogelijkheden worden betrokken als het over locaties voor alternatieve energieopwekking gaat.”

“Zorg voor meer kennisoverdracht over de mogelijkheden en noodzakelijkheid van warmtetransitie richting de burger.”

“Blijf vooral ook het gezonde verstand gebruiken.”

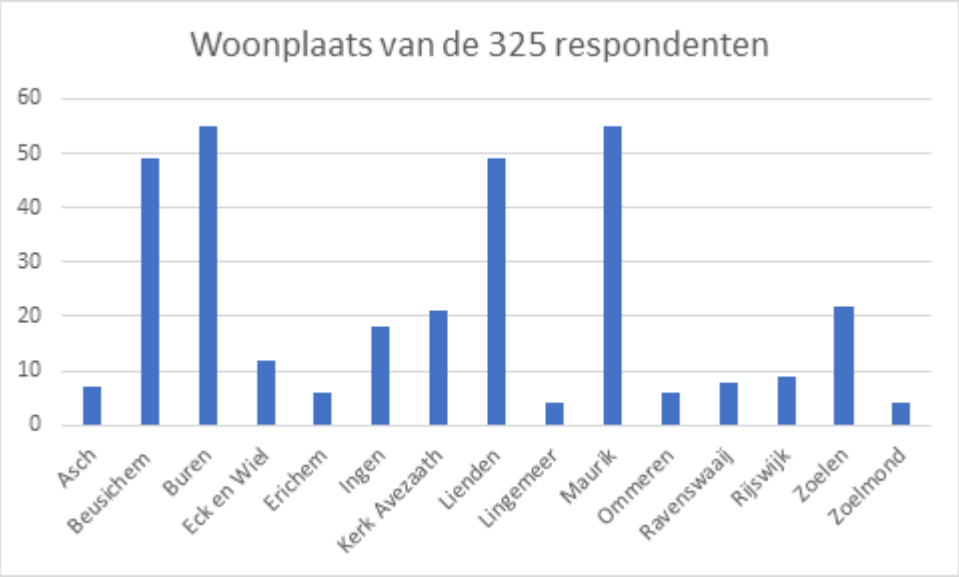
“Het gebruik van waterstof i.p.v. aardgas is zeker de moeite van het onderzoeken waard.”

“Het gaat om een beter klimaat voor de volgende generaties.”

2. Bevindingen algemeen

Deelnemers vragenlijst

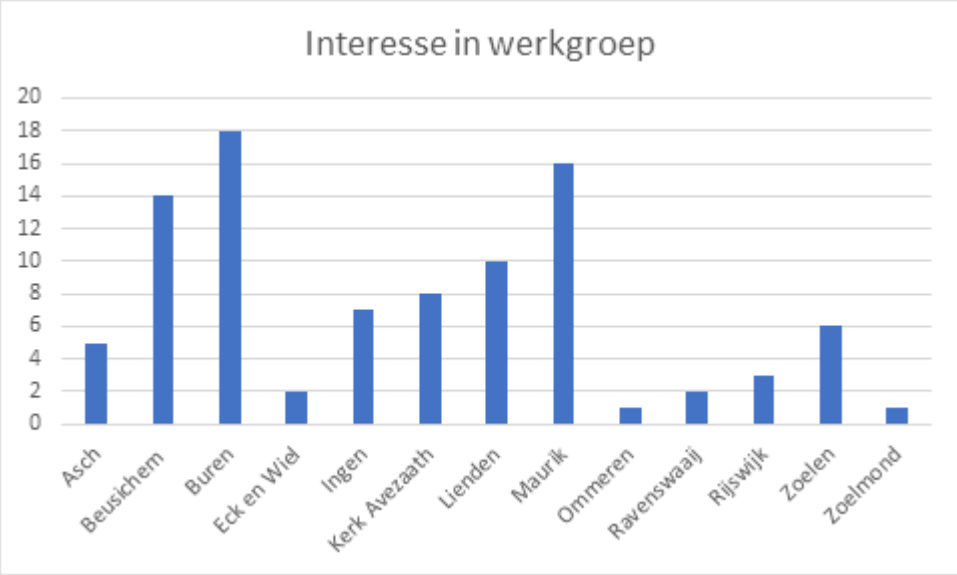
Alle huishoudens in de gemeente Buren hebben een flyer over de warmtetransitie ontvangen met daarin de oproep om deel te nemen aan de vragenlijst. Een week voor de sluitingsdatum heeft eCoBuren haar leden via een mailing gevraagd deel te nemen aan de vragenlijst. Op dat moment waren er al 280 reacties binnen. In totaal vulden 325 mensen de vragenlijst in[1]. Alle kernen zijn vertegenwoordigd. Het aantal respondenten is net te laag om te kunnen spreken van een volledig betrouwbaar beeld voor de hele gemeente. Wel geven de uitkomsten uit de vragenlijst, samen met de input uit de groepsgesprekken en individuele interviews waardevolle inzichten voor het verdere proces om samen met inwoners aan de slag te gaan met de warmtetransitie. Dit kan bijvoorbeeld door met een klankbordgroep te gaan werken waarin inwoners en gemeente vertegenwoordigd zijn. En door het ondersteunen van lokale initiatieven door de gemeente.



[1] Om een statistische betrouwbaarheid van 95% met een foutmarge van 5% te halen waren 372 respondenten nodig. Zie bijlagen voor alle tabellen en de methodische verantwoording.

Bijna alle respondenten hebben een koophuis, maar 10 respondenten huren een woning. De leeftijd van de woningen varieert van jonger dan 10 jaar tot ouder dan 100 jaar. Het grootste deel van de respondenten heeft een woning ouder dan 40 jaar, oftewel een woning die gebouwd is voor 1981.

Opvallend is dat 93 respondenten aangeven dat ze actief mee willen denken over de warmtetransitie en onderdeel willen uitmaken van een werkgroep voor hun woonplaats. De verdeling van deze respondenten ziet er per kern zo uit:



Inwoners vinden het belangrijk dat gemeente hen betrekt bij de warmtetransitie: ruim 90% van de respondenten vindt het belangrijk om betrokken te worden en 3% geeft aan dit niet belangrijk te vinden.

Deelnemers gesprekken

In totaal hebben er zes groepsgesprekken plaatsgevonden waar in totaal 35 inwoners hun stem hebben laten horen. Inwoners hebben verschillende motivatie om deel te nemen aan de gesprekken. Sommigen gaven aan persoonlijke interesse te hebben in het warmtetransitie-vraagstuk, anderen hebben er in hun werk mee te maken en volgen ook graag wat er in hun eigen gemeente gebeurt. Tot slot waren er een aantal inwoners bij die het onzin vinden om van het gas af te gaan: "*Het is alleen maar duur en ik zie er geen voordelen van, alleen maar nadelen.*"

eCoBuren heeft vanuit eigen interesse en betrokkenheid aangegeven graag bij de groepsgesprekken aanwezig te willen zijn. Bij elk groepsgesprek was een bestuurslid van eCoBuren aanwezig. Zij zijn geïnteresseerd in de gesprekken en hebben vooral geluisterd en antwoord gegeven op vragen van de deelnemers.

Daarnaast hebben er 47 telefonische interviews plaatsgevonden met inwoners uit de diverse kernen. In de vragenlijst konden mensen aangeven waar hun voorkeur naar uit ging. Ook bij de telefonische gesprekken stonden de kansen, weerstand en participatiewensen centraal.

Welke voordelen worden gezien als we van het gas af gaan?

Er zijn diverse voordelen genoemd door de respondenten. Sommige voordelen kwamen heel vaak voor, andere werden wat minder vaak genoemd. In de Wordcloud hieronder staan de voordelen bijeen. Hoe groter het woord, hoe vaker die is genoemd door de respondenten.



Welke risico's en bezwaren worden gezien?

Bij de nadelen worden met name de hoge kosten genoemd. Respondenten verwachten dat de kosten op het bord van de inwoner terechtkomen en geven aan dat het voor inwoners niet te doen is om deze lasten te dragen. Zeker ook omdat ze zich afvragen of de gemaakte kosten wel op zullen wegen tegen de baten.



Welke kansen worden gezien?

Er worden door inwoners verschillende tips meegegeven aan de gemeente.

Betrekken inwoners:

- Persoonlijk contact heeft de voorkeur. Ga gesprekken aan in de wijken.
- Informeer inwoners met de mogelijkheden die er zijn, inclusief rekenmodel zodat de kosten en baten duidelijk worden. Laat concrete voorbeelden zien van de mogelijkheden die er zijn.
- Houd het zo informeel als mogelijk. Zorg voor een plek om bij elkaar te komen om een buurt te enthousiasmeren. Maak er bijvoorbeeld een buurt-warmte-borrel van.
- Zorg voor herhaaldelijke aandacht voor dit onderwerp. Dus kies voor verschillende kanalen en voor meerdere (structurele) momenten. Fysiek in gesprek gaan met elkaar, wijkbijeenkomst, brieven, flyers, plaatselijke krantje, klimaatkrant en de website van de gemeente worden genoemd als mogelijkheden. Bied ruimte voor kennis, ervaringen en vragen die er leven onder inwoners.
- Zorg voor een werkgroep per kern. Zodat de vragen die in de kern spelen goed opgepakt kunnen worden en er zoveel mogelijk maatwerk geleverd kan worden.
- Kom via verenigingen met inwoners in contact. Maak gebruik van bestaande structuren.

Ideeën:

- Zorg voor een demonstratieproject. Mensen weten niet zo goed wat de warmtevisie inhoudt en het zou helpen als het wat concreter gemaakt kan worden. Door een huis te voorzien van een warmtepomp en volledige isolatie waar mensen een kijkje kunnen nemen, wordt het veel tastbaarder en beeldender.
- Lift vooral mee op communicatie die er al is, bijvoorbeeld in samenwerking met eCoBuren.
- Pak de communicatie zo aan als bij het Glasvezelproject. Daar is gebruik gemaakt van flyers, brieven en veel mond tot mondreclame. Er werden duidelijke opties uitgewerkt en het werd voor inwoners direct duidelijk welke kosten dat met zich meebracht. En welke mogelijkheden er collectief waren.
- Zet ambassadeurs in om het persoonlijke contact met inwoners te vergroten en daarmee de betrokkenheid van inwoners te vergroten.
- Kijk verder dan de daken van de boerenbedrijven. Ook dorpshuizen en andere bedrijven hebben daken die zich lenen voor het plaatsen van zonnepanelen.
- Zet in op bewustwording van energieverbruik. Steek dit niet (alleen) technisch in, maar laat bijvoorbeeld een klimaatcoach werken aan gedragsverandering van mensen door ze bewust te maken van eenvoudig te maken keuzes die voor groot verschil zorgen.
- Zoek eens uit of de buitenkant van windmolens met zonnepanelen bedenkt kan worden.

Aandachtspunten:

- Wees bewust van de verschillen die er zijn. Niet elke woning heeft hetzelfde nodig; er zit groot verschil in bouwjaar (nieuwbouw versus monumentaal) en ligging (in de kern of buitengebied). Verschillende wijken hebben verschillende aanpakken nodig.
- Er wordt gesproken om van het gas af te gaan. Maar welke mogelijkheden ziet de gemeente met waterstofgas? Laat weten welke (on)mogelijkheden de gemeente daar mee ziet. Inwoners laten hun keuzes afhangen van de visie van de gemeente hierop. Vroegtijdig informeren is gewenst. Én verleg de aandacht naar het isoleren in plaats van van het gas af gaan. Daar valt veel winst te behalen.
- Vind het wiel niet opnieuw zelf uit. Leer van andere gemeenten die al verder zijn in dit proces.
- Maak de urgentie duidelijk. Die is nog niet bij iedereen bekend.
- Geef ruimte aan kritische geluiden. Daar kun je van leren en zorgt ervoor dat mensen zich serieus genomen en gehoord voelen.
- Sommige mensen *willen* wel van het gas af of investeren, maar *kunnen* niet.

3. Bevindingen om mee te nemen in het vervolgtraject

In het volgende hoofdstuk gaan we in op de kernen met de grootste participatiekracht. Omdat de keuze voor de pilotkernen ook afhangt van de technische mogelijkheden gaan we hierin op punten die in een aantal kernen naar voren zijn gekomen. Deze punten verdienen aandacht in het vervolgtraject, als de pilotkernen bekend zijn.

Beusichem

In Beusichem zijn zorgen over de kennis die de gemeente heeft als het aankomt op de warmtetransitie. Er is onvoldoende kennis om de juiste keuzes te maken. Daarbij lijkt de gemeente al te sturen op de richting die ze zelf op wil en echte inspraak van inwoners wordt gemist: "*De folder laat al zien dat we mee moeten, de overheid dendert maar door."*

Van de mensen die de komende vijf jaar maatregelen willen treffen, zijn er relatief veel mensen die aangeven over te willen stappen op inductie koken.

Verder zijn er nog een aantal ideeën geopperd:

- Maak nieuwbouw huizen iets lager, dat scheelt veel stookkosten en bouwkosten en mensen worden voorlopig toch nog geen 2m10.
- Rijk en gemeente moeten financieel meer bijdragen en ze mogen mensen die het niet kunnen betalen niet dwingen.
- Werk samen met eCoBuren.
- Zorg ervoor dat de leges voor een omgevingsvergunning voor een monument niet voor rekening van inwoner zijn.
- Maak gebruik van het stromende water, we wonen in niet voor niets in Rivierenland.
- Leg daken van fabrieken en bedrijven vol met zonnepanelen in plaats van het plaatsen van windmolens.
- Kleine windturbines op gebouwen in plaats van grote windturbines
- Zorg eerst voor goedkopere elektriciteit en ga daarna pas van het gas af.
- Investeer alleen in waterstof, dan kun je huidige net gebruiken. Zo blijven de kosten voor de inwoner ook beperkt.

Buren

In Buren is een duidelijke tweedeling te zien. De helft van de respondenten ziet voordelen om van het gas af te gaan en de andere helft geeft aan dat er juist alleen maar nadelen aan zitten. De een zegt dat het goed voor het klimaat is, we daardoor minder afhankelijk zijn van andere landen en dat het een schoner milieu oplevert. Terwijl een ander deel zegt dat het geen voordelen heeft. Dat gas het schoonste is dat er is en dat er in Europa (onder andere in Duitsland) juist massaal ingezet wordt op gas. Dat wringt.

In de kern van Buren zijn veel oude woningen en er zijn monumentale panden, die woningen zijn niet eenvoudig te isoleren en het isoleren brengt ook een hoop kosten met zich mee.

Relatief veel mensen die al weten dat ze voorkeur voor warmtenet hebben wonen in Buren. Namelijk 10 van de in totaal 31. Vervolgens is er over de bron grote verdeeldheid: aardwarmte, waterstof, warmte uit water, kernenergie, bodemenergie of geen idee nog.

Ideeën die genoemd zijn:

- Zet eerst in op isolatie woningen
- Besteed meer aandacht aan speciale positie monumenten.
- Zet een woonwinkel op wijkniveau op met betrouwbare leveranciers.
- Denk na over collectieve accu's (terug leveren is niet meer van deze tijd en we moeten ook als het donker is genoeg energie hebben).
- Zorg voor meer kennisoverdracht over mogelijkheden én noodzakelijkheid richting inwoners.
- Neem geen overhaast beslissingen als gemeente en luister echt naar bezwaren van inwoners.
- Groene waterstof wordt mee geëxperimenteerd in Groningen. Dat kan best de toekomst zijn.
- Laat waterstof door het huidige gasnetwerk stromen.

Lienden

Relatief grootste onbekendheid waar er informatie gevonden kan worden over de warmtetransitie. Verder wonen in Lienden relatief de meeste inwoners die voorkeur hebben voor een individuele oplossing en daarbij wordt vooral gedacht aan een warmtepomp. Ook zijn er kritische geluiden over de warmtepomp: *'Warmtepompen werken in ons klimaat gewoon niet goed het heeft totaal geen zin. Ben zelf uit de installatie afkomstig, ben zelfs bij de fabrikanten op cursus geweest. Stop ermee om mensen op onnodige kosten te jagen."*

Aanvullende opmerkingen:

- Stimuleer inwoners en jaag ze niet op kosten.
- Ga in gesprek met inwoners en beslis niet alles vooraf zelf.
- Zet meer in op zonnepanelen, daarin loopt de gemeente achter.
- Waterstof is de toekomst.
- Maak een combinatie, je moet nooit op één paard wedden.

Maurik

Ook in Maurik weet lang niet elke inwoner informatie te vinden over de warmtetransitie. De gemeente moet het goede voorbeeld geven, door zelf het dak vol te leggen met zonnepanelen. Je kunt niet van inwoners verwachten dat zij veranderen als je dat zelf niet doet. Verder zijn nog een aantal suggesties genoemd:

- Diverse wijken hebben dezelfde bouwstijl zodat toch eenzelfde (dus) kostenbesparende oplossing mogelijk is. Airco i.p.v. warmtepomp?
- Waterstofgas is volgens mijn het alternatief voor gas. Mogelijk is vermenging met gas mogelijk.
- Optimaliseer de betrokkenheid in alle kernen. Belang van het doel en aandacht voor inwoners is in deze heel belangrijk.
- Maak gebruik van het water in de rivieren, plaats nog een waterkrachtcentrale.
- Een fietsbrug over de Nederrijn, zodat er veel minder auto kilometers gemaakt hoeven te worden.

Kernen ten Oosten van het Amsterdams-Rijnkanaal: Eck en Wiel, Ingen, Lingemeer, Ommeren en Rijswijk

Opvallend is dat geen enkele inwoner de voorkeur heeft uitgesproken voor een collectieve voorziening. Inwoners geven aan dat hun woningen veelal vrijstaand zijn en verspreid over het gebied. Een collectieve voorziening zoals een warmtenet vinden ze dan ook niet geschikt voor het buitengebied. Er zijn nog veel mensen die niet weten waar hun voorkeur naar uit gaat, mogelijk zitten daar mensen tussen die er uiteindelijk wel voor willen gaan. Er wordt relatief veel over subsidie gesproken. Van het gas af gaan kan alleen als de gemeente en landelijke overheid flink investeert. Dit mag niet op het bord van de inwoner terecht komen. Ook wordt er veel onvrede geuit met het Nederlandse beleid. Hoe kan het dat er in buurland Duitsland nou juist wordt gestimuleerd om op gas over te gaan? Daar is veel onduidelijkheid over en dat zorgt er mede voor dat inwoners graag op de rem trappen: "*We lijken wel een soort proeftuin, we hoeven toch niet het braafste jongetje uit de klas te zijn in Europa?"*

Kernen ten Westen van het Amsterdams-Rijnkanaal: Asch, Erichem, Kerk-Avezaath, Ravenswaaij, Zoelen en Zoelmond

Een aantal mensen vindt dat we al te laat zijn, dat we 2050 al niet meer gaan halen. Een deel van de inwoners vindt het niet nodig om van het gas af te gaan: *"Er zijn helemaal geen passende alternatieven."* In waterstof worden wel kansen gezien. De inwoners hopen dan ook dat de overheid niet te snel conclusies trekt en waterstof serieus als optie onderzoekt. Verder valt op dat er veel behoefte is aan meer informatie en dan ook informatie op maat. Zodat individueel bekeken kan worden wat een geschikte oplossing is. Daarbij zijn kosten natuurlijk ook van belang: wat kosten de verschillende opties? En hoe zorgen we ervoor dat ook echt iedereen mee kan doen?

4. In welke kern zit participatiekracht?

Bij de participatiekracht houden we rekening met het *algemene beeld* per kern. In hoeverre vinden inwoners in de kern het belangrijk dat ze betrokken worden bij de warmtetransitie? In hoeverre willen ze investeren in het isoleren en verduurzamen van hun woning? Daarnaast is de bereidheid om *deel te nemen in een werkgroep* voor de eigen kern een indicatie voor de participatiekracht en voorwaarde om verder met inwoners aan de slag te gaan met de warmtetransitie.

Uit alle zes de groepsgesprekken en uit een deel van de individuele gesprekken kwam het enthousiasme naar voren om met de warmtetransitie aan de slag te gaan. Op basis van de reacties tijdens de gesprekken kunnen we geen onderscheid maken tussen de participatiekracht van de kernen. De antwoorden uit de vragenlijst geven wel inzicht in verschil van inwonersbetrokkenheid. Allereerst hebben we gekeken naar de wens van inwoners om betrokken te zijn bij de warmtetransitie. In veel van de kernen geven inwoners aan dat ze dat (heel) belangrijk vinden. Alleen in de kern Ommeren is de wens wat minder overtuigend.

Vervolgens hebben we gekeken naar het aantal respondenten dat heeft aangegeven een rol te willen vervullen in een werkgroep voor de eigen kern. Om taken en krachten te kunnen verdelen hebben we gekeken naar de kernen waarin op zijn minst vier inwoners interesse hebben in deelname in zo'n werkgroep. In de kernen Eck en Wiel, Erichem, Lingemeer, Ommeren, Ravenswaaij, Rijswijk en Zoelmond was de animo (te) gering.

Vervolgens hebben we gekeken naar de bereidheid tot investeren in de komende jaren. Dat konden inwoners aangeven op drie onderdelen:

- De wil om de komende vijf jaar energiebesparende maatregelen te treffen
- De wil om geld uit te geven aan het (verder) isoleren van de woning
- De wil om geld uit te geven om van het gas af te gaan

Voor deze drie onderdelen hebben we het gemiddelde berekend en we hebben gekeken welke kernen op welke onderdelen bovengemiddeld scoren. In Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath is de bereidheid onder inwoners het grootst (zie tabel). In deze vier kernen is er voldoende interesse om deel te nemen in een werkgroep voor de kern én hebben respondenten aangegeven dat ze het belangrijk vinden om betrokken te zijn bij de warmtetransitie.

	aantal vragenlijsten retour	aantal mensen dat het belangrijk vindt dat inwoners worden betrokken	% respondenten dat het belangrijk vindt om betrokken te worden	aantal mensen dat wil deelnemen in een werkgroep	% van het aantal respondenten dat in werkgroep wil	aantal mensen dat de komende vijf jaar maatregelen wil treffen	% respondenten dat maatregelen wil treffen	aantal mensen dat geld wil investeren in isoleren*	% respondenten dat wil isoleren	mensen dat geld wil investeren om van het gas af te gaan	% respondenten dat wil investeren om van het gas af te komen
ASCH	7	7	100,00	5	71,43	7	100,00	5	71,43	7	100,00
BEUSICHEM	49	47	95,92	15	30,61	29	59,18	22	44,90	31	63,27
BUREN	55	47	85,45	18	32,73	37	67,27	28	50,91	31	56,36
ECK EN WIEL	12	11	91,67	2	16,67	9	75,00	9	75,00	10	83,33
ERICHEM	6	6	100,00	0	0,00	5	83,33	2	33,33	3	50,00
INGEN	18	17	94,44	7	38,89	12	66,67	8	44,44	10	55,56
KERK AVEZAATH	21	21	100,00	8	38,10	17	80,95	10	47,62	13	61,90
LIENDEN	49	45	91,84	10	20,41	28	57,14	18	36,73	22	44,90
LINGEMEER	4	3	75,00	0	0,00	1	25,00	1	25,00	2	50,00
MAURIK	55	49	89,09	16	29,09	30	54,55	19	34,55	30	54,55
OMMEREN	6	3	50,00	1	16,67	3	50,00	2	33,33	3	50,00
RAVENSWAAIJ	8	8	100,00	2	25,00	5	62,50	3	37,50	4	50,00
RIJSWIJK	9	8	88,89	3	33,33	9	100,00	2	22,22	3	33,33
ZOELEN	22	17	77,27	6	27,27	13	59,09	9	40,91	15	68,18
ZOELMOMD	4	4	100,00	1	25,00	3	75,00	2	50,00	3	75,00

Tabel: per kern staat de respons aangegeven (tweede kolom). Vervolgens is de tabel van links naar rechts als 'trechter' te lezen. In de vierde kolom valt op dat Ommeren een laag percentage heeft van respondenten die het belangrijk vinden om betrokken te worden bij de warmtevisie. Om die reden valt Ommeren als een van de eerste pilot kernen af. Daarna wordt in de vijfde en zesde kolommen gekeken naar het aantal mensen dat in de vragenlijst heeft aangegeven deel te willen nemen in een werkgroep. Om taken en krachten te kunnen verdelen willen we in de pilot kernen starten met een werkgroep van minimaal vier deelnemers. De kernen in de vijfde en zesde kolom die gearceerd zijn vallen daarom als pilot kern af. Vervolgens is de bereidheid tot investeren bekeken. De kernen Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath scoren daar het hoogst op. We stellen dan ook voor om in deze vier kernen te starten met een pilot.

5. Samenvatting

In het Klimaatakkoord staat dat er in 2050 geen fossiele brandstoffen meer gebruikt mogen worden. Om deze doelstelling te halen moeten ook de huishoudens in de gemeente Buren van het gas af. De warmtetransitie, oftewel de opgave om van aardgas naar duurzame alternatieven over te gaan, wil de gemeente graag samen met haar inwoners oppakken. De gemeente is benieuwd in welke kernen er draagvlak is om gezamenlijk met de warmtetransitie aan de slag te gaan.

Inwoners van de gemeente Buren is daarom gevraagd om hun ideeën te delen over de (on)mogelijkheden om van het gas af te gaan. Ze hebben ook aangegeven op welke manier ze graag betrokken willen worden bij de warmtetransitie en in hoeverre ze zelf van plan zijn om te investeren in een energiezuinigere woning.

Om erachter te komen in welke kernen de meeste energie zit bij de bewoners om met de warmtetransitie aan de slag te gaan, hebben in eerste instantie alle huishoudens in de gemeente Buren een vragenlijst ontvangen. Aanvullend voerde Spectrum zes groepsgesprekken met in totaal 37 inwoners. Tot slot hebben 47 inwoners uit de gemeente Buren deelgenomen aan telefonische interviews.

Op basis van de groepsgesprekken, individuele gesprekken en de uitkomsten van de vragenlijst adviseren we om de pilots te starten in de kernen Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath. De participatiekracht in deze kernen is het grootst. Respondenten uit deze kernen geven aan dat ze het belangrijk vinden om te betrokken te worden bij de warmtetransitie. Er zijn in deze kernen op zijn minst vier inwoners die hebben aangegeven deel te willen nemen aan een werkgroep voor de eigen kern. En daarnaast is de bereidheid om de komende tijd te investeren in deze kernen het grootst. Het gaat daarbij om:

1) investeren in energiebesparende maatregelen in de komende vijf jaar
2) het investeren van geld in het isoleren van de woning
3) het investeren van geld om van het gas af gaan.

Dit wil overigens niet zeggen dat er in de andere kernen geen participatiekracht is, integendeel. Er zijn veel mensen in de verschillende kernen die graag samen met de gemeente willen optrekken als het gaat om de warmtetransitie. Er zijn ook verschillende inwoners die op buurtniveau een initiatief hebben of nadenken over het nemen van initiatief, zoals in Zoelen en Beusichem. In alle kernen zijn ook inwoners die helemaal niet van het gas af willen. Zij hebben waardevolle input geleverd en het is belangrijk om ook die stem mee te nemen in het vervolgtraject.

Om het vervolg succesvol te laten verlopen zijn drie onderdelen essentieel: communicatie, participatie en informatie. Deze drie onderdelen zijn de pijlers van het strategisch plan van de tweede stap in de warmtetransitie van de gemeente Buren. Het vervolg is gericht op inwoners uit de kernen, omdat in de kernen een collectieve aanpak van het warmtesysteem een reële optie is. In het buitengebied zal dit door de verspreiding van de bebouwing niet het geval zijn.

6. Advies

Inwoners van de gemeente Buren is gevraagd om hun ideeën te delen over de (on)mogelijkheden om van het gas af te gaan. Ze hebben ook aangegeven op welke manier ze graag betrokken willen worden bij de warmtetransitie en in hoeverre ze zelf van plan zijn om te investeren in een energiezuinigere woning.

Op basis van de groepsgesprekken, individuele gesprekken en de uitkomsten van de vragenlijst adviseren we om de pilots te starten in de kernen Asch, Beusichem, Buren en Kerk-Avezaath. De participatiekracht in deze kernen is het grootst. Dit wil overigens niet zeggen dat er in de andere kernen geen participatiekracht is, integendeel. Er zijn veel mensen in de verschillende kernen die graag samen met de gemeente wil optrekken als het gaat om de warmtetransitie. In alle kernen zijn ook inwoners die helemaal niet van het gas af willen. Zij hebben ook een waardevolle input geleverd en het is belangrijk om ook die stem mee te nemen in het vervolgtraject.

Om het vervolg van de warmtetransitie succesvol vorm te geven adviseren we de gemeente om onderstaande input voor het samenstellen van het **strategisch plan warmtetransitie in de gemeente Buren** te betrekken in de verdere ontwikkeling en uitvoering. Van belang is om goed te bekijken welke interne afdelingen, zoals communicatie en de kernambtenaren, hierbij betrokken moeten worden. Het vraagt een strategisch plan dat bestaat uit de volgende drie onderdelen: communicatie, participatie en informatie. Spectrum heeft ervaring met het samenstellen en uitvoeren van dit soort strategische plannen in soortgelijke opdrachten. We trekken in deze tweede stap graag samen met de gemeente Buren op.

Communicatie

Zowel in respons van de vragenlijst als in de gesprekken die we gevoerd hebben komt communicatie richting de inwoners veelvuldig terug. Inwoners hebben behoefte aan meer heldere en concrete informatie en willen graag zoveel mogelijk persoonlijk contact. Zet fors in op communicatie richting de inwoners.

- Voor de verspreiding van de resultaten uit dit rapport adviseren we om **een visuele weergave** te laten maken. Dit geeft inwoners zicht op de belangrijkste uitkomsten en het vervolg hierop.
- Zorg ervoor dat de communicatie past bij kerngericht werken. **Sluit met de communicatie aan bij bestaande structuren**, denk bijvoorbeeld aan informatieverstrekking via verenigingen, wijkorganisaties, jongerenraden, etc.
- **Wees helder over wat wel en wat niet kan**. Zorg dat inwoners weten waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Waterstof is bijvoorbeeld zeer veel genoemd door inwoners. Wees duidelijk over de reële mogelijkheden van waterstof, zodat inwoners weten dat waterstof als innovatie gevolgd wordt, maar niet als alternatief gezien wordt voor dit moment.
- **Maak gebruik van verschillende kanalen** en informeer inwoners structureel. Ga fysiek in gesprek met elkaar, organiseer wijkbijeenkomsten en maak ook gebruik van brieven, flyers, het plaatselijke krantje, een klimaatkrant en de website van de gemeente. Bied ruimte voor kennis, ervaringen en vragen die er leven onder inwoners. Houd hierbij de wens voor maatwerk continu voor ogen.
- Informeer en inspireer inwoners over de mogelijkheden die er zijn, inclusief rekenmodel zodat de kosten en baten duidelijk worden. **Laat concrete voorbeelden zien** van de mogelijkheden die er zijn.

Participatie

In alle kernen van de gemeente Buren zijn inwoners die graag samen met de gemeente met de warmtetransitie aan de slag willen. We stellen voor om een **klankbordgroep** met inwoners in te richten. In deze klankbordgroep zitten mensen die positief staan tegenover van het gas af gaan én mensen die hier juist kritisch over zijn. Het lijkt ons goed om variatie in leeftijd te hebben in deze klankbordgroep. Onze ervaring is dat in dergelijke klankbordgroepen jongeren nog al eens ontbreken, we stellen dan ook voor om expliciet jongeren te betrekken in deze klankbordgroep. De deelnemers uit de klankbordgroep wonen zowel in pilotkernen als in de overige kernen. Uiteindelijk komen immers alle kernen in de gemeente Buren aan de beurt als het gaat om actief met de warmtetransitie aan de slag te gaan. Laat deze klankbordgroep een paar keer per jaar bij elkaar komen om bij te praten en uit te wisselen. Benut deze momenten als gemeente om optimaal geïnformeerd te zijn en ideeën te toetsen. Laat de eerste twee overleggen extern ondersteunen, waardoor doel, agenda en werkwijze snel worden neergezet en geborgd zijn. Verder zien we voor het betrekken van inwoners in de pilotkernen en de overige kernen verschillende mogelijkheden en die zetten we hieronder uiteen.

Participatie in pilot kernen bij de uitvoering

- Organiseer een **kernbijeenkomst over de pilot**, zodat je er samen met inwoners invulling kunt gaan geven aan de pilot. Nodig de hele kern hiervoor uit en maak daarbij gebruik van de mensen die hebben aangegeven een rol te willen spelen in een werkgroep voor de betreffende kern.
- Informeer de kernen waar een pilot gaat starten. Laat inwoners en betrokkenen weten welke rol de gemeente speelt tijdens deze pilot. In de fase van het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en eerste stappen naar het formuleren van een (uitvoerings)plan voor desbetreffende kern, adviseren we de gemeente een faciliterende rol te spelen. **Bespreek wel met inwoners en betrokkenen welke randvoorwaarden er zijn voor inwonersbetrokkenheid en planvorming**. Om de kennis en energie van inwoners zo optimaal mogelijk te benutten is het wenselijk om deze fase extern te laten ondersteunen. Zorg daarbij wel dat je als gemeente regelmatig zichtbaar bent en bijpraat met de kernwerkgroep.
- Ga in gesprek met de mensen die hebben aangegeven interesse te hebben om aan een **werkgroep voor hun kern** deel te nemen. Bekijk samen hoe je het beste invulling kunt geven aan de pilot en het betrekken van hun buurtgenoten.
- **Ga de kern in voor persoonlijke gesprekken**. Het liefst op straat- of buurtniveau, bijvoorbeeld door middel van huiskamer gesprekken. Wees creatief en probeer binnen de richtlijnen rondom COVID-19 het gesprek aan te gaan en ga bijvoorbeeld met een bus de buurt in om het gesprek buiten op straat te laten plaatsvinden. Je bent zichtbaar en voert op een verantwoorde manier het gesprek met inwoners.

Participatie in de overige kernen bij de uitvoering

Informeer de hele gemeente over de pilotkernen, zodat de kernen waar geen pilot start daarvan op de hoogte zijn. In deze kernen zijn inwoners die hebben aangegeven ook samen met de gemeente aan de slag te willen gaan met de warmtetransitie. Koester deze energie die in de kernen zit en zorg ervoor dat de getoonde energie bij inwoners blijft. **Ga in gesprek met niet gekozen kernen**. Benoem duidelijk waarom deze kernen op dit moment geen pilotkern zijn, maar benadruk dat de betrokkenheid, kennis en energie van deze inwoners bijzonder op prijs wordt gesteld en graag benut wordt. **Richt een vraagpunt in** waar inwoners, die zelf een initiatief hebben of starten op het gebied van de warmtetransitie, met de gemeente in gesprek kunnen. Samen bekijken jullie

wat er nodig is voor dit initiatief vanuit de gemeente. Dat kan bijvoorbeeld sparren of het verbinden met andere initiatieven of organisaties in de gemeente zijn.

Informatie

De warmtetransitie duurt een aantal decennia. Maak visueel inzichtelijk hoe de route naar 2050 eruit ziet, door middel van **een routeplan**. Informeer inwoners over de aspecten die ze nu al kunnen aanpakken: het verder isoleren van de woning, korter douchen, lampen uitzetten in vertrekken waar ze niet zijn, etc. Op het gebied van het laaghangend fruit kan nog veel gewonnen worden. Inwoners zijn onvoldoende op de hoogte wat er kan. En informeer inwoners, in dit routeplan, over de mogelijkheden die er zijn op de langere termijn en hoe de processtappen eruit zien die gezet gaan worden. Dit helpt mensen als ze keuzes moeten maken als ze gaan verhuizen, verbouwen of nieuw gaan bouwen. En het geeft inwoners zicht op wanneer bijvoorbeeld in alle kernen actief met de warmtetransitie aan de slag wordt gegaan. Een routeplan helpt om verwachtingen over en weer helder te krijgen.

Naast het informeren van de inwoners is het ook van belang om intern kennis en informatie te delen. Dat geldt voor verschillende gemeentelijke afdelingen, zoals bijvoorbeeld bij de bouw van een nieuwbouwproject. Zorg dat duurzaamheid en de mogelijkheden die er zijn in de warmtetransitie al vanaf het begin van een nieuwbouwproject worden meegenomen.

7. Bijlage 1: methodische verantwoording

De vraag van de gemeente Buren aan Spectrum is een draagvlak onderzoek naar de warmtetransitie in Buren. Dit onder de naam "Vragenlijst Warmtetransitie in de gemeente Buren". De gemeente Buren wil graag samen met inwoners aan de slag met de warmtetransitie. Ze is benieuwd in welke kernen participatiekracht zit:

- In welke kern vinden inwoners het belangrijk om betrokken te worden bij de warmtetransitie?
- In welke kern zijn mensen bereid om hierin samen op te trekken?
- In welke kern willen inwoners investeren in energiezuinigere woningen?

De antwoorden op deze vragen geven een beeld van geschikte pilot kernen of projecten waarin de gemeente samen met inwoners de volgende stap wil zetten. Om de antwoorden te krijgen op deze vragen hebben we gekozen voor mixed methods: vragenlijst, groepsgesprekken en individuele gesprekken. De validiteit van de resultaten wordt groter door in de gesprekken te verdiepen wat er in de vragenlijst is opgehaald. Alle huishoudens in de gemeente Buren hebben in eerste instantie een vragenlijst gekregen. Dit geeft alle inwoners uit de gemeente Buren, die kunnen lezen, de mogelijkheid om hun mening te delen.

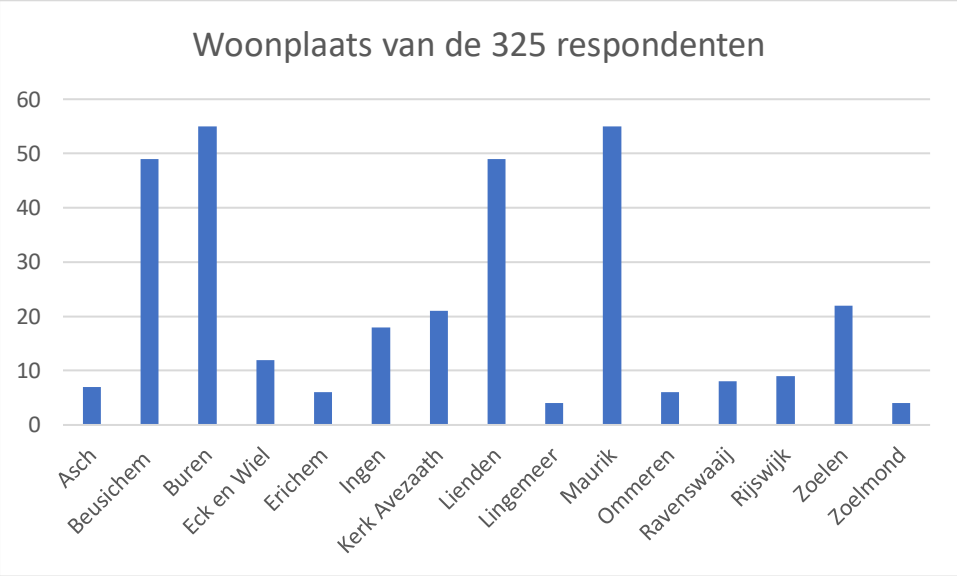
In de vragenlijst konden de respondenten aangeven of ze verder in gesprek wilden over de warmtetransitie. Daarbij konden de respondenten voorkeur aangeven voor een online groepsgesprek of een individueel telefoongesprek. Hier is voor gekozen om de wat meer kwantitatieve gegevens vanuit de vragenlijst tijdens gesprekken te kunnen verdiepen.

De keuze voor zes groepsgesprekken komt voort uit de grootte en ligging van de kernen in de gemeente. Voor de vier grotere kernen is een apart gesprek geweest: Beusichem, Buren, Maurik en Lienden. En voor de kernen ten Oosten van het Amsterdams-Rijnkanaal en ten Westen van het Amsterdams-Rijnkanaal heeft een groepsgesprek plaatsgevonden. Tijdens de gesprekken zijn we ingegaan op de kansen en belemmeringen die respondenten zien voor hun kern, op welke manier inwoners het best betrokken kunnen worden bij de warmtetransitie en op welke manier de respondenten zelf een bijdrage willen leveren.

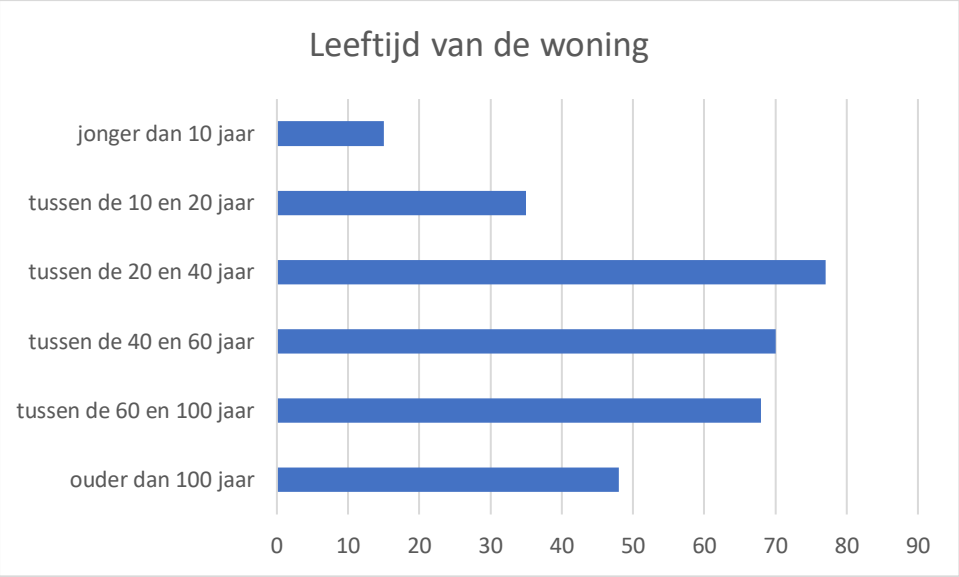
Met de vragenlijst en de gesprekken hebben we betrokkenheid van inwoners ten aanzien van de warmtetransitie opgehaald. Zodat de gemeente weet in welke kernen er participatiekracht zit. De intentie van deze uitvraag is niet geweest om de betrokkenheid van inwoners in de hele gemeente te meten.

8. Bijlage 2: tabellen

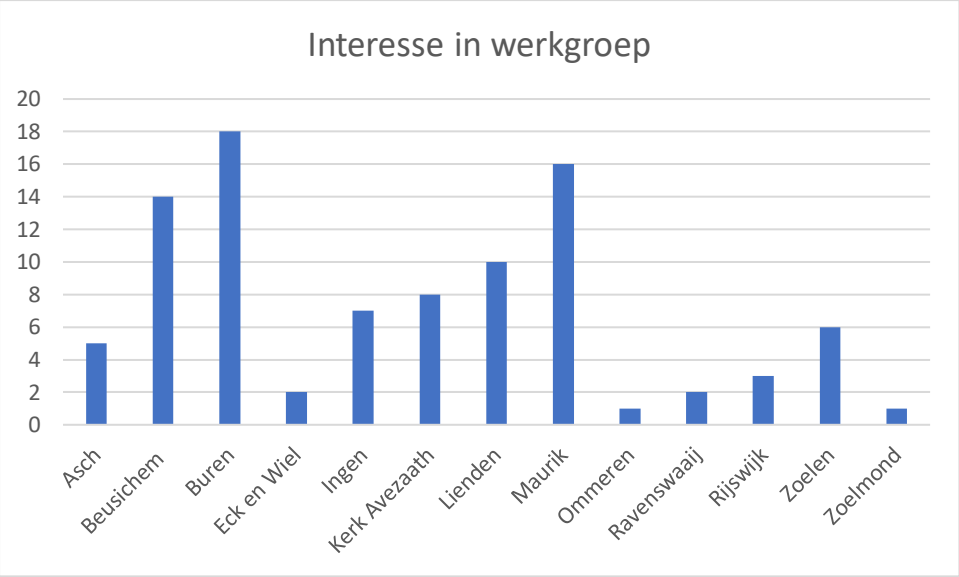
Tabellen van de vragenlijst

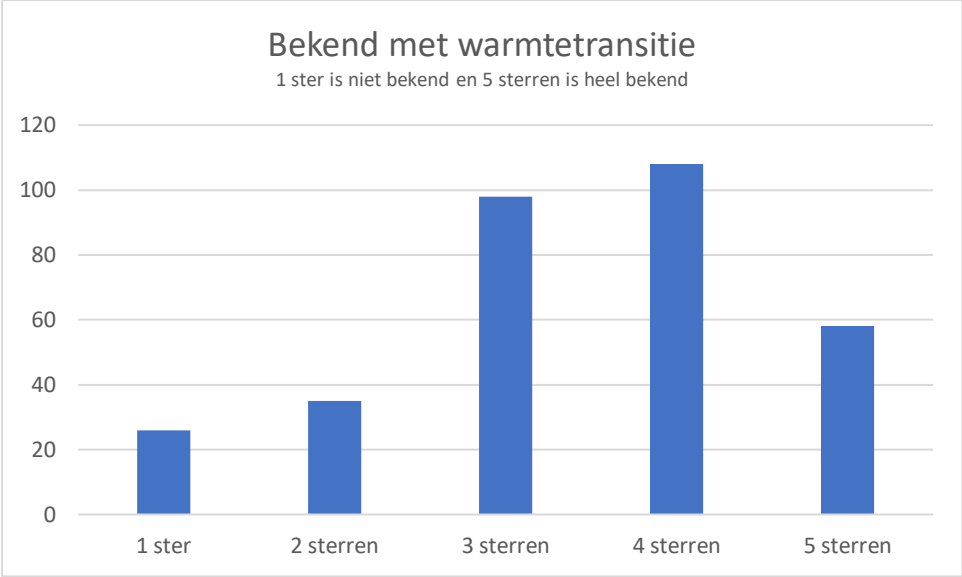


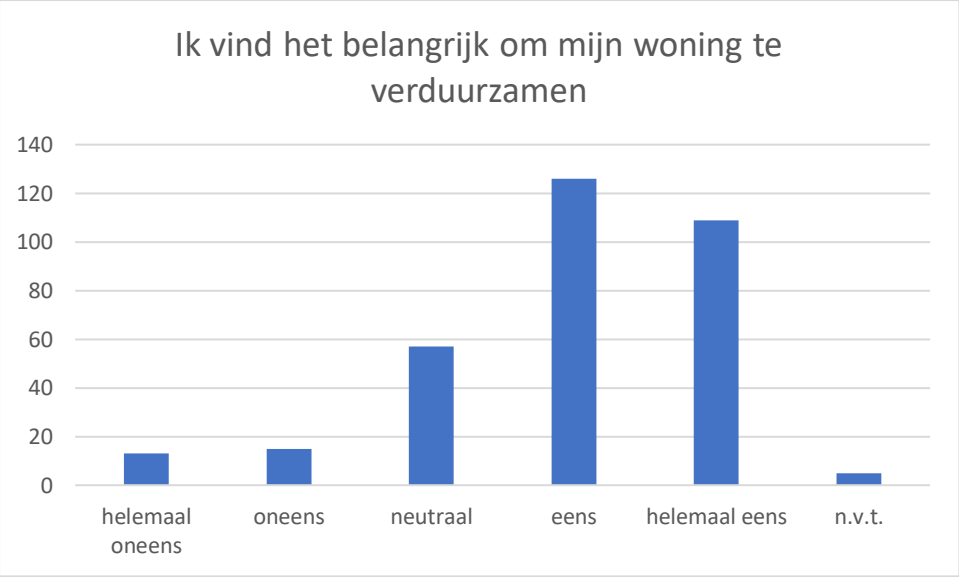

Verdeling huur- en koopwoningen
koopwoning
Huurwoning van KleurrijkWonen
Huurwoning van Thius

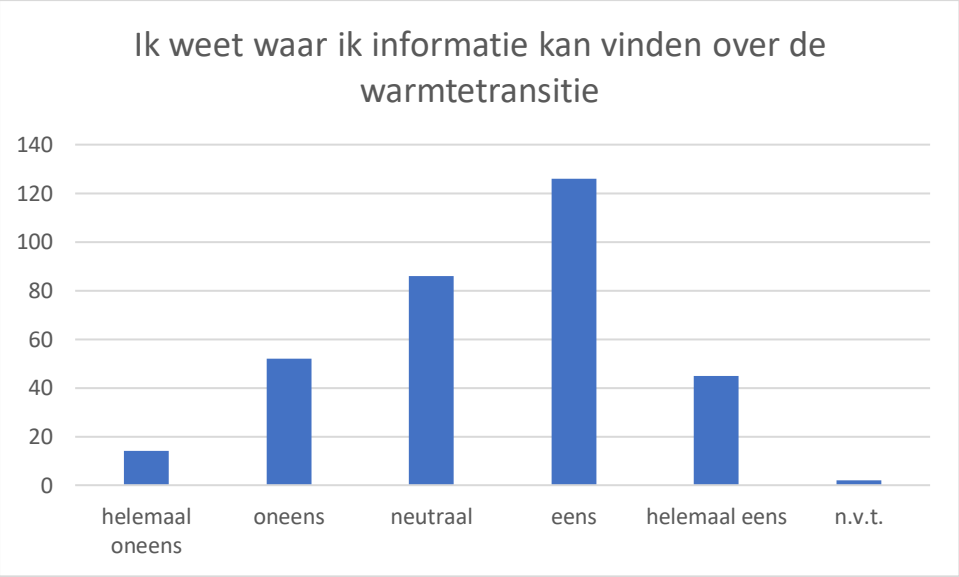


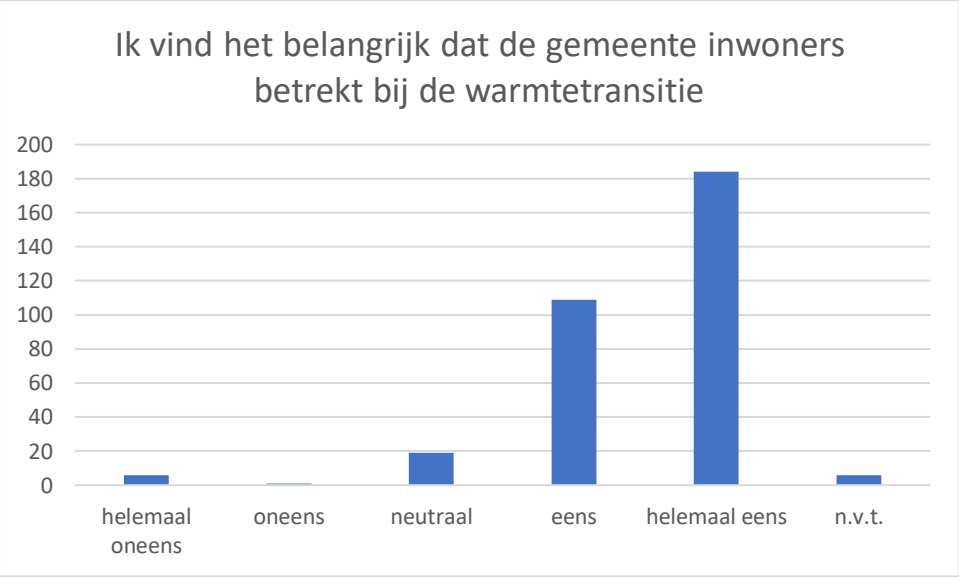
93 respondenten geven aan dat ze actief mee willen denken over de energietransitie en onderdeel willen uitmaken van een werkgroep voor hun woonplaats. De verdeling van deze respondenten ziet er per kern zo uit:

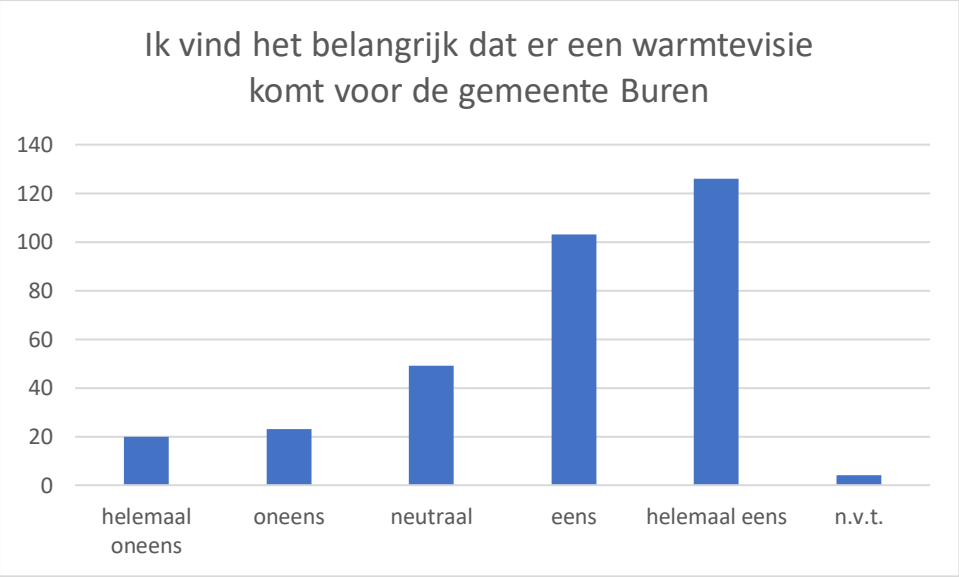

Interesse in werkgroep
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
Asch
Beusichem
Buren
Eck en Wiel
Ingen
Kerk Avezaath
Lienden
Maurik
Ommeren
Ravenswaaij
Rijswijk
Zoelen
Zoelmond

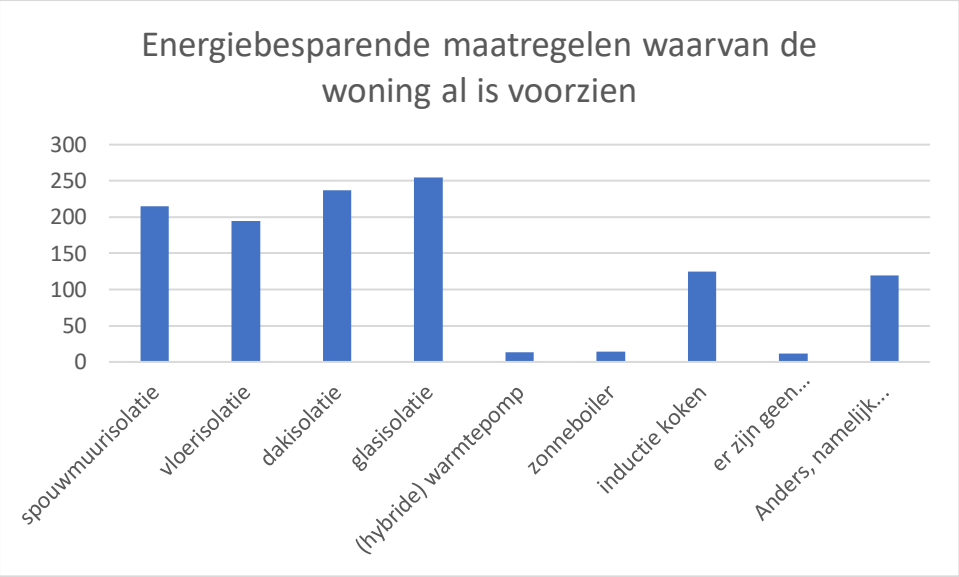

Bekend met warmtetransitie
1 ster is niet bekend en 5 sterren is heel bekend
120
100
80
60
40
20
0
1 ster
2 sterren
3 sterren
4 sterren
5 sterren


Ik vind het belangrijk om mijn woning te verduurzamen
140
120
100
80
60
40
20
0
helemaal oneens
oneens
neutraal
eens
helemaal eens
n.v.t.


Ik weet waar ik informatie kan vinden over de warmtetransitie
140
120
100
80
60
40
20
0
helemaal oneens
oneens
neutraal
eens
helemaal eens
n.v.t.

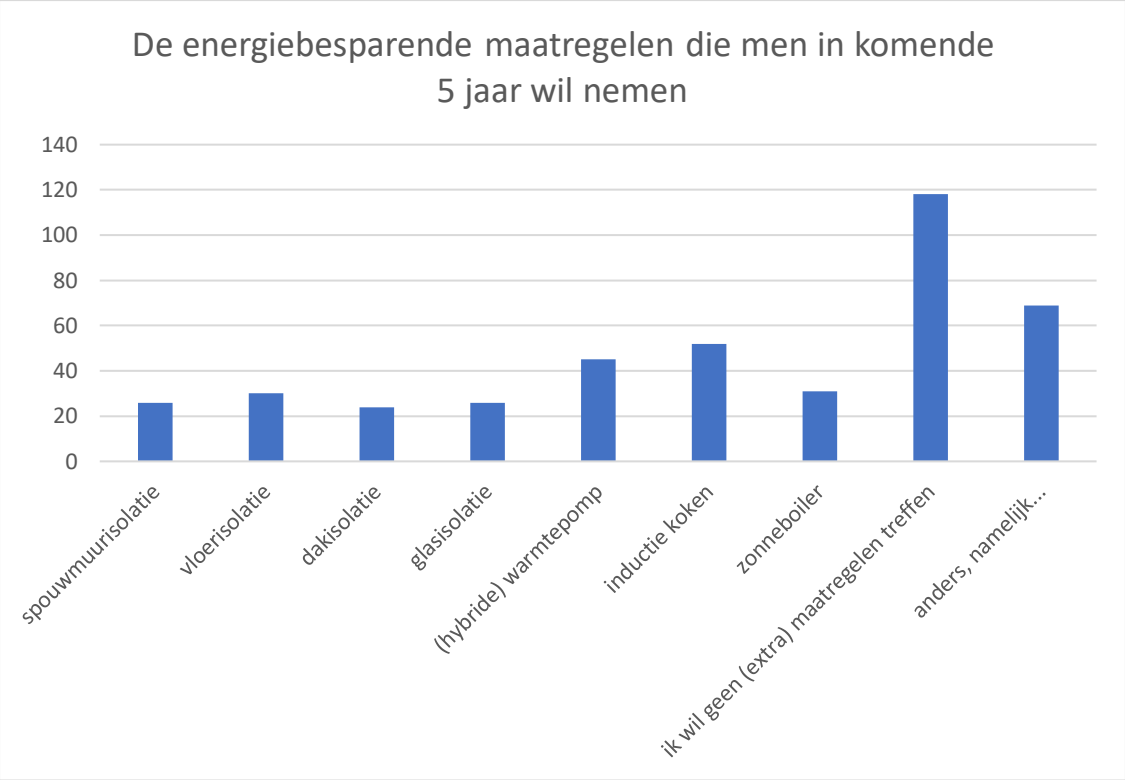

Ik vind het belangrijk dat de gemeente inwoners betrekt bij de warmtetransitie
200
180
160
140
120
100
80
60
40
20
0
helemaal oneens
oneens
neutraal
eens
helemaal eens
n.v.t.


Ik vind het belangrijk dat er een warmtevisie komt voor de gemeente Buren
140
120
100
80
60
40
20
0
helemaal oneens
oneens
neutraal
eens
helemaal eens
n.v.t.



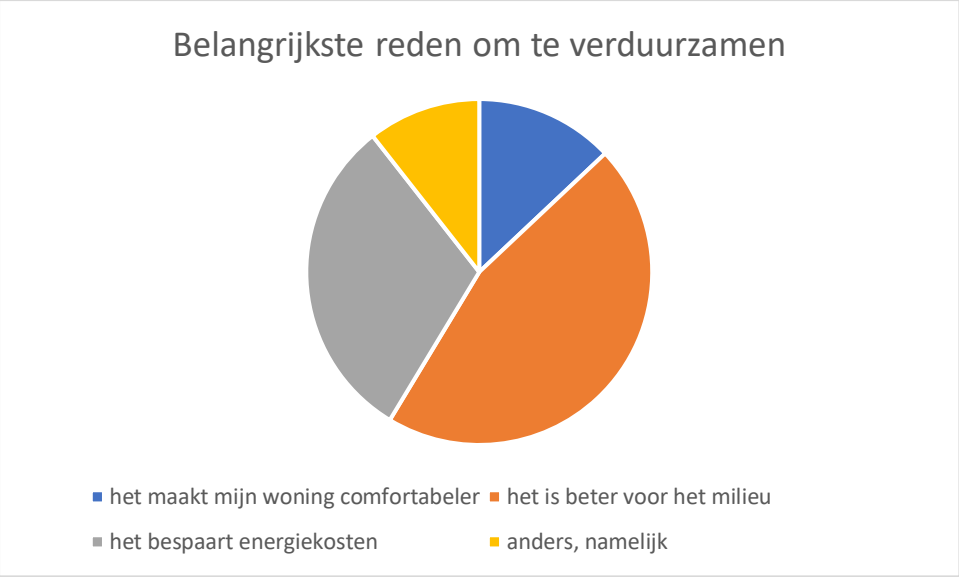
Bij anders namelijk wordt vooral aangegeven dat er zonnepanelen zijn. Daarnaast ook:

- Korrels in kruipruimte
- Houtkachel met keurmerk
- Voorzetramen (bij monumentale woningen)
- Balans ventilatie
- Energie opwekken via postcoderoosproject
- Vloerverwarming
- Spaarlampen
- PV-panelen
- Elektrisch koken



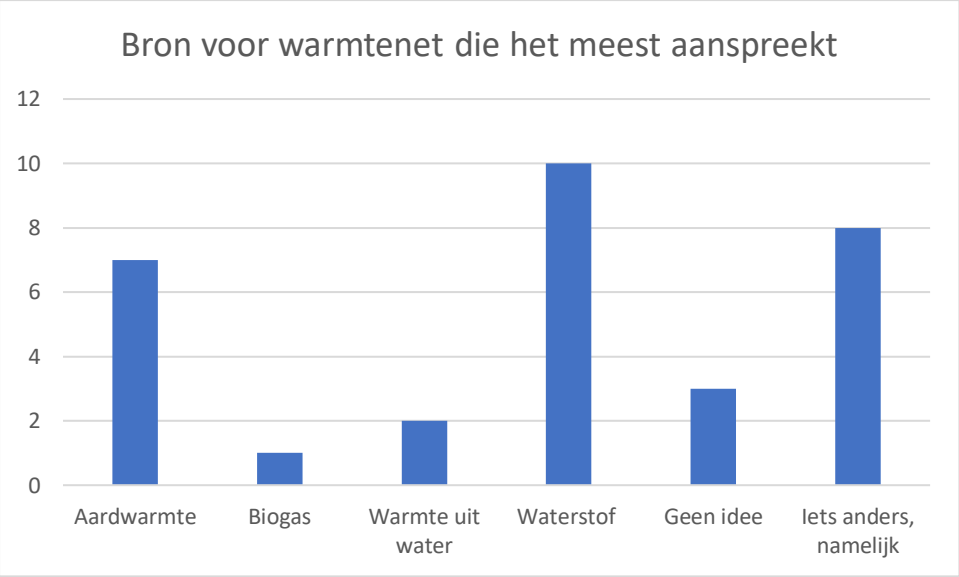
Bij anders namelijk wordt met name zonnepanelen aangegeven en daarnaast:

- Verbeteren huidige maatregelen
- Bij verbouwplannen ook energiebesparende maatregelen nemen
- Dat ze afwachten op ontwikkelingen
- Dat de woning zo oud of een monumentaal pand is dat er geen mogelijkheden zijn
- Dat prijzen (en subsidies) bepalend zijn in wat er kan, geldt ook voor huurders
- (Buiten)muurisolatie

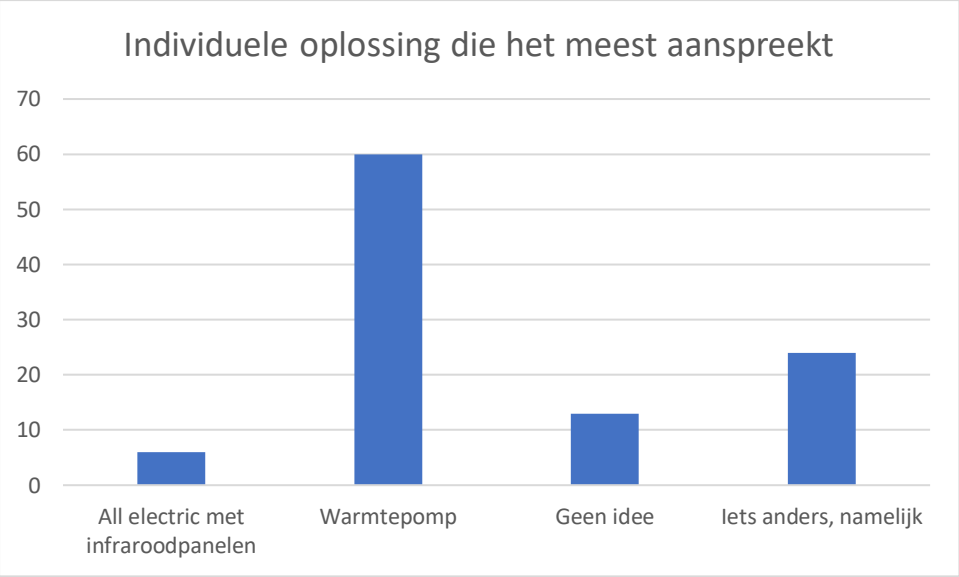


Bij ‘anders, namelijk’ gaven de meeste respondenten een combinatie van redenen aan.

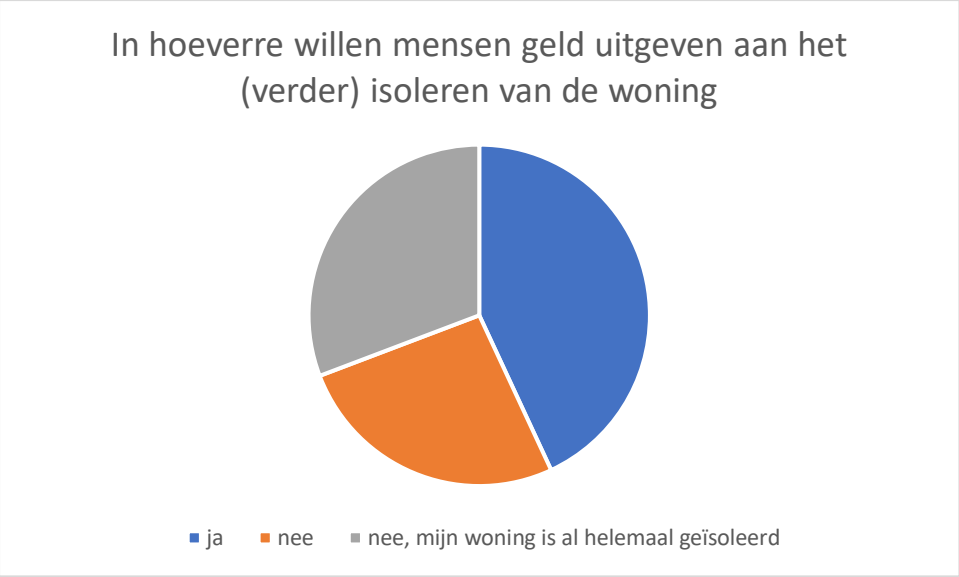

Voorkeur als men moet overstappen op een alternatief voor gas
aansluiten bij een warmtenet (collectieve voorziening)
een individuele oplossing voor mijn woning zoeken, zoals een warmtepomp
nog geen idee



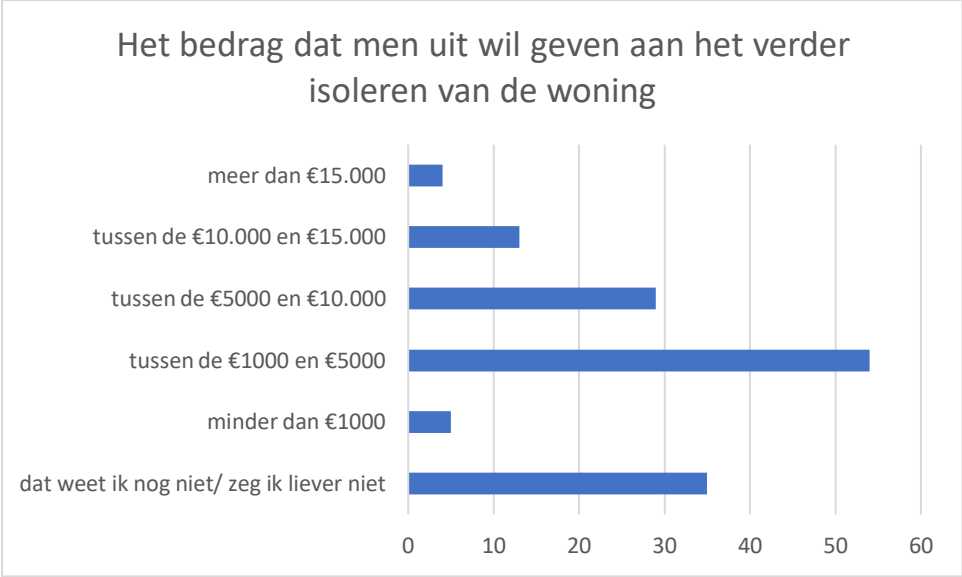
Van de 31 respondenten die hebben aangegeven dat ze bij een overstap voorkeur hebben voor een warmtenet zijn er 8 die ‘iets anders’ als bron hebben aangevinkt. Ze denken aan waterstof, kernenergie, elektrisch of zeggen dat ze het nog niet weten.



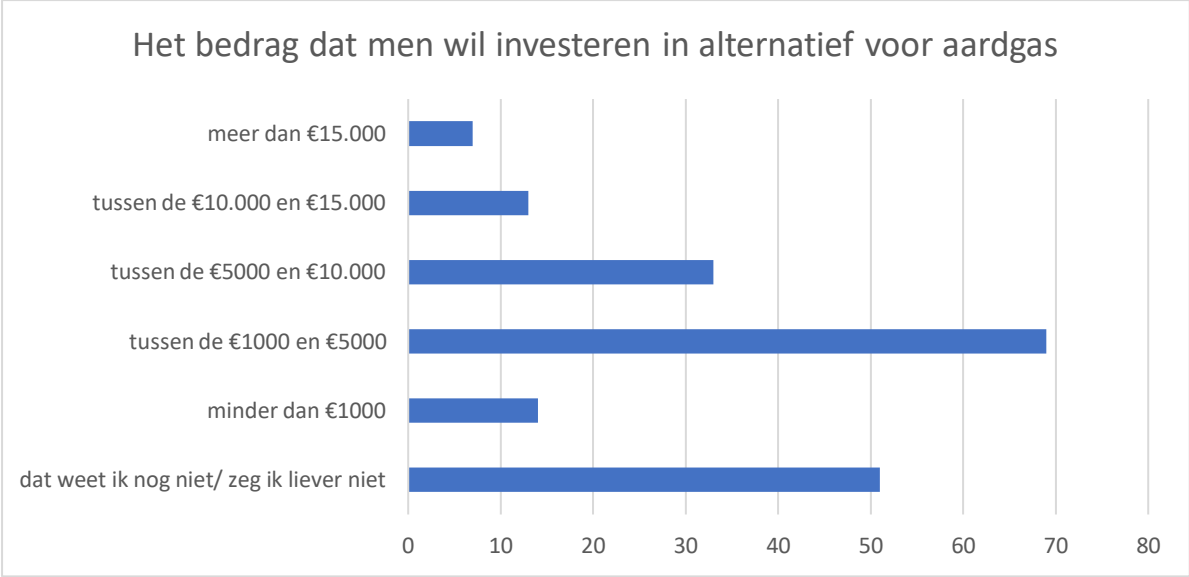
Van de 103 respondenten die bij overstap op een alternatief voorkeur hebben voor een individuele oplossing kiezen 24 respondenten voor een andere oplossing. Ze noemen met name waterstof en ook elektrisch, airco, combinatie van opties en dat ze er nog niet uit zijn.



Nb: een aantal mensen geeft aan dat ze wel willen, maar niet kunnen.


Het bedrag dat men uit wil geven aan het verder isoleren van de woning
meer dan €15.000
tussen de €10.000 en €15.000
tussen de €5000 en €10.000
tussen de €1000 en €5000
minder dan €1000
dat weet ik nog niet/ zeg ik liever niet
0
10
20
30
40
50
60


Investeren in alternatief voor aardgas
ja
nee


Het bedrag dat men wil investeren in alternatief voor aardgas
meer dan €15.000
tussen de €10.000 en €15.000
tussen de €5000 en €10.000
tussen de €1000 en €5000
minder dan €1000
dat weet ik nog niet/ zeg ik liever niet
0
10
20
30
40
50
60
70
80

Bijlage 5: Wat ‘anders verwarmen’ voor u als inwoner betekent.

De aanleiding
De relatie tussen broeikasgassen en opwarming van de aarde is duidelijker dan ooit. Het landelijke klimaatakkoord geeft gemeenten en zo ook alle inwoners de opgave om uiterlijk in 2050 geen gebruik meer te maken van fossiele brandstoffen als gas, olie en kolen.

We gaan dan ook woningen, kantoren, scholen en andere gebouwen straks duurzaam verwarmen, we gaan duurzaam koken en duurzaam voorzien in warm water. Hiervoor moeten we soms verbouwen.

Eind 2021 zal de gemeente Buren bekend maken hoe zij dit gaat aanpakken: alle gebouwen aardgasvrij maken. Met aardgasvrij maken wordt bedoeld alle gebouwen zonder de inzet van aardgas verwarmen en ook geen aardgas gebruiken om water te verwarmen of te koken. Daarvoor maakt de gemeente een visie, ‘de warmtetransitie Buren 2022-2024’. Hierin staan de stappen en het plan om anders te verwarmen. We noemen de verandering naar ‘anders verwarmen’ de warmtetransitie.

De gemeente Buren pakt die verandering aan met drie stappen:

- De basisstap : geven van informatie, in gesprek gaan, samen verkennen van mogelijkheden en de vraag hoe dit te betalen?
- De tussenstap : isoleren, besparen en het klaar maken voor aardgasvrij.
- De grote stap : inwoners zetten in één keer de stap naar aardgasvrij.

Deze visie en het plan zijn er niet zomaar, want voor de zomer zijn daarvoor al een paar onderzoeken gedaan. Een technisch onderzoek naar de mogelijke duurzame warmtebronnen in de gemeente en een onderzoek naar de vraag hoe ‘anders verwarmen’ leeft onder de inwoners. De resultaten van deze onderzoeken leverden de bouwstenen voor ‘de warmtetransitie Buren 2022-2024’ op. Deze zijn na de zomer besproken met inwoners in een inwonersronde. Zo ontstond de visie.

Inwoners namen zo gelijk actief deel aan de warmtetransitie. Dat meedoen (participatie) is namelijk noodzakelijk voor het slagen van de verandering. Want die gaat iedereen merken in het dagelijks leven, bijvoorbeeld met elektrisch koken. Daarnaast zal iedereen mee moeten doen om die verandering naar een klimaatvriendelijk en duurzaam Buren voor elkaar te krijgen. De suggesties en ideeën uit de inwonersronde leverden een waardevolle bijdrage aan de Burense aanpak voor het ‘anders verwarmen’ zoals deze er nu ligt.

Doel
Bij het ontwikkelen van de visie bleek dat het bepalen van scherpe doelen nog te vroeg komt. We moeten namelijk nog veel ‘leren’ over de mogelijkheden, de aanpak en de planning voor we scherpe doelen kunnen stellen.
Voor wijken/kernen die aardgasvrij kunnen worden voor 2030, zijn er voor Buren mogelijkheden om Lingemeer en (delen van) Maurik van warmte te voorzien via aquathermie (een techniek met gebruik van water om gebouwen te verwarmen: warmte uit water). Maar ook andere warmteoplossingen kunnen onderzocht worden. Belangrijk is dat dit samen met inwoners gebeurt.

De visie van Buren
De Burense aanpak voor ‘anders verwarmen’ gaat uit van Buren als landelijke gemeente met verschillende kernen. Omdat de kernen en de plaatselijke situaties zeer verschillend zijn, vraagt dit om een kerngerichte aanpak.

De eerste pijler in de aanpak van Buren is een kerngerichte aanpak en maatwerk. Voor elke kern en voor het Burense buitengebied zoeken we samen met inwoners naar de beste oplossing voor het warmtevraagstuk.

Per kern zal bekeken worden of een meer gezamenlijke aanpak mogelijk is. Dit kan door het oprichten van werkgroepen per kern.

Buren wil een ‘Energieadviseur Buitengebied’ aanstellen die in het buitengebied gaat adviseren en zo een warmteoplossing per woning/object gaat aanmoedigen.

De tweede pijler in de aanpak van Buren is: nu beginnen! De warmtetransitie is een omvangrijke, ingrijpende en moeilijke opgave. Er is dus alle reden om nu te beginnen daar waar dat kan met bestaande technieken. Zo is het werk te spreiden door de jaren, omdat de uitvoerders zoals technici en installateurs al het werk anders niet aankunnen. Maar ook omdat het kan zijn dat de nieuwe technieken en mogelijkheden waar we anders op wachten, straks toch niet voor iedereen dé oplossing blijken te zijn. Daarom: nu beginnen! En dat betekent starten waar nu mogelijkheden zijn.

Bij Maurik en Lingemeer zijn grote watermassa’s en daarom zijn daar een mogelijkheid voor warmte uit water (aquathermie). Zoals hierboven al aangegeven wordt het verkennen van deze mogelijkheid en andere mogelijkheden verder met de inwoners van de kernen bekeken.

Veel inwoners van Buren kunnen nu al een tussenstap naar uiteindelijk aardgasvrij zetten met isolatiemaatregelen. De overstap naar een duurzame warmtebron is dan al voorbereid en wordt makkelijker. Een voordeel is ook de besparing van energie(kosten). De gemeente wil dat gaan stimuleren met een plan ‘bespaar, isoleer en meer’.

De derde pijler in de aanpak van Buren is ruimte voor lokale initiatieven. Als er inwoners zijn met initiatieven om samen iets op te zetten, zoals een gezamenlijke isolatieactie of het samen ontwikkelen van een klein warmtenet, dan staat de gemeente daar voor open. Of daar een stimuleringsbeleid voor nodig is, wordt nog onderzocht.

Verder is het oprichten van een klankbordgroep een goede manier om inwoners met kennis en betrokkenheid bij de warmtetransitie te betrekken. De gemeente kan met de klankbordgroep ontwikkelingen en ideeën uitwisselen en laten toetsen. De klankbordgroep kan ook zelf met voorstellen en plannen komen en signalen vanuit de inwoners ophalen. Overigens heeft ook de ondersteuning en advisering van bedrijven, verenigingen en organisaties naar een warmteoplossing de aandacht.



Het plan van Buren
Informatie geven en in gesprek gaan met inwoners is nodig voor het slagen van de verandering naar ‘anders verwarmen’. Want alleen op basis van goede informatie over een techniek als aquathermie en een warmtenet kunnen inwoners meedenken, meedoen en keuzes maken. Dan kunnen inwoners ook samen optrekken bij de verandering. De gemeente vraagt de inwoners Buren daarom actief mee te denken en deel te nemen. Het gaat dan om vragen als welke aanpassingen kunnen inwoners in hun woning doen? en wat kunnen inwoners samen met hun buurt doen? De gemeente stelt hiervoor een informatie- en communicatieplan op met als doel: Laten zien dat het kan!
Uitvoering

Vanuit het klimaatakkoord moet er worden aangegeven hoe de verandering naar ‘anders verwarmen’ uitgevoerd gaat worden. Dat betekent dat de gemeente de regie over het proces voert, iedereen er bij betrekt en de aanpak opstart.

Het Nederlandse elektriciteitsnet is vergelijkbaar met een waterleiding: er kan maar een maximale hoeveelheid door de leidingen stromen. Met het ‘anders verwarmen’ neemt de vraag naar elektriciteit toe tot een niveau waar de leidingen vaak niet op berekend zijn. Het elektriciteitsnet moet daarom versterkt en uitgebreid worden. Het is daarom belangrijk om de uitvoering goed af te stemmen met de beheerder van het net Liander.

De acties/activiteiten van de gemeente die dus voor 2022 gepland zijn:
- Werven van een energieadviseur buitengebied
- Verkennen van de mogelijkheden Maurik en Lingemeer
- Betrekken van de overige kernen
- Oprichten van een klankbordgroep
- Maken van het plan isoleren en besparen en meer (tussenstappen naar aardgasvrij)
- Opstellen Informatie- en communicatieplan

Daarnaast zijn er in 2022 en 2023 nog een aantal andere onderwerpen waar we aandacht aan besteden:
- Verduurzamen monumenten, ook monumenten moeten van het gas af en dat is ingewikkelder dan bij andere gebouwen.
- Energiearmoede, het kan zijn dat het lastig is geld te besteden aan isolatie en/of de energierekening te betalen.
- Stimuleren kleine warmte initiatieven, inwoners mogen ook samen met een voorstel komen los van de aanpak.

Deze aanpak wordt in 2024 geëvalueerd en daarna volgt een nieuw plan voor 2025.

Wat nu al kan
Wie wil investeren in het klimaatvriendelijk maken van zijn of haar huis, kan voor een aantal zaken gebruik maken van subsidies en teruggaveregelingen, zoals een BTW-teruggave. Dat kan bijvoorbeeld voor isolatiemaatregelen, het plaatsen van zonnepanelen of een zonneboiler voor warm water. Op deze website vindt u het overzicht van subsidie- en teruggavemogelijkheden: https://energieloketrivierenland.nl/duurzame-financiering/. Daar staat ook informatie over duurzaamheidsleningen. Ook kunnen huiseigenaren hun bank benaderen om de mogelijkheid te bekijken de hypotheek te verruimen via een groene hypotheek.

Over het algemeen geldt dat alle stappen die u zet naar aardgasvrij direct schelen in de energierekening.



De warmteopgave gaat over het duurzaam verwarmen, koken en voorzien in warm water. Op de site www.buren.nl/duurzaamverwarmen geeft de gemeente enkele ideeën om deze verandering op te pakken. Ook het Energieloket kan verder helpen: https://energieloketrivierenland.nl/buren/

Bijlage 6: Participatieladder

Zoals al eerder aangegeven is participatie een noodzaak en dat niet alleen vanuit de visie op kerngericht werken. De warmtetransitie komt bij de inwoners achter de voordeur daarmee is hun betrokkenheid een gegeven. Dat vraagt naast een benadering om onze inwoners goed te informeren ook om een aanpak om hen mee te nemen.

Het gaat in ieder geval wel om het in een vroeg stadium betrekken van inwoners bij de ontwikkeling van verdere warmteplannen. Dat is ook gebeurd bij de ontwikkeling van de visie en heeft geresulteerd in een aantal actieve groepen per kern waarmee de warmte aanpak opgepakt gaat worden. Met deze inwonersgroepen gaan we de verdere mogelijkheden van hun kern verkennen.

Als we de participatieladder er bij betrekken dan kent de betrokkenheid van inwoners bij de warmteopgave meerdere niveaus. Vanuit de participatieladder zijn hierbij globaal de volgende elementen te onderscheiden:



1. De ontwikkelingen van de beleidskaders met betrokkenheid van inwoners, ondernemers, jongeren en andere groepen (informatie en inspraak). Dit komt ook naar voren in de aanbeveling om per kern een bijeenkomst te organiseren om met inwoners invulling te geven aan pilots etc. Daarbij wordt voorgesteld gebruik te maken van de mensen die in het draagvlakonderzoek hebben aangegeven een rol te willen spelen in een werkgroep voor de betreffende kern. ‘Bekijk samen met hen hoe je het beste invulling kunt geven aan de pilot en het betrekken van hun kerngenoten.’
2. Uitvoeringsplannen per kern/wijk met betrokkenheid uit de kernen om tot afgestemd maatwerk bij de lokale ontwikkeling en uitvoering te komen (adviseren en raadplegen).
3. Het faciliteren van initiatieven in de buurt. Het kan gaan om zeer diverse zaken als:
   - Samen een isolatieplan opzetten en uitvoeren;
   - Een collectieve WKO-voorziening;
   - Gezamenlijke aanbesteding van warmtepompen.

   (coproductie of eigen uitvoering).
4. Inwonersinitiatieven zijn prima, maar vanuit de gemeente zullen we aan lopen tegen de situatie dat de gemeente niet actief wil deelnemen/investeren.
5. Adviseren: Er heeft zich een aantal groepen geformeerd om per kern mee te denken in de verdere ontwikkeling en die ook verder vorm en inhoud te geven. Daarnaast wordt er naar verwachting een klankbordgroep opgezet van inwoners die wat meer van een afstand de ontwikkelingen volgt en adviseert.
6. Meebeslissen: Elke inwoner/woningeigenaar zal gaan investeren in besparen, isoleren en de installatie. Elke inwoner/eigenaar zal uiteindelijk autonoom zijn/haar deelname aan de verduurzaming en daarmee de investeringen bepalen. Gelet op de doelstelling voor 2050, een gasloos Nederland, is de vraag waarschijnlijk niet of maar wanneer en hoe een pand van het gas afgaat.

Daarnaast is er een regierol voor de gemeente die moet kijken naar het gemeentebrede project en de toedeling van bepaalde warmtebronnen als groen gas, want dat zal niet voor alle inwoners beschikbaar kunnen zijn. De gemeente moet ook de afstemming verzorgen met stakeholders als Liander en de woningbouwcorporaties en ook rondom eventuele werkzaamheden in de openbare ruimte en vergunningen. In essentie zal de besluitvorming rond deze projecten dus genomen moeten worden door inwoners (in meerderheid) als door de gemeente en daarom zullen die noodzakelijker wijze samen oplopen.
Verder zullen gesprekken over de uitvoering per woning plaatsvinden, omdat we onze bewoners willen meenemen in het proces en in enkele gevallen ook moeten ‘ontzorgen’. Dat zal overigens pas plaats vinden bij de concrete ‘kern- of wijkaanpak’ (adviseren).

Bijlage 7: Klankbordgroep warmtetransitie Buren

Inleiding
In de inwonersronde over warmtetransitie Buren in het najaar 2021 is gesproken over de klankbordgroep (KBG). Voor het formeren van een KBG zijn een aantal ontwikkelingslijnen naar voren gekomen. Om de klankbord groep goed te positioneren is het nodig eerst de lokale werkgroepen te schetsen. Daarom eerst het volgende.

De lokale werkgroepen
Gemeente Buren streeft ernaar kerngericht te werken. De aanpak van de warmtetransitie in Buren staat of valt met een kernspecifieke aanpak. Deze kerngerichte aanpak is dan ook het vertrekpunt voor het ontwikkelen van een warmtevisie.
Het betrekken en organiseren van de inwoners vraagt zodoende om een “kerngerichte aanpak”. Met lokale werkgroepen die daarbij schakel zijn tussen gemeente en inwoners.

Lokale werkgroepen kunnen meedenken en meedoen over:
- Informeren en betrekken van inwoners | de basis.
- Antennes/ambassadeurs werven in de kernen.
- Collectieve acties opzetten in het kader van isoleren, besparen en meer (inkoop/aanpak, etc.) als tussenstap voor een latere overgang naar een duurzame warmtebron.
  Of (Als dat van toepassing is!)
- Verkennen van de grote stap door direct naar een duurzame warmtebron over te gaan met de daarbij noodzakelijke isolatie ed. aanpassingen.

⇨ Met betrokkenheid van woningbouwcorporaties en Liander
⇨ Met betrokkenheid van kernambtenaren
⇨ Gericht op betrokkenheid verkenning en uitvoering in de (specifieke) kern

Samenhang Klankbordgroep en lokale werkgroepen
De lokale werkgroepen zijn dus kernspecifiek en richten zich allereerst op verkenning van de mogelijkheden en later meer op de uitvoering ervan. De KBG is dan meer gemeente breed georiënteerd en volgt innovaties, participatie en beleidsontwikkelingen kritisch. De KBG is dan het ware het adviesorgaan voor de gemeente op het gebied van de warmtetransitie. Zo kunnen klankbordgroep en lokale werkgroepen naast elkaar opereren. Daarbij zal de rol van de KBG liggen op de treden van de participatie ladder op informeren, raadplegen en adviseren van de gemeente.

De Klankbordgroep
Het doel van de klankbordgroep is om als platform van inwoners met de gemeente ontwikkelingen en ideeën uit te wisselen en de realisatie warmtetransitie constructief kritisch te volgen/toetsen. De klankbordgroep kan er zo voor zorgen dat inwoners en gemeente de komende decennia goed met elkaar in overleg blijven, aandacht vestigen op innovaties en het kan het proces monitoren om verder te komen met de warmtetransitie Buren.

Uitgangspunten voor de te formeren klankbordgroep
- ONAFHANKELIJK (op persoonlijke titel!)
- Gemeentebreed en overstijgend
- Geeft gevraagd en ongevraagd advies op gemeentelijke plannen en de kernplannen
- Monitoren en constructief kritisch volgen van plannen, proces, participatie en realisatie
- Heeft een antenne voor hoe het leeft en het betrekken van inwoners bij de warmtetransitie
- Heeft geen besluitvormende rol, maar wel informeren en raadplegen (participatieladder)
- Om te beginnen gericht op de warmte transitie (geen opwek of klimaatadaptatie vooralsnog)

De status van de klankbordgroep

Uit de inwonersronde kwam naar voren dat het voor de borging van de positie van de KBG nodig is om de rol en status van de KBG vast te leggen in een convenant tussen KBG en gemeente. Het gaat dan om “de spelregels” rond de samenwerking wat betreft:

- Rollen, taken en verhouding KBG – gemeente
- Procesafspraken over adviesvragen, adviesgeven, adviesmomenten, terugkoppeling op advies, voortgang (dat laatste dus over wat er met de adviezen gebeurt)
- Communicatie-afspraken (afstemming en informatie momenten)
- Producten als bijvoorbeeld: adviezen, evaluaties, signaleringen, informatie aan inwoners en een (half) jaarlijks verslag.
- Treden op de participatieladder (raadplegen en informeren)
- Middelen en ondersteuning aan/voor de KBG

Afhankelijk van de uitwerking van deze “spelregels” kan vervolgens bepaald worden welke formele status voor de KBG daar het beste bij past. Als een formeel door de raad benoemd adviesorgaan of minder formeel orgaan maar wel met heldere “spelregels” zoals hiervoor aangegeven. Het moet duidelijk zijn wat de rol van de KBG en de status (gewicht) van de adviezen is.

Samenstelling van de klankbordgroep

De klankborgroep kan bestaan uit 15 tot 20 personen en heeft een voorzitter, penningmeester en een secretaris. Voor een brede vertegenwoordiging is de klankbordgroep het liefst samengesteld uit :

- Mensen met verschillende specialismen en ook leken als leden
- Mensen uit meerdere verschillende kernen (alle kernen zal niet haalbaar zijn)
- Zo divers mogelijk: qua leeftijd, achtergrond, kritische inwoners, etc.

Het werven van 15/20 leden is het streven maar voor Buren mogelijk wat ambitieus. Dat vraagt dan wel een goede werving gericht op:

- Aanspreken op urgentie van de problematiek
- Aansluiten op betrokkenheid en kennis
- Taal van inwoners spreken
- Geven van voorbeelden

Aandachtspunten voor bij de verdere uitwerking:

- ⇨ Trainingen/scholing nodig om als klankbordgroep te functioneren?
- ⇨ Vergoedingen beschikbaar voor bestuur en voor de leden van de klankbordgroep?

Opgemerkt is dat veel inwoners bezig willen zijn met concrete vraagstukken. De meeste mensen komen pas in actie op moment dat het hen raakt en het urgent is. Voor deze klankbordgroep moeten daarom inwoners gezocht worden die het in zich hebben om de zaken van wat meer afstand te bezien.

Vanuit onafhankelijkheid is het de vraag is of groepen of organisaties vertegenwoordigd moeten of kunnen zijn in de KBG. Dat geldt ook voor een voor de hand liggende organisatie als eCoBuren. Wat dat betreft geldt dat de leden van de KBG onafhankelijk en zitting hebben op persoonlijke titel.

Het is verder goed wanneer de KBG een vaste contactpersoon heeft binnen de gemeentelijke organisatie.

Uitvoerende taken

De KBG zal gelet op de onafhankelijkheid geen uitvoerende taken/rol hebben als het gaat om de warmte transitie en het gemeentelijke beleid. Wat betreft informeren en raadplegen kan het dan wel gaan om een aantal zaken vanuit de eigen rol.

- Informeren over de KBG, de adviezen en wat er speelt.
- Raadplegen inwoners voor het monitoren van ontwikkelingen, advies, etc.

- Monitoren en eventuele onderzoeken uitvoeren

Met haar werk kan de klankbord groep wel (indirect) meewerken aan de ontwikkeling van draagvlak voor de warmtetransitie in Buren.

De oprichting en de werving

Dat oprichting en werving van de klankbordgroep wordt verder uitgewerkt in een oprichtingsplan. Een klankbordgroep i.o. kan deze werving oppakken in 2022. Daarvoor zijn tijdens de inwonersrondes een aantal notities meegegeven.

- De klankbordgroep serieus nemen en ervoor zorgen dat de leden “gehoord”worden.
- Aansluiten op betrokkenheid en kennis van (eventuele) leden.
- Aandachtspunt is de tijdsinschatting voor de klankbordgroep

Tot slot

Deze bijlage kan een aanzet zijn voor de verdere uitwerking in een oprichtingsplan na instemming voor het formeren van een klankbordgroep.

Motie van de PCG, GB, CDA, PvdA, VVD, D66 over **“inzet van energieadviseur buitengebied”**

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 7 december 2021,

Overwegende dat:

- Het college van voornemen is om (volgens het visiedocument voor de warmtetransitie in gemeente Buren) een energieadviseur buitengebied aan te stellen die in het buitengebied maatwerk kan leveren door het adviseren en stimuleren van een warmteoplossing per woning/object.
- Deze functie per 1 januari 2023 zal worden ingevuld;
- Dit om een fulltime functie gaat met een structureel budget van € 91.000,= op jaarbasis.

Stelt vast dat:

- De financiële positie van de gemeente zorgelijk is;
- Het niet voldoende duidelijk is of er daadwerkelijk een fulltime functie voor een energieadviseur nodig is.
- Er onderzoek nodig is om vast te stellen of de energieadvsieur daadwerkelijk moet worden ingezet op basis van een fulltime functie.

Roept het college van burgemeester en wethouders op om:
Alternatieve opties te onderzoeken voor de invulling van de energieadviseur buitengebied, zoals:

- De mogelijkheid om de energieadviseur te betrekken van bijvoorbeeld een energiecoöperatie zoals eCoBuren;
- Samenwerking met omliggende buurgemeenten om gezamenlijk op te trekken bij de invulling van de functie van de energieadviseur.

Met als doel om de kosten van de energieadviseur zo laag als mogelijk te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik, 7 december 2021

Namens de fractie PCG

Erik Zaaijer

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
	D.102212	D.102211 Z.035381

Onderwerp **Warmte visie Buren 2022 - 2024**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021;

besluit:

1: In te stemmen met De Warmtetransitie Buren 2022-2024.
Dit met als uitgangspunten:
- Kerngericht en maatwerk
- Nu beginnen met huidige technieken

Dit met als onderdelen:
- Het buitengebied: 'energieadviseur buitengebied'
- De kernen met potentie Maurik en Lingemeer
- De aanpak overige kernen
- Isoleren en besparen / 'aardgasvrij-ready'
- Een klankbordgroep
- Communicatie, informatie en participatie!

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1925
Extern Zaak ID	Z.019998
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	6.2
Titel	Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Gemser, J.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.102095 Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden
D.102096 Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden
Zienswijzen anoniem en genummerd
Nota zienswijzen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden
Risicoanalyse planschade Brinkstraat 7, Lienden
Anoniem Verslag 10-10-2018 Burendialoog
Anoniem Verslag 03-10-2019 Burendialoog
Anoniem Verslag 28-10-2020 Inspraakavond Brinkstraat, Lienden
Anoniem Verslag 28-10-2020 Bewonersavond Brinkstraat 7, Lienden
Betoog dhr. Bijl - inspreker Voorbespreking I d.d. 23 november 2021
Inwoners - Zienswijze bestemmingsplan Brinkstraat 7
Inwoners - Bijlage (fotos) bij zienswijze bestemmingsplan Brinkstraat 7
Familie Boon - Inbreng Brinkstraat 7
D.102096 Getekend - Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	2 november 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**

Voorgesteld besluit

1.Het bestemmingsplan ‘Brinkstraat 7, Lienden’ met IDN NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de Nota zienswijzen.
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals opgenomen in de Nota zienswijzen.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Besluit

1.Het bestemmingsplan ‘Brinkstraat 7, Lienden’ met IDN NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de Nota zienswijzen.
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals opgenomen in de Nota zienswijzen.
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Toelichting

De heer Van Laar (GB) verlaat voor de behandeling van dit agendapunt de vergadering. Het besluit is aangenomen met 2 stemmen tegen (de heer van Alfen (GB) en de Lange (PCG)) en 18 stemmen voor (overige raadsleden). Mevr. van Dam (Mevr. van Dam) geeft een stemverklaring.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.102095** **Z.019998**

Voorstel ingebracht door	J. Gemser
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	Fysieke leefomgeving Ruimteljke ordening

Onderwerp **Vaststellen bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden (NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BVA1)**

Voorgesteld besluit

1. Het bestemmingsplan 'Brinkstraat 7, Lienden' met IDN NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de Nota zienswijzen
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals opgenomen in de Nota zienswijzen
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Samenvatting van het voorstel
Het ontwerpbestemmingsplan 'Brinkstraat 7, Lienden' heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken. Er zijn meerdere zienswijzen ingediend. Doel van het bestemmingsplan is de realisatie van een locatie voor kleinschalig en verzorgd wonen aan de Brinkstraat 7 in Lienden. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld en ingestemd met de beantwoording van de zienswijzen in de Nota zienswijzen.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen het perceel aan de Brinkstraat 7 in Lienden te herontwikkelen. Het plan betreft de verbouwing van de bestaande woonboerderij naar 4 appartementen en de realisatie van nog 4 appartementen achterop het perceel ter plaatse van een bestaande schuur. De appartementen worden gebruikt voor verzorgd, maar zelfstandig wonen.

De locatie zal bedrijfsmatig gekoppeld worden aan zorgboerderij Hoog-Broek aan de Burg. Houtkoperweg 6 in het buitengebied van Lienden. Zorgboerderij Hoog-Broek is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een volwaardig behandel- c.q. dagbestedingslocatie voor verschillende doelgroepen uit de regio. Naar aanleiding van een vraag naar kleinschalig en verzorgd wonen, heeft de initiatiefnemer het perceel aan de Brinkstraat 7 in Lienden op het oog. Deze locatie leent zich namelijk om ontwikkeld te worden tot een plek waar kleinschalig en verzorgd wonen mogelijk is.

In het geldende bestemmingsplan "Kernen Buren" kent het perceel de bestemmingen "Wonen" en "Tuin – Gaarde". Het aantal woningen op de locatie mag niet meer bedragen dan het bestaande aantal (één woning). De voorgenomen ontwikkeling is daarom in strijd met de regels van het geldend bestemmingsplan en is een herziening van het bestemmingsplan nodig.



Figuur 1: gewenste toekomstige situatie op het perceel Brinkstraat 7 in Lienden

Doel / meetbaar effect
Het vaststellen van het bestemmingsplan ‘Brinkstraat 7, Lienden’ maakt het mogelijk het voorgenomen initiatief te realiseren.

2. Argumenten

1.1 Het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.
De beoogde ruimtelijke ontwikkeling is getoetst aan de geldende beleidskaders en de milieu- en omgevingsaspecten zijn onderzocht. Dit is samen met een beschrijving van het plangebied en de beoogde ontwikkeling in het bestemmingsplan onderbouwd. In het bestemmingsplan staat tevens een toelichting op de relevante juridische aspecten en op de uitvoerbaarheid van het plan. Het bestemmingsplan toont daarmee aan dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

2.1 De zienswijzen zijn beantwoord in de Nota zienswijzen
In de periode van ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan zijn 11 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn beantwoord in de Nota zienswijzen. Naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen wordt paragraaf 3.1 van de toelichting aangevuld met een nadere onderbouwing over de gekozen bedrijfslocatie en gekozen typen zorg. Ter meerdere zekerheid wordt ook paragraaf 7.1 van de toelichting aangevuld met een nadere onderbouwing over de financiële haalbaarheid. Zie de bijlagen bij dit voorstel voor de Nota Zienswijzen.

2.1 Het kostenverhaal is anderszins verzekerd.
Met de initiatiefnemers sloten we een anterieure overeenkomst om de kosten te verhalen. Hierdoor hoeft de gemeenteraad geen exploitatieplan vast te stellen.

3. Kanttekeningen

1.1 Er kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State
Beroep kan ingesteld worden door een belanghebbende die een zienswijze hebben ingediend. En een belanghebbende kan beroep instellen tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Beroep kan ook ingesteld worden als hij of zij een belanghebbende is, aan wie redelijkerwijs niet verweten kan worden dat niet tijdig een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan naar voren heeft gebracht.

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten in het kader van deze bestemmingsplanherziening. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd. Hierdoor hoeft de gemeenteraad geen exploitatieplan vast te stellen voor dit bestemmingsplan.

5. Communicatie

De initiatiefnemer wordt geïnformeerd over het besluit tot vaststelling. Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt het bestemmingsplan op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

6. Uitvoering en planning

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, zal het plan worden gepubliceerd. Het plan zal dan in het kader van de beroepstermijn voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd

8. Participatie

De initiatiefnemer heeft op 3 momenten een omgevingsdialoog gevoerd. Zie daarvoor de verslagen van 10 oktober 2018, 3 oktober 2019 en 28 oktober 2020 in de bijlagen. Naar aanleiding van deze dialogen is het plan op onderdelen aangepast.

Daarbij voorziet de wettelijk voorgeschreven procedure in de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Er zijn tijdens de ter inzage legging meerdere zienswijzen ingediend. Zie daarvoor de Nota zienswijzen in de bijlage.

9. Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen:

- Raadsbesluit.pdf
- Nota zienswijzen bestemmingsplan Brinkstraat 7 Lienden.pdf
- Zienswijzen genummerd en geanonimiseerd.pdf
- Risicoanalyse planschade Brinkstraat 7 te Lienden.pdf
- Verslag burendialoog 10-10-2018.pdf
- Verslag burendialoog 03-10-2019.pdf
- Verslag burendialoog 28-10-2020 .pdf
- Toelichting bestemmingsplan Brinkstraat 7 Lienden.pdf

Inlichtingen bij:

Naam J. Gemser
Domein Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**D.102095**	**102096** **Z.019998**

Onderwerp **Lienden, Brinkstraat 7 Bestemmingsplanherziening**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021;

besluit:

1. Het bestemmingsplan ‘Brinkstraat 7, Lienden’ met IDN NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de Nota zienswijzen
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals opgenomen in de Nota zienswijzen
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Zienswijze 1

Gemeente Buren
regie .n.r
d.d. 18 JAN. 2021
.....
afdel.
kopie 18-01-2021 9.16 u.

Met ontvangstbevestiging meegegeven aan [redacted]

Gemeente Buren.
t.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
De Wekering 1
4021 VZ Maurik.

Betreft: voornemen mee te werken aan wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7 te Hienden.

Wij verzoeken u tevens deze brief al reeds te behandelen als een zienswijze.

Graag zouden wij van de ontwikkelingen op de hoogte willen gehouden worden.

[redacted]

GEMEENTE BUREN
reg.nr.
d.d. 18 JAN 2021
afd.
kopie

Gemeente Buren
t.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
De Wetering 1
4021 VZ MAURIK

Lienden, 16 januari 2021

Betreft: Voornemen mee te werken aan wijziging bestemmingsplan
Brinkstraat 7 te Lienden

Geachte College,

Wij hebben als bewoners van de [redacted] kennis genomen van de plannen die de eigenaar heeft met betrekking tot Brinkstraat 7 te Lienden. Kort gezegd de huisvesting van een achttal bewoners met een zorgindicatie met 24-uurs toezicht. De gemeente heeft medewerking toegezegd bij de planvorming en de voorbereidingen die nodig zijn om het ter plaatse vigerende bestemmingsplan te wijzigen.

Als bewoners van deze buurt willen wij graag uw onze zorgen kenbaar maken indien daadwerkelijk de huisvesting van een achttal personen met zorgindicatie op deze locatie zou plaatsvinden. Uiteraard hebben wij begrip voor het feit dat deze mensen een plaats in de maatschappij verdienen en dat huisvesting in een min of meer normale woning onderdeel is van de zorg die zij krijgen.

Onze zorgen richten zich in eerste instantie tot een vijftal zaken. Dit zijn dat het feitelijk een bedrijfshuisvesting betreft, twijfel over financiële haalbaarheid, flora en fauna, de verkeerssituatie in de straat en het toezicht op bewoners en bewoning.

Bedrijfshuisvesting
Hoe zeer het voor de bewoners een woonhuis is blijft het exploitatie van een zorgbedrijf. Dit zorgbedrijf wordt in een karakteristieke woonbuurt toegestaan. Echter medewerkers komen en gaan, busjes komen en gaan om de bewoners te halen, er zal bevoorrading plaatsvinden en ga zo maar door. Nu begrijpen wij dat het niet de bedoeling is deze mensen op een bedrijventerrein te huisvesten, maar een locatie met betere ontsluiting lijkt ons beter. Ook zal de bedrijvigheid zorgen voor meer geluidsoverlast. Wij betwijfelen of hier voldoende rekening mee is gehouden door de aanvrager.

Financiële haalbaarheid
Deze woning staat één meter van de weg af. Het is oude en vochtige woning. Ons lijkt dat niet echt geschikt als zorgwoning casu quo bedrijfshuisvesting. De totale kosten van verbouw en compensatie voor planschade zullen zo aanzienlijk zijn dat naar onze mening een lonende exploitatie lastig haalbaar zal zijn.

Flora en fauna
Wij vragen ons af of voldoende de belangen worden afgewogen van flora en fauna. Zeer belangrijk ter plaats is de monumentale eikenboom die in de tuin van Brinkstaat 5 staat. Deze boom staat ongeveer een meter uit de erfgrens. Bij het nieuw te realiseren bijgebouw van Brinkstraat 7 maken wij ons ernstige zorgen dat deze boom het niet zal overleven of dat deze boom niet meer zal dienstbaar is aan het leven van verschillende soorten uilen, spechten, vleermuizen en andere vele vogels komt in gevaar. Er zijn ons veel grotere projecten bekend die om het leven van een enkel dier of een enkele boom geen doorgang konden vinden. Kortom een diepgaand onderzoek in deze is gewenst.

Verkeerssituatie in de straat
De Brinkstraat is ontsluiting voor de wijk Kermenstein en nog een behoorlijke woonbuurt van Lienden. Ook is het de ontsluiting van het buitengebied naar de dijk en naar Ingen. De verkeersbelasting van deze straat kan niet verder worden verzwaard. Fietsende schoolkinderen, opgroeiende kinderen in de buurt, trottoir maar aan 1 zijde en veel landbouw verkeer (boeren, boomkwekers enz). Het zijn allemaal zaken waaruit blijkt dat deze straat niet zwaarder belast mag worden. Dit heeft te weinig aandacht gekregen in het onderzoek. Weliswaar zijn er normen, maar meten is weten.

Het aantal verkeersbewegingen dat wordt aangegeven lijkt ons te weinig. Laat staan parkeerruimte en ook de geringe ruimte op het terrein kunnen voor onveilige situaties zorgen (zowel op straat als op eigen terrein).

Bewoners en bewoning
Een achttal bewoners ontvangen bezoek, er zullen bewoners zijn die een relatie krijgen en ook kunnen we te maken krijgen met onvoorziene situaties waarmee de buurt wordt geconfronteerd. Immers het zijn bewoners die zorg en toezicht nodig hebben. Er wordt gezegd dat er bewoners komen wonen met een NAH en LVG indicatie maar daar kunnen ook gedragsstoornissen voorkomen. We hebben onze bedenkingen bij de 24 -uurs begeleiding. Ook maken wij ons zorgen voor wellicht zwaardere indicaties.

Dit alles in een buurt waar ook kinderen wonen en opgroeien. De **veiligheid** van andere mensen en zeker voor kinderen moet ten alle tijde zijn gewaarborgd.

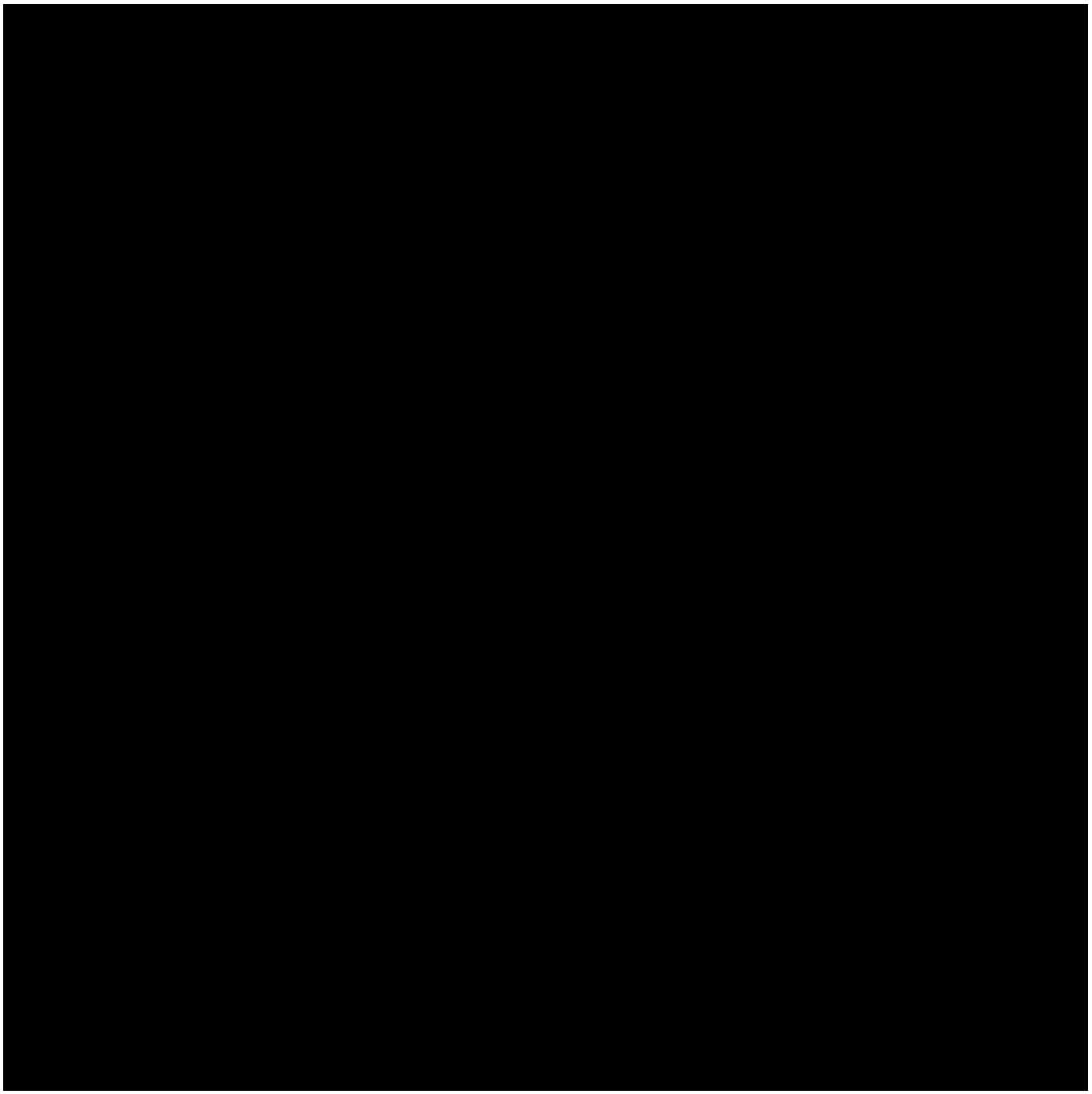
Graag zouden wij als groep bezorgde buurtbewoners inspraak krijgen bij uw college alvorens tot verdere planvorming over te gaan. Immers als er veel tijd en geld door onze gemeente in de planvorming wordt gestoken zou het jammer zijn als het uiteindelijk niet door kan gaan. Dit kan dan beter worden besteed aan een meer kansrijke situatie.

Wij zijn graag bereid met u van gedachten te wisselen. Een kopie van dit schrijven doen wij toekomen aan de heer Stam, de adviseur van de eigenaar/exploitant en aanvrager van de bestemmingsplanwijziging.

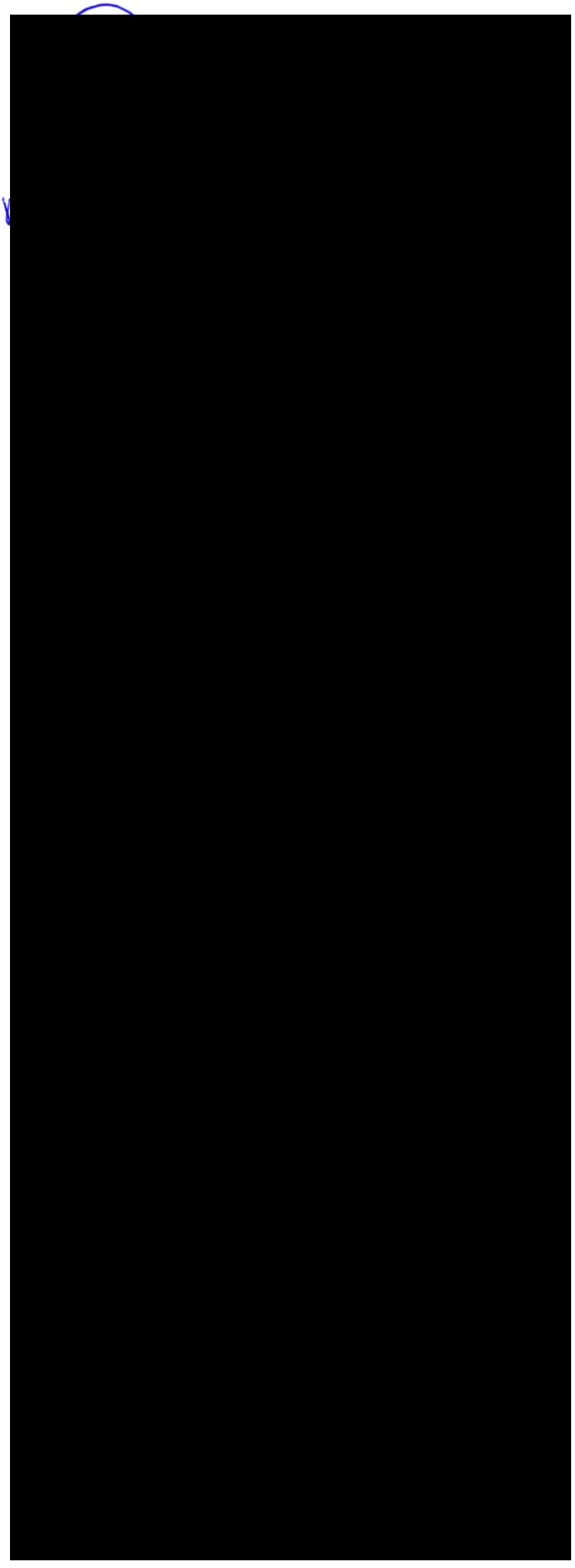
Wij verzoeken u tevens deze brief al reeds te behandelen als een **zienswijze** van hierna genoemde ondertekenaars.

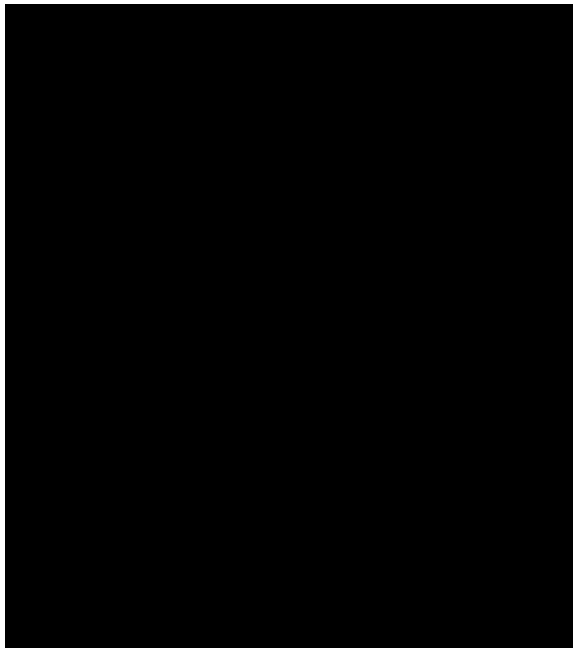
Tot nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,











.....

....., Lienden

.....

.....

.....,Lienden

....., Lienden

.....

.....

.....,Lienden

....., Lienden

.....

.....

..... , Lienden

....., Lienden

.....

.....

..... , Lienden

....., Lienden

Gemeente Buren
regie .n.r
d.d. 18 JAN. 2021
.....
afdel.
kopie

Gemeente Buren.
t.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
De Wekering 1
4021 VZ Maurik.

Betreft: voornemen mee te werken aan wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7 te hienden.

Wij verzoeken u tevens deze brief al reeds te behandelen als een zienswijze.

Zienswijze 2

[redacted]

Van: Box_Griffie
Verzonden: dinsdag 4 mei 2021 14:29
Aan: Join
Onderwerp: FW: Voornemen van de gemeente om mee te werken aan wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7 te Lienden

s.v.p. inboeken.

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 4 mei 2021 13:59
Aan: Box_Griffie
Onderwerp: Voornemen van de gemeente om mee te werken aan wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7 te Lienden

[redacted]

Gemeenteraad Buren
T.a.v. de raadsleden
De Wetering 1
4021 VZ Maurik

Lienden, 4 mei 2021

Betreft: Voornemen van de gemeente om mee te werken aan wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7 te Lienden

Geachte raadsleden,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Wij hebben als bewoner van de Brinkstraat kennis genomen van de plannen die de eigenaar heeft met de betrekking tot Brinkstraat 7 te Lienden. Kort gezegd de huisvesting van acht bewoners met een zorgindicatie met 24- uurs toezicht.
De gemeente heeft medewerking toegezegd bij de planvorming en de voorbereidingen die nodig zijn om het ter plaatse vigerende bestemmingsplan te wijzigen. Middels een gezamenlijke brief van de bewoners van de Brinkstaat en Marktplein (**25** IN TOTAAL) hebben wij bij de gemeente onze zienswijze ingediend. Tijdens de inloopavond bij zorgboerderij Hoog-Broek zijn er ook vele bezwaren kenbaar gemaakt. Een medeweker van uw gemeente heeft daar een verslag van gemaakt. Tevens willen wij melden dat de communicatie met ons en de andere buurtbewoners moeizaam verloopt. Dit betreuren wij ten zeerste. Juist onze participatiemaatschappij en vooruitlopend op de nieuwe omgevingswet is de buurt met name van belang om dergelijke projecten te realiseren. De rol van de gemeente zou dan slechts faciliterend moeten zijn voor het geen de buurt wenst. Uiteraard binnen wettelijke kaders.

Als bewoner van deze buurt willen wij graag uw onze zorgen kenbaar maken indien daadwerkelijk de huisvesting van een achttal personen met zorgindicatie op deze locatie wordt gerealiseerd. Uiteraard hebben wij begrip voor het feit dat deze mensen een plaats in de maatschappij verdienen en dat huisvesting in een min of meer normale woning onderdeel is van de zorg die zij krijgen.

Onze zorgen richten zich in eerste instantie tot een aantal zaken. Dit zijn dat het feitelijk een bedrijfshuisvesting betreft, twijfel over financiële haalbaarheid, flora en fauna, de verkeerssituatie in de straat, toezicht op bewoners en bewoning en geluidsoverlast en privacy.

Bedrijfshuisvesting
Hoe zeer het voor de bewoners een woonhuis is blijft het exploitatie van een zorgbedrijf. Dit zorgbedrijf wordt in een karakteristieke woonbuurt toegestaan. Echter medewerkers komen en gaan, busjes komen en gaan om de bewoners te halen, behandelaren die komen, er zal bevoorrading plaatsvinden en ga zo maar door. Nu begrijpen wij dat het niet de bedoeling is deze mensen op een bedrijventerrein te huisvesten, maar een locatie met betere ontsluiting lijkt ons beter. De bedrijvigheid zal tevens zorgen voor meer geluidsoverlast. Wij betwijfelen of hier voldoende rekening mee is gehouden door de aanvrager.

Financiële haalbaarheid
Deze woning staat één meter van de weg af. Het is een oude en vochtige woning. Ons lijkt dat niet echt geschikt als zorgwoning casu quo bedrijfshuisvesting. De totale kosten verbouw en compensatie voor planschade zullen zo aanzienlijk zijn dat naar onze mening een lonende exploitatie lastig haalbaar zal zijn**.** In de presentatie is in elk geval onvoldoende duidelijke geworden of de financiële levensvatbaarheid van het project voldoende is onderbouwd.

Flora en fauna
Wij vragen ons af of voldoende belangen worden afgewogen van flora en fauna. Zeer belangrijk ter plaatse is de monumentale eikenboom die in de tuin van Brinkstraat 5 staat. Deze boom staat ongeveer één meter uit de erfgrens. Bij het nieuw te realiseren bijgebouw van Brinkstraat 7 maken wij ons ernstige zorgen dat deze boom het niet zal overleven of dat deze boom niet meer zal dienstbaar is aan het leven van verschillende soorten uilen, spechten, huismussen, merels, vleermuizen en andere vele vogels. Waarom zouden we het huidige evenwicht tussen wonen enerzijds en unieke flora en fauna anderzijds op deze plaats willen verstoren? Kortom een diepgaand onderzoek in deze is gewenst.

Verkeerssituatie in de straat
De Brinkstraat is ontsluiting voor de wijk Kermenstein en nog een omvangrijke woonbuurt van Lienden. Ook is het de ontsluiting van het buitengebied naar de dijk en naar Ingen. De verkeersbelasting van deze straat kan niet verder worden verzwaard. Fietsende schoolkinderen, opgroeiende kinderen in de buurt, trottoir maar aan 1 zijde en veel landbouw verkeer (boeren en boomkwekers enz.). Het zijn allemaal zaken waaruit blijkt dat deze straat niet zwaarder belast kan worden. Het is ook een smalle straat met wegversmallingen. Dit heeft te weinig aandacht gekregen in het onderzoek. Weliswaar zijn er normen, maar meten is weten.

Het aantal verkeersbewegingen dat wordt aangegeven lijkt ons te weinig. Laat staan parkeerruimte en ook de geringe ruimte op het terrein kunnen voor onveilige situaties zorgen (zowel op straat als op eigen terrein).

Bewoners en bewoning
Een achttal bewoners ontvangen bezoek, er zullen bewoners zijn die een relatie krijgen en ook kunnen we te maken krijgen met onvoorziene situaties waarmee de buurt wordt geconfronteerd. Immers het zijn bewoners komen wonen met NAH (niet aangeboren hersenletsel) en LVG (licht verstandelijk gehandicapten) maar daar kunnen ook gedragsstoornissen voorkomen. We hebben onze bedenkingen bij de 24-uurs begeleiding. Ook maken wij ons zorgen voor wellicht zwaardere indicaties. Dit kan een behoorlijke impact hebben op ons woon- en leef comfort.

Dit alles in een buurt waar ook kinderen wonen en opgroeien. De veiligheid van andere mensen en zeker voor kinderen moet te allen tijde zijn gewaarborgd.

Geluidsoverlast en privacy.
Doordat er een flink aantal bewoners komen wonen gaat dit ongetwijfeld voor geluidshinder zorgen. Daar maken wij ons oprecht zorgen over. Voor ons de bewoners van Brinkstaat 7a geldt dit met meest. Dit gaat dan niet meer weg. En tevens is er voor ons een inbreuk op onze privacy. Meerdere bewoners vanuit verschillende gezinssituaties in hetzelfde huis maken vaak meer geluid. De normale geluidsbelasting van een doorsnee huisgezin is vele malen minder.

Met vriendelijke groet,

[redacted]





Gemeenteraad Buren.

Postbus 23

4020 BA Maurik.

Zienswijze 3

GEMEENTE BUREN
reg.nr.
d.d. 28 JUN 2021
afd.
kopie

Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

Lienden 22 juni 2021

Betreft wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik reageren op de voorgenomen wijziging van het ontwerpbestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden.

Na de wijziging van het bestemmingsplan naar "Maatschappelijk", komt op deze locatie de mogelijkheid voor kleinschalig en verzorgd wonen voor maximaal 8 bewoners vanaf 23 jaar met NAH en/of LVB.
Volgens mij zijn er onvoldoende waarborgen dat wij, als omwonenden, geen overlast krijgen van deze verandering.
Op welke manier denkt de gemeente toe te zien of dat de komende bewoners inderdaad NAH of LVB hebben, en welke mogelijkheden hebben wij om, bij afwijking hiervan, handhaving af te dwingen?

Hoe wordt de kwaliteit van de zorg gewaarborgd, zodat de eventuele overlast voor de omgeving tot een minimum blijft beperkt?

Welke mogelijkheden heeft de omgeving wanneer de bestemming "Maatschappelijk", in de toekomst, anders ingevuld gaat worden?

Graag heb ik hier duidelijkheid over. Ik maak mij net zoals meer buurtbewoners zorgen over de mogelijke overlast.

Met vriendelijke groet

[redacted]



Gemeente Buren
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 23
4020 BA Maurik

Gemeente Buren
regie .n.r
d.d. 23
28 JUNI 2021
afdel.
kopie

NOSOC

Zienswijze 4

Geachte heer, mevrouw,

[redacted] vroegen ons om juridische hulp.
Cliënten zijn het niet eens met het ontwerpbestemmingsplan ''Brinkstraat 7 Lienden''. Bijgaand treft u de zienswijze van clienten aan. Graag verwijs ik u naar de inhoud van bijgevoegde zienswijze.
Wilt u het ontvangst van dit schrijven schriftelijk bevestigen onder vermelding van ons zaaknummer: R216014876? Zonder vermelding van ons zaaknummer in uw brief of e-mail ontvang ik uw bericht helaas niet.
Met vriendelijke groet,
Achmea I Stichting Achmea Rechtsbijstand [redacted] E-mail: klantenservice@achmearechtsbijstand.nl www.achmearechtsbijstand.nl Vrijdag afwezig

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 4116
7320 AC Apeldoorn

Laan van Malkenschoten 20
Apeldoorn

Telefoon 088 462 3700
Fax 088 462 2799
klantenservice@achmearechtsbijstand.nl
www.achmearechtsbijstand.nl

Aan de gemeenteraard van de gemeente buren
Postbus 23
4020 BA MAURIK

Datum	*Ons zaaknummer*	*Behandeld door*
7 juli 2021	R216014876	[redacted]
Onderwerp	*Uw kenmerk*	
zienswijze ontwerpbestemmingsplan '' Brinkstraat 7 Lienden''	NL.IMRO.0214.Brinkstraa t7-BON1	Vrijdag afwezig

Geachte heer, mevrouw,

[redacted]
vroegen ons om juridische hulp.

Cliënten zijn het niet eens met het ontwerpbestemmingsplan ''Brinkstraat 7 Lienden''
De woning van cliënten bevindt zich tegenover het plangebied. Het bestemmingsplan "Brinkstraat 7 Lienden" regelt de realisatie van woningen voor kleinschalig en verzorgd wonen. Het wordt ingericht voor maximaal acht bewoners vanaf 23 jaar met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) en/of een (Licht) Verstandelijke Beperking (LVB). De bestemming "Wonen" wordt daarvoor omgezet naar de bestemming "Maatschappelijk". Dit plan heeft voor cliënten nadelige gevolgen. Het plan is in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Hieronder licht ik dit nader toe.

Voorgeschiedenis
Het echtpaar [redacted] in het buitengebied nabij de historische smalle oude Rijndijk, gelegen ruilverkavelingsboerderij [redacted] heeft bovengenoemde oude en vochtige woning van 1898 al begin 2018 gekocht van de ruime senior, [redacted] Na de snel aansluitend begin 2018 verleden notariële akte, heeft het echtpaar [redacted] de oude en vochtige woning, met houten garage en bijbehorende erf, in eigendom verkregen. Daarna is het in 2020 tot heden stil gebleven. [redacted] is na de eigendomsoverdracht in 2018 aansluitend verhuisd naar een voor hem, als ruime senior, meer geschikte woonruimte elders in de gemeente Buren. Sinds circa medio 2018 is de vochtige woning onbewoond. Vanaf begin september 2020 heeft de het echtpaar [redacted] de oude en vochtige woning Brinkstraat 7, met ongelijke vloeren beneden en boven, en zonder C.V., tijdelijk (3 maanden) verhuurd aan een familie met kinderen. Hun

huis aan de [redacted] wordt intussen verbouwd. Het verhuren van de woning heeft illegaal plaatsgevonden. De woning is niet geschikt voor het verhuren aan meerdere bewoners. Wanneer een bouwvergunning wordt ingediend voor de verbouwing zal het gebouw moeten voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit en de brandveiligheid. Op dit moment is het volgens cliënten evident dat hier niet aan voldaan kan worden.

Juridisch toetsingskader

Op basis van het geldende bestemmingsplan "Kernen Buren" heeft het perceel Brinkstraat 7 de enkelbestemmingen 'Wonen' en 'Tuin – Gaarde' en de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2'. Het aantal woningen per bouwvlak mag niet meer bedragen dan het bestaande aantal (één woning). Met dit plan worden in totaal 8 appartementen mogelijk gemaakt. Het plan betreft de verbouwing van de bestaande woonboerderij naar 4 appartementen en de realisatie van nog eens 4 appartementen (vervangende nieuwbouw) achterop het perceel voor verzorgd, maar zelfstandig wonen. De voorgenomen ontwikkeling is derhalve in strijd met de regels van het geldend bestemmingsplan

Het plan wijkt dan ook af van de planregels. Voor de functiewijziging is een nieuw bestemmingsplan nodig. De gemeente kan een bestemmingsplan vaststellen, wanneer er sprake is van een "goede ruimtelijke ordening" oftewel een goed woon- en leefklimaat.
Hiervan is sprake wanneer de aanvraag aan de volgende aspecten voldoet:

- past in het (ruimtelijk) beleid van rijk, provincie en gemeente;
- in overeenstemming is met milieuwetgeving op het gebied geluidhinder, luchtkwaliteit (stof geur), bedrijven en milieuzonering, bodemkwaliteit, externe veiligheid;
- geen verstoring betekent van archeologische waarden of voor de leefomgeving van planten en dieren;
- voldoet aan regels met betrekking tot de waterhuishouding en wateraspecten.

Cliënten zijn van mening dat er geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. De planologische wijziging zorgt voor een aanzienlijke intensivering van het gebruik van het perceel. Voorheen was sprake van een woning en met dit plan neemt het aantal wooneenheden en derhalve aantal bewoners fors toe. In de toelichting van het bestemmingsplan is geen rekening gehouden met de belangen van omwonenden. Hieronder licht ik dit nader toe.

Cliënten vrezen dat het plan voor geluidsoverlast en een forse toename van het aantal verkeersbewegingen zorgt

Het plan zorgt voor een toename van het aantal bewoners, het aantal verkeersbewegingen en dus tot geluidsoverlast. Momenteel is al sprake van een aanzienlijke geluidsoverlast als gevolg van het verkeer op de Brinkstraat. De betreffende woning aan de Brinkstraat 7 bevindt zich op 1 meter van de drukke en vanouds smalle rijweg van de Brinkstraat, die als belangrijk dorp- en buitengebied ontsluitende rijweg functioneert. Er bevindt zich een trottoir aan de noordzijde die intensief wordt gebruikt door alle motorvoertuigen, waaronder ook grote agrarische voertuigen en vrachtwagens.

Met dit plan neemt het al drukke verkeer van alle voertuigen, personenauto's, bestelauto's/-busjes, vrachtwagens en ook grote en zware vrachtwagens met aanhanger en die met een grote lange aanhanger, alsmede grote en brede agrarische voertuigen, zoals tractoren, combines e.d. alleen maar toe. Daarnaast is het evident dat de dienstverleners, zoals artsen en verpleegkundigen, begeleiders en huishoudelijk personeel, en op bezoek komende familieleden, vrienden en kennissen van de patiënten, een substantiële extra belasting met zich mee brengen voor het al onder druk staande verkeer op de vanouds smalle Brinkstraat.

In de verkeersbewegingen wordt uitgegaan van een toename van 20 mvt/e voor de bewoners, 4 mvt/e voor de bezoekers en 8 mvt/e voor de begeleiders. Voor de Brinkstraat betekent dit dat het aantal voertuigbewegingen met circa 32 beweging toeneemt van circa 2.100 naar 2.132. Een toename van 1,5%. Daarmee zou sprake van een "relatief beperkte" toename waarmee de situatie vergelijkbaar is met het autonome verkeersbeeld. Echter, deze berekening is gebaseerd op de inschatting dat slechts vijf bewoners gebruik zullen maken van auto's en taxi's. Dit geldt tevens voor de berekening van het aantal bezoekers: " Het aantal verkeersbewegingen door bezoekers wordt ingeschat op circa 10 motorvoertuigen per week." Het is volstrekt onduidelijk op grond van welke informatie en stukken deze inschatting is gebaseerd. Derhalve is bij de beoordeling van de verkeersberekening geen rekening gehouden met de werkelijke situatie. Cliënten zijn van mening dat deze berekening niet representatief is en de inschatting in het geheel niet is onderbouwd.

Daarnaast rijst de vraag of de verkeersbewegingen überhaupt kunnen worden opgevangen in de nu al drukke ontsluitingsweg.

Het is algemeen bekend dat geluidsoverlast de gezondheid ernstige schade toebrengt. Daarom is aanpassing van het plan noodzakelijk. Wij vragen u een voorwaardelijke verplichting in de planregels op te nemen waardoor het aantal verkeersbewegingen wordt beperkt.

Het plan zorgt voor parkeeroverlast

Er is op de locatie nu al onvoldoende parkeerruimte. Met de komst van 8 wooneenheden wordt deze overlast nog groter. Er worden op grond van de parkeerbehoefte 8 parkeerplaatsen op eigen terrein

gerealiseerd. Cliënten vrezen echter voor de situatie waarin de parkeerplaatsen op eigen terrein bezet zijn er dan op de straat wordt geparkeerd. Dit is niet goed voor de doorstroming en veiligheid van het verkeer. Veel kinderen fietsen door deze straat naar school.
Tevens wordt er ook geparkeerd op het trottoir wat onveilige situaties veroorzaakt.

Cliënten vragen u met een voorwaardelijke verplichting in de planregels vast te leggen dat er voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein komen en dat uitsluitend op eigen terrein geparkeerd mag worden. Er dient een parkeerverbod opgenomen te worden bij de woningen met nummers 2,2a, 2b,2,5 en 7. Deze bevinden zich immers tussen twee wegversmallingen. Op deze wijze kan de overlast op voorhand beperkt worden. Mocht er alsnog sprake zijn van overlast, dan kan achteraf eenvoudig handhavend worden opgetreden.

Het plan dreigt lichthinder te veroorzaken
Het plan zorgt voor lichthinder doordat de autolampen van de auto's die van het perceel de weg op rijden direct in de woonkamer van cliënten schijnen. Dit zorgt voor een aanzienlijke hinder en aantasting van het woongenot van cliënten. In het ontwerpplan is op geen enkele wijze hiermee rekening gehouden.

U kunt planschade voorkomen door een aanpassing van het plan
Het is evident dat de functiewijziging en intensivering van het gebruik zorgt voor een aantasting van het woongenot van cliënten. Dit plan zorgt voor een toename van verkeersoverlast, geluidsoverlast, vermindering van privacy en vermindering van de situeringswaarde. Een goede ruimtelijke ordening vraagt dat u het nadeel voor omwonenden zo klein mogelijk houdt. Ook daarom vragen wij u andere mogelijke locaties te zoeken, waar geen of minder planschade is.

Verzoek
Cliënten vragen u het ontwerpbestemmingsplan niet vast te stellen
In ieder geval vragen zij u rekening te houden met deze zienswijze en het plan aan te passen.

Contactgegevens
U bereikt mij op maandag t/m donderdag via de klantenservice op telefoonnummer 088-4623700.
Mailen kan naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl. Ons zaaknummer is R216014876. Wilt u dit nummer altijd noemen als u belt of mailt? Zonder vermelding van het zaaknummer in uw e-mail of brief

Vervolg op de brief van	*Bestemd voor*	*Bladnummer*
7 juli 2021		5

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Zienswijze 5

Kantoor 's-Hertogenbosch / Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam
Bezoekadres: Onderwijsboulevard 206-224, 5223 DJ 's-Hertogenbosch Telefoon via Amsterdam

AANTEKENEN

Gemeente Buren
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 23
4020 BA MAURIK

GEMEENTE BUREN
reg.nr.
d.d. -8 JUL 2021
afd.
kopie

Dossiernummer:
2CG.0.19.082251

Telefoon: 020-6518888

Datum: 7 juli 2021

Behandeld door:
[redacted]

E-mail: dossiergroep@das.nl
vermeld ons dossiernummer in de onderwerpregel

Fax: 020-6914737

Betreft: zienswijze tegen ontwerpbestemmingsplan "Lienden, Brinkstraat 7" en zoals ter inzage tot en met 12 juli 2021

Geachte dames en heren,

Cliënten, [redacted], hebben bezwaren van overwegende aard tegen de ontwikkeling zoals beoogd in het ontwerpbestemmingsplan en verzochten mij verder hun belangen te behartigen ter zake en een zienswijze in te dienen.

Cliënten zijn woonachtig [redacted] Zie rode marker voor het perceel van cliënten in relatie tot de projectlocatie.



Zienswijze
De zienswijze luidt als volgt.

I.
In de toelichting bij het bestemmingsplan zijn de verslagen opgenomen van 10/10/2018, 3/10/2019 en 28/10/2020 onder de noemer omgevingsdialoog. Wat cliënten betreft heeft de omgevingsdialoog niet op een zorgvuldige en adequate manier plaatsgehad. Bezwaarlijk kan worden gesteld dat met het één keer per jaar rechtstreeks informeren er een serieuze omgevingsdialoog heeft plaatsgehad. Daarenboven als wordt bezien wat er in het verslag van de bijeenkomst van 28/10/2020 naar voren is gedragen met betrekking tot verkeersveiligheid, de monumentale eik op het naburige projectperceel en de zorg van behoud van deze eik in relatie tot de nieuwbouw, de geluidsbelasting door het parkeren op het projectperceel in relatie tot het woon- en leefklimaat van mijn cliënten etc. dan is totaal onduidelijk hoe deze input is verwerkt cq zijn vertaling rechtens heeft gekregen in voorliggend ontwerp. Nu de omgevingsdialoog ook in dat opzicht veel "losse eindjes" kent kan ook deswege bezwaarlijk van een zorgvuldige omgevingsdialoog worden gesproken en is de besluitvorming derhalve onzorgvuldig voorbereid.

II.
In de toelichting bij het bestemmingsplan wordt onder 1.1 onder meer het navolgende aangegeven.

De aanleiding voor het opstellen van een bestemmingsplan is de geplande herontwikkeling van het perceel Brinkstraat 7 te Lienden. Het plan betreft de verbouwing van de bestaande woonboerderij naar 4 appartementen en de realisatie van nog eens 4 appartementen (vervangende nieuwbouw) achterop het perceel voor verzorgd, maar zelfstandig wonen. Het perceel krijgt hiertoe de bestemming 'Maatschappelijk'. De locatie zal bedrijfsmatig gekoppeld zijn aan de zorgboerderij Hoog-Broek aan de Burg. Houtkoperweg 6 te Lienden.

De zorgboerderij Hoog-Broek is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een volwaardig behandel- c.q. dagbestedingslocatie voor verschillende doelgroepen uit de regio. Door de bekendheid van

330-013

Hoog-Broek in de goede afwikkeling van zorgvragen, wordt de zorgboerderij geconfronteerd met de vraag naar kleinschalig en verzorgd wonen. De eigenaren van de zorgboerderij zijn van plan deze vraag op te pakken. Echter is de bestaande locatie van zorgboerderij Hoog-Broek aan de Burg. Houtkoperweg 6 in het buitengebied van Lienden, gezien de ligging op het platteland, niet geschikt voor kleinschalig en verzorgd wonen. Derhalve heeft de zorgboerderij Hoog-Broek de locatie Brinkstraat 7 in de bebouwde kom van Lienden op het oog. De bedrijfsvoering van de zorgboerderij op de hoofdlocatie Burg. Houtkopersweg 6 blijft ongewijzigd en staat los van onderhavig bestemmingsplan.

Alhoewel in casu de al dan niet ruimtelijke aanvaardbaarheid van de beoogde ontwikkeling van de Brinkstraat 7 voorligt en niet die van de Burg. Houtkoperweg 6 dient rechtens wel gemotiveerd te worden waarom de bestaande locatie op de Burg. Houtkoperweg 6 niet geschikt wordt geacht voor de beoogde ontwikkeling. Immers dit is het gegeven motief om naar de Brinkstraat 7 uit te wijken. De enkele stelling dat genoemde bestaande locatie ruimtelijk niet aanvaardbaar zou zijn "gezien de ligging op het platteland" kan rechtens niet volstaan. Vorenstaande klemt temeer nu ter plaatse reeds een zorgboerderij met bijbehorende parkeervoorzieningen aanwezig is ter plaatse met de daarbij horende dynamiek en gebruiksintentie en de afstand tot naastgelegen woonbestemmingen juist erg groot is en geen overlast kan geven dienaangaande.

De besluitvorming is ter zake onzorgvuldig en niet afdoende gemotiveerd.

III.
Wat cliënten betreft is, onverlet of de hoofdlocatie al dan niet geschikt is voor de beoogde ontwikkeling, de Brinkstraat 7 zeer zeker ruimtelijk gezien niet geschikt voor de beoogde ontwikkeling.

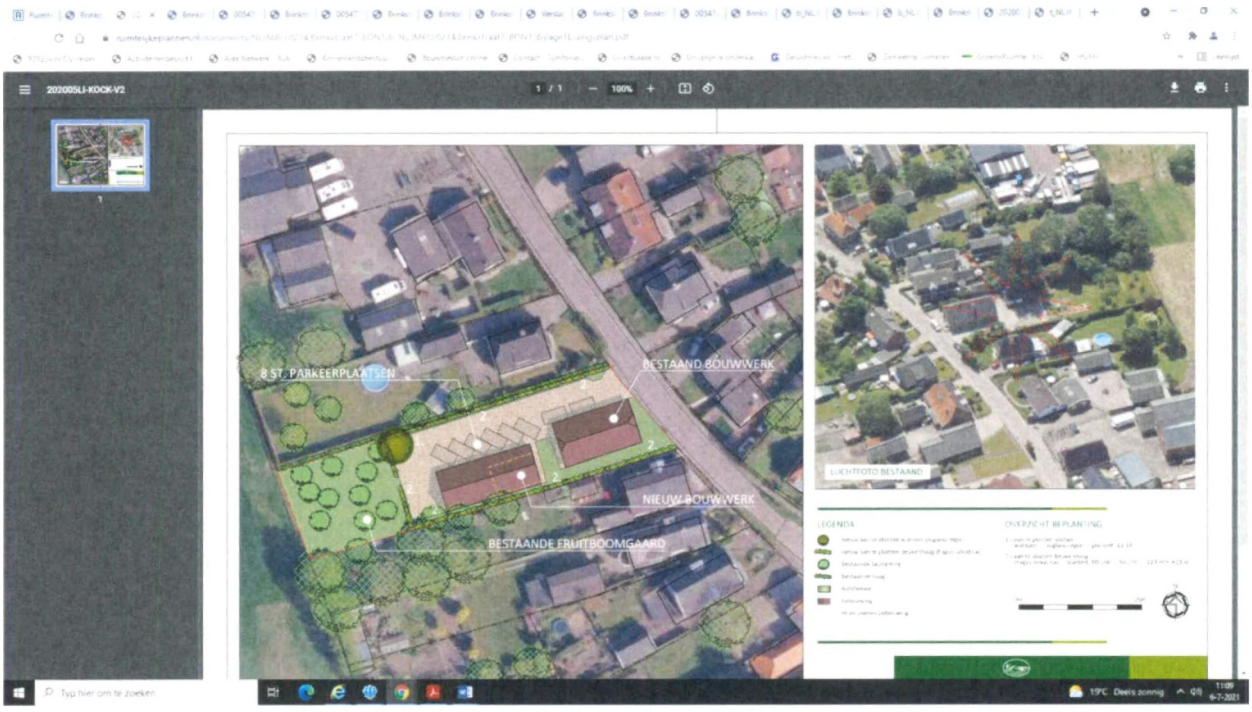
In deze wordt een reguliere woonbestemming omgezet naar de bestemming Maatschappelijk en waarbij de bestaande woning wordt omgezet naar 4 appartementen en waarbij tevens een nieuw gebouw van ongeveer 25 meter lang en 7 meter breed wordt beoogd voor nog eens 4 appartementen. Het voornoemde verhoudt zich zowel qua bouwmassa als gebruiksintensiteit niet tot de omgeving en miskent de belangen van omwonenden waaronder mijn cliënten. Eea wordt hieronder puntsgewijs nader uitgewerkt.

IV.
In bijlage 2 bij de toelichting is een rapport van Goudappel en Coffeng van 7 januari 2020 gevoegd ter zake geluid en verkeer.

In dit rapport is niet onderzocht en ook ontbreekt zulks in de toelichting wat de geluidbelasting vanaf het projectperceel op het perceel van mijn cliënten doet in termen van een goede ruimtelijke ordening. In genoemd rapport is alleen de projectlocatie als geluidgevoelig object beoordeeld in relatie tot verkeer.

In het landschappelijk inpassingsplan zijn de parkeervoorzieningen als volgt voorzien.

330-013



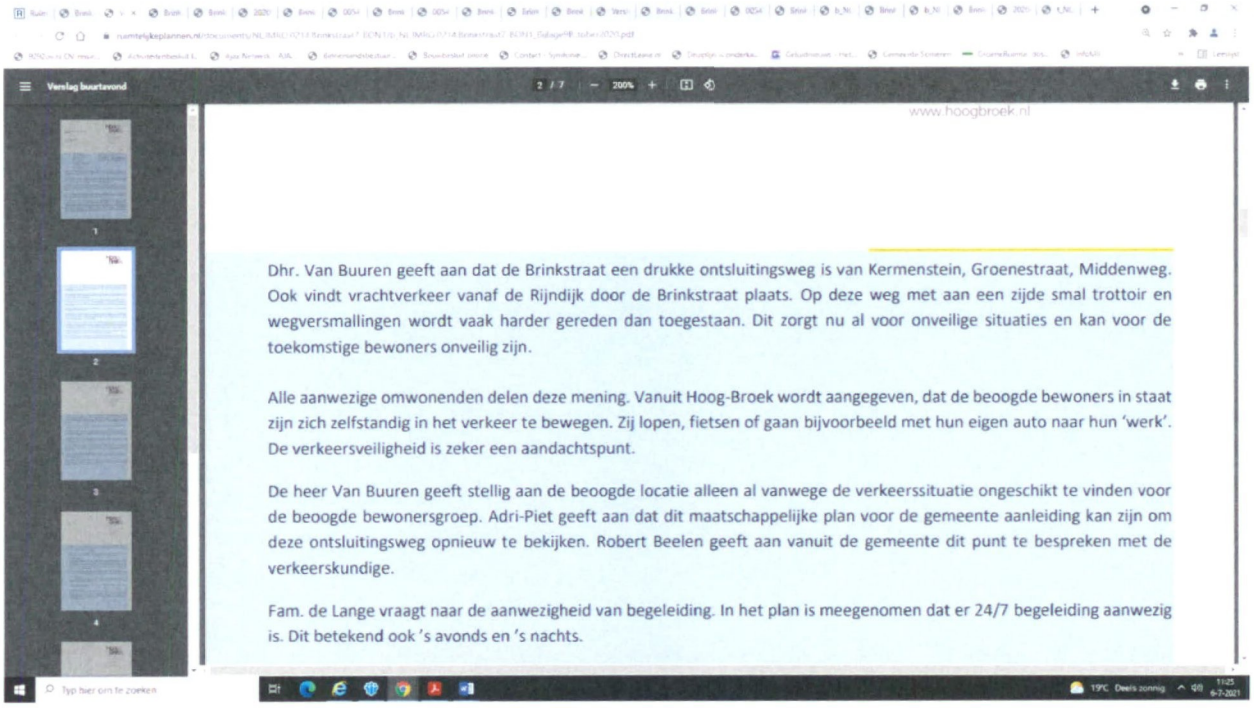
Evenwel ontbreekt een waarborg rechtens dat het aantal parkeerplaatsen en de situering moeten worden uitgevoerd conform het inpassingsplan. Los daarvan hebben cliënten aangegeven in de omgevingsdialoog dat er momenteel grind ter plaatse ligt en dat met de intensivering van het gemotoriseerd gebruik ter plaatse dit veel geluidsoverlast zal geven. Zover de ontwikkeling rechtens doorgang zou kunnen vinden dan is het rechtens aangewezen dat parkeerplaatsen en ontsluiting middels gesloten verharding worden vormgegeven. Zulks kan middels een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan worden geregeld.

Hetzelfde geldt voor de te plaatsen erfafscheiding met het perceel van mijn cliënten. In de omgevingsdialoog hebben cliënten aangegeven dat een geluiddempende afscheiding van bijvoorbeeld cocosmatten, al dan niet groen ingepast, het geluid afkomstig van het projectperceel zowel mbt verkeer als anderszins kan doen verminderen. Waarom deze betrekkelijk eenvoudige maatregel evenwel niet kenbaar betrokken is in voorliggende ontwerpbesluitvorming laat staan als voorwaardelijke verplichting is opgenomen is volstrekt onduidelijk en getuigt niet van zorgvuldigheid. Wat cliënten kan zonder genoemde maatregel in ieder geval niet gesteld worden dat ten aanzien van dit aspect sprake is van een zorgvuldige voorbereiding en een goede ruimtelijke ordening ex artikel 3.1 Wro.

V.
Miskent wordt tevens dat cliënten tegen de facto een parkeerterrein aan komen te liggen met hun woonperceel. Los van de geluidoverlast is de overlast in termen van stankoverlast door uitlaatgassen niet kenbaar betrokken.

VI.
Genoemd rapport van Goudappel en Coffeng beschouwt de verkeersgeneratie in casu in relatie tot de wegcapaciteit maar gaat niet specifiek in op hetgeen in onder meer de laatste omgevingsdialoog breed naar voren is gedragen door omwonenden en zoals vanuit de praktijk wordt ervaren. Ik mag verwijzen naar onderstaande passage uit het verslag van de buurtavond van 28/10/2020.

330.013


Verslag buurtavond

www.hoogbroek.nl

Dhr. Van Buuren geeft aan dat de Brinkstraat een drukke ontsluitingsweg is van Kermenstein, Groenestraat, Middenweg. Ook vindt vrachtverkeer vanaf de Rijndijk door de Brinkstraat plaats. Op deze weg met aan een zijde smal trottoir en wegversmallingen wordt vaak harder gereden dan toegestaan. Dit zorgt nu al voor onveilige situaties en kan voor de toekomstige bewoners onveilig zijn.

Alle aanwezige omwonenden delen deze mening. Vanuit Hoog-Broek wordt aangegeven, dat de beoogde bewoners in staat zijn zich zelfstandig in het verkeer te bewegen. Zij lopen, fietsen of gaan bijvoorbeeld met hun eigen auto naar hun 'werk'. De verkeersveiligheid is zeker een aandachtspunt.

De heer Van Buuren geeft stellig aan de beoogde locatie alleen al vanwege de verkeerssituatie ongeschikt te vinden voor de beoogde bewonersgroep. Adri-Piet geeft aan dat dit maatschappelijke plan voor de gemeente aanleiding kan zijn om deze ontsluitingsweg opnieuw te bekijken. Robert Beelen geeft aan vanuit de gemeente dit punt te bespreken met de verkeerskundige.

Fam. de Lange vraagt naar de aanwezigheid van begeleiding. In het plan is meegenomen dat er 24/7 begeleiding aanwezig is. Dit betekend ook 's avonds en 's nachts.

Het kan niet zo zijn daar waar er consensus is vanuit de omgeving dat er een verkeersonveilige situatie ter plaatse reeds aanwezig is slechts gesteld wordt dat de capaciteit van de weg voldoende zou zijn om de extra verkeersbewegingen op te vangen. Dit is aldus een miskenning van het aspect verkeersveiligheid en de belangen van omwonenden en toekomstige bewoners mocht voornoemde ontwikkeling uiteindelijk rechtens onverhoopt doorgang kunnen vinden.

Cliënten geven ter zake nog het navolgende aan.

Het parkeren op straat als de plekken op eigen terrein benut zijn. Zeer onveilig. Wij denken dat we mee te maken krijgen. Dit geeft ook overlast. Er fietsen veel kinderen door deze straat naar school en er komt ook veel ander verkeer door deze straat zoals landbouwvoertuigen, vrachtwagens. Het is zeer smalle straat met wegversmallingen.

Het was rechtens aangewezen een verkeerskundige onderzoek te laten doen naar de huidige feitelijke verkeersveiligheid in relatie tot de beoogde ontwikkeling. Cliënten geven ter zake het navolgende aan.

Er is gebruik gemaakt van algemene verkeersnomen en dat betreft niet de werkelijke situatie ter plaatse. Er is geen goede afweging is van het verkeersbelang (veiligheid) versus beoogde ontwikkeling gemaakt.

VII.
In de toelichting van bestemmingsplan staat onder 3.2 Verkeer en parkeren onder meer het navolgende.

2. Gewenste situatie
De locatie bevindt zich in de kern Lienden (volgens CROW: rest bebouwde kom, matig stedelijk). De volgende activiteiten vinden plaats:

8 kamergewijs verhuurde zelfstandige wooneenheden;

330-013

Op basis van de CROW publicatie 381 worden de nieuwe eenheden ingedeeld in de categorie 'kamerverhuur'. Uitgegaan wordt van een ligging in de bebouwde kom (rest bebouwde kom, matig stedelijk). In de CROW-publicatie is voor 'kamerverhuur, zelfstandig (niet-studenten)' een parkeernorm van 0,8 parkeerplaats per kamer opgenomen. Hiervan dient 0,2 parkeerplaats per kamer beschikbaar te zijn voor bezoekers.

Op basis van het bovengenoemde is in de toekomstige situatie sprake van een parkeerbehoefte van 6,4 parkeerplaatsen (0,8 x 8). Naast de bewoners is er permanent één begeleider aanwezig. Ten aanzien van de begeleiding is nog eens behoefte aan 1 extra parkeerplaats. De parkeereis bedraagt daarmee afgerond 6 parkeerplaatsen (6,4 + 1 – 2,2 = 5,2 parkeerplaatsen). In totaal worden 8 parkeerplaatsen gerealiseerd op eigen terrein. Hiermee wordt voldaan aan de parkeereis.

Wat cliënten betreft kan niet gesteld worden dat de parkeerbehoefte rechtens correct is vastgesteld. Het gaat in casu om 8 appartementen en niet om kamers. Derhalve kan rechtens niet gesteld worden dat aan de parkeereis wordt voldaan rechtens.

Voorts is het navolgende bepaald in de toelichting ter zake.

Verkeersbewegingen
Voor de verkeersgeneratie van nieuwe functies wordt doorgaans gebruik gemaakt van CROW-kencijfers. Ten aanzien van de verkeersgeneratie van deze specifieke woonzorglocatie zijn geen standaard kencijfers bekend. De functie die het meest in de buurt komt bij de beoogde woonzorglocatie betreft 'kamerverhuur zelfstandig (niet zijnde studenten)'. De verkeersgeneratie bedraagt daarvoor 2,4 ritten per kamer (CROW publicatie 381). Op basis van acht kamers zou de verkeersgeneratie 20 motorvoertuigen per etmaal bedragen.

Voor deze specifieke locatie is echter in overleg met zorgboerderij Hoog-Broek een inschatting gemaakt van de verkeersbewegingen op een gemiddelde dag op basis van de te verwachten verplaatsingen van bewoners en begeleiding.

De verkeersgeneratie is gebaseerd op input van de initiatiefnemer. De ontwerpbesluitvorming geeft geen blijk van het adequaat ter hand nemen van uw onderzoeksplicht.

Er wordt in de toelichting verwezen naar het rapport van Goudappel Coffeng en waarin dienaangaande het volgende wordt overwogen.

Voor de verkeersgeneratie van nieuwe functies wordt doorgaans gebruik gemaakt van CROW-kencijfers1

. Ten aanzien van de verkeersgeneratie van deze specifieke woonzorglocatie zijn geen standaard kencijfers bekend. De functie die het meest in de buurt komt bij de beoogde woonzorglocatie betreft kamerverhuur zelfstandig (niet zijnde studenten). De verkeersgeneratie bedraagt daarvoor tussen de 1,8 en 2,4 ritten per kamer2 (CROW publicatie 381). Op basis van acht kamers zou de verkeersgeneratie 15 tot 20 mvt/etm bedragen.

Voor deze specifieke locatie is echter in overleg met st. Zorgboerderij Hoog-Broek een inschatting gemaakt van de verkeersbewegingen op een gemiddelde dag op basis van de te verwachten verplaatsingen van bewoners en begeleiding.

Bewoners
De locatie biedt plaats aan acht bewoners. Een aantal van de bewoners maakt gebruik van de fiets of het openbaar vervoer. Ingeschat wordt dat vijf bewoners gebruik maken

330.013

*van auto's of taxi's. Uitgaande van halen en brengen levert dit 20 mvt/etm op (op basis van 5 personen: ophalen is één rit heen en één rit terug, terugbrengen is één rit heen en één rit terug dus 5 * 2 * 2 = 20 mvt/etm).*

Bezoek
Het aantal verkeersbewegingen door bezoekers wordt ingeschat op circa 10 mvt per week. Voor een gemiddelde weekdag zal de verkeersgeneratie 4 mvt/etm zijn.

Begeleiding
Op de woon-zorglocatie is permanent begeleiding aanwezig. De begeleiding (één persoon) wisselt in ochtend, middag en avonddiensten. Dit betekent dat drie maal per dag een dienstwissel plaatsvindt. Dit levert een verkeersgeneratie van 6 mvt/etm op. Naast de begeleiding zal op de locatie soms een specialist aanwezig zijn. De verkeersgeneratie wordt ingeschat op 2 mvt/etm. Het totaal aan verkeersbewegingen door begeleiding komt daarmee op 8 mvt/etm.

De te verwachten verkeersgeneratie is samengevat in tabel 2.1. In totaal bedraagt de verkeersgeneratie 32 mvt/etm

Relatie met huidige situatie
Het pand kent in de huidige situatie een woonfunctie. De verkeersgeneratie in de huidige situatie wordt op basis van CROW-kentallen3
ingeschat op 8 mvt/etm. Door de
functiewijziging naar een woon-zorglocatie neemt het aantal motorvoertuigen dus naar verwachting met 24 mvt/etm toe.

Van deze zijde wordt betwist dat er sprake is van een rechtens representatieve invulling van de mogelijkheden van het bestemmingsplan. Niet is onderbouwd waarom er vanuitgegaan zou kunnen worden rechtens dat er 5 bewoners van de 8 appartementen maximaal zich met auto of taxi vervoeren. Eea verhoudt zich reeds niet tot uw overwegingen mbt de (foutieve) parkeernorm voor kamerverhuur laat staan tot de parkeernorm voor appartementen. Niet uitgesloten is dat elke bewoner een auto ter beschikking heeft en daar dient dan ook vanuit gegaan te worden althans het nu gehanteerde vertrekpunt is rechtens niet draagkrachtig onderbouwd.

Onverlet vorenstaande is totaal onduidelijk op basis waarvan u aanneemt dat een auto van een bewoner maar 2 verkeersbewegingen per etmaal zou genereren. Ook wordt in de beoordeling gemist het extra af en aanrijden van bijvoorbeeld pakketdiensten etc.

Het aantal extra verkeersbewegingen van 24 mvt/ etmaal kan rechtens niet worden aangenomen. Er is de facto sprake van een evidente onderschatting van de extra verkeersgeneratie en zoals met beoogde ontwikkeling mogelijk gemaakt.

VIII.
In artikel 3 Maatschappelijk van de bestemmingsplanvoorschriften is het navolgende bepaald.

Artikel 3 Maatschappelijk

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
ter plaatse van de aanduiding 'zorgwoning', een complex met 8 wooneenheden (geschikt voor max. één persoon per wooneenheid) voor verzorgd wonen voor mensen met NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel) en (L)VG ((Licht) Verstandelijke Beperking);

330-013

bijbehorende bewoning en daarbij behorende doeleinden.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:
het gebruik van de gronden voor de zorgconcepten:

- *verslavingszorg;*
- *seksueel overschrijdend gedrag;*
- *dementie;*
- *agressieproblematiek.*

In artikel 3.3.1 is specifiek bepaald welke zorgconcepten strijd zijn met de gegeven bestemming Maatschappelijk. Kennelijk vindt u als bevoegd gezag deze zorgconcepten ter plaatse niet ruimtelijk aanvaardbaar hetgeen cliënten overigens onderschrijven. Evenwel is niet duidelijk waarom u de in artikel 3.3.1 uitgesloten problematiek niet aanvaardbaar vindt ter plaatse in termen van een goede ruimtelijke ordening en de problematiek die mogelijk wordt gemaakt en behorende bij het toegelaten gebruik ex artikel 3.1 wel ruimtelijke aanvaardbaar vindt. Overigens is ook onduidelijk welke problematiek u ex artikel 3.1 als uitgangspunt heeft genomen voor het maken van uw beoordeling. De besluitvorming is ook dienaangaande niet zorgvuldig en in strijd met het motiveringsbeginsel.

IX.
In het verlengde van hetgeen onder punt VII naar voren gedragen ligt het aspect van de financiële uitvoerbaarheid van voorliggend plan. Cliënten zetten vraagtekens bij de financiële uitvoerbaarheid nu zij dit niet draagkrachtig en voor de langere termijn zien onderbouwd. Dit klemt temeer nu alsdan om e.e.a. financieel sluitend te krijgen de thans uitgesloten zorgconcepten potentieel in beeld komen en een aanpassing van het bestemmingsplan potentieel in beeld komt. Evident is dat daarvoor alsdan een procedure gevoerd moet worden maar dan zijn de appartementen en het nieuwe gebouw met appartementen reeds gerealiseerd en zal dit als mee te wegen belang worden betrokken. Redenen om tot een meer indringende toets van de financiële uitvoerbaarheid ex artikel 3.1.6 lid 1 onder f Bro te komen vanuit het bevoegd gezag en zulks niet lichtzinnig als gegeven te beschouwen.

X.
Voor de realisatie van het voorliggende project zal een nieuw gebouw van ongeveer 25 meter lang, 7 meter breed en 6 meter hoog gerealiseerd moeten worden althans dit zijn de afmetingen volgens ruimtelijke plannen.nl en derhalve hetgeen juridisch planologisch maximaal mogelijk. Evenwel staat in de toelichting dat de oppervlakte van het gebouw 136 m2 zal bedragen. Bij bovengenoemde afmetingen is een oppervlakte van 175 m2 reeds aan de orde. Ofwel er is juridisch planologisch meer toegestaan dan benodigd terwijl niet is geduid waarom ofwel de toelichting beschrijft de oppervlakte niet correct. In beide gevallen is er sprake van onzorgvuldigheid rechtens.

XI.
In de toelichting bij het ontwerp wordt onder meer het navolgende aangegeven.

Landschapsontwikkelingsplan (LOP)
De gemeente Buren heeft haar landschappelijke ambities uit de Structuurvisie Buren 2009-2019 nader uitgewerkt in het Landschapsontwikkelingsplan (vastgesteld 30 oktober 2012). Het

Landschapsontwikkelingsplan biedt instrumenten en houvast om ontwikkelingen in het landschap in de gewenste richting te begeleiden. In dit plan beschrijft de gemeente wat ze in het landschap willen versterken en hoe ze dit willen doen.

Binnen de gemeente Buren zijn – op basis van de historie en het gebruik – verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen.

1. Buren's historische rivierenlandschap met zes dubbellintdorpen op smalle stroomruggen en het stadje Buren aan de Korne, met een afwisseling van burgerlijk verpozen en grootschalig boeren;
2. Rijswijk's weidse rivierenlandschap van de binnen- en buitendijkse agrarische polders in en om het Rijswijkse Veld waar verhalen over de verdwenen en verschenen rivieren te lezen zijn;
3. Maurik's dynamische rivierenlandschap van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden – dijk – oeverwal (met Maurik) – komgebied het Broek en het Hornixveld – ontgrondende oeverwal langs de Linge;
4. Lienden's lommerrijke rivierlandschap met lintbebouwing op het brede stroomruggencomplex van Lienden – Ommeren – Ingen – tegenover de Utrechtse Heuvelrug – met de uiterwaarden van de Nederrijn en de Marspolder in het noorden en de dorpspolders van Aalst, Meerten, Ommeren en Ingen in het zuiden.

Vervolgens is de visie nader uitgewerkt en per onderscheiden deelgebied (27 stuks) binnen de vier verschillende landschapsensembles geconcretiseerd. De planlocatie maakt onderdeel uit van het Lienden's Lommerrijk rivierenlandschap, deelgebied 'De stroomruggen met hun dorpen en lommerrijke linten'.

<u>In dit gebied van de stroomruggen met de dorpen en woonlinten, bepalen de fruit- en boomteelt en daartussen door de vele erven het beeld.</u>

Te stimuleren landschapselementen zijn:
- *Voorpootbomen als deel van Betuwse laantjes met nutsbomen of knotbomen;*
- *Pad naar wetering langs geschoren elzensingel of doornenroossingel(s);*
- *Pad tussen sloot met knot-essen en evt. elzensingel;*
- *Dorpsgaard of 'limestoren' met uitzicht naar rivier en heuvelrug*

Wat cliënten betreft kan bezwaarlijk worden gesteld dat met het toevoegen van een gebouw met voorliggende bouwmassa in overeenstemming is met de landschappelijk ambities van provincie en gemeente. Het toevoegen van deze wezenlijke bouwmassa wordt het beeld van fruien boomteelt met daartussen de vele erven juist evident verstoord althans genoemde ontwikkeling verhoudt zich niet tot het voornoemde.

XII.
Wat cliënten betreft kan daar waar het gaat om de gebiedsbescherming niet op voorhand worden uitgesloten daar er significante effecten zijn op het nabijgelegen Natura 2000 gebied. In bijlage 6 bij de toelichting is een Aerius berekening gevoegd en waarbij wordt gesteld dat alle appartementen gasloos worden. Evenwel is er in de planregels geen enkele waarborg rechtens neergelegd dat er gasloos wordt uitgevoerd. Reeds daarom kan niet gesteld worden dat er geen passende beoordeling zou zijn aangewezen. Ook is voornoemd aspect van belang in relatie tot de (financiële) uitvoerbaarheid ex artikel 3.1.6 lid 1 onder f Bro.

230-013

XIII.
In de Aerius berekening wordt tevens het navolgende aangegeven.

In de AERIUS berekening is uitgegaan van een 'worst case' benadering. De rijroute van het verkeer is weergegeven vanaf de bouwplaats tot waar het verkeer opgaat in het heersende verkeersbeeld

Niet geduid hoe tot de conclusie is gekomen waar het verkeer opgaat in het heersende verkeersbeeld. Eea zal ook geduid moeten worden tegen de achtergrond van de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:105) in relatie tot de uitstoot van stikstof.

XIV.
Zoals in de zogenoemde omgevingsdialoog naar voren gebracht is er in het geheel niet ingegaan op de zorg om de oude eik op het naburige projectperceel. Cliënten hebben het navolgende (*) eerder reeds aangegeven terwijl niet duidelijk is wat er met dit belang is gedaan. Heeft u zulks betrokken en zo ja op welke wijze.

(*)
Er gaat gebouwd worden. Er staat een prachtige oude eik bij Brinkstraat 5. De boom staat 1 meter uit de scheiding. We zijn bang dat bij nieuwbouw de boom dood zal gaan. Deze boom is meer dan 50 jaar oud

XV.
Voornoemde ontwikkeling zal het woon- en leefklimaat van mijn cliënten wezenlijk aantasten hetgeen ook weerslag zal vinden in de waarde van de woning. Met voorliggende onderbouwing van uw zijde kwalificeert het plan als onrechtmatig in optiek van cliënten. Zover het plan rechtens de eindstreep wel zou halen en uiteindelijk zou worden geaccordeerd door de Raad van State dan resteert een verzoek tot planschade hetgeen slechts een tegemoetkoming is maar de daadwerkelijke schade niet compenseert. Ook dit is een te betrekken belang bij uw integrale belangenafweging terwijl hier geen blijk van is gegeven.

Verzoek
Ogv het vorenstaande dient de conclusie te zijn dat het voorliggende ontwerp onzorgvuldig is voorbereid en in strijd is met het motiveringsbeginsel. Het voorliggende getuigt dan ook niet van een goede ruimtelijke ordening ex artikel 3.1 Wro.

Het is om vorenstaande redenen dat cliënt u verzoekt het beoogde plan niet vast te stellen althans niet op voorliggende wijze. Graag verneem ik van u ter zake de beantwoording van de zienswijze alsmede ter zake uw nadere besluitvorming.

N.B. Ik stuur u deze zienswijze zowel per gewone post als per aangetekende post.

Met vriendelijke groet,

DAS

[redacted]

330 013

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

2CG 0.19.082251 7 jul 2021

DAS
Onderwijsboulevard 206
5223DJ 'S-HERTOGENBOSCH
THE NETHERLANDS

Frankering betaald

R Aangetekend

D-A-1

Gemeente Buren
Postbus 23
4020BA MAURIK

3SXCQU8771858

Recommandé

NL

3SXCQU8771858

P2202

DMS3 NWG-1602

Postbus 23 4020BA
Naam: Gemeente Buren
Adres: DE WETERING 1, 4021VZ MAURIK

Postbus 23000
1100 DM Amsterdam

330-020

Zienswijze 6

[redacted]

GEMEENTE BUREN	
reg.nr.	
d.d.	- 9 JUL 2021
afd.	
kopie	

Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

Lienden, 8 juli 2021

Betreft wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik bezwaar maken/ zienswijze indienen op de voorgenomen wijziging van het ontwerpbestemmingsplan Brinkstraat 7 te Lienden.

Als toekomstig bewoner aan de [redacted] maak ik me erg zorgen over de mogelijke wijzingen in het bestemmingplan van Brinkstraat 7 Lienden. Momenteel ben ik samen met mijn ouders, [redacted] en maak ik de huidige dagelijkse activiteiten mee rondom Brinkstraat 7. Vanuit mijn beroep werk ik veelal thuis. De activiteiten die momenteel vanuit Zorgboederij Hoogbroek plaatvinden op Brinkstraat 7 zorgen voor zeer veel overlast. Met het oog de gemaakte toekomstplannen voor Brinkstraat 7 wordt deze overlast duidelijk niet minder. Ik hoop in de toekomst kinderen te krijgen en ik wil dat deze in een veilige omgeving kunnen opgroeien, waarvoor midden in een klein dorpje als Lienden bedoelt is. Naast het hierboven genoemde feit is de Brinkstraat een zeer drukke straat waar harder wordt gereden met mobiele voertuigen dan is toegestaan. 60 kilometer per uur wordt veelal gehaald waar 30 kilometer per uur is toegestaan. Dit bevordert de leefomgeving van de potentiële bewoners aan Brinkstraat 7 zeker niet, het is zelfs zeer gevaarlijk. Zelf maak ik dit iedere dag mee en met het oversteken naar de stoep aan de overzijde van de straat moet je echt goed uitkijken. Daarnaast ben ik van mening dat de leefomgeving van de mogelijke bewoners wordt aangetast. Midden in een dorp is de vrijheid van leven zeer beperkt, een betere optie daarom zou zijn om in het buitengebied het genoemde onderwerp op te starten. Hiervoor als voorbeeld de hoofdlocatie van Zorgboederij Hoogbroek zelf aan de Burgermeesterhoutkoperweg te Lienden, zo zijn er nog voldoende andere locaties. De Brinkstraat is een straat waar in de toekomst steeds meer jongere gezinnen hopen komen wonen, dit wordt dus niet bevorderd door de genoemde instelling die men wilt realiseren aan Brinkstraat 7. Dit moet dus worden voorkomen, aangezien al steeds meer jonge gezinnen vertrekken naar de omliggende dorpen. Ik als echte Liendenaar wil dit voorkomen.

Vanuit de hierboven genoemde argumenten/bezwaren maak ik bezwaar tegen het wijzigen van het ontwerpbestemmingsplan Brinkstraat 7 te Lienden.

Ik word graag op de hoogte gehouden van de verdere ontwikkelingen m.b.t. het hierboven genoemde onderwerp.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

R **AANGETEKENDE BRIEF NL**
NL Frankering betaald €9.05
8 gr.
202491
D
PostNL
08-07-2021 12:27
NL



3SRPKS988114487 4020BA 23

Gemeenteraad Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

	DMS3	NWG-1602

Postbus 23 4020BA
Naam: Gemeente Buren
Adres: DE WETERING 1, 4021VZ MAURIK

Zienswijze 7

[redacted]

GEMEENTE BUREN	
reg.nr.	
d.d.	- 9 JUL 2021
afd.	
kopie	

Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

Lienden, 8 juli 2021

Betreft wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik bezwaar maken/ zienswijze indienen op de voorgenomen wijziging van het ontwerpbestemmingsplan Brinkstraat 7 te Lienden

De volgende bezwaren zijn:

- Ik ben niet geïnformeerd over deze plannen. Ik heb het van anderen moeten horen.
- Ik vind dat het niet binnen een woonwijk hoort. Ze hebben zelf genoeg ruimte om dit te realiseren. Alle voorzieningen zijn al zoals parkeergelegenheid, rust. Daar geeft het geen overlast enz. Er bestaan veel meer locaties in het buitengebied die dit faciliteren.
- We weten niet wat die doelgroep gaat brengen.
- Het verkeer wordt steeds drukker in de straat.
- Ik maak me ook zorgen over de kleine kinderen in de buurt. Veiligheid staat voorop. Hier heeft de gemeente niet goed naar gekeken. Het belang de buurt staat voorop.
- De overlast van cliënten als ze eventueel op straat zijn.
- Er wordt gesproken over indicaties als NAH of LVB maar er wordt gesproken in het bestemmingsplan over kamerverhuur kan dit ook betekenen dat er eventuele immigranten (bijv. polen)kunnen komen wonen? Daar zit ik niet op te wachten.

Ik maak mij net zoals meer buurtbewoners zorgen over alle mogelijke overlast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

R **AANGETEKENDE BRIEF NL** D

NL Frankering betaald €9.05 PostNL

8 gr. 202491 08-07-2021 11:16

NL



3SRPKS700957457 4020BA 23

Gemeente Buren

Postbus 23

4020 BA Maurik

Zienswijze 8

GEMEENTE BUREN	
reg.nr.	
d.d.	- 9 JUL 2021
afd.	
kopie	

Aan de gemeenteraad van de gemeente Buren
Postbus 23
4020BA Maurik

Lienden, 8 juli 2021

Betreft: zienswijze tegen ontwerp bestemmingsplan "Brinkstraat 7 Lienden"

Geachte raad,

In Gemeenteblad van 31 mei jl. is het ontwerp bestemmingsplan "Brinkstraat 7 Lienden" bekendgemaakt. Daarnaast zijn wij aanwezig geweest op de Inspraakavond welke plaatsvond op 28-10-2020.
Hierbij maken wij onze zienswijze kenbaar over dit ontwerp bestemmingsplan.

1. ***Uitsluitingscriteria***
   In hoofdstuk 1.1. van het concept wordt omschreven dat de volgende uitsluitingscriteria gehanteerd dienen te worden: verslavingszorg, seksueel overschrijdend gedrag, dementie, agressieproblematiek. Kan worden uitgesloten en bevestigd dat deze uitsluitingen ook in de toekomst blijven gelden? Daarbij vragen wij ons af of het aanpassen van het bestemmingsplan zoals beoogd een stap naar plaatsing van bijvoorbeeld gastarbeiders in de toekomst dichterbij kan maken? Uit ervaring kan ik stellen dat een bepaalde woongroep van invloed zal zijn op het leefklimaat. Dit heb ik ondervonden tijdens mijn jeugd toen ik (1985-2007) woonde aan de [redacted], gelegen naast de woning [redacted]. Mijn ouders en buurtgenoten ondervinden nog regelmatig hinder van geluids- en zelfs geweldsoverlast. In onze ogen is de lijst van uitsluitingen onvolledig en niet voldoende gemotiveerd.

2. ***Locatie***
   Er wordt gesteld dat de locatie van zorgboerderij Hoog-Broek door zijn ligging op het platteland niet geschikt zou zijn voor kleinschalig en verzorgd wonen. Er zijn tal van voorbeelden die aanduiden dat kleinschalig en verzorgd wonen wel degelijk geschikt en mogelijk is op het platteland of in een buitengebied. De onderbouwing waarom men niet uitbreid op een locatie die daar in vele opzichten veel geschikter voor lijkt te zijn wegens o.a. afstand tot naastgelegen objecten, buren en een zeer beperkte reisafstand van nog geen 1,5km naar winkelcentrum midden-Betuwe is zeer beknopt en onvolledig. Voor een dergelijke 'uitbreiding' van activiteiten van de stichting biedt de huidige locatie met ruim 20.000 m2 aanzienlijk meer mogelijkheden en vrijheden dan de beoogde locatie aan Brinkstraat 7 met 'slechts' 1.490 m2 perceeloppervlakte. Mede hierom is de locatiekeuze ons inziens dan ook zeer onlogisch en onvoldoende onderbouwd te noemen.

3. ***Woningwaarde***
   Binnen het concept bestemmingsplan is op diverse vlakken onderzoek uitgevoerd naar de impact op zowel leefbaarheid van mens als milieu en verkeer. Over eventuele waardevermindering van de direct aangelegen (naast en tegenover) woningen, en specifiek onze eigen woning, welke [redacted] ligt, lezen wij geen conclusies noch onderzoek. Wij zijn in de veronderstelling dat de voorgenomen wijziging nadelig is voor onze woningwaarde en zullen bij doorgang van de activiteiten overwegen Planschade in te dienen.

4. ***Verkeer en parkeren***
   Binnen hoofdstuk 3.2 wordt een inschatting gemaakt naar de toename van het aantal verkeersbewegingen. Dit is gebaseerd op een inschatting van het aantal auto's dat de bewoners zouden hebben. Vervolgens wordt gesteld dat de te verwachten toename van het aantal verkeersbewegingen past binnen de normen. Wat als meer bewoners een auto blijken te hebben of het aantal bezoekers aanzienlijk hoger is dan vooraf gesteld? Een ander voorbeeld waarbij geen rekening is gehouden is de toename van pakketbezorging in het land, dit is al merkbaar bij een eenpersoonshuishouding, laat staan bij een appartementencomplex met 8 bewoners.

Er kan niet worden uitgesloten dat er meer auto's in het bezit zullen zijn waardoor de toename en intensiteit van het geluid- en uitlaatgassen onvoldoende geïnventariseerd is. Overigens is de in- en uitrit van het pand bedekt met grind waardoor bij een aanzienlijke toename van verkeer het geluid in behoorlijke mate zal toenemen. Het gebeurt nu al dagelijks dat men 's ochtends verzameld, wisselt van auto en met bedrijfsauto met aanhanger het erf verlaat. In de namiddag komt men terug. Dit alles gaat gepaard met overmatig geluid van hard rijden, optrekken en discussies. Het effect op de leefbaarheid van de omgeving is ook in dit punt in onze ogen té matig en onvolledig onderzocht noch onderbouwt.

Op welke wijze zal voorkomen en gehandhaafd worden dat bewoners, personeel of bezoekers niet aan de straat parkeren waardoor onze toeging tot onze eigen in-uitrit wordt bemoeilijkt?
Daarnaast is het onderzoek zoals gesteld in het plan gebaseerd op bepaalde maatstaven CROW welke gebaseerd zijn op een dorpsweg waar men maximaal 30 km/h rijdt. Zoals wij al eerder hebben aangegeven is dat niet de realiteit in deze straat waar men geregeld aanzienlijk harder dan 30km/h rijdt. Het gebeurt geregeld dat men auto's parkeert aan de zijkant van de weg Brinkstraat met toch al enkele wegversmallingen, waardoor een vloeiende verkeerssituatie op veel moment wordt bemoeilijkt. Uit onze ervaring zorgt dit voor een nóg onveiliger verkeerssituatie in een verkeerssituatie waarbij wij nu al onze twijfels hebben over de veiligheid ervan. Een parkeerverbod langs de weg zou in de Brinkstraat al minimaal passend zijn, vooral als de bestemming van Brinkstraat 7 aangepast zou worden zoals beoogd.
In combinatie met de toename van het optrekkende en afremmende verkeer zal het voor meer geluidsoverlast zal zorgen. Ons inziens schiet het onderzoek daarin tekort en dient er minstens actie te worden ondernomen door de gemeente inzake verkeersveiligheid. Wij maken ons hierin duidelijk zorgen over niet alleen de veiligheid van onze eigen jonge kinderen, maar ook die van anderen. De Brinkstraat is overduidelijk een weg waar niet alleen veel ouders/kinderen rijden maar ook veel landbouwvoertuigen en vrachtverkeer wegens de aangrenzende woonwijk, bedrijven en het buitengebied.

5. ***In-uitrit***
   Indien het plan wordt vastgesteld zal de in-uitrit van Brinkstraat 7 aanzienlijk vaker gebruikt worden dan nu het geval is. Deze in-en uitrit bevind zich [redacted]. Op dit moment is er een groenstrook aan de zijkant van de inrit waardoor eventueel naar binnen schijnende koplampen nog enigszins voorkomen wordt. Het plan toont niet aan wat men bij een aanzienlijke toename van in- en uitrijdend verkeer doet aan mogelijke overlast van lichtschijnsel aan overburen.

6. ***Maatregelen***
   Wat zijn de maatregelen wanneer de in het concept bestemmingsplan voorgenomen activiteiten wél tot enige schade aan leefbaarheid, veiligheid (ook die van onze kinderen), verkeersveiligheid, geluidsoverlast of een andere vorm van overlast zorgen? Hoe zal er gehandhaafd worden? Bij wie kan men terecht bij klachten en zal er in goed overleg naar een passende oplossing gezocht kunnen worden? Hierover lezen wij niets terug in het concept.

Op basis van de bovenstaande argumenten hebben wij bezwaar tegen het ontwerp bestemmingsplan "Brinkstraat 7 Lienden".
Naar aanleiding van het voorgaande verzoeken wij u met inachtneming van onze zienswijze het ontwerp bestemmingsplan niet vast te stellen.

Wij gaan ervan uit dat u ons van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

Gemeenteraad van de
gemeenten Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik.

R **AANGETEKENDE BRIEF NL**
NL Frankering betaald €9.05
13 gr. 202491 08-07-2021 13:33

D
PostNL
NL



3SRPKS953204060 4020BA 23

DMS3 NWG-1602

Postbus 23 4020BA
Naam: Gemeente Buren
Adres: DE WETERING 1, 4021VZ MAURIK

Zienswijze 9

GEMEENTE BUREN
reg.nr.
d.d. 12 JUL 2021
afd.
kopie

[redacted]

Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

Lienden, 7 juli 2021

Betreft wijziging bestemmingsplan Brinkstraat 7, Lienden

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik bezwaar maken/ zienswijze indienen op de voorgenomen wijziging van het ontwerpbestemmingsplan Brinkstraat 7 te Lienden

De volgende bezwaren zijn:

- De verkeersbelasting in deze straat is al fors door dit nog meer.
- De overlast van cliënten als ze eventueel op straat zijn (veiligheid van onze kinderen in de straat)
- Waarde vermindering van je huis
- Er wordt gesproken over indicaties als NAH of LVB maar er wordt gesproken in het bestemmingsplan over kamerverhuur kan dit ook betekenen dat er eventuele immigranten (bijv. polen) komen wonen?

Ik maak mij net zoals meer buurtbewoners zorgen over alle mogelijke overlast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

R **AANGETEKENDE BRIEF NL** D
NL Frankering betaald €9.05 **PostNL**
8 gr. 202491 09-07-2021 15:32
NL



3SRPKS514965445 4020BA 23

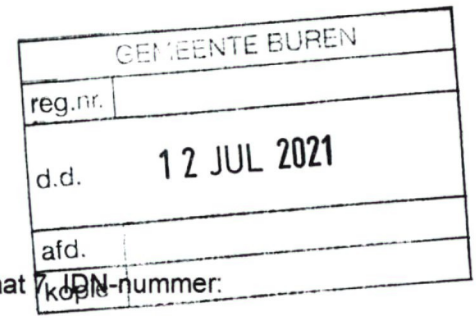
Gemeenteraad
Postbus 23
4020 BA Maurik.

DMS3 NWG-1602

Postbus 23 4020BA
Naam: Gemeente Buren
Adres: DE WETERING 1, 4021VZ MAURIK

Zienswijze 10

Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik



Lienden, 7 juli 2021

Betreft: Bezwaar rondom Ontwerpbestemmingsplan Lienden, Brinkstraat 7, IDN-nummer: NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BON1

Geachte meneer/mevrouw,

Deze brief stuur ik u naar aanleiding van de wijziging van het bestemmingsplan van Brinkstraat 7 te Lienden. Het huidige perceel is een woonboerderij, waarbij men in de toekomstige situatie een woon-zorglocatie wil realiseren, waarbij 8 appartementen worden gebouwd.

Via deze brief willen wij graag bezwaar maken met betrekking tot de wijziging van het bestemmingsplan. In deze brief lichten wij toe waarom wij bezwaar maken. Allereerst maken wij ons zorgen om de veiligheid van de bewoners met betrekking op het verkeer. In de straat rijdt veel groot verkeer (vrachtwagens en tractoren). Het is een drukke doorgaande weg, waarbij geen rekening wordt gehouden met de maximale snelheid. Tevens is er geen trottoir aanwezig. Wanneer we op het punt verkeer zijn, verwachten wij ook extra drukte vanuit de woon-zorglocatie. De Brinkstraat is een drukke verkeersader door Lienden, maar door acht extra bewoners, de begeleiding en de bezoekers zal dit naar onze mening alleen maar toenemen. In het rapport lazen wij dat er een aantal parkeerplaatsen wordt gerealiseerd. Dit lijkt ons niet erg veel. Parkeren langs de weg is hier namelijk geen optie.

Onze volgende bezwaar heeft betrekking op onze persoonlijke zorg, wat doet dit met de veiligheid van onze kinderen? Zij zullen binnenkort zelf naar school gaan. Een drukke in- en uitrit extra lijkt ons daarbij niet erg veilig. Tevens vragen wij ons af hoe de kwaliteit van de zorg wordt gewaarborgd, zodat overlast tot een minimum beperkt blijft? En in hoeverre zijn de cliënten in staat een weloverwogen beslissing te nemen?

In het bestemmingsplan is terug te vinden dat het woonhuis in de historische kern van Lienden ligt. Een verandering van bestemming kan ook hier ook gevolgen hebben. Al wordt aangegeven dat niets veranderd wordt aan het uiterlijk van het huis, vraag ik mij dit af. Bovendien wordt beschreven dat er een extra gebouw wordt gebouwd voor de overige vier appartementen wat niet in deze stijl gebeurt.

We maken ons ook zorgen om de belasting van het riool. Met regenval is het riool nu al overbelast, laat staan als we zeven extra toiletten op zullen worden aangesloten. We zouden het fijn vinden als de gemeente hier eerst goed naar wil kijken. Dit zorgt namelijk voor flinke overlast.

Tevens zouden wij het prettig vinden als wij als buurt beter waren geïnformeerd over de verandering van de bestemming van dit woonhuis door de initiatiefnemers. Wij wonen nu ruim een jaar aan de Brinkstraat. Het valt ons tegen hoe hierover wordt gecommuniceerd. We zouden het op prijs stellen hierover beter te worden geïnformeerd.

Al met al is wat ons betreft een zorgboerderij ongepast in onze wijk.

Hartelijke groet,

[redacted]



Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik

N1OCC #X89OXOX#OO#OOOO#

Zienswijze 11

Aan de gemeenteraad van de gemeente Buren

Postbus 23

4020 BA Maurik

Datum : 08 juli 2021

Betreft: zienswijze tegen ontwerp bestemmingsplan met IDN nummer NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BON1.

Geachte raad,

In het Gemeenteblad van de Gemeente Buren d.d. 31 mei 2021 is het ontwerp bestemmingsplan "Brinkstraat 7 Lienden" met IDN-nummer NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BON1 bekendgemaakt.

Zoals ook door mij mondeling aangegeven op de bewonersavond d.d. 28 oktober 2020 en de op schrift gestelde "voorgenomen zienswijze d.d. 14 januari 2021" welke u namens de bewoners van de Brinkstraat via de familie [redacted] heeft ontvangen, maak ik hierbij nogmaals mijn zienswijze kenbaar over dit ontwerp bestemmingsplan.

Onderstaand mijn argumenten:

"Verkeersbewegingen"

De Brinkstraat is een vrij drukke ontsluitingsweg van de dorpskern, de wijk Kermenstein en de aansluiting naar het buitengebied en de dijk naar Ingen. Gelet op de huisvesting van een 8-tal bewoners met bijbehorende verzorgers / begeleiders zullen de verkeersbewegingen aanzienlijk toenemen. Dit is zeker gelet op de reeds aanwezige verkeersbelasting niet wenselijk. Een weg met dergelijke verkeersbeweging zal zeker voor mensen met een niet aangeboren hersenletsel en of licht verstandelijke beperking gevaarlijke situaties opleveren.

Ik begrijp zeker dat deze mensen deel moeten nemen in onze maatschappij, echter een locatie als de Brinkstraat 7 , met de voorgevel op nog geen meter van de doorgaande weg, leent zich hier niet voor. Er zijn zeker in de Gemeente Buren ook betere locaties te vinden, passende bij deze zorgbestemming en waarbij er minder drukte en (verkeer) gevaar aanwezig is .

"Parkeren"

Momenteel wordt er al op diverse plaatsen langs de weg geparkeerd. Dit zal alleen maar toenemen, wat tot extra gevaarlijke situaties zal leiden.

"Overlast "

Door toename van een 8-tal bewoners die zorg- en toezicht nodig hebben zullen er zich zeker onvoorziene situaties gaan voordoen die overlast gaan veroorzaken. Voor mij is het niet in te schatten wat de "licht verstandige beperkingen" aan bijvoorbeeld gedragsstoornissen veroorzaken. De veiligheid de buurt en zeker voor mijn kleinkinderen moet gewaarborgd blijven.

Op basis van de bovenstaande argumenten heb ik bezwaar tegen het ontwerp bestemmingsplan Brinkstraat 7 Lienden.

Naar aanleiding van het voorgaande verzoek ik u met inachtneming van mijn zienswijze het ontwerp bestemmingsplan niet vast te stellen/gewijzigd vast te stellen.

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

R **AANGETEKENDE BRIEF NL**
Frankeermachine of Digitale Postzegel
16 gr.

201838

D
PostNL
09-07-2021 18:16

NL

3SRPKS869002668

4020BA 23

PostNL **€9,05**

Afz. 3900 AC 146

NEDERLAND
09.07.2021
NetSet RN 824682

Aan de gemeenteraad van de gemeente
Buren
Postbus 23
4020 BA MAURIK

Nota zienswijzen
Bestemmingsplan Brinkstraat 7 Lienden



Datum raadsbesluit: 7 december 2021
Behorend bij raadsbesluit: D.102095

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Zienswijzen 4
2.1 Algemeen 4
Zienswijze 1 4
Zienswijze 2 5
Zienswijze 3 6
Zienswijze 4 6
Zienswijze 5 7
Zienswijze 6 10
Zienswijze 7 11
Zienswijze 8 11
Zienswijze 9 12
Zienswijze 10 12
Zienswijze 11 13
3. Samenvatting 14
4. Bijlagen 15

1. Inleiding

Het bestemmingsplan ‘Brinkstraat 7, Lienden’ maakt de herontwikkeling van het perceel Brinkstraat 7 te Lienden mogelijk. Het plan betreft de verbouwing van de bestaande woonboerderij naar 4 appartementen en de realisatie van nog eens 4 appartementen (vervangende nieuwbouw) achterop het perceel voor verzorgd, maar zelfstandig wonen.

Procedure
Het ontwerpbestemmingsplan lag ter inzage van 1 juni 2021 tot en met 12 juli 2021. Gedurende die termijn van terinzagelegging kon iedereen een zienswijze indienen.

Zienswijzen en beantwoording
In totaal zijn 11 zienswijzen ingediend. **Alle zienswijzen zijn ontvankelijk.** Per zienswijze is aangegeven of er aanleiding is tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2. Zienswijzen

De zienswijzen die zijn ingediend hebben we in dit hoofdstuk samengevat en van een reactie voorzien.

Zienswijze	Datum ontvangen	Zienswijze gegrond of ongegrond?
Zienswijze 1	18 januari 2021	Ongegrond
Zienswijze 2	4 mei 2021	Ongegrond
Zienswijze 3	28 juni 2021	Ongegrond
Zienswijze 4	7 juli 2021	Ongegrond
Zienswijze 5	8 juli 2021	Gegrond
Zienswijze 6	9 juli 2021	Ongegrond
Zienswijze 7	9 juli 2021	Ongegrond
Zienswijze 8	9 juli 2021	Gergrond
Zienswijze 9	12 juli 2021	Ongegrond
Zienswijze 10	12 juli 2021	Ongegrond
Zienswijze 11	12 juli 2021	Ongegrond

2.1 Algemeen

Zienswijze 1

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat de exploitatie van een zorgbedrijf in de woonbuurt niet past. De verkeersbeweging neemt toe en de bedrijvigheid zorgt voor meer geluidsoverlast.
2. Reclamant stelt dat het plan financieel niet haalbaar is. Het verbouwen van de bestaande woning brengt forse kosten met zich mee en de compensatie voor planschade zullen dermate hoog zijn dat het plan financieel niet haalbaar is.
3. Reclamant stelt dat nader onderzoek naar de flora en fauna uitgevoerd moet worden. Onvoldoende is onderbouwd wat de gevolgen van de ontwikkeling zijn voor de eikenboom op het perceel aan de Brinkstraat 5.
4. Reclamant stelt dat de toename in verkeersbeweging niet past in de straat en de berekeningen niet realistisch zijn.
5. Reclamant maakt zich zorgen over de komst van hogere zorgindicaties en de gevolgen daarvan op de omgeving.

Reactie gemeente Buren

1. *Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is op 7 januari 2020 een onderzoek uitgevoerd naar het verkeer en geluid. Dit onderzoek is uitgevoerd door het onderzoeksbureau Goudappel.*

   De conclusie van dit onderzoek is dat het aantal verkeersbewegingen in de straat toeneemt met 24 motorvoertuigen per etmaal (mvt/e) ten opzichte van de huidige woonfunctie. Het verkeersmodel Rivierenland van de gemeente Buren gaat uit van een huidige verkeersintensiteit van ongeveer 2.100 mvt/e. De toename van 24 mvt/e betekent een toename van 1%. Daarmee is sprake van een relatief beperkte toename waarmee de situatie vergelijkbaar is met het autonome verkeerbeeld. Door deze toename zal de geluidsbelasting langs de weg met circa 0,1 dB toenemen (afgerond 0 dB). Dergelijke veranderingen in de geluidsbelasting zijn niet waarneembaar voor het menselijk oor. De functiewijziging zorgt daarmee niet voor een verandering in de geluidssituatie langs de weg.

   Tevens is door TecMaP is een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de ter verwachten geluiduitstraling van de voorgenomen activiteiten op het perceel Brinkstraat 7 te Lienden. Uit de rekenresultaten en toetsing blijkt het volgende:
   - Directe hinder:

- *Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (LAr,LT) bedraagt ter plaatse van woningen maximaal 45 dB(A) etmaalwaarde. Er wordt voldaan aan stap 2 uit de VNG publicatie bedrijven en milieuzonering.*
- *Het maximale geluidniveau (LAmax) bedraagt ter plaatse van woningen minder dan 70 dB(A). Een eventuele overschrijding is niet van dien aard dat hiermee het woon- en leefklimaat nadelig wordt beïnvloed.*

- Indirecte hinder:

- *De geluidbijdrage vanwege het verkeer dat van en naar het perceel rijdt bedraagt ter plaatse van woningen beduidend minder dan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). Volgens de Circulaire indirecte hinder is er dan geen hinder te verwachten vanwege het verkeer dat van en naar het perceel rijdt.*

De toename in verkeersbewegingen en de geluidsuitstraling passen op de locatie en voldoen aan de richtlijnen.

2. *Naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen is in opdracht van de initiatiefnemer een planologische risicoanalyse uitgevoerd door bestuursschade & omgevingsrecht deskundigen Langhout & Wiarda. De conclusie van deze analyse is dat als gevolg van de planologische wijziging, geen voor vergoeding in aanmerking komende schade zal optreden. Voor de volledige planologische risicoanalyse verwijs ik u naar bijlage 1.*

   In paragraaf 7.1 van de toelichting is reeds omschreven dat op grond van artikel 3.1.6 lid 1 onder f van het Bro de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen is aangetoond. De ontwikkeling betreft een particulier initiatief en bevindt zich op particulier terrein. De initiatiefnemer zal met de gemeente een anterieure overeenkomst sluiten om de kosten voor de begeleiding van het bestemmingsplan en de daarbij behorende procedures te verzekeren. Deze is inmiddels gesloten. Hiermee wordt het verhaal van kosten van de grondexploitatie over in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd en hoeft geen exploitatieplan conform artikel 6.4 van de Wro te worden opgesteld.

   Om de financiële haalbaarheid nader toe te lichten wordt de volgende tekst aan paragraaf 7.1 van de toelichting toegevoegd:

   “Het plan is ook financieel haalbaar. De initiatiefnemer is een zorgprofessional en heeft jarenlange ervaring inzake het verlenen van zorg / bieden van woonruimte. De locatie ‘Brinkstraat’ betreft een verlengde / aanvulling op de bestaande activiteiten die plaatsvinden op Hoog-Broek. Bij het regionaal zorgloket is reeds een wachtlijst opgesteld voor opvang van de beoogde doelgroep. Onderhavig plan voorziet in een concrete specifieke zorgbehoefte, door dit perspectief is het voor initiatiefnemers mogelijk geweest om het pand aan de Brinkstraat al een aantal jaar geleden aan te kopen. Ondanks dat het pand tot op heden onbewoond gebleven is, is het nog steeds rendabel voor beoogde planontwikkeling.”
3. *Flora en fauna onderzoek heeft al reeds plaatsgevonden. Ik het kader van de Wet natuurbescherming is in april 2020 een Quickscan flora en fauna uitgevoerd. Zie de toelichting bij het bestemmingsplan onder paragraaf 5.6. Het plan heeft naar verwachting geen negatieve gevolgen voor de eikenboom op het perceel aan de Brinkstraat 5. Tevens is de reclamant geen eigenaar van de grond waarop de boom staat en daarmee geen belanghebbende.*
4. *Zie de reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
5. *De regels van het bestemmingsplan (artikel 3.1) staan enkel verzorgd wonen toe voor mensen met NAH en LVG. De komst van andere zorgindicaties dan NAH en LVG is daarmee uitgesloten.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond. Ter meerdere zekerheid wordt naar aanleiding van de zienswijze paragraaf 7.1 van de toelichting aangevuld met een nadere onderbouwing over de financiële haalbaarheid.

Zienswijze 2

Samenvatting
Deze zienswijze is inhoudelijk identiek aan zienswijze 1 met een enkele aanvulling. De aanvulling gaat over geluidsoverlast.

1. Reclamant stelt dat de ontwikkeling voor geluidshinder gaat zorgen en een inbreuk maakt op de privacy, omdat op het perceel strak meerdere huishoudens aanwezig zijn.

Reactie gemeente Buren

1. *Zie de reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1. De opmerking over de verwachtte inbreuk op de privacy is niet nader onderbouwd in de zienswijze en is daarmee ongegrond.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en lijdt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 3

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat onvoldoende is gewaarborgd dat omwonenden geen overlast krijgen van de ontwikkeling.
2. Reclamant vraagt zich af hoe de komst van NAH of LVB indicaties wordt gewaarborgd en of handhaving mogelijk is wanneer van deze zorgindicaties wordt afgeweken.
3. Reclamant vraagt zich af hoe de kwaliteit van de zorg wordt gewaarborgd, zodat eventuele overlast voor de omgeving zich beperkt tot een minimum.
4. Reclamant vraagt zich af welke mogelijkheden de omgeving heeft wanneer de bestemming ‘Maatschappelijk’ anders ingevuld wordt.

Reactie gemeente Buren

1. *De reclamant onderbouwd niet waarom onvoldoende is gewaarborgd dat omwonenden geen overlast krijgen. Daarmee is de zienswijze ongegrond.*
2. *Zie reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 5.*
3. *De reclamant legt een verband tussen de kwaliteit van zorg en overlast, maar onderbouwd dit niet. De zienswijze is daarmee ongegrond. Tevens wordt de kwaliteit van zorg niet in een bestemmingsplan gewaarborgd. Hoe de kwaliteit van zorg wel wordt gewaarborgd is afhankelijk van de manier waarop de cliënten de zorgvoorziening vergoed krijgen. Dat kan via de Wet langdurige zorg (Wlz) of vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In het eerste geval is het zorgkantoor de organisatie die de kwaliteit van zorg beoordeeld op basis waarvan vergoeding plaatsvindt. Als de zorg onder de Wmo valt is de gemeente verantwoordelijk. Er worden kwaliteitseisen gesteld voordat een contract wordt aangegaan met een zorgaanbieder. Het contractmanagement ziet toe op de kwaliteit van de geleverde zorg. Vanuit het contractmanagement wordt het belangrijk gevonden dat er een kwaliteitshandboek wordt opgesteld.*
4. *De bestemming ‘Maatschappelijk’ laat enkel het gebruik toe zoals omschreven in artikel 3 van de regels bij het bestemmingsplan. Ander gebruik dan toegestaan in de regels is in strijd met het bestemmingsplan.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 4

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat in het bestaande pand niet kan worden voldaan aan de eisen uit het Bouwbesluit en de brandveiligheid.
2. Reclamant stelt dat de toename in verkeersbewegingen voor geluidsoverlast zorgt. Een voorwaardelijke verplichting waarmee het aantal verkeersbewegingen wordt beperkt, dient in de planregels op te worden genomen.
3. Reclamant stelt dat de verkeersberekeningen niet representatief zijn. De berekening 20 mvt/e voor bewoners, 4 mvt/e voor bezoekers en 8 mvt/e voor begeleiders is onvoldoende onderbouwd.

4. Reclamant stelt voor om een voorwaardelijke verplichting op te nemen in de planregels, waarmee wordt vastgelegd dat voldoende parkeerplekken op eigen terrein worden gerealiseerd en uitsluitend op eigen terrein mag worden geparkeerd.
5. Reclamant stelt dat de schijnende autolampen bij het uitrijden van de inrit lichthinder veroorzaken in de woningen in de straat.
6. Reclamant stelt dat planschade zal volgen, omdat dit plan zorgt voor een toename van verkeersoverlast, geluidsoverlast, vermindering van privacy en vermindering van de situeringswaarde.

Reactie gemeente Buren

1. *Het Bouwbesluit maakt een onderscheid in bestaande bouwwerken en nieuw te bouwen bouwwerken. Het bouwplan is reeds voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Daar is positief gereageerd. Het bestemmingsplan hoeft tevens niet te worden getoetst aan de eisen van het Bouwbesluit en brandveiligheid. Dit is pas aan de orde bij de aanvraag omgevingsvergunning.*
2. *Zie Reactie gemeente Buren 1, onder Zienswijze 1. Een voorwaardelijke verplichting om een max. aantal verkeerbewegingen te waarborgen wordt niet nodig geacht.*
3. *Zie Rectie gemeente Buren 1, onder Zienswijze 1.*
4. *In de toelichting bij het bestemmingsplan staat onder paragraaf 3.2 'Verkeer en parkeren' omschreven de gemeente Buren de kencijfers van kennisorgaan CROW als leidraad hanteert voor het bepalen hanteert van parkeereisen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze kencijfers worden landelijk geaccepteerd als leidende adviesnormen voor parkeersituaties. Naar aanleiding van de berekening worden in totaal 8 parkeerplaatsen gerealiseerd op eigen terrein. In de regels bij het bestemmingsplan is onder artikel 3.3.3. reeds een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat het landschappelijk inpassingsplan maximaal 1 jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan is uitgevoerd en kwalitatief en kwantitatief in stand wordt gehouden. Een onderdeel van het landschappelijk inpassingsplan is de 8 parkeerplaatsen op eigen terrein.*

   De gemeente acht het overbodig om ook een voorwaardelijke verplichting op te nemen dat uitsluitend op eigen terrein mag worden geparkeerd. In het bestemmingsplan wordt namelijk uitgegaan van voldoende parkeerplekken op eigen terrein.
5. *De toename in verkeersbewegingen is verwaarloosbaar in vergelijking met het huidige verkeersbeeld. Tevens zullen de meeste verkeersbewegingen overdag plaatsvinden waardoor hinder door licht van in- en uitrijdende auto's beperkt blijft. In de huidige situatie wordt de inrit overigens al gebruikt zonder maatregelen tegen lichthinder. Het wordt daarom niet noodzakelijk geacht hier verder aandacht aan te geven in het bestemmingsplan.*
6. *Naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen is in opdracht van de initiatiefnemer een planologische risicoanalyse uitgevoerd door bestuursschade & omgevingsrecht deskundigen Langhout & Wiarda. De conclusie van deze analyse is dat als gevolg van de planologische wijziging, geen voor vergoeding in aanmerking komende schade zal optreden. Voor de volledige planologische risicoanalyse verwijs ik u graag door naar bijlage 1.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 5

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat het omgevingsdialoog niet op een zorgvuldige en adequate manier plaats heeft gevonden en dat het onvoldoende duidelijk is hoe de uitkomsten van het omgevingsdialoog zijn meegenomen in het bestemmingsplan. Hieronder vallen opmerkingen over grind, erfafscheiding, verkeersdruk en de eikenboom op nr. 5.
2. Reclamant stelt dat onvoldoende is gemotiveerd waarom het plan niet aan de Burg. Houtkoperweg 6 kan worden gerealiseerd.
3. Reclamant stelt dat de bouwmassa en gebruikersintensiteit niet in de omgeving passen.
4. Reclamant stelt dat onvoldoende is onderzocht wat de geluidsbelasting doet voor het perceel Brinkstraat 7A.

5. Reclamant stelt dat een verplichting ontbreekt waarin het aantal parkeerplaatsen en de situering conform het inpassingsplan worden gewaarborgd.
6. Reclamant stelt dat stankoverlast door uitlaatgassen niet voldoende is onderzocht.
7. Reclamant stelt dat de werkelijke verkeersituatie niet voldoende is meegenomen in de onderbouwing. Er is enkel uitgegaan van algemene verkeersnormen.
8. Reclamant stelt dat de parkeerbehoefte en verkeersbeweging niet juist is berekend. Het gaat om 8 appartementen en niet om kamers. De verkeersbeweging is enkel gebaseerd op input van de initiatiefnemer. Onvoldoende is onderbouwd waarom maximaal 5 bewoners over een auto beschikken. Onvoldoende is onderbouwd waarom een bewoner maar 2 verkeersbewegingen per etmaal genereert. Het extra af en aanrijden van bijvoorbeeld pakketdiensten is niet meegenomen.
9. Reclamant stelt dat het onvoldoende duidelijk is waarom in artikel 3.3.1. zorgindicaties worden uitgesloten en waarom de zorgindicaties die dit plan wel mogelijk maakt toe worden gestaan. Dit is in strijdt met het motiveringsbeginsel.
10. Reclamant stelt dat de financiële haalbaarheid onvoldoende is aangetoond ex artikel 3.1.6 lid 1 onder 3 van het Bro.
11. Reclamant stelt dat het opgenomen bouwvlak van 175m^2 niet in verhouding staat tot het oppervlak van het nieuw te bouwen gebouw. Dit zal volgens de toelichting 136m^2 worden. Er is niet onderbouwd waarom meer wordt toegestaan dan nodig.
12. Reclamant stelt dat het nieuw te bouwen gebouw niet in overeenstemming is met de landschappelijke ambities van de gemeente en provincie.
13. Reclamant stelt dat niet kan worden uitgesloten dat het plan significante effecten heeft op het nabijgelegen Natura 2000 gebied.
14. Reclamant stelt dat onvoldoende is onderbouwd waarom het verkeer opgaat in het heersende verkeersbeleid. En daarbij is de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:105) in relatie tot de uitstoot van stikstof onvoldoende meegenomen.
15. Reclamant stelt dat de gevolgen voor de eikenboom op perceel Brinkstraat 5 onvoldoende zijn onderzocht.
16. Reclamant geeft aan dat een verzoek tot planschade wordt ingediend wanneer het plan wordt geaccordeerd door de Raad van State.

<u>Reactie gemeente Buren</u>

1. *De directe omgeving heeft meerder malen een uitnodiging ontvangen voor het bijwonen van een informatieavond. Zo hebben 3 informatieavonden plaatsgevonden waarbij buurtbewoners aanwezig waren. De informatiemomenten hebben plaatsgevonden op 10 oktober 2018, 3 oktober 2019 en 28 oktober 2020. Hiermee is de directe omgeving voldoende geïnformeerd en betrokken bij de planvorming. Zie voor de verslagen bijlagen 2, 3 en 4.*

   De uitkomsten van een omgevingsdialoog hoeven niet altijd te worden verwerkt in een bestemmingsplan. Het omgevingsdialoog geeft input voor het ontwikkelen van een plan, zodat waar mogelijk en waar gewenst is aanpassingen kunnen worden gedaan. Dit kan bijdragen aan een positieve grondhouding van de directe omgeving. Echter is het niet verplicht om opmerkingen te verwerken in het plan. Aan moet worden getoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. In dit bestemmingsplan is dit voldoende toegelicht.
2. *In paragraaf 1.1. van de toelichting van het bestemmingsplan is omschreven dat de zorgboerderij Hoog-Broek aan de Burg. Houtkoperweg 6 in het buitengebied van Lienden, gezien de ligging op het platteland, niet geschikt voor kleinschalig en verzorgd wonen. Dit is echter niet onderbouwd.*

   Paragraaf 3.1 zal daarom worden aangevuld zoals hieronder omschreven:
   “De doelgroep zal een mengeling zijn van volwassen (vanaf 23 jaar), met NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel) en (L)VG ((Licht) Verstandelijke Beperking). Voor deze doelgroep zijn de volgende elementen van belang: structuur, kleinschalig, veiligheid, betrouwbaar en stabiliteit.

   Voor deze doelgroep is specifiek gekozen omdat is gebleken dat er voor deze volwassenen in de directe omgeving (Lienden) geen mogelijkheden zijn voor verzorgd, zelfstandig wonen. Mensen met voornoemde indicatie worden vanuit de regio Lienden-Tiel, door het regionaal zorgloket doorverwezen en opgevangen in Arnhem, Nijmegen en omstreken. Het is juist van belang dat

voor deze personen, begeleiding en woonruimte binnen hun vertrouwde sociale omgeving aanwezig is.

Om de sociaal- maatschappelijke integratie van de doelgroep met de samenleving te bevorderen is gekozen voor een centrum/ kern locatie, in plaats van een locatie in het buitengebied, zoals Hoog-Broek. Zodoende is een vrijkomende boerderijwoning aan de Brinkstraat aangekocht om voorliggend projectplan op te starten."

3. *Hoewel het toetsen van een bouwplan pas gebeurt bij een aanvraag omgevingsvergunning, is het plan wel al op 26 mei 2021 getoetst door de welstandscommissie. Het bestemmingsplan regelt namelijk de kaders waarbinnen een aanvraag omgevingsvergunning kan worden verleend. Bij de welstandscommissie is positief geadviseerd met een aantal opmerkingen. Deze opmerkingen hadden alleen geen betrekking op de bouwmassa of de aansluiting van het nieuw te bouwen gebouw in de omgeving. Bij de aanvraag omgevingsvergunning wordt het bouwplan verder uitgewerkt en beoordeeld. Voor wat betreft de opmerking over de gebruikersintensiteit verwijzen wij u graag naar de reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
4. *Zie de reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1*
5. *Zie reactie van de gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 4*
6. *In paragraaf 5.9 van de toelichting van het bestemmingsplan is aangegeven dat de realisatie van 8 wooneenheden ten behoeven van verzorgd, maar zelfstandig wonen ´niet in betekenende mate´ (NIBM) bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.*
7. *Zie reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
8. *Zie reacties van de gemeente onder Zienswijze 1, Rectie gemeente Buren 1 en Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 4. In aanvulling op deze reacties geven wij graag aan dat de ontwikkeling weldegelijk als kamerbewoning kan worden gezien zoals bedoelt in de CROW publicatie 381. De bewoners beschikken over een gezamenlijke keuken en wasgelegenheid en beschikken niet over een eigen voordeur waardoor de meest passende categorie 'kamerbewoning' is. Er wordt ingeschat dat het aantal bewoners dat over een auto beschikt maximaal 5 bedraagt. Deze inschatting is naar verwachting ruim. De doelgroep beschikt namelijk over het algemeen niet over een mate van zelfstandigheid die nodig is om auto te kunnen rijden. Een doelgroep met een hogere mate van zelfstandigheid past niet bij de zorg die wordt aangeboden, waardoor 5 parkeerplaatsen de 'worst-case-scenario' is.*
9. *Zie reactie van de gemeente onder Zienswijze 5, Reactie gemeente Buren 2. Paragraaf 3.1 wordt aangevuld met een nadere onderbouwing. De gekozen doelgroep voorziet in een vraag en behoefte in de regio. Naar aanleiding van gesprekken met de omgeving en de voorwaarde die het college gesteld heeft om medewerking te verlenen, zijn een aantal zorgtypen uitgesloten. Hiervoor is gekozen omdat deze typen zorg niet passen op een locatie waarbij integratie in de samenleving centraal staat.*
10. *Zie reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 2. Paragraaf 7.1 van de toelichting wordt aangevuld met een nadere onderbouwing.*
11. *Het bestemmingsplan regelt de kaders waarbinnen een bouwplan moet passen. Het bouwplan wordt pas bij de aanvraag omgevingsvergunning verder uitgewerkt en getoetst. Om een bepaalde mate van flexibiliteit in het plan te behouden, is ervoor gekozen om het bouwvlak ruimer in te tekenen. Hiermee ontstaat de mogelijkheid om het nieuw te bouwen bouwwerk niet direct aan de bestaande bebouwing te hoeven bouwen. In de regels is bepaald dat het wooncomplex enkel gebouwd mag worden binnen het bouwvlak en moet voldoen aan de maximaal aangeduide goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3 en 6 meter. Met deze regels is sprake van een goede ruimtelijke ordening.*
12. *Hoewel het te bouwen bouwwerk mogelijk niet past binnen de landschappelijke ambities van de provincie en gemeente, is er wel sprake van een goede ruimtelijke ordening. Het huidige bestemmingsplan biedt namelijk vergelijkbare bouwmogelijkheden. Er is daarmee geen sprake van een verslechtering. Momenteel is binnen de woonbestemming één woning toegestaan met een goot en bouwhoogte van respectievelijk maximaal 5 en 10 meter en mag de bouwdiepte maximaal 15 meter bedragen. Aanvullend zijn 100m^2 aan bijbehorende bouwwerken toegestaan met een maximale goot- en bouwhoogte van 3 en 6 meter tot aan de perceelsgrens. Ter vergelijking is het in het nieuwe plan enkel toegestaan binnen het bouwvlak te bouwen. Deze ligt*

slechts 5 meter dieper dan de nu geldende woonbestemming maar is veel smaller. De afstand tot de woning aan de Brinkstraat 7A is vergroot tot 7,5 tot 9,5 meter in plaats van 0 meter. Voor het perceel aan de Brinkstraat 5 is dit vergroot naar twee tot drie meter. Binnen dit bouwvlak is de bouw van 8 woonruimtes toegestaan met een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3 en 6 meter. En bijbehorende bouwwerken zijn niet toegestaan. De bouwmogelijkheden zijn met dit plan dus vergelijkbaar met het huidige bestemmingsplan.

13. *In paragraaf 5.6 van de toelichting van het bestemmingsplan is toegelicht dat het plangebied niet in of nabij een Natura 2000-gebied ligt. Er zal derhalve geen rechtstreekse of indirecte aantasting (veroorzaakt door bijvoorbeeld licht, verdroging, trillingen, geluid of menselijke aanwezigheid) plaatsvinden op soorten die voor omliggende Natura 2000-gebieden zijn aangegeven. Met behulp van een Aerius berekening (bijlage 7 bij het bestemmingsplan) is de stikstofemissie berekend voor de aanleg- en gebruiksfase. Uit de resultaten van de berekening blijkt dat de stikstofdepositie niet waarneembaar is op Natura 2000 gebieden. Het bouwen van acht appartementen en het in gebruik nemen hiervan zal niet leiden tot een significant effect op de omliggende Natura 2000 gebieden. Tevens is het met de inwerkingtreding van de Stikstofwet vanaf 1 juli 2021 niet meer nodig om voor de aanlegfase een stikstofberekening uit te voeren.*
14. *Zie reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1. De uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:105) gaat over het afkappen van de stikstofdepositie veroorzaakt door wegverkeer op meer dan 5 kilometer. In het rekenprogramma AERIUS zit ingebouwd dat het programma bij wegverkeer op meer dan 5 kilometer afstand geen berekeningen meer doet. Het plan aan de Brinkstaat 7 ligt op ongeveer 1,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde natura 2000-gebied. Dit valt dus ruim binnen de 5 kilometer waardoor AERIUS berekeningen voor wegverkeer in zijn volledigheid heeft uitgevoerd. De AERIUS-berekeningen laten zien dat er op 1,5 kilometer afstand al geen stikstofdepositie optreedt. Het is daarmee ook zeker dat er op meer dan 5 kilometer ook geen deposities zullen optreden in Natura 2000-gebieden. De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het plan.*
15. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, reactie gemeente Buren 3.*
16. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 4, reactie gemeente Buren 6*

Conclusie
De zienswijze is gegrond. Naar aanleiding van de zienswijze wordt paragraaf 3.1 aangevuld met een nadere onderbouwing over de gekozen bedrijfslocatie en gekozen typen zorg. Ter meerdere zekerheid wordt paragraaf 7.1 van de toelichting aangevuld met een nadere onderbouwing over de financiële haalbaarheid.

Zienswijze 6

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat het huidige gebruik van het perceel al voor overlast zorgt, het toekomstige gebruik zal voor meer overlast zorgen.
2. Reclamant stelt dat het perceel niet geschikt is voor zorgwoningen, omdat in de straat te hard wordt gereden.
3. Reclamant stelt dat de zorginstelling niet past in de buurt, omdat de vrijheid van leven in het dorp zeer beperkt is. Een locatie in het buitengebied past beter.

Reactie gemeente Buren

1. *De reclamant geeft enkel aan dat de dagelijkse activiteiten voor overlast zorgen en het toekomstige gebruik voor meer overlast gaat zorgen. Er wordt niet toegelicht waar de bestaande overlast uit bestaat en welk toekomstig gebruik voor meer overlast zou zorgen. De zienswijze is daarmee ongegrond.*
2. *Met het bestemmingsplan wordt onderbouwd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dat op de Brinkstraat harder wordt gereden dan de toegestane maximum snelheid van 30 km per uur, heeft geen gevolgen voor deze onderbouwing.*
3. *De reclamant stelt dat de vrijheid van leven midden in het dorp beperkt is voor de cliënten, maar licht niet nader toe waarom. De zienswijze is daarmee ongegrond. Voor een reactie op de stelling*

dat het plan beter in het buitengebied past verwijzen wij graag naar de reactie van de gemeente onder Zienswijze 5, Reactie gemeente Buren 3.

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en lijdt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 7

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat ze niet is geïnformeerd over de plannen.
2. Reclamant stelt dat deze ontwikkeling beter in het buitengebied past.
3. Reclamant geeft aan dat ze niet weet wat de doelgroep gaat brengen.
4. Reclamant stelt dat het verkeer in de straat drukker wordt.
5. Reclamant maakt zich zorgen over de veiligheid van kinderen in de buurt.
6. Reclamant stelt dat de cliënten voor overlast op straat kunnen zorgen.
7. Reclamant vraagt zich af of de woonruimtes ook door immigranten kunnen worden bewoond.

Reactie gemeente Buren

1. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 5, Reactie gemeente Buren 1.*
2. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 5, Reactie gemeente Buren 3.*
3. *In de toelichting en de regels van het bestemmingsplan staat omschreven dat de doelgroep bestaat uit mensen met een niet aangeboren hersenletsel (NAH) en (licht) verstandelijke beperking (LVB). Daarmee is in het bestemmingsplan voldoende omschreven welke doelgroep hier komt wonen.*
4. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
5. *Reclamant licht niet nader toe waarom de veiligheid in het geding komt. De zienswijze is daarmee ongegrond.*
6. *Reclamant licht niet nader toe waarom de cliënten voor overlast op straat kunnen zorgen. De zienswijze is daarmee ongegrond.*
7. *De woonruimtes zijn enkel bedoelt voor cliënten met NAH en LVB. Het is in strijd met de regels van het bestemmingsplan om de woonruimtes voor andere doelgroepen te gebruiken.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en lijdt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 8

Samenvatting

1. Reclamant vraagt zich af of de uitgesloten zorgindicaties in de toekomst ook uitgesloten blijven.
2. Reclamant stelt dat de uitgesloten zorgindicaties onvoldoende zijn gemotiveerd en onvolledig is.
3. Reclamant vraagt zich af of het bestemmingsplan bewoning van gastarbeiders mogelijk maakt.
4. Reclamant stelt dat onvoldoende is gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet in het buitengebied wordt gerealiseerd.
5. Reclamant stelt dat de waarde van de woningen in de straat zal dalen door deze ontwikkeling. Als het plan doorgang krijgt zal hij overwegen planschade in te dienen.
6. Reclamant stelt dat het effect van de toenemende verkeersbewegingen op de leefomgeving onvoldoende is onderzocht, waaronder de verkeersveiligheid, de geluidsaspecten en lichtinval van koplampen in de woningen tegenover de inrit van het perceel.
7. Reclamant vraagt zich af hoe voorkomen wordt dat wordt geparkeerd in de straat.
8. Reclamant vraagt zich af waar hij terecht kan als hij schade ondervindt door de voorgenomen ontwikkeling en hoe wordt gehandhaafd.

Reactie gemeente Buren

1. *De woonruimtes zijn enkel bedoelt voor cliënten met NAH en LVB. Het is in strijd met de regels van het bestemmingsplan om de woonruimtes voor andere doelgroepen te gebruiken. Het bestemmingsplan zal moeten worden aangepast om andere zorgindicaties toe te staan.*
2. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 5, Reactie gemeente Buren 9. Reclamant heeft niet nader toegelicht wat onvolledig is aan de lijst met uitgesloten zorgindicaties.*

3. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 7, Reactie gemeente Buren 7.*
4. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 5, Reactie gemeente Buren 2. Paragraaf 3.1 van de toelichting wordt aangevuld met een nadere onderbouwing.*
5. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 6.*
6. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1 en de reactie gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 5.*
7. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 4..*
8. *Van schade is naar verwachting geen sprake. Zie voor de onderbouwing de reactie van de gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 6. Indien handhaving gewenst is vanwege een strijdigheid met het bestemmingsplan kan een handhavingsverzoek in worden gediend bij de Omgevingsdienst Rivierenland.*

Conclusie
De zienswijze is gegrond. Naar aanleiding van de zienswijze wordt paragraaf 3.1 aangevuld met een nadere onderbouwing over de gekozen bedrijfslocatie en gekozen typen zorg.

Zienswijze 9

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat de verkeersbelasting al fors is en dit zal toenemen.
2. Reclamant stelt dat de cliënten voor overlast kunnen zorgen op straat.
3. Reclamant stelt dat de woningen in de buurt in waarde zullen verminderen.
4. Reclamant vraagt zich af of de woningen kunnen worden verhuurd aan immigranten.

Reactie gemeente Buren

1. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
2. *Reclamant licht niet nader toe waarom de cliënten voor overlast op straat kunnen zorgen. De opmerking is daarom ongegrond.*
3. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 6.*
4. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 7, Reactie gemeente Buren 7.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 10

Samenvatting

1. Reclamant maakt zich zorgen om de verkeersveiligheid in de straat.
2. Reclamant stelt dat de verkeersdruk zal toenemen door de ontwikkeling.
3. Reclamant stelt dat er onvoldoende parkeerplaatsen zijn.
4. Reclamant stelt dat parkeren in de straat moet worden uitgesloten.
5. Reclamant maakt zich zorgen over de veiligheid van de kinderen in de straat vanwege het toenemende gebruik van de in- en uitrit.
6. Reclamant vraagt zich af hoe de kwaliteit van zorg wordt gewaarborgd en overlast tot een minimum wordt beperkt.
7. Reclamant maakt zich zorgen over de belasting van het riool. Het riool is nu al overbelast, de 8 woningen zullen voor nog meer belasting zorgen.
8. Reclamant stelt dat ze onvoldoende zijn geïnformeerd over het plan.

Reactie gemeente Buren

1. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
2. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
3. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 4.*
4. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 4.*
5. *Het gebruik van de in- en uitrit past op de locatie. Zie daarvoor de reactie van de gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
6. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 3, Reactie gemeente Buren 3.*

7. *De toename van het aantal toiletten is verwaarloosbaar en wordt gecompenseerd door het afkoppelen van het hemelwater. In artikel 3.3.2 van de regels bij het bestemmingsplan is vastgelegd dat het hemelwater op eigen terrein dient te worden opgevangen en verwerkt. Dit is als voorwaardelijke verplichting opgenomen. De zienswijze geeft daarom geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.*
8. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 5, Reactie gemeente Buren 1.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 11

Samenvatting

1. Reclamant stelt dat de toenemende verkeersbewegingen niet wenselijk zijn vanwege de al bestaande verkeerdruk.
2. Reclamant stelt dat de locatie niet geschikt is voor de ontwikkeling, een locatie aan een minder drukke weg is beter.
3. Reclamant stelt dat het parkeren in de straat zal toenemen en dit tot extra gevaarlijke situaties lijdt.
4. Reclamant stelt dat de bewoners overlast gaan veroorzaken en maakt zich zorgen over de veiligheid in de buurt.

Reactie gemeente Buren

1. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
2. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 1, Reactie gemeente Buren 1.*
3. *Zie reactie gemeente onder Zienswijze 4, Reactie gemeente Buren 4.*
4. *De veronderstelling dat de bewoners voor overlast zorgen en de ontwikkeling nadelen heeft voor de veiligheid in de buurt is niet onderbouwd in de zienswijze. De opmerking is ongegrond.*

Conclusie
De zienswijze is ongegrond en leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Samenvatting

Paragraaf 3.1 van de toelichting wordt aangevuld met een nadere onderbouwing over de gekozen bedrijfslocatie en gekozen typen zorg:

3.1 Planvoornemen

De doelgroep zal een mengeling zijn van volwassen (vanaf 23 jaar), met NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel) en (L)VG ((Licht) Verstandelijke Beperking). Voor deze doelgroep zijn de volgende elementen van belang: structuur, kleinschalig, veiligheid, betrouwbaar en stabiliteit.

Toegevoegd:
Voor deze doelgroep is specifiek gekozen omdat is gebleken dat er voor deze volwassenen in de directe omgeving (Lienden) geen mogelijkheden zijn voor verzorgd, zelfstandig wonen. Mensen met voornoemde indicatie worden vanuit de regio Lienden-Tiel, door het regionaal zorgloket doorverwezen en opgevangen in Arnhem, Nijmegen en omstreken. Het is juist van belang dat voor deze personen, begeleiding en woonruimte binnen hun vertrouwde sociale omgeving aanwezig is.

Om de sociaal- maatschappelijke integratie van de doelgroep met de samenleving te bevorderen is gekozen voor een centrum/ kern locatie, in plaats van een locatie in het buitengebied, zoals Hoog-Broek. Zodoende is een vrijkomende boerderijwoning aan de Brinkstraat aangekocht om voorliggend projectplan op te starten.

Paragraaf 7.1 van de toelichting wordt aangevuld met een nadere onderbouwing over de financiële haalbaarheid.

7.1 Economische uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.6 lid 1 onder f van het Bro dient de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen te worden aangetoond.
De ontwikkeling betreft een particulier initiatief en bevindt zich op particulier terrein.
De initiatiefnemer zal met de gemeente een anterieure overeenkomst sluiten om de kosten voor de begeleiding van het bestemmingsplan en de daarbij behorende procedures te verzekeren. Hiermee wordt het verhaal van kosten van de grondexploitatie over in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd en hoeft geen exploitatieplan conform artikel 6.4 van de Wro te worden opgesteld.

Toegevoegd:
Het plan is ook financieel haalbaar. De initiatiefnemer is een zorgprofessional en heeft jarenlange ervaring inzake het verlenen van zorg / bieden van woonruimte. De locatie ‘Brinkstraat’ betreft een verlengde / aanvulling op de bestaande activiteiten die plaatsvinden op Hoog-Broek. Bij het regionaal zorgloket is reeds een wachtlijst opgesteld voor opvang van de beoogde doelgroep. Onderhavig plan voorziet in een concrete specifieke zorgbehoefte, door dit perspectief is het voor initiatiefnemers mogelijk geweest om het pand aan de Brinkstraat al een aantal jaar geleden aan te kopen. Ondanks dat het pand tot op heden onbewoond gebleven is, is het nog steeds rendabel voor beoogde planontwikkeling.

4. Bijlagen

1. Risicoanalyse planschade Brinkstraat 7 te Lienden.pdf
2. Verslag burendialoog 10-10-2018.pdf
3. Verslag burendialoog 03-10-2019.pdf
4. Verslag burendialoog 28-10-2020 .pdf

BESTUURSSCHADE & OMGEVINGSRECHT DESKUNDIGEN

LANGHOUT & WIARDA

Planologische risicoanalyse

Kenmerk : T-8772
Datum : 6 augustus 2021

Opdrachtgever:
Stichting Zorgboerderij Hoog-Broek
Burg. Houtkoperweg 6
4033 BK Lienden

Inhoudsopgave

1. Aanleiding tot het advies..... 3

2. Procedure; van toepassing zijnde recht..... 3

3. Toelichting opdrachtgever en onderzoek ter plaatse..... 3

4. Overwegingen van de adviseur..... 4
4.1. Ten aanzien van de hoofdzaak..... 4
4.1.1. Vergelijking van de planologische regimes..... 4
4.1.2. Schade/schade ten laste van verzoeker/hoogte schadevergoeding.....10

5. Planschademanagement.....13

6. Conclusie.....13

1. Aanleiding tot het advies.

Door de Stichting Zorgboerderij Hoog-Broek, gevestigd te Lienden, is verzocht een globale planologische risicoanalyse te verrichten in verband met de herontwikkeling van het perceel plaatselijk bekend als Brinkstraat 7 te Lienden.

De adviseur die het advies uitbrengt is mr. T.A.P. Langhout RT Register-Taxateur, ingeschreven onder nummer RT971052508, planschade- en onteigeningsdeskundige, planschade- en onteigeningstaxateur, ingeschreven in het Register Deskundigen Onteigening en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding (DOBS), beëdigd rentmeester NVR, en Gerechtelijk Deskundige (LRGD) op het gebied van Bestuursrechtelijke schadevergoedingen. Ingeschreven onder nummer D0444 en partner bij Langhout & Wiarda bestuursschade- en omgevingsrecht-deskundigen te Oranjewoud.

Het betreft een wettelijke taxatie op basis van artikel 6.1 e.v. Wro. De taxatie is verricht op basis van planmaximalisatie en wijkt om die reden af van een reguliere taxatie van een onroerende zaak voor bijvoorbeeld koop, huur of een andere marktwaardebepaling. Ik heb de taxatie derhalve verricht in mijn kwaliteit als taxateur planschade. Zij wijkt ook voor wat betreft de omvang van de onderzoeksplicht en de rapportagevereisten af van de bepalingen uit de NRVT Reglementen of de internationale standaarden.

Door ondergetekende is geen (nader) titelonderzoek gedaan naar eventuele zakelijke rechten.

Het correspondentieadres is: Adviesgroep Langhout & Wiarda juristen, Heidelaan 15-B, 8453 XG Oranjewoud.
Telefoonnummer : 0513 - 650665
Telefaxnummer : 0513 - 629255
E-mailadres : tapl@langhoutwiarda.nl
Website: : www.langhoutwiarda.nl

De planologische risicoanalyse geeft aan opdrachtgever een indicatie omtrent de vermogensschade voor omliggende objecten. De adviseur aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid jegens opdrachtgever of derden met betrekking tot deze analyse. Door Langhout & Wiarda worden algemene voorwaarden gehanteerd waaronder de dienstverlening plaatsvindt. Deze algemene voorwaarden treft u aan op onze website. U kunt de algemene voorwaarden daar raadplegen. Op uw verzoek worden de algemene voorwaarden graag kosteloos toegezonden.

2. Procedure; van toepassing zijnde recht.

In verband met het feit dat het in casu gaat om een planologische risicoanalyse komen procedurele aspecten in deze advisering niet aan de orde. Het van toepassing zijnde recht is de Wet ruimtelijke ordening van 20 oktober 2006, Stb. 566. In dit recht is onder meer een forfaitair maatschappelijk risico opgenomen (artikel 6.2 van de Wro) van 2%.

3. Toelichting opdrachtgever en onderzoek ter plaatse.

De opdracht is schriftelijk toegelicht door de heer A.P. Stam, werkzaam als projectleider bij Van Westreenen B.V.

4. Overwegingen van de adviseur.

4.1. Ten aanzien van de hoofdzaak.

Allereerst zal ik nagaan of sprake is van een planologische verslechtering als bedoeld in de artikelen 6.1 tot en met 6.7 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) als gevolg van het rechtskracht verkrijgen van de planologische maatregel, die de wijziging mogelijk maakt.

4.1.1. Vergelijking van de planologische regimes.

Algemeen.

Teneinde te beoordelen of als gevolg van de planologische wijzigingen planologisch nadeel zal optreden dient te worden bezien of sprake is van een wijziging van het planologische regime ten gevolge waarvan een belanghebbende schade lijdt of zal lijden. Hiertoe dient een vergelijking te worden gemaakt tussen de mogelijk schadeveroorzakende planologische maatregel en het daaraan voorafgaande planologische regime.

Daarbij is niet de feitelijke situatie van belang, maar hetgeen op grond van deze regimes maximaal kon worden gerealiseerd, ongeacht de vraag of verwezenlijking daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Dus hoezeer de feitelijke situatie ook afwijkt van de planologisch meest ongunstige situatie, van die laatste situatie moet worden uitgegaan.

Slechts wanneer realisering van de maximale mogelijkheden van het planologische regime met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden uitgesloten, kan daarin aanleiding worden gevonden om te oordelen dat van voormeld uitgangspunt moet worden afgeweken.
De Afdeling noemt in dit kader in haar uitspraken milieuhygiënische beperkingen dan wel andere omstandigheden (AbRS 7 november 2007, nr. 200702220/1), en feitelijke of juridische belemmeringen (AbRS 30 mei 2007, nr. 200609211/1 en AbRS 27 december 2006, nr. 200603619/1). De Afdeling legt de lat evenwel hoog en wijkt niet snel af van de hoofdregel van maximale invulling.

In het kader van de maximale invulling van het **oude** planologische regime dienen bij indirecte planschade overgangsbepalingen in beginsel buiten beschouwing te blijven, omdat overgangsbepalingen van een andere orde zijn dan de overige voorschriften betreffende de bestemmingen van de in dat plan begrepen gronden. Immers de bestaande situatie past niet binnen de bestemmingsregeling en beoogd wordt om aan deze strijdige situatie een einde te maken binnen de planperiode. Indien bebouwing en/of gebruik onder de werking van het overgangsrecht wordt gebracht is leidt die maatregel in het algemeen wel tot een planologische verslechtering.

Flexibiliteitsbepalingen.

Bij het bepalen van de maximale invulling van de planologische mogelijkheden van het nieuwe en oude planologische regime worden binnenplanse afwijkingen buiten beschouwing gelaten. Deze flexibiliteitsbepalingen zijn sedert de invoering van de Wro op 1 juli 2008 zelfstandige titels voor schade. Bij directe planschade geldt dat eerst bij weigering, of verlening van de binnenplanse afwijking onder beperkende voorwaarden, deze ten opzichte van het voorafgaande planologische regime tot schade zouden kunnen leiden.

Uit te werken bestemmingen.

Uit te werken bestemmingen zijn sedert 25 april 2013, voor nadien binnengekomen aanvragen om tegemoetkoming in schade, geen titel voor schade meer, dat is eerst het uitwerkingsplan dan wel een ander opvolgend planologische regime en deze uit te werken bestemmingen worden bij de planvergelijking buiten beschouwing gelaten.

De vigerende planologisch regimes.

Het plangebied is in de eerste plaats gelegen binnen de grenzen van het vigerende bestemmingsplan ‘Kernen Buren’. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad op 25 juni 2013 en bij uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onherroepelijk 18 februari 2015 geworden.

Op grond van dit bestemmingsplan zijn aan het perceel de bestemmingen ‘Wonen’ en ‘Tuin - Gaarde’ toegekend. Tevens is aan het perceel de dubbelbestemming ‘Waarde - Archeologie 4’ toegekend. In het kader van deze vergelijking is deze dubbelbestemming niet relevant. Zij staat niet in de weg aan het benutten van bebouwingsmogelijkheden die de primaire bestemmingen bieden. Het perceel heeft een oppervlakte van circa 1490 m².

Op de verbeelding is binnen de woonbestemming een bouwvlak met een omvang van circa 650 m² aangegeven. Dit is tevens het bestemmingsvlak. Op de verbeelding is nog een specifieke bouwaanduiding ‘bv’ aangegeven. Zij betekent vrijstaande woning, Op grond van de bouwregels is een bouwhoogte van maximaal 10 meter en een goothoogte van 5 meter toegestaan. De afstand tot de zijdelingse perceelsgrens moet tenminste 3 meter bedragen. Tevens valt het perceel binnen de op de verbeelding vermelde gebiedsaanduiding ‘vrijwaringszone duin - 400 meter’. Deze gebiedsaanduiding kom ik niet in de planregels tegen, zodat hieraan geen enkele juridische betekenis kan worden toegekend.

De voor **‘wonen’** (artikel 29) aangewezen gronden zijn, voor zover relevant, bestemd voor bewoning en daarbij behorende doeleinden, inclusief mantelzorg en/of aan huisgebonden beroep of bedrijf en/of webwinkel.

Ten aanzien van de bebouwing van het hoofdgebouw geldt, dat de voorgevel richting de gevellijn dient te zijn georiënteerd. De bouwdiepte bedraagt maximaal 15 meter of de bestaande. Het bebouwingspercentage bedraagt 60.

De oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken mag in cau maximaal 100 m² bedragen. De goot- en bouwhoogte van vrijstaande bijbehorende bouwwerken bedraagt respectievelijk 3 en 6 meter. Bij aangebouwde bijbehorende bouwwerken mag de goothoogte niet meer bedragen dan die van het hoofdgebouw vermeerderd met 0.30 cm.

Ten aanzien van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt voor zover relevant dat
- afhankelijk van de situering de bouw van erf- en terreinafscheidingen niet meer dan 1 of 2 meter mag bedragen;
- de bouwhoogte van pergola’s, carports en overkappingen niet meer dan 2.5 meter mag bedragen;
- de bouwhoogte van overige bouwwerken niet meer dan 2 meter mag bedragen.

Het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning is op grond van de specifieke gebruiksregels niet toegestaan.

In artikel 24 zijn regels met betrekking tot de bestemming ‘Tuin - Gaarde’ opgenomen. Zij zijn onder andere bestemd voor tuin, moestuin, boomgaard, akker, weide en daarmee gelijk te stellen doeleinden en voorzieningen voor de waterhuishouding, waterberging, waterzuivering en hemelwaterinfiltratie. Op of in deze gronden mogen uitsluitend de volgende bouwwerken worden gebouwd:
- plantenkasjes en verblijven voor huisdieren;

- bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de waterhuishouding, waterberging, waterzuivering en hemelwaterinfiltratie;
- overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, van geringe omvang ten dienste van de bestemming, zoals terreinafscheidingen, voerbakken en waterpompen.

Ten aanzien van de maatvoering van plantenkasjes is bepaald, dat per bestemmingsvlak niet meer dan een bouwwerk mag worden gebouwd met een oppervlakte van 12 m², waarbij een maximale goothoogte is toegestaan van 3 meter en een bouwhoogte van maximaal 5 meter.

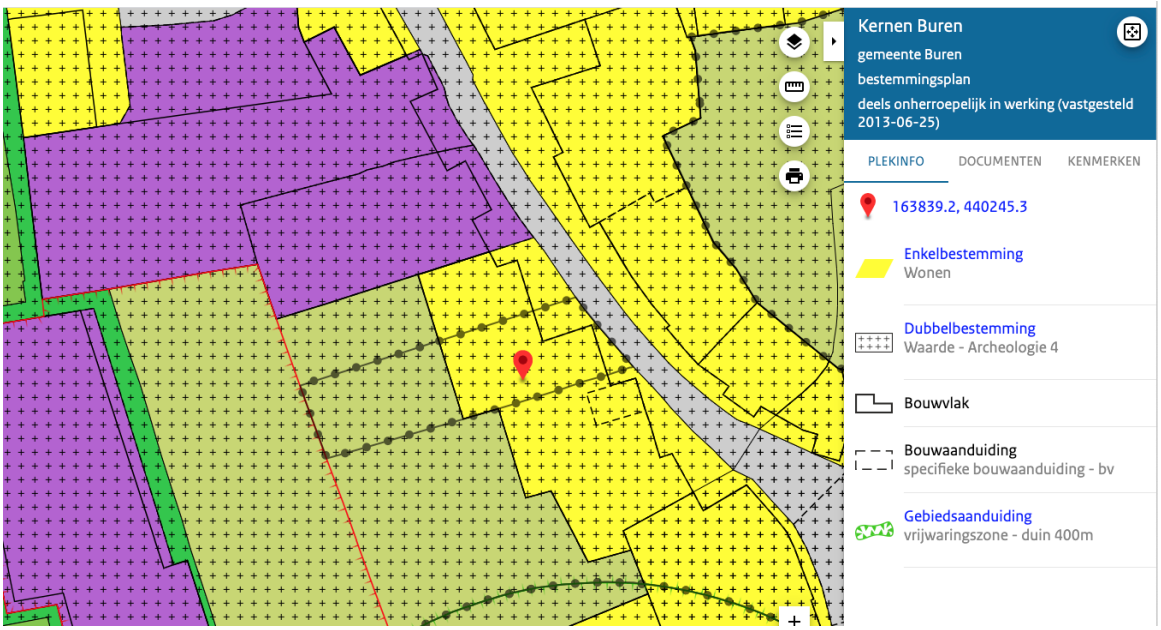
De bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt maximaal 2 meter.

In de planregels is ten aanzien van de bestemming 'Tuin - Gaarde' nog bepaald dat de opslag van mest en de opslag van goederen en materieel in de openlucht en het gebruik van de gronden voor een paardenbak, tennisbaan en zwembad verboden is.

Voor de volledige regels wordt verwezen naar het bestemmingsplan.

In de tweede plaats is op de percelen het bestemmingsplan 'Kernen Buren, tweede herziening'' van toepassing dat op 25 juni 2015 is vastgesteld. Het perceel valt binnen de zogenaamde molenbiotoop. Deze planregels laat ik verder in dit kader buiten beschouwing.

Fragment bestemmingsplan.



Het nieuwe planologische regime.

Voor de locatie is al een bestemmingsplan ontwikkeld dat in ontwerp ter inzage heeft gelegen. Het plan maakt de verbouw van de bestaande woonboerderij tot 4 appartementen mogelijk alsmede de bouw van 4 appartementen (vervangende nieuwbouw) op het achtererf voor verzorgd naar zelfstandig wonen.

Aan het perceel zullen de bestemmingen 'Maatschappelijk', 'Tuin - Gaarde' en de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4 archeologisch onderzoeksgebied 2' worden toegekend. Tevens valt het perceel binnen de gebiedsaanduiding vrijwaringszone - molenbiotoop 400 meter'. Het gedeelte van het perceel met een maatschappelijke bestemming heeft tevens de

functieaanduiding ‘zorgwoning’. De dubbelbestemming en de vrijwaringszone molenbiotoop zijn in het kader van deze beoordeling niet relevant.

Binnen de maatschappelijke bestemming is een bouwvlak op de verbeelding geprojecteerd. Het heeft een omvang van circa 210 m². De maatvoering bedraagt voor de goothoogte maximaal 3 meter en een bouwhoogte van maximaal 6 meter.

Volgens de bij de maatschappelijke bestemming behorende regels zijn de gronden bestemd voor 8 wooneenheden (geschikt voor max. één persoon per wooneenheid) voor verzorgd wonen voor mensen met NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel) en (L)VG ((Licht) Verstandelijke Beperking) met bijbehorende bewoning en daarbij behorende doeleinden.

Op grond van de bouwregels moeten de gebouwen binnen het bouwvlak worden gebouwd.

Ten aanzien van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat
- afhankelijk van de situering de bouw van erf- en terreinafscheidingen niet meer dan 1 of 2 meter mag bedragen;
- de bouwhoogte van pergola’s en overkappingen niet meer dan 2.5 meter mag bedragen;
- de bouwhoogte van overige bouwwerken niet meer dan 2 meter mag bedragen.

In de planregels is nog een aantal specifieke gebruiksregels opgenomen. Tot een strijdig gebruik wordt in ieder geval gerekend zorgconcepten voor verslavingszorg, seksueel overschrijdend gedrag, dementie en agressieproblematiek.

In de planregels is nog een voorwaardelijke verplichting opgenomen ten aanzien van de landschappelijke inpassing. Bij de beoordeling is hiermee rekening gehouden.

De gronden met de bestemming ‘Tuin - Gaarde’ zijn bestemd voor tuin, moestuin, boomgaard, akker, weide en daarmee gelijk te stellen doeleinden en voorzieningen voor de waterhuishouding, waterberging, waterzuivering en hemelwaterinfiltratie.

Op of in deze gronden mogen uitsluitend passende terrein- en erfafscheidingen worden gebouwd met een hoogte van maximaal 1 of 2 meter, afhankelijk van de situering.

In de specifieke gebruiksregels is ten aanzien van de bestemming ‘Tuin - Gaarde’ nog bepaald, dat de opslag van mest en de opslag van goederen en materieel in de openlucht en het gebruik van de gronden voor een paardenbak, tennisbaan en zwembad verboden is.

Voor de volledige regels wordt verwezen naar het bestemmingsplan.

Verbeelding ontwerp bestemmingsplan Brinkstraat 7 Lienden.



Vergelijking.

Voor de beoordeling van een aanvraag om schadevergoeding dient te worden bezien of sprake is van een wijziging van het planologische regime waardoor een belanghebbende in een nadeliger positie is komen te verkeren, ten gevolge waarvan hij schade lijdt of zal lijden.

Hieronder zal ik de bebouwings- en gebruiksmogelijkheden van het huidige planologische regime vergelijken met die van het nieuwe planologische regime.

Opeenvolgende bebouwingsmogelijkheden.

Op grond van het thans van kracht zijnde bestemmingsplan is binnen de woonbestemming één vrijstaande woning toegestaan met een goot- en bouwhoogte van respectievelijk maximaal 5 en 10 meter toegestaan. De afstand tot de perceelgrens moet tenminste 3 meter bedragen. De bouwdiepte van het hoofdgebouw mag maximaal 15 meter bedragen. Binnen de woonbestemming is 100 m² aan bijbehorende bouwwerken toegestaan, waarbij een goothoogte van 3 meter en een bouwhoogte van 6 meter is toegestaan.

Op grond van het beoogde planologische regime wordt de bouw van 8 appartementen c.a. planologisch mogelijk met een goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3 en 6 meter. Het bouwvlak heeft een diepte van circa 42 meter. Ten opzichte van de huidige bestemming zijn het bouwvlak en het bestemmingsvlak maatschappelijk met 5 meter dieper geworden. Het bouwvlak ligt op een afstand van twee tot drie meter uit de perceelgrens van de woning Brinkstraat 5 en op 7.50 tot 9.50 meter uit die van de woning Brinkstraat 7A. Bijbehorende bouwwerken zijn niet toegestaan.

Naar mijn mening blijft het bouwvolume nagenoeg hetzelfde.

Qua uitzicht is er geen sprake van een planologische verslechtering voor de woningen Brinkstraat 5, 2A en 2B. Ten aanzien van de woning Brinkstraat 5 merk ik op dat een bijbehorend bouwwerk tot op de perceelgrens kan worden gebouwd. Op grond van het ontwerpplan mag alleen binnen het bouwvlak worden gebouwd. Er mag op 2 tot 3 meter uit de perceelgrens worden gebouwd. Omdat het bestemmingsvlak en het bouwvlak 5 meter dieper zijn geworden, is er sprake van een geringe verslechtering.

Voor de woningen Brinkstraat 7A en 2C is sprake van een planologische voordeel.

Van een verminderde lichtinval voor de omliggende woningen is geen sprake, gelet op de situering en gunstiger maatvoering qua bouwhoogte. Er is sprake van een voordeel voor de woning Brinkstraat 7A.

Ten aanzien van de bebouwing binnen de bestemming tuin is sprake van een zeer gering voordeel nu een plantenkasje niet meer bij recht is toegestaan.

Conclusie: Er is qua bebouwing sprake van een geringe planologische verslechtering voor de woning Brinkstraat 5. Bij de andere geduide woningen is sprake van een planologisch voordeel.

Opeenvolgende gebruiksmogelijkheden.

Op grond van het vigerende bestemmingsplan zijn aan het perceel de bestemmingen ‘Wonen’ en ‘Tuin - Gaarde toegekend. Op grond van de gebruiksregels mag een aangebouwd bijbehorend bouwwerk voor bewoning worden gebruikt. In de bestemmingsomschrijving wordt over bewoning gerept. Er is geen definitie van bewoning in de begripsbepalingen opgenomen. Er is geen relatie met het begrip woning. Naar mijn mening biedt het bestemmingsplan de mogelijkheid tot kamerverhuur. Tevens is een beroep of bedrijf aan huis toegestaan, hetgeen ook gepaard gaat met geluid en verkeershinder.

Op grond van het beoogde bestemmingsplan mogen de appartementen worden gebruikt door 1 persoon per wooneenheid. Dit komt erop neer dat er maximaal 8 bewoners permanent op het perceel mogen vertoeven. Op grond van het huidige bestemmingsplan is met inachtneming van kamerverhuur een intensievere bewoning mogelijk. Van een planologisch nadeel is naar mijn mening geen sprake.

Vraag is of er sprake is van een verslechtering van de privacy. Onder privacy wordt verstaan het ongehinderd alleen in eigen kring kunnen vertoeven in de onroerende zaak zonder dat de buitenwereld daar inbreuk op maakt of weet van heeft. Beoordeeld wordt of als gevolg van de planologische wijziging ten opzichte van een maximaal ingevuld planologisch regime de mate waarin de privacy kan worden aangetast ten nadele is gewijzigd. De mate waarin de aantasting van de privacy optreedt of toeneemt wordt in belangrijke mate bepaald door de mate waarin waarnemer en waargenomene elkaar kunnen herkennen. Met name bij dat (wederzijds) herkennen kan het gevoel ontstaan dat men wordt aangetast in de persoonlijke levenssfeer. In de regel zullen bij een afstand korter dan circa 30 meter waarnemer en waargenomene elkaar kunnen herkennen. Ligt de afstand tussen de 30 en 50 meter dan is weliswaar niet direct sprake van inbreuk op de privacy doch kan toch een gevoel van onvrijheid ontstaan (zie AbRS, 27 april 2011, zaak 201007502/1/H2, Breda).

In relatie tot de vigerende woonbestemming en de tussenliggende verkeersbestemming voor de woningen Brinkstraat 2A, 2B en 2C is er thans ook geen sprake van een optimale privacy. Omdat het bestemmingsvlak van de woonbestemming met 5 meter dieper is geworden, is voor de woning Brinkstraat 5 sprake van een beperkte vermindering.

Voor de volledigheid wijs ik er nog op dat voor wat betreft overlast van de opeenvolgende planologische regimes geldt, dat in het kader van de planologische vergelijking alleen die vormen van overlast mogen worden meegenomen die ontstaan bij een normaal gebruik overeenkomstig

de opeenvolgende functies. Excessieve vormen van overlast kunnen om die reden niet meegenomen worden. Een en ander geldt ook voor een negatieve gevoelswaarde bij een bestemming. Beoordeeld dient worden of de opeenvolgende functies objectief bezien in ruimtelijk opzicht een nadelige invloed hebben op de omgeving.

Voordeelsverrekening.

Uit artikel 6.1.3.4, tweede lid, van het Bro volgt dat de voor- en nadelen die een planologische wijziging met zich brengt voor het vaststellen van de te vergoeden planschade met elkaar mogen worden verrekend. Het betreft codificatie van jurisprudentie van de Afdeling. Wel geldt dat voor- en nadelen alleen met elkaar mogen worden verrekend indien zij voortvloeien uit één en dezelfde planologische maatregel. Indien evenwel de voor- en nadelen voortvloeien uit verschillende planologische maatregelen, maar die maatregelen nauw met elkaar zijn verweven, is verrekening ook mogelijk. Zie AbRS 24 december 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AO0820.

4.1.2. Schade/schade ten laste van verzoeker/hoogte schadevergoeding.

Gelet op het feit dat er qua bebouwings- en gebruiksmogelijkheden voor de woning Brinkstraat 5 een planologische verslechtering zal optreden, dienen in beginsel de vragen beantwoord te worden hoeveel de schade bedraagt en of de schade voor vergoeding in aanmerking komt. De planologische verslechtering is dermate beperkt dat zij zowel in het ‘worst case’ als in het ‘best case’ scenario de schade binnen de hierna gemotiveerde drempel van het normale maatschappelijke risico blijft.

Normaal maatschappelijk risico.

Algemeen.
In artikel 6.2, eerste lid Wro is bepaald dat binnen het normale maatschappelijke risico vallende schade voor rekening blijft van de aanvrager. Uit de jurisprudentie van de Afdeling volgt dat aan dit lid zelfstandige betekenis toekomt.

Bij de invulling van het begrip normaal maatschappelijk risico is het volgende van belang. Uit de toelichting van de Wro blijkt dat de wetgever uitdrukkelijk heeft willen grijpen op de toelichting bij het oorspronkelijke wetsontwerp inzake artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en de in de jaren ’80 op basis van de daarvan geformuleerde jurisprudentie van de kroon. Veelal is daarbij sprake van inbreuken welke niet verder gaan dan met de algemene sociale situatie in overeenstemming is, dan wel voortvloeien uit het gegeven dat een burger met anderen op een beperkt grondgebied leeft en de nadelen daarvan voor lief heeft te nemen.
Voor de invulling die de Afdeling bestuursrechtspraak geeft aan het normaal maatschappelijk risico verwijs ik naar bijvoorbeeld AbRS 9 oktober 2013, zaaknr. 201209175/1/A2, waarin de Afdeling als volgt overweegt:

‘Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 5 september 2012 in zaak nr. 201113115/1/T1/A2) moet de vraag of schade als gevolg van een planologische ontwikkeling als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, van de Wro tot het normale maatschappelijke risico behoort, worden beantwoord met inachtneming van alle van belang zijnde omstandigheden van het geval. Van belang is onder meer of de planologische ontwikkeling als een normale maatschappelijke ontwikkeling kan worden beschouwd waarmee de benadeelde rekening had kunnen houden in die zin dat de ontwikkeling in de lijn der verwachtingen lag, ook al bestond geen concreet zicht op de omvang waarin, de plaats waar en het moment waarop de ontwikkeling zich zou voordoen. In dit verband komt betekenis toe aan de mate waarin de ontwikkeling naar haar aard en omvang binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving en het gevoerde planologische beleid past. Omstandigheden die verder van belang kunnen zijn, zijn de afstand van de locatie waar de

ontwikkeling heeft plaatsgevonden tot de onroerende zaak van de aanvrager en de aard en de omvang van het door de ontwikkeling veroorzaakte nadeel.'

Uit de tot nu toe ontstane jurisprudentie blijkt dat de volgende omstandigheden van belang zijn voor de vraag of de schade tot het normaal maatschappelijk risico kan worden gerekend.
In de eerste plaats komt naar mijn mening zelfstandige betekenis toe aan het begrip normaal maatschappelijke ontwikkeling. Het gaat om algemene maatschappelijke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zijn ook relevant indien deze nog niet hun weerslag hebben gevonden in het planologisch beleid.

Het criterium 'liggen in de lijn der verwachtingen' ziet op een zekere vorm van voorzienbaarheid. Anders dan bij de normale voorzienbaarheid hoeft er geen sprake te zijn van een concreet en ter openbare kennis gebracht beleidsvoornemen. Er is sprake van abstracte voorzienbaarheid. Bepalend is voorts niet zoals bij de normale voorzienbaarheid het moment van aankoop van de onroerende zaak, doch is bepalend het moment onmiddellijk voorafgaand aan de planologische wijziging.

Voorts is de ruimtelijke structuur van de omgeving van belang. Beoordeeld dient te worden of de ontwikkeling naar haar aard en naar de omvang in de structuur van de omgeving past. Daarbij is niet de feitelijke structuur van de omgeving bepalend maar de planologische structuur van de omgeving. Zie AbRS 2 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:530.

Tevens dient te worden onderzocht of de ontwikkeling past binnen het door de gemeente gevoerde planologisch beleid. Andersluidend beleid kan met zich meebrengen dat de ontwikkeling op deze plaats niet in de lijn der verwachtingen lag.

Ook de omvang van het nadeel is een relevante omstandigheid. Met betrekking tot de omvang van de schade kan in zijn algemeenheid worden gesteld dat naarmate de omvang van de schade per schade object toeneemt het moeilijker wordt om de (gehele) schade onder het normaal maatschappelijke risico te scharen. Zie AbRS 30 mei 2012, zaaknr. 201104496/1/T1/A2. Uit AbRS 10 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3272 (Eindhoven) volgt dat de omvang van de schade als zodanig niet in de weg staat aan het toepassen van een hogere drempel dan de forfaitaire.

De Afdeling overweegt in de uitspraak van 10 oktober 2018

'Dat volgens de SAOZ sprake is van bovenmatige planschade (10,7%) en de schade dus relatief hoog is, is evenmin een reden om geen verhoogd normaal maatschappelijk risico aan te nemen. Ook hier geldt immers dat de omvang van het planologische nadeel zich uit in de hoogte van het schadebedrag, zodat voor een extra correctie in de vorm van het achterwege laten van een verhoging van het normaal maatschappelijk risico bij een hoog schadebedrag geen aanleiding is'.

Ook de aard van het nadeel is een relevante omstandigheid. Het ene nadeel kan in de onderhavige situatie minder in de lijn der verwachtingen liggen dan het andere nadeel. In de relevante omstandigheden wordt ook de afstand van de locatie waar de ontwikkeling heeft plaatsgevonden tot de onroerende zaak van de aanvrager genoemd. Met betrekking tot deze afstand wordt in de uitspraak van de Afdeling van 2 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:530 overwogen dat aan de omstandigheid afstand geen zelfstandige betekenis toekomt.

De Afdeling overweegt:

'Aan de korte afstand, daargelaten dat deze bij een inbreidingslocatie als het plangebied niet ongebruikelijk is, komt hier geen zelfstandige betekenis toe, omdat de omvang van de waardevermindering van de woningen wordt bepaald door de afstand van de woningen tot locatie waar de ontwikkeling heeft plaatsgevonden, zodat het ervoor dient te worden gehouden dat de korte afstand reeds in de waardevermindering van de woningen is verdisconteerd.'

In de uitspraak van de Afdeling van 8 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2620 wordt de uitspraak van 2 maart 2016 bevestigd. In rechtsoverweging 9.8 overweegt zij als volgt:

'Voor zover de schade die de aanvragers als gevolg van de inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan hebben geleden, niet uitstijgt boven vijf procent van de waarde van de woningen onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade, heeft de rechtbank niet onderkend dat het college die schade ten onrechte niet voor hun rekening heeft gelaten. Dat, naar Haute Equipe heeft gesteld, maar Langhout heeft bestreden, de planologische ontwikkeling op relatief korte afstand van de woningen heeft plaatsgevonden, leidt niet tot een ander oordeel. Aan de korte afstand, daargelaten dat deze bij een locatie als het plangebied niet ongebruikelijk is, komt hier geen zelfstandige betekenis toe, omdat de omvang van de waardevermindering van de woningen wordt bepaald door de afstand van de woningen tot de locatie waar de ontwikkeling heeft plaatsgevonden, zodat het ervoor dient te worden gehouden dat de korte afstand reeds in de waardevermindering van de woningen is verdisconteerd.'

Voorts wijs ik op het volgende. Uit onder meer AbRS 2 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:530 volgt dat de vaststelling van de omvang van het normale maatschappelijke risico in de eerste plaats aan het bestuursorgaan is en daarbij komt het bestuursorgaan beoordelingsruimte toe. Het bestuursorgaan dient deze vaststelling naar behoren te motiveren. Indien de beroepsgronden daartoe aanleiding geven, toetst de rechter deze motivering en kan hij, indien de gegeven motivering niet volstaat, de omvang van het normale maatschappelijke risico zelf vaststellen door in een concreet geval zelf te bepalen welke drempel of korting redelijk is. Uit AbRS 10 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3272 (r.o. 14.6 Eindhoven) volgt dat de omvang van het planologische nadeel geen reden is om om de drempel niet neerwaarts te corrigeren.

Met betrekking tot toepassing van de drempel wijs ik erop dat de Afdeling in een aantal zaken de drempel heeft verhoogd naar 5 % van de waarde van de onroerende zaak voorafgaand aan de planologische wijziging. Ik wijs op AbRS 1 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2071 en op de uitspraken van 19 februari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:572 en 9 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1198 en 2 juli 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2396, waarin een drempel van 5 % is geaccepteerd. De drempel van 5 % is relatief hoog in vergelijking tot de drempel van 2 % die in artikel 6.2, tweede lid, van de Wro is neergelegd, maar in de in de hierboven genoemde jurisprudentie werd een dergelijke drempel aanvaardbaar geacht. Ook in de uitspraken van de Afdeling van 28 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2543 en AbRS 21 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2502 werden hogere drempels toegepast.

Inhoudelijk.
Het betreft de herontwikkeling van een woonfunctie (inclusief kamerverhuur) in die van een maatschappelijke functie (speciale woonvorm) binnen bestaand stedelijk gebied. Een dergelijke ontwikkeling kan als een normale maatschappelijke ontwikkeling in Nederland worden betiteld.

Ik wijs voor wat betreft inbreiding op bijvoorbeeld de uitspraak AbRS 2 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:530. Indien de inbreidingslocatie ook kenmerken van een uitbreidingslocatie vertoont geldt hetzelfde. Zie 8 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2620 en AbRS 1 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1434 en ECLI:NL:RVS:2019:1436. Voor een zuivere uitbreidingslocatie geldt dat deze in beginsel minder in lijn der verwachtingen ligt en in beginsel een lagere drempel dient te worden toegepast.

Wat voor een inbreidings- en uitbreidingslocaties geldt, geldt ook voor herontwikkeling van niet passende functies. Zie: AbRS 25 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2274, Peel en Maas.

Bijzondere omstandigheden kunnen met zich meebrengen dat op deze plek een dergelijke uitbreiding niet behoefde te worden verwacht. Ik denk bijvoorbeeld aan andersluidend gemeentelijk beleid en een planologische structuur van de omgeving op basis waarvan de ontwikkeling niet had behoeven te worden verwacht. De omvang van de schade kan met zich

meebrengen, dat de schade niet in zijn geheel tot het normale maatschappelijke risico kan worden gerekend.

Planologisch beleid.
De herontwikkeling ligt in de lijn van de Structuurvisie 2009 - 2019. Er is sprake van langdurig planologisch beleid.

Bestaande ruimtelijke structuur van de omgeving.
De bebouwing sluit goed aan bij de bestaande bebouwing in de omgeving. De bebouwing past in de structuur van de omgeving.

Vaststelling drempel.
Voorts wijs ik op AbRS 2 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:530. Uit deze en andere jurisprudentie volgt dat de vaststelling van de omvang van het normale maatschappelijke risico in de eerste plaats aan het bestuursorgaan is en daarbij komt het bestuursorgaan beoordelingsruimte toe. Het bestuursorgaan dient deze vaststelling naar behoren te motiveren. Indien de beroepsgronden daartoe aanleiding geven, toetst de rechter deze motivering en kan hij, indien de gegeven motivering niet volstaat, de omvang van het normale maatschappelijke risico zelf vaststellen door in een concreet geval zelf te bepalen welke drempel of korting redelijk is. Uit AbRS 10 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3272 (r.o. 14.6 Eindhoven) volgt dat de omvang van van het planologische nadeel geen reden is om om de drempel niet neerwaarts te corrigeren.

Uit de uitspraak AbRS 21 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1653, hoogte drempel normale maatschappelijke risico Beuningen, volgt dat indien aan alle omstandigheden van het geval is voldaan de drempel in beginsel op 5 % dient te worden gesteld.

In casu ben ik in het ‘best case’ scenario uitgegaan van een drempel van 4 %. In het ‘worst case’ scenario ben ik uitgegaan van een drempel van 3 %.

Conclusie.

In casu kan naar mijn mening een drempel van maximaal 4 % worden toegepast.

5. Planschademanagement.

Het planschademanagement is dat deel van het planschadevergoedingsrecht, dat betrekking heeft op het beperken en eventueel voorkomen van planschade. In casu geeft dit aspect aanleiding tot het maken van enkele specifieke opmerkingen.

6. Conclusie.

Als gevolg van de planologische wijziging zal geen voor vergoeding in aanmerking komende schade optreden.

Oranjewoud, 6 augustus 2021



Mr. T.A.P. Langhout RT
Register-Taxateur, ingeschreven onder nummer RT971052508, planschade- en onteigeningsdeskundige, planschade- en onteigeningstaxateur, ingeschreven in het Register Deskundigen Onteigening en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding (DOBS), beëdigd rentmeester NVR, en Gerechtelijk Deskundige (LRGD) op het gebied van Bestuursrechtelijke schadevergoedingen. Ingeschreven onder nummer D0444. en partner bij Langhout & Wiarda bestuursschade- en omgevingsrechtdeskundigen te Oranjewoud.

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

Burendialoog
Zorginitiatief Brinkstraat 7

Datum: 10 Oktober 2018
Betreft: verslag

Uitgenodigd: [redacted]

Aanwezig: [redacted]

In een korte mondelinge presentatie verteld [redacted] waarom specifiek voor deze plek gekozen is om een zorginitiatief te starten. Hoe het gekomen is om dit initiatief te starten.

- Er wordt stilgestaan bij de doelgroep. Hier wordt uitgebreid over gesproken ook met het oog op mensen die uitgesloten worden van de mogelijkheid om er te kunnen wonen.
- Samen wordt besproken over het aantal wooneenheden van 8. [redacted] vinden 8 mensen te veel.
- Besproken is de intensiteit van de begeleiding; 24/7
- Mogelijk andere knelpunten worden bekeken zoals overlast van de voetbalvelden, verkeer op de Brinkstraat.
- Er wordt gevraagd naar de parkeermogelijkheden voor de bewoners maar ook voor de begeleiding
- Verteld wordt dat de eerste aanpak is om met Gemeente in overleg te gaan over het beoogde initiatief. Zodra hierover meer duidelijkheid is zal opnieuw met de omwonenden gesproken worden.

[redacted] is positief en ziet de ontwikkeling met belangstelling tegemoet. [redacted] heeft gemengde gevoelens, [redacted] ziet geen mogelijkheden voor een zorginitiatief op de Brinkstraat, [redacted] en [redacted] zijn hierin neutraal.

[redacted] sluit aan en verteld vanuit zijn rol als vader waarom hij een woonplaats zoekt voor zijn zoon. Hij verteld wie zijn zoon is en wat omwonenden daarvan kunnen verwachten. [redacted] sluit hierop aan vanuit zijn ervaring als orthopedagoog.

De doelgroep blijft een moeilijk punt. Hierop aansluitend nodigt [redacted] allen uit op Hoog-Broek om eens kennis te maken met de gasten.

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

Burendialoog
Zorginitiatief Brinkstraat 7

Datum: 3 Oktober 2019
Betreft: verslag

Uitgenodigd: [redacted]

Aanwezig: [redacted]

Afgemeld: [redacted]

Niet aanwezig, niet afgemeld: [redacted]

In een korte presentatie heeft [redacted] het proces vanaf de bijeenkomst op 10 oktober 2018 tot nu toegelicht.

- Verschillende gesprekken met wethouders, zorgkantoor en ambtenaren om zorginitiatief aan te scherpen.
- Dit heeft geresulteerd in positief advies op zorginitiatief door College B&W
- Ruimtelijke procedure kan worden gestart. (wijziging bestemmingsplan van Woonbestemming naar een Maatschappelijke bestemming.
- Knelpunten vanuit de gemeente zijn naar voren gekomen; woonbestemming, parkeren, doelgroep, financiering vanuit de zorg, omwonenden

Er wordt een eerste schets en plattegrond getoond met woonhuis en bij te bouwen wooneenheden. De ligging hiervan wordt op een plattegrond aangegeven evenals de parkeermogelijkheden.
Uitleg hierbij wordt gegeven dat woonhuis blijft zoals deze nu is, de oude staat zal worden hersteld, oorspronkelijke ramen en luiken zullen worden teruggebracht. Hierbij zal rekening gehouden worden met geluidsnormen ed middels een akoestisch onderzoek.

De nieuw te bouwen eenheden zullen gebouwd worden op de plek waar nu de schuur staat. Woonhuis en nieuw te bouwen wooneenheden worden verbonden via een pergola.

[redacted] schetst beeld van het proces van bestemming wijziging. Van huidige bestemming ‘wonen’ naar nieuwe bestemming ‘maatschappelijk’. Hij geeft aan dat er op verschillende momenten bezwaar kan worden ingediend.
Anderzijds dat het nu aan de voorzijde belangrijk is om aandachtspunten vanuit de omgeving nu al mee te nemen in de planvorming.

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

Aandachtspunten vanuit de omwonenden;

- Verkeershinder van zware tractoren van de rijndijk
- Verkeershinder in smalle Brinkstraat door ontsluitingsroute van Kermenstein
- Geen trottoir
- Geluidshinder van openslaande deuren ed.
- Planschade (vermindering waarde van het huis)

Aangegeven is dat er akoestisch en verkeerskundig onderzoek zal worden uitgevoerd. Voor planschade is het mogelijk een aanvraag in te dienen bij de Gemeente. Hiervoor zijn richtlijnen.

[redacted] geeft aan het fijn te vinden dat het huidige woonhuis blijft bestaan dat er voor hen aan het aanzicht weinig tot geen verandering zal plaatsvinden.
Wat wel een verandering zal geven is dat aan de voorzijde van de woning de eetkamer zal komen. Dit zal meer beweging en geluid geven in de voorkamer. Dit is voor het akoestisch onderzoek belangrijk om mee te nemen.

Inspraakavond Bestemmingsplanwijziging
Brinkstraat 7

Datum: 28 Oktober 2020
Betreft: verslag

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

Aanwezig: [redacted]

[redacted], als voorzitter van de Raad van Toezicht van de Zorgstichting heet iedereen welkom, waarna de omwonenden zie persoonlijk voorstellen en aan de hand van een getoonde luchtfoto van het plangebied, aangeven waar hij/zij woont rondom het pand op nummer 7.

[redacted] legt uit dat deze avond bedoelt is om de buurt te informeren over de planvorming, waarbij bewoners de gelegenheid hebben hun reactie op het plan kenbaar te maken. De verkregen input zal worden gebruikt om het plan aan te passen en bovendien geeft het een goed beeld van hoe de omgeving tegen het plan aan kijkt.

[redacted] vraagt waarom in de procedure het plan niet ter visie is gelegd. [redacted] van de gemeente Buren geeft aan dat gekozen is voor een omgevingsdialoog in plaats van een voorontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. Een ontwerpbestemmingsplan zal z.s.m. ter inzage worden gelegd zodat men ook formeel op de plannen kan reageren.

[redacted] vertelt de aanleiding van het initiatief, waarom deze locatie, legt meer uit over de inhoud van de zorg en de toekomstige bewoners. [redacted] eveneens lid van Raad van Toezicht vult aan; waar denk je aan bij iemand met NAH of LVG indicatie. Zij schetst een beeld van de toekomstige bewoners.

[redacted] vraagt of marktonderzoek is verricht naar woonmogelijkheden in deze regio voor de doelgroep NAH en LVG. [redacted] antwoord daarop dat voorafgaand aan de ontwikkeling van dit plan gekeken is naar woonmogelijkheden in deze regio. Er zijn gesprekken gevoerd met het zorgkantoor over financiering en over wachtlijsten in deze regio. Achterliggende vraag is indien er niet voldoende bewoners zijn met NAH en LVG worden de wooneenheden dan met andere doelgroepen gevuld. [redacted] bevestigd dat dit niet van toepassing is, er is sprake van een wachtlijst. Bovendien staat het bestemmingsplan een ander gebruik niet toe. De wachtlijst bestaat enerzijds uit mensen die zich bij Hoog-Broek zelf hebben aangemeld, anderzijds de aanmeldingen vanuit het zorgkantoor.

[redacted] geeft aan dat de Brinkstraat een drukke ontsluitingsweg is van Kermenstein, Groenestraat, Middenweg. Ook vindt vrachtverkeer vanaf de Rijndijk door de Brinkstraat plaats. Op deze weg met aan een zijde smal trottoir en wegversmallingen wordt vaak harder gereden dan toegestaan. Dit zorgt nu al voor onveilige situaties en kan voor de toekomstige bewoners onveilig zijn.

Alle aanwezige omwonenden delen deze mening. Vanuit Hoog-Broek wordt aangegeven, dat de beoogde bewoners in staat zijn zich zelfstandig in het verkeer te bewegen. Zij lopen, fietsen of gaan bijvoorbeeld met hun eigen auto naar hun 'werk'. De verkeersveiligheid is zeker een aandachtspunt.

[redacted] geeft stellig aan de beoogde locatie alleen al vanwege de verkeerssituatie ongeschikt te vinden voor de beoogde bewonersgroep. [redacted] geeft aan dat dit maatschappelijke plan voor de gemeente aanleiding kan zijn om deze ontsluitingsweg opnieuw te bekijken. [redacted] geeft aan vanuit de gemeente dit punt te bespreken met de verkeerskundige.

[redacted] vraagt naar de aanwezigheid van begeleiding. In het plan is meegenomen dat er 24/7 begeleiding aanwezig is. Dit betekend ook 's avonds en 's nachts.

[redacted] woont nu twee maanden op [redacted]. Zij waren verrast door de uitnodiging en wisten niets van de plannen in deze omgeving. Vanuit eerdere ervaring met woonvorm (gezinshuis) in Ommeren wordt gevraagd of acht wooneenheden ook kan leiden tot bewoning door 'stelletjes'. [redacted] geeft daarop aan dat deze acht wooneenheden zijn voor bewoning door 1 persoon en niet geschikt zijn voor dubbele bewoning.

[redacted] en [redacted] en [redacted] geven aan dat er meer verkeersbewegingen zullen zijn, remmen, optrekken, taxi die enige tijd staat te wachten, dichtslaande deuren etc. [redacted] geeft aan dat zij het verkeerskundig rapport met betrekking tot het aantal verkeersbewegingen (32 st.) niet reëel acht. [redacted] legt uit dat ten aanzien van de berekening van verkeersbewegingen landelijke standaarden worden gebruikt, CROW -> kencijfers parkeren en verkeersgeneratie.

Hierop aansluitend geeft [redacted] aan dat hij verwacht overlast te ervaren van koplampen van auto's die het terrein van de woonvoorziening verlaten. Deze zullen naar verwachting op zijn TV scherm schijnen.

[redacted] geven aan de mening te delen met betrekking tot de onveilige verkeerssituatie in de Brinkstraat. Tevens vragen zij of er met de verbouwing terdege rekening gehouden wordt met het isoleren van de voorzijde tegen geluid.

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

[redacted] geeft aan positief te staan in de ontwikkeling. Zij hoopt dat met de komst van begeleid wonen de omgeving sociale binding krijgt. Daarbij geeft [redacted] aan dat er in deze bijeenkomst veel aannames zijn geuit, dat het daarom goed is dat informatie met elkaar wordt gedeeld. [redacted] vraagt aandacht voor haar privacy en zou daarom graag geen ramen zien aan de kant van het bijgebouw dat aan haar tuin grenst. Zij verzoekt hier in de ontwikkeling met de architect rekening mee te houden.

[redacted] staat ook positief in de ontwikkelingen. [redacted] wil graag betrokken en in gesprek blijven bij de ontwikkelingen en de bouwkundige tekeningen.

[redacted] geeft aansluitend op eerder genoemde punten aan dat de parkeervakken tegen de schutting en hun tuin liggen en of er hiervoor gekeken kan worden naar geluid regulerende mogelijkheden. Een ander punt is het uitzicht vanuit de bovenverdieping in de tuin. (Liefst geen dakkapellen aan de rechterzijde van de woning, de kant die uitkijkt op hun tuin).

[redacted] heeft eerder alle omwonenden gesproken om te weten hoe ieder hierin staat. In deze gesprekken is met [redacted] gesproken over de monumentale eik ter hoogte van het beoogde bijgebouw. [redacted] maakt zich zorgen over de boom, omdat deze over het huidige bijgebouw heen hangt.

Als laatste geeft [redacted] aan dat deze week er een artikel in De Gelderlander heeft gestaan. Zij vragen of deze in opdracht van Hoog-Broek is geplaatst. Zowel de gemeente Buren als Hoog-Broek zelf waren zeer verrast door de verschijning en inhoud van het artikel. De heer [redacted] benadrukte nog eens dat het artikel qua inhoud geen correcte weergave van feiten betrof.

[redacted] geeft in aansluiting op voorgaande punten aan dat hij waarde hecht aan het correct volgen van de procedures, de lichtinval van de koplampen van de aan en afrijdende auto's, maar ook nog eens de verkeersdrukte /onveiligheid in de Brinkstraat.

De avond is besloten door af te spreken, met elkaar in overleg te blijven. De aanwezigen zullen per email een verslag van de bijeenkomst ontvangen. Daarnaast zal vroegtijdig worden aangegeven wanneer het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gaat, zodat een ieder de gelegenheid heeft zich hierop voor te bereiden.

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

Concrete bezwaren: Vanuit de gemeente heeft [redacted] de omgevingsdialoog bijgewoond en meegeschreven met de opmerkingen die door de omwonenden zijn gemaakt. De gehoorde opmerkingen kunnen worden herleid tot een elftal bezwaren waar als volgt op kan worden gereageerd.

1) Het plan is niet in het belang van de buurt en de bewoners. De bestaande woning ligt pal aan de drukke Brinkstraat en auto's wijken vaak uit naar het trottoir. Er wordt aangegeven dat er relatief veel tractors rijden.

   Beantwoording/ toelichting
   Het plan is niet in het belang van de buurt en bewoners. Dat klopt, echter net zoals de bewoners ten doel hebben om aan de Brinkstraat te kunnen wonen in normale omstandigheden, geldt dit ook voor de nieuwe bewoners met uitsluitend NHG en LVG indicatie. Wanneer het gaat over de drukte van de Brinkstraat ligt hier wellicht een taak voor de gemeente om nog eens te onderzoeken of men zich hier wel aan de verkeersregels houdt en/of wellicht aanvullende (verkeers)maatregelen getroffen moeten worden. De zogenaamde externe effecten waarop het plan van de initiatiefnemer geen invloed heeft.

2) Er worden vraagtekens gezet bij het aantal van 32 vervoersbewegingen. Er wordt op gewezen dat dit niet 32 passerende, maar in- en uitrijdende voertuigen zijn. Dit leidt tot meer belasting van de weg en meer onveiligheid.

   Beantwoording/ toelichting
   De aantallen zijn berekend volgens de publicatie van de CROW, uitgaande van de 8 eenheden, echter niet iedereen zal een auto tot zijn of haar beschikking hebben, maar vertrekken met bijv. fiets. Er is uitgegaan van worstcase scenario, dit wil niet zeggen dat dit altijd zo is.

3) Er wordt aangegeven dat een uitrit recht voor het huis van de overburen onaanvaardbaar is en dat deze buurman door wil gaan tot de Raad van State.

   Beantwoording/ toelichting
   Initiatiefnemers willen met de direct aangrenzende buren waaronder ook de overbuurman in gesprek gaan om te bezien hoe hun specifieke bezwaren kunnen worden ingelost. Voor zover mogelijk en haalbaar. Aangaande het geschetste probleem van de overbuurman heeft tijdens die avond een andere bewoner aangegeven dat er tegenwoordig glas bestaat dat reflecties/ spiegeling breekt en dat hier hele goede ervaringen mee zijn. Mogelijk dat dit ook hier een oplossing kan zijn.

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

4) Er wordt getwijfeld aan de veiligheid voor de nieuwe bewoners van de Brinkstraat 7. Er is veel verkeer, dat vaak harder rijdt dan de maximaal toegestane 30 kilometer per uur.

Beantwoording/ toelichting
Zie ook de beantwoording onder punt 1. De externe werking, hoe het verkeer zich gedraagt op de Brinkstraat, daar zal de gemeente naar moeten kijken om te bezien of met name het gedrag van de gebruikers kan worden aangepast zodat van de weg gebruik gemaakt gaat worden conform hetgeen is toegestaan. De interne werking, dus met name hoe de bewoners/bezoekers vanaf het perceel de openbare weg opgaan zal zorgvuldig worden vormgegeven. Gedacht wordt om de bestemming dieper door te trekken naar achteren toe, zodat op het eigen perceel de mogelijkheid bestaat te manoeuvreren zodat al het verkeer met de neus het perceel weer kan verlaten, dus optimaal zicht heeft op het verkeer in de Brinkstraat.

5) Er wordt aangegeven dat jongeren (groenonderhoud) al enkele keren luidruchtig zijn geweest in de bestaande schuur en de begeleiding hier onvoldoende aan heeft gedaan.

Beantwoording/ toelichting
In de huidige omstandigheden, zoals het object Brinkstraat 7 erbij ligt betrof het een werkobject / werksituatie. In de beoogde situatie is het een woonlocatie voor bewoners. De jongeren die mogelijk het overlast hebben veroorzaakt zullen in de beoogde situatie niet meer op het perceel komen. Bovendien in de beoogde situatie is permanent 24/7 begeleiding aanwezig. Mocht er iets voorvallen, kan men zich altijd tot de betrokken verantwoordelijke wenden.

6) De Brinkstraat is een mooi woongebied. Dit wordt aangetast door dit initiatief. Initiatiefnemers geven aan dat het gaat om volwassen bewoners en er permanent begeleiding aanwezig is. Daarnaast geven zij aan dat een belangenafweging ook belangrijk is en deze bewoners ook recht hebben om in een dorp te wonen en op die manier geïntegreerd te raken.

Beantwoording/ toelichting
Het wonen staat centraal ook voor de nieuwe bewoners. In dat opzicht veranderd dat niet. De beoogde samenstelling zorgt alleen wel voor meer diversiteit. Diversiteit behoeft niet persé slechter te zijn of leiden tot waardevermindering van de woningen. Je kunt dit ook andersom beredeneren door te stellen dat diverse woonaanbod beschikbaar is, daarmee aantrekkelijker om te wonen. Wat doorwerkt in het voorzieningenniveau, dat dit de woningprijzen juist opdrijft. Initiatiefnemer is van mening dat sprake is van een goede aanvulling. Dit werd ook door andere bewoners beaamd.

ZORG LICHT RUIMTE

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

7) De Brinkstraat wordt al zwaar belast doordat het ook een ontsluitingsweg voor het buitengebied is. Daarnaast wordt er vaak veel harder gereden van 30 kilometer per uur, er wordt echt met piepende banden gereden. De gemeente is weleens komen controleren, maar dat was midden in de zomer toen het opvallend rustig was. Initiatiefnemers geven aan dat sommige cliënten ook met de fiets of zelfs eigen auto komen en zodoende geen gevaar lopen.

   Beantwoording/ toelichting
   Zie de eerder gemaakte opmerkingen m.b.t. verkeer en veiligheid. Initiatiefnemer zal met de wijze van inrichting van het perceel er alles aan doen om ervoor te zorgen dat zowel de voetgangers / fietsers / automobilisten op een veilige manier het overzicht hebben / om het perceel ordelijk te kunnen verlaten. Belangrijk is ook in ogenschouw te nemen dat indien iemand beschikt over een rijbewijs, hij of zij in staat wordt geacht in het verkeer zelfstandig de beslissingen te nemen. Buiten dat alles zullen de bewoners ook instructies krijgen wanneer dit nodig is.

8) Bewoners die pas onlangs een huis, schuin tegenover Brinkstraat 7 hebben gekocht geven aan wel twee keer over de aankoop na te hebben gedacht, als zij wisten dat er een zorginitiatief zou komen. Zij vragen zich onder andere af wat er met de waarde van hun woning gaat gebeuren. Door andere buren wordt aangegeven dat het effect hierop voor een belangrijk deel wordt bepaald door de manier waarop de buurt ermee omgaat. Hoe positiever hoe minder negatief de effecten.

   Beantwoording/ toelichting
   Zie beantwoording onder punt 6.

9) De stoep is te smal voor in- en uitvoegende voertuigen en bewoners die plotseling de straat op rennen. Initiatiefnemers geven aan dat zij hier makkelijk maatregelen voor kunnen treffen, bijvoorbeeld een hekje plaatsen.

   Beantwoording/ toelichting
   Zie beantwoording onder punt 7.

10) Bij de huidige woonbestemming is veel minder vierkante meter aan bijgebouwen toegestaan dan binnen de plannen (waarbij de bestemming wijzigt naar maatschappelijk). Dit kan tot veel planschade leiden.

    Beantwoording/ toelichting
    Op basis van het vigerende bestemmingsplan "Kernen Buren" is het ter plaatse toegestaan een vrijstaande bouwvorm met bouwhoogte van 10 meter en goothoogte van 5 meter.

St. Zorgboerderij Hoog-Broek
[redacted]
www.hoogbroek.nl

De bestaande bebouwing is lager. Ten aanzien van het toegestane oppervlak aan bijgebouwen is bij een perceelgrootte van vanaf 1.500 m² ca. 150 m² toegestaan. De bouwhoogte van de bijgebouwen zou niet meer mogen bedragen dan 6m en goothoogte 3m. In de beoogde situatie wordt hier ruimschoots onder gebleven. Het nieuwe bestemmingsplan maakt feitelijk geen extra opp/inhoud bebouwing mogelijk. In het nieuwe bestemmingsplan worden dezelfde bebouwingsmogelijkheden mogelijk gemaakt. Planschade is naar verwachting nihil.

11) Verder wordt aangegeven dat veel buren al lang aan de Brinkstraat wonen en dat hierdoor meer recht op planschade kan ontstaan.

Beantwoording/ toelichting
Wanneer het gaat over planschade, hoogte / risico en de mogelijkheden tot indienen van planschadeclaim, dient men zich te wenden tot de specialisten op dit vakgebied. Bij ons weten wordt bij de beoordeling van planschade gekeken naar de mogelijkheden die het nieuwe plan biedt ten opzichte van het oude bestemmingsplan. Bovendien mocht hiervan sprake zijn, kan slechts pas vanaf een bepaald bedrag, daadwerkelijk schade claimen.

Resumé
Initiatiefnemer gaat met de direct omwonenden / aangrenzende buren in gesprek over de gewenste erfafscheidingen, al dan niet hoger met wederzijdse toestemming of geluiddempend etc. De inrichting van het perceel zal de nodige aandacht krijgen voor een optimale en veilige inrichting. Het plan zal in gewijzigde vorm, verduidelijking/ aanscherping planregels worden doorgezet.

Verslag bewonersavond over Brinkstraat 7 in Lienden
Woensdag 28 oktober 2020

1. Aanwezigen

Alle aanwezigen stellen zich voor. Initiatiefnemers zijn met vier personen. Eigenaresse van Brinkstraat 7, [redacted], twee leden van de zorgorganisatie en [redacted] als adviseur voor de ruimtelijke planprocedure. Ook alle aanwezige buren stellen zich voor en geven daarnaast aan waar zij wonen. [redacted] is namens de gemeente aanwezig om te kijken hoe de bewonersavond verloopt en eventuele vragen te beantwoorden.

2. Reacties op de presentatie

Bezwaren en aandachtspunten

1) Het plan is niet in het belang van de buurt en de bewoners. De bestaande woning ligt pal aan de drukke Brinkstraat en auto's wijken vaak uit naar het trottoir. Er wordt aangegeven dat er relatief veel tractors rijden.
2) Er worden vraagtekens gezet bij het aantal van 32 vervoersbewegingen. Er wordt op gewezen dat dit niet 32 passerende, maar in- en uitrijdende voertuigen zijn. Dit leidt tot meer belasting van de weg en meer onveiligheid.
3) Er wordt aangegeven dat een uitrit recht voor het huis van de overburen onaanvaardbaar is en dat deze buurman door wil gaan tot de Raad van State.
4) Er wordt getwijfeld aan de veiligheid voor de nieuwe bewoners van de Brinkstraat 7. Er is veel verkeer, dat vaak harder rijdt dan de maximaal toegestane 30 kilometer per uur. Daarnaast is er al eens een cliënt de weg opgerend.
5) Er wordt aangegeven dat jongeren al enkele keren luidruchtig zijn geweest in de bestaande schuur en de begeleiding hier onvoldoende aan heeft gedaan.
6) De Brinkstraat is een mooi woongebied. Dit wordt aangetast door dit initiatief. Initiatiefnemers geven aan dat het gaat om volwassen bewoners en er permanent begeleiding aanwezig is. Daarnaast geven zij aan dat een belangenafweging ook belangrijk is en deze bewoners ook recht hebben om in een dorp te wonen en op die manier geïntegreerd te raken.
7) De Brinkstraat wordt al zwaar belast doordat het ook een ontsluitingsweg voor het buitengebied is. Daarnaast wordt er vaak veel harder gereden van 30 kilometer per uur, er wordt echt met piepende banden gereden. De gemeente is weleens komen controleren, maar dat was midden in de zomer toen het opvallend rustig was. Initiatiefnemers geven aan dat sommige cliënten ook met de fiets of zelfs eigen auto komen en zodoende geen gevaar lopen.
8) Bewoners die pas onlangs een huis, schuin tegenover Brinkstraat 7 hebben gekocht geven aan wel twee keer over de aankoop na te hebben gedacht, als zij wisten dat er een zorginitiatief zou komen. Zij vragen zich onder andere af wat er met de waarde van hun woning gaat gebeuren. Door andere buren wordt aangegeven dat het effect hierop voor een belangrijk deel wordt bepaald door de manier waarop de buurt ermee omgaat. Hoe positiever hoe minder negatief de effecten.
9) De stoep is te smal voor in- en uitvoegende voertuigen en bewoners die plotseling de straat op rennen. Initiatiefnemers geven aan dat zij hier makkelijk maatregelen voor kunnen treffen, bijvoorbeeld een hekje plaatsen.
10) Bij de huidige woonbestemming is veel minder vierkante meter aan bijgebouwen toegestaan dan binnen de plannen (waarbij de bestemming wijzigt naar maatschappelijk). Dit kan tot veel planschade leiden.
11) Verder wordt aangegeven dat veel buren al lang aan de Brinkstraat Wonen en dat hierdoor meer recht op planschade kan ontstaan.

Overige punten

1) Een van de bewoners vraagt zich af waarom er geen voorontwerp bestemmingsplan is opgesteld. [redacted] legt uit dat de gemeente hiervoor gekozen heeft, omdat zij in plaats van een voorontwerpbestemmingsplan liever een omgevingsdialoog houden. De bewonersavond is daar het belangrijkste onderdeel van.
2) Er wordt een idee geopperd om de ontsluiting onderdeel te maken van de voorziene woningbouwontwikkeling rondom de sportvelden.
3) Het idee wordt geopperd om wonen mogelijk te maken aan de locatie Burgemeester Houtkoperweg, in plaats van de Brinkstraat. Initiatiefnemers geven echter aan dat de

Brinkstaat een goede locatie is, omdat de bewoners daar beter onderdeel van de samenleving kunnen zijn.

4) Eén van de omwonenden is bang dat er de bewoners onrustig kunnen worden van het voetballen op zondag.

3. Toelichting per buurtadres

Er waren twaalf Buren aanwezig, die verspreid over acht adressen wonen. In de tweede helft van de bijeenkomst zijn deze alle acht één voor één aan het woord gekomen:

Buren adres 1

- Gelooft niet dat er permanent begeleiding aanwezig zal zijn. Initiatiefnemer verzekert dat dit wel het geval is. De gemeente geeft aan te kijken of dit duidelijk genoeg in het conceptbestemmingsplan staat. Verder geven initiatiefnemers aan dat het om een langlopende situatie gaat.
- Er wordt veel te hard gereden, daardoor zijn veel vervoersbewegingen problematisch. Initiatiefnemers geven aan dat een aantal bewoners met een taxibusje worden afgezet en opgehaald.
- Teveel in- en uitrijbewegingen. De koplampen schijnen in de huiskamer.
- Het woon- en leefklimaat wordt teveel aangetast.

Buren adres 2

- Vraagt zich af wat er gebeurd als er te weinig animo voor de betreffende doelgroep is. Komen er dan bewoners die voor meer overlast zorgen?
- Is over het algemeen positief over het initiatief en de locatie en wil graag in nauw contact met de initiatiefnemers blijven. Ook om problematische zaken snel te bespreken en op te lossen.
- Vindt dat er veel aannames door buren worden gedaan, die het initiatief waarschijnlijk in een te negatief daglicht stellen. Zij vinden het een goed initiatief.
- Zij willen geen ramen op plekken waar dat voor inkijk zorgt. Zij begrijpen dat dit voor andere buren vervelender is. Initiatiefnemers geven aan dat er nog geen bouwtekeningen of schets zijn. Zij wachten eerste de bestemmingsplanprocedure af.
- Kan een verrijking voor de straat zijn.
- Geven aan dat de overlast van parkerende auto's genuanceerd kan worden, omdat in het verleden sprake was van vrachtwagens, die 's ochtend vroeg vertrokken en voor veel dieseltank zorgden. Deze situatie is wel al lang geleden.

Buren adres 3

- Maakt zich zorgen om de veiligheid in het algemeen en de uitrit in het bijzonder. Gelooft ook niet dat er gemiddeld maar 32 vervoersbewegingen per dag zullen zijn. Daarnaast zit je met optrekken en afremmen. Initiatiefnemer geeft aan dat acht het absolute maximum parkeerplaatsen is en dat er geen dagbesteding komt.

Buren adres 4

- Maken zich zorgen om de verkeersbewegingen (ook i.v.m. de veiligheid van bewoners van Brinkstraat 7).
- Snapt niet dat initiatiefnemers voor Brinkstraat 7 in plaats de Burgemeester Houtkoperweg kiezen, voor bewoning. Vindt de Burgemeester Houtkoperweg nou niet echt verlaten gebied.

Buren adres 5

- Vindt het knap dat ze het op deze plek durven uit te voeren.
- Vindt de volgorde niet handig. Ze hadden beter eerst een bewonersbijeenkomst kunnen houden en daarna pas over gaan tot aankoop van het perceel.
- Vindt het stemgeluid vervelend. Dit is heel goed te horen in de achtertuinen.
- Willen in gesprek blijven en in oplossingen denken.
- Blijven bedenkingen houden of het een goede keus is geweest om hier dit initiatief te ontwikkelen. Initiatiefnemers geven aan dat minder dan acht bewoners financieel onhaalbaar is. Dit in verband met de permanente aanwezigheid van begeleiding.

Buren adres 6

- Wil in verband met privacy geen dakkapellen en ramen die zorgen voor inkijk.
- Geeft aan dat minder begaafde mensen vaak harder praten.

- Zijn niet blij met het parkeren tegen de schutting aan en de bijkomende uitlaatgassen.
- Zijn bang voor groepen die in de tuin verblijven.
- Geeft aan dat er nu soms al geschreeuw in de tuin is en er soms ook wordt gereageerd op geluiden in de eigen tuin.
- Deze bewoners gaan nooit de deur uit en het is dan ook geen tijdelijke situatie.
- Angst voor veel verkeer- en parkeerproblematiek. Initiatiefnemers geven aan dat zij naar het inpassingsplan voor de inrichting van het perceel zullen kijken. Hierbij zal in ieder geval gekeken worden naar parkeren en een hek langs de weg.
- Maakt zich zorgen om de geluidsbelasting. Is blij dat initiatiefnemer over oplossingen mee wil denken.
- In het flora- en faunaonderzoek wordt niks gezegd over de monumentale boom. Zijn bang dat deze beschadigd raakt, bij de bouw van het nieuwe bijgebouw. Er zitten onder andere uilen en spechten in.
- Vindt het bijgebouw buitenproportioneel groot.

4. Vervolg

- [redacted] heeft aangegeven hoe de procedure verder in zijn werk gaat en dat iedereen in de gelegenheid wordt gesteld om een zienswijze in te dienen als het ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd.
- Initiatiefnemers hebben aangegeven de buurt op de hoogte te houden van de ontwikkelingen rondom het bestemmingsplan.
- De gemeente en initiatiefnemer stellen een verslag op. Initiatiefnemer zal deze aan de bewoners toesturen.

5. Bezwaren samengevat:

Bijgevoegd vinden jullie het verslag dat ik op basis van mijn aantekeningen heb geschreven. Alles bij elkaar genomen kom ik op de volgende elf bezwaren:

1. Veel in- en uitrijdend verkeer
2. Koplampen in kamer overbuurman
3. Parkeren langs de schutting
4. Twijfel of er niet meer dan 32 vervoersbewegingen per dag te verwachten zijn
5. Geluidsoverlast door stemgeluid en klusjes in de tuin
6. Angst dat monumentale boom beschadigd raakt
7. Angst dat ook bewoners met een zwaardere indicatie worden toegelaten
8. Angst wat er kan ontstaan als het perceel ooit van eigenaar wisselt
9. Gelooft niet dat permanent begeleiding aanwezig zal zijn
10. Inkijk vanuit ramen en dakkappellen
11. Omvang van het bijgebouw

Geachte heer van der Zaag,

Hierbij de schriftelijke ondersteuning van mijn deelname aan het vooroverleg:

Als inwoner van de gemeente Buren en vader van een zoon met een licht verstandelijke beperking heb ik de mogelijk gekregen om mijn mening te geven over de mogelijke komst van een zorggroep op de Brinkstraat in Lienden.

Als ouder zoek je in eerste instantie een veilige plek voor je zoon waarbij hij gelukkig is. De afgelopen jaren hebben wij een zoektocht gehad voor een passende locatie. Wij hebben diverse mogelijkheden bekeken waaronder in Arnhem, Nijmegen en zelf Eindhoven. Gelukkig is er door de Albero groep in Ochten een passende locatie geopend waar mijn zoon afgelopen zomer is gaan wonen. Het grote voordeel is dat hij de mogelijkheid behoudt om zijn sociale leven in de regio te behouden. Wanneer hij niet in de buurt zou wonen zou hij ook geen lid meer kunnen zijn van bijvoorbeeld de jeugdbrandweer van Tiel.

Mijn zoon heeft ook veel behoefte aan sociaal contact. Daarom is het fijn dat hij midden in het dorp Ochten woont(Berkenstraat 8). Op deze manier kan hij makkelijk naar de supermarkt of andere voorzieningen. Wanneer je hem zou “verbannen” naar het buitengebied wordt zijn beperking negatief geprikkeld wat voor niemand bevorderlijk is.

In oktober j.l. is mijn zoon 18 geworden. Doordat de bewoners slingers en ballonen hebben opgehangen wisten de buren dat er iemand jarig was. Op die dag zijn er diverse verjaardagkaarten door de brievenbus gekomen van omwonenden. Wat dus aangeeft dat ze begaan zijn met deze jongeren en dus dat ze geen overlast bezorgen.

De angst dat er veel extra verkeersbewegingen komen van auto’s is mijn inziens niet gegrond. Door de beperking zijn deze bewoners meestal niet in staat om een rijbewijs te halen. Ze zijn daarom veel aangewezen op het openbaar vervoer. Vanzelfsprekend zullen er wel familie op bezoek komen echter gaat dit altijd gespreid om de rust en regelmaat, die cruciaal is voor deze bewoners, te waarborgen.

Ik hoop dat ik met mijn bescheiden bijdrage de komst van de zorggroep tegenmoet kan zien.

Met vriendelijke groet,

Bas Bijl

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.102095	D.102096 Z.019998

Onderwerp **Lienden, Brinkstraat 7 Bestemmingsplanherziening**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021;

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Brinkstraat 7, Lienden' met IDN NL.IMRO.0214.Brinkstraat7-BVA1 gewijzigd vast te stellen ten opzichte van het in procedure gebrachte ontwerpplan zoals te vinden in de Nota zienswijzen
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals opgenomen in de Nota zienswijzen
3. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1922
Extern Zaak ID	Z.019359
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	6.3
Titel	Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Gemser, J.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.101257 Raadsvoorstel bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
D.101560 Raadsbesluit bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
2. Toelichting bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
3. Landschappelijk inpassingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
Afhandeling toezegging Voorbespreking I Mevr. van Zijl-Hoek (D66) m.b.t. de Provincialeweg 56 in Ingen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	26 oktober 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**
Raadsvergadering	9 december 2021

Voorgesteld besluit

1. Het voorstel voor het vaststellen van het bestemmingsplan ‘Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen’ met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 aan de gemeenteraad voor te leggen.

Besluit

Geen

Toelichting

Voor aanvang van de behandeling van dit agendapunt komt de heer van Laar (GB) de vergadering weer binnen. Na de beantwoording van het college op de eerste termijn van de raad wordt de vergadering geschorst. De tweede termijn zal worden hervat in de raadsvergadering van donderdag 9 december a.s.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.101257** **Z.019359**

Voorstel ingebracht door	J. Gemser
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	Fysieke leefomgeving Ruimtelijke ordening

Onderwerp **Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen (NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1)**

Voorgesteld besluit

1. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 vast te stellen
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Samenvatting van het voorstel
Het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Doel van het bestemmingsplan is de realisatie van een agility-hondensportschool op het perceel de Provincialeweg 56 in Ingen. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen om het perceel aan de Provincialeweg 56 in Ingen te ontwikkelen tot een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen en activiteiten. Het gaat hierbij om een specifieke vorm van hondentraining op nationaal en internationaal niveau, de zogenaamde agility-training. Hierbij worden de honden opgeleid voor het uitvoeren van bijzondere vaardigheden.



Er wordt een klein kampeerterrein ingericht met maximaal 15 standplaatsen. Deze kampeermogelijkheid is bedoeld voor deelnemers van een wedstrijd. Wedstrijden zullen naar verwachting 10 tot 15 keer per jaar plaatsvinden.

Ten behoeve van de trainingen wordt de bestaande bebouwing gebruikt als receptie, kantine en opleidingsruimte. Voor de opslag van toestellen en materiaal wordt een kapschuur gebouwd. Hier wordt tevens een sanitaire voorziening in gerealiseerd.

Om het initiatief mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan nodig. Het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen van 29 juli 2021 tot en met 9 september 2021. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. Om het initiatief te kunnen realiseren dient uw gemeenteraad het bestemmingsplan vast te stellen.

2. Doel / meetbaar effect

Het vaststellen van het bestemmingsplan ‘Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen’ maakt het mogelijk het voorgenomen initiatief te realiseren.

3. Argumenten

1.1. *Het plan past in de omgeving*

Ten behoeve van het bestemmingsplan is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld waarmee is aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

1.2. *Er zijn geen zienswijzen binnengekomen*

Het ontwerpbestemmingsplan heeft voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen tussen 29 juli 2021 en 9 september 2021. In deze periode zijn geen zienswijzen binnengekomen.

2.1. *Er is een anterieure overeenkomst gesloten*

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten voor deze ontwikkeling. Daarmee is het kostenverhaal verzekerd. Het vaststellen van een exploitatieplan is daarom niet nodig.

4. Kanttekeningen

1.1. *Er kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State*

Een belanghebbende kan beroep instellen tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Beroep kan enkel ingesteld worden als hij of zij een belanghebbende is, aan wie redelijkerwijs niet verweten kan worden dat niet tijdig een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan naar voren heeft gebracht. Tijdens de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan zijn namelijk geen zienswijzen ingediend.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

De kosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer. In een anterieure overeenkomst zijn de kosten gedekt.

6. Communicatie

Het bestemmingsplan wordt voor zes weker ter inzage gelegd.

7. Uitvoering en planning

Na vaststelling wordt het bestemmingsplan voor zes weken ter inzage gelegd. Een belanghebbende kan binnen deze termijn beroep instellen bij de Raad van State, mits redelijkerwijs niet verweten kan worden dat hij of zij niet tijdig een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan naar voren heeft gebracht bij het college van burgemeester en wethouders.

Het bestemmingsplan treed na de inzagetermijn in werking. Als er geen beroep wordt ingediend is het bestemmingsplan onherroepelijk.

8. Participatie

Om de omwonenden en/ of belanghebbende op de hoogte te stellen van de plannen is op 3 februari 2021 een advertentie geplaats in de Zakengids. In de advertentie is aan een ieder de mogelijkheid geboden om te reageren en/of vragen te stellen ten aanzien van het planvoornemen. Op de advertenties zijn geen reacties ontvangen. Tevens heeft het ontwerpbestemmingsplan 6 weken ter inzage gelegen.

9. Duurzaamheid
N.v.t.

Bijlagen:
- Raadsbesluit
- Toelichting bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
- Landschappelijk inrichtingsplan

Inlichtingen bij:
Naam J. Gemser
Domein Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**D.101257**	**101560** **Z.019359**

Onderwerp **Ingen, Provincialeweg 56 Bestemmingsplanwijziging**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 oktober 2021;

besluit:

1. Het bestemmingsplan ‘Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen’ met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 vast te stellen
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED, PROVINCIALEWEG 56, INGEN



ORDITO.NL

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED, PROVINCIALEWEG 56, INGEN
GEMEENTE BUREN

Planstatus	**Vastgesteld**
Datum	**08 - 10 - 2021**
Plan identificatie	**NL.IMRO.0214.INGPProvincialew56-BVA1**
Auteur(s)	**Zoe Zeegers**



Ordito b.v.
Postbus 94
5126 ZH
Gilze

E info@ordito.nl
T 0161 801 022
I www.ordito.nl
KVK 54811554

TOELICHTING



1.	**Inleiding**	**2**
1.1	Aanleiding	2
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	2
1.3	Vigerend bestemmingsplan	3
1.4	Bij het plan behorende stukken	5
1.5	Leeswijzer	5
2.	**Bestaande situatie**	**6**
2.1	Historie en ruimtelijke structuur omgeving plangebied	6
2.2	Landschappelijke waarden omgeving plangebied	7
2.3	Bestaande situatie	7
3.	**Toekomstige situatie**	**9**
3.1	Planvoornemen	9
3.2	Landschappelijke inpassing	10
3.3	Verkeer en parkeren	13
4.	**Beleidskader**	**17**
4.1	Rijksbeleid	17
4.2	Provinciaal beleid	19
4.3	Gemeentelijk beleid	22
5.	**Randvoorwaarden**	**25**
5.1	Archeologie	25
5.2	Cultuurhistorie	27
5.3	Bedrijven en milieuzonering	29
5.4	Bodemkwaliteit	32
5.5	Externe veiligheid	33
5.6	Geluid	34
5.7	Geur	35
5.8	Luchtkwaliteit	37
5.9	Natuurwetgeving	39
5.10	Spuithinder	43
5.11	Water	46
6.	**Juridische aspecten**	**50**
6.1	Verbeelding	50
6.2	Planregels	50
6.3	Toelichting op de bestemmingen	50
7.	**Uitvoerbaarheid**	**52**
7.1	Economisch uitvoerbaarheid	52
7.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	52

Bijlagen:

1. Landschappelijk inpassingsplan
2. Akoestisch onderzoek industrielawaai
3. Verkennend bodemonderzoek
4. Verkennend asbestonderzoek
5. Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai
6. Quickscan natuurwetgeving
7. Berekening stikstofdepositie

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van een bestemmingsplan is de wens om op de locatie Provincialeweg 56 te Ingen een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen te realiseren. Onder de bijbehorende voorzieningen vallen kleinschalig kamperen, sanitaire voorzieningen, parkeervoorzieningen, ondersteunende horeca en gebouwen ten behoeve van de agility-hondensportschool.

Op grond van het vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied Buren', vastgesteld op 29 september 2009, heeft het plangebied de enkelbestemming 'Agrarisch – Oeverwalgebied'. Binnen deze bestemming is het oprichten van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen niet toegestaan.

Op 23 juli 2020 heeft de gemeente Buren laten weten in principe medewerking te verlenen aan een bestemmingsplanprocedure onder andere:

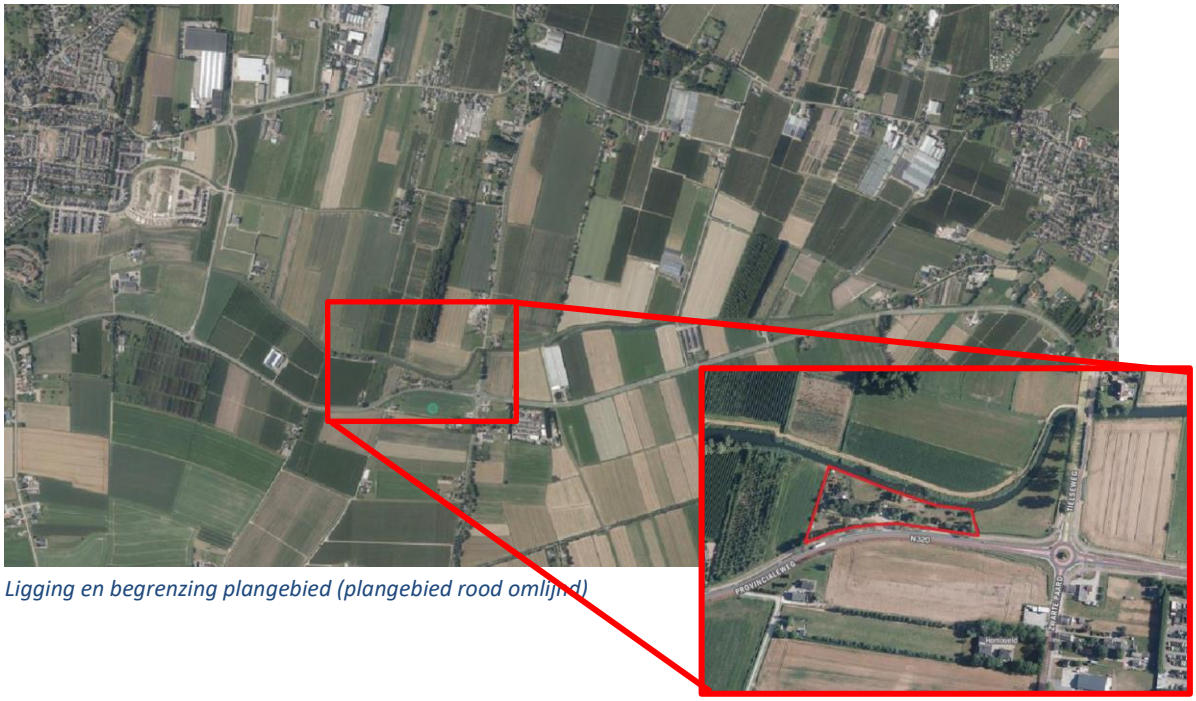
- Omdat het initiatief bij voorkeur in het buitengebied wordt gerealiseerd;
- De gemeente op basis van de eerder opgestelde startnotitie het vertrouwen heeft dat een voldoende woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd.

Middels onderhavig bestemmingsplan wordt de beoogde ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk gemaakt. De eerder opgestelde startnotitie vormt daarbij het uitgangspunt.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied betreft het perceel gelegen aan de Provincialeweg 56 te Ingen. Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Buren, tussen de kernen Ingen en Maurik in. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Ingen, sectie F, perceelnummer 460 en heeft een totale oppervlakte van circa 9.925 m^2.

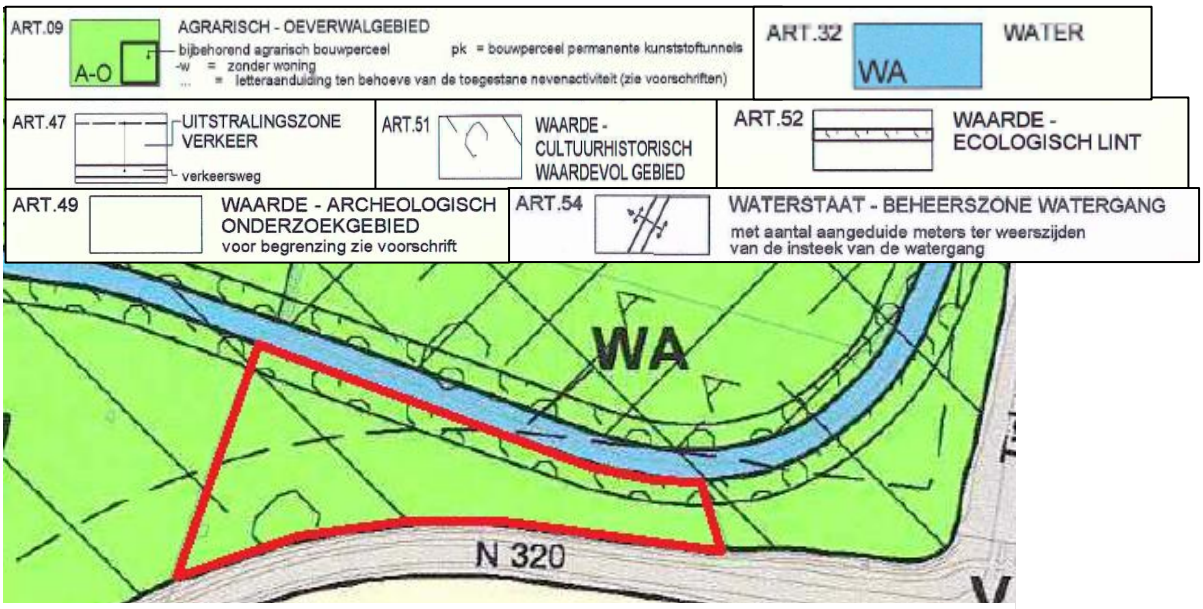
Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Mauriksche Wetering met daarachter agrarische gronden. Aan de zuidzijde wordt het gebied begrensd door de Provincialeweg (N320) met daarachter agrarische gronden met verschillende (bedrijfs)woningen. De westzijde wordt begrensd door een waterloop met daarachter agrarisch grondgebied. Aan de oostzijde wordt het plangebied eveneens begrensd door een waterloop met daarachter agrarische gronden.



Ligging en begrenzing plangebied (plangebied rood omlijnd)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Voor het plangebied vigeert het bestemmingsplan ‘Buitengebied Buren’, vastgesteld op 29 september 2009. Op grond van dit bestemmingsplan kent het plangebied de enkelbestemming ‘Agrarisch – Oeverwalgebied’ zonder bijbehorend agrarisch bouwperceel. Verder kent het plangebied de dubbelbestemmingen ‘Uitstralingszone verkeer’, ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied’, ‘Waarde – Ecologisch lint’, ‘Waarde – Archeologisch onderzoeksgebied’ en ‘Waterstaat – Beheerszone watergang’. Daarnaast is op basis van het overgangsrecht een gebouw van 52 m^2 aanwezig.



Uitsnede vigerend bestemmingsplan (plangebied rood omlijnd)

De voor ‘Agrarisch – Oeverwalgebied’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. Grondgebonden agrarische productie;
b. Het weiden van dieren;
c. Bijbehorende voorzieningen, huiserven, gaarden en opslag;
d. Instandhouding, dan wel herstel en ontwikkeling, van de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan een agrarische oeverwalgebied;
e. Watergangen en daarbij behorende voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, de waterberging daaronder mede begrepen;
f. Extensief dagrecreatief medegebruik.

Op de gronden met de bestemming ‘Agrarisch – Oeverwalgebied’, voor zover gelegen buiten de agrarische bouwpercelen, mogen uitsluitend molens ten behoeve van de waterhuishouding en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming worden gebouwd.

De bestemming ‘Uitstralingszone verkeer’ is toegekend aan zones aan weerszijdes van de als ‘Verkeersweg’ bestemde wegen. De dubbelbestemming is gericht op het tegengaan van ontwikkelingen die een belemmering kunnen vormen voor het verkeer op de aangrenzende wegen. Hiertoe moet voor het verlenen van vrijstellingen en voor het wijzigen van het plan, de wegbeheerder worden gehoord. Voor het overige mogen de gronden worden gebruikt en bebouwd volgens de onderliggende bestemmingen.

De bestemming ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied’ is toegekend aan de als zodanig geïnventariseerde terreinen van cultuurhistorische waarde. De dubbelbestemming is gericht op het behoud en het herstel van de hier voorkomende cultuurhistorische waarden.

Op dergelijke gronden mogen uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, voor zover deze zijn toegestaan voor de in de bestemmingsomschrijving bedoelde, eveneens op de verbeelding voor deze gronden aangegeven, overige bestemmingen, mits hierbij de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden, of de mogelijkheid tot het herstel van deze waarden, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

De bestemming ‘Waarde – Ecologisch lint’ is toegekend aan gronden in 10 meter brede stroken langs enkele doorgaande A-watergangen (o.a. de Mauriksche Wetering). De dubbelbestemming is gericht op het bieden van mogelijkheden voor de ontwikkeling van ecologische linten via een vrijstellingsbevoegdheid. Tevens is de dubbelbestemming gericht op de realisatie van extra waterberging ten behoeve van het oppervlaktewaterbeheer. De realisatie van de ecologische linten is vrijblijvend. De gronden mogen worden gebruikt en bebouwd volgens de onderliggende bestemmingen.

De voor ‘Waarde – Archeologisch onderzoeksgebied’ aangewezen gronden zijn, voor zover deze gronden op de bij het plan behorende “Kaart archeologie” zijn aangeduid met “archeologische verwachting middelhoog”, “archeologische verwachting hoog” en “archeologische verwachting hoog, historische kern”, bestemd voor het behoud van de archeologische waarden, met dien verstande dat de gronden tevens zijn bestemd voor de op de verbeelding eveneens aangegeven overige bestemmingen. Het plangebied is op de “Kaart archeologie” aangeduid als “archeologische verwachting hoog”.

Op de gronden met de dubbelbestemming ‘Waarde - Archeologisch onderzoekgebied’ mogen uitsluitend worden gebouwd: bouwwerken, voor zover deze zijn toegestaan voor de in het bovenstaande bedoelde, eveneens op de verbeelding voor deze gronden aangegeven, overige bestemmingen, indien bij de bouw hiervan geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd die dieper reiken dan 30 cm beneden het bestaande maaiveld, het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte niet wordt uitgebreid, het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand gebouw, of indien het bouwwerken betreft met geen grotere oppervlakte dan 1000 m^2 voor zover de gronden op de bij het plan behorende "Kaart archeologie" zijn aangeduid met "archeologische verwachting hoog" en voor zover de bouw van de bouwwerken plaats vindt op een grotere afstand dan 50 m van gronden die op de kaart zijn bestemd als ‘Waarde - Archeologisch waardevol gebied’. Een vrijstelling kan worden verkregen door nader onderzoek (art. 49 lid 4 sub c).

De voor ‘Waterstaat – Beheerszone Watergang’ aangewezen gronden zijn bestemd voor de bescherming en beheer van naastgelegen watergangen en werkzaamheden in het kader van de verbetering van de naastgelegen watergangen. Op dergelijke gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

Op basis van het vigerende bestemmingsplan is het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen niet rechtstreeks mogelijk. Binnen de vigerende bestemming is het niet toegestaan om te bouwen buiten een agrarisch bouwperceel. Om de beoogde ontwikkeling te realiseren, dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden. Daarbij wordt tevens het bestaande gebouw planologisch vastgelegd.

1.4 Bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- Verbeelding: op de verbeelding zijn de bestemmingen in het plangebied weergegeven. Deze bestemmingen zijn gerelateerd aan de in de planregels opgenomen juridische regeling.
- Planregels: in de planregels is het gebruik van binnen het plangebied aangeven gronden, opstallen en ander gebruik van gronden juridisch geregeld. Per bestemming is aangegeven wat er binnen de bestemmingen mogelijk en/of toegestaan is.
- Toelichting: in de toelichting zijn de aan het plan ter grondslag liggende gedachten en de uitkomsten van eventueel uitgevoerde onderzoeken opgenomen.

1.5 Leeswijzer

De toelichting is opgebouwd uit verschillende hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt allereerst ingegaan op de ruimtelijke structuur en de bestaande situatie van het plangebied, waarna de toekomstige situatie wordt weergegeven in hoofdstuk 3. Een beschrijving en toetsing van het relevante beleidskader op nationaal, provinciaal en gemeentelijke niveau staat in hoofdstuk 4. Vervolgens komen in hoofdstuk 5 de milieukundige randvoorwaarden en onderzoeken aan de orde. De juridische opzet van het plan staat in hoofdstuk 6. De financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid worden in hoofdstuk 7 beschreven.

2. BESTAANDE SITUATIE

2.1 Historie en ruimtelijke structuur omgeving plangebied

Het landschap waarin de gemeente Buren is gelegen, is voor een belangrijk deel gevormd door rivieren (Rijn, Waal, Linge). De huidige landschapsstructuur is een gevolg van de vroegere gletsjer en regenrivieren, die aan het einde van de IJstijd het Salien tot in het begin van het Holoceen dikke pakketten, grindrijke, grove zonden hebben afgezet. Hierbij werden de grovere bestanddelen, zand en grind, dicht bij de oever afgezet. Aan beide zijden van de rivier ontstonden op deze manier oeverwallen. De oeverwallen langs de rivieren zijn hoger en droger gelegen en hebben een karakteristiek kleinschalig en besloten landschap met afwisseling van fruitgaarden, laanbeplanting, bosschages en landgoederen. Verder van de rivier af konden de lichtere (klei)deeltjes bezinken waardoor komkleigebieden ontstonden. Deze kennen een veel opener karakter.

Tot het moment dat gestart werd met de aanleg van kaden en dijken waren bewoning en landbouwkundig gebruik slechts in beperkte mate mogelijk. Reeds in de Vroege Middeleeuwen (500-1000-AD) zullen de eerste, lage kaden zijn opgeworpen om de verspreid liggende nederzettingen en het hierbij behorende akkerland te beschermen tegen wateroverlast. Van een regionaal georganiseerd dijk- en waterschapsbeheer of een gesloten dijkring was echter nog geen sprake. Dit was voor het eerst het geval in de 13^{e}, of mogelijk zelfs pas in de vroege 14^{e} eeuw. Het jaar 1327, toen de heren van Gelre de eerste landrechten verleenden aan de ambten Over- en Neder-Betuwe, wordt wat dit betreft vaak als uitgangspunt genomen. De doorgaande bedijking werd aangelegd over de hoger gelegen delen van de oeverwallen. In veel gevallen volgde de dijktracés (oude) rivierlopen, ‘strangen’ geheten, die werden buitengedijkt.

De uiterwaarden waren, door het risico van overstromingen in het groeiseizoen, slechts geschikt voor een agrarisch gebruik als wei- of hooiland. Bewoning in de uiterwaarden bleef beperkt tot enkele, op huisterpen gebouwde boerderijen na. De baksteenfabricage, die vanouds op kleinschalige en ambachtelijke wijze werden bedreven, ontwikkelde zich in de 19^{e} eeuw tot een grote, industriële bedrijfstak. Geschikt grondstof werd gevonden in de hoog opgeslibde uiterwaarden, die over grote oppervlakte werden afgeticheld. Steenovens en tichelgaten bepaalde omstreeks 1990 het beeld van vrijwel alle Neder-Betuwse uiterwaarden. Omstreeks 1900 waren in het Eiland van Maurik vier steenfabrieken aanwezig. De hoogwatervrije terpen van deze fabrieken zijn nog steeds te zien.

Een aantal gebieden binnen de gemeente Buren wordt gekenmerkt door bijzondere, met elkaar samenhangende sporen van de eeuwenoude bewoningsgeschiedenis van het gebied. Deze gebieden bevatten met name relicten van rivierlopen, dijken, kaden, dijkdoorbraakkolken, huisterpen, donken, woerden (hoger gelegen oude woongronden) en kenmerkende verkavelingen. Daarnaast betreft het gebieden waar vanouds weinig bewoning voorkomt of waar deze is gerangschikt volgens een kenmerkend bewoningspatroon.

Het plangebied is gelegen binnen het cultuurhistorisch waardevolle gebied ‘langs de Mauriksche Wetering ten zuiden van Maurik’, met relicten van oude rivierlopen en waar vanouds weinig bewoning voorkomt. Dit heeft zich vertaalt naar de dubbelbestemming ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied’ (zie ook paragraaf 5.2).

2.2 Landschappelijke waarden omgeving plangebied

In de loop der tijd zijn in het Burense buitengebied, als gevolg van de voortdurende wisselwerking tussen natuurlijke gegevenheden, zoals reliëf, waterhuishouding en bodem enerzijds en het, met name agrarische, gebruik door de mens anderzijds, cultuurhistorische landschappen ontstaan die worden beschouwd als streekeigen. Het betreft hier het oeverwallandschap en het komlandschap.

Het plangebied is gelegen binnen het oeverwallandschap. Dit landschap heeft zich ontwikkeld op de hoger gelegen oeverwallen en wordt van oudsher gekenmerkt door:

- Reliëf: geulen, ruggen en huisterpen;
- Waterhuishouding: een relatief laag grond- en oppervlaktewaterpeil;
- Grondgebruik: een divers agrarisch gebruik, onder meer als grasland, akkerland en boomgaard, waarbij de diverse gebruiksvormen door elkaar heen voorkomen;
- Verkaveling: een kleinschalige verkaveling, waarbij zowel regelmatige als onregelmatige en zowel strookvormige als blokvormige percelen voorkomen en die voor een deel het reliëf volgt;
- Beplanting: relatief veel erf-, kavelgrens- en wegbeplantingen, boomgaarden en bosjes, met als meest kenmerkende boomsoorten eiken, essen, iepen, lindes, fruit-, noten- en kastanjebomen;
- Bebouwing: relatief veel bebouwing, waarbij deze zowel kan voorkomen in de vorm van geconcentreerd liggende buurtschappen en lintbebouwing als in de vorm van verspreid liggende bebouwing.

2.3 Bestaande situatie plangebied

Het perceel Provincialeweg 56 te Ingen wordt aan de noordzijde begrensd door de Maurikse Wetering. Aftakkingen van de watergang vormen de oostelijke en westelijke begrenzing van het plangebied. Op het terrein zelf is een ‘halve-maan’-vormige waterpartij aanwezig. Aan de zuidzijde wordt het plangebied middels een bestaande bomenrij gescheiden van de Provincialeweg. Achter deze bomenrij staat een transparant hekwerk met Hedra (onvergund). De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische gronden, met hier en daar verschillende (bedrijfs)woningen.

Halverwege het perceel is het plangebied via een eigen, bestaande inrit vanaf de Provincialeweg te betreden. Momenteel is het plangebied ingericht als siertuin.

Op het perceel is een gebouw van 52 m^2 en een bouwhoogte van circa 6 meter aanwezig. Het gebouw is op basis van het overgangsrecht toegestaan. Daarnaast bevindt zich binnen het plangebied een zeecontainer met een oppervlakte van 27 m^2 en een houten schuurtje van 22 m^2. Verder kent het terrein een groene invulling met grasvelden omzoomd door verschillende bomen en bosschages. Daarnaast is een (legale) waterpartij aanwezig in een ‘halve-maan’-vorm.



Bestaande situatie



foto 1

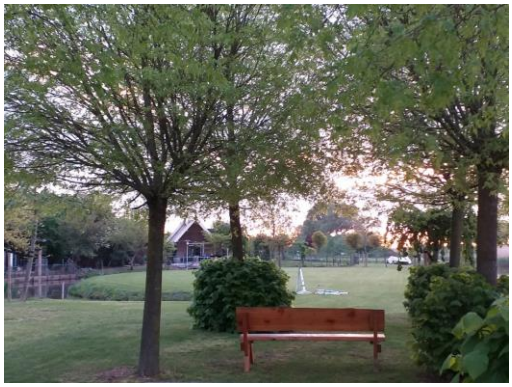


foto 2



foto 3



foto 4

3. TOEKOMSTIGE SITUATIE

3.1 Planvoornemen

Het planvoornemen betreft het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Het gaat hierbij om een specifieke vorm van hondentraining op nationaal en internationaal niveau, de zogenaamde agility-training. Hierbij worden de honden opgeleid voor het uitvoeren van bijzondere vaardigheden. De trainingen worden voornamelijk 's avonds gegeven. Per training worden circa 15 deelnemers verwacht. Per week worden drie trainingen gegeven (circa 150 trainingen op jaarbasis). Incidenteel worden op het terrein ook seminars en wedstrijden georganiseerd in de agility-hondensport, circa 10 á 15 keer per jaar met maximaal 150 bezoekers per event.

Ten behoeve van de zogenaamde agility-trainingen wordt op de achterzijde van het terrein, grenzend aan de Maurikse Wetering, een trainingsveld van 40 bij 25 meter aangelegd. Door een volgroeide bosschages wordt het trainingsveld aan het zicht onttrokken vanaf de Provincialeweg. Achter de volgroeide bosschage, gezien vanuit de Provincialeweg, worden twee lichtmasten geplaatst. Deze lichtmasten zullen niet hoger reiken dan het hoogste blaadje van de bomen (maximaal 12 meter). Doordat de lichtmasten achter de bosschage worden geplaatst, blijven de lampen onder de bomen en is er geen sprake van lichtoverlast voor de omgeving. De lichtmasten zullen daarnaast enkel aanstaan tijdens de trainingen in de avondperiode.

De reeds aanwezige zeecontainer en houten schuurtje worden verwijderd. Ter vervanging hebben de initiatiefnemers de wens om een kapschuur te realiseren met een oppervlakte van 198 m^2 met een goothoogte van 4 meter en een bouwhoogte van maximaal 6 meter, waarin zij toestellen, grasmaaiers, een tractor en andere gebruiksartikelen kunnen stallen. In de onderstaande tabel is weergegeven hoeveel vierkante meter voor welke functie gebruikt zal worden.

Ruimtebehoefte	**Aantal m^2**	**Opmerkingen**
Toestellen voor de hondentraining	25 m^2	
Camper – aanhangwagens met parcoursen en tractor	98 m^2	Op de aanhangwagens (2 st) staan de parcoursen die initiatiefnemers verhuren aan derden. Deze parcoursen kennen een behoorlijk prijskaartje. Stalling op het terrein is derhalve niet wenselijk, ook gezien de invloed van de weersomstandigheden.
Sanitaire voorzieningen	40 m^2	2 douches/2 wc per dames en heren
Receptie	35 m^2	
Totaal	**198 m^2**	

De nieuwe schuur wordt tegen het bestaande gebouwtje van 52 m^2 aangebouwd. De totale oppervlakte aan bebouwing komt daarmee op 250 m^2. Gezien de schuur binnen de bestemming 'Uitstralingszone Verkeer' wordt gerealiseerd, dient het plan overlegd te worden met de wegbeheerder. Het bestaande gebouw van 52 m^2 zal omgezet worden naar een kantine en opleidingsruimte ten behoeve van de agility-hondensportschool. De kantine (ondergeschikte horeca) is alleen voor deelnemers en bezoekers van de hondensportactiviteiten, niet voor derden.

Gedurende de seminars en de wedstrijden zal een deel van het terrein in gebruik worden genomen als tijdelijke overnachtingsmogelijkheid voor de deelnemers. Hiertoe wordt een voorziening voor kleinschalig kamperen, met maximaal 15 standplaatsen gerealiseerd. De verblijfsduur bedraagt circa 2 tot 4 dagen, gedurende de 10 á 15 seminars en/of wedstrijden op jaarbasis. De sanitaire voorzieningen ten behoeve van de kampeervoorziening worden gerealiseerd in de eerder genoemde kapschuur.

Onderdeel van de voorgestane ontwikkeling is een opwaardering van het perceel. De ontwikkeling wordt daartoe binnen het bestaande landschappelijke kader, zoals genoemd in paragraaf 2.2, gerealiseerd. In de navolgende paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

3.2 Landschappelijke inpassing

Landschappelijke inpassingsplan (LOP)

Om aan te sluiten bij de omliggende gronden, wordt het plangebied landschappelijk ingepast (zie afbeelding volgende pagina). Daarbij is aangesloten bij het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) van de gemeente Buren. Het LOP is een uitwerking van de Structuurvisie Buren 2009-2019. Het landschapsontwikkelingsplan biedt instrumenten en houvast om ontwikkelingen in het landschap in de gewenste richting te begeleiden. Dit plan bestaat uit een visiedeel, een uitvoeringsprogramma met (voorbeeld)projecten alsmede vier praktisch werkboeken voor vier verschillende landschappen en een aanvullende beleidsnotitie over de landschapsversterkingszones zoals die zijn aangegeven in de structuurvisie.

Binnen de gemeente Buren zijn – op basis van de historie en het huidige gebruik – verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen.

1. **Buren's historische rivierenlandschap** met zes dubbellintdorpen op smalle stroomruggen en het stadje Buren aan de Korne, met een afwisseling van burgerlijk verpozen en grootschalige boeren;
2. **Rijswijk's weidse rivierenlandschap** van de binnen- en buitendijkse agrarische polders in en om het Rijkswijkse Veld waar verhalen over de verdwenen en verschenen rivieren te lezen zijn;
3. **Maurik's dynamische rivierenlandschap** van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden – dijk – oeverwal (met Maurik) – komgebied het Broek en het Hornixveld – ontgrondende oeverwal langs de Linge;
4. **Lienden's lommerrijke rivierenlandschap** met lintbebouwing op het brede stroomruggencomplex van Lienden-Ommeren-Ingen – tegenover de Utrechtse Heuvelrug – met de uiterwaarden van de Nederrijn en de Marspolder in het noorden en de dorpspoldes van Aalst, Meerten, Ommeren en Ingen in het zuiden.

Het plangebied valt onder het landschapsensemble ‘Mauriks dynamische rivierenlandschap’. In dit landschapsensemble is duidelijk het standaardbeeld van het historische rivierenlandschap te herkennen. Dit ensemble kent een grootschalige zonering van functies in 4 zones, van noord naar zuid:

- Het rivierbeheer is natuurlijk de belangrijkste functie van de uiterwaarden. De uiterwaarden worden verder deels gebruikt als extensieve weidegrond en voor natuurontwikkeling. Verder prominent aan rivier gekoppelde recreatie: het Eiland van Maurik en de aanliggende dijkzone;
- Wonen in woonwijken bij Maurik nabij de snelweg en werken op bedrijventerrein. Verder kent het gebied boomgaarden, afgewisseld met glastuinbouw, weilanden, akkers en paardenweitjes. Op de oeverwal overheerst naast het wonen, de boom- en fruitteelt en de akkerbouw. Verder natuurlijk bedrijvigheid in het dorp. Aan de zuidkant wordt de oeverwal afgezoomd met de Mauriksche Wetering die naast een waterhuishoudkundige ook een ecologische en recreatieve functie heeft en nog meer zal krijgen:
- Grootschalig landbouwgebied van Park, Hornixveld en De Broek;
- Ontgrondingen langs de Linge die daarna omgevormd worden tot een grootschalig (water)recreatiegebied.

Het plangebied is gelegen op een zogenaamde oeverwal. Zoals eerder benoemd in paragraaf 2.2 kenmerkt het oeverwallandschap zich op zijn beurt weer door:

- Reliëf: geulen, ruggen en huisterpen;
- Waterhuishouding: een relatief laag grond- en oppervlaktewaterpeil;
- Grondgebruik: een divers agrarisch gebruik, onder meer als grasland, akkerland en boomgaard, waarbij de diverse gebruiksvormen door elkaar heen voorkomen;
- Verkaveling; een kleinschalige verkaveling, waarbij zowel regelmatige als onregelmatige en zowel strookvormige als blokvormige percelen voorkomen en die voor een deel het reliëf volgt;
- Beplanting: relatief veel erf-, kavelgrens- en wegbeplantingen, boomgaarden en bosjes, met als meest kenmerkende boomsoorten eiken, essen, iepen, lindes, fruit-, noten- en kastanjebomen;
- Bebouwing: relatief veel bebouwing, waarbij deze zowel kan voorkomen in de vorm van geconcentreerd liggende buurtschappen en lintbebouwing als in de vorm van verspreid liggende bebouwing.

Landschappelijke inpassing

Om aan te sluiten bij het gestelde landschappelijke kader wordt de bestaande erf-, kavelgrens- en wegbeplanting behouden en versterkt. In het plangebied komen reeds de volgende boom- en plantensoorten voor: (haag)beuken, eiken, elzen, kornoeltjes, diverse taxodiums, gouden regen, hazelaars, hazelnoot, heesters, hortensia’s (klim), hulst, lep treur, kamperfoelie, krentenboom, krulhazelaars, laurier, moerbeibomen, olijfbomen, platanen, prunus, Rode en rose dendrons, seringen, sierconiferen, sierkers, tamme en wilde kastanje, topifera, treurberk, treur- en boswilgen, tulpenbomen, vlinderstruiken. De bestaande bosschages worden aangevuld met gebiedseigen soorten. Dit geldt tevens voor de locatie van de te slopen gebouwen, waar een nieuwe bosschage wordt aangebracht van gebiedseigen soorten.

Er worden in deze bosschages soorten toegepast zoals:

- Tilia platyphyllos – Zomerlinde;
- Acer campestre – Veldesdoorn;
- Viburnum opulus – Gelderse roos;
- Cornus – sanguinea – Rode kornoelje.

Aan de zuidzijde wordt het plangebied middels een bestaande bomenrij (walnootbomen) gescheiden van de Provincialeweg. Achter de walnootbomen is een transparant hekwerk met Hedra aanwezig (onvergund). De aanwezige Hedra wordt vervangen door een (wintergroene)haag. De haag wordt circa 1 meter breed in een losse structuur met los plantverband. De toe te passen soorten zijn een menging van bladhoudend laurier (40%), sleedoorn (10%), meidoorn (10%), haagbeuk (20%) en hazelaar (20%). Aan de oost- en westzijde wordt de haag doorgetrokken in een soort U-vorm. Door het aanplanten van de haag wordt het zicht vanaf de Provincialeweg naar het plangebied, en vise versa, beperkt. Door het aanplanten van de haag wordt daarnaast de kans op schadelijke drift ter plaatse van het plangebied beperkt. De haag wordt tevens juridisch-planologisch gewaarborgd middels de aanduiding ‘specifieke vorm van groen – windhaag’.

Aan de noordzijde van het perceel daarentegen, is met name het creëren van een groen kader tussen het open agrarische landschap en het perceel van belang. Om deze reden is hier gekozen voor een meer open karakter, met open zichtlijnen vanaf de bebouwing, het trainingsveld en de voorziening voor kleinschalig kamperen naar het achterliggende, open agrarische gebied. Langs de Maurikse Wetering zijn in 2019 een aantal bomen aangeplant. Het betreffen Mispelbomen (Mespilus Gemanica ‘Westerveld’). Deze bomen bevinden zich buiten de beschermingszone van de watergang, waardoor de watergang bereikbaar is voor onderhoud.

Daarnaast worden de bestaande zeecontainer en het houten schuurtje gesloopt en vervangen voor een groter, multifunctioneel gebouw. Dit gebouw zal tegen het bestaande gebouw worden gerealiseerd. Door de plaatsing van het gebouw in deze hoek wordt de bebouwing (het bestaande bijgebouw van 52 m^2 en de nieuwe kapschuur) geclusterd aan één zijde van het perceel.

Door de aanleg en instandhouding van deze landschappelijke inpassing kan gesteld worden dat sprake is van een passende landschappelijke inpassing binnen het gestelde landschappelijk kader. Het landschappelijk inpassingsplan is als bijlage 1 bij de toelichting opgenomen. In de planregels wordt het landschappelijk inpassingsplan juridisch gewaarborgd.



Landschappelijk inrichtingsplan (zie bijlage voor grotere uitsnede)

3.3 Verkeer en parkeren

Ontsluiting

Het plangebied is gelegen aan de Provincialeweg (N320). Via een eigen inrit vanaf de Provincialeweg is het plangebied te bereiken. Via de Provincialeweg is het plangebied verbonden met de kernen Ingen en Maurik.

Voor het planvoornemen is een omgevingsvergunning voor het wijzigen van de bestemming van de in- /uitrit van siertuin naar sportaccommodatie op het adres Provincialeweg 56 in Ingen aangevraagd. Burgemeester en wethouders van de gemeente Buren hebben besloten dat de omgevingsvergunning verleend wordt. De uitweg moet daarbij voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De opstelruimte tussen de bestaande toegangspoort en (brom)fietspad moet vergroot worden zodat een afstand van 5 meter ontstaat tussen de toegangspoort en het (brom)fietspad;
- Er moet bij het verlaten van het terrein, gezien vanuit een voertuig tussen hek en (brom)fietspad, voldoende zicht zijn op het verkeer op (brom)fietspad en hoofdrijbaan;
- Voertuig voorwaarts vanaf de N320 het perceel oprijdt en het voertuig voorwaarts vanaf het perceel de N320 weer oprijdt;
- De bestuurders van de voertuigen mogen niet parkeren of stilstaan op de fietspaden en/of bermen;
- Tot slot wordt geadviseerd om bij de entree op eigen terrein enige (lage) verlichting aan te brengen zodat de entree vanaf de N320 ook ’s avonds beter zichtbaar en herkenbaar is.

Met het realiseren van de in-/uitrit wordt rekening gehouden met de gestelde voorwaarden.

Verkeer

Bij ruimtelijke ontwikkelingen met een verkeersaantrekkende werking is het, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, van belang dat de verkeersgeneratie in beeld wordt gebracht. Aan de hand van deze gegevens kan geconcludeerd worden of de bestaande ontsluitingsweg het toenemend aantal verkeersbewegingen kan verwerken.

In de huidige situatie heeft het plangebied een agrarische bestemming en hierdoor al een bepaalde verkeerstrekkende werking. Door de realisatie van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen zal het aantal verkeersbewegingen ter plaatse toenemen. In de navolgende tabellen is de toename van het aantal verkeersbewegingen weergegeven. Daarbij is uitgegaan van de volgende punten:

- De verkeersbewegingen voor de deelnemers van trainingen, seminars en wedstrijden, medewerkers en bezoekers is gebaseerd op ervaringscijfers;
- Drie avonden per week worden trainingen gehouden. Elke training heeft maximaal 15 deelnemers (maximaal 150 trainingen op jaarbasis);
- Per training wordt gerekend op 5 auto's voor overig bezoek in de vorm van trainers, leveranciers en bezoekers;
- Bij seminars en/of wedstrijden worden maximaal 150 bezoekers verwacht. Daarbij wordt uitgegaan van een bezetting van 3 personen per auto.

Trainingen

Op reguliere dagen, dagen waarop enkel trainingen plaatsvinden, komen 20 auto's naar het plangebied. 15 auto's voor de deelnemers van de trainingen en 5 auto's voor overig bezoek. Dit betekent dat op een gemiddelde werkdag sprake is van een verkeersgeneratie van 40 mvt/ etmaal.

Beschrijving aanleiding	**Aantal auto's**	**Verkeersbewegingen**
Deelnemers/ bezoekers trainingen	20	40

Uit de telresultaten van de provincie blijkt dat er bijna 7000 motorvoertuigen per etmaal per werkdag zijn geregistreerd op de Provincialeweg. De verkeersgeneratie op reguliere dagen heeft nagenoeg geen invloed op de verkeersgeneratie van bijna 7000 motorvoertuigen per etmaal op de Provincialeweg. Verwacht wordt dat de Provincialeweg (N320) vanwege zijn huidige verkeersintensiteit en capaciteit de verkeersbewegingen zonder problemen kan verwerken.

Seminar- en/of wedstrijddagen (maatgevende dag)

De verkeersintensiteit zal op seminar- en/of wedstrijddagen echter hoger liggen. Op dergelijke dagen (15 keer per jaar) worden maximaal 150 bezoekers verwacht, verspreid over 50 auto's. Gedurende deze dagen wordt ook de voorziening voor kleinschalig kamperen in gebruik genomen (15 standplaatsen). Ten gevolge van de kampeervoorziening neemt het aantal verkeersbewegingen niet extra toe, aangezien deze in principe al zijn meegerekend bij de deelnemers/bezoekers van de seminars en/of wedstrijden.

Voor de worst-case scenario wordt het aantal verkeersbewegingen ten behoeve van de kampeervoorziening wel apart meegerekend. Daarbij wordt aangesloten bij de norm uit de CROW-publicatie. Op basis hiervan geldt een norm van 0,4 verkeersbewegingen per standplaats.

Beschrijving aanleiding	Aantal auto's	Verkeersbewegingen
Deelnemers/ bezoekers seminars en/ of wedstrijden	50	100
Kampeerders		0,4 x 15 = 6
Totaal		**106**

Het aantal verkeersbewegingen bedraagt op wedstrijddagen 106 verkeersbewegingen. Verwacht wordt dat de Provincialeweg (N320) vanwege zijn huidige verkeersintensiteit en capaciteit de verkeersbewegingen als gevolg van de seminars en wedstrijden zonder problemen kan verwerken.

Parkeren

De gemeente Buren hanteert de kencijfers van kennisorgaan CROW als leidraad voor het bepalen van de parkeereisen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze kencijfers worden landelijk geaccepteerd als leidende adviesnormen voor parkeersituaties. De meest recente publicatie van het CROW betreft publicatie 381 Toekomstbestending parkeren.

De CROW-kencijfers bieden adviesnormen voor verschillende functies, en met verschillende bandbreedtes. De gemeente Buren hanteert in beginsel de maximale bandbreedte met de strengste norm. Dit vanwege het feit dat de gebieden niet goed zijn ontsloten met het openbaar vervoer; de NS/busstations zijn buiten de gemeente Buren gelegen.

Parkeerberekening

Bij de berekening van de parkeereis wordt altijd van de bestaande situatie uitgegaan als zijnde de nulsituatie waarbij het uitgangspunt geldt dat de parkeersituatie niet mag verslechteren. Ook in gebieden waar de parkeersituatie al slecht is kunnen ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden zolang aan dit uitgangspunt wordt voldaan. Daarom is het verschil in de parkeerbehoefte in de oude situatie vergeleken met de parkeerbehoefte in de toekomstige situatie. Dit verschil betreft de parkeereis.

1. Huidige situatie

Het perceel is in de huidige situatie in gebruik als grasland, landbouwgrond. In de CROW-publicatie 381 Toekomstbestendig parkeren is voor dit gebruik geen parkeercijfer opgenomen. De parkeerbehoefte in de huidige situatie bedraagt derhalve nul.

2. Toekomstige situatie

De CROW-publicatie 381 Toekomstbestendig parkeren kent geen kencijfers voor een hondensportschool. De parkeerbehoefte in de toekomstige situatie wordt derhalve bepaalt aan de hand van ervaringscijfers. Voor het benodigde aantal parkeerplaatsen ten behoeve van de voorziening voor kleinschalig kamperen wordt aangesloten bij de recente parkeerkengetallen uitgegeven door het CROW. Op basis van de CROW-publicatie geldt voor de kampeervoorzieningen een parkeernorm van 1,2 parkeerplaatsen per standplaats.

In de onderstaande tabel is de parkeerbehoefte schematisch weergegeven.

Type	**Aantal**	**Kengetal**	**Aantal parkeerplaatsen**
Deelnemers trainingen	15	1 pp	15 parkeerplaatsen
Overige bezoekers trainingen	5	1 pp	5 parkeerplaatsen
Seminar- en/of wedstrijddagen max. 150 deelnemers/bezoekers	*50 auto's*	*50 pp*	*50 parkeerplaatsen**
Kampeerplaatsen	*15*	*1,2 pp*	*18 parkeerplaats***
Totaal			**38 parkeerplaatsen**

** Bij seminar- en/of wedstrijddagen zijn er geen trainingen. De deelnemers parkeren dan op de 20 aanwezige parkeerplaatsen. De ontbrekende 48 parkeerplaatsen worden ingevuld aan de oost zijde van het terrein.*
*** Het gebruik van de kampeerplaatsen hangt samen met de seminar- en/of wedstrijddagen. Op reguliere trainingsdagen zullen de kampeerplaatsen niet gebruikt worden.*

Op de reguliere trainingsdagen is er sprake van een parkeerbehoefte van 20 parkeerplaatsen. Om in de benodigde parkeerbehoefte te voorzien, worden langs het bestaande pad tussen de entree en de kapschuur 20 parkeerplaatsen aangelegd. De parkeerbehoefte op reguliere dagen wordt daarmee volledig op eigen terrein afgewikkeld.

Op seminar- en/of wedstrijddagen zal de benodigde parkeerbehoefte hoger liggen. Voor de deelnemers en/of bezoekers wordt uitgegaan van maximaal 150 deelnemers/bezoekers per seminar en/of wedstrijd. Uitgaande van een bezetting van 3 personen per auto, betekent dit een benodigde parkeerbehoefte van 50 parkeerplaatsen. Zoals eerder genoemd worden ten behoeven van de agility-hondensportschool reeds 20 parkeerplaatsen aangelegd. Gedurende de seminar- en/of wedstrijden kunnen deze parkeerplekken eveneens worden ingezet. De overige 30 parkeerplaatsen worden op deze dagen tijdelijk opgevangen op een open grasvelden aan de oostzijde van terrein. Deze parkeervoorzieningen worden geheel onverhard. Ten aanzien van de kampeervoorziening is tevens behoefte aan 18 parkeerplaatsen. Per standplaats is voldoende ruimte om in de benodigde parkeerbehoefte te voorzien. De parkeerbehoefte op seminar- en wedstrijddagen wordt daarmee volledig op eigen terrein afgewikkeld.

De incidentele parkeervoorzieningen worden gedeeltelijk beoogd binnen de vrijwaringszone van de Maurikse Wetering. Aangezien het incidentele situaties betreft en de parkeervoorzieningen niet worden verhard, vormen de parkeervoorzieningen geen belemmering voor de bescherming en het beheer van de naastgelegen watergang.

Gesteld kan worden dat binnen het plangebied voldoende ruimte is om de parkeerbehoefte op eigen terrein op te vangen, zowel op reguliere dagen als op seminar- en/of wedstrijddagen (worstcase scenario).

4. BELEIDSKADER

4.1 Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is geheel opgenomen in deze nieuwe visie.

De Nationale Omgevingsvisie biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving. Hiermee kan het Rijk inspelen op de grote uitdagingen die voor hen liggen. Allerlei trends en ontwikkelingen hebben invloed op de leefomgeving. Veranderende en groeiende steden, de overgang naar een duurzame en circulaire economie en het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering vormen slechts een deel van de opgaven. Dit biedt kansen, maar vraagt wel om zorgvuldige keuzes. Want ruimte, zowel boven-, als ondergronds, is een schaars goed. Het combineren van al die opgaven vraagt een nieuwe manier van werken. Niet van bovenaf opgelegd, maar in goede samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en burgers. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet het Rijk een proces in gang waarmee keuzes voor de leefomgeving sneller en beter kunnen worden gemaakt.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Deze belangen komen samen in vier prioriteiten:

1. Ruimte voor klimaatadaptie en energietransitie;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Door het nationale karakter van de NOVI en de kleine schaal van onderhavig plan, heeft het voornemen nauwelijks raakvlak met dit nationale kader. Met onderhavig planvoornemen zijn geen nationale belangen in het geding.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening stelt het Rijk een aantal regels die zijn bedoeld om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, d.w.z. door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen. Het Barro is op 30 december 2011 in werking getreden en op 1 oktober 2012 verder aangevuld.

Door het nationale karakter van het Barro en de kleine schaal van onderhavig plan, heeft dit voornemen nauwelijks raakvlak met dit nationaal juridisch kader. Het Barro bevat geen voor het plan relevante bepalingen.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Met de inwerkingtreding op 1 oktober 2012 van artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) – de ladder voor duurzame verstedelijking – geldt voor alle juridisch verbindende ruimtelijke plannen van decentrale overheden die (planologisch) nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken een bijzonder procesvereiste.

Dit nationale belang houdt in dat, ten behoeve van een goed systeem van ruimtelijke ordening, een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij besluiten plaats dient te vinden. Deze zorgvuldige afweging heeft tot doel om, vanuit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, planologisch ongewenste versnippering en een onaanvaardbare leegstand te voorkomen. De ladder voor duurzame verstedelijking is herzien en per 1 juli 2017 is de nieuwe ladder voor duurzame verstedelijking in werking getreden.

Het begrip ‘stedelijke ontwikkeling’ is in artikel 1.1.1, lid 1 sub i van het Bro gedefinieerd als: “ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Een aantal aspecten zijn van belang om te bepalen of en hoe de ladder moet worden toegepast, waaronder de vraag of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling en of de stedelijke ontwikkeling ‘nieuw’ is.

Uit de jurisprudentie, die is verschenen sinds de inwerkingtreding van de ladder, blijkt dat de afdeling bestuursrechtspraak een zekere ondergrens stelt aan ontwikkelingen wanneer het gaat om de beoordeling of sprake is van een stedelijke ontwikkeling.

Toetsing plangebied

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een wijziging van de bestemming ‘Agrarisch – Oeverwalgebied’ naar ‘Recreatie’ ten behoeve van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Bepaald dient te worden of deze wijziging een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt. In artikel 1.1.1. van het Bro is gedefinieerd wat onder een ‘stedelijke ontwikkeling’ dient te worden verstaan. Onder ‘stedelijke ontwikkeling’ wordt onder meer verstaan de realisatie van ‘andere stedelijke voorzieningen’. Uit de Nota van Toelichting (2017) blijkt dat onder ‘andere stedelijke voorzieningen’ ook ‘leisure’ moet worden verstaan. Een agility hondensportschool is een vorm van leisure en is aldus aan te merken als een ‘stedelijke ontwikkeling’.

In de ‘overzichtsuitspraak’ van de Raad van State is gedetailleerd uiteengezet wanneer een stedelijke ontwikkeling vervolgens als ‘nieuw’ is aan te merken en aldus sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Uit de uitspraak volgt dat een voorziene ontwikkeling voldoende ‘substantieel’ moet zijn om als nieuwe stedelijke ontwikkeling te classificeren. Om te bepalen of een voorziene ontwikkeling voldoende ‘substantieel’ is, wordt in onderlinge samenhang bezien of sprake is van een substantiële toename van het ruimtebeslag en/of een substantiële functiewijziging.

Uit de rechtspraak volgt dat voor de realisatie van een nieuw gebouw met een bruto vloeroppervlak kleiner dan 500 m^2 er in beginsel geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Voor bestaande gebouwen kan naar de toename in bruto vloeroppervlakte ten opzichte van de bestaande bruto vloeroppervlakte worden gekeken.

Als een toename van de bedrijfsbebouwing met minder dan 500 m^2 wordt toegestaan, hoeft er geen sprake te zijn van een substantiële toename van het ruimtebeslag en dus ook niet van nieuwe stedelijke ontwikkeling. In onderhavig plan is sprake van een functiewijziging van een bestaand gebouw van 52 m^2 en het realiseren van een nieuwe gebouw van circa 198 m^2. De toename aan bebouwing blijft onder de gestelde grens van 500 m^2. Gesteld kan worden dat er geen sprake is van een substantiële toename van het ruimtebeslag. Dit blijkt ook uit een uitspraak van de Raad van State van 24 augustus 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2319), waar een uitbreiding van bedrijfsbebouwing met 280 m^2 ook niet als substantieel ruimtebeslag werd gekwalificeerd.

Het planvoornemen voorziet daarmee in extra ruimtebeslag ten opzichte van de vigerende situatie. Er is echter geen sprake van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' als bedoeld in de laddertoets. Wel is een motivering nodig waaruit blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, waarbij aandacht wordt besteed aan de behoefte van het plan.

Behoefte
In heel Nederland zijn er maar een beperkt aantal agility-hondensportscholen. Een agility-hondensportschool in combinatie met een kampeerterrein is uniek vanwege de mogelijkheid om tijdens een evenement te kunnen verblijven. Daarnaast draag draagt de omzetting van agrarisch naar leisure ('Recreatie – Agility hondensportschool') bij aan het versterken van de vitaliteit van het landelijk gebied. Een agility-hondensportschool trekt meer toeristen aan en de kwaliteit van de omgeving, ten opzichte van de bestaande situatie, wordt fors verbeterd. De kwaliteit van het plangebied wordt behouden, doordat het perceel goed onderhouden wordt. Gesteld kan worden dat er voldoende behoefte is aan het planvoornemen, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Conclusie
Uit het bovenstaande blijkt dat het planvoornemen past binnen het rijksbeleid.

4.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland
Op 19 december 2018 is de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. Deze Omgevingsvisie gaat over 'Gaaf Gelderland'. 'Gaaf' is een woord met twee betekenissen. 'Gaaf' betekent 'mooi' en gaat over wat – historisch en landschappelijk gezien – heel mooi en ongeschonden is. Het beschermen waard! Maar 'gaaf' verwijst ook naar dat wat 'cool' en nieuw en vernieuwend is; aantrekkelijk voor nieuwe generaties. Het ontwikkelen waard! Beide kanten zijn van toepassing op Gelderland en onlosmakelijk verbonden met de Gelderlanders. Beide aspecten zijn dan ook opgenomen in de Gelderse Omgevingsvisie.

In de Omgevingsvisie staat een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig:
  - Een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna;
  - Voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen;
  - Aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend:
  - Een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijs instellingen;
  - Het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen;
  - Het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland bevat de hoofdlijnen van het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland beschrijft de strategische hoofdopgaven voor de lange termijn. Deze zijn onderverdeeld in zeven thema's, te weten energietransitie, klimaatadaptie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. In de Omgevingsverordening wordt uitvoering gegeven aan de Gelderse Omgevingsvisie en het realiseren van het wensbeeld van de provincie.

Gelderse Ladder voor duurzame verstedelijking
De provincie verwacht van gemeenten dat zij bij grotere initiatieven nagaan of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling die afgewogen moet worden. Als de nieuwe situatie qua omvang (aantallen woningen of oppervlaktes) of qua effecten (milieuhinder, verkeersaantrekkende werking e.d.) dusdanig is dat de aard van het betreffende buitengebied qua karakter verandert, is er sprake van een grootschalige ontwikkeling. In die gevallen is een afweging op grond van de Gelderse Ladder voor duurzaam ruimtegebruik aan de orde en dient de behoefte voor de ontwikkeling aangetoond te worden. In onderhavige planvoornemen is geen sprake van een grootschalige ontwikkeling (zie ook paragraaf 4.1 Ladder voor duurzame verstedelijking).

Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening is een van de instrumenten om de ambities uit de Omgevingsvisie te realiseren. Om samen een gaaf Gelderland te bereiken, wordt de focus gelegd op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. In de verordening wordt richting gegeven aan de zeven samenhangende thema's/ambities uit de Omgevingsvisie.

Het plangebied valt volgens de Omgevingsverordening onder de volgende gebieden:

- **Plussenbeleid**
  (Regels Landbouw)
- **Overig gebied glastuinbouw**
  (Regels Glastuinbouw)
- **Tijdelijk verbodsgebied uitbreiding bestaande glastuinbouw**
  (Regels Glastuinbouw)
- **Tijdelijk verbodsgebied nieuwvestiging glastuinbouw**
  (Regels Glastuinbouw)

- **Tijdelijk verbodsgebied hervestiging glastuinbouw**
  (Regels Glastuinbouw)
- **Nationaal landschap buiten Gelders natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone en Nieuw Hollandse Waterlinie**
  (Regels Landschap)
- **Intrekgebied**
  (Regels Water en Milieu)

Landbouw
Het plussenbeleid is van toepassing op niet-grondgebonden veehouderijbedrijven en –takken. Met het plussenbeleid wordt het ontstaan van een niet-grondgebonden bedrijf onderdeel van een bestaand bedrijf een uitbreiding van een niet-grondgebonden bedrijf of onderdeel van een bedrijf groter dan 500 vierkante meter gebonden aan de kwalitatieve eisen van het Plussenbeleid. Onderhavig planvoornemen heeft geen betrekking op een veehouderijbedrijf en/of –tak.

Glastuinbouw
De Omgevingsverordening bevat een drietal tijdelijke verboden op grond van artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening. In het plangebied geldt een verbod voor de uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven. Onderhavig planvoornemen heeft geen betrekking op een glastuinbouwbedrijf.

Nationaal landschap buiten Gelderse natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone en Nieuw Hollandse Waterlinie
Het plangebied is gelegen binnen een Nationaal landschap maar buiten de Groene ontwikkelingszone, het Gelders natuurnetwerk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Voor het Nationaal landschap is het uitgangspunt dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in Nationale landschappen de kernkwaliteiten van dat specifieke deel van het Nationaal landschap niet aantasten, d.w.z. daar geen afbreuk aan doen. Door een goed ontwerp op een goede landschappelijke inpassing is het zelfs mogelijk om soms een bijdrage aan de kernkwaliteiten te leveren. Voor het plangebied is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarbij aansluiting is gezocht bij de kernkwaliteiten van het gebied. Gesteld kan worden dat in voldoende mate rekening is gehouden met de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap ter plaatse. De provincie Gelderland heeft op 2 februari 2021 tevens geconcludeerd dat de beoogde ontwikkeling op deze locatie geen gevolgen heeft voor het Nationaal Landschap.

Intrekgebied
De provincie streeft er naar het grondwater als bron voor de drinkwatervoorziening te beschermen. Voor een effectieve en duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening maakt de provincie onder andere gebruik van regelgeving en vergunningverlening. De provincie wil niet dat fossiele energie (aardgas, aardolie, schaliegas of steenkoolgas) gewonnen wordt in de intrekgebieden voor de drinkwatervoorziening. De Omgevingsverordening regelt dan ook dat een bestemmingsplan ter plaatse van een intrekgebied niet mag voorzien in een bestemming die de winning van fossiele energie mogelijk maakt. Onderhavig plan voorziet niet in een bestemming die de winning van fossiele energie mogelijk maakt.

Overige gebieden
De overige gebieden waar het plangebied onder valt, zijn niet direct van toepassing op het plangebied en/of voornemen en vormen daarmee geen beperking op het planvoornemen.

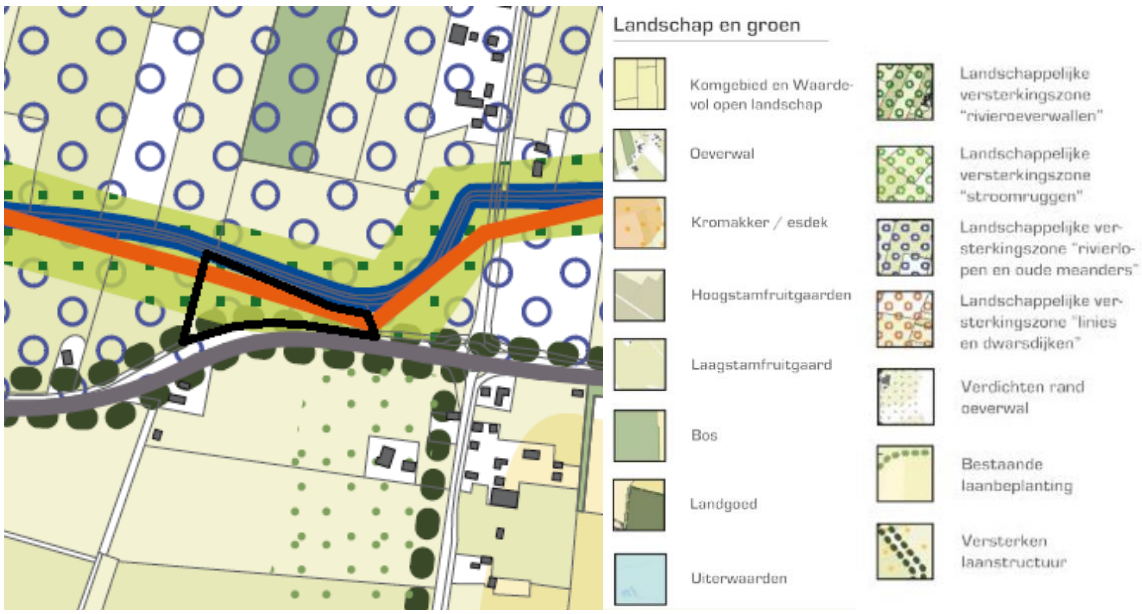
Conclusie
Uit het bovenstaande blijkt dat het planvoornemen past binnen het provinciaal beleid.

4.3 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie 2009-2019
De Structuurvisie bevat de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van de gemeente Buren, alsmede de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid.

De structuurvisie bevat voor iedere kern kenmerken die waardevol en behoudenswaardig zijn. Ook zijn per kern de bijzondere kwaliteiten van de omliggende buitengebieden aangeduid, waaronder waardevolle gebieden, landschappelijke grenzen, bufferzones, waardevolle landschapselementen, kenmerkende kleinschaligheid en waardevolle ruimtelijke relaties. De structuurvisie vormt een leidraad voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven.

De gemeente kent weinig verstedelijking, waardoor kwaliteiten als rust, ruimte en een schoon milieu nog ruimschoots aanwezig zijn. Het ruimtelijk beleid van de gemeente is er op gericht deze kwaliteiten te behouden en verder uit te bouwen, zodanig dat deze kwaliteiten bepalend worden voor het imago van de gemeente. Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij de karakteristiek van het landschap en respect te tonen naar het cultuurhistorisch verleden.



Uitsnede structuurvisie Buren 2009-2019 (plangebied zwart omlijnd)

Het plangebied is gelegen op een oeverwal. Op de oeverwallen en stroomruggen wordt gestreefd naar een verdere ontwikkeling van het grondgebonden landbouwkundig gebruik, in samenhang met behoud, herstel en ontwikkeling van de specifieke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden, welke de besloten, kleinschalige karakteristiek van de oeverwallen en stroomruggen ondersteunen. Het behoud van hoogstamfruitgaarden wordt gestimuleerd. Evenals nieuwe ontwikkeling hiervan. Het streven is om de laanbeplanting langs de Provincialeweg te versterken.

Daarnaast is het plangebied aangewezen als landschappelijke versterkingszone 'rivieroeverwallen'. Ter plaatse van deze zone worden nieuwe landgoederen, buitenplaatsen, ruime erven en groene kavels gestimuleerd.

Het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen inclusief landschappelijke inpassing, sluit aan bij het gestelde in de structuurvisie. In het landschappelijk inpassingsplan is in voldoende mate aansluiting gezocht bij de specifieke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden van het gebied.

Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

De gemeente Buren heeft haar landschappelijke ambities uit de Structuurvisie Buren 2009-2019 nader uitgewerkt in het Landschapsontwikkelingsplan (vastgesteld 30 oktober 2012). Het Landschapsontwikkelingsplan biedt instrumenten en houvast om ontwikkelingen in het landschap in de gewenste richting te begeleiden. In dit plan beschrijft de gemeente wat ze in het landschap willen versterken en hoe ze dit willen doen. Het plan bestaat uit een visiedeel, een uitvoeringsprogramma met (voorbeeld)projecten, alsmede vier praktische werkboeken voor vier verschillende landschappen en een aanvullende beleidsnotitie over de landschapsversterkingszones zoals die zijn aangegeven in de structuurvisie.

Binnen de gemeente Buren zijn – op basis van de historie en het gebruik – verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen.

- **Buren's historische rivierenlandschap** met zes dubbellintdorpen op smalle stroomruggen en het stadje Buren aan de Korne, met een afwisseling van burgerlijk verpozen en grootschalig boeren;
- **Rijswijk's weidse rivierenlandschap** van de binnen- en buitendijkse agrarische polders in en om het Rijswijkse Veld waar verhalen over de verdwenen en verschenen rivieren te lezen zijn;
- **Maurik's dynamische rivierenlandschap** van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden – dijk – oeverwal (met Maurik) – komgebied het Broek en het Hornixveld – ontgrondende oeverwal langs de Linge;
- **Lienden's lommerrijke rivierlandschap** met lintbebouwing op het brede stroomruggencomplex van Lienden – Ommeren – Ingen – tegenover de Utrechtse Heuvelrug – met de uiterwaarden van de Nederrijn en de Marspolder in het noorden en de dorpspolders van Aalst, Meerten, Ommeren en Ingen in het zuiden.

Vervolgens is de visie nader uitgewerkt en per onderscheiden deelgebied (27 stuks) binnen de vier verschillende landschapsensembles geconcretiseerd. Het plangebied maakt onderdeel uit van het Maurik's dynamisch rivierenlandschap, deelgebied 'Oeverwal ten westen van Maurik met de dijkzone: laan van erven'.

Te stimuleren landschapselementen zijn:

- Pad met singel van Hondsroos en Sleedoorn;
- Pad langs singel van Hondsroos en Sleedoorn tussen flauwe oever van waterloop;
- Voorpootbomen in wegberm als deel van de Betuwse laantjes;
- Dorpsomgaard: pad met enkele fruitbomen vanaf dijk naar Parkstraat.

Bij de herontwikkeling is in voldoende mate rekening gehouden met de landschapsensembles van het gebied. Zie paragraaf 3.2.

Conclusie

Uit het bovenstaande blijkt dat het planvoornemen past binnen het gemeentelijke beleid.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Archeologie

Verdrag van Malta

In 1992 ondertekende een aantal Europese lidstaten, waaronder Nederland, in Valletta het Verdrag van Malta. Dit Europese verdrag is erop gericht het archeologisch erfgoed beter te beschermen (officieel heet het verdrag dan ook 'Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed'). Door het aantal grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen wordt het archeologisch erfgoed in toenemende mate bedreigd. De uitgangspunten van het Verdrag van Malta luiden:

- Streven naar behoud ter plaatse ('in situ') van archeologische waarden. Conservering van archeologische resten kan het beste in de bodem;
- Het tijdig rekening houden met aanwezige of te verwachten archeologische resten bij ruimtelijke ontwikkelingen;
- De verstoorder betaalt de kosten voor archeologisch onderzoek als in situ behoud niet mogelijk is. De verstoorder wordt hiermee gestimuleerd om naar alternatieven te zoeken voor de ontwikkeling.

Het Nederlandse parlement bekrachtigde middels een goedkeuringswet in 1998 het verdrag.

Erfgoedwet en ruimtelijke plannen

De bekrachtiging van het Verdrag van Malta maakte de weg vrij om archeologisch erfgoed in wetgeving te verankeren. In oktober 2003 ging een eerste wijzigingsvoorstel naar de Tweede Kamer. Dit leidde uiteindelijk tot de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) per 1 september 2007. Deze wijzigingswet maakte het mogelijk onder meer delen van de toenmalige Monumentenwet 1988 aan te passen zodat overheden bij hun ruimtelijke plannen in het vervolg rekening houden met erfgoed in de bodem en alleen opgraven als behoud in de bodem niet mogelijk is. Aangezien een belangrijk deel van de ruimtelijke ontwikkeling via bestemmingsplannen en verordeningen bij gemeenten is neergelegd, zijn gemeentelijke overheden grotendeels belast met de zorgplicht voor het archeologische erfgoed op haar grondgebied. Inmiddels is per 1 juli 2016 de Erfgoedwet van kracht. Hierin wordt het behoud en beheer van Nederlands erfgoed in één integrale wet geregeld.

Gemeentelijk beleid

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wamz zijn Nederlandse gemeenten, waaronder Buren, hun (potentiële) archeologisch erfgoed in kaart gaan brengen en van een waardering voorzien. Buren deed dat in de periode 2007-2008 middels het opstellen van een archeologische waarden- en verwachtingskaart welke als basis diende voor de gemeentelijke beleidsadvieskaart. De beleidsadvieskaart dient nog steeds als basis voor bestemmingsplannen (inmiddels wordt gewerkt aan een tweede generatie waarden- en verwachtingskaart die zal uitmonden in een aangepaste beleidskaart; vaststelling voorzien eind 2020).

Binnen de gemeente zijn de volgende categorieën te onderscheiden:

Cat. 0	Archeologisch Rijksmonument	Wettelijk beschermd, par. 3.1 Erfgoedwet
Cat. 1	AMK-terrein (archeologisch waardevol gebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm)
Cat. 2	Hoge verwachting, historische kern (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm en 100 m^2)
Cat. 3	Hoge verwachting ondieper dan 1,5 m (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm en 1.000 m^2)
Cat. 4	Middelhoge verwachting (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm en 2.000 m^2)
Cat. 5	Lage verwachting (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 100.000 m^2)

Voor de waarborging van de archeologische waarden zijn in het vigerende bestemmingsplan regelingen opgenomen, waarbij de beleidsadvieskaart als uitgangspunt dient. Voor alle genoemde categorieën geldt in principe als doelstelling: behoud in de huidige staat van eventuele resten.

Onderzoek



Uitsnede archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart gemeente Buren (plangebied rood omlijnd)

Op de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Buren heeft het plangebied een hoge archeologische verwachtingswaarden, waarbij resten ondieper dan 1,5 meter beneden maaiveld of dieptelegging voorkomen. Voor dergelijke gebieden gelden de volgende voorwaarden: *plangebied in de historische kern groter dan 100 m^2 en in overig gebied groter dan 1.000 m^2 en/of gelegen binnen een straal 50 m van AMK-terrein; geen bodemingrepen dieper dan 30 cm-maaiveld.*

Aan de overzijde ligt een behoudenswaardige ijzertijd-nederzetting met inheems Romeinse componenten (AMK-terrein). De vraag is of ook aan deze zijde een vindplaats is te verwachten of dat deze doorloopt, aangezien het planvoornemen plaatsvindt binnen 50 meter van het AMK-terrein. Gezien de ligging binnen 50 meter van het AMK-terrein zou een archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn bij bodemingrepen dieper dan 30 cm-maaiveld, ongeacht het oppervlakte.

De beoogde nieuwbouw (kapschuur) zal gerealiseerd worden middels een vloer met vorstrand. Onder de buitengevels wordt een balk gerealiseerd die een hoogte van 500 mm heeft, het overige vloerveld bestaande uit een betonvloeren en isolatie heeft een dikte van 270 mm. Voor het overgrote deel voldoet het planvoornemen aan de grens van 30 cm-maaiveld, enkel de vorstrand overschrijdt deze diepte.

Daarnaast is het terrein in de afgelopen jaren dusdanig geroerd. Zo is door de vorige eigenaar de 'halve-maan'-vormige waterpartij aangelegd (2002) en het bestaande gebouw gebouwd (2008). Bij de aanleg van deze waterpartij (met een diepte van bijna 1,5 meter) en de bouw van het gebouw zijn geen archeologische vondsten aangetroffen.

Advies Omgevingsdienst

Het planvoornemen is ten aanzien van het aspect archeologie voorgelegd aan de Omgevingsdienst Rivierenland. Zij stellen dat gezien de minimale bodemingrepen (enkel de vorstrand overschrijdt de grenswaarden), de plaatsing van het gebouw (achter het bestaande gebouw, verder van het AMK-terrein af) en de werkzaamheden die reeds op het perceel hebben plaatsgevonden (waarbij geen archeologische resten zijn aangetroffen), dat de trefkans op archeologische vondsten ter plaatse van de beoogde bodemingrepen dusdanig laag is dat een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

Wel wordt ten aanzien van toekomstige werkzaamheden de archeologische waarden van het gebied gewaarborgd middels de dubbelbestemming 'Waarde - archeologisch onderzoeksgebied 1'. Voor deze gronden geldt een onderzoeksgrens bij bodemingrepen van meer dan 1.000 m^2 van 30 cm diep en voor zover de bouw van de bouwwerk(en) plaatsvindt op een kleinere afstand van 50 m van gronden die zijn bestemd als 'Waarde - Archeologisch waardevol gebied'.

Conclusie

Gezien de minimale bodemingrepen (enkel de vorstrand overschrijdt de grenswaarden), de plaatsing van het gebouw (achter het bestaande gebouw, verder van het AMK-terrein af) en de werkzaamheden die reeds op het perceel hebben plaatsgevonden (waarbij geen archeologische resten zijn aangetroffen), dat de trefkans op archeologische vondsten ter plaatse van de beoogde bodemingrepen dusdanig laag is, dat het aspect archeologie geen belemmering vormt voor onderhavig planvoornemen. In het bestemmingsplan wordt wel dubbelbestemming 'Waarde – Archeologisch zoekgebied - 1' opgenomen ter bescherming van archeologische waarden bij toekomstige werkzaamheden.

5.2 Cultuurhistorie

Beleidskader

Onder de noemer Modernisering Monumentenzorg (MoMo) heeft het Rijk in 2009 een aanzet gegeven voor een goede afweging van het belang van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Gepleit wordt voor een verantwoorde verankering van de integrale cultuurhistorie in structuurvisies, bestemmingsplannen en milieueffectrapportages. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Op 5 juli 2011 is een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gepubliceerd. Vanaf 1 januari 2012 moet ieder nieuw bestemmingsplan een analyse van cultuurhistorische waarden bevatten. In aansluiting op de Wet tot wijziging van de Monumentenwet 1998 en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in mei 2011, zijn op 17 juni 2011 het Bro, het Besluit omgevingsrecht (Bor) en het Besluit archeologische monumentenzorg (Bamz) aangepast. Door een wijziging van het Bro moeten cultuurhistorische waarden voortaan vooraf in het proces van ruimtelijke ordening worden meegenomen, met name bij de voorbereiding en vaststelling van bestemmingsplannen. Het Bro bevat eisen waaraan de voorbereiding van een bestemmingsplan moet voldoen. Zo wordt onder meer een beschrijving verlangt van de manier waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten wordt omgegaan. De wetgever wil hiermee bereiken dat aandacht voor cultuurhistorische waarden voortaan in het planproces naar voren worden gehaald.

In de toelichting van een bestemmingsplan dient een beschrijving te worden opgenomen over hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. De opsteller en vaststeller van het bestemmingsplan is daarmee dus verplicht om verder te kijken dan alleen naar het facet archeologie. Ook de facetten historische (steden)bouwkunde en historische geografie dienen meegenomen te worden in de belangenafwegingen. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Gemeentelijk beleid

Een aantal gebieden binnen de gemeente wordt gekenmerkt door bijzondere, met elkaar samenhangende sporen van de eeuwenoude bewoningsgeschiedenis van het gebied. Deze gebieden bevatten met name relicten van rivierlopen, dijken, kaden, dijkdoorbraakkolken, huisterpen, donken, woerden (hoger gelegen oude woongronden) en kenmerkende verkavelingen. Daarnaast betreft het gebieden waar vanouds weinig bewoning voorkomt of waar deze is gerangschikt volgens een kenmerkend bewoningspatroon.

In het kader van een verdere ontwikkeling van landschappelijke waarden, natuurwaarden en cultuurhistorische waarden (LNC-waarden) en het recreatief medegebruik, wordt gestreefd naar het behoud en eventueel naar het herstel van de cultuurhistorische waarden van deze gebieden. Ontwikkelingen die deze waarden aantasten worden tegengegaan.

Onderzoek

Het plangebied is gelegen binnen het cultuurhistorisch waardevolle gebied ‘langs de Mauriksche Wetering ten zuiden van Maurik’, met relicten van oude rivierlopen en waar vanouds weinig bewoning voorkomt. Dit heeft zich vertaalt naar de dubbelbestemming ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied’.

De dubbelbestemming is gericht op het behoud en het herstel van de hier voorkomende cultuurhistorische waarden. Hiertoe maakt de dubbelbestemming werkzaamheden gericht op het herstel van verloren gegane cultuurhistorische waarden mogelijk.

Onder cultuurhistorische waarden wordt gerekend:

- Reliëf: de ruggen, geulen, dijken, kaden en huisterpen;
- Waterhuishouding: de contouren van de waterpartijen;
- Verkaveling: de tracés en patronen van de kavelgrenzen, wegen en waterlopen;
- Bebouwing: de locaties van de bebouwing, zoals deze op de desbetreffende gronden voorkomen, dan wel uit historische bronnen bekend zijn.

Op gronden met de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied' mag uitsluitend worden gebouwd, mits hierbij de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden, of de mogelijkheid tot het herstel van deze waarden, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

In hoofdstuk 2 is beschreven welke cultuurhistorische waarden het oeverwallandschap kenmerkt. Bij het landschappelijke inpassingsplan is in voldoende mate rekening gehouden met voorkomende cultuurhistorische waarden van het plangebied.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.3 Bedrijven en milieuzonering

Wet milieubeheer

De Wet milieubeheer zorgt er voor dat milieuoverlast in woongebieden zo veel mogelijk wordt beperkt. Alle voorzieningen en bedrijven die overlast veroorzaken, moeten daarom een vergunning hebben in het kader van de Wet milieubeheer. In aanvulling op een milieuvergunning worden er in voorkomende gevallen ook afstanden vastgelegd tussen bedrijven en woonbuurten.

De benodigde afstand tussen bedrijven en woonbuurten is afhankelijk van de aard en omvang van het bedrijf en de omgeving. De richtafstanden zijn vastgelegd in de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten). Voor een rustige woonomgeving gelden andere eisen dan voor drukke woonwijken, gemengde gebieden en landelijk gebieden.

Milieucategorie	**t.o.v. rustige woonwijk**	**t.o.v. gemengd gebied**
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter
5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter
5.3	1.000 meter	700 meter
6	1.500 meter	1.000 meter

Onderzoek

Voor onderhavig planvoornemen dient rekening gehouden te worden met zowel de milieuafstand van de agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen ten opzichte van milieugevoelige functies (woningen), alsmede de milieuafstand van de omliggende bedrijven ten opzichte van de kampeervoorziening (milieugevoelige functies op basis van de Wet milieubeheer).

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Buren. Derhalve wordt aangesloten bij de richtafstanden t.o.v. rustige woonwijk.

Afstand milieubelastende bedrijven t.o.v. het plangebied

In de omgeving van het plangebied komen de volgende milieubelastende bedrijven voor:

Locatie	**Soortbedrijf**	**Milieucat.**	**Richtafstand**	**Werkelijke afstand**
Provincialeweg 4	Groothandel in groente en fruit	2	30 meter	400 meter
Provincialeweg 49	Autosloperij	3.2	100 meter	350 meter
Zwarter Paard 17	Transportbedrijf	3.2	100 meter	190 meter

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat ruimschoots voldaan wordt aan de vereiste richtafstanden tot de omliggende bedrijven.

Afstand plangebied t.o.v. milieugevoelige functies

Volgens de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' geldt voor een goede ruimtelijke ordening een stappenplan (zie bijlage 5 in de publicatie van de VNG). Stap 1 is toetsen of binnen de richtafstand gevoelige objecten liggen. Indien binnen de richtafstand een gevoelig object ligt, dan volgt nader onderzoek (akoestisch onderzoek).

Voor een hondendresseurterrein geldt een richtafstand van 50 meter en voor een Dierenasiel en –pension een richtafstand van 100 meter. De voorziening voor incidenteel kamperen valt op basis van de VNG-brochure eveneens onder milieucategorie 3.1 op basis van geluid. Dit betekent dat de bedrijfsactiviteiten op minimaal 50 meter afstand van milieugevoelige objecten plaats dienen te vinden.

In de omgeving van het plangebied komen de volgende milieugevoelige functies voor:

Locatie	**Functie**	**Werkelijke afstand**
Zwarte Paard 2a	Woning	45 meter
Zwarte Paard 2b	Woning	95 meter
Zwarte Paard 2	Woning	120 meter
Zwarte Paard 7	Woning	155 meter
Tielseweg 5	Woning	215 meter
Tielseweg 28	Woning	255 meter
Tielseweg 30	Woning	235 meter

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat slechts één (bedrijfs)woning zich binnen de richtafstand van 50 meter bevindt, woning Zwarte Paard 2a. Daar bovenop geldt dat blafgeluid als een impulsgeluid moet worden beschouwd en voor de omgeving als extra hinderlijk wordt beschouwd. Om een voldoende woon- en leefmilieu ter plaatse van omliggende milieugevoelige functies te kunnen garanderen, is een akoestisch onderzoek t.b.v. de agility-trainingen uitgevoerd.

Akoestisch onderzoek industrielawaai

In opdracht van Aeres Milieu, is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de geluiduitstraling van een agility-hondensportschool met minicamping, aan de Provincialeweg 56, te Ingen. Aanleiding van het onderzoek is om aan te tonen dat de agility-hondensportschool vanuit akoestisch oogpunt inpasbaar is. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 2 bij deze toelichting.

Langtijdgemiddelde geluidbelastingen

Bij alle waarneempunten op de woningen in de directe omgeving wordt voldaan aan de eisen van stap 2 van de VNG ten aanzien van de langtijdgemiddelde geluidbelasting.

Maximale geluidbelastingen

De optredende geluidbelastingen ten aanzien van het blaffen van honden voldoen ter plaatse van de woning aan de Provincialeweg 2A niet aan de geluideisen van stap 2 van de VNG. Er wordt wel voldaan aan stap 3 en aan de eisen uit het Activiteitenbesluit.

Gezien de ligging van de woningen nabij de Provincialeweg (met een intensiteit van ongeveer 7000 motorvoertuigen per etmaal) is het de vraag of het omgevingstype ‘rustige woonwijk’ hier wel zo gepast is. Zou worden getoetst aan het omgevingstype ‘gemengd gebied’ dan zou worden voldaan aan de bijbehorende eisen van stap 2. Gezien de geringe overschrijding van stap 2 (regime rustige woonwijk) met maximaal 3 dB(A) in de avondperiode (en tot 22 uur) wordt voorgesteld deze overschrijding te accepteren.

Ten aanzien van de overige (mobiele) bronnen wordt bij alle waarneempunten voldaan aan de maximale geluidniveaus volgens stap 2 van de VNG.

Indirecte hinder

De motorvoertuigen die vanuit de parkeerplaats naar het westen rijden zullen ter plaatse van de woningen reeds de juiste snelheid hebben bereikt en zijn niet meer te onderscheiden van het overige verkeer. Derhalve is de indirecte hinder in onderhavig onderzoek niet beschouwd.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.4 Bodemkwaliteit

Besluit bodemkwaliteit

Om te zorgen voor een balans tussen de bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu én gebruik van de bodem voor maatschappelijke ontwikkeling, zoals woningbouw of de aanleg van wegen, is in 2008 het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) in werking getreden. Het doel van het Bbk is duurzaam bodembeheer.

Op grond van artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening moet een bodemonderzoek worden verricht om de realiseerbaarheid van een bestemmingswijziging te beoordeling. Voor alle bestemmingen waar een functiewijziging of herinrichting mogelijk is, moet ten miste een verkennend bodemonderzoek verricht worden.

Verkennend bodemonderzoek

Door Aeres Milieu is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 3 bij de toelichting. Uit het rapport volgen de volgende conclusies en aanbevelingen.

Tijdens de veldinspectie op de locatie zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

In het opgeboorde bodemmateriaal zijn zintuigelijk in bij een tweetal boringen bijmengingen met baksteen en puin waargenomen; onder de klinkerverharding. Omdat er puin is aangetroffen zou het per definitie asbesthoudend kunnen zijn. Aangezien onbekend is waar deze grond van afkomstig is, kan geen uitspraak worden gedaan of deze grond onverdacht is op het voorkomen van asbest. Om asbest uit te sluiten is een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5707 uitgevoerd (zie navolgende paragraaf.

Uit de analyseresultaten blijkt dat de bovengrond plaatselijk licht verhoogd is met nikkel. De bovengrond onder de klinkerverharding is licht verhoogd met PAK en som PCB. In de ondergrond zijn geen gehalten gemeten verhoogd ten opzichte van achtergrondwaarden. Het freatisch grondwater is licht verhoogd met barium.

De resultaten van dit bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling (minicamping, hondensportschool en kapschuur).

Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond mogelijk niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast. Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing.

Het grondwater ter plaatse van de onderzoekslocatie is niet multifunctioneel toepasbaar. Het wordt daarom afgeraden het freatisch grondwater te gebruiken voor consumptie, besproeiing of proceswater.

Verkennend asbestonderzoek (NEN 5707)

Door Aeres Milieu is een verkennend asbestonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de klinkerverharding aan de Provincialeweg 56 te Ingen. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 4 bij de toelichting.

Uit de resultaten van het uitgevoerd onderzoek asbest in bodem blijkt dat op het maaiveld en in de grove fractie van het uitgegraven bodemmateriaal visueel geen asbestverdacht materiaal is waargenomen. In het geanalyseerde mengmonster van de fijne fractie zijn geen verhoogde concentraties aan asbest aangetoond.

De locatie kan derhalve als onverdacht op het voorkomen van asbest in de bodem beschouwd worden. De onderzoeksresultaten vormen geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling op de locatie.

Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.5 Externe veiligheid

Inleiding

Externe veiligheid heeft betrekking op locaties waar een ongeval met gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden, waardoor personen die geen directe relatie hebben tot de risicovolle activiteit zouden kunnen komen te overlijden. Bij een ruimtelijk besluit voor het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten moet worden getoetst aan risiconormen en veiligheidsafstanden. Dit is met name relevant op korte afstand van risicobronnen. Indien een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten binnen het invloedsgebied van een belangrijke risicobron, moet ook het groepsrisico worden verantwoord. Bovendien is het van belang om af te wegen in hoeverre nieuwe risicobronnen binnen een plangebied worden toegestaan.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet voor externe veiligheid worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van specifieke risicovolle inrichtingen, relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of relevante buisleidingen.
Toetsingskaders zijn het ‘Besluit externe veiligheid inrichtingen’ (Bevi), het ‘Besluit externe veiligheid transportroutes’ (Bevt) en het ‘Besluit externe veiligheid buisleidingen’ (Bevb). Daarnaast zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit milieubeheer veiligheidsafstanden genoemd die rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting, moet worden aangehouden. Ook zijn in de gemeentelijke beleidsvisie externe veiligheid ambities opgenomen over het toelaten van nieuwe risicobronnen en ‘bijzonder kwetsbare objecten’.

Risicovolle bedrijven

Binnen de bestemming ‘Recreatie – Agility hondensportschool’ van het plangebied worden geen risicovolle activiteiten zoals Bevi-activiteiten, beoogd. De vestiging van een Bevi-inrichting binnen het plangebied is daarmee niet aannemelijk/uitgesloten. Daarmee kan er dus ook geen strijd met de EV-visies van Buren ontstaan.

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt dat het plangebied niet ligt binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting of de veiligheidsafstanden van andere stationaire risicobronnen.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt dat het plangebied niet ligt binnen het invloedsgebied van transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Buisleidingen

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt tenslotte dat het plangebied niet is gelegen binnen het invloedsgebied van relevante buisleidingen voor aardgas en vloeibare brandstoffen.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.6 Geluid

Wet geluidhinder

Het aspect geluid speelt een belangrijk rol in de omgevingskwaliteit. Er bestaan verschillende geluidsbronnen die van invloed kunnen zijn op deze omgevingskwaliteit. Overlast van geluid op geluidsgevoelige functies dient te worden voorkomen.

In de Wet geluidhinder wordt onderscheid gemaakt tussen verkeers-, industrie- en spoorweglawaai. De wet bevat geluidsnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidsniveau als gevolg van deze bronnen. Indien het ruimtelijke plan een geluidsgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidzone van een van deze bronnen, of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt, dient akoestisch onderzoek plaats te vinden bij het voorbereiden van de vaststelling van het ruimtelijk plan.

In artikel 1 van de Wet geluidhinder wordt een beperkt aantal typen objecten aangemerkt als geluidsgevoelig object. Dit zijn: woningen, geluidsgevoelige terreinen en andere geluidsgevoelige gebouwen.

Onderzoek

In opdracht van Aeres Milieu is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelasting vanwege wegverkeerslawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 4 bij deze toelichting.

De Provincialeweg N320, Zwarte Paard N835 en Tielseweg zijn opgenomen in het akoestisch onderzoek. De Zwarte Paard en Tielseweg zijn in onderhavig onderzoek als één bron beschouwd.

De Wet geluidhinder geeft uitsluitend grenswaarden ten aanzien van de geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen. De definitie van een gevel luidt: “de bouwkundige constructie die een ruimte in een woning of gebouw scheidt van de buitenlucht, daaronder begrepen het dak, met uitzondering van een constructie zonder te openen delen en met een in NEN 5077 bedoelde karakteristieke geluidwering die tenminste gelijk is aan het verschil tussen de geluidbelasting van die constructie en 33 dB (bij verkeerslawaai)”.

Provincialeweg N320
De minicamping hoeft formeel niet te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt de weg wel beschouwd en wordt ook het toetsingskader van de Wet geluidhinder gehanteerd.

De voorkeursgrenswaarde en maximale ontheffingswaarde worden overschreden. De geluidbelasting ten gevolge van de Provincialeweg N320 op het plangebied is maximaal 60 dB. Omdat formeel niet hoeft te worden getoetst aan de Wet geluidhinder hoeft ook geen hogere waarden ten aanzien van deze weg te worden aangevraagd.

Gezien de korte verblijfsduur op de minicamping wordt verondersteld dat een voldoende woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Zwarte Paard N835/ Tielseweg
De minicamping hoeft formeel niet te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt deze bron wel beschouwd en wordt ook het toetsingskader van de Wet geluidhinder gehanteerd.

De geluidbelasting ten gevolge van deze wegen op het plangebied is maximaal 43 dB, incl. aftrek artikel 110g. Deze waarde ligt onder de voorkeursgrenswaarde. Er is sprake van een goed woon- en leefklimaat.

Conclusie
Het aspect geluid vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.7 Geur

Wet geurhinder en veehouderij
De Wet geurhinder een veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven en veehouderijen. Deze wet bevat normen en afstanden die bedrijven aan moeten houden ten opzichte van geurgevoelige objecten, zoals een woning. De Wgv biedt de gemeente de mogelijkheid om tot op zeker hoogte af te wijken van de wettelijke normen en vaste afstanden als het gaat om geurhinder.

Het doel is een goede balans te vinden tussen de ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijen enerzijds en het behoud van een goed woon- en leefklimaat anderzijds. Middels een gemeentelijke verordening moet dit lokale beleid worden vastgelegd.

Bij de beoordeling of sprake is van een goed woon- en leefklimaat, wordt onderscheid gemaakt tussen de voorgrondbelasting en achtergrondbelasting. De voorgrondbelasting betreft de geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object. De achtergrondbelasting betreft de gebiedsbelasting: cumulatieve geurbelasting in een gebied als gevolg van de aanwezige veehouderijen.

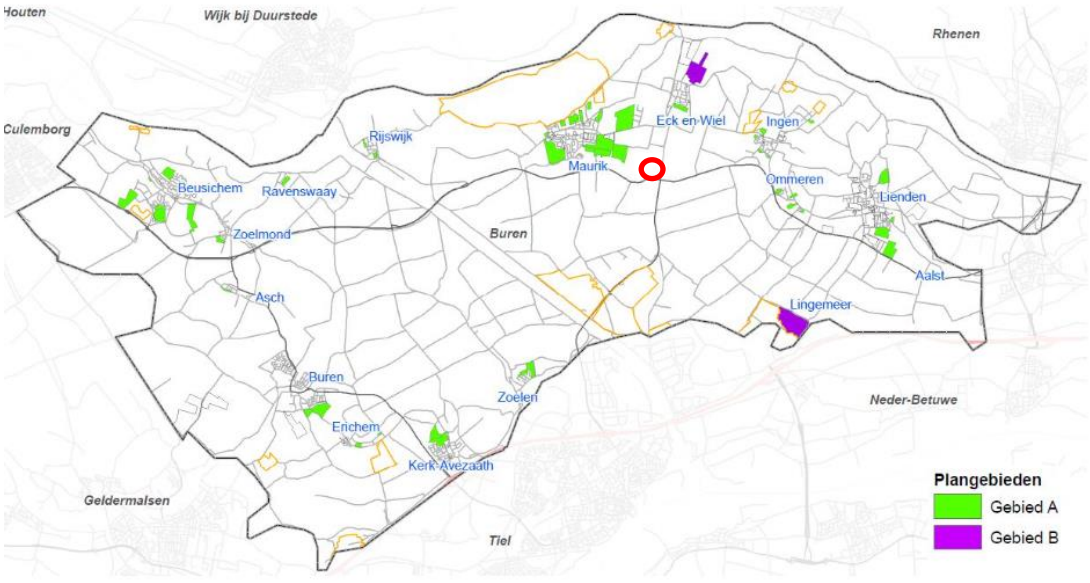
Geurverordening gemeente Buren

Op 14 december 2010 is daarom de Verordening geurhinder een veehouderij gemeente Buren (geurverordening) vastgesteld. In deze geurverordening zijn geurnormen opgenomen waarmee wordt afgeweken van de wettelijke normen uit de Wgv.

In de geurverordening staat hoeveel geurhinder omwonende maximaal van dierenverblijven mogen ervaren. Dit wordt uitgedrukt in OU_E/m^3 (odeur units per m^3). Ook staat hierin welke afstand minimaal moet worden aangehouden tussen dierenverblijven die geurhinder veroorzaken en zogenaamde geurgevoelige objecten, zoals woningen. Voor een aantal gebieden in en rondom de kernen zijn afwijkende normen vastgesteld. In de geurverordening staan de volgende normen:

- Voor bestaande bebouwde komen ongewijzigd op 2 OU_E/m^3;
- In plangebieden binnen de bebouwde kom op 4 i.p.v. OU_E/m^3 (gebied A);
- In de gebieden het Lingemeer en Kalverland een geurnorm van 5 i.p.v. 2 OU_E/m^3 (gebied B);
- In het buitengebied op 10 i.p.v. 8 OU_E/m^3 (gebied C).

De wettelijke vaste afstanden uit de Wgv van 100 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in het buitengebied blijven ongewijzigd.



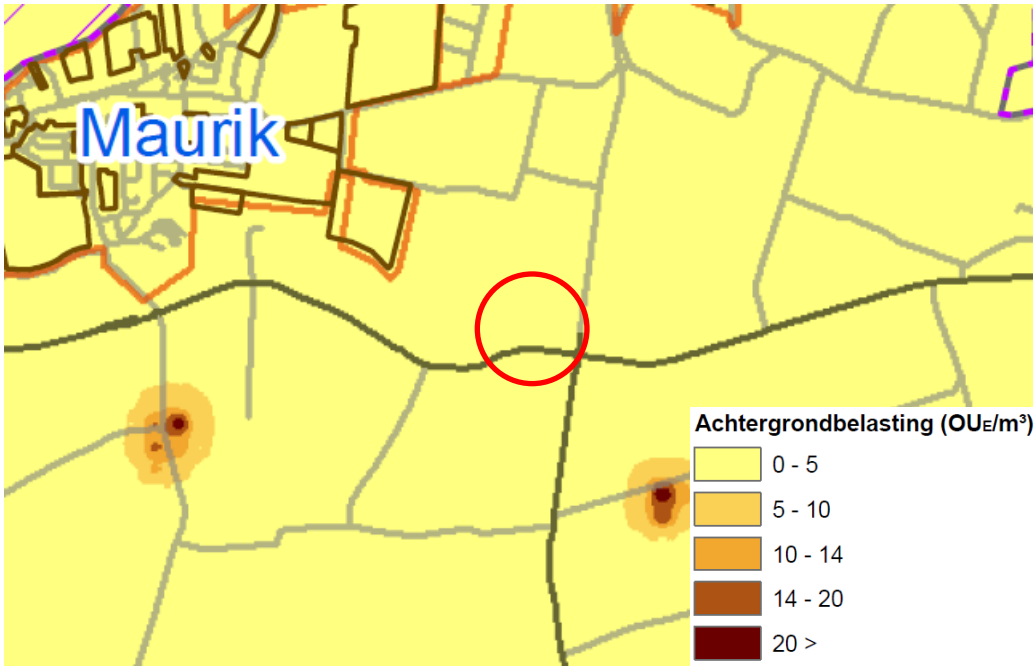
Uitsnede Geurverordening gemeente Buren (plangebied rood omcirkeld)

Onderzoek

Het planvoornemen betreft het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Het kleinschalig kamperen is daarbij aangewezen als geurgevoelig object.

De dichtstbijzijnde (melkrund)veehouderij (Zwarte Paard 17) is gelegen op circa 300 meter. De overige veehouderijen liggen allen op ruim 1.000 meter. Hierbij gaat het voornamelijk om veehouderijen met melkrundvee waarvoor een vaste afstand van meer dan 50 meter geldt tussen de veehouderij en een geurgevoelig object. Aan de gestelde afstand van 50 meter wordt ruimschoots voldaan. Gezien de afstand tussen de veehouderijen en het plangebied, zal de aanwezigheid van veehouderijen niet leiden tot een onacceptabel woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied.

In enkel gevallen worden ook schappen gehouden waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Gelet op de grote afstand en de lage emissienorm van schapen heeft dit geen effect op het plangebied.



Uitsnede kaart huidige achtergrondbelasting uit de verordening geurhinder en veehouderijen gemeente Buren

Uit bovenstaande uitsnede kan tevens worden geconcludeerd dat de achtergrondbelasting ter plaatse voldoende is. Gesteld kan worden dat het woon- en leefklimaat in relatie tot de achtergrondbelasting, mede gelet op de lage veedichtheid in de omgeving, geen belemmering vormt. Andersom vormt het planvoornemen geen belemmering voor de bedrijfsvoering van veehouderijen.

Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.8 Luchtkwaliteit

Beleidskader

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden. Sindsdien staan de hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Artikel 5.16 Wm geeft weer onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden mogen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt

voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

a. Er is geen sprake van een feitelijke over dreigende overschrijding van een grenswaarde;
b. Een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
c. Een project draagt 'niet in betekende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
d. Een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd).

De Wet luchtkwaliteit bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijnstof, lood en koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in Nederland met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_2 en PM_{10}) van belang. De vigerende grenswaarde voor stikstofdioxide en fijnstof zijn in de navolgende tabel weergegeven.

Stof	Toetsing van	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO2)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
Fijn stof (PM10)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
Fijn stof (PM2,5)	Jaargemiddelde concentratie	25 µg/m³

Onderzoek

Luchtkwaliteit ter plaatse binnen het plangebied

Volgens de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – RIVM) is de concentratie $PM_{2,5}$ in 2020 ter plaatse minder dan 10 µg/m³, is de concentratie PM_{10} in 2020 minder dan 18 µg/m³ en de concentratie NO_2 in 2020 gelegen tussen de 10 en 15 µg/m³. Op basis van de kaarten van het RIVM is de luchtkwaliteit hiermee ruimschoots voldoende. Daarnaast zal naar verwachting de luchtkwaliteit in de toekomst nog verder verbeteren.

Luchtkwaliteit t.b.v. toename aantal verkeersbewegingen

De realisatie van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen draagt 'in betekenende mate' (IBM) aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Voor de ontwikkeling is een worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer op de luchtkwaliteit gemaakt. Bij de berekening is uitgegaan van extra motorvoertuigen per etmaal op basis van de berekende verkeersgeneratie in paragraaf 3.2. De berekende extra voertuigbewegingen bedraagt in het worstcase scenario (seminar- en/of wedstrijddagen) 106 per dag.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2021
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	106
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	0,09
	PM_{10} in µg/m^3	0,02
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Het planvoornemen blijft onder NIBM-grens. De beoogde ontwikkeling draagt daarmee 'niet in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.9 Natuurwetgeving

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. De Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn opgegaan in deze wet. De Wet natuurbescherming bestaat uit minder regels en is overzichtelijker dan de drie voorgaande wetten. De uitvoering van de Wet natuurbescherming ligt grotendeels in handen van de provincies. De wet bevat regels voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten en de belangrijkste natuurgebieden in Nederland.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Per Natura 2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken.

Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming is de bescherming van beschermde Natuurmonumenten uit de Natuurbeschermingswet vervallen. Deze vallen echter vrijwel altijd (op enkele kleine gebieden na) binnen Natura 2000-gebieden of het Natuurnetwerk Nederland en worden dus indirect beschermd.

De provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of natuurgebieden aan te wijzen. Zij kunnen in een later stadium door de minister worden toegevoegd aan de Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genaamd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en het omringende agrarische gebied verbinden. Het NNN is gebaseerd op provinciale regelgeving die met ingang van de Wnb niet is veranderd. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder 20 nationale parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebied, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren, meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid verantwoordelijk.

In het Natuurpact hebben de provincies met de gemeenten afgesproken om tot 2027, 80.000 hectare natuur in te richten. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten Pan Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Beschermde planten en dieren

De lijst met beschermde soorten is veranderd. Er zijn soorten die voorheen beschermd waren en onder de Wet natuurbescherming niet meer en andersom. De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullend voorschriften zijn gesteld voor dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel beschermd worden:

- Vogels: alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 van de Wnb). Verder nemen de meeste provincies de onder de Flora- en faunawet benoemde vogelsoorten over waarvan het nest jaarrond werd beschermd. Voor een aantal soorten geldt dat hun nest jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest.
  Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.
- Internationaal beschermde soorten: alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 3.2 van de Wnb).
- Overige beschermde soorten: soorten genoemd in de bijlagen bij de Wn, die niet onder de reikwijdte van paragraaf 3.2 vallen (paragraaf 3.3 van de Wnb). Hieronder vallen onder meer de ‘algemene’ soorten die onder de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door de provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Voor soorten die ook niet in de bijlagen van de Wnb worden genoemd, fungeert de zorgplichtbepaling (artikel 1.11 Wnb) als vangnet. Op grond van deze bepaling moeten schadelijke handelingen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in beginsel achterwege worden gelaten, dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zo veel mogelijk) te voorkomen.

Quickscan natuurwetgeving

Door Aeres Milieu is een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 5 bij de toelichting.

Natura 2000

De plannen zullen naar verwachting geen effect op de Natura 2000-gebieden hebben. Om elk risico uit te sluiten, is het echter te overwegen de te verwachten stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te laten bepalen. Indien daaruit blijkt dat er een significante toename is te verwachten, is er een vergunning nodig op grond van de Wnb. In de navolgende paragraaf ‘Stikstof’ is hier nader op ingegaan.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

De bouw van de schuur, het gebruik van de hondensportschool en de toenemende verkeersbewegingen hebben waarschijnlijk geen negatieve effecten op het GNN. Omdat er geen negatieve effecten op het GNN zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid.

Beschermde planten en dieren

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren voor, die onder de Wnb zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde A-soorten), waarvoor in de provincie Gelderland een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Vleermuizen

Omdat er niets aan de Maurikse wetering wordt gewijzigd, zijn er geen aantastingen van een eventuele vaste vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen te verwachten. In het plangebied worden twee lichtmasten geplaatst op het trainingsveld naast de Maurikse wetering. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen, mag er tot op een afstand van 10 meter van deze wetering alleen vleermuisvriendelijke buitenverlichting worden geplaatst; van de wetering af omlaag gerichte straatverlichting, met een scherpe bundel, zoals ledlampen. Hierbij kan worden gekozen voor amberkleurige UV-vrije led armaturen (Zoogdiervereniging, 2011) of rood licht (Spoelstra et al, 2017).

Daarnaast is het voor vleermuizen aan te bevelen inlands loofboomsoorten in de nieuwe situatie aan te planten (er worden nog enkele bomen op het trainingsveld aangeplant). Zij vormen een geschikte voedselbron voor insecten, die op hun beurt weer als voedsel voor vleermuizen kunnen dienen.

Vogels
In de opgaande vegetatie in het plangebied komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan worden voorkomen door de bomen te verplaatsen buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels). Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Wet natuurbescherming begaan.

Stikstof
Met de uitspraak van de Raad van State (29 mei 2019) is het Programma Aanpak Stikstof komen te vervallen. Ieder project zal daarom moeten aantonen dat er geen sprake is van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling voor de kwalificerende soorten en habitattypen uit de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

Voor het planvoornemen omtrent de beoogde realisatie van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen is een berekening gemaakt met behulp van de Aerius calculator 2020. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 6 bij de toelichting. Deze berekening maakt inzichtelijk wat de stikstofdepositie is gedurende de aanleg- en gebruiksfase.

Bij de bouwperiode van het planvoornemen worden enkele mobiele werktuigen (en de daarbij behorende verkeersgeneratie) ingezet welke stikstof uitstoten. Bij de gebruiksfase wordt afhankelijk van de functie, oppervlakte en verkeersgeneratie ook een bepaalde hoeveelheid stikstof uitgestoten. Uit de rekenresultaten blijkt dat bij een overschatting van de in te vullen gegevens geen rekenresultaat hoger is dan 0,00 mol/ha/j.

Gezien de relatief grote afstand tot het plangebied, het gebruik van de tussenliggende gebieden, aard en omvang van de beoogde ontwikkeling en de uitkomst van de Aerius berekening, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de Natura 2000-gebieden.

Conclusie
Mits aan de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan, vormt het aspect natuurwetgeving geen belemmering voor het planvoornemen.

5.10 Spuithinder

Beleidskader

In de vollegronds- en sierteelt ontkomt men niet aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tegen schimmels, luizen en andere vormen van ongedierte. In relatie tot omliggende gronden heeft de locatie derhalve mogelijk te maken met spuitzones. In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet een afweging worden gemaakt tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de volksgezondheid.

Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State een afstand van 50 meter, tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, in het algemeen niet onredelijk vindt. Volgens vaste rechtspraak kan een kortere afstand ook aanvaardbaar zijn, mits hieraan een goede onderbouwing ten grondslag ligt. Daarnaast kan het zijn dat gepaste maatregelen genomen moeten worden om drift te voorkomen of overdrachtsmaatregelen zoals bijvoorbeeld een dichte haag.

Vanwege de grote hoeveelheid fruitteelt bedrijven in de gemeente Buren, houdt de gemeente vast aan de mogelijkheid tot spuiten op elk perceel met een agrarische bestemming. Bij het beoordelen van een spuitzone dient te worden uitgegaan van het planologische maximaal toegestane gebruik. Ook indien de teeltactiviteiten op het perceel zijn gestaakt of planmogelijkheden ongebruikt zijn gelaten, dient onderzocht te worden of een spuitzone nodig is.

Onderzoek

Een agility-hondensportschool betreft geen drift-gevoelige functie. De voorziening voor kamperen is echter wel drift-gevoelig. Deze verblijfsrecreatieve functie kan derhalve niet zondermeer worden uitgeoefend binnen spuitzones.

Het plangebied is direct aansluitend aan landbouwgronden gelegen. Er wordt dus niet voldaan aan de richtafstand van 50 meter. Geen van deze gronden is momenteel echter in gebruik ten behoeve van teeltactiviteiten; in de omgeving van het plangebied komen geen boomgaarden voor. De agrarische gronden rondom het plangebied zijn in gebruik als akkerland. Er zijn geen plannen bekend om deze gronden om te zetten naar (fruit)boomteelt. Uitgaande van de maximale planologische situatie geldt op deze gronden wel de mogelijkheid om teeltactiviteiten uit te oefenen.

Voor het plan is advies gevraagd bij de adviseur spuitzonering van de Omgevingsdienst Rivierenland. Uit dit advies is naar voren gekomen dat het mogelijk is om af te wijken van de vereiste afstand van 50 meter. De afstand wordt bepaald op basis van het onderzoek van Plant Research International (Wageningen UR): ‘Onderzoek naar driftblootstellingen van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen (maart 2015)’. Middels dit onafhankelijke onderzoek is gezocht naar situaties en resultaten waarmee een kleinere afstand (dan 50 meter) kan worden onderbouwd. Door de uitspraak van 6 juni 2018 (201702431/R1), waarin wordt duidelijk gemaakt dat rapport 609 van Plant Research International (PRI) niet als basis kan dienen voor locatiespecifiek onderzoek spuitzone, dient terug te worden gevallen op de driftcurves van 2008 t/m 2012. Die driftcurves zijn meer gebruikt en geven hogere driftpercentages en blootstelling dan PRI rapport 609.

Met driftcurves wordt berekend welke blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen mogelijk is en welk gezondheidsrisico daar aan verbonden is. De kortste afstand waarbij de blootstelling onder de gezondheidsnorm blijft, bepaalt de minimale omvang van de spuitzone. Vanaf die afstand is er sprake van een voor de volksgezondheid aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voor de ruimtelijke ordening betekent deze uitspraak dat de aan te houden afstand voor spuitzones 5 tot 10 meter groter wordt, als de afstand kleiner is dan 30 meter, dan in 2015 het geval was.

Uit de resultaten van deze driftcurves en een formule die SPA WNP heeft ontwikkeld blijkt dat op een afstand van 30 meter voldaan kan worden aan het blootstellingsrisico en daarmee sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Kijkend naar de resultaten van het onderzoek van Plan Research International van maart 2015, dient bij toepassing van de standaard spuittechniek, zonder windhaag, uit te worden gegaan van een spuitzone van 35 meter (tabel uit bovengenoemd onderzoek). Sinds 1 januari 2018 geldt voor alle opengrond (fruit)teelt de verplichting om de DRT75 spuittechniek toe te passen, in veel gevallen wordt er zelfs al met 90% driftreductie gespoten.

In lijn met deze wettelijke eis is het redelijk om in deze situatie uit te gaan van deze spuittechniek. Met toepassing van deze spuittechniek, zonder toepassing van windhagen, kan op basis van de driftcurves 2008 t/m 2012, tabel uit onderzoek 2015 en de formule van SPA WNP een afstand van 30 meter rondom open grond (fruit)teelt aangehouden wordt.

De beoogde kampeervoorziening wordt gerealiseerd buiten de spuitzones van de omliggende agrarische gronden. Hierdoor wordt voldaan aan het afstandscriterium van 30 meter. Ter plaatse van de kampeervoorziening is derhalve sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect spuithinder.



Spuitvrije zone

Door de landschappelijke inpassing is daarnaast minder kans op schadelijke drift van gewasbeschermingsmiddelen – mocht deze al ontstaan. Langs de oost-, zuid- en westzijde van het perceel wordt een (wintergroene)haag gepland van circa 1 meter breed. De toe te passen soorten zijn een menging van bladhoudend laurier (40%), sleedoorn (10%), meidoorn (10%), haagbeuk (20%) en hazelaar (20%). Door het aanplanten van de haag wordt de kans op schadelijke drift ter plaatse van het plangebied beperkt. De haag wordt gewaarborgd middels de aanduiding ‘specifieke vorm van groen – windhaag’.

Om het woon- en leefklimaat op ter plaatse van de verblijfsrecreatieve functie te garanderen, is op eigen terrein een zone van 30 meter opgenomen met de aanduiding ‘milieuzone - spuitvrije zone’. Binnen deze zone is het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan. De aanduiding komt overeen met hetgeen in bovenstaande afbeelding in roze aangegeven.

Conclusie

Indien de beschreven maatregelen, zijnde de aanplant van wintergroene windhagen en de spuitvrije zones worden geborgd in het bestemmingsplan, is er geen aanleiding te veronderstellen dat sprake is van een onvoldoende woon- en leefklimaat ter plaatse van de beoogde drift-gevoelige functie.

5.11 Water

Beleid

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die moet leiden tot een verbetering van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater. De Kaderrichtlijn moet in landelijke wet- en regelgeving worden omgezet. Met de komst van de Implementatiewet EG-Kaderrichtlijn Water is de KRW vertaald in de Nederlandse wetgeving. De Europese Kaderrichtlijn heeft gevolgen voor de gemeente op het gebied van riolering, afkoppelen, toepassing van bouwmaterialen en het ruimtelijke beleid. Er worden ecologische en fysisch-chemische doelen geformuleerd die afhankelijk zijn van de functie van een watergang.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 (NWP2) is opgesteld op basis van de Waterwet. Het NWP2 geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050.

Met dit NWP2 zet het Rijk een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit, een duurzaam beheer en goede milieutoestand van de Noordzee en een gezond ecosysteem als basis van welzijn en welvaart.

Hierbij streeft het Rijk naar een integrale benadering, door economie (inclusief verdienvermogen), natuur, scheepsvaart, landbouw, energie, wonen, recreatie en cultureel erfgoed zo veel mogelijk in samenhang met de wateropgaven te ontwikkelen. Het beleid en de maatregelen in dit Nationaal Waterplan dragen bij aan het vergroten van het waterbewustzijn in Nederland.

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens een structuurvisie. Het NWP is zelfbindend voor het Rijk. Het Rijk is verantwoordelijk voor het hoofdwatersysteem. In het Nationaal Waterplan legt het Rijk onder meer de strategische doelen voor het waterbeheer vast.

Rijkswaterstaat (RWS) neemt in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (Bprw) de condities en maateregelen op voor het operationeel beheer om deze strategische doelen te bereiken. Het NWP is kaderstellend voor het Bprw. Het kabinet vraagt andere overheden het NWP te vertalen in hun beleidsplannen.

Bestuursakkoord Water

Het Bestuursakkoord Water volgt op het Nationaal Bestuursakkoord Water en bevat hernieuwde afspraken over bestuur, financiën en richtinggevende kaders voor onder andere water.

De maatregelen uit het Bestuursakkoord Water zijn gericht op:

- Heldere verantwoordelijkheden, minder bestuurlijke drukte;
- Beheersbaar programma over de waterkeringen;
- Doelmatig beheer van de waterketen;
- Werkzaamheden slim combineren;
- Het waterschapsbestuur.

De doelstellingen van het 'oude' Nationaal Bestuursakkoord blijven van kracht.

Waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten'
Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten' bepalend voor het waterbeleid. Met dit programma blijft het waterschap Rivierenland op koers om het rivierengebied veilig te houden tegen overstromingen, om voldoende en schoon water te hebben en om afvalwater effectief te zuiveren. De speerpunten hierin zijn:

- Een veilig rivierengebied: verbeteren en versterken dijken en boezemkades. Met daarnaast oog voor oplossingen door een aangepaste ruimtelijke inrichting door risicobeheersing (bijv. evacuatie);
- Anticiperen op klimaatveranderingen: een robuust en ecologisch gezond watersysteem dat voldoende water van goede kwaliteit biedt aan landbouw, natuur, stedelijke gebieden en recreatie;
- Het duurzaam en doelmatig zuiveren van afvalwater door o.a. centralisatie van zuiveringen en slibverwerkingen.

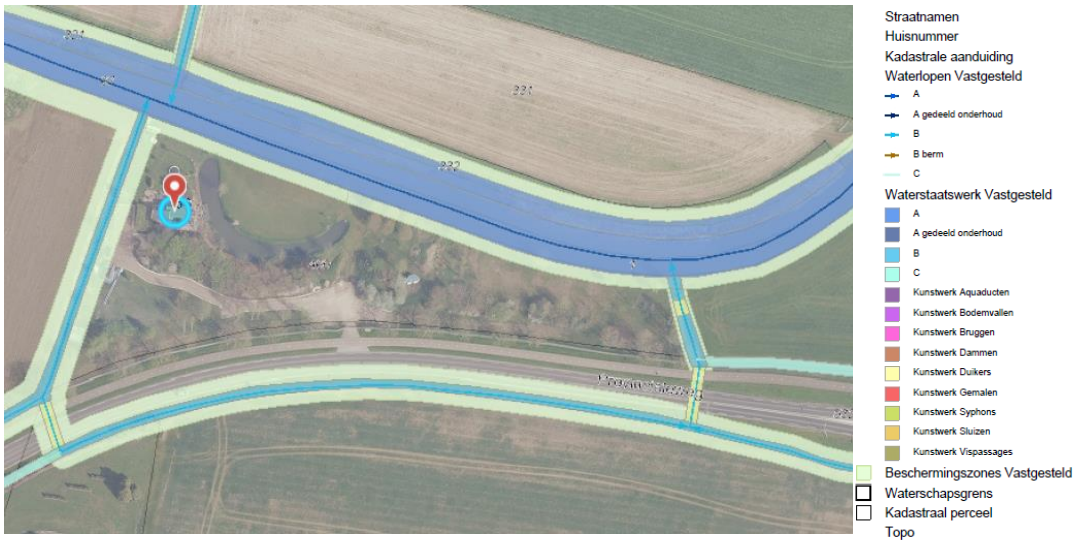
Keur 2014
De Keur is bedoeld om watergangen, wateren, onderhoudspaden, kaden en dijken te beschermen tegen beschadiging. In de Keur is geregeld dat langs A- en B-waterlopen een beschermingszone in acht dient te worden genomen. Dit houdt in dat binnen de beschermingszone van A- of B-waterlopen niet zonder toestemming van het waterschap Rivierenland werkzaamheden mogen plaatsvinden die schade kunnen aanbrengen aan de watergang. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of veiligheid wordt aangetast, de aan- en/of afvoer en/of berging van water wordt gehinderd, dan wel het onderhoud wordt gehinderd. Ook voor het onderhoud gelden bepalingen uit de Keur. Het onderhoud en de toestand van de waterlopen worden tijdens de jaarlijkse schouw gecontroleerd en gehandhaafd.

Watertoets
Sinds 1 november 2003 is het wettelijk verplicht, in het kader van het Besluit Ruimtelijke Ordening, een watertoets te verrichten. In de toelichting bij ruimtelijke besluiten en plannen, waarop bovengenoemd besluit van toepassing is, is het noodzakelijk een beschrijving te geven van de manier waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Ten behoeve van de watertoets is voor het plangebied de waterhuishoudkundige situatie onderzocht.

Oppervlaktewater
Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de Mauriksche Wetering. Deze watergang is aangeduid als een A-waterloop. Dergelijke waterlopen zijn van primair belang voor het waterbeheer en worden daarom door het waterschap onderhouden. Voor de Mauriksche Wetering geldt ter plaatse van het plangebied een beschermingszone van 4 meter aan beiden zijdes van de waterloop.

De Mauriksche Wetering heeft daarnaast ook nog een bijzondere functie als ecologisch lint. Derhalve is de bestemming ‘Waarde – Ecologisch lint’ toegekend aan gronden in 10 meter brede stroken langs de waterloop. De dubbelbestemming is gericht op het bieden van mogelijkheden voor de ontwikkeling van ecologische linten via een vrijstellingsbevoegdheid. Tevens is de dubbelbestemming gericht op de toegankelijkheid van de waterbeheerder voor het uitvoeren van inspecties en onderhoud alsmede de realisatie van extra waterberging ten behoeve van het oppervlaktewaterbeheer.

Aan de oost- en westzijde wordt het plangebied begrensd door B-waterlopen. Dit betreffen waterlopen van secundair belang voor het waterbeheer en dienen door de aangrenzende eigenaren te worden onderhouden. Ten behoeve van het onderhoud geldt voor B-waterlopen een beschermingszone van minimaal 1 meter breed aan beide zijdes van de waterloop.



Uitsnede Legger Waterschap Rivierenlandschap

In de beschermingszones van de watergang(en) vinden geen werkzaamheden plaats. De beoogde bomen komen buiten deze zone(s) te liggen.

Hemelwater

In de huidige situatie wordt de neerslag die op het plangebied valt, via inzijging, afstroming naar lagere terreindelen en/of de nabijgelegen sloten, en via verdamping afgevoerd. De afvoer van neerslag, afkomstig van de huidige daken, verloopt op traditionele wijze door afstroom op het erf.

Afvalwater

Binnen het plangebied is reeds een gemengd stelsel aanwezig waarbij zowel het hemelwater als vuilwater op wordt afgevoerd. Het vuilwater (dwa) is reeds aangesloten op dit rioolstelsel.

Toekomstige situatie

Met het planvoornemen wordt het plangebied ingericht ten behoeven van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Ten behoeven van de voorgenomen bedrijfsactiviteiten blijft het bestaande gebouw van 52 m^2 behouden, en worden de zeecontainers (27 m^2) en het houten schuurtje (22 m^2) gesloopt.

Hiervoor in de plaats wordt een nieuwe gebouw met een oppervlakte van 198 m^2 gerealiseerd, waarin opslag ten behoeve van de hondensportschool plaatsvindt en de facilitaire voorzieningen ten behoeve van de kampeervoorziening worden gerealiseerd. In de onderstaande tabel zijn de veranderingen in toe- en/of afname van het verharde oppervlakte in het plangebied weergegeven.

Bruto (verhard) oppervlak	**Huidige situatie**	**Toekomstige situatie**
Totaal oppervlak plangebied	9.925 m^2	9.925 m^2
Dakoppervlak	101 m^2	250 m^2
Verhard oppervlakte (erf, parkeren, etc)	160 m^2	200 m^2
Totaal verhard oppervlak	261 m^2	450 m^2
Onverhard oppervlak	9.664 m^2	9.475 m^2
Toename verhard oppervlak		**189 m^2**

Middels onderhavig planvoornemen neemt het aandeel verhard oppervlak met 189 m^2 toe. Hiermee blijft het planvoornemen onder de gestelde vrijstelling voor 1.500 m^2 toename van verhard oppervlak, waardoor compensatie door middel van waterberging op basis van het waterschapsbeleid niet verplicht is. Het hemelwater dient wel binnen het plangebied te worden verwerkt.

Afvalwater
Voor het huishoudelijke afval wordt (in afstemming met de gemeente Buren) aangesloten op het bestaande rioleringsstelsel.

Waterkwaliteit
Om verontreiniging van afstromend hemelwater, oppervlaktewater en grondwater te voorkomen wordt geadviseerd duurzaam te bouwen. Dit houdt in dat het gebruik van uitlogende materialen zoals lood, zink, koper, bitumineuze materialen en geïmpregneerd hout voorkomen dienen te worden.

Conclusie
Door het nemen van de juiste maatregelen levert het planvoornemen geen knelpunten op voor de waterhuishouding.

6. JURIDISCHE ASPECTEN

6.1 Verbeelding

Op de verbeelding is, met behulp van de in de SVBP 2012 bepaalde methode, de bestemming van de grond aangegeven. De bijbehorende bepalingen zijn vervolgens opgenomen in de planregels. De verbeelding visualiseert de planregels.

De omliggende agrarische gronden maken tevens deel uit van de verbeelding, omdat binnen de agrarische gronden een, tot nu toe onbenutte, mogelijkheid bestaat voor een gebruik als bijvoorbeeld boomgaard en de hierbij behorende spuitzone.

6.2 Planregels

De planregels bestaan uit de volgende vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels: dit hoofdstuk bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft het artikel ‘begrippen’ waarin wordt toegelicht wat onder bepaalde begrippen wordt verstaan. Het tweede artikel is ‘wijze van meten’ waarin wordt toegelicht hoe de benoemde maatvoering moet worden gemeten.
2. Bestemmingsregels: in dit hoofdstuk worden de op de verbeelding aangegeven bestemmingen nader verklaard. De gehanteerde bestemmingen worden in paragraaf 6.3 van dit hoofdstuk verder uitgewerkt.
3. Algemene regels: in dit hoofdstuk worden regelingen opgenomen die zijn bedoeld voor meer dan één bestemming.
4. Overgangs- en slotregels: binnen de overgangsbepalingen wordt geregeld dat met het bestemmingsplan strijdige bouwwerken en plannen welke bestaan ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan mogen worden uitgevoerd, mits er geen veranderingen plaatsvinden in aard en omvang. De slotregels benoemt de officiële naam van het bestemmingsplan, welke moet worden gebruikt om te verwijzen naar het plan.

6.3 Toelichting op de bestemmingen

Artikel 3 Recreatie – Agility hondensportschool

De voor ‘Recreatie – Agility hondensportschool’ aangewezen gronden zijn bestemd voor een agility hondensportschool met bijbehorende voorzieningen, kleinschalig kamperen tot een maximum van 15 standplaatsen, parkeervoorzieningen, sanitaire voorzieningen, speelvoorzieningen, groen, water, voetpaden, verkeersvoorzieningen en ontsluitingswegen. Daarnaast zijn voor zover de gronden op de verbeelding zijn aangeduid als ‘bouwvlak’ tevens bestemd voor centrale voorzieningen ten behoeve van het kleinschalig kamperen, kleinschalige ondersteunende horeca, uitsluitend ten dienste van en onderschikt aan het gebruik van de agility hondensportschool en gebouwen ten behoeve van de agility hondensportschool.

De oppervlakte van gebouwen binnen het bouwvlak mag niet meer bedragen dan 250 m^2 met een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 4 en 6 meter. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van groen - windhaag' zijn de gronden tevens bestemd voor de aanleg en instandhouding van een (wind)haag.

Daarnaast is het landschappelijk inpassingsplan (inclusief de aanleg van de windhaag) middels een voorwaardelijke verplichting gewaarborgd.

Artikel 4 Waarde – Archeologisch onderzoeksgebied – 1

De voor 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied – 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van de archeologische waarden.

Artikel 5 Waarde – Cultuurhistorie

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud en herstel van de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden.

Tot deze cultuurhistorische waarden worden gerekend:

a. reliëf: de ruggen, geulen, dijken, kaden en huisterpen;
b. waterhuishouding: de contouren van de waterpartijen;
c. verkaveling: de tracés en patronen van de kavelgrenzen, wegen en waterlopen;
d. bebouwing: de locaties van de bebouwing, zoals deze op de desbetreffende gronden voorkomen, dan wel uit historische bronnen bekend zijn.

Artikel 6 Waarde – Ecologie

De voor 'Waarde - Ecologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor ecologische linten.

Artikel 7 Waterstaat – Beheerszone waterkering

De voor 'Waterstaat - Beheerszone watergang' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en beheer van de naastgelegen watergangen en werkzaamheden in het kader van de verbetering van de naastgelegen watergangen.

Algemene aanduidingen

Milieuzone – spuitvrije zone

Ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone - spuitvrije zone' is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan, tenzij sprake is van het gebruik van (biologische) middelen die geen nadelig effect hebben op de directe omgeving.

Vrijwaringszone – weg

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - weg' zijn de gronden, naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid voor de bescherming van het gebruik van de naastgelegen verkeerswegen.

7. UITVOERBAARHEID

7.1 Economisch uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.6 lid 1 onder f van het Bro dient de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen te worden aangetoond. De ontwikkeling betreft een particulier initiatief en bevindt zich op particulier terrein.

De initiatiefnemer zal met de gemeente en anterieure overeenkomst sluiten om de kosten voor de begeleiding van het bestemmingsplan en de daarbij behorende procedures te verzekeren. Hiermee wordt het verhaal van kosten van de grondexploitatie over in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd en hoeft geen exploitatieplan conform de Wro te worden opgesteld.

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omgevingsdialoog

Om de omwonenden/belanghebbende op de hoogte te stellen van de plannen voor het perceel Provincialeweg 56 te Ingen is op 3 februari 2021 een advertentie geplaats in de Zakengids. In de advertentie is aan een ieder de mogelijkheid geboden om te reageren en/of vragen te stellen ten aanzien van het planvoornemen. Op de advertenties zijn geen reacties ontvangen.

Procedure

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient de gemeente bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te voeren met betrokken instanties, zoals het waterschap en diensten van Rijk en provincie, de betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Het bestemmingsplan is naar diverse instanties toegezonden in het kader van het wettelijk vooroverleg (waterschap en provincie). De provincie heeft aangegeven dat het plan er in principe goed uit ziet. Het gaat om kleine bebouwing binnen Nationaal Landschap, maar aangezien er goed naar het gemeente LOP is gekeken, vormt dit geen belemmering. De ontwikkeling op deze locatie heeft geen gevolgen voor het Nationaal Landschap. Het Waterschap Rivierenland heeft aangegeven dat zij één opmerking hebben met betrekking tot het al dan niet plaatsen van bomen in de beschermingszone van de watergang. In de beschermingszones van de watergang(en) vinden geen werkzaamheden plaats. De beoogde bomen komen buiten deze zone(s) te liggen.

De procedure als bedoeld in afdeling 3.4 Awb wordt verder voor dit bestemmingsplan gevolgd.


331
332
597
598
Te gebruik plantsoorten voor bosschages:
- Tilia platyphyllos – Zomerlinde
- Acer campestre – Veldesdoorn
- Viburnum opulus – Gelderse roos
- Cornus sanguinea – Rode kornoelje
receptie, kantine
opleidingsruimte
44 m2
trainingsveld
Agility hondensport
lichtmast
lichtmast
kapschuur, 198 m2
opslag toestellen, materiaal
en sanitair
slopen bestaand gebouw
Landschappelijke inpassing
hekwerk dmv aanplanten haag
slopen bestaand gebouw
5 pp
5 pp
5 pp
5 pp
incidenteel kamperen deelnemers wedstrijden (10-15x/jaar)
max. 15 standplaats, max 2 nachten
incidenteel parkeren wedstrijden
15 pp
15 pp
Landschappelijke inpassing
hekwerk dmv aanplanten haag
Landschappelijke inpassing
hekwerk dmv aanplanten haag
Te gebruik plantsoorten voor haag (1 m breed):
- Prunus laurocerasus – Laurier (40%)
- Crataegus monogyna – Meidoorn (10%)
- Prunus spinosa – Sleedoorn (10%)
- Carpinus betulus – Haagbeuk (20%)
- Corylus avellana – Hazelaar (20%)
LANDSCHAPPELIJK INRICHTINGSPLAN
Agility hondensportschool
Provincialeweg 56 Ingen
9 maart 2021
schaal 1: 1.000
projectnr. 19044
0 m
50 m
N
ORDITO

Hierbij de reactie op de toezegging die door de wethouder is gedaan aan mevr. Van Zijl-Hoek (D66) tijdens de Voorbespreking I d.d. 23 november 2021 m.b.t. de Provincialeweg 56 in Ingen.

De gemeente heeft bij de Omgevingsdienst Rivierenland nagevraagd of naar hun weten op het perceel de Provincialeweg 56 in Ingen activiteiten hebben plaatsgevonden van 15 juni 2021 tot heden. De Omgevingsdienst heeft onderzocht welke dossiers in deze periode te vinden zijn. Dat kan een aanvraag omgevingsvergunning, handhavingsverzoek, melding of constatering van een toezichthouder zijn. Volgens de gegevens van de Omgevingsdienst hebben er geen activiteiten plaatsgevonden in die periode. Wel is tussen 15 juni 2021 en heden:

- *Een aanvraag omgevingsvergunning voor het tijdelijk trainen van honden geweigerd. De weigeringsbrief is verzonden op 15 juni 2021. De omgevingsvergunning is geweigerd omdat er al een bestemmingsplanprocedure loopt om de gewenste situatie te realiseren;*
- *En een aanvullend bodemonderzoek t.b.v. het bestemmingsplan beoordeeld op 21 juli 2021. De conclusie van dit advies is om akkoord te gaan met het verkennend onderzoek naar asbest in bodem. De locatie kan als onverdacht op het voorkomen van asbest worden beschouwd. De bodemkwaliteit is geschikt voor het voorgenomen gebruik van de locatie.*

Hierbij een antwoord op aanvullend verzoek om informatie:

Op 28 juli 2020 is de omgevingsvergunning verleend voor het wijzigen van de bestemming van de in-/ uitrit van siertuin naar sportaccommodatie. Aan de aanvraag voor deze vergunning is een verkeersberekening toegevoegd. Kort samengevat gaat het om 40 verkeersbewegingen op trainingsdagen en om 106 verkeersbewegingen op wedstrijddagen. Op 1 juli 2020 is de provincie onder voorwaarden akkoord gegaan met het verlenen van de vergunning. Zij zijn daarmee ook akkoord gegaan met de bovengenoemde verkeersberekening. Tevens is het concept bestemmingsplan met dezelfde berekening aan zowel de ODR als de provincie voorgelegd. Ook daar is positief op gereageerd.

Voor de volledige verkeersberekening verwijzen wij u graag door naar paragraaf 3.3 van de toelichting bij het bestemmingsplan.

Raadsvergadering

Dossiernummer	1964
Extern Zaak ID	Z.029048
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	6.4
Titel	Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart
Organisatieonderdeel	Domein Bedrijfsvoering
Eigenaar	Morshuis, R.B.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.080706 Raadsvoorstel Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart
D.080708 Raadsbesluit Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart
Bijlage 1 - Bodemkwaliteitskaart
Bijlage 2 - Nota Bodembeheer
Bijlage 3 - Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe
Bijlage 4 - Behandeling zienswijzen
Vragen PvdD (VBII) - Nota Bodembeheer (met antwoorden college)
Beantwoording raadsvraag Mw. van Dam - Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**
Raadsvergadering	9 december 2021

Voorgesteld besluit

1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.

Besluit

Geen

Toelichting

Dit agendapunt zal worden behandeld in de raadsvergadering van 9 december.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.080706** **Z.029048**

Voorstel ingebracht door	R. B. Morshuis
Portefeuillehouder	P. A. J. M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en taakveld	1. Wonen, werken en recreatie 8.3 Wonen en bouwen

Onderwerp **Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart**

Voorgesteld besluit

1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

In 2012 hebben we in regio Rivierenland een regionale Bodemkwaliteitskaart en een Nota Bodembeheer vastgesteld. Het is wettelijk verplicht om een vastgestelde kaart te actualiseren. In dit voorstel wordt de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer voorgelegd.

Het doel van de actualisatie is om het hergebruik van grond en baggerspecie makkelijker en goedkoper te maken. Hiervoor was het nodig om de gegevens over de bodemkwaliteit en de verschillende bodemfuncties in de regio te actualiseren en aan te vullen met PFAS. Om de regels van kracht te laten worden, worden de kaart en de nota ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze nota en kaart kunnen straks worden meegenomen in de omgevingsvisie.

De kaart en nota bevatten geen grote wijzigingen ten opzichte van de oude kaart en nota. Een geactualiseerde kaart en nota betekent voor inwoners en bedrijven dat ze minder vaak onderzoeken hoeven uit te voeren.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

In 2012 hebben de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel een regionale Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer vastgesteld.

De kaart heeft een maximale geldigheidsduur en is daarom geactualiseerd. Daarnaast is de kaart op grond van de actuele ontwikkelingen aangevuld met PFAS-verbindingen. Ook de nota is geactualiseerd. Deze is in overleg met medewerkers van de gemeenten en het Waterschap Rivierenland opgesteld. Het Waterschap, de Provincie Gelderland, Rijkswaterstaat en ProRail zijn in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen. Het Waterschap en de Provincie hebben een zienswijze op de nota ingediend. Onze reactie op deze zienswijzen is als bijlage 4 bij dit advies gevoegd.

2. Doel / meetbaar effect

Met een regionale Bodemkwaliteitskaart en een regionale Nota Bodembeheer wordt beoogd de aanwezige bodemkwaliteit afdoende te beschermen. Tegelijkertijd zorgen een geactualiseerde kaart en de nota er voor dat er minder onderzoek hoeft te worden uitgevoerd bij grondverzet. Er

wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden binnen het Besluit bodemkwaliteit om regionaal, gebiedsspecifiek beleid op te stellen. Hierdoor worden de mogelijkheden om grond en bagger binnen het gebied te hergebruiken verruimd en hoeft er minder ver met grond te worden gereden. Door de samenwerking met meerdere gemeenten wordt gemeentegrensoverschrijdend grondverzet makkelijker gemaakt. Regionale initiatiefnemers krijgen te maken met een transparant en zoveel mogelijk uniform beleid.

3. Argumenten

1.1 Door de nieuwe kaart en de nota wordt hergebruik van grond en bagger nog meer gefaciliteerd.

In de nota zijn diverse wijzigingen opgenomen ten opzichte van de vorige nota. Dit is gedaan om onderzoekskosten te beperken en om hergebruik van grond en bagger meer mogelijk te maken. Het is bijvoorbeeld straks toegestaan om de kaart te gebruiken voor grondlagen dieper dan 2 meter onder maaiveld. Ook zijn de regels bij grondstromen met kleine partijen grond verruimd. Hiervoor is niet altijd een onderzoek nodig. In bijlage 10 van de nota is een tabel opgenomen met deze wijzigingen.

1.2 Een gemeente is verplicht om een bodemkwaliteitskaart te actualiseren

De wettelijke basis voor het hergebruik van grond en bagger is het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Hierin is vastgelegd dat de geldigheid van een bodemkwaliteitskaart maximaal vijf jaar is. De huidige kaart verliep medio 2017. De kaart is de basis voor de nota, waardoor ook de nota niet meer zou gelden. Het actualiseren houdt in dat gekeken wordt of er genoeg nieuwe analyseresultaten beschikbaar zijn, en of die hetzelfde kwaliteitsbeeld per deelgebied geven. Vanwege de ontwikkelingen rondom PFAS is later nog besloten deze stoffen mee te nemen in het actualiseren van de kaart.

Over het algemeen is men zeer tevreden over het gevoerde beleid en is er geen aanleiding om grote wijzigingen door te voeren. De koers blijft om met gebied specifiek beleid op een verantwoorde wijze zoveel mogelijk grond en bagger te hergebruiken. Er hoeft bovendien minder vaak onderzoek uitgevoerd te worden en hergebruik binnen de regio is makkelijker gemaakt zodat er minder ver met grond gereden hoeft te worden. Dit bespaart veel kosten. Daarnaast is het zonde van de eerder gedane investering (tijd en geld) indien de kaart niet geactualiseerd zou worden. Tevens komt het de kosten van de uitvoering van grondwerken – voor zowel gemeente als voor GWW-aannemers en loonbedrijven – ten goede.

1.3 PFAS-verbindingen waren nog niet opgenomen in de kaart en nota.

Onder het landelijk geldende, generieke beleid is voor hergebruik van grond en baggerspecie altijd een partijkeuring op PFAS nodig. Dit leidt tot aanvullende kosten en langere doorlooptijden bij werken in de regio. Met het vaststellen van de kaart en gebied specifiek beleid voor PFAS-houdende grond en baggerspecie wordt hergebruik gemakkelijker en goedkoper gemaakt.

1.4 Er zijn minder verschillen in beleid tussen gemeenten.

De gemeente Neder-Betuwe was vanwege ruimtelijke ontwikkelingen eerder dan in 2012 een eigen traject gestart. De gemeente West Maas en Waal heeft destijds samen met de MARN gemeenten een kaart en nota laten opstellen.

1.5 De bodemfunctieklassenkaart is geactualiseerd.

De bodemfunctieklassenkaart is in 2012 vastgesteld omdat dit een wettelijke verplichting is. Inmiddels zijn bestemmingen veranderd waardoor de bodemfunctieklassenkaart niet meer actueel is. De bodemfunctieklassenkaart is nu door alle gemeenten geactualiseerd. Ook de interactieve bodemkwaliteitskaart wordt hierop aangepast .

1.6 De gemeenten hebben de mogelijkheid binnen de grenzen van de nota eigen beleidskeuzes te maken.

Dat geldt bijvoorbeeld voor het verslechteren van de bodemkwaliteit binnen huidige en toekomstige woon- en industriegebieden, voor de geldigheidsduur van bodemonderzoeken die worden ingediend bij bestemmingsplannen en aanvragen omgevingsvergunningen en voor het verlenen van vrijstelling voor bodemonderzoek. Het komt de uitvoerbaarheid en het level playing field ten goede wanneer gemeenten zoveel mogelijk dezelfde keuzes maken.

4. Kanttekeningen

1.1 Een gemeente is niet wettelijk verplicht om een bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer te hebben.
Het voordeel van een kaart en nota is echter zo groot dat de noodzaak in onze regio niet ter discussie staat. Het hebben van een kaart is weliswaar niet verplicht, maar het actualiseren van een bestaande kaart wel (zie argument 1.2).

1.2 De gemeenten Tiel en Neder Betuwe hebben wel eigen beleidskeuzes gemaakt.
De vrijstellingsmogelijkheid geldt niet voor de gemeente Neder-Betuwe. Binnen de gemeente Tiel geldt de vrijstelling alleen voor kleinschalige particuliere aanvragen (bijvoorbeeld de bouw van 1 of 2 woningen). De motivatie van deze gemeenten is opgenomen in bijlage 3 bij dit voorstel. Deze motivatie geeft geen aanleiding om de nota aan te passen.

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën
De kosten voor het actualiseren van de Bodemkwaliteitskaart en de Nota Bodembeheer inclusief PFAS aanvulling zijn € 53.950,- voor het uitvoeren van het onderzoek. Dit komt neer op € 6.743,- per gemeente. Dit is exclusief uren van de ODR voor begeleiding van het onderzoek. De kosten zijn betaald uit het werkprogramma ODR 2020 en zijn reeds verwerkt in de facturen van de ODR aan de deelnemers. Vanuit de Provincie is een subsidie van € 10.000,- verleend.

5. Communicatie
Omdat het actualiseren van een bodemkwaliteitskaart en een nota bodembeheer direct invloed heeft op grond-, weg- en waterbouw (GWW)-aannemers en loonbedrijven, zal met deze doelgroepen gecommuniceerd worden. Hiervoor worden bijeenkomsten georganiseerd worden waarin duidelijk wordt aangegeven wat de afspraken zijn. De bijeenkomsten zijn ook bedoeld voor civiele medewerkers van gemeenten. De hoeveelheid bijeenkomsten zal sterk afhankelijk zijn van de behoeften vanuit de gemeenten, van de (on)mogelijkheden voor samenkomst vanwege corona en het moment waarop de nota en kaart zijn vastgesteld. Het projectteam denkt na over de vorm waarin de voorlichting gegeven kan worden.

6. Uitvoering en planning
Na het collegebesluit van 16 februari 2021 hebben de kaart en nota tot medio april 2021 voor zienswijzen ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Na vaststelling door uw raad plaatsen wij de interactieve kaart op internet. Ook gaan wij voorlichtingsbijeenkomsten organiseren voor bedrijven.

7. Participatie
De kaart en nota zijn hoofdzakelijk bedoeld voor bedrijven die grond en bagger hergebruiken en niet voor burgers.

8. Duurzaamheid
Dit voorstel draagt niet bij aan de doelstellingen van duurzaamheid.

Bijlagen:
1. Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland.
2. Nota bodembeheer. Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
3. Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe.
4. Behandeling zienswijzen.

Inlichtingen bij:

Naam	R.B. Morshuis
Domein	Bedrijfsvoering

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	**D.080706** **Z.029048**	**D.080708** **Z.029048**

Onderwerp **Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 16 februari 2021;

besluit:

1. **De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.**

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

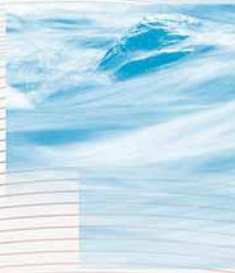
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

Documentcode: 16M1223.RAP001















Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

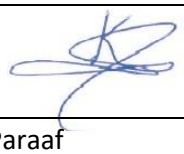
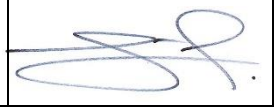
Documentcode: 16M1223.RAP001

Opdrachtgevers
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel en Waterschap Rivierenland
p/a Omgevingsdienst Rivierenland
Postbus 6267
4000 HG TIEL

Contactpersoon namens de gemeenten
Mevr. E. Timmerman (Omgevingsdienst Rivierenland)

Contactpersoon Lievense Milieu B.V. | WSP
Dhr. J.S. Spronk
JSpronk@Lievense.com

Projectcode	
Documentnummer	16M1223.RAP001
Versiedatum	Januari 2021
Status	Herzien definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
16M1223.RAP001	Januari 2021	Herzien definitief	
Geactualiseerd door:	Functie	Datum	Paraaf
Paul Karels	Adviseur	Januari 2021	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
Jeroen Spronk	Senior adviseur	Januari 2021	

Rapporthistorie	**Datum**	
Definitief	01.07.2019	
Herzien definitief	Januari 2021	De bodemkwaliteitskaart is geactualiseerd voor PFAS-verbindingen. Ook zijn enkele verschrijvingen aangepast. De strekking van de aangepaste teksten is niet gewijzigd.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk Pagina

1 Inleiding 1

1.1 Aanleiding 1
1.2 Doelstelling 1
1.3 Herziene definitieve versie op grond van PFAS-verbindingen (januari 2021) ... 2

2 Bodemfunctieklassenkaart 3

3 Bodemkwaliteitskaart 4

3.1 Stap 1: Programma van eisen 4
3.2 Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (1/2) 6
3.3 Stap 3: Gegevensverzameling en gegevensverwerking 7
3.3.1 Selecteren beschikbare meetgegevens 7
3.3.2 Het samenvoegen van punt- en mengmonsters 8
3.3.3 Het vervangen van waarden beneden de detectielimiet 8
3.3.4 Het opsporen van uitbijters 8
3.4 Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (2/2) 9
3.5 Stap 5: Controle indeling van het bodembeheergebied 11
3.5.1 Aantal en spreiding meetgegevens 11
3.5.2 Splitsen van deelgebieden 11
3.6 Stap 6: Verzamelen aanvullende informatie en vaststellen definitieve deelgebieden 12
3.7 Stap 7: Vaststellen en karakteriseren bodemkwaliteitszones 12
3.8 Stap 8: Bodemkwaliteitskaart 15
3.8.1 Inleiding 15
3.8.2 Kaart met uitgesloten locaties en gebieden 15
3.8.3 Ontgravingskaart 17
3.8.4 Toepassingskaart 19
3.9 PFAS-verbindingen in de bodemkwaliteitskaart 20
3.9.1 Stappen 1, 3 en 6 (programma van eisen, gegevensverzameling en gegevensverwerking en verzamelen aanvullende informatie) 20
3.9.2 Stappen 2 en 4 (onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in PFAS-deelgebieden) 20
3.9.3 Stap 5 (controle indeling PFAS-deelgebieden) 20
3.9.4 Stappen 7 en 8 (vaststellen, karakteriseren bodemkwaliteitszones en de bodemkwaliteitskaart) 21
3.10 Bijzondere omstandigheden 23
3.11 Vaststellen nieuwe bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart 24

4 Samenvatting en conclusie 25

Bronvermelding 29

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippenlijst
Bijlage 2	Selectie dataset gezamenlijke bodemkwaliteitskaart
Bijlage 3	Specificatie uitbijters
Bijlage 4A	Statistische parameters bodemkwaliteitszones (waarden standaardbodem)
Bijlage 4B	Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemkwaliteitszone

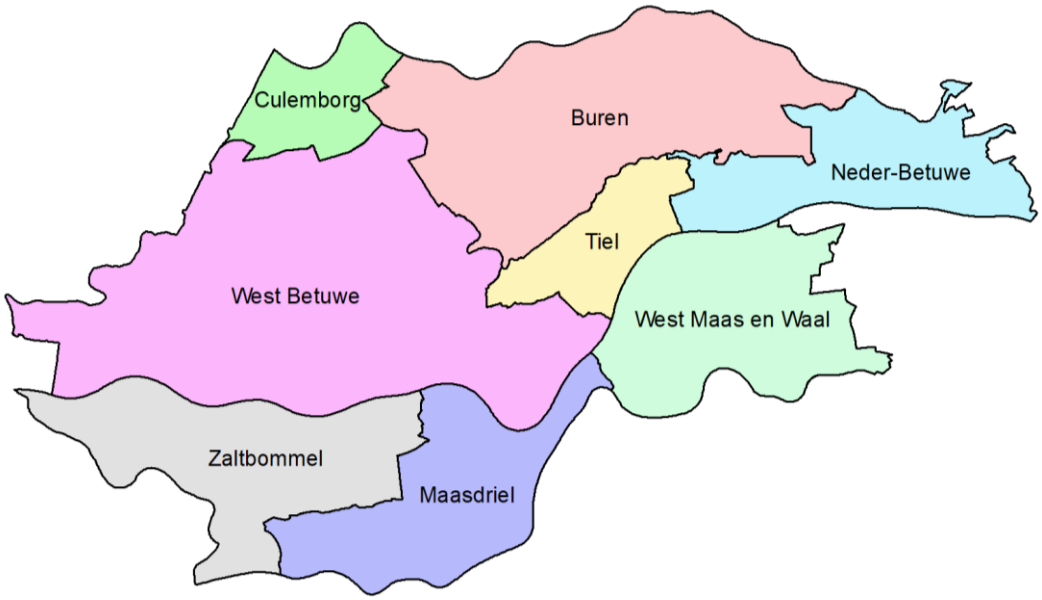
Kaartbijlagen

Kaartbijlage 1	Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlagen 2	Bodemkwaliteitszonekaart
Kaartbijlagen 3	Ontgravingskaart
Kaartbijlagen 4	Toepassingskaart (generiek kader Besluit)
Kaartbijlage 5	Verdachte locaties PFAS-verbindingen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe West Maas en Waal en Zaltbommel (hierna ‘de gemeenten’; zie figuur 1.1) willen regionaal beleid opstellen voor het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie. Daarom willen de gemeenten de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten[1] integreren en actualiseren. De gemeenten willen ook de gemeentelijke bodemfunctieklassenkaarten[1] aanpassen.



Figuur 1.1 De gemeenten in de regio Rivierenland: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

In deze rapportage staat beschreven hoe de bodemfunctieklassenkaarten zijn aangepast, volgens welke werkwijze de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is opgesteld en wat de resultaten zijn. Een toelichting op de in dit rapport gebruikte begrippen is opgenomen in bijlage 1.

1.2 Doelstelling

Het doel van het aanpassen van de bodemfunctieklassenkaart, is dat op de grondgebieden van de gemeenten de ligging van gebieden met de bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen' geactualiseerd wordt weergegeven.

Het doel van het opstellen van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is om een actueel en dekkend beeld te krijgen van de te verwachten diffuse chemische bodemkwaliteit van de gemeenten.

De achterliggende doelstelling is de wens van de gemeenten om met de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart gebruik te kunnen (blijven) maken van de mogelijkheden die het Besluit bodemkwaliteit[2] (hierna Besluit) biedt:

- als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van vrijkomende grond en van de ontvangende bodem (hierdoor hoeven minder partijkeuringen en bodemonderzoeken te worden uitgevoerd wat een kosten- en tijdbesparende factor is bij grondverzet);
- bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie op en in de landbodem;
- bij het wegnemen van mogelijke knelpunten bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond);
- om gebiedsspecifiek grondstromenbeleid uit te kunnen (blijven) voeren.

1.3 Herziene definitieve versie op grond van PFAS-verbindingen (januari 2021)

Op 8 juli 2019 is een tijdelijk handelingskader in werking getreden voor hergebruik van PFAS[1]-houdende grond en baggerspecie[3]. Het tijdelijk handelingskader is op 29 november 2019 en op 2 juli 2020 geactualiseerd. De initiatiefnemers van grondverzet moeten de kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen inzichtelijk maken in te verzetten grond en baggerspecie, die op of in de landbodem of in het oppervlaktewater wordt toegepast. Op 29 november 2019 zijn voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS-gehalten gedefinieerd, evenals voorlopige toepassingswaarden in verschillende toepassingssituaties. Op 2 juli 2020 zijn de voorlopige landelijke achtergrondwaarden aangepast en voor een aantal toepassingssituaties in een oppervlaktewaterlichaam de toepassingswaarden gewijzigd.

Om de bodemkwaliteitskaart te actualiseren voor PFAS-verbindingen hebben de gemeenten aanvullend bodemonderzoek[2] laten uitvoeren en heeft de Omgevingsdienst Rivierenland, die bodemgegevens voor de gemeenten registreert en beheert, de op 19 maart 2020 beschikbare meetgegevens van PFAS-verbindingen verzameld[3].

Hiermee faciliteren de gemeenten de beoogde effecten zoals die in de nota bodembeheer[4] worden geformuleerd.

---

1 Poly- en perfluoralkylverbindingen, PFAS, zijn stoffen die al decennia worden gebruikt in industriële en andere processen en in vele producten. Ze worden toegepast in allerlei alledaagse toepassingen zoals verf, blusschuim, pannen, kleding en cosmetica. Kenmerkend voor deze stoffen is dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Bovendien is van verschillende PFAS-verbindingen aangetoond dat ze toxisch zijn.

2 Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, Documentcode: SOB011523.RAP001, 30 juli 2020.

3 Opgeleverd door de Omgevingsdienst Rivierenland in een excelbestand d.d. 19.03.2020.

2 Bodemfunctieklassenkaart

Op de bodemfunctieklassenkaart wordt de ligging van gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen' aangegeven. De bodemfunctieklassenkaart wordt gebruikt voor:

- het mede bepalen van de kwaliteitseisen waaraan de toe te passen grond moet voldoen (zie ook § 3.8.4 en bijlage 1 onder het kopje ‘Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem’);
- het vaststellen van terugsaneerwaarden bij bodemsaneringen in het kader van de Wet bodembescherming[5].

De eerder bestuurlijk vastgestelde bodemfunctieklassenkaarten van de gemeenten zijn aangepast. Hieronder zijn op hoofdlijnen de aanpassingen weergegeven:

- Een aantal gebieden zijn van functieklasse ‘Overig’ gewijzigd in ‘Wonen’; bijvoorbeeld: gemeente Buren (in Beusichem-Smalriemseweg en Lingemeer), gemeente Culemborg (Roosje Voslaan, Caetshage, Hageroos/Parklaan), gemeente Maasdriel (Veersteeg/Kloosterstraat/Hoorzik), gemeente Tiel (Schaarsdijkweg), gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal (Boveneind), gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen (Haaften-Marijkestraat/Graaf Reinaldweg), gemeente Zaltbommel (in Gameren-Bulkenlaan/Oudenhof).
- Een aantal gebieden zijn van functieklasse ‘Overig’ gewijzigd in ‘Industrie’; bijvoorbeeld: gemeente Buren (in Buren-Hulsterstraat), gemeente Neder-Betuwe (Dodewaard-bedrijventerrein De Bonegraaf), gemeente Tiel (bedrijfsterrein Medel), gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen (Waardenburg-crossbaan/De Lage Paarden).
- Een aantal gebieden zijn van functieklasse ‘Industrie’ gewijzigd in ‘Overig’; bijvoorbeeld: gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal (in Vuren-Graaf Reinaldweg/bedrijfsterrein Zelving-Noord).
- Een aantal gebieden zijn van functieklasse ‘Industrie’ gewijzigd in ‘Wonen’; gemeente Tiel (Papesteeg/Meester Thorbeckestraat), gemeente Zaltbommel (Brakel-Langerakseweg).
- Een aantal gebieden zijn van functieklasse ‘Wonen’ gewijzigd in ‘Industrie’; gemeente Tiel (Larensteinse Middenweg, Buitenbulkweg), gemeente Zaltbommel (Kon. Wilhelminaweg tussen spoorlijn en rijksweg A2).

3 Bodemkwaliteitskaart

Deze gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten[6]. Er is gewerkt volgens het in de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten opgenomen stappenplan. Hieronder zijn de verschillende stappen weergegeven, die in de volgende paragrafen nader worden toegelicht. In de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten is aangegeven dat de stappen niet chronologisch gevolgd hoeven te worden. Wel is het noodzakelijk dat elementen van alle stappen terugkomen in de werkwijze bij het vervaardigen van de bodemkwaliteitskaart.

Stap 1: Opstellen programma van eisen.
Stap 2: Vaststellen onderscheidende gebiedskenmerken.
Stap 3: Gegevensverzameling en gegevensbewerking.
Stap 4: Indelen bodembeheergebied in deelgebieden.
Stap 5: Controle indeling van het bodembeheergebied.
Stap 6: Verzamelen aanvullende informatie.
Stap 7: Vaststellen bodemkwaliteitszones.
Stap 8: Bodemkwaliteitskaart (kaart uitgesloten locaties/gebieden, ontgravingskaart en toepassingskaart).

3.1 Stap 1: Programma van eisen

Voor deze gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn de volgende definities vastgesteld:

- Het bodembeheergebied van de bodemkwaliteitskaart omvat het grondgebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
- De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor de landbodem van het bodembeheergebied voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte (m-mv).
- De volgende locaties en gebieden zijn uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart:
  - Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende[4] en verwerkende bedrijven[5], inzet blusschuim[6] en secundaire bronnen[7]). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
  - Voormalige stortplaatsen (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
  - Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling[7].
  - De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld.
  - Ook het grondwater is uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart.

4 Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

5 Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

6 Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

7 Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

- De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart:
  - Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen (allen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
  - Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool).
  - Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
  - Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijnbodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
    - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
    - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
    - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
    - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabriekterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrein van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbandijk in Dodewaard
    - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
    - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
    - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
    - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haaften.
    - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.
- De bodemkwaliteitskaart is voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte opgesteld voor het huidige standaard NEN5740[8] stoffenpakket: barium (zie ook bijlage 1 kopje 'Barium'), cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).
  Voor de (voormalige) boomgaarden, de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte[8], is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB).
  Voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is de bodemkwaliteitskaart ook voor PFAS-verbindingen[9] vastgesteld.

8 Na analyse van de gegevens in de bodeminformatiesystemen is gebleken dat de gemiddelde gehalten van bestrijdingsmiddelen in de bodemlagen van 0-0,25 m-mv en 0,25-0,5 m-mv vergelijkbaar zijn.

9 Het betreft minimaal de 30 PFAS-verbindingen die zijn opgenomen in de advieslijst van Bodem+ d.d. 12 juli 2019: https://www.bodemplus.nl/publish/pages/164708/1907012-pfas_-_advieslijst_tbv_tijdelijk_handelingskader_v4.pdf.

Voor de verschillende bodemlagen in het traject 0,5-2,0 m-mv wordt de kwaliteit voor de stoffen barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie, PCB en PAK gelijk gesteld.

- De gegevens voor de bodemkwaliteitskaart zijn afkomstig vanuit de bodeminformatiesystemen van de gemeente Tiel en de Omgevingsdienst Rivierenland (hierna ODR), die de bodeminformatie voor de overige gemeenten in de regio Rivierenland beheert. Ook is een aanvullend bodemonderzoek naar PFAS-verbindingen[10] uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn voor deze bodemkwaliteitskaart gebruikt.

3.2 Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (1/2)

De basis van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is het identificeren van onderscheidende gebiedskenmerken. Binnen een deelgebied wordt de bodemkwaliteit homogeen verondersteld (vergelijkbare kwaliteit). Op basis van de bodemopbouw, de gebruikshistorie, de ontwikkeling van wijken of gebieden, de geomorfologie en het huidig gebruik wordt een deelgebiedenkaart gedefinieerd.

In overleg met de gemeente Tiel en de ODR (namens de overige gemeenten in de regio Rivierenland) is voor de gebiedsindeling uitgegaan van de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten. In aanvulling hierop gaan de bermen van de wegen in het buitengebied die in beheer zijn van de gemeente West Maas en Waal onderdeel vormen van de bodemkwaliteitszone van de bovengrond ‘Wegbermen buitengebied’.

De onderscheiden voorlopige deelgebieden zijn weergegeven in tabel 3.1. Er is een indeling gemaakt voor de bovengrond (vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte) en de ondergrond (vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte). In deze bodemkwaliteitskaart wordt ook de bodemlaag (vanaf het maaiveld tot en met 0,25 meter diepte) ter plaatse van (voormalige) boomgaarden als voorlopig deelgebied opgenomen. Omdat deze percelen zeer verspreid en niet-aaneengesloten voorkomen, is in overleg met de gemeente Tiel en de ODR, namens de overige gemeenten in de regio Rivierenland, afgeweken van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Omdat ruim voldoende meetgegevens met (individuele) OCB aanwezig zijn, is het niet meer noodzakelijk dat er 3 meetgegevens per niet-aaneengesloten gebied beschikbaar zijn. Op basis van deze uitgangspunten wordt een uitspraak gedaan over de diffuse bodemkwaliteit voor OCB. In de nota bodembeheer wordt gebiedsspecifiek beleid opgenomen voor grondverzet op de (voormalige) boomgaarden.
De bodemkwaliteitszone van de bovengrond ‘Wegbermen buitengebied’ betreft de wegbermen in het buitengebied die in beheer zijn van de gemeenten.

[10] Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, Documentcode: SOB011523.RAP001, 30 juli 2020.

Tabel 3.1 Voorlopige deelgebieden.

Omschrijving voorlopig deelgebied
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel
B1. Wonen voor 1950 I
B2. Wonen voor 1950 II
B3. Wonen tussen 1950 en 1970
B4. Wonen na 1970
B5. Industrie voor 1950
B6. Industrie na 1950
B7. Buitengebied
B8. (Voormalige) boomgaarden*
B9. Wegbermen buitengebied
Gemeente West Maas en Waal
B10. Wonen
B11. Industrie
B12. Buitengebied
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel
O1. Wonen voor 1950 I
O2. Wonen voor 1950 II
O3. Wonen tussen 1950 en 1970
O4. Wonen na 1970
O5. Industrie voor 1950
O6. Industrie na 1950
O7. Buitengebied
Gemeente West Maas en Waal
O8. Wonen
O9. Industrie
O10. Buitengebied

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[9].

3.3 Stap 3: Gegevensverzameling en gegevensverwerking

3.3.1 Selecteren beschikbare meetgegevens

De datasets van de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten zijn aangevuld met de nadien nieuw verkregen representatieve meetgegevens. De nieuwe meetgegevens voor de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn afkomstig van representatieve bodemonderzoeken uit de bodeminformatiesysteem van de gemeente Tiel (Nazca-i bodem: exportdatum 11 juli 2017) en de ODR (Key2Bodem: exportdatum 5 juli 2017, aangevuld op 21 december 2017), die de bodeminformatie voor de overige gemeenten beheert. In bijlage 2 staat een overzicht van de selecties die zijn uitgevoerd om tot een representatieve dataset voor de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart te komen.

3.3.2 Het samenvoegen van punt- en mengmonsters

De dataset voor de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart bestaat uit meng- en puntmonsters met meetgegevens. De landelijke IPO Werkgroep Achtergrondgehalten heeft onderzocht wat de invloed is van het meenemen van zowel punt- als mengmonsters op de berekening van percentielwaarden van de meetgegevens[10]. De resultaten laten zien dat percentielwaarden die zijn gebaseerd op een bestand met meetgegevens van zowel punt- als mengmonsters, vrijwel identiek zijn aan percentielwaarden die zijn gebaseerd op een bestand met meetgegevens van alléén mengmonsters. Er bestaan daarom geen praktische bezwaren tegen het berekenen van de bodemkwaliteit uit een bestand met meetgegevens, afkomstig van zowel punt- als mengmonsters. In dit project zijn de meetgegevens van de mengmonsters éénmaal meegenomen, en bijvoorbeeld niet viermaal als een mengmonster uit vier deelmonsters bestaat.

3.3.3 Het vervangen van waarden beneden de detectielimiet

Bij analyses komt het vaak voor dat een bepaalde stof in het grond(meng)monster aanwezig is in een concentratie beneden de detectiegrens van de gangbare analyseapparatuur. Hoewel de werkelijke waarde onbekend is (de waarde kan variëren van nul tot de detectielimiet) leveren deze monsters wel waardevolle informatie voor de gemiddelde bodemkwaliteit in een gebied. Voor deze analyseresultaten is de methode van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten gehanteerd. Deze methode houdt in dat de gerapporteerde detectielimieten worden vermenigvuldigd met een factor 0,7 om tot een rekenwaarde te komen.

De opgegeven detectielimiet van een bepaalde stof verschilt van rapport tot rapport. Verhoogde detectielimieten komen voor bij verstoringen in de grond(meng)monstermatrix. Daarnaast zijn de detectielimieten in de loop der jaren lager geworden doordat nauwkeuriger analyseapparatuur beschikbaar is gekomen.

3.3.4 Het opsporen van uitbijters

Ondanks dat er representatieve meetgegevens zijn geselecteerd, kan er sprake zijn van uitschieters in de dataset: extreem hoge gehalten als gevolg van bijvoorbeeld typefouten tijdens de invoer, onbetrouwbare analyses of lokale verontreinigingen door puntbronnen die niet als zodanig in het bodeminformatiesysteem zijn aangegeven. Hierbij worden vaak bij meerdere stoffen in hetzelfde monster relatief hoge gehalten aangetroffen. Per deelgebied en per stof zijn met een visuele methode (scatterplots) extreme gehalten gemarkeerd.

Als de uitschieters tot een puntbron, type- of meetfout zijn te herleiden of als niet-representatief zijn beoordeeld voor de diffuse bodemkwaliteit, zijn de analyseresultaten uit de dataset verwijderd of aangepast. In bijlage 3 staat een overzicht van de uiteindelijk verwijderde uitbijters.

3.4 Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (2/2)

In samenspraak met de gemeenten is besloten om in aanvulling op de indeling van de deelgebieden (zie § 3.2) de voorlopig vastgestelde kwaliteitsklasse op basis van de meest actuele dataset als gebiedsonderscheidend kenmerk te beoordelen.
Daarnaast is deelgebied ‘B10. Wonen’ in de gemeente West Maas en Waal herbeoordeeld op basis van oudere en recentere bebouwing (in overleg is net zoals de andere gemeenten in de regio Rivierenland het jaar 1950 gehanteerd). Hieruit bleek dat er verschillen zijn geconstateerd in bodemkwaliteit. Het deelgebied ‘B10. Wonen’ in de gemeente West Maas en Waal is gesplitst.

Voor deelgebied ‘B11. Industrie’ is deze herbeoordeling niet uitgevoerd; de bedrijventerreinen in de gemeente West Maas en Waal dateren hoofdzakelijk van na 1950, en de bodemkwaliteit van deelgebied ‘B11. Industrie’ geeft geen aanleiding tot het splitsen van het deelgebied.

Naast het splitsen zijn ook deelgebieden met dezelfde bodemfunctie en verwachte bodemkwaliteit zijn samengevoegd. De voorlopige (samengevoegde) deelgebieden worden hierdoor groter en robuuster. Ook wordt de bodemkwaliteit per voorlopig deelgebied beter onderbouwd omdat er meer analysegegevens beschikbaar zijn. Een aantal voorlopige deelgebieden met een vergelijkbare kwaliteit is samengevoegd. In tabel 3.2 is een overzicht gegeven van de samengevoegde deelgebieden (zie ook de kaartbijlagen 2).

Tabel 3.2 Overzicht (samengevoegde) deelgebieden per bodemlaag.

Voorlopig deelgebied	**Voorlopig vastgestelde bodemkwaliteitsklasse / ontgravingsklasse / P95>I (kwaliteitsbepalende stof)**	**Samengevoegd deelgebied**
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)		
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel		
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie / Industrie / Ja (koper, lood, zink)	B1. Wonen voor 1950 I
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen / Wonen / Nee (kwik, lood, zink, PAK)	B2. Wonen voor 1950 II
B3. Wonen tussen 1950 en 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B3. Wonen na 1950
B4. Wonen na 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	
B5. Industrie voor 1950	Wonen / Industrie / Nee (Koper)	B4. Industrie voor 1950 en industrie West Maas en Waal
B6. Industrie na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B5. Industrie na 1950
B7. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B6. Buitengebied

Vervolg tabel 3.2 Overzicht (samengevoegde) deelgebieden per bodemlaag.

Voorlopig deelgebied	Voorlopig vastgestelde bodemkwaliteitsklasse / ontgravingsklasse / P95>I (kwaliteitsbepalende stof)	Samengevoegd deelgebied
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)		
B8. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie / Industrie / Ja (Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE)	B7. (Voormalige) boomgaarden*
B9. Wegbermen buitengebied	Industrie / Industrie / Ja (PAK)	B8. Wegbermen buitengebied**
Gemeente West Maas en Waal		
B10a. Wonen voor 1950	Wonen / Wonen / Nee (zink)	B2. Wonen voor 1950 II
B10b. Wonen na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B3. Wonen na 1950
B11. Industrie	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B5. Industrie na 1950
B12. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B6. Buitengebied
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)		
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel		
O1. Wonen voor 1950 I	Wonen / Industrie / Nee (koper)	O1. Wonen voor 1950 I
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen / Wonen / Nee (kwik, PAK)	O2. Wonen voor 1950 II
O3. Wonen tussen 1950 en 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O3. Wonen na 1950 en wonen West Maas en Waal
O4. Wonen na 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	
O5. Industrie voor 1950	Wonen / Industrie / Nee (koper, nikkel)	O4. Industrie voor 1950
O6. Industrie na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O5. Industrie na 1950 en industrie West Maas en Waal
O7. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O6. Buitengebied
Gemeente West Maas en Waal		
O8a. Wonen voor 1950	Wonen / Wonen / Nee (zink)	O2. Wonen voor 1950 II
O8b. Wonen na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O3. Wonen na 1950
O9. Industrie	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O5. Industrie na 1950
O10. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O6. Buitengebied

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[9].

3.5 Stap 5: Controle indeling van het bodembeheergebied

3.5.1 Aantal en spreiding meetgegevens

De Richtlijn bodemkwaliteitskaarten stelt de volgende minimale eisen aan het aantal en de spreiding van meetgegevens per deelgebied:

- Per deelgebied zijn voor alle stoffen ten minste 20 meetgegevens beschikbaar.
- De meetgegevens liggen voldoende verspreid over het deelgebied:
  - Voor aaneengesloten deelgebieden bij een systematische indeling in 20 vakken zijn in tenminste 10 vakken één of meer meetgegevens beschikbaar.
  - Voor elk niet-aaneengesloten deel van een deelgebied zijn ten minste 3 meetgegevens beschikbaar.

De gemeenten vinden dat het deelgebied ‘B7. (Voormalige) boomgaarden’ niet hoeft te voldoen aan de noodzakelijk dat 3 meetgegevens per niet-aaneengesloten deelgebied. In dit deelgebied zijn per stof ruim voldoende meetgegevens beschikbaar (474-1.804) om een betrouwbare uitspraak te doen over de te verwachten kwaliteit.

Na het samenstellen van de dataset voor de bodemkwaliteitskaart (§ 3.3.1), de voorbewerkingen (§ 3.3.3 en § 3.3.4) en het samenvoegen van voorlopige deelgebieden (§ 3.4), blijkt dat het aantal gegevens per deelgebied ruimschoots voldoet. Ook de ruimtelijke spreiding voor aaneengesloten deelgebieden voldoet. In een aantal niet-aaneengesloten deelgebieden wordt niet voldaan aan de minimumeis dat ten minste 3 meetgegevens beschikbaar zijn. Het betreffen voornamelijk de deelgebieden ter plaatse van de kleine kernen in de regio. In de niet-aaneengesloten deelgebieden zijn niet altijd 3 meetgegevens beschikbaar van de stoffen barium, kobalt, molybdeen en/of de stofgroep PCB. Uit bijlage 4 blijkt dat deze stoffen geen invloed hebben op de kwaliteitsklassen van de voorlopige deelgebieden. De gemeenten accepteren daarom dat in een aantal niet-aaneengesloten deelgebieden minder dan 3 meetgegeven met deze stoffen aanwezig zijn. Voor de overige stoffen wordt wél voldaan aan de minimumeis van 3 meetgegevens per niet-aaneengesloten deelgebied.

Een overzicht van het aantal meetgegevens per stof en per bodemkwaliteitszone staat in bijlage 4 (kolom ‘N’).

3.5.2 Splitsen van deelgebieden

Op stofniveau is bekeken of er een ruimtelijke clustering aanwezig is van hoge of lage gehalten. Op basis van ervaringen van LievenseCSO bij andere bodemkwaliteitskaarten is de ruimtelijke clustering onderzocht wanneer zware metalen en minerale olie een variatiecoëfficiënt hoger dan 1,5 hebben en de stofgroepen polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en polychloorbifenylen (PCB) een variatiecoëfficiënt hoger dan 2. Een hoge variatiecoëfficiënt is een indicatie van een mogelijke ruimtelijke clustering.

Het overzicht van de variatiecoëfficiënten staat in bijlage 4 (kolom ‘VC’). Hieruit blijkt, dat voor de meeste voorlopige deelgebieden voor één en maar meestal meerdere stoffen sprake is van een hoge variatiecoëfficiënt. Uit de controle is gebleken dat de hoge meetgegevens over het algemeen verspreid over een voorlopig deelgebied liggen en niet een duidelijke clustering van hogere of lagere gehalten is te zien.

3.6 Stap 6: Verzamelen aanvullende informatie en vaststellen definitieve deelgebieden

Op basis van de uitgevoerde stappen 1 t/m 6 van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten zijn op het grondgebied van de gemeenten voor zowel de boven- als de ondergrond in totaal 14 deelgebieden gedefinieerd. Alle deelgebieden voldoen aan de (gemeentelijke) minimumeisen voor het aantal en de spreiding van de meetgegevens (zie § 3.4 en § 3.5.1). Daarom is stap 6 'Verzamelen aanvullende informatie' niet uitgevoerd.

De definitieve deelgebieden worden de bodemkwaliteitszones van de gemeenten. De bodemkwaliteitszones zijn weergegeven in tabel 3.3 en op de kaartbijlagen 2.

Tabel 3.3 Onderscheiden definitieve deelgebieden, bodemkwaliteitszones, per bodemlaag.

Definitief deelgebied / bodemkwaliteitszone
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)
B1. Wonen voor 1950 I
B2. Wonen voor 1950 II
B3. Wonen na 1950
B4. Industrie voor 1950
B5. Industrie na 1950
B6. Buitengebied
B7. (Voormalige) boomgaarden*
B8. Wegbermen buitengebied
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)
O1. Wonen voor 1950 I
O2. Wonen voor 1950 II
O3. Wonen na 1950
O4. Industrie voor 1950
O5. Industrie na 1950
O6. Buitengebied

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[9].

3.7 Stap 7: Vaststellen en karakteriseren bodemkwaliteitszones

De gemiddelde gehalten van de bodemkwaliteitszones (zie bijlage 4, kolom 'Gem') zijn getoetst aan de normen uit de Regeling bodemkwaliteit[11] hierna aangeduid als 'de Regeling'. De bodemkwaliteitszones kunnen vallen in de bodemkwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)', 'Wonen' of 'Industrie'. De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de bodemkwaliteitsklasse is opgenomen in bijlage 1 onder het kopje 'Bodemkwaliteitsklasse'. De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de kwaliteitsklasse 'Wonen' is voor de bodemkwaliteitsklasse minder streng dan de toetsingsmethodiek voor het bepalen van de ontgravingsklasse (zie ook § 3.8.3 en bijlage 1 onder het kopje 'Ontgravingskaart'). Met de minder strenge toets wordt voorkomen dat de bodemkwaliteit van een gebied op basis van één stof wordt ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse 'Industrie'. Dit zou in de praktijk de ongewenste situatie kunnen opleveren dat ook voor alle overige stoffen minder strenge regels gelden en de concentraties kunnen toenemen tot de maximale waarden voor de functie Industrie.

Hierdoor verslechtert de kwaliteit van het gebied. Dit doet zich met name voor bij licht verontreinigde industriegebieden.

In tabel 3.5 is aangegeven in welke bodemkwaliteitsklasse iedere bodemkwaliteitszone valt. In bijlage 4 zijn de gespecificeerde beoordelingen weergegeven. De bodemkwaliteitsklasse wordt samen met de bodemfunctieklasse gebruikt voor het bepalen van de toepassingseis (zie § 3.8.4).

Controle saneringscriterium

In de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten staat vermeld, dat voor elke bodemkwaliteitszone met een 95-percentielwaarde boven de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming een controle op het saneringscriterium nodig is. Bij een overschrijding is het niet verantwoord om zonder partijkeuring grondverzet vanuit de betreffende bodemkwaliteitszone te laten plaatsvinden. Deze situatie komt voor bij 2 bodemkwaliteitszones (zie tabel 3.4).

Tabel 3.4 Bodemkwaliteitszones waar de 95-percentielwaarde de interventiewaarde overschrijdt.

Bodemkwaliteitszone	**Stof**	**95-percentielwaarde (in mg/kg ds standaardbodem)**	**Interventiewaarde Wbb (in mg/kg ds standaardbodem)**
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Koper Lood Zink	218,4 581,3 849,5	190 530 720
B8. Wegbermen buitengebied	PAK	56,1	40

De gemeenten hebben gebiedsspecifiek beleid opgesteld voor het toepassen van grond vanuit deze bodemkwaliteitszones. In de nota bodembeheer[4] wordt hier nader op ingegaan.

Heterogeniteit

Naast de percentielwaarden en variatiecoëfficiënten is ook de heterogeniteit van de meetgegevens berekend, volgens de methodiek zoals beschreven onder het kopje ‘Heterogeniteit’ in bijlage 1. In het bodembeheergebied van de gemeenten is in bijna alle bodemkwaliteitszones sprake van sterke heterogeniteit voor één of meerdere stoffen. Wanneer de diffuse bodemkwaliteit in een bodemkwaliteitszone sterk heterogeen is verdeeld, is de betrouwbaarheid van het gemiddelde gehalte in de bodemkwaliteitszone kleiner. De betreffende stoffen in de bodemkwaliteitszones bevatten echter ruim voldoende meetgegevens om de heterogeniteit goed te beschrijven.

Een overzicht van de heterogeniteitsindex per stof en per bodemkwaliteitszone staat in bijlage 4 (kolom 'Heterogeniteit'). In tabel 3.5 is per bodemkwaliteitszone weergegeven voor welke stof(fen) een sterke heterogeniteit is vastgesteld.

Tabel 3.5 Bodemkwaliteitsklasse en heterogeniteit per bodemkwaliteitszone en bodemlaag.

Bodemkwaliteitszone	Bodemkwaliteits-klasse	Kwaliteitsbepalende stof	Sterke heterogeniteit [aantal meetgegevens]
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie	Koper, zink, PCB, PAK	Koper [449], lood [492], nikkel [410], zink [480], PAK [402], minerale olie [390]
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, lood, zink, PAK	Minerale olie [812]
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1.841]
B4. Industrie voor 1950	Wonen	Koper, kwik, lood, nikkel, zink, PAK	Koper [114], nikkel [113], zink [113], minerale olie [103]
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1.413], minerale olie [1.460]
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	Nikkel [2.931]
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie	Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE	DDT [1.117], DDE [1.124]
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie	PAK	PAK [40], minerale olie [40]
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)			
O1. Wonen voor 1950 I	Wonen	Kobalt, koper, kwik, lood, zink, PAK	Koper [466], lood [474], zink [508], minerale olie [481]
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, PAK	Minerale olie [1.020]
O3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1341]
O4. Industrie voor 1950	Wonen	Koper, kwik, lood, nikkel, zink, PAK	Koper [117], nikkel [112], minerale olie [129]
O5. Industrie na 1950 en industrie West Maas en Waal	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1.135], minerale olie [1.232]
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	Nikkel [2.331]

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[9].

3.8 Stap 8: Bodemkwaliteitskaart

3.8.1 Inleiding

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit drie hoofdkaarten:

1. Een kaart met uitgesloten locaties en gebieden.
2. De ontgravingskaart.
3. De toepassingskaart.

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de hoofdkaarten.

3.8.2 Kaart met uitgesloten locaties en gebieden

In de gemeenten is een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart (zie § 3.1).

- Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende[11] en verwerkende bedrijven[12], inzet blusschuim[13] en secundaire bronnen[14]). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
- Voormalige stortplaatsen* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling.
- De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld*.
- Ook het grondwater is uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart*.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart:

- Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen* (allen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool) *.

---

11 Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

12 Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

13 Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

14 Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijnbodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
  - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
  - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
  - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
  - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabriekterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrein van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbandijk in Dodewaard
  - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haaften.
  - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

Voor een actueel overzicht van deze locaties moet, afhankelijk van de ligging van de ontgravings- en toepassingslocatie, contact worden opgenomen met de gemeente Tiel en/of met de ODR. Desgewenst kunt u een deel van de bodeminformatie ook via het internet aanvragen/opzoeken op de volgende websites:

- Gemeente Tiel: https://www.tiel.nl, http://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten (selecteer de kaartlaag 'Bodem' onderdeel 'Vordering Bodemonderzoek en sanering') én via http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_bodemverontreinigingen .
- Overige gemeenten: http://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten (selecteer de kaartlaag 'Bodem' onderdeel 'Vordering Bodemonderzoek en sanering') én via http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_bodemverontreinigingen .

Deze gezamenlijke bodemkwaliteitskaart mag op de uitgesloten locaties en gebieden niet worden gebruikt als bewijsmiddel voor de grond die wordt ontgraven vanuit deze locaties/gebieden. Ook mag deze bodemkwaliteitskaart niet worden gebruikt om de toepassingseis te bepalen als grond op deze locaties/gebieden wordt toegepast. In de gezamenlijke nota bodembeheer[4] wordt hier nader op ingegaan.

3.8.3 Ontgravingskaart

De ontgravingskaart geeft de te verwachten kwaliteit aan van de eventueel te ontgraven grond op een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie. Deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast. In de gezamenlijke nota bodembeheer[4] wordt hier nader op ingegaan. De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken.

De ontgravingskwaliteit is net als de bodemkwaliteitsklasse gebaseerd op het gemiddelde gehalte van een bodemkwaliteitszone (zie bijlage 4, kolom 'Gem') en getoetst aan de toetsingswaarden uit de Regeling. Om het standstill-principe voor de bodemkwaliteit op gebiedsniveau te kunnen waarborgen, is de toetsing voor van de kwaliteitsklasse ‘Wonen’ voor het bepalen van de ontgravingskwaliteit strenger dan voor het bepalen van de bodemkwaliteit (zie ook § 3.7). De toetsingsmethodiek is opgenomen in bijlage 1 onder het kopje Ontgravingskaart’, ter vergelijking zie ook het kopje ‘Bodemkwaliteitsklasse’.

In tabel 3.6 is de te verwachten ontgravingsklasse per bodemkwaliteitszone aangegeven. De ontgravingskaart per bodemlaag is opgenomen in de kaartbijlagen 3. De kleuren in tabel 3.6 komen overeen met de gebruikte kleuren op de kaartbijlagen.

Tabel 3.6 Verwachte ontgravingsklasse per bodemkwaliteitszone.

Bodemkwaliteitszone	Verwachte ontgravingsklasse	Kwaliteitsklasse-bepalende stof	95-percentielwaarde > interventiewaarde
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie	Koper, zink, PCB, PAK	Koper, lood, zink
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, lood, zink, PAK	-
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	-	-
B4. Industrie voor 1950	Industrie	Koper	-
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	-	-
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	-
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie	Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE	-
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie	PAK	PAK
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)			
O1. Wonen voor 1950 I	Industrie	Koper	-
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, PCB, PAK	-
O3. Wonen na 1950 en Wonen West Maas en Waal	Landbouw/natuur	-	-
O4. Industrie voor 1950	Industrie	Koper, nikkel	-
O5. Industrie na 1950 en industrie West Maas en Waal	Landbouw/natuur	-	-
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	-

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[9].

3.8.4 Toepassingskaart

De toepassingskaart is opgesteld aan de hand van de vastgestelde bodemkwaliteitsklasse en de (toekomstige) functie van de bodem (zie bijlage 1 onder het kopje 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem'). In tabel 3.7 is het resultaat van deze werkwijze voor de toepassingskaart van de gemeenten samengevat.

In tabel 3.7 is de te toepassingseis volgens het generieke kader van het Besluit per bodemkwaliteitszone aangegeven. Op kaartbijlage 4 staat per bodemlaag aangegeven welke toepassingseis er geldt. De kleuren in tabel 3.7 komen overeen met de gebruikte kleuren op kaartbijlage 1 (bodemfunctieklassenkaart) en de kaartbijlagen 4 (toepassingskaarten).

Tabel 3.7 Toepassingseisen per combinatie (voorkomende) bodemfunctie- en bodemkwaliteitsklasse conform het generieke kader van het Besluit.

Bodemkwaliteitszone	**Bodemfunctieklasse**	**Bodemkwaliteits-klasse**	**Toepassingseis (generiek kader Besluit)**
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Wonen	Industrie	Wonen
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Wonen	Wonen
B3. Wonen na 1950	Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B4. Industrie voor 1950	Industrie	Wonen	Wonen
B5. Industrie na 1950	Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B6. Buitengebied	Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Divers	Industrie	Gelijk aan bodemfunctieklasse (Industrie, Wonen, Landbouw/natuur)
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie	Industrie	Industrie
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)			
O1. Wonen voor 1950 I	Wonen	Wonen	Wonen
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Wonen	Wonen
O3. Wonen na 1950	Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O4. Industrie voor 1950	Industrie	Wonen	Wonen
O5. Industrie na 1950	Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O6. Buitengebied	Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[9].

3.9 PFAS-verbindingen in de bodemkwaliteitskaart

3.9.1 Stappen 1, 3 en 6 (programma van eisen, gegevensverzameling en gegevensverwerking en verzamelen aanvullende informatie)

Om de bodemkwaliteitskaart te actualiseren voor PFAS-verbindingen hebben de gemeenten aanvullend bodemonderzoek[15] laten uitvoeren en heeft de Omgevingsdienst Rivierenland, die bodemgegevens voor de gemeenten registreert en beheert, de al beschikbare meetgegevens van PFAS-verbindingen verzameld[16]. Bij het bodemonderzoek is rekening gehouden met de richtlijn die Bodem+[17] heeft aangegeven om bodemkwaliteitskaarten te actualiseren voor PFAS-verbindingen. De bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is onderzocht.

3.9.2 Stappen 2 en 4 (onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in PFAS-deelgebieden)

Op basis van uitgevoerde bodemonderzoeken in de gemeenten kan worden gesteld dat in het westelijk deel van de regio Rivierenland gemiddeld gezien hogere gehalten aan PFOA worden gemeten dan in het oostelijk deel van de regio. Gesteld kan worden dat er mogelijk enige invloed is in het westen van de regio van het bedrijf DuPont/Chemours. Het verschil van de gemiddelden van de PFOA-gehalten in de bovengrond tussen het westelijke en het oostelijke deel van de regio Rivierenland is relatief klein. Alle gemiddelden van PFOA in de onderscheiden deelgebieden zijn onder de voorlopige landelijke achtergrondwaarde vastgesteld (1,9 µg/kg ds) vastgesteld. In het horizontale vlak is daarom binnen de grondgebieden van de gemeenten 1 PFAS-deelgebied onderscheiden. In het verticale vlak zijn de onderstaande bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen onderscheiden:

- Bodemlaag vanaf het maaiveld tot 0,5 meter diepte.
- Bodemlaag vanaf 0,5 meter tot 1,0 meter diepte.
- Bodemlaag vanaf 1,0 meter tot 1,5 meter diepte.

Deze bodemlagen zijn mogelijk belast met verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen als gevolg van atmosferische depositie, grondroering en uitspoeling van de bovengrond naar de onderliggende bodemlaag.

Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

3.9.3 Stap 5 (controle indeling PFAS-deelgebieden)

Voor PFAS-verbindingen zijn verspreid over de gemeenten en per bodemlaag minimaal 30 meetgegevens beschikbaar (50-143). Hiermee wordt gebruik gemaakt van de systematiek van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten voor het uitbreiden van een bodemkwaliteitskaart met de stoffen kobalt, molybdeen en PCB. Deze systematiek mag conform het Model Beleid toepassen PFAS houdende grond[12] ook voor PFAS-verbindingen worden gebruikt.

---

15 Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, Documentcode: SOB011523.RAP001, 30 juli 2020.

16 Opgeleverd door de Omgevingsdienst Rivierenland in een excelbestand d.d. 19.03.2020.

17 https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-baggerspecie-pfas-gebruik-milieuhygienische/faq/gemeente-waterkwaliteitsbeheerder-water/

De meetgegevens van de PFAS-verbindingen zijn op dezelfde manier voorbewerkt als de andere stoffen in deze bodemkwaliteitskaart (zie § 3.3.3 en § 3.3.4). Onder de verzamelde PFAS-meetgegevens zijn geen uitbijters vastgesteld.

Op stofniveau is bekeken of er een ruimtelijke clustering aanwezig is van hoge of lage gehalten. Op basis van ervaringen van Lievense bij andere bodemkwaliteitskaarten is de ruimtelijke clustering onderzocht wanneer PFAS-verbindingen een variatiecoëfficiënt hoger dan 1,5 hebben. Een hoge variatiecoëfficiënt is een indicatie van een mogelijke ruimtelijke clustering. Voor MeFOSA[18] in de bodemlaag 0-0,5 m-mv, voor PFOA (lineair)[19] in de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv en voor PFOA (som én lineair) en MeFOSA in de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv is sprake van een hoge variatiecoëfficiënt (zie bijlage 4B, kolom 'VC'). Deze hoge variatiecoëfficiënten worden veroorzaakt door één of enkele hogere waarden. Deze hogere waarden vertonen geen clustering. De relatief hoge variatiecoëfficiënten geven daarmee geen aanleiding tot het splitsen van de PFAS-deelgebieden.

3.9.4 Stappen 7 en 8 (vaststellen, karakteriseren bodemkwaliteitszones en de bodemkwaliteitskaart)

De ontgravingskwaliteit voor PFAS-verbindingen is net zoals de andere stoffen[20] gebaseerd op het gemiddelde gehalte van een bodemkwaliteitszone. De gemiddelden zijn getoetst aan de voorlopige toepassingswaarden die zijn benoemd in het geactualiseerde 'tijdelijke handelingskader hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie'[3]. In tabel 3.8 zijn de bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen gekarakteriseerd. De hierin vermelde gehalten aan PFAS-verbindingen zijn vermeld met 1 decimaal, net zoals in het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie. De toetsing aan de PFAS-verbindingen is een aanvullende (losse) toets ten opzichte van de toetsing op de reguliere parameters en indeling in kwaliteitsklassen. Dat betekent dat eerst de toetsing plaatsvindt op basis van de reguliere parameters en op basis daarvan een indeling in kwaliteitsklasse plaatsvindt. Vervolgens vindt de toetsing aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie plaats. Aan de hand van de aanvullende toetsing wordt vervolgens vastgesteld in hoeverre beperkingen aan de toepassing gelden, bijvoorbeeld een verbod op het toepassen onder grondwaterniveau of in oppervlaktewater. In bijlage in onder het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen' wordt hier nader op ingegaan.

Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

---

18 Er is geen informatie bekend in welke producten de PFAS-verbinding 'MeFOSA' is en/of wordt gebruikt

19 PFOA: perfluoroctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

20 Het betreft de stoffen barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, PCB (7), PAK (10) en minerale olie. Voor de (voormalige) boomgaarden, de bodemlaag tot 0,5 meter diepte, is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB).

Controle saneringscriterium

In de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten staat vermeld, dat voor elke bodemkwaliteitszone met een 95-percentielwaarde boven de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming een controle op het saneringscriterium nodig is. Bij een overschrijding is het niet verantwoord om zonder partijkeuring grondverzet vanuit de betreffende zone te laten plaatsvinden. Voor PFAS-verbindingen zijn er geen interventiewaarden beschikbaar maar er zijn Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging (INEV's) voor PFOS, PFOA en GenX[21] [13] vastgesteld. De 95-percentielwaarden liggen zeer ruim onder de INEV's (factor 92 tot 728). Ook liggen de 95-percentielwaarden van de PFAS-verbinding ruim onder de toepassingswaarden voor de bodemfuncties Wonen en Industrie (factor 2,10 tot 12,00).

Heterogeniteit

De heterogeniteit van de analysegegevens is berekend volgens de methodiek zoals beschreven onder het kopje "Heterogeniteit" in bijlage 1'. In de PFAS-deelgebieden is geen sterke heterogeniteit vastgesteld (bijlage 4B; kolom 'Heterogeniteit').

21 INEV's: PFOS: 110 µg/kg ds; PFOA: 1.100 µg/kg ds; GenX: 97 µg/kg ds.

Tabel 3.8 Bodemkwaliteitszones PFAS-verbindingen, verwachte ontgravingskwaliteit PFAS-verbindingen.

PFAS-verbinding	Gemiddelde (in µg/kg ds)	Toetsingswaarden (in µg/kg ds)	
		Landbouw/natuur	Wonen / Industrie
Bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte #			
PFOA[22] (som)	1,3	1,9*	7,0
PFOS[23] (som)	0,5	1,4*	3,0
Maximum andere PFAS-verbindingen	0,2	1,4*	3,0
Bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 1,0 meter diepte ##			
PFOA (som)	0,6	1,9*	7,0
PFOS (som)	0,2	1,4*	3,0
Maximum andere PFAS-verbindingen	0,1	1,4*	3,0
Bodemlaag vanaf 1,0 meter diepte tot en met 1,5 meter diepte ###			
PFOA (som)	0,4	1,9*	7,0
PFOS (som)	0,2	1,4*	3,0
Maximum andere PFAS-verbindingen	0,1	1,4*	3,0

* Deze waarde betreft de voorlopige landelijke achtergrondwaarde[3].

\# De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.

3.10 Bijzondere omstandigheden

De bodemkwaliteitskaart doet geen uitspraak over de kwaliteit van de bodem ter plaatse van voor bodemverontreiniging verdachte locaties, locaties met lokale verontreinigingen, gesaneerde locaties of locaties met onvoorziene visuele waarnemingen (bodemvreemde materialen, kleur, geur). Op deze locaties wordt een afwijkende (betere of juist slechtere) bodemkwaliteit dan in de omgeving verwacht. Op terreinen die ooit een leeflaag van schone grond hebben gekregen, of oudere gesaneerde locaties is bijvoorbeeld een betere kwaliteit te verwachten. Een slechtere kwaliteit valt te verwachten op terreinen die (wellicht) door een puntbron verontreinigd zijn en ter plaatse van dempingen, stortplaatsen en lokale ophooglagen.

Ook door de provincie aangewezen beschermingsgebieden vallen onder locaties met bijzondere omstandigheden voor grondverzet. Voorbeelden hiervan zijn archeologie en

22 PFOA: perfluoroctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

23 PFOS: perfluoroctaansulfonzuur; gebruikt in blusschuim.

cultuurhistorie, habitat-gebieden, Natuur Netwerk Nederland, aardkundig waardevolle gebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. De provincie kan hier aanvullende eisen stellen. De ligging van deze gebieden zijn te raadplegen op de website van de provincie Gelderland: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_drinkwater en http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland.

Voorafgaand aan grondverzet moet zowel voor de ontgravingslocatie als op de toepassingslocatie worden nagegaan of er naar aanleiding van de ligging in één of meerdere beschermingsgebieden er restricties zijn ten aanzien van het grond- en baggerverzet.

3.11 Vaststellen nieuwe bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart

Met deze nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart hebben de gemeenten een goed instrument in handen voor het toepassen van grond.

Een gemeente is voor haar eigen gemeentelijke grondgebied het bevoegd gezag bij de toepassing van grond en gerijpte baggerspecie op de landbodem.

De nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart moeten bestuurlijk worden vastgesteld door de betreffende colleges van burgemeester en wethouders. Hierop is de procedure uit de Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4 (Art. 3:10), van toepassing.
Het te voeren (geactualiseerde gebiedsspecifieke) grondstromenbeleid door de gemeenten wordt geformuleerd in de nieuwe gezamenlijke nota bodembeheer[4]. Deze nota bodembeheer moet, met deze bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart als bijlagen, bestuurlijk worden vastgesteld met een besluit van de gemeenteraden (zie artikel 44 van het Besluit en paragrafen 4.1.1 en 4.6.2 van de bij het Besluit behorende Nota van Toelichting). Hierop is de procedure uit de Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4 (Art. 3:10), van toepassing.

In de laatste wijziging van het Besluit bodemkwaliteit[24], in verband met de versnelling van de totstandkomingsprocedure voor het vaststellen van gebiedsspecifiek beleid voor PFAS-verbindingen, is tot 1 januari 2021 geregeld dat:

- Gebiedsspecifiek beleid dat betrekking heeft op PFAS-verbindingen kan ook worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders in plaats van de gemeenteraad.
- Met de wijziging van het Besluit bodemkwaliteit mogen gemeenten de reguliere procedure voor inspraak vooraf (Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4, Art. 3:10), vervangen door bezwaar achteraf.

De in deze (voor PFAS-verbindingen) geactualiseerde bodemkwaliteitskaart (kaartbijlagen 1 t/m 4 en statistische onderbouwing) voor de gemeenten vervangen de eerder vastgestelde bodemkwaliteitskaart (kaartbijlagen 1 t/m 4 en statistische onderbouwing). Kaartbijlage 5 (verdachte locaties voor PFAS-verbindingen) wordt als themakaart toegevoegd aan de bodemkwaliteitskaart.

24 Publicatie Staatsblad 491, 17 december 2019.

4 Samenvatting en conclusie

In de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel zijn op basis van gebruikshistorie, huidig bodemgebruik en bodemkwaliteit in totaal 17 bodemkwaliteitszones onderscheiden. Er zijn 8 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte, 6 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf 0,5 meter tot en met 2,0 meter diepte onderscheiden en 3 bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen (bodemlagen 0-0,5 m-mv, 0,5-1,0 m-mv en 1,0-1,5 m-mv) (zie kaartbijlage 2).

De volgende uitgesloten locaties/gebieden zijn afgebeeld op de kaartbijlagen:
In de gemeenten is een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart:

- Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende[25] en verwerkende bedrijven[26], inzet blusschuim[27] en secundaire bronnen[28]). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
- Voormalige stortplaatsen* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling.
- De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld*.
- Ook het grondwater is uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart*.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart:

- Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen* (allen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool) *.

---

25 Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

26 Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

27 Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

28 Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijnbodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
  - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
  - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
  - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
  - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabriekterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrein van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbandijk in Dodewaard
  - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haaften.
  - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

In tabel 4.1 staat voor de onderscheiden bodemkwaliteitszones en bodemlagen een totaaloverzicht van de voorkomende bodemfunctieklassen, verwachte ontgravingsklassen en de toepassingseisen. De kleuren in tabel 4.1 komen overeen met de gebruikte kleuren op de kaartbijlagen.

Alle bodemkwaliteitszones zijn voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte vastgesteld voor de stoffen barium (zie ook bijlage 1 kopje ‘Barium’), cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).
Voor de (voormalige) boomgaarden, de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte, is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB).
Voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is de bodemkwaliteitskaart ook voor PFAS-verbindingen vastgesteld.
Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

Voor de verschillende bodemlagen in het traject 0,5-2,0 m-mv wordt de kwaliteit voor de stoffen barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie, PCB en PAK gelijk gesteld.

Op de ontgravingskaarten (zie de kaartbijlagen 3) zijn de te verwachten kwaliteitsgegevens weergegeven van de onderscheiden bodemkwaliteitszones. Op de toepassingskaarten (zie de kaartbijlagen 4) zijn de toepassingseisen weergegeven die gelden voor de onderscheiden bodemlagen in een gebied als een partij grond wordt toegepast en gebruik wordt gemaakt van het generieke kader van het Besluit.

Met het bestuurlijk vaststellen van deze nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart, komen de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten voor de landbodem en bodemfunctieklassenkaarten[1] te vervallen.

Tabel 4.1 Totaaloverzicht bodemkwaliteitszones, verwachte ontgravingsklassen, toepassingseisen conform het generiek kader Besluit en het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie[3].

Bodemkwaliteitszone	Verwachte ontgravingsklasse (kwaliteitsbepalende stof)	Toepassingseis @
Bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte #		
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper, zink, PCB, PAK) **	Wonen
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, lood, zink, PAK)	Wonen
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B4. Industrie voor 1950	Industrie (koper)	Wonen
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie (Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE)	Afhankelijk van de bodemkwaliteitszone waarin het perceel is gelegen
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie (PAK) **	Industrie
Bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte ##		
O1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper)	Wonen
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, PCB, PAK)	Wonen
O3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O4. Industrie voor 1950	Industrie (koper, nikkel)	Wonen
O5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[9].

** De 95-percentielwaarde voor één of meerdere stoffen overschrijdt de interventiewaarde.

\# De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.
Voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv leidt dit tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.
Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv leidt dit niet tot beperkingen bij de toepassing van grond.

@ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie[3].

Bronvermelding

[1] Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel), projectnummer 09K083, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 september 2011.
Bodemkwaliteitskaart gemeente Neder-Betuwe, projectnummer 08J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 18 februari 2010.
Bodemkwaliteitskaart regio MARN (gemeente West Maas en Waal), projectnummer 11J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 maart 2012.
(Water-)bodemonderzoek en bodemkwaliteitskaart Waalwaard, projectnummer M11B0339, MWH B.V., 21 november 2011.

[2] Besluit bodemkwaliteit, publicatie Staatsblad nr. 469, 3 december 2007.

[3] Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie, kenmerk IENW/BSK-2019/131399, 8 juli 2019; geactualiseerd op 29 november 2019 en op 2 juli 2020.

[4] Nota bodembeheer regio Rivierenland, Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel, documentcode 16M1223.RAP002, LievenseCSO Milieu B.V., juli 2019.

[5] Wet bodembescherming, publicatie Staatsblad, nummer 404, 1986 en latere wijzigingen.

[6] Richtlijn bodemkwaliteitskaarten, Ministerie van VROM, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 3 september 2007 en latere wijzigingen.

[7] Waterregeling, publicatie Staatscourant nr. 19353, 17 december 2009 en latere wijzigingen.

[8] NEN 5740:2009+A1:2016 – Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.

[9] Bronswijk et al. (2003) en De Jong en Van der Hoek (2009), PBL/dec13; http://www.clo.nl/indicatoren/nl026405-bestrijdingsmiddelen-in-de-bodem.

[10] Handreiking Achtergrondgehalten. Begeleidingscommissie actief bodembeheer, TNO MEP-R98/283.IPO/TNO, 1998.

[11] Regeling bodemkwaliteit, publicatie Staatscourant nr. 247, 21 december 2007 en latere wijzigingen.

[12] Model Beleid toepassen PFAS-houdende grond, opgesteld in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, kenmerk: 1248710-044 C04, TAUW, 10 januari 2020.

[13] Indicatieve niveaus voor ernstige bodem- en grondwaterverontreiniging (INEV's) voor de stoffen PFOS, PFOA en GenX, RIVM, 15 januari 2020.

Bijlagen

Lievense CSO
infra water milieu

Bijlage 1 Begrippenlijst

Bagger(specie)
Baggerspecie is materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem via het oppervlaktewater of de voor dat water bestemde ruimte en bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organisch stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature wordt aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter. Baggerspecie die in het kader van het Besluit bodemkwaliteit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. De gemeenten hebben hieraan strengere eisen gesteld.

Barium
Voor barium bestaat op dit moment geen norm. De destijds voor deze stof geldende normen zijn per 4 april 2009 (Staatscourant nr. 67, publicatie 7 april 2009) ingetrokken omdat de interventiewaarde lager was dan het gehalte dat van nature in de bodem voorkomt. Dit blijft gehandhaafd. De onderzoeksgegevens over barium moeten wel in de bodemkwaliteitskaarten worden meegenomen, aangezien barium onderdeel uitmaakt van het stoffenpakket, met dien verstande dat geen eisen worden gesteld aan het aantal meetgegevens. Deze gegevens kunnen namelijk een indicatie zijn voor de aanwezigheid van antropogene bronnen die ook andere verontreinigingen met zich mee kunnen brengen. Als verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrondwaarden worden aangetroffen als gevolg van een menselijke activiteit, kan dit gehalte worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium: 920 mg/kg ds (bij standaardbodem lutum 25%, organisch stof 10%).

Bevoegd gezag
Met bevoegd gezag wordt bedoeld elk college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe West Maas en Waal en Zaltbommel.

Bodembeheergebied
Een aaneengesloten, door het bestuursorgaan (bijvoorbeeld een gemeente, waterschap of Rijkswaterstaat) afgebakend deel van de oppervlakte van een of meer gemeenten of het beheergebied van een of meer beheerders.

Bodemfunctieklassenkaart
Kaart waarop de verschillende bodemfuncties zijn aangegeven, waarbij het bodemgebruik is ingedeeld in de klassen ‘Industrie’, ‘Wonen’ en ‘Overig’. Onder het laatstgenoemde gebruik vallen landbouw en natuur.

Bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit drie hoofdkaarten:

1. Een kaart met uitgesloten locaties en gebieden.
2. De ontgravingskaart (deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast). De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken.
3. De toepassingskaart (deze kaart geeft de maximale kwaliteitseisen weer waaraan de toe te passen grond moet voldoen).

Bodemkwaliteitsklasse

In het Besluit bodemkwaliteit worden bodemkwaliteitszones afhankelijk van de gemiddelde kwaliteit ingedeeld in één van de drie onderscheiden bodemkwaliteitsklassen:

- Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)'.
- Klasse 'Wonen'.
- Klasse 'Industrie'.

Bij de toetsingsmethodiek voor de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel voor het aantal toegestane overschrijdingen (zie onderstaand). Voor de bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel is het basispakket van toepassing. Voor de gebieden waar de bodemkwaliteitskaart ook voor organochloorbestrijdingsmiddelen is vastgesteld, is het aantal gemeten stoffen '16-26' van toepassing.
De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de bodemkwaliteitsklasse 'Wonen' is minder streng dan de toetsingsmethodiek voor het bepalen van de ontgravingsklasse (zie het kopje 'Ontgravingskaart' in deze bijlage). Met de minder strenge toets wordt voorkomen dat de bodemkwaliteit van een gebied op basis van één stof wordt ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie. Dit zou in de praktijk de ongewenste situatie kunnen opleveren dat ook voor alle overige stoffen minder strenge regels gelden en de concentraties kunnen toenemen tot de maximale waarden voor de functie Industrie. Hierdoor verslechtert de kwaliteit van het gebied.

Tabel B1 Staffel toegestane aantal overschrijdingen.

Aantal gemeten stoffen	**Aantal toegestane overschrijdingen**
1-6	0
Basispakket (7-15)	2
16 – 26	3
27 – 36	4
37 – 48	5

Klasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)’:

- Alle gehalten voldoen aan de ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)’, met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)’ bedragen.
- De overschrijding is lager dan de norm voor klassegrens ‘Wonen’ (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

Klasse Wonen:

- Alle gehalten voldoen aan de klassegrens Wonen, met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens Wonen plus de norm voor de klassegrens Achtergrondwaarden (AW2000) bedragen.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens Industrie bedragen.

Klasse Industrie:

- Als de indeling niet leidt tot de indeling in klasse Wonen of Achtergrondwaarden (AW2000) wordt de bodemkwaliteit ingedeeld in de klasse Industrie.

Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje ‘PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen’.

Bodemkwaliteitszone

Een deel van een bodembeheergebied waarvoor geldt dat er sprake is van een zelfde gebiedseigen bodemkwaliteit, waarbij zowel de verwachtingswaarde als de mate van variabiliteit van belang zijn. De spreiding van gehalten binnen een bodemkwaliteitszone is relatief laag. Een bodemkwaliteitszone is begrensd in het horizontale vlak én het verticale vlak (diepte). Wanneer een bodemkwaliteitszone uit meerdere gebieden bestaat die niet aan elkaar grenzen, worden de individuele gebieden aangeduid als ‘niet-aaneengesloten bodemkwaliteitszone’.

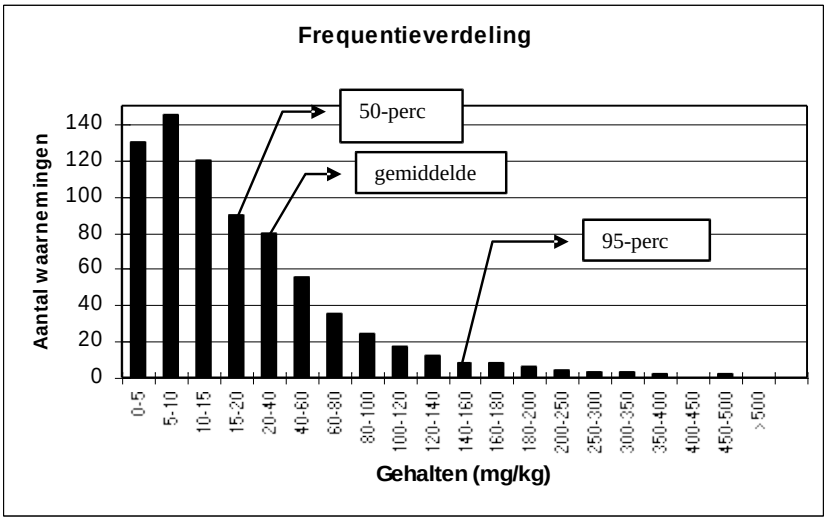
Bijzondere omstandigheden

Voor een binnen een bodemkwaliteitszone liggend gebied geldt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden, als er voor dat gebied een afwijkende verwachtingswaarde geldt ten opzichte van de verwachtingswaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone. Te denken valt aan voor bodemverontreiniging verdachte locaties, onderzochte locaties, locaties waar een sanering heeft plaatsgevonden of locaties met onvoorziene visuele waarnemingen (bodemvreemde materialen, kleur, geur). Ook beschermde gebieden zoals bijvoorbeeld voor de ecologie, archeologie, aardkundige waarden en cultuurhistorie vallen onder de bijzondere omstandigheden. In gebieden met bijzondere omstandigheden kunnen vanuit andere wet- en regelgeving aanvullende eisen worden gesteld.

Deelgebied

Deel van een bodembeheergebied waarvoor geldt dat dit op eenduidige wijze kan worden gekarakteriseerd door middel van de voor het bodembeheergebied geldende onderscheidende gebiedskenmerken. In tegenstelling tot de bodemkwaliteitszone is er voor het deelgebied nog geen toetsing uitgevoerd of het daadwerkelijk een bodemkwaliteitszone is. Wanneer een deelgebied uit meerdere terreinen bestaat die niet aan elkaar grenzen, worden de individuele gebieden aangeduid als ‘niet-aaneengesloten deelgebieden’.

Diffuse chemische bodemkwaliteit
De diffuse chemische bodemkwaliteit in een bepaald gebied is de verdeling van gehalten van stoffen in dat gebied waarvoor de bodemkwaliteitskaart is vastgesteld. Deze verdeling kan worden gekwantificeerd door statistische parameters (gemiddelde, percentielwaarden).



Grond
Onder dit begrip vallen onder andere: zand, veen, klei en löss. Het Besluit bodemkwaliteit definieert grond als volgt: *'Vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie.'* Ook verontreinigde grond die is gereinigd en ontwaterde of gerijpte baggerspecie worden als grond beschouwd. Grond die in het kader van het Besluit bodemkwaliteit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. De gemeenten hebben hieraan strengere eisen gesteld.

Heterogeniteit
Wanneer de diffuse bodemverontreiniging in een bodemkwaliteitszone zeer heterogeen is verdeeld, is de betrouwbaarheid van het gemiddelde gehalte in de bodemkwaliteitszone ook kleiner. Bij bodemkwaliteitszones met een hoge heterogeniteit kan de gemeente besluiten dat de bodemkwaliteitskaart in bepaalde situaties niet gebruikt mag worden als bewijsmiddel. Het vastgestelde gemiddelde gehalte heeft naar mening van de gemeente dan een te lage betrouwbaarheid. Een zekere heterogeniteit op zich hoeft overigens geen probleem te zijn zolang er geen sprake is van een gebruiksrisico. De heterogeniteit van een stof in een bodemkwaliteitszone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule:

$$heterogeniteit = \frac{(P95 - P5)}{(Maximale\ waarde\ industrie - Achtergrondwaarde)}$$

De beoordeling van de heterogeniteitsindex is als volgt:

Index < 0,2	: weinig heterogeniteit
0,2 < Index < 0,5	: beperkte heterogeniteit
0,5 < Index < 0,7	: er is sprake van heterogeniteit
Index > 0,7	: sterke heterogeniteit

Interventiewaarde

Wanneer een gemeten gehalte hoger is dan de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming wordt gesproken over een sterke verontreiniging of een sterk verhoogd gehalte. De interventiewaarden zijn vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2009, zoals gewijzigd op 1 juli 2013 (gepubliceerd in de Staatscourant nr. 16675, d.d. 27 juni 2013).

Niet gezoneerd gebied

Gebieden kunnen worden gezoneerd wanneer er voldoende meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de eisen uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Wanneer er onvoldoende meetgegevens beschikbaar zijn, kan de actuele diffuse chemische bodemkwaliteit van het gebied niet met een voldoende onderbouwing en betrouwbaarheid worden bepaald en wordt het deelgebied niet gezoneerd. Een gebied kan ook niet worden gezoneerd als niet wordt voldaan aan de eisen voor de spreiding van de meetgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Een niet gezoneerd gebied kan ook ontstaan als de gemeente er bewust voor kiest een gebied niet op te nemen in de bodemkwaliteitskaart (zie ook: Uitgesloten locaties en gebieden).
Voor niet-gezoneerde gebieden geldt het generieke kader van het Besluit. Dit betekent dat de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie enerzijds moet voldoen aan de maximale waarden van de bodemfunctieklasse die voor de ontvangende bodem is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart (zie kaartbijlage 1). Anderzijds moet de kwaliteit van de ontvangende bodem worden onderzocht om vast te stellen of de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie van een betere of vergelijkbare kwaliteit is. Op basis van de systematiek van het generieke kader van het Besluit wordt de toepassingseis bepaald. Deze wordt vastgesteld op basis van de bodemfunctieklasse en de kwaliteit van de ontvangende bodem waarbij de meest strenge eis leidend is. Dus als de bodemkwaliteit in de klasse ‘Wonen’ valt en de bodemfunctieklasse is ‘Industrie’, dan is de toepassingseis kwaliteitsklasse ‘Wonen’ (zie ook de kopjes 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem' en 'Toetsing toepassen grond' van deze bijlage).

Niet-verdachte locatie voor bodemverontreiniging

Een locatie waar geen puntbron, bijvoorbeeld een ondergrondse huisbrandolietank of een chemische wasserij, of een geval van ernstige bodemverontreiniging aanwezig is (geweest).

Onderscheidende gebiedskenmerken

Kenmerken in een gebied waarvan verwacht wordt dat deze een verband vertonen met de bodemkwaliteit. Bijvoorbeeld: bodemtype, geomorfologie, landgebruik, historie, gebiedsontwikkeling en huidig gebruik. Bij het actualiseren van een bodemkwaliteitskaart kan de vastgestelde bodemkwaliteit in de huidige kaart ook als (aanvullend) onderscheidend gebiedskenmerk worden vastgesteld.

Ontgravingskaart
De ontgravingskaart geeft de te verwachten kwaliteit aan van de eventueel te ontgraven grond. Deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast. De ontgravingskwaliteit is gebaseerd op de te verwachten gemiddelde gehalten van een bodemkwaliteitszone en getoetst aan de toetsingswaarden uit het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit. De kaart doet dus alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken. De ontgravingskwaliteit kan vallen in één van de vier onderscheiden klassen:

- Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)'.
- Klasse 'Wonen'.
- Klasse 'Industrie'.
- Klasse 'Niet toepasbaar'.

Bij de toetsingsmethodiek voor klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel (zie tabel B1 bij 'Bodemkwaliteitsklasse') voor het aantal toegestane overschrijdingen.

<u>Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)':</u>

- Alle gehalten voldoen aan de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' bedragen.
- De overschrijding is lager dan de norm voor klassegrens 'Wonen' (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

<u>Klasse 'Wonen':</u>

- De gehalten voldoen niet aan de klasse klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' en de norm voor klassegrens 'Wonen' wordt niet overschreden.

<u>Klasse 'Industrie':</u>

- De norm voor klassegrens 'Wonen' wordt overschreden.
- De norm voor klasse grens 'Industrie' wordt niet overschreden.

<u>Klasse 'Niet toepasbaar':</u>

- De norm voor klassegrens 'Industrie' wordt overschreden.

Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen'.

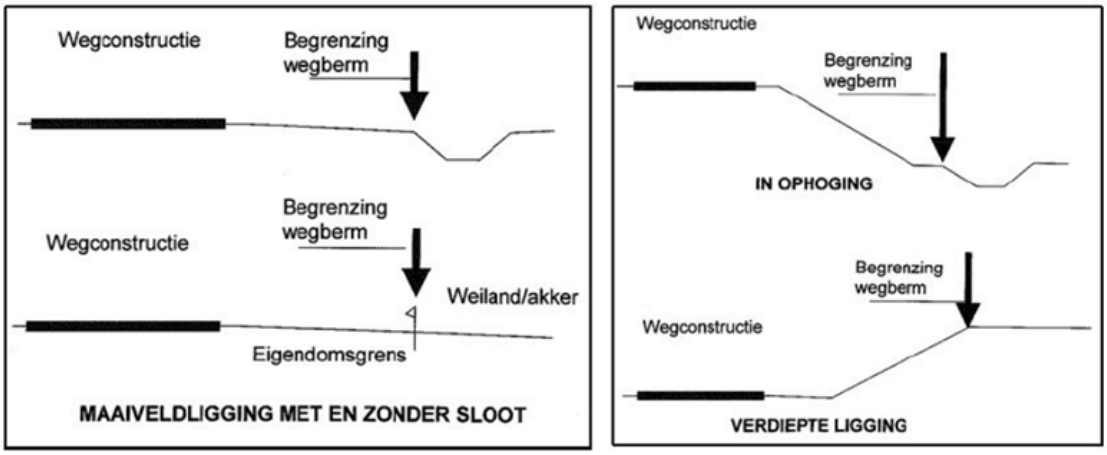
Ontgravingslocatie
Een terreindeel waar grond ontgraven wordt.

Onverharde wegberm
Onder onverharde wegbermen wordt verstaan de strook grond naast de verharde (klinker- of asfalt)weg. De strook omvat de bodemlaag tot maximaal 0,5 meter diepte, en heeft gerekend vanuit de wegverharding een maximale breedte van 10 meter. De onverharde wegberm wordt begrensd door (zie ook figuur B1):

- de erfgrens of;
- de meest afgelegen insteek van een droge bermsloot of;

- de meest nabij gelegen insteek van een natte bermsloot of;
- als voorgaande niet aanwezig zijn, de overgang naar andere begroeiing (houtopstanden zoals hagen, struiken, bosschages, bos).

Voor wegbermen langs dijkwegen en voor wegbermen gelegen in gebieden van het Natuur Netwerk Nederland (NNN, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) geldt voor beide zijden van het wegvak een strook van maximaal 2 meter. Dit in verband met de ecologische functie van de wegbermen. Buiten de aangegeven strook mag in de wegbermen alleen schone grond worden toegepast.



Figuur B1 Begrenzing wegbermen (bron: brief van het voormalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Verkeer en Scheepvaart, kenmerk RWS/DVS-2009/2932, 19 november 2009).

Percentiel/percentielwaarde
Waarde waar beneden een bepaald percentage van de analyseresultaten gelegen is. Bijvoorbeeld 90-percentiel: 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde.

PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen
(Bron: https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-baggerspecie-pfas-veldwerk-analyse-toetsing/faq/resultaten-pfas-onderzoek-toetsen-aanvulling/)
De toetsing aan de PFAS-verbindingen is een aanvullende (losse) toets ten opzichte van de toetsing op de reguliere parameters en indeling in kwaliteitsklassen. Dat betekent dat eerst de toetsing plaatsvindt op basis van de reguliere parameters en op basis daarvan een indeling in kwaliteitsklasse plaatsvindt. Vervolgens vindt de toetsing aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor de PFAS-verbindingen plaats. Aan de hand van de aanvullende toetsing stel je vervolgens vast in hoeverre beperkingen aan de toepassing gelden, bijvoorbeeld een verbod op het toepassen onder grondwaterniveau of in oppervlaktewater. Voor PFAS zijn de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de Achtergrondwaarde of maximale waarde wonen niet van toepassing, omdat nog geen normen zijn opgenomen in bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit. Ook tellen de gemeten PFAS niet mee als gemeten stoffen bij de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de achtergrondwaarde of maximale waarde wonen.

Bij de inbouw van het handelingskader in de Regeling bodemkwaliteit wordt de wijze van toetsen aan normwaarden nader ingevuld.

Daarnaast zijn hieronder twee voorbeelden volgens het landelijke beleid uitgewerkt:

Voorbeeld 1

Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, dan moet aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader. Dit kan leiden tot de volgende drie situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten zijn aangetoond beneden de bepalingsgrens, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan en gelden geen aanvullende toepassingsvoorwaarden. De partij kan als bodemkwaliteit Wonen worden toegepast zonder aanvullende voorwaarden.
2. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de bepalingsgrens maar alle PFAS-gehalten voldoen aan de voorlopige toepassingswaarden voor de bodemkwaliteitsklasse Wonen (7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS), blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan, maar gelden wel beperkingen aan de toepassing: toepassingen van grond op de landbodem beneden grondwaterniveau (tenzij PFAS < voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS), in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, en in oppervlaktewater zijn dan niet toegestaan.
3. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in de kwaliteitsklasse Wonen maar is deze niet generiek toepasbaar. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Voorbeeld 2

Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/Natuur (< Achtergrondwaarde), dan moeten aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden (1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en bij overschrijding daarvan ook toetsen aan de normen voor 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS). Dit kan leiden tot de volgende vier situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten kleiner zijn dan de bepalingsgrens, blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/Natuur (< Achtergrondwaarde) staan en gelden geen toepassingsvoorwaarden. Kortom alle toepassingen zijn toegestaan.
2. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de bepalingsgrens (0,1 µg/kg ds) maar beneden de voorlopige landelijke achtergrondwaarden van 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/Natuur (< Achtergrondwaarde) staan, maar gelden wel toepassingsvoorwaarden: toepassing van grond op de landbodem in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden en toepassing van grond in oppervlaktewater zijn dan niet toegestaan.

3. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de voorlopige landelijke achtergrondwaarde (van 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en onder de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan wordt de partij ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, of in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur (< Achtergrondwaarde) als een lokale maximale waarde is vastgesteld tussen de (voorlopige) landelijke achtergrondwaarde en de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS.
4. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in een generieke kwaliteitsklasse voor toepasbare grond. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Puntbron
Duidelijk aanwijsbare bron voor een eventuele bodemverontreiniging zoals bijvoorbeeld een ondergrondse tank voor de opslag van olie, een ontvettingsbad of een afleverzuil voor brandstof(fen).

Spoorgeboden gronden
Een zone van maximaal 11 meter vanuit het hart van het spoor en om emplacementen en grond vallend onder Rail Infra Trust en NS Vastgoed.

Standaarddeviatie
Ook wel ‘standaardafwijking’ genoemd. Het geeft de mate aan voor de spreiding van meetgegevens in een dataset. De berekening hiervan is als volgt:

$$stdev = \sqrt{(1/n \cdot \sum_{x=1}^{n} (x - \bar{x})^2)}$$

Hierbij is n het aantal analyseresultaten, x een individueel analyseresultaat en $\overline{x}$ het gemiddelde van de analyseresultaten.

Toepassingseis toe te passen grond op of in de bodem

Deze kaart geeft de maximale kwaliteitseisen weer waaraan de toe te passen grond moet voldoen. Bij de toepassingskaart wordt gekeken naar de vastgestelde bodemkwaliteit en de (toekomstige) functie van de bodem. Op basis van deze dubbele toets, waarbij de strengste toets doorslaggevend is, wordt voor elke bodemkwaliteitszone de toepassingseis vastgesteld.

Bodemfunctieklasse	Bodemkwaliteitsklasse	Toepassingseis @
Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Overig (Landbouw/natuur)	Wonen	Landbouw/natuur
Overig (Landbouw/natuur)	Industrie	Landbouw/natuur
Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Wonen	Wonen	Wonen
Wonen	Industrie	Wonen
Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Industrie	Wonen	Wonen
Industrie	Industrie	Industrie

@ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie[3].

Toepassingslocatie

Een terreindeel waar grond wordt toegepast.

Toetsing toepassen grond

Om te beoordelen of het toepassen van grond is toegestaan wordt de kwaliteit van de toe te passen grond vergeleken met de toepassingseis die geldt voor de ontvangende bodem. De kwaliteit van de toe te passen grond kan worden bepaald op basis van een bodemkwaliteitskaart, partijkeuring of een ander erkend bewijsmiddel. De toepassingseis kan worden bepaald op basis van de bodemkwaliteitskaart (gezoneerde gebieden) of bodemonderzoek van de ontvangende bodem (niet gezoneerde gebieden).

Kwaliteit toe te passen grond #	Toepassingseis @	Toepassing toegestaan?
Wonen	Wonen	**Ja**
Industrie	Wonen	**Nee**
Landbouw/natuur	Wonen	**Ja**
Wonen	Industrie	**Ja**
Industrie	Industrie	**Ja**
Landbouw/natuur	Industrie	**Ja**
Wonen	Landbouw/natuur	**Nee**
Industrie	Landbouw/natuur	**Nee**
Landbouw/natuur	Landbouw/natuur	**Ja**

\# De gemiddelden van de PFAS-verbindingen in de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.

@ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie[3].

Toetsingswaarden Besluit en Regeling bodemkwaliteit en het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

Om een bodemkwaliteitszone te karakteriseren moet een toetsing plaatsvinden aan de gestelde normen uit het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit en het tijdelijk handelingskader voor hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie. Deze toetsingsnormen zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel B2 Toetsingsnormen (in mg/kg ds voor standaardbodem -lutum 25%, org.stof 10%-).

Stof	Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)	Maximale waarden wonen	Maximale waarden industrie
Arseen	20	27	76
Barium *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Cadmium	0,60	1,2	4,3
Chroom	55	62	180
Kobalt	15	35	190
Koper	40	54	190
Kwik	0,15	0,83	4,8
Lood	50	210	530
Molybdeen	1,5	88	150
Nikkel *	35	39	100

Stof	Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)	Maximale waarden wonen	Maximale waarden industrie
Zink	140	200	720
Som PAK	1,5	6,8	40
Som PCB	0,02	0,04	0,5
Minerale olie	190	190	500
α-Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1
Chloordan (som)	0,002	0,002	0,1
Drins (som 3)	0,015	0,04	0,14
α-HCH	0,001	0,001	0,5
β-HCH	0,002	0,002	0,5
γ-HCH	0,003	0,04	0,5
Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1
Heptachloorepoxide (som)	0,002	0,002	0,1
DDT	0,2	0,2	1
DDD	0,02	0,84	34
DDE	0,1	0,13	1,3
Bestrijdingsmiddelen (som)	0,4	0,4	0,5
PFOA[29] zonder vastgestelde gemeentelijke / regionale achtergrondwaarde	0,0019		
Andere PFAS-verbindingen zonder vastgestelde gemeentelijke / regionale achtergrondwaarde	0,0014		
PFOA	0,0019	0,007	
Andere PFAS-verbindingen	0,0014	0,003	

* *De normstelling in Besluit bodemkwaliteit voor barium en nikkel zijn door het voormalige Ministerie van VROM sinds 1 april 2009 gewijzigd (Staatscourant, 7 april 2009). Voor nikkel vindt voor schone grond (klasse klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)') geen toetsing meer plaats aan de maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse wonen. Voor barium is besloten alle toetsingsnormen tijdelijk in te trekken als aangetoond kan worden dat er geen sprake is van een verontreiniging veroorzaakt door activiteiten van de mens. Als een verhoogd gehalte van barium is veroorzaakt door een activiteit door de mens, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium: 920 mg/kg ds.*

Uitbijters

Een uitbijter is een gehalte in het gegevensbestand dat niet representatief is voor de diffuse chemische bodemkwaliteit in een deelgebied. De (potentiële) uitbijters worden met een visuele methode (scatterplots) inzichtelijk gemaakt. Het niet representatieve gehalte is het gevolg van duidelijk aantoonbare menselijke activiteiten: puntverontreinigingen, verdachte locaties, typfouten tijdens invoer.

[29] PFOA: perfluoroctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

Uitgesloten locaties en gebieden
Uitgesloten locaties en gebieden zijn terreinen die op beleidsmatige grond niet kunnen worden opgenomen in de bodemkwaliteitskaart of niet voldoen aan de minimumeisen voor het aantal en de spreiding van de meetgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Voorbeelden zijn onder andere terreinen waar sprake is van een sanering of verontreiniging door een lokale activiteit. Ook terreinen die in het beheer zijn van andere organisaties zoals Rijkswaterstaat (rijkswegen), de provincie (provinciale wegen), het Waterschap (dijkwegen) of de ProRail (spoorgebonden gronden) worden soms uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart.
Voor de uitgesloten locaties en gebieden geldt het generieke kader van het Besluit. Dit betekent dat de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie enerzijds moet voldoen aan de maximale waarden van de bodemfunctieklasse die voor de ontvangende bodem is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart (zie kaartbijlage 1). Anderzijds moet de kwaliteit van de ontvangende bodem worden onderzocht om vast te stellen of de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie van een betere of vergelijkbare kwaliteit is. Op basis van de systematiek van het generieke kader van het Besluit wordt de toepassingseis bepaald. Deze wordt vastgesteld op basis van de bodemfunctieklasse en de kwaliteit van de ontvangende bodem waarbij de meest strenge eis leidend is. Dus als de bodemkwaliteit in de klasse ‘Wonen’ valt en de bodemfunctieklasse is ‘Industrie’, dan is de toepassingseis kwaliteitsklasse ‘Wonen’ (zie ook de kopjes 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem' en 'Toetsing toepassen grond' van deze bijlage).

Variabiliteit
Mate waarin de gehalten binnen een bodemkwaliteitszone variëren.

Variatiecoëfficiënt
Maat voor de spreiding in gehalten (standaarddeviatie gedeeld door het gemiddelde).

Vrij grondverzet
Van vrij grondverzet is sprake als voorafgaand aan het grondverzet de kwaliteit van de grond niet hoeft te worden vastgesteld.

Bijlage 2 Selectie dataset gezamenlijke bodemkwaliteitskaart

Memo voorstel dataselectie BKK Rivierenland

Project:	Bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer regio Rivierenland
Onderwerp:	Voorstel dataselectie uit Key2Bodem / Nazca
Referentie:	16M1223.PK1
Datum:	25 augustus 2017
Auteur:	Paul Karels
Bestemd voor:	Philip Hoek (ODR)

In deze memo is het voorstel opgenomen voor de dataselectie van representatieve analysemonsters uit de bodeminformatiesystemen van de omgevingsdienst Rivierenland (Key2Bodem) en de gemeente Tiel (Nazca-i Bodem), ten behoeve van de actualisatie van de regionale bodemkwaliteitskaart.

1 Aangeleverde gegevens vs. bestaande dataset huidige BKK

De huidige bodemkwaliteitskaart voor de regio Rivierenland is gebaseerd op gegevens die destijds per gemeente apart zijn aangeleverd in mei en juni 2009. De gemeente West Maas en Waal, onderdeel van de regionale bodemkwaliteitskaart voor de MARN-gemeenten, heeft haar dataset voor haar huidige bodemkwaliteitskaart aangeleverd in juni 2011.

Doordat de meeste gemeenten inmiddels zijn overgestapt op een nieuw BIS is het niet meer mogelijk om de monsters die zijn gebruikt voor de huidige bodemkwaliteitskaart 1:1 te selecteren in het nieuwe BIS. We selecteren daarom uit het BIS alleen gegevens van onderzoeken die zijn uitgevoerd na het samenstellen van de dataset voor de huidige BKK: vanaf 1-7-2011 voor West Maas en Waal, en vanaf 1-7-2009 voor de overige gemeenten. Zo is zeker dat er geen dubbelingen zitten in de dataset als de nieuwe en de oude gegevens daarna worden samengevoegd.

Onderzoeken zonder rapportdatum kunnen we niet controleren; deze worden dus niet geselecteerd.

2 Selectie representatieve gegevens diffuse bodemkwaliteit

Uit de nieuwe onderzoeken worden de representatieve, diffuse analysemonsters geselecteerd op een methode die vergelijkbaar is met die van de huidige BKK. Hierbij wordt gekeken naar de invoervelden Type onderzoek en Aanleiding (bij onderzoek) en Status verontreiniging o.b.v. onderzoek en Vervolgactie Wbb (bij locatie).

De gemeente Tiel heeft als enige enkele onderzoeken aangemerkt als zijnde Geschikt voor BKK in het daartoe bestemde invoerveld. Deze onderzoeken worden sowieso geselecteerd.

In de tabellen op de volgende pagina's is per selectieveld aangegeven wat de criteria zijn waarop de monsters geselecteerd worden.

Status oordeel o.b.v. onderzoek	Geschikt?
ernstig, geen risico's bepaald	Nee, tenzij diffuus >I (*)
ernstig, geen spoed	Nee, tenzij diffuus >I (*)
ernstig, niet urgent	Nee, tenzij diffuus >I (*)
ernstig, spoed, risico's wegnemen en saneren voor 2015	Nee
ernstig, urgentie niet bepaald	Nee, tenzij diffuus >I (*)
niet ernstig	Ja
niet ernstig, licht tot matig verontreinigd	Ja
niet ernstig, plaatselijk sterk verontreinigd	Ja
Onverdacht/Niet verontreinigd	Ja
Pot. verontreinigd	Ja
Potentieel Ernstig	Ja
Potentieel Ernstig en Urgent	Nee
potentieel spoed	Nee
urgent, san binnen 4 jaar	Nee
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden (**)

(*) *In overleg met ODR geen locaties aangetroffen die diffuus >I kennen.*

(**) *Selectie vindt plaats op de overige velden; als alle selectievelden leeg zijn, wordt het onderzoek niet geselecteerd.*

Vervolgactie Wbb	Geschikt?
monitoring	Nee
opstellen SP	Nee
registratie restverontreiniging	Nee
starten sanering	Nee
Uitvoeren aanvullend NO	Nee
uitvoeren aanvullend onderzoek	Ja
Uitvoeren aanvullend OO	Ja
Uitvoeren aanvullende sanering	Nee
uitvoeren evaluatie	Nee
Uitvoeren historisch onderzoek	Nee
uitvoeren NO	Ja
uitvoeren OO	Ja
uitvoeren SO	Nee
voldoende gesaneerd	Nee
voldoende onderzocht	Ja
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden

Aanleiding	Geschikt?
bestemmingswijziging, VINEX, locatieontwikkeling	Ja
BOOT	Nee
Bouwvergunning	Ja
Calamiteit	Nee
Civieltechnisch	Nee (*)
Eindsituatie	Nee
Landsdekkend	Nee
Nulsituatie	Ja
Omgevingsvergunning	Ja
Onbekend	Ja
Transactie	Ja
Vermoeden of melding verontreiniging	Nee
Voorgaand	Ja
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden

(*) *Voorstel is om civieltechnische onderzoeken niet te selecteren; daarmee wordt uitgesloten dat onterecht gegevens worden geselecteerd van niet-representatieve wegfunderingen.*

Type onderzoek	Geschikt?
ASB - asbest onderzoek NEN 5707	Nee
avr (aanvullend rapport)	Ja
Bodemsanering bedrijven (BSB)	Nee
BOOT	Nee
Bouwstoffenbesluit	Nee
brf (briefrapport)	Ja
Indicatief onderzoek	Ja
Meldingsformulier BUS evaluatieverslag	Nee
Monitoringsrapportage	Nee
Nader onderzoek	Nee
Nul- of Eindsituatieonderzoek	Ja *
Oriënterend bodemonderzoek	Ja
Partijkeuring grond	Nee
Plan van aanpak (voor onderhoudsbagger)	Nee
Saneringsevaluatie	Nee
Saneringsplan	Nee
Verkennend onderzoek NEN 5740	Ja
Verkennend onderzoek NVN 5740	Ja
Verkennend onderzoek voor waterbodems (NVN 5720)	Nee
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden

(*) Deze optie is gewijzigd sinds de vorige BKK, toen dit alleen nog Nulsituatie heette; Eindsituaties zijn niet geschikt, maar vallen uit de selectie o.b.v. de aanleiding.

3 Overige aandachtspunten

De volgende gegevens worden niet geselecteerd:

- Analysemonsters zonder diepte, of met een gemiddelde diepte >2 m-mv.
- Analysemonsters waarvan de ligging niet bekend is (er zijn geen boorpunten ingetekend en het onderzoek en de locatie hebben geen geometrie).
- Analysemonsters van onderzoeken zonder rapportdatum.

In de dataset hebben we een aantal aandachtspunten aangetroffen wat betreft de kwaliteit van de gegevens. Aangezien we op dit moment nog niet weten of dit onderzoeken betreft die op basis van de selectiecriteria geselecteerd zullen worden voor de BKK, weten we nog niet of dit van invloed is en/of hoeveel onderzoeken/monsters het betreft. We stellen voor om dit nader af te stemmen zodra de eerste selectie is afgerond, en we weten of deze fouten in de geselecteerde onderzoeken/monsters voorkomen. Het betreft:

- Analysemonsters zonder diepte: dit betreft 795 mengmonsters die geen diepte hebben. Op basis van een steekproef blijken de onderliggende deelmonsters soms wel dieptes te hebben. Hierbij is vermoedelijk iets fout gedaan bij de invoer. Dit kunnen we niet in bulk repareren.
- Fouten door het ontbreken van komma's in dieptetrajecten en analysewaarden; dit lijkt vooralsnog, op basis van een korte check op de dieptetrajecten, niet veel voor te komen. Wel nog een aandachtspunt bij de uitbijteranalyse voor de stoffen die in decimalen gerapporteerd worden.
- Locaties/onderzoeken met vreemde contouren (zie tevens voorbeeld volgende pagina). Dit betreft "multi-part" vlakken, locaties en/of onderzoeken die uit méér dan 1 vlak bestaan. In plaats van losse vlakjes zijn deze aan elkaar vast komen te zitten, waardoor sommige contouren over de halve gemeente heen liggen. Vermoedelijk is deze fout ontstaan bij het exporteren. Als we de geometrie van deze onderzoeken/locaties niet nodig hebben (X- en Y-coördinaat op boorpuntniveau aanwezig, niet representatief of überhaupt geen analyses aanwezig), is dit geen probleem; anders is de enige methode om dit op te lossen de betreffende waarnemingen handmatig aan de juiste zone toe te kennen.



Figuur 1 Voorbeeld foutieve locatiecontour bij locatie BI029700671, Zaltbommel (in geel), waarbij de 2 losse contouren aan elkaar vast zijn komen te zitten. (Deze locatie heeft geen monsters, dus valt sowieso af voor de BKK.)

Bijlage 3 Specificatie uitbijters

Gemeente	Locatie	Onderzoek	Monster	Stof(fen)	Reden	Verwijderd
Buren	Molenstraat 30, Ingen, Buren	Verkennend Bodemonderzoek	6	Olie (1700)	Verdachte deellocaties conform conclusietekst onderzoek	Enkele stof
Buren	Verhuizensestraat 3a, Ingen	Verkennend onderzoek	MM3.1	Kwik (<10)	Invoerfout	Enkele stof
Buren	Zijveling 6, Ommeren	(leeg)	M3	Olie (2600)	Verdacht (tank)	Enkele stof
Culemborg	Achter de Poort	Verkennend en aanvullend onderzoek Achter de Poort	39	Olie (18000)	Verdacht	Enkele stof
Culemborg	Achter Goilberdingerstraat 3-13	Verkennend onderzoek Korte Meent/ Goilberdingerstraat	42795	PAK (300)	Verdacht	Enkele stof
Culemborg	Bermen N320, Culemborg	N320 (deellocatie 1), Culemborg	175-179	o.a. Koper (<0,05)	Invoerfout, Hg staat bij Cu, Mo en Pb ook gehusseld	Hele monster
Culemborg	Kooiweg West 7	Verkennend onderzoek Kooiweg West 7	mp1-1	Olie (8900)	Verdacht (tank)	Enkele stof
Geldermalsen	De Panoven 1 te Geldermalsen	VBO De Panoven 1-7 te Geldermalsen	3.2	Olie (1800)	Verdacht	Hele onderzoek
Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	110	Olie (2600)	Verdacht	Hele onderzoek
Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	105 (0,6-1,1)	Olie (3000)	Verdacht	Hele onderzoek
Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	105 (1,1-1,5)	Olie (3400)	Verdacht	Hele onderzoek
Lingewaal	Middelweg 39 a	Middelweg 39 a	MM3	Koper (0,16)	Invoerfout, Hg staat bij Cu (2x zelfde getal)	Enkele stof
Lingewaal	Spijkse kweldijk 198	Spijkse kweldijk 198	M10	Olie (1400)	Verdacht (tank)	Hele monster
Lingewaal	Spijkse kweldijk 198	Spijkse kweldijk 198	M4	Olie (1200)	Verdacht (tank)	Hele monster
Lingewaal	Spijkse kweldijk 198	Spijkse kweldijk 198	M8	Olie (1100)	Verdacht (tank)	Hele monster
Maasdriel	Paterstraat 5, Kerkdriel, Maasdriel	Verkennend bodem- en asbestonderzoek	MM1.2	Kobalt (707)	Invoerfout?	Enkele stof
Neder-Betuwe	Strijwaard 1, Dodewaard	Strijwaard 1, Dodewaard	MM2	o.a. Cadmium (31), Kobalt (0,1)	Invoerfout, lijkt of Ba bij Lutum staat (alles 2 velden te hoog)	Hele monster
Tiel	Latensteinseweg ong. C6142	Verkennend bodem- en asbestonderzoek Latensteinseweg ong. te Tiel	gat02 (150-165)	Zink (4800)	Mogelijk verdacht, er wordt alleen melding gemaakt van een UBI demping	Enkele stof
Tiel	Predikbroederweg 14	Verkennend onderzoek NEN 5740 1	M02	Cadmium (9,1)	Verdacht; koper verwijderd op verzoek gemeente	Enkele stof
Tiel	Predikbroederweg 14	Verkennend onderzoek NEN 5740 1	M03	Cadmium (23)	Verdacht; koper verwijderd op verzoek gemeente	Enkele stof
Tiel	Predikbroederweg 14	Verkennend onderzoek NEN 5740 1	M07	Cadmium (3,5)	Verdacht; koper verwijderd op verzoek gemeente	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42736	Zink (270)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42737	Zink (580)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42737	Zink (350)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42738	Zink (150)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42739	Zink (220)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42740	Zink (150)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Van Heemstraweg 82-84, beneden-leeuwen, West Maas en Waal	Verkennend bodemonderzoek	MM01	Molybdeen (<26), Lood (1,5)	Invoerfout, 2 stoffen omgewisseld	Hele monster
West Maas en Waal	Van Heemstraweg 82-84, beneden-leeuwen, West Maas en Waal	Verkennend bodemonderzoek	MM02	Molybdeen (<45), Lood (1,5)	Invoerfout, 2 stoffen omgewisseld	Hele monster
Zaltbommel	De Wildeman, Zaltbommel, Zaltbommel	Verkennend bodemonderzoek	F5-6-7-MB3	o.a. Koper (<0,05)	Invoerfout, Hg staat bij Cu, Mo en Pb ogen ook gehusseld	Hele monster
Zaltbommel	De Vireupark, Zaltbommel	De Vireupark Zaltbommel	M41	Koper (670), Zink (420)	Verdacht, onderzoeksconclusie meldt vml. gieterij.	Hele monster
Zaltbommel	De Vireupark, Zaltbommel	De Vireupark Zaltbommel	M43	Koper (3100), Zink (1600)	Verdacht, onderzoeksconclusie meldt vml. gieterij.	Hele monster
Zaltbommel	De Vireupark, Zaltbommel	De Vireupark Zaltbommel	MM39	Koper (810), Zink (510)	Verdacht, onderzoeksconclusie meldt vml. gieterij.	Hele monster
Zaltbommel	Gemeent 19-21, Delwijnen, Zaltbommel	Actualiserend bodemonderzoek	MM4	o.a. Koper (22007), Lood (<0,5)	Invoerfout, 2 gehalten in 1 cel ingevoerd, alles verschoven	Hele monster
Zaltbommel	Hendrikstraat 25a-27, Gameren	Hendrikstraat 25a-27, Gameren	m4	Olie (5200)	Verdacht (tank)	Hele monster
Zaltbommel	J. van Wijk	Verkennend bodem- en asbestonderzoek	MM01	o.a. Koper (<0,05)	Invoerfout, Hg staat bij Cu, Mo en Pb ogen ook gehusseld	Hele monster
Zaltbommel	KOXKAMPSEWEG	5 percelen voor Franca	m01	Cadmium (<20)	Invoerfout, Ba staat bij Cd (2x zelfde getal)	Enkele stof
Zaltbommel	Van Heemstraweg 1, Zuilichem	bouw woning na sloop VBO	17379	Olie (1700)	Verdacht	Enkele stof
Zaltbommel	van willigen	nieuwbouw woning	2456	Olie (1200)	Verdacht (tank)	Hele monster
Zaltbommel	vervangende nieuwbouw (BI029702630)	vervangende nieuwbouw	2480	Lood (<1,5)	Invoerfout, Mo staat bij Pb	Hele monster
Zaltbommel	vervangende nieuwbouw (BI029702630)	vervangende nieuwbouw	2481	Lood (<1,5)	Invoerfout, Mo staat bij Pb	Hele monster
Zaltbommel	vervangende nieuwbouw (BI029702630)	vervangende nieuwbouw	2482	o.a. Lood (<1,5)	Invoerfout, Mo staat bij Pb	Hele monster

Bijlage 4A Statistische parameters bodemkwaliteitszones (waarden standaardbodem)

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B1. Wonen voor 1950 I, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			10,30%		Bodemkwaliteitsklasse:	industrie			
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,30%		Ontgravingskaart:	industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	65	9,0	26,6	110,1	189,8	284,7	303,6	390,9	466,9	1442,3	208,8	226,6	244,4	0,49	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	424	0,11	0,19	0,38	0,47	0,82	0,94	1,48	2,15	**13,30**	0,8	0,85	0,9	1,20	0,53	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	65	2,6	4,5	8,6	13,1	18,2	20,2	47,1	56,6	**367,8**	18,8	22,80	26,8	1,10	0,30	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	449	0,3	5,2	25,1	42,8	72,3	83,2	119,5	**218,4**	**1623,3**	69,8	75,70	81,6	1,29	1,42	ja	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	403	0,01	0,04	0,10	0,20	0,37	0,45	0,78	1,19	**68,02**	0,5	0,73	0,9	4,45	0,25	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	492	2,7	12,4	54,4	124,3	247,6	284,8	407,1	**581,3**	**2589,2**	185,1	196,00	206,9	0,96	1,19	ja	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	64	0,35	0,35	0,61	1,05	1,05	1,05	1,05	1,61	2,10	0,9	0,93	1,0	0,40	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	410	5,2	10,4	22,4	31,0	41,3	43,0	48,2	56,0	**266,8**	32,0	32,70	33,4	0,33	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	480	5,5	50,3	133,7	216,3	365,8	424,8	566,4	**849,5**	**1510,3**	281,1	290,60	300,1	0,56	1,38	ja	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	29	0,0092	0,0109	0,0188	0,0188	0,0207	0,0319	0,0488	0,0676	0,7702	0,0	0,0498	0,1	1,49	0,12	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	402	0,0	0,1	0,9	2,7	7,5	10,0	22,9	35,9	**210,0**	7,7	9,0	10,3	2,24	0,93	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	390	0,0	13,1	26,3	65,7	84,5	122,1	264,9	507,2	**6574,9**	117,7	130,9	144,1	1,55	1,59	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

B2. Wonen voor 1950 II, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			12,70%		Bodemkwaliteitsklasse:	wonen			
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,00%		Ontgravingskaart:	wonen			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	129	17,4	45,1	119,5	165,9	232,3	248,9	285,4	352,5	531,0	176,1	182,4	188,7	0,31	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	921	0,08	0,26	0,37	0,40	0,66	0,70	0,93	1,08	**17,18**	0,6	0,59	0,6	1,07	0,22	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	141	1,9	6,3	9,6	12,0	16,2	16,2	21,1	32,4	56,8	13,6	14,10	14,6	0,35	0,15	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	927	3,0	4,9	21,4	30,9	40,8	45,0	54,8	67,0	**1686,6**	34,2	36,00	37,8	1,18	0,41	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	917	0,01	0,04	0,08	0,12	0,19	0,22	0,32	0,46	3,60	0,2	0,17	0,2	1,04	0,09	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	980	3,8	11,4	33,9	56,5	94,2	114,3	175,8	251,1	**5399,7**	85,4	92,20	99,0	1,81	0,50	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	129	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,34	2,60	0,9	0,95	1,0	0,38	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	920	3,2	9,4	21,6	29,3	37,0	40,1	46,4	52,5	**413,6**	30,1	30,60	31,1	0,40	0,66	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	969	14,7	35,7	109,9	146,5	205,1	237,3	322,3	439,5	**1347,9**	178,1	182,00	185,9	0,52	0,70	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	62	0,0098	0,0098	0,0098	0,0098	0,0230	0,0371	0,0399	0,0399	0,0998	0,0	0,0198	0,0	0,39	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	819	0,0	0,1	0,4	1,2	3,9	5,1	11,2	24,0	**380,0**	5,1	6,2	7,3	3,84	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	850	0,0	14,0	28,0	28,0	69,9	69,9	132,4	259,6	**12578,4**	102,4	115,6	128,8	2,60	0,79	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B3. Wonen na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:						Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:						Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	404	15,5	20,7	106,5	162,8	236,8	251,6	296,0	355,2	651,1	167,5	171,8	176,1	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1845	0,03	0,17	0,35	0,35	0,52	0,61	0,75	0,88	**30,46**	0,5	0,50	0,5	1,53	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	415	0,4	3,1	8,4	11,5	16,0	16,0	18,9	20,8	64,0	11,9	12,20	12,5	0,38	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1865	0,1	4,6	18,3	27,4	36,5	39,1	48,3	62,6	**678,5**	30,6	31,40	32,2	0,85	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1816	0,01	0,04	0,08	0,09	0,16	0,16	0,23	0,32	5,32	0,1	0,14	0,2	1,35	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1882	0,8	10,9	27,5	39,5	57,5	68,3	98,2	131,7	479,0	51,1	52,40	53,7	0,81	0,25	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	400	0,04	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	10,50	1,0	1,03	1,1	0,63	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1841	3,9	9,1	21,0	32,3	42,1	43,5	50,5	57,5	**182,4**	32,0	32,30	32,6	0,34	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1883	0,5	24,3	86,2	114,5	148,2	161,7	194,0	256,0	**997,2**	123,6	125,30	127,0	0,46	0,40	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	300	0,0012	0,0056	0,0081	0,0081	0,0159	0,0159	0,0167	0,0335	0,3978	0,0	0,0152	0,0	1,13	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	1644	0,0	0,1	0,2	0,5	1,7	2,4	5,5	10,0	**145,0**	2,3	2,6	2,9	3,33	0,26	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1715	0,0	11,6	23,2	28,2	58,0	58,0	87,8	161,1	4972,0	60,4	64,3	68,2	1,95	0,48	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

B4. Industrie voor 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:						Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:						Ontgravingskaart:		industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	58	23,1	35,2	113,3	180,4	286,0	308,0	396,0	421,3	528,0	199,3	209,0	218,7	0,28	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	112	0,09	0,16	0,33	0,37	0,53	0,56	0,71	0,82	1,86	0,4	0,44	0,5	0,44	0,18	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	55	2,2	6,3	8,7	11,6	19,6	20,8	23,2	26,6	38,0	13,5	14,10	14,7	0,25	0,12	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	114	4,6	5,3	21,7	34,9	57,4	66,9	108,9	157,2	**683,7**	54,7	62,70	70,7	1,07	1,01	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	113	0,01	0,04	0,09	0,16	0,37	0,42	0,87	0,97	1,90	0,3	0,32	0,4	0,98	0,20	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	113	4,6	9,2	33,0	61,9	113,3	127,6	210,9	263,6	**949,0**	85,7	97,40	109,1	1,00	0,53	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	58	0,35	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,13	1,71	4,40	0,8	0,93	1,0	0,70	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	113	4,1	11,5	21,3	31,0	50,3	53,4	60,0	66,5	89,0	35,2	36,40	37,6	0,26	0,85	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	113	5,8	20,0	71,8	145,2	200,3	217,0	297,1	480,7	**1034,9**	159,3	170,60	181,9	0,55	0,79	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	41	0,0077	0,0077	0,0077	0,0077	0,0119	0,0169	0,0281	0,0375	0,0995	0,0	0,0147	0,0	0,76	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	88	0,1	0,1	0,4	1,4	3,6	5,9	14,9	25,9	**100,0**	3,9	5,8	7,7	2,36	0,67	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	103	10,9	11,4	21,9	28,1	58,6	69,1	140,6	261,0	1453,3	63,8	77,2	90,6	1,38	0,81	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B5. Industrie na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				17,60%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,30%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	152	13,8	18,4	81,3	177,6	236,9	250,0	289,5	321,7	460,6	160,9	168,7	176,5	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1418	0,01	0,17	0,35	0,35	0,49	0,57	0,69	0,87	**13,59**	0,4	0,46	0,5	1,04	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	162	2,6	3,4	6,9	11,8	15,6	16,9	19,5	22,1	101,5	11,8	12,50	13,2	0,58	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1416	0,1	4,4	13,8	23,8	33,8	36,3	46,3	62,6	**2630,0**	30,4	33,40	36,4	2,66	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1385	0,00	0,03	0,07	0,08	0,12	0,13	0,17	0,22	1,09	0,1	0,10	0,1	0,83	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1436	0,1	8,2	18,7	31,5	43,1	46,6	64,7	84,2	**2914,6**	37,7	40,60	43,5	2,12	0,16	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	147	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	3,80	0,9	0,99	1,0	0,45	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1413	0,2	6,7	16,5	31,8	44,5	48,3	54,6	60,2	**2794,1**	32,3	34,30	36,3	1,75	0,82	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1429	0,6	17,7	68,3	102,4	126,5	139,1	164,4	202,3	**2908,8**	109,5	113,40	117,3	1,02	0,32	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	77	0,0013	0,0024	0,0092	0,0092	0,0183	0,0262	0,0381	0,0654	0,5981	0,0	0,0327	0,0	1,38	0,13	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	1361	0,0	0,1	0,1	0,3	1,0	1,2	3,6	8,6	**123,0**	1,8	2,0	2,2	3,56	0,22	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1460	0,0	13,1	26,2	37,4	65,4	65,4	153,3	299,1	**8598,4**	97,0	104,5	112,0	2,14	0,92	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

B6.Buitengebied, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				17,60%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				7,50%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	630	13,8	57,7	128,8	196,7	262,3	288,5	327,8	354,1	1219,5	201,0	205,5	210,0	0,43	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	2918	0,00	0,16	0,32	0,32	0,50	0,58	0,69	0,87	**29,07**	0,5	0,50	0,5	1,99	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	694	0,9	5,1	10,1	14,3	18,2	18,2	20,8	24,6	73,9	14,1	14,40	14,7	0,38	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	2901	0,1	6,8	19,2	25,1	33,5	34,7	43,1	52,7	**1077,5**	28,5	29,20	29,9	0,99	0,31	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	2905	0,00	0,04	0,07	0,08	0,13	0,16	0,19	0,25	14,40	0,1	0,12	0,1	2,34	0,05	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	2942	0,2	10,3	26,0	33,9	45,3	49,8	70,2	103,0	**1131,6**	42,6	43,60	44,6	0,99	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	650	0,35	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	8,70	0,9	0,87	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	2931	0,1	10,4	24,4	32,9	44,3	46,9	53,2	59,5	**202,6**	34,1	34,40	34,7	0,35	0,76	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	2936	0,4	40,5	84,6	107,9	134,9	147,2	171,7	220,8	**6378,5**	120,1	123,20	126,3	1,05	0,31	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	315	0,0009	0,0019	0,0066	0,0066	0,0131	0,0131	0,0187	0,0268	0,3612	0,0	0,0140	0,0	1,81	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	2742	0,0	0,1	0,1	0,4	1,0	1,5	3,7	7,4	**94,0**	1,6	1,7	1,8	3,24	0,19	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	2944	0,1	9,4	18,7	18,7	46,8	46,8	69,6	133,8	2809,2	51,8	54,6	57,4	2,14	0,40	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B7. Voormalige boomgaarden (0-0,5 m-mv)												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				21,10%		Bodemkwaliteitsklasse:		industrie	
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,80%		Ontgravingskaart:		industrie	
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
α-Endosulfan	503	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0029	0,0073	0,0727	0,0	0,0023	0,0	10,15	0,06	nee	α-Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1000	**4,00**
Chloordaan	997	0,0003	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	1,4544	0,0	0,0066	0,0	3,54	0,13	nee	Chloordaan	0,0020	0,0020	0,1000	**4,00**
Drins (som 3)	909	0,0004	0,0031	0,0044	0,0087	0,0150	0,0150	0,0150	0,0171	0,4363	0,0	0,0112	0,0	0,77	0,11	nee	Drins (som 3)	0,0150	0,0400	0,1400	**4,00**
α-HCH	474	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0041	0,0727	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	α-HCH	0,0010	0,0010	0,5000	**17,00**
β-HCH	1394	0,0010	0,0010	0,0010	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0035	0,1870	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	β-HCH	0,0020	0,0020	0,5000	**1,60**
γ-HCH	1392	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0030	0,0030	0,0030	0,0038	0,2701	0,0	0,0029	0,0	1,50	0,00	nee	γ-HCH	0,0030	0,0400	0,5000	**1,20**
Heptachloor	1409	0,0007	0,0007	0,0007	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0036	0,0727	0,0	0,0019	0,0	1,15	0,03	nee	Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1000	**4,00**
Heptachloorepoxide	1082	0,0003	0,0020	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	0,2909	0,0	0,0044	0,0	1,15	0,13	nee	Heptachloorepoxide	0,0020	0,0020	0,1000	**4,00**
DDT	1777	0,0000	0,0029	0,0091	0,0582	0,2078	0,2909	0,6441	1,0181	**7,7709**	0,2	0,2358	0,2	1,08	1,27	nee	DDT	0,2000	0,2000	1,0000	**1,70**
DDD	1804	0,0000	0,0029	0,0029	0,0148	0,0312	0,0436	0,1039	0,2065	4,7789	0,1	0,0563	0,1	1,96	0,01	nee	DDD	0,0200	0,8400	34,0000	**34,00**
DDE	1784	0,0000	0,0029	0,0129	0,0911	0,5610	0,8311	1,5705	2,2856	**6,6489**	0,5	0,4793	0,5	0,85	1,90	nee	DDE	0,1000	0,1300	1,3000	**2,30**

Zone **Statistische parameters**

B8. Wegbermen buitengebied, bovengrond												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				28,60%		Bodemkwaliteitsklasse:		industrie	
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,90%		Ontgravingskaart:		industrie	
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	40	60,1	67,9	125,5	143,5	170,4	179,3	188,3	207,6	233,1	132,3	142,1	151,9	0,34	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	40	0,27	0,27	0,27	0,45	0,48	0,56	0,67	0,68	1,68	0,4	0,45	0,5	0,50	0,11	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	40	3,4	5,4	8,0	9,9	11,0	11,7	12,6	13,5	15,3	9,0	9,60	10,2	0,30	0,05	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	40	7,2	13,3	18,5	23,1	26,7	28,7	32,9	35,0	38,0	21,8	23,10	24,4	0,28	0,14	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	40	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,15	0,19	0,44	0,1	0,10	0,1	0,73	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	40	18,3	23,4	27,5	33,6	44,1	48,9	50,9	61,2	63,2	34,3	36,60	38,9	0,31	0,08	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	40	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	n.v.t.	1,05	n.v.t.	0,00	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	40	10,0	16,2	24,3	28,6	33,8	35,4	37,2	37,3	42,6	26,9	28,50	30,1	0,28	0,32	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	40	50,9	63,1	80,8	107,7	117,5	119,4	187,0	206,1	225,1	101,9	110,60	119,3	0,39	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	40	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0104	0,0302	0,0514	0,3907	0,0	0,0232	0,0	1,27	0,09	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	40	0,1	0,2	0,8	2,8	6,3	11,6	29,1	**56,1**	**90,0**	6,5	10,6	14,7	1,92	1,45	ja	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	40	28,8	28,8	28,8	28,8	113,1	205,7	290,0	393,8	1007,7	103,5	124,2	144,9	0,82	1,18	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

O1. Wonen voor 1950 I, ondergrond												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			12,10%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,30%		Ontgravingskaart:		industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	70	22,2	38,5	106,5	161,7	222,4	243,0	343,9	421,8	718,6	176,0	187,2	198,4	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	461	0,08	0,18	0,32	0,37	0,46	0,53	0,74	1,45	**14,50**	0,5	0,57	0,6	1,45	0,34	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	77	3,5	5,0	8,7	13,2	16,7	20,0	22,4	32,7	**500,6**	16,1	21,00	25,9	1,61	0,16	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	466	2,0	5,0	19,8	32,6	51,0	59,5	89,9	134,5	**1981,9**	51,6	57,50	63,4	1,72	0,86	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	448	0,02	0,04	0,08	0,17	0,37	0,47	0,74	1,03	**44,67**	0,5	0,69	0,9	4,30	0,21	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	474	0,3	9,4	25,5	56,1	132,5	169,0	290,1	458,5	**2144,5**	115,5	125,10	134,7	1,31	0,94	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	66	0,21	0,35	1,05	1,05	1,39	1,80	2,10	2,10	9,20	1,1	1,28	1,5	0,88	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	454	0,3	13,1	22,2	30,1	38,0	39,6	47,5	55,4	90,2	30,8	31,30	31,8	0,28	0,65	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	508	5,2	29,7	83,2	118,1	187,5	222,8	356,5	623,9	**2005,3**	180,8	190,00	199,2	0,85	1,02	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	30	0,0056	0,0093	0,0093	0,0093	0,0186	0,0186	0,0275	0,0392	0,0665	0,0	0,0156	0,0	0,44	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	366	0,0	0,1	0,3	0,8	3,0	4,3	12,0	23,8	**240,0**	4,2	5,4	6,6	3,32	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	481	13,3	13,3	26,6	66,5	66,5	102,6	237,4	493,9	3229,2	122,7	133,2	143,7	1,35	1,55	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

O2. Wonen voor 1950 II, ondergrond												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			16,70%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			4,30%		Ontgravingskaart:		wonen		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	123	19,1	31,6	95,4	150,0	218,1	226,3	259,0	298,6	399,5	147,7	154,9	162,1	0,40	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	922	0,02	0,18	0,36	0,36	0,40	0,45	0,65	0,83	**15,39**	0,5	0,47	0,5	1,18	0,17	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	131	2,8	4,8	8,6	11,4	16,2	17,5	20,2	21,5	68,6	12,2	12,80	13,4	0,41	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	924	2,7	4,6	15,6	23,5	31,3	33,9	43,0	53,5	**560,7**	25,5	26,30	27,1	0,76	0,33	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	924	0,02	0,03	0,05	0,08	0,15	0,16	0,26	0,53	**148,61**	0,1	0,31	0,5	13,80	0,11	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	932	4,2	10,9	16,8	26,3	45,5	58,7	99,2	155,6	**1436,4**	45,6	48,60	51,6	1,47	0,30	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	119	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,60	0,9	0,95	1,0	0,33	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	935	1,4	10,4	20,9	30,1	39,3	41,9	49,7	55,8	**128,3**	30,4	30,90	31,4	0,35	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	941	1,1	19,7	68,3	98,5	131,3	144,4	210,1	275,7	**1102,9**	115,3	118,60	121,9	0,68	0,44	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	73	0,0016	0,0115	0,0115	0,0115	0,0229	0,0397	0,0468	0,0468	0,1170	0,0	0,0218	0,0	0,35	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	764	0,0	0,0	0,1	0,2	1,0	1,5	5,0	12,0	**310,0**	3,1	4,1	5,1	5,10	0,31	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1020	0,0	16,4	32,8	32,8	81,9	81,9	136,2	445,7	3743,6	111,4	117,0	122,6	1,20	1,38	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

O3. Wonen na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				19,20%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				6,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	289	0,3	27,3	111,9	159,9	233,7	246,0	295,2	344,3	537,4	169,1	174,9	180,7	0,44	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1339	0,07	0,17	0,29	0,33	0,41	0,42	0,59	0,71	3,21	0,4	0,37	0,4	0,52	0,15	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	304	0,9	4,3	9,6	12,2	15,9	15,9	17,1	20,6	102,5	12,3	12,80	13,3	0,51	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1362	0,4	4,2	15,5	21,5	28,7	31,1	37,0	45,4	**788,8**	23,2	24,00	24,8	0,94	0,27	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1329	0,02	0,03	0,05	0,08	0,11	0,14	0,18	0,30	16,44	0,1	0,13	0,2	3,44	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1368	1,2	7,9	15,8	23,7	35,0	38,4	57,6	100,6	**3729,9**	35,1	38,70	42,3	2,67	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	297	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	34,00	1,1	1,28	1,5	1,97	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1341	0,2	9,5	24,0	32,4	41,9	44,3	51,5	57,5	**479,3**	32,6	33,20	33,8	0,50	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1358	4,2	16,8	62,4	86,4	111,6	118,9	144,1	168,1	**1920,8**	94,3	97,20	100,1	0,85	0,26	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	200	0,0012	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0163	0,0334	**1,1673**	0,0	0,0173	0,0	2,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	946	0,0	0,1	0,1	0,2	0,6	0,9	2,4	6,2	**94,0**	1,2	1,4	1,6	4,18	0,16	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1311	5,0	11,7	23,3	23,3	58,4	58,4	80,0	164,3	**6503,7**	69,7	75,9	82,1	2,30	0,49	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

O4. Industrie voor 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				13,80%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				7,50%		Ontgravingskaart:		industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	59	42,3	87,7	133,9	219,3	250,7	272,6	316,5	363,5	438,6	199,8	209,1	218,4	0,27	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	112	0,14	0,17	0,29	0,34	0,48	0,50	0,72	0,94	1,32	0,4	0,41	0,4	0,47	0,21	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	56	2,8	6,5	10,0	14,1	17,3	18,4	21,5	23,0	26,1	13,5	14,10	14,7	0,24	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	117	6,5	12,3	24,6	36,3	57,0	61,9	102,1	145,1	**1152,9**	49,8	60,60	71,4	1,50	0,89	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	112	0,03	0,06	0,08	0,17	0,42	0,58	0,81	0,94	2,44	0,3	0,34	0,4	1,00	0,19	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	112	8,3	16,3	29,8	57,2	154,9	166,9	249,1	296,8	**822,4**	91,4	102,90	114,4	0,92	0,58	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	59	0,35	0,35	0,43	1,05	1,05	1,05	1,05	1,41	2,10	0,8	0,87	0,9	0,43	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	112	10,0	17,0	23,5	32,4	46,0	51,2	61,5	73,6	**323,7**	38,3	41,50	44,7	0,64	0,87	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	114	4,4	45,9	91,7	125,5	190,9	237,3	282,3	354,6	**818,2**	147,8	158,70	169,6	0,57	0,53	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	43	0,0065	0,0065	0,0065	0,0065	0,0106	0,0140	0,0292	0,0463	0,0620	0,0	0,0129	0,0	0,82	0,08	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	93	0,0	0,1	0,3	1,2	4,9	7,3	18,2	24,8	**70,0**	4,3	5,7	7,1	1,90	0,64	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	129	9,3	9,3	18,6	35,3	46,5	52,3	121,9	339,9	690,4	55,9	64,8	73,7	1,21	1,07	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

O5. Industrie na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			21,50%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,70%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	145	15,8	27,2	111,5	180,1	247,7	259,0	295,0	326,5	439,1	169,7	178,3	186,9	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1140	0,02	0,16	0,29	0,33	0,38	0,41	0,58	0,75	**17,54**	0,4	0,41	0,4	1,52	0,16	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	151	2,4	4,7	9,1	12,3	15,1	15,7	17,9	21,9	35,9	11,9	12,40	12,9	0,39	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1118	1,0	4,0	12,6	20,7	28,7	31,0	35,6	42,5	**1607,0**	23,7	26,10	28,5	2,39	0,26	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1119	0,01	0,03	0,05	0,07	0,10	0,11	0,15	0,21	11,74	0,1	0,13	0,2	3,90	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1148	0,0	7,7	14,3	22,0	30,8	33,0	41,8	56,8	**1210,0**	26,6	28,40	30,2	1,67	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	138	0,35	0,35	0,84	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	0,9	0,93	1,0	0,34	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1135	2,2	8,0	22,2	33,3	44,4	46,6	53,3	56,6	77,7	32,5	33,00	33,5	0,41	0,75	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1144	0,0	15,9	52,3	83,0	109,1	113,6	125,0	152,5	**1590,8**	86,3	89,50	92,7	0,95	0,24	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	68	0,0012	0,0040	0,0085	0,0085	0,0171	0,0204	0,0349	0,0377	0,0610	0,0	0,0146	0,0	0,51	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	719	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,6	1,2	2,9	**170,0**	0,7	1,1	1,5	7,23	0,07	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1232	0,1	12,2	24,4	24,4	61,0	61,0	139,5	339,1	4881,6	98,6	105,8	113,0	1,85	1,05	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

O6. Buitengebied, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			20,20%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			8,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	463	12,4	34,4	118,3	189,4	260,4	272,2	319,5	390,5	591,7	191,6	196,9	202,2	0,46	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	2307	0,04	0,13	0,27	0,31	0,35	0,39	0,51	0,66	7,20	0,3	0,33	0,3	0,67	0,14	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	513	0,8	4,5	10,5	13,5	16,5	17,6	20,0	22,3	45,9	13,3	13,60	13,9	0,35	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	2287	0,4	3,9	13,5	20,3	27,1	28,2	33,9	39,5	**338,5**	20,7	21,10	21,5	0,65	0,24	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	2300	0,00	0,03	0,04	0,07	0,10	0,11	0,15	0,17	7,49	0,1	0,10	0,1	2,00	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	2316	0,0	7,6	15,2	21,7	29,4	31,5	41,3	55,5	**1210,3**	26,5	27,50	28,5	1,35	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	458	0,04	0,35	0,63	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	5,60	0,9	0,90	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	2331	0,1	9,7	24,3	34,8	45,2	48,7	55,6	60,3	**934,3**	34,6	35,20	35,8	0,59	0,78	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	2321	4,8	16,0	58,3	84,5	109,7	114,2	137,1	159,9	**1485,2**	87,0	88,40	89,8	0,61	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	203	0,0009	0,0018	0,0061	0,0061	0,0123	0,0125	0,0251	0,0251	0,1204	0,0	0,0108	0,0	0,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	1651	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,5	1,2	3,2	**81,0**	0,9	1,0	1,1	4,65	0,08	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	2350	0,0	8,8	17,6	17,6	43,9	43,9	46,5	111,7	3135,2	52,9	57,1	61,3	2,81	0,33	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Bijlage 4B Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemkwaliteitszone

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: (95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

- waarde > max. waarde wonen/industrie
- landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
- waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone — **Statistische parameters**

Hele regio, bovengrond (0 - 0,5 m-mv)		Bodemkwaliteitsklasse:			n.t.b.											Lut =		%
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart:			n.t.b.											OS =	5,2	%
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie
PFOA som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,47	0,93	1,87	2,08	2,75	3,33	5,46	1,16	1,28	1,39	0,84	0,63	1,9	7,0	7,0
PFOS som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,23	0,37	0,57	0,62	0,87	1,19	3,20	0,42	0,47	0,51	0,87	0,65	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	143	0,07	0,07	0,40	0,86	1,70	1,96	2,50	3,18	5,10	1,07	1,18	1,29	0,87	0,61	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	143	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,12	0,20	0,27	0,48	0,09	0,10	0,11	0,69	0,04	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	143	0,07	0,07	0,14	0,26	0,44	0,50	0,66	0,80	2,60	0,31	0,34	0,38	0,97	0,46	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	143	0,03	0,07	0,07	0,07	0,15	0,17	0,22	0,32	0,60	0,11	0,13	0,14	0,81	0,16	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaanzuur (PFBA)	136	0,07	0,07	0,07	0,14	0,25	0,31	0,43	0,58	1,00	0,18	0,20	0,22	0,90	0,32	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,20	0,07	0,08	0,08	0,27	0,03	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,20	0,70	0,08	0,09	0,10	0,72	0,08	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,70	0,07	0,08	0,09	0,71	0,03	1,4	3,0	3,0
perfluornonaanzuur (PFNA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,20	0,07	0,07	0,07	0,19	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaanzuur (PFDeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,07	0,07	0,07	0,05	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,09	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaansulfonzuur(PFHpS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,90	0,07	0,08	0,10	1,88	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: (95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

- waarde > max. waarde wonen/industrie
- landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
- waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone — **Statistische parameters**

Hele regio, tussenlaag (0,5 - 1,0 m-mv)		Bodemkwaliteitsklasse:			n.t.b.											Lut =		%
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart:			n.t.b.											OS =	5,7	%
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie
PFOA som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,35	0,69	0,82	0,96	1,93	5,45	0,47	0,63	0,80	1,49	0,35	1,9	7,0	7,0
PFOS som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,24	0,43	0,58	1,08	0,19	0,22	0,25	0,87	0,27	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,28	0,62	0,74	0,89	1,67	5,00	0,39	0,53	0,68	1,59	0,31	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,25	0,74	0,08	0,10	0,12	1,09	0,04	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,17	0,28	0,38	0,83	0,10	0,13	0,15	1,07	0,19	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,16	0,19	0,45	0,08	0,09	0,10	0,69	0,07	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaanzuur (PFBA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,09	0,14	0,19	0,28	0,42	0,09	0,11	0,12	0,76	0,13	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,18	0,07	0,07	0,07	0,21	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,21	0,07	0,07	0,08	0,27	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,07	0,07	0,08	0,26	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluornonaanzuur (PFNA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaanzuur (PFDeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,13	0,07	0,07	0,07	0,15	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaansulfonzuur(PFHpS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: (95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

- waarde > max. waarde wonen/industrie
- landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
- waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

Hele regio, ondergrond (1,0 - 1,5 m-mv)		Bodemkwaliteitsklasse:			n.t.b.											Lut =		%
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart:			n.t.b.											OS =	6,6	%
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie
PFOA som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,26	0,32	1,25	1,51	3,00	0,27	0,37	0,47	1,53	0,27	1,9	7,0	7,0
PFOS som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,25	0,87	0,15	0,17	0,19	0,73	0,07	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,25	1,01	1,36	2,80	0,19	0,28	0,38	1,85	0,25	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,18	0,30	0,08	0,09	0,09	0,56	0,02	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,62	0,07	0,09	0,11	1,00	0,04	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,25	0,07	0,08	0,08	0,42	0,03	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaanzuur (PFBA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,17	0,50	0,08	0,09	0,10	0,77	0,06	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,26	0,07	0,08	0,08	0,42	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluornonaanzuur (PFNA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaanzuur (PFDeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,14	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaansulfonzuur(PFHpS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,80	0,06	0,10	0,15	2,34	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0

Kaartbijlagen

Kaartbijlage 1 Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlagen 2 Bodemkwaliteitszonekaart
Kaartbijlagen 3 Ontgravingskaart
Kaartbijlagen 4 Toepassingskaart (generiek kader Besluit)
Kaartbijlage 5 Verdachte locaties PFAS-verbindingen

LEGENDA

Bodemfunctieklassen

- Industrie [1]
- Wonen

Overige

- Landbouw/natuur
- Waterbodem

Opmerkingen:

1) Rijkswegen, provinciale wegen, spoorgebonden gronden en gemeentelijke wegen in het buitengebied vallen ook in de bodemfunctieklasse Industrie. (Niet op de kaart afgebeeld.)

TITEL

Bodemfunctieklassenkaart

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:	1	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	oktober 2020

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.1_Bodemfunctieklassenkaart_v3.mxd

LEGENDA

Bodemkwaliteitszones [1]

- B1/O1. Wonen voor 1950 I
- B2/O2. Wonen voor 1950 II
- B3/O3. Wonen na 1950
- B4/O4. Industrie voor 1950
- B5/O5. Industrie na 1950
- B6/O6. Buitengebied
- PFAS-verbindingen (tot 1,5 m-mv)

Overige

- Uitgesloten gebied
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen:

1) Zones B7 (Voormalige boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet afgebeeld op deze kaart.

TITEL

Bodemkwaliteitszonekaart

Trajecten 0 - 0,5, 0,5 - 1,5 en 1,5 - 2 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:	2	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.2_Bodemkwaliteitszonekaart_v4.mxd

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie [1,2,3]
- Wonen [3]
- Landbouw/natuur [3]

Overige

- Uitgesloten gebied [3]
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones B1 en B4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.

2) Zone B7 (Vml. boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet weergegeven op de kaart. Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zone B7 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek. Deze eis geldt ook voor zone B8, als hierin grond wordt ontgraven, die buiten zone B8 zal worden toegepast.

3) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarde vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt voor de bodemlaag tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder),

TITEL

Ontgravingskaart bovengrond

Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:	3A	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.3A_Ontgravingskaart_bg_v5.mxd

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie [1,2]
- Wonen [2]
- Landbouw/natuur [2]

Overige

- Uitgesloten gebied [2]
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones O1 en O4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.

2) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager vastgesteld dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv. tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv. gelden deze beperkingen niet.

TITEL

Ontgravingskaart ondergrond

Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:	3B	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.3B_Ontgravingskaart_og_v5.mxd

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie [1,2]
- Wonen [2]
- Landbouw/natuur [3]

Overige

- Uitgesloten gebied [3]
- Waterbodem [4]
- Grondwaterbeschermingsgebied [5]
- Waterwingebied [5]

Opmerkingen

1) Zone B8 (Wegbermen buitengebied) is niet weergegeven op de kaart. Deze zone heeft de toepassingsklasse Industrie.
2) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
3) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
4) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
5) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

Niet afgebeeld op de kaart

Op kinderspeelplaatsen gelden lokale maximale waarden (zie § 4.3.3).

TITEL

Toepassingskaart bovengrond - Generiek beleid

Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:	4A	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.4A_Toepassingskaart_bg_v5.mxd

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie [1]
- Wonen [1]
- Landbouw/natuur [2]

Overige

- Uitgesloten gebied [2]
- Waterbodem [3]
- Grondwaterbeschermingsgebied [4]
- Waterwingebied [4]

Opmerkingen

1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
2) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
3) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
4) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

TITEL

Toepassingskaart ondergrond - Generiek beleid
Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:	4B	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.4B_Toepassingskaart_og_5.mxd

LEGENDA

Categorie verdachte locatie

- A. Brandweer(oefen)locaties
- E. BRZO-bedrijven
- F. Galvanische bedrijven
- G. Bedrijven die werken met blusschuim
- I. (Vml.) stortlocaties
- J. RWZI's

Bodemkwaliteitszones

- B1/O1. Wonen voor 1950 I
- B2/O2. Wonen voor 1950 II
- B3/O3. Wonen na 1950
- B4/O4. Industrie voor 1950
- B5/O5. Industrie na 1950
- B6/O6. Buitengebied

Overige

- Uitgesloten gebied
- Waterbodem

TITEL

Ligging verdachte locaties PFAS-verbindingen

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Omgevingsdienst Rivierenland

Kaartnr:	5	Versie:	definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	oktober 2020

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB11523.5_Verdachte locaties_v4.mxd

Nota bodembeheer

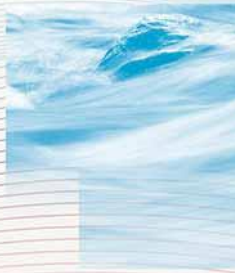
Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

Documentcode: 16M1223.RAP002















Nota bodembeheer

Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

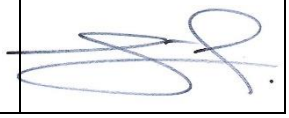
Documentcode: 16M1223.RAP002

Opdrachtgevers
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel
p/a Omgevingsdienst Rivierenland
Postbus 6267
4000 HG TIEL

Contactpersoon namens de opdrachtgevers
Mevr. E. Timmerman (Omgevingsdienst Rivierenland)

Contactpersoon Lievense Milieu B.V.
Dhr. J.S. Spronk

Projectcode	SOB011523 / 16M1223
Documentnummer	16M1223.RAP002
Versiedatum	Januari 2021
Status	Herzien definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
16M1223.RAP002	Januari 2021	Herzien definitief	
Opgesteld en akkoord door:	Functie	Datum	Paraaf
Jeroen Spronk	Senior adviseur	Januari 2021	

Rapporthistorie	**Datum**	
Definitief	Juli 2019	
Herzien definitief	Januari 2021	De bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel is geactualiseerd voor PFAS-verbindingen. Om het grondstromenbeleid van de gemeenten nóg beter af te stemmen op het landelijke beleid, op nieuwe inzichten, op regionaal beleid en op de plaatselijke situatie, is beleid aangepast en nieuw beleid geformuleerd. Tot slot zijn enkele verschrijvingen aangepast en zijn er enkele ondergeschikte aanpassingen aan de teksten gedaan om de teksten te verduidelijken. De strekking van de teksten is niet gewijzigd.

Samenvatting

Inleiding
De wet- en regelgeving voor het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie is geregeld in het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit. Het is niet zonder meer toegestaan om grond en gerijpte baggerspecie ergens te ontgraven en op een andere plaats toe te passen of het tijdelijk op te slaan. Voorkomen moet worden dat het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond en gerijpt baggerspecie de ontvangende bodem verontreinigt en risico's vormt voor het (toekomstige) bodemgebruik. Vanuit andere wet- en regelgeving kunnen bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond) nog aanvullende voorwaarden worden gesteld (bijvoorbeeld de Arbeidsomstandighedenwet en de provinciale omgevingsverordening).

De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel hebben de eerder opgestelde (regionale) bodemkwaliteitskaart geactualiseerd én deze nota bodembeheer opgesteld. De kaarten zijn de instrumenten bij de uitvoering van het bodembeleid. Deze nota bodembeheer geeft aan hoe vrijgekomen grond en gerijpte baggerspecie mag worden opgeslagen (tijdelijk), hergebruikt of toegepast, hoe onderhoudsbaggerspecie mag worden verspreid, hoe invulling wordt gegeven aan het bodemsaneringsbeleid en het beleid bij de activiteiten bouwen en ruimtelijke planvorming. Ook zijn regels en procedures voor dit beleid geformuleerd. Deze nota bodembeheer is bedoeld voor professionele partijen.

De gemeenten vullen hun gezamenlijke grondstromenbeleid in door vrijkomende grond en gerijpte baggerspecie (bij graaf- en baggerwerkzaamheden) zoveel als mogelijk te hergebruiken zodat minder materiaal wordt gestort en minder primaire grondstoffen worden gewonnen.

Met deze gezamenlijke nota bodembeheer en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart worden de eerder bestuurlijk vastgestelde nota’s bodembeheer, en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten vervangen.

Gemeentelijk beleid
In bijlage 10 is een tabel opgenomen waarbij is aangegeven of het beleid een voorzetting of een aanpassing van het tot nu toe gevoerde beleid dan wel nieuw beleid is. In de hoofdstukken of paragrafen is dat per beleidsonderdeel aangegeven.

Beoogd effect
Met het vaststellen van dit geactualiseerde grondstromenbeleid wordt gefaciliteerd dat:
- de gemeenten milieuvriendelijk grondstromenbeleid in uitvoering brengen en voortzetten dat praktisch uitvoerbaar, milieuhygiënisch verantwoord en transparant is;
- meer grondstromen kunnen plaatsvinden zonder dat voorafgaand de kwaliteit van de grond moet worden onderzocht. Voor de gemeenten en derden kunnen besparingen worden gerealiseerd in uitvoeringstijd en -kosten;
- meer toepassingslocaties beschikbaar komen om vrijkomende grond verantwoord te hergebruiken;
- het gebruik en de aankoop van primaire én secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld zand uit zandwinputten of grond van een grondbank) wordt verminderd;
- de druk op het wegennet, de uitstoot van uitlaatgassen en fijnstof en het gebruik van energie wordt verminderd (grond hoeft minder ver te worden getransporteerd, geen extra productie door grondverwerker).

Gedelegeerde bevoegdheden
Het geactualiseerde gebiedsspecifiek grondstromenbeleid en eventuele toekomstige wijzigingen op dit gebiedsspecifiek beleid moeten, conform artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit, worden vastgesteld door de gemeenteraden van Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Om praktische redenen worden besluiten met een uitvoerend karakter gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. Het betreft besluiten voor:

- het tussentijds aanpassen van de bodemfunctieklassenkaart en de toepassingskaart;
- het toevoegen van aanvullende gegevens en nu uitgesloten locaties/gebieden[1] aan de bodemkwaliteitskaart die geen invloed hebben op het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid;
- het onder voorwaarden accepteren van een bodemkwaliteitskaart van een ander bodembeheergebied als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond;
- het opnieuw bestuurlijk vaststellen van de bodemkwaliteitskaart en/of gewijzigde bodemfunctieklassenkaart onder voorwaarde dat de wijzigingen geen invloed hebben op het in deze nota geformuleerde gebiedsspecifiek grondstromenbeleid.

Voor de gemeente West Maas en Waal is dit een nieuw besluit. Voor de gemeente Neder-Betuwe is dit een aanpassing van het besluit dat in 2012 is genomen. Voor de overige gemeenten is dit een voortzetting van de delegatie waarop deze gemeenten in 2012 een besluit hebben genomen.

Financiën
Het geactualiseerde grondstromenbeleid heeft voor de gemeenten geen nadelige financiële gevolgen. Met het beleid kunnen voor de gemeenten en derden besparingen worden gerealiseerd bij:

- onderzoekskosten voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem en bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie;
- transport-, reinigings- en/of stortkosten van vrijkomende grond;
- aanschafkosten voor de toe te passen primaire grondstoffen (zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld grond van een grondbank).

Communicatie
De mogelijkheden voor het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie, hebben de gemeenten digitaal en interactief inzichtelijk gemaakt met een website die voor iedereen te raadplegen is: http://www.geosolutions.nl/sites/rivierenland/. Hiermee wordt al vooruitgelopen op een van de doelstellingen van de Omgevingswet die naar verwachting in 2022 in werking treedt. Ook zijn de kaarten van deze nota bodembeheer te raadplegen op de website van het Bodemloket http://www.bodemloket.nl/kaart, een initiatief van gemeenten, provincies en het Rijk.

[1] Voor bodemverontreiniging verdachte locaties, gesaneerde locaties (alleen voor de ontgravingskaart), voormalige stortlocaties (alleen voor de ontgravingskaart), locaties zonder meetgegevens, gebieden waar geen grondverzet wordt verwacht, gebieden in beheer van andere organisaties(Rijkswaterstaat, Provincie, Waterschap) en het grondwater.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk Pagina

1 Inleiding 1

1.1 Algemeen 1
1.2 Afbakening nota bodembeheer 3
1.2.1 Bevoegd gezag 3
1.2.2 Reikwijdte 4
1.3 Geldigheid 7
1.4 Verantwoordelijkheid 7
1.5 Aansprakelijkheid 8
1.6 Deze nota bodembeheer in relatie tot de Omgevingswet 8
1.7 Leeswijzer 10

2 Te verwachten bodemkwaliteit in de gemeenten 11

3 Maatschappelijke opgave 15

4 De uitwerking van het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid 16

4.1 Kwaliteitsdoelstelling bij hergebruik en toepassen van grond 16
4.2 Uitbreiding van het bodembeheergebied 16
4.3 Vaststellen Lokale Maximale Waarden 17
4.3.1 Inleiding 17
4.3.2 Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden 17
4.3.3 Lokale Maximale Waarden in gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties ‘Industrie’ en ‘Wonen’ 20
4.3.4 Lokale Maximale Waarden en toepassen van grond vanaf (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000) 23
4.3.5 Beleid toepassen grond in en vanuit onverharde (spoor)wegbermen 27
4.3.6 Lokale Maximale Waarden toepassen gerijpte baggerspecie/grond van Waterschap Rivierenland op de waterkeringen die in beheer zijn van het Waterschap Rivierenland 29
4.3.7 Lokale Maximale Waarden toepassen PFAS-houdende grond en verspreiden PFAS-houdende baggerspecie in de regio Rivierenland 32
4.3.8 Lokale Maximale Waarden tijdelijke opslag van grond uit het bodembeheergebied 34

5 De uitwerking van het overige gemeentelijke grondstromenbeleid 35

5.1 Toepassen grond met bodemvreemd materiaal (puin, bakstenen, plastic, piepschuim etc.) 35
5.2 Toepassen van grond met bijmenging van asbest 36
5.3 Tijdelijke uitname van grond bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur (uitgezonderd de tot het jaar 2000 aangelegde wegen) en groenvoorzieningen 38
5.4 Toepassen grond vanuit bodemkwaliteitszones ‘B1./O1. Wonen voor 1950 I’, ‘B4./O4. Industrie voor 1950’ 40
5.5 Toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden maaiveld 41
5.6 Toepassen grond afkomstig van buiten de gemeenten 41
5.7 Melden en onderzoeken bij toepassingen van kleine partijen grond (maximaal 50 m^3) 41
5.8 Toepassen van grond in een grootschalige bodemtoepassing 43

5.9 Toepassen van grond uit een tijdelijke opslag 45
5.10 Bijzondere omstandigheden bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond 46
5.10.1 Van de bodemkwaliteitskaart uitgesloten locaties en gebieden en grond vanuit oude categorie-1 werken 46
5.10.2 Gebruik van de ontgravings- en toepassingskaart bij een al onderzochte locatie 46
5.10.3 Toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag, leeflaag in een sanering 47
5.10.4 Provinciale beschermingsgebieden 48
5.11 Gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij het Activiteitenbesluit 48
5.12 Nieuwe onderkende verontreinigingsbronnen 48
5.13 Voorkomen verspreiden plaagsoorten (flora) bij grondverzet 49
6 De uitwerking van het beleid voor het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie 50
6.1 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam 50
6.2 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op een aangrenzend perceel 50
6.3 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie binnen de gemeenten (gebiedsspecifiek beleid) 52
6.3.1 Inleiding 52
6.3.2 Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het verspreiden van ongerijpte baggerspecie 52
6.3.3 Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het tijdelijk opslaan van (ongerijpte) onderhoudsbaggerspecie in een weilanddepot 53
6.3.4 Lokale Maximale Waarden verspreiden van ongerijpte baggerspecie uit stedelijk gebied voor bodemverbetering 54
6.3.5 Aanvullende eisen voor baggerspecie uit het buitengebied en uit het stedelijke gebied 55
7 Het toepassen van grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel 56
8 Onderzoeksinspanning voorafgaand aan het grondverzet 58
8.1 Historisch onderzoek 58
8.2 Onderzoek toe te passen grond en ontvangende bodem 59
8.2.1 Toe te passen grond 59
8.2.2 Ontvangende bodem 61
9 Procedures 62
9.1 Opvragen informatie voorafgaand aan het grondverzet 62
9.2 Melden tijdelijk opslaan en toepassen van grond 62
9.2.1 Algemeen 62
9.2.2 Toepassen van grond 63
9.2.3 Tijdelijke opslag van grond 63
9.3 Registratie en archivering van de meldingen 64
9.4 Beoordeling van de melding 65
9.5 Transport van grond 65
9.6 Repeterende vrachten en omvangrijk grondverzet 65
9.7 Grondtransporten met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel 65
10 Toezicht en handhaving 66
10.1 Betrokkenen bij grondwerkzaamheden 66
10.2 Toezicht en handhaving 67
11 Uitwerking bodembeleid onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming 69
11.1 Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit bouwen 69
11.2 Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit ruimtelijke planvorming 69

11.3 Voorwaarden vrijstellingsregeling bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteiten bouwen en ruimtelijke planvorming 70
12 Uitwerking bodembeleid onderdeel saneren 72
12.1 Hergebruik van grond en terugsaneerwaarden 72
12.2 Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging en zorgplicht 73
12.3 Onverwachte bodemverontreiniging 74
12.4 Grensoverschrijdende verontreiniging in de landbodem en de waterbodem 75
13 Delegeren bevoegdheden van de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders 76
13.1 Inleiding 76
13.2 Aanpassen van bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaarten 76
13.3 Aanvullende bodeminformatie 77
13.3.1 Uitgesloten locaties en gebieden 77
13.3.2 Resultaten bodemonderzoek op een verdachte locatie 77
13.4 Acceptatie bodemkwaliteitskaart andere gemeenten/gebieden als bewijsmiddel chemische kwaliteit toe te passen grond 77
13.5 Bestuurlijk vaststellen bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart 78
13.6 Procedure 78
Bronvermeldingen 79

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippenlijst
Bijlage 2	Wet- en regelgeving
Bijlage 3A	Statistische parameters bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (voor standaardbodem)
Bijlage 3B	Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemlaag (gemeten waarden)
Bijlage 3C	Statistische parameters lood bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (gemeten gehalten)
Bijlage 4	Mogelijkheden vrij grondverzet (grondstromenmatrix)
Bijlage 5	Onderbouwing Lokale Maximale Waarden
Bijlage 6	Beoordeling ecologische risico's (voormalige) boomgaarden
Bijlage 7a	Lokale Maximale Waarden
Bijlage 7b	Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit
Bijlage 8	Vragenformulier historische gegevens
Bijlage 9	Lijst PFAS-verdachte activiteiten
Bijlage 10	Gemeentelijke beleid (voortzetting, aanpassing of nieuw beleid ten opzichte van het tot nu toe gevoerde beleid)

Kaartbijlagen

Kaartbijlage1	Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlage 2	Ligging bodemkwaliteitszones boven- en ondergrond
Kaartbijlage 3A	Ontgravingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv)
Kaartbijlage 3B	Ontgravingskaart ondergrond (0,5 m-mv en dieper)
Kaartbijlage 4A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 4B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 5A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 5B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 6	Ligging waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland

1 Inleiding

In de teksten van deze nota bodembeheer zijn blauw gekleurde literatuurverwijzingen opgenomen. Deze zijn opgenomen bij de bronvermeldingen op de bladzijden 79 t/m 81 van deze nota bodembeheer

1.1 Algemeen

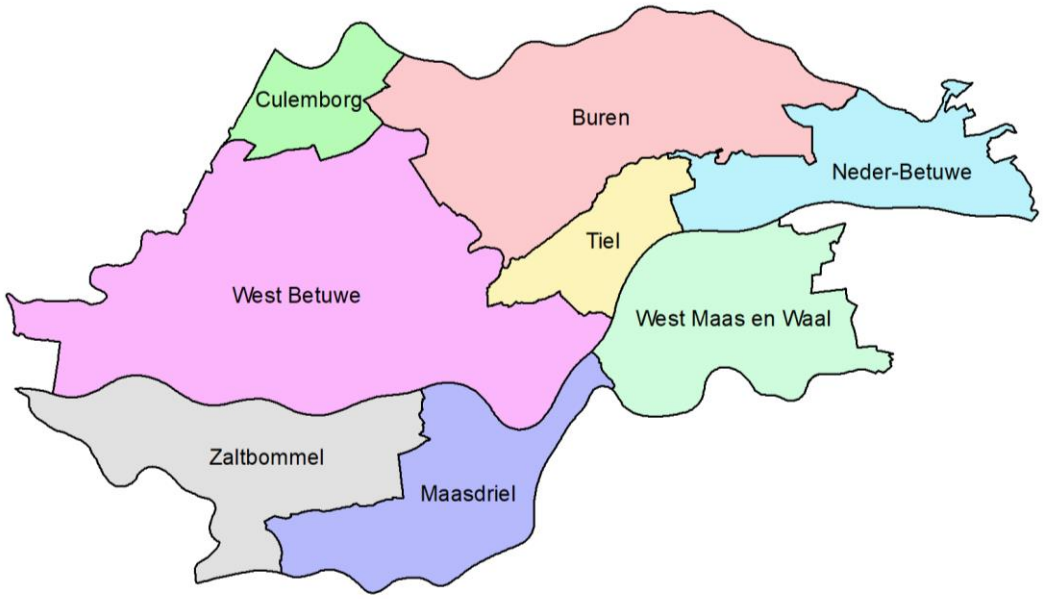
De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel (zie figuur 1.1; en als niet specifiek benoemd hierna aangeduid als 'de gemeenten') hebben de wens het grondstromenbeleid verder op elkaar af te stemmen en grondverzet tussen de gemeenten te optimaliseren. De gemeenten streven ook naar een zo optimaal en duurzaam mogelijke hergebruik van (licht verontreinigde) grond en gerijpte baggerspecie, zodat het nuttig en milieuhygiënisch verantwoord hergebruik hiervan mogelijk wordt gemaakt. Ook willen de gemeenten zoveel als mogelijk onderhoudsbaggerspecie binnen de gemeentelijke grondgebieden kunnen verspreiden.

Om dit te realiseren hebben de gemeenten de eerder bestuurlijk vastgestelde gemeentelijke bodemfunctieklassenkaarten en bodemkwaliteitskaarten van de gemeente Neder-Betuwe, de gemeente West Maas en Waal en de andere gemeenten[1] geïntegreerd en geactualiseerd in een nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart[2]. Ook zijn de eerder opgestelde nota's bodembeheer van de gemeente Neder-Betuwe, de gemeente West Maas en Waal en de andere gemeenten[3] geïntegreerd en geactualiseerd met deze nieuwe gezamenlijke nota bodembeheer.

De wens voor gezamenlijk grondstromenbeleid valt samen met het gegeven dat in de nota's bodembeheer en in de Regeling bodemkwaliteit[4] (artikel 4.3.5) een actualisatiemoment is opgenomen van de bodemkwaliteitskaarten. Dat moment is 5 jaar na bestuurlijke vaststelling.

Ook is op 8 juli 2019 is een tijdelijk handelingskader in werking getreden voor hergebruik van PFAS[2]-houdende grond en baggerspecie[5]. De initiatiefnemers van grondverzet moeten de kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen inzichtelijk maken in te verzetten grond en baggerspecie, die op of in de landbodem of in het oppervlaktewater wordt toegepast. In het tijdelijk handelingskader zijn voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS-gehalten gedefinieerd, evenals voorlopige toepassingswaarden in verschillende toepassingssituaties. De geactualiseerd nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is ook opgesteld voor PFAS-verbindingen[2].

[2] Poly- en perfluoralkylverbindingen, PFAS, zijn stoffen die al decennia worden gebruikt in industriële en andere processen en in vele producten. Ze worden toegepast in allerlei alledaagse toepassingen zoals verf, blusschuim, pannen, kleding en cosmetica. Kenmerkend voor deze stoffen is dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Bovendien is van verschillende PFAS-verbindingen aangetoond dat ze toxisch zijn.



Figuur 1.1 De gemeenten: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

Bij allerlei graafwerkzaamheden en bewerkingen van de (water)bodem komt grond en baggerspecie vrij. Het tijdelijk opslaan en het hergebruik of toepassen van grond en gerijpte baggerspecie valt onder het Besluit bodemkwaliteit[6] en de Regeling bodemkwaliteit (hierna aangeduid als 'het Besluit' en 'de Regeling'). Vanuit andere wet- en regelgeving kunnen bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond) nog aanvullende voorwaarden worden gesteld (bijvoorbeeld de Arbeidsomstandighedenwet en de provinciale omgevingsverordening).

Het grondstromenbeleid moet praktisch uitvoerbaar, milieuhygiënisch verantwoord en transparant zijn. Hiermee wordt vorm gegeven aan het milieuvriendelijk en verantwoord hergebruik, toepassing en tijdelijke opslag van grond en gerijpte baggerspecie in de gemeenten. Er zijn vier motieven voor het milieuvriendelijk en verantwoord grondstromenbeleid:

1. Een ‘standstill’ voor de bodemkwaliteit op het niveau van het bodembeheergebied. De kwaliteit van de bodem moet binnen het bodembeheergebied gelijk blijven en op termijn verbeteren.
2. Beperking van het gebruik en aankoop van primaire en secundaire grondstoffen (aanvoer en gebruik van zand uit zandwinputten of grond van een grondbank).
3. Kostenbesparing (minder onderzoekskosten bij grondverzet en verwerkingskosten bij vrijkomende grond).
4. Minder grondtransportbewegingen en energiebesparing (minder druk op het wegennet, minder uitstoot van fijnstof en CO_2 en minder grondverwerking).

Deze gezamenlijke nota bodembeheer geeft aan hoe vrijgekomen **grond en gerijpte baggerspecie (hierna tezamen aangeduid als 'grond')** op en in de landbodem van de gemeenten kan en mag worden opgeslagen (tijdelijk), hergebruikt of toegepast. De bodemfunctieklassen- en bodemkwaliteitskaart zijn de instrumenten voor dit milieuvriendelijke grondstromenbeleid. Op de gezamenlijke bodemfunctieklassenkaart zijn de functies ‘Industrie’, ‘Wonen’ en ‘Overig’ (meestal landbouw en natuur) weergegeven. De

gezamenlijke bodemkwaliteitskaart geeft de te verwachten gemiddelde chemische bodemkwaliteit aan voor locaties.

De gemeenten hebben binnen de mogelijkheden van het Besluit, gebiedsspecifiek beleid opgesteld. Bij het gebiedsspecifiek beleid is een afweging gemaakt tussen enerzijds de risico's voor bodemverontreiniging en behoud van de bestaande bodemkwaliteit en anderzijds de mogelijkheden voor hergebruik of toepassing van grond binnen de gemeenten.

Deze nota bodembeheer is bedoeld voor professionele partijen.

De kaarten en de nota bodembeheer zijn niet afzonderlijk van elkaar te gebruiken.

Met deze gezamenlijke nota bodembeheer en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn de eerder bestuurlijk vastgestelde nota's bodembeheer, en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten vervangen.

1.2 Afbakening nota bodembeheer

1.2.1 Bevoegd gezag

In de meeste situaties is bij het toepassen van grond op of in de landbodem, de activiteit bouwen en de activiteit ruimtelijke planvorming de gemeente voor haar eigen grondgebied het bevoegd gezag. Binnen inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit[7] vallen, is hiervoor de behandelende overheid het bevoegd gezag.

Voor toepassingen op of in de waterbodem en in een oppervlaktewaterlichaam is de waterkwaliteitsbeheerder bevoegd gezag. Binnendijks is dat voor de gemeenten het Waterschap Rivierenland. Buitendijks (uiterwaarden en bergingsgebieden van grote rivieren) is dat Rijkswaterstaat.

Op een saneringslocatie is de Wet bodembescherming[8] bepalend. Voor de gemeenten is in de meeste situaties de provincie Gelderland (na inwerkingtreding van de Omgevingswet de betreffende gemeente) bevoegd gezag. Bij een nieuwe verontreiniging (veroorzaakt op of na 1 januari 1987) binnen een omgevingsvergunningplichtige inrichting, toetst de vergunningverlener Wet algemene bepalingen omgevingsrecht[9] van de desbetreffende inrichting of zijzelf dan wel de provincie Gelderland als het bevoegd gezag optreedt. Bij een nieuwe verontreiniging (veroorzaakt op of na 1 januari 1987) buiten een omgevingsvergunningplichtige inrichting is de betreffende gemeente bevoegd gezag. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen voor grondwatersaneringen, afhankelijk van de situatie, de provincie of de gemeente bevoegd gezag zijn.

Voor de activiteit bouwen en de activiteit ruimtelijke planvorming binnen de (toekomstige) Omgevingswet, de Wet ruimtelijke ordening[10] en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is de gemeente voor haar eigen grondgebied het bevoegd gezag.

Voor de gemeenten wordt bij besluiten die het watersysteem raken, maar waar de gemeente het bevoegd gezag is, per situatie de bodemproblematiek afgestemd met het bevoegd gezag Waterwet[11]. Alleen op deze manier wordt bereikt dat de eisen die de

gemeente stelt, aansluiten op de wensen/eisen die de waterbeheerder heeft ten aanzien van het watersysteem.

1.2.2 Reikwijdte

Deze nota bodembeheer heeft betrekking op:

- Het toepassen en het tijdelijk opslaan van grond op of in de landbodem op het grondgebied van de gemeenten.
- Het gebruik van de bodemkwaliteitskaarten bij de aanpak van bodemverontreiniging.
- Het gebruik van de bodemkwaliteitskaarten bij omgevingsvergunningsaanvragen (activiteit bouw en activiteit ruimtelijke planvorming).

Beoordelingen op grond van het bodembeleid vinden plaats bij nieuwe ontwikkelingen (dynamische situaties, zoals grondverzet, bouw en/of bestemmingswijzigingen).

Toepassen en het tijdelijk opslaan van grond op of in de landbodem

Voor alle toepassingen van grond geldt dat deze functioneel en nuttig moeten zijn (zie artikel 35 van het Besluit en de toelichting in § 2.1.1 van bijlage 2). Als dat niet zo is, wordt de toe te passen/toegepaste grond als afvalstof gezien. Dit geldt óók voor schone grond. Een voorbeeld hiervan is het creëren van overhoogte op een geluidswal zonder dat dit vanuit geluidswering noodzakelijk is.

Voor het ontgraven en tijdelijk opslaan van grond in het kader van gevallen van ernstige bodemverontreiniging geldt de Wet bodembescherming. Naar verwachting treedt de Omgevingswet in 2022 in werking en vervalt de Wet bodembescherming. Diverse onderwerpen vanuit de Wet bodembescherming komen in de Aanvullingswet – en besluit bodem Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving aan de orde. Ook moeten bepaalde onderwerpen worden opgenomen in het omgevingsplan en/of de provinciale omgevingsverordening.

Voor het verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen geldt een bijzonder kader met acceptatieplicht voor de aangelanden op basis van de Waterwet en de Keur van waterschappen. Voor het inrichten van een weilanddepot voor baggerspecie moet, afhankelijk van het plaatselijke bestemmingsplan in de gemeenten, een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of voor de werkzaamheden worden aangevraagd (artikel 2.1 lid 1 onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Afhankelijk van de locatie is ook een ontheffing noodzakelijk van het daar geldende bestemmingsplan.

Het in deze nota geformuleerde grondstromenbeleid heeft geen betrekking op toepassingen van grond in een oppervlaktewaterlichaam tenzij het om een volledige demping van een oppervlaktewaterlichaam gaat waardoor feitelijk een landbodem ontstaat. In die situatie worden nadere afspraken gemaakt tussen de waterkwaliteitsbeheerder (Waterschap Rivierenland -binnendijks- en Rijkswaterstaat -buitendijks-) en de betreffende gemeente.

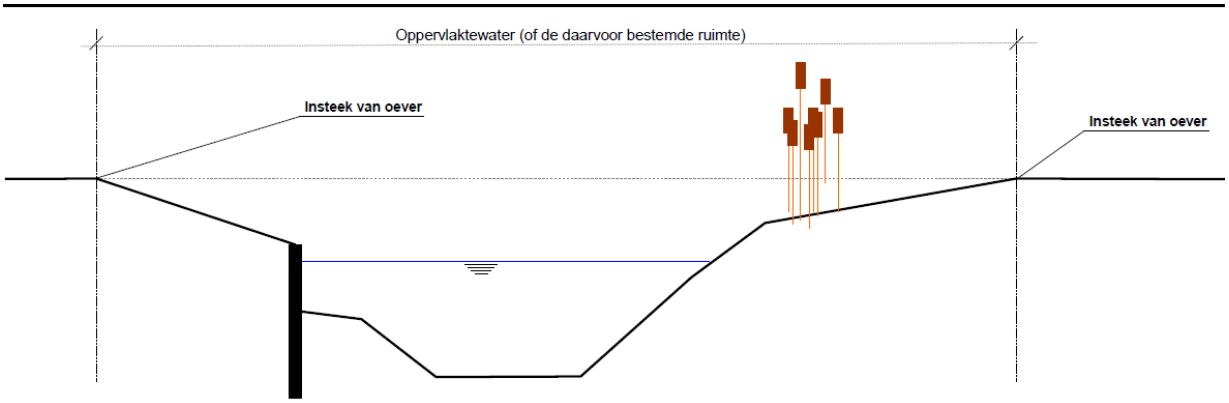
Grens landbodem-waterbodem

De definitie van de grens tussen landbodem en waterbodem is aangegeven in artikel 1 van de Waterwet: *"Oppervlaktewaterlichaam: 'samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende waterbodem, oevers en voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna'."*

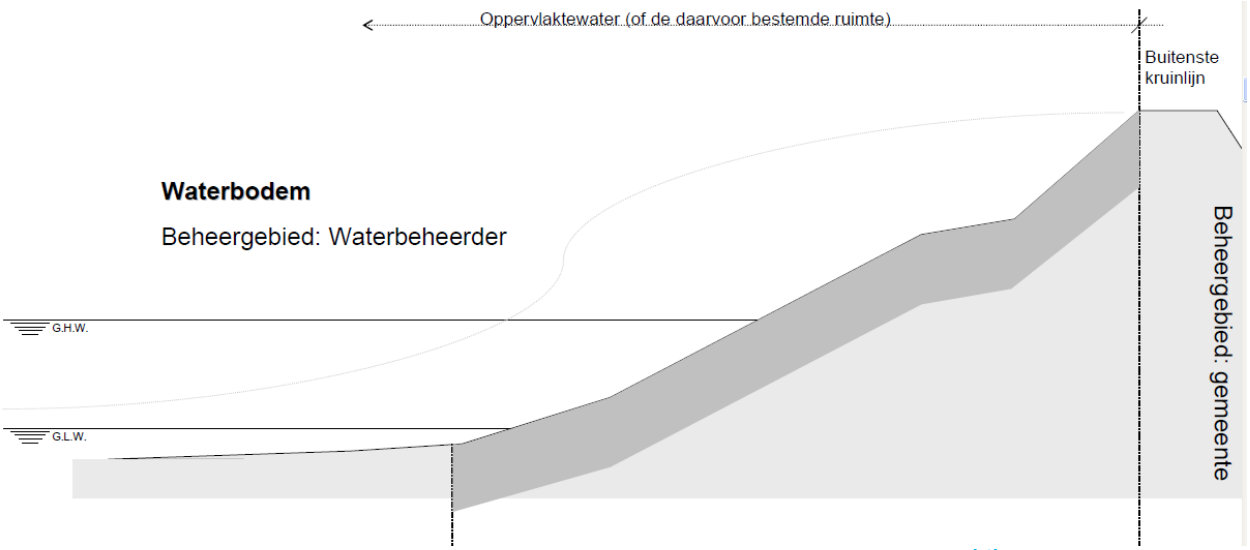
Ter plaatse van de waterbodems is de waterkwaliteitsbeheerder het bevoegd gezag. Binnen de gemeenten zijn dat Rijkswaterstaat (buitendijks) en het waterschap Rivierenland (binnendijks).
Onder rijkswateren vallen de zogenoemde 'drogere oevergebieden', zoals gedefinieerd in de Waterregeling[12]. Het bevoegd gezag van 'drogere oevergebieden' valt onder de betreffende gemeente. De ligging van het beheergebied van Rijkswaterstaat en de drogere oevergebieden zijn inzichtelijk gemaakt op de website van Rijkswaterstaat: https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/kaarten/kaart-waterregeling/ of https://geoservices.rijkswaterstaat.nl/portaal/.
Ter plaatse van de overige wateren in het beheergebied van het Waterschap Rivierenland is de Keur Waterschap Rivierenland 2014 van toepassing. De Keur is alleen van toepassing op waterstaatswerken. Dat wil zeggen oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken en op de daarlangs gelegen beschermingszones. De ligging van deze gebieden is weergegeven in de leggerkaarten die beschikbaar zijn bij het Waterschap Rivierenland (https://www.waterschaprivierenland.nl/).

In aanvulling op de definitie van de grens tussen landbodem en waterbodem wordt in deze nota bodembeheer de definitie van 'oever' nauwkeurig omschreven. De grens tussen landbodem en waterbodem is aangegeven in de figuren 1.2, 1.3 en 1.4.

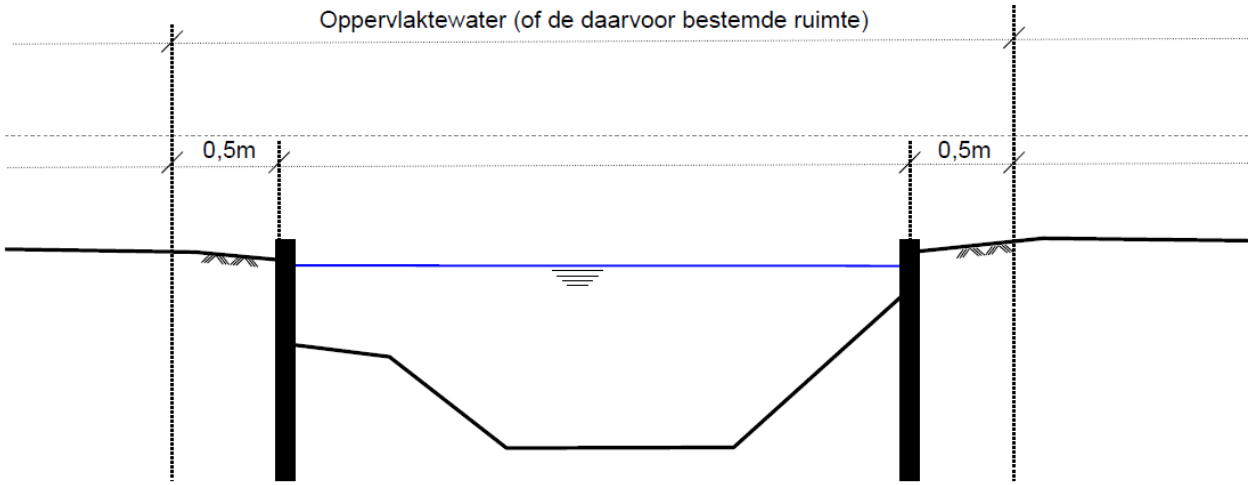
Voor het plaatsen van een beschoeiing moet conform de Waterwet een vergunning worden aangevraagd bij het Waterschap Rivierenland. Het opvullen met grond van de ruimte achter de beschoeiing valt onder het Besluit. In die situatie worden nadere afspraken gemaakt tussen het Waterschap Rivierenland en de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de betreffende gemeente). Hierbij geldt als uitgangspunt dat de toepassingseisen voor de landbodem gelden en de gemeente bevoegd gezag is.



Figuur 1.2. Visuele beoordeling insteek van de oever als afbakening van het oppervlaktewaterlichaam[13].



Figuur 1.3. De buitenkruinlijn van een waterkering als afbakening van het oppervlaktewaterlichaam[13].



Figuur 1.4. Afbakening waterbeheergebied bij beschoeide oevers die niet zijn vastgelegd in de legger[13].

De aanpak van (water)bodemverontreiniging

Een bodemsanering moet worden uitgevoerd als er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging of bij een toekomstige locatieontwikkeling, als de bodemkwaliteit niet voldoet aan de kwaliteit die hoort bij de toegekende functie.

Voor waterbodems is, met de inwerkingtreding van de Waterwet in 2009, de gevalsbenadering volledig vervallen. Voor waterbodems geldt als uitgangspunt dat de waterbodem gezien wordt als een integraal onderdeel van het watersysteem. Sanering van de waterbodem is alleen nodig als de waterbodemkwaliteit een ongewenste invloed heeft op het bereiken van de gewenste kwaliteit van het gehele watersysteem. In dat opzicht is het ook logisch dat de waterkwaliteitsbeheerder volledig verantwoordelijk is voor het beoordelen en het (zo nodig) aanpakken van de waterbodems. De beoordeling vindt hierbij niet langer alleen op basis van aangetroffen gehalten plaats, maar vindt primair plaats door

na te gaan of en in welke mate de waterbodemkwaliteit een invloed heeft/kan hebben op het functioneren van het watersysteem.

Als sprake is van een grensoverschrijdende verontreiniging (de verontreiniging komt zowel in de landbodem als de waterbodem voor), wordt de aanpak gekoppeld aan de ligging van de bron van de verontreiniging, op voorwaarde dat er een duidelijke (punt)bron te vinden is. In de praktijk betekent dit het volgende: Aanpak volgens de Wet bodembescherming als de bron op de landbodem ligt en aanpak volgens de Waterwet als de bron in het watersysteem ligt.

Het gebruik van de bodemkwaliteitskaarten bij omgevingsvergunningsaanvragen (activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming) en het Activiteitenbesluit

Eén van de doelen van de Omgevingswet is dat de bodemkwaliteitskaarten voor meer doelen dan het toepassen/hergebruik van grond wordt ingezet. De gemeenten willen de bodemkwaliteitskaart onder voorwaarden gaan gebruiken als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de grond bij omgevingsvergunningsaanvragen (activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming; zie hoofdstuk 11) en het Activiteitenbesluit; bij de interpretatie van een eindsituatie-onderzoek als geen nul-situatie-onderzoek beschikbaar is (zie § 5.11).

1.3 Geldigheid

Deze gezamenlijke nota bodembeheer wordt door de gemeenten vastgesteld voor een periode van maximaal 10 jaar. De nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart wordt maximaal 5 jaar na de bestuurlijke vaststelling van deze nota geëvalueerd (zie artikel 4.3.5 van de Regeling). Voor een bodemfunctieklassenkaart geldt geen wettelijke houdbaarheidstermijn. Een bodemkwaliteitskaart moet elke 5 jaar opnieuw worden vastgesteld, ongeacht of er aanpassingen zijn. Ook de bodemfunctieklassenkaart wordt dan geëvalueerd. Als de bodemfunctieklassenkaart moet worden aangepast, moet deze ook weer opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld.

Op basis van de evaluatie van de bodemfunctieklassenkaart en de bodemkwaliteitskaart wordt vastgesteld of aanpassing van deze nota noodzakelijk is of dat de nota in de huidige vorm nog een volgende 5 jaar kan worden gebruikt. Alleen als het gebiedsspecifiek beleid (artikel 44 van het Besluit) moet worden aangepast, moet ook de nota opnieuw door de gemeenteraad bestuurlijk worden vastgesteld.

1.4 Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor naleving van de regels bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond ligt in eerste instantie bij de initiatiefnemer. Maar ook een ieder die op een bepaald moment in enig opzicht macht uitoefent over (een deel van) de toepassing kan worden aangesproken; bijvoorbeeld een perceeleigenaar, erfpachter, huurder of bruiklener. De initiatiefnemer voor de grondtoepassing, of een hiertoe gemachtigd persoon (ontdoener van de grond of tussenpersoon zoals een aannemer of adviesbureau), is dan ook verplicht om het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond te melden. In § 9.2.2 is een aantal situaties beschreven waarbij het toepassen van grond niet gemeld hoeft te worden.

De verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer voor het ontgraven, het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond en daarna een ieder die macht uitoefent op de toepassingslocatie ligt verankerd in de wettelijke zorgplicht:

- Algemene zorgplicht in het kader van de Wet milieubeheer[14] (artikel 1.1.a): achterwege laten van handelingen, die nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken.
- Zorgplicht uit de Wet bodembescherming (artikel 13): een ieder die handelingen verricht die kunnen leiden tot bodemverontreiniging, is verplicht preventieve en zo nodig herstellende maatregelen te treffen.
- Zorgplicht voor handelingen inzake afvalstoffen. Met afvalstoffen wordt gedoeld op bijlage 1 van EU-richtlijn afvalstoffen van 1975. In de Wet milieubeheer wordt hierop ingegaan in de artikelen 10.1 en 10.2. Bij afvalstoffen gaat het dan bijvoorbeeld om grond met bijmenging/verontreiniging van puin, sintels, gietstukresten, teerresten, et cetera.
- Zorgplicht uit het Besluit (artikel 7): een ieder die bouwstoffen, grond of baggerspecie toepast die kunnen leiden tot bodemverontreiniging, voorkomt die gevolgen of beperkt die voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dat van hem kan worden gevergd.

Als achteraf blijkt dat foutief is gehandeld, kan geen beroep worden gedaan op de gedane melding of het eventueel uitblijven van een reactie van het bevoegd gezag binnen een bepaalde termijn. Ook na toepassing mag het bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit nog optreden tegen overtredingen van de regelgeving als blijkt dat niet de juiste gegevens zijn verstrekt of sprake is van het toepassen van grond/bagger van een onjuiste kwaliteit.

1.5 Aansprakelijkheid

De bodemfunctieklassenkaarten en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en deze nota bodembeheer zijn met grote zorgvuldigheid opgesteld. De bodemkwaliteitskaart biedt geen harde garanties voor de kwaliteit van een partij grond. De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken. De eindverantwoordelijkheid voor de toepassing van grond blijft bij de initiatiefnemer en daarna een ieder die macht uitoefent op de toepassingslocatie. Als twijfel bestaat over de kwaliteit van de grond, wordt geadviseerd de kwaliteit vast te stellen door bemonstering en analyses.

1.6 Deze nota bodembeheer in relatie tot de Omgevingswet

Naar verwachting treedt in 2022 de Omgevingswet en diverse (aanvullings-) wetten, besluiten en Algemene maatregelen van bestuur in werking. De huidige wet- en regelgeving voor bodemsanering en het nuttig toepassen van grond en gerijpte baggerspecie komt daarmee te vervallen en wordt in de Omgevingswet, de bijbehorende (aanvullings-)wetten en besluiten en Algemene maatregelen van bestuur geregeld.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vallen deze nota bodembeheer én de bodemkwaliteitskaart van rechtswege via het overgangsrecht direct in het tijdelijke deel van het Omgevingsplan. Het in deze nota bodembeheer geformuleerde gebiedsspecifiek beleid kan hiermee na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (indien gewenst) worden voortgezet.

Een nieuw op te stellen Omgevingsplan met het oog op de bodem, krijgt een breder spectrum dan alleen bodemsanering en hergebruik van grond. Er wordt aangesloten op de

gemeentelijke Omgevingsvisie. Onderwerpen zoals de aanpak van bodemverontreiniging, activiteiten in het grondwater, eventuele diffuse bodembelasting met lood, verzilting, bodemdaling, bodemafdekking (wateroverlast en hittestress), opslag van gas in de ondergrond, asbestdaken en gerelateerde bodemverontreiniging en het overgangsrecht vanuit de Wet bodembescherming kunnen aan de orde komen. De regels over het hergebruik van grond komen in het definitieve Omgevingsplan, na een integrale afweging over de kwaliteit van de leefomgeving en het toedelen van functies aan locaties.

Met de Omgevingswet wordt ook het normenkader gewijzigd. Er komen zogenaamde 'Voorkeurswaarden' en 'Maximale waarden'. De 'Voorkeurswaarde' (voor een bepaald bodemgebruik) betreft de huidige normen uit de Regeling voor 'Achtergrondwaarde (AW2000)', 'Wonen' en 'Industrie'. De 'Maximale waarde' betreft de huidige waarden die voor het spoedcriterium van de Wet bodembescherming worden gebruikt. Tussen de 'Voorkeurswaarde' en 'Maximale waarde' hebben gemeenten de ruimte om eigen, gebiedsspecifiek, beleid te maken.

De huidige Interventiewaarden van de Wet bodembescherming worden in de Omgevingswet opgenomen in bijlage IIA van het Besluit Activiteiten Leefomgeving. Als gegraven gaat worden met een omvang meer dan 25 m^3, en de interventiewaarde wordt overschreden, wordt het net zoals nu verplicht een geschiktheidstoets uit te voeren voor het huidige/beoogde bodemgebruik. De gemeenten krijgen de mogelijkheid om gebiedsspecifiek beleid te maken:

- om de interventiewaarde, 'triggerwaarde', voor de verplichte geschiktheidstoets hoger of lager te stellen (zie artikel 5.89j Besluit Kwaliteit Leefomgeving), bijvoorbeeld voor gebieden waar sprake is van een diffuus verspreide sterke verontreiniging;
- om verhoogde terugsaneerwaarden te formuleren (net zoals de Lokale Maximale Waarden binnen het Besluit).

Bij werkzaamheden in de grond met gehalten boven de interventiewaarden, blijft de 'Kwalibo' gelden; bijvoorbeeld dat werkzaamheden onder erkenning en volgens beoordelingsrichtlijnen moeten worden uitgevoerd. Opgesteld gebiedsspecifiek beleid (verhoogde 'triggerwaarden') heeft daar geen invloed op.

Binnen de Omgevingswet blijft een bodemkwaliteitskaart gelden als erkend bewijsmiddel bij grondverzet. De bodemkwaliteitskaart kan ook gebruikt worden bij de vrijstelling van bodemonderzoek voor bodemonderzoek bij een omgevingsvergunningsaanvraag activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming.

Eén van de doelstellingen van de Omgevingswet is dat informatie over milieuwet- en regelgeving makkelijker en digitaal wordt ontsloten. Ook is een van de doelstellingen dat een instrument zoals een bodemkwaliteitskaart wordt gebruikt voor meer doeleinden dan alleen voor het nuttig toepassen van grond en gerijpte baggerspecie. Deze nota bodembeheer loopt hierop al vooruit doordat beleid is geformuleerd dat, na bestuurlijke goedkeuring, de bodemkwaliteitskaart van regio Rivierenland, gebruikt mag worden bij:

- de aanvraag van een omgevingsvergunning (activiteit bouwen of activiteit planvorming), als het een locatie betreft die niet-verdacht is voor bodemverontreiniging (zie hoofdstuk 11);
- de interpretatie van een eindsituatie-onderzoek in het kader van het Activiteitenbesluit als geen nulsituatie-onderzoek beschikbaar is (zie § 5.11).

Ten slotte ontsluiten de gemeenten de bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer via een website: http://www.geosolutions.nl/sites/rivierenland/. Hiermee lopen de gemeenten al vooruit op de Omgevingswet die naar verwachting in 2022 in werking treedt. Ook zijn de kaarten van deze nota bodembeheer te raadplegen op de website van het Bodemloket http://www.bodemloket.nl/kaart, een initiatief van gemeenten, provincies en het Rijk.

1.7 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de te verwachten bodemkwaliteit in de gemeenten waarna in hoofdstuk 3 een toelichting wordt gegeven op de maatschappelijke opgave over het toepassen van grond in de gemeenten. Het gebiedsspecifiek beleid voor de toepassing van grond wordt in hoofdstuk 4 nader uitgewerkt. Het overige gemeentelijke beleid wordt weergegeven in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 gaat in op het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie. Het toepassen van grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel komt in hoofdstuk 7 aan de orde. In hoofdstuk 8 wordt beschreven welke onderzoeksinspanning moet worden verricht voorafgaand aan het ontgraven en toepassen van grond. De te volgen procedures rondom het toepassen van grond zijn hoofdstuk 9 beschreven. In hoofdstuk 10 wordt ingegaan op toezicht en handhaving van grondstromen. De uitwerking van het beleid voor het onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming is in hoofdstuk 11 opgenomen. Hier wordt beleid geformuleerd dat onder voorwaarden de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden in plaats van het uitvoeren van een bodemonderzoek. Hoofdstuk 12 gaat in op het beleidsonderdeel saneren. In dit hoofdstuk wordt beleid uitgewerkt voor hergebruik van grond en terugsaneerwaarden op saneringslocaties. Ook wordt aangegeven hoe gehandeld moet worden bij niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging, zorgplicht en onverwachte bodemverontreinigingen tijdens graafwerkzaamheden. Tot slot wordt in hoofdstuk 12 uitgewerkt hoe om te gaan met grensoverschrijdende verontreinigingen in de landbodem en de waterbodem. Deze nota wordt afgesloten met een hoofdstuk over enkele delegaties van bevoegdheden door de gemeenteraden aan de betreffende colleges van burgemeester en wethouders.

De in deze nota gebruikte begrippen zijn in bijlage 1 uiteengezet. In bijlage 2 wordt ingegaan op de Wet- en regelgeving bij het ontgraven, het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond. In de bijlagen 3 is de statistische onderbouwing van de ontgravingskaarten opgenomen als ook voor lood op basis van gemeten gehalten. De mogelijkheden voor het toepassen van grond binnen de gemeenten, zonder dat bodemonderzoek uitgevoerd hoeft te worden, zijn weergegeven in een grondstromenmatrix dat in bijlage 4 is opgenomen. In bijlage 5 en 6 zijn de Lokale Maximale Waarden onderbouwd. In bijlage 7 zijn de Lokale Maximale Waarden én de Lokale achtergrondwaarden (gebiedseigen kwaliteit) schematisch weergegeven. In bijlage 8 is het vragenformulier voor historische gegevens opgenomen dat onder voorwaarden kan worden gebruikt, tezamen met de ontgravings- en toepassingskaarten, als bewijsmiddel voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem.
Op de kaartbijlagen 1 en 2 zijn respectievelijk de bodemfunctieklassenkaart en een kaart met de ligging van de bodemkwaliteitszones weergegeven. Op de kaartbijlagen 3 zijn de te verwachten ontgravingsklassen weergegeven. De toepassingseisen voor grond op het grondgebied van de gemeenten zijn voor het generieke en gebiedsspecifiek kader van het Besluit opgenomen in respectievelijk de kaartbijlagen 4 en 5. Ten slotte wordt op kaartbijlage 6 de ligging weergegeven van de waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland waarvoor gebiedsspecifiek beleid is opgesteld.

2 Te verwachten bodemkwaliteit in de gemeenten

Als gevolg van de gebruikshistorie, de ontwikkeling van de wijken, en de belasting door emissies van bedrijven en voertuigen, kan de bodem diffuus belast zijn met verontreinigende stoffen. In het algemeen geldt: hoe langer een gebied door mensen in gebruik is, des te meer een gebied belast is. In verband hiermee heeft een indeling plaatsgevonden op basis van bodemgebruik en historie. Ook de vastgestelde bodemkwaliteit heeft hierbij een rol gespeeld.

Bij het opstellen van de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn de grondgebieden van de deelnemende gemeenten op basis van de bovengenoemde criteria in 17 bodemkwaliteitszones verdeeld. Er zijn 8 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte, 6 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf 0,5 meter tot en met 2,0 meter diepte onderscheiden en 3 bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen (bodemlagen 0-0,5 m-mv, 0,5-1,0 m-mv en 1,0-1,5 m-mv) (zie tabel 2.1 en kaartbijlage 2). Binnen een bodemkwaliteitszone wordt dezelfde gebiedseigen chemische bodemkwaliteit verwacht. Hierbij is er mee rekening gehouden dat de bovenste halve meter van de bodem doorgaans meer belast is met verontreinigende stoffen dan de onderliggende bodemlaag.

De volgende uitgesloten locaties/gebieden zijn afgebeeld op de kaartbijlagen:
In de gemeenten is een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart:

- Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende[3] en verwerkende bedrijven[4], inzet blusschuim[5] en secundaire bronnen[6]; zie ook bijlage 9). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
- Voormalige stortplaatsen* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling.
- De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld*.
- Het grondwater*.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

3 Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

4 Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

5 Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

6 Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart[7]:

- Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen* (allen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool) *.
- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, waarvan geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijnbodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
  - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
  - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
  - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
  - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabrieksterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrein van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbandijk in Dodewaard
  - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
  - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haaften.
  - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten[15]. De bodemkwaliteitskaart is vastgesteld voor de stoffen barium (zie ook bijlage 1 met de Begrippen onder het kopje 'Barium'), cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK). Voor de (voormalige) boomgaarden, tot 0,5 meter diepte, is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB). Voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is de bodemkwaliteitskaart ook voor PFAS-verbindingen vastgesteld.

7 Als op deze locaties onderzoek moet worden uitgevoerd, hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Er kan gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart.

Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

De bodemkwaliteitszone van de bovengrond 'B8. Wegbermen buitengebied' betreft de wegbermen in het buitengebied die in beheer zijn van de gemeenten.

Voor elke zone is de te verwachten gemiddelde chemische kwaliteit in beeld gebracht. De te verwachten gemiddelde kwaliteit per zone is opgenomen in tabel 2.1. De kwaliteit is ingedeeld volgens de landelijk vastgestelde klassen voor 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', 'Wonen' en 'Industrie'. De statistische onderbouwing en de vastgestelde kwaliteitsklassen zijn weergegeven in bijlage 3A en 3B.

Uit tabel 2.1 blijkt dat volgens het generieke kader van het Besluit, in een aantal bodemkwaliteitszones de ontgraven grond niet mag worden teruggeplaatst in dezelfde zone. Dit komt omdat de toepassingseis strenger is dan de verwachte ontgravingskwaliteit van de betreffende zone. Hierdoor zijn de mogelijkheden om gebiedseigen grond nuttig te hergebruiken beperkt. Binnen het gebiedsspecifiek kader van het Besluit hebben de gemeenten de mogelijkheid om beleid te formuleren waardoor meer licht verontreinigde grond kan worden hergebruikt dan mogelijk is in het generieke kader van het Besluit. Dit gebiedsspecifiek beleid is in hoofdstuk 4 van deze nota bodembeheer beschreven.

Tabel 2.1 Totaaloverzicht bodemkwaliteitszones, verwachte ontgravingsklassen, toepassingseisen conform het generiek kader Besluit en het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie.

Bodemkwaliteitszone	**Verwachte ontgravingsklasse (kwaliteitsbepalende stof)**	**Toepassingseis @**
Bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte #		
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper, zink, PCB, PAK) **	Wonen
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, lood, zink, PAK)	Wonen
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B4. Industrie voor 1950	Industrie (koper)	Wonen
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie (Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE)	Afhankelijk van de bodemkwaliteitszone waarin het perceel is gelegen
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie (PAK) **	Industrie
Bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte ##		
O1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper)	Wonen
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, PCB, PAK)	Wonen
O3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

Bodemkwaliteitszone	Verwachte ontgravingsklasse (kwaliteitsbepalende stof)	Toepassingseis @
O4. Industrie voor 1950	Industrie (koper, nikkel)	Wonen
O5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt[16].

** De 95-percentielwaarde voor één of meerdere stoffen overschrijdt de interventiewaarde.

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.
Voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv leidt dit tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.
Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv leidt dit niet tot beperkingen bij de toepassing van grond.

@ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie.

3 Maatschappelijke opgave

De gemeenten verwachten de komende 5 tot 10 jaar dat continu grond (tijdelijk) wordt ontgraven, opgeslagen en toegepast. Een voorbeeld hiervan is het regulier onderhoud aan wegbermen, rioleringen, kabels, leidingen, groenvoorzieningen en (vervangende) nieuwbouwprojecten.

Uit de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van de gemeenten blijkt dat met de generieke regels van het Besluit er gebieden zijn waar gebiedseigen grond niet kan worden hergebruikt. De toepassingseisen zijn hier strenger dan de gebiedseigen grondkwaliteit (zie hoofdstuk 2, tabel 2.1). Hierdoor kan veel ontgraven grond niet worden hergebruikt en moet vervolgens worden afgevoerd naar een erkend verwerker. Ook moet dan grond van elders worden aangekocht en aangevoerd die wel voldoet aan de toepassingseisen; bijvoorbeeld zand uit zandwinputten of grond van een grondbank.

De gemeenten willen invulling geven aan een milieuvriendelijker en goedkoper grondstromenbeleid. Grond vrijkomend uit het ene project willen de gemeenten kunnen hergebruiken in het andere project. Werk met werk maken. Er zijn dan minder onderzoekskosten bij grondverzet en verwerkingskosten bij vrijkomende grond nodig. Er hoeft minder grond te worden aangekocht en ook de transportafstanden worden gereduceerd. De druk op het wegennet en de uitstoot van schadelijke stoffen, zoals fijnstof en CO_2 en het gebruik van energie nemen af.

Het gebiedsspecifiek en gemeentelijke grondstromenbeleid bij de toepassingen van grond is nuttig en milieuhygiënisch verantwoord en brengt bij het huidige en het beoogde bodemgebruik geen onacceptabele risico’s met zich mee. Het gebiedsspecifiek en gemeentelijke grondstromenbeleid is in hoofdstuk 4 onderbouwd en beschreven.

4 De uitwerking van het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid

4.1 Kwaliteitsdoelstelling bij hergebruik en toepassen van grond

Om het beleid toe te passen in de gemeenten en om knelpunten bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond in de praktijk op te lossen binnen de regels van het Besluit, is het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid geactualiseerd. Dit is in de hierna volgende paragrafen uitgewerkt. In eerste instantie zijn de beperkingen van het generieke beleid ten aanzien van hergebruik van grond aangegeven. Vervolgens is het beleid verder uitgewerkt. Dit beleid is er op gericht de beperkingen zo veel mogelijk weg te nemen binnen de kaders van wet- en regelgeving en beleid én voor zover het (toekomstig) bodemgebruik dit toelaat; er mogen geen risico's bij het (toekomstige) bodemgebruik ontstaan. Voor een aantal situaties is strenger beleid geformuleerd.

Bij het nuttig toepassen van grond hanteren de gemeenten het 'standstill' principe op het niveau van het bodembeheergebied (zie § 4.2). Het 'standstill' principe betekent dat de bodemkwaliteit binnen het bodembeheergebied gelijk moet blijven en op termijn verbetert (zie bijlage 1 onder het kopje 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem (Generiek kader Besluit bodemkwaliteit). Binnen de gemeenten is een vermindering van de kwaliteit alleen toelaatbaar:

- met gebiedseigen grond, vrijgekomen bij grondverzet binnen het vastgestelde bodembeheergebied (zie § 4.2);
- als de vastgestelde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3) niet worden overschreden;
- als elders in het gebied een verbetering van de bodemkwaliteit wordt gerealiseerd.

De Lokale Maximale Waarden voldoen aan de landelijke definitie voor 'duurzaam geschikt voor het beoogde gebruik'. Er treden met de plaatselijke vermindering van de kwaliteit geen risico's op voor het (toekomstig) bodemgebruik. Op niveau van het bodembeheergebied wordt als volgt invulling gegeven aan het 'standstill' principe:

- Daar waar de grond wordt ontgraven treedt een lokale verbetering op van de bodemkwaliteit.
- In gebieden waar een strengere toepassingseis geldt dan de kwaliteit van de ontvangende bodem, wordt een verbetering gerealiseerd.

Voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie § 4.2) gelden bij Lokale Maximale Waarden meestal andere voorwaarden (zie § 5.6).

Naast het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid is in dit hoofdstuk ook algemeen beleid voor het hergebruik en toepassen van grond en het gebruik van de bodemkwaliteitskaart uitgewerkt.

4.2 Uitbreiding van het bodembeheergebied

Het generieke kader van het Besluit gaat uit van het 'eigen' gemeentelijke grondgebied als bodembeheergebied voor het te voeren beleid bij het toepassen en het tijdelijk opslaan van grond. Om grondstromen tussen gemeenten mogelijk te maken en de bodemkwaliteitskaart van andere gemeenten te gebruiken als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond, moet het (generieke) gemeentelijke bodembeheergebied worden uitgebreid. Deze uitbreiding valt volgens het Besluit in het gebiedsspecifiek kader.

Met deze nota wordt het bodembeheergebied voor het grondstromenbeleid vastgesteld als zijnde het gemeentelijke grondgebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Hierdoor wordt het mogelijk dat grondstomen tussen de gemeenten met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel gerealiseerd kunnen worden.

4.3 Vaststellen Lokale Maximale Waarden

4.3.1 Inleiding

De mogelijkheid voor hergebruik van licht verontreinigde grond binnen ons beheergebied is onder het generieke kader van het Besluit beperkt toegestaan. Alleen met gebiedsspecifiek beleid mag lokale verslechtering plaatsvinden. Voor deze gebieden worden zogenaamde Lokale Maximale Waarden vastgesteld. Met het gebiedsspecifiek beleid kunnen voor de gemeenten en derden besparingen worden gerealiseerd bij:

- onderzoekskosten voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem en bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie;
- transport-, reinigings- en/of stortkosten van vrijkomende grond;
- aanschafkosten voor de toe te passen primaire grondstoffen (zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld grond van een grondbank).

Ook worden door de gemeenten strengere Lokale Maximale Waarden voor lood vastgesteld voor het toepassen van grond op terreinen met een gevoelig bodemgebruik, voor de toegestane bijmenging van bodemvreemd materiaal en grond met bijmenging van asbestverdacht/-houdende grond.

De in de hierna volgende paragrafen gedefinieerde Lokale Maximale Waarden gelden niet voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie ook § 4.2 en § 5.6). De Lokale Maximale Waarden gelden niet bij beleid dat strenger is dan het generieke kader van het Besluit. Het betreft strengere toepassingseisen voor grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2 en § 4.3.7 'Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermings-gebieden') en strengere toepassingseisen voor grond met lood op terreinen met gevoelig bodemgebruik (zie § 4.3.3 'Lokale Maximale Waarden gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen').

4.3.2 Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden

In regio Rivierenland liggen een aantal waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. De ligging van deze gebieden is te raadplegen op de website van de provincie Gelderland: waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers).
Bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie is de Omgevingsverordening Gelderland[17] leidend. De Omgevingsverordening Gelderland is in 2020 aangepast en wordt naar verwachting begin 2021 vastgesteld door Provinciale Staten. De Omgevingsverordening Gelderland is onder meer aangepast op het toepassen van PFAS-houdende grond en baggerspecie en het verspreiden van baggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Na vaststelling geldt het aangepaste beleid.

Waterwingebieden
Waterwingebieden moeten optimaal worden beschermd als het gaat om het voor drinkwater bestemde grondwater en de bodem waarvan het te winnen grondwater deel uitmaakt. Uit het artikel 'Regels voor activiteiten buiten inrichtingen' van de Omgevingsverordening Gelderland volgt dat in waterwingebieden in Gelderland elke handeling buiten inrichtingen is verboden die ervoor kan zorgen dat stoffen in het grondwater komen en negatieve effecten heeft op de kwaliteit van het grondwater. In waterwingebieden mag alleen grond en baggerspecie worden toegepast of verspreid die aan de kwaliteitsnorm van de Achtergrondwaarde (AW2000) voldoen.
Onderhoudsbaggerspecie afkomstig uit het waterwingebied en voldoet aan de eisen voor verspreidbare baggerspecie, mag over het aangrenzende perceel worden verspreid.
Toe te passen PFAS houdende grond en (te verspreiden onderhouds)baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingsvoorwaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Grondwaterbeschermingsgebieden

In grondwaterbeschermingsgebieden moet het grondwater dat is bestemd voor drinkwaterwinning worden beschermd. In deze gebieden moet minimaal het bestaande beschermingsniveau in stand worden gehouden (standstill) en zo mogelijk een verbetering van het beschermingsniveau wordt bereikt. Uit het artikel 'IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie' van de Omgevingsverordening Gelderland volgt dat grond en baggerspecie met de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' mag worden toegepast. Toe te passen PFAS-houdende grond en (te verspreiden onderhouds)baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

De grondwaterbeschermingsgebieden vallen op de bodemfunctiekaart grotendeels onder de functie 'Landbouw/natuur'. Hier mag alleen schone grond worden toegepast.

Grootschalige bodemtoepassingen

Uit het artikel 'IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie' van de Omgevingsverordening Gelderland volgt dat het toetsingskader van het Besluit voor grootschalige bodemtoepassingen (artikel 63 van het Besluit; zie ook § 5.8 en § 2.1.1 van bijlage 2) niet geschikt is voor grondwaterbeschermingsgebieden. Hiervoor is strenger beleid opgesteld. Zie hiervoor de Omgevingsverordening Gelderland. Toe te passen PFAS-houdende grond en (te verspreiden onderhouds)baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.
De grootschalige bodemtoepassing moet worden gemeld bij zowel het bevoegd gezag van het Besluit (zie § 9.2.1) als bij Gedeputeerde Staten van Gelderland (post@gelderland.nl; zie ook het betreffende artikel van de Omgevingsverordening Gelderland). Deze laatste melding moet drie weken voordat de werkzaamheden beginnen worden gedaan.

Verspreiden en toepassen onderhoudsbaggerspecie

Baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen, onderzocht is volgens de NEN 5720[18] én voldoet aan de toetsnormen voor het verspreiden over aangrenzende percelen mag binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid worden. Na de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 vervalt mogelijk

de voorwaarde ‘binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid’ en mag de onderhoudsbaggerspecie over het gehele aangrenzende perceel worden verspreid. De te verspreiden onderhoudsbaggerspecie van buiten het waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Gebruik bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de toe te passen grond

Tot aan de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2020 staan de gemeenten toe dat grond van bodemkwaliteitszones met de verwachte kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)’ zonder keuring in de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden mag worden toegepast mits de grond niet afkomstig is van voormalige boomgaarden (periode 1945-2000) of vanaf locaties die verdacht zijn voor bodemverontreiniging. Na de wijziging van de provinciale omgevingsverordening in 2021 moet de kwaliteit van de grond van buiten het grondwaterbeschermingsgebied naar verwachting zijn aangetoond met een partijkeuring.

Grond afkomstig van (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000) moet altijd worden gekeurd (zie § 8.2.1) en voldoen aan de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)’ (zie § 4.3.4 en bijlage 7a). Hetzelfde geldt voor grond vanuit bodemkwaliteitszones die niet voldoen aan de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)’ en vanaf locaties die verdacht zijn voor bodemverontreiniging.

De toepassingseis in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden is over het algemeen de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)' (zie bijlage 7a). Toe te passen PFAS-houdende grond en baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Onderhoudsbaggerspecie die voldoet aan de toetsnormen voor verspreiden over aangrenzende percelen mag binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid worden. Bij de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 vervalt mogelijk de voorwaarde 'binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid'. De te verspreiden PFAS-houdende onderhoudsbaggerspecie van buiten het waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Tot de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 staan de gemeenten toe dat grond van bodemkwaliteitszones met de verwachte kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)' zonder keuring in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden mag worden toegepast mits de grond niet afkomstig is van voormalige boomgaarden (periode 1945-2000) of van locaties die verdacht zijn voor bodemverontreiniging.
Na de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 moet de kwaliteit van de grond van buiten het grondwaterbeschermingsgebied naar verwachting zijn aangetoond met een partijkeuring.

De Omgevingsverordening Gelderland is leidend bij het toepassen van grond en (het verspreiden van) baggerspecie.

4.3.3 Lokale Maximale Waarden in gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen'

Om de nu relatief beperkte generieke toepassingsmogelijkheden van grond met de kwaliteitsklasse 'Industrie' en 'Wonen' te vergroten, kunnen de gemeenten onder voorwaarden toestaan dat in gebieden met de bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen', grond mag worden toegepast die voldoet aan de (toekomstige) bodemfunctie (zie kaartbijlage 5A en 5B). De schone gebieden betreffen met name de bodemkwaliteitszones 'B3./O3. Wonen na 1950', 'B5./O5. Industrie na 1950' en 'B6./O6. Buitengebied'.

De Lokale Maximale Waarde voor gebieden met de (toekomstige) bodemfunctie ‘Industrie’ kunnen worden vastgesteld op de kwaliteitsklasse ‘Industrie’.
De Lokale Maximale Waarde voor gebieden met de (toekomstige) bodemfunctie ‘Wonen’ kunnen worden vastgesteld op de kwaliteitsklasse ‘Wonen’.
De kwaliteitsklassen ‘Industrie’ en ‘Wonen’ zijn gelijk aan of beter dan de generieke Maximale Waarde van het bodemgebruik in deze gebieden (‘Industrie’ of ‘Wonen’). Hierdoor treden er bij het (toekomstig) bodemgebruik geen risico's op.

Voorwaarden om gebruik te kunnen maken van de Lokale Maximale Waarden zijn:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de toepassingslocatie is gelegen, neemt hierover een formeel besluit.
- De betreffende toepassingslocatie wordt met voldoende detailniveau op kaart aangegeven en ten behoeve van de toekomstige actualisatie van de bodemkwaliteitskaart doorgegeven aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Er gelden drie uitzonderingen voor de toepassing van dit beleid:

Uitzondering 1: het toepassen van grond met de kwaliteitsklasse ‘Industrie’ voor percelen die in gebruik zijn of worden genomen voor (bedrijfs-)woningen met tuin

De Lokale Maximale Waarde kwaliteitsklasse ‘Industrie’ geldt niet voor percelen die in gebruik zijn of worden genomen voor (bedrijfs-)woningen met tuin.
In de bodemfunctieklassenkaart is aan een aantal gemengde industrieterreinen (bedrijven en (bedrijfs-)woningen) de functie Industrie toegekend. Formeel moet aan deze gemengde terreinen de meest gevoelige functie (Wonen) worden toegekend. Besloten is dit niet te doen, maar om vast te stellen dat ter plaatse van de (bedrijfs-)woningen de kwaliteit van de toe te passen grond moet voldoen aan kwaliteitsklasse ‘Wonen’. Bij een bodemsanering moet bij woonpercelen op gemengde industrieterreinen (bedrijven en (bedrijfs-)woningen) worden teruggesaneerd tot kwaliteitsklasse Wonen.
Als op de plaats van toe te passen grond sprake is van onverharde tuinen geldt voor toe te passen grond ook een maximale waarde voor lood van 100 mg/kg ds (zie uitzondering 3 verderop in deze paragraaf).

Voor percelen die later bestemd worden voor (bedrijfs-)woningen met tuin en waar grond met klasse Industrie is toegepast moet door middel van een bodemonderzoek conform NEN 5740 en een risicobeoordeling met de Risicotoolboxbodem worden vastgesteld of en welke maatregelen noodzakelijk zijn om het perceel geschikt te maken voor de functie Wonen met tuin.

Uitzondering 2: het toepassen van grond in de bodemkwaliteitszones ‘B1/O1 Wonen voor 1950’

Uit de ontgravingskaart van regio Rivierenland (kaartbijlagen 3) blijkt dat in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I’ de vrijkomende grond in de ontgravingsklasse ‘Industrie’ valt. Deze grond mag alleen worden toegepast in bodemkwaliteitszones waarvan de toepassingseis ‘Industrie’ is. In regio Rivierenland zijn de mogelijkheden hiervoor beperkt. In de oude binnensteden van Culemborg, Tiel en

Geldermalsen vindt doorgaans op kleine schaal sanering en grondverzet plaats. In deze gebieden bestaan echter ook herinrichtingsplannen (bijvoorbeeld stationsgebieden), waarbij op grote schaal sanering en grondverzet plaatsvindt. Om de kleinschalige ontwikkelingen te faciliteren en vooruitlopend op toekomstige grootschalige ontwikkelingen hebben de gemeenten gebiedsspecifiek beleid geformuleerd voor de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' waarbij de hergebruiksmogelijkheden van grond binnen deze zones worden verruimd.
De gemeenten hanteren in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' Lokale Maximale Waarden voor de stoffen waarbij het gemiddelde gehalte boven de generieke maximale waarde Wonen ligt (PCB, PAK en/of zware metalen). Hierdoor kan meer grond binnen en tussen deze bodemkwaliteitszones worden hergebruikt. Deze waarden gelden voor zowel de boven- als de ondergrond. De Lokale Maximale Waarden zijn onderbouwd door de GGD Gelderland Zuid (zie bijlage 5) en kunnen worden gebruikt bij het bodemgebruik 'wonen met tuin'. Voor de parameter lood zijn voor de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', afhankelijk van het (toekomstige) bodemgebruik, Lokale Maximale Waarden opgesteld. Een overzicht van de Lokale Maximale Waarden is in bijlage 7a gegeven. Rekening gehouden moet worden met het toepassen van grond op gevoelig bodemgebruik (zie de hieronder vermelde uitzondering 2 van 2).

Uitzondering 3: het toepassen van grond op gevoelig bodemgebruik met een gehalte aan lood boven 100 mg/kg (gemeten gehalte).

Gevoelig bodemgebruik wordt hier gedefinieerd als zijnde Wonen met onverharde tuinen, plaatsen waar kinderen spelen[8], moes-/volkstuin(complex)en[9], intensief gebruikte plantsoenen/parken en recreatieterreinen. Voor het toepassen van grond op terreinen met deze gevoelige bodemgebruiken stellen de gemeenten strengere eisen voor lood. Lood in de bodem kan met name risico's opleveren voor jonge kinderen (0-6 jaar). De gemeenten volgen hierin het advies van de GGD Gelderland-Zuid die voor lood in de grond een gezondheidskundige waarde heeft gedefinieerd gebaseerd op het ALARA-principe ('As Low As Reasonably Achievable[10]'; zie bijlage 5). De gezondheidskundige waarde voor lood bedraagt 90 mg/kg ds, gemeten gehalte. De gemeenten stellen de Lokale Maximale Waarde voor lood op een gehalte gelijk aan 100 mg/kg ds (gemeten gehalte). Reden hiervoor is dat deze waarde gelijk is aan 2 maal de Achtergrondwaarde (AW2000). In theorie is het mogelijk dat schone grond een loodgehalte van 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) kan bevatten. De gemeenten vinden het niet wenselijk om schone grond hierop af te keuren. In bijlage 3C is een overzicht opgenomen van de bodemkwaliteitszones met de statistische parameters gebaseerd op de gemeten waarden aan lood.

8 Onder plaatsen waar kinderen spelen wordt verstaan: onverharde openbare kinderspeelplaatsen, onverharde delen op schoolpleinen en onverharde speelplaatsen bij (particuliere) kinderopvanginstellingen.

9 Het betreft moestuin- en volkstuin(complex)en met een oppervlakte > 200 m² en tuinen met > 200 m2 gewasteelt.

10 `zo laag als redelijkerwijze haalbaar is'.

Onder voorwaarden kunnen de Lokale Maximale Waarde voor (schone) gebieden met de bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen' worden vastgesteld op respectievelijk de kwaliteitsklasse 'Industrie' en 'Wonen'.
De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Uitzonderingen op dit beleid zijn:

1. *De Lokale Maximale Waarde 'Industrie' geldt niet voor percelen die in gebruik zijn of worden genomen voor (bedrijfs-)woningen met tuin. Ook is (bedrijfs-)woningen met tuin uitzondering 3 van toepassing.*
2. *Voor de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' zijn andere Lokale Maximale Waarde vastgesteld (zie bijlage 7a).*
3. *De toe te passen grond op gevoelig bodemgebruik mag een maximaal loodgehalte van 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) bevatten.*

4.3.4 Lokale Maximale Waarden en toepassen van grond vanaf (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000)

Inleiding

Ter plaatse van (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000, is vastgesteld dat in de bovengrond (vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte) verhoogde gehalten van organochloorbestrijdingsmiddelen voor komen. Deze verhoogde gehalten zijn heterogeen verdeeld en komen over het algemeen in licht (en soms in sterk) verhoogde gehalten voor. Ook licht verhoogde gehalten met organochloorbestrijdingsmiddelen zorgen ervoor dat de grond in de kwaliteitsklasse 'Industrie' valt. Dit heeft er mee te maken dat bij een aantal individuele organochloorbestrijdingsmiddelen de Maximale Waarde voor de kwaliteitsklasse 'Wonen' gelijk is gesteld aan de 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)'.

De gemeenten willen de nu beperkte toepassingsmogelijkheden van grond met de kwaliteitsklasse 'Industrie' vanaf de (voormalige) boomgaarden vergroten. Vanwege het ontbreken van risico's voor de mens staan de gemeenten onder voorwaarden lokale verslechtering toe voor grond vanaf voormalige boomgaarden. Het gebiedsspecifiek beleid wordt in de onderstaande paragrafen uiteengezet.

Uitgangspunten

De uitgangspunten voor sanering en hergebruik/toepassen van grond met bestrijdingsmiddelen worden vooral bepaald door de risico's en het grondverzet in regio Rivierenland. Voor bestrijdingsmiddelen geldt dat er bij relatief lage gehalten sprake is van een (theoretisch) ecologisch risico, terwijl pas bij relatief hoge gehalten er sprake is van een humaan risico. Voor DDT en DDE is dat boven de interventiewaarde.

In het kader van het gebiedsspecifiek beleid wordt onderscheid gemaakt in de volgende situaties:

- Voormalige boomgaarden in huidige en toekomstige woon- en industriegebieden.
- Bestaande en voormalige boomgaarden in het buiten gebied.
- Boomgaarden in bodembeschermingsgebieden (Natuurnetwerk Nederland, habitatrichtlijngebieden, waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden).

In de hierna volgende paragrafen is nader ingegaan op het gebiedsspecifiek beleid.

Lokale Maximale Waarden voor toepassing grond vanaf een (voormalig) boomgaard perceel op een (voormalig) boomgaard perceel (periode 1945-2000)

<u>Ter plaatse van (toekomstige) woon- en industriegebieden</u>
In woon- en industriegebieden zijn vooral humane risico's van belang. Bij uitbreidingen van woon- en industriegebieden in het buitengebied verschuift de functie, waarbij vooral humane risico's van belang zijn en een lager ecologisch beschermingsniveau vereist is .
Vanuit een beleidsmatig oogpunt is het wenselijk om in woon- en industriegebieden hogere waarden te accepteren bij sanering en hergebruik van grond dan in het landelijk gebied en een verslechtering voor wat betreft bestrijdingsmiddelen toe te laten ten gunste van het landelijk gebied.
De gemeenten hanteren in de (toekomstige) woon- en industriegebieden waar sprake is geweest van boomgaarden Lokale Maximale Waarden voor bestrijdingsmiddelen. Hierdoor kan meer grond binnen en tussen de (voormalige) boomgaarden worden hergebruikt. Deze waarden gelden alleen voor de bovengrond. De Lokale Maximale Waarden zijn onderbouwd door de GGD Gelderland Zuid. De onderbouwing is opgenomen in bijlage 5.
Een overzicht van de Lokale Maximale Waarden is in bijlage 7a gegeven. Of sprake is geweest van een voormalige boomgaard perceel (verdachte periode van gebruik bestrijdingsmiddelen: 1945-2000) moet worden achterhaald via de volgende website: http://topotijdreis.nl/.
Met de Lokale Maximale Waarden worden de risico's op ongecontroleerd verzet van sterk verontreinigde grond en onaanvaardbare ecologische risico's (optredend boven het saneringscriterium) tegen gegaan.
De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

De Lokale Maximale Waarde zijn niet van toepassing op al gesaneerde woon- en industriegebieden. Hier gelden de in het saneringsplan opgenomen terugsaneerwaarden en eisen voor de leeflaag.

Ter plaatse van de (toekomstige) woon- en industriegebieden in de (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000, zijn voor de bovengrond Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen vastgesteld (zie bijlage 7a).
Bij toepassing van grond vanuit de (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000) moet voorafgaand de kwaliteit worden vastgesteld met onderzoek (zie § 8.2.1).
De Lokale Maximale Waarde zijn niet van toepassing op al gesaneerde woon- en industriegebieden.
De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Ter plaatse van het buitengebied

Het gebiedsspecifiek beleid voor bestaande en voormalige boomgaarden in het buitengebied is er op gericht de meest verontreinigde locaties aan te pakken en verspreiding vanuit deze locaties tegen te gaan. Gezien de omvang van de verontreiniging van bestrijdingsmiddelen is het terugbrengen van de bodemkwaliteit naar generieke bodemkwaliteitseisen niet haalbaar. Voor wat betreft de algemene bodemkwaliteit hanteren de gemeenten de standstill situatie op het niveau van het bodembeheergebied. Bij sanering ter plaatse van boomgaarden én bij hergebruik van grond tussen boomgaarden in het buitengebied buiten de bodembeschermingsgebieden hanteren de gemeenten de 90-percentielwaarde[11] als Lokale Maximale Waarden voor de bestrijdingsmiddelen (zie bijlage 7b). Als de 90-percentielwaarde lager is dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is de Achtergrondwaarde (AW2000) gehanteerd. Alle 90-percentielwaarden van de bestrijdingsmiddelen zijn lager dan de interventiewaarden (factor 1,5-1.397) en de humaan toxicologische waarde (factor 9-4.780) (zie bijlage 5 tabel 3). Hierdoor blijft hergebruik van grond binnen het buitengebied mogelijk, terwijl onaanvaardbare risico's worden tegengegaan.

Als gevolg van het heterogene karakter van de verontreiniging mag dus een verslechtering van de bodemkwaliteit plaatsvinden op de locatie van toepassing. De verslechtering wordt tegelijkertijd gecompenseerd op de locatie van ontgraving elders in regio Rivierenland waar een kwaliteitsverbetering plaatsvindt.

Met het accepteren van de 90-percentielwaarde als Lokale Maximale Waarde voor het buitengebied, zijn niet alle ecologische risico's weggenomen. Volgens de in 2012 uitgevoerde berekeningen met de Risicotoolboxbodem met vergelijkbare waarden (zie tabel 4.1), overschrijdt het 90-percentielwaarde in boomgaarden het matig beschermingsniveau (zie bijlage 6). Het wegnemen van alle ecologische risico's in regio Rivierenland wordt, gezien de talrijke (voormalige) boomgaarden en gerelateerde verontreinigingen, niet haalbaar geacht. Bij deze (voormalige) boomgaarden spelen

[11] 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde. De 90-percentielwaarde wordt aangeduid als de gebiedseigen kwaliteit.

ecologische risico's een minder belangrijke rol dan bij (voormalige) boomgaarden in bodembeschermingsgebieden.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Tabel 4.1 Lokale Maximale Waarden bestrijdingsmiddelen 2019 vergeleken met de Lokale Maximale Waarden in 2012 (in mg/kg ds en gebaseerd op de 90-percentielwaarden).

Stof	2012	2019
DDT	0,85	0,6441
DDD	0,09	0,1039
DDE	2,04	1,5705

Ter plaatse van bodembeschermingsgebieden

De Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen gelden niet voor bodembeschermingsgebieden. (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden). Voor bodembeschermingsgebieden wordt naar een verbetering van de bodemkwaliteit gestreefd. Deze gebieden zijn aangegeven op de website van de provincie Gelderland: (https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers).

Bij sanering wordt de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' aangehouden als terugsaneerwaarde.

Ter plaatse van het buitengebied buiten de bodembeschermingsgebieden in de (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000, zijn Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen vastgesteld: de 90-percentielwaarden (zie bijlage 7b bodemkwaliteitszone 'B7. Voormalige boomgaarden').
Bij toepassing van grond vanuit de (voormalige) boomgaarden, (periode 1945-2000) moet voorafgaand de kwaliteit worden vastgesteld met onderzoek (zie § 8.2.1).
De Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen gelden niet voor bodembeschermingsgebieden. (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden).
De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Toepassen grond vanuit de bodemkwaliteitszone 'B7. (Voormalige) boomgaarden'

De bovengrond (vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte) ter plaatse van de (voormalige) boomgaarden moet voorafgaand aan het ontgraven altijd worden onderzocht. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten kan de grond worden toegepast. In § 8.2.1 wordt hier nader op ingegaan.

4.3.5 Beleid toepassen grond in en vanuit onverharde (spoor)wegbermen

De onderscheiden onverharde (spoor)wegbermen zijn van:

- Wegen in het buitengebied en in beheer van de gemeenten (bodemkwaliteitszone ‘B8. Wegbermen buitengebied’).
- Rijkswegen.
- Provinciale wegen.
- Spoorwegen.
- Dijkwegen.
- Wegen in beschermingsgebieden Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden.

Van onverharde (spoor)wegbermen is het bekend dat deze verontreinigd kunnen zijn als gevolg van:

- depositie van uitlaatgassen (PAK, lood);
- afstromend regenwater (minerale olie, PAK en lood);
- funderingsmateriaal (zware metalen en PAK);
- toepassing van teerhoudend asfalt (PAK);
- uitloging uit vangrails (zink).
- Slijtsel van bovenleidingen, stroomafnemers en slijtage van rails (cadmium, lood, koper, zink).
- Toepassing van bestrijdingsmiddelen voor het vrijhouden van het spoor van onkruid.

De gemeenten hebben ervoor gekozen om de onverharde wegbermen in het buitengebied en in beheer van de gemeenten te zoneren en mee te nemen in de bodemkwaliteitskaart: bodemkwaliteitszone ‘B8. Wegbermen buitengebied’.

De bermen van de rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen en spoorwegen zijn niet gezoneerd in de bodemkwaliteitskaart. Hierdoor moet bij grondverzet van zowel de toe te passen grond als de ontvangende bodem met een onderzoek de kwaliteit worden vastgesteld (zie § 5.10.1). Bekend is dat onverharde bermgrond van drukke (spoor)wegen belast wordt met verontreinigende stoffen. De gemeenten vinden het daarom niet duurzaam dat bij de (meeste) onverharde bermen wordt uitgegaan van het generieke kader van het Besluit waarbij de mogelijkheid bestaat dat alleen schone grond mag worden toegepast. De gemeenten vinden het aanvaardbaar om voor de voornoemde (spoor)wegbermen Lokale Maximale Waarden vast te stellen.

De gemeenten stellen de Lokale Maximale Waarde voor het toepassen van grond ter plaatse van de bermen van rijks-, provinciale, dijk- en spoorwegen vast op de kwaliteitsklasse ‘Industrie’. Hierdoor worden de nu beperkte toepassingsmogelijkheden van grond met de kwaliteitsklassen ‘Industrie’ en ‘Wonen’ vergroot. De Lokale Maximale Waarde voor de kwaliteitsklasse ‘Industrie’ is gelijk aan de generieke Maximale Waarde van het bodemgebruik van deze onverharde (spoor)wegbermen. Hierdoor treden er bij het bodemgebruik geen onacceptabele risico's op als grond met de kwaliteitsklasse 'Industrie' of ‘Wonen’ wordt toegepast.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Met onverharde wegbermen wordt bedoeld de strook grond naast de weg of spoorweg. De strook omvat de bodemlaag tot maximaal 0,5 meter diepte, en heeft gerekend vanuit de wegverharding een maximale breedte van 10 meter. De onverharde wegberm wordt begrensd door (zie ook figuur B1. in bijlage 1):

- de erfgrens of
- de meest afgelegen insteek van een droge bermsloot of
- de meest nabij gelegen insteek van een natte sloot of
- als voorgaande niet aanwezig zijn, de overgang naar andere begroeiing (houtopstanden zoals hagen, struiken, bosschages, bos).

Voor bermen onderaan een dijk geldt dat de wegberm bestaat uit de strook grond tussen de weg en de hiel van de dijk. Bij de wegbermen gelegen in het Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden geldt voor beide zijden van het wegvak een strook van maximaal 2 meter. Dit in verband met de ecologische functie van de wegbermen. Buiten de aangegeven strook mag in de wegbermen alleen schone grond toegepast worden.

De Lokale Maximale Waarde voor de van de bodemkwaliteitskaart uitgesloten rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen en spoorwegen, inclusief de onverharde bermen is vastgesteld op de kwaliteitsklasse 'Industrie'.
De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Toepassen grond in en vanuit de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied'

Als grond wordt toegepast in de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied', geldt de kwaliteitsklasse 'Industrie' als toepassingseis die de gemeenten als Lokale Maximale Waarde hebben vastgesteld. Dus grond die voldoet aan de kwaliteitsklasse 'Industrie' of beter mag in deze bodemkwaliteitszone worden toegepast. Als er geen aanleidingen zijn voor een mogelijke verontreiniging door een puntbron, mag de bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als erkend bewijsmiddel om de toepassingseis voor de ontvangende bodem te bepalen.

Als het voornemen bestaat grond vanuit de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied' toe te passen, gelden de volgende regels:

- Bij toepassing in de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied' mag de bodemkwaliteitskaart gelden als erkend bewijsmiddel voor de toe te passen grond.
- Voorafgaand aan de toepassing elders moet een partijkeuring of een bodemonderzoek met een gepaste strategie uit de NEN 5740[19] worden uitgevoerd (zie § 8.2.1). Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.
  Afhankelijk van de onderzoeksresultaten kan de grond worden toegepast.
  - Als de kwaliteit van de grond voldoet aan de kwaliteitsklasse 'Industrie' of beter, dan mag de grond worden toegepast op locaties waar een vergelijkbare toepassingseis, of ruimer, geldt.

- Als één of meerdere gehalten in de grond de Maximale Waarden voor 'Industrie' overschrijden, maar de interventiewaarde wordt niet overschreden, dan moet de grond worden getransporteerd naar een erkend verwerker.
- Als één of meer gehalten in de grond de interventiewaarde van de Wet bodembescherming overschrijdt, mag de grond niet worden toegepast en moet het spoor van de Wet bodembescherming worden gevolgd.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Door deze toetsregels wordt voorkomen dat gebiedseigen grond (zie § 4.2) met gehalten boven de vastgestelde Lokale Maximale Waarde tóch in de gemeenten wordt toegepast.

Voorafgaand aan de toepassing van grond vanuit de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied' en in een andere bodemkwaliteitszone wordt toegepast, moet een partijkeuring of een bodemonderzoek met een gepaste strategie uit de NEN 5740 worden uitgevoerd naar de kwaliteit van de toe te passen bermgrond. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten kan de grond worden toegepast.
De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

4.3.6 Lokale Maximale Waarden toepassen gerijpte baggerspecie/grond van Waterschap Rivierenland op de waterkeringen die in beheer zijn van het Waterschap Rivierenland

Onderbouwing Lokale Maximale Waarde

Binnen het beheergebied van het Waterschap Rivierenland is een continue aanbod van baggerspecie. Bij het op diepte houden van de watergangen komt jaarlijks meer dan 400.000 kuub baggerspecie vrij. Dit op diepte houden gebeurt periodiek (eens per 10 tot 18 jaar) en wordt gedaan om het water uit de polders van regio Rivierenland adequaat af te voeren en/of de waterkwaliteit te verbeteren. Deze baggerspecie wordt, in voorkeursvolgorde:

1. Direct nabij de watergang op de kant gezet (veelal landelijk gebied).
2. In een weilanddepot verwerkt. Een weilanddepot ligt grenzend aan de watergang, de baggerspecie moet "verspreidbaar" zijn conform de resultaten van een waterbodemonderzoek. Een weilanddepot is alleen rendabel bij grote werken, voor zover de gerijpte bagger niet naar elders wordt verplaatst, moet na afloop het depot worden afgevlakt en ingezaaid.
3. In een doorgangsdepot van het Waterschap verwerkt. De baggerspecie die in eigen depots wordt gestort, mag maximaal kwaliteitsklasse 'Industrie' zijn.

4. Afgevoerd naar een grondbank of andere bodemintermediair, veelal buiten het beheergebied van het Waterschap Rivierenland. Reden hiervoor is dat binnen het beheergebied van het Waterschap de toepassingslocaties voor grotere volumes baggerspecie zeer schaars zijn.

Voor de situatie zoals genoemd onder 3. zoekt het Waterschap naar meer duurzame mogelijkheden voor hergebruik van de onderhoudsbaggerspecie. Op jaarbasis gaat het hier om circa 100.000 kuub onderhoudsbaggerspecie, die in depots indroogt en rijpt tot circa 40.000 kuub. Het toepassen van gerijpte baggerspecie op waterkeringen is een goede mogelijkheid. Voorafgaand wordt de baggerspecie gerijpt in een weilanddepot of andere vorm van tijdelijke opslag met het oog op de definitieve toepassing zoals bedoeld in het Besluit.

De kwaliteit van de baggerspecie voldoet aan de verspreidingsnorm uit het Besluit. Het betreft immers baggerspecie die normaliter op het aangrenzend perceel verspreid zou kunnen worden maar vanwege het ontbreken van voldoende fysieke ruimte of obstakels, afgevoerd moet worden. De baggerspecie voldoet hiermee ook aan de maximale waarden voor de bodemfunctie ‘Industrie’. In de praktijk varieert de kwaliteit van de onderhoudsbaggerspecie van ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’ tot ‘Industrie’.

Het Waterschap stelt dat de waterkeringen die in het beheer zijn van het Waterschap Rivierenland onverdacht voor bodemverontreiniging lijken, maar dat gezien het historische gebruik en beheer, en onderbouwd met onderzoek, het zeer aannemelijk is dat in de waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland heterogeen verspreide verontreinigingen voor komen (kwaliteitsklasse ‘Wonen’ tot soms saneringsgevallen). Daarom wordt het niet doelmatig geacht om op waterkeringen waar verontreinigingen voorkomen, alleen maar grond te mogen toepassen die voldoet aan de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’. Op waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland mogen geen groenten of gewassen worden geteeld. Wel worden delen van de waterkeringen bewoond of vindt begrazing met schapen plaats. Dit levert echter geen andere risico's met zich mee dan percelen waar onderhoudsbaggerspecie wordt verspreid. Vooral als de beoogde toepassing wordt afgedekt met een schone teeltlaag. Tenslotte wordt opgemerkt dat, bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet, naar verwachting een strengere normering (msPAF) voor het verspreiden van baggerspecie op het aangrenzend perceel gaat gelden. De normering gaat meer gericht worden op landbouwkundig gebruik (het betreft hier de zogenaamde package-deal tussen de Unie van Waterschappen en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarbij is tegemoetgekomen aan de wens van de landbouw om verspreidingsnormen dichter bij de LAC-waarden te brengen.

Ten slotte wordt opgemerkt dat het toepassen van grond *“in ophogingen en waterbouwkundige constructies […] met het oog op hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water […]”* binnen het Besluit als een nuttige toepassing wordt gezien (zie artikel 35 onderdeel c van het Besluit).

Lokale Maximale Waarde

De gemeenten willen de mogelijkheden voor het nuttig toepassen van grond, verworden van baggerspecie uit het beheergebied van het Waterschap Rivierenland, met de kwaliteitsklasse ‘Wonen’ en 'Industrie' vergroten door toe te staan dat deze grond met de kwaliteitsklasse ‘Wonen’ of ’Industrie’ mag worden gebruikt voor het op hoogte brengen van de waterkeringen die in het beheer zijn van het Waterschap Rivierenland.
Voorwaarde is dat de kwaliteit blijkt uit een partijkeuring, en dat de laag opgebrachte grond wordt afgedekt met een teeltlaag van circa 30 centimeter dikte. Deze teeltlaag moet blijkens een partijkeuring of een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 of de NEN 5707 met een gepaste onderzoeksstrategie voor de ontgravingslocatie, voldoen aan de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’, of te zijn opgebouwd uit de huidige teeltlaag van de waterkering. Voorafgaand aan de toepassing moet toestemming zijn verkregen van de perceeleigenaar van het terrein waar de grond wordt toegepast.
Mogelijk gelden er ook civieltechnische eisen aan de toe te passen grond.

Op deze manier voldoet de regionale waterkering aan het toekomstige gebruik en kan een doelmatige toepassing van grond van het Waterschap Rivierenland worden bereikt bij zo laag mogelijke maatschappelijke kosten, zonder afbreuk te doen aan het milieu.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

De ligging van de waterkeringen die in beheer zijn van het Waterschap Rivierenland, is opgenomen in kaartbijlage 6.

De Lokale Maximale Waarde voor het op hoogte brengen van de waterkeringen die in het beheer zijn van het Waterschap Rivierenland is, voor grond die is verworden uit baggerspecie vanuit het beheergebied van het Waterschap Rivierenland, vastgesteld op de kwaliteitsklasse ‘Industrie’ .
Voorwaarde hierbij is dat nadat de grond is opgebracht deze wordt afgedekt met een teeltlaag van minimaal 30 centimeter dikte. Deze teeltlaag moet blijkens een partijkeuring of een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 met een gepaste onderzoeksstrategie voor de ontgravingslocatie, minimaal van de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’ zijn, of te zijn opgebouwd uit de huidige teeltlaag van de regionale waterkering. Voorafgaand aan de toepassing moet toestemming zijn verkregen van de perceeleigenaar van het terrein waar de grond wordt toegepast.
Mogelijk gelden er ook civieltechnische eisen aan de toe te passen grond.
De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

4.3.7 Lokale Maximale Waarden toepassen PFAS-houdende grond en verspreiden PFAS-houdende baggerspecie in de regio Rivierenland

Definiëren Lokale Maximale Waarden toepassen PFAS-houdende grond en verspreiden PFAS-houdende baggerspecie in de regio Rivierenland

Zoals uit bodemonderzoeken[20] in en de bodemkwaliteitskaart[2] van de regio Rivierenland is gebleken, wordt in de grond een variatie aan gehalten met PFAS-verbindingen vastgesteld; er worden zowel hogere als lagere gehalten aan PFAS-verbindingen gemeten. Ook op locatieniveau is vaak sprake van variatie in gehalten aan PFAS-verbindingen, met name aan PFOA en PFOS. Om beter invulling te geven aan deze variatie, hebben de gemeenten Lokale Maximale Waarden voor PFAS-verbindingen in de bovengrond gedefinieerd. Deze zijn gebaseerd op mogelijkheden die het geactualiseerde tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie biedt (zie tabel 4.2).

Gezien de vastgestelde licht verhoogde gehalten in de regio Rivierenland, vinden de gemeenten de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden een voldoende kwaliteit om zonder risico's grond met licht verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen in de gemeente toe te staan.

Toekomstige bijstelling van de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond en (gerijpte) baggerspecie

Tot en met 2020 wordt er nog veel onderzoek gedaan naar PFAS-verbindingen (bijvoorbeeld naar mobiliteit, uitloging, bioaccumulatie en gedrag in grondwater) en worden er landelijk veel meetgegevens door het RIVM verzameld. Op basis van deze onderzoeken en meetgegevens worden definitieve interventiewaarden gedefinieerd en worden mogelijk de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en toepassingswaarden voor PFAS-verbindingen aangepast.

Als de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond worden gewijzigd, hanteren de gemeenten de gewijzigde landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden. De gemeenten evalueren de wijzigingen met de in de tabel 4.2 weergegeven Lokale Maximale Waarden. Indien van toepassing worden de Lokale Maximale Waarden gewijzigd en bestuurlijk vastgesteld.

Tabel 4.2 Lokale Maximale Waarden PFAS-verbindingen in de grond in de regio Rivierenland

Stof	Toepassingswaarden PFAS-verbindingen (in µg/kg ds) #
Toepassingseis op basis van de overige stoffen[12]: 'Wonen' of 'Industrie' (boven grondwaterniveau[13] tot maximaal 0,5 m-mv)	
PFOA[14] (som, lineair, vertakt)	7,0*
PFOS[15] (som, lineair, vertakt)	3,0*
Elke andere PFAS-verbinding	3,0*
Toepassingseis op basis van de overige stoffen: 'Landbouw/natuur' (boven grondwaterniveau tot maximaal 0,5 m-mv), grond afkomstig van binnen de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	2,8**
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Toepassen grond onder grondwaterniveau[16] en/of dieper dan 0,5 m-mv, grond van binnen de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	1,9***
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Toepassingseis op basis van de overige stoffen: 'Landbouw/natuur' (boven grondwaterniveau tot maximaal 0,5 m-mv), grond afkomstig van buiten de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	1,9***
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Toepassen grond onder grondwaterniveau en/of dieper dan 0,5 m-mv, grond van buiten de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	1,9***
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Verspreiden onderhoudsbaggerspecie op daadwerkelijk aangrenzende percelen (generiek beleid zie ook § 6.2)	
PFOA (som, lineair, vertakt)	7,0*
PFOS (som, lineair, vertakt)	3,0*
Elke andere PFAS-verbinding	3,0*
Verspreiden onderhoudsbaggerspecie op aangrenzende percelen (gebiedsspecifiek beleid; zie ook § 6.3)	
PFOA (som, lineair, vertakt)	2,8**
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***

12 Arseen, barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).

13 Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'boven grondwaterniveau': tot ten hoogste 1 meter onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast (bron: Tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie 2 juli 2020).

14 PFOA: perfluoroctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

15 PFOS: perfluoroctaansulfonzuur; gebruikt in blusschuim.

16 Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'onder grondwaterniveau': op een diepte van 1 meter en meer onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast (bron: Tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie 2 juli 2020).

Stof	Toepassingswaarden PFAS-verbindingen (in µg/kg ds) #
Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden	
PFOA (som, lineair, vertakt)	****
PFOS (som, lineair, vertakt)	****
Elke andere PFAS-verbinding	****

\# Als de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond van het tijdelijk handelingskader PFAS-houdende grond worden gewijzigd, hanteren de gemeenten de gewijzigde landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden. De gemeenten evalueren de wijzigingen met de in deze tabel weergegeven Lokale Maximale Waarden. Indien van toepassing worden de Lokale Maximale Waarden gewijzigd.

* Deze waarde is gebaseerd op de voorlopige landelijke toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond en baggerspecie bij de bodemfunctieklassen 'Wonen' en 'Industrie' én het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op aangrenzende percelen. Op basis van de huidige inzichten is er bij de aangegeven waarden geen sprake van risico's voor de gezondheid en overschrijding van effectniveaus voor het ecosysteem.

** Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van de bovengrond, de gebiedseigen kwaliteit, in de regio Rivierenland.

*** Deze waarde is gebaseerd op de voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS-verbindingen.

**** Er moet worden voldaan aan de toepassingsvoorwaarden uit de Omgevingsverordening Gelderland.

4.3.8 Lokale Maximale Waarden tijdelijke opslag van grond uit het bodembeheergebied

In het generieke kader van het Besluit moet bij de tijdelijke opslag van grond (langer dan 6 maanden en maximaal 3 jaar) de ontgravingskwaliteit van de grond gelijk of beter zijn dan de bodemkwaliteitsklasse van de (tijdelijk) ontvangende bodem (zie respectievelijk de tabellen 3.6 en 3.5 van de rapportage van de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart). Deze voorwaarde past goed binnen de uitgangspunten van het landelijk geldende generieke toepassingskader (het standstill principe).

In sommige bovengrondzones leidt dit met gebiedseigen grond tot knelpunten. In sommige gebieden kan zich bijvoorbeeld de situatie voordoen dat op een bepaalde locatie, waar de ontvangende bodem de kwaliteitsklasse 'Achtergrondwaarde (AW2000)' heeft, wel partijen grond van de kwaliteitsklasse 'Wonen' of 'Industrie' mag worden toegepast, maar dat dezelfde partij grond daar niet tijdelijk mag worden opgeslagen. Dat staat haaks op de definitie van tijdelijke opslag die in het Besluit is opgenomen: *"De tijdelijke opslag van grond/gerijpte baggerspecie voorafgaand aan de definitieve nuttige toepassing."*

Daarom verruimen de gemeenten de regels voor de tijdelijke opslag van grond. Een partij grond mag voorafgaand aan de definitieve toepassing, op of direct naast de toepassingslocatie tijdelijk worden opgeslagen voor een maximale periode van 3 jaar als het afkomstig is uit het bodembeheergebied (zie § 4.2) en volgens de gebiedsspecifieke toepassingseisen (zie § 4.3) op een bepaalde locatie mag worden toepast.

De Lokale Maximale Waarde voor tijdelijke opslag van grond uit het bodembeheergebied van de gemeenten (zie § 4.2) is gelijk aan de in § 4.3 vastgestelde Lokale Maximale Waarden.

5 De uitwerking van het overige gemeentelijke grondstromenbeleid

5.1 Toepassen grond met bodemvreemd materiaal (puin, bakstenen, plastic, piepschuim etc.)

In de Regeling bodemkwaliteit staat het volgende over grond en baggerspecie:
"Voor de toepassing van het besluit wordt onder grond of baggerspecie mede verstaan grond of baggerspecie waarin:

a. ten hoogste 20 gewichtsprocenten bodemvreemd materiaal voorkomt dat voorafgaand aan het ontgraven of bewerken in de grond of baggerspecie aanwezig was en waarvan niet is te voorkomen dat de grond of baggerspecie daarmee is vermengd, voor zover het steenachtig materiaal of hout betreft; en

b. alleen sporadisch ander bodemvreemd materiaal dan steenachtig materiaal of hout als bedoeld onder a voorkomt, dat voorafgaand aan het ontgraven of bewerken in de grond of baggerspecie aanwezig was, voor zover redelijkerwijs niet kan worden gevergd dat het uit de grond of baggerspecie wordt verwijderd voordat het wordt toegepast."

Daarom hanteren de gemeenten het onderstaande beleid voor bijmenging van bodemvreemd materiaal:

- Bij het aanleveren van historische gegevens (zie § 8.1) voorafgaand aan het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond moet aandacht besteed worden aan het voorkomen van bodemvreemd materiaal in de grond. Tijdens de grondwerkzaamheden moet een visuele controle plaatsvinden of de grond mogelijk verontreinigd is met bodemvreemde bijmengingen. De toe te passen grond mag maximaal een vergelijkbare hoeveelheid bodemvreemd materiaal bevatten als de ontvangende bodem, met een maximum van 20 gewichtsprocent voor hout en niet-asbestverdacht steenachtig bodemvreemd materiaal (bijvoorbeeld klinkers, bakstenen of tegels). Om het milieu minder met andere bijmengingen dan hout en steenachtige materialen (bijvoorbeeld plastics en piepschuim) te belasten mag in de toe te passen grond slechts een 'sporadische' bijmenging aan andere bodemvreemde materialen dan hout en steenachtige materialen bevatten. Hierbij wordt aangesloten op de Regeling. Als er twijfel is kan een gemeente een onderzoek eisen waarbij het percentage bodemvreemd materiaal in de toe te passen grond en/of de ontvangende bodem wordt bepaald. Als er geen sprake is van sterk verontreinigde grond, is het toegestaan om door civieltechnisch zeven het percentage bodemvreemd materiaal terug te brengen naar het toegestane percentage. Het civieltechnisch zeven wordt niet als een tussentijdse bewerking beschouwd (zie de Nota van Toelichting Besluit bodemkwaliteit artikel 36, derde lid). Het uitgezeefde bodemvreemd materiaal moet worden getransporteerd naar een erkend verwerker. Is het bodemvreemd materiaal niet uit te zeven, bijvoorbeeld bij kolengruis, dan moet een alternatieve toepassingslocatie voor de grond worden gezocht.
- Als tijdens de grondwerkzaamheden **asbestverdacht materiaal** (asbest(golf)plaat, bouw- en sloopafval, gemengd puin, betonpuin en metselpuin) wordt waargenomen, moeten de werkzaamheden direct gestaakt worden (Arbeidsomstandighedenwet en -besluit)[21], moet een verkennend (asbest)onderzoek worden uitgevoerd en moet contact worden opgenomen met de Omgevingsdienst Rivierenland. Dit geldt ook voor overige bijmengingen en afwijkingen zoals **kleur** en **geur** die redelijkerwijs op een bodemverontreiniging kunnen wijzen met bijvoorbeeld minerale olie of met vluchtige stoffen.

Als in de toe te passen grond meer dan het toegestane percentage bodemvreemd materiaal aan bijmenging wordt vastgesteld, of er wordt asbest of een andere niet verwachte mogelijke bodemverontreiniging aangetroffen, dan moet dit direct worden gemeld aan de Omgevingsdienst Rivierenland en moet het werk (tijdelijk) worden gestaakt.

> *Toe te passen grond mag maximaal een vergelijkbare hoeveelheid bodemvreemd materiaal (hout en steenachtige materialen zoals puin, bakstenen, cement, beton) bevatten als de ontvangende bodem, met een maximum van 20 gewichtsprocent voor bijvoorbeeld niet-asbestverdacht bodemvreemd materiaal én een 'sporadische' bijmenging aan andere bodemvreemde materialen dan hout en steenachtige materialen (bijvoorbeeld plastics of piepschuim).*

5.2 Toepassen van grond met bijmenging van asbest

Voor grond geldt als generieke toepassingseis dat deze maximaal 100 mg/kg droge stof (ds) (gewogen) asbest mag bevatten en de concentratie aan respirabele vezels mag niet groter zijn dan 10 mg/kg ds (gewogen). Dit betreft een gewogen gehalte, zijnde het gehalte serpentijnasbest plus tienmaal het gehalte amfiboolasbest. De gemeenten hanteren de landelijke norm met als voorwaarde dat de grond ten hoogste sporadisch visueel waarneembaar asbestverdacht materiaal mag bevatten.

Als asbest(golf)plaat en/of ander asbestverdacht materiaal (zoals bouw- en sloopafval, gemengd puin, betonpuin en metselpuin) wordt aangetroffen in de toe te passen grond, moet altijd een asbestonderzoek conform de laatste versie van de NEN 5707[22] plaatsvinden (de nieuwste stand der techniek) waarmee het gehalte van asbest wordt vastgesteld. De NEN 5707 moet worden gebruikt bij een bijmenging met bodemvreemd materiaal tot en met 50 gewichtsprocent. Als meer dan 50 gewichtsprocent aan bijmenging met bodemvreemd materiaal is vastgesteld, is er geen sprake van grond en moet de NEN 5897[23] worden gebruikt. In overleg met de Omgevingsdienst Rivierenland kan ook direct een partijkeuring worden uitgevoerd (inclusief, dan wel specifiek op asbest). Een onderzoek conform de NEN 5707 of de NEN 5897 is volgens het de Regeling (zie paragraaf 4.3) namelijk geen erkend bewijsmiddel.
Of bodemvreemd materiaal daadwerkelijk asbestverdacht is, is onder andere afhankelijk van het type puin dat aanwezig is, het historisch gebruik van de locatie (bijvoorbeeld op welk moment het puin is geproduceerd dan wel in de bodem terechtgekomen) en de soort puinbijmenging. Alleen als voldoende kan worden onderbouwd of gemotiveerd dat het puin in de grond geen asbest kan bevatten, is de grond niet-verdacht voor asbest. In de NEN 5725[24] is hierover het volgende beschreven:
"Of puin daadwerkelijk asbestverdacht is, is onder andere afhankelijk van het type puin dat is toegepast en het historisch gebruik van de locatie, bijvoorbeeld op welk moment het puin is geproduceerd dan wel is toegepast. Er zijn verschillende typen puin: metselpuin, betonpuin, puin van asfalt, klinkers en/of straatstenen en historisch puin. Vooral bij ongedefinieerd gemengd bouw- en sloopafval is de kans groot dat dit asbestcementplaatmateriaal bevat (stukjes golfplaat, vlakke plaat, daklei en buis). Ook in betonpuin (vooral funderingspuin) komt incidenteel asbestcement voor in de vorm van asbestcementbuizen, verloren bekisting en stelplaatjes.
In de overige soorten puin (puin van asfalt, asfalt, bakstenen, dakpannen, cement, klinkers en/of straatstenen, trottoirbanden en historisch puin -puin van voor 1945-) zit in de regel geen asbesthoudend materiaal en de aanwezigheid daarvan maakt een locatie niet

verdacht. Indien het (puin)granulaat duidelijk visueel herkenbaar is als eenduidig materiaal en voldoende kan worden onderbouwd dat dit materiaal niet vermengd kan zijn met asbesthoudend materiaal, is de (deel)locatie niet verdacht. De kans op het aantreffen van asbest is sterk afhankelijk van de herkomst en ouderdom van het materiaal. Op basis van de leeftijd van het bouw- en sloopafval of recyclinggranulaat is het mogelijk om de verdachtheid nader vast te stellen."

In tabel 5.2 is aangegeven welke kans er is op het aantreffen van asbest in relatie tot de leeftijd van het materiaal.

Recent onderzoek door TNO[25] naar bodemvreemd materiaal in de bodem en het voorkomen van asbest wijst uit dat ten opzichte van onverdachte locaties:

- hogere gehalten met asbest worden gemeten in grond met bijmengingen met bouw- en sloopafval, gemengd puin, betonpuin en metselpuin;
- hogere gehalten met asbest worden gemeten in grond als meer bodemvreemd materiaal in de grond aanwezig is;
- hogere gehalten met asbest worden gemeten in grond als er slechts spoortjes puin aan bijmenging aanwezig zijn.

Tabel 5.2 Kans op aantreffen van asbest in puin(granulaat) in relatie tot leeftijd materiaal (bron: NEN 5725)

Periode	**Kans op aantreffen asbest**	**Soort asbest**	**Indicatief gehalte (mg/kg)**	**Asbestverdacht?**
Puin				
Vóór 1945	Gering	Hechtgebonden	<10	Nee
1945-1980	Groot	Hechtgebonden en niet-hechtgebonden	>100	Ja
1980-1993/1995	Tamelijk groot	Meestal hechtgebonden	10-100	Ja
1993/1995-1998	Gering	Meestal hechtgebonden	Vaak <10, incidenteel >10	In principe ja
1998-2005	Incidenteel	Hechtgebonden	< 10	Nee
Na 2005	Nihil	Hechtgebonden	<<10	Nee
(Gecertificeerd) recyclinggranulaat				
<1998 (niet gecertificeerd)	Groot			Ja
1998-2005 (gecertificeerd)	Tamelijk groot			Ja
Na 2005 (gecertificeerd)	Nihil			Nee
Onder Certiva certificaat				Nee
Puin				
Bouw en sloopafval van project met een asbestinventarisatierapport waar door een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf is aangegeven dat in het betreffende bouwwerk geen asbest aanwezig is.				Nee
Bouw- en sloopafval van project met een asbestvrijgaverapport waar door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf is aangegeven dat het al in het betreffende bouwwerk aanwezige asbest is verwijderd.				Nee
Puin dat aantoonbaar voldoet aan de SCB-007/BRL9999 en aantoonbaar is verkregen uit een sloop die aantoonbaar is uitgevoerd conform SCB-007/BRL9999.				Nee
Bouw- en sloopafval dat afkomstig van een sloper en wordt geleverd met een conformiteitsverklaring volgens de SCB-007/BRL9999.				Nee

Voor grondverzet op terreinen waar gebouwen met asbestdaken aanwezig zijn dient voor de juiste onderzoeksmethode contact te worden opgenomen met de Omgevingsdienst Rivierenland.

Als de maximale waarde voor asbest wordt overschreden (100 mg/kg ds -gewogen-), is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging en moet dit worden gemeld bij het bevoegd gezag Wet bodembescherming. Dit geldt óók als de maximale waarde voor asbest niet wordt overschreden, maar meer dan 10 mg/kg ds (gewogen) aan respirabele vezels wordt gemeten. Dit betreft een gewogen gehalte, zijnde het gehalte serpentijnasbest plus tienmaal het gehalte amfiboolasbest. Voor de gemeenten geldt dat de provincie Gelderland, totdat de Omgevingswet inwerking treedt (daarna de betreffende gemeente) het bevoegd gezag is. Als de zorgplicht van toepassing is (asbestverontreiniging ontstaan vanaf 1993) moet direct gesaneerd worden. Is de zorgplicht niet van toepassing, dan moet met een risicobeoordeling worden vastgesteld of er sprake is van onaanvaardbare risico's (zie bijlage 3 van de Circulaire bodemsanering[26]).

Als in grond die is verontreinigd met asbest (≤100 mg/kg ds -gewogen- én ≤10 mg/kg ds -gewogen- aan respirabele vezels) en méér dan de voornoemde percentages bodemvreemd materiaal is vastgesteld én het asbest is alleen gerelateerd aan het bodemvreemde materiaal, dan mag het met asbest verontreinigde bodemvreemde materiaal op een daartoe passende wijze uit de grond gezeefd worden. Dit tussentijdse (civieltechnische) zeven wordt niet als een bewerking gezien (zie de Nota van Toelichting Besluit bodemkwaliteit artikel 36, derde lid).

Bij een eerstvolgende wijziging van de Wet milieubeheer wordt het eenvoudiger om met asbest verontreinigde grond bij een asbestdak zonder goed functionerende dakgoot/regenwaterafvoer te verwijderen. Het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf mag onder vermelding in het Landelijke AsbestVolgSysteem (LAVS) bij de verwijdering van het asbestdak óók de met asbest verontreinigde toplaag verwijderen.

Toe te passen grond mag maximaal 100 mg/kg droge stof (ds) (gewogen) asbest en maximaal 10 mg/kg ds (gewogen) aan respirabele vezels bevatten met als voorwaarde dat de grond ten hoogste sporadisch visueel waarneembaar asbestverdacht materiaal mag bevatten.

5.3 Tijdelijke uitname van grond bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur (uitgezonderd de tot het jaar 2000 aangelegde wegen) en groenvoorzieningen

Bij aanleg, vervang-, reparatiewerkzaamheden van ondergrondse infrastructuur zoals kabels, leidingen, rioleringen en graafwerkzaamheden bij groenvoorzieningen, wordt grond ontgraven en weer toegepast (tijdelijke uitname van grond). In het Besluit is onder voorwaarden het tijdelijk verplaatsen van grond, tijdelijke uitname, op een niet-verdachte locatie (volgend uit de aangeleverde historische gegevens; aangelegde wegen tot het jaar 2000 vallen hier niet onder, zie hoofdstuk 2) toegestaan zonder dat een kwaliteitsbepaling is uitgevoerd, een functietoets is gedaan en een melding is verricht.

De voorwaarden hierbij zijn dat:

1. er geen sprake is van een (potentieel) geval van ernstige bodemverontreiniging;
2. er geen tussentijdse bewerking[17] plaatsvindt;
3. de grond onder dezelfde condities op of nabij de herkomstlocatie weer worden toegepast; ondergrond wordt weer ondergrond en bovengrond wordt weer bovengrond.

Met deze laatste voorwaarde is het zogenaamde 'over-de-kop-werken' (de bovengrond en de ondergrond worden niet gescheiden ontgraven) bij graafwerkzaamheden niet mogelijk. Dit is niet wenselijk omdat bij veel graafwerkzaamheden er geen tot (zeer) weinig ruimte op en in de nabije omgeving van de graaflocatie aanwezig is om de boven- en ondergrond gescheiden tijdelijk op te slaan. Ook is de grond in de meeste situaties, bijvoorbeeld bij de aanleg en reparatie van de ondergrondse infrastructuur, al eerder 'over-de-kop' gegaan.

Vanwege de voornoemde knelpunten bij de tijdelijke uitname van grond, verruimen de gemeenten voor niet-verdachte locaties de regels voor graafwerkzaamheden bij de tijdelijke uitname van grond bij kabels, leidingen, rioleringen en graafwerkzaamheden bij groenvoorzieningen als volgt:
Bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur en bij groenvoorzieningen op niet-verdachte locaties, hoeven de bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot 0,5 meter diepte), de tussenlaag (bodemlaag 0,5-1,0 m-mv) en de ondergrond (bodemlaag dieper dan 1,0 meter) niet gescheiden te worden ontgraven. De grond mag worden geroerd en hoeft niet in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst. De eerste 2 voornoemde voorwaarden blijven overigens gelden.

Als grond na ontgraving niet meer kan worden teruggeplaatst en niet gescheiden is ontgraven, kan deze elders nuttig worden hergebruikt met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel van de chemische kwaliteit. Omdat de grond niet gescheiden is ontgraven, geldt de 'minste' kwaliteit van beide bodemlagen. Als de grond gescheiden is ontgraven (bodemlagen 0-0,5 m-mv, 0,5-1,0 m-mv en 1,0 m-mv en dieper) kunnen de ontgravingskaarten worden gebruikt (zie de kaartbijlagen 3).

In 2020 heeft een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van decentrale overheden, bedrijfsleven, Inspectie Leefomgeving en Transport, Inspectie SZW en Rijkswaterstaat Bodem+ een richtlijn opgesteld voor risico gestuurd werken bij tijdelijk uitplaatsen (zonder afvoer van grond) met betrekking tot asbest in puinhoudende bodem[27]. De richtlijn is bedoeld voor opdrachtgevers, adviseurs, veiligheidskundigen, uitvoerende organisaties en bevoegde overheden. De richtlijn geeft nadere invulling aan de risicogestuurde werkwijze uit de CROW-publicatie 400[28] bij het onverwacht tijdens het werk in de bodem aantreffen van puin en/of asbestverdacht materiaal. De gemeenten adviseren deze richtlijn aan te houden zodat onderzoekstijd en -geld naar asbest in de bodem kan worden bespaard.

Uitgezonderd van dit beleid is de tijdelijke uitname van grond in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1.Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950' en 'B7. (Voormalige) boomgaarden'. In deze zones zijn relatief hoge gehalten aan meerdere stoffen vastgesteld.

17 Het tussentijds civieltechnisch zeven (cosmetisch zeven) wordt niet als tussentijdse bewerking beschouwd (zie de Nota van Toelichting Besluit bodemkwaliteit artikel 36, derde lid).

Voorafgaand aan de graafwerkzaamheden in deze zones moet de vrijkomende grond worden onderzocht (zie § 8.2.1). Als de interventiewaarde wordt overschreden moet de standaardprocedure van de Wet bodembescherming worden gevolgd. Mogelijk kan gebruik worden gemaakt van een BUS-melding[29] tijdelijke uitname. Als uit het onderzoek blijkt dat de interventiewaarde niet wordt overschreden en gewerkt wordt met een gesloten grondbalans, mag alsnog de grond worden geroerd en hoeft niet in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst. Als niet wordt gewerkt met een gesloten grondbalans, moet grond die niet op het werk blijft, voorafgaand aan een nuttige toepassing elders, worden gekeurd (zie § 8.2.1) of worden getransporteerd naar een erkend verwerker.

Voor tijdelijke uitname van grond bestaat regelgeving omtrent het doen van onderzoek en melding. Hiervoor wordt verwezen naar § 8.2, § 9.1, § 9.2.1 en § 9.2.3.

NB Bij tijdelijke uitname van grond op niet verdachte locaties én waar nog geen bodemonderzoek is uitgevoerd, kan conform de CROW 400[28] de veiligheidsklasse worden bepaald met behulp van de bodemkwaliteitskaart; op basis van minimaal de 80-percentielwaarde (of een hogere percentielwaarde) van de bodemkwaliteitszone(s) waarin de graafwerkzaamheden plaatsvinden.

Bij graafwerkzaamheden voor ondergrondse infrastructuur of voor groenvoorzieningen op onverdachte locaties, hoeft de bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot 0,5 meter diepte) en de ondergrond (bodemlaag dieper dan 0,5 meter) niet gescheiden te worden ontgraven. De grond mag worden geroerd en hoeft niet in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst.

Uitgezonderd van dit beleid is de tijdelijke uitname van grond:

- *ter plaatse van de tot het jaar 2000 aangelegde wegen;*
- *in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1.Wonen voor 1950 I' en 'B4./O4. Industrie voor 1950'.*

In deze zones moet voorafgaand aan graafwerkzaamheden in ieder geval een onderzoek plaatsvinden.

5.4 Toepassen grond vanuit bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950'

In verband met het sterk heterogene karakter van de bodemkwaliteit in de zones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' en 'B4./O4. Industrie voor 1950' moet voorafgaand aan de toepassing van de grond uit deze bodemkwaliteitszones, de lokale bodemkwaliteit zijn vastgesteld om te voorkomen dat grond met gehalten boven de Lokale Maximale Waarden of zelfs boven de interventiewaarde wordt toegepast. Voor meer gedetailleerde informatie hierover wordt verwezen naar § 8.2.1. Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

Bij toepassing van grond vanuit deze bodemkwaliteitszones moet voorafgaand de kwaliteit worden vastgesteld met onderzoek (zie § 8.2.1).

5.5 Toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden maaiveld

Zoals in de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van regio Rivierenland is aangegeven, maakt de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld geen onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart. Grond vanuit deze bodemlaag die elders nuttig wordt toegepast, moet voorafgaand aan de toepassing worden gekeurd. Afhankelijk van de keuringsresultaten mag de grond worden toegepast. Dit leidt tot extra kosten en uitvoeringstijd als grond vrijkomt bij bijvoorbeeld rioleringswerkzaamheden, ondertunneling, kelders en ondergrondse parkeergarages. Omdat de verwachting is dat de kwaliteit van de bodemlaag dieper dan 2 meter niet afwijkt van de kwaliteit van de bodemlaag die hierboven ligt (vanaf 1,0 meter tot en met 2 meter diepte), wordt dit niet doelmatig geacht.

De gemeenten verruimen voor niet-verdachte locaties de regels voor het toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld. Dit betekent dat de vrijkomende en zintuiglijk niet verontreinigde grond uit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld, op dezelfde wijze beoordeeld mag worden als de bovenliggende bodemlaag van 1,0 meter diepte tot en met 2 meter diepte (zie hoofdstuk 2, tabel 2.1).

De vrijkomende en zintuiglijk niet verontreinigde grond van niet-verdachte locaties uit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld mag op dezelfde wijze beoordeeld worden als de bovenliggende bodemlaag van 1,0 meter diepte tot en met 2 meter diepte.

5.6 Toepassen grond afkomstig van buiten de gemeenten

Grond afkomstig van gebieden van buiten de gemeenten moet altijd zijn gekeurd (zie § 8.2.1) en voldoen aan de toepassingseisen conform het generieke kader van het Besluit (zie hoofdstuk 2, tabel 2.1 en de kaartbijlage 4A en 4B).

De in § 4.3 vastgestelde Lokale Maximale Waarden gelden niet voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie ook § 4.2). Uitzondering hierop vormen Lokale Maximale Waarden die strenger zijn dan het generieke kader van het Besluit. Het betreft strengere toepassingseisen voor grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2 en § 4.3.7 'Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden') en strengere toepassingseisen voor grond met lood op terreinen met gevoelig bodemgebruik (zie § 4.3.3 'Lokale Maximale Waarden gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen').

5.7 Melden en onderzoeken bij toepassingen van kleine partijen grond (maximaal 50 m^3)

Het komt vaak voor dat er bij bijvoorbeeld loonwerkers of de gemeentelijke afdeling voor groenonderhoud kleine partijen grond vrijkomen. Bijvoorbeeld bij (groen-) onderhoudswerkzaamheden of het plaatsen van bomen.

In principe moeten alle toepassingen van kleine partijen grond worden gemeld, behalve partijen schone grond en schone gerijpte baggerspecie met een maximale omvang van 50m^3. Ook particulieren zijn vrijgesteld van de meldplicht (zie ook § 9.2.2). Het is echter niet

redelijk om voor alle kleine partijen niet-schone grond een onderzoek (bijvoorbeeld een partijkeuring) te verlangen en bij toepassing deze te melden.

De gemeenten verruimen de vrijstelling voor onderzoek en meldplicht voor een kleine partij grond. De vrijstelling is afhankelijk van de herkomst, de hoeveelheid en het bodemgebruik op de plaats van toepassing. In tabel 5.3 zijn de mogelijkheden voor kleine partijen weergegeven.

Het heeft echter de voorkeur, dat de kleine partijen vrijkomende grond worden verzameld tot maximaal 25 m^3 (zie artikel 4.3.2 van de Regeling), bijvoorbeeld in een hiervoor bestemde container. De samengevoegde partijtjes grond moeten vervolgens worden aangeboden aan een erkend bodemintermediair die is gecertificeerd en erkend voor de BRL SIKB 9335[29x].

Net als met elke andere toepassing van grond moet altijd toestemming verkregen worden van de perceeleigenaar van de ontvangende locatie. Hiermee wordt voorkomen dat er ongecontroleerde stort plaatsvindt.

Ook voor kleine partijen grond geldt dat altijd historisch onderzoek uitgevoerd moet worden om aan te tonen dat de grond afkomstig is van een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie (zie § 8.1 en bijlage 8).

Tabel 5.3 Regels voor keuring en melding bij toepassingen van kleine partijen grond.

Grondstroom	**Van gebieden waarvan de bodemkwaliteitskaart niet is geaccepteerd of geen bodemkwaliteitskaart is vastgesteld**		**Van gebieden van de eigen en geaccepteerde bodemkwaliteitskaarten**			
	Schone grond		**Volgens grondstromenmatrix (bijlage 4) vrij grondverzet**		**Volgens grondstromenmatrix (bijlage 4) geen vrij grondverzet**	
Hoeveelheid	≤50 m³	>50 m³	≤50 m³	>50 m³	≤25m³	>25m³
Keuring?	Nee	Ja	Nee, tenzij een bepaald bodem-gebruik*	Nee, tenzij een bepaald bodem-gebruik*	Nee, tenzij een bepaald bodem-gebruik*	Ja
Melden?	Nee, wel toestemming vragen aan perceel-eigenaar	Ja, zie § 9.2	Nee, wel toestemming vragen aan perceel-eigenaar	Ja, zie § 9.2	Ja, zie § 9.2**	
Beperking bij de toepassing?	Bepalingen uit § 5.1 t/m § 5.3 en er mag geen sprake zijn van een voor bodemverontreiniging verdachte locatie				Binnen de zone en bepalingen uit § 5.1 t/m § 5.3	Afhankelijk van keuringsresul-taten en bepalingen uit § 5.1 t/m § 5.3

* *Als een partij afkomstig is uit de bodemkwaliteitszones 'B1./O1.' en 'B4./O4.' 'B7.', 'B8.', of de toepassingslocatie heeft of krijgt een bestemming Plaatsen waar kinderen spelen of moes-/volkstuin(complex) (zie § 4.3.3) , dan kan de toepassing alleen plaatsvinden na een partijkeuring of een gepaste strategie uit de NEN 5740 en waaruit blijkt dat deze voldoet aan de gestelde toepassingseis of Lokale Maximale Waarde.*

** *Als na een keuring blijkt dat het schone grond betreft, hoeft er geen melding plaats te vinden.*

5.8 Toepassen van grond in een grootschalige bodemtoepassing

De toepassing van grond in een grootschalige bodemtoepassing is beschreven in § 2.1.1 van bijlage 2. De initiatiefnemer van de grootschalige bodemtoepassing neemt in de planfase contact op met de Omgevingsdienst Rivierenland. Per situatie worden de uitgangspunten voor grootschalige bodemtoepassingen in overleg tussen de initiatiefnemer en de Omgevingsdienst Rivierenland vastgelegd.

Afhankelijk van de beoordeling van de Omgevingsdienst Rivierenland moet de initiatiefnemer aantonen dat de grond die wordt verwerkt in de kern van de grootschalige bodemtoepassing maximaal de kwaliteitsklasse 'Industrie' heeft en voldoet aan de emissietoetswaarden, die zijn opgenomen in bijlage B (tabel 1) van de Regeling, zodat wordt voorkomen dat er onaanvaardbare uitloging van stoffen naar de onderliggende bodemlaag kan plaatsvinden. Ook moet worden aangetoond dat de grond die wordt verwerkt in de leeflaag van de grootschalige bodemtoepassing voldoet aan de toepassingseisen van de locatie waar de grootschalige bodemtoepassing wordt gerealiseerd. De kwaliteit van de grond die in de leeflaag wordt toegepast moet voldoen

aan de generieke toepassingseisen, of aan de vastgestelde Lokale Maximale Waarden (de gebiedsspecifieke toepassingseisen, zie § 4.3).

In de bodemkwaliteitszones 'B1./O1.Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950', 'B8. Wegbermen buitengebied' worden relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met zware metalen en/of PAK aangetoond. In bodemkwaliteitszone 'B7. (Voormalige) boomgaarden' komen relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met bestrijdingsmiddelen voor. De gemeenten stellen daarom strenger beleid, dan het generieke kader van het Besluit, vast voor grond die vanuit deze bodemkwaliteitszone in een grootschalige bodemtoepassing wordt toegepast. Grond vanuit deze bodemkwaliteitszone moet voorafgaand aan de toepassing worden gekeurd (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de keuringsresultaten en de toets aan de emissietoetswaarden mag de grond worden toegepast of moet worden getransporteerd naar een erkend verwerker.

Als de gemiddelde waarden van een bodemkwaliteitszone voldoen aan de emissietoetswaarden, dan is het toegestaan dat de bodemkwaliteitskaart gebruikt mag worden als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van grond die wordt toegepast in een grootschalige bodemtoepassing. Voorwaarden die hierbij gelden zijn:

- De grond is afkomstig van een gezoneerd gebied (zie hoofdstuk 2 voor de niet gezoneerde gebieden).
- De grond is afkomstig van een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie(zie § 8.1).
- De grond die wordt toegepast voldoet aan het maximaal percentage bodemvreemd materiaal zoals is omschreven in § 5.1 en bijmenging van asbest (zie § 5.2).

In § 4.3.2 zijn strengere eisen gesteld aan grootschalige bodemtoepassingen in grondwaterbeschermingsgebieden.

Toepassen PFAS-houdende grond

De PFAS-houdende grond die wordt verwerkt in de kern van de grootschalige bodemtoepassing **boven grondwaterniveau**[18] moet voldoen aan de toepassingswaarden voor de bodemfunctieklassen 'Wonen' en 'Industrie':

- PFOA: 7,0 µg/kg ds.
- Alle andere PFAS-verbindingen: 3,0 µg/kg ds.

De PFAS-houdende grond die wordt verwerkt in het lichaam van de grootschalige bodemtoepassing **onder grondwaterniveau**[19] moet voldoen aan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden:

- PFOA: 1,9 µg/kg ds.
- Alle andere PFAS-verbindingen: 1,4 µg/kg ds.

Oók moet worden aangetoond dat de PFAS-houdende grond die wordt verwerkt in de leeflaag van de grootschalige bodemtoepassing voldoet aan de toepassingseisen van de locatie waar de grootschalige bodemtoepassing wordt gerealiseerd. De kwaliteit van de

[18] Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'boven grondwaterniveau': tot ten hoogste 1 meter onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast.

[19] Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'onder grondwaterniveau': Op een diepte van 1 meter en meer onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast.

PFAS-houdende grond die in de leeflaag wordt toegepast moet voor PFAS-verbindingen voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

5.9 Toepassen van grond uit een tijdelijke opslag

Het toepassen van grond uit een tijdelijke opslag moet in de meeste situaties voorafgegaan worden door een partijkeuring (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de resultaten van de partijkeuring (en mogelijk aanvullende bepalingen uit § 5.1 en § 5.2) mag de grond worden toegepast. De gemeenten staan toe dat de bodemkwaliteitskaart, of een geaccepteerde bodemkwaliteitskaart (zie § 4.2), als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de grond mag worden gebruikt, als wordt aangetoond dat de grond:

1. afkomstig is van een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie (volgend uit historisch onderzoek; zie § 8.1); én
2. afkomstig is uit een bodemkwaliteitszone van de eigen of van een geaccepteerde bodemkwaliteitskaart (zie § 4.2); én
3. niet tussentijds is bewerkt (bijvoorbeeld samengevoegd met andere partijen grond).

Als aan één of meerdere voorwaarden niet kan worden voldaan, moet een partijkeuring worden uitgevoerd. Als al een partijkeuring is uitgevoerd, dan moet alleen aan de derde voorwaarde worden voldaan.

Samenvoegen van partijen grond mag alleen onder erkenning van de BRL SIKB 9335[30] of de BRL SIKB 7500[31].

Splitsen van een partij grond is toegestaan, ook zonder erkenning. Het splitsen moet goed worden gedocumenteerd door de initiatiefnemer. Conform artikel 4.3.1 van de Regeling moet worden vastgelegd:

- de relatie tussen de deelpartij en de oorspronkelijke partij,
- de persoon of instelling welke de splitsing heeft uitgevoerd, en
- de datum waarop de splitsing is uitgevoerd.

Het beschikbare bewijsmiddel blijft geldig voor verschillende gesplitste deelpartijen. Als de grond die wordt toegepast onder certificaat wordt gesplitst, moet rekening worden gehouden met het gestelde in § 6.9 van het BRL 9335 – protocol 9335-1[32].

Als partijen herbruikbare grond illegaal zijn samengevoegd, dan moet een bedrijf dat is erkend voor het BRL 9335 – protocol 9335-1 worden ingeschakeld om de partij te legaliseren. In § 6.3.5 van het BRL 9335 – protocol 9335-1 is hiervoor een mogelijkheid beschreven.

Dit document ziet expliciet niet toe op het samenvoegen van niet herbruikbare (ernstig verontreinigde) grond met hergebruiksgrond (licht verontreinigd). In dat kader is onderdeel B7 van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP 3)[33] als uitwerking van Hoofdstuk 10 Wet milieubeheer van toepassing.

5.10 Bijzondere omstandigheden bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond

5.10.1 Van de bodemkwaliteitskaart uitgesloten locaties en gebieden en grond vanuit oude categorie-1 werken

In de gemeenten zijn een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart. Deze locaties en gebieden zijn in hoofdstuk 2 gespecificeerd. Voor de gebieden die zijn uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart geldt het generieke kader van het Besluit. Dit betekent dat:

- het toepassen van grond vanuit deze locaties of gebieden voorafgegaan moet worden door een partijkeuring (zie § 8.2.1).
- als grond op deze locaties of gebieden toegepast wordt, de ontvangende bodem onderzocht moet worden met een verkennend bodemonderzoek (zie § 8.2.2). Alleen de ontvangende bodemlaag waarop de grond wordt toegepast moet worden onderzocht.

De kwaliteit van de toe te passen grond moet enerzijds voldoen aan de maximale waarden van de functie die voor de ontvangende bodem is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart (zie kaartbijlage 1). Anderzijds moet de kwaliteit van de toe te passen grond van een vergelijkbare of betere kwaliteit zijn als die van de ontvangende bodem. Op basis van de systematiek van het generieke kader van het Besluit wordt de toepassingseis bepaald. Deze wordt vastgesteld op basis van de bodemfunctie en de kwaliteit van de ontvangende bodem waarbij de meest strenge eis leidend is. Dus als de bodemkwaliteit in de klasse ‘Wonen’ valt en de bodemfunctie is ‘Industrie’, dan is de toepassingseis kwaliteitsklasse ‘Wonen’ (zie ook bijlage 1, kopjes 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem' en 'Toetsing toepassen van grond').
Grond vanuit oude categorie-1 werken (volgens het voormalige Bouwstoffenbesluit) die elders nuttig wordt toegepast moet altijd worden gekeurd (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de keuringsresultaten mag de grond worden toegepast.

5.10.2 Gebruik van de ontgravings- en toepassingskaart bij een al onderzochte locatie

De toe te passen grond en/of de ontvangende bodem kan al eerder zijn onderzocht. In de onderstaande paragrafen is aangegeven hoe hiermee om te gaan. Bij alle eerder uitgevoerde onderzoeken geldt, dat in de periode tussen het onderzoek en de melding van het toepassen van grond geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de grond hebben kunnen beïnvloeden. Bij twijfel beslist de Omgevingsdienst Rivierenland of het bewijsmiddel gebruikt mag worden.

Uitgevoerde specifiek onderzoek van de NEN 5740 of partijkeuring

De mogelijkheid bestaat dat op een locatie van ontgraving een specifiek onderzoek van de NEN 5740[20] of een partijkeuring (BRL 1000 – protocol 1001[34]) is uitgevoerd. Als het onderzoek of de partijkeuring voldoet aan de vereisten voor een bewijsmiddel uit het Besluit (zie § 8.2.1) en representatief is voor de meest recente (terrein)situatie, dan moet dit onderzoek worden gebruikt als bewijsmiddel. Zo’n onderzoek geeft een beter beeld van de grondkwaliteit dan de bodemkwaliteitskaart. Het onderzoek is leidend boven de ontgravingskaarten van de bodemkwaliteitskaart.

[20] Alleen van de volgende onderzoeksstrategieën kan gebruik worden gemaakt: TOETS-S, TOETS-S-GR en KEU-I-HE.

Uitgevoerd NEN 5740 onderzoek en toepassen grond

Als op de ontgravingslocatie al een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 is uitgevoerd, bijvoorbeeld ter plaatse van een voor bodemverontreiniging verdachte locatie, geldt het volgende:

Als het bodemonderzoek nog representatief is voor de meest recente (terrein)situatie én de gehalten van de stoffen voldoen aan de gebiedseigen kwaliteit (de 90-percentielwaarde[21] van de betreffende bodemkwaliteitszone; zie bijlage 7b), dan hoeft er geen aanvullende partijkeuring plaats te vinden. De ontgravingskaart mag dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de elders toe te passen grond. Het bodemonderzoek wordt hierbij als aanvullend 'bewijsmiddel' gebruikt.

Als één van de parameters in het bodemonderzoek van de mengmonsters of individueel geanalyseerde monsters hoger is dan de gebiedseigen kwaliteit (de 90-percentielwaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone) dan wordt de ontgraven grond als afwijkend gezien en moet een partijkeuring worden uitgevoerd om de bodemkwaliteit te bepalen.

Voor (voormalige) boomgaarden geldt dat er een bodemonderzoek en eventueel een partijkeuring moet worden uitgevoerd op bestrijdingsmiddelen, conform tabel 8.1 uit § 8.2.1.

Uitgevoerd NEN 5740 onderzoek en kwaliteit ontvangende bodem

Als uit een bodemonderzoek, uitgevoerd volgens de NEN 5740, blijkt dat de kwaliteit van de ontvangende bodem slechter of juist beter is dan de bodemkwaliteitsklasse zoals die voor de bodemkwaliteitszone is vastgesteld, waarin de locatie is gelegen, geldt (ongeacht de vastgestelde bodemkwaliteitsklasse en mogelijk gevolgen voor de toepassingseis) de toepassingseis zoals deze is weergegeven op de toepassingskaarten.

5.10.3 Toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag, leeflaag in een sanering

Op een saneringslocatie is de Wet bodembescherming bepalend. Grond kan binnen de saneringslocatie worden herschikt.

Als grond van buiten de saneringslocatie op de saneringslocatie nuttig wordt toegepast, dan gelden dezelfde eisen als voor het toepassen van grond in de bodemkwaliteitszone waarin de saneringslocatie is gelegen. Voor grond, afkomstig vanuit het bodembeheergebied (zie § 4.2), gelden de gebiedsspecifieke toepassingseisen (zie de kaartbijlagen 5A en 5B). Voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie § 4.2), gelden de generieke toepassingseisen (zie de kaartbijlagen 4A en 4B). Mogelijk zijn ook de aanvullende bepalingen uit § 5.1 en § 5.2 van toepassing.

De grond die wordt toegepast als aanvulgrond van de saneringsput, of als ophooglaag/leeflaag in een sanering in woongebieden minimaal 1 meter dik, moet ook

[21] 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde. De 90-percentielwaarde wordt aangeduid als de gebiedseigen kwaliteit. Als de 90-percentielwaarde lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is gelegen, wordt de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

worden gemeld bij het centrale meldpunt bodemkwaliteit van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie § 9.2.1).

5.10.4 Provinciale beschermingsgebieden

In het bodembeheergebied liggen provinciale beschermingsgebieden. Voorbeelden hiervan zijn monumenten voor archeologie/cultuurhistorie en aardkundige monumenten en waardevolle gebieden, waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, habitatgebieden en gebieden in het Natuurnetwerk Nederland. De ligging van deze gebieden is te raadplegen op de website van de provincie Gelderland: https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers.
Binnen deze gebieden mag alleen grond met de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' worden toegepast (zie bijlage 7a). Dit moet worden aangetoond met een partijkeuring, onder voorwaarden is geen partijkeuring noodzakelijk (zie § 8.2.1). Overigens is de Omgevingsverordening (zie § 2.3 van bijlage 2) in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden leidend voor het toepassen van grond en baggerspecie. Als deze wordt aangepast en vastgesteld door Provinciale Staten, dan geldt het aangepaste beleid.

5.11 Gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij het Activiteitenbesluit

Volgens het Activiteitenbesluit moet een bedrijf met bodemverontreinigende activiteiten een nulsituatie-onderzoek uitvoeren. Als het betreffende bedrijf haar activiteiten staakt, moet een eindsituatie-onderzoek worden uitgevoerd. De resultaten van het eindsituatie-onderzoek worden vergeleken met die van het nulsituatie-onderzoek. Op deze manier kan worden nagegaan of de plaatsgevonden bedrijfsactiviteiten tot een verslechtering van de bodemkwaliteit hebben geleid.

Het komt wel eens voor dat de nulsituatie in het verleden niet is vastgelegd. Volgens het Activiteitenbesluit moeten in die situatie de resultaten van het eindsituatie-onderzoek voldoen aan de maximale waarden van de klasse Achtergrondwaarde (AW2000). De gemeenten staan het echter toe dat bij het niet aanwezig zijn van een nulsituatie-onderzoek voor een activiteit dat in het verleden is gestart, de bodemkwaliteitskaart mag worden gebruikt bij de interpretatie van de resultaten van het eindsituatie-onderzoek. In sommige gebieden kan met de bodemkwaliteitskaart worden aangetoond dat het verwijderen van een verontreiniging tot aan de Achtergrondwaarde (AW2000) niet realistisch is. Een bepaalde stof kan namelijk diffuus verhoogd voorkomen in een gebied. Het eindsituatieonderzoek kan dan worden getoetst aan de gemiddelden van de bodemkwaliteitszone waarin de locatie is gelegen, of aan de Achtergrondwaarde (AW2000) als het gemiddelde van een stof lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is vastgesteld.

De bodemkwaliteitskaart zelf mag nooit in de plaats van een nul- of eindsituatie-onderzoek worden gebruikt.

5.12 Nieuwe onderkende verontreinigingsbronnen

Door de jaren heen worden er nieuwe verontreinigingsbronnen en bijbehorende stoffen "ontdekt". Bijvoorbeeld medicijnresiduen die na menselijke of dierlijke inname (via lozingen) in grond en grondwater terecht kunnen komen, nieuwe bestrijdingsmiddelen die minder afbreekbaar zijn dan werd verwacht, et cetera. De beleidsontwikkelingen hierover worden gevolgd en zo nodig leiden die tot bijstelling van deze nota bodembeheer.

5.13 Voorkomen verspreiden plaagsoorten (flora) bij grondverzet

Bij het toepassen van grond speelt naast de chemische kwaliteit van de grond sinds enige tijd ook de verspreiding van zogenaamde plaagsoorten (flora) een steeds belangrijke rol. Een voorbeeld hiervan is de Japanse duizendknoop. Deze uitheemse plant brengt door de groei van haar wortels schade toe in het stedelijk gebied (aan infrastructuur, oevers, waterkeringen en funderingen), maar verdrukt ook onze inheemse flora. Om deze redenen willen de gemeenten de verspreiding van deze plaagsoorten, bijvoorbeeld door grondverzet en het toepassen van grond, voorkomen.

Momenteel zijn de gemeenten in afweging of speciaal beleid hiervoor wordt opgesteld. Als dit beleid is opgesteld volgen de gemeenten dit beleid. Totdat gemeentelijk beleid is opgesteld, moet bij graafwerkzaamheden, het (tijdelijk) opslaan van grond en toepassen van grond aandacht worden besteed aan het (eventueel) voor komen van plaagsoorten (flora). Dit kan bijvoorbeeld door tijdens de terreininspectie voorafgaand aan het grondverzet hier aandacht aan te besteden. Er is een landelijk protocol omgaan met Aziatische duizendknopen[35] opgesteld. Hierin is onder andere ingegaan op het herkennen van de duizendknoop, het voorkomen van verspreiding en het omgaan met de duizendknoop in diverse situaties. Ook bestaat er voor (graaf)werkzaamheden een beslisboom die is opgenomen op de website 'Bestrijding duizendknoop': https://bestrijdingduizendknoop.nl/. Als een plaagsoort (flora) ter plaatse van graafwerkzaamheden en het tijdelijk opslaan van grond aanwezig is, kunnen mogelijk aanvullende maatregelen worden genomen. Hiervoor moet contact op worden genomen met de gemeente waar de werkzaamheden plaatsvinden.
Als een plaagsoort (flora) in de toe te passen grond aanwezig is, of mogelijk aanwezig kan zijn, is het niet toegestaan de grond te hergebruiken/toe te passen. De grond moet op een gepaste wijze, waardoor geen verwaaiing van de grond kan plaatsvinden, worden getransporteerd naar een erkende verwerker van invasieve exoten. Een lijst van dit soort verwerkers is opgenomen op de website van Branche Vereniging Organische Reststoffen: https://bvor.nl/invasieve-exoten/.

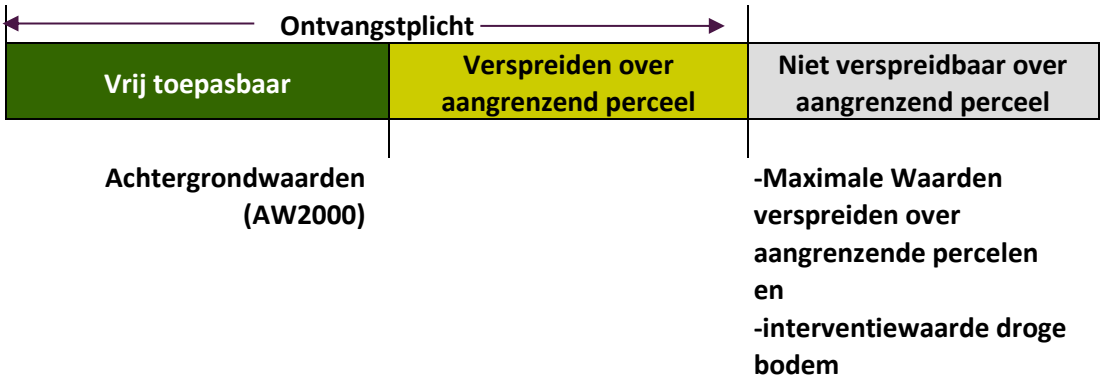
6 De uitwerking van het beleid voor het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie

6.1 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam

Voor het verspreiden van baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam is de waterkwaliteitsbeheerder het bevoegde gezag. Hiervoor moet contact worden opgenomen met (binnendijks) het Waterschap Rivierenland, https://www.waterschaprivierenland.nl of (buitendijks: uiterwaarden en bergingsgebieden van grote rivieren) Rijkswaterstaat, https://www.rijkswaterstaat.nl.

6.2 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op een aangrenzend perceel

In de Waterwet en de Keur van waterschappen is geregeld dat de aangrenzende percelen van watergangen een ontvangstplicht hebben. Voorafgaand aan het verspreiden van de onderhoudsbaggerspecie over het aangrenzend perceel moet de kwaliteit van de baggerspecie worden getoetst. Bij de normstelling van deze toets wordt rekening gehouden met de milieueffecten van meerdere stoffen tegelijk. De Maximale Waarden voor het verspreiden van baggerspecie op aangrenzende percelen zijn opgenomen in tabel 2 uit bijlage B van de Regeling. De normstelling is geschematiseerd in figuur 6.1.



Figuur 6.1. Normstelling voor verspreiding van baggerspecie over aangrenzende percelen.

Voor het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie over aangrenzende percelen gelden de volgende voorwaarden:

- Voor onderhoudsbaggerspecie waarvan de kwaliteit voldoet aan de Maximale Waarden voor verspreiden van baggerspecie over het aangrenzende perceel en de interventiewaarden droge bodem geldt de ontvangstplicht.
- De baggerspecie mag tot aan de perceelgrens worden verspreid.
- Er hoeft niet te worden getoetst aan de kwaliteit van de ontvangende bodem.
- De verspreiding over aangrenzende percelen hoeft niet te worden gemeld.

In bijlage 1 onder het kopje ‘aangrenzend perceel’ is nader ingegaan op de definitie van ‘aangrenzend perceel’ en toekomstige ontwikkelingen binnen het Besluit hierbij. In een aantal situaties mag baggerspecie worden verspreid naar percelen die niet aan de watergang grenzen. Dit is beschreven in § 6.3.

Conform de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland is het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op aangrenzend perceel (volgens het generiek kader van het

Besluit) in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden toegestaan binnen 20 meter van de watergang waar de baggerspecie uit afkomstig is. Voorwaarden hierbij zijn:

- De baggerspecie moet zijn onderzocht conform de NEN 5720.
- De toetsingsresultaten van het waterbodemonderzoek moeten voldoen aan de msPAF-toets ('verspreidbaar').

Voor weilanddepots, een vorm van tijdelijke opslag van baggerspecie, gelden aanvullende eisen:

- De kwaliteit van de baggerspecie moet voldoen aan de Maximale waarden voor verspreiding over aangrenzende percelen.
- De tijdelijke opslag mag maximaal drie jaar duren.
- De tijdelijke opslag met de voorziene duur en eindbestemming wordt vijf dagen van tevoren gemeld.
- De tijdelijk opgeslagen baggerspecie moet vanaf het weilanddepot in een nuttige toepassing worden gebracht, waarbij verspreiding van baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam is uitgezonderd als nuttige toepassing.

Voor verdere informatie over het verspreiden van baggerspecie wordt hier volstaan met een verwijzing naar het 'Handvat verspreiden baggerspecie'[36].

Verspreiden PFAS-houdende onderhoudsbaggerspecie op het aangrenzend perceel en tijdelijke opslag in weilanddepot (generiek beleid)

Voor het verspreiden van baggerspecie uit watergangen op aangrenzende percelen of in een weilanddepot (artikel 35, onder f, Besluit) gelden de toepassingswaarden uit het 'Tijdelijk Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie':

- PFOA: 7,0 µg/kg ds.
- Alle andere PFAS-verbindingen: 3,0 µg/kg ds.

Ook met deze toepassingswaarden komt het uitgangspunt van stand-still niet in het geding. Omdat de baggerspecie in een watergang daarin door afspoeling van grond van de aangrenzende terreinen is terechtgekomen, zal de baggerspecie over het algemeen dezelfde kwaliteit hebben als de landbodem waarop de baggerspecie wordt toegepast. Daarom is het bij al uitgevoerde onderzoeken niet altijd nodig om de kwaliteit van de baggerspecie te bepalen. Wel wordt aangeraden om bij nieuw uit te voeren waterbodemonderzoek een aantal representatieve metingen te doen om te controleren of er geen sprake is van onverwacht hoge waarden van PFAS in de baggerspecie. Dit kan duiden op een voor de watergang niet-representatieve verontreiniging als gevolg van een puntbron. Door het toepassen van baggerspecie waarin uitschieters van PFAS zijn aangetroffen, zal de bestaande bodemkwaliteit verslechteren. Deze lokaal sterker verontreinigde baggerspecie mag daarom niet worden toegepast.

Voor onderzoeken naar de kwaliteit van baggerspecie die na 8 juli 2019 (de datum waarop het tijdelijk handelingskader van kracht werd) zijn uitgevoerd, is het wenselijk om een representatief aantal waterbodemmonsters ook op PFAS te analyseren. Dit geldt ook voor nog uit te voeren waterbodemonderzoeken. Gecontroleerd moet worden of er eventueel sprake is van onverwacht hoge gehalten aan PFAS-verbindingen. Dit is niet nodig als de waterbeheerder, in afstemming met de Omgevingsdienst Rivierenland, heeft aangetoond dat de PFAS-gehalten in de baggerspecie in zijn beheergebied ruimschoots aan de toepassingswaarden voldoen.

Voor het toepassen van baggerspecie uit watergangen op de kant is het in het kader van de dubbele toets die normaal gesproken voor toepassen op de landbodem geldt, niet nodig om de bodemkwaliteit vast te stellen. Dit heeft geen toegevoegde waarde omdat de uitkomsten voor het mogen toepassen geen relevante informatie opleveren. Het uitgangspunt is namelijk dat de baggerspecie als afgespoelde grond weer op de landboden kan worden toegepast zonder dat dit tot verslechtering leidt.

Het voorgaande komt overeen met de huidige praktijk bij het onderhoud van watergangen door waterschappen waarbij periodiek baggerspecie op de kant wordt gezet. Deze praktijk kan dus doorgang vinden.

6.3 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie binnen de gemeenten (gebiedsspecifiek beleid)

6.3.1 Inleiding

In het Besluit geldt, voor het verspreiden van ongerijpte baggerspecie op het aangrenzend perceel, een risicogrens als maximale norm voor de kwaliteit van de te verspreiden baggerspecie (de zogenaamde msPAF methode). Deze toets geldt alleen bij het verspreiden van ongerijpte baggerspecie op percelen direct grenzend aan de watergang van herkomst. In regio Rivierenland is echter vaak geen of onvoldoende ruimte voor het verspreiden van deze specie op de aangrenzende percelen. Hierdoor wordt deze baggerspecie vaak onnodig afgevoerd naar een verwerker, terwijl milieuhygiënisch er geen bezwaar is deze bagger te verspreiden en er vraag is naar deze baggerspecie bij agrariërs. De baggerspecie wordt door hen gebruikt voor algehele bodemverbetering.

In 2010 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kwaliteit van de vrijkomende baggerspecie in regio Rivierenland[37]. Dit onderzoek is uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre de kwaliteit van de bagger overeenkomt met de voor de landbodem gestelde normen. Hieruit blijkt dat 80% van de meetresultaten voldoet aan de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)’ en meer dan 95% van de metingen in de kwaliteitsklasse ‘Wonen’. De stoffen minerale olie, PAK, DDE/DDD en in mindere mate koper komen vaker verhoogd voor tot boven de kwaliteitsklasse ‘Wonen’. Deze verhogingen zijn vermoedelijk het gevolg van verschillende diffuse en puntbronnen (lozingen, landbouw en scheepvaart) die de waterbodem hebben verontreinigd.

Om de mogelijkheden van verspreiding van baggerspecie te kunnen vergroten, hebben de gemeenten de definitie van de term ‘aangrenzend perceel’ verruimd en Lokale Maximale Waarden gedefinieerd voor het verspreiden van ongerijpte baggerspecie.

6.3.2 Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het verspreiden van ongerijpte baggerspecie

Baggerspecie mag onder bepaalde voorwaarden worden verspreid over aangrenzende percelen (zie § 6.2). Om vrijkomende baggerspecie in een groter gebied te kunnen verspreiden of tijdelijk te kunnen opslaan, verruimen de gemeenten de definitie voor aangrenzend perceel als volgt:
‘Baggerspecie mag worden verspreid of in een weilanddepot tijdelijk worden opgeslagen binnen het gehele beheergebied als de baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde bodembeheergebied.’

Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- Voor het verspreiden van baggerspecie uit stedelijk gebied in landelijk gebied gelden de Lokale Maximale Waarden (zie § 6.3.4). De PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de gebiedsspecifieke toepassingswaarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).
- Voor het verspreiden van baggerspecie naar stedelijk groen[22] gelden de Lokale Maximale Waarden (zie § 6.3.4). De PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de gebiedsspecifieke toepassingswaarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).
- Deze verruiming geldt niet voor bodembeschermingsgebieden (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

6.3.3 Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het tijdelijk opslaan van (ongerijpte) onderhoudsbaggerspecie in een weilanddepot

Baggerspecie mag onder bepaalde voorwaarden worden verspreid over aangrenzende percelen (zie § 6.2). Een weilanddepot is een vorm van tijdelijke opslag van (ongerijpte) baggerspecie op een perceel, aangrenzend aan de watergang waaruit de baggerspecie afkomstig is. Om vrijkomende baggerspecie in een groter gebied te kunnen verspreiden of tijdelijk te kunnen opslaan, verruimen de gemeenten de definitie voor aangrenzend perceel als volgt:
'Baggerspecie mag worden verspreid of in een weilanddepot tijdelijk worden opgeslagen binnen het gehele beheergebied als de baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde bodembeheergebied.'

De voorwaarden bij het tijdelijk opslaan van baggerspecie in een weilanddepot zijn:

- Het weilanddepot is niet gelegen in een bodembeschermingsgebieden (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.
- De baggerspecie moet zijn onderzocht conform de NEN 5720.
- De toetsingsresultaten van het waterbodemonderzoek moeten voldoen aan de msPAF-toets ('verspreidbaar'). De in de § 6.3.4 vermelde uitzondering voor baggerspecie uit stedelijk gebied voor PAK en minerale olie geldt hier niet.
- De opslag mag maximaal drie jaar duren.
- De opslag met de voorziene duur en eindbestemming wordt minimaal vijf werkdagen van te voren gemeld bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie § 9.2.1).
- De tijdelijk opgeslagen baggerspecie moet vanuit het weilanddepot in een nuttige toepassing worden aangebracht. Het ophogen van landbouw- en natuurgronden met het oog op het verbeteren van de (bodem)gesteldheid wordt als een nuttige toepassing beschouwd. Het verspreiden van de baggerspecie in oppervlaktewater wordt niet als een nuttige toepassing gezien.
- Voor het inrichten van een weilanddepot voor baggerspecie moet, afhankelijk van het plaatselijke bestemmingsplan in de gemeenten een omgevingsvergunning (vroeger aanlegvergunning) worden aangevraagd (artikel 2.1 lid 1 onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Afhankelijk van de locatie is ook een ontheffing noodzakelijk van het daar geldende bestemmingsplan.

[22] Bijvoorbeeld parken, plantsoenen en terreinen voor recreatief gebruik.

Bij weilanddepots is geen toetsing aan de ontvangende bodemkwaliteit nodig. Daarentegen moet (historische) informatie worden achterhaald waaruit blijkt dat de het weilanddepot niet verdacht is op het voorkomen van bodemverontreiniging.

6.3.4 Lokale Maximale Waarden verspreiden van ongerijpte baggerspecie uit stedelijk gebied voor bodemverbetering

Om aan de vraag naar baggerspecie gehoor te geven en ook te voldoen aan de gestelde doelen van zelfvoorzienendheid, hebben de gemeenten Lokale Maximale Waarden gedefinieerd om vrijkomende baggerspecie in een groter gebied te kunnen hergebruiken. Omdat uit waterbodemonderzoeken is gebleken dat baggerspecie uit het buitengebied veelal schoner is dan de bagger vrijkomend uit het stedelijk gebied, zijn hiervoor verschillende toepassingseisen opgesteld.

Voor het verspreiden van baggerspecie uit het stedelijk gebied geldt dat:

- een waterbodemonderzoek conform de NEN 5720 moet worden uitgevoerd;
- de baggerspecie bij toepassing op stedelijk groen[23] moet voldoen aan de maximale waarden en rekenregels van de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)’;
- de baggerspecie bij toepassing in het landelijk gebied moet voldoen aan de maximale waarden en rekenregels van de kwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)’, uitgezonderd de organische parameters PAK en minerale olie waarvoor respectievelijk een gehalte van 4,5 mg/kg ds en 500 mg/kg ds (gecorrigeerd voor standaardbodem) geldt.
  N.B. Deze verruiming geldt niet bij het verspreiden van baggerspecie in bodembeschermingsgebieden (waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden -zie § 4.3.2-, Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden).

Door de extra toetsnormen voor PAK en minerale olie wordt rekening wordt gehouden met het feit dat stedelijk bagger vaak verontreinigd is met PAK en minerale olie, maar wordt voorkomen dat de ontvangende bodem verontreinigd raakt met deze stoffen vanuit het stedelijk gebied. De gehalten van deze stoffen reduceren in de tijd door biologische afbraak mits de bagger niet in te dikke lagen wordt toegepast[24] (zie ook § 6.3.5).

De kwaliteit van PFAS-verbindingen in de te verspreiden ongerijpte baggerspecie uit stedelijk gebied moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81). Bij verspreiding op direct aangrenzende percelen gelden de normen uit het generieke beleid.

[23] Bijvoorbeeld parken, plantsoenen en terreinen voor recreatief gebruik.

[24] Uit een onderzoek van Alterra, dat is gepubliceerd in het vakblad Bodem (nummer 5 van oktober 2009) blijkt dat door biologische afbraak de concentraties aan minerale olie en PAK in een periode van 5 jaar minimaal 70-80% reduceren. Voorwaarde hierbij is dat er alleen snelle biologische afbraak plaatsvindt in zuurstofrijke omstandigheden.

6.3.5 Aanvullende eisen voor baggerspecie uit het buitengebied en uit het stedelijke gebied

Verder gelden voor zowel baggerspecie uit het buitengebied als baggerspecie uit het stedelijk gebied de volgende eisen:

- De baggerspecie afkomstig uit het stedelijk gebied mag in diktes van maximaal 15 cm worden verspreid/toegepast.
- De baggerspecie afkomstig uit het buitengebied mag in diktes van maximaal 30 centimeter worden verspreid/toegepast.
- De beoogde toepassing wordt minimaal vijf werkdagen van te voren gemeld bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie § 9.2.1).
- De baggerspecie moet afkomstig zijn uit de watergangen die zijn gelegen in regio Rivierenland.
- De baggerspecie mag alleen op de percelen in de gemeenten voor grondverbetering worden toegepast.
- Voor de toepassing van baggerspecie buiten de aangrenzende percelen geldt geen ontvangstplicht; de perceeleigenaar van het perceel waarop de baggerspecie wordt toegepast moet dan altijd toestemming geven.
- De initiatiefnemer van het baggerwerk (de ontdoener) moet aan de perceeleigenaar (de ontvanger) kwaliteitsgegevens overleggen.
- Baggerspecie uit onverdachte watergangen (watergangen niet zijnde verdachte watergangen zoals gedefinieerd in bijlage 1) hoeft niet te worden onderzocht. Wél moet worden aangetoond dat het een onverdachte watergang betreft.
- De kwaliteit van de te toe te passen baggerspecie uit de overige watergangen is bepaald met een waterbodemonderzoek volgens de NEN 5720 (inclusief verdachtheid op asbest) of een partijkeuring conform § 8.2.1.

De toe te passen en onderzochte baggerspecie uit het stedelijk gebied moet voldoen aan de maximale waarden en rekenregels van de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)', uitgezonderd de organische parameters PAK en minerale olie waarvoor respectievelijk een gehalte van 4,5 mg/kg ds en 500 mg/kg ds (gecorrigeerd voor standaardbodem) geldt. Als aanvullende voorwaarde geldt dat de baggerspecie in diktes van maximaal 15 cm mag worden verspreid/toegepast.
*Deze verruiming geldt niet bij het verspreiden van baggerspecie in bodembeschermingsgebieden (*waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden -zie § 4.3.2-, Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden*).*

7 Het toepassen van grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel

Een bodemkwaliteitskaart mag alleen worden gebruikt bij grondstromen tussen locaties die onderdeel uitmaken van de bodemkwaliteitskaart. Dit geldt zowel voor de ontgravings- als de toepassingslocatie en moet worden aangetoond met een historisch onderzoek (zie § 8.1). Hiermee wordt voorkomen dat sterk verontreinigde grond wordt afgegraven en elders (ongewenst) wordt toegepast en/of dat een eventuele sterke grondverontreiniging illegaal wordt afgedekt. Een tweede basisprincipe is dat grond nuttig toegepast moet worden (zie ook § 2.1.1 van bijlage 2). Het is niet toegestaan om zich van grond te ontdoen als deze niet naar een erkend verwerker wordt getransporteerd. Vanaf het moment van ontgraven tot aan het moment van verwerking wordt de grond als afvalstof gezien. Dit geldt óók voor schone grond.

Als aan voornoemde basisprincipes is voldaan, werkt de bodemkwaliteitskaart als volgt:

- De ontgraven grond uit gebieden met een kwaliteit vallend in de te verwachten ontgravingskwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’ (groen op de ontgravingskaarten van kaartbijlage 3A en 3B) mag overal worden toegepast.
- De ontgraven grond uit gebieden met een kwaliteit vallend in de te verwachten ontgravingskwaliteitsklasse ‘Wonen’ (oranje/bruin op de ontgravingskaarten van kaartbijlage 3A en 3B) mag zonder partijkeuring worden toegepast in gebieden waarvan de toepassingseis de kwaliteitsklasse ‘Wonen’ of ‘Industrie’ is (respectievelijk oranje/bruin en roze/rood op de toepassingskaart van kaartbijlage 5A en 5B).
- De ontgraven grond uit gebieden met een kwaliteit vallend in de te verwachten ontgravingskwaliteitsklasse ‘Industrie’ (roze/rood op de ontgravingskaarten van kaartbijlage 3A en 3B) mag zonder partijkeuring worden toegepast in gebieden waarvan de toepassingseis de kwaliteitsklasse ‘Industrie’ is (roze/rood op de toepassingskaart van kaartbijlage 5A en 5B).
  De bodemkwaliteitszones ‘B1./O1. Wonen voor 1950 I’, ‘B4./O4. Industrie voor 1950’ en ‘B8. Wegbermen in het buitengebied’ vallen in de kwaliteitsklasse ‘Industrie’, maar hebben een relatief slechtere bodemkwaliteit dan de andere bodemkwaliteitszones in de gemeenten. In de grond komen relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met zware metalen en PAK voor die onderdeel vormen van de diffuse bodemkwaliteit. Hetzelfde geld voor de bodemkwaliteitszone ‘B7. (Voormalige) boomgaarden’. Hier komen relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met bestrijdingsmiddelen voor. Daarom hebben de gemeenten strenger beleid opgesteld (zie § 4.3.4, § 4.3.5 en § 5.4). Grond vanuit deze bodemkwaliteitszones moet voorafgaand aan de beoogde toepassing worden onderzocht (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de onderzoeksresultaten mag de grond worden toegepast of moet worden getransporteerd naar een erkend verwerker.

Als de toe te passen grond is gekeurd volgens de gestelde eisen van het Besluit, is de in de partijkeuring vastgestelde kwaliteit leidend (zie § 5.10.2).

Als uit een bodemonderzoek blijkt dat alle analyseresultaten voldoen aan de 90-percentielwaarde[25] van de betreffende bodemkwaliteitszone (zie bijlage 7b), mag de bodemkwaliteitskaart met het bodemonderzoek als aanvullend bewijsmiddel worden gebruikt voor de grond die elders nuttig wordt toegepast (zie § 5.10.2).

Als uit een bodemonderzoek blijkt dat de kwaliteit van de ontvangende bodem slechter is dan de bodemkwaliteitsklasse zoals die voor de bodemkwaliteitszone is vastgesteld, waarin de locatie is gelegen, geldt (ongeacht de vastgestelde bodemkwaliteitsklasse en mogelijk gevolgen voor de toepassingseis) de toepassingseis zoals deze is weergegeven op de toepassingskaarten (zie § 5.10.2).

Grond van buiten het bodembeheergebied (zie § 4.2), ook al zijn bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten als bewijsmiddel geaccepteerd, moet voldoen aan de generieke toepassingseisen (kaartbijlage 4A en 4B). Uitzondering hierop zijn de gebieden met strengere Lokale Maximale Waarden ten opzichte van de generieke toepassingseis van het Besluit. In deze gebieden gelden voor toe te passen grond altijd de vastgestelde (strengere) Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.2 en § 4.3.3). Gebiedseigen grond moet voldoen aan de gebiedsspecifieke toepassingseisen (kaartbijlage 5A en 5B).

Bijlage 4 geeft de mogelijkheden van grondstromen binnen en tussen zones weer (grondstromenmatrix). Hierbij moet worden opgemerkt dat deze matrix alleen geldt voor grondstromen tussen locaties die onderdeel uitmaken van de bodemkwaliteitskaart.

[25] 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde. De 90-percentielwaarde wordt aangeduid als de gebiedseigen kwaliteit. Als de 90-percentielwaarde lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is gelegen, wordt de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

8 Onderzoeksinspanning voorafgaand aan het grondverzet

8.1 Historisch onderzoek

Voorafgaand aan graafwerkzaamheden of het ontgraven en toepassen van grond moet altijd een historisch onderzoek worden uitgevoerd om vast te stellen of de werkzaamheden gaan plaatsvinden op voor bodemverontreiniging niet-verdachte locaties en/of locaties die onderdeel uitmaken van een geldige en binnen de regio Rivierenland geaccepteerde bodemkwaliteitskaart.

Bij graafwerkzaamheden en het tijdelijk opslaan van grond (langer dan 6 maanden en maximaal 3 jaar) moet dit vanwege de Wet bodembescherming, het Besluit bodemkwaliteit en de Arbowetgeving en het werken in en met verontreinigde bodem.

Voor de ontgravingslocatie moet worden achterhaald of

- er geen handelingen worden verricht waardoor een eventuele verontreiniging wordt verminderd of verplaatst (Wet bodembescherming);
- de locatie onderdeel uitmaakt van de bodemkwaliteitskaart; deze mag dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de toe te passen grond (Besluit bodemkwaliteit).

Voor de toepassingslocatie moet worden achterhaald of

- sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Als hiervan sprake is en op die locatie grond wordt toegepast, is immers sprake van het aanbrengen van een leeflaag of het uitvoeren van een sanering in het kader van de Wet bodembescherming. In dat geval moet minimaal een BUS-melding en -evaluatie worden ingediend;
- de locatie onderdeel uitmaakt van de bodemkwaliteitskaart; deze mag dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de toe te passen grond (Besluit bodemkwaliteit).

Het historisch onderzoek moet worden uitgevoerd door het invullen van het ‘Vragenformulier historische gegevens’ (zie bijlage 8).

De onderzoekslocatie wordt gedefinieerd als zijnde de ontgravings- en toepassingslocatie waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden inclusief het aangrenzend terrein tot een minimum van 25 meter. Voor een deel van de historische informatie moet contact worden opgenomen met de gemeente Tiel (voor locaties in de gemeente Tiel) of met de Omgevingsdienst Rivierenland. Aanvullend daarop kan een deel van de bodeminformatie ook via het internet aangevraagd/opgezocht worden:

- Gemeente Tiel: gemeente@tiel.nl.
- Landelijk bodemloket: http://www.bodemloket.nl/kaart.
- (Voormalige) boomgaarden via de website: http://www.topotijdreis.nl/.

Alleen als uit het historisch onderzoek blijkt dat op de terreinen waar de werkzaamheden plaatsvinden geen activiteiten aanwezig zijn (geweest) die de bodem hebben kunnen verontreinigen én de locatie onderdeel uitmaakt van een geldige en binnen regio Rivierenland geaccepteerde bodemkwaliteitskaart, mag een bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de grond (zie hoofdstuk 5).

Als alle noodzakelijk historische gegevens al in een eerder onderzoek zijn achterhaald en voldoen aan de bovenstaande voorwaarden, dan mag dat onderzoek worden gebruikt. Wél moet worden geverifieerd of in de periode tussen het onderzoek en de melding van het toepassen van grond geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de bodem/partij grond negatief hebben kunnen beïnvloeden. Bij twijfel beslist de Omgevingsdienst Rivierenland of de onderzoeksgegevens mogen worden gebruikt.

Een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie is in deze nota bodembeheer gedefinieerd als een locatie waar geen puntbron aanwezig is (geweest), bijvoorbeeld een ondergrondse huisbrandolietank, een halfverharding, een gedempte watergang, een ophooglaag, een bodembedreigende activiteit, afvaldump of een (bekend) geval van ernstige bodemverontreiniging.

Bij het toepassen van grond moet ook worden vastgesteld of

- de toepassing van de grond nuttig is (artikel 35 van het Besluit; zie ook § 2.1.1 van bijlage 2, onderdeel 'Nuttige toepassingen van grond');
- de ontgravings- en toepassingslocatie in een zone van de bodemkwaliteitskaart ligt (zie hoofdstuk 2). Is dat niet zo, dan geldt het generieke kader van het Besluit en moet de kwaliteit van de toe te passen grond én van de ontvangende bodem worden vastgesteld (zie § 5.10.1 en § 8.2);
- het grondverzet plaatsvindt in gebieden met bijzondere omstandigheden (zie § 5.10) en of andere Wet- en regelgeving van belang is (zie § 2.1.5 van bijlage 2).

Als de ontgravings- en/of toepassingslocatie nabij het spoor is gelegen, wordt aanbevolen om contact op te nemen met ProRail (www.prorail.nl) om te achterhalen of deze locatie in eigendom is van ProRail of NS-Vastgoed.

8.2 Onderzoek toe te passen grond en ontvangende bodem

8.2.1 Toe te passen grond

De toe te passen grond moet worden gekeurd of zijn onderzocht met een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 met een gepaste strategie voor de ontgravingslocatie, als deze grond:

- ontgraven gaat worden uit een zone waarvan de te verwachten ontgravingskwaliteit een mindere kwaliteit heeft dan de toepassingseis van de ontvangende bodem;
- afkomstig is van een uitgesloten gebied van de eigen of geaccepteerde en geldige bodemkwaliteitskaart (zie § 4.2; en § 5.10.1; gespecificeerd in hoofdstuk 2 en de rapportages van de geaccepteerde bodemkwaliteitskaarten);
- wordt toegepast in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2, § 4.3.4 en § 5.10.4). Een toepassing van grond in waterwin- of grondwaterbeschermingsgebieden dient tevens te voldoen aan de aanvullende kwaliteitsbepalingen in de provinciale omgevingsverordening;
- afkomstig is van oude categorie-1 werken (zie § 5.10.1);
- afkomstig is van gebieden waarvan de gemeenten de bodemkwaliteitskaarten niet hebben geaccepteerd (zie § 4.2 en § 5.6).
- afkomstig is uit de bodemkwaliteitszone ‘B8. Wegbermen buitengebied’ en niet in een onverharde berm wordt toegepast (zie § 4.3.5);
- wordt toegepast op een regionale waterkering als teeltlaag (zie § 4.3.6);
- onvoorziene visuele afwijkingen vertoont (asbest, meer gewichts- of volumeprocent aan bijmenging van bodemvreemde materialen dan de ontvangende bodem, kleur, geur; zie § 5.1);

- afkomstig is uit de bodemkwaliteitszone ‘B1./O1. Wonen voor 1950 I’, ‘B4./O4. Industrie voor 1950’ (zie § 5.4);
- afkomstig is uit een tijdelijke opslag en niet aan voorwaarden voldaan kan worden zoals deze in § 5.9 zijn beschreven.

Een partijkeuring moet plaatsvinden conform het BRL 1000 – protocol 1001 of de NEN 5740[26] en door een daarvoor gecertificeerd bedrijf dat een ministeriële erkenning heeft. Het bodemonderzoek moet zijn uitgevoerd door een voor het BRL 2000 – protocol 2001[38] gecertificeerd bedrijf/persoon dat een ministeriële erkenning heeft. Als de grond onderzocht wordt op asbest moet het bodemonderzoek ook zijn uitgevoerd door een voor het BRL 2000 – protocol 2018[39] gecertificeerd bedrijf/persoon dat een ministeriële erkenning heeft.
Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

Onderzoek bij toepassing grond vanuit de bodemkwaliteitszone ‘B7. (Voormalige) boomgaarden’ en/ of kassen (periode 1945-2000)
In verband met heterogeniteit van de bodemverontreiniging op de (voormalige) boomgaarden zal bij grondverzet en herinrichting van een (voormalige) boomgaard een bodemonderzoek op het te ontgraven perceel moeten plaatsvinden om vast te stellen of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (en daarmee te voorkomen dat ernstig verontreinigde grond wordt verspreid). Bij het onderzoek moet de bovenste 50 cm van de bodem conform de NEN 5740 strategie “diffuse verontreiniging met heterogeen verdeelde verontreinigde stof op schaal van monsterneming” (niet-lijnvormige locatie) worden onderzocht. Hierbij moeten analyses plaatsvinden op het standaard NEN 5740 stoffenpakket aangevuld met organochloorbestrijdingsmiddelen. Als de (voormalige) tussenwaarde wordt overschreden dan vindt er een nader bodemonderzoek plaats en wordt er vastgesteld of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Is dit niet het geval dan komt de grond in aanmerking voor hergebruik. In eerste instantie kan hiervoor gebruik worden gemaakt van het bodemonderzoek. Het maximaal gemeten gehalte wordt hierbij getoetst aan de Lokale Maximale Waarden van de ontvangende bodem (zie § 4.3.4). Als hergebruik niet mogelijk is, kan worden overwogen de partij vervolgens te keuren conform het Besluit bodemkwaliteit (zie eerder in deze paragraaf). In het laatste geval kan aan het gemiddelde gehalte worden getoetst.

In tabel 8.1 is aangegeven onder welke condities grond uit (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000) mag worden toegepast.

Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

[26] Alleen van de volgende onderzoeksstrategieën kan gebruik worden gemaakt: TOETS-S, TOETS-S-GR en KEU-I-HE.

Tabel 8.1. Onderzoeksinspanning en toepassingseisen bij (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000)

		NAAR			
		(Voormalige) boomgaarden buitengebied	**(Voormalige) boomgaarden stedelijk gebied**	**(Voormalige) boomgaarden bodem-beschermingsgebied**	**Overige gebieden in de gemeenten**
VAN	**(Voormalige) boomgaarden buitengebied**	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 1	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 2	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Bodemonderzoek Toepassingseis: Generieke toepassingseis
	(Voormalige) boomgaarden stedelijk gebied	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 1	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 2	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Bodemonderzoek Toepassingseis: Generieke toepassingseis
	(Voormalige) boomgaarden bodem-beschermings-gebied	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 1	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 2	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Bodemonderzoek Toepassingseis: Generieke toepassingseis
	Overige gebieden in de gemeenten	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer
	Boomgaarden buiten het bodembeheergebied	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)

8.2.2 Ontvangende bodem

De kwaliteit van de ontvangende bodem moet worden onderzocht als:

- de toepassingslocatie is gelegen in een uitgesloten gebied (zie hoofdstuk 2);
- op de toepassingslocatie mogelijk een bodemverontreiniging door een puntbron is vastgesteld.
- al een keer is onderzocht maar niet voldoet aan de eisen zoals zijn gesteld in § 5.10.2.

Om de kwaliteit van de ontvangende bodem vast te stellen moet een gepaste onderzoeksstrategie uit de NEN 5740 worden gebruikt. Alleen de bodemlaag waarop de grond wordt toegepast moet worden onderzocht. Het onderzoek moet zijn uitgevoerd door een voor de BRL 2000 – protocol 2001 gecertificeerd bedrijf/persoon dat een ministeriële erkenning heeft.

Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

9 Procedures

9.1 Opvragen informatie voorafgaand aan het grondverzet

Voorafgaand aan het tijdelijk opslaan van grond en een grondstroom tussen locaties (ontgraven en toepassen van grond) moet de initiatiefnemer of een hiertoe gemachtigd persoon (ontdoener van de grond of tussenpersoon zoals een aannemer of adviesbureau), zich op de hoogte te stellen van de mogelijkheden van het grondverzet (zie § 8.1).

De ingevulde 'Vragenlijst historische gegevens' (zie bijlage 8; ontgravings- én toepassingslocatie) moeten volledig en gelijktijdig met de melding voor het tijdelijk opslaan van grond of de grondstroom (zie § 9.2) worden ingeleverd.

In onderstaande paragrafen worden de procedures, te weten melding, termijn, registratie en transport van grond verder uiteengezet.

9.2 Melden tijdelijk opslaan en toepassen van grond

9.2.1 Algemeen

De melding moet minimaal 5 werkdagen voor de aanvang van de tijdelijke opslag van grond of nuttige toepassing van de grond worden gedaan via het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: www.meldpuntbodemkwaliteit.nl. Het melden kan zowel analoog als digitaal plaatsvinden. De meldingen worden doorgezonden naar het bevoegd gezag van de locatie waar de grond tijdelijk wordt opgeslagen of toegepast. Voor de tijdelijke opslag en de toepassingen op of in de landbodem is dat de gemeente waarin de locatie van de tijdelijke opslag of de toepassing is gelegen. De meldingen voor de gemeenten worden doorgezonden naar de Omgevingsdienst Rivierenland. Voor de tijdelijke opslag en de toepassingen in oppervlaktewaterlichamen, zoals sloten, is dat het Waterschap Rivierenland.

De Omgevingsdienst Rivierenland is (namens de gemeenten) op grond van het Besluit niet verplicht om de melding te publiceren en neemt geen formeel besluit op de melding. Na verstrijken van de hierboven genoemde termijnen mag de initiatiefnemer starten met het tijdelijk opslaan van grond of de nuttige toepassing. De initiatiefnemer van de tijdelijke opslag of de nuttige toepassing is en blijft verantwoordelijk voor het voldoen aan de vereisten van het Besluit. Maar ook eenieder die op een bepaald moment in enig opzicht macht uitoefent over (een deel van) de tijdelijke opslag of de toepassing kan worden aangesproken; bijvoorbeeld een perceeleigenaar, erfpachter, huurder of bruiklener (zie ook § 1.4 en § 1.5).

Het toepassen van grond moet worden gemeld bij het bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit. Het toepassen van de grond bij een sanering die wordt uitgevoerd conform artikel 39 van de Wet bodembescherming moet óók worden gemeld bij het bevoegd gezag Wet bodembescherming (voor de gemeenten is dat de provincie Gelderland die deze taken heeft gemandateerd aan de Omgevingsdienst regio Arnhem; post@gelderland.nl). Dit geldt overigens niet voor BUS-saneringen (zie artikel 36, lid 2 onder c van het Besluit).

In tabel 9.1 is een overzicht gegeven van de verschillende vormen van tijdelijke opslag en de voorwaarden uit het Besluit die daarbij gelden.

9.2.2 Toepassen van grond

De meldingsplicht voor het nuttig toepassen van grond in het kader van het Besluit geldt altijd met uitzondering van:

- de toepassing van grond door particulieren, anders dan in de uitoefening van een bedrijf of beroep;
- het toepassen van grond binnen een landbouwbedrijf als de grond afkomstig is van een tot dat landbouwbedrijf behorend perceel grond waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld als op het perceel grond waar de grond wordt toegepast;
- het verspreiden van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen;
- het toepassen van schone grond in hoeveelheden maximaal 50 m^3. Voor het toepassen van schone grond in hoeveelheden vanaf 50 m^3 moet eenmalig de toepassingslocatie worden gemeld.

De Omgevingsdienst Rivierenland kan ondanks de ontheffing van de meldplicht namens de gemeenten wel de bewijsmiddelen opvragen van de kwaliteit van de toegepaste grond of (verspreide) baggerspecie. De Omgevingsdienst Rivierenland maakt van deze bevoegdheid altijd gebruik.

9.2.3 Tijdelijke opslag van grond

De meldingsplicht voor het tijdelijk opslaan van grond in het kader van het Besluit geldt altijd, met uitzondering van de opslag van grond als sprake is van tijdelijke uitname.

In het Besluit is tijdelijke opslag in de meeste situaties niet vergunningsplichtig. Wel moet aan een drietal voorwaarden worden voldaan:

- De kwaliteit van de grond moet voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse van de (tijdelijk) ontvangende bodem. Uitzonderingen hierop zijn de kortdurende opslag (niet langer dan 6 maanden) en de opslag bij tijdelijke uitname.
- De grond mag op de landbodem maximaal 3 jaar opgeslagen worden.
- De eindbestemming van de grond moet bekend zijn als deze langer dan 6 maanden wordt opgeslagen.

Als tijdelijk opslag niet binnen een vergunningsplichtige inrichting plaatsvindt, moet toestemming worden verkregen van de perceeleigenaar waar de grond tijdelijk wordt opgeslagen.

Op de website van Rijkswaterstaat/Bodem+ is bij de veelgestelde vragen bij het Besluit bodemkwaliteit , Grond en baggerspecie – Tijdelijke opslag meer informatie te lezen onder welke voorwaarden grond en baggerspecie tijdelijk mag worden opgeslagen (https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-bagger-top/). Hierbij gaat het over het tijdelijk opslaan van gescheiden partijen grond. Het samenvoegen van verschillende partijen grond is erkenningsplichtig. Op de website van Rijkswaterstaat/Bodem+ is bij de veelgestelde vragen bij het Besluit bodemkwaliteit, Grond en baggerspecie – Samenvoegen en partijdefinitie te lezen onder welke voorwaarden partijen grond en baggerspecie samengevoegd mogen worden en wat wordt verstaan

onder een partij grond of baggerspecie (https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-bagger-samen/).

Met het gebiedsspecifiek beleid (vaststellen Lokale Maximale Waarden, zie § 4.3) zijn enkele knelpunten in de gemeenten als gevolg van de landelijke regelgeving opgelost.

In tabel 9.1 zijn de vormen van tijdelijke opslag en de bijbehorende voorwaarden (kwaliteitseisen en meldingsplicht) opgenomen.

Tabel 9.1: Vormen van tijdelijke opslag en bijbehorende voorwaarden

Vorm van tijdelijke opslag	**Voorwaarden van het Besluit**[5]		
	Maximale duur van de opslag	**Kwaliteitseisen**	**Meldingsplicht**
Kortdurende opslag	6 maanden	-	Ja[1)]
Tijdelijke opslag op landbodem	3 jaar	Kwaliteit moet voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem	Ja[1)] , met voorziene duur van opslag en eindbestemming
Weilanddepot: tijdelijke opslag van baggerspecie op aangrenzend perceel	3 jaar	Alleen baggerspecie die voldoet aan de normen voor verspreiding over aangrenzende percelen	Ja[1)] , met voorziene duur van opslag en eindbestemming
Opslag tijdelijke uitname	Looptijd van de werkzaamheden	-	Nee

1) Melding moet worden gedaan bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: www.meldpuntbodemkwaliteit.nl.

9.3 Registratie en archivering van de meldingen

De melding van de tijdelijke opslag en de nuttige toepassing van grond (inclusief bijlagen) worden door de Omgevingsdienst Rivierenland (voor de gemeenten) bij binnenkomst via het centrale meldpunt bodemkwaliteit van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geregistreerd en gearchiveerd.

De verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels rond het ontgraven, het tijdelijk opslaan of het toepassen van grond, waaronder het tijdig melden, ligt bij de initiatiefnemer van de grondtoepassing (zie ook § 1.4 en § 1.5). Als achteraf blijkt dat foutief is gehandeld, dan kan de initiatiefnemer van de grondtoepassing zich niet beroepen op de gedane melding of het eventueel uitblijven van een reactie van het bevoegd gezag binnen een bepaalde termijn. Ook na toepassing mag de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de gemeenten) nog optreden tegen overtredingen van de regelgeving als blijkt dat niet de juiste gegevens zijn verstrekt of sprake is van het toepassen van grond met een onjuiste kwaliteit.

9.4 Beoordeling van de melding

De meldingen van tijdelijke opslag en toepassingen van grond in de gemeenten worden door de Omgevingsdienst Rivierenland (voor de gemeenten) beoordeeld. De Omgevingsdienst Rivierenland probeert de melder altijd binnen 5 werkdagen op de hoogte te stellen van haar oordeel over de melding.

Bij de beoordeling van de tijdelijke opslag en de toepassing van grond wordt gekeken naar de kwaliteitsklasse van de toe te passen grond én de toepassingseis vanuit deze nota bodembeheer. Daarnaast wordt gecontroleerd of de melding volledig is ingevuld, het bewijsmiddel mag worden gebruikt (inclusief Kwalibo), de tijdelijke opslag of toepassing nuttig is, of strijdig is met andere ruimtelijke aspecten, of dat de tijdelijke opslag vergunningsplichtig is. Ook wordt aandacht besteed of andere wet- en regelgeving van invloed is (zie § 2.1.5 van bijlage 2).

9.5 Transport van grond

Bij het transport van grond over de weg moet een transportgeleidebiljet aanwezig zijn.

Bij het transport van grond naar een nuttige toepassing moet een kwaliteitsverklaring beschikbaar zijn. Alternatief is dat op het transportgeleidebiljet het meldnummer is vermeld dat is afgegeven door het centrale meldpunt bodemkwaliteit van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie ook § 9.7).

Bij transport van grond naar een erkend verwerker (bijvoorbeeld een reiniger, stortplaats of depot voor het opslaan van verontreinigde grond) moet een afvalstroomnummer op het transportgeleidebiljet worden vermeld. Deze wordt afgegeven door de erkend verwerker.

9.6 Repeterende vrachten en omvangrijk grondverzet

Binnen werken met omvangrijke hoeveelheden grondverzet, zoals het aanleggen van een woonwijk, bedrijventerrein of het ontwikkelen van een natuurgebied, is het vaak niet praktisch om voor elke afzonderlijk toepassing van een partij grond een melding te doen. In verband hiermee bestaat de mogelijkheid om hiervoor een grondstromenplan op te stellen dat vooraf moet worden goedgekeurd door de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de gemeenten). Het grondstromenplan moet worden gemeld bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: www.meldpuntbodemkwaliteit.nl. Afwijkingen van het grondstromenplan moeten direct worden gemeld aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

9.7 Grondtransporten met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel

Als grond wordt getransporteerd met een bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de grond, dan moet op het transportgeleidebiljet het meldingsnummer vermeld worden waaronder de melding bij het landelijke meldpunt bodemkwaliteit is geregistreerd en aan de melder is afgegeven. Als geen meldingsnummer op het transportgeleidebiljet is geregistreerd moet een kwaliteitsverklaring aanwezig zijn die in het Besluit is erkend.

10 Toezicht en handhaving

10.1 Betrokkenen bij grondwerkzaamheden

Bij toezicht en handhaving tijdens het ontgraven, het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond op of in de bodem zijn verschillende 'spelers' betrokken. In tabel 10.1 staat een overzicht van de verantwoordelijkheden van de diverse betrokkenen rond het toepassen van grond conform het Besluit. Naast de in tabel 10.1 betrokken 'spelers' zijn ook gespecialiseerde instellingen betrokken bij grondwerkzaamheden, waaronder adviesbureaus (partijkeuringen) en grondbanken (leverancier en/of toepasser van de grond).

Tabel 10.1: Verantwoordelijkheden van verschillende betrokkenen bij het toepassen van grond op of in de bodem

Betrokkenen	**Verantwoordelijkheden**
Gemeente Tiel (Besluit bodemkwaliteit)	Het (digitaal) ontsluiten van de bodeminformatie en inzage geven in archieven met onder andere (historische) bodeminformatie en de bodemkwaliteit.
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel (Besluit bodemkwaliteit)	Beschikbaar stellen van bodeminformatie aan de Omgevingsdienst Rivierenland die deze informatie (digitaal) ontsluit en het inzage geven in archieven met onder andere (historische) bodeminformatie en de bodemkwaliteit.
Omgevingsdienst Rivierenland voor de gemeenten (Besluit bodemkwaliteit)	Voeren van vooroverleg met de initiatiefnemer. Voor de gemeenten het digitaal ontsluiten van bodeminformatie en de bodemkwaliteit. **Bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit voor de gemeenten:** Toezicht en handhaving van de melding (administratief en in het veld). Uitvoeren taken waaronder het in ontvangst nemen, registreren, archiveren, beoordelen en toetsen van de melding voor het nuttig toepassen van grond.
Provincie Gelderland (Besluit bodemkwaliteit)	Als gemeente en Omgevingsdienst Rivierenland, maar dan bij het nuttig toepassen van grond in Wet milieubeheer-inrichtingen met de provincie als vergunningverlener en ter plaatse van beschermingsgebieden.
Waterschap Rivierenland (Besluit bodemkwaliteit)	Als gemeente en Omgevingsdienst Rivierenland, maar dan bij het nuttig toepassen of verspreiden van grond en baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam, het toepassen van grond in/op waterkeringen in beheer van het Waterschap.
Omgevingsdienst Rivierenland voor de gemeenten (Wet bodembescherming)	Toezicht en handhaving van niet-ernstige en nieuwe gevallen van ernstige bodemverontreiniging, met uitzondering van de gemeente Tiel voor verontreinigingen buiten inrichtingen.
Gemeente Tiel (Wet bodembescherming)	Toezicht en handhaving van niet-ernstige en nieuwe gevallen van ernstige bodemverontreiniging buiten inrichtingen
Omgevingsdienst Regio Arnhem (Wet bodembescherming)	Toezicht en handhaving van (oude) gevallen van (vermoedelijk) ernstige bodemverontreiniging en bij verplaatsen van verontreinigde grond op grond van artikel 28 van de Wet bodembescherming.

Vervolg tabel 10.1: Verantwoordelijkheden van verschillende betrokkenen bij het toepassen van grond op of in de bodem

Betrokkenen	Verantwoordelijkheden
Leverancier (ontdoener) van de grond	Het afgeven van een bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de te leveren grond en zorgen dat de (erkende) transporteur de doorslagen van de ingevulde begeleidingsbrief krijgt. Registratie van de gegevens gedurende 5 jaar.
Transporteur	Tijdens het transport beschikken over een ingevulde begeleidingsbrief met, indien noodzakelijk, een afvalstroomnummer. Overhandigen begeleidingsbrief op aanvraag van de handhaver (provincie, politie, gemeente). Registratie van de gegevens gedurende 5 jaar. In overleg met de leverancier van de grond levert de transporteur van de grond het bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de te transporteren grond.
Partij die de grond toepast (initiatiefnemer of een ieder die op een bepaald moment macht uit oefent). Dit kan ook een gemeentelijke afdeling zijn.	Conform het Besluit bodemkwaliteit (laten) melden bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Nagaan of vanuit andere wetgeving voorwaarden worden gesteld en deze navolgen. In overleg met de leverancier van de grond levert de partij die de grond toepast het bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de toe te passen grond.
Milieupolitie	Toezicht en handhaving (strafrechtelijk).
Omgevingsdienst	Bestuursrechtelijk handhaving
Inspectie Leefomgeving en Transport	Het uitvoeren van de handhaving op de keten van grond voorafgaand aan de aannemer, voor zover het gaat om activiteiten die onder Kwalibo vallen. Hierbij gaat het zowel om het toepassen van grond op of in de landbodem als het toepassen of verspreiden van grond in een oppervlaktewaterlichaam.

10.2 Toezicht en handhaving

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten zijn voor haar eigen grondgebied in het kader van het Besluit verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van de toepassing van grond op of in de bodem. De Omgevingsdienst Rivierenland voert in opdracht van deze gemeenten die taken uit. Bij de tijdelijke opslag en de toepassingen van grond kan toezicht en handhaving plaatsvinden:

- tijdens de melding;
- in het veld (tijdens het transport of bij de tijdelijke opslag of de toepassing);
- na de tijdelijke opslag of de toepassing.

Bij het toezicht en de handhaving voor het Besluit maakt de Omgevingsdienst Rivierenland namens de gemeente gebruik van het zelf opgestelde ‘Handboek bodemadvisering’[40] en de ‘Checklist toezicht’.

Als de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de gemeenten) constateert dat de regels van het Besluit en/of de Wet bodembescherming niet worden nageleefd, kan bestuursdwang worden uitgeoefend of een dwangsom worden opgelegd. Bestuursdwang houdt in dat de initiatiefnemer of degene die het beheer van een (grootschalige) toepassing heeft overgenomen, een aanzegging krijgt bepaalde handelingen na te laten, dan wel bepaalde maatregelen te treffen binnen een bepaalde termijn. De Omgevingsdienst Rivierenland kan eventueel na de verstreken termijn op kosten van de initiatiefnemer deze handelingen laten verrichten. Een dwangsom is een indirect dwangmiddel in de vorm van een geldboete

die wordt opgelegd met het doel om de overtreding ongedaan te maken of verdere overtreding dan wel herhaling te voorkomen.
De strafrechtelijke handhaving van het Besluit en de Wet bodembescherming, wordt geregeld in de Wet op de Economische Delicten. Als strafbare handelingen niet opzettelijk zijn uitgevoerd, dan is sprake van een overtreding. Als zij opzettelijk zijn begaan, worden zij aangemerkt als misdrijven. Met de opsporing van overtredingen is in de eerste plaats de politie belast. Daarnaast kunnen bepaalde categorieën buitengewone opsporingsambtenaren (BOA) de bevoegdheid hebben om overtredingen van het Besluit en de Wet bodembescherming op te sporen.

In het kader van het Besluit is voor toepassingen van grond op of in de bodem de Inspectie Leefomgeving en Transport bevoegd gezag voor de keten van de producent tot en met de aannemer. Deze bevoegd-gezag-taken omvatten de activiteiten die onder de Kwalibo vallen. Ook is de Inspectie Leefomgeving en Transport bevoegd tot bestuurlijke handhaving van het handelen van de aannemer die de grond toepast op of in de bodem.

Overtredingen zoals afwijken van normdocumenten en werken zonder erkenning moeten worden gemeld bij de Inspectie Leefomgeving en Transport: https://www.ilent.nl/melden-en-vragen. De Inspectie Leefomgeving en Transport kan bij constatering van overtredingen dwangsommen opleggen, bedrijven schorsen of zelfs erkenningen intrekken.

11 Uitwerking bodembeleid onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming

11.1 Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit bouwen

Bij een omgevingsvergunning activiteit bouwen is het in het in artikel 6.2c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geregeld dat deze niet eerder in werking treedt nadat:

- is vastgesteld dat er geen sprake is van een geval van ernstige verontreiniging ten aanzien waarvan spoedige sanering noodzakelijk is, of
- met het (deel)saneringsplan is ingestemd, of
- een BUS-melding is gedaan en de vijfwekentermijn is verstreken.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning activiteit bouwen moet bodeminformatie worden verzameld (zie artikel 8 vierde lid van de Woningwet en artikel 2.4 van de Regeling omgevingsrecht). Als geen bodeminformatie bekend is moet een bodemonderzoek worden uitgevoerd. Bij een omgevingsvergunningsaanvraag bouw is geen bodemonderzoek nodig wanneer:

- het een bouwwerk is wat staat beschreven in de artikelen 2 en 3 van de bijlage II uit het Besluit Omgevingsrecht of vergelijkbaar in aard en omvang; of
- het bouwwerk de grond niet raakt; of
- in het bouwwerk minder dan 2 uur per dag mensen verblijven.

Let op! Vanuit andere regelgeving (bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit) kan bodemonderzoek toch nodig zijn.

De gemeenten bieden de mogelijkheid om in sommige gevallen de bodemkwaliteitskaart te gebruiken om uit te sluiten dat er gebouwd gaat worden op ernstig verontreinigde grond (zie § 11.3).

11.2 Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit ruimtelijke planvorming

In de ruimtelijke planvorming moet rekening worden gehouden met de bodemkwaliteit in relatie tot de toegestane en/of toekomstige gebruiksfuncties. Wanneer blijkt dat de bodemkwaliteit niet geschikt is voor de gewenste bestemming dan moet een afweging worden gemaakt of er een sanering wordt uitgevoerd, het plan wordt aangepast of dat het plan niet doorgaat. Hierbij speelt het kosteneffect een belangrijke rol. Bij het wijzigen van een bestemmingsplan moet daarom de economische haalbaarheid worden aangetoond.

Niet altijd is bij een bestemmingswijziging op voorhand een bodemonderzoek noodzakelijk. Wil men een klein bouwwerk bijvoorbeeld ten behoeve van nutsvoorzieningen realiseren? Of betreft het een verandering in gebruik waarbij er qua bodem geen (extra) risico's zijn voor het beoogde gebruik en/of uitvoerbaarheid van het plan? Dan is bodemonderzoek waarschijnlijk niet noodzakelijk. Bij twijfel kan contact worden opgenomen met de betreffende gemeente.

Let op! Vanuit andere regelgeving kan bodemonderzoek toch nodig zijn.

De gemeenten bieden de mogelijkheid om in sommige gevallen de bodemkwaliteitskaart te gebruiken om aan te tonen dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de gewenste bestemming (zie § 11.3).

11.3 Voorwaarden vrijstellingsregeling bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteiten bouwen en ruimtelijke planvorming

Voor locaties die zijn gelegen in de bodemkwaliteitszones 'B3./O3. Wonen na 1950' en 'B6./O6. Buitengebied' bieden de gemeenten de mogelijkheid dat bij aanvragen van een omgevingsvergunning (activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming) onder bepaalde voorwaarden een verkennend bodemonderzoek (conform de NEN 5740) achterwege kan worden gelaten. De bodemkwaliteitskaart kan dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische bodemkwaliteit op het betreffende perceel of de betreffende percelen. Deze vrijstellingsmogelijkheid geldt niet voor de gemeente Neder-Betuwe. De voorwaarden voor de andere gemeenten zijn:

- Een historisch onderzoek is uitgevoerd volgens de laatste versie van de NEN 5725 volgens strategie A 'opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek'. Het historisch onderzoek moet zijn uitgevoerd door een gecertificeerd/erkend persoon of bureau voor de BRL 2000 – protocol 2001.
  Als alle noodzakelijk historische gegevens al in een eerder onderzoek zijn achterhaald en voldoen aan de bovenstaande voorwaarden, dan mag dat onderzoek worden gebruikt. Wél moet worden geverifieerd of in de periode tussen het onderzoek en de aanvraag voor een omgevingsvergunning (bouw, bestemmingsplan of bestemmingsplanwijziging) geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de grond hebben kunnen beïnvloeden. Op basis van de bekende gegevens moet het vragenformulier historische gegevens worden ingevuld door de aanvrager. Bij twijfel beslist het bevoegd gezag of de onderzoeksgegevens mogen worden gebruikt.
- Het bevoegd gezag moet aantoonbaar het historische onderzoek hebben gecontroleerd.
- Binnen de gemeente Tiel geldt de vrijstelling alleen voor kleinschalige particuliere aanvragen (bijvoorbeeld de bouw van 1 of 2 woningen). Voor het gebruik maken van de vrijstellingsmogelijkheid binnen de gemeente Tiel dient contact te worden opgenomen met de gemeente Tiel.

Het historisch onderzoek, eventueel vergezeld van ingevuld vragenformulier, inclusief aantoonbare controle door het bevoegd gezag, moet samen met de omgevingsvergunningsaanvraag bij de gemeente waarin de locatie is gelegen en waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, worden ingediend.
Als uit het historisch onderzoek blijkt dat de locatie verdacht is voor bodemverontreiniging moet alsnog een verkennend bodemonderzoek volgens een passende strategie uit de NEN 5740 of de NEN 5707 en eventueel een nader onderzoek worden uitgevoerd.

Een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie is in deze nota bodembeheer gedefinieerd als een locatie waar geen sprake is van een (bekend) geval van ernstige bodemverontreiniging of een locatie waar geen puntbron aanwezig is (geweest), bijvoorbeeld als gevolg van een bedrijfsmatige activiteit, een ondergrondse huisbrandolietank, een halfverharding, een voormalige boomgaard, een gedempte watergang of een verdachte diffuus verontreinigde ophooglaag.

Geldigheidsduur bodemonderzoek

De gemeenten bieden de mogelijkheid dat bij aanvragen van een omgevingsvergunning (bouw, bestemmingsplan of bestemmingsplanwijziging) een bodemonderzoek dat niet is uitgevoerd volgens de meest recente versie van de NEN 5740 en/of NEN 5707 (asbestbodemonderzoek), tóch als representatief beschouwd kan worden voor de bodemkwaliteit. De voorwaarden voor de gemeenten zijn:

- De aanvrager moet het vragenformulier historische gegevens (zie bijlage 8) indienen.
- Het bevoegd gezag moet toetsen of
    - er sinds de uitvoering van het bodemonderzoek geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de grond hebben kunnen beïnvloeden;
    - eventuele verdenkingen die ten tijde van het uitgevoerde onderzoek aanwezig waren op een afdoende wijze zijn onderzocht;
    - of de bodemkwaliteit, blijkend uit het verouderde bodemonderzoek, toereikend is voor de beoogde bestemming.

Hieronder zijn enkele voorbeelden gegeven:

- Weiland of woonbuurt, geen boomgaard, onderzoek uit 2009.
  Checken website Topotijdreis, luchtfoto's en Google streetview (meestal vanaf 2009 beschikbaar). Resultaat er komen geen activiteiten naar voren die de bodem hebben kunnen verontreinigen. Conclusie: als het bodemonderzoek destijds goed is uitgevoerd kan dit onderzoek nog representatief zijn. Als bodemonderzoek niet goed is uitgevoerd moet een aanvullend bodemonderzoek worden uitgevoerd.
- Bedrijventerrein, onderzoek uit 2006.
  Uitgaan van veranderingen in bedrijfsactiviteiten. Een aanvullend/actualiserend/volledig onderzoek is in het algemeen nodig.
- Locatie met mobiele verontreiniging , onderzoek uit 2016.
  Een actualiserend onderzoek is nodig.
- Asbestverdacht terrein, onderzoek uit 2012.
  Nagaan of er voldoende aandacht aan asbest is besteed en of er een analyse (SEM) is uitgevoerd wanneer sprake is van mogelijke asbestvezels. Zo niet, dan moet een verkennend asbestbodemonderzoek worden uitgevoerd.

12 Uitwerking bodembeleid onderdeel saneren

12.1 Hergebruik van grond en terugsaneerwaarden

Het wettelijke kader voor bodemsaneringen is de Wet bodembescherming. Voor de gemeenten geldt dat de provincie Gelderland, totdat de Omgevingswet inwerking treedt, in de meeste situaties het bevoegd gezag Wet bodembescherming is. Na in werking treding van de Omgevingswet is de gemeente voor haar eigen grondgebied bevoegd gezag voor sanerende maatregelen. Naast de regels in deze nota bodembeheer zijn op werkzaamheden op of in de bodem ook de regels van de Wet bodembescherming van toepassing.

In sommige situaties zijn er raakvlakken tussen saneren en de bodemkwaliteitskaart (het toepassen of hergebruiken van grond). Dit geldt onder andere voor:

- Terugsaneerwaarde in relatie tot de bodemfunctieklasse (bij BUS-meldingen, BUS staat voor Besluit uniforme saneringen);
- Aanvullen van ontgravingsput of het aanbrengen van een ophooglaag/leeflaag na sanering (zie § 5.10.3).

Ter plaatse van gesaneerde (nazorglocaties) en te saneren locaties mag niet zonder meer grond worden ontgraven, tijdelijk worden opgeslagen of toegepast. Afhankelijk van de (uitgevoerde) sanering, mag op deze locatie grond worden toegepast mits het een nuttige toepassing betreft (zie § 2.1.1 van bijlage 2) en aan de toepassingseisen die in deze nota bodembeheer zijn gedefinieerd en gelden voor de bodemkwaliteitszone waarin de locatie is gelegen. Ook moet worden nagegaan of de toepassing niet in strijd is met opgelegde gebruiksbeperkingen en/of nazorgverplichtingen.

In de Beleidsnota Bodem 2012[41]) is ingegaan op de uitvoering van bodemtaken en toetsingskader voor de uitvoering van onderzoek, sanering en nazorg binnen de provincie Gelderland. Het bodembeleid is afgestemd op diverse wetten en regelingen, waaronder de Circulaire bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit.
Bodemsaneringen worden uitgevoerd in het kader van de Wet Bodembescherming. Deze wet gaat uit van functiegericht en kosteneffectief saneren van de bodem.
De Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3 en bijlage 7a) worden door het bevoegd gezag Wet bodembescherming (de provincie Gelderland en na inwerkingtreding van de Omgevingswet de betreffende gemeente) gehanteerd bij het beoordelen van bodemonderzoek en saneringen. Bij het beoordelen van de gevalsgrens kan de Provincie gebruik maken van de bodemkwaliteitskaart. Bij het beoordelen van saneringen hanteert de Provincie voor immobiele stoffen de vastgestelde Lokale Maximale Waarden als terugsaneerwaarde en toepassingseis voor in of onder de leeflaag aan te brengen grond. Wanneer geen Lokale Maximale Waarden zijn vastgesteld, of wanneer de Provincie deze niet overneemt, dan gelden voor immobiele verontreinigingen de generieke Maximale Waarden voor de functie die een terrein heeft of krijgt als terugsaneerwaarde. Strengere waarden dan de generieke Maximale Waarden voor de functie kunnen niet worden afgedwongen.

Het is mogelijk dat in uitzonderlijke gevallen de Lokale Maximale Waarden niet toereikend zijn voor een sanering. Zo zou het kunnen zijn dat er voor een specifieke situatie de saneringskosten te hoog oplopen, terwijl verwacht wordt dat er op basis van locatiespecifieke omstandigheden geen sprake is van een risico. In die situatie moet een

saneringsplan worden opgesteld en de hierin gehanteerde terugsaneerwaarden op basis van een uitgebreid onderzoek naar risico's (bijvoorbeeld een triadeonderzoek) worden onderbouwd.

De terugsaneerwaarden zijn in de Wet bodembescherming, het Besluit Uniforme Saneringen en de Regeling Uniforme Saneringen[42]) geregeld:

Wet bodembescherming	1. Bodemfunctie (Circulaire artikel 4.1.2) 2. Gemotiveerd afwijken met behulp van saneringsplan (Circulaire artikel 4.1.2)
BUS/RUS	RUS artikel 3.1.6 en 3.2.4 1. Vastgestelde Lokale Maximale Waarden 2. Bodemfunctie zoals is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart, AW2000 als geen bodemfunctieklassenkaart is vastgesteld 3. Mobiele verontreiniging: kwaliteitsklasse Wonen

Deze terugsaneerwaarden worden ook geadviseerd als op locaties sterk verontreinigde grond wordt ontgraven waar geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging; bijvoorbeeld als sprake is van 25 kuub of minder, sterk verontreinigde grond.

In § 5.10.3 is ingegaan op het toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag of leeflaag in een sanering. Het toepassen van grond moet worden gemeld bij het bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit (zie § 9.2.1).

Als de sanering wordt uitgevoerd conform artikel 39 van de Wet bodembescherming moet het toepassen van de grond óók worden gemeld bij het bevoegd gezag Wet bodembescherming (voor de gemeenten is dat de provincie Gelderland die deze taken heeft gemandateerd aan de Omgevingsdienst regio Arnhem; post@gelderland.nl). Dit geldt overigens niet voor BUS-saneringen (zie artikel 36, lid 2 onder c van het Besluit bodemkwaliteit).

12.2 Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging en zorgplicht

Hoofdstuk 3 van de beleidsnota "De Gelderse wegwijzer door bodemland" van de provincie Gelderland richt zich met name op de verontreinigingen waarvoor de provincie Gelderland bevoegd gezag Wet bodembescherming is. Voor de volgende verontreinigingen geldt dat de gemeente bevoegd gezag is of kan zijn in het kader van de Wet bodembescherming:

- Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging (voor 1987).
- Zorgplicht (na 1987).

Na in werking treding van de Omgevingswet is de gemeente voor haar eigen grondgebied bevoegd gezag voor sanerende maatregelen.

Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging

Er is sprake van een niet ernstig geval van bodemverontreiniging indien het volume aan sterk verontreinigde bodem (concentratie > interventiewaarde) minder dan 25 m^3 grond en/of
100 m^3 bodemvolume grondwater bedraagt. Voor het gehalte aan asbest geldt dat in de grond geen gehalte hoger dan 100 mg/kg ds (gewogen; de interventiewaarde) mag voorkomen.

Voor graafwerkzaamheden in een niet ernstig geval van bodemverontreiniging geldt dat:

- De regels van BRL 6000[43] /7000[44] niet verplicht zijn op de graafwerkzaamheden;
- Een saneringsplan of BUS-melding niet verplicht is;
- Minimaal 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden een plan van aanpak moet worden ingediend bij zowel de betreffende gemeente als de Omgevingsdienst Rivierenland waar de activiteit plaatsvindt. Het plan van aanpak dient inzicht te geven in de voorgenomen handelingen die worden uitgevoerd en wat er met de vrijkomende grond gebeurt.
- Maximaal 10 werkdagen na beëindiging van de werkzaamheden moet een evaluatierapport worden ingediend. Het evaluatierapport moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
    - Een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden.
    - De kwaliteit van de putbodem en -wanden na afronding van de sanering en de wijze waarop dit is vastgesteld.
    - De kwaliteit van de tijdelijk uitgenomen grond dan wel toegepaste grond, inclusief bewijsmiddel (bijvoorbeeld een partijkeuring, certificaat van een grondbank, de bodemkwaliteitskaart in combinatie met een historisch onderzoek / volledig ingevulde vragenlijst -zie bijlage 8-).

Zorgplicht

Alle verontreinigingen die zijn ontstaan op of na 1 januari 1987 betreffen nieuwe gevallen van bodemverontreiniging waarop het zorgplichtartikel van de Wet bodembescherming (art. 13 Wbb) van toepassing is. Dit betekent dat, voor zover dat redelijkerwijs gevergd kan worden, de verontreiniging en de gevolgen daarvan volledig ongedaan moeten worden gemaakt. In geval van een calamiteit of een ongewoon voorval dient de veroorzaker dit direct te melden bij het bevoegde gezag. In de regel is de gemeente bevoegd tot handhaving van de zorgplicht van nieuwe gevallen van verontreiniging. Er zijn echter ook situaties waarin de provincie (bijvoorbeeld bij een zorgplicht op een bedrijfsterrein waarvoor de provincie bevoegd gezag is in het kader van de milieuwetgeving), Rijkswaterstaat (rijkswateren), het Waterschap Rivierenland (wateren die zijn vastgelegd in de legger) of de betreffende gemeente (overige wateren) bevoegd gezag is.

12.3 Onverwachte bodemverontreiniging

Tijdens het graven in de bodem kunnen zich situaties voordoen die niet voorzien waren op basis van een vooronderzoek of verkennend bodemonderzoek. Gedacht kan worden aan een sterke oliegeur, begraven afval, asbestnesten, et cetera. In dergelijke gevallen moet de ontgraving gestaakt worden en het bevoegd gezag worden ingelicht. Hierna kan in overleg met gemeente, de Omgevingsdienst Rivierenland en/of provincie bekeken worden op welke wijze met de verontreiniging moet worden omgegaan.

Onder alle omstandigheden moet bij het ontgraven en toepassen van grond en baggerspecie de wettelijke zorgplicht in acht worden genomen. Dit geldt overigens ook voor het toepassen van bouwstoffen.

12.4 Grensoverschrijdende verontreiniging in de landbodem en de waterbodem

Van grensoverschrijdende verontreiniging is sprake als verontreinigingen vanuit de waterbodem in de landbodem terechtkomen en andersom. De aanpak van grensoverschrijdende gevallen is gekoppeld aan de ligging van de bron van de verontreiniging. Op voorwaarde dat er een duidelijke (punt)bron te vinden is.

In de praktijk betekent dit het volgende: aanpak volgens de Wet Bodembescherming als de bron van de (historische) verontreiniging op de landbodem ligt (saneringsregeling) en aanpak volgens de Waterwet als de bron in de waterbodem ligt (maatregelen treffen in het kader van het watersysteem).

13 Delegeren bevoegdheden van de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders

13.1 Inleiding

Deze nota bodembeheer moet, conform artikel 44 van het Besluit, door de gemeenteraden van Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel worden vastgesteld, voordat het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid van kracht kan worden. Bij de vaststelling van deze nota bodembeheer stelt de gemeenteraad ook de nieuwe bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart vast.

Mogelijk zijn tijdens de looptijd van de nota bodembeheer één of meerdere aanpassingen noodzakelijk. Net als voor de vaststelling, is de wijziging van de nota bodembeheer en de bijhorende bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart een bevoegdheid van de Raad als sprake is van gebiedsspecifiek beleid.

De gemeenteraad kan besluiten om een bij haar rustende bevoegdheid aan het college van burgemeester en wethouders over te dragen (artikel 156 van de Gemeentewet). Op deze manier kan de werkdruk van de gemeenteraad beheerst worden en kunnen besluiten die enkel uitvoerend van karakter zijn, worden genomen door het college van burgemeester en wethouders. Na het vaststellen van de nota bodembeheer is er alle reden om de gemeenteraad te ontlasten en een aantal uitvoerende besluiten te kunnen delegeren.

In de onderstaande paragrafen is beschreven op welke onderdelen en onder welke voorwaarden de gemeenteraad bevoegdheden aan het college van burgemeester en wethouders kan overdragen.

13.2 Aanpassen van bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaarten

Onderdeel van de vaststelling van gebiedsspecifiek beleid zoals in deze nota bodembeheer vastgelegd, is ook de vaststelling van een bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaart. De bodemfunctieklassenkaart legt de bodemfunctieklasse vast van een perceel/gebied en heeft effect bij de beoordeling van bodemsaneringen en het toepassen van grond. Er worden drie functieklassen onderscheiden. Te weten ‘Industrie’, ‘Wonen’ en ‘Overig’ (onder andere landbouw/natuur), zie kaartbijlage 1. Op de toepassingskaart wordt vastgelegd aan welke kwaliteitsklasse de toe te passen grond moet voldoen. De vaststelling van deze kaarten is bij het zogenoemde gebiedsspecifiek kader van het Besluit een bevoegdheid van de gemeenteraad.

De gemeenteraad kan besluiten haar bevoegdheid tot het aanpassen van de bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaarten, zoals opgenomen in deze nota bodembeheer, aan het college van burgemeester en wethouders te delegeren. Dit is alleen aan de orde na het vaststellen van een formele wijziging van de bestemming van een gebied door de gemeenteraad c.q. het vaststellen van een wijziging van een bestemmingsplan.

13.3 Aanvullende bodeminformatie

13.3.1 Uitgesloten locaties en gebieden

Een aantal locaties en gebieden zijn nu uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart (zie hoofdstuk 2) omdat deze gebieden door andere organisaties worden beheerd en/of dat te weinig bodemgegevens beschikbaar zijn om een goede uitspraak te kunnen doen over de bodemkwaliteit. Als in de looptijd van de bodemkwaliteitskaart alsnog voldoende gegevens beschikbaar komen om deze gebieden te zoneren, kan de gemeenteraad haar bevoegdheid deze gebieden desgewenst toe te voegen aan bodemkwaliteitskaart en het bodembeheergebied aan het college van burgemeester en wethouders delegeren. Voorwaarde hierbij is dat de indeling van de bodemkwaliteitszones niet wijzigt.

13.3.2 Resultaten bodemonderzoek op een verdachte locatie

Van bodemverontreiniging verdachte locaties maken geen deel uit van de bodemkwaliteitskaart. In de situatie dat er op een verdachte locatie een bodemonderzoek conform de NEN 5740 is uitgevoerd, kan de gemeenteraad haar bevoegdheid de voormalige verdachte locatie toe te voegen aan de bodemkwaliteitskaart (als de resultaten van het bodemonderzoek aangeven dat de grond voldoet aan de gebiedseigen kwaliteit van de omliggende bodemkwaliteitszone) aan het college van burgemeester en wethouders delegeren. Gebiedseigen kwaliteit, de lokale achtergrondwaarde, wordt gedefinieerd als het gehalte van een stof dat voldoet aan de 90-percentielwaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone (zie bijlage 7b). Als de 90-percentielwaarde lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is gelegen, wordt de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Daarna kan de bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische bodemkwaliteit op de locatie, mét het uitgevoerde bodemonderzoek als aanvullend bewijsmiddel.

13.4 Acceptatie bodemkwaliteitskaart andere gemeenten/gebieden als bewijsmiddel chemische kwaliteit toe te passen grond

Naast de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel, accepteert de gemeente Neder-Betuwe de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Overbetuwe.

De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal of Zaltbommel kunnen besluiten nog meer bodemkwaliteitskaarten te accepteren als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond. Hiermee worden de mogelijkheden vergroot om grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel in de betreffende gemeenten te mogen toepassen. Het besluiten tot acceptatie van een bodemkwaliteitskaart als erkend bewijsmiddel moet worden gedaan door de gemeenteraad. Dit besluit kunnen de gemeenteraden van de gemeenten delegeren aan de betreffende colleges. Het is niet zo dat als gemeente A de bodemkwaliteitskaart van gemeente B accepteert, gemeente B automatisch de bodemkwaliteitskaart van gemeente A accepteert. Als gemeente B dit wil, dan is daarvoor een besluit van de gemeenteraad van gemeente B noodzakelijk.

De acceptatie van andere bodemkwaliteitskaarten kan alleen onder de volgende voorwaarden:

- de bodemkwaliteitskaart en eventueel bijbehorende nota van het uitbreidingsgebied bestuurlijk is vastgesteld door de betreffende gemeenteraad (of gemandateerd/gedelegeerd college), het algemeen bestuur van een Waterschap of de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;
- de eventueel opgenomen Lokale Maximale Waarden (LMW) en gewichts- en volumepercentage bodemvreemd materiaal voor de vastgestelde bodemkwaliteitszones niet hoger zijn dan de LMW en het vastgestelde gewichts- en volumepercentage zoals opgenomen in deze nota bodembeheer;
- voor acceptatie van de bodemkwaliteitskaart als wettig bewijsmiddel geldt ook dat:
  - de bodemkwaliteitskaart is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten;
  - de milieuhygiënische kwaliteit is uitgedrukt op klasseniveau;
  - de kwaliteitsklasse is gebaseerd op de gemiddeld gemeten gehalten of een kritischer statistische parameter;
  - de bodemkwaliteitskaart niet ouder is dan 5 jaar.

13.5 Bestuurlijk vaststellen bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart

Zoals in § 1.3 al is aangegeven, worden de bodemfunctieklassenkaarten en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart maximaal 5 jaar na de bestuurlijke vaststelling van deze nota geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt vastgesteld of aanpassingen van de kaarten of één van beide kaarten noodzakelijk is. Als de bodemfunctieklassenkaart moet worden aangepast, moet deze ook weer opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld. Een bodemkwaliteitskaart moet elke 5 jaar opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld, ongeacht of er aanpassingen zijn (zie artikel 4.3.5 van de Regeling). De gemeenteraden kunnen deze bestuurlijke vaststelling aan de betreffende colleges van burgemeester en wethouders delegeren onder voorwaarde dat de wijzigingen geen invloed hebben op het in deze nota geformuleerde gemeentelijke gebiedsspecifiek beleid.

13.6 Procedure

Het voorgaande laat onverlet dat op de gedelegeerde besluiten de procedure voor vaststellingen door het college uit de Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4 (Art. 3:10) van toepassing is.

Bronvermeldingen

[1] Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel), projectnummer 09K083, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 september 2011.
Bodemkwaliteitskaart gemeente Neder-Betuwe, projectnummer 08J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 18 februari 2010.
Bodemkwaliteitskaart regio MARN (onder meer gemeente West Maas en Waal), projectnummer 11J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 maart 2012.
(Water-)bodemonderzoek en bodemkwaliteitskaart Waalwaard, projectnummer M11B0339, MWH B.V., 21 november 2011.

[2] Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel), projectnummer 16M1223, LievenseCSO Milieu B.V., herzien definitief, januari 2021.

[3] Nota bodembeheer regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel, projectnummer 09K083, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 10 juli 2012.
Nota bodembeheer gemeente Neder-Betuwe, projectnummer 08J203, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 19 april 2012.
Nota bodembeheer regio MARN (onder meer gemeente West Maas en Waal), Arcadis, 2012.

[4] Regeling bodemkwaliteit, publicatie Staatscourant nr. 247, 21 december 2007 en latere wijzigingen.

[5] Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie, kenmerk IENW/BSK-2019/131399, 8 juli 2019; geactualiseerd op 29 november 2019 en op 2 juli 2020.

[6] Besluit bodemkwaliteit, publicatie Staatsblad nr. 469, 3 december 2007.

[7] Activiteitenbesluit, publicatie Staatsblad, nummer 415, 2007 en latere wijzigingen.

[8] Wet bodembescherming, publicatie Staatsblad, nummer 404, 1986 en latere wijzigingen.

[9] Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, publicatie Staatsblad nr. 496, 4 december 2008 en latere wijzigingen.

[10] Wet ruimtelijke ordening, publicatie Staatsblad, nummer 15, 22 maart 2007 en latere wijzigingen.

[11] Waterwet, publicatie Staatsblad nr. 107, 12 maart 2009 en latere wijzigingen.

[12] Waterregeling, publicatie Staatscourant nr. 19353, 17 december 2009 en latere wijzigingen.

[13] Beleidsnotitie Besluit bodemkwaliteit, projectnummer 4716977, TAUW, 6 februari 2012.

[14] Wet milieubeheer, publicatie staatsblad, nummer 443, 1980 en latere wijzigingen.

[15] Richtlijn bodemkwaliteitskaarten, Ministerie van VROM, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 3 september 2007 en latere wijzigingen.

[16] Bronswijk et al. (2003) en De Jong en Van der Hoek (2009), PBL/dec13.

[17] Verordening van Provinciale Staten van de provincie Gelderland houdende Omgevingsverordening Gelderland, publicatie Provinciaal Blad nr. 2624, 24 september 2014 en latere wijzigingen. De Omgevingsverordening Gelderland is in 2020 aangepast en wordt naar verwachting begin 2021 vastgesteld door Provinciale Staten. Onder meer is regelgeving voor PFAS in de omgevingsverordening opgenomen.
[18] NEN 5720 – Bodem – Waterbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend onderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van waterbodem en baggerspecie.
[19] NEN 5740 – Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.
[20] Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, documentcode: SOB011523.RAP001, Lievense Milieu B.V.|WSP, 30 juli 2020.
[21] Arbeidsomstandighedenwet, publicatie Staatsblad nr. 450, 25 oktober 1999 en latere wijzigingen.
Arbeidsomstandighedenbesluit, publicatie Staatsblad nr. 263, 26 juni 1997 en latere wijzigingen.
[22] NEN 5707 – Bodem: inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond.
[23] NEN 5897 – Inspectie en monstername van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat.
[24] NEN 5725 – Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek.
[25] Statistische analyse van de relatie puin in de bodem en de aanwezigheid van asbest, TNO 2018 R10825, 15 augustus 2018.
[26] Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, publicatie Staatscourant, nr. 16675, 27 juni 2013.
[27] De richtlijn voor risicogestuurd werken bij tijdelijk uitplaatsen (zonder afvoer van grond) met betrekking tot asbest in puinhoudende bodem, Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van decentrale overheden, bedrijfsleven, Inspectie Leefomgeving en Transport, Inspectie SZW en Rijkswaterstaat Bodem+, 30 april 2020.
[28] CROW publicatie 400 'Werken in en met verontreinigde bodem', december 2017.
[29] Besluit Uniforme Saneringen, publicatie Staatsblad nr. 54, 9 februari 2006 en latere wijzigingen.
[30] Nationale beoordelingsrichtlijn voor Grond BRL SIKB 9335.
[31] Beoordelingsrichtlijn Bewerken van verontreinigde grond en baggerspecie BRL SIKB 7500.
[32] Individuele partijen grond Milieuhygiënische keuring van individuele partijen grond in het kader van het Besluit bodemkwaliteit: BRL 9335 – protocol 9335-1.
[33] Landelijk afvalbeheerplan (LAP3)
[34] Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie, protocol 1001.
[35] Landelijk protocol omgaan met Aziatische duizendknopen, Aequator Groen & Ruimte, Stichting Probos & Geofoxx milieuexpertise, 14 oktober 2019.
[36] Handvat implementatie Besluit bodemkwaliteit, Onderwerp: reikwijdte verspreiden van baggerspecie, Senternovem, Bodem+, juni 2008.
[37] Notitie waterbodemkwaliteit getoetst, Witteveen en Bos, GV894-1/strg/023 d.d. 2 april 2010.

[38] Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen, protocol 2001.
[39] Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem, protocol 2018.
[40] Handboek bodemadvisering, Omgevingsdienst Rivierenland.
[41] Beleidsnota De Gelderse wegwijzer door bodemland, Bodem, uitvoering en toetsing, gemeente Arnhem / gemeente Nijmegen / provincie Gelderland, 2012.
[42] Regeling Uniforme Saneringen, publicatie Staatsblad nr. 54, 9 februari 2006 en latere wijzigingen.
[43] BRL SIKB 6000, Beoordelingsrichtlijn Milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen, ingrepen in de waterbodem en nazorg, SIKB.
[44] BRL SIKB 7000, Beoordelingsrichtlijn Uitvoering van (water)bodemsaneringen en ingrepen in de waterbodem, SIKB.
[45] Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen, Staatscourant nr. 207, 2004.

Bijlagen

Lievense CSO
infra water milieu

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippenlijst
Bijlage 2	Wet- en regelgeving
Bijlage 3A	Statistische parameters bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (voor standaardbodem)
Bijlage 3B	Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemlaag (gemeten waarden)
Bijlage 3C	Statistische parameters lood bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (gemeten gehalten)
Bijlage 4	Mogelijkheden vrij grondverzet (grondstromenmatrix)
Bijlage 5	Onderbouwing Lokale Maximale Waarden
Bijlage 6	Beoordeling ecologische risico's (voormalige) boomgaarden
Bijlage 7a	Lokale Maximale Waarden
Bijlage 7b	Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit
Bijlage 8	Vragenformulier historische gegevens
Bijlage 9	Lijst PFAS-verdachte activiteiten
Bijlage 10	Gemeentelijke beleid (voortzetting, aanpassing of nieuw beleid ten opzichte van het tot nu toe gevoerde beleid)

Kaartbijlagen

Kaartbijlage1	Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlage 2	Ligging bodemkwaliteitszones boven- en ondergrond
Kaartbijlage 3A	Ontgravingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv)
Kaartbijlage 3B	Ontgravingskaart ondergrond (0,5 m-mv en dieper)
Kaartbijlage 4A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 4B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 5A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 5B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 6	Ligging waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland

Bijlage 1 Begrippenlijst

Aangrenzend perceel
Van een aangrenzend perceel is sprake in de situatie dat er een feitelijke relatie bestaat tussen de watergang waar de baggerspecie vrijkomt en het perceel waarop de verspreiding plaatsvindt. Het “in verbinding staan” van watergangen (zelfde watersysteem, peilniveau) is niet altijd voldoende om uit te gaan van aangrenzendheid (Uitspraak Raad van State 201401123/1/A1, 4 februari 2015).
In aanvulling op de uitspraak van de Raad van State en mede gebaseerd op artikel 60 lid 2 van het Besluit, stelt de gemeente dat tussen de watergang waar de baggerspecie vrijkomt en het perceel waar de baggerspecie wordt verspreid, niet gescheiden mag worden door bijvoorbeeld een lint- of aaneengesloten bebouwing, een weg breder dan één rijstrook, een spoorweg, een waterkering of een dijk.
In hoofdstuk 6 zijn een aantal situaties beschreven voor het verspreiden van baggerspecie op percelen die niet aan de watergang grenzen.
Naar verwachting wordt het begrip ‘aangrenzend perceel’ bij de eerst volgende wijziging van het Besluit bodemkwaliteit vervangen. De normen van de maximale kwaliteit van de baggerspecie die mag worden verspreid (of gebruikt in weilanddepots) wordt afgestemd op de normen voor de voedselveiligheid. Vanuit de herkenbaarheid voor de omgeving (omwonenden; duidelijk waar bagger vandaan komt) wordt vanaf de exacte locatie van baggeren een afstandscriterium van 10 kilometer gehanteerd. De zorgplicht, artikel 7 van het Besluit, blijft te allen tijde van kracht.

Bagger(specie)
Baggerspecie is materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem via het oppervlaktewater of de voor dat water bestemde ruimte en bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organisch stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature wordt aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voor komende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter.
Baggerspecie die in het kader van het Besluit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. Met gebiedsspecifiek beleid hebben de gemeenten hier strengere eisen aan gesteld.

Barium
De normen voor barium zijn ingetrokken. Gebleken is dat de interventiewaarde voor barium lager was dan het gehalte dat van nature in de bodem voorkomt. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 920 mg/kg d.s.
De gegevens voor barium zijn wel opgenomen in de bijlage met de statistische parameters, ze kunnen een indicatie zijn voor de aanwezigheid van antropogene bronnen die ook andere verontreinigingen met zich mee kunnen brengen.

Bodembeheergebied
Het bodembeheergebied omvat het grondgebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

Bodemfunctieklassenkaart
Kaart waarop de verschillende bodemfuncties zijn aangegeven, waarbij het bodemgebruik is ingedeeld in de klassen 'Industrie', 'Wonen' en 'Overig'. Onder het laatstgenoemde gebruik vallen landbouw en natuur.

Bodemkwaliteitskaart
De bodemkwaliteitskaart bestaat uit drie hoofdkaarten:
1. Een kaart met uitgesloten locaties en gebieden.
2. De ontgravingskaart (deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast).
3. De toepassingskaart (deze kaart geeft de maximale kwaliteitseisen weer waaraan de toe te passen grond moet voldoen).

Bodemkwaliteitsklasse
In het Besluit worden bodemkwaliteitszones afhankelijk van de gemiddelde kwaliteit ingedeeld in één van de drie onderscheiden bodemkwaliteitsklassen:
- Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)'.
- Klasse 'Wonen'.
- Klasse 'Industrie'.

Bij de toetsmethodiek voor 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel voor het aantal toegestane overschrijdingen (zie onderstaand). Voor de bodemkwaliteitskaart van de gemeenten is het basispakket van toepassing.
De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de bodemkwaliteitsklasse 'Wonen' is minder streng dan de toetsingsmethodiek voor het bepalen van de ontgravingsklasse (zie het kopje 'Ontgravingskaart' in deze bijlage). Met de minder strenge toets wordt voorkomen dat de bodemkwaliteit van een gebied op basis van één stof wordt ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie. Dit zou in de praktijk de ongewenste situatie kunnen opleveren dat ook voor alle overige stoffen minder strenge regels gelden en de concentraties kunnen toenemen tot de maximale waarden voor de functie Industrie. Hierdoor verslechtert de kwaliteit van het gebied.

Tabel B1: Staffel toegestane aantal overschrijdingen

Aantal gemeten stoffen	Aantal toegestane overschrijdingen
1-6	0
7-15 (basispakket)	2
16 – 26	3
27 – 36	4
37 – 48	5

<u>Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)':</u>
- Alle gehalten voldoen aan de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' bedragen.

- De overschrijding is lager dan de norm voor klassegrens ‘Wonen’ (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

Klasse ‘Wonen’:

- Alle gehalten voldoen aan de klassegrens ‘Wonen’, met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens ‘Wonen’ plus de norm voor de klassegrens ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’ bedragen.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens ‘Industrie’ bedragen.

Klasse ‘Industrie’:

- Als de indeling niet leidt tot de indeling in klasse ‘Wonen’ of ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’ wordt de bodemkwaliteit ingedeeld in de klasse ‘Industrie’.

Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje ‘PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen’.

Bodemkwaliteitszone
Een deel van een gebied waarvoor geldt dat er sprake is van een zelfde gebiedseigen bodemkwaliteit, waarbij zowel de verwachtingswaarde als de mate van variabiliteit van belang zijn. De spreiding van gehalten binnen een bodemkwaliteitszone is relatief laag. Een bodemkwaliteitszone is begrensd in het horizontale vlak én het verticale vlak (diepte).

Bodemvreemd materiaal
Onder bodemvreemd materiaal vallen alle materialen die niet onder de definitie van grond vallen en bij ontgraving al in de bodem aanwezig zijn. Deze bijmenging mag niet opzettelijk zijn toegevoegd aan de partij of het gevolg zijn van onzorgvuldige ontgraving of sloopwerkzaamheden.

Bijzondere omstandigheden
Voor een binnen een bodemkwaliteitszone liggend gebied geldt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden, als er voor dat gebied een afwijkende verwachtingswaarde geldt ten opzichte van de verwachtingswaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone. Te denken valt aan voor bodemverontreiniging verdachte locaties, onderzochte locaties, locaties waar een sanering heeft plaatsgevonden of locaties met onvoorziene visuele waarnemingen (bodemvreemde materialen, kleur, geur). Ook beschermde gebieden zoals bijvoorbeeld voor de ecologie, archeologie en cultuurhistorie vallen onder de bijzondere omstandigheden. In gebieden met bijzondere omstandigheden kunnen vanuit andere wet en regelgeving aanvullende eisen worden gesteld.

Diffuse chemische bodemkwaliteit
De diffuse chemische bodemkwaliteit in een bepaald gebied is de verdeling van gehalten van stoffen in dat gebied waarvoor de bodemkwaliteitskaart is vastgesteld. Deze verdeling kan worden gekwantificeerd door statistische parameters (gemiddelde, percentielwaarden).

Ernstig verontreinigde grond
Grond waarvan gehalten voor één of meer stoffen de interventiewaarden van de Wet bodembescherming overschrijden.

Geval van ernstige bodemverontreiniging (grond)
In minimaal 25 m³ grond overschrijden de gehalten voor één of meer stoffen de betreffende Interventiewaarden (I-waarde).

Gevoelig bodemgebruik
Gevoelig bodemgebruik wordt hier gedefinieerd als zijnde Wonen met onverharde tuinen, plaatsen waar kinderen spelen (zie verderop in deze bijlage), moes-/volkstuin(complex)en (zie verderop in deze bijlage), intensief gebruikte plantsoenen/parken en recreatieterreinen.

Grond
Onder dit begrip vallen onder andere: zand, veen, klei en löss. Het Besluit definieert grond als volgt: *"Vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voor komende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie."*
Ook verontreinigde grond die is gereinigd en ontwaterde of gerijpte baggerspecie worden als grond beschouwd. Grond die in het kader van het Besluit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. Met gebiedsspecifiek beleid hebben de gemeenten hier strengere eisen aan gesteld.

Interventiewaarde
Wanneer een gemeten gehalte hoger is dan de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming wordt gesproken over een sterke verontreiniging of een sterk verhoogd gehalte. De interventiewaarden zijn vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2013.

Kwalibo – kwaliteitsborging in het bodembeheer
Bij het milieuvriendelijk beheren en gebruiken van de (water)bodem moeten gegevens betrouwbaar zijn en moet netjes worden gewerkt. Hiervoor stelt Kwalibo eisen aan de kwaliteit en integriteit van personen, bedrijven en overheden die werken aan bodembeheer. In artikel 2.1 van de Regeling zijn de werkzaamheden aangewezen wanneer Kwalibo van toepassing is.

Moestuin- en Volkstuin(complex)en
Het betreft moestuin- en volkstuin(complex)en met een oppervlakte > 200 m² en tuinen met >200 m² gewasteelt.

Niet gezoneerd gebied
Gebieden kunnen worden gezoneerd wanneer er voldoende bodemgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de eisen uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Wanneer er onvoldoende bodemgegevens beschikbaar zijn, kan de actuele diffuse chemische bodemkwaliteit van het gebied niet met een voldoende onderbouwing en betrouwbaarheid worden bepaald en wordt het gebied niet gezoneerd. Een gebied kan ook niet worden gezoneerd als niet wordt voldaan aan de eisen voor de spreiding van de bodemgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Een niet gezoneerd gebied kan ook ontstaan als de gemeente er bewust voor kiest een gebied niet op te nemen in de bodemkwaliteitskaart (zie ook: 'Uitgesloten gebied').

Onderscheidende gebiedskenmerken
Kenmerken in een gebied waarvan verwacht wordt dat deze een verband vertonen met de bodemkwaliteit. Bijvoorbeeld: bodemtype, geomorfologie, landgebruik, historie, gebiedsontwikkeling en huidig gebruik. Bij het actualiseren van een bodemkwaliteitskaart kan de vastgestelde bodemkwaliteit in de bestaande kaart ook als (aanvullend) onderscheidend gebiedskenmerk worden vastgesteld.

Ontgravingskaart
De ontgravingskaart geeft de te verwachten kwaliteit aan van de eventueel te ontgraven grond. Deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast. De te verwachten ontgravingskwaliteit is gebaseerd op de gemiddelde gehalten van een zone en getoetst aan de toetsingswaarden uit het Besluiten de Regeling. De bodemkwaliteitszones kunnen vallen in de ontgravingsklassen 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', 'Wonen', 'Industrie' of 'Niet-toepasbaar'. Bij de toetsmethodiek voor de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel (zie tabel B1 bij 'Bodemkwaliteitsklasse') voor het aantal toegestane overschrijdingen.

<u>Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)':</u>
- Alle gehalten voldoen aan de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' bedragen.
- De overschrijding lager is dan de norm voor klassegrens 'Wonen' (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

<u>Klasse 'Wonen':</u>
- De gehalten voldoen niet aan de klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' en de norm voor klassegrens 'Wonen' wordt niet overschreden.

<u>Klasse 'Industrie':</u>
- De norm voor klassegrens 'Wonen' wordt overschreden.
- De norm voor klasse grens 'Industrie' wordt niet overschreden.

<u>Klasse 'Niet toepasbaar':</u>
- De norm voor klassegrens 'Industrie' wordt overschreden.

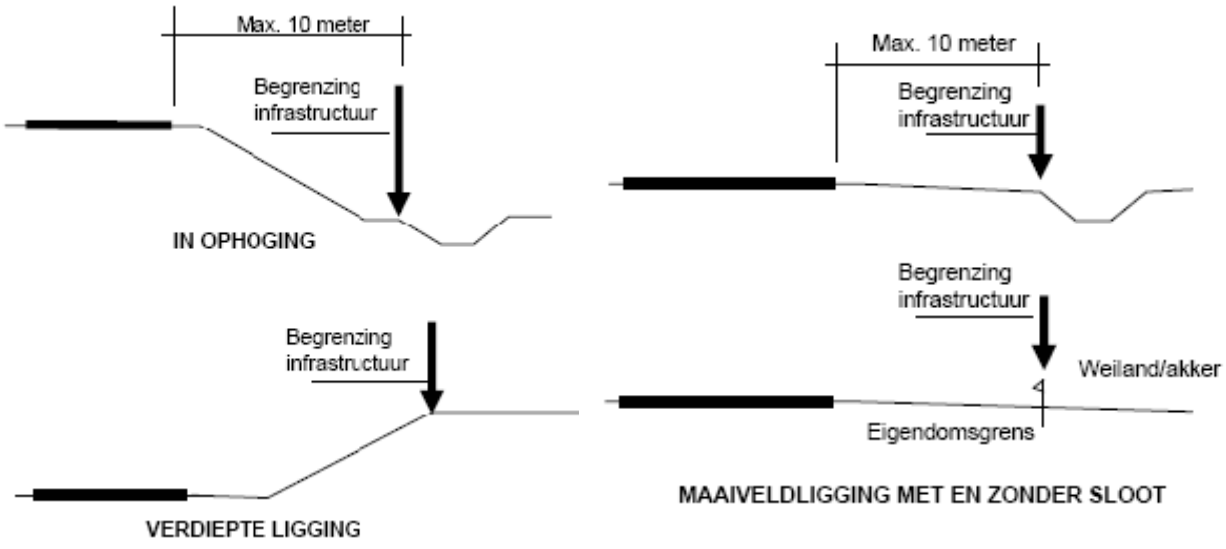
Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen'.

Ontgravingslocatie
Betreft dat terreindeel waar grond ontgraven wordt.

Onverharde wegbermen
De strook grond naast de verharde (klinker- en asfalt) weg. De strook omvat de bodemlaag tot maximaal 0,3 meter diepte, en heeft gerekend vanuit de wegverharding een maximale breedte van 10 meter. De onverharde wegberm wordt begrensd door (zie ook figuur B1.):

- de erfgrens of
- de meest afgelegen insteek van een droge bermsloot of
- de meest nabij gelegen insteek van een natte sloot of
- als voorgaande niet aanwezig zijn, de overgang naar andere begroeiing (houtopstanden zoals hagen, struiken, bosschages, bos).

Voor wegbermen langs dijkwegen en voor wegbermen gelegen in habitatgebieden en het Natuurnetwerk Nederland geldt voor beide zijden van het wegvak een strook van maximaal 2 meter. Dit in verband met de ecologische functie van de wegbermen. Buiten de aangegeven strook mag in de wegbermen alleen schone grond toegepast worden.



Figuur B1. Begrenzing wegbermen (bron: brief van het voormalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Verkeer en Scheepvaart (kenmerk RWS/DVS-2009/2932, 19 november 2009).

Oppervlaktewaterlichaam
Een onderscheiden oppervlaktewater van aanzienlijke omvang, zoals een meer, een waterbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een deel van een stroom, rivier of kanaal, een overgangswater of een strook kustwater.

PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen
(Bron: https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-baggerspecie-pfas-veldwerk-analyse-toetsing/faq/resultaten-pfas-onderzoek-toetsen-aanvulling/)
De toetsing aan de PFAS-verbindingen is een aanvullende (losse) toets ten opzichte van de toetsing op de reguliere parameters en indeling in kwaliteitsklassen. Dat betekent dat eerst de toetsing plaatsvindt op basis van de reguliere parameters en op basis daarvan een indeling in kwaliteitsklasse plaatsvindt.

Vervolgens vindt de toetsing aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor de PFAS-verbindingen plaats. Aan de hand van de aanvullende toetsing stel je vervolgens vast in hoeverre beperkingen aan de toepassing gelden, bijvoorbeeld een verbod op het toepassen onder grondwaterniveau of in oppervlaktewater. Voor PFAS zijn de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de Achtergrondwaarde of maximale waarde wonen niet van toepassing, omdat nog geen normen zijn opgenomen in bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit. Ook tellen de gemeten PFAS niet mee als gemeten stoffen bij de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de achtergrondwaarde of maximale waarde wonen.

Bij de inbouw van het handelingskader in de Regeling bodemkwaliteit wordt de wijze van toetsen aan normwaarden nader ingevuld.

Daarnaast zijn hieronder twee voorbeelden uitgewerkt:

<u>Voorbeeld 1</u>
Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, dan moet aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader. Dit kan leiden tot de volgende drie situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten zijn aangetoond beneden de bepalingsgrens, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan en gelden geen aanvullende toepassingsvoorwaarden. De partij kan als bodemkwaliteit Wonen worden toegepast zonder aanvullende voorwaarden.
2. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de bepalingsgrens maar alle PFAS-gehalten voldoen aan de voorlopige toepassingswaarden voor de bodemkwaliteitsklasse Wonen (7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS), blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan, maar gelden wel beperkingen aan de toepassing: toepassingen van grond op de landbodem beneden grondwaterniveau (tenzij PFAS < voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS), in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, en in oppervlaktewater zijn dan niet altijd toegestaan.
3. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in de kwaliteitsklasse Wonen maar is deze niet generiek toepasbaar. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Voorbeeld 2

Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000), dan moeten aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden (d.d. 2 juli 2020: 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en bij overschrijding daarvan ook toetsen aan de normen voor 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS). Dit kan leiden tot de volgende vier situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten kleiner zijn dan de bepalingsgrens, blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000) staan en gelden geen toepassingsvoorwaarden. Kortom alle toepassingen zijn toegestaan.
2. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de bepalingsgrens (0,1 µg/kg ds) maar beneden de voorlopige landelijke achtergrondwaarden van (d.d. 2 juli 2020) 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000) staan, maar gelden wel toepassingsvoorwaarden: toepassing van grond op de landbodem in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden en toepassing van grond in oppervlaktewater zijn dan niet altijd toegestaan.
3. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de voorlopige landelijke achtergrondwaarde (d.d. 2 juli 2020: 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en onder de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan wordt de partij ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, of in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000) als een lokale maximale waarde is vastgesteld tussen de (voorlopige) landelijke achtergrondwaarde en de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS.
4. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in een generieke kwaliteitsklasse voor toepasbare grond. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Plaatsen waar kinderen spelen

Onder plaatsen waar kinderen spelen wordt verstaan: onverharde openbare kinderspeelplaatsen, onverharde delen op schoolpleinen, onverharde speelplaatsen bij (particuliere) kinderopvanginstellingen.

Percentiel/percentielwaarde

Waarde waar beneden een bepaald percentage van de analyseresultaten gelegen is. Bijvoorbeeld 90-percentiel: 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde.

Puntbron

Duidelijk aanwijsbare bron voor bodemverontreiniging zoals bijvoorbeeld een ondergrondse tank voor de opslag van olie, een ontvettingsbad of een afleverzuil voor brandstof(fen).

Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem (Generiek kader Besluit bodemkwaliteit)

Bij de toepassingskaart wordt gekeken naar de vastgestelde bodemkwaliteit en de (toekomstige) functie van de bodem. Hierbij wordt het locatiegebruik ingedeeld in twee klassen: 'Wonen' en 'Industrie'. De bodemkwaliteit wordt ingedeeld in drie klassen: 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde -AW2000)', 'Wonen' en 'Industrie'. Elke klasse kent een lijst met normwaarden, die de toepassingseisen vormen. Op de in de onderstaande matrix gevolgde wijze wordt aan elke zone/gebied een klasse als toepassingseis toegekend volgens het generieke kader van het Besluit.

Voorbeelden onderbouwing toepassingseis ontvangende bodem

Bodemfunctieklasse	Bodemkwaliteitsklasse	Toepassingseis
Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur @
Overig (Landbouw/natuur)	Wonen	Landbouw/natuur @
Overig (Landbouw/natuur)	Industrie	Landbouw/natuur @
Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur @
Wonen	Wonen	Wonen @@
Wonen	Industrie	Wonen@@
Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur @
Industrie	Wonen	Wonen@@
Industrie	Industrie	Industrie@@

@ De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

@@ Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3 µg/kg ds.

Toepassingslocatie

Betreft dat terreindeel waar grond wordt toegepast.

Toetsing toepassen grond

Om te beoordelen of een grondtoepassing is toegestaan wordt de kwaliteit van de aan te brengen grond vergeleken met de toepassingseis. De kwaliteit van de aan te brengen grond kan worden bepaald op basis van een bodemkwaliteitskaart, partijkeuring of een ander erkend bewijsmiddel. De toepassingseis op basis van de bodemkwaliteitskaart (gezoneerde gebieden) of bodemonderzoek van de ontvangende bodem (niet gezoneerde gebieden).

Voorbeelden al dan niet toestaan toepassing van grond

Kwaliteit toe te passen grond	Toepassingseis	Toepassing toegestaan?
Wonen #	Wonen @@	**Ja**
Industrie #	Wonen @@	**Nee**
Landbouw/natuur #	Wonen @@	**Ja**
Wonen #	Industrie @@	**Ja**
Industrie #	Industrie @@	**Ja**
Landbouw/natuur #	Industrie @@	**Ja**
Wonen #	Landbouw/natuur @	**Nee**
Industrie #	Landbouw/natuur @	**Nee**
Landbouw/natuur #	Landbouw/natuur @	**Ja**

De gemiddelde waarden van een aantal PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit kan leiden

tot beperkingen van de toepassing bij het toepassen van grond in oppervlaktewater en in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

@ De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

@@ Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7 µg/kg ds en de gehalten aan de overige PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3 µg/kg ds.

Toetsingswaarden Besluit en Regeling bodemkwaliteit en het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

Om een zone te karakteriseren moet een toetsing plaatsvinden aan de gestelde normen uit het Besluit en de Regeling en het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie. Deze toetsingsnormen zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel B2: Toetsingsnormen (in mg/kg ds voor standaardbodem -lutum 25%, org.stof 10%-)

Stof	**Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)**	**Maximale waarden wonen**	**Maximale waarden industrie**
Arseen	20	27	76
Barium *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Cadmium	0,60	1,2	4,3
Chroom	55	62	180
Kobalt	15	35	190
Koper	40	54	190
Kwik	0,15	0,83	4,8
Lood	50	210	530
Molybdeen	1,5	88	150
Nikkel *	35	39	100
Zink	140	200	720
Som PAK	1,5	6,8	40
Som PCB	0,02	0,04	0,5
Minerale olie	190	190	500
α-Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1
Chloordan (som)	0,002	0,002	0,1
Drins (som 3)	0,015	0,04	0,14
α-HCH	0,001	0,001	0,5
β-HCH	0,002	0,002	0,5
γ-HCH	0,003	0,04	0,5
Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1
Heptachloorepoxide (som)	0,002	0,002	0,1
DDT	0,2	0,2	1
DDD	0,02	0,84	34
DDE	0,1	0,13	1,3
Bestrijdingsmiddelen (som)	0,4	0,4	0,5
PFOA[27] zonder vastgestelde achtergrondwaarde	0,0019		
Andere PFAS-verbindingen zonder	0,0014		

[27] PFOA: perfluoroctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

Stof	Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)	Maximale waarden wonen	Maximale waarden industrie
vastgestelde achtergrondwaarde			
PFOA	0,0019	0,007	
Andere PFAS-verbindingen	0,0014	0,003	

** De normstelling in Besluit bodemkwaliteit voor barium en nikkel zijn door het voormalige Ministerie van VROM sinds 1 april 2009 gewijzigd (Staatscourant, 7 april 2009). Voor nikkel vindt voor schone grond (klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)') geen toetsing meer plaats aan de Maximale Waarde voor de kwaliteitsklasse 'Wonen'. Voor barium is besloten alle toetsingsnormen tijdelijk in te trekken als aangetoond kan worden dat er geen sprake is van een verontreiniging veroorzaakt door activiteiten van de mens. Als een verhoogd gehalte van barium is veroorzaakt door een activiteit door de mens, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium: 920 mg/kg ds.*

Uitgesloten locaties en gebieden

Uitgesloten locaties en gebieden zijn terreinen die op beleidsmatige grond niet kunnen worden opgenomen in de bodemkwaliteitskaart of niet voldoen aan de minimumeisen voor het aantal en de spreiding van de bodemgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Voorbeelden zijn onder andere terreinen waar de gemeente niet het bevoegd gezag voor het Besluit is zoals buitendijks gebied. Terreinen waar sprake is van een sanering of verontreiniging door een lokale activiteit worden eveneens uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart. Maar ook terreinen die in het beheer zijn van andere organisaties zoals Rijkswaterstaat (rijkswegen), de provincie (provinciale wegen) of de ProRail (spoorgebonden gronden) worden soms uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart.

Verdachte watergang

Deze zijn gedefinieerd in art. 4.3.4 van de Regeling bodemkwaliteit. Het betreffen watergangen in gebieden:

- die zijn bebouwd, daaronder begrepen kassen- en industriegebieden;
- waar regelmatig beroeps- of pleziermotorvaart plaatsvindt;
- waar geloosd wordt na de laatste keer dat er is gebaggerd;
- grenzend aan wegen met een verkeersintensiteit van meer dan 500 voertuigen per dag, tenzij het betreft bermsloten op een afstand van ten minste 15 meter waarin de wegriolering niet loost;
- met een oeverbeschoeiing die bestaat uit met gecreosoteerde olie behandeld hout;
- waarvan redelijkerwijs vermoed kan worden dat deze niet voldoen aan de maximale waarden voor het verspreiden van baggerspecie of die niet zijn aangegeven in een beheersplan.

Daarnaast worden watergangen grenzend aan voormalige boomgaarden ook als verdachte watergangen gezien.

Voor bodemverontreiniging niet verdachte locatie
Een locatie waar geen puntbron aanwezig is (geweest), bijvoorbeeld een ondergrondse huisbrandolietank of een chemische wasserij, gebruik bestrijdingsmiddelen, voor bodemverontreiniging verdachte ophooglaag, gedempte watergang, halfverharding, bodembedreigende activiteiten of een (bekend) geval van ernstige bodemverontreiniging.

Vrij grondverzet
Van vrij grondverzet is sprake als voorafgaand aan het ontgraven, het tijdelijk opslaan of het toepassen van grond de kwaliteit van de grond niet hoeft te worden vastgesteld.

Bijlage 2 Wet- en regelgeving

2.1 Landelijke wet- en regelgeving

2.1.1 Besluit en Regeling bodemkwaliteit

Algemeen

Voor het in werking treden van het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit was de regelgeving voor het nuttig toepassen van grond, gerijpte baggerspecie (hierna aangeduid als 'grond') en bouwstoffen versnipperd in diverse wet- en regelgevingen. De diverse regelgevingen waren complex, onoverzichtelijk en in de praktijk moeilijk handhaafbaar. Daarom zijn de regels herzien en is één eenduidig landelijk kader gemaakt: het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit.

Het Besluit heeft betrekking op de kwaliteit van de uitvoering (Kwalibo) en het toepassen van grond en bouwstoffen. Binnen het Besluit kunnen gemeenten en waterkwaliteitsbeheerders voor het toepassen van grond aansluiten bij het landelijke, generieke, kader zoals dat in het Besluit is opgenomen. Ook bestaat de mogelijkheid om op niveau van het bodembeheergebied maatwerkbeleid te formuleren in de vorm van gebiedsspecifiek beleid. Met gebiedsspecifiek beleid kunnen knelpunten bij grondstromen onder bepaalde voorwaarden worden opgelost. Gemeenten en waterkwaliteitsbeheerders kunnen voor hun (water)bodembeheergebied, of delen daarvan, Lokale Maximale Waarden vaststellen (zie ook § 2.2.2 van deze bijlage). Op deze wijze kunnen de toepassingseisen voor grond worden aangepast. Ook zijn er meer mogelijkheden voor een lokale invulling van het beleid als het gaat om de nuttige toepassing van grond. Gebiedsspecifiek beleid is mogelijk als:

- er sprake is van ‘standstill’ op het niveau van het bodembeheergebied;
- de Lokale Maximale Waarden het Saneringscriterium niet overschrijden;
- het risiconiveau van de gekozen Lokale Maximale Waarden wordt berekend met behulp van de Risicotoolbox (zie http://www.risicotoolboxbodem.nl);
- de Lokale Maximale Waarden worden afgestemd met het bevoegd gezag bodemsanering;
- de Lokale Maximale Waarden worden vastgelegd in een nota bodembeheer;
- de vaststelling van de gekozen Lokale Maximale Waarden een besluit is van de Raad waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Dit betekent dat het besluit alleen openstaat voor inspraak.

De Regeling geeft een technische invulling aan de hoofdregels van het Besluit en uitleg over de uitvoering. In de Regeling staan onder andere de normen, de wijze waarop de kwaliteit van grond, gerijpte baggerspecie en bouwstoffen moet worden bepaald en de wijze waarop aan de normen wordt getoetst. Het Besluit en de Regeling vullen elkaar aan en zijn niet los van elkaar te gebruiken.

Nuttige toepassingen van grond

Het hergebruik van grond mag uitsluitend in nuttige toepassingen plaatsvinden (Besluit, artikel 35). Als grond wordt hergebruikt in een niet-nuttige toepassing, dan wordt dit gezien als een middel om zich te ontdoen van afvalstoffen en gelden in het kader van de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen strengere regels. De onderstaande toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie worden beoordeeld als nuttige toepassingen:

a) Toepassing in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen.
b) Toepassing in ophogingen van industrieterreinen, woningbouwlocaties en landbouw- en natuurgronden, met het oog op het verbeteren van de bodemgesteldheid.
c) Toepassing voor het afdekken van een saneringslocatie of als bovenafdichting voor een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor mens, plant of dier door contact met het onderliggende materiaal.
d) Toepassing in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van een oppervlaktewaterlichaam met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart.
e) Toepassing in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen voor delfstoffen, of met het oog op onderhoud en herstel van de toepassingen bedoeld in a tot en met d.
f) Verspreiding van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen, met het oog op het herstellen of verbeteren van de aan de watergang aangrenzende percelen.
g) Verspreiding van baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam, uitgezonderd uiterwaarden, gorzen, slikken, stranden en platen, met het oog op de duurzame invulling van de ecologische en morfologische functies van het sediment.
h) Tijdelijke opslag van grond en (gerijpte) baggerspecie, bestemd voor de toepassingen bedoeld in onderdeel a tot en met e, gedurende maximaal drie jaar op landbodems of gedurende maximaal 10 jaar in een oppervlaktewaterlichaam.
i) Tijdelijke opslag van gerijpte baggerspecie, bestemd voor toepassingen bedoeld in a tot en met f, gedurende maximaal drie jaar op percelen gelegen naast de watergang waaruit de baggerspecie afkomstig is.

Grootschalige bodemtoepassingen

Binnen het Besluit is een verbijzondering opgenomen: het toetsingskader voor het toepassen van grond in grootschalige bodemtoepassingen. Er hoeft niet te worden getoetst aan de kwaliteit en de functie van de ontvangende bodem. Wel moet de toe te passen grond voldoen aan de emissiewaarden (opgenomen in bijlage B van de Regeling) om te voorkomen dat ontoelaatbare uitloging naar de onderliggende bodem en het grondwater plaatsvindt. De toetsing aan de emissiewaarden is een eenvoudige toetsing op basis van het rekenkundige gemiddelde van de gemeten stoffen in de toe te passen grond. De emissietoetsingswaarden komen overeen met de t-waarden uit het voormalige Bouwstoffenbesluit.

Grootschalige bodemtoepassingen hebben een minimaal volume van 5.000 m^3 en een minimale toepassingshoogte van 2 meter. Met de voornoemde eisen voor toepassingshoogten moet pragmatisch worden omgegaan. Taluds lopen bijvoorbeeld niet verticaal maar schuin af waardoor ze formeel gezien niet aan de eisen voor de toepassingshoogten voldoen. Voor (spoor)wegen geldt een minimale toepassingshoogte van 0,5 meter.

Een grootschalige bodemtoepassing moet worden afgedekt met een leeflaag van tenminste 0,5 meter dikte. Hiervan zijn grootschalige bodemtoepassingen in bermen van (spoor)wegen uitgezonderd. De leeflaag moet geschikt zijn voor de functie en passen bij de daadwerkelijke bodemkwaliteit van de omliggende bodem, of voldoen aan de bestuurlijk vastgestelde Lokale Maximale Waarden.

Van het toetsingskader voor grootschalige bodemtoepassingen kunnen gemeenten en waterkwaliteitsbeheerders, als bevoegde gezagen van het Besluit, gebruik maken. Het is niet verplicht om van dit toetsingskader gebruik te maken. In het Besluit (artikel 63) zijn toepassingen benoemd die als grootschalige bodemtoepassingen gedefinieerd mogen worden:

- Toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen.
- Toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie voor het afdekken van een saneringslocatie of een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor de omgeving.
- Toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart.
- Toepassing van grond en gerijpte baggerspecie in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen voor delfstoffen.

N.B. Het ophogen van een industrie/bedrijventerrein of een woonwijk wordt niet als een grootschalige bodemtoepassing beschouwd.

De initiatiefnemer van de grootschalige bodemtoepassing neemt in de planfase contact op met de gemeente waar de grootschalige bodemtoepassing wordt gerealiseerd.

2.1.2 Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming (Wbb) is geschreven met het oogmerk de bodem te beschermen. In de Wbb is een regeling opgenomen voor ernstig verontreinigde bodems. Op grond van de Wbb is grondverzet ter plaatse van ernstig verontreinigde locaties alleen toegestaan als hiervoor een melding ingevolge artikel 28 of een melding ingevolge het Besluit uniforme saneringen (artikel 39b) wordt verricht aan het bevoegd gezag. Eventueel geldt als aanvullende voorwaarde dat het grondverzet moet passen binnen een van te voren opgesteld en door het bevoegd gezag goedgekeurd (raam)saneringsplan. Daarom moet voorafgaand aan het grondverzet worden geverifieerd of de leverende en/of de ontvangende bodem ernstig verontreinigd is.

Het bevoegd gezag voor het bereiken van het saneringsresultaat is het bevoegd gezag Wbb (de provincie Gelderland). Na in werking treding van de Omgevingswet is de gemeente voor haar eigen grondgebied bevoegd gezag voor sanerende maatregelen. Nadat het saneringsresultaat is behaald, mag grond op deze locatie nuttig worden toegepast. Daarbij moet worden nagegaan of dit niet in strijd is met de opgelegde gebruiksbeperkingen en/of nazorgverplichtingen.

Nieuwe bodemverontreiniging

Op nieuw ontstane bodemverontreiniging (dat wil zeggen ontstaan na 1 juli 1993 voor asbest en na 1 januari 1987 voor de andere stoffen) is allereerst de zorgplicht van toepassing (artikel 13 Wbb en artikel 1.1a Wm). Het is aan het bevoegd gezag om aanwijzingen te geven over hoe de nieuwe verontreiniging dient te worden gesaneerd. Binnen inrichtingen is dit het bevoegd gezag inzake de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht /Activiteitenbesluit (gemeente of provincie, soms de minister van Infrastructuur en Waterstaat), buiten inrichtingen het bevoegd gezag Wbb (gemeente met provincie als 'aanvullend' gezag). Indien het om een ongewoon voorval gaat buiten een inrichting, is de provincie bevoegd gezag.

Ongewoon voorval
Voor het begrip ongewoon voorval geeft de wet geen definitie, maar daarmee kan niets anders zijn bedoeld dan elke gebeurtenis die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteit. Daaronder vallen zowel ongelukken en calamiteiten, zoals bijvoorbeeld brand en leidingbreuken, als onderhoud aan en reparatie van installaties waardoor die niet (volledig) normaal kunnen functioneren.
In een uitspraak[28] heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State gesteld dat bij elke gebeurtenis die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteit sprake is van een ongewoon voorval. Dus óók het falen van voorzieningen. Dit betekent ook dat een milieuvergunning daarover geen eisen mag stellen. De gewone voorvallen, zoals bijvoorbeeld het druppelen van een pomp iedere keer nadat een automobilist de slang van de pomp terughangt, moeten wel via vergunningsvoorschriften worden gereguleerd. Indien sprake is van een ongewoon voorval gaat het vaak over calamiteiten, zoals een lekkende vrachtwagen, gedumpte vaten met onbekende inhoud, etc. In dergelijke gevallen is een adequaat optreden van de bodemmedewerker nodig.

Saneringsregeling Wbb (historische bodemverontreiniging)

De Wbb definieert gevallen van ernstige verontreiniging. Op grond van artikel 37 van de Wbb (saneringscriterium) wordt bepaald of bij een geval van ernstige verontreiniging aanleiding is voor een vorm van saneren of beheren. De saneringsdoelstelling is opgenomen in artikel 38 van de Wbb. De uitwerking van de artikelen 37 en 38 Wbb is opgenomen in de Circulaire Bodemsanering (oorspronkelijke circulaire uit 2006, in de afgelopen jaren echter meerdere malen aangepast).

[28] Zie ABRvS 22 april 1999, E03.97.0229, gepubliceerd in JM september 1999, afl. 8, p.460 e.v.

Gebiedsgericht beheer

Op 1 juli 2012 is de aanpassing van de Wbb, die gebiedsgericht beheer van grootschalige grondwaterverontreinigingen mogelijk maakt, in werking getreden. Het gebiedsgericht beheer biedt kansen om in samenhang tussen bovengrondse en ondergrondse ontwikkelingen te komen tot meerdere kostendragers voor de te nemen maatregelen. Het gebiedsgericht beheer moet leiden tot een versnelling in de aanpak van de problematiek van de grootschalige grondwaterverontreinigingen.

2.1.3 Besluit en Regeling Uniforme Sanering

Het Besluit Uniforme Saneringen (BUS) en de daarbij behorende Regeling (RUS) is bedoeld voor eenvoudige, gelijksoortige saneringen die in korte tijd afgerond kunnen worden. In de RUS (artikel 3.1.7) is vastgelegd dat de grond in de leeflaag en andere aanvulgrond moet voldoen aan de Maximale Waarde van de kwaliteitsklasse volgens de bodemfunctieklassenkaart. Als gebiedsspecifiek beleid is vastgesteld dan gelden de hierin vastgestelde Lokale Maximale Waarden. Want naast het RUS geldt ook het Besluit. Dit is het algemeen staatsrechtelijk beginsel en is ook terug te vinden in de toelichting op het Besluit.

In artikel 3.1.6 lid c van de RUS is aangegeven dat als Lokale Maximale Waarden zijn vastgesteld, deze waarden gelden als terugsaneerwaarden in het kader van het BUS.

2.1.4 Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie

Op 8 juli 2019 is een tijdelijk handelingskader in werking getreden voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie.
Op 29 november 2019 is een aanpassing gekomen op het tijdelijk handelingskader. Door de aanpassing is het tijdelijk handelingskader aangevuld met:

- voorlopige landelijke achtergrondwaarden in de landbodem;
- een voorlopig herverontreinigingsniveau voor de waterbodem.

Op 2 juli 2020 is een tweede aanpassing op het tijdelijk handelingskader gekomen. Met deze tweede aanpassing zijn:

- de voorlopige landelijke achtergrondwaarden in de landbodem aangepast;
- voor 3 toepassingssituaties in een oppervlaktewaterlichaam de toepassingswaarden gewijzigd.

De initiatiefnemers van grondverzet moeten de kwaliteit van de grond voor PFAS inzichtelijk maken in te verzetten grond en baggerspecie, die op of in de landbodem of in het oppervlaktewater wordt toegepast.

2.1.5 Transport verontreinigde grond

Voor het vervoer van verontreinigde grond geldt de landelijke Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen[45]. In § 9.5 van de hoofdtekst van de nota bodembeheer is hier nader op ingegaan.

2.1.6 Overige wet- en regelgeving

Vanuit overig wet- en regelgeving kunnen bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond) aanvullende voorwaarden worden gesteld. Hierbij moet worden gedacht aan:

- **Wet ruimtelijke ordening (Wro), wordt op termijn vervangen door de Omgevingswet.** Een groot aantal toestemmingstelsels uit de Wro zijn volledig geïntegreerd in de omgevingsvergunning. Hierbij gaat het onder meer om bouwen, slopen, aanlegactiviteiten, het gebruik in strijd met een ruimtelijk plan of besluit. Als gevolg van de Wabo zijn de regels over de verlening en handhaving van die toestemmingen uit de Wro verdwenen. De Wro blijft echter de centrale wet voor het ruimtelijke ordeningsrecht.
  De financiële haalbaarheid van een plan blijft echter een belangrijk criterium en een eventuele saneringsnoodzaak kan van invloed zijn hierop. Tevens dient de bodemkwaliteit te stroken met de beoogde bestemming binnen het plan.
  Ten behoeve van bestemmingswijzigingen zal daarom in de meeste gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd om te kunnen beoordelen of de bodem geschikt is voor de geplande functie en of sprake is van een eventuele saneringsnoodzaak.
  In de Wro is de verplichting voor bodemonderzoek niet rechtstreeks opgenomen, in de Bro blijft de verplichting bestaan voor onderzoek naar de bodemgesteldheid (artikel 9 Bro).
  Gemeenten worden in de Wro verplicht elke 10 jaar het bestemmingsplan te actualiseren. Eventueel aan te vragen vergunningen waarbij tevens grondverzet plaatsvindt, zoals omgevingsvergunningen met activiteit bouwen of activiteit aanleggen dienen te worden getoetst aan een 'actueel' bestemmingsplan. De omgevingsvergunning moet worden aangevraagd voorafgaand aan grondverzet. In het bestemmingsplan kan een aanlegvergunning worden geëist voor ophogen.
- **Ontgrondingenwet, wordt op termijn vervangen door de Omgevingswet.** De ontgrondingenwet en -verordening reguleren de winning van oppervlaktedelfstoffen als zand, klei en grind voor de bouwproductie.
- **Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) , wordt op termijn vervangen door de Omgevingswet.** In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor inrichtingen over verschillende milieuaspecten, zoals geluid, bodem, lucht en afvalwater. De Wabo en het Besluit omgevingsrecht (Bor) bepalen al dan niet in combinatie met een deel van het Activiteitenbesluit of er sprake is van vergunningplicht; bijvoorbeeld de opslag van grond.
  Met de inwerkingtreding van de Wabo zijn de bepalingen met betrekking tot de bouwvergunning en handhaving overgeheveld vanuit de Woningwet naar de Wabo. Hiermee is de bouwvergunning vervangen door de omgevingsvergunning voor bouwen.

Bij de ontwikkeling van bouwplannen moet echter nog steeds rekening worden gehouden met de functie-eisen in relatie tot de aanwezige bodemkwaliteit. Bij aanvragen om een omgevingsvergunning voor bouwen dient de aanvrager daarom in een aantal gevallen een bodemonderzoek te overleggen.

- **Woningwet, wordt op termijn grotendeels vervangen door de Omgevingswet.** In deze wet wordt het bouwen op verontreinigde bodem (grond en grondwater) geregeld.
- **Besluit gebruik meststoffen (Bgm).** Bij het toepassen van compost of zwarte grond zijn (aanvullende) kwaliteitseisen gesteld.
- **Monumentenwet 1988, wordt op termijn grotendeels vervangen door de Omgevingswet.** In deze wet is het verdrag van Malta opgenomen. Bij grondverzet moet rekening worden gehouden met archeologische waarden. Op kaart moet de gemeente een overzicht geven van bekende archeologische vindplaatsen. Bij grondverzet moeten andere bronnen zoals bijvoorbeeld de stadsarcheoloog worden geraadpleegd.
- **Wet natuurbescherming, enkele bepalingen gaan op termijn over naar de Omgevingswet.** Deze wet vereist dat in planvorming rekening wordt gehouden met de aanwezige flora en fauna. Voor een groot aantal expliciet beschermde soorten is bepaald welke handelingen niet zijn toegestaan. Daarnaast is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen, die aangeeft dat de negatieve gevolgen van ieders handelen op de aanwezige (beschermde) flora en fauna voor komen of zo veel mogelijk beperkt moet worden. De gebieden van het Natuurnetwerk Nederland zijn opgenomen in de provinciale structuurvisie.
- **Wet Informatie uitwisseling ondergrondse netten en netwerken (WIBON).** Doel van de WIBON is gevaar of economische schade door beschadiging van ondergrondse kabels of leidingen (zoals bijvoorbeeld: water-, elektriciteit-, gas- en telecomleidingen) te voorkomen. Bij machinale graafwerkzaamheden is een KLIC-melding verplicht.
- **Arbeidsomstandighedenbesluit.** De regels voor het werken in verontreinigde grond liggen vast in de Arbowetgeving. Met name in het Arbobesluit zijn regels opgenomen die werken met gevaarlijke stoffen veilig moeten houden. In het Arbobesluit, hoofdstuk 2, afdeling 5 wordt aangegeven welke verantwoordelijkheden opdrachtgevers, ontwerpende partijen en werkgevers hebben ten aanzien van veilig en gezond werken.
- **Wijzigingsbesluit bodemenergiesystemen.** Dit besluit bepaalt sinds 1 juli 2013 de regels met betrekking tot het installeren en in werking hebben van bodemenergiesystemen. In het besluit wordt onderscheid gemaakt tussen open en gesloten bodemenergiesystemen. De gemeente is als bevoegd gezag voor gesloten bodemenergiesystemen belast met de ontvangst en behandeling van meldingen, vergunningaanvragen, toezicht en handhaving. Ook krijgt de gemeente de bevoegdheid zogeheten “interferentiegebieden” aan te wijzen indien door drukte in de ondergrond bodemenergie inefficiënt dreigt te worden gebruikt. De nieuwe regels stellen de gemeente daarmee voor de uitdaging om het thema bodemenergie concreet in de passen in het ruimtelijk beleid.
- **Wet openbaarheid van bestuur (Wob).** Op basis van de Wob is de gemeente verplicht om te zorgen voor informatie en communicatie in het kader van bodemkwaliteitsbeheer. Het is aan te bevelen binnen de gemeente/omgevingsdienst één bodeminformatiepunt (bodemloket) in te richten om de verschillende

informatiestromen op elkaar af te stemmen. In de meeste gevallen zal de milieu-afdeling van een gemeente/omgevingsdienst deze taak toegewezen krijgen.
De taken van het bodemloket kunnen zijn:
  - voorlichtingsfunctie voor gemeentelijke afdelingen, burgers en bedrijven;
  - beheren Bodem Informatie Systeem (BIS):
  - registratie bodemonderzoeks- en saneringsgegevens;
  - registratie verdachte locaties;
  - registratie grondstromen;
  - registratie nazorg bodemsanerings- en hergebruiklocaties;
  - referentiekader bij preventie;
  - sturing grondstromen.
- **Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkpb).** De Wkpb moet de registratie van alle beperkingen van de overheid (publiekrechtelijke beperkingen) verbeteren zodat kopers of eigenaren makkelijker inzicht hebben in de beperkingen die voor een gebouw of stuk grond gelden. Ook bodembesluiten die leiden tot publiekrechtelijke beperkingen vallen onder de Wkpb, bijvoorbeeld een beschikking van gedeputeerde staten over het nazorgplan (art. 39d Wbb) of een bevel tot het nemen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen, tot het verrichten van onderzoek of tot het beheren of saneren van de bodem (art. 43 Wbb). Meldingen van bodemsaneringen die worden uitgevoerd onder het Besluit uniforme saneringen (BUS) hoeven sinds 1 februari 2013 niet meer door het bevoegd gezag te worden geregistreerd in het kader van de Wkpb.

Een bodembesluit heeft veelal betrekking op een ‘geval van ernstige verontreiniging’. Echter niet alle percelen die onder het besluit vallen hebben een publiekrechtelijke beperking. Alleen percelen die vallen binnen de ‘interventiewaardecontour’ van grond (niet grondwater) bevatten een ernstige verontreiniging die leidt tot een publiekrechtelijke beperking. De Regeling beperkingenregistratie Wet bodembescherming, die op 1 augustus 2007 in werking is getreden, schept verdere duidelijkheid over de invulling van het begrip publiekrechtelijke beperking in relatie tot bodembesluiten.

- Resterende wetten. Bovenstaand zijn een aantal wetten beschreven, die belangrijke gevolgen hebben voor gemeentelijke taken en verplichtingen met betrekking tot bodemkwaliteit. Naast bovengenoemde wetten heeft de gemeente/omgevingsdienst ook nog bodemtaken en –verplichtingen op basis van de volgende wetten:
  - Wetboek van strafrecht.
  - Wet op economische delicten.
  - Bestrijdingsmiddelenwet.
  - Waterwet.

2.2 Landelijk beleid grondstromen

2.2.1 Richtlijn bodemkwaliteitskaarten

In de landelijke Richtlijn voor het opstellen van bodemkwaliteitskaarten is voorgeschreven hoe een bodemkwaliteitskaart moet worden opgesteld als deze wordt gebruikt voor hergebruik van grond onder het Besluit. Met deze Richtlijn is ook een aantal andere procedures geregeld, waaronder de te hanteren normwaarden, omgaan met extreme

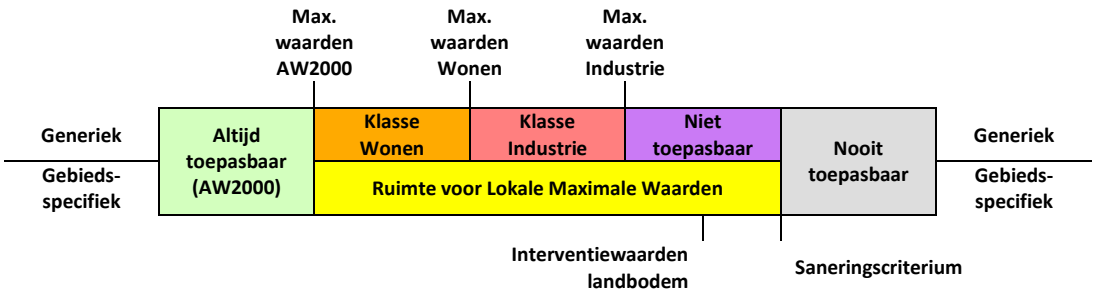
waarden (uitbijters), vergelijkbaarheid, omgaan met ‘bijzondere omstandigheden’ en het in een kaart weergeven van de bodemkwaliteit en mogelijkheden tot grondverzet.

2.2.2 Lokale Maximale Waarden

Zoals in § 2.1.1 van deze bijlage al beschreven, hebben gemeenten en waterkwaliteitbeheerders de mogelijkheid om voor het toepassen van grond binnen haar (water)bodembeheergebied, of delen daarvan, per stof Lokale Maximale Waarden (LMW) op te stellen die afwijken van het landelijke (generieke) maximale waarden; het zogenaamde gebiedsspecifiek beleid. Aanleidingen voor gebiedsspecifiek beleid kunnen zijn:

- De ambitie van een gemeente. De gemeente wil strenger of minder streng beleid hanteren dan het generieke kader van het Besluit;
- Dat de vastgestelde diffuse kwaliteit in een gebied knelpunten veroorzaakt bij het beoogde grondverzet als uitgegaan wordt van het generieke kader van het Besluit.
- Deze LMW kunnen variëren tussen de ‘altijd’- en ‘nooit’-grens. De ‘altijd’-grens is gebaseerd op de ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’. Partijen grond die voldoen aan de Achtergrondwaarden zijn, voor wat betreft de chemische kwaliteit, altijd toepasbaar. De 'nooit'-grens is gebaseerd op het Saneringscriterium. Partijen grond die het Saneringscriterium overschrijden leveren onaanvaardbare risico's op.
- In het generieke kader van het Besluit zijn voor de kwaliteit van de toe te passen grond Generieke Maximale Waarden vastgesteld die horen bij de functie van de ontvangende bodem. LMW die hoger dan de Generieke Maximale Waarden liggen moeten worden onderbouwd om aan te tonen dat geen onaanvaardbare risico's ontstaan. Het risiconiveau van de gekozen LMW wordt berekend met behulp van de Risicotoolbox (http://www.risicotoolboxbodem.nl).

In figuur B2.1 is het voorgaande schematisch weergegeven.



Figuur B2.1. Generiek versus gebiedsspecifiek beleid.

Bijlage 3A Statistische parameters bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (voor standaardbodem)

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B1. Wonen voor 1950 I, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			10,30%		Bodemkwaliteitsklasse:	industrie			
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,30%		Ontgravingskaart:	industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	65	9,0	26,6	110,1	189,8	284,7	303,6	390,9	466,9	1442,3	208,8	226,6	244,4	0,49	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	424	0,11	0,19	0,38	0,47	0,82	0,94	1,48	2,15	**13,30**	0,8	0,85	0,9	1,20	0,53	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	65	2,6	4,5	8,6	13,1	18,2	20,2	47,1	56,6	**367,8**	18,8	22,80	26,8	1,10	0,30	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	449	0,3	5,2	25,1	42,8	72,3	83,2	119,5	**218,4**	**1623,3**	69,8	75,70	81,6	1,29	1,42	ja	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	403	0,01	0,04	0,10	0,20	0,37	0,45	0,78	1,19	**68,02**	0,5	0,73	0,9	4,45	0,25	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	492	2,7	12,4	54,4	124,3	247,6	284,8	407,1	**581,3**	**2589,2**	185,1	196,00	206,9	0,96	1,19	ja	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	64	0,35	0,35	0,61	1,05	1,05	1,05	1,05	1,61	2,10	0,9	0,93	1,0	0,40	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	410	5,2	10,4	22,4	31,0	41,3	43,0	48,2	56,0	**266,8**	32,0	32,70	33,4	0,33	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	480	5,5	50,3	133,7	216,3	365,8	424,8	566,4	**849,5**	**1510,3**	281,1	290,60	300,1	0,56	1,38	ja	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	29	0,0092	0,0109	0,0188	0,0188	0,0207	0,0319	0,0488	0,0676	0,7702	0,0	0,0498	0,1	1,49	0,12	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	402	0,0	0,1	0,9	2,7	7,5	10,0	22,9	35,9	**210,0**	7,7	9,0	10,3	2,24	0,93	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	390	0,0	13,1	26,3	65,7	84,5	122,1	264,9	507,2	**6574,9**	117,7	130,9	144,1	1,55	1,59	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

B2. Wonen voor 1950 II, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			12,70%		Bodemkwaliteitsklasse:	wonen			
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,00%		Ontgravingskaart:	wonen			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	129	17,4	45,1	119,5	165,9	232,3	248,9	285,4	352,5	531,0	176,1	182,4	188,7	0,31	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	921	0,08	0,26	0,37	0,40	0,66	0,70	0,93	1,08	**17,18**	0,6	0,59	0,6	1,07	0,22	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	141	1,9	6,3	9,6	12,0	16,2	16,2	21,1	32,4	56,8	13,6	14,10	14,6	0,35	0,15	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	927	3,0	4,9	21,4	30,9	40,8	45,0	54,8	67,0	**1686,6**	34,2	36,00	37,8	1,18	0,41	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	917	0,01	0,04	0,08	0,12	0,19	0,22	0,32	0,46	3,60	0,2	0,17	0,2	1,04	0,09	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	980	3,8	11,4	33,9	56,5	94,2	114,3	175,8	251,1	**5399,7**	85,4	92,20	99,0	1,81	0,50	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	129	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,34	2,60	0,9	0,95	1,0	0,38	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	920	3,2	9,4	21,6	29,3	37,0	40,1	46,4	52,5	**413,6**	30,1	30,60	31,1	0,40	0,66	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	969	14,7	35,7	109,9	146,5	205,1	237,3	322,3	439,5	**1347,9**	178,1	182,00	185,9	0,52	0,70	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	62	0,0098	0,0098	0,0098	0,0098	0,0230	0,0371	0,0399	0,0399	0,0998	0,0	0,0198	0,0	0,39	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	819	0,0	0,1	0,4	1,2	3,9	5,1	11,2	24,0	**380,0**	5,1	6,2	7,3	3,84	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	850	0,0	14,0	28,0	28,0	69,9	69,9	132,4	259,6	**12578,4**	102,4	115,6	128,8	2,60	0,79	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B3. Wonen na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:						Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:						Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	404	15,5	20,7	106,5	162,8	236,8	251,6	296,0	355,2	651,1	167,5	171,8	176,1	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1845	0,03	0,17	0,35	0,35	0,52	0,61	0,75	0,88	**30,46**	0,5	0,50	0,5	1,53	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	415	0,4	3,1	8,4	11,5	16,0	16,0	18,9	20,8	64,0	11,9	12,20	12,5	0,38	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1865	0,1	4,6	18,3	27,4	36,5	39,1	48,3	62,6	**678,5**	30,6	31,40	32,2	0,85	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1816	0,01	0,04	0,08	0,09	0,16	0,16	0,23	0,32	5,32	0,1	0,14	0,2	1,35	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1882	0,8	10,9	27,5	39,5	57,5	68,3	98,2	131,7	479,0	51,1	52,40	53,7	0,81	0,25	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	400	0,04	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	10,50	1,0	1,03	1,1	0,63	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1841	3,9	9,1	21,0	32,3	42,1	43,5	50,5	57,5	**182,4**	32,0	32,30	32,6	0,34	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1883	0,5	24,3	86,2	114,5	148,2	161,7	194,0	256,0	**997,2**	123,6	125,30	127,0	0,46	0,40	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	300	0,0012	0,0056	0,0081	0,0081	0,0159	0,0159	0,0167	0,0335	0,3978	0,0	0,0152	0,0	1,13	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	1644	0,0	0,1	0,2	0,5	1,7	2,4	5,5	10,0	**145,0**	2,3	2,6	2,9	3,33	0,26	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1715	0,0	11,6	23,2	28,2	58,0	58,0	87,8	161,1	4972,0	60,4	64,3	68,2	1,95	0,48	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

B4. Industrie voor 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:						Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:						Ontgravingskaart:		industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	58	23,1	35,2	113,3	180,4	286,0	308,0	396,0	421,3	528,0	199,3	209,0	218,7	0,28	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	112	0,09	0,16	0,33	0,37	0,53	0,56	0,71	0,82	1,86	0,4	0,44	0,5	0,44	0,18	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	55	2,2	6,3	8,7	11,6	19,6	20,8	23,2	26,6	38,0	13,5	14,10	14,7	0,25	0,12	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	114	4,6	5,3	21,7	34,9	57,4	66,9	108,9	157,2	**683,7**	54,7	62,70	70,7	1,07	1,01	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	113	0,01	0,04	0,09	0,16	0,37	0,42	0,87	0,97	1,90	0,3	0,32	0,4	0,98	0,20	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	113	4,6	9,2	33,0	61,9	113,3	127,6	210,9	263,6	**949,0**	85,7	97,40	109,1	1,00	0,53	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	58	0,35	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,13	1,71	4,40	0,8	0,93	1,0	0,70	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	113	4,1	11,5	21,3	31,0	50,3	53,4	60,0	66,5	89,0	35,2	36,40	37,6	0,26	0,85	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	113	5,8	20,0	71,8	145,2	200,3	217,0	297,1	480,7	**1034,9**	159,3	170,60	181,9	0,55	0,79	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	41	0,0077	0,0077	0,0077	0,0077	0,0119	0,0169	0,0281	0,0375	0,0995	0,0	0,0147	0,0	0,76	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	88	0,1	0,1	0,4	1,4	3,6	5,9	14,9	25,9	**100,0**	3,9	5,8	7,7	2,36	0,67	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	103	10,9	11,4	21,9	28,1	58,6	69,1	140,6	261,0	1453,3	63,8	77,2	90,6	1,38	0,81	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B5. Industrie na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				17,60%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,30%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	152	13,8	18,4	81,3	177,6	236,9	250,0	289,5	321,7	460,6	160,9	168,7	176,5	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1418	0,01	0,17	0,35	0,35	0,49	0,57	0,69	0,87	**13,59**	0,4	0,46	0,5	1,04	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	162	2,6	3,4	6,9	11,8	15,6	16,9	19,5	22,1	101,5	11,8	12,50	13,2	0,58	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1416	0,1	4,4	13,8	23,8	33,8	36,3	46,3	62,6	**2630,0**	30,4	33,40	36,4	2,66	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1385	0,00	0,03	0,07	0,08	0,12	0,13	0,17	0,22	1,09	0,1	0,10	0,1	0,83	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1436	0,1	8,2	18,7	31,5	43,1	46,6	64,7	84,2	**2914,6**	37,7	40,60	43,5	2,12	0,16	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	147	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	3,80	0,9	0,99	1,0	0,45	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1413	0,2	6,7	16,5	31,8	44,5	48,3	54,6	60,2	**2794,1**	32,3	34,30	36,3	1,75	0,82	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1429	0,6	17,7	68,3	102,4	126,5	139,1	164,4	202,3	**2908,8**	109,5	113,40	117,3	1,02	0,32	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	77	0,0013	0,0024	0,0092	0,0092	0,0183	0,0262	0,0381	0,0654	0,5981	0,0	0,0327	0,0	1,38	0,13	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	1361	0,0	0,1	0,1	0,3	1,0	1,2	3,6	8,6	**123,0**	1,8	2,0	2,2	3,56	0,22	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1460	0,0	13,1	26,2	37,4	65,4	65,4	153,3	299,1	**8598,4**	97,0	104,5	112,0	2,14	0,92	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

B6.Buitengebied, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				17,60%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				7,50%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	630	13,8	57,7	128,8	196,7	262,3	288,5	327,8	354,1	1219,5	201,0	205,5	210,0	0,43	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	2918	0,00	0,16	0,32	0,32	0,50	0,58	0,69	0,87	**29,07**	0,5	0,50	0,5	1,99	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	694	0,9	5,1	10,1	14,3	18,2	18,2	20,8	24,6	73,9	14,1	14,40	14,7	0,38	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	2901	0,1	6,8	19,2	25,1	33,5	34,7	43,1	52,7	**1077,5**	28,5	29,20	29,9	0,99	0,31	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	2905	0,00	0,04	0,07	0,08	0,13	0,16	0,19	0,25	14,40	0,1	0,12	0,1	2,34	0,05	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	2942	0,2	10,3	26,0	33,9	45,3	49,8	70,2	103,0	**1131,6**	42,6	43,60	44,6	0,99	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	650	0,35	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	8,70	0,9	0,87	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	2931	0,1	10,4	24,4	32,9	44,3	46,9	53,2	59,5	**202,6**	34,1	34,40	34,7	0,35	0,76	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	2936	0,4	40,5	84,6	107,9	134,9	147,2	171,7	220,8	**6378,5**	120,1	123,20	126,3	1,05	0,31	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	315	0,0009	0,0019	0,0066	0,0066	0,0131	0,0131	0,0187	0,0268	0,3612	0,0	0,0140	0,0	1,81	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	2742	0,0	0,1	0,1	0,4	1,0	1,5	3,7	7,4	**94,0**	1,6	1,7	1,8	3,24	0,19	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	2944	0,1	9,4	18,7	18,7	46,8	46,8	69,6	133,8	2809,2	51,8	54,6	57,4	2,14	0,40	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B7. Voormalige boomgaarden (0-0,5 m-mv)												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				21,10%		Bodemkwaliteitsklasse:		industrie	
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,80%		Ontgravingskaart:		industrie	
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
α-Endosulfan	503	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0029	0,0073	0,0727	0,0	0,0023	0,0	10,15	0,06	nee	α-Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1000	**4,00**
Chloordaan	997	0,0003	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	1,4544	0,0	0,0066	0,0	3,54	0,13	nee	Chloordaan	0,0020	0,0020	0,1000	**4,00**
Drins (som 3)	909	0,0004	0,0031	0,0044	0,0087	0,0150	0,0150	0,0150	0,0171	0,4363	0,0	0,0112	0,0	0,77	0,11	nee	Drins (som 3)	0,0150	0,0400	0,1400	**4,00**
α-HCH	474	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0041	0,0727	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	α-HCH	0,0010	0,0010	0,5000	**17,00**
β-HCH	1394	0,0010	0,0010	0,0010	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0035	0,1870	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	β-HCH	0,0020	0,0020	0,5000	**1,60**
γ-HCH	1392	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0030	0,0030	0,0030	0,0038	0,2701	0,0	0,0029	0,0	1,50	0,00	nee	γ-HCH	0,0030	0,0400	0,5000	**1,20**
Heptachloor	1409	0,0007	0,0007	0,0007	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0036	0,0727	0,0	0,0019	0,0	1,15	0,03	nee	Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1000	**4,00**
Heptachloorepoxide	1082	0,0003	0,0020	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	0,2909	0,0	0,0044	0,0	1,15	0,13	nee	Heptachloorepoxide	0,0020	0,0020	0,1000	**4,00**
DDT	1777	0,0000	0,0029	0,0091	0,0582	0,2078	0,2909	0,6441	1,0181	**7,7709**	0,2	0,2358	0,2	1,08	1,27	nee	DDT	0,2000	0,2000	1,0000	**1,70**
DDD	1804	0,0000	0,0029	0,0029	0,0148	0,0312	0,0436	0,1039	0,2065	4,7789	0,1	0,0563	0,1	1,96	0,01	nee	DDD	0,0200	0,8400	34,0000	**34,00**
DDE	1784	0,0000	0,0029	0,0129	0,0911	0,5610	0,8311	1,5705	2,2856	**6,6489**	0,5	0,4793	0,5	0,85	1,90	nee	DDE	0,1000	0,1300	1,3000	**2,30**

Zone **Statistische parameters**

B8. Wegbermen buitengebied, bovengrond												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				28,60%		Bodemkwaliteitsklasse:		industrie	
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,90%		Ontgravingskaart:		industrie	
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	40	60,1	67,9	125,5	143,5	170,4	179,3	188,3	207,6	233,1	132,3	142,1	151,9	0,34	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	40	0,27	0,27	0,27	0,45	0,48	0,56	0,67	0,68	1,68	0,4	0,45	0,5	0,50	0,11	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	40	3,4	5,4	8,0	9,9	11,0	11,7	12,6	13,5	15,3	9,0	9,60	10,2	0,30	0,05	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	40	7,2	13,3	18,5	23,1	26,7	28,7	32,9	35,0	38,0	21,8	23,10	24,4	0,28	0,14	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	40	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,15	0,19	0,44	0,1	0,10	0,1	0,73	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	40	18,3	23,4	27,5	33,6	44,1	48,9	50,9	61,2	63,2	34,3	36,60	38,9	0,31	0,08	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	40	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	n.v.t.	1,05	n.v.t.	0,00	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	40	10,0	16,2	24,3	28,6	33,8	35,4	37,2	37,3	42,6	26,9	28,50	30,1	0,28	0,32	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	40	50,9	63,1	80,8	107,7	117,5	119,4	187,0	206,1	225,1	101,9	110,60	119,3	0,39	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	40	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0104	0,0302	0,0514	0,3907	0,0	0,0232	0,0	1,27	0,09	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	40	0,1	0,2	0,8	2,8	6,3	11,6	29,1	**56,1**	**90,0**	6,5	10,6	14,7	1,92	1,45	ja	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	40	28,8	28,8	28,8	28,8	113,1	205,7	290,0	393,8	1007,7	103,5	124,2	144,9	0,82	1,18	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

O1. Wonen voor 1950 I, ondergrond												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			12,10%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,30%		Ontgravingskaart:		industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	70	22,2	38,5	106,5	161,7	222,4	243,0	343,9	421,8	718,6	176,0	187,2	198,4	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	461	0,08	0,18	0,32	0,37	0,46	0,53	0,74	1,45	**14,50**	0,5	0,57	0,6	1,45	0,34	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	77	3,5	5,0	8,7	13,2	16,7	20,0	22,4	32,7	**500,6**	16,1	21,00	25,9	1,61	0,16	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	466	2,0	5,0	19,8	32,6	51,0	59,5	89,9	134,5	**1981,9**	51,6	57,50	63,4	1,72	0,86	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	448	0,02	0,04	0,08	0,17	0,37	0,47	0,74	1,03	**44,67**	0,5	0,69	0,9	4,30	0,21	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	474	0,3	9,4	25,5	56,1	132,5	169,0	290,1	458,5	**2144,5**	115,5	125,10	134,7	1,31	0,94	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	66	0,21	0,35	1,05	1,05	1,39	1,80	2,10	2,10	9,20	1,1	1,28	1,5	0,88	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	454	0,3	13,1	22,2	30,1	38,0	39,6	47,5	55,4	90,2	30,8	31,30	31,8	0,28	0,65	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	508	5,2	29,7	83,2	118,1	187,5	222,8	356,5	623,9	**2005,3**	180,8	190,00	199,2	0,85	1,02	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	30	0,0056	0,0093	0,0093	0,0093	0,0186	0,0186	0,0275	0,0392	0,0665	0,0	0,0156	0,0	0,44	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	366	0,0	0,1	0,3	0,8	3,0	4,3	12,0	23,8	**240,0**	4,2	5,4	6,6	3,32	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	481	13,3	13,3	26,6	66,5	66,5	102,6	237,4	493,9	3229,2	122,7	133,2	143,7	1,35	1,55	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

O2. Wonen voor 1950 II, ondergrond												Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			16,70%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			4,30%		Ontgravingskaart:		wonen		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	123	19,1	31,6	95,4	150,0	218,1	226,3	259,0	298,6	399,5	147,7	154,9	162,1	0,40	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	922	0,02	0,18	0,36	0,36	0,40	0,45	0,65	0,83	**15,39**	0,5	0,47	0,5	1,18	0,17	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	131	2,8	4,8	8,6	11,4	16,2	17,5	20,2	21,5	68,6	12,2	12,80	13,4	0,41	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	924	2,7	4,6	15,6	23,5	31,3	33,9	43,0	53,5	**560,7**	25,5	26,30	27,1	0,76	0,33	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	924	0,02	0,03	0,05	0,08	0,15	0,16	0,26	0,53	**148,61**	0,1	0,31	0,5	13,80	0,11	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	932	4,2	10,9	16,8	26,3	45,5	58,7	99,2	155,6	**1436,4**	45,6	48,60	51,6	1,47	0,30	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	119	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,60	0,9	0,95	1,0	0,33	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	935	1,4	10,4	20,9	30,1	39,3	41,9	49,7	55,8	**128,3**	30,4	30,90	31,4	0,35	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	941	1,1	19,7	68,3	98,5	131,3	144,4	210,1	275,7	**1102,9**	115,3	118,60	121,9	0,68	0,44	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	73	0,0016	0,0115	0,0115	0,0115	0,0229	0,0397	0,0468	0,0468	0,1170	0,0	0,0218	0,0	0,35	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	764	0,0	0,0	0,1	0,2	1,0	1,5	5,0	12,0	**310,0**	3,1	4,1	5,1	5,10	0,31	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1020	0,0	16,4	32,8	32,8	81,9	81,9	136,2	445,7	3743,6	111,4	117,0	122,6	1,20	1,38	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

O3. Wonen na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				19,20%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				6,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	289	0,3	27,3	111,9	159,9	233,7	246,0	295,2	344,3	537,4	169,1	174,9	180,7	0,44	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1339	0,07	0,17	0,29	0,33	0,41	0,42	0,59	0,71	3,21	0,4	0,37	0,4	0,52	0,15	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	304	0,9	4,3	9,6	12,2	15,9	15,9	17,1	20,6	102,5	12,3	12,80	13,3	0,51	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1362	0,4	4,2	15,5	21,5	28,7	31,1	37,0	45,4	**788,8**	23,2	24,00	24,8	0,94	0,27	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1329	0,02	0,03	0,05	0,08	0,11	0,14	0,18	0,30	16,44	0,1	0,13	0,2	3,44	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1368	1,2	7,9	15,8	23,7	35,0	38,4	57,6	100,6	**3729,9**	35,1	38,70	42,3	2,67	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	297	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	34,00	1,1	1,28	1,5	1,97	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1341	0,2	9,5	24,0	32,4	41,9	44,3	51,5	57,5	**479,3**	32,6	33,20	33,8	0,50	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1358	4,2	16,8	62,4	86,4	111,6	118,9	144,1	168,1	**1920,8**	94,3	97,20	100,1	0,85	0,26	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	200	0,0012	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0163	0,0334	**1,1673**	0,0	0,0173	0,0	2,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	946	0,0	0,1	0,1	0,2	0,6	0,9	2,4	6,2	**94,0**	1,2	1,4	1,6	4,18	0,16	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1311	5,0	11,7	23,3	23,3	58,4	58,4	80,0	164,3	**6503,7**	69,7	75,9	82,1	2,30	0,49	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

O4. Industrie voor 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				13,80%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				7,50%		Ontgravingskaart:		industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	59	42,3	87,7	133,9	219,3	250,7	272,6	316,5	363,5	438,6	199,8	209,1	218,4	0,27	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	112	0,14	0,17	0,29	0,34	0,48	0,50	0,72	0,94	1,32	0,4	0,41	0,4	0,47	0,21	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	56	2,8	6,5	10,0	14,1	17,3	18,4	21,5	23,0	26,1	13,5	14,10	14,7	0,24	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	117	6,5	12,3	24,6	36,3	57,0	61,9	102,1	145,1	**1152,9**	49,8	60,60	71,4	1,50	0,89	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	112	0,03	0,06	0,08	0,17	0,42	0,58	0,81	0,94	2,44	0,3	0,34	0,4	1,00	0,19	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	112	8,3	16,3	29,8	57,2	154,9	166,9	249,1	296,8	**822,4**	91,4	102,90	114,4	0,92	0,58	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	59	0,35	0,35	0,43	1,05	1,05	1,05	1,05	1,41	2,10	0,8	0,87	0,9	0,43	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	112	10,0	17,0	23,5	32,4	46,0	51,2	61,5	73,6	**323,7**	38,3	41,50	44,7	0,64	0,87	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	114	4,4	45,9	91,7	125,5	190,9	237,3	282,3	354,6	**818,2**	147,8	158,70	169,6	0,57	0,53	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	43	0,0065	0,0065	0,0065	0,0065	0,0106	0,0140	0,0292	0,0463	0,0620	0,0	0,0129	0,0	0,82	0,08	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	93	0,0	0,1	0,3	1,2	4,9	7,3	18,2	24,8	**70,0**	4,3	5,7	7,1	1,90	0,64	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	129	9,3	9,3	18,6	35,3	46,5	52,3	121,9	339,9	690,4	55,9	64,8	73,7	1,21	1,07	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

O5. Industrie na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			21,50%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			5,70%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	145	15,8	27,2	111,5	180,1	247,7	259,0	295,0	326,5	439,1	169,7	178,3	186,9	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	1140	0,02	0,16	0,29	0,33	0,38	0,41	0,58	0,75	**17,54**	0,4	0,41	0,4	1,52	0,16	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	151	2,4	4,7	9,1	12,3	15,1	15,7	17,9	21,9	35,9	11,9	12,40	12,9	0,39	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	1118	1,0	4,0	12,6	20,7	28,7	31,0	35,6	42,5	**1607,0**	23,7	26,10	28,5	2,39	0,26	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	1119	0,01	0,03	0,05	0,07	0,10	0,11	0,15	0,21	11,74	0,1	0,13	0,2	3,90	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	1148	0,0	7,7	14,3	22,0	30,8	33,0	41,8	56,8	**1210,0**	26,6	28,40	30,2	1,67	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	138	0,35	0,35	0,84	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	0,9	0,93	1,0	0,34	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	1135	2,2	8,0	22,2	33,3	44,4	46,6	53,3	56,6	77,7	32,5	33,00	33,5	0,41	0,75	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	1144	0,0	15,9	52,3	83,0	109,1	113,6	125,0	152,5	**1590,8**	86,3	89,50	92,7	0,95	0,24	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	68	0,0012	0,0040	0,0085	0,0085	0,0171	0,0204	0,0349	0,0377	0,0610	0,0	0,0146	0,0	0,51	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	719	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,6	1,2	2,9	**170,0**	0,7	1,1	1,5	7,23	0,07	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	1232	0,1	12,2	24,4	24,4	61,0	61,0	139,5	339,1	4881,6	98,6	105,8	113,0	1,85	1,05	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Zone **Statistische parameters**

O6. Buitengebied, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			20,20%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd:	ja										Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			8,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	463	12,4	34,4	118,3	189,4	260,4	272,2	319,5	390,5	591,7	191,6	196,9	202,2	0,46	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				**625,0**
Cadmium	2307	0,04	0,13	0,27	0,31	0,35	0,39	0,51	0,66	7,20	0,3	0,33	0,3	0,67	0,14	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	**13,0**
Kobalt	513	0,8	4,5	10,5	13,5	16,5	17,6	20,0	22,3	45,9	13,3	13,60	13,9	0,35	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	**190,0**
Koper	2287	0,4	3,9	13,5	20,3	27,1	28,2	33,9	39,5	**338,5**	20,7	21,10	21,5	0,65	0,24	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	**190,0**
Kwik	2300	0,00	0,03	0,04	0,07	0,10	0,11	0,15	0,17	7,49	0,1	0,10	0,1	2,00	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	**36,0**
Lood	2316	0,0	7,6	15,2	21,7	29,4	31,5	41,3	55,5	**1210,3**	26,5	27,50	28,5	1,35	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	**530,0**
Molybdeen	458	0,04	0,35	0,63	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	5,60	0,9	0,90	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	**190,0**
Nikkel	2331	0,1	9,7	24,3	34,8	45,2	48,7	55,6	60,3	**934,3**	34,6	35,20	35,8	0,59	0,78	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	**100,0**
Zink	2321	4,8	16,0	58,3	84,5	109,7	114,2	137,1	159,9	**1485,2**	87,0	88,40	89,8	0,61	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	**720,0**
PCB (som 7)	203	0,0009	0,0018	0,0061	0,0061	0,0123	0,0125	0,0251	0,0251	0,1204	0,0	0,0108	0,0	0,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	**1,00**
PAK (som 10)	1651	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,5	1,2	3,2	**81,0**	0,9	1,0	1,1	4,65	0,08	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	**40,0**
Minerale olie	2350	0,0	8,8	17,6	17,6	43,9	43,9	46,5	111,7	3135,2	52,9	57,1	61,3	2,81	0,33	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	**5000,0**

Bijlage 3B Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemlaag (gemeten waarden)

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: (95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

- waarde > max. waarde wonen/industrie
- landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
- waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone — **Statistische parameters**

Hele regio, bovengrond (0 - 0,5 m-mv)		Bodemkwaliteitsklasse:			n.t.b.											Lut =		%
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart:			n.t.b.											OS =	5,2	%
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie
PFOA som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,47	0,93	1,87	2,08	2,75	3,33	5,46	1,16	1,28	1,39	0,84	0,63	1,9	7,0	7,0
PFOS som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,23	0,37	0,57	0,62	0,87	1,19	3,20	0,42	0,47	0,51	0,87	0,65	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	143	0,07	0,07	0,40	0,86	1,70	1,96	2,50	3,18	5,10	1,07	1,18	1,29	0,87	0,61	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	143	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,12	0,20	0,27	0,48	0,09	0,10	0,11	0,69	0,04	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	143	0,07	0,07	0,14	0,26	0,44	0,50	0,66	0,80	2,60	0,31	0,34	0,38	0,97	0,46	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	143	0,03	0,07	0,07	0,07	0,15	0,17	0,22	0,32	0,60	0,11	0,13	0,14	0,81	0,16	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaanzuur (PFBA)	136	0,07	0,07	0,07	0,14	0,25	0,31	0,43	0,58	1,00	0,18	0,20	0,22	0,90	0,32	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,20	0,07	0,08	0,08	0,27	0,03	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,20	0,70	0,08	0,09	0,10	0,72	0,08	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,70	0,07	0,08	0,09	0,71	0,03	1,4	3,0	3,0
perfluornonaanzuur (PFNA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,20	0,07	0,07	0,07	0,19	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaanzuur (PFDeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,07	0,07	0,07	0,05	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,09	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaansulfonzuur(PFHpS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,90	0,07	0,08	0,10	1,88	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: (95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

- waarde > max. waarde wonen/industrie
- landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
- waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone — **Statistische parameters**

Hele regio, tussenlaag (0,5 - 1,0 m-mv)		Bodemkwaliteitsklasse:			n.t.b.											Lut =		%
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart:			n.t.b.											OS =	5,7	%
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie
PFOA som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,35	0,69	0,82	0,96	1,93	5,45	0,47	0,63	0,80	1,49	0,35	1,9	7,0	7,0
PFOS som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,24	0,43	0,58	1,08	0,19	0,22	0,25	0,87	0,27	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,28	0,62	0,74	0,89	1,67	5,00	0,39	0,53	0,68	1,59	0,31	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,25	0,74	0,08	0,10	0,12	1,09	0,04	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,17	0,28	0,38	0,83	0,10	0,13	0,15	1,07	0,19	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,16	0,19	0,45	0,08	0,09	0,10	0,69	0,07	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaanzuur (PFBA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,09	0,14	0,19	0,28	0,42	0,09	0,11	0,12	0,76	0,13	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,18	0,07	0,07	0,07	0,21	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,21	0,07	0,07	0,08	0,27	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,07	0,07	0,08	0,26	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluornonaanzuur (PFNA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaanzuur (PFDeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,13	0,07	0,07	0,07	0,15	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaansulfonzuur(PFHpS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: (95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

- waarde > max. waarde wonen/industrie
- landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
- waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

Hele regio, ondergrond (1,0 - 1,5 m-mv)		Bodemkwaliteitsklasse:			n.t.b.											Lut =		%
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart:			n.t.b.											OS =	6,6	%
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie
PFOA som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,26	0,32	1,25	1,51	3,00	0,27	0,37	0,47	1,53	0,27	1,9	7,0	7,0
PFOS som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,25	0,87	0,15	0,17	0,19	0,73	0,07	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,25	1,01	1,36	2,80	0,19	0,28	0,38	1,85	0,25	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,18	0,30	0,08	0,09	0,09	0,56	0,02	1,9	7,0	7,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,62	0,07	0,09	0,11	1,00	0,04	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,25	0,07	0,08	0,08	0,42	0,03	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaanzuur (PFBA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,17	0,50	0,08	0,09	0,10	0,77	0,06	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,26	0,07	0,08	0,08	0,42	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluornonaanzuur (PFNA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaanzuur (PFDeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,14	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluorheptaansulfonzuur(PFHpS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0
N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,80	0,06	0,10	0,15	2,34	0,00	1,4	3,0	3,0
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0

Bijlage 3C Statistische parameters lood bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (gemeten gehalten)

Statistische parameters gemeten waarden lood, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
- weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
- waarde < achtergrondwaarde

Zone **Statistische parameters**

B1. Wonen voor 1950 I, bovengrond										Bodemkwaliteitsklasse:				industrie			Lut =	10,3 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:				industrie			OS =	5,3 %		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Lood	492	2,1	9,6	42,0	96,0	191,3	220,0	314,5	**449,0**	**2000,0**	140,5	151,40	162,3	1,24	1,19	ja	Lood	38,6	162,2	409,4	**409,4**
B2. Wonen voor 1950 II, bovengrond										Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			Lut =	12,7 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:				wonen			OS =	5,0 %		
Lood	980	3,0	9,1	27,0	45,0	75,0	91,0	140,0	200,0	**4300,0**	66,6	73,40	80,2	2,27	0,50	nee	Lood	39,8	167,2	422,1	**422,1**
B3. Wonen na 1950, bovengrond										Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			Lut =	14,9 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			OS =	6,0 %		
Lood	1882	0,7	9,1	23,0	33,0	48,0	57,0	82,0	110,0	400,0	42,5	43,80	45,1	0,97	0,25	nee	Lood	41,8	175,4	442,6	**442,6**
B4. Industrie voor 1950, bovengrond										Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			Lut =	8,1 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:				industrie			OS =	6,4 %		
Lood	113	3,5	7,0	25,0	47,0	86,0	96,8	160,0	200,0	**720,0**	62,2	73,90	85,6	1,32	0,53	nee	Lood	37,9	159,3	402,1	**402,1**
B5. Industrie na 1950, bovengrond										Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			Lut =	17,6 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			OS =	5,3 %		
Lood	1436	0,1	7,0	16,0	27,0	37,0	40,0	55,5	72,3	**2500,0**	31,9	34,80	37,7	2,47	0,16	nee	Lood	42,9	180,1	454,6	**454,6**
B6.Buitengebied, bovengrond										Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			Lut =	17,6 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			OS =	7,5 %		
Lood	2942	0,2	9,1	23,0	30,0	40,0	44,0	62,0	91,0	**1000,0**	37,5	38,50	39,5	1,12	0,19	nee	Lood	44,2	185,6	468,4	**468,4**
B8. Wegbermen buitengebied, bovengrond										Bodemkwaliteitsklasse:				industrie			Lut =	28,6 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:				industrie			OS =	4,9 %		
Lood	40	18,0	23,0	27,0	33,0	43,3	48,0	50,0	60,1	62,0	33,6	35,90	38,2	0,32	0,08	nee	Lood	49,1	206,1	520,3	**520,3**

Statistische parameters gemeten waarden lood, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
(95P - 5P) / (maximale waarde industrie – achtergrondwaarde)

- sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
- er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
- beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)

Statistische waarde getoetst aan de normen van de Regeling bodemkwaliteit

- waarde > max. waarde industrie
- max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
- achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen

Zone **Statistische parameters**

O1. Wonen voor 1950 I, ondergrond										Bodemkwaliteitsklasse:					wonen			Lut =	12,1 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:					industrie			OS =	5,3 %		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Lood	474	0,2	7,5	20,3	44,5	105,0	134,0	230,0	363,5	**1700,0**	89,6	99,20	108,8	1,65	0,94	nee	Lood	39,6	166,5	420,1	**420,1**
O2. Wonen voor 1950 II, ondergrond										Bodemkwaliteitsklasse:					wonen			Lut =	16,7 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:					wonen			OS =	4,3 %		
Lood	932	3,5	9,1	14,0	22,0	38,0	49,0	82,9	130,0	**1200,0**	37,6	40,60	43,6	1,76	0,30	nee	Lood	41,8	175,4	442,8	**442,8**
O3. Wonen na 1950, ondergrond										Bodemkwaliteitsklasse:					landbouw/natuur			Lut =	19,2 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:					landbouw/natuur			OS =	6,0 %		
Lood	1368	1,1	7,0	14,0	21,0	31,0	34,0	51,0	89,0	**3300,0**	30,6	34,20	37,8	3,02	0,19	nee	Lood	44,2	185,8	468,9	**468,9**
O4. Industrie voor 1950, ondergrond										Bodemkwaliteitsklasse:					wonen			Lut =	13,8 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:					industrie			OS =	7,5 %		
Lood	112	7,0	13,7	25,0	48,0	130,0	140,0	209,0	249,0	**690,0**	74,8	86,30	97,8	1,10	0,58	nee	Lood	42,0	176,2	444,7	**444,7**
O5. Industrie na 1950, ondergrond										Bodemkwaliteitsklasse:					landbouw/natuur			Lut =	21,5 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:					landbouw/natuur			OS =	5,7 %		
Lood	1148	0,0	7,0	13,0	20,0	28,0	30,0	38,0	51,6	**1100,0**	24,0	25,80	27,6	1,84	0,10	nee	Lood	45,5	190,9	481,8	**481,8**
O6. Buitengebied, ondergrond										Bodemkwaliteitsklasse:					landbouw/natuur			Lut =	20,2 %		
Gezoneerd:	ja									Ontgravingskaart:					landbouw/natuur			OS =	8,0 %		
Lood	2316	0,0	7,0	14,0	20,0	27,0	29,0	38,0	51,0	**1113,0**	24,3	25,30	26,3	1,46	0,10	nee	Lood	46,0	193,1	487,4	**487,4**

Bijlage 4 Mogelijkheden vrij grondverzet (grondstromenmatrix)

Ontgravingslocatie

Toepassingslocatie	Toepassings-eis	Ontgravings-kwaliteit: Industrie	Wonen	Landbouw/natuur	Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur	Industrie	Industrie	Industrie	Wonen	Landbouw/natuur	Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur	Onbekend	Onbekend
		B1. Wonen voor 1950 I	B2. Wonen voor 1950 II	B3. Wonen na 1950	B4. Industrie voor 1950	B5. Industrie na 1950	B6. Buitengebied	B7. Voormalige boomgaarden	B8. Wegbermen buitengebied	O1. Wonen voor 1950 I	O2. Wonen voor 1950 II	O3. Wonen na 1950	O4. Industrie voor 1950	O5. Industrie na 1950	O6. Buitengebied	Oude categorie-1 werken	Uitgesloten gebied
		Zie § 5.4			Zie § 5.4			Zie § 8.2.1		Zie § 5.4			Zie § 5.4			Zie § 5.11.1	
Gevoelig bodemgebruik (definitie zie bijlage 1)	LMW (lood) § 4.3.3 (bijlage 7a)		**lood > LMW**														
B1/O1. Wonen voor 1950 I	Wonen																
B2/O2. Wonen voor 1950 II	Wonen																
B3/O3. Wonen na 1950 (functie Industrie)	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B3/O3. Wonen na 1950 (functie Wonen)	LMW: Wonen (zie § 4.3.3)																
B3.O3. Wonen na 1950 (functie Overig)	Landbouw/ natuur																
B4.O4. Industrie voor 1950	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B5/O5. Industrie na 1950 (functie Industrie)	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B5/O5. Industrie na 1950 (functie Wonen)	LMW: Wonen (zie § 4.3.3)																
B5/O5. Industrie na 1950 (functie Overig)	Landbouw/ natuur																
B6/O6. Buitengebied (functie Industrie)	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B6/O6. Buitengebied (functie Wonen)	LMW: Wonen (zie § 4.3.3)																
B6/O6. Buitengebied (functie Overig)	Landbouw/ natuur																
B7. Voormalige boomgaarden in buitengebied	LMW § 4.3.4 (bijlage 7a kolom 1)							**Zie § 8.2.1**									
B7. Voormalige boomgaarden (functie Industrie en Wonen)	LMW § 4.3.4 (bijlage 7a kolom 2)							**Zie § 8.2.1**									
B7. Voormalige boomgaarden (bodembeschermings-gebied)	Landbouw/ natuur (§ 4.3.2)							**Zie § 8.2.1**									
B7. Voormalige boomgaarden (overig buitengebied)	Landbouw/ natuur							**Zie § 8.2.1**									
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie																
Waterwin- en grondwater-beschermingsgebieden	Landbouw/ natuur (§ 4.3.2)																
Regionale waterkeringen	LMW: Industrie (zie § 4.3.6)																
Regionale waterkeringen (teeltlaag)	Landbouw/ natuur (§ 4.3.6)																
Uitgesloten gebied	Onbekend																

BELANGRIJK:

Onderzoek of de locatie door (voormalige) activiteiten is verontreinigd, moet altijd worden

Niet toepasbaar, tenzij na partijkeuring of onderzoek (NEN 5740) en toetsing door het bevoegd gezag

Vrij grondverzet, mits de ontgravings- én toepassingslocatie niet verdacht is voor lokale bodemverontreiniging

Onderzoek om samen met bodemfunctieklasse de toepassingseis te bepalen (bijlage 1, kopje Toepassingskaart), toetsing door het bevoegd gezag

Geen vrij grondverzet

Bijlage 5 Onderbouwing Lokale Maximale Waarden

Omgevingsdienst Rivierenland
Aan de heer Philip Hoek
Team Advies
p.hoek@ODRivierenland.nl

ons kenmerk:	OS93655	afdeling:	AGZ/MMK
uw kenmerk:	mail van 11 juni 2018	contactpersoon:	Ingrid Links
datum:	26 februari 2019	doorkiesnummer:	088 144 7248
onderwerp:	Reactie nota bodembeheer	e-mail:	ilinks@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte heer Hoek,

Omgevingsdienst Rivierenland heeft GGD Gelderland-Zuid (hierna: de GGD) gevraagd de concept nota bodembeheer 2018-2028[1] gezondheidskundig te beoordelen. In de nota is het beleid voor het tijdelijk opslaan en/of toepassen van grond en gerijpte baggerspecie op of in de bodem van tien gemeenten in Rivierenland opgenomen. De grond die wordt afgegraven is soms verontreinigd. Voordat deze wordt toegepast is het van belang na te gaan of het gebruik van de grond kan leiden tot risico's. Met andere woorden, de hergebruikte grond moet een dusdanige kwaliteit hebben dat de (ontvangende) bodem duurzaam geschikt is en blijft voor de functie die zij heeft of krijgt.

Het beleidskader voor het toepassen van grond is landelijk vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit. In het Besluit worden landelijke (generieke) normen gegeven, maar het Besluit geeft ook aan dat lokaal normen kunnen worden vastgesteld. De tien gemeenten in regio Rivierenland willen in de nota bodembeheer dergelijke lokale maximale waarden vastleggen.

In de bijlage bij deze brief is de beoordeling van de GGD opgenomen. Hieruit blijkt dat voor een groot deel van de stoffen de 90-percentielwaarden (P90) van de aangetroffen concentraties in de zone 'wonen voor 1950 I' kunnen worden gebruikt als lokale maximale waarden (LMW) voor wonen met tuin. Bij het toepassen van deze kwaliteit zijn voor de bodemfunctie wonen met tuin geen risico's voor

[1] Nota bodembeheer regio Rivierenland 2018-2028 geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel, Beleid tijdelijk opslaan en/of toepassen van grond en gerijpte baggerspecie op of in de bodem, Lievense CSO, voorlopig concept 16M1223.RAP002, versie 8 juni 2018

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
T 088 - 144 71 44
F 024 - 322 69 80

Bezoekadres regio Rivierenland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00
F 088 - 144 73 99

de gezondheid te verwachten. Uitzonderingen hierop zijn lood en PAK. Voor deze stoffen wordt geadviseerd een lagere concentatie te hanteren als LMW. Voor de gewasbeschermingsmiddelen in de kwaliteitszone 'voormalige boomgaarden' zijn door het RIVM humane risicowaarden afgeleid. Deze kunnen gezondheidskundig gezien worden gehanteerd als LMW voor de functie wonen met tuin. De humane risicogrenswaarden zijn (veel) hoger dan de P90 in de voormalige boomgaarden. Als de humane risicowaarde van een gewasbeschermingsmiddel hoger is dan de interventiewaarde is de LMW gelijk gesteld aan de interventiewaarde. De GGD heeft niet beoordeeld of het hanteren van deze relatief hoge waarden voor gewasbeschermingsmiddelen milieukundig gezien gewenst is. Dit zullen de betreffende gemeenten moeten afwegen. Een voorstel voor de LMW is opgenomen in de bijlage.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mij.

Met vriendelijke groet,
Ingrid Links
Milieugezondheidskundige, team milieu en gezondheid

Referenties

GGD Rotterdam-Rijnmond, Toetsingskader actuele gezondheidsrisico's bij bodemverontreiniging, versie 2 oktober 2017 https://www.dcmr.nl/publicaties/toetsingskader-actuele-gezondheidsrisicos-bij-bodemverontreiniging-versie-2-oktober-2017.html

Lijzen JPA, e.a., Technical evaluation of the Intervention Values for Soil/sediment and Groundwater, Human and exotoxicological risk assessment and derivation of risk limits for soil, aquatic sediment and groundwater, RIVM report 711701 023, February 2001

Memo GGD Rivierenland, advies m.b.t. de concept nota bodembeheer Regio Rivierenland, 9 september 2011

Posthuma L, e.a., Kijk op de Risicotoolbox Bodem, Beoordelen van de actuele bodemkwaliteit en kiezen van Lokale Maximale Waarden, RIVM-rapport 711701082/2008

Bijlage Beoordeling GGD en voorstel Lokale Maximale Waarden

Inleiding

De bodemkwaliteitskaart maakt onderdeel uit van de nota bodembeheer. De vraag van Omgevingsdienst Rivierenland om de nota bodembeheer gezondheidskundig te beoordelen bestaat uit twee vragen, die nauw met elkaar samenhangen:

1. Wat zijn de gezondheidsrisico's van de bodemkwaliteit in Rivierenland (beoordeling actuele bodemkwaliteit)?
2. Welke lokale maximale waarden (LMW) kunnen voor hergebruik van grond in Rivierenland worden gehanteerd, zonder risico's voor de gezondheid?

Als er geen gezondheidsrisico's zijn te verwachten van de actuele bodemkwaliteit dan kan, als grond wordt ontgraven deze ook opnieuw worden toegepast zonder risico's voor de gezondheid.

Omdat de blootstelling aan verontreinigingen in de bodem en hiermee het risico wordt bepaald door het gebruik van de bodem kunnen LMW voor verschillende bodemfuncties worden vastgesteld. In de bodemkwaliteitskaart en nota worden de bodemfunctieklassen wonen, industrie en achtergrond gehanteerd. In deze beoordeling zijn LMW geadviseerd voor de bodemfunctie wonen met tuin.

Beoordeling bodemkwaliteit Rivierenland

Voor de beoordeling van de bodemkwaliteit en het afleiden van LMW is gebruik gemaakt van de risicotoolbox bodem (RTB) van het RIVM (https://www.risicotoolboxbodem.nl/tools/default.aspx). De RTB heeft inzicht in de duurzame geschiktheid van de bodem voor de beoogde functie. De berekening zijn uitgevoerd met de gemeten concentraties (dus niet omgerekend naar de concentratie in standaardbodem), met het gemiddelde organisch stofgehalte en lutumgehalte van de betreffende kwaliteitszone. De getoetste concentraties komen uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (gemaild door Jeroen Spronk van LievenseCSO op 9 juli 2018). Voor de pH is een waarde van 7,7 gebruikt. Dit is een gemiddelde waarde (n=14) van de pH uit enkele bodemonderzoeken uitgevoerd in Tiel (gegevens uit het Bodeminformatiesysteem) (e-mail van 9 juli 2018).

De bodemkwaliteitskaart[2] beschrijft de verdeling van de kwaliteit van een zone aan de hand van percentielwaarden. Een 90-percentielwaarde (P90) betekent dat bij 10% van de metingen de concentratie hoger was dan deze P90-concentratie, een 95-percentielwaarde betekent dat 95% van de gemeten concentraties lager waren dan de 95-percentielwaarde. In tabel 1 zijn de resultaten van de beoordeling van de gemiddelde en 90-percentielwaarde van de concentraties in kwaliteitszone 'wonen voor 1950 I' opgenomen en beoordeeld met de RTB van het RIVM voor de functie wonen met tuin. Dit is de kwaliteitszone met de minste bodemkwaliteit in combinatie met de functieklasse wonen.

De gemiddelde concentratie in deze zone is gezondheidskundig goed met uitzondering van lood. De risicoindexen van de 90-percentielwaarden zijn voor kobalt en lood hoger dan 1.

[2] Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland, Gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel, LievenseCSO documentcode: 16M1223.RAP001, concept 2 van 8 juni 2018

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
T 088 - 144 71 44
F 024 - 322 69 80

Bezoekadres regio Rivierenland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00
F 088 - 144 73 99

Volgens de RTB is voor kobalt de consumptie van gewassen uit eigen tuin de belangrijkste blootstellingsroute. Als alleen blootstelling plaats zou vinden door ingestie van grond (zoals bij de functie plaatsen waar kinderen spelen), treden volgens de RTB pas bij veel hogere bodemconcentraties humane risico's op. In tabel 1 is de risicoindex behorende bij de P90 voor kobalt voor deze bodemfunctie veel kleiner dan 1. Over de opname van kobalt door gewassen bestaat grote onzekerheid. Bij de berekende RI (>1) geeft de RTB de volgende melding: '**Let op:** vanwege de relatief grote onzekerheid in de gewasopnameroute, zijn de humane risico's voor kobalt voor deze functie niet beschouwd bij de vaststelling van de generieke Maximale Waarden'. De GGD heeft naar aanleiding hiervan navraag gedaan bij het RIVM. Het RIVM heeft aangegeven dat voor kobalt de 90-percentielwaarde van de kwaliteitszone 'wonen voor 1950 I' kan worden gehanteerd als LMW.

Voor lood adviseert de GGD niet de toetsingswaarde opgenomen in de RTB te hanteren, omdat deze waarde een beleidsmatige en geen gezondheidskundige waarde is. De GGD hanteert in haar beoordeling een gezondheidskundige toetsingswaarde, en adviseert voor gevoelige functies zeker geen grond toe te passen met een loodconcentratie hoger dan 370 mg/kg ds. Deze is gezondheidskundig gezien van onvoldoende kwaliteit. Voor de gevoelige functie wonen met tuin adviseert de GGD grond met een loodconcentratie kleiner dan 90 mg/kg ds toe te passen. Als voor een hogere waarde als LMW wordt gekozen is het van belang beheersmaatregelen te treffen om blootstelling aan lood uit de bodem te voorkomen.

De som PAK, som PCB en minerale olie kunnen niet worden beoordeeld met de RTB. De RTB rekent voor de humane risico's van polycyclisch aromatische koolwaterstoffen (PAK) en polychloorbifenylen (PCB) uitsluitend met de concentraties van de individuele PAK. Dit betekent dat een humane risico beoordeling van PAK en PCB alleen mogelijk is met concentraties van de individuele stoffen. Voor de beoordeling van minerale olie zijn de concentraties van de fracties en de concentraties BTEX nodig om de actuele bodemkwaliteit met de RTB te kunnen beoordelen.

Tabel 1 Concentraties in de bovengrond in mg/kg ds in 'wonen voor 1950 I' en risicoindex van gemeten waarden bij gebruik als wonen met tuin, organisch stof 5,3% en lutum 10,3%, pH 7,7

	AW	GMW	P90 in standaardbodem **Hoger dan GMW**	Gemiddelde concentratie, gemeten waarden[a]	RI RTB wonen met tuin (gem)	P90 van de concentratie, gemeten waarden[a]	RI RTB wonen met tuin (P90) **RI>1**	RI RTB plaatsen waar kinderen spelen (P90)	IW
Barium[b]	145[d]	[b]	[b]	119	n.v.t. [b]	206	n.v.t. [b]	n.v.t. [b]	[b]
Cadmium	0,6	1,2	**1,5**	0,6	0,04	1,1	0,06	n.v.t.	13,0
Kobalt	15	35	**48**	12	0,7	26	**1,42**	0,03	190
Koper	40	54	**120**	51	0,01	81	0,01	n.v.t.	190
Kwik	0,15	0,83	0,78	0,59	0,00	0,63	0,00	n.v.t.	36,00
Lood	50	210	**408**	151	**0,57[c]**	315	**1,18[c]**	n.v.t.	530
Molybdeen	1,5	88	1,1	0,9	0,00	1,1	0,00	n.v.t.	190,0
Nikkel	35	39	**48**	19	0,01	28	0,02	n.v.t.	100
Zink	140	200	**567**	185	0,01	360	0,01	n.v.t.	720
Som PAK	1,5	6,8	**22,9**	9,0	-	22,9	-	-	40,0
Som PCB	0,02	0,04	**0,06**	0,03	-	0,03	-	-	1,00
Minerale olie	190	190	**266**	70	-	141	-	-	5000

AW: achtergrondwaarde, GMW: generieke maximale waarde, RI: risicoindex voor humaan risico, RTB: risicotoolbox bodem, IW: interventiewaarde

[a] Uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (e-mail van Jeroen Spronk 9 juli 2018)

[b] Barium is niet beoordeeld, omdat er geen toetsingswaarde voor barium bestaat. Voormalige IW is 920 mg/kg (https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/instrumenten/botova/vragen/faq-inhoudelijk/waarom-ontbreekt-0/). P90 is lager dan deze IW.

[c] De risicoindex is berekend met een beleidsmatig MTR van 2,8 µg/kg lg. Als wordt getoetst aan de gezondheidskundige toetsingswaarde van de GGD dan is uitgaande van de gemiddelde kwaliteit en de 90-percentielwaarde de bodem van matige kwaliteit (90-370 mg/kg ds).

- Risicoindex kan alleen worden berekend als afzonderlijke componenten of fracties worden ingevoerd in de RTB.

[d] P90 bovengrond (0-0,1 m-mv) uit TNO NITG 04-242-A Achtergrondwaarden 2000, 2004

Tabel 2 Concentraties in de bovengrond in mg/kg ds in voor 'wonen voor 1950 II' en risicoindex van gemeten waarden bij gebruik als wonen met tuin, organisch stof 5,0%, lutum 12,7%, pH 7,7

	AW	GMW	P90 in standaardbodem **Hoger dan GMW**	Gemiddelde concentratie gemeten waarden[a]	P90 van de concentratie, gemeten waarden[a]	RI RTB wonen met tuin (P90)	IW
Barium	145[d]	[b]		110	172	[b]	[b]
Cadmium	0,6	1,2	1,0	0,5	0,7	0,04	13,0
Kobalt	15	35	24	9	13	0,7	190
Koper	40	54	**58**	26	39	0,00	190
Kwik	0,15	0,83	0,34	0,14	0,27	0,00	36,00
Lood	50	210	182	73	140	**0,52[d]**	530
Molybdeen	1,5	88	1,1	1,0	1,1	0,00	190,0
Nikkel	35	39	**52**	20	30	0,02	100
Zink	140	200	**348**	124	220	0,01	720
Som PAK	1,5	6,8	**11,2**	6,2	11,2	-	40,0
Som PCB	0,02	0,04	0,04	0,01	0,02	-	1,00
Minerale olie	190	190	132	58	66	-	5000

AW: achtergrondwaarde, GMW: generieke maximale waarde, RI: risicoindex voor humaan risico, RTB: risicotoolbox bodem, IW: interventiewaarde

[a] Uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (e-mail van Jeroen Spronk 9 juli 2018)

[b] Barium is niet beoordeeld, omdat er geen toetsingswaarde voor barium bestaat. Voormalige IW is 920 mg/kg (https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/instrumenten/botova/vragen/faq-inhoudelijk/waarom-ontbreekt-0/). P90 is lager dan deze IW.

[d] De risicoindex is berekend met een beleidsmatig MTR van 2,8 µg/kg lg. Als wordt getoetst aan de gezondheidskundige toetsingswaarde van de GGD dan is uitgaande van de 90-percentielwaarde de bodem van matige kwaliteit (90-370 mg/kg ds). De gemiddelde concentratie is gezondheidskundig van voldoende kwaliteit.

- Risicoindex kan alleen worden berekend als afzonderlijke componenten of fracties worden ingevoerd in de RTB.

In tabel 2 zijn de resultaten van de kwaliteitszone 'wonen voor 1950 II' opgenomen. De bodemkwaliteit (bovengrond) van de zone 'wonen voor 1950 II' is beter dan de kwaliteit van de zone 'wonen voor 1950 I'. Uit deze tabel blijkt dat bij toetsing van de 90-percentielwaarden (gemeten waarden) de bodemkwaliteit gezondheidskundig gezien goed is. Alleen voor lood is de bodem in deze zone van matige kwaliteit. De 90-percentielwaarde (gemeten waarde) is 140 mg/kg ds. Dit is hoger dan de waarde die de GGD hanteert voor een duurzame voldoende bodemloodkwaliteit (90 mg/kg ds).

De kwaliteitszone 'wonen na 1950' is niet beoordeeld omdat de kwaliteit van deze zone beter is dan die van de zones 'wonen voor 1950'. Alleen de concentratie nikkel is in de zone 'wonen na 1950' hoger, maar dit leidt niet tot humane risico's.

Tabel 3 Concentraties bovengrond in mg/kg ds (P80, P90, P95 van gemeten waarden) in voormalige boomgaarden en risicoindex voor wonen met tuin uitgaande van P90, organisch stof 4,8%, lutum 21,1% en pH 7,7

	AW	GMW	P80[a]	P90[a]	RI RTB Wonen met tuin (P90)	RI RTB Moestuin/ volkstuin, veel	P95 standaardbodem	Humane risicowaarde[b]	Humane risicowaarde in standaardbodem[b]	IW
α-endosulfan	0,0009	0,0009	0,0007	0,0014			0,0073	2,00	3,77	4,0
Chloordaan	0,0020	0,0020	0,0014	0,0014	-	-	0,0145	6,71	12,70	4,0
Drins (som)	0,0150	0,0400	0,0072	0,0072	-	-	0,0171	.	.	4,0
Aldrin	.	.	.	.	-	-	.	0,10	0,19	0,32
Dieldrin	.	.	.	.	-	-	.	3,06	5,77	.
Endrin	.	.	.	.	-	-	.	7,19	13,60	.
α-HCH	0,0010	0,0010	0,0007	0,0007	-	-	0,0041	10,36	19,60	17
β-HCH	0,0020	0,0020	0,0007	0,0007	-	-	0,0035	0,43	0,81	1,6
γ-HCH	0,0030	0,0400	0,0014	0,0014	0,00	0,04	0,0038	0,36	0,68	1,2
Heptachloor	0,0007	0,0007	0,0007	0,0007	-	-	0,0036	1,20	2,27	4,0
Heptachloorepoxide	0,0020	0,0020	0,0014	0,0014	-	-	0,0145	0,31	0,59	4,0
DDT	0,2000	0,2000	0,1400	0,3100	0,03	0,14	1,0181	13,33	25,20	1,7
DDD	0,0200	0,8400	0,0210	0,0500	0,00	0,02	0,2065	18,45	34,80	34,0
DDE	0,1000	0,1300	0,4000	0,7559	0,11	0,62	2,2856	7,35	13,90	2,3

AW: achtergrondwaarde, GMW: generieke maximale waarde, RI: risicoindex voor humaan risico, RTB: risicotoolbox bodem, IW: interventiewaarde

[a] Uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (e-mails van Jeroen Spronk 9 juli 2018 en 13 juli 2018)

[b] Risicowaarden door het RIVM berekend met de RTB (e-mails van Arjen Wintersen 12 juli 2018 en 19 juli 2018)

- Berekening RI niet mogelijk, omdat de stof of som (drins) niet in de RTB zit.

In tabel 3 zijn de resultaten van de beoordeling met de RTB van 90-percentielwaarden van verontreinigingen in voormalige boomgaarden weergegeven. Omdat niet voor alle stoffen uit de bodemkwaliteitskaart een beoordeling met de RTB kan worden gemaakt (stoffen zitten niet in de RTB) zijn ook de gezondheidskundige risicowaarden weergegeven. Deze zijn berekend door het RIVM (e-mail Arjen Wintersen van 12 en 19 juli 2018). De humane risicowaarden van alle stoffen liggen (veel) hoger dan de 90-percentielwaarden, en hoger dan de 95-percentielwaarden. De gemeten waarden liggen over het algemeen wel hoger dan de generieke maximale waarden, met uitzondering van de som drins, gamma-HCH en DDD.

Lokale maximale waarden
In tabel 4 is een voorstel voor lokale maximale waarden (LMW) opgenomen. Voor de meeste metalen kan de 90-percentielwaarde van de concentratie (P90) in de bovengrond van 'wonen voor 1950 I' worden gebruikt als LMW, zonder dat dit leidt tot risico's voor de gezondheid. De P90 van kwik en molybdeen liggen lager dan de GMW. Voor lood en PAK adviseert de GGD lagere waarden dan de P90 uit de zone 'wonen voor 1950 I' te hanteren.

Lood
Voor lood adviseert de GGD gebruik te maken van de gezondheidskundige toetsingswaarden van de GGD, en voor gevoelige functies zeker geen grond toe te passen met een gemeten loodconcentratie hoger dan 370 mg/kg ds. Voor de gevoelige functie wonen met tuin adviseert de GGD voor een duurzame geschiktheid een gemeten concentratie van 90 mg/kg ds. Hier geldt dat als voor een hogere waarde wordt gekozen het van belang is beheersmaatregelen te treffen om blootstelling aan lood uit de bodem te voorkomen.

Tabel 5 Gezondheidskundige toetsingswaarden voor lood in grond in mg/kg ds voor functie wonen met tuin (gemeten waarden)

Gezondheidskundig voldoende	Gezondheidskundig matig	Gezondheidskundig onvoldoende bodemloodkwaliteit
<90	90-370	>370

Voor meer informatie over lood wordt verwezen naar https://www.ggdghorkennisnet.nl/?file=29279&m=1467967457&action=file.download en https://www.ggdghorkennisnet.nl/?file=29278&m=1467966426&action=file.download.

PAK
In hoofdstuk 5 van de nota bodembeheer is aangegeven dat grond ontgraven uit bodemkwaliteitszones 'wonen voor 1950 I' (en andere grond met een kwaliteitsklasse industrie) voorafgaand aan de toepasing moet worden gekeurd. In deze grond komt vaak een verhoogde concentratie PAK voor. Voor deze situatie kan voor de volgende aanpak van toetsing worden gekozen:

- Als blijkt dat het gehalte aan som PAK maximaal 6,8 mg/kg bedraagt, dan is de grond geschikt voor de functie 'wonen met tuin'.
- Als de concentratie som PAK hoger is dan 6,8 mg/kg kan met de individuele PAK-concentraties een beoordeling met de RTB worden uitgevoerd, en op basis hiervan een besluit worden genomen over het toepassen van de grond.

Gewasbeschermingsmiddelen
Voor de stoffen die worden aangetroffen in voormalige boomgaarden kunnen gezondheidskundig gezien (veel) hogere waarden dan de 90-percentiel waarden worden gehanteerd als LMW. Omgevingsdienst Rivierenland heeft aangegeven dat dit het voor het grondverzet in de regio wenselijk is. De door het RIVM afgeleide humane risicowaarden kunnen gezondheidskundig gezien worden gehanteerd als LMW voor de functie wonen met tuin. Als de humane risicowaarde van een gewasbeschermingsmiddel hoger is dan de interventiewaarde (IW) is de LMW gelijk gesteld aan de IW, omdat het wettelijk niet is toegestaan een LMW vast te stellen hoger dan de IW.

Tabel 4 Voorstel lokale maximale waarden (concentratie in standaardbodem) voor functie wonen met tuin

Stof	LMW (mg/kg ds) (GMW)	Opmerking
Cadmium	1,5	P90 'wonen voor 1950 I'
Kobalt	48	P90 'wonen voor 1950 I'
Koper	120	P90 'wonen voor 1950 I'
Kwik	0,83	LMW is gelijk aan de GMW P90 'wonen voor 1950 I' is kleiner dan de GMW
Lood	90 (gemeten waarde)	Gezondheidskundige waarde GGD
Molybdeen	88	LMW is gelijk aan de GMW P90 'wonen voor 1950 I' is veel lager dan de GMW
Nikkel	48	P90 'wonen voor 1950 I'
Zink	567	P90 'wonen voor 1950 I'
Som PAK	6,8	Is de GMW voor wonen
Som PCB	0,06	P90 'wonen voor 1950 I'
Minerale olie	266	P90 'wonen voor 1950 I'
α-endosulfaan	3,77	Humane risicowaarde
Chloordaan	4,0	Interventiewaarde
Drins (som 3)*	4,0	Interventiewaarde
α-HCH*	17	Interventiewaarde
β-HCH*	0,81	Humane risicowaarde
γ-HCH*	0,68	Humane risicowaarde
Heptachloor*	2,27	Humane risicowaarde
Heptachloorepoxide*	0,59	Humane risicowaarde
DDT	1,7	Interventiewaarde
DDD	34,0	Interventiewaarde
DDE	2,3	Interventiewaarde
Asbest	100	Interventiewaarde

* Deze stoffen behoren respectievelijk tot de somgroep HCH's en heptachloor en –epoxide. Binnen deze combitoxgroep moeten de opgestelde risicoindexen kleiner zijn dan 1.

Bijlage 6 Beoordeling ecologische risico's (voormalige) boomgaarden

MILIEU ▪ RUIMTE ▪ WATER

Memo doorrekening Lokale Maximale Waarden bestrijdingsmiddelen Regio Rivierenland ten behoeve van ecologische risico's boomgaarden

Onderwerp:	**Doorrekening Lokale Maximale Waarden bestrijdingsmiddelen Regio Rivierenland ten behoeve van ecologische risico's boomgaarden (definitief)**
Project:	Nota bodembeheer Rivierenland
Projectnummer:	11K172
Ons kenmerk:	-
Bestemd voor:	Regio Rivierenland
Opgesteld door:	Daan Langemeijer
Datum:	11 juni 2012

De Lokaal Maximale Waarden zijn onderbouwd door de GGD Rivierenland. De GGD is bij de onderbouwing van de Lokaal Maximale Waarden uitgegaan van humane risico's. Deze onderbouwing is opgenomen in bijlage 7. Voor bestrijdingsmiddelen geldt dat deze op grote schaal voorkomen en deze in het verleden geproduceerd zijn om (ongewenste) insecten in boomgaarden te bestrijden. Omdat insecten deel uit maken van het ecosysteem en bestrijdingsmiddelen ook effecten kunnen veroorzaken bij andere organismen zijn hieraan ecologische risico's verbonden. Door middel van berekeningen met behulp van de risicotoolbox is getracht inzicht te krijgen in de mate waarin deze risico's aanwezig zijn.

De berekening van de risico's is gebaseerd op de doorrekening van verschillende waarden:

- P50 (mediane waarde): deze geeft inzicht in de risico's bij de algemene bodemkwaliteit binnen boomgaarden. Deze waarde geeft een betere indruk van de algemene kwaliteit in boomgaarden dan het gemiddelde omdat deze (in tegenstelling topt het rekenkundig gemiddelde) niet wordt beïnvloed door extreme waarden in relatief verontreinigde boomgaarden;
- P90: dit kental wordt door de regio gebruikt als lokale achtergrondwaarde en vormt de Lokale Maximale Waarde bij grondverzet tussen boomgaarden.
- Lokaal Maximale Waarden in bebouwd gebied (gebaseerd op de risico evaluatie door de GGD).

De P50 en P90 zijn afkomstig van de definitieve statistiek zoals deze is opgenomen in de rapportage van de bodemkwaliteitskaart (BKK). Opgemerkt moet worden dat niet alle bestrijdingsmiddelen die in de RTB ingevoerd kunnen worden opgenomen zijn in de BKK. De P50 en P90 zijn daarom niet berekend voor hexachloorbenzeen. Voor de invoer van gehalten van individuele drins (aldrin, dieldrin en endrin) is een procentuele verdeling aangehouden van de (wel beschikbare) som-drins. Hiervoor zijn analysegegevens uit de dataset met analysegegevens voor de BKK gebruikt. Andersom zijn de stoffen beta-HCH, heptachloor en heptachloorepoxide wel opgenomen in de statistiek voor de BKK, en niet in de Risicotoolbox (RTB). Deze stoffen kunnen dus niet meegewogen worden bij het bepalen van risico's met de RTB. De belangrijkste reden hiervoor is dat er op landelijk niveau geen aanwijzingen zijn dat deze grootschalig diffuus voorkomen.

Met de risicotoolbox kunnen naast ecologische risico's in principe ook landbouwkundige risico's worden berekend. Het gaat hier om voedselproductie, voedselveiligheid en diergezondheid. De risico's worden echter niet voor bestrijdingsmiddelen doorgerekend. In een onderbouwend RIVM rapport Beslissen op bagger in bodem (RIVM rapport 711701046/2006) wordt aangegeven dat deze niet meegenomen zijn omdat ze niet standaard worden gemeten. Daarnaast blijkt dat er voor overige stoffen waaronder bestrijdingsmiddelen grote

verschillen bestaan tussen metingen en de resultaten van modellen. Dit wordt bevestigd door de heer Romkes van Alterra die betrokken is bij het opnemen van landbouwkundige risico's binnen de risicotoolbox en aangeeft dat er momenteel geen bruikbare modellen zijn voor gebiedspecifieke beoordeling van bestrijdingsmiddelen. Het meest kritieke risico is opname door gewas. De GGD heeft bij het vaststellen van de LMW rekening gehouden met deze route zodat er voor wat dat betreft geen sprake is van een onaanvaardbaar risico.

Bij de berekeningen in de RTB kan gekozen worden uit een van zeven typen landgebruik. Aan deze verschillende gebruiken zijn bescherm- en blootstellingsniveaus gekoppeld. In tabel 1 is aangegeven voor welke gebruiken de RTB is uitgevoerd en welke bescherm- en blootstellingsrisico's hieraan zijn gekoppeld.

Tabel 1: Bodemfuncties met bescherm- en blootstellingsniveaus in de risicotoolbox

Bodemfunctie	**Ecologisch beschermingsniveau**	**Gewasconsumptie**	**Bodemcontact**
Wonen met tuin	Gemiddeld	Beperkt (10%)	Standaard
Landbouw	Gemiddeld	Beperkt (10%)	Standaard

Zoals uit tabel 1 blijkt wordt voor zowel 'Wonen met tuin' als 'Landbouw' uitgegaan van een gemiddeld ecologisch bescherm- en blootstellingsrisico. De resultaten van berekeningen voor ecologische risico's zijn in deze situaties daarom gelijk. Bij de rapportage van de RTB wordt ook het resultaat gepresenteerd als uitgegaan wordt van een hoog of matig ecologisch risico. De gebieden met een hoog ecologisch bescherm- en blootstellingsrisico zijn beleidsmatig uitgesloten van gebiedsgericht beleid voor bestrijdingsmiddelen. Hier mag alleen schone grond worden toegepast.

In tabel 2 zijn de resultaten van de RTB-berekeningen weergegeven.

Tabel 2: Samenvatting van de resultaten uit de risicotoolbox, met tussen haakjes de waarde voor de Risico-Index (RI) die hoger dan 1 is berekend

Grenswaarden	**Ecologische risico's, matig beschermingsniveau**	**Ecologische risico's, gemiddeld beschermingsniveau**
50-percentiel	-	DDE (2,08)
90-percentiel	DDE (1,35)	DDE (13,46), DDT (4,81)
LMW	DDE (1,35)	DDE (13,46), DDT (4,85), gamma-HCH (16,75)

Uit de tabel blijkt dat er bij gemiddelde gehalten voorkomend in boomgaard (P50) al sprake is van een overschrijding van een gemiddeld beschermingsniveau. Gezien het feit dat een groot deel van het oppervlakte van Regio Rivierenland wordt ingenomen door boomgaarden achten de regiogemeenten dit beschermingsniveau niet als realistisch voor Regio Rivierenland. De verontreiniging boven het gemiddeld beschermingsniveau is dermate omvangrijk dat deze niet door middel van grondverzet/sanering kan worden aangepakt. Voor diverse soortgroepen (zoals vogels) heeft het verwijderen van verontreinigingen op perceelniveau overigens maar een zeer beperkte invloed op de blootstelling aan bestrijdingsmiddelen omdat deze over een veel groter gebied foerageren.

Voor DDE blijkt dat een matig beschermingsniveau voor de 90-percentiel en de Lokaal Maximale Waarde net niet gehaald wordt. Dit beschermingsniveau ligt echter onder het saneringscriterium. Hiervan is pas sprake bij overschrijding van de interventiewaarden, waarbij grote aaneengesloten delen van een gebied (groter dan 5.000 m2) integraal boven de interventiewaarde verontreinigd zijn. Deze locaties vallen onder het regime va de Wet bodembescherming (Wbb) en worden gesaneerd.

Voor wat betreft gamma-HCH en overige bestrijdingsmiddelen die niet specifiek te relateren aan voormalige boomgaarden, maar als gevolg van andere landbouwactiviteiten , waaronder glastuinbouw aanwezig zijn geldt

dat deze, voor over bekend, incidenteel in relatief lage gehalten diffuus voorkomen. Lokale puntbronnen zijn beleidsmatig uitgesloten.

Naast voorkomen van risico's van individuele bestrijdingsmiddelen is er ook sprake van een combinatie risico bij aanwezigheid van meerdere bestrijdingsmiddelen. Dit risico uit zich in hoge MS-PAF scores. Bij een MS-paf score hoger dan 1 is sprake van een ecologisch risico. Deze worden reeds bij zeer lage gehalten en dus ook bij de P50 aangetroffen. Er is echter geen wetenschappelijk onderbouwing beschikbaar om op basis waarvan de hoogte van overschrijding effecten te kwantificeren of een ecotoxicologische grenswaarde te bepalen. Dit wordt ook gesteld door de Technische Commissie Bodembescherming bij het beoordelen van ecologische risico's in het kader van het saneringscriterium. Het stellen van een grens is dus beleidsmatig. Verder zal in de praktijk het niet voorkomen dat alle bestrijdingsmiddelen tot de Lokaal Maximale Waarde verontreinigd zijn. Het combinatierisico gebaseerd op de LMW geeft dus geen realistisch beeld.

De gemeenten van Regio Rivierenland hanteren voor bestrijdingsmiddelen de interventiewaarde of de humaan toxicologische grenswaarden indien deze lager ligt dan de interventiewaarde als Lokaal Maximale Waarde. De gemeenten zijn voornemens het gebruik deze waarden binnen afzienbare termijn te evalueren. De gemeenten verwachten over een paar jaar praktische ervaring te hebben opgedaan met de LMW en over voldoende gegevens te kunnen beschikken om een evaluatie uit te voeren. Deze evaluatie zal uiterlijk met de herziening van het Besluit bodemkwaliteit (naar verwachting in januari 2014) plaatsvinden.

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl

Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.0.0
V. rapport: 1.13

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /rivierenland/ddt in boomgaarden 025
Bodemgebruiksfunctie: Landbouw (zonder boerderij en erf)
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld (Landbouw (zonder boerderij en erf))

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
DDT	0,85	0,20	**4,25**
DDD	0,09	0,84	0,11
DDE	2,04	0,13	**15,71**

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
DDT	1,33E-05	0,0004	0,03
DDD	1E-06	0,0004	0,00
DDE	5,86E-05	0,0004	0,15

Landbouw risico's

Parameter	Waarde	Grenswaarde	Risico-index

Toelichting: de risicotoolbox berekent de concentraties van stoffen in gewassen op basis van de ingevoerde totaalconcentraties en de bodemeigenschappen. De landbouwrisicoberekeningen zijn uitsluitend bruikbaar indien de ingevoerde bodemeigenschappen overeen komen met die van het gebied waarvoor wordt gerekend (dus geen waarden voor standaardbodem).
De invoerwaarden voor deze berekeningen zijn vaak gebonden aan een geldigheidsbereik. Buiten het geldigheidsbereik kunnen de berekeningen niet gebruikt worden als schatting van de landbouwrisico's. De resultaten waarvoor het geldigheidsbereik van één of meer invoerwaarden wordt overschreden worden in deze tabel in grijs weergegeven. Het geldigheidsbereik kan voor iedere berekening opgevraagd worden in de resultatenverkenner van de risicotoolbox door naar het detailscherm voor een resultaat door te klikken.

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF DDD	0,17
PAF DDE	8,70
PAF DDT	1,26
msPAF (mengsel)	10,10

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico'

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

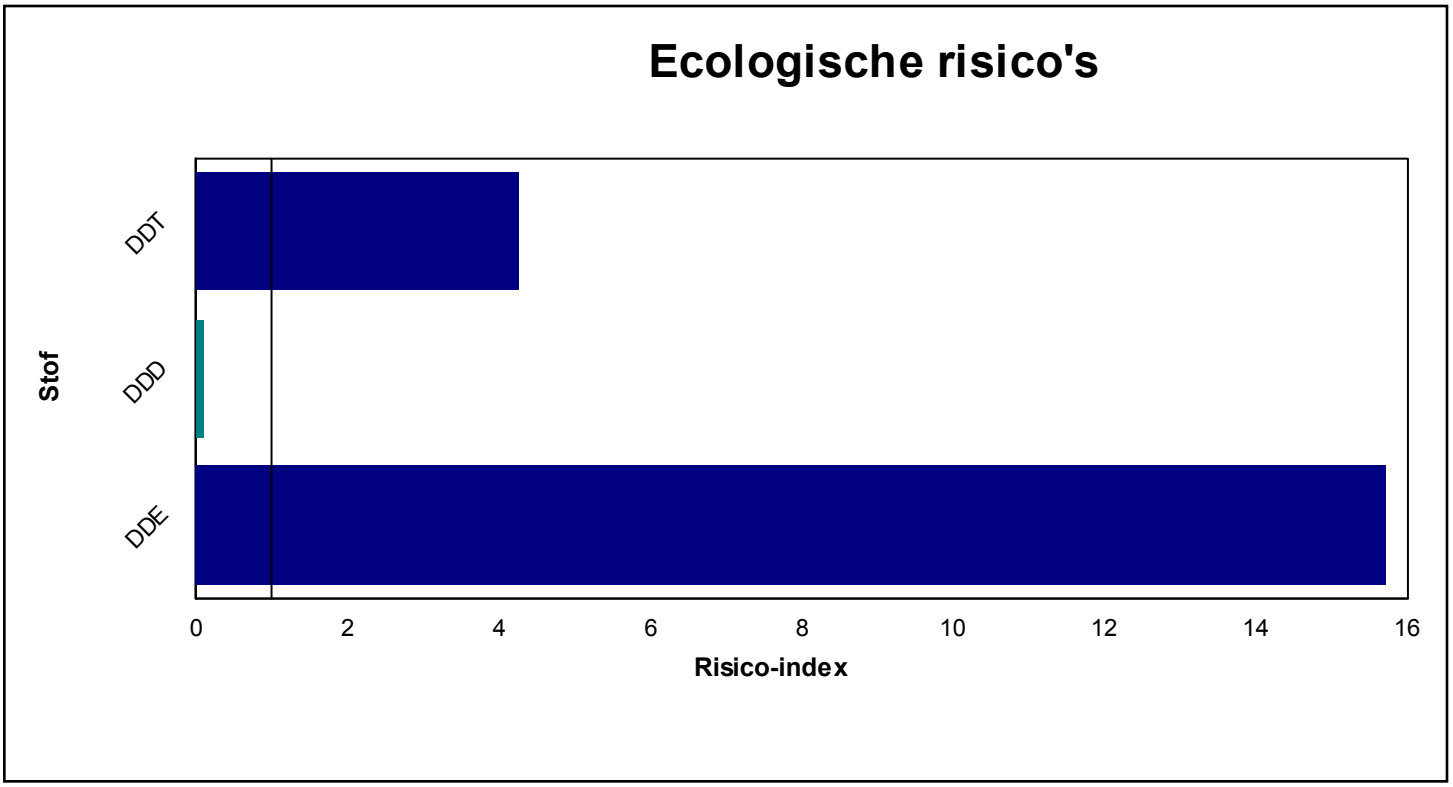
Toxische druk (msPAF)

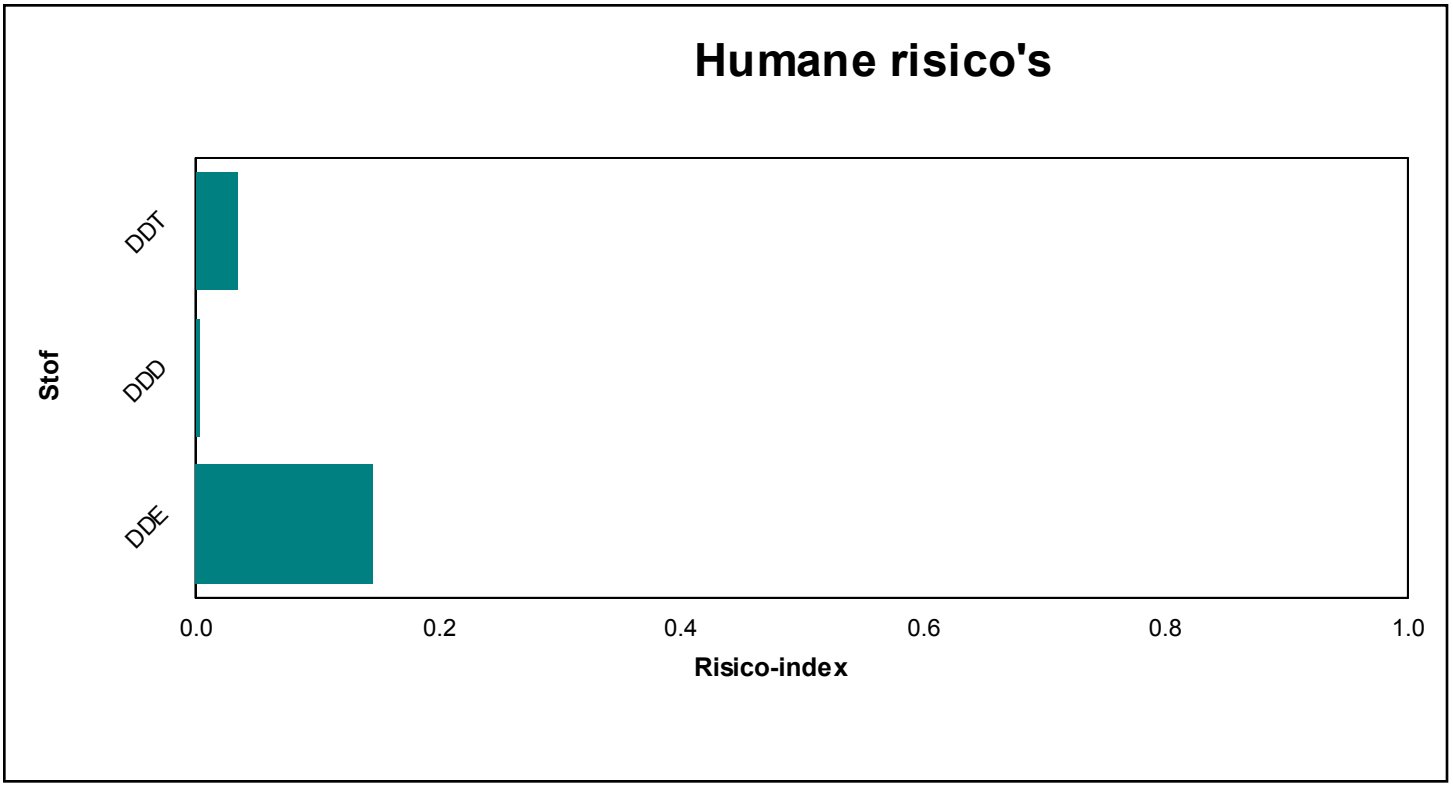
Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch





Invoergegevens

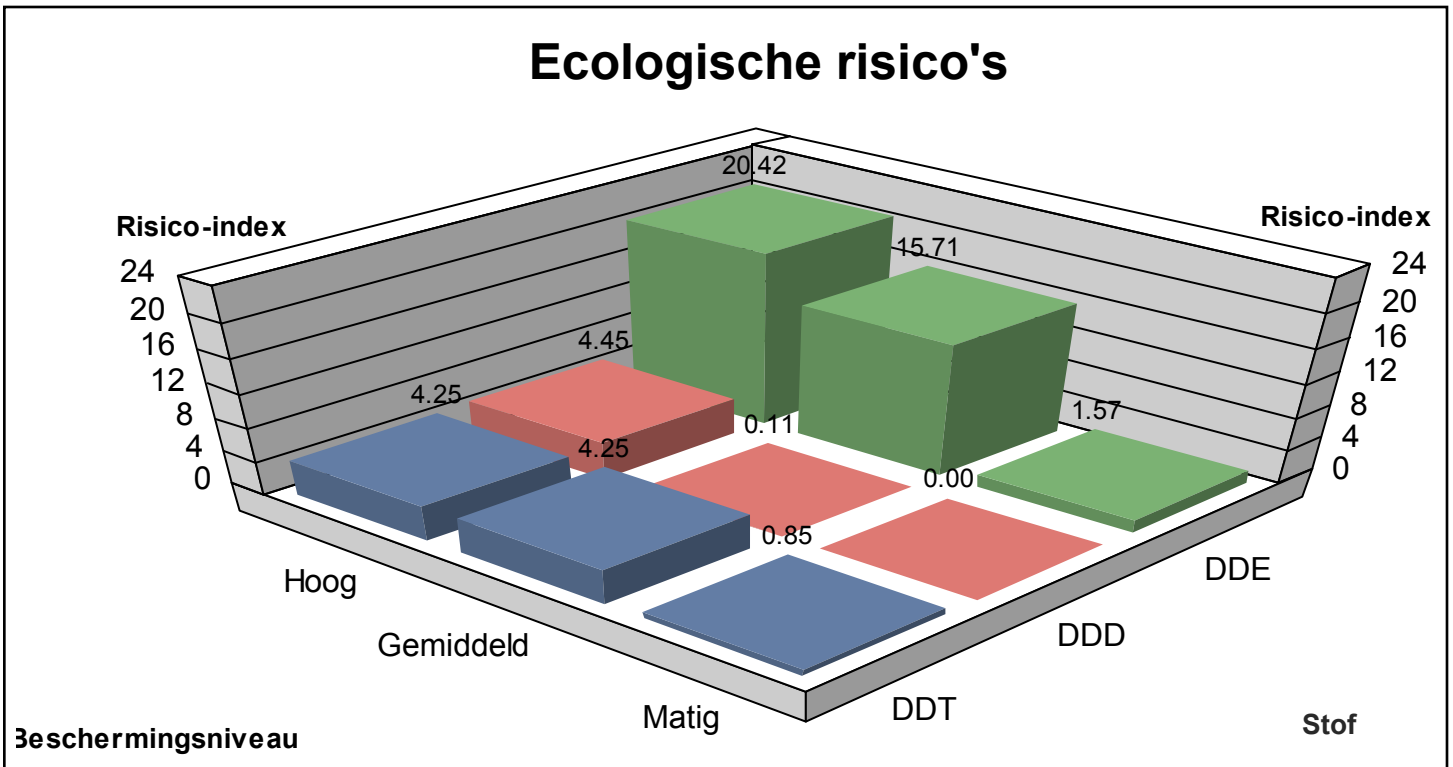
Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
DDT	0,34	0,85	P90
DDD	0,04	0,09	P90
DDE	0,82	2,04	P90

Bodemeigenschappen:

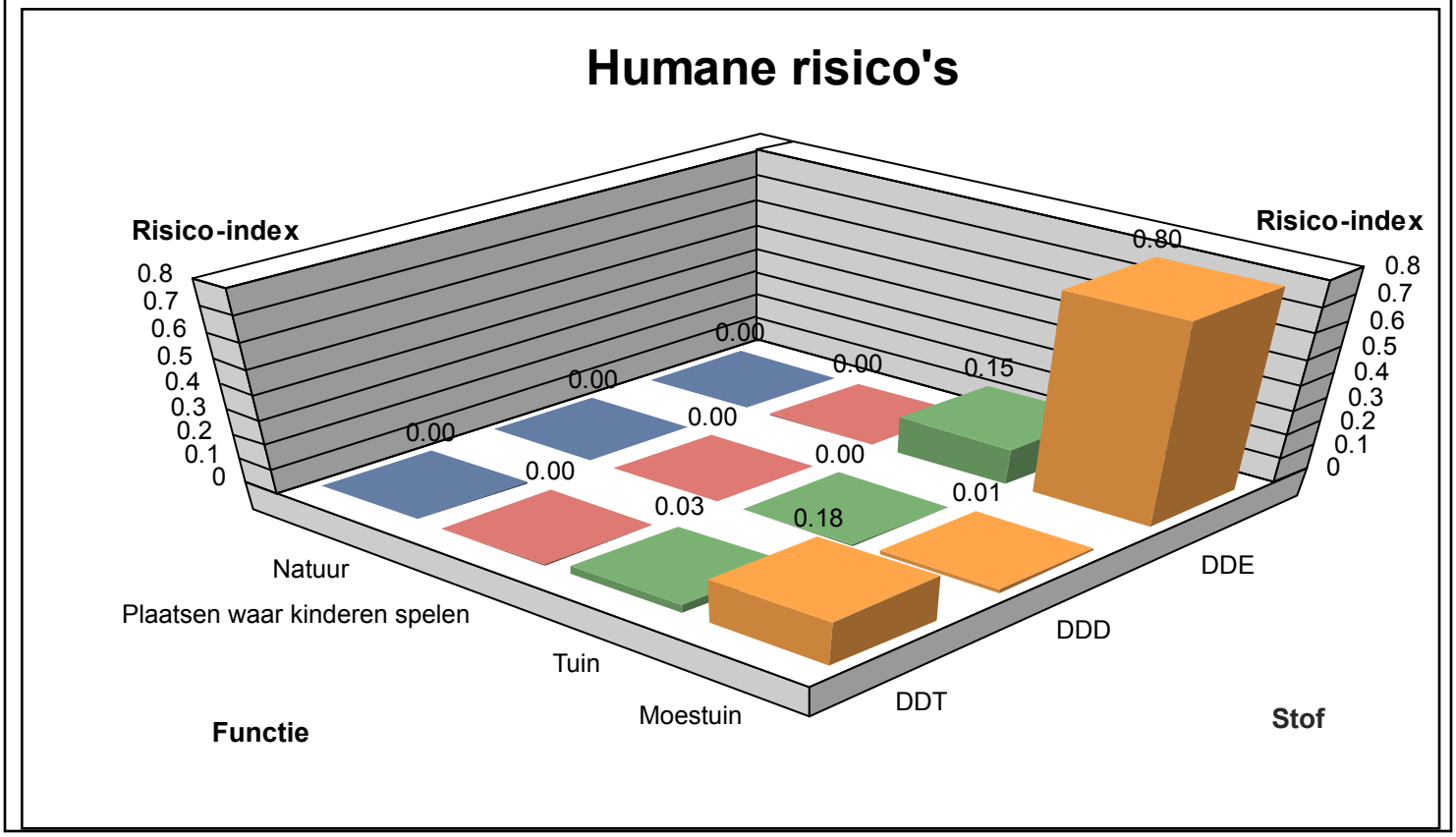
Organisch stof: 4 %
Lutum: 20 %
pH (CaCl2): 6

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.



Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)



Bijlage 7a Lokale Maximale Waarden

Tabel B7a.1 Lokale Maximale Waarden* (in mg/kg ds gecorrigeerd voor standaardbodem)

Stof	Gevoelig bodemgebruik (zie bijlage 1)	BKK-zones 'B1/O1 Wonen voor 1950 I'
Cadmium	1,2#	1,5@
Kobalt	35,0#	48@
Koper	54,0#	120@
Kwik	0,83#	0,83#
Lood	100,00 (gemeten waarde)	100,00 (gemeten waarde)# / 407,1@## / 290,1@###
Molybdeen	88,0#	88#
Nikkel	39,0#	48@
Zink	200,0#	566@
PCB (som)	0,0400#	0,06@
PAK (10VROM)	6,8#	6,8#
Minerale olie	190,0#	266@

* Om gebruik te mogen maken van deze Lokale Maximale Waarden moet voldaan worden aan de voorwaarden die zijn vermeld in § 4.3.3.

@ Gebaseerd op 90-percentiewaarde van de BKK-zone 'Wonen voor 1950 I'

Gebaseerd op de Generieke Maximale Waarde voor de bodemfunctie Wonen en geldt voor terreinen met het bodemgebruik 'Wonen met tuin'

Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van BKK-zone B1 en geldt voor terreinen met een bodemgebruik anders dan 'gevoelig bodemgebruik'

Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van BKK-zone O1 en geldt voor terreinen met een bodemgebruik anders dan 'gevoelig bodemgebruik'

Tabel B7a.2 Lokale Maximale Waarden

Gebied/omschrijving		Lokale Maximale Waarde
BKK-zone B8 Wegbermen buitengebied		Grond mag voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Industrie'
Waterwin- en grondwater-beschermingsgebieden		Grond moet voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)'. In specifieke situaties aan de kwaliteitsklasse 'Wonen'*
(Toekomstig) bodemgebruik Wonen	BKK-zones: B3/O3 Wonen na 1950 B5/O5 Industrie na 1950 B6/O6 Buitengebied	Grond mag voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Wonen'. Voor 'gevoelig bodemgebruik** geldt 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) voor lood.
(Toekomstig) bodemgebruik Industrie		Grond mag voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Industrie'. Voor 'gevoelig bodemgebruik'** geldt 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) voor lood.
Tijdelijke opslag		Zie de gestelde Lokale Maximale Waarden in § 4.3
Bijmenging bodemvreemd materiaal		Toe te passen grond mag maximaal een vergelijkbare hoeveelheid bodemvreemd materiaal bevatten als de ontvangende bodem, met een maximum van 20 gewichtsprocent voor bijvoorbeeld niet-asbestverdacht bodemvreemd materiaal én een 'sporadische' bijmenging aan lichte materialen zoals plastics of piepschuim.
Asbest		Toe te passen grond mag maximaal 100 mg/kg droge stof (ds) aan -gewogen- asbest en maximaal 10 mg/kg ds (gewogen) aan respirabele vezels bevatten met als voorwaarde dat de grond moet zijn ontdaan van visueel waarneembaar asbest.

* Grond met kwaliteitsklasse Wonen mag alleen worden toegepast als de grond of baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied én aangetoond wordt dat de ontvangende bodem ook in de kwaliteitsklasse 'Wonen' valt.

** Voor definitie gevoelig bodemgebruik zie bijlage 1.

Tabel B7a.3 Lokale Maximale Waarden bovengrond (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000; (in mg/kg ds gecorrigeerd voor standaardbodem)

Stof	Ter plaatse van (toekomstige) woon- en industriegebieden	Ter plaatse van het buitengebied buiten bodembeschermings-gebieden*	Ter plaatse van bodembeschermings-gebieden**
A-endosulfaan	3,77@	0,0029	0,0009
Chloordaan	4,0#	0,0029	0,0020
Drins (som3)	4,0#	0,0150	0,0150
α-HCH	17#	0,0015	0,0010
B-HCH	0,81@	0,0020***	0,0020
γ-HCH	0,68@	0,0030	0,0030
Heptachloor	2,27@	0,0015	0,0007
Heptachloorepoxide	0,59@	0,0029	0,0020
DDT	1,7#	0,6441	0,2000
DDD	34,0#	0,1039	0,0200
DDE	2,3#	1,5705	0,1000

@ Gebaseerd op humane risicowaarde

Gebaseerd op de interventiewaarde

* Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van de BKK-zone 'B7. Voormalige boomgaarden'

** Gebaseerd op de Achtergrondwaarde (AW2000)

*** Als de 90-percentielwaarde lager is dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is de Achtergrondwaarde (AW2000) gehanteerd.

Bijlage 7b Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit

Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit, 90-percentielwaarden (in mg/kg ds gecorrigeerd voor standaardbodem)

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in deze nota bodembeheer.

Bovengrond

BKK-zone Stof	B1. Wonen voor 1950 I	B2. Wonen voor 1950 II	B3. Wonen na 1950	B4. Industrie voor 1950	B5. Industrie na 1950	B6. Buiten-gebied	B8. Weg-bermen buiten-gebied
Barium*	390,9	285,4	296,0	396,0	289,5	327,8	188,3
Cadmium	1,48	0,93	0,75	0,71	0,69	0,69	0,67
Kobalt	47,1	21,1	18,9	23,2	19,5	20,8	15,0@
Koper	119,5	54,8	48,3	108,9	46,3	43,1	40,0@
Kwik	0,78	0,32	0,23	0,87	0,17	0,19	0,15
Lood	407,1	175,8	98,2	210,9	64,7	70,2	50,9
Molybdeen	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@
Nikkel	48,2	46,4	50,5	60,0	54,6	53,2	37,2
Zink	566,4	322,3	194,0	297,1	164,4	171,7	187,0
PCB (som 7)	0,0488	0,0399	0,0020@	0,0281	0,0381	0,0020@	0,0302
PAK (som 10)	22,9	11,2	5,5	14,9	3,6	3,7	29,1
Minerale olie	264,9	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@	290,0

@ De 90-percentielwaarde is lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000), daarom is de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Bodemkwaliteitszone ‘B7. Voormalige boomgaarden’ (periode 1945-2000)

Stof	
α-Endosulfan	0,0029
Chloordaan	0,0029
Drins (som 3)	0,0015
α-HCH	0,0015
β-HCH	0,0020@
γ-HCH	0,0030
Heptachloor	0,0015
Heptachloorepoxide	0,0029
DDT	0,6441
DDD	0,1039
DDE	1,5705

@ De 90-percentielwaarde is lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000), daarom is de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Ondergrond

BKK-zone Stof	O1. Wonen voor 1950 I	O2. Wonen voor 1950 II	O3. Wonen na 1950	O4. Industrie voor 1950	O5. Industrie na 1950	O6. Buiten-gebied
Barium*	343,9	259,0	295,2	316,5	295,0	319,5
Cadmium	0,74	0,65	0,60@	0,72	0,60@	0,60@
Kobalt	22,4	20,2	17,1	21,5	17,9	20,0
Koper	89,9	43,0	40,0@	102,1	40,0@	40,0@
Kwik	0,74	0,26	0,18	0,81	0,15	0,15@
Lood	290,1	99,2	57,6	249,1	50,0@	50,0@
Molybdeen	2,10	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@
Nikkel	47,5	49,7	51,5	61,5	53,3	55,6
Zink	356,5	210,1	144,1	282,3	140,0@	140,0@
PCB (som 7)	0,0275	0,0468	0,0200@	0,0292	0,0349	0,0251
PAK (som 10)	12,0	5,0	2,4	18,2	1,5@	1,5@
Minerale olie	237,4	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@

@ De 90-percentielwaarde is lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000), daarom is de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Bijlage 8 Vragenformulier historische gegevens

Dit formulier kan gebruikt worden als bewijsmiddel van de kwaliteit van grond voor grondverzet binnen het beheersgebied van de Omgevingsdienst Rivierenland. Verdachte en/of verontreinigde locaties zijn uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, zie ook de Nota bodembeheer. Informatie over verdachte, onderzochte en gesaneerde locaties is te vinden op www.bodemloket.nl.

1.	**Naam aanvrager**			**Datum:**	
	Naam:			**Handtekening:**	
	Adres:				
	Postcode en woonplaats:				
2.	**Herkomst-/toepassingslocatie**	**Herkomstlocatie**		**Toepassingslocatie**	
	Adres:				
	Postcode en plaats:				
	Kadastraal adres[1] of x,y- coördinaten				
3.	**Ontgraving/toepassing in boven-/ondergrond**	0 Bovengrond, tot 0,5 m 0 Ondergrond, vanaf 0,5 m 0 Onbekend/ligt in depot		0 Maaiveld 0 Bovengrond, tot 0,5 m 0 Ondergrond, vanaf 0,5m	
3.	**Gebruik locatie (beschrijving)**				
	Voorheen:				
	Huidig:				
4.	**Bodemonderzoek beschikbaar?[2]**	Nee O	Ja[3] O	Nee O	Ja[3] O
5.	**Bijzonderheden locatie**				
	Gedempte sloot aanwezig (geweest)?	Nee O	Ja O	Nee O	Ja O
	Verharding/ erf ophoging aangebracht?	Nee O	Ja O	Nee O	Ja O
	Eerder grond of baggerspecie opgebracht?	Nee O	Ja O	Nee O	Ja O
	Calamiteit (bijvoorbeeld lekkage, brand, dumping afval etc.)	Nee O	Ja O	Nee O	Ja O
	Panden met asbest (bv. golfplaat) aanwezig (geweest)?	Nee O	Ja O	Nee O	Ja O
	Op of nabij de ontgraving locatie plaagsoorten (bv. Japanse Duizendknoop) ?	Nee/onbekend O	Ja O	Nee/onbekend O	Ja O
Bij ja op één van de vorige vragen, de desbetreffende bijzonderheden hieronder nader toelichten en ook aangeven op tekening. Toelichting:					

[1] Het kadastraal adres is op te zoeken op www.kadastralekaart.com.

[2] Bolletjes: aanstrepen welke van de opties van toepassing is

[3] Als een ja wordt aangestreept, bij het veld toelichting de naam van het adviesbureau, rapportnummer en de datum van het/de rapport(en) vermelden. Indien digitaal beschikbaar svp. dit document ook meesturen met dit formulier.

Indien één van bovenstaande vragen met ja wordt beantwoord en/of de toelichting onvolledig is, kan aanvullend historisch onderzoek of veldonderzoek nodig zijn om te bepalen of grondverzet op basis van de bodemkwaliteitskaart mogelijk is.

Bijlage 9 Lijst PFAS-verdachte activiteiten

De Omgevingsdienst Rivierenland heeft de volgende categorieën van activiteiten onderscheiden waar als gevolg van de activiteiten verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen kunnen voorkomen:

- Brandweer(oefen)locaties.
- Locaties van grote (chemische) branden
- Vliegvelden.
- Militaire (oefen)locaties.
- BRZO-bedrijven (Besluit Risico's Zware Ongevallen).
- Galvanische bedrijven.
- Bedrijven die werken met blusschuim.
- Locaties waarvan bekend is dat er een PFAS-verontreiniging aanwezig is.
- (Voormalige) stortlocaties.
- RWZI's (Rioolwater zuiveringsinstallatie).
- Kunstgrasvelden.
- Bootwerven.
- Landbouw/tuinbouw bij gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Bijlage 10 Gemeentelijke beleid (voortzetting, aanpassing of nieuw beleid ten opzichte van het tot nu toe gevoerde beleid)

In de onderstaande tabel is het (gebiedsspecifiek) gemeentelijke beleid weergegeven waarbij is aangegeven of het beleid een voorzetting of een aanpassing van het tot nu toe gevoerde beleid dan wel nieuw beleid is.

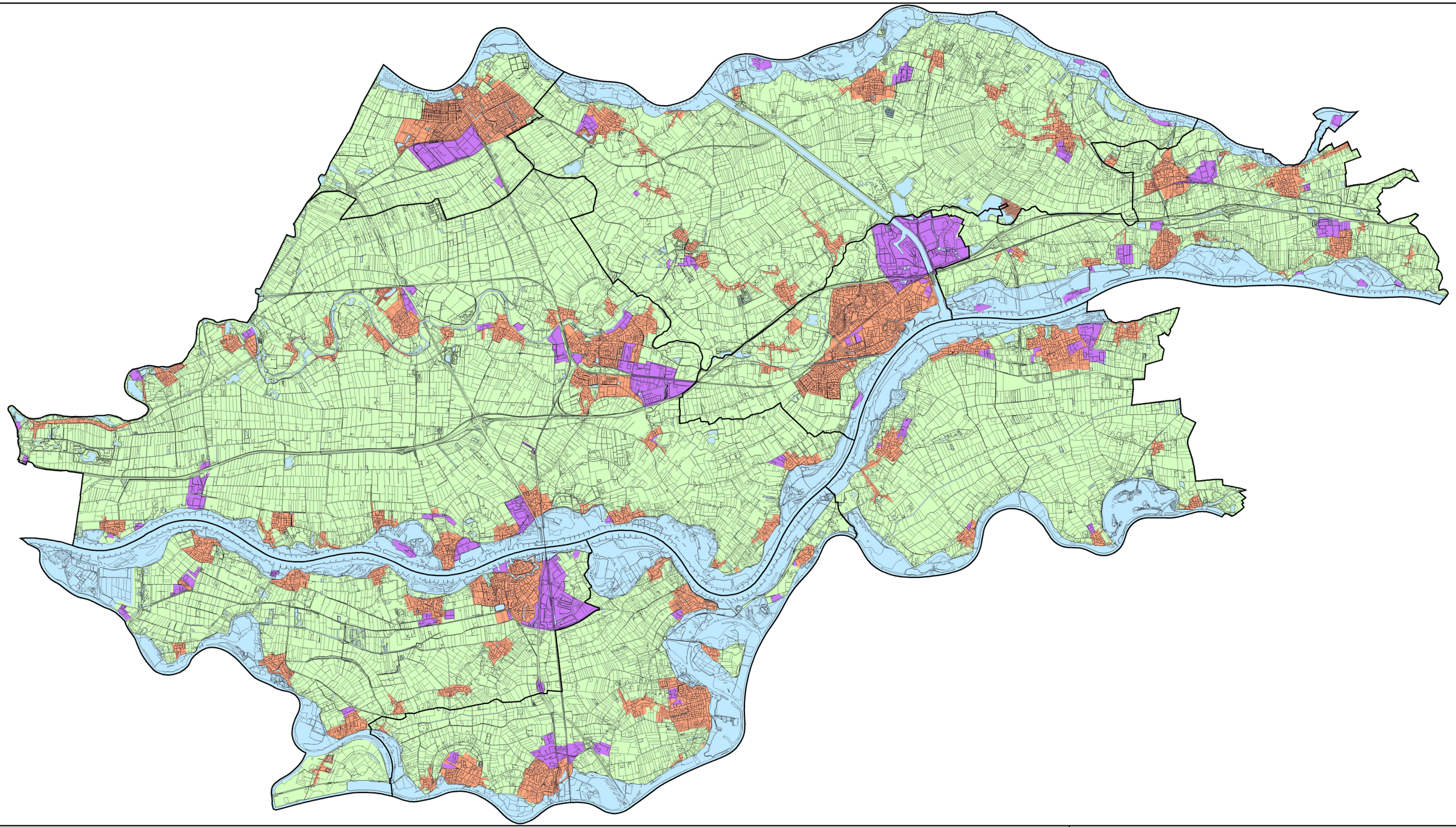
Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het vaststellen van eisen voor lood in de grond als deze wordt toegepast op terreinen met gevoelig bodemgebruik, ter voorkoming van risico's voor jonge kinderen (0-6 jaar; zie § 4.3.3).			De gemeenten
Het verruimen van de regels voor het toepassen van grond in onverharde wegbermen van rijks-, provinciale, spoor- en dijkwegen (zie § 4.3.5).			De gemeenten
Het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het toepassen van grond op waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland met het oog op hoogwaterbescherming (zie § 4.3.6).			De gemeenten
Het verruimen van de regels bij het tijdelijk opslaan van grond (ruimere eisen kwaliteit grond; zie § 4.3.7).			De gemeenten
Het stellen van regels bij het toepassen van PFAS-houdende grond en baggerspecie (zie § 4.3.7).			De gemeenten
Het verruimen van de regels bij de tijdelijke uitname van grond bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur én groenvoorzieningen (de grond van verschillende bodemlagen hoeft niet gescheiden te worden ontgraven en in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst, met uitzondering van de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 l' (boven- en ondergrond) en 'B4./O4. Industrie voor 1950'; zie § 5.3).			De gemeenten
Het verruimen van de regels voor het toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld (de zintuiglijk niet-verontreinigde grond uit de bodemlaag dieper dan 2 meter mag op dezelfde wijze worden beoordeeld als de bovenliggende bodemlaag van 0,5 tot 2,0 meter diepte; zie § 5.5).			De gemeenten
Het verruimen van de regels bij grondstromen met kleine partijen grond (niet altijd is een onderzoek nodig en er hoeft geen melding te worden gedaan; zie § 5.7).			De gemeenten
Gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij het Activiteitenbesluit (bij de interpretatie van een eindsituatie-onderzoek als geen nulsituatie-onderzoek beschikbaar is; zie § 5.12).			De gemeenten

Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het vaststellen van strengere eisen voor het toepassen van grond als deze verdacht is voor nieuw onderkende verontreinigingsbronnen (verplicht onderzoek voorafgaand aan het hergebruik van grond als deze verdacht is op het voorkomen van bijvoorbeeld de stof PFOA; zie § 5.13).			De gemeenten
Het vaststellen van strengere eisen bij het toepassen van grond ter voorkoming van het verspreiden van plaagsoorten (flora) zoals de Japanse duizendknoop (zie § 5.14).			De gemeenten
Het aanpassen van de regels voor het toepassen van grond (ruimere toepassingseisen ter plaatse van (voormalige) boomgaarden (zie § 4.3.4).	De overige gemeenten	Neder-Betuwe	West Maas en Waal
Het uitbreiden van het bodembeheergebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel met het grondgebied van de gemeente West Maas en Waal (zie § 4.2).			De gemeenten
Na toestemming van het college van burgemeester en wethouders het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het toepassen van grond (ruimere toepassingseisen) in gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties ‘Industrie’ en ‘Wonen’ (zie § 4.3.3).	De overige gemeenten		West Maas en Waal
Het verplichten van onderzoek voorafgaand aan hergebruik van grond vanuit de bodemkwaliteitszone ‘B8. Wegbermen buitengebied’ als de bermgrond niet in een onverharde wegberm wordt hergebruikt (zie § 4.3.5).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe en West Maas en Waal
Het verplichten van onderzoek voorafgaand aan hergebruik van grond vanuit de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I’ (boven- en ondergrond) en 'B4./O4. Industrie voor 1950' (boven- en ondergrond; zie § 5.4).	De overige gemeenten		West Maas en Waal
Het onder voorwaarden verruimen van de definitie ‘aangrenzend perceel’ bij het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie (onderhoudsbaggerspecie mag in een groter gebied worden verspreid/tijdelijk worden opgeslagen; zie § 6.3.2).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe en West Maas en Waal
Het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het verspreiden van baggerspecie uit stedelijk gebied voor bodemverbetering (ruimere toepassingseisen; zie § 6.3.4).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe en West Maas en Waal
Uitwerking bodembeleid onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming (vrijstellingsregeling bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming (zie hoofdstuk 11).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe, Tiel
Het vaststellen van eisen bij het toepassen van grond met bijmenging van bodemvreemd materiaal (bijmenging toe te passen grond is vergelijkbaar met ontvangende bodem; zie § 5.1).		De gemeenten	

Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het vaststellen van strengere eisen bij het toepassen van grond met asbest op terreinen met gevoelig bodemgebruik (de grond moet zijn ontdaan van visueel waarneembaar asbestverdacht materiaal; zie § 5.2).		De gemeenten	
Het vaststellen van strengere eisen voor het toepassen van grond (voor het zware metaal lood) vanuit gebieden buiten het bodembeheergebied bij grondverzet in gebieden waarvoor de gemeenten zelf strenger beleid hebben vastgesteld dan de landelijke regelgeving (zie § 5.6).		De gemeenten	
Het toepassen van grond in grootschalige bodemtoepassingen en het vaststellen van strengere eisen hierbij (strenger beleid is vastgesteld voor de van de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' (boven- en ondergrond) en 'B4./O4. Industrie voor 1950'; zie § 5.8).		De gemeenten	
Het toepassen van grond uit een tijdelijke opslag (zie § 5.9).		De gemeenten	
Geldigheidsduur van eventueel uitgevoerd onderzoek (zie § 5.10.2, § 8.1 en hoofdstuk 12)		De gemeenten	
Het vaststellen van strengere eisen voor grond vanuit categorie 1-werken (voormalige Bouwstoffenbesluit; verplicht onderzoek voorafgaand aan hergebruik van grond; zie § 5.10.1).	De overige gemeenten	West Maas en Waal	
Het gebruik van de ontgravings- en toepassingskaart als al een kwaliteitsonderzoek is uitgevoerd (zie § 5.10.2).	De overige gemeenten	West Maas en Waal	
Het vaststellen van strengere eisen bij het toepassen van grond en verspreiden van onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2).	De gemeenten		
Na toestemming van het college van burgemeester en wethouders het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het toepassen van grond (ruimere toepassingseisen) in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' (zie § 4.3.3).	De gemeenten		
Het toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag of leeflaag in een sanering (zie § 5.10).	De gemeenten		
Het toepassen van grond vanuit of in gebieden die zijn uitgesloten van de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart (zie § 5.10.1).	De gemeenten		
Grondverzet ter plaatse van gesaneerde en te saneren locaties (zie § 5.10 en hoofdstuk 12).	De gemeenten		
Grondverzet ter plaatse van provinciale beschermingsgebieden (zie § 4.3.4.3 en § 5.10.4).	De gemeenten		
Het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op aangrenzend percelen (generiek kader Besluit bodemkwaliteit; zie § 6.2)	De gemeenten		
Het stellen van regels voor de onderzoeksinspanning voorafgaand aan het grondverzet (zie hoofdstuk 8)	De gemeenten		
Uitwerking bodembeleid onderdeel saneren (zie hoofdstuk 12)	De gemeenten		

Kaartbijlagen

Kaartbijlage1 Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlage 2 Ligging bodemkwaliteitszones boven- en ondergrond
Kaartbijlage 3A Ontgravingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv)
Kaartbijlage 3B Ontgravingskaart ondergrond (0,5 m-mv en dieper)
Kaartbijlage 4A Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 4B Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 5A Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 5B Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 6 Ligging waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland



LEGENDA

Bodemfunctieklassen

- Industrie [1]
- Wonen

Overige

- Landbouw/natuur
- Waterbodem

Opmerkingen:

1) Rijkswegen, provinciale wegen, spoorgebonden gronden en gemeentelijke wegen in het buitengebied vallen ook in de bodemfunctieklasse Industrie. (Niet op de kaart afgebeeld.)

TITEL

Bodemfunctieklassenkaart

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	1	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	oktober 2020

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.1_Bodemfunctieklassenkaart_v3.mxd

LEGENDA

Bodemkwaliteitszones [1]

- B1/O1. Wonen voor 1950 I
- B2/O2. Wonen voor 1950 II
- B3/O3. Wonen na 1950
- B4/O4. Industrie voor 1950
- B5/O5. Industrie na 1950
- B6/O6. Buitengebied
- PFAS-verbindingen

Overige

- Uitgesloten gebied
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen:

1) Zones B7 (Voormalige boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet afgebeeld op deze kaart.

TITEL

Bodemkwaliteitszonekaart

Trajecten 0 - 0,5 en 0,5 - 2 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	2	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.2_Bodemkwaliteitszonekaart_v4.mxd

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie [1,2,3]
- Wonen [3]
- Landbouw/natuur [3]

Overige

- Uitgesloten gebied [3]
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones B1 en B4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.

2) Zone B7 (Vml. boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet weergegeven op de kaart. Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zone B7 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek. Deze eis geldt ook voor zone B8, als hierin grond wordt ontgraven, die buiten zone B8 zal worden toegepast.

3) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).

TITEL

Ontgravingskaart bovengrond

Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	3A	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.3A_Ontgravingskaart_bg_v3.mxd

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie [1,2]
- Wonen [2]
- Landbouw/natuur [2]

Overige

- Uitgesloten gebied [2]
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones O1 en O4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.

2) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv. tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv geldt deze beperking niet.

TITEL

Ontgravingskaart ondergrond

Traject > 0,5 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	3B	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.3B_Ontgravingskaart_og_v4.mxd

Deze kaart toont de kwaliteitseisen voor het toepassen van grond van **buiten** de regio. De kwaliteit van deze toe te passen grond moet zijn aangetoond met een partijkeuring

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie [1,2]
- Wonen [2]
- Landbouw/natuur [3]

Overige

- Uitgesloten gebied [3]
- Waterbodem [4]
- Grondwaterbeschermingsgebied [5]
- Waterwingebied [5]

Opmerkingen

1) Zone B8 (Wegbermen buitengebied) is niet weergegeven op de kaart. Deze zone heeft de toepassingsklasse Industrie.
2) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
3) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
4) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
5) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen uit de Omgevingsverordening Gelderland.

Voor alle gebieden geldt tevens:

- Op kinderspeelplaatsen gelden lokale maximale waarden (zie § 4.3.3).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen altijd voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

TITEL

Toepassingskaart bovengrond - Generiek beleid
Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	4A	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.4A_Toepassingskaart_bg_v4.mxd

Deze kaart toont de kwaliteitseisen voor het toepassen van grond van **buiten** de regio. De kwaliteit van deze toe te passen grond moet zijn aangetoond met een partijkeuring

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie [1]
- Wonen [1]
- Landbouw/natuur [2]

Overige

- Uitgesloten gebied [2]
- Waterbodem [3]
- Grondwaterbeschermingsgebied [4]
- Waterwingebied [4]

Opmerkingen

1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
2) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
3) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
4) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen uit de Omgevingsverordening Gelderland.

Voor alle gebieden geldt tevens:

- Op kinderspeelplaatsen gelden lokale maximale waarden (zie § 4.3.3).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen altijd voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

TITEL

Toepassingskaart ondergrond - Generiek beleid
Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	4B	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.4B_Toepassingskaart_og_v4.mxd

Deze kaart toont de kwaliteitseisen voor het toepassen van grond van **binnen** de regio.

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie [1]
- Lokaal Maximale Waarde [1,2]
- Wonen [1]
- Landbouw/natuur [3,4]

Overige

- Uitgesloten gebied [3]
- Waterbodem [5]
- Grondwaterbeschermingsgebied [6]
- Waterwingebied [6]

Opmerkingen

1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 3,0 µg/kg ds (zie § 4.3.7)
2) Binnen deze gebieden gelden Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
3) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 2,8 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 1,4 µg/kg ds (zie § 4.3.7).
4) Binnen deze gebieden gelden mogelijk Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
5) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
6) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

Niet afgebeeld op de kaart:
- In zone B7 (Vml. boomgaarden) gelden Lokale Maximale Waarden, in combinatie met onderzoek (zie § 4.3.4 en § 8.2.1).
- In zone B8 (Wegbermen buitengebied), Rijks-, provinciale, dijk- en spoorwegen geldt de toepassingsklasse Industrie (§ 4.3.5).
- Op kinderenspeelplaatsen en in moestuinen gelden lokale maximale waarden (§ 4.3.3).
- Binnen regionale waterkeringen geldt, onder voorwaarden, de toepassingsklasse Industrie (zie § 4.3.6).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

TITEL
Toepassingskaart bovengrond - Gebiedsspecifiek beleid
Traject 0 - 0,5 m-mv.

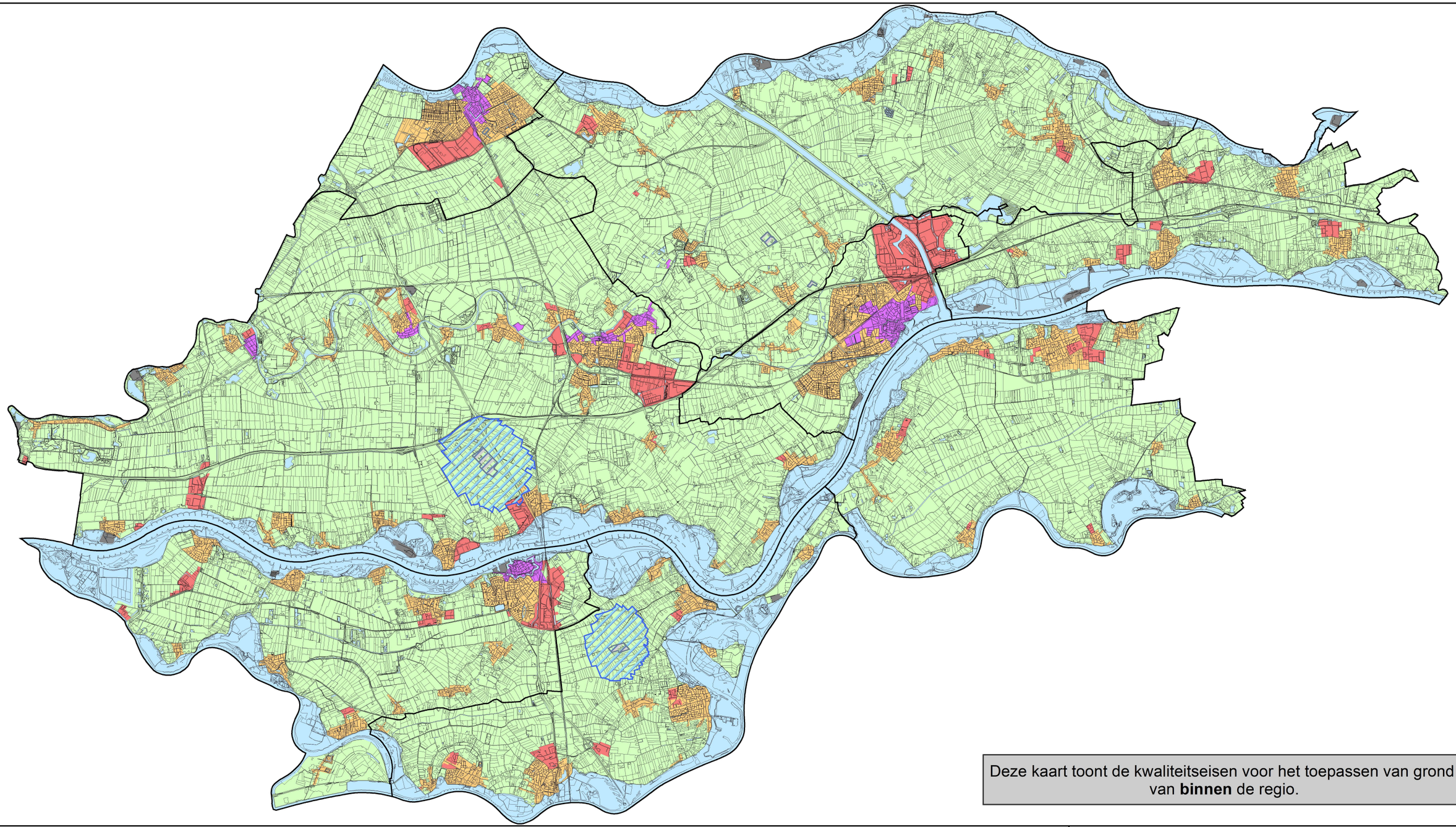
PROJECT
Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER
Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	5A	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.5A_Toepassingskaart_bg_v4.mxd



Deze kaart toont de kwaliteitseisen voor het toepassen van grond van **binnen** de regio.

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie [1]
- Lokaal Maximale Waarde [1,2]
- Wonen [1]
- Landbouw/natuur [3,4]

Overige

- Uitgesloten gebied [3]
- Waterbodem [5]
- Grondwaterbeschermingsgebied [6]
- Waterwingebied [6]

Opmerkingen

1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 3,0 µg/kg ds (zie § 4.3.8)
2) Binnen deze gebieden gelden Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
3) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 2,8 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 1,4 µg/kg ds (zie § 4.3.7).
4) Binnen deze gebieden gelden mogelijk Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
5) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
6) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

Niet afgebeeld op de kaart:
- Voor Rijks-, provinciale, dijk- en spoorwegen geldt de toepassingsklasse Industrie (§ 4.3.5).
- Op kinderenspeelplaatsen en in moestuinen gelden lokale maximale waarden (§ 4.3.3).
- Binnen regionale waterkeringen geldt, onder voorwaarden, de toepassingsklasse Industrie (zie § 4.3.6).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

TITEL

Toepassingskaart ondergrond - Gebiedsspecifiek beleid
Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	5B	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LIEVENSE | wsp
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.Lievense.com

DocumentNaam: SOB01153.5B_Toepassingskaart_og_v4.mxd

Kaartbijlage 6 Ligging regionale waterkeringen in beheer van Waterschap Rivierenland

Culemborg
Buren
Neder-Betuwe
Geldermalsen
Tiel
Lingewaal
Neerijnen
Zaltbommel
Maasdriel

0 1.250 2.500 5.000 7.500 10.000 Meters

Esri Nederland, Community Map Contributors

Topografische en Kadastrale Ondergrond © Topografische Dienst Kadaster

Legenda:

- Primaire waterkering
- Overige waterkering
- Regionale waterkering
- Waterkering Rijkswaterstaat
- Gemeentegrenzen

N

Waterschap Rivierenland

Postadres:
Postbus 599
4000 AN, Tiel

Bezoekadres:
De Blomboogerd 1
4003 AN, Tiel
tel: (0344) 64 90 90

Project :	-				
	-				
Onderdeel :	-				
Formaat :	A3	Blad :	van :	Getekend :	sa
Schaal :	1:135.000	Datum :	9-10-2018	Gecontroleerd :	-
Projectnr. :	-	Status :	-	Versie :	-
Besteknr. :	-				
Tekeningnr. :	-				

Document Path:

Hoewel bij de samenstelling van deze kaart de grootste zorgvuldigheid is betracht, kan Waterschap Rivierenland niet garanderen dat de informatie compleet, actueel en/of accuraat is.
Waterschap Rivierenland aanvaardt dan ook geen enkele aansprakelijkheid voor schade ontstaan door gebruik van de informatie van deze kaart.

Bijlage. Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe

Argumenten van de gemeente Tiel voor beperking vrijstelling bodemonderzoeksplicht en geldigheidsduur bodemonderzoeken.

Bodemonderzoeksplicht - bestemmingsplannen
• Een bodemonderzoek geeft meer zekerheid en duidelijkheid over de bodemkwaliteit dan alleen een historisch onderzoek.
• In de zones waar de vrijstelling zou gaan gelden gaat het vaak om grotere plannen. Dan zijn de kosten van een bodemonderzoek goed verdedigbaar t.o.v. de kosten van de beoogde ontwikkeling.
• Er is een risico dat projectontwikkelaars geen genoegen nemen met alleen een historisch onderzoek of dat, als later toch verontreiniging wordt aangetroffen, de gemeente hiervoor aansprakelijk wordt gesteld. Dit kan leiden tot allerlei juridische procedures.
• Als een bezwaar tegen een ontwerp-bestemmingsplan wordt ingediend, staat de gemeente minder sterk wanneer geen bodemonderzoek is uitgevoerd.
Op basis van de bovenstaande argumenten verleent de gemeente Tiel geen vrijstelling van de bodemonderzoeksplicht bij bestemmingsplannen op basis van de Nota bodembeheer.

Bodemonderzoeksplicht – omgevingsvergunningen
• Een bodemonderzoek geeft meer zekerheid en duidelijkheid over de bodemkwaliteit dan alleen een historisch onderzoek.
• Als het gaat om de bouw van meer dan 2 woningen, zijn de kosten van een bodemonderzoek goed verdedigbaar t.o.v. de totale bouwkosten.
Op basis van de bovenstaande argumenten verleend de gemeente Tiel geen vrijstelling van de bodemonderzoekplicht bij omgevingsvergunningen op basis van de Nota bodembeheer als de aanvraag omgevingsvergunning betrekking heeft op meer dan 2 woningen.

Argumenten van de gemeente Neder-Betuwe voor beperking vrijstelling bodemonderzoeksplicht.

1. Neder-Betuwe biedt alleen een mogelijkheid tot vrijstelling als de milieuhygiënische bodemkwaliteit op het onderhavige perceel zelf is vastgesteld. De interpretatie/inschatting van de bodemkwaliteit op basis van een historisch onderzoek en/of nabij gelegen percelen, wordt gezien als aanvullende onderbouwing van de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Niet als een vervanging van een uitgevoerd bodemonderzoek. De basis om vrijstelling te verlenen als de milieuhygiënische bodemkwaliteit op het onderhavige perceel zelf is vastgesteld , is in het kader van de Wabo, artikel 2.1.5 van de bouwverordening. In het kader van de Wro is dit artikel 3.1.6 Bro met verwijzing naar artikel 3.2 Awb;
2. In een NEN 5740 bodemonderzoek wordt op basis van historisch bodemonderzoek (conform de NEN 5725) een onderzoeksopzet bepaald. Ervaring leert dat uit het daarna verrichte bodemonderzoek blijkt dat in zeker 30% van de gevallen de onderzoeksopzet onverdacht niet klopt. Uit de onderzoeksresultaten blijkt het een verdachte locatie te betreffen. Een percentage van meer dan 30% wordt als niet wenselijk beschouwd. Een bodemonderzoek geeft meer zekerheid en duidelijkheid over de bodemkwaliteit dan alleen een historisch onderzoek. Zeker als historische info van het betreffende perceel beperkt aanwezig is;
3. In hoofdstuk 11 ontbreekt de afweging en onderbouwing, die de vrijstelling van de bodemonderzoeksplicht voor met name de Wro en Wabo rechtvaardigt. Een toetsing of hergebruik mogelijk is in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, is een andere toetsing dan de toetsing in het kader van de Wro (toetsing of de bodemkwaliteit in relatie tot de boogde bestemming/ functie een belemmering is) of in het kader van de Wabo (o.a. toetsing of

bouwen op verontreinigde grond is toegestaan). Daarom wordt in het kader van de Wabo vastgehouden aan de regeling vrijstelling bodemonderzoek in artikel 2.1.5 van de bouwverordening. Ten aanzien van bestemmingsplannen geldt artikel 3.1.6 Bro met verwijzing naar artikel 3.2 Awb. In deze laatste artikelen is aangegeven dat ter voorbereiding van een besluit er een onderzoek overlegd dient te worden, om zo de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen te vergaren;
4. Een perceel dat alleen op basis van historisch onderzoek als onverdacht is aangemerkt, kan bij uitvoering van grondwerkzaamheden een milieuhygiënisch verdachte locatie blijken te zijn. Dit kan gezien worden als een klein risico. Echter beoordeeld moet worden of met de vrijstellingsregeling sprake is proportioneel beleid. Neder-Betuwe is van oordeel dat de schade (in tijd en kosten) die kan ontstaan als gevolg van het vrijstellingsbeleid niet in verhouding staat tot het altijd overleggen van een bodemonderzoeksrapport.

Bijlage. Behandeling zienswijzen

Op 24 november 2020 zijn de definitieve conceptversies van de Nota bodembeheer regio Rivierenland en de Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland naar de volgende instanties gestuurd:
- Waterschap Rivierenland;
- Provincie Gelderland;
- Rijkswaterstaat;
- Prorail (spoorwegbeheerder).

Hieronder wordt per instantie beschreven of er zienswijzen zijn ingediend en hoe deze zijn behandeld.

1. Waterschap Rivierenland

   Het Waterschap heeft zienswijzen ingediend. Hieronder puntsgewijs beschreven met onze reactie:

a. *Geldt het beleid uit de nota voor zowel gerijpte als ongerijpte baggerspecie?*
   Het beleid geldt voor zowel gerijpte als ongerijpte baggerspecie.

b. *De nota gaat niet in op de maatschappelijke opgaven van de waterschappen, zoals het hoogwaterbeschermingsprogramma en klimaatadaptatie. Voor realisatie van deze opgaven is veel grond- en baggerverzet nodig.*
   De nota Bodembeheer is bedoeld voor de gemeenten binnen het gebied van de regio Rivierenland. De maatschappelijke opgaven van het Waterschap hebben hiermee uiteraard raakvlakken maar hoeven niet in de nota beschreven te worden. Overigens wordt de realisatie van de maatschappelijke opgaven wel vergemakkelijkt door de grotere ruimte die de nota biedt voor hergebruik van baggerspecie en niet-schone grond uit de regio.

c. *In de nota staat dat het beleid rond verspreiden van baggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden wordt aangepast aan de Omgevingsverordening van de provincie. Maar de inhoud en de reikwijdte van de Omgevingsverordening staan nog niet vast.*

   In de conceptversie van de Nota staan nu specifieke PFAS-gehaltes waar toe te passen grond en baggerspecie aan moeten voldoen in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. De specifieke gehaltes liggen inderdaad nu nog niet vast. We hebben besloten de formuleringen in de Nota te veralgemeniseren. De strekking is dat de toekomstig vastgestelde Omgevingsverordening leidend is voor de toepassingsvoorwaarden in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

d. *In paragraaf 6.2 staat dat voor verspreiden van PFAS-houdende bagger dezelfde toepassingswaarden gelden als voor toepassen. Dit wijkt af van o.a. het Tijdelijk Handelingskader en van de Omgevingsverordening.*

	industrie		PFOA = 1,9
4.2	Baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau[1], als bedoeld in artikel 35, onder f, BBK (verspreiden van baggerspecie op aangrenzend perceel of weilanddepot)		PFAS = 3 PFOA = 7
4.3	Grond en baggerspecie grootschalig toepassen boven		PFAS = 3

In 6.2, onder de kop **Verspreiden PFAS-houdende onderhoudsbaggerspecie op het aangrenzend perceel en tijdelijke opslag in weilanddepots in het buitengebied** zullen de aangegeven gehalten gewijzigd worden in de gehalten die aangegeven staan in het Tijdelijk Handelingskader (PFAS 3, PFOA 7).

e. *In paragraaf 6.3.3 staat dat weilanddepots niet mogen worden opgericht in bodembeschermingsgebieden. Dat is een aanscherping van het reguliere beleid dat weilanddepots op direct aangrenzende percelen wel toestaat.*

Paragraaf 6.3.3 geeft onder voorwaarden de mogelijkheid weilanddepots op te richten op andere percelen dan direct aangrenzende. Met het eerste bullet onder de Pagina 8 van 8 voorwaarden wordt bedoeld dat in bodembeschermingsgebieden geen weilanddepots buiten direct aangrenzende percelen mogen worden opgericht.

f. *In paragraaf 6.3.5 staat dat baggerspecie alleen in laagdiktes van max. 15 cm mag worden verspreid.*

De maximale laagdikte van 15 cm is met name voor stedelijke bagger van belang. Hierin komen PAK en minerale olie vaak in verhoogde gehaltes voor. De geringere laagdikte zorgt voor betere omstandigheden voor biologische afbraak van deze stoffen.
We hebben besloten de laagdikte voor bagger uit het landelijke gebied te verhogen naar max. 30 cm (gerijpt).

2. Provincie Gelderland

De provincie heeft een zienswijze ingediend. Men heeft geconstateerd dat in de Nota op diverse plaatsen gehaltes aan PFAS uit de ontwerp-omgevingsverordening van de provincie zijn opgenomen. Deze gehaltes staan echter nog niet vast.
We hebben besloten overal waar dat van toepassing is te beschrijven dat de toekomstig vastgestelde omgevingsverordening leidend is, en we hebben op die plaatsen geen specifieke PFAS-gehalten meer benoemd.

3. Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat heeft laten weten geen gronden te zien voor een zienswijze.

4. Prorail

Prorail heeft laten weten geen gronden te zien voor een zienswijze.

Maurik, 7 december 2021

ons kenmerk: Z.029048/D.106487
behandeld door: R. B. Morshuis
onderwerp: Beantwoording raadsvraag Ellen van Dam
Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Geachte mevrouw Van Dam,

De Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart staat als agendapunt 6.4 op de agenda van de gemeenteraadsvergadering op 7 december 2021. Voorafgaand aan de raadsvergadering heeft u een drietal vragen gesteld over dit agendapunt. Deze vragen zijn doorgezet naar de ODR voor beantwoording. Hieronder staan de door u gestelde vragen met antwoorden. Hopelijk zijn uw vragen voldoende beantwoord.

1. *Waarom is er verschil tussen de Ankers en de Roodvoet? (Roodvoet industrie, Ankers waterbodem)*

   De voormalige steenfabrieken Anker 1 en 2 vallen binnen het waterkwaliteitsbeheergebied van Rijkswaterstaat. Dit betekent dat Rijkswaterstaat hier het bevoegd gezag is en niet de gemeente. Om die reden zijn de Ankers op de bodemkwaliteitskaart aangeduid als waterbodem en vallen zij buiten de Nota Bodembeheer. De locatie van steenfabriek De Roodvoet valt niet binnen het beheergebied van Rijkswaterstaat. De gemeente is hier wel bevoegd gezag.

2. *Moet er bij de Ankers uitgebreid bodemonderzoek plaatsvinden als er bestemmingswijziging en/of bouwwerkzaamheden plaats vindt?*

   Rijkswaterstaat is het bevoegd gezag voor de bodemkwaliteit ter plaatse van de Ankers. Gezien het voormalige gebruik is de verwachting dat bij ontwikkelingen op deze locaties een bodemonderzoek nodig zal zijn. Deze beoordeling is aan Rijkswaterstaat.

3. *Kan Buren zich aansluiten bij de 'motivering voor afwijking van het beleid' van Tiel?*

   Mocht de gemeente zich willen aansluiten bij het beleid ten aanzien van de vrijstellingsregeling voor bodemonderzoek zoals geformuleerd door de gemeente Tiel, betekent dit een wijziging van de Nota zoals die nu voorligt. Dit zou inhouden dat de Nota in gewijzigde vorm pas op een later tijdstip kan worden vastgesteld. De Nota in de huidige vorm heeft ter inzage gelegen. Tijdens de inzagetermijn zijn geen zienswijzen ingediend, ook niet over de vrijstellingsregeling. De vrijstellingsregeling in de Nota Bodembeheer beperkt zich tot gebieden die op basis van de bodemkwaliteitskaart onverdacht zijn op het voorkomen van bodemverontreiniging. Wel moet altijd een historisch onderzoek worden uitgevoerd, omdat er lokaal sprake kan zijn van (voormalige) bodembedreigende activiteiten of eerder vastgestelde verontreiniging. Als hieruit blijkt dat een locatie toch verdacht is op het voorkomen van bodemverontreiniging, dan moet alsnog een bodemonderzoek worden uitgevoerd bij bestemmingswijzigingen en bouwplannen. Ook staat het een projectontwikkelaar of aanvrager van een omgevingsvergunning altijd vrij om wel een bodemonderzoek uit te (laten) voeren. Het is niet verplicht om gebruik te maken van de vrijstellingsregeling.

De Wetering 1 ● Postbus 23 ● 4020 BA Maurik ● Tel.: 14 0344 ● Fax: (0344) 579200 ● E-mail: gemeente@buren.nl ● KvK: 30278157
Bank Nederlandsche Gemeente IBAN nummer: NL05 BNGH 0285 0486 35 ● BTW: NL807287684B02

Raadsvergadering

Dossiernummer	1950
Extern Zaak ID	Z.035629
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	7 december 2021
Agendapunt	6.5
Titel	Wijziging APV
Organisatieonderdeel	Domein Bedrijfsvoering
Eigenaar	Zuidhof, B.
Portefeuillehouder	J.P.M. Meijers

Bijlagen
D.102452 Raadsvoorstel Vaststellen Algemene plaatselijke Verordening 2022
D.102452 Raadsbesluit Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022
Bijlage 1 - Was/wordt-lijst bij Algemene Plaatselijke Verordening 2022
Bijlage 2 - Nadere uitleg Alcoholwet
Algemene Plaatselijke Verordening 2022
aangekondigd amendement CDA, PvdA, Mw. van Dam, VVD en Gemeentebelangen m.b.t. wijziging APV
aangekondigd amendement VVD wijziging APV 12-2021 definitief

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	2 november 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	**7 december 2021**
Raadsvergadering	9 december 2021

Voorgesteld besluit

1. Vooruitlopend op het algemeen gezondheidsbeleid artikel 2:47a over rookvrije zones toe te voegen
2. Vooruitlopend op het archeologiebeleid het gebruik van een metaaldetector te verbieden ter bescherming van archeologische waarden
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 vast te stellen

Besluit

Geen

Toelichting

Dit agendapunt zal worden behandeld in de raadsvergadering van 9 december.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	**D.102452** **Z.035629**

Voorstel ingebracht door	A.T. Zuidhof
Portefeuillehouder	J.P.M. Meijers
Begrotingsprogramma en taakveld	Openbare orde en veiligheid, taakveld 12

Onderwerp **Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022**

Voorgesteld besluit

1. Vooruitlopend op het algemeen gezondheidsbeleid artikel 2:47a over rookvrije zones toe te voegen
2. Vooruitlopend op het archeologiebeleid het gebruik van een metaaldetector te verbieden ter bescherming van archeologische waarden
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 vast te stellen

Samenvatting van het voorstel

De Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Buren is geactualiseerd.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

De Algemene Plaatselijke Verordening (hierna APV) bevat een groot aantal bepalingen van verschillende aard. Ter uitvoering van bevoegdheden die in deze verordening aan het college of aan de burgemeester worden toegekend, stellen deze bestuursorganen ook beleidsregels vast. Deze nadere regels werken direct naar buiten en zijn samen met de bovenliggende verordening algemeen verbindend. Dat wil zeggen dat de regels voor iedereen gelden. Tegen overtreding van deze regels kan handhavend worden opgetreden, bijvoorbeeld door de politie of de ODR.

Aanleiding van dit voorstel is de wijziging van de Drank- en Horecawet in de Alcoholwet per 1 juli 2021. Daarnaast zijn er een aantal wijzigingen in de model-APV van de VNG en zijn er enkele lokale ontwikkelingen.

In de was-wordt lijst bij dit voorstel is per artikel aangegeven wat de achtergrond is voor de wijziging.

2. Doel / meetbaar effect

De APV wordt geactualiseerd en verbeterd, sluit weer aan bij gewijzigde landelijke wetgeving en is toegespitst op de Burense situatie.

3. Argumenten

1.1 / 2.1 Er zijn lokale ontwikkelingen

Er zijn twee voorstellen die aansluiten bij nog vast te stellen lokaal beleid:

1. Een artikel over metaaldetectie in relatie tot bescherming van archeologische waarden. Dit loopt vooruit op het nog door uw raad vast te stellen archeologiebeleid.
2. Een artikel dat de mogelijkheid geeft om rookvrije zones in de gemeente aan te wijzen. Dit artikel sluit aan bij het Preventieakkoord gezondheid dat door het college in april 2021 is vastgesteld en loopt vooruit om het nog door uw raad vast te stellen gezondheidsbeleid (2022).

Zodra het beleid is vastgesteld kan direct uitvoering worden gegeven aan de artikelen, zonder dat eerst weer een wijziging van de APV vastgesteld moet worden.

3.1 De gemeenteraad is het bevoegde orgaan
Op basis van artikel 149 van de Gemeentewet is de gemeenteraad het bevoegde orgaan om de APV vast te stellen.

3.2 De Drank- en horecawet is gewijzigd in de Alcoholwet
Sinds de laatste wijziging (2020) is een aantal wettelijke bepalingen gewijzigd dan wel nieuw. Voorbeeld is de wijziging van de Drank- en Horecawet in de Alcoholwet.

3.3 De model-APV van de VNG is aangepast
Een aantal artikelen worden opgenomen conform de model-APV van de VNG. Het gaat om:
- artikelen met betrekking tot het zichtbaar dragen en/of vervoeren van uiterlijke kenmerken van verboden organisaties.
- een wijziging van het artikel over lachgas omdat het oude artikel te ruim is geformuleerd.
- een wijziging van het artikel over loslopende honden om het artikel eenduidiger te maken.
- een wijziging van het artikel over woonoverlast zodat ook personen die wel staan ingeschreven in de basisregistratie personen kunnen worden aangesproken bij overlast.

4. Kanttekeningen

1.1. Het college moet eerst plaatsen aanwijzen voor er daadwerkelijk sprake is van een rookverbod. Het college wacht hiermee totdat het algemeen gezondheidsbeleid is vastgesteld.

2.1 Zolang er geen archeologiebeleid is vastgesteld kan het college geen ontheffing verlenen van het verbod.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties**.**

6. Communicatie
Het besluit wordt gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl en www.overheid.nl.
Daarnaast wordt op de internetpagina van de gemeente aandacht besteed aan de wijzigingen.

7. Uitvoering en planning
De APV kan gebruikt worden als handhavingsinstrument met als doel de gemeente leefbaar te houden. De nieuwe APV treedt in werking acht dagen na bekendmaking. De APV wordt in de regel iedere twee jaar herzien.

8. Participatie
Burgerparticipatie is bij dit voorstel niet van toepassing. Door de aard, de diversiteit en de hoeveelheid onderwerpen is de APV niet geschikt voor burgerparticipatie.

9. Duurzaamheid
In het voorstel zijn geen overwegingen ten aanzien van duurzaamheid opgenomen.

Bijlagen:
1. Was-wordt lijst met artikelsgewijze toelichting
2. VNG – nadere uitleg Alcoholwet

Inlichtingen bij:

Naam	A.T. Zuidhof
Domein	Bedrijfsvoering

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021		**102452** **Z.035629**

Onderwerp **Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021;

besluit:

1. Vooruitlopend op het algemeen gezondheidsbeleid artikel 2:47a over rookvrije zones toe te voegen
2. Vooruitlopend op het archeologiebeleid het gebruik van een metaaldetector te verbieden ter bescherming van archeologische waarden
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 vast te stellen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

Was – wordt lijst APV versie 1 januari 2022

Oud	Voorstel nieuw	Achtergrond/toelichting
Artikel 1:10 Lex silencio positivo niet van toepassing Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening: 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden 2:25 Vergunning evenement 2:29 Sluitingstijden horeca 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen 2:45 Betreden plantsoenen 2:72 Verkoop vuurwerk 3:4 Vergunning escortbedrijf 4:6 Overig geluidhinder 4:7a Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden	**Artikel 1:10 Lex silencio positivo niet van toepassing** Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening: 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden 2:25 Vergunning evenement 2:29 Sluitingstijden horeca 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen 2:45 Betreden plantsoenen 2:72 Verkoop vuurwerk 3:4 Vergunning escortbedrijf 4:6 Overig geluidhinder 4:7a Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden 5.40 Detectieverbod	Toevoeging vanwege opnemen artikel 5:40 in APV
Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan 1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als: a. het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg of voor de verkeersveiligheid;	**Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan** 1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als: a. het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg of voor de	In het oude lid 3 is sprake van een dubbelbepaling met lid 1: het is al verboden om de weg te gebruiken in strijd met de publieke functie daarvan als dit bv. de bruikbaarheid van de weg belemmert of verkeersonveilig is. In het kader van deregulering wordt voorgesteld lid 3 te verwijderen.

b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, dit naar het oordeel van de welstandscommissie. 2. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van de aanwezigheid van spandoeken en uitstallingen. 3. Het is verboden op of aan de weg of dichtbij de wegverharding reclame te maken of aankondigingen te doen als dit ten koste gaat van de verkeersveiligheid en/of van de openbare orde en veiligheid en/of het milieu. Hiervan is in ieder geval sprake: a. bij driehoeksborden, sandwichborden, verwijzingsborden of spandoeken; b. als er gebruik wordt gemaakt van verkeersborden, verwijzingsborden, waarschuwingshekken of ander straatmeubilair. 4. Lid 3 van dit artikel is niet van toepassing op de reclame-uitingen op rotondes waarbij gebruik wordt gemaakt van reclameborden met een maximale omvang van 40 bij 60 centimeter en voor die rotonde een adoptie-overeenkomst is gesloten. 5. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van de in het eerste en derde lid van dit artikel gestelde verboden. 6. In afwijking van het derde lid van dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoeld gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.	verkeersveiligheid; b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, dit naar het oordeel van de welstandscommissie. c. er gebruik wordt gemaakt van verkeersborden, verwijzingsborden, waarschuwingshekken of ander straatmeubilair. 2. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van de aanwezigheid van spandoeken en uitstallingen. 3. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van de in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod. 4. Lid 1 van dit artikel is niet van toepassing op de reclame-uitingen op rotondes waarbij gebruik wordt gemaakt van reclameborden met een maximale omvang van 40 bij 60 centimeter en voor die rotonde een adoptie-overeenkomst is gesloten. 5. In afwijking van het eerste lid van dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoeld gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. 6. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet:	

7. Het verbod in het eerste en derde lid van dit artikel geldt niet: a. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan met een vergunning als bedoeld in artikel 2:25 (evenementenvergunning); b. voor de exploitatie van terrassen als bedoeld in artikel 2:27 van deze verordening; c. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan op grond van artikel 5:18 van deze verordening; d. indien dit bij of krachtens wettelijk voorschrift nadrukkelijk is toegestaan. 8. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.	a. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan met een vergunning als bedoeld in artikel 2:25 (evenementenvergunning); b. voor de exploitatie van terrassen als bedoeld in artikel 2:27 van deze verordening; c. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan op grond van artikel 5:18 van deze verordening; d. indien dit bij of krachtens wettelijk voorschrift nadrukkelijk is toegestaan. 7. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.	
Artikel 2:24 lid 1 sub c het in een inrichting in de zin van de Drank- en Horecawet gelegenheid geven tot dansen;	**Artikel 2:24 lid 1 sub c** het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;	Tekstuele wijziging
Artikel 2:26 Ordeverstoring Het is verboden tijdens een evenement de orde te verstoren.	**Artikel 2:26 Ordeverstoring** 1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren. 2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of	Het Openbaar Ministerie heeft bij de civiele rechter verboden gevraagd en gekregen tegen enkele motorclubs. Op dit moment kan nog niet op grond van het Wetboek van Strafrecht worden opgetreden tegen uitingen van motorclubs omdat de uitspraak van de rechter nog niet onherroepelijk is (er lopen nog beroepszaken). De

	bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde. 3. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.	VNG stelt daarom voor om een verbodsbepaling op te nemen in de APV. Op die manier kan zo nodig toch handhavend worden opgetreden.
Artikel 2:27 Begripsbepalingen 1. In deze afdeling wordt verstaan onder: a. openbare inrichting: i) een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis; ii) elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden verstrekt of bereid; b. winkelondersteunende horeca: een openbare inrichting die in hoofdzaak is gericht op het verstrekken van maaltijden, (alcoholische) drank, consumptie-ijs e.d. aan winkelend publiek voor consumptie ter plaatse. Als winkelondersteunende horeca wordt in ieder geval gezien de horeca die is gevestigd in het bestemmingsplan Drieslag in Lienden.	**Artikel 2:27 Begripsbepalingen** 1. In deze afdeling wordt verstaan onder: a. openbare inrichting: i) een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis; ii) elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt of bereid; b. winkelondersteunende horeca: een openbare inrichting die in hoofdzaak is gericht op het verstrekken van maaltijden, (alcoholhoudende) drank, consumptie-ijs e.d. aan winkelend publiek voor consumptie ter plaatse. Als winkelondersteunende horeca wordt in ieder geval gezien de horeca die is gevestigd in het bestemmingsplan Drieslag in Lienden.	Tekstuele wijzigingen
	Artikel 2:28a Alcoholhoudende drank in voer- en vaartuigen Op vervoermiddelen die bestemd zijn voor het vervoer van personen waar bedrijfsmatig of	Artikel 25g van de Alcoholwet biedt de mogelijkheid om bij gemeentelijke verordening te bepalen dat op een vervoermiddel (zoals een bierfiets, partyboot of anders) een medewerker aanwezig is die in het bezit is van een diploma

	anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt is een medewerker aanwezig die voldoet aan de eis gesteld in artikel 8 lid 3 van de Alcoholwet.	sociale hygiëne. Met deze verplichting wordt gewaarborgd dat in ieder geval één persoon op of in het vervoermiddel nuchter is.
AFDELING 5. REGULERING PARACOMMERCIËLE RECHTSPERSONEN EN OVERIGE AANGELEGENHEDEN UIT DE DRANK- EN HORECAWET	**AFDELING 5. REGULERING PARACOMMERCIËLE RECHTSPERSONEN EN OVERIGE AANGELEGENHEDEN UIT DE ALCOHOLWET**	Titel: Tekstuele wijziging
Artikel 2:34a lid 1 sub a a. de wet: de Drank- en Horecawet;	**Artikel 2:34a lid 1 sub a** b. de wet: de Alcoholwet;	Tekstuele wijziging
Artikel 2:34e Verbod 'happy hours' Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras of tijdens een evenement waar een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Drank- en horecawet is verleend, bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die daar gewoonlijk wordt gevraagd.	**Artikel 2:34e Verbod 'happy hours'** Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras of tijdens een evenement waar een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet is verleend, bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die daar gewoonlijk wordt gevraagd.	Tekstuele wijziging
	Artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen 1. Het is verboden om op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, hinderlijke rookgassen te verspreiden. 2. Een rechthebbende van een gebouw met een publieke/openbare functie kan een verzoek indienen bij het college tot het opnemen van een bepaald gebied in een aanwijzingsbesluit.	De projectgroep Rookvrije Generatie verzocht om een artikel op te nemen in de APV waarmee het mogelijk wordt om plaatsen in de openbare ruimte aan te wijzen waar niet gerookt mag worden, bv. rondom het gemeentehuis, bij een sportvereniging, een verzorgingshuis of de bibliotheek. Dit sluit aan bij het preventieakkoord gezondheid dat door het college is vastgesteld op 20 april 2021 waarin het college inzet op een rookvrij Buren. Daarnaast zou het ondersteunend zijn aan het nog op te stellen gezondheidsbeleid dat in

	3. Bij toewijzing van het verzoek, als bedoeld in lid 2, draagt de rechthebbende zorg voor een juiste uitvoering daarvan.	2022 aan de raad wordt voorgelegd.
Artikel 2:48 Verboden drankgebruik 1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben. 2. Het verbod is niet van toepassing op: a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet; b. een plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank- en Horecawet.	**Artikel 2:48 Verboden drankgebruik** 3. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben. 4. Het verbod is niet van toepassing op: a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet; b. een plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.	Tekstuele wijziging
Artikel 2:49b Verboden gebruik lachgas Het is verboden om op een openbare plaats of openbaar water lachgas te inhaleren uit een ballon of enig ander hulpmiddel.	**Artikel 2:48a Verboden lachgasgebruik** 1. Het is verboden op een openbare plaats lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, indien dit gepaard gaat met overlast of andere gedragingen die de openbare orde verstoren, het woon- of leefklimaat nadelig beïnvloeden of anderszins hinder veroorzaken. 2. Het is verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college ter bescherming van de openbare orde of het woon- en leefklimaat aangewezen gebied lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken,	Voorstel is om het artikel te wijzigen naar het model van de VNG. Het eerste lid verbiedt het gebruik van lachgas als dat overlast veroorzaakt, het tweede lid biedt het college de mogelijkheid om plaatsen aan te wijzen waar geen lachgas gebruikt mag worden, los van de vraag of dit overlast geeft. Een algeheel verbod zoals weergegeven in het oude artikel 2:49a is volgens de VNG niet proportioneel: er is geen evenredigheid tussen middel en doel en dat is in strijd met artikel 3:4 Awb.

	voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben. 3. Het college kan in het aanwijzingsbesluit het in het tweede lid bedoelde verbod beperken tot bepaalde tijden.	
Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten wordt in elk geval verstaan: portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.	**Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten** Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten wordt in elk geval verstaan: portalen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.	Het woord ‘telefooncellen’ is in de opsomming verwijderd.
	Artikel 2:50a Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties 1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde. 2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.	Zie toelichting bij artikel 2:26
Artikel 2:57 lid 1 sub a Loslopende honden 1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten	**Artikel 2:57 lid 1 sub a Loslopende honden** 1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten	Volgens het huidige onderdeel a geldt een verbod voor honden op de weg indien ze niet zijn aangelijnd. Dus op andere openbare plaatsen dan de weg mag een hond nu los lopen.

lopen: a. binnen de bebouwde kom op de weg zonder dat die hond fysiek aangelijnd is; 2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a van dit artikel niet geldt.	lopen: a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond fysiek aangelijnd is;	De VNG stelt voor het verbod uit te breiden voor niet-aangelijnde honden tot andere plaatsen binnen de bebouwde kom dan de weg, zoals parken en plantsoenen of andere voor publiek openstaande plaatsen. Dat past ook beter bij de uitzondering in het tweede lid, waar wordt gesproken over 'aangewezen plaatsen'. Op dit moment zijn binnen de gemeente Buren geen plaatsen binnen de bebouwde kom aangewezen waar honden los mogen lopen. De motivering daarvoor is dat de kernen binnen de gemeente Buren zo klein zijn dat iedere hondenbezitter binnen korte tijd in het buitengebied kan komen waar de hond wel los mag lopen.
Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1 (samenscholing en ongeregeldheden), 2:3 (betoging op openbare plaats), 2:10 (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), 2:11 (aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg), 2:16 (openen straatkolk e.d.), 2:47 (hinderlijk gedrag op openbare plaatsen), 2:48 (verboden drankgebruik), 2:49 (verboden gedrag in of bij gebouwen), 2:50 (hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten) en 2:73 (gebruiken van vuurwerk) van deze Algemene plaatselijke verordening groepsgewijs niet naleven.	**Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding** De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1 (samenscholing en ongeregeldheden), 2:3 (betoging op openbare plaats), 2:10 (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), 2:11 (aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg), 2:16 (openen straatkolk e.d.), 2:26 (ordeverstoring) 2:48 (verboden drankgebruik), 2:48a (verboden lachgasgebruik) 2:49 (verboden gedrag in of bij gebouwen), 2:50 (hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten), 2:50a (verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties) en 2:73 (gebruiken van vuurwerk) van deze Algemene plaatselijke verordening groepsgewijs niet naleven.	De verwijzing naar artikel 2:47 wordt verwijderd omdat dat artikel niet in de APV is opgenomen. Toegevoegd worden de nieuwe artikelen: 2:26, 2:48a en 2:50a.
Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet	**Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet**	In dit artikel is een zorgplicht opgenomen voor gebruikers en huurders van woningen om geen

1. Degene die een woning of een bij de woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.	1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.	ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden te veroorzaken. De zorgplicht voor verhuurders geldt voortaan voor het gedrag van alle huurders en niet alleen voor huurders die niet-ingezetene van de gemeente zijn. De burgemeester kan bij woonoverlast voortaan direct de verhuurder aanspreken en hoeft niet eerst de huurder te hebben aangesproken. Dit is wenselijk wanneer verschillende huurders van dezelfde verhuurder hinder hebben veroorzaakt. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn in panden waar meerdere huurders wonen of waar huurders snel wisselen.
Artikel 3:6 lid 2 sub c, punt i i) bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;	**Artikel 3:6 lid 2 sub c, punt i** ii) bepalingen gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;	Tekstuele wijziging
Artikel 5:18 lid 2 sub e 2. Het is verboden om een standplaats in te nemen: e. op een locatie buiten de bebouwde kom gelegen binnen een straal van 250 meter van een rotonde;	Vervallen	In de praktijk blijkt dat met dit artikel standplaatsen worden verboden waarbij de situatie niet verkeersonveilig is. De burgemeester heeft de bevoegdheid om op grond van lid 4 sub d het innemen van een standplaats te verbieden in het belang van de verkeersvrijheid- of veiligheid. Een generiek verbod is te verstrekkend, in specifieke gevallen van een verkeersonveilige situatie kan de burgemeester het verbod inzetten.
	Artikel 5:40 Detectieverbod 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.2 Besluit Erfgoedwet archeologie is het verboden zonder ontheffing van het college van Burgemeester en wethouders in het openbaar een metaaldetector of enig ander voorwerp, bestemd voor het opsporen van metalen voorwerpen te gebruiken of voor onmiddellijk gebruik voorhanden te hebben.	Op 15 december 2020 besloot het college om dit artikel op te nemen in de APV in aanvulling op het vast te stellen 'Actualisatie Archeologiebeleid'. Het voorstel 'Actualisatie Archeologiebeleid' is nog niet behandeld door de gemeenteraad, vanwege ontwikkelingen ten aanzien van de laanboomteelt. Het voorstel is om dit artikel nu wel vast mee te nemen in de actualisatie van de APV met als doel om archeologische en cultuurhistorische waarden te beschermen. Het artikel bevat een algemeen

	2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod. De ontheffing kan worden geweigerd: a. in het belang van de bescherming van archeologische waarden; b. in het belang van de bescherming van ander cultureel erfgoed; c. ter bescherming van de woon- of leefomgeving; d. in verband met de veiligheid van personen of goederen; e. in het belang van de openbare orde. 3. Het college kan algemene regels vaststellen op basis waarvan ontheffingen worden verleend als bedoeld in het tweede lid. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op de wijze waarop van de ontheffing gebruik wordt gemaakt en de eisen waaraan een ontheffinghouder moet voldoen. 4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor degenen aan wie ingevolge artikel 5.2 van de Erfgoedwet een certificaat is verstrekt.	verbod om een metaaldetector te gebruiken en geeft het college de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen. Bij het verlenen van de ontheffingen houdt het college rekening met het beleid dat nog door u moet worden vastgesteld.
Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening 1. De Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2016 wordt ingetrokken.	**Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening** 1. De Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2020 wordt ingetrokken.	
Artikel 6:6 Citeertitel Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2020.	**Artikel 6:6 Citeertitel** Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2022.	5

Bijlage 3 bij VNG ledenbrief Alcoholwet

Nadere uitleg Alcoholwet

Hieronder komen eerst de wijzigingen aan bod die gemeenten de bevoegdheid geven één en ander bij verordening te regelen. Vervolgens komen de overige wijzigingen aan de orde. Tot slot wordt kort ingegaan op het overgangsrecht en de aanpassing van de Model-APV.

Wijzigingen waaraan een verordenende bevoegdheid is verbonden

Inrichtingseisen (artikel 10 en 25a, derde lid, Alcoholwet)
Het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet komt te vervallen. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het Bouwbesluit[1].
Wel blijft de eis van een verbindingsruimte tussen een slijterij en een ruimte waar andere bedrijfsactiviteiten plaatsvinden (de zogenaamde neringruimte) bestaan. Daarnaast moeten een horecalokaliteit en een slijterslokaliteit, zoals nu in het Besluit geregeld, nog steeds een minimale vloeroppervlakte hebben. Dit blijft minimaal 35 m^2 voor een horecalokaliteit en 15 m^2 voor een slijterslokaliteit. Bij een horecalokaliteit kan de burgemeester afwijken van dit vereiste als sprake is van een Rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet.
Gemeenten kunnen bij verordening hogere eisen stellen aan de minimale vloeroppervlakte van horeca- en slijterslokaliteiten.

Betaalde proeverijen bij slijters (artikel 25e Alcoholwet)
Betaalde proeverijen bij slijters zijn nu niet toegestaan, maar de Alcoholwet maakt het straks mogelijk dat gemeenten bij verordening bepalen dat slijterijen proeverijen mogen organiseren. Gemeenten kunnen deze keuze maken, maar zijn hiertoe niet verplicht. Indien gemeenten proeverijen toestaan, dan geldt dit voor alle slijterijen in de betreffende gemeente.

Het Alcoholbesluit zal nadere voorwaarden bevatten waaraan een proeverij moet voldoen.
De proeverij mag alleen plaatsvinden buiten de normale openingstijden van de slijterij, maar wel binnen de tijden waarop de slijterij bij of krachtens de Winkeltijdenwet geopend mag zijn. De slijterij moet gedurende de proeverij gesloten zijn voor klanten. Er mag per slijterij slechts één proeverij per dag worden georganiseerd en maximaal drie proeverijen per week. De kosten voor deelname moeten voorafgaand aan de proeverij door een leidinggevende bij het slijtersbedrijf zijn vastgesteld. Ook de deelnemers moeten bekend zijn bij het slijtersbedrijf voordat de proeverij plaatsvindt. De slijterij mag tijdens of na afloop van de proeverij alleen die drank voor thuisgebruik verkopen die tijdens de proeverij wordt geschonken. De verkoop van andere soorten drank tijdens of na afloop van de proeverij is dus uitdrukkelijk niet toegestaan.

Aanwijzen van alcoholoverlastgebieden (artikel 25f Alcoholwet)
In sommige gemeenten waar zich een grote concentratie van alcoholverkooppunten bevindt, veroorzaken bezoekers onder invloed van alcohol overlast. Het kan daarbij gaan om allerlei vormen van overlast, zoals geluidsoverlast, agressief gedrag of verstoring van de openbare orde. Om

[1] Het Bouwbesluit wordt vervangen door het Besluit eisen bouwwerken leefomgeving, dat vermoedelijk per 1 januari 2022 in werking zal treden.

gemeenten een extra instrument te geven om hiertegen op te treden, bevat de Alcoholwet de mogelijkheid tot het bij verordening aanwijzen van een alcoholoverlastgebied. De gemeente kan dan bepalen dat de verstrekking van zwakalcoholhoudende drank vanuit bepaalde verkooppunten verboden of beperkt wordt, of dat er geen vergunningen in dat gebied worden verleend, of dat er bepaalde verboden of beperkingen gelden, zoals bijvoorbeeld het verbod op happy hours.
Dit betekent onder meer dat een gemeente kan bepalen dat binnen het aangewezen alcoholoverlastgebied op basis van de in artikel 25f van de Alcoholwet genoemde gronden geen (horeca- of slijters-) vergunning wordt verleend. Hiermee worden de reguliere weigeringsgronden, zoals geregeld in artikel 27 van de Alcoholwet, voor deze specifieke situatie uitgebreid. Zie hiervoor het tweede lid, onder b, van artikel 25f van de Alcoholwet.
Hoe artikel 25f en de artikelen 25a, 25b en 25d van de Alcoholwet zich precies tot elkaar verhouden. zullen wij nog nader onderzoeken.

Verstrekking alcoholhoudende drank op vervoermiddelen (artikel 25g Alcoholwet)
Gemeenten kunnen bij verordening bepalen dat op vervoermiddelen die bestemd zijn voor het vervoer van personen en waarop bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt, een medewerker aanwezig zal moeten zijn die beschikt over voldoende kennis en inzicht in sociale hygiëne. Deze verplichting kan worden beperkt tot bepaalde vervoermiddelen, bepaalde delen van de gemeente en bepaalde tijdstippen. Deze nieuwe bevoegdheid is vooral bedoeld om bijvoorbeeld overlast van bierfietsen en partyboten en -bussen te beperken.
Als een gemeente besluit dit onderwerp inderdaad in een verordening te regelen, dan heeft dit gevolgen voor het toezicht. Op de vervoermiddelen waarvoor de voornoemde verplichting van toepassing is, houdt niet langer de NVWA toezicht, maar komt de verantwoordelijkheid voor het toezicht en de handhaving bij de betreffende gemeente te liggen. Als de gemeente deze verplichting bij verordening heeft geregeld, moet hiervan melding worden gedaan bij de NVWA.

Overige wijzigingen

Wederverstrekking (artikel 45a Alcoholwet)
De wederverstrekking (het kopen van alcohol door iemand van 18 jaar of ouder die bestemd is voor iemand die jonger is dan 18) wordt strafbaar gesteld.
Het was al strafbaar om bedrijfsmatig of anders dan om niet alcohol te verstrekken aan personen van wie niet is vastgesteld dat zij 18 jaar of ouder zijn. Ook zijn minderjarigen die op publieke plekken alcohol bij zich hebben strafbaar. Deze regels worden nu aangevuld met de strafbaarstelling van wederverstrekking.
Als sprake is van wederverstrekking kunnen zowel de meerderjarige als de minderjarige een boete krijgen. De hoogte van de boete wordt nog door het OM bepaald. Tevens beslist het OM of aan deze overtreding een feitcode wordt verbonden.
Het ministerie van VWS zal door middel van een publiekscampagne extra aandacht vragen voor dit verbod.

Toegangsverbod slijterij voor minderjarigen zonder begeleiding (artikel 20, tweede lid, DHW)
Het verbod op toegang tot een slijterij voor minderjarigen zonder begeleider van 21 jaar of ouder vervalt. Zeker nu wederverstrekking strafbaar wordt gesteld, is dit verbod niet langer nodig. Bovendien kan dit verbod als onbedoeld neveneffect hebben dat een jonge ouder tussen de 18 en 21 jaar niet met zijn of haar baby of peuter naar binnen mag.

Minderjarige testkopers bij toezicht (artikel 45, tweede lid, sub b, Alcoholwet)
Gemeenten en de NVWA mogen bij het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens 16- en 17-jarige testkopers inzetten. Nu mogen minderjarige testkopers de bestelde drank niet aanraken. Dit valt op bij de verstrekkers van drank en zo kan de identiteit van de testkoper makkelijker worden onthuld. Straks mogen de minderjarige testkopers de verstrekte drank wel aannemen, maar (uiteraard) niet nuttigen. Zo kunnen gemeenten en de NVWA effectiever toezicht houden en wordt de aanvaardbaarheid van sancties vergroot.

Schenken alcoholhoudende drank aan speeltafels (artikel 14, vierde lid, Alcoholwet)
Gemeenten blijken van mening te verschillen over hoe artikel 14, vierde lid, van de huidige DHW moet worden uitgelegd. Dit artikellid regelt het schenken van alcoholhoudende drank in casino's met speeltafels. Het is toegestaan in casino's met speeltafels in dezelfde ruimte alcoholhoudende drank te verstrekken als waarin de speeltafels staan. Het vierde lid van artikel 14 is op dit punt in de Alcoholwet verduidelijkt.

Definitie leidinggevenden (artikel 1, eerste lid, Alcoholwet)
In de definitie van leidinggevende in artikel 1 komt het derde onderdeel, te weten 'de natuurlijke persoon, die onmiddellijke leiding geeft aan de uitoefening van zodanig bedrijf in een inrichting', op termijn te vervallen. Dit betekent dat dagelijkse leidinggevenden niet langer hoeven te worden bijgeschreven op het aanhangsel bij de vergunning en er dus ook geen toetsing meer van deze categorie leidinggevenden plaatsvindt. Wel moeten personen die de dagelijkse leiding hebben minimaal 21 jaar oud zijn en in het bezit zijn van een diploma sociale hygiëne.
Voordat deze aanpassing van de definitie van leidinggevende in werking treedt, zal het ministerie van VWS eerst onderzoeken wat de impact is van deze wijziging. Daarnaast regelt artikel 30b van de Alcoholwet, dat bij AMvB wordt bepaald voor welke categorieën van personen werkzaam in welke categorieën van horeca- of slijtersbedrijven de verplichting tot bijschrijving op het aanhangsel bij de vergunning van overeenkomstige toepassing zijn.

Stage 14- en 15-jarige vmbo'ers (artikel 24, vijfde lid, Alcoholwet)
De Alcoholwet maakt het mogelijk dat ook 14- en 15-jarige leerlingen tijdens een horecastage in het kader van hun vmbo-opleiding alcoholhoudende drank kunnen verstrekken. In de DHW ligt de grens nu nog bij 16 jaar. In artikel 24, vijfde lid, van de Alcoholwet staat opgesomd voor welke horecaopleidingen deze mogelijkheid van toepassing is.

Verkoop op afstand (artikel 19 en 20a Alcoholwet)
De Alcoholwet bevat een uitgebreidere regeling voor de verkoop van alcohol op afstand, dit om de naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar te vergroten en de aankoop van alcohol door minderjarigen te ontmoedigen.
Met verkoop op afstand wordt bedoeld de mogelijkheid alcoholhoudende drank via internet of telefoon te bestellen en vervolgens te laten afleveren op een door de koper genoemd adres of afgiftepunt. Zowel koper als verkoper moeten in Nederland gevestigd zijn.
Op het moment van aankoop èn bij aflevering van de bestelling moet de leeftijd van de koper worden gecontroleerd. Voor het moment van aankoop moet gebruik worden gemaakt van een leeftijdsverificatiesysteem.
De verkoper moet zorgen voor een geborgde werkwijze: de alcoholhoudende drank kan alleen worden afgeleverd bij een huisadres of erkend afgiftepunt. Bij aflevering moet de leeftijd van de koper worden gecontroleerd aan de hand van een geldig identiteitsdocument.

Ambtenaren die toezicht houden op de verkoop op afstand zijn bevoegd tot het sluiten van een verkoopovereenkomst onder verstrekking van onjuiste of onvolledige gegevens voor wat betreft hun naam, adres en leeftijd, voor zover dit dringend noodzakelijk is voor de vervulling van hun taak.

Het toezicht en de handhaving in dit kader gaan over van gemeenten naar de NVWA.
De NVWA zal uiterlijk 1 juni 2021 het interventiebeleid publiceren en op haar website plaatsen. De groep lokaal opererende ondernemers is echter zodanig omvangrijk en veranderlijk, dat de kans groot is dat niet alle bedrijven bij de NVWA in beeld zullen zijn. De signaalfunctie van gemeenten naar de NVWA is daarom van groot belang. Gemeenten kunnen hierover nadere afspraken maken met de NVWA. Ook heeft de NVWA hiervoor een meldingensysteem beschikbaar. Dit systeem is bereikbaar via de site van de NVWA: https://www.nvwa.nl/over-de-nvwa/contact/melding-doen. Als het niet lukt om een melding online door te geven, dan kan het ook telefonisch: 0900-03 88.

Prijsacties (artikel 2a Alcoholwet)
Op grond van de Alcoholwet kunnen slijters voor een periode van een maand of korter niet meer dan 25% korting geven op de prijs die gewoonlijk wordt gevraagd voor alcoholhoudende drank. Deze beperking geldt zowel voor fysieke als voor online verkooppunten. Het maakt hierbij niet uit of het verkooppunt deze prijs gewoonlijk hanteert. Ook is het verboden alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse aan te bieden waarbij de indruk wordt gewekt dat de prijs lager is dan 75% van de prijs die gewoonlijk wordt gevraagd.
Artikel 25d, eerste lid, sub b, van de nu vigerende DHW biedt gemeenten nog de mogelijkheid om prijsacties waarbij een maximale korting van 30% is toegestaan, bij verordening te regelen. Bij inwerkingtreding van de Alcoholwet komt deze mogelijkheid te vervallen.
Het toezicht op en de handhaving van de prijsacties gaat van gemeenten over naar de NVWA. Als daar aanleiding toe is, zal de NVWA de prijsontwikkeling monitoren. Hierbij zal de NVWA
de reguliere prijs van het specifieke product als uitgangspunt nemen. Indien de actie bestaat uit het aanbieden of verstrekken van een extra groot volume, mag dat extra volume niet meer dan 25% bedragen. Ook de waarde van premiums of cadeaus die bij alcoholhoudende drank zullen worden gegeven, zullen worden meegerekend om te bepalen of er sprake is van meer dan 25% korting.
Dit verbod op prijsacties geldt ook voor restantverkopen.
Ook in het kader van prijsacties is de signaalfunctie van gemeenten belangrijk en wordt gemeenten verzocht bij mogelijke overtreding van de Alcoholwet melding te doen bij de NVWA.
Zoals hiervoor al genoemd bij het onderdeel ‘Verkoop op afstand’ publiceert de NVWA uiterlijk 1 juni het interventiebeleid.

Landelijke commissie sociale hygiëne en nieuw register (artikelen 11a t/m 11f Alcoholwet)
Er komt een landelijke commissie sociale hygiëne. Deze commissie krijgt als taak:

- het erkennen van diploma’s sociale hygiëne
- het registreren van personen in het Register sociale hygiëne en het afgeven van de Verklaring kennis en inzicht sociale hygiëne aan deze personen
- het voor eenieder raadpleegbaar maken van het Register sociale hygiëne op basis van achternaam, voorletters en geboortedatum.

De erkenning van een diploma als bewijsstuk geldt voor een periode van vijf jaar.
De Landelijke commissie sociale hygiëne brengt de kosten die samenhangen met

- het erkennen van een diploma als bewijsstuk;
- het inschrijven in het Register sociale hygiëne en

- het afgeven van een Verklaring kennis en inzicht sociale hygiëne

in rekening bij de aanvrager. De bedragen ter vergoeding van de kosten worden bij ministeriële regeling vastgesteld.

Overgangsrecht (artikel 48b e.v. Alcoholwet)
Vergunningen en ontheffingen die op basis van de huidige DHW zijn verleend blijven hun geldigheid behouden als de Alcoholwet in werking is getreden. Ze hoeven dus niet te worden aangepast.
Ditzelfde geldt voor de geldigheid van diploma's sociale hygiëne die behaald zijn vóór inwerkingtreding van de Alcoholwet.
Personen die staan ingeschreven in het in artikel 8, vijfde lid van de DHW bedoelde register worden na inwerkingtreding van de Alcoholwet ingeschreven in het Register sociale hygiëne.

De Alcoholwet is, voor zover relevant, in overeenstemming gebracht met de Omgevingswet. Als de Alcoholwet eerder in werking treedt dan de Omgevingswet, is in de Alcoholwet hiervoor overgangsrecht opgenomen.

Aanpassing Model-APV
De in de Model-APV opgenomen artikelen, voor zover relevant, en de daarbij behorende toelichting zijn technisch aangepast aan de Alcoholwet. In bijlage 1 en 2 zijn hiervoor een was-wordt tabel en een model raadsbesluit opgenomen. Alle wijzigingen in de toelichting zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.decentraleregelgeving.nl).
Eventuele beleidsmatige aanpassingen volgen, indien gewenst, in een later stadium.
Graag vernemen wij van gemeenten of en welke onderdelen waarvoor de Alcoholwet een verordenende bevoegdheid gaat geven, van essentieel belang zijn. Op basis van de reacties willen wij bezien voor welke onderdelen een bepaling in onze Model-APV gewenst is.
U kunt uw informatie doorgeven aan het Informatiecentrum van de VNG (070-3738393 of e-mail: info@vng.nl). Ook voor vragen over de ledenbrief kunt u bij het Informatiecentrum terecht.

Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2022



INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1.	**Algemene bepalingen**	**4**
Hoofdstuk 2.	**Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu**	**7**
Afdeling 1.	Voorkomen of bestrijden van ongeregeldheden	7
Afdeling 2.	Bruikbaarheid, uiterlijk aanzien en veilig gebruik van openbare Plaatsen	8
Afdeling 3.	Evenementen	9
Afdeling 4.	Toezicht op openbare inrichtingen	11
Afdeling 5.	Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige Aangelegenheden uit de Alcoholwet	13
Afdeling 6.	Toezicht op het verschaffen van nachtverblijf	14
Afdeling 7.	Toezicht op speelgelegenheden	14
Afdeling 8.	Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade	14
Afdeling 9.	Bestrijding van heling van goederen	17
Afdeling 10.	Consumentenvuurwerk	19
Afdeling 11.	Drugsoverlast	20
Afdeling 12.	Bijzondere bevoegdheden van burgemeesters	20
Hoofdstuk 3.	**Regulering prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen, Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.**	**22**
Hoofdstuk 4.	**Bescherming van het milieu en het natuur- schoon en zorg voor Het uiterlijk aanzien van de gemeente**	**26**
Afdeling 1.	Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting	26
Afdeling 2.	Bodem-, weg- en milieuverontreiniging	27
Afdeling 3.	Het bewaren van houtopstanden	29
Afdeling 4.	Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast	32
Afdeling 5.	Kamperen buiten kampeerterreinen	32
Afdeling 6.	Lozing en riolering	33
Hoofdstuk 5.	**Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente**	**34**
Afdeling 1.	Parkeerexcessen	34
Afdeling 2.	Collecteren	35

Afdeling 3.	Venten	36
Afdeling 4.	Standplaatsen	37
Afdeling 5.	Openbaarwater en waterstaatswerken	38
Afdeling 6.	Crossterreinen en gemotoriseerd verkeer en ruiterverkeer in Natuurgebieden	39
Afdeling 7.	Vuurverbod	40
Afdeling 8.	Asverstrooiing	40
Afdeling 9.	Betreden van speeltuinen	41
Afdeling 10.	Bodemverstoring	41
Hoofdstuk 6.	**Sanctie-, overgangs- en slotbepalingen**	**42**

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. bebouwde kom: de bebouwde kom of kommen waarvan de gemeenteraad de grenzen heeft vastgesteld overeenkomstig artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;

b. bevoegd bestuursorgaan: het bestuursorgaan als bedoeld in de artikelen 2:34 en 3:2 van deze verordening;

c. bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in de Wet algemene bepalingen van omgevingsrecht;

d. bouwwerk: bouwwerk hetgeen in artikel 1 van de geldende bouwverordening daaronder wordt verstaan;

e. gebouw: hetgeen in artikel 1, eerste lid, onder c, van de geldende Woningwet daaronder wordt verstaan;

f. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;

g. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;

h. openbare plaats: hetgeen in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties daaronder wordt verstaan;

i. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;

j. weg: hetgeen onder “wegen” in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994 daaronder wordt verstaan.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.

2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verdagen.

3. In afwijking van het tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing indien beslist wordt op een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 2:10, vierde lid (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), een vergunning als bedoeld in artikel 2:11, eerste lid (aanleggen van een weg) of een vergunning/ontheffing als bedoeld in artikel 4:11a, vierde lid (kapontheffing) van deze verordening.

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.

2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing is persoonlijk, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:

a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;

b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing of vergunning, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;

c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;

d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn;

e. de houder dit verzoekt.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. De vergunning of ontheffing kan door het bevoegd gezag of het bevoegd bestuursorgaan worden geweigerd in het belang van:
    a. de openbare orde;
    b. de openbare veiligheid;
    c. de volksgezondheid;
    d. de bescherming van het milieu.
2. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan drie weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Artikel 1:9 Lex silencio positivo van toepassing

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is van toepassing voor de volgende artikelen in deze verordening:

2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan (voor zover het gaat om activiteiten die niet onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vallen)
2:11 Aanleggen van een weg (voor zover het gaat om activiteiten die niet onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vallen)
2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister (lid 2)
4:18 Recreatief nachtverblijf kampeerterreinen
5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.
5:6 Kampeermiddelen e.a.
5:8 Parkeren van grote voertuigen
5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen
5:13 Inzameling van geld of goederen
5:16 Vrijheid van meningsuiting
5:36 Verboden plaatsen as te verstrooien

Artikel 1:10 Lex silencio positivo niet van toepassing

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening:

2:1 Samenscholing en ongeregeldheden
2:25 Vergunning evenement
2:29 Sluitingstijden horeca
2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen
2:45 Betreden plantsoenen
2:72 Verkoop vuurwerk
3:4 Vergunning escortbedrijf
4:6 Overig geluidhinder
4:7a Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging
5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden
5:40 Detectieverbod

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID, VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

AFDELING 1. VOORKOMEN OF BESTRIJDEN VAN ONGEREGELDHEDEN

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Degene die op een openbare plaats:
    a. aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan;
    b. aanwezig is bij een gebeurtenis die aanleiding geeft tot toeloop van publiek waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan; of
    c. zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing,

    is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie of een buitengewoon opsporingsambtenaar zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid van dit artikel.
5. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige- en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 120 uren voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
    a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
    b. het doel van de betoging;
    c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
    d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route;
    e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling;
    f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden een kennisgeving in behandeling nemen, die buiten de in het eerste lid genoemde termijn is ontvangen.

AFDELING 2. BRUIKBAARHEID, UITERLIJK AANZIEN EN VEILIG GEBRUIK VAN OPENBARE PLAATSEN

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als:
   a. het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg of voor de verkeersveiligheid;
   b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, dit naar het oordeel van de welstandscommissie;
   c. er gebruik wordt gemaakt van verkeersborden, verwijzingsborden, waarschuwingshekken of ander straatmeubilair.

2. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van de aanwezigheid van spandoeken en uitstallingen.

3. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van de in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod.

4. Lid 1 van dit artikel is niet van toepassing op de reclame-uitingen op rotondes waarbij gebruik wordt gemaakt van reclameborden met een maximale omvang van 40 bij 60 centimeter en voor die rotonde een adoptie-overeenkomst is gesloten.

5. In afwijking van het eerste lid van dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoeld gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

6. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet:
   a. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan met een vergunning als bedoeld in artikel 2:25 (evenementenvergunning);
   b. voor de exploitatie van terrassen als bedoeld in artikel 2:27 van deze verordening;
   c. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan op grond van artikel 5:18 van deze verordening;
   d. indien dit bij of krachtens wettelijk voorschrift nadrukkelijk is toegestaan.

7. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegde bestuursorgaan een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. De vergunning wordt verleend als omgevingsvergunning door het bevoegd gezag, als de activiteiten verboden zijn bij een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.
3. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor overheden bij het uitvoeren van hun werkzaamheden.
4. Het verbod geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens het Wetboek van Strafrecht, de Wegenwet, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de geldende Omgevingsverordening Gelderland, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde geldende Telecommunicatieverordening van de gemeente Buren.

Artikel 2:12 Maken of veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag:
    a. een uitweg te maken naar de weg;
    b. van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg;
    c. verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.
2. Onverminderd artikel 1:8 van deze verordening kan een vergunning als bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden geweigerd in het belang van:
    a. de bruikbaarheid van de weg;
    b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;
    c. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
    d. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente.
3. Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover het gestelde bij of krachtens de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Waterschapskeur of de geldende Omgevingsverordening Gelderland van toepassing is.

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of voorwerp

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert.

Artikel 2:15a Veroorzaken van gladheid en verontreiniging ontstaan bij het laden, lossen of vervoeren van stoffen of voorwerpen of bij andere werkzaamheden

1. Degene die gladheid en of verontreiniging op de weg veroorzaakt, dient deze terstond bij gevaar voor de verkeersveiligheid of bij gevaar voor beschadiging van het wegdek te reinigen.
2. In overige gevallen (iedere dag) na het beëindigen van de werkzaamheden.

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, te openen, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Waterstaatswet 1900, de onteigeningswet of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

AFDELING 3. EVENEMENTEN

Artikel 2:24 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:

a. bioscoop- en theatervoorstellingen;

b. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;

c. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;

d. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

2. Onder evenement wordt mede verstaan:

a. een herdenkingsplechtigheid;

b. een braderie;

c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3;

d. een feest of wedstrijd op of aan de weg;

e. markten die, al dan niet met enige beperking, in een voor het publiek toegankelijk gebouw of plaats worden georganiseerd of toegelaten, waar ter plaatse aanwezige goederen worden verhandeld (snuffelmarkt e.d.);

f. het plaatsen van een kraam, tafel of enig ander dergelijk middel in een voor het publiek toegankelijk gebouw om goederen aan te bieden, te verkopen of te verstrekken, tenzij er gebruik wordt gemaakt van een ruimte die uitsluitend geheel en voortdurend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik is als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet;

g. vechtsportwedstrijden of –gala's.

Artikel 2:25 Evenement

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren en te houden.
2. Bij de indiening van een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden de gegevens bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen aangeleverd.
3. De vergunning kan voor een periode van maximaal vijf jaar worden verleend.
4. De vergunning die voor een periode van meer dan 1 jaar is verleend, vervalt van rechtswege als zich wijzigingen voordoen die betrekking hebben op de organisatie, activiteiten, de locatie of de omvang van het evenement.
5. In afwijking van het bepaalde in artikel 1:8, tweede lid van deze verordening, kan als een aanvraag om vergunning voor een evenement wordt ingediend minder dan tien weken voor het tijdstip waarop het evenement plaatsvindt, de burgemeester besluiten de aanvraag te weigeren dan wel niet te behandelen.
6. De burgemeester kan bepalen dat één of meer categorieën van evenementen dan wel evenementen in één of meer daarin aangewezen gedeelten van de gemeente, zijn vrijgesteld van het verbod in het eerste lid van dit artikel.
7. De burgemeester kan nadere voorschriften vaststellen en/of bepalen dat voor het houden van een evenement, waarvoor de burgemeester vrijstelling als bedoeld in het zesde lid van dit artikel heeft verleend, een voorafgaande melding aan de burgemeester is verplicht.
8. De burgemeester kan het houden van een evenement als bedoeld in het zesde lid van dit artikel verbieden wanneer door het houden van het evenement de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
9. Het verbod van het eerste lid van dit artikel geldt niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het onderwerp wordt voorzien door artikel 10, juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.

3. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

AFDELING 4. TOEZICHT OP OPENBARE INRICHTINGEN

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
    a. openbare inrichting:
        i) een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis;
        ii) elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt of bereid;
    b. winkelondersteunende horeca: een openbare inrichting die in hoofdzaak is gericht op het verstrekken van maaltijden, (alcoholhoudende) drank, consumptie-ijs e.d. aan winkelend publiek voor consumptie ter plaatse. Als winkelondersteunende horeca wordt in ieder geval gezien de horeca die is gevestigd in het bestemmingsplan Drieslag in Lienden.
    c. terras: een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.
2. Onder openbare inrichting wordt mede verstaan een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.

Artikel 2.28 Exploitatie openbare inrichting

1. De burgemeester kan aan de exploitatie van een openbare inrichting nadere voorschriften stellen dan wel de exploitatie van de openbare inrichting in zijn geheel verbieden, indien naar het oordeel van de burgemeester moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed.
2. Bij de toepassing van het eerste lid van dit artikel houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin de openbare inrichting is, of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning, waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie van de openbare inrichting.
3. De exploitant van een openbare inrichting laat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in dat bedrijf enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.
4. Het is verboden een terras te plaatsen of te exploiteren dat niet behoort tot de openbare inrichting.
5. Drankverstrekking moet direct en uitsluitend vanuit (het besloten deel van) de openbare inrichting plaatsvinden; het is verboden tappunten te plaatsen op het terras.
6. Het is verboden spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van het terras.
7. Het is verboden op een terras versterkte of levende muziek ten gehore te (laten) brengen.
8. Het terras moet onmiddellijk aansluiten aan (het besloten deel van) de openbare inrichting of in de onmiddellijke nabijheid van (het besloten deel van) de openbare inrichting zijn gelegen.
9. De exploitant van de openbare inrichting is gehouden te doen en te laten hetgeen redelijkerwijs van

hem gevergd kan worden om hinder en overlast, veroorzaakt door in de inrichting en/of op het terras aanwezige bezoekers en/of door komende en vertrekkende bezoekers, te voorkomen of te beperken.

10. Een vrije doorgang van ten minste 2 meter naar en van de openbare inrichting moet gegarandeerd zijn voor hulpverleningsdiensten zoals brandweer en ambulance.

11. Brandkranen moeten vrij toegankelijk zijn. In een straal van 0.75 meter mogen geen voorwerpen worden geplaatst.

Artikel 2:28a Alcoholhoudende drank in voer- en vaartuigen

Op vervoermiddelen die bestemd zijn voor het vervoer van personen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt is een medewerker aanwezig die voldoet aan de eis gesteld in artikel 8 lid 3 van de Alcoholwet.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Het is de houder van een openbare inrichting verboden deze voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers toe te laten of te laten verblijven: op maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 07.00 uur, en op zaterdag en zondag tussen 02.00 uur en 07.00 uur.
2. De burgemeester kan van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod ontheffing verlenen en voor een afzonderlijke openbare inrichting een andere sluitingstijd of andere sluitingsuren vaststellen.
3. Het is de houder van winkel-ondersteunende horeca verboden deze voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers toe te laten of te laten verblijven buiten de openingstijden zoals die zijn gegeven in de Winkeltijdenwet en de geldende Verordening Winkeltijden in de gemeente Buren.
4. Het is verboden een terras voor bezoekers geopend te hebben of aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven op zondag tot en met donderdag van 23.00 uur tot 07.00 uur (van de volgende dag) en op vrijdag en zaterdag van 24.00 uur tot en met 07.00 uur (van de volgende dag).
5. De burgemeester kan voor een bij een openbare inrichting behorend terras een ander sluitingsuur of andere sluitingsuren vaststellen dan bepaald met toepassing van het tweede lid van dit artikel.
6. Het in het eerste en tweede lid van dit artikel bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin artikel 13b van de Opiumwet voorziet.

Artikel 2:31 Verboden gedragingen

Het is verboden in een openbare inrichting:

a. de orde te verstoren;

b. zich te bevinden na sluitingstijd of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens artikel 2:30, eerste lid van deze verordening.

Artikel 2:32 Handel binnen openbare inrichtingen

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een openbare inrichting staat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in die inrichting enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enige andere wijze

overdraagt.

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Indien een openbare inrichting geen voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van de artikelen 2:28 tot en met 2:30 van deze verordening.

AFDELING 5. REGULERING PARACOMMERCIËLE RECHTSPERSONEN EN OVERIGE AANGELEGENHEDEN UIT DE ALCOHOLWET

Artikel 2:34a Begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt in deze afdeling verstaan onder:
    a. de wet: de Alcoholwet;
    b. vergunning: de vergunning als bedoeld in artikel 3 van de wet;
    c. paracommerciële inrichting: een inrichting waarin een paracommerciële rechtspersoon in eigen beheer het horecabedrijf exploiteert.
2. Voor de toepassing van deze verordening wordt onder de overige begrippen in deze verordening verstaan hetgeen de wet daaronder verstaat.

Artikel 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen

1. Het is paracommerciële rechtspersonen uitsluitend toegestaan om in hun inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken binnen de volgende schenktijden:
    a. op zaterdag, zondag en algemeen erkende feestdagen: van 12.00 tot 24.00 uur,
    b. op andere dagen: van 14.00 tot 24.00 uur.
2. De burgemeester kan een paracommerciële rechtspersoon in bijzondere omstandigheden in relatie tot de activiteiten van die rechtspersoon ontheffing van de voorgeschreven schenktijden in lid 1 van dit artikel verlenen.

Artikel 2:34c Bijeenkomsten van persoonlijke aard

1. Een paracommercieel rechtspersoon kan alcoholhoudende drank verstrekken tijdens per jaar ten hoogste tien bijeenkomsten van persoonlijke aard en/of bijeenkomsten die gericht zijn op personen welke niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn.
2. Een paracommercieel rechtspersoon doet uiterlijk tien dagen voor een bijeenkomst als bedoeld in het vorige lid, melding hiervan aan de burgemeester.

Artikel 2:34d Verbod verstrekken alcoholhoudende drank

Het is verboden in een paracommerciële inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken gedurende de tijd dat deze inrichting wordt gebruikt voor activiteiten die geheel of in belangrijke mate zijn gericht op personen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.

Artikel 2:34e Verbod ‘happy hours’

Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras of tijdens een evenement waar een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet is verleend, bedrijfsmatig of anders dan om niet

alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die daar gewoonlijk wordt gevraagd.

AFDELING 6. TOEZICHT OP HET VERSCHAFFEN VAN NACHTVERBLIJF

Artikel 2:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder inrichting: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft dan wel in verband met de uitoefening van beroep of bedrijf aan personen (werknemers) de mogelijkheid van nachtverblijf wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht binnen drie dagen daarna daarvan schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht aan de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Artikel 2:39 Nachtverblijf op de weg in voertuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats in een voertuig te overnachten dan wel een dergelijk voertuig op de weg te parkeren met het kennelijk doel dit als slaapplaats te gebruiken, of daarin te slapen.
2. Het verbod als bedoeld in het eerste lid van dit artikel geldt niet op een door het bevoegde gezag aangewezen camperparkeerplaats.

AFDELING 7. TOEZICHT OP SPEELGELEGENHEDEN

Artikel 2:40 Speelautomaten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
    a. Wet: de Wet op de kansspelen;
    b. kansspelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder c, van de Wet;
    c. hoogdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder d, van de Wet;
    d. laagdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder e, van de Wet.
2. In hoogdrempelige inrichtingen zijn twee kansspelautomaten toegestaan.
3. In laagdrempelige inrichtingen zijn geen kansspelautomaten toegestaan.

AFDELING 8. MAATREGELEN TER VOORKOMING VAN OVERLAST, GEVAAR OF SCHADE

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. De burgemeester kan voorafgaande aan een besluit tot daadwerkelijke sluiting van een gebouw als bedoeld in dit artikel een schriftelijke waarschuwing geven.

2. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
4. Een besluit krachtens artikel 174a van de Gemeentewet en artikel 13b Opiumwet tot sluiting van een woning of lokaal, of een waarschuwing voorafgaand aan het besluit tot sluiting, wordt ingeschreven in de openbare registers op grond van de Wet op de kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen.
5. De burgemeester is bevoegd van het tweede en derde lid van dit artikel gestelde verbod ontheffing te verlenen voor personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of het daarbij behorende erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is en/of op een inzamelvoorziening voor afval :
    a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
    b. met kalk, teer of een kleur- of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid van dit artikel, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
5. Het is verboden de in het vierde lid van dit artikel bedoelde aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
6. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.
7. De houder van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

1. Het is verboden op de weg of openbaar water enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur- of verfstof of verfgereedschap te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing, als de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42 van deze verordening.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen of vermommingsmiddelen te vervoeren, bij zich te hebben of te dragen.
2. Dit verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken, het achterlaten van sporen te voorkomen en/of herkenning bij het plegen van voornoemde strafbare feiten te voorkomen.

Artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen

1. Het is verboden om op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, hinderlijke rookgassen te verspreiden.

2. Een rechthebbende van een gebouw met een publieke/openbare functie kan een verzoek indienen bij het college tot het opnemen van een bepaald gebied in een aanwijzingsbesluit.

3. Bij toewijzing van het verzoek, als bedoeld in lid 2, draagt de rechthebbende zorg voor een juiste uitvoering daarvan.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op:
    a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
    b. een plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:48a Verboden lachgasgebruik

1. Het is verboden op een openbare plaats lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, indien dit gepaard gaat met overlast of andere gedragingen die de openbare orde verstoren, het woon- of leefklimaat nadelig beïnvloeden of anderszins hinder veroorzaken.

2. Het is verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college ter bescherming van de openbare orde of het woon- en leefklimaat aangewezen gebied lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben.

3. Het college kan in het aanwijzingsbesluit het in het tweede lid bedoelde verbod beperken tot bepaalde tijden.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zich zonder redelijk doel:
    a. in een portiek of poort op te houden;
    b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen en van gebouwen die voor publiek toegankelijk zijn, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van zo'n gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten wordt in elk geval verstaan: portalen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2:50a Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties

1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde.

2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
    a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond fysiek aangelijnd is;
    b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
    c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats als de hond niet is aangelijnd;
    d. op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a van dit artikel niet geldt.
3. De verboden genoemd in het eerste lid onder a tot en met c van dit artikel gelden niet voor zover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. Degene die zich met een hond op een openbare plaats begeeft, is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die hond onmiddellijk worden verwijderd.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleide hond of sociale hulphond laat begeleiden.
3. De eigenaar, houder of verzorger van een hond is verplicht tijdens het verblijf met die hond op een plaats als bedoeld in het eerste lid, in het bezit te zijn van een zakje dat geschikt is voor de verwijdering van uitwerpselen.
4. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod doen opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. Een aanlijngebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. Een muilkorfgebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
    a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
    b. door middel van een stevige riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
    c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen in de korf aanwezig zijn.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d van deze verordening, dient een hond als bedoeld in het eerste lid van dit artikel voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2.60 Hinder door dieren

De houder van een dier is verplicht te voorkomen dat het dier hinder voor de omgeving veroorzaakt.

Artikel 2:62 Loslopend vee en pluimvee

1. De rechthebbende op herkauwende of eenhoevige dieren (vee), varkens of pluimvee, dat zich bevindt in een aan een weg liggend weiland of terrein dat niet van de weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee of pluimvee die weg niet kan bereiken.
2. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing indien voor het bereiken van de overzijde van de weg rechtmatig gebruik wordt gemaakt van een vee-oversteekplaats die met dat doel in het leven is geroepen en als zodanig herkenbaar is.

AFDELING 9. BESTRIJDING VAN HELING VAN GOEDEREN

Artikel 2:66 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. handelaar: een handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht;
b. verkoopregister: het aantekening houden van het verkopen of op andere wijze overdragen van alle gebruikte en ongeregelde goederen door de handelaar.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en door de burgemeester gewaarmerkt register en daarin onverwijld op te nemen:
    a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
    b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
    c. een omschrijving van het goed, voor zover van toepassing daaronder begrepen soort, merk en nummer van het goed;
    d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
    e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht:

1. de burgemeester binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:
    a. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
    b. van een verandering van de onder sub a bedoelde adressen;
    c. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
    d. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijkerwijs van een misdrijf afkomstig is of voor de

rechthebbende verloren is gegaan;

2. de burgemeester op eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
3. aan de hoofdingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn;
4. een door opkoop verkregen goed gedurende de eerste drie dagen in bewaring te houden in de staat waarin het goed verkregen is.

AFDELING 10. CONSUMENTENVUURWERK

Artikel 2:71 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan: consumentenvuurwerk waarop het Vuurwerkbesluit van toepassing is.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

Het is verboden in de uitoefening van een bedrijf of nevenbedrijf consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen dan wel voor het ter beschikking stellen aanwezig te houden, zonder een vergunning van het college.

Artikel 2:73 Gebruiken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De in het eerste en tweede lid van dit artikel gestelde verboden gelden niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:73a Carbid schieten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
    a. carbid schieten: het in een bus op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsel met vergelijkbare eigenschappen;
    b. bus: een (originele) (melk)bus van staal/ijzer, container, opslagvat, buis of ander daarmee gelijk te stellen voorwerp.
2. Carbid schieten is verboden.
3. Het in het tweede lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet als:
    a. het carbid schieten plaatsvindt op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur, en
    b. het carbid schieten plaatsvindt op een erf, behorende bij een woning buiten de bebouwde kom, waarbij gebruik wordt gemaakt van bussen met een maximale inhoud van 50 liter, en
    c. er wordt geschoten door een persoon van 16 jaar of ouder, niet onder invloed van alcohol/drugs, onder toezicht van één of meerdere personen van 18 jaar of ouder. Deze dienen de eigen veiligheid en die van het publiek te waarborgen, en
    d. er geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbid schieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens en milieu, en
    e. het terrein zodanig is afgezet dat toeschouwers niet in de schietrichting kunnen komen, en

f. er gebruik wordt gemaakt van een zacht voorwerp (bijvoorbeeld een kunststof of leren bal) als afdichting van de bus, en

g. de afstand vanaf de plek waar het carbid schieten plaatsvindt tot gebouwen van derden ten minste 100 meter bedraagt, en

h. het vrijschootsveld ten minste 75 meter bedraagt; hierin liggen geen openbare paden of wegen, en

i. er wordt geschoten in een richting welke tegengesteld is aan de richting waarin de dichtstbijzijnde woonbebouwing is gelegen, en

j. binnen een cirkel met een straal van 100 meter rond de plaats waar het carbid schieten plaatsvindt, in totaal niet meer dan tien bussen worden gebruikt dan wel gebruiksklaar aanwezig worden gehouden voor carbid schieten, en

k. het schietterrein goed verlicht is als het carbid schieten plaatsvindt na zonsondergang;

l. wordt voldaan aan het gestelde bij of krachtens de Wet natuurbescherming.

4. Het college kan ter voorkoming van gevaar, schade of overlast in het belang van de natuurbescherming plaatsen aanwijzen waar het gestelde in het derde lid van dit artikel niet van toepassing is.

5. Het college kan nadere regels vaststellen ter bescherming van de openbare orde en veiligheid.

6. Dit artikel is niet van toepassing voor zover het gestelde bij of krachtens de Wet Milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht van toepassing is.

AFDELING 11. DRUGSOVERLAST

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen als bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

AFDELING 12. BIJZONDERE BEVOEGDHEDEN VAN DE BURGEMEESTER

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1 (samenscholing en ongeregeldheden), 2:3 (betoging op openbare plaats), 2:10 (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), 2:11 (aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg), 2:16 (openen straatkolk e.d.), 2:26 (ordeverstoring), , 2:48 (verboden drankgebruik), 2:48a (verboden lachgasgebruik) 2:49 (verboden gedrag in of bij gebouwen), 2:50 (hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten), 2:50a (verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties) en 2:73 (gebruiken van vuurwerk) van deze Algemene plaatselijke verordening groepsgewijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een

gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.

Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt..
2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang wegens overtreding van het eerste lid van dit artikel in ieder geval opleggen bij ernstige en herhaaldelijke:
    a. geluid- of geurhinder;
    b. hinder van dieren;
    c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
    d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;
    e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

HOOFDSTUK 3. REGULERING PROSTITUTIE, SEKSBRANCHE EN AANVERWANTE ONDERWERPEN, SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D.

Artikel 3:1 Begripsomschrijvingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een (raam)prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;

e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;

f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;

g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent in een seksinrichting of escortbedrijf;

h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:

   i) de exploitant;

   ii) de beheerder;

   iii) de prostituee;

   iv) het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;

   v) toezichthouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2;

   vi) andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 3:13 van deze verordening genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden in dit hoofdstuk, nadere regels vaststellen.

Artikel 3:4 Escortbedrijven

1. Het is verboden een escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd

bestuursorgaan.

2. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning worden in ieder geval vermeld:
    a. de persoonsgegevens van de exploitant;
    b. de persoonsgegevens van de beheerder;
    c. de aard van het escortbedrijf;
    d. een bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel.

Artikel 3:5 Bezoekersverbod escortbedrijf

1. Het is verboden een escortbedrijf voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven.
2. Het is verboden:
    a. de bedrijfsruimte van het escortbedrijf te gebruiken als seksinrichting of
    b. het escortbedrijf te exploiteren als seksinrichting.

Artikel 3:6 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder:
    a. staan niet onder curatele en zijn niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
    b. zijn niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
    c. hebben de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.
2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid van dit artikel, zijn de exploitant en de beheerder niet:
    a. met toepassing van artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
    b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, inclusief de drie openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint-Eustatius, Aruba, Curaçao en Sint Maarten, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;
    c. binnen de laatste vijf jaar bij ten minste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van € 500,00 of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
        i) bepalingen gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
        ii) de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242, tot en met 249, 250a (oud), 252, 273a, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 246, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
        iii) de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
        iv) de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
        v) de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;
        vi) de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.
3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid van dit artikel wordt gelijk gesteld:
    a. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan € 375,00 bedraagt;

b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.

4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid van dit artikel, wordt:
   a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
   b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van de vergunning.
5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegd bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning als bedoeld in artikel 3:4, eerste lid van dit artikel, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem ter zake geen verwijt treft.

Artikel 3:7 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat tijdens exploitatie van het escortbedrijf:

a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en

b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de geldende Vreemdelingenwet bepaalde.

Artikel 3:8 Straatprostitutie

1. Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.
2. Met het oog op de naleving van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod, kan door politieambtenaren het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.

Artikel 3:9 Seksinrichting

Het is verboden een seksinrichting te vestigen of te exploiteren.

Artikel 3:10 Sekswinkels

Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin een sekswinkel te exploiteren in door het college in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving aangewezen gebieden of delen van de gemeente.

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk ten toon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
   a. als het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
   b. anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gesteld regels.
2. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid van deze verordening, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

1. De vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid van deze verordening, wordt geweigerd als:
    a. de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3:6 van deze verordening gestelde eisen;
    b. de vestiging of de exploitatie van het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit;
    c. er aanwijzingen zijn dat in het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.
2. Voor in Nederland gevestigde escortbedrijven kan, onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 van deze verordening, de vergunning worden geweigerd, dan wel de aanwijzing of vaststelling bedoeld in artikel 3:9, eerste lid van deze verordening, achterwege gelaten, in het belang van:
    a. het voorkomen of beperken van overlast;
    b. het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
    c. de veiligheid van personen of goederen;
    d. de verkeersvrijheid of –veiligheid;
    e. de gezondheid of zedelijkheid; of
    f. de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3:4 van deze verordening op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3:4, tweede lid, onder b van deze verordening, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3:13, eerste lid, aanhef en onder a van deze verordening, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid van dit artikel, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid van dit artikel heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUUR- SCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

AFDELING 1. VOORKOMEN OF BEPERKEN GELUIDHINDER EN HINDER DOOR VERLICHTING

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. Besluit: het Activiteitenbesluit milieubeheer;

b. inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A of type B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer;;

c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;

d. collectieve festiviteit: festiviteit of activiteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;

e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die verbonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;

f. gevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;

g. gevoelige terreinen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;

h. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel, kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer delen van de gemeente.
4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid van dit artikel aanwijzen.
6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 70 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
7. De geluidswaarde als bedoeld in het zesde lid van dit artikel is inclusief onversterkte muziek en exclusief 10 dB(A) toeslag vanwege muziekcorrectie. Tevens wordt de bedrijfsduurcorrectie buiten beschouwing gelaten.
8. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Besluit, uiterlijk om 01.00 uur van de volgende dag beëindigd.

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten

1. Het is een inrichting toegestaan op maximaal twaalf dagen of dagdelen per kalenderjaar incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en

2.20 van het Besluit en artikel 4:5, niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.

2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal zes dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van incidentele festiviteiten de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148, eerste lid, van het Besluit niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.
3. De melding wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
4. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting bedraagt niet meer dan 70 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
5. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt het ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Besluit - uiterlijk om 01.00 uur van de volgende dag beëindigd met uitzondering van zaterdag op zondag. Dan blijft de eindtijd 24.00 uur. De geluidsnorm is exclusief 10 dB(A) aftrek vanwege muziekcorrectie. Tevens wordt de bedrijfsduurcorrectie buiten beschouwing gelaten.
6. De geluidsnorm als bedoeld in het vijfde lid van dit artikel geldt voor het bebouwde gedeelte van de inrichting en niet voor de buitenruimte.
7. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan nadere regels stellen ten aanzien van het in werking hebben van knalapparaten en hagelkanonnen.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod.
4. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Bouwbesluit of de Omgevingsverordening Gelderland.
5. Het verbod geldt eveneens niet voor zover het gaat om het gebruik van een geluidswagen, wanneer het gaat om het gebruik van geluidsapparatuur voor het optreden als straatartiest alsmede in de situatie dat sprake is van een evenement als bedoeld in artikel 2:25 van deze verordening.

AFDELING 2. BODEM-, WEG- EN MILIEUVERONTREINIGING

Artikel 4:7a Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging

1. Het is verboden buiten een daarvoor door het college bestemde plaats en buiten een inrichting in de zin van de Wet Milieubeheer een afvalstof, stof of voorwerp op of in de bodem te brengen, te storten, te houden, achter te laten of anderszins te plaatsen op een wijze die aanleiding kan geven tot hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Het verbod is niet van toepassing op:
    a. het overeenkomstig de geldende afvalstoffenverordening Avri ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen;
    b. het thuis composteren van groenten-, fruit- en tuinafval;
    c. voor zover de (afval)stoffen tijdelijk op de weg geraken of worden gebracht als onvermijdelijk gevolg van het laden, lossen of vervoeren van afvalstoffen, dan wel het verrichten van andere

werkzaamheden op of aan de weg.

4. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de regionale afvalstoffenverordening, de Wet Bodemsanering of het Bouwstoffenbesluit.

Artikel 4:7b Achterlaten van straatafval

1. In dit artikel wordt verstaan onder straatafval: huishoudelijke afvalstoffen van zeer beperkte omvang en gewicht, zoals papier, plastic bekertjes en blikjes, niet zijnde klein chemisch afval, ontstaan buiten een perceel. Tevens wordt verstaan onder straatafval: uitwerpselen van honden die conform het bepaalde bij of krachtens art. 2:58 worden opgeruimd.
2. Het is verboden straatafval in de openbare ruimte achter te laten zonder gebruik te maken van de van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.
3. Het is verboden om andere afvalstoffen dan straatafval achter te laten in daartoe van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.
4. De in het tweede en derde lid van dit artikel gestelde verboden gelden niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de regionale afvalstoffenverordening.

Artikel 4:7c Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal

Degene die in de openbare ruimte reclamebiljetten of ander promotiemateriaal onder het publiek verspreidt of doet verspreiden, is verplicht deze of de verpakking daarvan terstond op te ruimen of te laten opruimen, indien deze in de omgeving van de plaats van uitreiking op de weg of een andere voor het publiek toegankelijke plaats door het publiek worden weggeworpen.

Artikel 4:7d Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden

1. Het is verboden afvalstoffen, stoffen of voorwerpen zodanig te laden, te lossen of te vervoeren of andere werkzaamheden te verrichten dat de weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig kan worden beïnvloed.
2. Indien bij het laden of lossen of vervoeren van afvalstoffen, stoffen of voorwerpen de weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig wordt beïnvloed is degene die genoemde werkzaamheden verricht alsmede diens opdrachtgever verplicht de weg te reinigen of te laten reinigen:
    a. direct na het ontstaan van de verontreiniging, indien de verontreiniging gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;
    b. direct na beëindiging van de werkzaamheden, indien de verontreiniging geen gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;
    c. indien de werkzaamheden langer dan één dag duren, elke dag direct na beëindiging van de werkzaamheden.

Artikel 4:7e Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren

1. De houder of beheerder van een winkel, hal, kraam of andere dergelijke inrichtingen waar eet- en/of drinkwaren worden verkocht welke ter plaatse kunnen worden genuttigd, is verplicht:
    a. een mand, bak of soortgelijk voorwerp in of nabij de inrichting op een duidelijk zichtbare plaats aanwezig te hebben, waarin het publiek papier, etensresten, verpakkingsmateriaal en ander afval kan achterlaten;
    b. zorg te dragen dat die mand, die bak of dat soortgelijke voorwerp van een zodanige constructie is dat het afval daarin deugdelijk geborgen blijft en dat die mand, die bak of dat voorwerp steeds tijdig wordt geledigd.

2. De houder of beheerder van een inrichting bedoeld in het eerste lid van dit artikel is verplicht te zorgen dat dagelijks, uiterlijk een uur na sluiting van de inrichting, doch in ieder geval terstond op eerste aanzegging van een ambtenaar, belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde in dit artikel, in de nabijheid van de inrichting op de weg achtergebleven stoffen of voorwerpen, voor zover kennelijk uit of van die inrichting afkomstig, worden verwijderd.
3. De in het eerste en het tweede lid van dit artikel gestelde verplichting geldt niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften van toepassing zijn.

Artikel 4:7f Straatvegen

Het is verboden op een door het college ten behoeve van de werkzaamheden van de reinigingsdienst aangewezen weggedeelte, een voertuig te parkeren of enig ander voorwerp te laten staan gedurende een daarbij aangeduide tijdsperiode.

Artikel 4:7g Verbod oplaten ballonnen

1. Het is verboden ballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon, geluksballon of een andere daarmee vergelijkbare ballon.
3. Dit artikel geldt niet voor luchtvaartballonnen en weerballonnen.

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

AFDELING 3. HET BEWAREN VAN HOUTOPSTANDEN

Artikel 4:10a Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

1. houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen;
2. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen;
3. vellen: het kappen, rooien, het verplanten, het snoeien van meer dan 20 procent van de kroon of het wortelgestel, met inbegrip van kandelaberen, het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ernstige ontsiering van de boom ten gevolge kunnen hebben;
4. dunning: velling ter bevordering van het voortbestaan van de houtopstand;
5. bebouwde kom: de bebouwde kom van de gemeente, vastgesteld door de raad ingevolge artikel 4.1, onder a van de Wet Natuurbescherming;
6. lijst van waardevolle bomen: de door het college vastgestelde ‘Lijst van waardevolle bomen gemeente Buren’. De lijst bestaat uit een opsomming van beschermenswaardige houtopstanden, de locatie (kadastraal perceelsnummer), indien mogelijk voorzien van een goed herkenbare omschrijving en een foto van de houtopstand, de eigenaar en/of zakelijk gerechtigde en de reden van opname;
7. bomen effect analyse: een standaard beoordeling van de gevolgen van voorgenomen bouw of aanleg

voor een boom, op basis van landelijke richtlijnen van de Bomenstichting.

Artikel 4:10b Lijst van waardevolle bomen

1. Het college stelt de lijst van waardevolle bomen vast.
2. De rechthebbende van een houtopstand, die op de lijst van waardevolle bomen staat, is verplicht aan het college onmiddellijk schriftelijk mededeling te doen van:
   a. het geheel of gedeeltelijk tenietgaan van de houtopstand anders dan door velling op grond van de verleende ontheffing;
   b. de dreiging dat de houtopstand geheel of gedeeltelijk teniet kan gaan.
3. De lijst van waardevolle bomen wordt door het college minimaal éénmaal per 10 jaar geactualiseerd en opnieuw vastgesteld.

Artikel 4:11a Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het is verboden een houtopstand te vellen of te doen vellen, wanneer deze houtopstand voorkomt op de door het college vast te stellen lijst van waardevolle bomen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor een beschermde houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektewet of krachtens een aanschrijving van het college of ten behoeve van dunning, zulks onverminderd het bepaalde in de artikelen 4:11d en 4:11e van deze verordening.
3. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod is niet van toepassing als de burgemeester toestemming verleent voor het vellen van een houtopstand in verband met een spoedeisend belang voor de openbare orde of een direct gevaar voor personen of goederen.
4. Het bevoegd gezag kan van het verbod in het eerste lid van dit artikel ontheffing verlenen als:
   a. een zwaarwegend maatschappelijk belang opweegt tegen duurzaam behoud van de beschermde houtopstand;
   b. naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade

   en er geen passend alternatief voorhanden is.
5. Een ontheffing wordt in ieder geval verleend wanneer het vellen of doen vellen van de houtopstand geschiedt met het oog op het voldoen aan een verplichting op grond van artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek.
6. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing voorschriften verbinden.

Artikel 4:11b Aanvraag ontheffing

1. De ontheffing moet schriftelijk en gemotiveerd worden aangevraagd door of namens de zakelijk gerechtigde van de grond waarop de houtopstand zich bevindt.
2. Wanneer namens het college van Gedeputeerde Staten aan het college een afschrift is toegezonden van de ontvangstbevestiging als bedoeld in artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming, beschouwt het college dit afschrift mede als aanvraag om ontheffing.

Artikel 4:11c Vervaltermijn ontheffing

De ontheffing als bedoeld in artikel 4:11a van deze verordening vervalt, als daarvan binnen maximaal één jaar na het onherroepelijk worden van de ontheffing, geen gebruik is gemaakt.

Artikel 4:11d Bijzondere ontheffingsvoorschriften

1. Een ontheffing als bedoeld in artikel 4:11a van deze verordening treedt in werking, zoals is bepaald in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, dat wil zeggen met ingang van de dag na afloop van

de termijn, bedoeld in artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht.

2. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing het voorschrift verbinden dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig door het college te geven aanwijzingen moet worden herplant.
3. Als een voorschrift als bedoeld in het tweede lid van dit artikel wordt opgelegd, dan kan daarbij worden bepaald binnen welke termijn en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
4. Indien niet ter plaatse kan worden herplant, kan aan de ontheffing het voorschrift worden verbonden dat een geldelijke bijdrage gestort dient te worden in het gemeentelijk herplantfonds.
5. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing het voorschrift verbinden dat pas tot vellen van de houtopstand op en bij bouw- en aanlegwerken of andere ruimtelijke herinrichting of reconstructie mag worden overgegaan op het moment dat andere ontheffingen of ruimtelijke ordeningsprocedures onherroepelijk zijn geworden en de feitelijke en financiële voortgang van die werken voldoende gewaarborgd is.
6. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing voorwaarden verbinden die verband houden met het broedseizoen.

Artikel 4:11e Herplant-/instandhoudingsplicht

1. Als een houtopstand die voorkomt op de ‘lijst van waardevolle bomen’ zonder ontheffing van het college is geveld, dan wel op andere wijze is teniet gegaan, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop de houtopstand zich bevond dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen te herplanten overeenkomstig de door hem te geven aanwijzingen binnen een door hem te stellen termijn.
2. Als niet ter plaatse kan worden herplant, wordt een geldelijke bijdrage gestort in het gemeentelijk herplantfonds.
3. Als een verplichting als bedoeld in het eerste lid wordt opgelegd, dan kan daarbij worden bepaald binnen welke termijn na herplant en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
4. Als een houtopstand die voorkomt op de ‘lijst van waardevolle bomen’ ernstig in het voortbestaan wordt bedreigd, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop de houtopstand zich bevindt dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen om overeenkomstig de door hem te geven aanwijzingen binnen een door hem te stellen termijn voorzieningen te treffen, waardoor die bedreiging wordt weggenomen.

Artikel 4:12a Afstand erfgrenslijn

De afstand als bedoeld in artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek wordt vastgesteld op 0,5 meter voor bomen en op nihil voor heesters en heggen.

Artikel 4:12b Bestrijding van boomziekten

1. Als zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het college gevaar opleveren van verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders zoals insecten, is de rechthebbende, als hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij de aanschrijving vast te stellen termijn de boom te vellen en conform richtlijnen van de gemeente de gevelde boom direct zodanig te behandelen dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden gevelde bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het onder het tweede lid van dit artikel gestelde verbod.
4. Het niet voldoen aan de in het eerste lid van dit artikel bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de

toepassing van een last onder bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke werkzaamheden voor risico en rekening van aangeschrevene, door of namens het college kunnen worden verricht.

Artikel 4:12c Bescherming publieke bomen

1. Het is verboden om bomen die publiek eigendom zijn:
    a. te beschadigen, te bekladden of te beplakken;
    b. daaraan snoeiwerk te verrichten, behoudens door de gemeente opgedragen boomverzorgende taken.
2. Het is verboden om één of meer voorwerpen in of aan een publieke boom aan te brengen of anderszins te bevestigen, behoudens ontheffing van het college.

AFDELING 4. MAATREGELEN TEGEN ONTSIERING EN STANKOVERLAST

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke.

1. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht en buiten de weg gelegen in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
    a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
    b. bromfietsen en motorvoertuigen of -vaartuigen of onderdelen daarvan;
    c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 van deze verordening of onderdelen daarvan, als het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel;
    d. mestopslag, gierkelder of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
3. Het in dit artikel bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer of de verkeersveiligheid in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens het Activiteitenbesluit milieubeheer of het gestelde bij of krachtens de Omgevingsverordening Gelderland.

AFDELING 5. KAMPEREN BUITEN KAMPEERTERREINEN

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: een onderkomen of voertuig waarvoor geen omgevingsvergunning in de zin van artikel 2.1 lid 1 onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het bestemmingsplan, de beheersverordening, exploitatieplan of een voorbereidingsbesluit is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 van deze verordening kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
    a. natuur en landschap;
    b. een stadsgezicht;
    c. de brandveiligheid van het terrein als bedoeld in het Besluit brandveilig gebruik overige plaatsen en basishulpverlening.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 4:18, eerste lid van deze verordening niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 4:18, vierde lid van deze verordening.

AFDELING 6. LOZING EN RIOLERING

Artikel 4:20 Lozing en riolering

1. Begripsomschrijving

    In deze afdeling wordt verstaan onder:

    a. rioleringssysteem: het systeem voor inzamelen en transport van vuilwater, hemelwater en grondwater;
    b. vuilwaterriool: de voorziening voor inzamelen en transport van huishoudelijk afvalwater;
    c. hemelwatersysteem: de voorziening voor inzamelen en verwerken van hemelwater;
    d. grondwatersysteem: de voorziening voor inzamelen en verwerken van grondwater;
    e. beheerder: het college of degene die door het college is gemandateerd.
2. De beheerder bepaalt de keuze van een rioleringssysteem.
3. De eigenaar en de gebruiker van een perceel zijn verplicht om water aan te bieden overeenkomstig het aanwezige en daarvoor bedoelde rioleringssysteem.
4. Als er een bovengrondse opvang van hemelwater is, dan moet het hemelwater bovengronds worden aangeboden.
5. Als er geen grondwatersysteem aanwezig is, dan geldt voor grondwater hetzelfde als voor hemelwater.
6. Het college kan nadere regels stellen voor het lozen van hemelwater in het milieu of in het oppervlaktewater.

HOOFDSTUK 5. ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING VAN DE GEMEENTE

AFDELING 1. PARKEEREXCESSEN

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

a. voertuigen: voertuigen als bedoeld in artikel 1, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990) met uitzondering van kleine wagens zoals: kruiwagens, kinderwagens en rolstoelen;

b. parkeren: parkeren als bedoeld in artikel 1, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990).

Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
    a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
    b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
    a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of
    b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid van dit artikel bedoelde persoon.
3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
    a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
    b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
4. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen andere voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
    a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente;
    b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is

voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.

2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a van dit artikel, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de geldende Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter te parkeren op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het in het tweede lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur.
4. De verboden in het eerste en tweede lid van dit artikel zijn voorts niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
5. Het college kan van de in het eerste en tweede lid van dit artikel gestelde verboden ontheffing verlenen.

Artikel 5:9 Uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod geldt niet gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook, of het daarin te doen of te laten staan.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
    a. de weg;
    b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden door of vanwege de overheid;
    c. voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

AFDELING 2. COLLECTEREN

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- en donateurwerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten

dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.

2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld of goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die wordt gehouden:
    a. in besloten kring;
    b. door een instelling met een CBF-keurmerk, die is geplaatst op het collecterooster dat door het CBF (Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving) is vastgesteld;
    c. door een andere, door het college aangewezen instelling.
4. De vergunning kan worden geweigerd voor de periode waarin een onder lid 3, onder b van dit artikel, genoemde instelling een inzameling houdt c.q. daartoe een intekenlijst aanbiedt.

AFDELING 3. VENTEN

Artikel 5:14 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan: het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis;
2. Onder venten wordt niet verstaan:
    a. het aan huis afleveren van goederen door of vanwege degene die dit doet ter exploitatie van zijn winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
    b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten;
    c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17 van deze verordening.

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid, de verkeersveiligheid of het milieu in gevaar komt.
2. Het is verboden te venten vóór 06.00 uur en na 22.00 uur.
3. Het verbod als bedoeld in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting

1. Het verbod als bedoeld in artikel 5:15, eerste lid van deze verordening geldt niet voor venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.
2. Het college kan de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in het eerste lid van dit artikel beperken door een verbod in te stellen:
    a. op door het college aangewezen openbare plaatsen, of
    b. voor bepaalde dagen en uren.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het tweede lid van dit artikel.

AFDELING 4. STANDPLAATSEN

Artikel 5:17 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt verstaan onder standplaats: het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats of vanuit een boomgaard, weiland of vanaf een erf te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen of het anderszins aanbieden van goederen en diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
    a. een vaste plaats op een jaarmarkt;
    b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24 van deze verordening.

Artikel 5:18 Innemen standplaats

1. Een ieder die het voornemen heeft een standplaats in te nemen, dient dit acht weken van te voren kenbaar te maken aan het college door middel van een daartoe door het college vastgesteld formulier.
2. Het is verboden om een standplaats in te nemen:
    a. binnen 10 meter van de bochtstraal;
    b. als er in de directe nabijheid van die standplaats onvoldoende parkeergelegenheid aanwezig is;
    c. op of aan de N320, N834 en N835.
    d. op of aan de directe toegangswegen naar de veerponten;
    e. wanneer het innemen van de standplaats niet voldoet aan de eisen van het Besluit brandveilig gebruik overige plaatsen en basishulpverlening.
3. De burgemeester kan locaties aanwijzen aan de N320, N834 en N835 en op of aan de directe toegangswegen naar de veerponten, waarop het bepaalde in lid 2, onder c en d van dit artikel niet geldt en daarbij nadere voorschriften stellen.
4. De burgemeester kan het innemen van een standplaats tijdelijk of permanent verbieden;
    a. in het belang van de openbare orde;
    b. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
    c. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
    d. in het belang van de verkeersvrijheid of –veiligheid;
    e. wanneer als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het innemen van de standplaats een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt;
    f. vanwege de strijd met een geldend bestemmingsplan.
5. De standplaatshouder is verplicht om de standplaats en de directe omgeving schoon te houden en schoon achter te laten.
6. Indien gebruik wordt gemaakt van een standplaats die gedurende een langere periode blijft staan, bijvoorbeeld zoals gebruikelijk bij de zogenaamde fruitstalletjes, moet de standplaats zijn verwijderd binnen zeven dagen nadat de verkoop van producten is beëindigd.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

Het bepaalde in artikel 5:18 van deze verordening geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.

AFDELING 5. OPENBAAR WATER EN WATERSTAATSWERKEN

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een melding aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp.
4. Van de melding wordt kennis gegeven op de in de gemeente gebruikelijke wijze van bekendmaking.
5. Het college kan nadere regels stellen voor de activiteit zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel.
6. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Omgevingsverordening Gelderland, of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

1. Het college kan aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid van dit artikel bepaalde geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Provinciale vaarwegen, of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

AFDELING 6. CROSSTERREINEN EN GEMOTORISEERD VERKEER EN RUITERVERKEER IN NATUURGEBIEDEN

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen:
    a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
    b. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
    c. in het belang van de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het Besluit omgevingsrecht, de Zondagswet of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onder z, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onder i, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 of met een fiets of een paard.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen:
    a. in het belang van het voorkomen van overlast;
    b. in het belang van de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
    c. in het belang van de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor bestuurders van motorvoertuigen en bromfietsen en voor fietsers of berijders van paarden:
    a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen hulpverleningsdiensten;
    b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid van dit artikel bedoeld;
    c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
    d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid van dit artikel bedoeld;
    e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde

personen.

4. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod geldt voorts niet:
    a. op wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
    b. binnen de bij of krachtens de Omgevingsverordening Gelderland 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden, ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.
5. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod.

AFDELING 7. VUURVERBOD

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Het verbod geldt niet voor zover het betreft:
    a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
    b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, indien geen afvalstoffen worden verbrand;
    c. vuur voor koken, bakken en braden,

    voor zover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.
3. Het college kan van dit verbod ontheffing verlenen.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 van deze verordening kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
5. Het verbod geldt niet voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Omgevingsverordening Gelderland.

AFDELING 8. ASVERSTROOIING

Artikel 5:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder incidentele asverstrooiing: het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op:
    a. verharde delen van de weg;
    b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen anders dan op de daartoe aangewezen plaatsen voor asverstrooiing.
2. Het college kan een besluit nemen waarin voor een bepaalde termijn wordt verboden dat op andere plaatsen dan genoemd in het eerste lid van dit artikel asverstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorg draagt voor de as bus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod uit het eerste lid van dit artikel, behoudens de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden indien daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

AFDELING 9. BETREDEN VAN SPEELTUINEN

Artikel 5:38 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder speeltuin: alle terreinen die door de inrichting van speeltoestellen en speelvoorzieningen of door aanduiding met borden kennelijk bedoeld zijn voor het spelen van de jeugd tot en met 10 jaar.

Artikel 5:39 Verbod betreden speeltuinen

Het is verboden om speeltuinen buiten de met borden aangegeven tijden te betreden zonder toestemming van de eigenaar of beheerder van de speeltuin.

AFDELING 10. BODEMVERSTORING

Artikel 5:40 Detectieverbod

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.2 Besluit Erfgoedwet archeologie is het verboden zonder ontheffing van het college van Burgemeester en wethouders in het openbaar een metaaldetector of enig ander voorwerp, bestemd voor het opsporen van metalen voorwerpen te gebruiken of voor onmiddellijk gebruik voorhanden te hebben.

2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod. De ontheffing kan worden geweigerd:

a. in het belang van de bescherming van archeologische waarden;

b. in het belang van de bescherming van ander cultureel erfgoed;

c. ter bescherming van de woon- of leefomgeving;

d. in verband met de veiligheid van personen of goederen;

e. in het belang van de openbare orde.

3. Het college kan algemene regels vaststellen op basis waarvan ontheffingen worden verleend als bedoeld in het tweede lid. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op de wijze waarop van de ontheffing gebruik wordt gemaakt en de eisen waaraan een ontheffinghouder moet voldoen.

4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor degenen aan wie ingevolge artikel 5.2 van de Erfgoedwet een certificaat is verstrekt.

HOOFDSTUK 6. SANCTIE-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6:1 Sanctiebepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens de artikelen in deze verordening bepaalde en de op grond van artikel 1:4 van deze verordening daarbij gegeven voorschriften en beperkingen, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.
2. In afwijking van het eerste lid van dit artikel is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10, vijfde lid, 2:11, tweede lid, 2:12, eerste lid en 4:11a, vierde lid van deze verordening.
3. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de opsporingsambtenaren genoemd in de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

1. Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.
2. Zij die belast zijn met de zorg voor de nakoming van een voorschrift opgenomen in een door de burgemeester op grond van artikel 176 van de Gemeentewet vastgesteld algemeen verbindend voorschrift, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

1. De Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2020 wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na die waarop zij is bekendgemaakt.

Artikel 6:5 Inwerkingtreding en overgangsbepaling

1. Deze verordening heeft onmiddellijke werking.
2. Besluiten die tot de intrekking van de verordening bedoeld in artikel 6:4, eerste lid van deze verordening, van kracht waren en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2022.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021.

De griffier, De voorzitter,

E.E.M. Weijenberg J.P.M. Meijers

Amendement van de fractie CDA Buren, PvdA, Mw. Van Dam, VVD en Gemeentebelangen ter zake van agendapunt 6.5 Wijziging APV

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 7 december 2021

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders met kenmerk D.102452 / Z.035629

Overwegende dat:

- De raad gevraagd wordt vooruitlopend op nog vast te stellen beleid op het gebied van gezondheid en archeologie alvast artikelen op te nemen in de APV
- Dit nog vast te stellen beleid nog niet aangeboden is aan de raad en de precieze inhoud dus ook nog niet bekend is
- Het mogelijk is om in de voorstellen van genoemd beleid een beslispunt op te nemen over het opnemen in de APV van een extra artikel
- De APV vervolgens als hamerstuk in de volgende raadsvergadering behandeld kan worden
- Het dus niet nodig is om vooruitlopend op beleid de APV aan te passen

Besluit:

1. artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen **niet** op te nemen in de voorliggende APV
2. artikel 5:40 Detectieverbod **niet** op te nemen in de voorliggende APV
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 gewijzigd vast te stellen

En gaat over tot de orde van de dag

Amendement van de fractie de VVD ter zake van agendapunt 6.5 wijziging APV

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 07-12-2021

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders D.102452

Overwegende dat:

- Artikel 2:28a in deze APV vooral bedoeld is om overlast te beperken bij gebruik van bierfietsen en partyboten e.d.;
- Kleinschalige verkoop van alcoholhoudende dranken aan bijvoorbeeld gezinnen of andere recreanten niet meer toegestaan is bij het verhuren van bijvoorbeeld BBQ-donuts of vergelijkbare vervoersmiddelen;
- Dit naar de mening van de VVD niet de bedoeling is van art 2:28a;
- Onze ondernemers het in deze tijd al moeilijk genoeg hebben.

Besluit artikel 2:28a van de Algemene Plaatselijke Verordening 2022 aan te passen:

Artikel 2:28a Alcoholhoudende drank in voer- en vaartuigen

Op vervoermiddelen **op of aan de openbare weg of openbaar water** die bestemd zijn voor het vervoer van personen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt is een medewerker aanwezig die voldoet aan de eis gesteld in artikel 8 lid 3 van de Alcoholwet.

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik 07-12-2021

Motie vreemd aan de orde van de dag van de fracties GB, CDA, D66, PvdA, PCG, MwvanDam: zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming

De gemeenteraad van Buren, in vergadering bijeen op 7 december 2021

Overwegende dat:

- er krapte is op de woningmarkt o.a. door weinig aanbod;
- deze krapte toeneemt doordat woningen worden opgekocht door beleggers;
- wij onze gemeente toegankelijk willen houden voor o.a. starters.

Constaterende dat:

- het invoeren van een zelfbewoningsplicht . voor nieuwbouwwoningen al mogelijk is .
- en per 1-1-2022 nieuwe wetgeving ingaat waardoor gemeenten opkoopbescherming mag opleggen voor bestaande woningen;
- er sprake is van een duidelijke urgentie

Verzoekt het college van B&W:

1. zo spoedig mogelijk met een raadsvoorstel te komen om in 2022
    a. zelfbewoningsplicht in te voeren voor nieuwbouwwoningen
    b. opkoopbescherming van bestaande woningen in te voeren
    c. en hiervoor de onderstaande uitgangspunten als basis te gebruiken.
        - een zelfbewoningsplicht, bij grondverkopen voor nieuwbouw koopwoningen tot de dan geldende NHG-grens
        - de oplegging van een zelfbewoningsplicht. op te nemen in anterieure overeenkomsten voor kopers van nieuwbouw koopwoningen tot de dan geldende NHG-grens
        - voor bestaande goedkope en middel dure koopwoningen tot de dan geldende NHG-grens een opkoopbescherming in te voeren en deze opkoopbescherming juridisch adequaat vast te leggen.
2. om een anti-speculatiebeding te onderzoeken en de uitkomsten , de voor en nadelen, hiervan te bespreken met de raad, in geval van verkoop van gemeentelijke grond onder de marktwaarde of bij inzet van extra financiële middelen om koopwoningen onder de NHGgrens te realiseren

En gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

Motie; “Bomen verdienen een toekomst” van de Partij voor de Dieren, Mw van Dam en D66 ter zake van een niet geagendeerd onderwerp

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 7 december 2021;

Constaterende dat:

- De gemeente Buren de kapvergunning voor bomen heeft afgeschaft
- De gemeente Buren in plaats daarvan in 2010 een bomenlijst heeft ingevoerd met daarop beeldbepalende bomen waarvoor wel een kapvergunning moet worden aangevraagd
- Op deze bomenlijst ongeveer 1000 bomen staan
- Deze bomenlijst minimaal eens in de 10 jaar wordt geactualiseerd
- Bomen die niet op de bomenlijst staan in principe vogelvrij zijn
- De gemeente niet op kan treden tegen ongewenste kap
- Er in de afgelopen jaren veel is gekapt door verschillende partijen (Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap, Waterschap Rivierenland, Rijkstwaterstaat, Provincie Gelderland, etc.)
- Hierover weinig communicatie richting inwoners en gemeenteraad is geweest
- Hierbij weinig afstemming lijkt te zijn tussen partijen onderling dan wel met de gemeente Buren.
- Veel bomen en struiken langs de slootkant zijn verdwenen wat een nadelig effect heeft op o.a. de populatie van de ransuil en de ijsvogel
- Ongeveer 20 tot 30% van de bomen in het openbaar groen en langs de wegen beschadigd zijn en daardoor niet vitaal volwassen kunnen worden
- Nog steeds gecultiveerde bomen worden aangeplant met een zeer beperkte waarde voor de biodiversiteit

Overwegende dat:

- Bomen een belangrijke bijdrage leveren aan biodiversiteit en betere luchtkwaliteit
- Vooral oudere bomen zuurstof leveren, C02 opslaan, geluid dempen, onderdak bieden aan vogels, aan andere dieren en insecten, beschutting bieden aan vee bij zon of regen
- Bomen verkoeling geven in de zomer en warmte vasthouden in de winter
- Bomen bijdragen aan een mooi en gevarieerd landschap

Het wenselijk is dat:

- Bij nieuwe aanplant alleen gebruik wordt gemaakt van inheemse bomen, van oudsher gecultiveerde bomen en hoogstam fruitbomen

- Bij nieuwe aanplant geen monocultuur wordt toegepast, maar juist diversiteit met voldoende oog voor verschillende groenlagen en onder begroeiing

- Bij nieuwe aanplant een toekomstbestendig onderhoudsplan wordt gemaakt

- De gemeente invloed kan uitoefenen bij grootschalige kap initiatieven van instanties zoals bijvoorbeeld Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap, Waterschap Rivierenland, Rijkstwaterstaat, Provincie Gelderland en initiatieven van ondernemers

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:

1. Een bomenplan op te stellen wat onderdeel uit kan maken van de omgevingsvisie

2. De raad voor 1 februari 2022 een voorstel voor te leggen voor herinvoering van de kapvergunning

3. Hierbij oog te hebben voor mogelijke ontheffingen op grond van leeftijd, stamomvang, enz. zodat inwoners niet onnodig op kosten worden gejaagd

4. De bomenlijst minimaal eens in de 5 jaar te actualiseren

En gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

Motie vreemd aan de orde van de dag GB, PvdD, VVD, CDA "duurzaam en verantwoord omgaan met de bodem"

"de bodem in de gemeente Buren zowel kwalitatief (verontreiniging) als kwantitatief (hoeveelheid) niet meer vuil mag worden dan nu het geval is om de toekomstwaarde van de bodem te behouden"

Constaterende dat,

- In Gelderland er twee onderwaterstortplaatsen zijn die speciaal zijn ingericht om verontreinigde grond en bagger op te bergen, te weten de Kaliwaal in Druten en de Ingensche waarden in de gemeente Buren,
- De onderwaterstortplaatsen hiervoor een omgevingsvergunning en waterwetvergunning hebben en de provincie voor het verlenen van de omgevingsvergunning bevoegd gezag is,
- De onderwaterstortplaatsen toestemming hebben om bagger verontreinigd met PFAS binnen de normen van het THK (tijdelijk handelingskader) te storten,
- De Ingensche waarden een aanvraag heeft gedaan om de in 2011 verleende omgevingsvergunning te wijzigen,

Overwegende dat,

- In de gemeenten West Maas en Waal een toename wordt gezien van het storten van verontreinigde grond en baggerspecie,
- de bodemstoffen niet alleen uit Gelderland en Nederland komen maar de plannen ook de aanvoer van bodemstoffen uit België, Frankrijk en Duitsland behelzen,
- de gemeenteraad van West Maas en Waal al heeft uitgesproken geen afvalputje van Gelderland, Nederland of Europa wil zijn of worden en dit zeer zeker ook voor de gemeente Buren moet gelden,
- het hiervoor onlangs een stappenplan Grootschalig Grondverzet heeft vastgesteld om regels te kunnen stellen over de huidige en toekomstige ruimtelijke gevolgen van onomkeerbare ingrepen in de bodem,

Van mening zijnde dat,

- de gemeenteraad van Buren duurzaam en verantwoord wenst om te gaan met de bodem en de kwaliteiten op zijn grondgebied,
- de bodem de drager is van de woon- en leefomgeving van onze inwoners en wij, onze kinderen en de generaties na ons wonen, werken, spelen, leven en recreëren op deze bodem,
- vertrekpunt vanuit een goede ruimtelijke ordening moet zijn, dat de bodem in de gemeente Buren zowel kwalitatief (verontreiniging) als kwantitatief (hoeveelheid) niet meer vuil mag worden dan nu het geval is om de toekomstwaarde van de bodem te behouden,

Verzoekt het college van B&W om,

- met de gemeente West Maas en Waal af te stemmen en gebruik te maken van de hier opgedane kennis en die te delen met de gemeenteraad,
- met een voorstel te komen zodat door de gemeenteraad regels gesteld kunnen worden om onomkeerbare ingrepen in de bodem tegen te gaan,
- hierover voor 01 maart 2022 de gemeenteraad te informeren,

En gaat over tot de orde van de dag,

Indiener, Mede-indieners,